។ នមោ តស្ស ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស។

វិនយបិដកេ

ចូឡវគ្គបាឡិ

១. កម្មក្ខន្ធកំ

១. តជ្ជនីយកម្មំ

១. តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ។ តេន ខោ បន សមយេន បណ្ឌុកលោហិតកា ភិក្ខូ អត្តនា ភណ្ឌនការកា កលហការកា វិវាទការកា ភស្សការកា សង្ឃេ អធិករណការកា, យេបិ ចញ្ញេ ភិក្ខូ ភណ្ឌនការកា កលហការកា វិវាទការកា ភស្សការកា សង្ឃេ អធិករណការកា តេ ឧបសង្កមិត្វា ឯវំ វទន្តិ – “មា ខោ តុម្ហេ, អាយស្មន្តោ, ឯសោ អជេសិ។ ពលវាពលវំ បដិមន្តេថ។ តុម្ហេ តេន បណ្ឌិតតរា ច ព្យត្តតរា ច ពហុស្សុតតរា ច អលមត្តតរា ច [អលមត្ថតរា ច (ស្យា. ក.)]។ មា ចស្ស ភាយិត្ថ។ មយម្បិ តុម្ហាកំ បក្ខា ភវិស្សាមា”តិ។ តេន អនុប្បន្នានិ ចេវ ភណ្ឌនានិ ឧប្បជ្ជន្តិ ឧប្បន្នានិ ច ភណ្ឌនានិ ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ សំវត្តន្តិ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា…បេ… តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – “កថញ្ហិ នាម បណ្ឌុកលោហិតកា ភិក្ខូ អត្តនា ភណ្ឌនការកា កលហការកា វិវាទការកា ភស្សការកា សង្ឃេ អធិករណការកា, យេបិ ចញ្ញេ ភិក្ខូ ភណ្ឌនការកា កលហការកា វិវាទការកា ភស្សការកា សង្ឃេ អធិករណការកា តេ ឧបសង្កមិត្វា ឯវំ វក្ខន្តិ – ‘មា ខោ តុម្ហេ, អាយស្មន្តោ, ឯសោ អជេសិ។ ពលវាពលវំ បដិមន្តេថ។ តុម្ហេ តេន បណ្ឌិតតរា ច ព្យត្តតរា ច ពហុស្សុតតរា ច អលមត្តតរា ច។ មា ចស្ស ភាយិត្ថ។ មយម្បិ តុម្ហាកំ បក្ខា ភវិស្សាមា’តិ។ តេន អនុប្បន្នានិ ចេវ ភណ្ឌនានិ ឧប្បជ្ជន្តិ ឧប្បន្នានិ ច ភណ្ឌនានិ ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ សំវត្តន្តី”តិ។

២. អថ ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អថ ខោ ភគវា ឯតស្មិំ និទានេ ឯតស្មិំ បករណេ ភិក្ខុសង្ឃំ សន្និបាតាបេត្វា ភិក្ខូ បដិបុច្ឆិ – “សច្ចំ កិរ, ភិក្ខវេ, បណ្ឌុកលោហិតកា ភិក្ខូ អត្តនា ភណ្ឌនការកា កលហការកា វិវាទការកា ភស្សការកា សង្ឃេ អធិករណការកា, យេបិ ចញ្ញេ ភិក្ខូ ភណ្ឌនការកា កលហការកា វិវាទការកា ភស្សការកា សង្ឃេ អធិករណការកា តេ ឧបសង្កមិត្វា ឯវំ វទន្តិ – ‘មា ខោ តុម្ហេ, អាយស្មន្តោ, ឯសោ អជេសិ។ ពលវាពលវំ បដិមន្តេថ។ តុម្ហេ តេន បណ្ឌិតតរា ច ព្យត្តតរា ច ពហុស្សុតតរា ច អលមត្តតរា ច។ មា ចស្ស ភាយិត្ថ។ មយម្បិ តុម្ហាកំ បក្ខា ភវិស្សាមា’តិ។ តេន អនុប្បន្នានិ ចេវ ភណ្ឌនានិ ឧប្បជ្ជន្តិ, ឧប្បន្នានិ ច ភណ្ឌនានិ ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ សំវត្តន្តី”តិ? “សច្ចំ ភគវា”តិ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា – “អននុច្ឆវិកំ, ភិក្ខវេ, តេសំ មោឃបុរិសានំ អននុលោមិកំ អប្បតិរូបំ អស្សាមណកំ អកប្បិយំ អករណីយំ។ កថញ្ហិ នាម តេ, ភិក្ខវេ, មោឃបុរិសា អត្តនា ភណ្ឌនការកា…បេ… សង្ឃេ អធិករណការកា, យេបិ ចញ្ញេ ភិក្ខូ ភណ្ឌនការកា…បេ… សង្ឃេ អធិករណការកា តេ ឧបសង្កមិត្វា ឯវំ វក្ខន្តិ – ‘មា ខោ តុម្ហេ, អាយស្មន្តោ, ឯសោ អជេសិ។ ពលវាពលវំ បដិមន្តេថ។ តុម្ហេ តេន បណ្ឌិតតរា ច ព្យត្តតរា ច ពហុស្សុតតរា ច អលមត្តតរា ច។ មា ចស្ស ភាយិត្ថ។ មយម្បិ តុម្ហាកំ បក្ខា ភវិស្សាមា’តិ? តេន អនុប្បន្នានិ ចេវ ភណ្ឌនានិ ឧប្បជ្ជន្តិ, ឧប្បន្នានិ ច ភណ្ឌនានិ ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ សំវត្តន្តិ។ នេតំ, ភិក្ខវេ, អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ បសន្នានំ វា ភិយ្យោភាវាយ។ អថ ខ្វេតំ, ភិក្ខវេ, អប្បសន្នានញ្ចេវ អប្បសាទាយ បសន្នានញ្ច ឯកច្ចានំ អញ្ញថត្តាយា”តិ។

អថ ខោ ភគវា តេ [បណ្ឌុកលោហិតកេ (ស្យា.)] ភិក្ខូ អនេកបរិយាយេន វិគរហិត្វា ទុព្ភរតាយ ទុប្បោសតាយ មហិច្ឆតាយ អសន្តុដ្ឋិតាយ [អសន្តុដ្ឋតាយ (ស្យា.), អសន្តុដ្ឋិយា (សី.)] សង្គណិកាយ កោសជ្ជស្ស អវណ្ណំ ភាសិត្វា អនេកបរិយាយេន សុភរតាយ សុបោសតាយ អប្បិច្ឆស្ស សន្តុដ្ឋស្ស សល្លេខស្ស ធុតស្ស បាសាទិកស្ស អបចយស្ស វីរិយារម្ភស្ស [វិរិយារម្ភស្ស (សី.), វីរិយារព្ភស្ស (ក.)] វណ្ណំ ភាសិត្វា ភិក្ខូនំ តទនុច្ឆវិកំ តទនុលោមិកំ ធម្មិំ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “តេន ហិ, ភិក្ខវេ, សង្ឃោ បណ្ឌុកលោហិតកានំ ភិក្ខូនំ តជ្ជនីយកម្មំ ករោតុ។ ឯវញ្ច បន, ភិក្ខវេ, កាតព្ពំ។ បឋមំ បណ្ឌុកលោហិតកា ភិក្ខូ ចោទេតព្ពា, ចោទេត្វា សារេតព្ពា, សារេត្វា អាបត្តិំ [អាបត្តិ (សី. ស្យា.)] អារោបេតព្ពា, អាបត្តិំ អារោបេត្វា ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្ពោ –

៣. “សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ ឥមេ បណ្ឌុកលោហិតកា ភិក្ខូ អត្តនា ភណ្ឌនការកា កលហការកា វិវាទការកា ភស្សការកា សង្ឃេ អធិករណការកា, យេបិ ចញ្ញេ ភិក្ខូ ភណ្ឌនការកា កលហការកា វិវាទការកា ភស្សការកា សង្ឃេ អធិករណការកា តេ ឧបសង្កមិត្វា ឯវំ វទន្តិ – ‘មា ខោ តុម្ហេ, អាយស្មន្តោ, ឯសោ អជេសិ។ ពលវាពលវំ បដិមន្តេថ។ តុម្ហេ តេន បណ្ឌិតតរា ច ព្យត្តតរា ច ពហុស្សុតតរា ច អលមត្តតរា ច។ មា ចស្ស ភាយិត្ថ។ មយម្បិ តុម្ហាកំ បក្ខា ភវិស្សាមា’តិ។ តេន អនុប្បន្នានិ ចេវ ភណ្ឌនានិ ឧប្បជ្ជន្តិ, ឧប្បន្នានិ ច ភណ្ឌនានិ ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ សំវត្តន្តិ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, សង្ឃោ បណ្ឌុកលោហិតកានំ ភិក្ខូនំ តជ្ជនីយកម្មំ ករេយ្យ។ ឯសា ញត្តិ។

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ ឥមេ បណ្ឌុកលោហិតកា ភិក្ខូ អត្តនា ភណ្ឌនការកា…បេ… សង្ឃេ អធិករណការកា, យេបិ ចញ្ញេ ភិក្ខូ ភណ្ឌនការកា…បេ… សង្ឃេ អធិករណការកា តេ ឧបសង្កមិត្វា ឯវំ វទន្តិ – ‘មា ខោ តុម្ហេ, អាយស្មន្តោ, ឯសោ អជេសិ។ ពលវាពលវំ បដិមន្តេថ។ តុម្ហេ តេន បណ្ឌិតតរា ច ព្យត្តតរា ច ពហុស្សុតតរា ច អលមត្តតរា ច។ មា ចស្ស ភាយិត្ថ។ មយម្បិ តុម្ហាកំ បក្ខា ភវិស្សាមា’តិ។ តេន អនុប្បន្នានិ ចេវ ភណ្ឌនានិ ឧប្បជ្ជន្តិ, ឧប្បន្នានិ ច ភណ្ឌនានិ ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ សំវត្តន្តិ។ សង្ឃោ បណ្ឌុកលោហិតកានំ ភិក្ខូនំ តជ្ជនីយកម្មំ ករោតិ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ បណ្ឌុកលោហិតកានំ ភិក្ខូនំ តជ្ជនីយស្ស កម្មស្ស ករណំ, សោ តុណ្ហស្ស; យស្ស នក្ខមតិ, សោ ភាសេយ្យ។

“ទុតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ – សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ ឥមេ បណ្ឌុកលោហិតកា ភិក្ខូ អត្តនា ភណ្ឌនការកា…បេ… សង្ឃេ អធិករណការកា, យេបិ ចញ្ញេ ភិក្ខូ ភណ្ឌនការកា…បេ… សង្ឃេ អធិករណការកា តេ ឧបសង្កមិត្វា ឯវំ វទន្តិ – ‘មា ខោ តុម្ហេ , អាយស្មន្តោ, ឯសោ អជេសិ។ ពលវាពលវំ បដិមន្តេថ។ តុម្ហេ តេន បណ្ឌិតតរា ច ព្យត្តតរា ច ពហុស្សុតតរា ច អលមត្តតរា ច។ មា ចស្ស ភាយិត្ថ។ មយម្បិ តុម្ហាកំ បក្ខា ភវិស្សាមា’តិ។ តេន អនុប្បន្នានិ ចេវ ភណ្ឌនានិ ឧប្បជ្ជន្តិ, ឧប្បន្នានិ ច ភណ្ឌនានិ ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ សំវត្តន្តិ។ សង្ឃោ បណ្ឌុកលោហិតកានំ ភិក្ខូនំ តជ្ជនីយកម្មំ ករោតិ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ បណ្ឌុកលោហិតកានំ ភិក្ខូនំ តជ្ជនីយស្ស កម្មស្ស ករណំ, សោ តុណ្ហស្ស; យស្ស នក្ខមតិ, សោ ភាសេយ្យ។

“តតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ – សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ ។ ឥមេ បណ្ឌុកលោហិតកា ភិក្ខូ អត្តនា ភណ្ឌនការកា…បេ… សង្ឃេ អធិករណការកា, យេបិ ចញ្ញេ ភិក្ខូ ភណ្ឌនការកា…បេ… សង្ឃេ អធិករណការកា តេ ឧបសង្កមិត្វា ឯវំ វទន្តិ – ‘មា ខោ តុម្ហេ, អាយស្មន្តោ, ឯសោ អជេសិ។ ពលវាពលវំ បដិមន្តេថ។ តុម្ហេ តេន បណ្ឌិតតរា ច ព្យត្តតរា ច ពហុស្សុតតរា ច អលមត្តតរា ច។ មា ចស្ស ភាយិត្ថ។ មយម្បិ តុម្ហាកំ បក្ខា ភវិស្សាមា’តិ។ តេន អនុប្បន្នានិ ចេវ ភណ្ឌនានិ ឧប្បជ្ជន្តិ, ឧប្បន្នានិ ច ភណ្ឌនានិ ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ សំវត្តន្តិ។ សង្ឃោ បណ្ឌុកលោហិតកានំ ភិក្ខូនំ តជ្ជនីយកម្មំ ករោតិ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ បណ្ឌុកលោហិតកានំ ភិក្ខូនំ តជ្ជនីយស្ស កម្មស្ស ករណំ, សោ តុណ្ហស្ស; យស្ស នក្ខមតិ, សោ ភាសេយ្យ។

“កតំ សង្ឃេន បណ្ឌុកលោហិតកានំ ភិក្ខូនំ តជ្ជនីយកម្មំ។ ខមតិ សង្ឃស្ស, តស្មា តុណ្ហី, ឯវមេតំ ធារយាមី”តិ។

អធម្មកម្មទ្វាទសកំ

៤. “តីហិ , ភិក្ខវេ, អង្គេហិ សមន្នាគតំ តជ្ជនីយកម្មំ អធម្មកម្មញ្ច [អធម្មកម្មញ្ចេវ (ស្យា.)] ហោតិ, អវិនយកម្មញ្ច, ទុវូបសន្តញ្ច។ អសម្មុខា កតំ ហោតិ, អប្បដិបុច្ឆា កតំ ហោតិ, អប្បដិញ្ញាយ កតំ ហោតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, តីហង្គេហិ សមន្នាគតំ តជ្ជនីយកម្មំ អធម្មកម្មញ្ច ហោតិ, អវិនយកម្មញ្ច, ទុវូបសន្តញ្ច។

“អបរេហិបិ, ភិក្ខវេ, តីហង្គេហិ សមន្នាគតំ តជ្ជនីយកម្មំ អធម្មកម្មញ្ច ហោតិ, អវិនយកម្មញ្ច, ទុវូបសន្តញ្ច។ អនាបត្តិយា កតំ ហោតិ, អទេសនាគាមិនិយា អាបត្តិយា កតំ ហោតិ, ទេសិតាយ អាបត្តិយា កតំ ហោតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, តីហង្គេហិ សមន្នាគតំ តជ្ជនីយកម្មំ អធម្មកម្មញ្ច ហោតិ, អវិនយកម្មញ្ច, ទុវូបសន្តញ្ច។

“អបរេហិបិ , ភិក្ខវេ, តីហង្គេហិ សមន្នាគតំ តជ្ជនីយកម្មំ អធម្មកម្មញ្ច ហោតិ, អវិនយកម្មញ្ច, ទុវូបសន្តញ្ច។ អចោទេត្វា កតំ ហោតិ, អសារេត្វា កតំ ហោតិ, អាបត្តឹ អនារោបេត្វា កតំ ហោតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, តីហង្គេហិ សមន្នាគតំ តជ្ជនីយកម្មំ អធម្មកម្មញ្ច ហោតិ, អវិនយកម្មញ្ច, ទុវូបសន្តញ្ច។

“អបរេហិបិ, ភិក្ខវេ, តីហង្គេហិ សមន្នាគតំ តជ្ជនីយកម្មំ អធម្មកម្មញ្ច ហោតិ, អវិនយកម្មញ្ច, ទុរូបសន្តញ្ច។ អសម្មុខា កតំ ហោតិ, អធម្មេន កតំ ហោតិ, វគ្គេន កតំ ហោតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, តីហង្គេហិ សមន្នាគតំ តជ្ជនីយកម្មំ អធម្មកម្មញ្ច ហោតិ, អវិនយកម្មញ្ច, ទុរូបសន្តញ្ច។

“អបរេហិបិ, ភិក្ខវេ, តីហង្គេហិ សមន្នាគតំ តជ្ជនីយកម្មំ អធម្មកម្មញ្ច ហោតិ, អវិនយកម្មញ្ច, ទុរូបសន្តញ្ច។ អប្បដិបុច្ឆា កតំ ហោតិ, អធម្មេន កតំ ហោតិ, វគ្គេន កតំ ហោតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, តីហង្គេហិ សមន្នាគតំ តជ្ជនីយកម្មំ អធម្មកម្មញ្ច ហោតិ, អវិនយកម្មញ្ច, ទុរូបសន្តញ្ច។

“អបរេហិបិ, ភិក្ខវេ, តីហង្គេហិ សមន្នាគតំ តជ្ជនីយកម្មំ អធម្មកម្មញ្ច ហោតិ, អវិនយកម្មញ្ច, ទុរូបសន្តញ្ច។ អប្បដិញ្ញាយ កតំ ហោតិ, អធម្មេន កតំ ហោតិ, វគ្គេន កតំ ហោតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, តីហង្គេហិ សមន្នាគតំ តជ្ជនីយកម្មំ អធម្មកម្មញ្ច ហោតិ, អវិនយកម្មញ្ច, ទុរូបសន្តញ្ច។

“អបរេហិបិ , ភិក្ខវេ, តីហង្គេហិ សមន្នាគតំ តជ្ជនីយកម្មំ អធម្មកម្មញ្ច ហោតិ, អវិនយកម្មញ្ច, ទុរូបសន្តញ្ច។ អនាបត្តិយា កតំ ហោតិ, អធម្មេន កតំ ហោតិ, វគ្គេន កតំ ហោតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, តីហង្គេហិ សមន្នាគតំ តជ្ជនីយកម្មំ អធម្មកម្មញ្ច ហោតិ, អវិនយកម្មញ្ច, ទុរូបសន្តញ្ច។

“អបរេហិបិ, ភិក្ខវេ, តីហង្គេហិ សមន្នាគតំ តជ្ជនីយកម្មំ អធម្មកម្មញ្ច ហោតិ, អវិនយកម្មញ្ច, ទុរូបសន្តញ្ច។ អទេសនាគាមិនិយា អាបត្តិយា កតំ ហោតិ, អធម្មេន កតំ ហោតិ, វគ្គេន កតំ ហោតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, តីហង្គេហិ សមន្នាគតំ តជ្ជនីយកម្មំ អធម្មកម្មញ្ច ហោតិ, អវិនយកម្មញ្ច, ទុរូបសន្តញ្ច។

“អបរេហិបិ , ភិក្ខវេ, តីហង្គេហិ សមន្នាគតំ តជ្ជនីយកម្មំ អធម្មកម្មញ្ច ហោតិ, អវិនយកម្មញ្ច, ទុរូបសន្តញ្ច។ ទេសិតាយ អាបត្តិយា កតំ ហោតិ, អធម្មេន កតំ ហោតិ, វគ្គេន កតំ ហោតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, តីហង្គេហិ សមន្នាគតំ តជ្ជនីយកម្មំ អធម្មកម្មញ្ច ហោតិ, អវិនយកម្មញ្ច, ទុរូបសន្តញ្ច។

“អបរេហិបិ, ភិក្ខវេ, តីហង្គេហិ សមន្នាគតំ តជ្ជនីយកម្មំ អធម្មកម្មញ្ច ហោតិ, អវិនយកម្មញ្ច, ទុរូបសន្តញ្ច។ អចោទេត្វា កតំ ហោតិ, អធម្មេន កតំ ហោតិ, វគ្គេន កតំ ហោតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, តីហង្គេហិ សមន្នាគតំ តជ្ជនីយកម្មំ អធម្មកម្មញ្ច ហោតិ, អវិនយកម្មញ្ច, ទុរូបសន្តញ្ច។

“អបរេហិបិ, ភិក្ខវេ, តីហង្គេហិ សមន្នាគតំ តជ្ជនីយកម្មំ អធម្មកម្មញ្ច ហោតិ, អវិនយកម្មញ្ច, ទុរូបសន្តញ្ច។ អសារេត្វា កតំ ហោតិ, អធម្មេន កតំ ហោតិ, វគ្គេន កតំ ហោតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, តីហង្គេហិ សមន្នាគតំ តជ្ជនីយកម្មំ អធម្មកម្មញ្ច ហោតិ, អវិនយកម្មញ្ច, ទុរូបសន្តញ្ច។

“អបរេហិបិ, ភិក្ខវេ, តីហង្គេហិ សមន្នាគតំ តជ្ជនីយកម្មំ អធម្មកម្មញ្ច ហោតិ, អវិនយកម្មញ្ច, ទុរូបសន្តញ្ច។ អាបត្តិំ អនារោបេត្វា កតំ ហោតិ, អធម្មេន កតំ ហោតិ, វគ្គេន កតំ ហោតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ , តីហង្គេហិ សមន្នាគតំ តជ្ជនីយកម្មំ អធម្មកម្មញ្ច ហោតិ, អវិនយកម្មញ្ច, ទុរូបសន្តញ្ច។

អធម្មកម្មទ្វាទសកំ និដ្ឋិតំ។

ធម្មកម្មទ្វាទសកំ

៥. “តីហិ, ភិក្ខវេ, អង្គេហិ សមន្នាគតំ តជ្ជនីយកម្មំ ធម្មកម្មញ្ច ហោតិ, វិនយកម្មញ្ច, សុវូបសន្តញ្ច។ សម្មុខា កតំ ហោតិ, បដិបុច្ឆា កតំ ហោតិ, បដិញ្ញាយ កតំ ហោតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, តីហង្គេហិ សមន្នាគតំ តជ្ជនីយកម្មំ ធម្មកម្មញ្ច ហោតិ, វិនយកម្មញ្ច, សុវូបសន្តញ្ច។

“អបរេហិបិ, ភិក្ខវេ, តីហង្គេហិ សមន្នាគតំ តជ្ជនីយកម្មំ ធម្មកម្មញ្ច ហោតិ, វិនយកម្មញ្ច, សុវូបសន្តញ្ច។ អាបត្តិយា កតំ ហោតិ, ទេសនាគាមិនិយា អាបត្តិយា កតំ ហោតិ , អទេសិតាយ អាបត្តិយា កតំ ហោតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, តីហង្គេហិ សមន្នាគតំ តជ្ជនីយកម្មំ ធម្មកម្មញ្ច ហោតិ, វិនយកម្មញ្ច, សុវូបសន្តញ្ច។

“អបរេហិបិ, ភិក្ខវេ, តីហង្គេហិ សមន្នាគតំ តជ្ជនីយកម្មំ ធម្មកម្មញ្ច ហោតិ, វិនយកម្មញ្ច, សុវូបសន្តញ្ច។ ចោទេត្វា កតំ ហោតិ, សារេត្វា កតំ ហោតិ, អាបត្តិំ អារោបេត្វា កតំ ហោតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, តីហង្គេហិ សមន្នាគតំ តជ្ជនីយកម្មំ ធម្មកម្មញ្ច ហោតិ, វិនយកម្មញ្ច, សុវូបសន្តញ្ច។

“អបរេហិបិ, ភិក្ខវេ, តីហង្គេហិ សមន្នាគតំ តជ្ជនីយកម្មំ ធម្មកម្មញ្ច ហោតិ, វិនយកម្មញ្ច, សុវូបសន្តញ្ច។ សម្មុខា កតំ ហោតិ, ធម្មេន កតំ ហោតិ, សមគ្គេន កតំ ហោតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, តីហង្គេហិ សមន្នាគតំ តជ្ជនីយកម្មំ ធម្មកម្មញ្ច ហោតិ, វិនយកម្មញ្ច, សុវូបសន្តញ្ច។

“អបរេហិបិ, ភិក្ខវេ, តីហង្គេហិ សមន្នាគតំ តជ្ជនីយកម្មំ ធម្មកម្មញ្ច ហោតិ, វិនយកម្មញ្ច, សុវូបសន្តញ្ច។ បដិបុច្ឆា កតំ ហោតិ, ធម្មេន កតំ ហោតិ, សមគ្គេន កតំ ហោតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, តីហង្គេហិ សមន្នាគតំ តជ្ជនីយកម្មំ ធម្មកម្មញ្ច ហោតិ, វិនយកម្មញ្ច, សុវូបសន្តញ្ច។

“អបរេហិបិ , ភិក្ខវេ, តីហង្គេហិ សមន្នាគតំ តជ្ជនីយកម្មំ ធម្មកម្មញ្ច ហោតិ, វិនយកម្មញ្ច, សុវូបសន្តញ្ច។ បដិញ្ញាយ កតំ ហោតិ, ធម្មេន កតំ ហោតិ, សមគ្គេន កតំ ហោតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, តីហង្គេហិ សមន្នាគតំ តជ្ជនីយកម្មំ ធម្មកម្មញ្ច ហោតិ, វិនយកម្មញ្ច, សុវូបសន្តញ្ច។

“អបរេហិបិ, ភិក្ខវេ, តីហង្គេហិ សមន្នាគតំ តជ្ជនីយកម្មំ ធម្មកម្មញ្ច ហោតិ, វិនយកម្មញ្ច, សុវូបសន្តញ្ច។ អាបត្តិយា កតំ ហោតិ, ធម្មេន កតំ ហោតិ, សមគ្គេន កតំ ហោតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, តីហង្គេហិ សមន្នាគតំ តជ្ជនីយកម្មំ ធម្មកម្មញ្ច ហោតិ, វិនយកម្មញ្ច, សុវូបសន្តញ្ច។

“អបរេហិបិ, ភិក្ខវេ, តីហង្គេហិ សមន្នាគតំ តជ្ជនីយកម្មំ ធម្មកម្មញ្ច ហោតិ, វិនយកម្មញ្ច, សុវូបសន្តញ្ច។ ទេសនាគាមិនិយា អាបត្តិយា កតំ ហោតិ, ធម្មេន កតំ ហោតិ, សមគ្គេន កតំ ហោតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, តីហង្គេហិ សមន្នាគតំ តជ្ជនីយកម្មំ ធម្មកម្មញ្ច ហោតិ, វិនយកម្មញ្ច, សុវូបសន្តញ្ច។

“អបរេហិបិ, ភិក្ខវេ, តីហង្គេហិ សមន្នាគតំ តជ្ជនីយកម្មំ ធម្មកម្មញ្ច ហោតិ, វិនយកម្មញ្ច, សុវូបសន្តញ្ច។ អទេសិតាយ អាបត្តិយា កតំ ហោតិ, ធម្មេន កតំ ហោតិ, សមគ្គេន កតំ ហោតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, តីហង្គេហិ សមន្នាគតំ តជ្ជនីយកម្មំ ធម្មកម្មញ្ច ហោតិ, វិនយកម្មញ្ច, សុវូបសន្តញ្ច។

“អបរេហិបិ, ភិក្ខវេ, តីហង្គេហិ សមន្នាគតំ តជ្ជនីយកម្មំ ធម្មកម្មញ្ច ហោតិ, វិនយកម្មញ្ច, សុវូបសន្តញ្ច។ ចោទេត្វា កតំ ហោតិ, ធម្មេន កតំ ហោតិ, សមគ្គេន កតំ ហោតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, តីហង្គេហិ សមន្នាគតំ តជ្ជនីយកម្មំ ធម្មកម្មញ្ច ហោតិ, វិនយកម្មញ្ច, សុវូបសន្តញ្ច។

“អបរេហិបិ, ភិក្ខវេ, តីហង្គេហិ សមន្នាគតំ តជ្ជនីយកម្មំ ធម្មកម្មញ្ច ហោតិ, វិនយកម្មញ្ច, សុវូបសន្តញ្ច។ សារេត្វា កតំ ហោតិ, ធម្មេន កតំ ហោតិ, សមគ្គេន កតំ ហោតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, តីហង្គេហិ សមន្នាគតំ តជ្ជនីយកម្មំ ធម្មកម្មញ្ច ហោតិ, វិនយកម្មញ្ច, សុវូបសន្តញ្ច។

“អបរេហិបិ, ភិក្ខវេ, តីហង្គេហិ សមន្នាគតំ តជ្ជនីយកម្មំ ធម្មកម្មញ្ច ហោតិ, វិនយកម្មញ្ច, សុវូបសន្តញ្ច។ អាបត្តឹ អារោបេត្វា កតំ ហោតិ, ធម្មេន កតំ ហោតិ, សមគ្គេន កតំ ហោតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, តីហង្គេហិ សមន្នាគតំ តជ្ជនីយកម្មំ ធម្មកម្មញ្ច ហោតិ, វិនយកម្មញ្ច, សុវូបសន្តញ្ច។

ធម្មកម្មទ្វាទសកំ និដ្ឋិតំ។

អាកង្ខមានឆក្កំ

៦. [បរិ. ៣២៣] “តីហិ, ភិក្ខវេ, អង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ, អាកង្ខមានោ សង្ឃោ, តជ្ជនីយកម្មំ ករេយ្យ។ ភណ្ឌនការកោ ហោតិ កលហការកោ វិវាទការកោ ភស្សការកោ សង្ឃេ អធិករណការកោ; ពាលោ ហោតិ អព្យត្តោ អាបត្តិពហុលោ អនបទានោ; គិហិសំសដ្ឋោ វិហរតិ អននុលោមិកេហិ គិហិសំសគ្គេហិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, តីហង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ , អាកង្ខមានោ សង្ឃោ, តជ្ជនីយកម្មំ ករេយ្យ។

“អបរេហិបិ, ភិក្ខវេ, តីហង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ, អាកង្ខមានោ សង្ឃោ, តជ្ជនីយកម្មំ ករេយ្យ។ អធិសីលេ សីលវិបន្នោ ហោតិ, អជ្ឈាចារេ អាចារវិបន្នោ ហោតិ, អតិទិដ្ឋិយា ទិដ្ឋិវិបន្នោ ហោតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, តីហង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ, អាកង្ខមានោ សង្ឃោ, តជ្ជនីយកម្មំ ករេយ្យ។

“អបរេហិបិ, ភិក្ខវេ, តីហង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ, អាកង្ខមានោ សង្ឃោ, តជ្ជនីយកម្មំ ករេយ្យ។ ពុទ្ធស្ស អវណ្ណំ ភាសតិ, ធម្មស្ស អវណ្ណំ ភាសតិ, សង្ឃស្ស អវណ្ណំ ភាសតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, តីហង្គេហិ

សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ, អាកង្ខមានោ សង្ឃោ, តជ្ជនីយកម្មំ ករេយ្យ។

“តិណ្ណំ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូនំ, អាកង្ខមានោ សង្ឃោ, តជ្ជនីយកម្មំ ករេយ្យ។ ឯកោ ភណ្ឌនការកោ ហោតិ កលហការកោ វិវាទការកោ ភស្សការកោ សង្ឃេ អធិករណការកោ; ឯកោ ពាលោ ហោតិ អព្យត្តោ អាបត្តិពហុលោ អនបទានោ; ឯកោ គិហិសំសដ្ឋោ វិហរតិ អននុលោមិកេហិ គិហិសំសគ្គេហិ – ឥមេសំ ខោ, ភិក្ខវេ, តិណ្ណំ ភិក្ខូនំ, អាកង្ខមានោ សង្ឃោ, តជ្ជនីយកម្មំ ករេយ្យ។

“អបរេសម្បិ , ភិក្ខវេ, តិណ្ណំ ភិក្ខូនំ, អាកង្ខមានោ សង្ឃោ, តជ្ជនីយកម្មំ ករេយ្យ។ ឯកោ អធិសីលេ សីលវិបន្នោ ហោតិ, ឯកោ អជ្ឈាចារេ អាចារវិបន្នោ ហោតិ, ឯកោ អតិទិដ្ឋិយា ទិដ្ឋិវិបន្នោ ហោតិ – ឥមេសំ ខោ, ភិក្ខវេ, តិណ្ណំ ភិក្ខូនំ, អាកង្ខមានោ សង្ឃោ, តជ្ជនីយកម្មំ ករេយ្យ។

“អបរេសម្បិ, ភិក្ខវេ, តិណ្ណំ ភិក្ខូនំ, អាកង្ខមានោ សង្ឃោ, តជ្ជនីយកម្មំ ករេយ្យ ។ ឯកោ ពុទ្ធស្ស អវណ្ណំ ភាសតិ, ឯកោ ធម្មស្ស អវណ្ណំ ភាសតិ, ឯកោ សង្ឃស្ស អវណ្ណំ ភាសតិ – ឥមេសំ ខោ, ភិក្ខវេ, តិណ្ណំ ភិក្ខូនំ, អាកង្ខមានោ សង្ឃោ, តជ្ជនីយកម្មំ ករេយ្យ។

អាកង្ខមានឆក្កំ និដ្ឋិតំ។

អដ្ឋារសវត្តំ

៧. “តជ្ជនីយកម្មកតេន , ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនា សម្មា វត្តិតព្ពំ។ តត្រាយំ សម្មាវត្តនា – ន ឧបសម្បាទេតព្ពំ, ន និស្សយោ ទាតព្ពោ, ន សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្ពោ, ន ភិក្ខុនោវាទកសម្មុតិ [សម្មតិ (ស្យា.)] សាទិតព្ពា, សម្មតេនបិ ភិក្ខុនិយោ ន ឱវទិតព្ពា។ យាយ អាបត្តិយា សង្ឃេន តជ្ជនីយកម្មំ កតំ ហោតិ សា អាបត្តិ ន អាបជ្ជិតព្ពា, អញ្ញា វា តាទិសិកា, តតោ វា បាបិដ្ឋតរា; កម្មំ ន គរហិតព្ពំ, កម្មិកា ន គរហិតព្ពា។ ន បកតត្តស្ស ភិក្ខុនោ ឧបោសថោ ឋបេតព្ពោ, ន បវារណា ឋបេតព្ពា, ន សវចនីយំ កាតព្ពំ, ន អនុវាទោ បដ្ឋបេតព្ពោ, ន ឱកាសោ ការេតព្ពោ, ន ចោទេតព្ពោ, ន សារេតព្ពោ, ន ភិក្ខូហិ [ន ភិក្ខូ ភិក្ខូហិ (ស្យា.)] សម្បយោជេតព្ព”ន្តិ។

តជ្ជនីយកម្មេ អដ្ឋារសវត្តំ និដ្ឋិតំ។

នប្បដិប្បស្សម្ភេតព្ពអដ្ឋារសកំ

៨. អថ ខោ សង្ឃោ បណ្ឌុកលោហិតកានំ ភិក្ខូនំ តជ្ជនីយកម្មំ អកាសិ ។ តេ សង្ឃេន តជ្ជនីយកម្មកតា សម្មា វត្តន្តិ, លោមំ បាតេន្តិ , នេត្ថារំ វត្តន្តិ, ភិក្ខូ ឧបសង្កមិត្វា ឯវំ វទន្តិ – “មយំ, អាវុសោ, សង្ឃេន តជ្ជនីយកម្មកតា សម្មា វត្តាម, លោមំ បាតេម, នេត្ថារំ វត្តាម, កថំ នុ ខោ អម្ហេហិ បដិបជ្ជិតព្ព”ន្តិ? ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ...បេ....។ “តេន ហិ, ភិក្ខវេ, សង្ឃោ បណ្ឌុកលោហិតកានំ ភិក្ខូនំ តជ្ជនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេតុ។

បញ្ចហិ, ភិក្ខវេ, អង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ តជ្ជនីយកម្មំ នប្បដិប្បស្សម្ភេតព្ពំ។ ឧបសម្បាទេតិ, និស្សយំ ទេតិ, សាមណេរំ ឧបដ្ឋាបេតិ, ភិក្ខុនោវាទកសម្មុតិំ សាទិយតិ, សម្មតោបិ ភិក្ខុនិយោ ឱវទតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ តជ្ជនីយកម្មំ នប្បដិប្បស្សម្ភេតព្ពំ។

[បរិ. ៤២០] “អបរេហិបិ, ភិក្ខវេ, បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ តជ្ជនីយកម្មំ នប្បដិប្បស្សម្ភេតព្ពំ។ យាយ អាបត្តិយា សង្ឃេន តជ្ជនីយកម្មំ កតំ ហោតិ តំ អាបត្តិំ អាបជ្ជតិ, អញ្ញំ វា តាទិសិកំ, តតោ វា បាបិដ្ឋតរំ; កម្មំ គរហតិ, កម្មិកេ គរហតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ តជ្ជនីយកម្មំ នប្បដិប្បស្សម្ភេតព្ពំ។

“អដ្ឋហិ , ភិក្ខវេ, អង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ តជ្ជនីយកម្មំ នប្បដិប្បស្សម្ភេតព្ពំ។ បកតត្តស្ស ភិក្ខុនោ ឧបោសថំ ឋបេតិ, បវារណំ ឋបេតិ, សវចនីយំ ករោតិ, អនុវាទំ បដ្ឋបេតិ, ឱកាសំ ការេតិ, ចោទេតិ, សារេតិ, ភិក្ខូហិ សម្បយោជេតិ [ភិក្ខូ ភិក្ខូហិ សម្បយោជេតិ (ស្យា.)] – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, អដ្ឋហង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ តជ្ជនីយកម្មំ នប្បដិប្បស្សម្ភេតព្ពំ។

នប្បដិប្បស្សម្ភេតព្ពអដ្ឋារសកំ និដ្ឋិតំ។

បដិប្បស្សម្ភេតព្ពអដ្ឋារសកំ

៩. “បញ្ចហិ, ភិក្ខវេ, អង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ តជ្ជនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេតព្ពំ។ ន ឧបសម្បាទេតិ, ន និស្សយំ ទេតិ, ន សាមណេរំ ឧបដ្ឋាបេតិ, ន ភិក្ខុនោវាទកសម្មុតឹ សាទិយតិ, សម្មតោបិ ភិក្ខុនិយោ ន ឱវទតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ តជ្ជនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេតព្ពំ។

“អបរេហិបិ , ភិក្ខវេ, បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ តជ្ជនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេតព្ពំ។ យាយ អាបត្តិយា សង្ឃេន តជ្ជនីយកម្មំ កតំ ហោតិ តំ អាបត្តឹ ន អាបជ្ជតិ, អញ្ញំ វា តាទិសិកំ, តតោ វា បាបិដ្ឋតរំ; កម្មំ ន គរហតិ, កម្មិកេ ន គរហតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ តជ្ជនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេតព្ពំ។

“អដ្ឋហិ, ភិក្ខវេ, អង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ តជ្ជនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេតព្ពំ។

ន បកតត្តស្ស ភិក្ខុនោ ឧបោសថំ ឋបេតិ, ន បវារណំ ឋបេតិ, ន សវចនីយំ ករោតិ, ន អនុវាទំ បដ្ឋបេតិ, ន ឱកាសំ ការេតិ, ន ចោទេតិ, ន សារេតិ, ន ភិក្ខូហិ សម្បយោជេតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, អដ្ឋហង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ , តជ្ជនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេតព្ពំ។

បដិប្បស្សម្ភេតព្ពអដ្ឋារសកំ និដ្ឋិតំ។

១០. “ឯវញ្ច បន, ភិក្ខវេ, បដិប្បស្សម្ភេតព្ពំ។ តេហិ, ភិក្ខវេ, បណ្ឌុកលោហិតកេហិ ភិក្ខូហិ សង្ឃំ ឧបសង្កមិត្វា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា វុឌ្ឍានំ ភិក្ខូនំ បាទេ វន្ទិត្វា ឧក្កុដិកំ និសីទិត្វា អញ្ជលឹ បគ្គហេត្វា ឯវមស្ស វចនីយោ – ‘មយំ, ភន្តេ, សង្ឃេន តជ្ជនីយកម្មកតា សម្មា វត្តាម, លោមំ បាតេម, នេត្ថារំ វត្តាម, តជ្ជនីយស្ស កម្មស្ស បដិប្បស្សទ្ធឹ យាចាមា’តិ។ ទុតិយម្បិ យាចិតព្ពា។ តតិយម្បិ យាចិតព្ពា។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្ពោ –

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ ឥមេ បណ្ឌុកលោហិតកា ភិក្ខូ សង្ឃេន តជ្ជនីយកម្មកតា សម្មា វត្តន្តិ, លោមំ បាតេន្តិ, នេត្ថារំ វត្តន្តិ , តជ្ជនីយស្ស កម្មស្ស បដិប្បស្សទ្ធឹ យាចន្តិ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, សង្ឃោ បណ្ឌុកលោហិតកានំ ភិក្ខូនំ តជ្ជនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេយ្យ។ ឯសា ញត្តិ។

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ ឥមេ បណ្ឌុកលោហិតកា ភិក្ខូ សង្ឃេន តជ្ជនីយកម្មកតា សម្មា វត្តន្តិ, លោមំ បាតេន្តិ, នេត្ថារំ វត្តន្តិ, តជ្ជនីយស្ស កម្មស្ស បដិប្បស្សទ្ធឹ យាចន្តិ។ សង្ឃោ បណ្ឌុកលោហិតកានំ ភិក្ខូនំ តជ្ជនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេតិ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ បណ្ឌុកលោហិតកានំ ភិក្ខូនំ តជ្ជនីយស្ស កម្មស្ស បដិប្បស្សទ្ធិ, សោ តុណ្ហស្ស; យស្ស នក្ខមតិ, សោ ភាសេយ្យ។

“ទុតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ – សុណាតុ មេ , ភន្តេ, សង្ឃោ។ ឥមេ បណ្ឌុកលោហិតកា ភិក្ខូ សង្ឃេន តជ្ជនីយកម្មកតា សម្មា វត្តន្តិ, លោមំ បាតេន្តិ, នេត្ថារំ វត្តន្តិ, តជ្ជនីយស្ស កម្មស្ស បដិប្បស្សទ្ធឹ យាចន្តិ។ សង្ឃោ បណ្ឌុកលោហិតកានំ ភិក្ខូនំ តជ្ជនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេតិ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ បណ្ឌុកលោហិតកានំ ភិក្ខូនំ តជ្ជនីយស្ស កម្មស្ស បដិប្បស្សទ្ធិ, សោ តុណ្ហស្ស; យស្ស នក្ខមតិ, សោ ភាសេយ្យ។

“តតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ – សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ ឥមេ បណ្ឌុកលោហិតកា ភិក្ខូ សង្ឃេន តជ្ជនីយកម្មកតា សម្មា វត្តន្តិ, លោមំ បាតេន្តិ, នេត្ថារំ វត្តន្តិ, តជ្ជនីយស្ស កម្មស្ស បដិប្បស្សទ្ធឹ យាចន្តិ។ សង្ឃោ បណ្ឌុកលោហិតកានំ ភិក្ខូនំ តជ្ជនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេតិ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ បណ្ឌុកលោហិតកានំ ភិក្ខូនំ តជ្ជនីយស្ស កម្មស្ស បដិប្បស្សទ្ធិ, សោ តុណ្ហស្ស; យស្ស នក្ខមតិ, សោ ភាសេយ្យ។

“បដិប្បស្សទ្ធំ សង្ឃេន បណ្ឌុកលោហិតកានំ ភិក្ខូនំ តជ្ជនីយកម្មំ។ ខមតិ សង្ឃស្ស,

តស្មា តុណ្ហី, ឯវមេតំ ធារយាមី”តិ។

តជ្ជនីយកម្មំ និដ្ឋិតំ បឋមំ។

២. និយស្សកម្មំ

១១. តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា សេយ្យសកោ ពាលោ ហោតិ អព្យត្តោ អាបត្តិពហុលោ អនបទានោ; គិហិសំសដ្ឋោ វិហរតិ អននុលោមិកេហិ គិហិសំសគ្គេហិ; អបិស្សុ ភិក្ខូ បកតា [បកតត្តា (សី. ស្យា.)] បរិវាសំ ទេន្តា មូលាយ បដិកស្សន្តា មានត្តំ ទេន្តា អព្ភេន្តា។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា...បេ.... តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – “កថញ្ហិ នាម អាយស្មា សេយ្យសកោ ពាលោ ភវិស្សតិ អព្យត្តោ អាបត្តិពហុលោ អនបទានោ; គិហិសំសដ្ឋោ វិហរិស្សតិ អននុលោមិកេហិ គិហិសំសគ្គេហិ ; អបិស្សុ ភិក្ខូ បកតា បរិវាសំ ទេន្តា មូលាយ បដិកស្សន្តា មានត្តំ ទេន្តា អព្ភេន្តា”តិ។ អថ ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។

អថ ខោ ភគវា ឯតស្មិំ និទានេ ឯតស្មិំ បករណេ ភិក្ខុសង្ឃំ សន្និបាតាបេត្វា ភិក្ខូ បដិបុច្ឆិ – “សច្ចំ កិរ, ភិក្ខវេ, សេយ្យសកោ ភិក្ខុ ពាលោ អព្យត្តោ អាបត្តិពហុលោ អនបទានោ; គិហិសំសដ្ឋោ វិហរតិ អននុលោមិកេហិ គិហិសំសគ្គេហិ; អបិស្សុ ភិក្ខូ បកតា បរិវាសំ ទេន្តា មូលាយ បដិកស្សន្តា មានត្តំ ទេន្តា អព្ភេន្តា”តិ? “សច្ចំ ភគវា”តិ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា – “អននុច្ឆវិកំ, ភិក្ខវេ, តស្ស មោឃបុរិសស្ស អននុលោមិកំ អប្បតិរូបំ អស្សាមណកំ អកប្បិយំ អករណីយំ។ កថញ្ហិ នាម សោ, ភិក្ខវេ, មោឃបុរិសោ ពាលោ ភវិស្សតិ អព្យត្តោ អាបត្តិពហុលោ អនបទានោ; គិហិសំសដ្ឋោ វិហរិស្សតិ អននុលោមិកេហិ គិហិសំសគ្គេហិ; អបិស្សុ ភិក្ខូ បកតា បរិវាសំ ទេន្តា មូលាយ បដិកស្សន្តា មានត្តំ ទេន្តា អព្ភេន្តា។ នេតំ, ភិក្ខវេ, អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ...បេ.... វិគរហិត្វា...បេ.... ធម្មិំ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “តេន ហិ, ភិក្ខវេ, សង្ឃោ សេយ្យសកស្ស ភិក្ខុនោ និយស្សកម្មំ [និយសកម្មំ (ក.)] ករោតុ – និស្សាយ តេ វត្ថព្ពន្តិ។ ឯវញ្ច បន, ភិក្ខវេ, កាតព្ពំ។ បឋមំ សេយ្យសកោ ភិក្ខុ ចោទេតព្ពោ, ចោទេត្វា សារេតព្ពោ, សារេត្វា អាបត្តិំ អារោបេតព្ពោ [អាបត្តិ អារោបេតព្ពា (សី. ស្យា.)], អាបត្តិំ អារោបេត្វា ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្ពោ –

១២. “សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ អយំ សេយ្យសកោ ភិក្ខុ ពាលោ អព្យត្តោ អាបត្តិពហុលោ អនបទានោ; គិហិសំសដ្ឋោ វិហរតិ អននុលោមិកេហិ គិហិសំសគ្គេហិ; អបិស្សុ ភិក្ខូ បកតា បរិវាសំ ទេន្តា មូលាយ បដិកស្សន្តា មានត្តំ ទេន្តា អព្ភេន្តា។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, សង្ឃោ សេយ្យសកស្ស ភិក្ខុនោ និយស្សកម្មំ ករេយ្យ – និស្សាយ តេ វត្ថព្ពន្តិ។ ឯសា ញត្តិ។

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ អយំ សេយ្យសកោ ភិក្ខុ ពាលោ អព្យត្តោ អាបត្តិពហុលោ អនបទានោ; គិហិសំសដ្ឋោ វិហរតិ អននុលោមិកេហិ គិហិសំសគ្គេហិ; អបិស្សុ ភិក្ខូ បកតា បរិវាសំ ទេន្តា មូលាយ បដិកស្សន្តា មានត្តំ ទេន្តា អព្ភេន្តា។ សង្ឃោ សេយ្យសកស្ស ភិក្ខុនោ និយស្សកម្មំ ករោតិ – និស្សាយ តេ វត្ថព្ពន្តិ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ សេយ្យសកស្ស ភិក្ខុនោ និយស្សស្ស កម្មស្ស ករណំ – និស្សាយ តេ វត្ថព្ពន្តិ, សោ តុណ្ហស្ស; យស្ស នក្ខមតិ, សោ ភាសេយ្យ។

“ទុតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ...បេ.... តតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ – សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ អយំ សេយ្យសកោ ភិក្ខុ ពាលោ អព្យត្តោ អាបត្តិពហុលោ អនបទានោ; គិហិសំសដ្ឋោ វិហរតិ អននុលោមិកេហិ គិហិសំសគ្គេហិ; អបិស្សុ ភិក្ខូ បកតា បរិវាសំ ទេន្តា មូលាយ បដិកស្សន្តា មានត្តំ ទេន្តា អព្ភេន្តា។ សង្ឃោ សេយ្យសកស្ស ភិក្ខុនោ និយស្សកម្មំ ករោតិ – និស្សាយ តេ វត្ថព្ពន្តិ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ សេយ្យសកស្ស ភិក្ខុនោ និយស្សស្ស កម្មស្ស ករណំ – និស្សាយ តេ វត្ថព្ពន្តិ, សោ តុណ្ហស្ស; យស្ស នក្ខមតិ, សោ ភាសេយ្យ។

“កតំ សង្ឃេន សេយ្យសកស្ស ភិក្ខុនោ និយស្សកម្មំ – និស្សាយ តេ វត្ថព្ពន្តិ។ ខមតិ សង្ឃស្ស, តស្មា តុណ្ហី, ឯវមេតំ ធារយាមី”តិ។

អធម្មកម្មទ្វាទសកំ

១៣. “តីហិ, ភិក្ខវេ, អង្គេហិ សមន្នាគតំ និយស្សកម្មំ អធម្មកម្មញ្ច ហោតិ, អវិនយកម្មញ្ច, ទុវូបសន្តញ្ច។ អសម្មុខា កតំ ហោតិ, អប្បដិបុច្ឆា កតំ ហោតិ, អប្បដិញ្ញាយ កតំ ហោតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, តីហង្គេហិ សមន្នាគតំ និយស្សកម្មំ អធម្មកម្មញ្ច ហោតិ, អវិនយកម្មញ្ច, ទុវូបសន្តញ្ច។

“អបរេហិបិ, ភិក្ខវេ, តីហង្គេហិ សមន្នាគតំ និយស្សកម្មំ អធម្មកម្មញ្ច ហោតិ, អវិនយកម្មញ្ច, ទុវូបសន្តញ្ច។ អនាបត្តិយា កតំ ហោតិ, អទេសនាគាមិនិយា អាបត្តិយា កតំ ហោតិ, ទេសិតាយ អាបត្តិយា កតំ ហោតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, តីហង្គេហិ សមន្នាគតំ និយស្សកម្មំ អធម្មកម្មញ្ច ហោតិ, អវិនយកម្មញ្ច, ទុវូបសន្តញ្ច។

“អបរេហិបិ, ភិក្ខវេ, តីហង្គេហិ សមន្នាគតំ និយស្សកម្មំ អធម្មកម្មញ្ច ហោតិ, អវិនយកម្មញ្ច, ទុវូបសន្តញ្ច។ អចោទេត្វា កតំ ហោតិ, អសារេត្វា កតំ ហោតិ, អាបត្តឹ អនារោបេត្វា កតំ ហោតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, តីហង្គេហិ សមន្នាគតំ និយស្សកម្មំ អធម្មកម្មញ្ច ហោតិ, អវិនយកម្មញ្ច, ទុវូបសន្តញ្ច។

“អបរេហិបិ, ភិក្ខវេ…បេ… អសម្មុខា កតំ ហោតិ, អធម្មេន កតំ ហោតិ, វគ្គេន កតំ ហោតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ…បេ…។

“អបរេហិបិ , ភិក្ខវេ…បេ… អប្បដិបុច្ឆា កតំ ហោតិ, អធម្មេន កតំ ហោតិ, វគ្គេន កតំ ហោតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ…បេ…។

“អបរេហិបិ, ភិក្ខវេ…បេ… អប្បដិញ្ញាយ កតំ ហោតិ, អធម្មេន កតំ ហោតិ, វគ្គេន កតំ ហោតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ…បេ…។

“អបរេហិបិ, ភិក្ខវេ…បេ… អនាបត្តិយា កតំ ហោតិ, អធម្មេន កតំ ហោតិ, វគ្គេន កតំ ហោតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ…បេ… ។

“អបរេហិបិ, ភិក្ខវេ…បេ… អទេសនាគាមិនិយា អាបត្តិយា កតំ ហោតិ, អធម្មេន កតំ ហោតិ, វគ្គេន កតំ ហោតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ…បេ…។

“អបរេហិបិ, ភិក្ខវេ…បេ… ទេសិតាយ អាបត្តិយា កតំ ហោតិ, អធម្មេន កតំ ហោតិ, វគ្គេន កតំ ហោតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ…បេ…។

“អបរេហិបិ, ភិក្ខវេ…បេ… អចោទេត្វា កតំ ហោតិ, អធម្មេន កតំ ហោតិ, វគ្គេន កតំ ហោតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ…បេ…។

“អបរេហិបិ, ភិក្ខវេ…បេ… អសារេត្វា កតំ ហោតិ, អធម្មេន កតំ ហោតិ, វគ្គេន កតំ ហោតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ…បេ… ។

“អបរេហិបិ, ភិក្ខវេ, តីហង្គេហិ សមន្នាគតំ និយស្សកម្មំ អធម្មកម្មញ្ច ហោតិ, អវិនយកម្មញ្ច, ទុវូបសន្តញ្ច។ អាបត្តឹ អនារោបេត្វា កតំ ហោតិ, អធម្មេន កតំ ហោតិ, វគ្គេន កតំ ហោតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, តីហង្គេហិ សមន្នាគតំ និយស្សកម្មំ អធម្មកម្មញ្ច ហោតិ, អវិនយកម្មញ្ច, ទុវូបសន្តញ្ច។

អធម្មកម្មទ្វាទសកំ និដ្ឋិតំ។

ធម្មកម្មទ្វាទសកំ

១៤. “តីហិ, ភិក្ខវេ, អង្គេហិ សមន្នាគតំ និយស្សកម្មំ ធម្មកម្មញ្ច ហោតិ, វិនយកម្មញ្ច, សុវូបសន្តញ្ច។ សម្មុខា កតំ ហោតិ, បដិបុច្ឆា កតំ ហោតិ, បដិញ្ញាយ កតំ ហោតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, តីហង្គេហិ សមន្នាគតំ និយស្សកម្មំ ធម្មកម្មញ្ច ហោតិ, វិនយកម្មញ្ច, សុវូបសន្តញ្ច។

“អបរេហិបិ , ភិក្ខវេ, តីហង្គេហិ សមន្នាគតំ និយស្សកម្មំ ធម្មកម្មញ្ច ហោតិ, វិនយកម្មញ្ច, សុវូបសន្តញ្ច។ អាបត្តិយា កតំ ហោតិ, ទេសនាគាមិនិយា អាបត្តិយា កតំ ហោតិ, អទេសិតាយ អាបត្តិយា កតំ ហោតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, តីហង្គេហិ សមន្នាគតំ និយស្សកម្មំ ធម្មកម្មញ្ច ហោតិ, វិនយកម្មញ្ច, សុវូបសន្តញ្ច។

“អបរេហិបិ, ភិក្ខវេ, តីហង្គេហិ សមន្នាគតំ និយស្សកម្មំ ធម្មកម្មញ្ច ហោតិ, វិនយកម្មញ្ច, សុវូបសន្តញ្ច។ ចោទេត្វា កតំ ហោតិ, សារេត្វា កតំ ហោតិ, អាបត្តឹ អារោបេត្វា កតំ ហោតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, តីហង្គេហិ សមន្នាគតំ និយស្សកម្មំ ធម្មកម្មញ្ច ហោតិ, វិនយកម្មញ្ច, សុវូបសន្តញ្ច។

“អបរេហិបិ, ភិក្ខវេ…បេ… សម្មុខា កតំ ហោតិ, ធម្មេន កតំ ហោតិ, សមគ្គេន កតំ ហោតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ…បេ…។

“អបរេហិបិ, ភិក្ខវេ...បេ.... បដិបុច្ឆា កតំ ហោតិ, ធម្មេន កតំ ហោតិ, សមគ្គេន កតំ ហោតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ...បេ....។

“អបរេហិបិ, ភិក្ខវេ...បេ.... បដិញ្ញាយ កតំ ហោតិ, ធម្មេន កតំ ហោតិ, សមគ្គេន កតំ ហោតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ...បេ....។

“អបរេហិបិ , ភិក្ខវេ...បេ.... អាបត្តិយា កតំ ហោតិ, ធម្មេន កតំ ហោតិ, សមគ្គេន កតំ ហោតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ...បេ.... ។

“អបរេហិបិ, ភិក្ខវេ...បេ.... ទេសនាគាមិនិយា អាបត្តិយា កតំ ហោតិ, ធម្មេន កតំ ហោតិ, សមគ្គេន កតំ ហោតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ...បេ....។

“អបរេហិបិ, ភិក្ខវេ...បេ.... អទេសិតាយ អាបត្តិយា កតំ ហោតិ, ធម្មេន កតំ ហោតិ, សមគ្គេន កតំ ហោតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ...បេ....។

“អបរេហិបិ, ភិក្ខវេ...បេ.... ចោទេត្វា កតំ ហោតិ, ធម្មេន កតំ ហោតិ, សមគ្គេន កតំ ហោតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ...បេ....។

“អបរេហិបិ, ភិក្ខវេ...បេ.... សារេត្វា កតំ ហោតិ, ធម្មេន កតំ ហោតិ, សមគ្គេន កតំ ហោតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ...បេ.... ។

“អបរេហិបិ , ភិក្ខវេ, តីហង្គេហិ សមន្នាគតំ និយស្សកម្មំ ធម្មកម្មញ្ច ហោតិ, វិនយកម្មញ្ច, សុវូបសន្តញ្ច។ អាបត្តឹ អារោបេត្វា កតំ ហោតិ, ធម្មេន កតំ ហោតិ, សមគ្គេន កតំ ហោតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, តីហង្គេហិ សមន្នាគតំ និយស្សកម្មំ ធម្មកម្មញ្ច ហោតិ, វិនយកម្មញ្ច, សុវូបសន្តញ្ច។

ធម្មកម្មទ្វាទសកំ និដ្ឋិតំ។

អាកង្ខមានឆក្កំ

១៥. [បរិ. ៣២៣] “តីហិ, ភិក្ខវេ, អង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ, អាកង្ខមានោ សង្ឃោ, និយស្សកម្មំ ករេយ្យ។ ភណ្ឌនការកោ ហោតិ កលហការកោ វិវាទការកោ ភស្សការកោ សង្ឃេ អធិករណការកោ; ពាលោ ហោតិ អព្យត្តោ អាបត្តិពហុលោ អនបទានោ; គិហិសំសដ្ឋោ វិហរតិ អននុលោមិកេហិ គិហិសំសគ្គេហិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, តីហង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ, អាកង្ខមានោ សង្ឃោ, និយស្សកម្មំ ករេយ្យ។

“អបរេហិបិ, ភិក្ខវេ, តីហង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ, អាកង្ខមានោ សង្ឃោ, និយស្សកម្មំ ករេយ្យ។ អធិសីលេ សីលវិបន្នោ ហោតិ, អជ្ឈាចារេ អាចារវិបន្នោ ហោតិ, អតិទិដ្ឋិយា ទិដ្ឋិវិបន្នោ ហោតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, តីហង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ, អាកង្ខមានោ សង្ឃោ, និយស្សកម្មំ ករេយ្យ។

“អបរេហិបិ, ភិក្ខវេ, តីហង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ, អាកង្ខមានោ សង្ឃោ, និយស្សកម្មំ ករេយ្យ។ ពុទ្ធស្ស អវណ្ណំ ភាសតិ, ធម្មស្ស អវណ្ណំ ភាសតិ, សង្ឃស្ស អវណ្ណំ ភាសតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, តីហង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ, អាកង្ខមានោ សង្ឃោ, និយស្សកម្មំ ករេយ្យ។

“តិណ្ណំ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូនំ, អាកង្ខមានោ សង្ឃោ, និយស្សកម្មំ ករេយ្យ។ ឯកោ ភណ្ឌនការកោ ហោតិ កលហការកោ វិវាទការកោ ភស្សការកោ សង្ឃេ អធិករណការកោ; ឯកោ ពាលោ ហោតិ, អព្យត្តោ អាបត្តិពហុលោ អនបទានោ; ឯកោ គិហិសំសដ្ឋោ វិហរតិ អននុលោមិកេហិ គិហិសំសគ្គេហិ – ឥមេសំ ខោ, ភិក្ខវេ, តិណ្ណំ ភិក្ខូនំ, អាកង្ខមានោ សង្ឃោ, និយស្សកម្មំ ករេយ្យ។

“អបរេសម្បិ, ភិក្ខវេ, តិណ្ណំ ភិក្ខូនំ, អាកង្ខមានោ សង្ឃោ, និយស្សកម្មំ ករេយ្យ។ ឯកោ អធិសីលេ សីលវិបន្នោ ហោតិ, ឯកោ អជ្ឈាចារេ អាចារវិបន្នោ ហោតិ, ឯកោ អតិទិដ្ឋិយា ទិដ្ឋិវិបន្នោ ហោតិ – ឥមេសំ ខោ, ភិក្ខវេ, តិណ្ណំ ភិក្ខូនំ, អាកង្ខមានោ សង្ឃោ, និយស្សកម្មំ ករេយ្យ។

“អបរេសម្បិ, ភិក្ខវេ, តិណ្ណំ ភិក្ខូនំ, អាកង្ខមានោ សង្ឃោ, និយស្សកម្មំ ករេយ្យ។ ឯកោ ពុទ្ធស្ស អវណ្ណំ ភាសតិ, ឯកោ ធម្មស្ស អវណ្ណំ ភាសតិ, ឯកោ សង្ឃស្ស អវណ្ណំ ភាសតិ – ឥមេសំ ខោ, ភិក្ខវេ, តិណ្ណំ ភិក្ខូនំ, អាកង្ខមានោ សង្ឃោ, និយស្សកម្មំ ករេយ្យ។

អាកង្ខមានឆក្កំ និដ្ឋិតំ។

អដ្ឋារសវត្តំ

១៦. “និយស្សកម្មកតេន , ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនា សម្មា វត្តិតព្ពំ។ តត្រាយំ សម្មាវត្តនា – ន ឧបសម្បាទេតព្ពំ, ន និស្សយោ ទាតព្ពោ, ន សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្ពោ, ន ភិក្ខុនោវាទកសម្មុតិ សាទិតព្ពា, សម្មតេនបិ ភិក្ខុនិយោ ន ឱវទិតព្ពា។ យាយ អាបត្តិយា សង្ឃេន និយស្សកម្មំ កតំ ហោតិ សា អាបត្តិ ន អាបជ្ជិតព្ពា, អញ្ញា វា តាទិសិកា, តតោ វា បាបិដ្ឋតរា; កម្មំ ន គរហិតព្ពំ, កម្មិកា ន គរហិតព្ពា។ ន បកតត្តស្ស ភិក្ខុនោ ឧបោសថោ ឋបេតព្ពោ, ន បវារណា ឋបេតព្ពា, ន សវចនីយំ កាតព្ពំ, ន អនុវាទោ បដ្ឋបេតព្ពោ, ន ឱកាសោ ការាបេតព្ពោ, ន ចោទេតព្ពោ, ន សារេតព្ពោ, ន ភិក្ខូហិ សម្បយោជេតព្ព”ន្តិ។

និយស្សកម្មេ អដ្ឋារសវត្តំ និដ្ឋិតំ។

១៧. អថ ខោ សង្ឃោ សេយ្យសកស្ស ភិក្ខុនោ និយស្សកម្មំ អកាសិ – និស្សាយ តេ វត្ថព្ពន្តិ។ សោ សង្ឃេន និយស្សកម្មកតោ កល្យាណមិត្តេ សេវមានោ ភជមានោ បយិរុបាសមានោ ឧទ្ទិសាបេន្តោ បរិបុច្ឆន្តោ ពហុស្សុតោ ហោតិ, អាគតាគមោ ធម្មធរោ វិនយធរោ មាតិកាធរោ បណ្ឌិតោ វ្យត្តោ មេធាវី លជ្ជី កុក្កុច្ចកោ សិក្ខាកាមោ។ សម្មា វត្តតិ, លោមំ បាតេតិ, នេត្ថារំ វត្តតិ, ភិក្ខូ ឧបសង្កមិត្វា ឯវំ វទេតិ – “អហំ, អាវុសោ, សង្ឃេន និយស្សកម្មកតោ សម្មា វត្តាមិ, លោមំ បាតេមិ, នេត្ថារំ វត្តាមិ។ កថំ នុ ខោ មយា បដិបជ្ជិតព្ព”ន្តិ? ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ…បេ.…។ “តេន ហិ, ភិក្ខវេ, សង្ឃោ សេយ្យសកស្ស ភិក្ខុនោ និយស្សកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេតុ។

នប្បដិប្បស្សម្ភេតព្ពអដ្ឋារសកំ

១៨. “បញ្ចហិ, ភិក្ខវេ, អង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ និយស្សកម្មំ នប្បដិប្បស្សម្ភេតព្ពំ។ ឧបសម្បាទេតិ, និស្សយំ ទេតិ, សាមណេរំ ឧបដ្ឋាបេតិ, ភិក្ខុនោវាទកសម្មុតឹ សាទិយតិ, សម្មតោបិ ភិក្ខុនិយោ ឱវទតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ និយស្សកម្មំ នប្បដិប្បស្សម្ភេតព្ពំ។

[បរិ. ៤២០] “អបរេហិបិ, ភិក្ខវេ, បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ និយស្សកម្មំ នប្បដិប្បស្សម្ភេតព្ពំ។ យាយ អាបត្តិយា សង្ឃេន និយស្សកម្មំ កតំ ហោតិ តំ អាបត្តឹ អាបជ្ជតិ, អញ្ញំ វា តាទិសិកំ, តតោ វា បាបិដ្ឋតរំ; កម្មំ គរហតិ, កម្មិកេ គរហតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ និយស្សកម្មំ នប្បដិប្បស្សម្ភេតព្ពំ។

“អដ្ឋហិ, ភិក្ខវេ, អង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ និយស្សកម្មំ នប្បដិប្បស្សម្ភេតព្ពំ។ បកតត្តស្ស ភិក្ខុនោ ឧបោសថំ ឋបេតិ, បវារណំ ឋបេតិ, សវចនីយំ ករោតិ, អនុវាទំ បដ្ឋបេតិ , ឱកាសំ ការេតិ, ចោទេតិ, សារេតិ, ភិក្ខូហិ សម្បយោជេតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, អដ្ឋហង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ និយស្សកម្មំ នប្បដិប្បស្សម្ភេតព្ពំ។

នប្បដិប្បស្សម្ភេតព្ពអដ្ឋារសកំ និដ្ឋិតំ។

បដិប្បស្សម្ភេតព្ពអដ្ឋារសកំ

១៩. “បញ្ចហិ , ភិក្ខវេ, អង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ និយស្សកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេតព្ពំ ។ ន ឧបសម្បាទេតិ, ន និស្សយំ ទេតិ, ន សាមណេរំ ឧបដ្ឋាបេតិ, ន ភិក្ខុនោវាទកសម្មុតឹ សាទិយតិ, សម្មតោបិ ភិក្ខុនិយោ ន ឱវទតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ និយស្សកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេតព្ពំ។

“អបរេហិបិ, ភិក្ខវេ, បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ និយស្សកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេតព្ពំ។ យាយ អាបត្តិយា សង្ឃេន និយស្សកម្មំ កតំ ហោតិ តំ អាបត្តឹ ន អាបជ្ជតិ, អញ្ញំ វា តាទិសិកំ, តតោ វា បាបិដ្ឋតរំ;

កម្មំ ន គរហតិ, កម្មិកេ ន គរហតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ និយស្សកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេតព្ពំ។

“អដ្ឋហិ, ភិក្ខវេ, អង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ និយស្សកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេតព្ពំ។

ន បកតត្តស្ស ភិក្ខុនោ ឧបោសថំ ឋបេតិ, ន បវារណំ ឋបេតិ, ន សវចនីយំ ករោតិ, ន អនុវាទំ បដ្ឋបេតិ, ន ឱកាសំ ការេតិ, ន ចោទេតិ, ន សារេតិ, ន ភិក្ខូហិ សម្បយោជេតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, អដ្ឋហង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ និយស្សកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេតព្ពំ។

បដិប្បស្សម្ភេតព្ពអដ្ឋារសកំ និដ្ឋិតំ។

២០. “ឯវញ្ច បន, ភិក្ខវេ, បដិប្បស្សម្ភេតព្ពំ។ តេន, ភិក្ខវេ, សេយ្យសកេន ភិក្ខុនា សង្ឃំ ឧបសង្កមិត្វា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា វុឌ្ឍានំ ភិក្ខូនំ បាទេ វន្ទិត្វា ឧក្កុដិកំ និសីទិត្វា អញ្ជលិំ បគ្គហេត្វា ឯវមស្ស វចនីយោ – ‘អហំ, ភន្តេ, សង្ឃេន និយស្សកម្មកតោ សម្មា វត្តាមិ, លោមំ បាតេមិ, នេត្ថារំ វត្តាមិ, និយស្សស្ស កម្មស្ស បដិប្បស្សទ្ធិំ យាចាមី’តិ។ ទុតិយម្បិ យាចិតព្ពា។ តតិយម្បិ យាចិតព្ពា ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្ពោ –

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ អយំ សេយ្យសកោ ភិក្ខុ សង្ឃេន និយស្សកម្មកតោ សម្មា វត្តតិ, លោមំ បាតេតិ, នេត្ថារំ វត្តតិ, និយស្សស្ស កម្មស្ស បដិប្បស្សទ្ធិំ យាចតិ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, សង្ឃោ សេយ្យសកស្ស ភិក្ខុនោ និយស្សកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេយ្យ។ ឯសា ញត្តិ។

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ អយំ សេយ្យសកោ ភិក្ខុ សង្ឃេន និយស្សកម្មកតោ សម្មា វត្តតិ, លោមំ បាតេតិ, នេត្ថារំ វត្តតិ, និយស្សស្ស កម្មស្ស បដិប្បស្សទ្ធិំ យាចតិ។ សង្ឃោ សេយ្យសកស្ស ភិក្ខុនោ និយស្សកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេតិ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ សេយ្យសកស្ស ភិក្ខុនោ និយស្សស្ស កម្មស្ស បដិប្បស្សទ្ធិ, សោ តុណ្ហស្ស; យស្ស នក្ខមតិ, សោ ភាសេយ្យ។

“ទុតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ – សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ អយំ សេយ្យសកោ ភិក្ខុ សង្ឃេន និយស្សកម្មកតោ សម្មា វត្តតិ, លោមំ បាតេតិ, នេត្ថារំ វត្តតិ, និយស្សស្ស កម្មស្ស បដិប្បស្សទ្ធិំ យាចតិ។ សង្ឃោ សេយ្យសកស្ស ភិក្ខុនោ និយស្សកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេតិ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ សេយ្យសកស្ស ភិក្ខុនោ និយស្សស្ស កម្មស្ស បដិប្បស្សទ្ធិ, សោ តុណ្ហស្ស; យស្ស នក្ខមតិ, សោ ភាសេយ្យ។

“តតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ – សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ អយំ សេយ្យសកោ ភិក្ខុ សង្ឃេន និយស្សកម្មកតោ សម្មា វត្តតិ, លោមំ បាតេតិ, នេត្ថារំ វត្តតិ, និយស្សស្ស កម្មស្ស បដិប្បស្សទ្ធិំ យាចតិ។ សង្ឃោ សេយ្យសកស្ស ភិក្ខុនោ និយស្សកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេតិ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ សេយ្យសកស្ស ភិក្ខុនោ និយស្សស្ស កម្មស្ស បដិប្បស្សទ្ធិ, សោ តុណ្ហស្ស; យស្ស នក្ខមតិ, សោ ភាសេយ្យ។

“បដិប្បស្សទ្ធំ សង្ឃេន សេយ្យសកស្ស ភិក្ខុនោ និយស្សកម្មំ។ ខមតិ សង្ឃស្ស, តស្មា តុណ្ហី, ឯវមេតំ ធារយាមី”តិ។

និយស្សកម្មំ និដ្ឋិតំ ទុតិយំ។

៣. បព្វាជនីយកម្មំ

២១. [តទំ វត្ថុ បារា. ៤៣១ អាទយោ] តេន ខោ បន សមយេន អស្សជិបុនព្ពសុកា នាម [នាម ភិក្ខូ (ក.)] កីដាគិរិស្មិំ អាវាសិកា ហោន្តិ អលជ្ជិនោ បាបភិក្ខូ។ តេ [ចូឡវ. ២៩២ អាទយោ] ឯវរូបំ អនាចារំ អាចរន្តិ – មាលាវច្ឆំ រោបេន្តិបិ រោបាបេន្តិបិ, សិញ្ចន្តិបិ សិញ្ចាបេន្តិបិ, ឱចិនន្តិបិ ឱចិនាបេន្តិបិ, គន្ថេន្តិបិ គន្ថាបេន្តិបិ , ឯកតោវណ្ដិកមាលំ ករោន្តិបិ ការាបេន្តិបិ, ឧភតោវណ្ដិកមាលំ ករោន្តិបិ ការាបេន្តិបិ, មញ្ជរិកំ ករោន្តិបិ ការាបេន្តិបិ, វិធូតិកំ [វិធុតិកំ (ស្យា.)] ករោន្តិបិ ការាបេន្តិបិ, វដំសកំ ករោន្តិបិ ការាបេន្តិបិ, អាវេឡំ ករោន្តិបិ ការាបេន្តិបិ, ឧរច្ឆទំ ករោន្តិបិ ការាបេន្តិបិ។ តេ កុលិត្ថីនំ កុលធីតានំ កុលកុមារីនំ កុលសុណ្ហានំ កុលទាសីនំ ឯកតោវណ្ដិកមាលំ ហរន្តិបិ ហរាបេន្តិបិ, ឧភតោវណ្ដិកមាលំ ហរន្តិបិ ហរាបេន្តិបិ, មញ្ជរិកំ ហរន្តិបិ ហរាបេន្តិបិ, វិធូតិកំ ហរន្តិបិ ហរាបេន្តិបិ, វដំសកំ ហរន្តិបិ ហរាបេន្តិបិ, អាវេឡំ ហរន្តិបិ ហរាបេន្តិបិ, ឧរច្ឆទំ ហរន្តិបិ

ហរាបេន្តិបិ។ តេ កុលិត្ថីហិ កុលធីតាហិ កុលកុមារីហិ កុលសុណ្ហាហិ កុលទាសីហិ សទ្ធឹ ឯកភាជនេបិ ភុញ្ជន្តិ, ឯកថាលកេបិ បិវន្តិ, ឯកាសនេបិ និសីទន្តិ, ឯកមញ្ចេបិ តុវដ្ដេន្តិ, ឯកត្ថរណាបិ តុវដ្ដេន្តិ, ឯកបាវុរណាបិ តុវដ្ដេន្តិ, ឯកត្ថរណបាវុរណាបិ តុវដ្ដេន្តិ, វិកាលេបិ ភុញ្ជន្តិ, មជ្ជម្បិ បិវន្តិ, មាលាគន្ធវិលេបនម្បិ ធារេន្តិ, នច្ចន្តិបិ, គាយន្តិបិ, វាទេន្តិបិ, លាសេន្តិបិ; នច្ចន្តិយាបិ នច្ចន្តិ, នច្ចន្តិយាបិ គាយន្តិ, នច្ចន្តិយាបិ វាទេន្តិ, នច្ចន្តិយាបិ លាសេន្តិ; គាយន្តិយាបិ នច្ចន្តិ, គាយន្តិយាបិ គាយន្តិ, គាយន្តិយាបិ វាទេន្តិ, គាយន្តិយាបិ លាសេន្តិ; វាទេន្តិយាបិ នច្ចន្តិ, វាទេន្តិយាបិ គាយន្តិ, វាទេន្តិយាបិ វាទេន្តិ, វាទេន្តិយាបិ លាសេន្តិ; លាសេន្តិយាបិ នច្ចន្តិ, លាសេន្តិយាបិ គាយន្តិ, លាសេន្តិយាបិ វាទេន្តិ, លាសេន្តិយាបិ លាសេន្តិ; អដ្ឋបទេបិ កីឡន្តិ, ទសបទេបិ កីឡន្តិ, អាកាសេបិ កីឡន្តិ, បរិហារបថេបិ កីឡន្តិ, សន្តិកាយបិ កីឡន្តិ, ខលិកាយបិ កីឡន្តិ, ឃដិកាយបិ កីឡន្តិ, សលាកហត្ថេនបិ កីឡន្តិ, អក្ខេនបិ កីឡន្តិ, បង្គចីរេនបិ កីឡន្តិ, វង្កកេនបិ កីឡន្តិ, មោក្ខចិកាយបិ កីឡន្តិ, ចិង្គុលកេនបិ កីឡន្តិ, បត្តាឡ្ហកេនបិ កីឡន្តិ, រថកេនបិ កីឡន្តិ, ធនុកេនបិ កីឡន្តិ, អក្ខរិកាយបិ កីឡន្តិ, មនេសិកាយបិ កីឡន្តិ, យថាវជ្ជេនបិ កីឡន្តិ; ហត្ថិស្មិម្បិ សិក្ខន្តិ, អស្សស្មិម្បិ សិក្ខន្តិ, រថស្មិម្បិ សិក្ខន្តិ, ធនុស្មិម្បិ សិក្ខន្តិ, ថរុស្មិម្បិ សិក្ខន្តិ; ហត្ថិស្សបិ បុរតោ ធាវន្តិ, អស្សស្សបិ បុរតោ ធាវន្តិ, រថស្សបិ បុរតោ [បុរតោ ធាវន្តិ (ស្យា.)] ធាវន្តិបិ អាធាវន្តិបិ; ឧស្សេឡេន្តិបិ, អប្ផោដេន្តិបិ , និព្ពុជ្ឈន្តិបិ, មុដ្ឋីហិបិ យុជ្ឈន្តិ; រង្គមជ្ឈេបិ សង្ឃាដឹ បត្ថរិត្វា នច្ចកឹ [នច្ចន្តឹ (សី. ស្យា.)] ឯវំ វទន្តិ – “ឥធ, ភគិនិ, នច្ចស្សូ”តិ; នលាដិកម្បិ ទេន្តិ; វិវិធម្បិ អនាចារំ អាចរន្តិ។

២២. តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ កាសីសុ វស្សំវុដ្ឋោ [វស្សំវុត្ថោ (សី. ស្យា.)] សាវត្ថឹ គច្ឆន្តោ ភគវន្តំ ទស្សនាយ យេន កីដាគិរិ តទវសរិ។ អថ ខោ សោ ភិក្ខុ បុព្ពណ្ហសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ កីដាគិរឹ បិណ្ឌាយ បាវិសិ បាសាទិកេន អភិក្កន្តេន បដិក្កន្តេន អាលោកិតេន វិលោកិតេន សមិញ្ជិតេន [សម្មិញ្ជិតេន (សី. ស្យា. កំ.)] បសារិតេន, ឱក្ខិត្តចក្ខុ ឥរិយាបថសម្បន្នោ។ មនុស្សា តំ ភិក្ខុំ បស្សិត្វា ឯវមាហំសុ – “ក្វាយំ អពលពលោ វិយ មន្ទមន្ទោ វិយ ភាកុដិកភាកុដិកោ វិយ? កោ ឥមស្ស ឧបគតស្ស បិណ្ឌកម្បិ ទស្សតិ? អម្ហាកំ បន អយ្យា អស្សជិបុនព្ពសុកា សណ្ហា សខិលា សុខសម្ភាសា មិហិតបុព្ពង្គមា ឯហិស្វាគតវាទិនោ អព្ភាកុដិកា ឧត្តានមុខា បុព្ពភាសិនោ។ តេសំ ខោ នាម បិណ្ឌោ ទាតព្ពោ”តិ។

អទ្ទសា ខោ អញ្ញតរោ ឧបាសកោ តំ ភិក្ខុំ កីដាគិរិស្មឹ បិណ្ឌាយ ចរន្តំ; ទិស្វាន យេន សោ ភិក្ខុ តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា តំ ភិក្ខុំ អភិវាទេត្វា ឯតទវោច – “អបិ, ភន្តេ, បិណ្ឌោ លព្ភតី”តិ? “ន ខោ, អាវុសោ, បិណ្ឌោ លព្ភតី”តិ។ “ឯហិ, ភន្តេ, ឃរំ គមិស្សាមា”តិ។ អថ ខោ សោ ឧបាសកោ តំ ភិក្ខុំ ឃរំ នេត្វា ភោជេត្វា ឯតទវោច – “កហំ, ភន្តេ, អយ្យោ គមិស្សតី”តិ? “សាវត្ថឹ ខោ អហំ, អាវុសោ, គមិស្សាមិ ភគវន្តំ ទស្សនាយា”តិ។ “តេន ហិ, ភន្តេ, មម វចនេន ភគវតោ បាទេ សិរសា វន្ទ, ឯវញ្ច វទេហិ – ‘ទុដ្ឋោ, ភន្តេ, កីដាគិរិស្មឹ អាវាសោ។ អស្សជិបុនព្ពសុកា នាម កីដាគិរិស្មឹ អាវាសិកា អលជ្ជិនោ បាបភិក្ខូ។ តេ ឯវរូបំ អនាចារំ អាចរន្តិ – មាលាវច្ឆំ រោបេន្តិបិ រោបាបេន្តិបិ, សិញ្ចន្តិបិ សិញ្ចាបេន្តិបិ, ឱចិនន្តិបិ ឱចិនាបេន្តិបិ, គន្ថេន្តិបិ គន្ថាបេន្តិបិ, ឯកតោវណ្ដិកមាលំ ករោន្តិបិ ការាបេន្តិបិ, ឧភតោវណ្ដិកមាលំ ករោន្តិបិ ការាបេន្តិបិ, មញ្ជរិកំ ករោន្តិបិ ការាបេន្តិបិ, វិធូតិកំ ករោន្តិបិ ការាបេន្តិបិ, វដំសកំ ករោន្តិបិ ការាបេន្តិបិ, អាវេឡំ ករោន្តិបិ ការាបេន្តិបិ, ឧរច្ឆទំ ករោន្តិបិ ការាបេន្តិបិ។ តេ កុលិត្ថីនំ កុលធីតានំ កុលកុមារីនំ កុលសុណ្ហានំ កុលទាសីនំ ឯកតោវណ្ដិកមាលំ ហរន្តិបិ ហរាបេន្តិបិ, ឧភតោវណ្ដិកមាលំ ហរន្តិបិ ហរាបេន្តិបិ, មញ្ជរិកំ ហរន្តិបិ ហរាបេន្តិបិ, វិធូតិកំ ហរន្តិបិ ហរាបេន្តិបិ, វដំសកំ ហរន្តិបិ ហរាបេន្តិបិ, អាវេឡំ ហរន្តិបិ ហរាបេន្តិបិ, ឧរច្ឆទំ ហរន្តិបិ ហរាបេន្តិបិ។ តេ កុលិត្ថីហិ កុលធីតាហិ កុលកុមារីហិ កុលសុណ្ហាហិ កុលទាសីហិ សទ្ធឹ ឯកភាជនេបិ ភុញ្ជន្តិ, ឯកថាលកេបិ បិវន្តិ, ឯកាសនេបិ និសីទន្តិ, ឯកមញ្ចេបិ តុវដ្ដេន្តិ, ឯកត្ថរណាបិ តុវដ្ដេន្តិ, ឯកបាវុរណាបិ តុវដ្ដេន្តិ, ឯកត្ថរណបាវុរណាបិ តុវដ្ដេន្តិ, វិកាលេបិ ភុញ្ជន្តិ, មជ្ជម្បិ បិវន្តិ, មាលាគន្ធវិលេបនម្បិ ធារេន្តិ, នច្ចន្តិបិ, គាយន្តិបិ, វាទេន្តិបិ, លាសេន្តិបិ; នច្ចន្តិយាបិ នច្ចន្តិ, នច្ចន្តិយាបិ គាយន្តិ, នច្ចន្តិយាបិ វាទេន្តិ, នច្ចន្តិយាបិ លាសេន្តិ…បេ.… (ចក្កំ កាតព្ពំ)។ លាសេន្តិយាបិ នច្ចន្តិ, លាសេន្តិយាបិ គាយន្តិ, លាសេន្តិយាបិ វាទេន្តិ, លាសេន្តិយាបិ លាសេន្តិ; អដ្ឋបទេបិ កីឡន្តិ, ទសបទេបិ កីឡន្តិ, អាកាសេបិ កីឡន្តិ, បរិហារបថេបិ កីឡន្តិ, សន្តិកាយបិ កីឡន្តិ, ខលិកាយបិ កីឡន្តិ, ឃដិកាយបិ កីឡន្តិ, សលាកហត្ថេនបិ កីឡន្តិ, អក្ខេនបិ កីឡន្តិ, បង្គចីរេនបិ កីឡន្តិ, វង្កកេនបិ កីឡន្តិ, មោក្ខចិកាយបិ កីឡន្តិ, ចិង្គុលកេនបិ កីឡន្តិ, បត្តាឡ្ហកេនបិ កីឡន្តិ, រថកេនបិ កីឡន្តិ, ធនុកេនបិ កីឡន្តិ, អក្ខរិកាយបិ កីឡន្តិ, មនេសិកាយបិ កីឡន្តិ, យថាវជ្ជេនបិ កីឡន្តិ; ហត្ថិស្មិម្បិ សិក្ខន្តិ, អស្សស្មិម្បិ សិក្ខន្តិ, រថស្មិម្បិ សិក្ខន្តិ, ធនុស្មិម្បិ សិក្ខន្តិ, ថរុស្មិម្បិ សិក្ខន្តិ; ហត្ថិស្សបិ បុរតោ ធាវន្តិ, អស្សស្សបិ បុរតោ ធាវន្តិ, រថស្សបិ បុរតោ ធាវន្តិបិ អាធាវន្តិបិ; ឧស្សេឡេន្តិបិ, អប្ផោដេន្តិបិ, និព្ពុជ្ឈន្តិបិ, មុដ្ឋីហិបិ យុជ្ឈន្តិ; រង្គមជ្ឈេបិ សង្ឃាដឹ បត្ថរិត្វា នច្ចកឹ ឯវំ វទន្តិ – ‘ឥធ, ភគិនិ, នច្ចស្សូ’តិ; នលាដិកម្បិ ទេន្តិ; វិវិធម្បិ អនាចារំ អាចរន្តិ។ យេបិ តេ, ភន្តេ, មនុស្សា បុព្ពេ សទ្ធា អហេសុំ បសន្នា តេបិ ឯតរហិ អស្សទ្ធា អប្ប

សទ្ធា។ យានិបិ តានិ សង្ឃស្ស បុព្ពេ ទានបថានិ តានិបិ ឯតរហិ ឧបច្ឆិន្នានិ។ រិញ្ចន្តិ បេសលា ភិក្ខូ , និវសន្តិ បាបភិក្ខូ។ សាធុ, ភន្តេ, ភគវា កីដាគិរិំ ភិក្ខូ បហិណេយ្យ, យថាយំ កីដាគិរិស្មិំ អាវាសោ សណ្ឋហេយ្យា”តិ។

“ឯវមាវុសោ”តិ ខោ សោ ភិក្ខុ តស្ស ឧបាសកស្ស បដិស្សុណិត្វា ឧដ្ឋាយាសនា យេន សាវត្ថិ តេន បក្កាមិ។ អនុបុព្ពេន យេន សាវត្ថិ ជេតវនំ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ អាចិណ្ណំ ខោ បនេតំ ពុទ្ធានំ ភគវន្តានំ អាគន្តុកេហិ ភិក្ខូហិ សទ្ធិំ បដិសម្មោទិតុំ។ អថ ខោ ភគវា តំ ភិក្ខុំ ឯតទវោច – “កច្ចិ, ភិក្ខុ, ខមនីយំ, កច្ចិ យាបនីយំ, កច្ចិសិ អប្បកិលមថេន អទ្ធានំ អាគតោ, កុតោ ច ត្វំ ភិក្ខុ អាគច្ឆសី”តិ? “ខមនីយំ, ភគវា, យាបនីយំ ភគវា; អប្បកិលមថេន ច អហំ, ភន្តេ, អទ្ធានំ អាគតោ។ ឥធាហំ, ភន្តេ, កាសីសុ វស្សំវុដ្ឋោ សាវត្ថិំ អាគច្ឆន្តោ ភគវន្តំ ទស្សនាយ យេន កីដាគិរិ តទវសរិំ។ អថ ខ្វាហំ, ភន្តេ, បុព្ពណ្ហសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ កីដាគិរិំ បិណ្ឌាយ បាវិសិំ។ អទ្ទសា ខោ មំ, ភន្តេ, អញ្ញតរោ ឧបាសកោ កីដាគិរិស្មិំ បិណ្ឌាយ ចរន្តំ ; ទិស្វាន យេនាហំ តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា មំ អភិវាទេត្វា ឯតទវោច – ‘អបិ, ភន្តេ, បិណ្ឌោ លព្ភតី’តិ។ ‘ន ខោ, អាវុសោ, បិណ្ឌោ លព្ភតី’តិ។ ‘ឯហិ, ភន្តេ, ឃរំ គមិស្សាមា’តិ។ អថ ខោ, ភន្តេ, សោ ឧបាសកោ មំ ឃរំ នេត្វា ភោជេត្វា ឯតទវោច – ‘កហំ, ភន្តេ, អយ្យោ គមិស្សតី’តិ? ‘សាវត្ថិំ ខោ អហំ, អាវុសោ, គមិស្សាមិ ភគវន្តំ ទស្សនាយា’តិ ។ ‘តេន ហិ, ភន្តេ, មម វចនេន ភគវតោ បាទេ សិរសា វន្ទ, ឯវញ្ច វទេហិ – ទុដ្ឋោ, ភន្តេ, កីដាគិរិស្មិំ អាវាសោ។ អស្សជិបុនព្ពសុកា នាម កីដាគិរិស្មិំ អាវាសិកា អលជ្ជិនោ បាបភិក្ខូ ។ តេ ឯវរូបំ អនាចារំ អាចរន្តិ – មាលាវច្ឆំ រោបេន្តិបិ រោបាបេន្តិបិ...បេ.... វិវិធម្បិ អនាចារំ អាចរន្តិ។ យេបិ តេ, ភន្តេ, មនុស្សា បុព្ពេ សទ្ធា អហេសុំ បសន្នា តេបិ ឯតរហិ អស្សទ្ធា អប្បសន្នា។ យានិបិ តានិ សង្ឃស្ស បុព្ពេ ទានបថានិ តានិបិ ឯតរហិ ឧបច្ឆិន្នានិ។ រិញ្ចន្តិ បេសលា ភិក្ខូ, និវសន្តិ បាបភិក្ខូ។ សាធុ, ភន្តេ, ភគវា កីដាគិរិំ ភិក្ខូ បហិណេយ្យ, យថាយំ កីដាគិរិស្មិំ អាវាសោ សណ្ឋហេយ្យា’តិ។ តតោ អហំ ភគវា អាគច្ឆាមី”តិ។

២៣. អថ ខោ ភគវា ឯតស្មិំ និទានេ ឯតស្មិំ បករណេ ភិក្ខុសង្ឃំ សន្និបាតាបេត្វា ភិក្ខូ បដិបុច្ឆិ – “សច្ចំ កិរ, ភិក្ខវេ, អស្សជិបុនព្ពសុកា នាម កីដាគិរិស្មិំ អាវាសិកា អលជ្ជិនោ បាបភិក្ខូ? តេ ឯវរូបំ អនាចារំ អាចរន្តិ – មាលាវច្ឆំ រោបេន្តិបិ...បេ.... វិវិធម្បិ អនាចារំ អាចរន្តិ? យេបិ តេ មនុស្សា បុព្ពេ សទ្ធា អហេសុំ បសន្នា តេបិ ឯតរហិ អស្សទ្ធា អប្បសន្នា? យានិបិ តានិ សង្ឃស្ស បុព្ពេ ទានបថានិ តានិបិ ឯតរហិ ឧបច្ឆិន្នានិ? រិញ្ចន្តិ បេសលា ភិក្ខូ និវសន្តិ បាបភិក្ខូ”តិ? “សច្ចំ ភគវា”តិ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា – “អននុច្ឆវិកំ...បេ.... កថញ្ហិ នាម តេ, ភិក្ខវេ , មោឃបុរិសា ឯវរូបំ អនាចារំ អាចរិស្សន្តិ – មាលាវច្ឆំ រោបេស្សន្តិបិ រោបាបេស្សន្តិបិ, សិញ្ចិស្សន្តិបិ សិញ្ចាបេស្សន្តិបិ, ឱចិនិស្សន្តិបិ ឱចិនាបេស្សន្តិបិ, គន្ថេស្សន្តិបិ គន្ថាបេស្សន្តិបិ, ឯកតោវណ្ដិកមាលំ ករិស្សន្តិបិ ការាបេស្សន្តិបិ, ឧភតោវណ្ដិកមាលំ ករិស្សន្តិបិ ការាបេស្សន្តិបិ, មញ្ជរិកំ ករិស្សន្តិបិ ការាបេស្សន្តិបិ, វិធូតិកំ ករិស្សន្តិបិ ការាបេស្សន្តិបិ, វដំសកំ ករិស្សន្តិបិ ការាបេស្សន្តិបិ, អាវេឡំ ករិស្សន្តិបិ ការាបេស្សន្តិបិ, ឧរច្ឆទំ ករិស្សន្តិបិ ការាបេស្សន្តិបិ។ តេ កុលិត្ថីនំ កុលធីតានំ កុលកុមារីនំ កុលសុណ្ហានំ កុលទាសីនំ ឯកតោវណ្ដិកមាលំ ហរិស្សន្តិបិ ហរាបេស្សន្តិបិ, ឧភតោវណ្ដិកមាលំ ហរិស្សន្តិបិ ហរាបេស្សន្តិបិ, មញ្ជរិកំ ហរិស្សន្តិបិ ហរាបេស្សន្តិបិ, វិធូតិកំ ហរិស្សន្តិបិ ហរាបេស្សន្តិបិ, វដំសកំ ហរិស្សន្តិបិ ហរាបេស្សន្តិបិ, អាវេឡំ ហរិស្សន្តិបិ ហរាបេស្សន្តិបិ, ឧរច្ឆទំ ហរិស្សន្តិបិ ហរាបេស្សន្តិបិ។ តេ កុលិត្ថីហិ កុលធីតាហិ កុលកុមារីហិ កុលសុណ្ហាហិ កុលទាសីហិ សទ្ធិំ ឯកភាជនេបិ ភុញ្ជិស្សន្តិ, ឯកថាលកេបិ បិវិស្សន្តិ, ឯកាសនេបិ និសីទិស្សន្តិ, ឯកមញ្ចេបិ តុវដ្ដិស្សន្តិ, ឯកត្ថរណាបិ តុវដ្ដិស្សន្តិ, ឯកបាវុរណាបិ តុវដ្ដិស្សន្តិ, ឯកត្ថរណបាវុរណាបិ តុវដ្ដិស្សន្តិ, វិកាលេបិ ភុញ្ជិស្សន្តិ, មជ្ជម្បិ បិវិស្សន្តិ, មាលាគន្ធវិលេបនម្បិ ធារេស្សន្តិ, នច្ចិស្សន្តិបិ, គាយិស្សន្តិបិ, វាទេស្សន្តិបិ, លាសេស្សន្តិបិ; នច្ចន្តិយាបិ នច្ចិស្សន្តិ, នច្ចន្តិយាបិ គាយិស្សន្តិ, នច្ចន្តិយាបិ វាទេស្សន្តិ, នច្ចន្តិយាបិ លាសេស្សន្តិ; គាយន្តិយាបិ នច្ចិស្សន្តិ , គាយន្តិយាបិ គាយិស្សន្តិ, គាយន្តិយាបិ វាទេស្សន្តិ, គាយន្តិយាបិ លាសេស្សន្តិ; វាទេន្តិយាបិ នច្ចិស្សន្តិ, វាទេន្តិយាបិ គាយិស្សន្តិ, វាទេន្តិយាបិ វាទេស្សន្តិ, វាទេន្តិយាបិ លាសេស្សន្តិ; លាសេន្តិយាបិ នច្ចិស្សន្តិ, លាសេន្តិយាបិ គាយិស្សន្តិ, លាសេន្តិយាបិ វាទេស្សន្តិ; លាសេន្តិយាបិ លាសេស្សន្តិ; អដ្ឋបទេបិ កីឡិស្សន្តិ, ទសបទេបិ កីឡិស្សន្តិ, អាកាសេបិ កីឡិស្សន្តិ, បរិហារបថេបិ កីឡិស្សន្តិ, សន្តិកាយបិ កីឡិស្សន្តិ, ខលិកាយបិ កីឡិស្សន្តិ, ឃដិកាយបិ កីឡិស្សន្តិ, សលាកហត្ថេនបិ កីឡិស្សន្តិ, អក្ខេនបិ កីឡិស្សន្តិ, បង្គចីរេនបិ កីឡិស្សន្តិ, វង្កកេនបិ កីឡិស្សន្តិ មោក្ខចិកាយបិ កីឡិស្សន្តិ, ចិង្គុលកេនបិ កីឡិស្សន្តិ, បត្តាឡ្ហកេនបិ កីឡិស្សន្តិ, រថកេនបិ កីឡិស្សន្តិ, ធនុកេនបិ កីឡិស្សន្តិ, អក្ខរិកាយបិ កីឡិស្សន្តិ, មនេសិកាយបិ កីឡិស្សន្តិ, យថាវជ្ជេនបិ កីឡិស្សន្តិ; ហត្ថិស្មិម្បិ សិក្ខិស្សន្តិ, អស្សស្មិម្បិ សិក្ខិស្សន្តិ, រថស្មិម្បិ សិក្ខិស្សន្តិ, ធនុស្មិម្បិ សិក្ខិស្សន្តិ, ថរុស្មិម្បិ សិក្ខិស្សន្តិ; ហត្ថិស្សបិ បុរតោ ធាវិស្សន្តិ , អស្សស្សបិ បុរតោ ធាវិស្សន្តិ, រថស្សបិ បុរតោ [បុរតោ ធាវិស្សន្តិ (ស្យា.)] ធាវិស្សន្តិបិ អាធាវិស្សន្តិបិ; ឧស្សេឡេស្សន្តិបិ, អប្ផោដេស្សន្តិបិ, និព្ពុជ្ឈិស្សន្តិបិ, មុដ្ឋីហិបិ យុជ្ឈិស្សន្តិ; រង្គមជ្ឈេបិ សង្ឃាដិំ បត្ថរិត្វា នច្ចកិំ ឯវំ វក្ខន្តិ [វទិស្សន្តិ (ក.)] – ‘ឥធ, ភគិនិ, នច្ចស្សូ’តិ; នលាដិកម្បិ ទស្សន្តិ; វិវិធម្បិ អនាចារំ អាចរិស្សន្តិ។ នេតំ , ភិក្ខវេ, អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ...បេ.... វិគ

រហិត្វា…បេ… ធម្មឹ កថំ កត្វា សារិបុត្តមោគ្គល្លានេ អាមន្តេសិ – “គច្ឆថ តុម្ហេ, សារិបុត្តា, កីដាគិរិំ គន្ត្វា អស្សជិបុនព្ពសុកានំ ភិក្ខូនំ កីដាគិរិស្មា បព្ពាជនីយកម្មំ ករោថ, តុម្ហាកំ ឯតេ សទ្ធិវិហារិនោ”តិ។

“កថំ មយំ, ភន្តេ, អស្សជិបុនព្ពសុកានំ ភិក្ខូនំ កីដាគិរិស្មា បព្ពាជនីយកម្មំ ករោម, ចណ្ឌា តេ ភិក្ខូ ផរុសា”តិ? “តេន ហិ តុម្ហេ, សារិបុត្តា, ពហុកេហិ ភិក្ខូហិ សទ្ធឹ គច្ឆថា”តិ។ “ឯវំ, ភន្តេ”តិ ខោ សារិបុត្តមោគ្គល្លានា ភគវតោ បច្ចស្សោសុំ។ ឯវញ្ច បន, ភិក្ខវេ, កាតព្ពំ – បឋមំ អស្សជិបុនព្ពសុកា ភិក្ខូ ចោទេតព្ពា, ចោទេត្វា សារេតព្ពា, សារេត្វា អាបត្តឹ អារោបេតព្ពា, អាបត្តឹ អារោបេត្វា ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្ពោ –

២៤. “សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ ឥមេ អស្សជិបុនព្ពសុកា ភិក្ខូ កុលទូសកា បាបសមាចារា។ ឥមេសំ បាបកា សមាចារា ទិស្សន្តិ ចេវ សុយ្យន្តិ ច។ កុលានិ ច ឥមេហិ ទុដ្ឋានិ ទិស្សន្តិ ចេវ សុយ្យន្តិ ច។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, សង្ឃោ អស្សជិបុនព្ពសុកានំ ភិក្ខូនំ កីដាគិរិស្មា បព្ពាជនីយកម្មំ ករេយ្យ – ន អស្សជិបុនព្ពសុកេហិ ភិក្ខូហិ កីដាគិរិស្មឹ វត្ថព្ពន្តិ។ ឯសា ញត្តិ។

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ ឥមេ អស្សជិបុនព្ពសុកា ភិក្ខូ កុលទូសកា បាបសមាចារា។ ឥមេសំ បាបកា សមាចារា ទិស្សន្តិ ចេវ សុយ្យន្តិ ច។ កុលានិ ច ឥមេហិ ទុដ្ឋានិ ទិស្សន្តិ ចេវ សុយ្យន្តិ ច។ សង្ឃោ អស្សជិបុនព្ពសុកានំ ភិក្ខូនំ កីដាគិរិស្មា បព្ពាជនីយកម្មំ ករោតិ – ន អស្សជិបុនព្ពសុកេហិ ភិក្ខូហិ កីដាគិរិស្មឹ វត្ថព្ពន្តិ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ អស្សជិបុនព្ពសុកានំ ភិក្ខូនំ កីដាគិរិស្មា បព្ពាជនីយស្ស កម្មស្ស ករណំ – ន អស្សជិបុនព្ពសុកេហិ ភិក្ខូហិ កីដាគិរិស្មឹ វត្ថព្ពន្តិ, សោ តុណ្ហស្ស; យស្ស នក្ខមតិ, សោ ភាសេយ្យ។

“ទុតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ…បេ… តតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ។ សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ ឥមេ អស្សជិបុនព្ពសុកា ភិក្ខូ កុលទូសកា បាបសមាចារា។ ឥមេសំ បាបកា សមាចារា ទិស្សន្តិ ចេវ សុយ្យន្តិ ច។ កុលានិ ច ឥមេហិ ទុដ្ឋានិ ទិស្សន្តិ ចេវ សុយ្យន្តិ ច។ សង្ឃោ អស្សជិបុនព្ពសុកានំ ភិក្ខូនំ កីដាគិរិស្មា បព្ពាជនីយកម្មំ ករោតិ – ន អស្សជិបុនព្ពសុកេហិ ភិក្ខូហិ កីដាគិរិស្មឹ វត្ថព្ពន្តិ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ អស្សជិបុនព្ពសុកានំ ភិក្ខូនំ កីដាគិរិស្មា បព្ពាជនីយស្ស កម្មស្ស ករណំ – ន អស្សជិបុនព្ពសុកេហិ ភិក្ខូហិ កីដាគិរិស្មឹ វត្ថព្ពន្តិ, សោ តុណ្ហស្ស; យស្ស នក្ខមតិ, សោ ភាសេយ្យ។

“កតំ សង្ឃេន អស្សជិបុនព្ពសុកានំ ភិក្ខូនំ កីដាគិរិស្មា បព្ពាជនីយកម្មំ – ន អស្សជិបុនព្ពសុកេហិ ភិក្ខូហិ កីដាគិរិស្មឹ វត្ថព្ពន្តិ។ ខមតិ សង្ឃស្ស, តស្មា តុណ្ហី, ឯវមេតំ ធារយាមី”តិ។

អធម្មកម្មទ្វាទសកំ

២៥. “តីហិ, ភិក្ខវេ, អង្គេហិ សមន្នាគតំ បព្ពាជនីយកម្មំ អធម្មកម្មញ្ច ហោតិ, អវិនយកម្មញ្ច, ទុរូបសន្តញ្ច។ អសម្មុខា កតំ ហោតិ, អប្បដិបុច្ឆា កតំ ហោតិ, អប្បដិញ្ញាយ កតំ ហោតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, តីហង្គេហិ សមន្នាគតំ បព្ពាជនីយកម្មំ អធម្មកម្មញ្ច ហោតិ, អវិនយកម្មញ្ច, ទុរូបសន្តញ្ច។

“អបរេហិបិ , ភិក្ខវេ, តីហង្គេហិ សមន្នាគតំ បព្ពាជនីយកម្មំ អធម្មកម្មញ្ច ហោតិ, អវិនយកម្មញ្ច, ទុរូបសន្តញ្ច។ អនាបត្តិយា កតំ ហោតិ, អទេសនាគាមិនិយា អាបត្តិយា កតំ ហោតិ, ទេសិតាយ អាបត្តិយា កតំ ហោតិ…បេ… អចោទេត្វា កតំ ហោតិ, អសារេត្វា កតំ ហោតិ, អាបត្តឹ អនារោបេត្វា កតំ ហោតិ…បេ… អសម្មុខា កតំ ហោតិ, អធម្មេន កតំ ហោតិ, វគ្គេន កតំ ហោតិ…បេ… អប្បដិបុច្ឆា កតំ ហោតិ, អធម្មេន កតំ ហោតិ, វគ្គេន កតំ ហោតិ…បេ… អប្បដិញ្ញាយ កតំ ហោតិ, អធម្មេន កតំ ហោតិ, វគ្គេន កតំ ហោតិ…បេ… អនាបត្តិយា កតំ ហោតិ, អធម្មេន កតំ ហោតិ, វគ្គេន កតំ ហោតិ…បេ… អទេសនាគាមិនិយា អាបត្តិយា កតំ ហោតិ, អធម្មេន កតំ ហោតិ, វគ្គេន កតំ ហោតិ…បេ… ទេសិតាយ អាបត្តិយា កតំ ហោតិ, អធម្មេន កតំ ហោតិ, វគ្គេន កតំ ហោតិ…បេ… អចោទេត្វា កតំ ហោតិ, អធម្មេន កតំ ហោតិ, វគ្គេន កតំ ហោតិ …បេ… អសារេត្វា កតំ ហោតិ, អធម្មេន កតំ ហោតិ, វគ្គេន កតំ ហោតិ…បេ… អាបត្តឹ អនារោបេត្វា កតំ ហោតិ, អធម្មេន កតំ ហោតិ, វគ្គេន កតំ ហោតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, តីហង្គេហិ សមន្នាគតំ បព្ពាជនីយកម្មំ អធម្មកម្មញ្ច ហោតិ, អវិនយកម្មញ្ច, ទុរូបសន្តញ្ច។

អធម្មកម្មទ្វាទសកំ និដ្ឋិតំ។

ធម្មកម្មទ្វាទសកំ

២៦. “តីហិ, ភិក្ខវេ, អង្គេហិ សមន្នាគតំ បព្ពាជនីយកម្មំ ធម្មកម្មញ្ច ហោតិ, វិនយកម្មញ្ច, សុវូបសន្តញ្ច។ សម្មុខា កតំ ហោតិ, បដិបុច្ឆា កតំ ហោតិ, បដិញ្ញាយ កតំ ហោតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, តីហង្គេហិ សមន្នាគតំ បព្ពាជនីយកម្មំ ធម្មកម្មញ្ច ហោតិ, វិនយកម្មញ្ច, សុវូបសន្តញ្ច។

“អបរេហិបិ, ភិក្ខវេ, តីហង្គេហិ សមន្នាគតំ បព្ពាជនីយកម្មំ ធម្មកម្មញ្ច ហោតិ, វិនយកម្មញ្ច, សុវូបសន្តញ្ច។ អាបត្តិយា កតំ ហោតិ ទេសនាគាមិនិយា អាបត្តិយា កតំ ហោតិ អទេសិតាយ អាបត្តិយា កតំ ហោតិ…បេ…. ចោទេត្វា កតំ ហោតិ, សារេត្វា កតំ ហោតិ, អាបត្តិំ អារោបេត្វា កតំ ហោតិ…បេ…. សម្មុខា កតំ ហោតិ, ធម្មេន កតំ ហោតិ, សមគ្គេន កតំ ហោតិ…បេ…. បដិបុច្ឆា កតំ ហោតិ, ធម្មេន កតំ ហោតិ, សមគ្គេន កតំ ហោតិ…បេ…. បដិញ្ញាយ កតំ ហោតិ, ធម្មេន កតំ ហោតិ, សមគ្គេន កតំ ហោតិ…បេ…. អាបត្តិយា កតំ ហោតិ, ធម្មេន កតំ ហោតិ, សមគ្គេន កតំ ហោតិ…បេ…. ទេសនាគាមិនិយា អាបត្តិយា កតំ ហោតិ, ធម្មេន កតំ ហោតិ, សមគ្គេន កតំ ហោតិ…បេ…. អទេសិតាយ អាបត្តិយា កតំ ហោតិ, ធម្មេន កតំ ហោតិ, សមគ្គេន កតំ ហោតិ…បេ…. ចោទេត្វា កតំ ហោតិ, ធម្មេន កតំ ហោតិ, សមគ្គេន កតំ ហោតិ…បេ.… សារេត្វា កតំ ហោតិ, ធម្មេន កតំ ហោតិ, សមគ្គេន កតំ ហោតិ…បេ…. អាបត្តិំ អារោបេត្វា កតំ ហោតិ, ធម្មេន កតំ ហោតិ, សមគ្គេន កតំ ហោតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, តីហង្គេហិ សមន្នាគតំ បព្ពាជនីយកម្មំ ធម្មកម្មញ្ច ហោតិ, វិនយកម្មញ្ច, សុវូបសន្តញ្ច។

ធម្មកម្មទ្វាទសកំ និដ្ឋិតំ។

អាកង្ខមានចុទ្ទសកំ

២៧. [បរិ. ៣២៣] “តីហិ, ភិក្ខវេ, អង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ, អាកង្ខមានោ សង្ឃោ, បព្ពាជនីយកម្មំ ករេយ្យ។ ភណ្ឌនការកោ ហោតិ កលហការកោ វិវាទការកោ ភស្សការកោ សង្ឃេ អធិករណការកោ; ពាលោ ហោតិ អព្យត្តោ អាបត្តិពហុលោ អនបទានោ; គិហិសំសដ្ឋោ វិហរតិ អននុលោមិកេហិ គិហិសំសគ្គេហិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, តីហង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ, អាកង្ខមានោ សង្ឃោ, បព្ពាជនីយកម្មំ ករេយ្យ។

“អបរេហិបិ, ភិក្ខវេ, តីហង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ, អាកង្ខមានោ សង្ឃោ, បព្ពាជនីយកម្មំ ករេយ្យ។ អធិសីលេ សីលវិបន្នោ ហោតិ, អជ្ឈាចារេ អាចារវិបន្នោ ហោតិ, អតិទិដ្ឋិយា ទិដ្ឋិវិបន្នោ ហោតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, តីហង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ, អាកង្ខមានោ សង្ឃោ, បព្ពាជនីយកម្មំ ករេយ្យ។

“អបរេហិបិ, ភិក្ខវេ, តីហង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ, អាកង្ខមានោ សង្ឃោ, បព្ពាជនីយកម្មំ ករេយ្យ។ ពុទ្ធស្ស អវណ្ណំ ភាសតិ, ធម្មស្ស អវណ្ណំ ភាសតិ, សង្ឃស្ស អវណ្ណំ ភាសតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, តីហង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ, អាកង្ខមានោ សង្ឃោ, បព្ពាជនីយកម្មំ ករេយ្យ។

“អបរេហិបិ , ភិក្ខវេ, តីហង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ, អាកង្ខមានោ សង្ឃោ, បព្ពាជនីយកម្មំ ករេយ្យ។ កាយិកេន ទវេន សមន្នាគតោ ហោតិ, វាចសិកេន ទវេន សមន្នាគតោ ហោតិ, កាយិកវាចសិកេន ទវេន សមន្នាគតោ ហោតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, តីហង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ, អាកង្ខមានោ សង្ឃោ, បព្ពាជនីយកម្មំ ករេយ្យ។

“អបរេហិបិ , ភិក្ខវេ, តីហង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ, អាកង្ខមានោ សង្ឃោ, បព្ពាជនីយកម្មំ ករេយ្យ។ កាយិកេន អនាចារេន សមន្នាគតោ ហោតិ, វាចសិកេន អនាចារេន សមន្នាគតោ ហោតិ, កាយិកវាចសិកេន អនាចារេន សមន្នាគតោ ហោតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, តីហង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ, អាកង្ខមានោ សង្ឃោ, បព្ពាជនីយកម្មំ ករេយ្យ។

“អបរេហិបិ, ភិក្ខវេ, តីហង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ, អាកង្ខមានោ សង្ឃោ, បព្ពាជនីយកម្មំ ករេយ្យ។ កាយិកេន ឧបឃាតិកេន សមន្នាគតោ ហោតិ, វាចសិកេន ឧបឃាតិកេន សមន្នាគតោ ហោតិ, កាយិកវាចសិកេន ឧបឃាតិកេន សមន្នាគតោ ហោតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, តីហង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ, អាកង្ខមានោ សង្ឃោ, បព្ពាជនីយកម្មំ ករេយ្យ។

“អបរេហិបិ, ភិក្ខវេ, តីហង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ, អាកង្ខមានោ សង្ឃោ, បព្ពាជនីយកម្មំ ករេយ្យ។ កាយិកេន មិច្ឆាជីវេន សមន្នាគតោ ហោតិ, វាចសិកេន មិច្ឆាជីវេន សមន្នាគតោ ហោតិ, កាយិកវាចសិកេន មិច្ឆាជីវេន សមន្នាគតោ ហោតិ – ឥមេហិ, ខោ, ភិក្ខវេ, តីហង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ, អាកង្ខមានោ សង្ឃោ, បព្ពាជនីយកម្មំ ករេយ្យ។

“តិណ្ណំ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូនំ , អាកង្ខមានោ សង្ឃោ, បព្ពាជនីយកម្មំ ករេយ្យ។ ឯកោ ភណ្ឌនការកោ ហោតិ កលហការកោ វិវាទការកោ ភស្សការកោ សង្ឃេ អធិករណការកោ; ឯកោ ពាលោ ហោតិ អព្យត្តោ អាបត្តិពហុលោ អនបទានោ; ឯកោ គិហិសំសដ្ឋោ វិហរតិ អននុលោមិកេហិ គិហិសំសគ្គេហិ – ឥមេសំ ខោ, ភិក្ខវេ, តិណ្ណំ ភិក្ខូនំ, អាកង្ខមានោ សង្ឃោ, បព្ពាជនីយកម្មំ ករេយ្យ។

“អបរេសម្បិ, ភិក្ខវេ, តិណ្ណំ ភិក្ខូនំ, អាកង្ខមានោ សង្ឃោ, បព្ពាជនីយកម្មំ ករេយ្យ។ ឯកោ អធិសីលេ សីលវិបន្នោ ហោតិ, ឯកោ អជ្ឈាចារេ អាចារវិបន្នោ ហោតិ, ឯកោ អតិទិដ្ឋិយា ទិដ្ឋិវិបន្នោ ហោតិ – ឥមេសំ ខោ, ភិក្ខវេ, តិណ្ណំ ភិក្ខូនំ, អាកង្ខមានោ សង្ឃោ, បព្ពាជនីយកម្មំ ករេយ្យ។

“អបរេសម្បិ , ភិក្ខវេ, តិណ្ណំ ភិក្ខូនំ, អាកង្ខមានោ សង្ឃោ, បព្ពាជនីយកម្មំ ករេយ្យ។ ឯកោ ពុទ្ធស្ស អវណ្ណំ ភាសតិ, ឯកោ ធម្មស្ស អវណ្ណំ ភាសតិ, ឯកោ សង្ឃស្ស អវណ្ណំ ភាសតិ – ឥមេសំ ខោ, ភិក្ខវេ, តិណ្ណំ ភិក្ខូនំ, អាកង្ខមានោ សង្ឃោ, បព្ពាជនីយកម្មំ ករេយ្យ។

“អបរេសម្បិ, ភិក្ខវេ, តិណ្ណំ ភិក្ខូនំ, អាកង្ខមានោ សង្ឃោ, បព្ពាជនីយកម្មំ ករេយ្យ។ ឯកោ កាយិកេន ទវេន សមន្នាគតោ ហោតិ, ឯកោ វាចសិកេន ទវេន សមន្នាគតោ ហោតិ, ឯកោ កាយិកវាចសិកេន ទវេន សមន្នាគតោ ហោតិ – ឥមេសំ ខោ, ភិក្ខវេ, តិណ្ណំ ភិក្ខូនំ, អាកង្ខមានោ សង្ឃោ, បព្ពាជនីយកម្មំ ករេយ្យ។

“អបរេសម្បិ, ភិក្ខវេ, តិណ្ណំ ភិក្ខូនំ, អាកង្ខមានោ សង្ឃោ, បព្ពាជនីយកម្មំ ករេយ្យ។ ឯកោ កាយិកេន អនាចារេន សមន្នាគតោ ហោតិ, ឯកោ វាចសិកេន អនាចារេន សមន្នាគតោ ហោតិ, ឯកោ កាយិកវាចសិកេន អនាចារេន សមន្នាគតោ ហោតិ – ឥមេសំ ខោ, ភិក្ខវេ, តិណ្ណំ ភិក្ខូនំ, អាកង្ខមានោ សង្ឃោ, បព្ពាជនីយកម្មំ ករេយ្យ។

“អបរេសម្បិ, ភិក្ខវេ, តិណ្ណំ ភិក្ខូនំ, អាកង្ខមានោ សង្ឃោ, បព្ពាជនីយកម្មំ ករេយ្យ។ ឯកោ កាយិកេន ឧបឃាតិកេន សមន្នាគតោ ហោតិ, ឯកោ វាចសិកេន ឧបឃាតិកេន សមន្នាគតោ ហោតិ, ឯកោ កាយិកវាចសិកេន ឧបឃាតិកេន សមន្នាគតោ ហោតិ – ឥមេសំ ខោ, ភិក្ខវេ, តិណ្ណំ ភិក្ខូនំ, អាកង្ខមានោ សង្ឃោ, បព្ពាជនីយកម្មំ ករេយ្យ។

“អបរេសម្បិ, ភិក្ខវេ, តិណ្ណំ ភិក្ខូនំ, អាកង្ខមានោ សង្ឃោ, បព្ពាជនីយកម្មំ ករេយ្យ។ ឯកោ កាយិកេន មិច្ឆាជីវេន សមន្នាគតោ ហោតិ, ឯកោ វាចសិកេន មិច្ឆាជីវេន សមន្នាគតោ ហោតិ, ឯកោ កាយិកវាចសិកេន មិច្ឆាជីវេន សមន្នាគតោ ហោតិ – ឥមេសំ ខោ, ភិក្ខវេ, តិណ្ណំ ភិក្ខូនំ, អាកង្ខមានោ សង្ឃោ, បព្ពាជនីយកម្មំ ករេយ្យ។

អាកង្ខមានចុទ្ទសកំ និដ្ឋិតំ។

អដ្ឋារសវត្តំ

២៨. “បព្ពាជនីយកម្មកតេន , ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនា សម្មា វត្តិតព្ពំ។ តត្រាយំ សម្មាវត្តនា – ន ឧបសម្បាទេតព្ពំ, ន និស្សយោ ទាតព្ពោ, ន សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្ពោ, ន ភិក្ខុនោវាទកសម្មុតិ សាទិតព្ពា, សម្មតេនបិ ភិក្ខុនិយោ ន ឱវទិតព្ពា។ យាយ អាបត្តិយា សង្ឃេន បព្ពាជនីយកម្មំ កតំ ហោតិ សា អាបត្តិ ន អាបជ្ជិតព្ពា, អញ្ញា វា តាទិសិកា , តតោ វា បាបិដ្ឋតរា; កម្មំ ន គរហិតព្ពំ, កម្មិកា ន គរហិតព្ពា។ ន បកតត្តស្ស ភិក្ខុនោ ឧបោសថោ ឋបេតព្ពោ, ន បវារណា ឋបេតព្ពា, ន សវចនីយំ កាតព្ពំ, ន អនុវាទោ បដ្ឋបេតព្ពោ, ន ឱកាសោ ការេតព្ពោ, ន ចោទេតព្ពោ, ន សារេតព្ពោ, ន ភិក្ខូហិ សម្បយោជេតព្ព”ន្តិ។

បព្ពាជនីយកម្មេ អដ្ឋារសវត្តំ និដ្ឋិតំ។

២៩. អថ ខោ សារិបុត្តមោគ្គល្លានប្បមុខោ ភិក្ខុសង្ឃោ កីដាគិរិំ គន្ត្វា អស្សជិបុនព្ពសុកានំ ភិក្ខូនំ កីដាគិរិស្មា បព្ពាជនីយកម្មំ អកាសិ – ន អស្សជិបុនព្ពសុកេហិ ភិក្ខូហិ កីដាគិរិស្មិំ វត្ថព្ពន្តិ។ តេ សង្ឃេន បព្ពាជនីយកម្មកតា ន សម្មា វត្តន្តិ, ន លោមំ បាតេន្តិ, ន នេត្ថារំ វត្តន្តិ; ន ភិក្ខូ ខមាបេន្តិ, អក្កោសន្តិ, បរិភាសន្តិ; ឆន្ទគាមិតា ទោសគាមិតា មោហគាមិតា ភយគាមិតា បាបេន្តិ; បក្កមន្តិបិ, វិព្ភមន្តិបិ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា…បេ… តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – “កថញ្ហិ នាម អស្សជិបុនព្ពសុកា ភិក្ខូ សង្ឃេន បព្ពាជនីយកម្មកតា ន សម្មា វត្តិស្សន្តិ, ន លោមំ បាតេស្សន្តិ, ន នេត្ថារំ វត្តិស្សន្តិ; ន ភិក្ខូ ខមាបេស្សន្តិ, អក្កោសិស្សន្តិ, បរិភាសិស្សន្តិ; ឆន្ទគាមិតា ទោសគាមិតា មោហគាមិតា ភយគាមិតា បាបេស្សន្តិ; បក្កមិស្សន្តិបិ, វិព្ភមិស្សន្តិបី”តិ។ អថ ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។

អថ ខោ ភគវា ឯតស្មិំ និទានេ ឯតស្មិំ បករណេ ភិក្ខុសង្ឃំ សន្និបាតាបេត្វា ភិក្ខូ បដិបុច្ឆិ – “សច្ចំ កិរ, ភិក្ខវេ, អស្សជិបុនព្ពសុកា ភិក្ខូ សង្ឃេន បព្ពាជនីយកម្មកតា ន សម្មា វត្តន្តិ, ន លោមំ បាតេន្តិ, ន នេត្ថារំ វត្តន្តិ; ន ភិក្ខូ ខមាបេន្តិ, អក្កោសន្តិ, បរិភាសន្តិ; ឆន្ទគាមិតា ទោសគាមិតា មោហគាមិតា ភយគាមិតា បាបេន្តិ; បក្កមន្តិបិ, វិព្ភមន្តិបី”តិ? “សច្ចំ ភគវា”តិ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា – “អននុច្ឆវិកំ …បេ… កថញ្ហិ នាម តេ, ភិក្ខវេ, មោឃបុរិសា សង្ឃេន បព្ពាជនីយកម្មកតា ន សម្មា វត្តិស្សន្តិ, ន លោមំ បាតេស្សន្តិ, ន នេត្ថារំ វត្តិស្សន្តិ; ន ភិក្ខូ ខមាបេស្សន្តិ, អក្កោសិស្សន្តិ, បរិភាសិស្សន្តិ; ឆន្ទគាមិតា ទោសគាមិតា មោហគាមិតា ភយគាមិតា បាបេស្សន្តិ; បក្កមិស្សន្តិបិ, វិព្ភមិស្សន្តិបិ។ នេតំ, ភិក្ខវេ, អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ…បេ… វិគរហិត្វា…បេ… ធម្មិំ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “តេន ហិ, ភិក្ខវេ, សង្ឃោ បព្ពាជនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេតុ។

នប្បដិប្បស្សម្ភេតព្ពអដ្ឋារសកំ

៣០. “បញ្ចហិ , ភិក្ខវេ, អង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ បព្ពាជនីយកម្មំ នប្បដិប្បស្សម្ភេតព្ពំ។ ឧបសម្បាទេតិ, និស្សយំ ទេតិ, សាមណេរំ ឧបដ្ឋាបេតិ, ភិក្ខុនោវាទកសម្មុតិំ សាទិយតិ, សម្មតោបិ ភិក្ខុនិយោ ឱវទតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ បព្ពាជនីយកម្មំ នប្បដិប្បស្សម្ភេតព្ពំ។

[បរិ. ៤២០] “អបរេហិបិ, ភិក្ខវេ, បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ បព្ពាជនីយកម្មំ នប្បដិប្បស្សម្ភេតព្ពំ។ យាយ អាបត្តិយា សង្ឃេន បព្ពាជនីយកម្មំ កតំ ហោតិ តំ អាបត្តិំ អាបជ្ជតិ, អញ្ញំ វា តាទិសិកំ, តតោ វា បាបិដ្ឋតរំ; កម្មំ គរហតិ, កម្មិកេ គរហតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ បព្ពាជនីយកម្មំ នប្បដិប្បស្សម្ភេតព្ពំ។

“អដ្ឋហិ, ភិក្ខវេ, អង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ បព្ពាជនីយកម្មំ នប្បដិប្បស្សម្ភេតព្ពំ។ បកតត្តស្ស ភិក្ខុនោ ឧបោសថំ ឋបេតិ, បវារណំ ឋបេតិ, សវចនីយំ ករោតិ, អនុវាទំ បដ្ឋបេតិ, ឱកាសំ ការេតិ, ចោទេតិ, សារេតិ, ភិក្ខូហិ សម្បយោជេតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, អដ្ឋហង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ បព្ពាជនីយកម្មំ នប្បដិប្បស្សម្ភេតព្ពំ។

បព្ពាជនីយកម្មេ នប្បដិប្បស្សម្ភេតព្ពអដ្ឋារសកំ និដ្ឋិតំ។

បដិប្បស្សម្ភេតព្ពអដ្ឋារសកំ

៣១. “បញ្ចហិ, ភិក្ខវេ, អង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ បព្ពាជនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេតព្ពំ។ ន ឧបសម្បាទេតិ, ន និស្សយំ ទេតិ, ន សាមណេរំ ឧបដ្ឋាបេតិ , ន ភិក្ខុនោវាទកសម្មុតិំ សាទិយតិ, សម្មតោបិ ភិក្ខុនិយោ ន ឱវទតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ បព្ពាជនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេតព្ពំ។

“អបរេហិបិ, ភិក្ខវេ, បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ បព្ពាជនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេតព្ពំ។ យាយ អាបត្តិយា សង្ឃេន បព្ពាជនីយកម្មំ កតំ ហោតិ តំ អាបត្តិំ ន អាបជ្ជតិ, អញ្ញំ វា តាទិសិកំ, តតោ វា បាបិដ្ឋតរំ; កម្មំ ន គរហតិ, កម្មិកេ ន គរហតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ បព្ពាជនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេតព្ពំ។

“អដ្ឋហិ, ភិក្ខវេ, អង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ បព្ពាជនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេតព្ពំ។ ន បកតត្តស្ស ភិក្ខុនោ ឧបោសថំ ឋបេតិ, ន បវារណំ ឋបេតិ, ន សវចនីយំ ករោតិ, ន អនុវាទំ បដ្ឋបេតិ, ន ឱកាសំ ការេតិ,

ន ចោទេតិ, ន សារេតិ, ន ភិក្ខូហិ សម្បយោជេតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, អដ្ឋហង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ បព្ពាជនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេតព្ពំ។

បព្ពាជនីយកម្មេ បដិប្បស្សម្ភេតព្ពអដ្ឋារសកំ និដ្ឋិតំ។

៣២. “ឯវញ្ច បន, ភិក្ខវេ, បដិប្បស្សម្ភេតព្ពំ។ តេន, ភិក្ខវេ, បព្ពាជនីយកម្មកតេន ភិក្ខុនា សង្ឃំ ឧបសង្កមិត្វា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា វុឌ្ឍានំ ភិក្ខូនំ បាទេ វន្ទិត្វា ឧក្កុដិកំ និសីទិត្វា អញ្ជលិំ បគ្គហេត្វា ឯវមស្ស វចនីយោ – ‘អហំ, ភន្តេ, សង្ឃេន បព្ពាជនីយកម្មកតោ សម្មា វត្តាមិ, លោមំ បាតេមិ, នេត្ថារំ វត្តាមិ, បព្ពាជនីយស្ស កម្មស្ស បដិប្បស្សទ្ធិំ យាចាមី’តិ។ ទុតិយម្បិ យាចិតព្ពា។ តតិយម្បិ យាចិតព្ពា។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្ពោ –

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ អយំ ឥត្ថន្នាមោ ភិក្ខុ សង្ឃេន បព្ពាជនីយកម្មកតោ សម្មា វត្តតិ, លោមំ បាតេតិ, នេត្ថារំ វត្តតិ, បព្ពាជនីយស្ស កម្មស្ស បដិប្បស្សទ្ធិំ យាចតិ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ បព្ពាជនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេយ្យ។ ឯសា ញត្តិ។

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ អយំ ឥត្ថន្នាមោ ភិក្ខុ សង្ឃេន បព្ពាជនីយកម្មកតោ សម្មា វត្តតិ, លោមំ បាតេតិ, នេត្ថារំ វត្តតិ, បព្ពាជនីយស្ស កម្មស្ស បដិប្បស្សទ្ធិំ យាចតិ។ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ បព្ពាជនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេតិ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ បព្ពាជនីយស្ស កម្មស្ស បដិប្បស្សទ្ធិ, សោ តុណ្ហស្ស; យស្ស នក្ខមតិ, សោ ភាសេយ្យ។

“ទុតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ…បេ…. តតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ។ សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ ។ អយំ ឥត្ថន្នាមោ ភិក្ខុ សង្ឃេន បព្ពាជនីយកម្មកតោ សម្មា វត្តតិ, លោមំ បាតេតិ, នេត្ថារំ វត្តតិ, បព្ពាជនីយស្ស កម្មស្ស បដិប្បស្សទ្ធិំ យាចតិ។ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ បព្ពាជនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេតិ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ បព្ពាជនីយស្ស កម្មស្ស បដិប្បស្សទ្ធិ, សោ តុណ្ហស្ស; យស្ស នក្ខមតិ, សោ ភាសេយ្យ។

“បដិប្បស្សទ្ធំ សង្ឃេន ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ បព្ពាជនីយកម្មំ។ ខមតិ សង្ឃស្ស, តស្មា

តុណ្ហី, ឯវមេតំ ធារយាមី”តិ។

បព្ពាជនីយកម្មំ និដ្ឋិតំ តតិយំ។

៤. បដិសារណីយកម្មំ

៣៣. តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា សុធម្មោ មច្ឆិកាសណ្ឌេ ចិត្តស្ស គហបតិនោ អាវាសិកោ ហោតិ, នវកម្មិកោ ធុវភត្តិកោ។ យទា ចិត្តោ គហបតិ សង្ឃំ វា គណំ វា បុគ្គលំ វា និមន្តេតុកាមោ ហោតិ តទា ន អាយស្មន្តំ សុធម្មំ អនបលោកេត្វា សង្ឃំ វា គណំ វា បុគ្គលំ វា និមន្តេតិ។

តេន ខោ បន សមយេន សម្ពហុលា ថេរា ភិក្ខូ, អាយស្មា ច សារិបុត្តោ, អាយស្មា ច មហាមោគ្គល្លានោ, អាយស្មា ច មហាកច្ចានោ, អាយស្មា ច មហាកោដ្ឋិកោ , អាយស្មា ច មហាកប្បិនោ, អាយស្មា ច មហាចុន្ទោ, អាយស្មា ច អនុរុទ្ធោ, អាយស្មា ច រេវតោ, អាយស្មា ច ឧបាលិ, អាយស្មា ច អានន្ទោ, អាយស្មា ច រាហុលោ, កាសីសុ ចារិកំ ចរមានា យេន មច្ឆិកាសណ្ឌោ តទវសរុំ។

អស្សោសិ ខោ ចិត្តោ គហបតិ ថេរា កិរ ភិក្ខូ មច្ឆិកាសណ្ឌំ អនុប្បត្តាតិ។ អថ ខោ ចិត្តោ គហបតិ យេន ថេរា ភិក្ខូ តេនុបសង្កមិ , ឧបសង្កមិត្វា ថេរេ ភិក្ខូ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នំ ខោ ចិត្តំ គហបតិំ អាយស្មា សារិបុត្តោ ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សេសិ សមាទបេសិ សមុត្តេជេសិ សម្បហំសេសិ។

អថ ខោ ចិត្តោ គហបតិ អាយស្មតា សារិបុត្តេន ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សិតោ សមាទបិតោ សមុត្តេជិតោ សម្បហំសិតោ ថេរេ ភិក្ខូ ឯតទវោច – “អធិវាសេន្តុ មេ, ភន្តេ, ថេរា ស្វាតនាយ អាគន្តុកភត្ត”ន្តិ។ អធិវាសេសុំ ខោ ថេរា ភិក្ខូ [អធិវាសេសុំ ខោ តេ ថេរា ភិក្ខូ (ស្យា.)] តុណ្ហីភាវេន។

អថ ខោ ចិត្តោ គហបតិ ថេរានំ ភិក្ខូនំ អធិវាសនំ វិទិត្វា ឧដ្ឋាយាសនា ថេរេ ភិក្ខូ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា យេនាយស្មា សុធម្មោ តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ សុធម្មំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋាសិ។ ឯកមន្តំ ឋិតោ ខោ ចិត្តោ គហបតិ អាយស្មន្តំ សុធម្មំ ឯតទវោច – “អធិវាសេតុ មេ, ភន្តេ, អយ្យោ សុធម្មោ ស្វាតនាយ ភត្តំ សទ្ធឹ ថេរេហី”តិ។ អថ ខោ អាយស្មា សុធម្មោ ‘បុព្ពេ ខ្វាយំ ចិត្តោ គហបតិ យទា សង្ឃំ វា គណំ វា បុគ្គលំ វា និមន្តេតុកាមោ ន មំ អនបលោកេត្វា សង្ឃំ វា គណំ វា បុគ្គលំ វា និមន្តេតិ; សោទានិ មំ អនបលោកេត្វា ថេរេ ភិក្ខូ និមន្តេសិ; ទុដ្ឋោទានាយំ ចិត្តោ គហបតិ អនបេក្ខោ វិរត្តរូបោ មយី’តិ ចិត្តំ គហបតឹ ឯតទវោច – “អលំ, គហបតិ, នាធិវាសេមី”តិ។ ទុតិយម្បិ ខោ…បេ…. តតិយម្បិ ខោ ចិត្តោ គហបតិ អាយស្មន្តំ សុធម្មំ ឯតទវោច – “អធិវាសេតុ មេ, ភន្តេ, អយ្យោ សុធម្មោ ស្វាតនាយ ភត្តំ សទ្ធឹ ថេរេហី”តិ។ “អលំ, គហបតិ, នាធិវាសេមី”តិ។ អថ ខោ ចិត្តោ គហបតិ ‘កឹ មេ ករិស្សតិ អយ្យោ សុធម្មោ អធិវាសេន្តោ វា អនធិវាសេន្តោ វា’តិ អាយស្មន្តំ សុធម្មំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា បក្កាមិ។

៣៤. អថ ខោ ចិត្តោ គហបតិ តស្សា រត្តិយា អច្ចយេន ថេរានំ ភិក្ខូនំ បណីតំ ខាទនីយំ ភោជនីយំ បដិយាទាបេសិ។ អថ ខោ អាយស្មា សុធម្មោ ‘យំនូនាហំ ចិត្តស្ស គហបតិនោ ថេរានំ ភិក្ខូនំ បដិយត្តំ បស្សេយ្យ’ន្តិ បុព្ពណ្ហសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ យេន ចិត្តស្ស គហបតិនោ និវេសនំ តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា បញ្ញត្តេ អាសនេ និសីទិ។ អថ ខោ ចិត្តោ គហបតិ យេនាយស្មា សុធម្មោ តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ សុធម្មំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នំ ខោ ចិត្តំ គហបតឹ អាយស្មា សុធម្មោ ឯតទវោច – “បហូតំ ខោ តេ ឥទំ, គហបតិ, ខាទនីយំ ភោជនីយំ បដិយត្តំ; ឯកា ច ខោ ឥធ នត្ថិ យទិទំ តិលសង្គុឡិកា”តិ។ “ពហុម្ហិ វត, ភន្តេ, រតនេ ពុទ្ធវចនេ [ភន្តេ ពុទ្ធវចនេ (ស្យា.)] វិជ្ជមានេ អយ្យេន សុធម្មេន យទេវ កិញ្ចិ ភាសិតំ យទិទំ តិលសង្គុឡិកាតិ។ ភូតបុព្ពំ, ភន្តេ, ទក្ខិណាបថកា វាណិជា បុរត្ថិមំ ជនបទំ អគមំសុ វាណិជ្ជាយ។ តេ តតោ កុក្កុដឹ អានេសុំ។ អថ ខោ សា, ភន្តេ, កុក្កុដី កាកេន សទ្ធឹ សំវាសំ កប្បេសិ។ សា បោតកំ ជនេសិ។ យទា ខោ សោ, ភន្តេ, កុក្កុដបោតកោ កាកវស្សំ វស្សិតុកាមោ ហោតិ, កាកកុក្កុដីតិ វស្សតិ; យទា កុក្កុដិវស្សំ វស្សិតុកាមោ ហោតិ, កុក្កុដិកាកាតិ វស្សតិ។ ឯវមេវ ខោ, ភន្តេ, ពហុម្ហិ រតនេ ពុទ្ធវចនេ វិជ្ជមានេ អយ្យេន សុធម្មេន យទេវ កិញ្ចិ ភាសិតំ យទិទំ តិលសំគុឡិកា”តិ។ “អក្កោសសិ មំ ត្វំ, គហបតិ, បរិភាសសិ មំ ត្វំ, គហបតិ។ ឯសោ តេ, គហបតិ, អាវាសោ, បក្កមិស្សាមី”តិ។ “នាហំ, ភន្តេ, អយ្យំ សុធម្មំ អក្កោសាមិ, បរិភាសាមិ [ន បរិភាសាមិ (សី. ស្យា.)]។ វសតុ, ភន្តេ, អយ្យោ សុធម្មោ មច្ឆិកាសណ្ឌេ។ រមណីយំ អម្ពាដកវនំ។ អហំ អយ្យស្ស សុធម្មស្ស ឧស្សុក្កំ ករិស្សាមិ, ចីវរបិណ្ឌបាតសេនាសនគិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារាន”ន្តិ។ ទុតិយម្បិ ខោ…បេ…. តតិយម្បិ ខោ អាយស្មា សុធម្មោ ចិត្តំ គហបតឹ ឯតទវោច – “អក្កោសសិ មំ ត្វំ, គហបតិ, បរិភាសសិ មំ ត្វំ, គហបតិ។ ឯសោ តេ, គហបតិ, អាវាសោ, បក្កមិស្សាមី”តិ។ “កហំ, ភន្តេ, អយ្យោ សុធម្មោ គមិស្សតី”តិ? “សាវត្ថឹ ខោ អហំ, គហបតិ, គមិស្សាមិ ភគវន្តំ ទស្សនាយា”តិ។ “តេន ហិ, ភន្តេ, យញ្ច អត្តនា ភណិតំ, យញ្ច មយា ភណិតំ តំ សព្ពំ ភគវតោ អារោចេហិ។ អនច្ឆរិយំ ខោ បនេតំ, ភន្តេ, យំ អយ្យោ សុធម្មោ បុនទេវ មច្ឆិកាសណ្ឌំ បច្ចាគច្ឆេយ្យា”តិ។

៣៥. អថ ខោ អាយស្មា សុធម្មោ សេនាសនំ សំសាមេត្វា បត្តចីវរមាទាយ យេន សាវត្ថិ តេន បក្កាមិ។ អនុបុព្ពេន យេន សាវត្ថិ ជេតវនំ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា សុធម្មោ យញ្ច អត្តនា ភណិតំ យញ្ច ចិត្តេន គហបតិនា ភណិតំ តំ សព្ពំ ភគវតោ អារោចេសិ។

វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា – “អននុច្ឆវិកំ, មោឃបុរិស, អននុលោមិកំ អប្បតិរូបំ អស្សាមណកំ អកប្បិយំ អករណីយំ។ កថញ្ហិ នាម ត្វំ, មោឃបុរិស, ចិត្តំ គហបតឹ សទ្ធំ បសន្នំ ទាយកំ ការកំ សង្ឃុបដ្ឋាកំ ហីនេន ខុំសេស្សសិ, ហីនេន វម្ភេស្សសិ? នេតំ, មោឃបុរិស, អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ…បេ…. វិគរហិត្វា…បេ…. ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – តេន ហិ, ភិក្ខវេ, សង្ឃោ សុធម្មស្ស ភិក្ខុនោ បដិសារណីយកម្មំ ករោតុ – ចិត្តោ តេ គហបតិ ខមាបេតព្ពោតិ។ ឯវញ្ច បន, ភិក្ខវេ, កាតព្ពំ – បឋមំ សុធម្មោ ភិក្ខុ ចោទេតព្ពោ, ចោទេត្វា សារេតព្ពោ, សារេត្វា អាបត្តឹ អារោបេតព្ពោ, អាបត្តឹ អារោបេត្វា ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្ពោ –

៣៦. “សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ អយំ សុធម្មោ ភិក្ខុ ចិត្តំ គហបតឹ សទ្ធំ បសន្នំ ទាយកំ ការកំ សង្ឃុបដ្ឋាកំ ហីនេន ខុំសេតិ, ហីនេន វម្ភេតិ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, សង្ឃោ សុធម្មស្ស ភិក្ខុនោ បដិសារណីយកម្មំ ករេយ្យ – ចិត្តោ តេ គហបតិ ខមាបេតព្ពោតិ។ ឯសា ញត្តិ។

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ អយំ សុធម្មោ ភិក្ខុ ចិត្តំ គហបតិំ សទ្ធំ បសន្នំ ទាយកំ ការកំ សង្ឃុបដ្ឋាកំ ហីនេន ខុំសេតិ, ហីនេន វម្ភេតិ។ សង្ឃោ សុធម្មស្ស ភិក្ខុនោ បដិសារណីយកម្មំ ករោតិ – ចិត្តោ តេ គហបតិ ខមាបេតព្ពោតិ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ សុធម្មស្ស ភិក្ខុនោ បដិសារណីយស្ស កម្មស្ស ករណំ – ចិត្តោ តេ គហបតិ ខមាបេតព្ពោតិ, សោ តុណ្ហស្ស; យស្ស នក្ខមតិ, សោ ភាសេយ្យ។

“ទុតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ...បេ.... តតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ – សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ អយំ សុធម្មោ ភិក្ខុ ចិត្តំ គហបតិំ សទ្ធំ បសន្នំ ទាយកំ ការកំ សង្ឃុបដ្ឋាកំ ហីនេន ខុំសេតិ, ហីនេន វម្ភេតិ។ សង្ឃោ សុធម្មស្ស ភិក្ខុនោ បដិសារណីយកម្មំ ករោតិ – ចិត្តោ តេ គហបតិ ខមាបេតព្ពោតិ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ សុធម្មស្ស ភិក្ខុនោ បដិសារណីយស្ស កម្មស្ស ករណំ – ចិត្តោ តេ គហបតិ ខមាបេតព្ពោតិ, សោ តុណ្ហស្ស; យស្ស នក្ខមតិ, សោ ភាសេយ្យ។

“កតំ សង្ឃេន សុធម្មស្ស ភិក្ខុនោ បដិសារណីយកម្មំ – ចិត្តោ តេ គហបតិ ខមាបេតព្ពោតិ។ ខមតិ សង្ឃស្ស, តស្មា តុណ្ហី, ឯវមេតំ ធារយាមី”តិ។

អធម្មកម្មទ្វាទសកំ

៣៧. “តីហិ , ភិក្ខវេ, អង្គេហិ សមន្នាគតំ បដិសារណីយកម្មំ អធម្មកម្មញ្ច ហោតិ, អវិនយកម្មញ្ច, ទុរូបសន្តញ្ច។ អសម្មុខា កតំ ហោតិ, អប្បដិបុច្ឆា កតំ ហោតិ, អប្បដិញ្ញាយ កតំ ហោតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, តីហង្គេហិ សមន្នាគតំ បដិសារណីយកម្មំ អធម្មកម្មញ្ច ហោតិ, អវិនយកម្មញ្ច, ទុរូបសន្តញ្ច។

“អបរេហិបិ, ភិក្ខវេ, តីហង្គេហិ សមន្នាគតំ បដិសារណីយកម្មំ អធម្មកម្មញ្ច ហោតិ, អវិនយកម្មញ្ច, ទុរូបសន្តញ្ច។ អនាបត្តិយា កតំ ហោតិ, អទេសនាគាមិនិយា អាបត្តិយា កតំ ហោតិ, ទេសិតាយ អាបត្តិយា កតំ ហោតិ...បេ.... អចោទេត្វា កតំ ហោតិ, អសារេត្វា កតំ ហោតិ, អាបត្តិំ អនារោបេត្វា កតំ ហោតិ...បេ.... អសម្មុខា កតំ ហោតិ, អធម្មេន កតំ ហោតិ, វគ្គេន កតំ ហោតិ...បេ.... អប្បដិបុច្ឆា កតំ ហោតិ, អធម្មេន កតំ ហោតិ, វគ្គេន កតំ ហោតិ...បេ.... អប្បដិញ្ញាយ កតំ ហោតិ, អធម្មេន កតំ ហោតិ, វគ្គេន កតំ ហោតិ...បេ.... អនាបត្តិយា កតំ ហោតិ, អធម្មេន កតំ ហោតិ, វគ្គេន កតំ ហោតិ...បេ.... អទេសនាគាមិនិយា អាបត្តិយា កតំ ហោតិ, អធម្មេន កតំ ហោតិ, វគ្គេន កតំ ហោតិ...បេ.... ទេសិតាយ អាបត្តិយា កតំ ហោតិ, អធម្មេន កតំ ហោតិ, វគ្គេន កតំ ហោតិ...បេ.... អចោទេត្វា កតំ ហោតិ, អធម្មេន កតំ ហោតិ, វគ្គេន កតំ ហោតិ...បេ.... អសារេត្វា កតំ ហោតិ , អធម្មេន កតំ ហោតិ, វគ្គេន កតំ ហោតិ...បេ.... អាបត្តិំ អនារោបេត្វា កតំ ហោតិ, អធម្មេន កតំ ហោតិ, វគ្គេន កតំ ហោតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, តីហង្គេហិ សមន្នាគតំ បដិសារណីយកម្មំ អធម្មកម្មញ្ច ហោតិ, អវិនយកម្មញ្ច, ទុរូបសន្តញ្ច។

បដិសារណីយកម្មេ អធម្មកម្មទ្វាទសកំ និដ្ឋិតំ។

ធម្មកម្មទ្វាទសកំ

៣៨. “តីហិ, ភិក្ខវេ, អង្គេហិ សមន្នាគតំ បដិសារណីយកម្មំ ធម្មកម្មញ្ច ហោតិ, វិនយកម្មញ្ច, សុវូបសន្តញ្ច។ សម្មុខា កតំ ហោតិ, បដិបុច្ឆា កតំ ហោតិ, បដិញ្ញាយ កតំ ហោតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, តីហង្គេហិ សមន្នាគតំ បដិសារណីយកម្មំ ធម្មកម្មញ្ច ហោតិ, វិនយកម្មញ្ច, សុវូបសន្តញ្ច។

“អបរេហិបិ , ភិក្ខវេ, តីហង្គេហិ សមន្នាគតំ បដិសារណីយកម្មំ ធម្មកម្មញ្ច ហោតិ, វិនយកម្មញ្ច, សុវូបសន្តញ្ច។ អាបត្តិយា កតំ ហោតិ, ទេសនាគាមិនិយា អាបត្តិយា កតំ ហោតិ, អទេសិតាយ អាបត្តិយា កតំ ហោតិ...បេ.... ចោទេត្វា កតំ ហោតិ, សារេត្វា កតំ ហោតិ, អាបត្តិំ អារោបេត្វា កតំ ហោតិ...បេ.... សម្មុខា កតំ ហោតិ, ធម្មេន កតំ ហោតិ, សមគ្គេន កតំ ហោតិ...បេ.... បដិបុច្ឆា កតំ ហោតិ, ធម្មេន កតំ ហោតិ, សមគ្គេន កតំ ហោតិ...បេ.... បដិញ្ញាយ កតំ ហោតិ, ធម្មេន កតំ ហោតិ, សមគ្គេន កតំ ហោតិ...បេ.... អាបត្តិយា កតំ ហោតិ, ធម្មេន កតំ ហោតិ, សមគ្គេន កតំ ហោតិ...បេ.... ទេសនាគាមិនិយា អាបត្តិយា កតំ ហោតិ, ធម្មេន កតំ ហោតិ, សមគ្គេន កតំ ហោតិ...បេ.... អទេសិតាយ អាបត្តិយា កតំ ហោតិ, ធម្មេន កតំ ហោតិ, សមគ្គេន កតំ ហោតិ...បេ.... ចោទេត្វា កតំ ហោតិ, ធម្មេន កតំ ហោតិ, សមគ្គេន កតំ ហោតិ...បេ.... សារេត្វា កតំ ហោតិ, ធម្មេន កតំ ហោតិ, សមគ្គេន កតំ ហោតិ...បេ.... អាបត្តិំ អារោបេត្វា កតំ ហោតិ,

ធម្មេន កតំ ហោតិ, សមគ្គេន កតំ ហោតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, តីហង្គេហិ សមន្នាគតំ បដិសារណីយកម្មំ ធម្មកម្មញ្ច ហោតិ, វិនយកម្មញ្ច, សុវូបសន្តញ្ច។

បដិសារណីយកម្មេ ធម្មកម្មទ្វាទសកំ និដ្ឋិតំ។

អាកង្ខមានចតុក្កំ

៣៩. ‘‘បញ្ចហិ, ភិក្ខវេ, អង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ, អាកង្ខមានោ សង្ឃោ, បដិសារណីយកម្មំ ករេយ្យ។ គិហីនំ អលាភាយ បរិសក្កតិ, គិហីនំ អនត្ថាយ បរិសក្កតិ, គិហីនំ អនាវាសាយ [អវាសាយ (សី.)] បរិសក្កតិ, គិហី អក្កោសតិ បរិភាសតិ, គិហី គិហីហិ ភេទេតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ, អាកង្ខមានោ សង្ឃោ, បដិសារណីយកម្មំ ករេយ្យ។

‘‘អបរេហិបិ, ភិក្ខវេ, បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ, អាកង្ខមានោ សង្ឃោ, បដិសារណីយកម្មំ ករេយ្យ។ គិហីនំ ពុទ្ធស្ស អវណ្ណំ ភាសតិ , គិហីនំ ធម្មស្ស អវណ្ណំ ភាសតិ, គិហីនំ សង្ឃស្ស អវណ្ណំ ភាសតិ, គិហី ហីនេន ខុំសេតិ ហីនេន វម្ភេតិ, គិហីនំ ធម្មិកំ បដិស្សវំ ន សច្ចាបេតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ, អាកង្ខមានោ សង្ឃោ, បដិសារណីយកម្មំ ករេយ្យ។

‘‘បញ្ចន្នំ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូនំ, អាកង្ខមានោ សង្ឃោ, បដិសារណីយកម្មំ ករេយ្យ។ ឯកោ គិហីនំ អលាភាយ បរិសក្កតិ, ឯកោ គិហីនំ អនត្ថាយ បរិសក្កតិ, ឯកោ គិហីនំ អនាវាសាយ បរិសក្កតិ, ឯកោ គិហី អក្កោសតិ បរិភាសតិ, ឯកោ គិហី គិហីហិ ភេទេតិ – ឥមេសំ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ចន្នំ ភិក្ខូនំ, អាកង្ខមានោ សង្ឃោ, បដិសារណីយកម្មំ ករេយ្យ។

‘‘អបរេសម្បិ, ភិក្ខវេ, បញ្ចន្នំ ភិក្ខូនំ, អាកង្ខមានោ សង្ឃោ, បដិសារណីយកម្មំ ករេយ្យ។ ឯកោ គិហីនំ ពុទ្ធស្ស អវណ្ណំ ភាសតិ, ឯកោ គិហីនំ ធម្មស្ស អវណ្ណំ ភាសតិ, ឯកោ គិហីនំ សង្ឃស្ស អវណ្ណំ ភាសតិ, ឯកោ គិហី ហីនេន ខុំសេតិ ហីនេន វម្ភេតិ, ឯកោ គិហីនំ ធម្មិកំ បដិស្សវំ ន សច្ចាបេតិ – ឥមេសំ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ចន្នំ ភិក្ខូនំ, អាកង្ខមានោ សង្ឃោ, បដិសារណីយកម្មំ ករេយ្យ។

អាកង្ខមានចតុក្កំ និដ្ឋិតំ។

អដ្ឋារសវត្តំ

៤០. ‘‘បដិសារណីយកម្មកតេន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនា សម្មា វត្តិតព្ពំ។ តត្រាយំ សម្មាវត្តនា – ន ឧបសម្បាទេតព្ពំ, ន និស្សយោ ទាតព្ពោ, ន សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្ពោ, ន ភិក្ខុនោវាទកសម្មុតិ សាទិតព្ពា, សម្មតេនបិ ភិក្ខុនិយោ ន ឱវទិតព្ពា។ យាយ អាបត្តិយា សង្ឃេន បដិសារណីយកម្មំ កតំ ហោតិ សា អាបត្តិ ន អាបជ្ជិតព្ពា, អញ្ញា វា តាទិសិកា , តតោ វា បាបិដ្ឋតរា; កម្មំ ន គរហិតព្ពំ, កម្មិកា ន គរហិតព្ពា។ ន បកតត្តស្ស ភិក្ខុនោ ឧបោសថោ ឋបេតព្ពោ, ន បវារណា ឋបេតព្ពា, ន សវចនីយំ កាតព្ពំ, ន អនុវាទោ បដ្ឋបេតព្ពោ, ន ឱកាសោ ការេតព្ពោ , ន ចោទេតព្ពោ, ន សារេតព្ពោ, ន ភិក្ខូហិ សម្បយោជេតព្ព’’ន្តិ។

បដិសារណីយកម្មេ អដ្ឋារសវត្តំ និដ្ឋិតំ។

៤១. អថ ខោ សង្ឃោ សុធម្មស្ស ភិក្ខុនោ បដិសារណីយកម្មំ អកាសិ – ‘‘ចិត្តោ តេ គហបតិ ខមាបេតព្ពោ’’តិ។ សោ សង្ឃេន បដិសារណីយកម្មកតោ មច្ឆិកាសណ្ឌំ គន្ត្វា មង្កុភូតោ នាសក្ខិ ចិត្តំ គហបតឹ ខមាបេតុំ។ បុនទេវ សាវត្ថឹ បច្ចាគញ្ឆិ។ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ – ‘‘ខមាបិតោ តយា, អាវុសោ សុធម្ម, ចិត្តោ គហបតី’’តិ? ‘‘ឥធាហំ, អាវុសោ, មច្ឆិកាសណ្ឌំ គន្ត្វា មង្កុភូតោ នាសក្ខិំ ចិត្តំ គហបតឹ ខមាបេតុ’’ន្តិ។ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ…បេ.…។ ‘‘តេន ហិ, ភិក្ខវេ, សង្ឃោ សុធម្មស្ស ភិក្ខុនោ អនុទូតំ ទេតុ – ចិត្តំ គហបតឹ ខមាបេតុំ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ទាតព្ពោ – បឋមំ ភិក្ខុ យាចិតព្ពោ, យាចិត្វា ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្ពោ –

‘‘សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ ភិក្ខុំ សុធម្មស្ស ភិក្ខុនោ អនុទូតំ ទទេយ្យ ចិត្តំ គហបតឹ ខមាបេតុំ។ ឯសា ញត្តិ។

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ ភិក្ខុំ សុធម្មស្ស ភិក្ខុនោ អនុទូតំ ទេតិ ចិត្តំ គហបតឹ ខមាបេតុំ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ សុធម្មស្ស ភិក្ខុនោ អនុទូតស្ស ទានំ ចិត្តំ គហបតឹ ខមាបេតុំ, សោ តុណ្ហស្ស; យស្ស នក្ខមតិ, សោ ភាសេយ្យ។

“ទិន្នោ សង្ឃេន ឥត្ថន្នាមោ ភិក្ខុ សុធម្មស្ស ភិក្ខុនោ អនុទូតោ ចិត្តំ គហបតឹ ខមាបេតុំ។ ខមតិ សង្ឃស្ស, តស្មា តុណ្ហី, ឯវមេតំ ធារយាមី”តិ។

៤២. “តេន, ភិក្ខវេ, សុធម្មេន ភិក្ខុនា អនុទូតេន ភិក្ខុនា សទ្ធិំ មច្ឆិកាសណ្ឌំ គន្ត្វា ចិត្តោ គហបតិ ខមាបេតព្ពោ – ‘ខម, គហបតិ, បសាទេមិ ត’ន្តិ។ ឯវញ្ចេ វុច្ចមានោ ខមតិ, ឥច្ចេតំ កុសលំ។ នោ ចេ ខមតិ, អនុទូតេន ភិក្ខុនា វត្តព្ពោ – ‘ខម, គហបតិ, ឥមស្ស ភិក្ខុនោ, បសាទេតិ ត’ន្តិ។ ឯវញ្ចេ វុច្ចមានោ ខមតិ, ឥច្ចេតំ កុសលំ។ នោ ចេ ខមតិ, អនុទូតេន ភិក្ខុនា វត្តព្ពោ – ‘ខម, គហបតិ, ឥមស្ស ភិក្ខុនោ, អហំ តំ បសាទេមី’តិ។ ឯវញ្ចេ វុច្ចមានោ ខមតិ, ឥច្ចេតំ កុសលំ។ នោ ចេ ខមតិ, អនុទូតេន ភិក្ខុនា វត្តព្ពោ – ‘ខម, គហបតិ, ឥមស្ស ភិក្ខុនោ, សង្ឃស្ស វចនេនា’តិ។ ឯវញ្ចេ វុច្ចមានោ ខមតិ, ឥច្ចេតំ កុសលំ។ នោ ចេ ខមតិ, អនុទូតេន ភិក្ខុនា សុធម្មោ ភិក្ខុ [សុធម្មំ ភិក្ខុំ... សា អាបត្តិ ទេសាបេតព្ពាតិ (សី. ស្យា.)] ចិត្តស្ស គហបតិនោ ទស្សនូបចារំ អវិជហាបេត្វា សវនូបចារំ អវិជហាបេត្វា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ការាបេត្វា ឧក្កុដិកំ និសីទាបេត្វា អញ្ជលិំ បគ្គណ្ហាបេត្វា តំ អាបត្តិំ ទេសាបេតព្ពោ”តិ [សុធម្មំ ភិក្ខុំ... សា អាបត្តិ ទេសាបេតព្ពាតិ (សី. ស្យា.)]។

អថ ខោ អាយស្មា សុធម្មោ អនុទូតេន ភិក្ខុនា សទ្ធិំ មច្ឆិកាសណ្ឌំ គន្ត្វា ចិត្តំ គហបតឹ ខមាបេសិ។ សោ សម្មា វត្តតិ, លោមំ បាតេតិ, នេត្ថារំ វត្តតិ, ភិក្ខូ ឧបសង្កមិត្វា ឯវំ វទេតិ – “អហំ, អាវុសោ, សង្ឃេន បដិសារណីយកម្មកតោ សម្មា វត្តាមិ, លោមំ បាតេមិ, នេត្ថារំ វត្តាមិ។ កថំ នុ ខោ មយា បដិបជ្ជិតព្ព”ន្តិ? ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ...បេ.... “តេន ហិ, ភិក្ខវេ, សង្ឃោ សុធម្មស្ស ភិក្ខុនោ បដិសារណីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេតុ។

នប្បដិប្បស្សម្ភេតព្ពអដ្ឋារសកំ

៤៣. “បញ្ចហិ, ភិក្ខវេ, អង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ បដិសារណីយកម្មំ នប្បដិប្បស្សម្ភេតព្ពំ។ ឧបសម្បាទេតិ, និស្សយំ ទេតិ, សាមណេរំ ឧបដ្ឋាបេតិ, ភិក្ខុនោវាទកសម្មុតិំ សាទិយតិ, សម្មតោបិ ភិក្ខុនិយោ ឱវទតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ បដិសារណីយកម្មំ នប្បដិប្បស្សម្ភេតព្ពំ។

[បរិ. ៤២០] “អបរេហិបិ, ភិក្ខវេ, បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ បដិសារណីយកម្មំ នប្បដិប្បស្សម្ភេតព្ពំ។ យាយ អាបត្តិយា សង្ឃេន បដិសារណីយកម្មំ កតំ ហោតិ តំ អាបត្តិំ អាបជ្ជតិ, អញ្ញំ វា តាទិសិកំ, តតោ វា បាបិដ្ឋតរំ; កម្មំ គរហតិ, កម្មិកេ គរហតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ បដិសារណីយកម្មំ នប្បដិប្បស្សម្ភេតព្ពំ។

“អដ្ឋហិ, ភិក្ខវេ, អង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ បដិសារណីយកម្មំ នប្បដិប្បស្សម្ភេតព្ពំ។ បកតត្តស្ស ភិក្ខុនោ ឧបោសថំ ឋបេតិ, បវារណំ ឋបេតិ, សវចនីយំ ករោតិ, អនុវាទំ បដ្ឋបេតិ, ឱកាសំ ការេតិ, ចោទេតិ , សារេតិ, ភិក្ខូហិ សម្បយោជេតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, អដ្ឋហង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ បដិសារណីយកម្មំ នប្បដិប្បស្សម្ភេតព្ព”ន្តិ។

បដិសារណីយកម្មេ នប្បដិប្បស្សម្ភេតព្ពអដ្ឋារសកំ និដ្ឋិតំ។

បដិប្បស្សម្ភេតព្ពអដ្ឋារសកំ

៤៤. “បញ្ចហិ, ភិក្ខវេ, អង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ បដិសារណីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេតព្ពំ។ ន ឧបសម្បាទេតិ, ន និស្សយំ ទេតិ, ន សាមណេរំ ឧបដ្ឋាបេតិ, ន ភិក្ខុនោវាទកសម្មុតិំ សាទិយតិ, សម្មតោបិ ភិក្ខុនិយោ ន ឱវទតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ បដិសារណីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេតព្ពំ។

“អបរេហិបិ, ភិក្ខវេ, បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ បដិសារណីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេតព្ពំ។ យាយ អាបត្តិយា សង្ឃេន បដិសារណីយកម្មំ កតំ ហោតិ តំ អាបត្តិំ ន អាបជ្ជតិ, អញ្ញំ វា តាទិសិកំ, តតោ វា

បាបិដ្ឋតរំ; កម្មំ ន គរហតិ, កម្មិកេ ន គរហតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ បដិសារណីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេតព្ពំ។

“អដ្ឋហិ, ភិក្ខវេ, អង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ បដិសារណីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេតព្ពំ។ ន បកតត្តស្ស ភិក្ខុនោ ឧបោសថំ ឋបេតិ, ន បវារណំ ឋបេតិ, ន សវចនីយំ ករោតិ, ន អនុវាទំ បដ្ឋបេតិ, ន ឱកាសំ ការេតិ, ន ចោទេតិ, ន សារេតិ, ន ភិក្ខូហិ សម្បយោជេតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, អដ្ឋហង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ បដិសារណីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេតព្ពំ។

បដិសារណីយកម្មេ បដិប្បស្សម្ភេតព្ពអដ្ឋារសកំ និដ្ឋិតំ។

៤៥. “ឯវញ្ច បន, ភិក្ខវេ, បដិប្បស្សម្ភេតព្ពំ។ តេន [តេន ហិ (ស្យា. ក.)], ភិក្ខវេ, សុធម្មេន ភិក្ខុនា សង្ឃំ ឧបសង្កមិត្វា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា វុឌ្ឍានំ ភិក្ខូនំ បាទេ វន្ទិត្វា ឧក្កុដិកំ និសីទិត្វា អញ្ជលិំ បគ្គហេត្វា ឯវមស្ស វចនីយោ – ‘អហំ, ភន្តេ, សង្ឃេន បដិសារណីយកម្មកតោ សម្មា វត្តាមិ, លោមំ បាតេមិ, នេត្ថារំ វត្តាមិ, បដិសារណីយស្ស កម្មស្ស បដិប្បស្សទ្ធិំ យាចាមី’តិ ។ ទុតិយម្បិ យាចិតព្ពា។ តតិយម្បិ យាចិតព្ពា។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្ពោ –

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ អយំ សុធម្មោ ភិក្ខុ សង្ឃេន បដិសារណីយកម្មកតោ សម្មា វត្តតិ, លោមំ បាតេតិ, នេត្ថារំ វត្តតិ, បដិសារណីយស្ស កម្មស្ស បដិប្បស្សទ្ធិំ យាចតិ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, សង្ឃោ សុធម្មស្ស ភិក្ខុនោ បដិសារណីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេយ្យ។ ឯសា ញត្តិ។

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ អយំ សុធម្មោ ភិក្ខុ សង្ឃេន បដិសារណីយកម្មកតោ សម្មា វត្តតិ, លោមំ បាតេតិ, នេត្ថារំ វត្តតិ, បដិសារណីយស្ស កម្មស្ស បដិប្បស្សទ្ធិំ យាចតិ។ សង្ឃោ សុធម្មស្ស ភិក្ខុនោ បដិសារណីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេតិ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ សុធម្មស្ស ភិក្ខុនោ បដិសារណីយស្ស កម្មស្ស បដិប្បស្សទ្ធិ, សោ តុណ្ហស្ស; យស្ស នក្ខមតិ, សោ ភាសេយ្យ។

“ទុតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ…បេ…. តតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ – សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ អយំ សុធម្មោ ភិក្ខុ សង្ឃេន បដិសារណីយកម្មកតោ សម្មា វត្តតិ, លោមំ បាតេតិ, នេត្ថារំ វត្តតិ, បដិសារណីយស្ស កម្មស្ស បដិប្បស្សទ្ធិំ យាចតិ។ សង្ឃោ សុធម្មស្ស ភិក្ខុនោ បដិសារណីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេតិ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ សុធម្មស្ស ភិក្ខុនោ បដិសារណីយស្ស កម្មស្ស បដិប្បស្សទ្ធិ, សោ តុណ្ហស្ស; យស្ស នក្ខមតិ, សោ ភាសេយ្យ។

“បដិប្បស្សទ្ធំ សង្ឃេន សុធម្មស្ស ភិក្ខុនោ បដិសារណីយកម្មំ។ ខមតិ សង្ឃស្ស, តស្មា តុណ្ហី, ឯវមេតំ ធារយាមី”តិ។

បដិសារណីយកម្មំ និដ្ឋិតំ ចតុត្ថំ។

៥. អាបត្តិយា អទស្សនេ ឧក្ខេបនីយកម្មំ

៤៦. តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា កោសម្ពិយំ វិហរតិ ឃោសិតារាមេ។ តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា ឆន្នោ អាបត្តិំ អាបជ្ជិត្វា ន ឥច្ឆតិ អាបត្តិំ បស្សិតុំ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា…បេ…. តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – “កថញ្ហិ នាម អាយស្មា ឆន្នោ អាបត្តិំ អាបជ្ជិត្វា ន ឥច្ឆិស្សតិ អាបត្តិំ បស្សិតុ”ន្តិ។ អថ ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។

អថ ខោ ភគវា ឯតស្មិំ និទានេ ឯតស្មិំ បករណេ ភិក្ខុសង្ឃំ សន្និបាតាបេត្វា ភិក្ខូ បដិបុច្ឆិ – “សច្ចំ កិរ, ភិក្ខវេ, ឆន្នោ ភិក្ខុ អាបត្តិំ អាបជ្ជិត្វា ន ឥច្ឆតិ អាបត្តិំ បស្សិតុ”ន្តិ? “សច្ចំ ភគវា”តិ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា – “អននុច្ឆវិកំ…បេ…. កថញ្ហិ នាម សោ, ភិក្ខវេ, មោឃបុរិសោ អាបត្តិំ អាបជ្ជិត្វា ន ឥច្ឆិស្សតិ អាបត្តិំ បស្សិតុំ? នេតំ, ភិក្ខវេ, អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ…បេ…. វិគរហិត្វា…បេ…. ធម្មិំ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – តេន ហិ, ភិក្ខវេ, សង្ឃោ ឆន្នស្ស ភិក្ខុនោ, អាបត្តិយា អទស្សនេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ ករោតុ – អសម្ភោគំ សង្ឃេន។ ឯវញ្ច បន, ភិក្ខវេ, កាតព្ពំ – បឋមំ ឆន្នោ ភិក្ខុ ចោទេតព្ពោ, ចោទេត្វា សារេតព្ពោ, សារេត្វា អាបត្តិំ អារោបេតព្ពោ, អាបត្តិំ អារោបេត្វា ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្ពោ –

៤៧. “សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ អយំ ឆន្នោ ភិក្ខុ អាបត្តិំ អាបជ្ជិត្វា ន ឥច្ឆតិ អាបត្តិំ បស្សិតុំ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, សង្ឃោ ឆន្នស្ស ភិក្ខុនោ, អាបត្តិយា អទស្សនេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ ករេយ្យ – អសម្ភោគំ សង្ឃេន។ ឯសា ញត្តិ។

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ អយំ ឆន្នោ ភិក្ខុ អាបត្តិំ អាបជ្ជិត្វា ន ឥច្ឆតិ អាបត្តិំ បស្សិតុំ។ សង្ឃោ ឆន្នស្ស ភិក្ខុនោ, អាបត្តិយា អទស្សនេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ ករោតិ – អសម្ភោគំ សង្ឃេន។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឆន្នស្ស ភិក្ខុនោ, អាបត្តិយា អទស្សនេ, ឧក្ខេបនីយស្ស កម្មស្ស ករណំ – អសម្ភោគំ សង្ឃេន, សោ តុណ្ហស្ស; យស្ស នក្ខមតិ, សោ ភាសេយ្យ។

“ទុតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ...បេ.... តតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ – សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ អយំ ឆន្នោ ភិក្ខុ អាបត្តិំ អាបជ្ជិត្វា ន ឥច្ឆតិ អាបត្តិំ បស្សិតុំ។ សង្ឃោ ឆន្នស្ស ភិក្ខុនោ, អាបត្តិយា អទស្សនេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ ករោតិ – អសម្ភោគំ សង្ឃេន។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឆន្នស្ស ភិក្ខុនោ, អាបត្តិយា អទស្សនេ, ឧក្ខេបនីយស្ស កម្មស្ស ករណំ – អសម្ភោគំ សង្ឃេន, សោ តុណ្ហស្ស; យស្ស នក្ខមតិ, សោ ភាសេយ្យ។

“កតំ សង្ឃេន ឆន្នស្ស ភិក្ខុនោ, អាបត្តិយា អទស្សនេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ – អសម្ភោគំ សង្ឃេន។ ខមតិ សង្ឃស្ស, តស្មា តុណ្ហី, ឯវមេតំ ធារយាមីតិ។

“អាវាសបរម្បរញ្ច, ភិក្ខវេ, សំសថ – ‘ឆន្នោ ភិក្ខុ សង្ឃេន អាបត្តិយា [ឆន្នោ ភិក្ខុ អាបត្តិយា (សី. ក.)] អទស្សនេ ឧក្ខេបនីយកម្មកតោ – អសម្ភោគំ សង្ឃេនា’តិ។

អធម្មកម្មទ្វាទសកំ

៤៨. “តីហិ, ភិក្ខវេ, អង្គេហិ សមន្នាគតំ, អាបត្តិយា អទស្សនេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ អធម្មកម្មញ្ច ហោតិ, អវិនយកម្មញ្ច, ទុវូបសន្តញ្ច។ អសម្មុខា កតំ ហោតិ, អប្បដិបុច្ឆា កតំ ហោតិ, អប្បដិញ្ញាយ កតំ ហោតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, តីហង្គេហិ សមន្នាគតំ, អាបត្តិយា អទស្សនេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ អធម្មកម្មញ្ច ហោតិ, អវិនយកម្មញ្ច, ទុវូបសន្តញ្ច។

“អបរេហិបិ, ភិក្ខវេ, តីហង្គេហិ សមន្នាគតំ, អាបត្តិយា អទស្សនេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ អធម្មកម្មញ្ច ហោតិ, អវិនយកម្មញ្ច, ទុវូបសន្តញ្ច។ អនាបត្តិយា កតំ ហោតិ, អទេសនាគាមិនិយា អាបត្តិយា កតំ ហោតិ, ទេសិតាយ អាបត្តិយា កតំ ហោតិ...បេ.... អចោទេត្វា កតំ ហោតិ, អសារេត្វា កតំ ហោតិ, អាបត្តិំ អនារោបេត្វា កតំ ហោតិ...បេ.... អសម្មុខា កតំ ហោតិ, អធម្មេន កតំ ហោតិ, វគ្គេន កតំ ហោតិ...បេ.... អប្បដិបុច្ឆា កតំ ហោតិ, អធម្មេន កតំ ហោតិ, វគ្គេន កតំ ហោតិ...បេ.... អប្បដិញ្ញាយ កតំ ហោតិ, អធម្មេន កតំ ហោតិ, វគ្គេន កតំ ហោតិ...បេ.... អនាបត្តិយា កតំ ហោតិ, អធម្មេន កតំ ហោតិ, វគ្គេន កតំ ហោតិ...បេ.... អទេសនាគាមិនិយា អាបត្តិយា កតំ ហោតិ, អធម្មេន កតំ ហោតិ, វគ្គេន កតំ ហោតិ...បេ.... ទេសិតាយ អាបត្តិយា កតំ ហោតិ, អធម្មេន កតំ ហោតិ, វគ្គេន កតំ ហោតិ...បេ.... អចោទេត្វា កតំ ហោតិ, អធម្មេន កតំ ហោតិ, វគ្គេន កតំ ហោតិ...បេ.... អសារេត្វា កតំ ហោតិ, អធម្មេន កតំ ហោតិ, វគ្គេន កតំ ហោតិ...បេ.... អាបត្តិំ អនារោបេត្វា កតំ ហោតិ, អធម្មេន កតំ ហោតិ, វគ្គេន កតំ ហោតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, តីហង្គេហិ សមន្នាគតំ, អាបត្តិយា អទស្សនេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ អធម្មកម្មញ្ច ហោតិ, អវិនយកម្មញ្ច, ទុវូបសន្តញ្ច។

អាបត្តិយា អទស្សនេ ឧក្ខេបនីយកម្មេ អធម្មកម្មទ្វាទសកំ និដ្ឋិតំ។

ធម្មកម្មទ្វាទសកំ

៤៩. “តីហិ , ភិក្ខវេ, អង្គេហិ សមន្នាគតំ, អាបត្តិយា អទស្សនេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ ធម្មកម្មញ្ច ហោតិ, វិនយកម្មញ្ច, សុវូបសន្តញ្ច។ សម្មុខា កតំ ហោតិ, បដិបុច្ឆា កតំ ហោតិ, បដិញ្ញាយ កតំ ហោតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, តីហង្គេហិ សមន្នាគតំ, អាបត្តិយា អទស្សនេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ ធម្មកម្មញ្ច ហោតិ, វិនយកម្មញ្ច, សុវូបសន្តញ្ច។

“អបរេហិបិ, ភិក្ខវេ, តីហង្គេហិ សមន្នាគតំ…បេ…។ អាបត្តិយា កតំ ហោតិ, ទេសនាគាមិនិយា អាបត្តិយា កតំ ហោតិ, អទេសិតាយ អាបត្តិយា កតំ ហោតិ…បេ… ចោទេត្វា កតំ ហោតិ, សារេត្វា កតំ ហោតិ, អាបត្តិំ អារោបេត្វា កតំ ហោតិ…បេ… សម្មុខា កតំ ហោតិ, ធម្មេន កតំ ហោតិ, សមគ្គេន កតំ ហោតិ…បេ… បដិបុច្ឆា កតំ ហោតិ, ធម្មេន កតំ ហោតិ, សមគ្គេន កតំ ហោតិ…បេ… បដិញ្ញាយ កតំ ហោតិ, ធម្មេន កតំ ហោតិ, សមគ្គេន កតំ ហោតិ…បេ… អាបត្តិយា កតំ ហោតិ, ធម្មេន កតំ ហោតិ, សមគ្គេន កតំ ហោតិ…បេ… ទេសនាគាមិនិយា អាបត្តិយា កតំ ហោតិ, ធម្មេន កតំ ហោតិ, សមគ្គេន កតំ ហោតិ…បេ… អទេសិតាយ អាបត្តិយា កតំ ហោតិ, ធម្មេន កតំ ហោតិ, សមគ្គេន កតំ ហោតិ…បេ… ចោទេត្វា កតំ ហោតិ, ធម្មេន កតំ ហោតិ, សមគ្គេន កតំ ហោតិ…បេ… សារេត្វា កតំ ហោតិ, ធម្មេន កតំ ហោតិ, សមគ្គេន កតំ ហោតិ…បេ… អាបត្តិំ អារោបេត្វា កតំ ហោតិ, ធម្មេន កតំ ហោតិ, សមគ្គេន កតំ ហោតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, តីហង្គេហិ សមន្នាគតំ, អាបត្តិយា អទស្សនេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ ធម្មកម្មញ្ច ហោតិ, វិនយកម្មញ្ច, សុវូបសន្តញ្ច។

អាបត្តិយា អទស្សនេ ឧក្ខេបនីយកម្មេ ធម្មកម្មទ្វាទសកំ និដ្ឋិតំ។

អាកង្ខមាននឆក្កំ

៥០. [បរិ. ៣២៣] “តីហិ , ភិក្ខវេ, អង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ, អាកង្ខមានោ សង្ឃោ, អាបត្តិយា អទស្សនេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ ករេយ្យ។ ភណ្ឌនការកោ ហោតិ កលហការកោ វិវាទការកោ ភស្សការកោ សង្ឃេ អធិករណការកោ ; ពាលោ ហោតិ អព្យត្តោ អាបត្តិពហុលោ អនបទានោ; គិហិសំសដ្ឋោ វិហរតិ អននុលោមិកេហិ គិហិសំសគ្គេហិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, តីហង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ, អាកង្ខមានោ សង្ឃោ, អាបត្តិយា អទស្សនេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ ករេយ្យ។

“អបរេហិបិ, ភិក្ខវេ, តីហង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ, អាកង្ខមានោ សង្ឃោ, អាបត្តិយា អទស្សនេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ ករេយ្យ។ អធិសីលេ សីលវិបន្នោ ហោតិ, អជ្ឈាចារេ អាចារវិបន្នោ ហោតិ, អតិទិដ្ឋិយា ទិដ្ឋិវិបន្នោ ហោតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, តីហង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ, អាកង្ខមានោ សង្ឃោ, អាបត្តិយា អទស្សនេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ ករេយ្យ។

“អបរេហិបិ, ភិក្ខវេ, តីហង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ, អាកង្ខមានោ សង្ឃោ, អាបត្តិយា អទស្សនេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ ករេយ្យ។ ពុទ្ធស្ស អវណ្ណំ ភាសតិ, ធម្មស្ស អវណ្ណំ ភាសតិ, សង្ឃស្ស អវណ្ណំ ភាសតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, តីហង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ, អាកង្ខមានោ សង្ឃោ, អាបត្តិយា អទស្សនេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ ករេយ្យ។

“តិណ្ណំ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូនំ, អាកង្ខមានោ សង្ឃោ, អាបត្តិយា អទស្សនេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ ករេយ្យ។ ឯកោ ភណ្ឌនការកោ ហោតិ កលហការកោ វិវាទការកោ ភស្សការកោ សង្ឃេ អធិករណការកោ; ឯកោ ពាលោ ហោតិ អព្យត្តោ អាបត្តិពហុលោ អនបទានោ; ឯកោ គិហិសំសដ្ឋោ វិហរតិ អននុលោមិកេហិ គិហិសំសគ្គេហិ – ឥមេសំ ខោ, ភិក្ខវេ, តិណ្ណំ ភិក្ខូនំ, អាកង្ខមានោ សង្ឃោ, អាបត្តិយា អទស្សនេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ ករេយ្យ។

“អបរេសម្បិ, ភិក្ខវេ, តិណ្ណំ ភិក្ខូនំ, អាកង្ខមានោ សង្ឃោ, អាបត្តិយា អទស្សនេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ ករេយ្យ។ ឯកោ អធិសីលេ សីលវិបន្នោ ហោតិ , ឯកោ អជ្ឈាចារេ អាចារវិបន្នោ ហោតិ, ឯកោ អតិទិដ្ឋិយា ទិដ្ឋិវិបន្នោ ហោតិ – ឥមេសំ ខោ, ភិក្ខវេ, តិណ្ណំ ភិក្ខូនំ, អាកង្ខមានោ សង្ឃោ, អាបត្តិយា អទស្សនេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ ករេយ្យ។

“អបរេសម្បិ, ភិក្ខវេ, តិណ្ណំ ភិក្ខូនំ, អាកង្ខមានោ សង្ឃោ, អាបត្តិយា អទស្សនេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ ករេយ្យ។ ឯកោ ពុទ្ធស្ស អវណ្ណំ ភាសតិ, ឯកោ ធម្មស្ស អវណ្ណំ ភាសតិ, ឯកោ សង្ឃស្ស អវណ្ណំ ភាសតិ – ឥមេសំ ខោ, ភិក្ខវេ, តិណ្ណំ ភិក្ខូនំ, អាកង្ខមានោ សង្ឃោ, អាបត្តិយា អទស្សនេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ ករេយ្យ។

អាបត្តិយា អទស្សនេ ឧក្ខេបនីយកម្មេ

អាកង្ខមាននឆក្កំ និដ្ឋិតំ។

តេចត្តាលីសវត្តំ

៥១. “អាបត្តិយា អទស្សនេ ឧក្ខេបនីយកម្មកតេន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនា សម្មា វត្តិតព្ពំ ។ តត្រាយំ សម្មាវត្តនា – ន ឧបសម្បាទេតព្ពំ, ន និស្សយោ ទាតព្ពោ, ន សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្ពោ, ន ភិក្ខុនោវាទកសម្មុតិ សាទិតព្ពា, សម្មតេនបិ ភិក្ខុនិយោ ន ឱវទិតព្ពា។ យាយ អាបត្តិយា សង្ឃេន, អាបត្តិយា អទស្សនេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ កតំ ហោតិ សា អាបត្តិ ន អាបជ្ជិតព្ពា, អញ្ញា វា តាទិសិកា, តតោ វា បាបិដ្ឋតរា; កម្មំ ន គរហិតព្ពំ, កម្មិកា ន គរហិតព្ពា ។ ន បកតត្តស្ស ភិក្ខុនោ អភិវាទនំ, បច្ចុដ្ឋានំ, អញ្ជលិកម្មំ, សាមីចិកម្មំ, អាសនាភិហារោ, សេយ្យាភិហារោ, បាទោទកំ, បាទបីឋំ បាទកឋលិកំ, បត្តចីវរប្បដិគ្គហណំ, នហានេ បិដ្ឋិបរិកម្មំ សាទិតព្ពំ។ ន បកតត្តោ ភិក្ខុ សីលវិបត្តិយា អនុទ្ធំសេតព្ពោ, ន អាចារវិបត្តិយា អនុទ្ធំសេតព្ពោ, ន ទិដ្ឋិវិបត្តិយា អនុទ្ធំសេតព្ពោ, ន អាជីវវិបត្តិយា អនុទ្ធំសេតព្ពោ, ន ភិក្ខុ ភិក្ខូហិ ភេទេតព្ពោ [ន ភិក្ខូ ភិក្ខូហិ ភេទេតព្ពា (ស្យា.)], ន គិហិទ្ធជោ ធារេតព្ពោ, ន តិត្ថិយទ្ធជោ ធារេតព្ពោ, ន តិត្ថិយា សេវិតព្ពា; ភិក្ខូ សេវិតព្ពា, ភិក្ខុសិក្ខាយ សិក្ខិតព្ពំ [ភិក្ខុសិក្ខា សិក្ខិតព្ពា (ស្យា.)]។ ន បកតត្តេន ភិក្ខុនា សទ្ធិំ ឯកច្ឆន្នេ អាវាសេ វត្ថព្ពំ, ន ឯកច្ឆន្នេ អនាវាសេ វត្ថព្ពំ, ន ឯកច្ឆន្នេ អាវាសេ វា អនាវាសេ វា វត្ថព្ពំ, បកតត្តំ ភិក្ខុំ ទិស្វា អាសនា វុដ្ឋាតព្ពំ, ន បកតត្តោ ភិក្ខុ អាសាទេតព្ពោ អន្តោ វា ពហិ វា។ ន បកតត្តស្ស ភិក្ខុនោ ឧបោសថោ ឋបេតព្ពោ, ន បវារណា ឋបេតព្ពា, ន សវចនីយំ កាតព្ពំ, ន អនុវាទោ បដ្ឋបេតព្ពោ, ន ឱកាសោ ការេតព្ពោ, ន ចោទេតព្ពោ, ន សារេតព្ពោ, ន ភិក្ខូហិ សម្បយោជេតព្ព”ន្តិ។

អាបត្តិយា អទស្សនេ ឧក្ខេបនីយកម្មេ

តេចត្តាលីសវត្តំ និដ្ឋិតំ។

៥២. អថ ខោ សង្ឃោ ឆន្នស្ស ភិក្ខុនោ, អាបត្តិយា អទស្សនេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ អកាសិ – អសម្ភោគំ សង្ឃេន។ សោ សង្ឃេន, អាបត្តិយា អទស្សនេ, ឧក្ខេបនីយកម្មកតោ តម្ហា អាវាសា អញ្ញំ អាវាសំ អគមាសិ។ តត្ថ ភិក្ខូ នេវ អភិវាទេសុំ, ន បច្ចុដ្ឋេសុំ, ន អញ្ជលិកម្មំ ន សាមីចិកម្មំ អកំសុ, ន សក្ករិំសុ, ន គរុំ ករិំសុ [ន គរុករិំសុ (ក.)], ន មានេសុំ, ន បូជេសុំ។ សោ ភិក្ខូហិ អសក្ករិយមានោ អគរុករិយមានោ អមានិយមានោ អបូជិយមានោ អសក្ការបកតោ តម្ហាបិ អាវាសា អញ្ញំ អាវាសំ អគមាសិ។ តត្ថបិ ភិក្ខូ នេវ អភិវាទេសុំ, ន បច្ចុដ្ឋេសុំ, ន អញ្ជលិកម្មំ ន សាមីចិកម្មំ អកំសុ, ន សក្ករិំសុ, ន គរុំ ករិំសុ, ន មានេសុំ, ន បូជេសុំ។ សោ ភិក្ខូហិ អសក្ករិយមានោ អគរុករិយមានោ អមានិយមានោ អបូជិយមានោ អសក្ការបកតោ តម្ហាបិ អាវាសា អញ្ញំ អាវាសំ អគមាសិ។ តត្ថបិ ភិក្ខូ នេវ អភិវាទេសុំ, ន បច្ចុដ្ឋេសុំ, ន អញ្ជលិកម្មំ ន សាមីចិកម្មំ អកំសុ, ន សក្ករិំសុ, ន គរុំ ករិំសុ, ន មានេសុំ, ន បូជេសុំ។ សោ ភិក្ខូហិ អសក្ករិយមានោ អគរុករិយមានោ អមានិយមានោ អបូជិយមានោ អសក្ការបកតោ បុនទេវ កោសម្ពិំ បច្ចាគញ្ឆិ។ សោ សម្មា វត្តតិ, លោមំ បាតេតិ, នេត្ថារំ វត្តតិ, ភិក្ខូ ឧបសង្កមិត្វា ឯវំ វទេតិ – “អហំ, អាវុសោ, សង្ឃេន, អាបត្តិយា អទស្សនេ, ឧក្ខេបនីយកម្មកតោ សម្មា វត្តាមិ, លោមំ បាតេមិ, នេត្ថារំ វត្តាមិ។ កថំ នុ ខោ មយា បដិបជ្ជិតព្ព”ន្តិ? ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ…បេ….។ “តេន ហិ, ភិក្ខវេ, សង្ឃោ ឆន្នស្ស ភិក្ខុនោ, អាបត្តិយា អទស្សនេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេតុ។

នប្បដិប្បស្សម្ភេតព្ព-តេចត្តាលីសកំ

៥៣. “បញ្ចហិ , ភិក្ខវេ, អង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ, អាបត្តិយា អទស្សនេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ នប្បដិប្បស្សម្ភេតព្ពំ។ ឧបសម្បាទេតិ, និស្សយំ ទេតិ, សាមណេរំ ឧបដ្ឋាបេតិ, ភិក្ខុនោវាទកសម្មុតិំ សាទិយតិ, សម្មតោបិ ភិក្ខុនិយោ ឱវទតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ, អាបត្តិយា អទស្សនេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ នប្បដិប្បស្សម្ភេតព្ពំ។

[បរិ. ៤២០] “អបរេហិបិ, ភិក្ខវេ, បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ, អាបត្តិយា អទស្សនេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ នប្បដិប្បស្សម្ភេតព្ពំ។ យាយ អាបត្តិយា សង្ឃេន, អាបត្តិយា អទស្សនេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ កតំ ហោតិ តំ អាបត្តិំ អាបជ្ជតិ, អញ្ញំ វា តាទិសិកំ, តតោ វា បាបិដ្ឋតរំ; កម្មំ គរហតិ, កម្មិកេ គរហតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ, អាបត្តិយា អទស្សនេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ នប្បដិប្បស្សម្ភេតព្ពំ។

“អបរេហិបិ, ភិក្ខវេ, បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ, អាបត្តិយា អទស្សនេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ នប្បដិប្បស្សម្ភេតព្ពំ។ បកតត្តស្ស ភិក្ខុនោ អភិវាទនំ, បច្ចុដ្ឋានំ, អញ្ជលិកម្មំ, សាមីចិកម្មំ, អាសនាភិហារំ

សាទិយតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ, អាបត្តិយា អទស្សនេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ នប្បដិប្បស្សម្ភេតព្ពំ។

“អបរេហិបិ, ភិក្ខវេ, បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ, អាបត្តិយា អទស្សនេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ នប្បដិប្បស្សម្ភេតព្ពំ។ បកតត្តស្ស ភិក្ខុនោ សេយ្យាភិហារំ, បាទោទកំ បាទបីឋំ, បាទកថលិកំ, បត្តចីវរប្បដិគ្គហណំ , នហានេ បិដ្ឋិបរិកម្មំ សាទិយតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ , បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ, អាបត្តិយា អទស្សនេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ នប្បដិប្បស្សម្ភេតព្ពំ។

“អបរេហិបិ, ភិក្ខវេ, បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ, អាបត្តិយា អទស្សនេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ នប្បដិប្បស្សម្ភេតព្ពំ។ បកតត្តំ ភិក្ខុំ សីលវិបត្តិយា អនុទ្ធំសេតិ, អាចារវិបត្តិយា អនុទ្ធំសេតិ, ទិដ្ឋិវិបត្តិយា អនុទ្ធំសេតិ, អាជីវវិបត្តិយា អនុទ្ធំសេតិ, ភិក្ខុំ [ភិក្ខូ (សី. ស្យា.)] ភិក្ខូហិ ភេទេតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ, អាបត្តិយា អទស្សនេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ នប្បដិប្បស្សម្ភេតព្ពំ។

“អបរេហិបិ, ភិក្ខវេ, បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ, អាបត្តិយា អទស្សនេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ នប្បដិប្បស្សម្ភេតព្ពំ។ គិហិទ្ធជំ ធារេតិ, តិត្ថិយទ្ធជំ ធារេតិ, តិត្ថិយេ សេវតិ; ភិក្ខូ ន សេវតិ, ភិក្ខុសិក្ខាយ ន សិក្ខតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ, អាបត្តិយា អទស្សនេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ នប្បដិប្បស្សម្ភេតព្ពំ។

“អបរេហិបិ, ភិក្ខវេ, បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ, អាបត្តិយា អទស្សនេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ នប្បដិប្បស្សម្ភេតព្ពំ។ បកតត្តេន ភិក្ខុនា សទ្ធិំ ឯកច្ឆន្នេ អាវាសេ វសតិ, ឯកច្ឆន្នេ អនាវាសេ វសតិ, ឯកច្ឆន្នេ អាវាសេ វា អនាវាសេ វា វសតិ; បកតត្តំ ភិក្ខុំ ទិស្វា អាសនា ន វុដ្ឋាតិ; បកតត្តំ ភិក្ខុំ អាសាទេតិ អន្តោ វា ពហិ វា – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ, អាបត្តិយា អទស្សនេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ នប្បដិប្បស្សម្ភេតព្ពំ។

“អដ្ឋហិ, ភិក្ខវេ, អង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ, អាបត្តិយា អទស្សនេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ នប្បដិប្បស្សម្ភេតព្ពំ។ បកតត្តស្ស ភិក្ខុនោ ឧបោសថំ ឋបេតិ, បវារណំ ឋបេតិ, សវចនីយំ ករោតិ, អនុវាទំ បដ្ឋបេតិ, ឱកាសំ ការេតិ, ចោទេតិ, សារេតិ, ភិក្ខូហិ សម្បយោជេតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, អដ្ឋហង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ, អាបត្តិយា អទស្សនេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ នប្បដិប្បស្សម្ភេតព្ពំ។

អាបត្តិយា អទស្សនេ ឧក្ខេបនីយកម្មេ

នប្បដិប្បស្សម្ភេតព្ព-តេចត្តាលីសកំ និដ្ឋិតំ។

បដិប្បស្សម្ភេតព្ព-តេចត្តាលីសកំ

៥៤. “បញ្ចហិ , ភិក្ខវេ, អង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ, អាបត្តិយា អទស្សនេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេតព្ពំ។ ន ឧបសម្បាទេតិ, ន និស្សយំ ទេតិ, ន សាមណេរំ ឧបដ្ឋាបេតិ, ន ភិក្ខុនោវាទកសម្មុតិំ សាទិយតិ, សម្មតោបិ ភិក្ខុនិយោ ន ឱវទតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ, អាបត្តិយា អទស្សនេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេតព្ពំ។

“អបរេហិបិ, ភិក្ខវេ, បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ, អាបត្តិយា អទស្សនេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេតព្ពំ។ យាយ អាបត្តិយា សង្ឃេន អាបត្តិយា អទស្សនេ ឧក្ខេបនីយកម្មំ កតំ ហោតិ តំ អាបត្តិំ ន អាបជ្ជតិ, អញ្ញំ វា តាទិសិកំ, តតោ វា បាបិដ្ឋតរំ; កម្មំ ន គរហតិ, កម្មិកេ ន គរហតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ, អាបត្តិយា អទស្សនេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេតព្ពំ។

“អបរេហិបិ, ភិក្ខវេ, បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ, អាបត្តិយា អទស្សនេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេតព្ពំ។ ន បកតត្តស្ស ភិក្ខុនោ អភិវាទនំ, បច្ចុដ្ឋានំ, អញ្ជលិកម្មំ, សាមីចិកម្មំ, អាសនាភិហារំ សាទិយតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ, អាបត្តិយា អទស្សនេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេតព្ពំ។

“អបរេហិបិ, ភិក្ខវេ, បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ, អាបត្តិយា អទស្សនេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេតព្ពំ។ ន បកតត្តស្ស ភិក្ខុនោ សេយ្យាភិហារំ, បាទោទកំ បាទបីឋំ, បាទកថលិកំ, បត្តចីវរប្បដិគ្គហណំ, នហានេ បិដ្ឋិបរិកម្មំ សាទិយតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ, អាបត្តិយា អទស្សនេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេតព្ពំ។

“អបរេហិបិ, ភិក្ខវេ, បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ, អាបត្តិយា អទស្សនេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេតព្ពំ។ ន បកតត្តំ ភិក្ខុំ សីលវិបត្តិយា អនុទ្ធំសេតិ, ន អាចារវិបត្តិយា អនុទ្ធំសេតិ, ន ទិដ្ឋិវិបត្តិយា អនុទ្ធំសេតិ, ន អាជីវវិបត្តិយា អនុទ្ធំសេតិ, ន ភិក្ខុំ ភិក្ខូហិ ភេទេតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ, អាបត្តិយា អទស្សនេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេតព្ពំ។

“អបរេហិបិ , ភិក្ខវេ, បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ, អាបត្តិយា អទស្សនេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេតព្ពំ។ ន គិហិទ្ធជំ ធារេតិ, ន តិត្ថិយទ្ធជំ ធារេតិ, ន តិត្ថិយេ សេវតិ, ភិក្ខូ សេវតិ, ភិក្ខុសិក្ខាយ សិក្ខតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ, អាបត្តិយា អទស្សនេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេតព្ពំ។

“អបរេហិបិ, ភិក្ខវេ, បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ, អាបត្តិយា អទស្សនេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេតព្ពំ។ ន បកតត្តេន ភិក្ខុនា សទ្ធឹ ឯកច្ឆន្នេ អាវាសេ វសតិ, ន ឯកច្ឆន្នេ អនាវាសេ វសតិ, ន ឯកច្ឆន្នេ អាវាសេ វា អនាវាសេ វា វសតិ, បកតត្តំ ភិក្ខុំ ទិស្វា អាសនា វុដ្ឋាតិ, ន បកតត្តំ ភិក្ខុំ អាសាទេតិ អន្តោ វា ពហិ វា – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ, អាបត្តិយា អទស្សនេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេតព្ពំ។

“អដ្ឋហិ, ភិក្ខវេ, អង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ, អាបត្តិយា អទស្សនេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេតព្ពំ។ ន បកតត្តស្ស ភិក្ខុនោ ឧបោសថំ ឋបេតិ, ន បវារណំ ឋបេតិ, ន សវចនីយំ ករោតិ, ន អនុវាទំ បដ្ឋបេតិ, ន ឱកាសំ ការេតិ, ន ចោទេតិ, ន សារេតិ, ន ភិក្ខូហិ សម្បយោជេតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, អដ្ឋហង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ, អាបត្តិយា អទស្សនេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេតព្ពំ។

អាបត្តិយា អទស្សនេ ឧក្ខេបនីយកម្មេ

បដិប្បស្សម្ភេតព្ពតេចត្តាលីសកំ និដ្ឋិតំ។

៥៥. “ឯវញ្ច បន, ភិក្ខវេ, បដិប្បស្សម្ភេតព្ពំ។ តេន, ភិក្ខវេ, ឆន្នេន ភិក្ខុនា សង្ឃំ ឧបសង្កមិត្វា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា វុឌ្ឍានំ ភិក្ខូនំ បាទេ វន្ទិត្វា ឧក្កុដិកំ និសីទិត្វា អញ្ជលិំ បគ្គហេត្វា ឯវមស្ស វចនីយោ – ‘អហំ, ភន្តេ, សង្ឃេន, អាបត្តិយា អទស្សនេ, ឧក្ខេបនីយកម្មកតោ សម្មា វត្តាមិ, លោមំ បាតេមិ, នេត្ថារំ វត្តាមិ, អាបត្តិយា អទស្សនេ ឧក្ខេបនីយស្ស កម្មស្ស បដិប្បស្សទ្ធិំ យាចាមី’តិ។ ទុតិយម្បិ យាចិតព្ពា។ តតិយម្បិ យាចិតព្ពា។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្ពោ –

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ អយំ ឆន្នោ ភិក្ខុ សង្ឃេន, អាបត្តិយា អទស្សនេ, ឧក្ខេបនីយកម្មកតោ សម្មា វត្តតិ, លោមំ បាតេតិ, នេត្ថារំ វត្តតិ, អាបត្តិយា អទស្សនេ ឧក្ខេបនីយស្ស កម្មស្ស បដិប្បស្សទ្ធិំ យាចតិ ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, សង្ឃោ ឆន្នស្ស ភិក្ខុនោ, អាបត្តិយា អទស្សនេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេយ្យ។ ឯសា ញត្តិ។

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ អយំ ឆន្នោ ភិក្ខុ សង្ឃេន, អាបត្តិយា អទស្សនេ, ឧក្ខេបនីយកម្មកតោ សម្មា វត្តតិ, លោមំ បាតេតិ, នេត្ថារំ វត្តតិ, អាបត្តិយា អទស្សនេ, ឧក្ខេបនីយស្ស កម្មស្ស បដិប្បស្សទ្ធិំ យាចតិ។ សង្ឃោ ឆន្នស្ស ភិក្ខុនោ, អាបត្តិយា អទស្សនេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេតិ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឆន្នស្ស ភិក្ខុនោ, អាបត្តិយា អទស្សនេ, ឧក្ខេបនីយស្ស កម្មស្ស បដិប្បស្សទ្ធិ, សោ តុណ្ហស្ស; យស្ស នក្ខមតិ, សោ ភាសេយ្យ។

“ទុតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ…បេ… តតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ – សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ អយំ ឆន្នោ ភិក្ខុ សង្ឃេន, អាបត្តិយា អទស្សនេ, ឧក្ខេបនីយកម្មកតោ សម្មា វត្តតិ, លោមំ បាតេតិ, នេត្ថារំ វត្តតិ, អាបត្តិយា អទស្សនេ, ឧក្ខេបនីយស្ស កម្មស្ស បដិប្បស្សទ្ធិំ យាចតិ។ សង្ឃោ ឆន្នស្ស ភិក្ខុនោ, អាបត្តិយា អ

ទស្សនេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេតិ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឆន្នស្ស ភិក្ខុនោ, អាបត្តិយា អទស្សនេ, ឧក្ខេបនីយស្ស កម្មស្ស បដិប្បស្សទ្ធិ, សោ តុណ្ហស្ស; យស្ស នក្ខមតិ, សោ ភាសេយ្យ។

“បដិប្បស្សទ្ធំ សង្ឃេន ឆន្នស្ស ភិក្ខុនោ, អាបត្តិយា អទស្សនេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ។ ខមតិ សង្ឃស្ស, តស្មា តុណ្ហី, ឯវមេតំ ធារយាមី”តិ។

អាបត្តិយា អទស្សនេ ឧក្ខេបនីយកម្មំ និដ្ឋិតំ បញ្ចមំ។

៦. អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ ឧក្ខេបនីយកម្មំ

៥៦. តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា កោសម្ពិយំ វិហរតិ ឃោសិតារាមេ។ តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា ឆន្នោ អាបត្តឹ អាបជ្ជិត្វា ន ឥច្ឆតិ អាបត្តឹ បដិកាតុំ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា…បេ… តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – “កថញ្ហិ នាម អាយស្មា ឆន្នោ អាបត្តឹ អាបជ្ជិត្វា ន ឥច្ឆិស្សតិ អាបត្តឹ បដិកាតុ”ន្តិ? អថ ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។

អថ ខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ភិក្ខុសង្ឃំ សន្និបាតាបេត្វា ភិក្ខូ បដិបុច្ឆិ – “សច្ចំ កិរ, ភិក្ខវេ, ឆន្នោ ភិក្ខុ អាបត្តឹ អាបជ្ជិត្វា ន ឥច្ឆតិ អាបត្តឹ បដិកាតុ”ន្តិ? “សច្ចំ ភគវា”តិ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា – “អននុច្ឆវិកំ…បេ… កថញ្ហិ នាម សោ, ភិក្ខវេ, មោឃបុរិសោ អាបត្តឹ អាបជ្ជិត្វា ន ឥច្ឆិស្សតិ អាបត្តឹ បដិកាតុំ។ នេតំ, ភិក្ខវេ, អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ…បេ… វិគរហិត្វា…បេ… ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – តេន ហិ, ភិក្ខវេ, សង្ឃោ ឆន្នស្ស ភិក្ខុនោ, អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ ករោតុ – អសម្ភោគំ សង្ឃេន។ ឯវញ្ច បន, ភិក្ខវេ, កាតព្ពំ – បឋមំ ឆន្នោ ភិក្ខុ ចោទេតព្ពោ, ចោទេត្វា សារេតព្ពោ, សារេត្វា អាបត្តឹ អារោបេតព្ពោ, អាបត្តឹ អារោបេត្វា ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្ពោ –

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ អយំ ឆន្នោ ភិក្ខុ អាបត្តឹ អាបជ្ជិត្វា ន ឥច្ឆតិ អាបត្តឹ បដិកាតុំ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, សង្ឃោ ឆន្នស្ស ភិក្ខុនោ, អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ ករេយ្យ – អសម្ភោគំ សង្ឃេន។ ឯសា ញត្តិ។

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ អយំ ឆន្នោ ភិក្ខុ អាបត្តឹ អាបជ្ជិត្វា ន ឥច្ឆតិ អាបត្តឹ បដិកាតុំ។ សង្ឃោ ឆន្នស្ស ភិក្ខុនោ, អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ ករោតិ – អសម្ភោគំ សង្ឃេន។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឆន្នស្ស ភិក្ខុនោ, អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ, ឧក្ខេបនីយស្ស កម្មស្ស ករណំ – អសម្ភោគំ សង្ឃេន, សោ តុណ្ហស្ស; យស្ស នក្ខមតិ, សោ ភាសេយ្យ។

“ទុតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ…បេ… តតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ – សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ អយំ ឆន្នោ ភិក្ខុ អាបត្តឹ អាបជ្ជិត្វា ន ឥច្ឆតិ អាបត្តឹ បដិកាតុំ។ សង្ឃោ ឆន្នស្ស ភិក្ខុនោ, អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ ករោតិ – អសម្ភោគំ សង្ឃេន។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឆន្នស្ស ភិក្ខុនោ, អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ, ឧក្ខេបនីយស្ស កម្មស្ស ករណំ – អសម្ភោគំ សង្ឃេន, សោ តុណ្ហស្ស; យស្ស នក្ខមតិ, សោ ភាសេយ្យ។

“កតំ សង្ឃេន ឆន្នស្ស ភិក្ខុនោ, អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ – អសម្ភោគំ សង្ឃេន។ ខមតិ សង្ឃស្ស, តស្មា តុណ្ហី, ឯវមេតំ ធារយាមីតិ។

“អាវាសបរម្បរញ្ច , ភិក្ខវេ, សំសថ – ‘ឆន្នោ ភិក្ខុ, សង្ឃេន អាបត្តិយា [ឆន្នោ ភិក្ខុ អាបត្តិយា (សី. ក.)] អប្បដិកម្មេ, ឧក្ខេបនីយកម្មកតោ – អសម្ភោគំ សង្ឃេនា’តិ។

អធម្មកម្មទ្វាទសកំ

៥៧. “តីហិ, ភិក្ខវេ, អង្គេហិ សមន្នាគតំ, អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ អធម្មកម្មញ្ច ហោតិ, អវិនយកម្មញ្ច, ទុវូបសន្តញ្ច។ អសម្មុខា កតំ ហោតិ, អប្បដិបុច្ឆា កតំ ហោតិ, អប្បដិញ្ញាយ កតំ ហោតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, តីហង្គេហិ សមន្នាគតំ, អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ អធម្មកម្មញ្ច ហោតិ, អវិនយកម្មញ្ច, ទុវូបសន្តញ្ច។

“អបរេហិបិ, ភិក្ខវេ, តីហង្គេហិ សមន្នាគតំ, អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ អធម្មកម្មញ្ច ហោតិ, អវិនយកម្មញ្ច, ទុរូបសន្តញ្ច។ អនាបត្តិយា កតំ ហោតិ, អទេសនាគាមិនិយា អាបត្តិយា កតំ ហោតិ, ទេសិតាយ អាបត្តិយា កតំ ហោតិ...បេ.... អចោទេត្វា កតំ ហោតិ, អសារេត្វា កតំ ហោតិ, អាបត្តិំ អនារោបេត្វា កតំ ហោតិ...បេ.... អសម្មុខា កតំ ហោតិ, អធម្មេន កតំ ហោតិ, វគ្គេន កតំ ហោតិ...បេ.... អប្បដិបុច្ឆា កតំ ហោតិ, អធម្មេន កតំ ហោតិ, វគ្គេន កតំ ហោតិ...បេ.... អប្បដិញ្ញាយ កតំ ហោតិ, អធម្មេន កតំ ហោតិ, វគ្គេន កតំ ហោតិ...បេ.... អនាបត្តិយា កតំ ហោតិ, អធម្មេន កតំ ហោតិ, វគ្គេន កតំ ហោតិ...បេ.... អទេសនាគាមិនិយា អាបត្តិយា កតំ ហោតិ, អធម្មេន កតំ ហោតិ, វគ្គេន កតំ ហោតិ...បេ.... ទេសិតាយ អាបត្តិយា កតំ ហោតិ, អធម្មេន កតំ ហោតិ, វគ្គេន កតំ ហោតិ...បេ.... អចោទេត្វា កតំ ហោតិ, អធម្មេន កតំ ហោតិ, វគ្គេន កតំ ហោតិ...បេ.... អសារេត្វា កតំ ហោតិ, អធម្មេន កតំ ហោតិ, វគ្គេន កតំ ហោតិ...បេ.... អាបត្តិំ អនារោបេត្វា កតំ ហោតិ, អធម្មេន កតំ ហោតិ, វគ្គេន កតំ ហោតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, តីហង្គេហិ សមន្នាគតំ, អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ អធម្មកម្មញ្ច ហោតិ, អវិនយកម្មញ្ច, ទុរូបសន្តញ្ច។

អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ ឧក្ខេបនីយកម្មេ

អធម្មកម្មទ្វាទសកំ និដ្ឋិតំ។

ធម្មកម្មទ្វាទសកំ

៥៨. “តីហិ , ភិក្ខវេ, អង្គេហិ សមន្នាគតំ, អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ ធម្មកម្មញ្ច ហោតិ, វិនយកម្មញ្ច, សុវូបសន្តញ្ច។ សម្មុខា កតំ ហោតិ, បដិបុច្ឆា កតំ ហោតិ, បដិញ្ញាយ កតំ ហោតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, តីហង្គេហិ សមន្នាគតំ, អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ ធម្មកម្មញ្ច ហោតិ, វិនយកម្មញ្ច, សុវូបសន្តញ្ច។

“អបរេហិបិ, ភិក្ខវេ, តីហង្គេហិ សមន្នាគតំ, អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ ធម្មកម្មញ្ច ហោតិ, វិនយកម្មញ្ច, សុវូបសន្តញ្ច។ អាបត្តិយា កតំ ហោតិ, ទេសនាគាមិនិយា អាបត្តិយា កតំ ហោតិ, អទេសិតាយ អាបត្តិយា កតំ ហោតិ...បេ.... ចោទេត្វា កតំ ហោតិ, សារេត្វា កតំ ហោតិ, អាបត្តិំ អារោបេត្វា កតំ ហោតិ...បេ.... សម្មុខា កតំ ហោតិ, ធម្មេន កតំ ហោតិ, សមគ្គេន កតំ ហោតិ...បេ.... បដិបុច្ឆា កតំ ហោតិ, ធម្មេន កតំ ហោតិ, សមគ្គេន កតំ ហោតិ...បេ.... បដិញ្ញាយ កតំ ហោតិ, ធម្មេន កតំ ហោតិ, សមគ្គេន កតំ ហោតិ...បេ.... អាបត្តិយា កតំ ហោតិ, ធម្មេន កតំ ហោតិ, សមគ្គេន កតំ ហោតិ...បេ.... ទេសនាគាមិនិយា អាបត្តិយា កតំ ហោតិ, ធម្មេន កតំ ហោតិ, សមគ្គេន កតំ ហោតិ...បេ.... អទេសិតាយ អាបត្តិយា កតំ ហោតិ, ធម្មេន កតំ ហោតិ, សមគ្គេន កតំ ហោតិ...បេ.... ចោទេត្វា កតំ ហោតិ, ធម្មេន កតំ ហោតិ, សមគ្គេន កតំ ហោតិ...បេ.... សារេត្វា កតំ ហោតិ, ធម្មេន កតំ ហោតិ, សមគ្គេន កតំ ហោតិ...បេ.... អាបត្តិំ អារោបេត្វា កតំ ហោតិ, ធម្មេន កតំ ហោតិ, សមគ្គេន កតំ ហោតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, តីហង្គេហិ សមន្នាគតំ, អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ ធម្មកម្មញ្ច ហោតិ, វិនយកម្មញ្ច, សុវូបសន្តញ្ច។

អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ ឧក្ខេបនីយកម្មេ

ធម្មកម្មទ្វាទសកំ និដ្ឋិតំ។

អាកង្ខមានឆក្កំ

៥៩. [បរិ. ៣២៣] “តីហិ , ភិក្ខវេ, អង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ, អាកង្ខមានោ សង្ឃោ, អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ ករេយ្យ។ ភណ្ឌនការកោ ហោតិ កលហការកោ វិវាទការកោ ភស្សការកោ សង្ឃេ អធិករណការកោ; ពាលោ ហោតិ អព្យត្តោ អាបត្តិពហុលោ អនបទានោ; គិហិសំសដ្ឋោ វិហរតិ អននុលោមិកេហិ គិហិសំសគ្គេហិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, តីហង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ, អាកង្ខមានោ សង្ឃោ, អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ ករេយ្យ។

“អបរេហិបិ, ភិក្ខវេ, តីហង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ, អាកង្ខមានោ សង្ឃោ, អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ ករេយ្យ ។ អធិសីលេ សីលវិបន្នោ ហោតិ, អជ្ឈាចារេ អាចារវិបន្នោ ហោតិ, អតិទិដ្ឋិយា

ទិដ្ឋិវិបន្នោ ហោតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, តីហង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ, អាកង្ខមានោ សង្ឃោ, អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ ករេយ្យ។

“អបរេហិបិ, ភិក្ខវេ, តីហង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ, អាកង្ខមានោ សង្ឃោ, អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ ករេយ្យ។ ពុទ្ធស្ស អវណ្ណំ ភាសតិ, ធម្មស្ស អវណ្ណំ ភាសតិ, សង្ឃស្ស អវណ្ណំ ភាសតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, តីហង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ, អាកង្ខមានោ សង្ឃោ, អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ ករេយ្យ។

“តិណ្ណំ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូនំ, អាកង្ខមានោ សង្ឃោ, អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ ករេយ្យ។ ឯកោ ភណ្ឌនការកោ ហោតិ កលហការកោ វិវាទការកោ ភស្សការកោ សង្ឃេ អធិករណការកោ; ឯកោ ពាលោ ហោតិ អព្យត្តោ អាបត្តិពហុលោ អនបទានោ; ឯកោ គិហិសំសដ្ឋោ វិហរតិ អននុលោមិកេហិ គិហិសំសគ្គេហិ – ឥមេសំ ខោ, ភិក្ខវេ, តិណ្ណំ ភិក្ខូនំ, អាកង្ខមានោ សង្ឃោ, អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ ករេយ្យ។

“អបរេសម្បិ, ភិក្ខវេ, តិណ្ណំ ភិក្ខូនំ, អាកង្ខមានោ សង្ឃោ, អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ ករេយ្យ។ ឯកោ អធិសីលេ សីលវិបន្នោ ហោតិ, ឯកោ អជ្ឈាចារេ អាចារវិបន្នោ ហោតិ, ឯកោ អតិទិដ្ឋិយា ទិដ្ឋិវិបន្នោ ហោតិ – ឥមេសំ ខោ, ភិក្ខវេ, តិណ្ណំ ភិក្ខូនំ, អាកង្ខមានោ សង្ឃោ, អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ ករេយ្យ។

“អបរេសម្បិ, ភិក្ខវេ, តិណ្ណំ ភិក្ខូនំ, អាកង្ខមានោ សង្ឃោ, អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ ករេយ្យ។ ឯកោ ពុទ្ធស្ស អវណ្ណំ ភាសតិ, ឯកោ ធម្មស្ស អវណ្ណំ ភាសតិ, ឯកោ សង្ឃស្ស អវណ្ណំ ភាសតិ – ឥមេសំ ខោ, ភិក្ខវេ, តិណ្ណំ ភិក្ខូនំ, អាកង្ខមានោ សង្ឃោ, អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ ករេយ្យ។

អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ ឧក្ខេបនីយកម្មេ

អាកង្ខមានឆក្កំ និដ្ឋិតំ។

តេចត្តាលីសវត្តំ

៦០. “អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ ឧក្ខេបនីយកម្មកតេន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនា សម្មា វត្តិតព្ពំ។ តត្រាយំ សម្មាវត្តនា – ន ឧបសម្បាទេតព្ពំ, ន និស្សយោ ទាតព្ពោ, ន សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្ពោ, ន ភិក្ខុនោវាទកសម្មុតិ សាទិតព្ពា, សម្មតេនបិ ភិក្ខុនិយោ ន ឱវទិតព្ពា។ យាយ អាបត្តិយា សង្ឃេន, អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ កតំ ហោតិ សា អាបត្តិ ន អាបជ្ជិតព្ពា, អញ្ញា វា តាទិសិកា, តតោ វា បាបិដ្ឋតរា; កម្មំ ន គរហិតព្ពំ, កម្មិកា ន គរហិតព្ពា។ ន បកតត្តស្ស ភិក្ខុនោ អភិវាទនំ, បច្ចុដ្ឋានំ, អញ្ជលិកម្មំ, សាមីចិកម្មំ, អាសនាភិហារោ, សេយ្យាភិហារោ, បាទោទកំ បាទបីឋំ, បាទកឋលិកំ, បត្តចីវរប្បដិគ្គហណំ, នហានេ បិដ្ឋិបរិកម្មំ សាទិតព្ពំ។ ន បកតត្តោ ភិក្ខុ សីលវិបត្តិយា អនុទ្ធំសេតព្ពោ , ន អាចារវិបត្តិយា អនុទ្ធំសេតព្ពោ, ន ទិដ្ឋិវិបត្តិយា អនុទ្ធំសេតព្ពោ, ន អាជីវវិបត្តិយា អនុទ្ធំសេតព្ពោ, ន ភិក្ខុ ភិក្ខូហិ ភេទេតព្ពោ។ ន គិហិទ្ធជោ ធារេតព្ពោ, ន តិត្ថិយទ្ធជោ ធារេតព្ពោ, ន តិត្ថិយា សេវិតព្ពា; ភិក្ខូ សេវិតព្ពា, ភិក្ខុសិក្ខាយ សិក្ខិតព្ពំ។ ន បកតត្តេន ភិក្ខុនា សទ្ធិំ ឯកច្ឆន្នេ អាវាសេ វត្ថព្ពំ, ន ឯកច្ឆន្នេ អនាវាសេ វត្ថព្ពំ, ន ឯកច្ឆន្នេ អាវាសេ វា អនាវាសេ វា វត្ថព្ពំ, បកតត្តំ ភិក្ខុំ ទិស្វា អាសនា វុដ្ឋាតព្ពំ, ន បកតត្តោ ភិក្ខុ អាសាទេតព្ពោ អន្តោ វា ពហិ វា។ ន បកតត្តស្ស ភិក្ខុនោ ឧបោសថោ ឋបេតព្ពោ, ន បវារណា ឋបេតព្ពា, ន សវចនីយំ កាតព្ពំ, ន អនុវាទោ បដ្ឋបេតព្ពោ, ន ឱកាសោ ការេតព្ពោ, ន ចោទេតព្ពោ, ន សារេតព្ពោ, ន ភិក្ខូហិ សម្បយោជេតព្ព”ន្តិ។

អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ ឧក្ខេបនីយកម្មេ

តេចត្តាលីសវត្តំ និដ្ឋិតំ។

៦១. អថ ខោ សង្ឃោ ឆន្នស្ស ភិក្ខុនោ, អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ អកាសិ – អសម្ភោគំ សង្ឃេន។ សោ សង្ឃេន, អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ, ឧក្ខេបនីយកម្មកតោ តម្ហា អាវាសា អញ្ញំ អាវាសំ អគមាសិ។ តត្ថ ភិក្ខូ នេវ អភិវាទេសុំ, ន បច្ចុដ្ឋេសុំ, ន អញ្ជលិកម្មំ ន សាមីចិកម្មំ អកំសុ, ន សក្ករិំសុ, ន គរុំ ករិំសុ, ន មានេសុំ, ន បូជេសុំ។ សោ ភិក្ខូហិ អសក្ករិយមានោ អគរុករិយមានោ អមានិយមានោ អបូជិយមានោ អ

សក្ការបកតោ តម្ហាបិ អាវាសា អញ្ញំ អាវាសំ អគមាសិ។ តត្ថបិ ភិក្ខូ នេវ អភិវាទេសុំ, ន បច្ចុដ្ឋេសុំ, ន អញ្ជលិកម្មំ ន សាមីចិកម្មំ អកំសុ, ន សក្ករិំសុ, ន គរុំ ករិំសុ, ន មានេសុំ, ន បូជេសុំ។ សោ ភិក្ខូហិ អសក្ករិយមានោ អគរុករិយមានោ អមានិយមានោ អបូជិយមានោ អសក្ការបកតោ តម្ហាបិ អាវាសា អញ្ញំ អាវាសំ អគមាសិ។ តត្ថបិ ភិក្ខូ នេវ អភិវាទេសុំ, ន បច្ចុដ្ឋេសុំ, ន អញ្ជលិកម្មំ ន សាមីចិកម្មំ អកំសុ, ន សក្ករិំសុ, ន គរុំ ករិំសុ, ន មានេសុំ, ន បូជេសុំ។ សោ ភិក្ខូហិ អសក្ករិយមានោ អគរុករិយមានោ អមានិយមានោ អបូជិយមានោ អសក្ការបកតោ បុនទេវ កោសម្ពឹ បច្ចាគញ្ឆិ។ សោ សម្មា វត្តតិ, លោមំ បាតេតិ, នេត្ថារំ វត្តតិ, ភិក្ខូ ឧបសង្កមិត្វា ឯវំ វទេតិ – “អហំ, អាវុសោ, សង្ឃេន, អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ, ឧក្ខេបនីយកម្មកតោ សម្មា វត្តាមិ, លោមំ បាតេមិ, នេត្ថារំ វត្តាមិ។ កថំ នុ ខោ មយា បដិបជ្ជិតព្ព”ន្តិ? ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ…បេ…។ “តេន ហិ, ភិក្ខវេ, សង្ឃោ ឆន្នស្ស ភិក្ខុនោ, អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេតុ។

នប្បដិប្បស្សម្ភេតព្ពតេចត្តាលីសកំ

៦២. “បញ្ចហិ , ភិក្ខវេ, អង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ, អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ នប្បដិប្បស្សម្ភេតព្ពំ។ ឧបសម្បាទេតិ, និស្សយំ ទេតិ, សាមណេរំ ឧបដ្ឋាបេតិ, ភិក្ខុនោវាទកសម្មុតិំ សាទិយតិ, សម្មតោបិ ភិក្ខុនិយោ ឱវទតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ, អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ នប្បដិប្បស្សម្ភេតព្ពំ។

[បរិ. ៤២០] “អបរេហិបិ , ភិក្ខវេ, បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ, អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ នប្បដិប្បស្សម្ភេតព្ពំ។ យាយ អាបត្តិយា សង្ឃេន, អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ កតំ ហោតិ តំ អាបត្តិំ អាបជ្ជតិ, អញ្ញំ វា តាទិសិកំ, តតោ វា បាបិដ្ឋតរំ; កម្មំ គរហតិ, កម្មិកេ គរហតិ…បេ… បកតត្តស្ស ភិក្ខុនោ អភិវាទនំ, បច្ចុដ្ឋានំ, អញ្ជលិកម្មំ, សាមីចិកម្មំ, អាសនាភិហារំ សាទិយតិ…បេ… បកតត្តស្ស ភិក្ខុនោ សេយ្យាភិហារំ, បាទោទកំ បាទបីឋំ, បាទកឋលិកំ, បត្តចីវរប្បដិគ្គហណំ, នហានេ បិដ្ឋិបរិកម្មំ សាទិយតិ…បេ… បកតត្តំ ភិក្ខុំ សីលវិបត្តិយា អនុទ្ធំសេតិ, អាចារវិបត្តិយា អនុទ្ធំសេតិ, ទិដ្ឋិវិបត្តិយា អនុទ្ធំសេតិ, អាជីវវិបត្តិយា អនុទ្ធំសេតិ, ភិក្ខុំ ភិក្ខូហិ ភេទេតិ…បេ… គិហិទ្ធជំ ធារេតិ, តិត្ថិយទ្ធជំ ធារេតិ, តិត្ថិយេ សេវតិ, ភិក្ខូ ន សេវតិ, ភិក្ខុសិក្ខាយ ន សិក្ខតិ…បេ… បកតត្តេន ភិក្ខុនា សទ្ធិំ ឯកច្ឆន្នេ អាវាសេ វសតិ, ឯកច្ឆន្នេ អនាវាសេ វសតិ, ឯកច្ឆន្នេ អាវាសេ វា អនាវាសេ វា វសតិ, បកតត្តំ ភិក្ខុំ ទិស្វា អាសនា ន វុដ្ឋាតិ, បកតត្តំ ភិក្ខុំ អាសាទេតិ អន្តោ វា ពហិ វា – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ, អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ , ឧក្ខេបនីយកម្មំ នប្បដិប្បស្សម្ភេតព្ពំ។

“អដ្ឋហិ, ភិក្ខវេ, អង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ, អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ នប្បដិប្បស្សម្ភេតព្ពំ។ បកតត្តស្ស ភិក្ខុនោ ឧបោសថំ ឋបេតិ, បវារណំ ឋបេតិ, សវចនីយំ ករោតិ, អនុវាទំ បដ្ឋបេតិ, ឱកាសំ ការេតិ, ចោទេតិ, សារេតិ, ភិក្ខូហិ សម្បយោជេតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, អដ្ឋហង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ, អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ នប្បដិប្បស្សម្ភេតព្ពំ។

អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ ឧក្ខេបនីយកម្មេ

នប្បដិប្បស្សម្ភេតព្ពតេចត្តាលីសកំ និដ្ឋិតំ។

បដិប្បស្សម្ភេតព្ពតេចត្តាលីសកំ

៦៣. “បញ្ចហិ, ភិក្ខវេ, អង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ, អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេតព្ពំ។ ន ឧបសម្បាទេតិ, ន និស្សយំ ទេតិ, ន សាមណេរំ ឧបដ្ឋាបេតិ, ន ភិក្ខុនោវាទកសម្មុតិំ សាទិយតិ, សម្មតោបិ ភិក្ខុនិយោ ន ឱវទតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ, អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេតព្ពំ។

“អបរេហិបិ, ភិក្ខវេ, បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ, អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេតព្ពំ។ យាយ អាបត្តិយា សង្ឃេន, អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ កតំ ហោតិ តំ អាបត្តិំ ន អាបជ្ជតិ, អញ្ញំ វា តាទិសិកំ, តតោ វា បាបិដ្ឋតរំ ; កម្មំ ន គរហតិ, កម្មិកេ ន គរហតិ…បេ… ន បកតត្តស្ស ភិក្ខុនោ អភិវាទនំ, បច្ចុដ្ឋានំ, អញ្ជលិកម្មំ, សាមីចិកម្មំ, អាសនាភិហារំ សាទិយតិ…បេ… ន បកតត្តស្ស ភិក្ខុនោ សេយ្យាភិហារំ, បាទោទកំ បាទបីឋំ, បាទកឋលិកំ, បត្តចីវរប្បដិគ្គហណំ, នហានេ បិដ្ឋិ

បរិកម្មំ សាទិយតិ...បេ.... ន បកតត្តំ ភិក្ខុំ សីលវិបត្តិយា អនុទ្ធំសេតិ, ន អាចារវិបត្តិយា អនុទ្ធំសេតិ, ន ទិដ្ឋិវិបត្តិយា អនុទ្ធំសេតិ, ន អាជីវវិបត្តិយា អនុទ្ធំសេតិ, ន ភិក្ខុំ ភិក្ខូហិ ភេទេតិ...បេ.... ន គិហិទ្ធជំ ធារេតិ, ន តិត្ថិយទ្ធជំ ធារេតិ, ន តិត្ថិយេ សេវតិ, ភិក្ខូ សេវតិ, ភិក្ខុសិក្ខាយ សិក្ខតិ...បេ.... ន បកតត្តេន ភិក្ខុនា សទ្ធិំ ឯកច្ឆន្នេ អាវាសេ វសតិ, ន ឯកច្ឆន្នេ អនាវាសេ វសតិ, ន ឯកច្ឆន្នេ អាវាសេ វា អនាវាសេ វា វសតិ, បកតត្តំ ភិក្ខុំ ទិស្វា អាសនា វុដ្ឋាតិ, ន បកតត្តំ ភិក្ខុំ អាសាទេតិ អន្តោ វា ពហិ វា – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ, អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេតព្ពំ។

“អដ្ឋហិ , ភិក្ខវេ, អង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ, អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេតព្ពំ។ ន បកតត្តស្ស ភិក្ខុនោ ឧបោសថំ ឋបេតិ, ន បវារណំ ឋបេតិ, ន សវចនីយំ ករោតិ, ន អនុវាទំ បដ្ឋបេតិ, ន ឱកាសំ ការេតិ, ន ចោទេតិ, ន សារេតិ, ន ភិក្ខូហិ សម្បយោជេតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, អដ្ឋហង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ, អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេតព្ពំ។

អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ ឧក្ខេបនីយកម្មេ

បដិប្បស្សម្ភេតព្ពតេចត្តាលីសកំ និដ្ឋិតំ។

៦៤. “ឯវញ្ច បន, ភិក្ខវេ, បដិប្បស្សម្ភេតព្ពំ។ តេន ភិក្ខវេ, ឆន្នេន ភិក្ខុនា សង្ឃំ ឧបសង្កមិត្វា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា វុឌ្ឍានំ ភិក្ខូនំ បាទេ វន្ទិត្វា ឧក្កុដិកំ និសីទិត្វា អញ្ជលិំ បគ្គហេត្វា ឯវមស្ស វចនីយោ – ‘អហំ, ភន្តេ, សង្ឃេន, អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ, ឧក្ខេបនីយកម្មកតោ សម្មា វត្តាមិ, លោមំ បាតេមិ, នេត្ថារំ វត្តាមិ, អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ ឧក្ខេបនីយស្ស កម្មស្ស បដិប្បស្សទ្ធិំ យាចាមី’តិ។ ទុតិយម្បិ យាចិតព្ពា។ តតិយម្បិ យាចិតព្ពា។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្ពោ –

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ អយំ ឆន្នោ ភិក្ខុ សង្ឃេន, អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ, ឧក្ខេបនីយកម្មកតោ សម្មា វត្តតិ, លោមំ បាតេតិ, នេត្ថារំ វត្តតិ, អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ ឧក្ខេបនីយស្ស កម្មស្ស បដិប្បស្សទ្ធិំ យាចតិ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, សង្ឃោ ឆន្នស្ស ភិក្ខុនោ , អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេយ្យ។ ឯសា ញត្តិ។

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ អយំ ឆន្នោ ភិក្ខុ សង្ឃេន, អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ, ឧក្ខេបនីយកម្មកតោ សម្មា វត្តតិ, លោមំ បាតេតិ, នេត្ថារំ វត្តតិ, អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ ឧក្ខេបនីយស្ស កម្មស្ស បដិប្បស្សទ្ធិំ យាចតិ។ សង្ឃោ ឆន្នស្ស ភិក្ខុនោ, អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេតិ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឆន្នស្ស ភិក្ខុនោ, អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ, ឧក្ខេបនីយស្ស កម្មស្ស បដិប្បស្សទ្ធិ, សោ តុណ្ហស្ស; យស្ស នក្ខមតិ, សោ ភាសេយ្យ។

“ទុតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ...បេ.... តតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ – សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ អយំ ឆន្នោ ភិក្ខុ សង្ឃេន, អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ, ឧក្ខេបនីយកម្មកតោ សម្មា វត្តតិ, លោមំ បាតេតិ, នេត្ថារំ វត្តតិ, អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ, ឧក្ខេបនីយស្ស កម្មស្ស បដិប្បស្សទ្ធិំ យាចតិ។ សង្ឃោ ឆន្នស្ស ភិក្ខុនោ, អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេតិ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឆន្នស្ស ភិក្ខុនោ, អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ, ឧក្ខេបនីយស្ស កម្មស្ស បដិប្បស្សទ្ធិ, សោ តុណ្ហស្ស; យស្ស នក្ខមតិ, សោ ភាសេយ្យ។

“បដិប្បស្សទ្ធំ សង្ឃេន ឆន្នស្ស ភិក្ខុនោ, អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ។ ខមតិ សង្ឃស្ស, តស្មា តុណ្ហី, ឯវមេតំ ធារយាមី”តិ។

អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ ឧក្ខេបនីយកម្មំ និដ្ឋិតំ ឆដ្ឋំ។

៧. បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ ឧក្ខេបនីយកម្មំ

៦៥. [ឥទំ វត្ថុ បាចិ. ៤១៧; ម. និ. ២៣៤ អាទយោ] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ។ តេន ខោ បន សមយេន អរិដ្ឋស្ស នាម ភិក្ខុនោ គទ្ធពាធិបុព្ពស្ស [គន្ធពាធិបុព្ពស្ស (ក.)] ឯវរូបំ បាបកំ ទិដ្ឋិគតំ ឧប្បន្នំ ហោតិ – “តថាហំ ភគវតា ធម្មំ ទេសិតំ អាជានាមិ យថា យេមេ អន្តរាយិកា ធម្មា វុត្តា ភគវតា តេ បដិសេវតោ នាលំ អន្តរាយាយា”តិ។ អស្សោសុំ ខោ សម្ពហុលា

ភិក្ខូ អរិដ្ឋស្ស នាម កិរ ភិក្ខុនោ គទ្ធពាធិបុព្ពស្ស ឯវរូបំ បាបកំ ទិដ្ឋិគតំ ឧប្បន្នំ – “តថាហំ ភគវតា ធម្មំ ទេសិតំ អាជានាមិ យថា យេមេ អន្តរាយិកា ធម្មា វុត្តា ភគវតា តេ បដិសេវតោ នាលំ អន្តរាយាយា”តិ។ អថ ខោ តេ ភិក្ខូ យេន អរិដ្ឋោ ភិក្ខុ គទ្ធពាធិបុព្ពោ តេនុបសង្កមឹសុ។ ឧបសង្កមិត្វា អរិដ្ឋំ ភិក្ខុំ គទ្ធពាធិបុព្ពំ ឯតទវោចុំ – “សច្ចំ កិរ តេ, អាវុសោ អរិដ្ឋ, ឯវរូបំ បាបកំ ទិដ្ឋិគតំ ឧប្បន្នំ – តថាហំ ភគវតា ធម្មំ ទេសិតំ អាជានាមិ យថា យេមេ អន្តរាយិកា ធម្មា វុត្តា ភគវតា តេ បដិសេវតោ នាលំ អន្តរាយាយា”តិ? “ឯវំព្យា ខោ អហំ, អាវុសោ, ភគវតា ធម្មំ ទេសិតំ អាជានាមិ, យថា យេមេ អន្តរាយិកា ធម្មា វុត្តា ភគវតា តេ បដិសេវតោ នាលំ អន្តរាយាយា”តិ។

“មាវុសោ អរិដ្ឋ, ឯវំ អវច។ មា ភគវន្តំ អព្ភាចិក្ខិ។ ន ហិ សាធុ ភគវតោ អព្ភក្ខានំ [អព្ភាចិក្ខនំ (ក.)]។ ន ហិ ភគវា ឯវំ វទេយ្យ។ អនេកបរិយាយេនាវុសោ អរិដ្ឋ, អន្តរាយិកា ធម្មា អន្តរាយិកា វុត្តា ភគវតា។ អលញ្ច បន តេ បដិសេវតោ អន្តរាយាយ។ អប្បស្សាទា កាមា វុត្តា ភគវតា, ពហុទុក្ខា ពហុបាយាសា [ពហូបាយាសា (សី. ស្យា.)], អាទីនវោ ឯត្ថ ភិយ្យោ។ អដ្ឋិកង្កលូបមា កាមា វុត្តា ភគវតា, ពហុទុក្ខា ពហូបាយាសា, អាទីនវោ ឯត្ថ ភិយ្យោ។ មំសបេសូបមា កាមា វុត្តា ភគវតា…បេ… តិណុក្កូបមា កាមា វុត្តា ភគវតា…បេ… អង្គារកាសូបមា កាមា វុត្តា ភគវតា… សុបិនកូបមា កាមា វុត្តា ភគវតា… យាចិតកូបមា កាមា វុត្តា ភគវតា… រុក្ខផលូបមា កាមា វុត្តា ភគវតា… អសិសូនូបមា កាមា វុត្តា ភគវតា… សត្តិសូលូបមា កាមា វុត្តា ភគវតា… សប្បសិរូបមា កាមា វុត្តា ភគវតា, ពហុទុក្ខា ពហូបាយាសា, អាទីនវោ ឯត្ថ ភិយ្យោ”តិ។

ឯវម្បិ ខោ អរិដ្ឋោ ភិក្ខុ គទ្ធពាធិបុព្ពោ តេហិ ភិក្ខូហិ វុច្ចមានោ តថេវ តំ បាបកំ ទិដ្ឋិគតំ ថាមសា បរាមាសា អភិនិវិស្ស វោហរតិ – “ឯវំព្យា ខោ អហំ, អាវុសោ, ភគវតា ធម្មំ ទេសិតំ អាជានាមិ, យថា យេមេ អន្តរាយិកា ធម្មា វុត្តា ភគវតា តេ បដិសេវតោ នាលំ អន្តរាយាយា”តិ។ យតោ ច ខោ តេ ភិក្ខូ នាសក្ខឹសុ អរិដ្ឋំ ភិក្ខុំ គទ្ធពាធិបុព្ពំ ឯតស្មា បាបកា ទិដ្ឋិគតា វិវេចេតុំ, អថ ខោ តេ ភិក្ខូ យេន ភគវា តេនុបសង្កមឹសុ, ឧបសង្កមិត្វា ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អថ ខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ភិក្ខុសង្ឃំ សន្និបាតាបេត្វា អរិដ្ឋំ ភិក្ខុំ គទ្ធពាធិបុព្ពំ បដិបុច្ឆិ – “សច្ចំ កិរ តេ, អរិដ្ឋ, ឯវរូបំ បាបកំ ទិដ្ឋិគតំ ឧប្បន្នំ – តថាហំ ភគវតា ធម្មំ ទេសិតំ អាជានាមិ យថា យេមេ អន្តរាយិកា ធម្មា វុត្តា ភគវតា តេ បដិសេវតោ នាលំ អន្តរាយាយា”តិ? “ឯវំព្យា ខោ អហំ, ភន្តេ, ភគវតា ធម្មំ ទេសិតំ អាជានាមិ, យថា យេមេ អន្តរាយិកា ធម្មា វុត្តា ភគវតា តេ បដិសេវតោ នាលំ អន្តរាយាយា”តិ។

“កស្ស នុ ខោ នាម ត្វំ, មោឃបុរិស, មយា ឯវំ ធម្មំ ទេសិតំ អាជានាសិ? ននុ មយា, មោឃបុរិស, អនេកបរិយាយេន អន្តរាយិកា ធម្មា អន្តរាយិកា វុត្តា? អលញ្ច បន តេ បដិសេវតោ អន្តរាយាយ។ អប្បស្សាទា កាមា វុត្តា មយា, ពហុទុក្ខា ពហុបាយាសា, អាទីនវោ ឯត្ថ ភិយ្យោ។ អដ្ឋិកង្កលូបមា កាមា វុត្តា មយា, ពហុទុក្ខា ពហុបាយាសា, អាទីនវោ ឯត្ថ ភិយ្យោ។ មំសបេសូបមា កាមា វុត្តា មយា…បេ… តិណុក្កូបមា កាមា វុត្តា មយា… អង្គារកាសូបមា កាមា វុត្តា មយា… សុបិនកូបមា កាមា វុត្តា មយា…បេ… យាចិតកូបមា កាមា វុត្តា មយា… រុក្ខផលូបមា កាមា វុត្តា មយា… អសិសូនូបមា កាមា វុត្តា មយា… សត្តិសូលូបមា កាមា វុត្តា មយា… សប្បសិរូបមា កាមា វុត្តា មយា, ពហុទុក្ខា ពហុបាយាសា, អាទីនវោ ឯត្ថ ភិយ្យោ។ អថ ច បន ត្វំ, មោឃបុរិស, អត្តនា ទុគ្គហិតេន [ទុគ្គហិតេន ទិដ្ឋិគតេន (ស្យា.)] អម្ហេ ចេវ អព្ភាចិក្ខសិ, អត្តានញ្ច ខណសិ , ពហុញ្ច អបុញ្ញំ បសវសិ។ តញ្ហិ តេ, មោឃបុរិស, ភវិស្សតិ ទីឃរត្តំ អហិតាយ ទុក្ខាយ។ នេតំ, មោឃបុរិស, អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ…បេ… វិគរហិត្វា…បេ… ធម្មិំ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – តេន ហិ, ភិក្ខវេ, សង្ឃោ អរិដ្ឋស្ស ភិក្ខុនោ គទ្ធពាធិបុព្ពស្ស, បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ ករោតុ – អសម្ភោគំ សង្ឃេន។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ កាតព្ពំ – បឋមំ អរិដ្ឋោ ភិក្ខុ ចោទេតព្ពោ, ចោទេត្វា សារេតព្ពោ, សារេត្វា អាបត្តឹ អារោបេតព្ពោ, អាបត្តឹ អារោបេត្វា ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្ពោ –

៦៦. “សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ អរិដ្ឋស្ស ភិក្ខុនោ គទ្ធពាធិបុព្ពស្ស ឯវរូបំ បាបកំ ទិដ្ឋិគតំ ឧប្បន្នំ – តថាហំ ភគវតា ធម្មំ ទេសិតំ អាជានាមិ យថា យេមេ អន្តរាយិកា ធម្មា វុត្តា ភគវតា តេ បដិសេវតោ នាលំ អន្តរាយាយាតិ។ សោ តំ ទិដ្ឋឹ ន បដិនិស្សជ្ជតិ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, សង្ឃោ អរិដ្ឋស្ស ភិក្ខុនោ គទ្ធពាធិបុព្ពស្ស, បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ ករេយ្យ – អសម្ភោគំ សង្ឃេន។ ឯសា ញត្តិ។

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ អរិដ្ឋស្ស ភិក្ខុនោ គទ្ធពាធិបុព្ពស្ស ឯវរូបំ បាបកំ ទិដ្ឋិគតំ ឧប្បន្នំ – តថាហំ ភគវតា ធម្មំ ទេសិតំ អាជានាមិ យថា យេមេ អន្តរាយិកា ធម្មា វុត្តា ភគវតា តេ បដិសេវតោ នាលំ អន្តរាយាយាតិ។ សោ តំ ទិដ្ឋឹ ន បដិនិស្សជ្ជតិ ។ សង្ឃោ អរិដ្ឋស្ស ភិក្ខុនោ គទ្ធពាធិបុព្ពស្ស, បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា

អប្បដិនិស្សគ្គេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ ករោតិ – អសម្មោគំ សង្ឃេន។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ អរិដ្ឋស្ស ភិក្ខុនោ គទ្ធពាធិបុព្ពស្ស, បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ, ឧក្ខេបនីយស្ស កម្មស្ស ករណំ – អសម្ភោគំ សង្ឃេន, សោ តុណ្ហស្ស; យស្ស នក្ខមតិ, សោ ភាសេយ្យ។

“ទុតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ...បេ.... តតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ – សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ អរិដ្ឋស្ស ភិក្ខុនោ គទ្ធពាធិបុព្ពស្ស ឯវរូបំ បាបកំ ទិដ្ឋិគតំ ឧប្បន្នំ – តថាហំ ភគវតា ធម្មំ ទេសិតំ អាជានាមិ យថា យេ មេ អន្តរាយិកា ធម្មា វុត្តា ភគវតា តេ បដិសេវតោ នាលំ អន្តរាយាយាតិ។ សោ តំ ទិដ្ឋិំ ន បដិនិស្សជ្ជតិ។ សង្ឃោ អរិដ្ឋស្ស ភិក្ខុនោ គទ្ធពាធិបុព្ពស្ស, បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ ករោតិ – អសម្ភោគំ សង្ឃេន។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ អរិដ្ឋស្ស ភិក្ខុនោ គទ្ធពាធិបុព្ពស្ស, បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ, ឧក្ខេបនីយស្ស កម្មស្ស ករណំ – អសម្ភោគំ សង្ឃេន, សោ តុណ្ហស្ស; យស្ស នក្ខមតិ, សោ ភាសេយ្យ។

“កតំ សង្ឃេន អរិដ្ឋស្ស ភិក្ខុនោ គទ្ធពាធិបុព្ពស្ស, បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ – អសម្ភោគំ សង្ឃេន។ ខមតិ សង្ឃស្ស, តស្មា តុណ្ហី, ឯវមេតំ ធារយាមីតិ។

“អាវាសបរម្បរញ្ច, ភិក្ខវេ, សំសថ – ‘អរិដ្ឋោ ភិក្ខុ គទ្ធពាធិបុព្ពោ, សង្ឃេន បាបិកាយ [គទ្ធពាធិបុព្ពោ បាបិកាយ (សី. ក.)] ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ , ឧក្ខេបនីយកម្មកតោ – អសម្ភោគំ សង្ឃេនា’”តិ។

អធម្មកម្មទ្វាទសកំ

៦៧. “តីហិ, ភិក្ខវេ, អង្គេហិ សមន្នាគតំ, បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ អធម្មកម្មញ្ច ហោតិ, អវិនយកម្មញ្ច, ទុវូបសន្តញ្ច។ អសម្មុខា កតំ ហោតិ, អប្បដិបុច្ឆា កតំ ហោតិ, អប្បដិញ្ញាយ កតំ ហោតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, តីហង្គេហិ សមន្នាគតំ, បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ អធម្មកម្មញ្ច ហោតិ, អវិនយកម្មញ្ច, ទុវូបសន្តញ្ច។

“អបរេហិបិ, ភិក្ខវេ, តីហង្គេហិ សមន្នាគតំ, បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ អធម្មកម្មញ្ច ហោតិ, អវិនយកម្មញ្ច, ទុវូបសន្តញ្ច។ អនាបត្តិយា កតំ ហោតិ, អទេសនាគាមិនិយា អាបត្តិយា កតំ ហោតិ, ទេសិតាយ អាបត្តិយា កតំ ហោតិ...បេ.... អចោទេត្វា កតំ ហោតិ, អសារេត្វា កតំ ហោតិ, អាបត្តិំ អនារោបេត្វា កតំ ហោតិ...បេ.... អសម្មុខា កតំ ហោតិ, អធម្មេន កតំ ហោតិ, វគ្គេន កតំ ហោតិ...បេ.... អប្បដិបុច្ឆា កតំ ហោតិ, អធម្មេន កតំ ហោតិ, វគ្គេន កតំ ហោតិ...បេ.... អប្បដិញ្ញាយ កតំ ហោតិ, អធម្មេន កតំ ហោតិ, វគ្គេន កតំ ហោតិ...បេ.... អនាបត្តិយា កតំ ហោតិ, អធម្មេន កតំ ហោតិ, វគ្គេន កតំ ហោតិ...បេ.... អទេសនាគាមិនិយា អាបត្តិយា កតំ ហោតិ, អធម្មេន កតំ ហោតិ, វគ្គេន កតំ ហោតិ...បេ.... ទេសិតាយ អាបត្តិយា កតំ ហោតិ, អធម្មេន កតំ ហោតិ, វគ្គេន កតំ ហោតិ...បេ.... អចោទេត្វា កតំ ហោតិ, អធម្មេន កតំ ហោតិ, វគ្គេន កតំ ហោតិ...បេ.... អសារេត្វា កតំ ហោតិ, អធម្មេន កតំ ហោតិ, វគ្គេន កតំ ហោតិ...បេ.... អាបត្តិំ អនារោបេត្វា កតំ ហោតិ, អធម្មេន កតំ ហោតិ, វគ្គេន កតំ ហោតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ , តីហង្គេហិ សមន្នាគតំ, បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ អធម្មកម្មញ្ច ហោតិ, អវិនយកម្មញ្ច, ទុវូបសន្តញ្ច។

បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ ឧក្ខេបនីយកម្មេ

អធម្មកម្មទ្វាទសកំ និដ្ឋិតំ។

ធម្មកម្មទ្វាទសកំ

៦៨. “តីហិ , ភិក្ខវេ, អង្គេហិ សមន្នាគតំ, បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ ធម្មកម្មញ្ច ហោតិ, វិនយកម្មញ្ច, សុវូបសន្តញ្ច។ សម្មុខា កតំ ហោតិ, បដិបុច្ឆា កតំ ហោតិ, បដិញ្ញាយ កតំ ហោតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, តីហង្គេហិ សមន្នាគតំ, បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ ធម្មកម្មញ្ច ហោតិ, វិនយកម្មញ្ច, សុវូបសន្តញ្ច។

“អបរេហិបិ , ភិក្ខវេ, តីហង្គេហិ សមន្នាគតំ, បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ ធម្មកម្មញ្ច ហោតិ, វិនយកម្មញ្ច, សុវូបសន្តញ្ច។ អាបត្តិយា កតំ ហោតិ, ទេសនាគាមិនិយា អាបត្តិយា កតំ ហោតិ, អទេសិតាយ អាបត្តិយា កតំ ហោតិ...បេ.... ចោទេត្វា កតំ ហោតិ, សារេត្វា កតំ ហោតិ, អាបត្តឹ អារោបេត្វា កតំ ហោតិ...បេ.... សម្មុខា កតំ ហោតិ, ធម្មេន កតំ ហោតិ, សមគ្គេន កតំ ហោតិ...បេ.... បដិបុច្ឆា កតំ ហោតិ, ធម្មេន កតំ ហោតិ, សមគ្គេន កតំ ហោតិ...បេ.... បដិញ្ញាយ កតំ ហោតិ, ធម្មេន កតំ ហោតិ, សមគ្គេន កតំ ហោតិ...បេ.... អាបត្តិយា កតំ ហោតិ, ធម្មេន កតំ ហោតិ, សមគ្គេន កតំ ហោតិ...បេ.... ទេសនាគាមិនិយា អាបត្តិយា កតំ ហោតិ, ធម្មេន កតំ ហោតិ, សមគ្គេន កតំ ហោតិ...បេ.... អទេសិតាយ អាបត្តិយា កតំ ហោតិ, ធម្មេន កតំ ហោតិ, សមគ្គេន កតំ ហោតិ...បេ.... ចោទេត្វា កតំ ហោតិ, ធម្មេន កតំ ហោតិ, សមគ្គេន កតំ ហោតិ...បេ.... សារេត្វា កតំ ហោតិ, ធម្មេន កតំ ហោតិ, សមគ្គេន កតំ ហោតិ...បេ.... អាបត្តឹ អារោបេត្វា កតំ ហោតិ, ធម្មេន កតំ ហោតិ, សមគ្គេន កតំ ហោតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, តីហង្គេហិ សមន្នាគតំ, បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ ធម្មកម្មញ្ច ហោតិ, វិនយកម្មញ្ច, សុវូបសន្តញ្ច។

បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ ឧក្ខេបនីយកម្មេ

ធម្មកម្មទ្វាទសកំ និដ្ឋិតំ។

អាកង្ខមានឆក្កំ

៦៩. [បរិ. ៣២៣] “តីហិ , ភិក្ខវេ, អង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ, អាកង្ខមានោ សង្ឃោ, បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ ករេយ្យ។ ភណ្ឌនការកោ ហោតិ កលហការកោ វិវាទការកោ ភស្សការកោ សង្ឃេ អធិករណការកោ; ពាលោ ហោតិ អព្យត្តោ អាបត្តិពហុលោ អនបទានោ ; គិហិសំសដ្ឋោ វិហរតិ អននុលោមិកេហិ គិហិសំសគ្គេហិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, តីហង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ, អាកង្ខមានោ សង្ឃោ, បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ ករេយ្យ។

“អបរេហិបិ , ភិក្ខវេ, តីហង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ, អាកង្ខមានោ សង្ឃោ, បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ ករេយ្យ។ អធិសីលេ សីលវិបន្នោ ហោតិ, អជ្ឈាចារេ អាចារវិបន្នោ ហោតិ, អតិទិដ្ឋិយា ទិដ្ឋិវិបន្នោ ហោតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, តីហង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ, អាកង្ខមានោ សង្ឃោ, បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ ករេយ្យ។

“អបរេហិបិ, ភិក្ខវេ, តីហង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ, អាកង្ខមានោ សង្ឃោ, បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ ករេយ្យ។ ពុទ្ធស្ស អវណ្ណំ ភាសតិ, ធម្មស្ស អវណ្ណំ ភាសតិ, សង្ឃស្ស អវណ្ណំ ភាសតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, តីហង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ, អាកង្ខមានោ សង្ឃោ, បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ ករេយ្យ។

“តិណ្ណំ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូនំ, អាកង្ខមានោ សង្ឃោ, បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ ករេយ្យ។ ឯកោ ភណ្ឌនការកោ ហោតិ កលហការកោ វិវាទការកោ ភស្សការកោ សង្ឃេ អធិករណការកោ; ឯកោ ពាលោ ហោតិ អព្យត្តោ អាបត្តិពហុលោ អនបទានោ; ឯកោ គិហិសំសដ្ឋោ វិហរតិ អននុលោមិកេហិ គិហិសំសគ្គេហិ – ឥមេសំ ខោ, ភិក្ខវេ, តិណ្ណំ ភិក្ខូនំ, អាកង្ខមានោ សង្ឃោ, បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ ករេយ្យ។

“អបរេសម្បិ, ភិក្ខវេ, តិណ្ណំ ភិក្ខូនំ, អាកង្ខមានោ សង្ឃោ, បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ ករេយ្យ។ ឯកោ អធិសីលេ សីលវិបន្នោ ហោតិ, ឯកោ អជ្ឈាចារេ អាចារវិបន្នោ ហោតិ, ឯកោ អតិទិដ្ឋិយា ទិដ្ឋិវិបន្នោ ហោតិ – ឥមេសំ ខោ, ភិក្ខវេ , តិណ្ណំ ភិក្ខូនំ, អាកង្ខមានោ សង្ឃោ, បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ ករេយ្យ។

“អបរេសម្បិ, ភិក្ខវេ, តិណ្ណំ ភិក្ខូនំ, អាកង្ខមានោ សង្ឃោ, បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ ករេយ្យ។ ឯកោ ពុទ្ធស្ស អវណ្ណំ ភាសតិ, ឯកោ ធម្មស្ស អវណ្ណំ ភាសតិ, ឯកោ សង្ឃស្ស អវណ្ណំ ភាសតិ – ឥមេសំ ខោ, ភិក្ខវេ, តិណ្ណំ ភិក្ខូនំ, អាកង្ខមានោ សង្ឃោ, បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ ករេយ្យ។

បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ ឧក្ខេបនីយកម្មេ

អាកង្ខមានឆក្កំ និដ្ឋិតំ។

តេចត្តាលីសវត្តំ

៧០. “បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ ឧក្ខេបនីយកម្មកតេន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនា សម្មា វត្តិតព្ពំ។ តត្រាយំ សម្មាវត្តនា – ន ឧបសម្បាទេតព្ពំ, ន និស្សយោ ទាតព្ពោ, ន សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្ពោ, ន ភិក្ខុនោវាទកសម្មុតិ សាទិតព្ពា, សម្មតេនបិ ភិក្ខុនិយោ ន ឱវទិតព្ពា។ យាយ អាបត្តិយា សង្ឃេន, បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ កតំ ហោតិ សា អាបត្តិ ន អាបជ្ជិតព្ពា, អញ្ញា វា តាទិសិកា, តតោ វា បាបិដ្ឋតរា; កម្មំ ន គរហិតព្ពំ, កម្មិកា ន គរហិតព្ពា…បេ… ន បកតត្តស្ស ភិក្ខុនោ ឧបោសថោ ឋបេតព្ពោ, ន បវារណា ឋបេតព្ពា, ន សវចនីយំ កាតព្ពំ, ន អនុវាទោ បដ្ឋបេតព្ពោ, ន ឱកាសោ ការេតព្ពោ, ន ចោទេតព្ពោ, ន សារេតព្ពោ, ន ភិក្ខូហិ សម្បយោជេតព្ព”ន្តិ។

បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ ឧក្ខេបនីយកម្មេ

តេចត្តាលីសវត្តំ និដ្ឋិតំ។

៧១. អថ ខោ សង្ឃោ អរិដ្ឋស្ស ភិក្ខុនោ គទ្ធពាធិបុព្ពស្ស, បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ អកាសិ – អសម្ភោគំ សង្ឃេន។ សោ សង្ឃេន, បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ, ឧក្ខេបនីយកម្មកតោ វិព្ភមិ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា…បេ… តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – “កថញ្ហិ នាម អរិដ្ឋោ ភិក្ខុ គទ្ធពាធិបុព្ពោ សង្ឃេន , បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ, ឧក្ខេបនីយកម្មកតោ វិព្ភមិស្សតី”តិ? អថ ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។

អថ ខោ ភគវា ឯតស្មិំ និទានេ ឯតស្មិំ បករណេ ភិក្ខុសង្ឃំ សន្និបាតាបេត្វា ភិក្ខូ បដិបុច្ឆិ – “សច្ចំ កិរ, ភិក្ខវេ, អរិដ្ឋោ ភិក្ខុ គទ្ធពាធិបុព្ពោ សង្ឃេន, បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ, ឧក្ខេបនីយកម្មកតោ វិព្ភមតី”តិ [វិព្ភមីតិ (សី. ក.)]? “សច្ចំ ភគវា”តិ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា – “អននុច្ឆវិកំ…បេ… កថញ្ហិ នាម សោ, ភិក្ខវេ, មោឃបុរិសោ សង្ឃេន, បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ, ឧក្ខេបនីយកម្មកតោ វិព្ភមិស្សតិ? នេតំ, ភិក្ខវេ, អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ…បេ… វិគរហិត្វា…បេ… ធម្មិំ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “តេន ហិ, ភិក្ខវេ, សង្ឃោ, បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេតុ។

នប្បដិប្បស្សម្ភេតព្ពតេចត្តាលីសកំ

៧២. “បញ្ចហិ, ភិក្ខវេ, អង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ, បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ នប្បដិប្បស្សម្ភេតព្ពំ។ ឧបសម្បាទេតិ, និស្សយំ ទេតិ, សាមណេរំ ឧបដ្ឋាបេតិ, ភិក្ខុនោវាទកសម្មុតិំ សាទិយតិ, សម្មតោបិ ភិក្ខុនិយោ ឱវទតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ, បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ នប្បដិប្បស្សម្ភេតព្ពំ។

[បរិ. ៤២០] “អបរេហិបិ, ភិក្ខវេ, បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ, បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ នប្បដិប្បស្សម្ភេតព្ពំ។ យាយ អាបត្តិយា សង្ឃេន បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ ឧក្ខេបនីយកម្មំ កតំ ហោតិ តំ អាបត្តិំ អាបជ្ជតិ, អញ្ញំ វា តាទិសិកំ, តតោ វា បាបិដ្ឋតរំ; កម្មំ គរហតិ, កម្មិកេ គរហតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ, បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ នប្បដិប្បស្សម្ភេតព្ពំ…បេ… ។

“អដ្ឋហិ, ភិក្ខវេ, អង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ, បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ នប្បដិប្បស្សម្ភេតព្ពំ។ បកតត្តស្ស ភិក្ខុនោ ឧបោសថំ ឋបេតិ, បវារណំ ឋបេតិ, សវចនីយំ ករោតិ, អនុវាទំ បដ្ឋបេតិ, ឱកាសំ ការេតិ, ចោទេតិ, សារេតិ , ភិក្ខូហិ សម្បយោជេតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, អដ្ឋហង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ, បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ នប្បដិប្បស្សម្ភេតព្ពំ។

បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ ឧក្ខេបនីយកម្មេ

នប្បដិប្បស្សម្ភេតព្ពតេចត្តាលីសកំ និដ្ឋិតំ។

បដិប្បស្សម្ភេតព្ពតេចត្តាលីសកំ

៧៣. “បញ្ចហិ , ភិក្ខវេ, អង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ, បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេតព្ពំ។ ន ឧបសម្បាទេតិ, ន និស្សយំ ទេតិ, ន សាមណេរំ ឧបដ្ឋាបេតិ, ន ភិក្ខុនោវាទកសម្មុតឹ សាទិយតិ, សម្មតោបិ ភិក្ខុនិយោ ន ឱវទតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ, បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេតព្ពំ។

“អបរេហិបិ, ភិក្ខវេ, បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ, បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេតព្ពំ។ យាយ អាបត្តិយា សង្ឃេន, បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ កតំ ហោតិ តំ អាបត្តឹ ន អាបជ្ជតិ, អញ្ញំ វា តាទិសិកំ , តតោ វា បាបិដ្ឋតរំ; កម្មំ ន គរហតិ, កម្មិកេ ន គរហតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ, បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេតព្ពំ…បេ….។

“អដ្ឋហិ, ភិក្ខវេ, អង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ, បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេតព្ពំ។ ន បកតត្តស្ស ភិក្ខុនោ ឧបោសថំ ឋបេតិ, ន បវារណំ ឋបេតិ, ន សវចនីយំ ករោតិ, ន អនុវាទំ បដ្ឋបេតិ, ន ឱកាសំ ការេតិ, ន ចោទេតិ, ន សារេតិ, ន ភិក្ខូហិ សម្បយោជេតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, អដ្ឋហង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ, បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេតព្ពំ”។

បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ ឧក្ខេបនីយកម្មេ

បដិប្បស្សម្ភេតព្ពតេចត្តាលីសកំ និដ្ឋិតំ។

៧៤. “ឯវញ្ច បន, ភិក្ខវេ, បដិប្បស្សម្ភេតព្ពំ។ តេន, ភិក្ខវេ, បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ, ឧក្ខេបនីយកម្មកតេន ភិក្ខុនា សង្ឃំ ឧបសង្កមិត្វា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា វុឌ្ឍានំ ភិក្ខូនំ បាទេ វន្ទិត្វា ឧក្កុដិកំ និសីទិត្វា អញ្ជលឹ បគ្គហេត្វា ឯវមស្ស វចនីយោ – ‘អហំ, ភន្តេ, សង្ឃេន, បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ, ឧក្ខេបនីយកម្មកតោ សម្មា វត្តាមិ, លោមំ បាតេមិ, នេត្ថារំ វត្តាមិ, បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ, ឧក្ខេបនីយស្ស កម្មស្ស បដិប្បស្សទ្ធឹ យាចាមី’តិ។ ទុតិយម្បិ យាចិតព្ពា។ តតិយម្បិ យាចិតព្ពា។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្ពោ –

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ អយំ ឥត្ថន្នាមោ ភិក្ខុ សង្ឃេន, បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ, ឧក្ខេបនីយកម្មកតោ សម្មា វត្តតិ, លោមំ បាតេតិ, នេត្ថារំ វត្តតិ, បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ, ឧក្ខេបនីយស្ស កម្មស្ស បដិប្បស្សទ្ធឹ យាចតិ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ, បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេយ្យ។ ឯសា ញត្តិ។

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ អយំ ឥត្ថន្នាមោ ភិក្ខុ សង្ឃេន, បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ, ឧក្ខេបនីយកម្មកតោ សម្មា វត្តតិ, លោមំ បាតេតិ, នេត្ថារំ វត្តតិ, បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ , ឧក្ខេបនីយស្ស កម្មស្ស បដិប្បស្សទ្ធឹ យាចតិ។ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ, បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេតិ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ, បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ, ឧក្ខេបនីយស្ស កម្មស្ស បដិប្បស្សទ្ធិ, សោ តុណ្ហស្ស; យស្ស នក្ខមតិ, សោ ភាសេយ្យ។

“ទុតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ…បេ…. តតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ – សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ អយំ ឥត្ថន្នាមោ ភិក្ខុ សង្ឃេន, បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ, ឧក្ខេបនីយកម្មកតោ សម្មា វត្តតិ, លោមំ បាតេតិ, នេត្ថារំ វត្តតិ, បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ ឧក្ខេបនីយស្ស កម្មស្ស បដិប្បស្សទ្ធឹ យាចតិ។ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ, បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេតិ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ, បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ, ឧក្ខេបនីយស្ស កម្មស្ស បដិប្បស្សទ្ធិ, សោ តុណ្ហស្ស; យស្ស នក្ខមតិ, សោ ភាសេយ្យ។

“បដិប្បស្សទ្ធំ សង្ឃេន ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ, បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ, ឧក្ខេបនីយកម្មំ។ ខមតិ សង្ឃស្ស, តស្មា តុណ្ហី, ឯវមេតំ ធារយាមី”តិ។

បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ ឧក្ខេបនីយកម្មំ និដ្ឋិតំ សត្តមំ។

កម្មក្ខន្ធកោ បឋមោ។

ឥមម្ហិ ខន្ធកេ វត្ថូ សត្ត។

តស្សុទ្ទានំ –

បណ្ឌុលោហិតកា ភិក្ខូ, សយំ ភណ្ឌនការកា;
តាទិសេ ឧបសង្កម្ម, ឧស្សហឹសុ ច ភណ្ឌនេ។

អនុប្បន្នាបិ ជាយន្តិ [អនុប្បន្នានិ ជាយន្តិ (សី. ស្យា.)], ឧប្បន្នានិបិ វឌ្ឍរេ [ឧប្បន្នានិ បវឌ្ឍរេ (សី.), ឧប្បន្នាបិ បវឌ្ឍន្តិ (ក.)];
អប្បិច្ឆា បេសលា ភិក្ខូ, ឧជ្ឈាយន្តិ បទស្សតោ [បរិសតោ (ស្យា.), បរស្សតោ (សី.)]។

សទ្ធម្មដ្ឋិតិកោ ពុទ្ធោ, សយម្ភូ អគ្គបុគ្គលោ;
អាណាបេសិ តជ្ជនីយកម្មំ សាវត្ថិយំ ជិនោ។

អសម្មុខាប្បដិបុច្ឆាប្បដិញ្ញាយ កតញ្ច យំ;
អនាបត្តិ អទេសនេ, ទេសិតាយ កតញ្ច យំ។

អចោទេត្វា អសារេត្វា, អនារោបេត្វា ច យំ កតំ;
អសម្មុខា អធម្មេន, វគ្គេន ចាបិ [វគ្គេនាបិ ច (សី. ស្យា.)] យំ កតំ។

អប្បដិបុច្ឆា អធម្មេន, បុន វគ្គេន [វគ្គេនាបិ ច (សី. ស្យា.)] យំ កតំ;
អប្បដិញ្ញាយ អធម្មេន, វគ្គេន ចាបិ [វគ្គេនាបិ ច (សី. ស្យា.)] យំ កតំ។

អនាបត្តិ [អនាបត្តិយា (សី. ស្យា.)] អធម្មេន, វគ្គេន
ចាបិ [វគ្គេនាបិ ច (សី. ស្យា.)] យំ កតំ។

អទេសនាគាមិនិយា, អធម្មវគ្គមេវ ច។

ទេសិតាយ អធម្មេន, វគ្គេនាបិ តថេវ ច;
អចោទេត្វា អធម្មេន, វគ្គេនាបិ តថេវ ច។

អសារេត្វា អធម្មេន, វគ្គេនាបិ តថេវ ច;
អនារោបេត្វា អធម្មេន, វគ្គេនាបិ តថេវ ច។

កណ្ហវារនយេនេវ, សុក្កវារំ វិជានិយា;
សង្ឃោ អាកង្ខមានោ ច យស្ស តជ្ជនិយំ ករេ។

ភណ្ឌនំ ពាលោ សំសដ្ឋោ, អធិសីលេ អជ្ឈាចារេ;
អតិទិដ្ឋិវិបន្នស្ស, សង្ឃោ តជ្ជនិយំ ករេ។

ពុទ្ធធម្មស្ស សង្ឃស្ស, អវណ្ណំ យោ ច ភាសតិ;
តិណ្ណន្នម្បិ ច ភិក្ខូនំ, សង្ឃោ តជ្ជនិយំ ករេ។

ភណ្ឌនំ ការកោ ឯកោ, ពាលោ សំសគ្គនិស្សិតោ;

អធិសីលេ អជ្ឈាចារេ, តថេវ អតិទិដ្ឋិយា។

ពុទ្ធធម្មស្ស សង្ឃស្ស, អវណ្ណំ យោ ច ភាសតិ;
តជ្ជនីយកម្មកតោ, ឯវំ សម្មានុវត្តនា។

ឧបសម្បទនិស្សយា, សាមណេរំ ឧបដ្ឋនា;
ឱវាទសម្មតេនាបិ, ន ករេ តជ្ជនីកតោ។

នាបជ្ជេ តញ្ច អាបត្តឹ, តាទិសញ្ច តតោ បរំ;
កម្មញ្ច កម្មិកេ ចាបិ, ន គរហេ តថាវិធោ។

ឧបោសថំ បវារណំ, បកតត្តស្ស នដ្ឋបេ;
សវចនី [ន សវចនិយំ (សី. ស្យា.)] អនុវាទោ, ឱកាសោ ចោទនេន ច។

សារណំ សម្បយោគញ្ច, ន ករេយ្យ តថាវិធោ;
ឧបសម្បទនិស្សយា, សាមណេរំ ឧបដ្ឋនា។

ឱវាទសម្មតេនាបិ, បញ្ចហង្គេហិ [បញ្ចអង្គោ (ក.)] ន សម្មតិ;
តញ្ចាបជ្ជតិ អាបត្តឹ, តាទិសញ្ច តតោ បរំ។

កម្មញ្ច កម្មិកេ ចាបិ, គរហន្តោ ន សម្មតិ;
ឧបោសថំ បវារណំ, សវចនីយា ច នោវាទោ។

ឱកាសោ ចោទនញ្ចេវ, សារណា សម្បយោជនា;
ឥមេហដ្ឋង្គេហិ យោ យុត្តោ, តជ្ជនានុបសម្មតិ។

កណ្ហវារនយេនេវ, សុក្កវារំ វិជានិយា;
ពាលោ អាបត្តិពហុលោ, សំសដ្ឋោបិ ច សេយ្យសោ។

និយស្សកម្មំ សម្ពុទ្ធោ, អាណាបេសិ មហាមុនិ;
កីដាគិរិស្មឹ ទ្វេ ភិក្ខូ, អស្សជិបុនព្ពសុកា។

អនាចារញ្ច វិវិធំ, អាចរឹសុ អសញ្ញតា;
បព្ពាជនីយំ សម្ពុទ្ធោ, កម្មំ សាវត្ថិយំ ជិនោ;
មច្ឆិកាសណ្ឌេ សុធម្មោ, ចិត្តស្សាវាសិកោ អហុ។

ជាតិវាទេន ខុំសេតិ, សុធម្មោ ចិត្តុបាសកំ;
បដិសារណីយកម្មំ, អាណាបេសិ តថាគតោ។

កោសម្ពិយំ ឆន្នំ ភិក្ខុំ, និច្ឆន្តាបត្តឹ បស្សិតុំ;
អទស្សនេ ឧក្ខិបិតុំ, អាណាបេសិ ជិនុត្តមោ។

ឆន្នោ តំយេវ អាបត្តឹ, បដិកាតុំ ន ឥច្ឆតិ;
ឧក្ខេបនាប្បដិកម្មេ, អាណាបេសិ វិនាយកោ។

បាបទិដ្ឋិ អរិដ្ឋស្ស, អាសិ អញ្ញាណនិស្សិតា;
ទិដ្ឋិយាប្បដិនិស្សគ្គេ [ទិដ្ឋិអប្បដិនិស្សគ្គេ (ក.)], ឧក្ខេបំ ជិនភាសិតំ។

និយស្សកម្មំ បព្ពជ្ជំ [បព្ពាជំ (ក.)], តថេវ បដិសារណី;
អទស្សនាប្បដិកម្មេ , អនិស្សគ្គេ ច ទិដ្ឋិយា។

ទវានាចារូបឃាតិ, មិច្ឆាអាជីវមេវ ច;
បព្ពាជនីយកម្មម្ហិ, អតិរេកបទា ឥមេ។

អលាភាវណ្ណោ ទ្វេ បញ្ច, ទ្វេ បញ្ចកាតិ នាមកា [ទ្វេ បញ្ចកោតិ នាមកោ (ក.)];
បដិសារណីយកម្មម្ហិ, អតិរេកបទា ឥមេ។

តជ្ជនីយំ និយស្សញ្ច, ទុវេ កម្មាបិ សាទិសា [កម្មេសុ សទិសំ (ក.)];
បព្ពជ្ជា [បព្ពាជា (ក.)] បដិសារី ច, អត្ថិ បទាតិរិត្តតា។

តយោ ឧក្ខេបនា កម្មា, សទិសា តេ វិភត្តិតោ;
តជ្ជនីយនយេនាបិ, សេសកម្មំ វិជានិយាតិ។

កម្មក្ខន្ធកំ និដ្ឋិតំ។

២. បារិវាសិកក្ខន្ធកំ

១. បារិវាសិកវត្តំ

៧៥. តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ។ តេន ខោ បន សមយេន បារិវាសិកា ភិក្ខូ សាទិយន្តិ បកតត្តានំ ភិក្ខូនំ អភិវាទនំ, បច្ចុដ្ឋានំ, អញ្ជលិកម្មំ, សាមីចិកម្មំ, អាសនាភិហារំ, សេយ្យាភិហារំ, បាទោទកំ បាទបីឋំ, បាទកថលិកំ, បត្តចីវរបដិគ្គហណំ, នហានេ បិដ្ឋិបរិកម្មំ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា...បេ.... តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – “កថញ្ហិ នាម បារិវាសិកា ភិក្ខូ សាទិយិស្សន្តិ បកតត្តានំ ភិក្ខូនំ អភិវាទនំ, បច្ចុដ្ឋានំ, អញ្ជលិកម្មំ, សាមីចិកម្មំ, អាសនាភិហារំ, សេយ្យាភិហារំ, បាទោទកំ បាទបីឋំ, បាទកថលិកំ, បត្តចីវរបដិគ្គហណំ, នហានេ បិដ្ឋិបរិកម្ម”ន្តិ! អថ ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។

អថ ខោ ភគវា ឯតស្មិំ និទានេ ឯតស្មិំ បករណេ ភិក្ខុសង្ឃំ សន្និបាតាបេត្វា ភិក្ខូ បដិបុច្ឆិ – “សច្ចំ កិរ, ភិក្ខវេ, បារិវាសិកា ភិក្ខូ សាទិយន្តិ បកតត្តានំ ភិក្ខូនំ អភិវាទនំ, បច្ចុដ្ឋានំ, អញ្ជលិកម្មំ, សាមីចិកម្មំ, អាសនាភិហារំ, សេយ្យាភិហារំ, បាទោទកំ បាទបីឋំ, បាទកថលិកំ, បត្តចីវរបដិគ្គហណំ, នហានេ បិដ្ឋិ បរិកម្ម”ន្តិ? “សច្ចំ ភគវា”តិ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា – “អននុច្ឆវិកំ...បេ.... កថញ្ហិ នាម, ភិក្ខវេ, បារិវាសិកា ភិក្ខូ សាទិយិស្សន្តិ បកតត្តានំ ភិក្ខូនំ អភិវាទនំ, បច្ចុដ្ឋានំ, អញ្ជលិកម្មំ, សាមីចិកម្មំ, អាសនាភិហារំ, សេយ្យាភិហារំ, បាទោទកំ បាទបីឋំ, បាទកថលិកំ, បត្តចីវរបដិគ្គហណំ, នហានេ បិដ្ឋិបរិកម្មំ។ នេតំ, ភិក្ខវេ, អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ...បេ.... វិគរហិត្វា...បេ.... ធម្មិំ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “ន, ភិក្ខវេ, បារិវាសិកេន ភិក្ខុនា សាទិតព្ពំ បកតត្តានំ ភិក្ខូនំ អភិវាទនំ, បច្ចុដ្ឋានំ, អញ្ជលិកម្មំ , សាមីចិកម្មំ, អាសនាភិហារោ, សេយ្យាភិហារោ, បាទោទកំ បាទបីឋំ, បាទកថលិកំ, បត្តចីវរបដិគ្គហណំ, នហានេ បិដ្ឋិ បរិកម្មំ។ យោ សាទិយេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។

“អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, បារិវាសិកានំ ភិក្ខូនំ មិថុ យថាវុឌ្ឍំ អភិវាទនំ, បច្ចុដ្ឋានំ, អញ្ជលិកម្មំ, សាមីចិកម្មំ, អាសនាភិហារំ, សេយ្យាភិហារំ, បាទោទកំ បាទបីឋំ, បាទកថលិកំ, បត្តចីវរបដិគ្គហណំ, នហានេ បិដ្ឋិបរិកម្មំ។

“អនុជានាមិ , ភិក្ខវេ, បារិវាសិកានំ ភិក្ខូនំ បញ្ច យថាវុឌ្ឍំ – ឧបោសថំ, បវារណំ, វស្សិកសាដិកំ, ឱណោជនំ, ភត្តំ។ តេន ហិ, ភិក្ខវេ, បារិវាសិកានំ ភិក្ខូនំ វត្តំ បញ្ញបេស្សាមិ យថា បារិវាសិកេហិ ភិក្ខូហិ វត្តិតព្ពំ ។

៧៦. “បារិវាសិកេន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនា សម្មា វត្តិតព្ពំ។ តត្រាយំ សម្មាវត្តនា –

ន ឧបសម្បាទេតព្ពំ, ន និស្សយោ ទាតព្ពោ, ន សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្ពោ, ន ភិក្ខុនោវាទកសម្មុតិ សាទិតព្ពា, សម្មតេនបិ ភិក្ខុនិយោ ន ឱវទិតព្ពា។ យាយ អាបត្តិយា សង្ឃេន បរិវាសោ ទិន្នោ ហោតិ សា អាបត្តិ ន អាបជ្ជិតព្ពា, អញ្ញា វា តាទិសិកា, តតោ វា បាបិដ្ឋតរា; កម្មំ ន គរហិតព្ពំ, កម្មិកា ន គរហិតព្ពា។ ន បកតត្តស្ស ភិក្ខុនោ ឧបោសថោ ឋបេតព្ពោ, ន បវារណា ឋបេតព្ពា, ន សវចនីយំ កាតព្ពំ, ន អនុវាទោ បដ្ឋបេតព្ពោ, ន ឱកាសោ ការេតព្ពោ, ន ចោទេតព្ពោ, ន សារេតព្ពោ, ន ភិក្ខូហិ សម្បយោជេតព្ពំ។

“ន, ភិក្ខវេ, បារិវាសិកេន ភិក្ខុនា បកតត្តស្ស ភិក្ខុនោ បុរតោ គន្តព្ពំ, ន បុរតោ និសីទិតព្ពំ។ យោ ហោតិ សង្ឃស្ស អាសនបរិយន្តោ សេយ្យាបរិយន្តោ វិហារបរិយន្តោ សោ តស្ស បទាតព្ពោ។ តេន ច សោ សាទិតព្ពោ។

“ន, ភិក្ខវេ, បារិវាសិកេន ភិក្ខុនា បកតត្តេន ភិក្ខុនា បុរេសមណេន វា បច្ឆាសមណេន វា កុលានិ ឧបសង្កមិតព្ពានិ, ន អារញ្ញិកង្គំ សមាទាតព្ពំ [សមាទិតព្ពំ (ក.)], ន បិណ្ឌបាតិកង្គំ សមាទាតព្ពំ, ន ច តប្បច្ចយា បិណ្ឌបាតោ នីហរាបេតព្ពោ – មា មំ ជានឹសូតិ។

“បារិវាសិកេន , ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនា អាគន្តុកេន អារោចេតព្ពំ, អាគន្តុកស្ស អារោចេតព្ពំ, ឧបោសថេ អារោចេតព្ពំ, បវារណាយ អារោចេតព្ពំ។ សចេ គិលានោ ហោតិ, ទូតេនបិ អារោចេតព្ពំ។

“ន, ភិក្ខវេ, បារិវាសិកេន ភិក្ខុនា សភិក្ខុកា អាវាសា អភិក្ខុកោ អាវាសោ គន្តព្ពោ, អញ្ញត្រ បកតត្តេន, អញ្ញត្រ អន្តរាយា។

“ន , ភិក្ខវេ, បារិវាសិកេន ភិក្ខុនា សភិក្ខុកា អាវាសា អភិក្ខុកោ អនាវាសោ គន្តព្ពោ, អញ្ញត្រ បកតត្តេន, អញ្ញត្រ អន្តរាយា ។ ន, ភិក្ខវេ, បារិវាសិកេន ភិក្ខុនា សភិក្ខុកា អាវាសា អភិក្ខុកោ អាវាសោ វា អនាវាសោ វា គន្តព្ពោ, អញ្ញត្រ បកតត្តេន, អញ្ញត្រ អន្តរាយា។

“ន, ភិក្ខវេ, បារិវាសិកេន ភិក្ខុនា សភិក្ខុកា អនាវាសា អភិក្ខុកោ អាវាសោ គន្តព្ពោ, អញ្ញត្រ បកតត្តេន, អញ្ញត្រ អន្តរាយា។ ន, ភិក្ខវេ, បារិវាសិកេន ភិក្ខុនា សភិក្ខុកា អនាវាសា អភិក្ខុកោ អនាវាសោ គន្តព្ពោ, អញ្ញត្រ បកតត្តេន, អញ្ញត្រ អន្តរាយា។ ន, ភិក្ខវេ, បារិវាសិកេន ភិក្ខុនា សភិក្ខុកា អនាវាសា អភិក្ខុកោ អាវាសោ វា អនាវាសោ វា គន្តព្ពោ, អញ្ញត្រ បកតត្តេន, អញ្ញត្រ អន្តរាយា។

“ន, ភិក្ខវេ, បារិវាសិកេន ភិក្ខុនា សភិក្ខុកា អាវាសា វា អនាវាសា វា អភិក្ខុកោ អាវាសោ គន្តព្ពោ, អញ្ញត្រ បកតត្តេន, អញ្ញត្រ អន្តរាយា។ ន, ភិក្ខវេ, បារិវាសិកេន ភិក្ខុនា សភិក្ខុកា អាវាសា វា អនាវាសា វា អភិក្ខុកោ អនាវាសោ គន្តព្ពោ, អញ្ញត្រ បកតត្តេន, អញ្ញត្រ អន្តរាយា។ ន, ភិក្ខវេ, បារិវាសិកេន ភិក្ខុនា សភិក្ខុកា អាវាសា វា អនាវាសា វា អភិក្ខុកោ អាវាសោ វា អនាវាសោ វា គន្តព្ពោ, អញ្ញត្រ បកតត្តេន, អញ្ញត្រ អន្តរាយា។

“ន, ភិក្ខវេ, បារិវាសិកេន ភិក្ខុនា សភិក្ខុកា អាវាសា សភិក្ខុកោ អាវាសោ គន្តព្ពោ, យត្ថស្សុ ភិក្ខូ នានាសំវាសកា, អញ្ញត្រ បកតត្តេន, អញ្ញត្រ អន្តរាយា។ ន, ភិក្ខវេ, បារិវាសិកេន ភិក្ខុនា សភិក្ខុកា អាវាសា សភិក្ខុកោ អនាវាសោ គន្តព្ពោ, យត្ថស្សុ ភិក្ខូ នានាសំវាសកា, អញ្ញត្រ បកតត្តេន, អញ្ញត្រ អន្តរាយា។ ន, ភិក្ខវេ, បារិវាសិកេន ភិក្ខុនា សភិក្ខុកា អាវាសា សភិក្ខុកោ អាវាសោ វា អនាវាសោ វា គន្តព្ពោ, យត្ថស្សុ ភិក្ខូ នានាសំវាសកា, អញ្ញត្រ បកតត្តេន, អញ្ញត្រ អន្តរាយា។

“ន, ភិក្ខវេ, បារិវាសិកេន ភិក្ខុនា សភិក្ខុកា អនាវាសា សភិក្ខុកោ អាវាសោ គន្តព្ពោ, យត្ថស្សុ ភិក្ខូ នានាសំវាសកា, អញ្ញត្រ បកតត្តេន, អញ្ញត្រ អន្តរាយា។ ន, ភិក្ខវេ, បារិវាសិកេន ភិក្ខុនា សភិក្ខុកា អនាវាសា សភិក្ខុកោ អនាវាសោ គន្តព្ពោ, យត្ថស្សុ ភិក្ខូ នានាសំវាសកា, អញ្ញត្រ បកតត្តេន, អញ្ញត្រ អន្តរាយា។ ន, ភិក្ខវេ, បារិវាសិកេន ភិក្ខុនា សភិក្ខុកា អនាវាសា សភិក្ខុកោ អាវាសោ វា អនាវាសោ វា គន្តព្ពោ, យត្ថស្សុ ភិក្ខូ នានាសំវាសកា, អញ្ញត្រ បកតត្តេន , អញ្ញត្រ អន្តរាយា។

“ន, ភិក្ខវេ, បារិវាសិកេន ភិក្ខុនា សភិក្ខុកា អាវាសា វា អនាវាសា វា សភិក្ខុកោ អាវាសោ គន្តព្ពោ, យត្ថស្សុ ភិក្ខូ នានាសំវាសកា, អញ្ញត្រ បកតត្តេន, អញ្ញត្រ អន្តរាយា។ ន, ភិក្ខវេ, បារិវាសិកេន ភិក្ខុនា សភិក្ខុកា អាវាសា វា អនាវាសា វា សភិក្ខុកោ អនាវាសោ គន្តព្ពោ, យត្ថស្សុ ភិក្ខូ នានាសំវាសកា, អញ្ញត្រ បកតត្តេន, អញ្ញត្រ អន្តរាយា។ ន, ភិក្ខវេ, បារិវាសិកេន ភិក្ខុនា សភិក្ខុកា អាវាសា វា អនាវាសា វា សភិក្ខុកោ អាវាសោ វា អនាវាសោ វា គន្តព្ពោ, យត្ថស្សុ ភិក្ខូ នានាសំវាសកា, អញ្ញត្រ បកតត្តេន, អញ្ញត្រ អន្តរាយា។

៨០. “គន្តព្ពោ, ភិក្ខវេ, បារិវាសិកេន ភិក្ខុនា សភិក្ខុកា អាវាសា សភិក្ខុកោ អាវាសោ, យត្ថស្សុ ភិក្ខូ សមានសំវាសកា, យំ ជញ្ញា សក្កោមិ អជ្ជេវ គន្តុន្តិ។

“គន្តព្ពោ, ភិក្ខវេ, បារិវាសិកេន ភិក្ខុនា សភិក្ខុកា អាវាសា សភិក្ខុកោ អនាវាសោ, យត្ថស្សុ ភិក្ខូ សមានសំវាសកា, យំ ជញ្ញា សក្កោមិ អជ្ជេវ គន្តុន្តិ។

“គន្តព្ពោ, ភិក្ខវេ, បារិវាសិកេន ភិក្ខុនា សភិក្ខុកា អាវាសា សភិក្ខុកោ អាវាសោ វា អនាវាសោ វា, យត្ថស្សុ ភិក្ខូ សមានសំវាសកា, យំ ជញ្ញា សក្កោមិ អជ្ជេវ គន្តុន្តិ។

“គន្តព្ពោ , ភិក្ខវេ, បារិវាសិកេន ភិក្ខុនា សភិក្ខុកា អនាវាសា សភិក្ខុកោ អាវាសោ, យត្ថស្សុ ភិក្ខូ សមានសំវាសកា, យំ ជញ្ញា សក្កោមិ អជ្ជេវ គន្តុន្តិ។

“គន្តព្ពោ , ភិក្ខវេ, បារិវាសិកេន ភិក្ខុនា សភិក្ខុកា អនាវាសា សភិក្ខុកោ អនាវាសោ, យត្ថស្សុ ភិក្ខូ សមានសំវាសកា, យំ ជញ្ញា សក្កោមិ អជ្ជេវ គន្តុន្តិ។

“គន្តព្ពោ, ភិក្ខវេ, បារិវាសិកេន ភិក្ខុនា សភិក្ខុកា អនាវាសា សភិក្ខុកោ អាវាសោ វា អនាវាសោ វា, យត្ថស្សុ ភិក្ខូ សមានសំវាសកា, យំ ជញ្ញា សក្កោមិ អជ្ជេវ គន្តុន្តិ។

“គន្តព្ពោ, ភិក្ខវេ, បារិវាសិកេន ភិក្ខុនា សភិក្ខុកា អាវាសា វា អនាវាសា វា សភិក្ខុកោ អាវាសោ, យត្ថស្សុ ភិក្ខូ សមានសំវាសកា, យំ ជញ្ញា សក្កោមិ អជ្ជេវ គន្តុន្តិ។

“គន្តព្ពោ, ភិក្ខវេ, បារិវាសិកេន ភិក្ខុនា សភិក្ខុកា អាវាសា វា អនាវាសា វា សភិក្ខុកោ អនាវាសោ, យត្ថស្សុ ភិក្ខូ សមានសំវាសកា, យំ ជញ្ញា សក្កោមិ អជ្ជេវ គន្តុន្តិ។

“គន្តព្ពោ, ភិក្ខវេ, បារិវាសិកេន ភិក្ខុនា សភិក្ខុកា អាវាសា វា អនាវាសា វា សភិក្ខុកោ អាវាសោ វា អនាវាសោ វា, យត្ថស្សុ ភិក្ខូ សមានសំវាសកា, យំ ជញ្ញា សក្កោមិ អជ្ជេវ គន្តុន្តិ។

៨១. “ន, ភិក្ខវេ, បារិវាសិកេន ភិក្ខុនា បកតត្តេន ភិក្ខុនា សទ្ធិំ ឯកច្ឆន្នេ អាវាសេ វត្ថព្ពំ, ន ឯកច្ឆន្នេ អនាវាសេ វត្ថព្ពំ, ន ឯកច្ឆន្នេ អាវាសេ វា អនាវាសេ វា វត្ថព្ពំ។ បកតត្តំ ភិក្ខុំ ទិស្វា អាសនា វុដ្ឋាតព្ពំ។ បកតត្តោ ភិក្ខុ អាសនេន និមន្តេតព្ពោ។ ន បកតត្តេន ភិក្ខុនា សទ្ធិំ ឯកាសនេ និសីទិតព្ពំ, ន នីចេ អាសនេ និសិន្នេ ឧច្ចេ អាសនេ និសីទិតព្ពំ, ន ឆមាយំ និសិន្នេ អាសនេ និសីទិតព្ពំ; ន ឯកចង្កមេ ចង្កមិតព្ពំ, ន នីចេ ចង្កមេ ចង្កមន្តេ ឧច្ចេ ចង្កមេ ចង្កមិតព្ពំ, ន ឆមាយំ ចង្កមន្តេ [ចង្កមន្តំ (អដ្ឋកថាយំ សំវណ្ណេតព្ពបាឋោ)] ចង្កមេ ចង្កមិតព្ពំ។

៨២. “ន , ភិក្ខវេ, បារិវាសិកេន ភិក្ខុនា បារិវាសិកេន វុឌ្ឍតរេន ភិក្ខុនា សទ្ធិំ...បេ.... មូលាយបដិកស្សនារហេន ភិក្ខុនា សទ្ធិំ...បេ.... មានត្តារហេន ភិក្ខុនា សទ្ធិំ...បេ.... មានត្តចារិកេន ភិក្ខុនា សទ្ធិំ...បេ.... អព្ភានារហេន ភិក្ខុនា សទ្ធិំ ឯកច្ឆន្នេ អាវាសេ វត្ថព្ពំ, ន ឯកច្ឆន្នេ អនាវាសេ វត្ថព្ពំ, ន ឯកច្ឆន្នេ អាវាសេ វា អនាវាសេ វា វត្ថព្ពំ; ន ឯកាសនេ និសីទិតព្ពំ , ន នីចេ អាសនេ និសិន្នេ ឧច្ចេ អាសនេ និសីទិតព្ពំ, ន ឆមាយំ និសិន្នេ អាសនេ និសីទិតព្ពំ; ន ឯកចង្កមេ ចង្កមិតព្ពំ, ន នីចេ ចង្កមេ ចង្កមន្តេ ឧច្ចេ ចង្កមេ ចង្កមិតព្ពំ, ន ឆមាយំ ចង្កមន្តេ ចង្កមេ ចង្កមិតព្ពំ។

[មហាវ. ៣៩៣] “បារិវាសិកចតុត្ថោ ចេ, ភិក្ខវេ, បរិវាសំ ទទេយ្យ, មូលាយ បដិកស្សេយ្យ, មានត្តំ ទទេយ្យ, តំវីសោ អព្ភេយ្យ, អកម្មំ [អកម្មំ តំ (ស្យា.)], ន ច ករណីយ”ន្តិ។

ចតុន្នវុតិបារិវាសិកវត្តំ និដ្ឋិតំ។

៨៣. អថ ខោ អាយស្មា ឧបាលិ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ។ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា ឧបាលិ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “កតិ នុ ខោ, ភន្តេ, បារិវាសិកស្ស ភិក្ខុនោ រត្តិច្ឆេទា”តិ? “តយោ ខោ, ឧបាលិ, បារិវាសិកស្ស ភិក្ខុនោ រត្តិច្ឆេទា ។ សហវាសោ, វិប្បវាសោ, អនារោចនា – ឥមេ ខោ, ឧបាលិ, តយោ បារិវាសិកស្ស ភិក្ខុនោ រត្តិច្ឆេទា”តិ។

៨៤. តេន ខោ បន សមយេន សាវត្ថិយំ មហាភិក្ខុសង្ឃោ សន្និបតិតោ ហោតិ។ ន សក្កោន្តិ បារិវាសិកា ភិក្ខូ បរិវាសំ សោធេតុំ ។ ភគវតោ [តេ ភិក្ខូ ភគវតោ (ស្យា., ឯវមុបរិបិ)] ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, បរិវាសំ និក្ខិបិតុំ។ ឯវញ្ច បន, ភិក្ខវេ, និក្ខិបិតព្ពោ។ តេន បារិវាសិកេន ភិក្ខុនា ឯកំ ភិក្ខុំ ឧបសង្កមិត្វា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា ឧក្កុដិកំ និសីទិត្វា អញ្ជលិំ បគ្គហេត្វា ឯវមស្ស វចនីយោ – ‘បរិវាសំ និក្ខិបាមី’តិ។ និក្ខិត្តោ ហោតិ បរិវាសោ។ ‘វត្តំ និក្ខិបាមី’តិ។ និក្ខិត្តោ ហោតិ បរិវាសោ។

៨៥. តេន ខោ បន សមយេន សាវត្ថិយា ភិក្ខូ តហំ តហំ បក្កមីសុ។ សក្កោន្តិ បារិវាសិកា ភិក្ខូ បរិវាសំ សោធេតុំ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, បរិវាសំ សមាទិយិតុំ [សមាទាតុំ (ស្យា. កំ.)]។ ឯវញ្ច បន, ភិក្ខវេ, សមាទិយិតព្ពោ [សមាទិតព្ពោ (សី. ស្យា. កំ.)]។ តេន បារិវាសិកេន ភិក្ខុនា ឯកំ ភិក្ខុំ ឧបសង្កមិត្វា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា ឧក្កុដិកំ និសីទិត្វា អញ្ជលិំ បគ្គហេត្វា ឯវមស្ស វចនីយោ – ‘បរិវាសំ សមាទិយាមី’តិ។ សមាទិន្នោ ហោតិ បរិវាសោ។ ‘វត្តំ សមាទិយាមី’តិ។ សមាទិន្នោ ហោតិ បរិវាសោ”។

បារិវាសិកវត្តំ និដ្ឋិតំ។

២. មូលាយបដិកស្សនារហវត្តំ

៨៦. តេន ខោ បន សមយេន មូលាយបដិកស្សនារហា ភិក្ខូ សាទិយន្តិ បកតត្តានំ ភិក្ខូនំ អភិវាទនំ, បច្ចុដ្ឋានំ, អញ្ជលិកម្មំ, សាមីចិកម្មំ, អាសនាភិហារំ, សេយ្យាភិហារំ, បាទោទកំ បាទបីឋំ, បាទកឋលិកំ, បត្ត

ចីវរបដិគ្គហណំ, នហានេ បិដ្ឋិបរិកម្មំ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា...បេ.... តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – “កថញ្ហិ នាម មូលាយបដិកស្សនារហា ភិក្ខូ សាទិយិស្សន្តិ បកតត្តានំ ភិក្ខូនំ អភិវាទនំ, បច្ចុដ្ឋានំ...បេ.... នហានេ បិដ្ឋិបរិកម្ម”ន្តិ។ អថ ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។

អថ ខោ ភគវា ឯតស្មិំ និទានេ ឯតស្មិំ បករណេ ភិក្ខុសង្ឃំ សន្និបាតាបេត្វា ភិក្ខូ បដិបុច្ឆិ – “សច្ចំ កិរ, ភិក្ខវេ, មូលាយបដិកស្សនារហា ភិក្ខូ សាទិយន្តិ បកតត្តានំ ភិក្ខូនំ អភិវាទនំ, បច្ចុដ្ឋានំ...បេ.... នហានេ បិដ្ឋិ បរិកម្ម”ន្តិ? “សច្ចំ ភគវា”តិ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា – “អននុច្ឆវិកំ...បេ.... កថញ្ហិ នាម, ភិក្ខវេ, មូលាយបដិកស្សនារហា ភិក្ខូ សាទិយិស្សន្តិ បកតត្តានំ ភិក្ខូនំ អភិវាទនំ, បច្ចុដ្ឋានំ...បេ.... នហានេ បិដ្ឋិ បរិកម្មំ! នេតំ ភិក្ខវេ, អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ...បេ.... វិគរហិត្វា...បេ.... ធម្មិំ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “ន, ភិក្ខវេ, មូលាយបដិកស្សនារហេន ភិក្ខុនា សាទិតព្ពំ បកតត្តានំ ភិក្ខូនំ អភិវាទនំ, បច្ចុដ្ឋានំ, អញ្ជលិកម្មំ, សាមីចិកម្មំ, អាសនាភិហារោ, សេយ្យាភិហារោ, បាទោទកំ បាទបីឋំ, បាទកឋលិកំ, បត្តចីវរបដិគ្គហណំ, នហានេ បិដ្ឋិបរិកម្មំ។ យោ សាទិយេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, មូលាយបដិកស្សនារហានំ ភិក្ខូនំ មិថុ យថាវុឌ្ឍំ អភិវាទនំ, បច្ចុដ្ឋានំ...បេ.... នហានេ បិដ្ឋិបរិកម្មំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, មូលាយបដិកស្សនារហានំ ភិក្ខូនំ បញ្ច យថាវុឌ្ឍំ – ឧបោសថំ , បវារណំ, វស្សិកសាដិកំ, ឱណោជនំ, ភត្តំ។ តេន ហិ, ភិក្ខវេ, មូលាយបដិកស្សនារហានំ ភិក្ខូនំ វត្តំ បញ្ញាបេស្សាមិ យថា មូលាយបដិកស្សនារហេហិ ភិក្ខូហិ វត្តិតព្ពំ។

៨៧. “មូលាយបដិកស្សនារហេន , ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនា សម្មា វត្តិតព្ពំ។ តត្រាយំ សម្មាវត្តនា –

ន ឧបសម្បាទេតព្ពំ, ន និស្សយោ ទាតព្ពោ, ន សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្ពោ, ន ភិក្ខុនោវាទកសម្មុតិ សាទិតព្ពា, សម្មតេនបិ ភិក្ខុនិយោ ន ឱវទិតព្ពា។ យាយ អាបត្តិយា សង្ឃេន មូលាយ បដិកស្សនារហោ កតោ ហោតិ សា អាបត្តិ ន អាបជ្ជិតព្ពា, អញ្ញា វា តាទិសិកា, តតោ វា បាបិដ្ឋតរា; កម្មំ ន គរហិតព្ពំ, កម្មិកា ន គរហិតព្ពា។ ន បកតត្តស្ស ភិក្ខុនោ ឧបោសថោ ឋបេតព្ពោ, ន បវារណា ឋបេតព្ពា, ន សវចនីយំ កាតព្ពំ, ន អនុវាទោ បដ្ឋបេតព្ពោ, ន ឱកាសោ ការេតព្ពោ, ន ចោទេតព្ពោ, ន សារេតព្ពោ, ន ភិក្ខូហិ សម្បយោជេតព្ពំ។

“ន, ភិក្ខវេ, មូលាយបដិកស្សនារហេន ភិក្ខុនា បកតត្តស្ស ភិក្ខុនោ បុរតោ គន្តព្ពំ, ន បុរតោ និសីទិតព្ពំ។ យោ ហោតិ សង្ឃស្ស អាសនបរិយន្តោ សេយ្យាបរិយន្តោ វិហារបរិយន្តោ សោ តស្ស បទាតព្ពោ។ តេន ច សោ សាទិតព្ពោ។

“ន, ភិក្ខវេ, មូលាយបដិកស្សនារហេន ភិក្ខុនា បកតត្តេន ភិក្ខុនា បុរេសមណេន វា បច្ឆាសមណេន វា កុលានិ ឧបសង្កមិតព្ពានិ, ន អារញ្ញិកង្គំ សមាទាតព្ពំ, ន បិណ្ឌបាតិកង្គំ សមាទាតព្ពំ, ន ច តប្បច្ចយា បិណ្ឌបាតោ នីហរាបេតព្ពោ – មា មំ ជានីសូតិ។

“ន, ភិក្ខវេ, មូលាយបដិកស្សនារហេន ភិក្ខុនា សភិក្ខុកា អាវាសា អភិក្ខុកោ អាវាសោ គន្តព្ពោ, អញ្ញត្រ បកតត្តេន, អញ្ញត្រ អន្តរាយា។

“ន, ភិក្ខវេ, មូលាយបដិកស្សនារហេន ភិក្ខុនា សភិក្ខុកា អាវាសា អភិក្ខុកោ អនាវាសោ គន្តព្ពោ, អញ្ញត្រ បកតត្តេន, អញ្ញត្រ អន្តរាយា។

“ន , ភិក្ខវេ, មូលាយបដិកស្សនារហេន ភិក្ខុនា សភិក្ខុកា អាវាសា អភិក្ខុកោ អាវាសោ វា អនាវាសោ វា គន្តព្ពោ, អញ្ញត្រ បកតត្តេន, អញ្ញត្រ អន្តរាយា។

“ន, ភិក្ខវេ, មូលាយបដិកស្សនារហេន ភិក្ខុនា សភិក្ខុកា អនាវាសា អភិក្ខុកោ អាវាសោ គន្តព្ពោ...បេ.... អភិក្ខុកោ អនាវាសោ គន្តព្ពោ...បេ.... អភិក្ខុកោ អាវាសោ វា អនាវាសោ វា គន្តព្ពោ, អញ្ញត្រ បកតត្តេន, អញ្ញត្រ អន្តរាយា។

“ន, ភិក្ខវេ, មូលាយបដិកស្សនារហេន ភិក្ខុនា សភិក្ខុកា អាវាសា វា អនាវាសា វា អភិក្ខុកោ អាវាសោ គន្តព្ពោ...បេ.... អភិក្ខុកោ អនាវាសោ គន្តព្ពោ...បេ.... អភិក្ខុកោ អាវាសោ វា អនាវាសោ វា គន្តព្ពោ, អញ្ញត្រ បកតត្តេន , អញ្ញត្រ អន្តរាយា។

“ន, ភិក្ខវេ, មូលាយបដិកស្សនារហេន ភិក្ខុនា សភិក្ខុកា អាវាសា សភិក្ខុកោ អាវាសោ គន្តព្ពោ…បេ…. សភិក្ខុកោ អនាវាសោ គន្តព្ពោ…បេ…. សភិក្ខុកោ អាវាសោ វា អនាវាសោ វា គន្តព្ពោ, យត្ថស្សុ ភិក្ខូ នានាសំវាសកា, អញ្ញត្រ បកតត្តេន, អញ្ញត្រ អន្តរាយា។

“ន, ភិក្ខវេ, មូលាយបដិកស្សនារហេន ភិក្ខុនា សភិក្ខុកា អនាវាសា សភិក្ខុកោ អាវាសោ គន្តព្ពោ…បេ…. សភិក្ខុកោ អនាវាសោ គន្តព្ពោ…បេ…. សភិក្ខុកោ អាវាសោ វា អនាវាសោ វា គន្តព្ពោ, យត្ថស្សុ ភិក្ខូ នានាសំវាសកា, អញ្ញត្រ បកតត្តេន, អញ្ញត្រ អន្តរាយា។

“ន, ភិក្ខវេ, មូលាយបដិកស្សនារហេន ភិក្ខុនា សភិក្ខុកា អាវាសា វា អនាវាសា វា សភិក្ខុកោ អាវាសោ គន្តព្ពោ…បេ…. សភិក្ខុកោ អនាវាសោ គន្តព្ពោ…បេ…. សភិក្ខុកោ អាវាសោ វា អនាវាសោ វា គន្តព្ពោ, យត្ថស្សុ ភិក្ខូ នានាសំវាសកា, អញ្ញត្រ បកតត្តេន, អញ្ញត្រ អន្តរាយា។

“គន្តព្ពោ, ភិក្ខវេ, មូលាយបដិកស្សនារហេន ភិក្ខុនា សភិក្ខុកា អាវាសា សភិក្ខុកោ អាវាសោ…បេ…. សភិក្ខុកោ អនាវាសោ…បេ…. សភិក្ខុកោ អាវាសោ វា អនាវាសោ វា, យត្ថស្សុ ភិក្ខូ សមានសំវាសកា, យំ ជញ្ញា សក្កោមិ អជ្ជេវ គន្តុន្តិ។

“គន្តព្ពោ , ភិក្ខវេ , មូលាយបដិកស្សនារហេន ភិក្ខុនា សភិក្ខុកា អនាវាសា សភិក្ខុកោ អាវាសោ…បេ…. សភិក្ខុកោ អនាវាសោ…បេ…. សភិក្ខុកោ អាវាសោ វា អនាវាសោ វា, យត្ថស្សុ ភិក្ខូ សមានសំវាសកា, យំ ជញ្ញា សក្កោមិ អជ្ជេវ គន្តុន្តិ។

“គន្តព្ពោ , ភិក្ខវេ, មូលាយបដិកស្សនារហេន ភិក្ខុនា សភិក្ខុកា អាវាសា វា អនាវាសា វា សភិក្ខុកោ អាវាសោ…បេ…. សភិក្ខុកោ អនាវាសោ…បេ…. សភិក្ខុកោ អាវាសោ វា អនាវាសោ វា, យត្ថស្សុ ភិក្ខូ សមានសំវាសកា, យំ ជញ្ញា សក្កោមិ អជ្ជេវ គន្តុន្តិ។

“ន, ភិក្ខវេ, មូលាយបដិកស្សនារហេន ភិក្ខុនា បកតត្តេន ភិក្ខុនា សទ្ធិំ ឯកច្ឆន្នេ អាវាសេ វត្ថព្ពំ, ន ឯកច្ឆន្នេ អនាវាសេ វត្ថព្ពំ, ន ឯកច្ឆន្នេ អាវាសេ វា អនាវាសេ វា វត្ថព្ពំ; បកតត្តំ ភិក្ខុំ ទិស្វា អាសនា វុដ្ឋាតព្ពំ, បកតត្តោ ភិក្ខុ អាសនេន និមន្តេតព្ពោ; ន បកតត្តេន ភិក្ខុនា សទ្ធិំ ឯកាសនេ និសីទិតព្ពំ; ន នីចេ អាសនេ និសិន្នេ ឧច្ចេ អាសនេ និសីទិតព្ពំ; ន ឆមាយំ និសិន្នេ អាសនេ និសីទិតព្ពំ; ន ឯកចង្កមេ ចង្កមិតព្ពំ, ន នីចេ ចង្កមេ ចង្កមន្តេ ឧច្ចេ ចង្កមេ ចង្កមិតព្ពំ, ន ឆមាយំ ចង្កមន្តេ ចង្កមេ ចង្កមិតព្ពំ។

“ន, ភិក្ខវេ, មូលាយបដិកស្សនារហេន ភិក្ខុនា បារិវាសិកេន ភិក្ខុនា សទ្ធិំ…បេ…. មូលាយបដិកស្សនារហេន វុឌ្ឍតរេន ភិក្ខុនា សទ្ធិំ…បេ…. មានត្តារហេន ភិក្ខុនា សទ្ធិំ…បេ…. មានត្តចារិកេន ភិក្ខុនា សទ្ធិំ…បេ…. អព្ភានារហេន ភិក្ខុនា សទ្ធិំ ឯកច្ឆន្នេ អាវាសេ វត្ថព្ពំ, ន ឯកច្ឆន្នេ អនាវាសេ វត្ថព្ពំ, ន ឯកច្ឆន្នេ អាវាសេ វា អនាវាសេ វា វត្ថព្ពំ; ន ឯកាសនេ និសីទិតព្ពំ; ន នីចេ អាសនេ និសិន្នេ ឧច្ចេ អាសនេ និសីទិតព្ពំ, ន ឆមាយំ និសិន្នេ អាសនេ និសីទិតព្ពំ; ន ឯកចង្កមេ ចង្កមិតព្ពំ, ន នីចេ ចង្កមេ ចង្កមន្តេ ឧច្ចេ ចង្កមេ ចង្កមិតព្ពំ, ន ឆមាយំ ចង្កមន្តេ ចង្កមេ ចង្កមិតព្ពំ។

[មហាវ. ៣៩៣] “មូលាយបដិកស្សនារហចតុត្ថោ ចេ, ភិក្ខវេ, បរិវាសំ ទទេយ្យ, មូលាយ បដិកស្សេយ្យ, មានត្តំ ទទេយ្យ, តំវីសោ អព្ភេយ្យ, អកម្មំ, ន ច ករណីយ”ន្តិ។

មូលាយបដិកស្សនារហវត្តំ និដ្ឋិតំ។

៣. មានត្តារហវត្តំ

៨៨. តេន ខោ បន សមយេន មានត្តារហា ភិក្ខូ សាទិយន្តិ បកតត្តានំ ភិក្ខូនំ អភិវាទនំ, បច្ចុដ្ឋានំ, អញ្ជលិកម្មំ, សាមីចិកម្មំ, អាសនាភិហារំ, សេយ្យាភិហារំ, បាទោទកំ បាទបីឋំ, បាទកថលិកំ, បត្តចីវរបដិគ្គហណំ, នហានេ បិដ្ឋិបរិកម្មំ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា …បេ…. តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – “កថញ្ហិ នាម មានត្តារហា ភិក្ខូ សាទិយិស្សន្តិ បកតត្តានំ ភិក្ខូនំ អភិវាទនំ, បច្ចុដ្ឋានំ, អញ្ជលិកម្មំ, សាមីចិកម្មំ, អាសនាភិហារំ, សេយ្យាភិហារំ, បាទោទកំ បាទបីឋំ, បាទកថលិកំ, បត្តចីវរបដិគ្គហណំ, នហានេ បិដ្ឋិបរិកម្ម”ន្តិ! អថ ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ…បេ…. “សច្ចំ កិរ, ភិក្ខវេ, មានត្តារហា ភិក្ខូ សាទិ

យន្តិ បកតត្តានំ ភិក្ខូនំ អភិវាទនំ, បច្ចុដ្ឋានំ...បេ.... នហានេ បិដ្ឋិបរិកម្ម”ន្តិ? “សច្ចំ ភគវា”តិ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា – “អននុច្ឆវិកំ...បេ.... កថញ្ហិ នាម, ភិក្ខវេ, មានត្តារហា ភិក្ខូ សាទិយិស្សន្តិ បកតត្តានំ ភិក្ខូនំ អភិវាទនំ...បេ.... នហានេ បិដ្ឋិបរិកម្មំ! នេតំ, ភិក្ខវេ, អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ...បេ.... វិគរហិត្វា...បេ.... ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “ន, ភិក្ខវេ, មានត្តារហេន ភិក្ខុនា សាទិតព្ពំ បកតត្តានំ ភិក្ខូនំ អភិវាទនំ, បច្ចុដ្ឋានំ...បេ.... នហានេ បិដ្ឋិបរិកម្មំ។ យោ សាទិយេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, មានត្តារហានំ ភិក្ខូនំ មិថុ យថាវុឌ្ឍំ អភិវាទនំ, បច្ចុដ្ឋានំ...បេ.... នហានេ បិដ្ឋិបរិកម្មំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, មានត្តារហានំ ភិក្ខូនំ បញ្ច យថាវុឌ្ឍំ – ឧបោសថំ, បវារណំ, វស្សិកសាដិកំ, ឱណោជនំ, ភត្តំ។ តេន ហិ, ភិក្ខវេ, មានត្តារហានំ ភិក្ខូនំ វត្តំ បញ្ញាបេស្សាមិ យថា មានត្តារហេហិ ភិក្ខូហិ វត្តិតព្ពំ។

៨៩. “មានត្តារហេន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនា សម្មា វត្តិតព្ពំ។ តត្រាយំ សម្មាវត្តនា –

ន ឧបសម្បាទេតព្ពំ...បេ.... (យថា មូលាយ បដិកស្សនា, តថា វិត្ថារេតព្ពំ។) ន ភិក្ខូហិ សម្បយោជេតព្ពំ។

“ន, ភិក្ខវេ, មានត្តារហេន ភិក្ខុនា បកតត្តស្ស ភិក្ខុនោ បុរតោ គន្តព្ពំ, ន បុរតោ និសីទិតព្ពំ។ យោ ហោតិ សង្ឃស្ស អាសនបរិយន្តោ សេយ្យាបរិយន្តោ វិហារបរិយន្តោ សោ តស្ស បទាតព្ពោ។ តេន ច សោ សាទិតព្ពោ។

“ន , ភិក្ខវេ, មានត្តារហេន ភិក្ខុនា បកតត្តេន ភិក្ខុនា បុរេសមណេន វា បច្ឆាសមណេន វា កុលានិ ឧបសង្កមិតព្ពានិ, ន អារញ្ញិកង្គំ សមាទាតព្ពំ, ន បិណ្ឌបាតិកង្គំ សមាទាតព្ពំ, ន ច តប្បច្ចយា បិណ្ឌបាតោ នីហរាបេតព្ពោ – មា មំ ជានីសូតិ។

“ន, ភិក្ខវេ, មានត្តារហេន ភិក្ខុនា សភិក្ខុកា អាវាសា អភិក្ខុកោ អាវាសោ គន្តព្ពោ, អញ្ញត្រ បកតត្តេន, អញ្ញត្រ អន្តរាយា។

“ន, ភិក្ខវេ, មនត្តារហេន ភិក្ខុនា សភិក្ខុកា អាវាសា អភិក្ខុកោ អនាវាសោ គន្តព្ពោ, អញ្ញត្រ បកតត្តេន, អញ្ញត្រ អន្តរាយា។

“ន, ភិក្ខវេ, មានត្តារហេន ភិក្ខុនា សភិក្ខុកា អាវាសា អភិក្ខុកោ អាវាសោ វា អនាវាសោ វា គន្តព្ពោ, អញ្ញត្រ បកតត្តេន, អញ្ញត្រ អន្តរាយា។

“ន, ភិក្ខវេ, មានត្តារហេន ភិក្ខុនា សភិក្ខុកា អនាវាសា អភិក្ខុកោ អាវាសោ គន្តព្ពោ...បេ.... អភិក្ខុកោ អនាវាសោ គន្តព្ពោ...បេ.... អភិក្ខុកោ អាវាសោ វា អនាវាសោ វា គន្តព្ពោ, អញ្ញត្រ បកតត្តេន, អញ្ញត្រ អន្តរាយា។

“ន, ភិក្ខវេ, មានត្តារហេន ភិក្ខុនា សភិក្ខុកា អាវាសា វា អនាវាសា វា អភិក្ខុកោ អាវាសោ គន្តព្ពោ...បេ.... អភិក្ខុកោ អនាវាសោ គន្តព្ពោ...បេ.... អភិក្ខុកោ អាវាសោ វា អនាវាសោ វា គន្តព្ពោ, អញ្ញត្រ បកតត្តេន, អញ្ញត្រ អន្តរាយា។

“ន, ភិក្ខវេ, មានត្តារហេន ភិក្ខុនា សភិក្ខុកា អាវាសា សភិក្ខុកោ អាវាសោ គន្តព្ពោ...បេ.... សភិក្ខុកោ អនាវាសោ គន្តព្ពោ...បេ.... សភិក្ខុកោ អាវាសោ វា អនាវាសោ វា គន្តព្ពោ, យត្ថស្សុ ភិក្ខូ នានាសំវាសកា, អញ្ញត្រ បកតត្តេន, អញ្ញត្រ អន្តរាយា។

“ន, ភិក្ខវេ, មានត្តារហេន ភិក្ខុនា សភិក្ខុកា អនាវាសា សភិក្ខុកោ អាវាសោ គន្តព្ពោ...បេ.... សភិក្ខុកោ អនាវាសោ គន្តព្ពោ ...បេ.... សភិក្ខុកោ អាវាសោ វា អនាវាសោ វា គន្តព្ពោ, យត្ថស្សុ ភិក្ខូ នានាសំវាសកា, អញ្ញត្រ បកតត្តេន, អញ្ញត្រ អន្តរាយា។

“ន, ភិក្ខវេ, មានត្តារហេន ភិក្ខុនា សភិក្ខុកា អាវាសា វា អនាវាសា វា សភិក្ខុកោ អាវាសោ គន្តព្ពោ...បេ.... សភិក្ខុកោ អនាវាសោ គន្តព្ពោ...បេ.... សភិក្ខុកោ អាវាសោ វា អនាវាសោ វា គន្តព្ពោ, យត្ថស្សុ ភិក្ខូ នានាសំវាសកា, អញ្ញត្រ បកតត្តេន, អញ្ញត្រ អន្តរាយា។

“គន្តព្ពោ, ភិក្ខវេ, មានត្តារហេន ភិក្ខុនា សភិក្ខុកា អាវាសា សភិក្ខុកោ អាវាសោ...បេ.... សភិក្ខុកោ អនាវាសោ...បេ.... សភិក្ខុកោ អាវាសោ វា អនាវាសោ វា, យត្ថស្សុ ភិក្ខូ សមានសំវាសកា, យំ ជញ្ញា សក្កោមិ

អជ្ឈេវ គន្តុន្តិ។

“គន្តព្ពោ, ភិក្ខវេ, មានត្តារហេន ភិក្ខុនា សភិក្ខុកា អនាវាសា សភិក្ខុកោ អាវាសោ…បេ…. សភិក្ខុកោ អនាវាសោ…បេ…. សភិក្ខុកោ អាវាសោ វា អនាវាសោ វា, យត្ថស្សុ ភិក្ខូ សមានសំវាសកា, យំ ជញ្ញា សក្កោមិ អជ្ជេវ គន្តុន្តិ។

“គន្តព្ពោ, ភិក្ខវេ, មានត្តារហេន ភិក្ខុនា សភិក្ខុកា អាវាសា វា អនាវាសា វា សភិក្ខុកោ អាវាសោ…បេ…. សភិក្ខុកោ អនាវាសោ…បេ…. សភិក្ខុកោ អាវាសោ វា អនាវាសោ វា, យត្ថស្សុ ភិក្ខូ សមានសំវាសកា, យំ ជញ្ញា សក្កោមិ អជ្ជេវ គន្តុន្តិ។

“ន, ភិក្ខវេ, មានត្តារហេន ភិក្ខុនា បកតត្តេន ភិក្ខុនា សទ្ធឹ ឯកច្ឆន្នេ អាវាសេ វត្ថព្ពំ, ន ឯកច្ឆន្នេ អនាវាសេ វត្ថព្ពំ, ន ឯកច្ឆន្នេ អាវាសេ វា អនាវាសេ វា វត្ថព្ពំ។ បកតត្តំ ភិក្ខុំ ទិស្វា អាសនា វុដ្ឋាតព្ពំ។ បកតត្តោ ភិក្ខុ អាសនេន និមន្តេតព្ពោ។ ន បកតត្តេន ភិក្ខុនា សទ្ធឹ ឯកាសនេ និសីទិតព្ពំ, ន នីចេ អាសនេ និសិន្នេ ឧច្ចេ អាសនេ និសីទិតព្ពំ, ន ឆមាយំ និសិន្នេ អាសនេ និសីទិតព្ពំ; ន ឯកចង្កមេ ចង្កមិតព្ពំ, ន នីចេ ចង្កមេ ចង្កមន្តេ ឧច្ចេ ចង្កមេ ចង្កមិតព្ពំ, ន ឆមាយំ ចង្កមន្តេ ចង្កមេ ចង្កមិតព្ពំ។

“ន , ភិក្ខវេ, មានត្តារហេន ភិក្ខុនា បារិវាសិកេន ភិក្ខុនា សទ្ធឹ…បេ…. មូលាយបដិកស្សនារហេន ភិក្ខុនា សទ្ធឹ…បេ…. មានត្តារហេន វុឌ្ឍតរេន ភិក្ខុនា សទ្ធឹ…បេ…. មានត្តចារិកេន ភិក្ខុនា សទ្ធឹ…បេ…. អព្ភានារហេន ភិក្ខុនា សទ្ធឹ ឯកច្ឆន្នេ អាវាសេ វត្ថព្ពំ, ន ឯកច្ឆន្នេ អនាវាសេ វត្ថព្ពំ, ន ឯកច្ឆន្នេ អាវាសេ វា អនាវាសេ វា វត្ថព្ពំ; ន ឯកាសនេ និសីទិតព្ពំ, ន នីចេ អាសនេ និសិន្នេ ឧច្ចេ អាសនេ និសីទិតព្ពំ, ន ឆមាយំ និសិន្នេ អាសនេ និសីទិតព្ពំ; ន ឯកចង្កមេ ចង្កមិតព្ពំ, ន នីចេ ចង្កមេ ចង្កមន្តេ ឧច្ចេ ចង្កមេ ចង្កមិតព្ពំ, ន ឆមាយំ ចង្កមន្តេ ចង្កមេ ចង្កមិតព្ពំ។

[មហាវ. ៣៩៣] “មានត្តារហចតុត្ថោ ចេ, ភិក្ខវេ, បរិវាសំ ទទេយ្យ, មូលាយ បដិកស្សេយ្យ, មានត្តំ ទទេយ្យ, តំវីសោ អព្ភេយ្យ, អកម្មំ, ន ច ករណីយ”ន្តិ។

មានត្តារហវត្តំ និដ្ឋិតំ។

៤. មានត្តចារិកវត្តំ

៨០. តេន ខោ បន សមយេន មានត្តចារិកា ភិក្ខូ សាទិយន្តិ បកតត្តានំ ភិក្ខូនំ អភិវាទនំ, បច្ចុដ្ឋានំ, អញ្ជលិកម្មំ, សាមីចិកម្មំ, អាសនាភិហារំ, សេយ្យាភិហារំ, បាទោទកំ បាទបីឋំ, បាទកថលិកំ, បត្តចីវរ បដិគ្គហណំ, នហានេ បិដ្ឋិបរិកម្មំ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា…បេ…. តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – “កថញ្ហិ នាម មានត្តចារិកា ភិក្ខូ សាទិយិស្សន្តិ បកតត្តានំ ភិក្ខូនំ អភិវាទនំ, បច្ចុដ្ឋានំ…បេ…. នហានេ បិដ្ឋិ បរិកម្ម”ន្តិ! អថ ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។

អថ ខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ភិក្ខុសង្ឃំ សន្និបាតាបេត្វា ភិក្ខូ បដិបុច្ឆិ – “សច្ចំ កិរ, ភិក្ខវេ, មានត្តចារិកា ភិក្ខូ សាទិយន្តិ បកតត្តានំ ភិក្ខូនំ អភិវាទនំ, បច្ចុដ្ឋានំ…បេ…. នហានេ បិដ្ឋិ បរិកម្ម”ន្តិ? “សច្ចំ ភគវា”តិ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា – “អននុច្ឆវិកំ…បេ…. កថញ្ហិ នាម, ភិក្ខវេ, មានត្តចារិកា ភិក្ខូ សាទិយិស្សន្តិ បកតត្តានំ ភិក្ខូនំ អភិវាទនំ…បេ…. នហានេ បិដ្ឋិបរិកម្មំ! នេតំ, ភិក្ខវេ, អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ…បេ…. វិគរហិត្វា…បេ…. ធម្មិំ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ –

“ន , ភិក្ខវេ, មានត្តចារិកេន ភិក្ខុនា សាទិតព្ពំ បកតត្តានំ ភិក្ខូនំ អភិវាទនំ, បច្ចុដ្ឋានំ, អញ្ជលិកម្មំ, សាមីចិកម្មំ, អាសនាភិហារោ, សេយ្យាភិហារោ, បាទោទកំ បាទបីឋំ, បាទកថលិកំ, បត្តចីវរបដិគ្គហណំ, នហានេ បិដ្ឋិបរិកម្មំ។ យោ សាទិយេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, មានត្តចារិកានំ ភិក្ខូនំ មិថុ យថាវុឌ្ឍំ អភិវាទនំ, បច្ចុដ្ឋានំ…បេ…. នហានេ បិដ្ឋិបរិកម្មំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, មានត្តចារិកានំ ភិក្ខូនំ បញ្ច យថាវុឌ្ឍំ – ឧបោសថំ, បវារណំ, វស្សិកសាដិកំ, ឱណោជនំ, ភត្តំ។ តេន ហិ, ភិក្ខវេ, មានត្តចារិកានំ ភិក្ខូនំ វត្តំ បញ្ញបេស្សាមិ យថា មានត្តចារិកេហិ ភិក្ខូហិ វត្តិតព្ពំ។

៨១. “មានត្តចារិកេន , ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនា សម្មា វត្តិតព្ពំ។ តត្រាយំ សម្មាវត្តនា –

ន ឧបសម្បាទេតព្វំ, ន និស្សយោ ទាតព្វោ, ន សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ, ន ភិក្ខុនោវាទកសម្មុតិ សាទិតព្វា, សម្មតេនបិ ភិក្ខុនិយោ ន ឱវទិតព្វា។ យាយ អាបត្តិយា សង្ឃេន មានត្តំ ទិន្នំ ហោតិ សា អាបត្តិ ន អាបជ្ជិតព្វា, អញ្ញា វា តាទិសិកា, តតោ វា បាបិដ្ឋតរា; កម្មំ ន គរហិតព្វំ, កម្មិកា ន គរហិតព្វា។ ន បកតត្តស្ស ភិក្ខុនោ ឧបោសថោ ឋបេតព្វោ, ន បវារណា ឋបេតព្វា, ន សវចនីយំ កាតព្វំ, ន អនុវាទោ បដ្ឋបេតព្វោ, ន ឱកាសោ ការេតព្វោ, ន ចោទេតព្វោ, ន សារេតព្វោ, ន ភិក្ខូហិ សម្បយោជេតព្វំ។

“ន, ភិក្ខវេ, មានត្តចារិកេន ភិក្ខុនា បកតត្តស្ស ភិក្ខុនោ បុរតោ គន្តព្វំ, ន បុរតោ និសីទិតព្វំ។ យោ ហោតិ សង្ឃស្ស អាសនបរិយន្តោ សេយ្យាបរិយន្តោ វិហារបរិយន្តោ សោ តស្ស បទាតព្វោ។ តេន ច សោ សាទិតព្វោ។

“ន, ភិក្ខវេ, មានត្តចារិកេន ភិក្ខុនា បកតត្តេន ភិក្ខុនា បុរេសមណេន វា បច្ឆាសមណេន វា កុលានិ ឧបសង្កមិតព្វានិ, ន អារញ្ញិកង្គំ សមាទាតព្វំ, ន បិណ្ឌបាតិកង្គំ សមាទាតព្វំ, ន ច តប្បច្ចយា បិណ្ឌបាតោ នីហរាបេតព្វោ – មា មំ ជានិំសូតិ។

“មានត្តចារិកេន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនា អាគន្តុកេន អារោចេតព្វំ, អាគន្តុកស្ស អារោចេតព្វំ, ឧបោសថេ អារោចេតព្វំ, បវារណាយ អារោចេតព្វំ , ទេវសិកំ អារោចេតព្វំ។ សចេ គិលានោ ហោតិ, ទូតេនបិ អារោចេតព្វំ។

“ន, ភិក្ខវេ, មានត្តចារិកេន ភិក្ខុនា សភិក្ខុកា អាវាសា អភិក្ខុកោ អាវាសោ គន្តព្វោ, អញ្ញត្រ សង្ឃេន, អញ្ញត្រ អន្តរាយា។

“ន, ភិក្ខវេ, មានត្តចារិកេន ភិក្ខុនា សភិក្ខុកា អាវាសា អភិក្ខុកោ អនាវាសោ គន្តព្វោ, អញ្ញត្រ សង្ឃេន, អញ្ញត្រ អន្តរាយា។

“ន , ភិក្ខវេ, មានត្តចារិកេន ភិក្ខុនា សភិក្ខុកា អាវាសា អភិក្ខុកោ អាវាសោ វា អនាវាសោ វា គន្តព្វោ, អញ្ញត្រ សង្ឃេន, អញ្ញត្រ អន្តរាយា។

“ន, ភិក្ខវេ, មានត្តចារិកេន ភិក្ខុនា សភិក្ខុកា អនាវាសា អភិក្ខុកោ អាវាសោ គន្តព្វោ…បេ…. អភិក្ខុកោ អនាវាសោ គន្តព្វោ…បេ…. អភិក្ខុកោ អាវាសោ វា អនាវាសោ វា គន្តព្វោ, អញ្ញត្រ សង្ឃេន, អញ្ញត្រ អន្តរាយា។

“ន, ភិក្ខវេ, មានត្តចារិកេន ភិក្ខុនា សភិក្ខុកា អាវាសា វា អនាវាសា វា អភិក្ខុកោ អាវាសោ គន្តព្វោ…បេ…. អភិក្ខុកោ អនាវាសោ គន្តព្វោ…បេ…. អភិក្ខុកោ អាវាសោ វា អនាវាសោ វា គន្តព្វោ, អញ្ញត្រ សង្ឃេន, អញ្ញត្រ អន្តរាយា។

“ន, ភិក្ខវេ, មានត្តចារិកេន ភិក្ខុនា សភិក្ខុកា អាវាសា សភិក្ខុកោ អាវាសោ គន្តព្វោ…បេ…. សភិក្ខុកោ អនាវាសោ គន្តព្វោ…បេ…. សភិក្ខុកោ អាវាសោ វា អនាវាសោ វា គន្តព្វោ, យត្ថស្សុ ភិក្ខូ នានាសំវាសកា, អញ្ញត្រ សង្ឃេន, អញ្ញត្រ អន្តរាយា។

“ន ភិក្ខវេ , មានត្តចារិកេន ភិក្ខុនា សភិក្ខុកា អនាវាសា សភិក្ខុកោ អាវាសោ គន្តព្វោ…បេ…. សភិក្ខុកោ អនាវាសោ គន្តព្វោ…បេ…. សភិក្ខុកោ អាវាសោ វា អនាវាសោ វា គន្តព្វោ, យត្ថស្សុ ភិក្ខូ នានាសំវាសកា, អញ្ញត្រ សង្ឃេន, អញ្ញត្រ អន្តរាយា។

“ន, ភិក្ខវេ, មានត្តចារិកេន ភិក្ខុនា សភិក្ខុកា អាវាសា វា អនាវាសា វា សភិក្ខុកោ អាវាសោ គន្តព្វោ…បេ…. សភិក្ខុកោ អនាវាសោ គន្តព្វោ…បេ…. សភិក្ខុកោ អាវាសោ វា អនាវាសោ វា គន្តព្វោ , យត្ថស្សុ ភិក្ខូ នានាសំវាសកា, អញ្ញត្រ សង្ឃេន, អញ្ញត្រ អន្តរាយា។

“គន្តព្វោ, ភិក្ខវេ មានត្តចារិកេន ភិក្ខុនា សភិក្ខុកា អាវាសា សភិក្ខុកោ អាវាសោ…បេ…. សភិក្ខុកោ អនាវាសោ…បេ…. សភិក្ខុកោ អាវាសោ វា អនាវាសោ វា, យត្ថស្សុ ភិក្ខូ សមានសំវាសកា, យំ ជញ្ញា សក្កោមិ អជ្ជេវ គន្តុន្តិ។

“គន្តព្ពោ , ភិក្ខវេ, មានត្តចារិកេន ភិក្ខុនា សភិក្ខុកា អនាវាសា សភិក្ខុកោ អាវាសោ...បេ.... សភិក្ខុកោ អនាវាសោ...បេ.... សភិក្ខុកោ អាវាសោ វា អនាវាសោ វា, យត្ថស្សុ ភិក្ខូ សមានសំវាសកា, យំ ជញ្ញា សក្កោមិ អជ្ជេវ គន្តុន្តិ។

“គន្តព្ពោ, ភិក្ខវេ, មានត្តចារិកេន ភិក្ខុនា សភិក្ខុកា អាវាសា វា អនាវាសា វា សភិក្ខុកោ អាវាសោ...បេ.... សភិក្ខុកោ អនាវាសោ...បេ.... សភិក្ខុកោ អាវាសោ វា អនាវាសោ វា, យត្ថស្សុ ភិក្ខូ សមានសំវាសកា, យំ ជញ្ញា សក្កោមិ អជ្ជេវ គន្តុន្តិ។

“ន , ភិក្ខវេ, មានត្តចារិកេន ភិក្ខុនា បកតត្តេន ភិក្ខុនា សទ្ធឹ ឯកច្ឆន្នេ អាវាសេ វត្ថព្ពំ, ន ឯកច្ឆន្នេ អនាវាសេ វត្ថព្ពំ, ន ឯកច្ឆន្នេ អាវាសេ វា អនាវាសេ វា វត្ថព្ពំ។ បកតត្តំ ភិក្ខុំ ទិស្វា អាសនា វុដ្ឋាតព្ពំ។ បកតត្តោ ភិក្ខុ អាសនេន និមន្តេតព្ពោ។ ន បកតត្តេន ភិក្ខុនា សទ្ធឹ ឯកាសនេ និសីទិតព្ពំ, ន នីចេ អាសនេ និសិន្នេ ឧច្ចេ អាសនេ និសីទិតព្ពំ, ន ឆមាយំ និសិន្នេ អាសនេ និសីទិតព្ពំ; ន ឯកចង្កមេ ចង្កមិតព្ពំ, ន នីចេ ចង្កមេ ចង្កមន្តេ ឧច្ចេ ចង្កមេ ចង្កមិតព្ពំ, ន ឆមាយំ ចង្កមន្តេ ចង្កមេ ចង្កមិតព្ពំ។

“ន, ភិក្ខវេ, មានត្តចារិកេន ភិក្ខុនា បារិវាសិកេន ភិក្ខុនា សទ្ធឹ...បេ.... មូលាយបដិកស្សនារហេន ភិក្ខុនា សទ្ធឹ...បេ.... មានត្តារហេន ភិក្ខុនា សទ្ធឹ...បេ.... មានត្តចារិកេន វុឌ្ឍតរេន ភិក្ខុនា សទ្ធឹ...បេ.... អព្ភានារហេន ភិក្ខុនា សទ្ធឹ ឯកច្ឆន្នេ អាវាសេ វត្ថព្ពំ, ន ឯកច្ឆន្នេ អនាវាសេ វត្ថព្ពំ, ន ឯកច្ឆន្នេ អាវាសេ វា អនាវាសេ វា វត្ថព្ពំ; ន ឯកាសនេ និសីទិតព្ពំ, ន នីចេ អាសនេ និសិន្នេ ឧច្ចេ អាសនេ និសីទិតព្ពំ, ន ឆមាយំ និសិន្នេ អាសនេ និសីទិតព្ពំ; ន ឯកចង្កមេ ចង្កមិតព្ពំ , ន នីចេ ចង្កមេ ចង្កមន្តេ ឧច្ចេ ចង្កមេ ចង្កមិតព្ពំ, ន ឆមាយំ ចង្កមន្តេ ចង្កមេ ចង្កមិតព្ពំ។

[មហាវ. ៣៩៣] “មានត្តចារិកចតុត្ថោ ចេ, ភិក្ខវេ, បរិវាសំ ទទេយ្យ, មូលាយ បដិកស្សេយ្យ, មានត្តំ ទទេយ្យ, តំវីសោ អព្ភេយ្យ, អកម្មំ, ន ច ករណីយ”ន្តិ។

៩២. អថ ខោ អាយស្មា ឧបាលិ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា ឧបាលិ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “កតិ នុ ខោ, ភន្តេ, មានត្តចារិកស្ស ភិក្ខុនោ រត្តិច្ឆេទា”តិ? “ចត្តារោ ខោ , ឧបាលិ, មានត្តចារិកស្ស ភិក្ខុនោ រត្តិច្ឆេទា។ សហវាសោ, វិប្បវាសោ, អនារោចនា, ឩនេ គណេ ចរណំ [ចរណន្តិ (ក.)] – ឥមេ ខោ, ឧបាលិ, ចត្តារោ មានត្តចារិកស្ស ភិក្ខុនោ រត្តិច្ឆេទា”តិ។

៩៣. តេន ខោ បន សមយេន សាវត្ថិយំ មហាភិក្ខុសង្ឃោ សន្និបតិតោ ហោតិ។ ន សក្កោន្តិ មានត្តចារិកា ភិក្ខូ មានត្តំ សោធេតុំ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, មានត្តំ និក្ខិបិតុំ។ ឯវញ្ច បន, ភិក្ខវេ, និក្ខិបិតព្ពំ។ តេន មានត្តចារិកេន ភិក្ខុនា ឯកំ ភិក្ខុំ ឧបសង្កមិត្វា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា ឧក្កុដិកំ និសីទិត្វា អញ្ជលឹ បគ្គហេត្វា ឯវមស្ស វចនីយោ – ‘មានត្តំ និក្ខិបាមី’តិ។ និក្ខិត្តំ ហោតិ មានត្តំ។ ‘វត្តំ និក្ខិបាមី’តិ។ និក្ខិត្តំ ហោតិ មានត្ត”ន្តិ។

៩៤. តេន ខោ បន សមយេន សាវត្ថិយា ភិក្ខូ តហំ តហំ បក្កមឹសុ ។ សក្កោន្តិ មានត្តចារិកា ភិក្ខូ មានត្តំ សោធេតុំ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, មានត្តំ សមាទិយិតុំ។ ឯវញ្ច បន, ភិក្ខវេ, សមាទិយិតព្ពំ។ តេន មានត្តចារិកេន ភិក្ខុនា ឯកំ ភិក្ខុំ ឧបសង្កមិត្វា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា ឧក្កុដិកំ និសីទិត្វា អញ្ជលឹ បគ្គហេត្វា, ឯវមស្ស វចនីយោ – ‘មានត្តំ សមាទិយាមី’តិ។ សមាទិន្នំ ហោតិ មានត្តំ។ ‘វត្តំ សមាទិយាមី’តិ។ សមាទិន្នំ ហោតិ មានត្ត”ន្តិ។

មានត្តចារិកវត្តំ និដ្ឋិតំ។

៥. អព្ភានារហវត្តំ

៩៥. តេន ខោ បន សមយេន អព្ភានារហា ភិក្ខូ សាទិយន្តិ បកតត្តានំ ភិក្ខូនំ អភិវាទនំ បច្ចុដ្ឋានំ...បេ.... នហានេ បិដ្ឋិបរិកម្មំ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា...បេ.... តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – “កថញ្ហិ នាម អព្ភានារហា ភិក្ខូ សាទិយិស្សន្តិ បកតត្តានំ ភិក្ខូនំ អភិវាទនំ បច្ចុដ្ឋានំ...បេ.... នហានេ បិដ្ឋិបរិកម្ម”ន្តិ! អថ ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។

អថ ខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ភិក្ខុសង្ឃំ សន្និបាតាបេត្វា ភិក្ខូ បដិបុច្ឆិ – “សច្ចំ កិរ, ភិក្ខវេ, អញ្ញាតកា ភិក្ខូ សាទិយន្តិ បកតត្តានំ ភិក្ខូនំ អភិវាទនំ បច្ចុដ្ឋានំ…បេ…. នហានេ បិដ្ឋិបរិកម្មន្តិ?” “សច្ចំ ភគវា”តិ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា – “អននុច្ឆវិកំ…បេ…. កថញ្ហិ នាម, ភិក្ខវេ, អញ្ញាតកា ភិក្ខូ សាទិយិស្សន្តិ បកតត្តានំ ភិក្ខូនំ អភិវាទនំ បច្ចុដ្ឋានំ…បេ…. នហានេ បិដ្ឋិបរិកម្មំ! នេតំ, ភិក្ខវេ, អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ…បេ…. វិគរហិត្វា…បេ…. ធម្មិំ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “ន, ភិក្ខវេ, អញ្ញាតកេន ភិក្ខុនា សាទិតព្ពំ បកតត្តានំ ភិក្ខូនំ អភិវាទនំ បច្ចុបដ្ឋានំ…បេ…. នហានេ បិដ្ឋិបរិកម្មំ។ យោ សាទិយេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, អញ្ញាតកានំ ភិក្ខូនំ មិថុ យថាវុឌ្ឍំ អភិវាទនំ បច្ចុដ្ឋានំ…បេ…. នហានេ បិដ្ឋិបរិកម្មំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, អញ្ញាតកានំ ភិក្ខូនំ បញ្ច យថាវុឌ្ឍំ – ឧបោសថំ, បវារណំ, វស្សិកសាដិកំ, ឱណោជនំ, ភត្តំ។ តេន ហិ, ភិក្ខវេ, អញ្ញាតកានំ ភិក្ខូនំ វត្តំ បញ្ញាបេស្សាមិ យថា អញ្ញាតកេហិ ភិក្ខូហិ វត្តិតព្ពំ។

៨៦. “អញ្ញាតកេន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនា សម្មា វត្តិតព្ពំ។ តត្រាយំ សម្មាវត្តនា –

ន ឧបសម្បាទេតព្ពំ…បេ…. (យថា ហេដ្ឋា, តថា វិត្ថារេតព្ពំ,) ន ភិក្ខូហិ សម្បយោជេតព្ពំ។

“ន, ភិក្ខវេ, អញ្ញាតកេន ភិក្ខុនា បកតត្តស្ស ភិក្ខុនោ បុរតោ គន្តព្ពំ, ន បុរតោ និសីទិតព្ពំ។ យោ ហោតិ សង្ឃស្ស អាសនបរិយន្តោ សេយ្យាបរិយន្តោ វិហារបរិយន្តោ សោ តស្ស បទាតព្ពោ។ តេន ច សោ សាទិតព្ពោ។

“ន , ភិក្ខវេ, អញ្ញាតកេន ភិក្ខុនា បកតត្តេន ភិក្ខុនា បុរេសមណេន វា បច្ឆាសមណេន វា កុលានិ ឧបសង្កមិតព្ពានិ; ន អារញ្ញិកង្គំ សមាទាតព្ពំ; ន បិណ្ឌបាតិកង្គំ សមាទាតព្ពំ; ន ច តប្បច្ចយា បិណ្ឌបាតោ នីហរាបេតព្ពោ – មា មំ ជានីសូតិ។

“ន, ភិក្ខវេ, អញ្ញាតកេន ភិក្ខុនា សភិក្ខុកា អាវាសា អភិក្ខុកោ អាវាសោ គន្តព្ពោ, អញ្ញត្រ បកតត្តេន, អញ្ញត្រ អន្តរាយា។

“ន, ភិក្ខវេ, អញ្ញាតកេន ភិក្ខុនា សភិក្ខុកា អាវាសា អភិក្ខុកោ អនាវាសោ គន្តព្ពោ, អញ្ញត្រ បកតត្តេន, អញ្ញត្រ អន្តរាយា…បេ….។ (យថា ហេដ្ឋា, តថា វិត្ថារេតព្ពោ។)

“គន្តព្ពោ , ភិក្ខវេ, អញ្ញាតកេន ភិក្ខុនា សភិក្ខុកា អាវាសា…បេ…. អនាវាសា…បេ…. អាវាសា វា អនាវាសា វា សភិក្ខុកោ អាវាសោ…បេ…. សភិក្ខុកោ អនាវាសោ…បេ…. សភិក្ខុកោ អាវាសោ វា អនាវាសោ វា, យត្ថស្សុ ភិក្ខូ សមានសំវាសកា, យំ ជញ្ញា សក្កោមិ អជ្ជេវ គន្តុន្តិ។

“ន, ភិក្ខវេ, អញ្ញាតកេន ភិក្ខុនា បកតត្តេន ភិក្ខុនា សទ្ធិំ ឯកច្ឆន្នេ អាវាសេ វត្ថព្ពំ, ន ឯកច្ឆន្នេ អនាវាសេ វត្ថព្ពំ, ន ឯកច្ឆន្នេ អាវាសេ វា អនាវាសេ វា វត្ថព្ពំ; បកតត្តំ ភិក្ខុំ ទិស្វា អាសនា វុដ្ឋាតព្ពំ, បកតត្តោ ភិក្ខុ អាសនេន និមន្តេតព្ពោ; ន បកតត្តេន ភិក្ខុនា សទ្ធិំ ឯកាសនេ និសីទិតព្ពំ, ន នីចេ អាសនេ និសិន្នេ ឧច្ចេ អាសនេ និសីទិតព្ពំ, ន ឆមាយំ និសិន្នេ អាសនេ និសីទិតព្ពំ; ន ឯកចង្កមេ ចង្កមិតព្ពំ, ន នីចេ ចង្កមេ ចង្កមន្តេ ឧច្ចេ ចង្កមេ ចង្កមិតព្ពំ, ន ឆមាយំ ចង្កមន្តេ ចង្កមេ ចង្កមិតព្ពំ។

“ន, ភិក្ខវេ, អញ្ញាតកេន ភិក្ខុនា បារិវាសិកេន ភិក្ខុនា សទ្ធិំ…បេ…. មូលាយបដិកស្សនារហេន ភិក្ខុនា សទ្ធិំ…បេ…. មានត្តារហេន ភិក្ខុនា សទ្ធិំ…បេ…. មានត្តចារិកេន ភិក្ខុនា សទ្ធិំ…បេ…. អព្ភានារហេន វុឌ្ឍតរេន ភិក្ខុនា សទ្ធិំ ឯកច្ឆន្នេ អាវាសេ វត្ថព្ពំ, ន ឯកច្ឆន្នេ អនាវាសេ វត្ថព្ពំ; ន ឯកច្ឆន្នេ អាវាសេ វា អនាវាសេ វា វត្ថព្ពំ; ន ឯកាសនេ និសីទិតព្ពំ, ន នីចេ អាសនេ និសិន្នេ ឧច្ចេ អាសនេ និសីទិតព្ពំ, ន ឆមាយំ និសិន្នេ អាសនេ និសីទិតព្ពំ; ន ឯកចង្កមេ ចង្កមិតព្ពំ , ន នីចេ ចង្កមេ ចង្កមន្តេ ឧច្ចេ ចង្កមេ ចង្កមិតព្ពំ, ន ឆមាយំ ចង្កមន្តេ ចង្កមេ ចង្កមិតព្ពំ។

[មហាវ. ៣៩៣] “អញ្ញាតកចតុត្ថោ ចេ, ភិក្ខវេ, បរិវាសំ ទទេយ្យ, មូលាយ បដិកស្សេយ្យ, មានត្តំ ទទេយ្យ, តំវីសោ អព្ភេយ្យ, អកម្មំ, ន ច ករណីយ”ន្តិ។

អញ្ញាតកវត្តំ និដ្ឋិតំ។

បារិវាសិកក្ខន្ធកោ ទុតិយោ។

ឥមម្ហិ ខន្ធកេ វត្ថូ បញ្ច។

តស្សុទ្ទានំ –

បារិវាសិកា សាទេន្តិ, បកតត្តាន ភិក្ខុនំ;
អភិវាទនំ បច្ចុដ្ឋានំ, អញ្ជលិញ្ច សាមីចិយំ។

អាសនំ សេយ្យាភិហារំ, បាទោ បីឋំ កថលិកំ;
បត្តំ នហានេ បរិកម្មំ, ឧជ្ឈាយន្តិ ច បេសលា។

ទុក្កដំ សាទិយន្តស្ស, មិថុ បញ្ច យថាវុឌ្ឍំ [បុនាបរេ (ក.)];
ឧបោសថំ បវារណំ, វស្សិកោណោជភោជនំ។

សម្មា ច វត្តនា តត្ថ, បកតត្តស្ស គច្ឆន្តំ;
យោ ច ហោតិ បរិយន្តោ, បុរេ បច្ឆា តថេវ ច [ន បុរេ បច្ឆាសមណេន (សី. ស្យា.)]។

អារញ្ញបិណ្ឌនីហារោ, អាគន្តុកេ ឧបោសថេ;
បវារណាយ ទូតេន, គន្តព្ពោ ច សភិក្ខុកោ។

ឯកច្ឆន្នេ ច វុឌ្ឍានំ, តថេវ ច និមន្តយេ;
អាសនេ នីចេ ចង្កមេ, ឆមាយំ ចង្កមេន ច។

វុឌ្ឍតរេន អកម្មំ, រត្តិច្ឆេទា ច សោធនា;
និក្ខិបនំ សមាទានំ, វត្តំវ បារិវាសិកេ [រត្តិ វា បារិវាសិកេ (ក.), ញាតព្ពំ បារិវាសិកា (សី. ស្យា.)]។

មូលាយ មានត្តារហា, តថា មានត្តចារិកា;
អព្ភានារហេ នយោ ចាបិ, សម្មេទំ នយតោ [សម្មេទនយតោ (ស្យា.)] បុន។

បារិវាសិកេសុ តយោ, ចតុ មានត្តចារិកេ;
ន សមេន្តិ រត្តិច្ឆេទេសុ [រត្តិច្ឆេទេ (ឥតិបិ), រត្តិច្ឆេទា (ស្យា.)], មានត្តេសុ ច ទេវសិ;
ទ្វេ កម្មា សទិសា សេសា, តយោ កម្មា សមាសមាតិ [សមា មតាតិ (សី.)]។

បារិវាសិកក្ខន្ធកំ និដ្ឋិតំ។

៣. សមុច្ចយក្ខន្ធកំ

១. សុក្កវិស្សដ្ឋិ

៩៧. តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ។ តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា ឧទាយី ឯកំ អាបត្តិំ អាបន្នោ ហោតិ សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិស្សដ្ឋិំ អប្បដិច្ឆន្នំ។ សោ ភិក្ខូនំ អារោចេសិ – ‘‘អហំ, អាវុសោ, ឯកំ អាបត្តិំ អាបជ្ជិំ សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិស្សដ្ឋិំ អប្បដិច្ឆន្នំ។ កថំ នុ ខោ មយា បដិបជ្ជិតព្ព’’ន្តិ? ភគវតោ [តេ ភិក្ខូ ភគវតោ (ស្យា.)] ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ‘‘តេន ហិ, ភិក្ខវេ, សង្ឃោ ឧទាយិស្ស ភិក្ខុនោ ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា អប្បដិច្ឆន្នាយ ឆារត្តំ មានត្តំ ទេតុ។ ឯវញ្ច បន, ភិក្ខវេ, ទាតព្ពំ –

អប្បដិច្ឆន្នមានត្តំ

៩៨. ‘‘តេន, ភិក្ខវេ, ឧទាយិនា ភិក្ខុនា សង្ឃំ ឧបសង្កមិត្វា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា វុឌ្ឍានំ ភិក្ខូនំ បាទេ វន្ទិត្វា ឧក្កុដិកំ និសីទិត្វា អញ្ជលិំ បគ្គហេត្វា ឯវមស្ស វចនីយោ – ‘អហំ, ភន្តេ, ឯកំ អាបត្តិំ អាបជ្ជិំ សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិស្សដ្ឋិំ អប្បដិច្ឆន្នំ។ សោហំ, ភន្តេ, សង្ឃំ ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា អប្បដិច្ឆន្នាយ ឆារត្តំ មានត្តំ យាចាមិ។ អហំ, ភន្តេ, ឯកំ អាបត្តិំ អាបជ្ជិំ សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិស្សដ្ឋិំ អប្បដិច្ឆន្នំ។ ទុតិយម្បិ, សោហំ [ទុតិយម្បិ (សី. ក.)] ភន្តេ, សង្ឃំ ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា អប្បដិច្ឆន្នាយ ឆារត្តំ មានត្តំ យាចាមិ។ អហំ, ភន្តេ, ឯកំ អាបត្តិំ អាបជ្ជិំ សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិស្សដ្ឋិំ អប្បដិច្ឆន្នំ។ តតិយម្បិ សោហំ [តតិយម្បិ (សី. ក.)], ភន្តេ, សង្ឃំ ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា អប្បដិច្ឆន្នាយ ឆារត្តំ មានត្តំ យាចាមី’តិ។ ‘‘ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្វោ –

៩៩. ‘‘សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ អយំ ឧទាយី ភិក្ខុ ឯកំ អាបត្តិំ អាបជ្ជិ សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិស្សដ្ឋិំ អប្បដិច្ឆន្នំ។ សោ សង្ឃំ ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា អប្បដិច្ឆន្នាយ ឆារត្តំ មានត្តំ យាចតិ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, សង្ឃោ ឧទាយិស្ស ភិក្ខុនោ ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា អប្បដិច្ឆន្នាយ ឆារត្តំ មានត្តំ ទទេយ្យ។ ឯសា ញត្តិ។

‘‘សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ អយំ ឧទាយី ភិក្ខុ ឯកំ អាបត្តិំ អាបជ្ជិ សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិស្សដ្ឋិំ អប្បដិច្ឆន្នំ។ សោ សង្ឃំ ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា អប្បដិច្ឆន្នាយ ឆារត្តំ មានត្តំ យាចតិ។ សង្ឃោ ឧទាយិស្ស ភិក្ខុនោ ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា អប្បដិច្ឆន្នាយ ឆារត្តំ មានត្តំ ទេតិ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឧទាយិស្ស ភិក្ខុនោ ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា អប្បដិច្ឆន្នាយ ឆារត្តំ មានត្តស្ស ទានំ, សោ តុណ្ហស្ស ; យស្ស នក្ខមតិ, សោ ភាសេយ្យ។

‘‘ទុតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ – សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ អយំ ឧទាយី ភិក្ខុ ឯកំ អាបត្តិំ អាបជ្ជិ សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិស្សដ្ឋិំ អប្បដិច្ឆន្នំ។ សោ សង្ឃំ ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា អប្បដិច្ឆន្នាយ ឆារត្តំ មានត្តំ យាចតិ។ សង្ឃោ ឧទាយិស្ស ភិក្ខុនោ ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា អប្បដិច្ឆន្នាយ ឆារត្តំ មានត្តំ ទេតិ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឧទាយិស្ស ភិក្ខុនោ ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា អប្បដិច្ឆន្នាយ ឆារត្តំ មានត្តស្ស ទានំ, សោ តុណ្ហស្ស; យស្ស នក្ខមតិ, សោ ភាសេយ្យ។

‘‘តតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ – សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ អយំ ឧទាយី ភិក្ខុ ឯកំ អាបត្តិំ អាបជ្ជិ សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិស្សដ្ឋិំ អប្បដិច្ឆន្នំ។ សោ សង្ឃំ ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា អប្បដិច្ឆន្នាយ ឆារត្តំ មានត្តំ យាចតិ។ សង្ឃោ ឧទាយិស្ស ភិក្ខុនោ ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា អប្បដិច្ឆន្នាយ ឆារត្តំ មានត្តំ ទេតិ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឧទាយិស្ស ភិក្ខុនោ ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា អប្បដិច្ឆន្នាយ ឆារត្តំ មានត្តស្ស ទានំ, សោ តុណ្ហស្ស; យស្ស នក្ខមតិ, សោ ភាសេយ្យ។

‘‘ទិន្នំ សង្ឃេន ឧទាយិស្ស ភិក្ខុនោ ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា អប្បដិច្ឆន្នាយ ឆារត្តំ មានត្តំ។ ខមតិ សង្ឃស្ស, តស្មា តុណ្ហី, ឯវមេតំ ធារយាមី’’តិ ។

អប្បដិច្ឆន្នអព្ភានំ

១០០. សោ ចិណ្ណមានត្តោ ភិក្ខូនំ អារោចេសិ – “អហំ, អាវុសោ, ឯកំ អាបត្តឹ អាបជ្ជឹ សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិស្សដ្ឋឹ អប្បដិច្ឆន្នំ។ សោហំ សង្ឃំ ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា អប្បដិច្ឆន្នាយ ឆារត្តំ មានត្តំ យាចឹ។ តស្ស មេ សង្ឃោ ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា អប្បដិច្ឆន្នាយ ឆារត្តំ មានត្តំ អទាសិ។ សោហំ ចិណ្ណមានត្តោ។ កថំ នុ ខោ មយា បដិបជ្ជិតព្ពន្តិ? ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “តេន ហិ, ភិក្ខវេ, សង្ឃោ ឧទាយឹ ភិក្ខុំ អព្ភេតុ។ ឯវញ្ច បន, ភិក្ខវេ, អព្ភេតព្ពោ –

តេន, ភិក្ខវេ, ឧទាយិនា ភិក្ខុនា សង្ឃំ ឧបសង្កមិត្វា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា វុឌ្ឍានំ ភិក្ខូនំ បាទេ វន្ទិត្វា ឧក្កុដិកំ និសីទិត្វា អញ្ជលឹ បគ្គហេត្វា ឯវមស្ស វចនីយោ – “អហំ ភន្តេ ឯកំ អាបត្តឹ អាបជ្ជឹ សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិស្សដ្ឋឹ អប្បដិច្ឆន្នំ, សោហំ សង្ឃំ ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា អប្បដិច្ឆន្នាយ ឆារត្តំ មានត្តំ យាចឹ។ តស្ស មេ សង្ឃោ ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា អប្បដិច្ឆន្នាយ ឆារត្តំ មានត្តំ អទាសិ។ សោហំ, ភន្តេ, ចិណ្ណមានត្តោ សង្ឃំ អព្ភានំ យាចាមិ។

“អហំ, ភន្តេ, ឯកំ អាបត្តឹ អាបជ្ជឹ សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិស្សដ្ឋឹ អប្បដិច្ឆន្នំ។ សោហំ សង្ឃំ ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា អប្បដិច្ឆន្នាយ ឆារត្តំ មានត្តំ យាចឹ។ តស្ស មេ សង្ឃោ ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា អប្បដិច្ឆន្នាយ ឆារត្តំ មានត្តំ អទាសិ។ សោហំ ចិណ្ណមានត្តោ ទុតិយម្បិ, ភន្តេ, សង្ឃំ អព្ភានំ យាចាមិ។

“អហំ, ភន្តេ, ឯកំ អាបត្តឹ អាបជ្ជឹ សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិស្សដ្ឋឹ អប្បដិច្ឆន្នំ។ សោហំ សង្ឃំ ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា អប្បដិច្ឆន្នាយ ឆារត្តំ មានត្តំ យាចឹ។ តស្ស មេ សង្ឃោ ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា អប្បដិច្ឆន្នាយ ឆារត្តំ មានត្តំ អទាសិ។ សោហំ ចិណ្ណមានត្តោ តតិយម្បិ, ភន្តេ, សង្ឃំ អព្ភានំ យាចាមីតិ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្ពោ –

១០១. “សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ អយំ ឧទាយី ភិក្ខុ ឯកំ អាបត្តឹ អាបជ្ជិ សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិស្សដ្ឋឹ អប្បដិច្ឆន្នំ។ សោ សង្ឃំ ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា អប្បដិច្ឆន្នាយ ឆារត្តំ មានត្តំ យាចិ។ សង្ឃោ ឧទាយិស្ស ភិក្ខុនោ ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា អប្បដិច្ឆន្នាយ ឆារត្តំ មានត្តំ អទាសិ។ សោ ចិណ្ណមានត្តោ សង្ឃំ អព្ភានំ យាចតិ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, សង្ឃោ ឧទាយឹ ភិក្ខុំ អព្ភេយ្យ។ ឯសា ញត្តិ។

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ អយំ ឧទាយី ភិក្ខុ ឯកំ អាបត្តឹ អាបជ្ជិ សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិស្សដ្ឋឹ អប្បដិច្ឆន្នំ។ សោ សង្ឃំ ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា អប្បដិច្ឆន្នាយ ឆារត្តំ មានត្តំ យាចិ។ សង្ឃោ ឧទាយិស្ស ភិក្ខុនោ ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា អប្បដិច្ឆន្នាយ ឆារត្តំ មានត្តំ អទាសិ។ សោ ចិណ្ណមានត្តោ សង្ឃំ អព្ភានំ យាចតិ។ សង្ឃោ ឧទាយឹ ភិក្ខុំ អព្ភេតិ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឧទាយិស្ស ភិក្ខុនោ អព្ភានំ, សោ តុណ្ហស្ស; យស្ស នក្ខមតិ, សោ ភាសេយ្យ។

“ទុតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ – សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ អយំ ឧទាយី ភិក្ខុ ឯកំ អាបត្តឹ អាបជ្ជិ សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិស្សដ្ឋឹ អប្បដិច្ឆន្នំ។ សោ សង្ឃំ ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា អប្បដិច្ឆន្នាយ ឆារត្តំ មានត្តំ យាចិ។ សង្ឃោ ឧទាយិស្ស ភិក្ខុនោ ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា អប្បដិច្ឆន្នាយ ឆារត្តំ មានត្តំ អទាសិ។ សោ ចិណ្ណមានត្តោ សង្ឃំ អព្ភានំ យាចតិ។ សង្ឃោ ឧទាយឹ ភិក្ខុំ អព្ភេតិ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឧទាយិស្ស ភិក្ខុនោ អព្ភានំ, សោ តុណ្ហស្ស; យស្ស នក្ខមតិ, សោ ភាសេយ្យ។

“តតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ – សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ អយំ ឧទាយី ភិក្ខុ ឯកំ អាបត្តឹ អាបជ្ជិ សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិស្សដ្ឋឹ អប្បដិច្ឆន្នំ។ សោ សង្ឃំ ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា អប្បដិច្ឆន្នាយ ឆារត្តំ មានត្តំ យាចិ។ សង្ឃោ ឧទាយិស្ស ភិក្ខុនោ ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា អប្បដិច្ឆន្នាយ ឆារត្តំ មានត្តំ អទាសិ។ សោ ចិណ្ណមានត្តោ សង្ឃំ អព្ភានំ យាចតិ។ សង្ឃោ ឧទាយឹ ភិក្ខុំ អព្ភេតិ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឧទាយិស្ស ភិក្ខុនោ អព្ភានំ, សោ តុណ្ហស្ស; យស្ស នក្ខមតិ, សោ ភាសេយ្យ។

“អព្ភិតោ សង្ឃេន ឧទាយី ភិក្ខុ។ ខមតិ សង្ឃស្ស, តស្មា តុណ្ហី, ឯវមេតំ ធារយាមីតិ។

ឯកាហប្បដិច្ឆន្នបរិវាសំ

១០២. តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា ឧទាយី ឯកំ អាបត្តឹ អាបន្នោ ហោតិ សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិស្សដ្ឋឹ ឯកាហប្បដិច្ឆន្នំ។ សោ ភិក្ខូនំ អារោចេសិ – “អហំ, អាវុសោ, ឯកំ អាបត្តឹ អាបជ្ជឹ សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិស្សដ្ឋឹ ឯកាហប្បដិច្ឆន្នំ។ កថំ នុ ខោ មយា បដិបជ្ជិតព្ព”ន្តិ? ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “តេន ហិ, ភិក្ខវេ, សង្ឃោ ឧទាយិស្ស ភិក្ខុនោ ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា ឯកាហប្បដិច្ឆន្នាយ ឯកាហបរិវាសំ ទេតុ។ ឯវញ្ច បន, ភិក្ខវេ, ទាតព្ពោ –

“តេន, ភិក្ខវេ, ឧទាយិនា ភិក្ខុនា សង្ឃំ ឧបសង្កមិត្វា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា វុឌ្ឍានំ ភិក្ខូនំ បាទេ វន្ទិត្វា ឧក្កុដិកំ និសីទិត្វា អញ្ជលិំ បគ្គហេត្វា ឯវមស្ស វចនីយោ – ‘អហំ, ភន្តេ, ឯកំ អាបត្តឹ អាបជ្ជឹ សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិស្សដ្ឋឹ ឯកាហប្បដិច្ឆន្នំ។ សោហំ, ភន្តេ, សង្ឃំ ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា ឯកាហប្បដិច្ឆន្នាយ ឯកាហបរិវាសំ យាចាមី’តិ។ ទុតិយម្បិ យាចិតព្ពោ។ តតិយម្បិ យាចិតព្ពោ។ “ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្ពោ –

១០៣. “សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ អយំ ឧទាយី ភិក្ខុ ឯកំ អាបត្តឹ អាបជ្ជិ សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិស្សដ្ឋឹ ឯកាហប្បដិច្ឆន្នំ។ សោ សង្ឃំ ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា ឯកាហប្បដិច្ឆន្នាយ ឯកាហបរិវាសំ យាចតិ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, សង្ឃោ ឧទាយិស្ស ភិក្ខុនោ ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា ឯកាហប្បដិច្ឆន្នាយ ឯកាហបរិវាសំ ទទេយ្យ។ ឯសា ញត្តិ។

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ អយំ ឧទាយី ភិក្ខុ ឯកំ អាបត្តឹ អាបជ្ជិ សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិស្សដ្ឋឹ ឯកាហប្បដិច្ឆន្នំ។ សោ សង្ឃំ ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា ឯកាហប្បដិច្ឆន្នាយ ឯកាហបរិវាសំ យាចតិ។ សង្ឃោ ឧទាយិស្ស ភិក្ខុនោ ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា ឯកាហប្បដិច្ឆន្នាយ ឯកាហបរិវាសំ ទេតិ ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឧទាយិស្ស ភិក្ខុនោ ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា ឯកាហប្បដិច្ឆន្នាយ ឯកាហបរិវាសស្ស ទានំ, សោ តុណ្ហស្ស; យស្ស នក្ខមតិ, សោ ភាសេយ្យ។

“ទុតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ…បេ… តតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ…បេ… ។

“ទិន្នោ សង្ឃេន ឧទាយិស្ស ភិក្ខុនោ ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា ឯកាហប្បដិច្ឆន្នាយ ឯកាហបរិវាសោ។ ខមតិ សង្ឃស្ស, តស្មា តុណ្ហី, ឯវមេតំ ធារយាមី”តិ។

ឯកាហប្បដិច្ឆន្នមានត្តំ

១០៤. សោ បរិវុត្ថបរិវាសោ ភិក្ខូនំ អារោចេសិ – “អហំ, អាវុសោ, ឯកំ អាបត្តឹ អាបជ្ជឹ សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិស្សដ្ឋឹ ឯកាហប្បដិច្ឆន្នំ។ សោហំ សង្ឃំ ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា ឯកាហប្បដិច្ឆន្នាយ ឯកាហបរិវាសំ យាចឹ។ តស្ស មេ សង្ឃោ ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា ឯកាហប្បដិច្ឆន្នាយ ឯកាហបរិវាសំ អទាសិ។ សោហំ បរិវុត្ថបរិវាសោ។ កថំ នុ ខោ មយា បដិបជ្ជិតព្ព”ន្តិ? ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “តេន ហិ, ភិក្ខវេ, សង្ឃោ ឧទាយិស្ស ភិក្ខុនោ ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា ឯកាហប្បដិច្ឆន្នាយ ឆារត្តំ មានត្តំ ទេតុ។ ឯវញ្ច បន, ភិក្ខវេ, ទាតព្ពំ –

“តេន, ភិក្ខវេ, ឧទាយិនា ភិក្ខុនា សង្ឃំ ឧបសង្កមិត្វា…បេ… ឯវមស្ស វចនីយោ – ‘អហំ, ភន្តេ, ឯកំ អាបត្តឹ អាបជ្ជឹ សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិស្សដ្ឋឹ ឯកាហប្បដិច្ឆន្នំ។ សោហំ សង្ឃំ ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា ឯកាហប្បដិច្ឆន្នាយ ឯកាហបរិវាសំ យាចឹ។ តស្ស មេ សង្ឃោ ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា ឯកាហប្បដិច្ឆន្នាយ ឯកាហបរិវាសំ អទាសិ។ សោហំ, ភន្តេ, បរិវុត្ថបរិវាសោ សង្ឃំ ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា ឯកាហប្បដិច្ឆន្នាយ ឆារត្តំ មានត្តំ យាចាមី’តិ។ ទុតិយម្បិ យាចិតព្ពំ [យាចិតព្ពោ (សី. ឯវមុបរិបិ)]។ តតិយម្បិ យាចិតព្ពំ [យាចិតព្ពោ (សី. ឯវមុបរិបិ)]។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្ពោ –

១០៥. “សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ អយំ ឧទាយី ភិក្ខុ ឯកំ អាបត្តឹ អាបជ្ជិ សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិស្សដ្ឋឹ ឯកាហប្បដិច្ឆន្នំ។ សោ សង្ឃំ ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា ឯកាហប្បដិច្ឆន្នាយ ឯកាហ

បរិវាសំ យាចិ។ សង្ឃោ ឧទាយិស្ស ភិក្ខុនោ ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា ឯកាហប្បដិច្ឆន្នាយ ឯកាហបរិវាសំ អទាសិ។ សោ បរិវុត្ថបរិវាសោ សង្ឃំ ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា ឯកាហប្បដិច្ឆន្នាយ ឆារត្តំ មានត្តំ យាចតិ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, សង្ឃោ ឧទាយិស្ស ភិក្ខុនោ ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា ឯកាហប្បដិច្ឆន្នាយ ឆារត្តំ មានត្តំ ទទេយ្យ។ ឯសា ញត្តិ។

"សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ អយំ ឧទាយី ភិក្ខុ ឯកំ អាបត្តិំ អាបជ្ជិ សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិស្សដ្ឋិំ ឯកាហប្បដិច្ឆន្នំ។ សោ សង្ឃំ ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា ឯកាហប្បដិច្ឆន្នាយ ឯកាហបរិវាសំ យាចិ។ សង្ឃោ ឧទាយិស្ស ភិក្ខុនោ ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា ឯកាហប្បដិច្ឆន្នាយ ឯកាហបរិវាសំ អទាសិ។ សោ បរិវុត្ថបរិវាសោ សង្ឃំ ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា ឯកាហប្បដិច្ឆន្នាយ ឆារត្តំ មានត្តំ យាចតិ។ សង្ឃោ ឧទាយិស្ស ភិក្ខុនោ ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា ឯកាហប្បដិច្ឆន្នាយ ឆារត្តំ មានត្តំ ទេតិ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឧទាយិស្ស ភិក្ខុនោ ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា ឯកាហប្បដិច្ឆន្នាយ ឆារត្តំ មានត្តស្ស ទានំ, សោ តុណ្ហស្ស; យស្ស នក្ខមតិ, សោ ភាសេយ្យ។

"ទុតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ...បេ.... តតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ...បេ.... ។

"ទិន្នំ សង្ឃេន ឧទាយិស្ស ភិក្ខុនោ ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា ឯកាហប្បដិច្ឆន្នាយ ឆារត្តំ មានត្តំ។ ខមតិ សង្ឃស្ស, តស្មា តុណ្ហី, ឯវមេតំ ធារយាមី"តិ។

ឯកាហប្បដិច្ឆន្នអព្ភានំ

១០៦. សោ ចិណ្ណមានត្តោ ភិក្ខូនំ អារោចេសិ – "អហំ, អាវុសោ, ឯកំ អាបត្តិំ អាបជ្ជិំ សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិស្សដ្ឋិំ ឯកាហប្បដិច្ឆន្នំ។ សោហំ សង្ឃំ ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា ឯកាហប្បដិច្ឆន្នាយ ឯកាហបរិវាសំ យាចិំ។ តស្ស មេ សង្ឃោ ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា ឯកាហប្បដិច្ឆន្នាយ ឯកាហបរិវាសំ អទាសិ។ សោហំ បរិវុត្ថបរិវាសោ សង្ឃំ ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា ឯកាហប្បដិច្ឆន្នាយ ឆារត្តំ មានត្តំ យាចិំ។ តស្ស មេ សង្ឃោ ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា ឯកាហប្បដិច្ឆន្នាយ ឆារត្តំ មានត្តំ អទាសិ។ សោហំ ចិណ្ណមានត្តោ។ កថំ នុ ខោ មយា បដិបជ្ជិតព្ព"ន្តិ? ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ "តេន ហិ, ភិក្ខវេ, សង្ឃោ ឧទាយិំ ភិក្ខុំ អព្ភេតុ។ ឯវញ្ច បន, ភិក្ខវេ, អព្ភេតព្ពោ –

"តេន ភិក្ខវេ, ឧទាយិនា ភិក្ខុនា សង្ឃំ ឧបសង្កមិត្វា...បេ.... ឯវមស្ស វចនីយោ – 'អហំ, ភន្តេ, ឯកំ អាបត្តិំ អាបជ្ជិំ សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិស្សដ្ឋិំ ឯកាហប្បដិច្ឆន្នំ។ សោហំ សង្ឃំ ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា ឯកាហប្បដិច្ឆន្នាយ ឯកាហបរិវាសំ យាចិំ។ តស្ស មេ សង្ឃោ ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា ឯកាហប្បដិច្ឆន្នាយ ឯកាហបរិវាសំ អទាសិ។ សោហំ បរិវុត្ថបរិវាសោ សង្ឃំ ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា ឯកាហប្បដិច្ឆន្នាយ ឆារត្តំ មានត្តំ យាចិំ។ តស្ស មេ សង្ឃោ ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា ឯកាហប្បដិច្ឆន្នាយ ឆារត្តំ មានត្តំ អទាសិ។ សោហំ, ភន្តេ, ចិណ្ណមានត្តោ សង្ឃំ អព្ភានំ យាចាមី'តិ។ ទុតិយម្បិ យាចិតព្ពំ។ តតិយម្បិ យាចិតព្ពំ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្ពោ –

១០៧. "សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ អយំ ឧទាយី ភិក្ខុ ឯកំ អាបត្តិំ អាបជ្ជិ សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិស្សដ្ឋិំ ឯកាហប្បដិច្ឆន្នំ។ សោ សង្ឃំ ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា ឯកាហប្បដិច្ឆន្នាយ ឯកាហបរិវាសំ យាចិ។ សង្ឃោ ឧទាយិស្ស ភិក្ខុនោ ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា ឯកាហប្បដិច្ឆន្នាយ ឯកាហបរិវាសំ អទាសិ។ សោ បរិវុត្ថបរិវាសោ សង្ឃំ ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា ឯកាហប្បដិច្ឆន្នាយ ឆារត្តំ មានត្តំ យាចិ។ សង្ឃោ ឧទាយិស្ស ភិក្ខុនោ ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា ឯកាហប្បដិច្ឆន្នាយ ឆារត្តំ មានត្តំ អទាសិ។ សោ ចិណ្ណមានត្តោ សង្ឃំ អព្ភានំ យាចតិ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, សង្ឃោ ឧទាយិំ ភិក្ខុំ អព្ភេយ្យ។ ឯសា ញត្តិ។

"សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ អយំ ឧទាយី ភិក្ខុ ឯកំ អាបត្តិំ អាបជ្ជិ សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិស្សដ្ឋិំ ឯកាហប្បដិច្ឆន្នំ។ សោ សង្ឃំ ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា ឯកាហប្បដិច្ឆន្នាយ ឯកាហបរិវាសំ យាចិ។ សង្ឃោ ឧទាយិស្ស ភិក្ខុនោ ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា

ឯកាហប្បដិច្ឆន្នាយ ឯកាហបរិវាសំ អទាសិ។ សោ បរិវុត្ថបរិវាសោ សង្ឃំ ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា ឯកាហប្បដិច្ឆន្នាយ ឆារត្តំ មានត្តំ យាចិ។ សង្ឃោ ឧទាយិស្ស ភិក្ខុនោ ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា ឯកាហប្បដិច្ឆន្នាយ ឆារត្តំ មានត្តំ អទាសិ។ សោ ចិណ្ណមានត្តោ សង្ឃំ អព្ភានំ យាចតិ។ សង្ឃោ ឧទាយិំ ភិក្ខុំ អព្ភេតិ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឧទាយិស្ស ភិក្ខុនោ អព្ភានំ, សោ តុណ្ហស្ស; យស្ស នក្ខមតិ, សោ ភាសេយ្យ។

"ទុតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ...បេ.... តតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ...បេ....។

"អព្ភិតោ សង្ឃេន ឧទាយិ ភិក្ខុ។ ខមតិ សង្ឃស្ស, តស្មា តុណ្ហី, ឯវមេតំ ធារយាមី"តិ។

បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នបរិវាសោ

១០៨. តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា ឧទាយិ ឯកំ អាបត្តិំ អាបន្នោ ហោតិ សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិស្សដ្ឋិំ ទ្វីហប្បដិច្ឆន្នំ...បេ.... តីហប្បដិច្ឆន្នំ...បេ.... ចតូហប្បដិច្ឆន្នំ...បេ.... បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នំ។ សោ ភិក្ខូនំ អារោចេសិ – "អហំ, អាវុសោ, ឯកំ អាបត្តិំ អាបជ្ជិំ សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិស្សដ្ឋិំ បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នំ។ កថំ នុ ខោ មយា បដិបជ្ជិតព្ព"ន្តិ? ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ "តេន ហិ, ភិក្ខវេ, សង្ឃោ ឧទាយិស្ស ភិក្ខុនោ ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នាយ បញ្ចាហបរិវាសំ ទេតុ។ ឯវញ្ច បន, ភិក្ខវេ, ទាតព្ពោ –

"តេន, ភិក្ខវេ, ឧទាយិនា ភិក្ខុនា សង្ឃំ ឧបសង្កមិត្វា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា វុឌ្ឍានំ ភិក្ខូនំ បាទេ វន្ទិត្វា ឧក្កុដិកំ និសីទិត្វា អញ្ជលិំ បគ្គហេត្វា ឯវមស្ស វចនីយោ – 'អហំ, ភន្តេ, ឯកំ អាបត្តិំ អាបជ្ជិំ សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិស្សដ្ឋិំ បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នំ។ សោហំ, ភន្តេ, សង្ឃំ ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នាយ បញ្ចាហបរិវាសំ យាចាមី'តិ។ ទុតិយម្បិ យាចិតព្ពោ។ តតិយម្បិ យាចិតព្ពោ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្ពោ –

១០៩. "សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ អយំ ឧទាយិ ភិក្ខុ ឯកំ អាបត្តិំ អាបជ្ជិ សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិស្សដ្ឋិំ បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នំ។ សោ សង្ឃំ ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នាយ បញ្ចាហបរិវាសំ យាចតិ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, សង្ឃោ ឧទាយិស្ស ភិក្ខុនោ ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នាយ បញ្ចាហបរិវាសំ ទទេយ្យ។ ឯសា ញត្តិ។

"សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ អយំ ឧទាយិ ភិក្ខុ ឯកំ អាបត្តិំ អាបជ្ជិ សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិស្សដ្ឋិំ បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នំ។ សោ សង្ឃំ ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នាយ បញ្ចាហបរិវាសំ យាចតិ។ សង្ឃោ ឧទាយិស្ស ភិក្ខុនោ ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នាយ បញ្ចាហបរិវាសំ ទេតិ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឧទាយិស្ស ភិក្ខុនោ ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នាយ បញ្ចាហបរិវាសស្ស ទានំ, សោ តុណ្ហស្ស; យស្ស នក្ខមតិ, សោ ភាសេយ្យ។

"ទុតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ...បេ.... តតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ...បេ....។

"ទិន្នោ សង្ឃេន ឧទាយិស្ស ភិក្ខុនោ ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នាយ បញ្ចាហបរិវាសោ។ ខមតិ សង្ឃស្ស, តស្មា តុណ្ហី, ឯវមេតំ ធារយាមី"តិ។

បារិវាសិកមូលាយបដិកស្សនា

១១០. សោ បរិវសន្តោ អន្តរា ឯកំ អាបត្តិំ អាបជ្ជិ សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិស្សដ្ឋិំ អប្បដិច្ឆន្នំ។ សោ ភិក្ខូនំ អារោចេសិ – "អហំ, អាវុសោ, ឯកំ អាបត្តិំ អាបជ្ជិំ សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិស្សដ្ឋិំ បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នំ។ សោហំ សង្ឃំ ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នាយ បញ្ចាហបរិវាសំ យាចិំ។ តស្ស មេ សង្ឃោ ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នាយ បញ្ចាហបរិវាសំ អទាសិ។ សោហំ បរិវសន្តោ អន្តរា ឯកំ អាបត្តិំ អាបជ្ជិំ សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិស្សដ្ឋិំ អប្បដិច្ឆន្នំ។ កថំ នុ ខោ មយា បដិបជ្ជិតព្ព"ន្តិ?

ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “តេន ហិ, ភិក្ខវេ, សង្ឃោ ឧទាយី ភិក្ខុំ អន្តរា ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា អប្បដិច្ឆន្នាយ មូលាយ បដិកស្សតុ។ ឯវញ្ច បន, ភិក្ខវេ, មូលាយ បដិកស្សិតព្ពោ –

“តេន, ភិក្ខវេ, ឧទាយិនា ភិក្ខុនា សង្ឃំ ឧបសង្កមិត្វា…បេ…. ឯវមស្ស វចនីយោ – ‘អហំ, ភន្តេ, ឯកំ អាបត្តឹ អាបជ្ជឹ សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិស្សដ្ឋឹ បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នំ ។ សោហំ សង្ឃំ ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នាយ បញ្ចាហបរិវាសំ យាចឹ។ តស្ស មេ សង្ឃោ ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នាយ បញ្ចាហបរិវាសំ អទាសិ។ សោហំ បរិវសន្តោ អន្តរា ឯកំ អាបត្តឹ អាបជ្ជឹ សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិស្សដ្ឋឹ អប្បដិច្ឆន្នំ។ សោហំ, ភន្តេ, សង្ឃំ អន្តរា ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា អប្បដិច្ឆន្នាយ មូលាយ បដិកស្សនំ យាចាមី’តិ។ ទុតិយម្បិ យាចិតព្ពា [យាចិតព្ពោ (សី. ឯវមុបរិបិ)]។ តតិយម្បិ យាចិតព្ពា [យាចិតព្ពោ (សី. ឯវមុបរិបិ)]។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្ពោ –

១១១. “សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ អយំ ឧទាយី ភិក្ខុ ឯកំ អាបត្តឹ អាបជ្ជិ សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិស្សដ្ឋឹ បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នំ។ សោ សង្ឃំ ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នាយ បញ្ចាហបរិវាសំ យាចិ។ សង្ឃោ ឧទាយិស្ស ភិក្ខុនោ ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នាយ បញ្ចាហបរិវាសំ អទាសិ។ សោ បរិវសន្តោ អន្តរា ឯកំ អាបត្តឹ អាបជ្ជិ សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិស្សដ្ឋឹ អប្បដិច្ឆន្នំ។ សោ សង្ឃំ អន្តរា ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា អប្បដិច្ឆន្នាយ មូលាយបដិកស្សនំ យាចតិ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, សង្ឃោ ឧទាយី ភិក្ខុំ អន្តរា ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា អប្បដិច្ឆន្នាយ មូលាយ បដិកស្សេយ្យ។ ឯសា ញត្តិ។

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ , សង្ឃោ។ អយំ ឧទាយី ភិក្ខុ ឯកំ អាបត្តឹ អាបជ្ជិ សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិស្សដ្ឋឹ បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នំ។ សោ សង្ឃំ ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នាយ បញ្ចាហបរិវាសំ យាចិ។ សង្ឃោ ឧទាយិស្ស ភិក្ខុនោ ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នាយ បញ្ចាហបរិវាសំ អទាសិ។ សោ បរិវសន្តោ អន្តរា ឯកំ អាបត្តឹ អាបជ្ជិ សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិស្សដ្ឋឹ អប្បដិច្ឆន្នំ។ សោ សង្ឃំ អន្តរា ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា អប្បដិច្ឆន្នាយ មូលាយបដិកស្សនំ យាចតិ។ សង្ឃោ ឧទាយី ភិក្ខុំ អន្តរា ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា អប្បដិច្ឆន្នាយ មូលាយ បដិកស្សតិ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឧទាយិស្ស ភិក្ខុនោ អន្តរា ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា អប្បដិច្ឆន្នាយ មូលាយបដិកស្សនា, សោ តុណ្ហស្ស; យស្ស នក្ខមតិ, សោ ភាសេយ្យ។

“ទុតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ…បេ…. តតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ…បេ…. ។

“បដិកស្សិតោ សង្ឃេន ឧទាយី ភិក្ខុ អន្តរា ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា អប្បដិច្ឆន្នាយ មូលាយបដិកស្សនា [មូលាយ (ស្យា.)]។ ខមតិ សង្ឃស្ស, តស្មា តុណ្ហី, ឯវមេតំ ធារយាមី”តិ។

មានត្តារហមូលាយបដិកស្សនា

១១២. សោ បរិវុត្ថបរិវាសោ មានត្តារហោ អន្តរា ឯកំ អាបត្តឹ អាបជ្ជិ សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិស្សដ្ឋឹ អប្បដិច្ឆន្នំ។ សោ ភិក្ខូនំ អារោចេសិ – “អហំ, អាវុសោ, ឯកំ អាបត្តឹ អាបជ្ជឹ សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិស្សដ្ឋឹ បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នំ។ សោហំ សង្ឃំ ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នាយ បញ្ចាហបរិវាសំ យាចឹ។ តស្ស មេ សង្ឃោ ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នាយ បញ្ចាហបរិវាសំ អទាសិ។ សោហំ បរិវសន្តោ អន្តរា ឯកំ អាបត្តឹ អាបជ្ជឹ សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិស្សដ្ឋឹ អប្បដិច្ឆន្នំ។ សោហំ សង្ឃំ អន្តរា ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា អប្បដិច្ឆន្នាយ មូលាយបដិកស្សនំ យាចឹ។ តំ មំ សង្ឃោ អន្តរា ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា អប្បដិច្ឆន្នាយ មូលាយ បដិកស្សិ។ សោហំ បរិវុត្ថបរិវាសោ មានត្តារហោ អន្តរា ឯកំ អាបត្តឹ អាបជ្ជឹ សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិស្សដ្ឋឹ អប្បដិច្ឆន្នំ។ កថំ នុ ខោ មយា បដិបជ្ជិតព្ព”ន្តិ? ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “តេន ហិ, ភិក្ខវេ, សង្ឃោ ឧទាយី ភិក្ខុំ អន្តរា ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា អប្បដិច្ឆន្នាយ មូលាយ បដិកស្សតុ។ ឯវញ្ច បន, ភិក្ខវេ, មូលាយ បដិកស្សិតព្ពោ –

“តេន, ភិក្ខវេ, ឧទាយិនា ភិក្ខុនា សង្ឃំ ឧបសង្កមិត្វា…បេ…. ឯវមស្ស វចនីយោ – ‘អហំ, ភន្តេ, ឯកំ អាបត្តឹ អាបជ្ជឹ សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិស្សដ្ឋឹ បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នំ…បេ…. សោហំ បរិវុត្ថបរិវាសោ មានត្តារហោ អន្តរា

ឯកំ អាបត្តឹ អាបជ្ជឹ សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិស្សដ្ឋឹ អប្បដិច្ឆន្នំ។ សោហំ សង្ឃំ អន្តរា ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា អប្បដិច្ឆន្នាយ មូលាយបដិកស្សនំ យាចាមី'តិ។ ទុតិយម្បិ យាចិតព្ពា។ តតិយម្បិ យាចិតព្ពា។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្ពោ –

១១៣. "សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ អយំ ឧទាយី ភិក្ខុ ឯកំ អាបត្តឹ អាបជ្ជិ សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិស្សដ្ឋឹ បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នំ...បេ.... សោ បរិវុត្ថបរិវាសោ មានត្តារហោ អន្តរា ឯកំ អាបត្តឹ អាបជ្ជិ សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិស្សដ្ឋឹ អប្បដិច្ឆន្នំ។ សោ សង្ឃំ អន្តរា ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា អប្បដិច្ឆន្នាយ មូលាយបដិកស្សនំ យាចតិ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, សង្ឃោ ឧទាយឹ ភិក្ខុំ អន្តរា ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា អប្បដិច្ឆន្នាយ មូលាយ បដិកស្សេយ្យ។ ឯសា ញត្តិ។

"សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ អយំ ឧទាយី ភិក្ខុ ឯកំ អាបត្តឹ អាបជ្ជិ សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិស្សដ្ឋឹ បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នំ...បេ.... សោ បរិវុត្ថបរិវាសោ មានត្តារហោ អន្តរា ឯកំ អាបត្តឹ អាបជ្ជិ សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិស្សដ្ឋឹ អប្បដិច្ឆន្នំ។ សោ សង្ឃំ អន្តរា ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា អប្បដិច្ឆន្នាយ មូលាយបដិកស្សនំ យាចតិ ។ សង្ឃោ ឧទាយឹ ភិក្ខុំ អន្តរា ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា អប្បដិច្ឆន្នាយ មូលាយ បដិកស្សតិ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឧទាយិស្ស ភិក្ខុនោ អន្តរា ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា អប្បដិច្ឆន្នាយ មូលាយបដិកស្សនា, សោ តុណ្ហស្ស; យស្ស នក្ខមតិ, សោ ភាសេយ្យ។

"ទុតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ...បេ.... តតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ...បេ....។

"បដិកស្សិតោ សង្ឃេន ឧទាយី ភិក្ខុ អន្តរា ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា អប្បដិច្ឆន្នាយ មូលាយបដិកស្សនា។ ខមតិ សង្ឃស្ស, តស្មា តុណ្ហី, ឯវមេតំ ធារយាមី"តិ។

តិកាបត្តិមានត្តំ

១១៤. សោ បរិវុត្ថបរិវាសោ ភិក្ខូនំ អារោចេសិ – "អហំ, អាវុសោ, ឯកំ អាបត្តឹ អាបជ្ជឹ សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិស្សដ្ឋឹ បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នំ...បេ.... សោហំ បរិវុត្ថបរិវាសោ។ កថំ នុ ខោ មយា បដិបជ្ជិតព្ព"ន្តិ? ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ "តេន ហិ, ភិក្ខវេ, សង្ឃោ ឧទាយិស្ស ភិក្ខុនោ តិស្សន្នំ អាបត្តីនំ ឆារត្តំ មានត្តំ ទេតុ។ ឯវញ្ច បន, ភិក្ខវេ, ទាតព្ពំ –

"តេន, ភិក្ខវេ, ឧទាយិនា ភិក្ខុនា សង្ឃំ ឧបសង្កមិត្វា...បេ.... ឯវមស្ស វចនីយោ – 'អហំ, ភន្តេ, ឯកំ អាបត្តឹ អាបជ្ជឹ សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិស្សដ្ឋឹ បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នំ។ សោហំ សង្ឃំ ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នាយ បញ្ចាហបរិវាសំ យាចឹ។ តស្ស មេ សង្ឃោ ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នាយ បញ្ចាហបរិវាសំ អទាសិ...បេ.... សោហំ, ភន្តេ, បរិវុត្ថបរិវាសោ សង្ឃំ តិស្សន្នំ អាបត្តីនំ ឆារត្តំ មានត្តំ យាចាមី'តិ។ ទុតិយម្បិ យាចិតព្ពំ។ តតិយម្បិ យាចិតព្ពំ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្ពោ –

១១៥. "សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ អយំ ឧទាយី ភិក្ខុ ឯកំ អាបត្តឹ អាបជ្ជិ សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិស្សដ្ឋឹ បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នំ...បេ.... សោ បរិវុត្ថបរិវាសោ សង្ឃំ តិស្សន្នំ អាបត្តីនំ ឆារត្តំ មានត្តំ យាចតិ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, សង្ឃោ ឧទាយិស្ស ភិក្ខុនោ តិស្សន្នំ អាបត្តីនំ ឆារត្តំ មានត្តំ ទទេយ្យ។ ឯសា ញត្តិ។

"សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ អយំ ឧទាយី ភិក្ខុ ឯកំ អាបត្តឹ អាបជ្ជិ សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិស្សដ្ឋឹ បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នំ...បេ.... សោ បរិវុត្ថបរិវាសោ សង្ឃំ តិស្សន្នំ អាបត្តីនំ ឆារត្តំ មានត្តំ យាចតិ។ សង្ឃោ ឧទាយិស្ស ភិក្ខុនោ តិស្សន្នំ អាបត្តីនំ ឆារត្តំ មានត្តំ ទេតិ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឧទាយិស្ស ភិក្ខុនោ តិស្សន្នំ អាបត្តីនំ ឆារត្តំ មានត្តស្ស ទានំ, សោ តុណ្ហស្ស; យស្ស នក្ខមតិ, សោ ភាសេយ្យ។

"ទុតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ...បេ.... តតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ...បេ....។

"ទិន្នំ សង្ឃេន ឧទាយិស្ស ភិក្ខុនោ តិស្សន្នំ អាបត្តីនំ ឆារត្តំ មានត្តំ។ ខមតិ សង្ឃស្ស, តស្មា តុណ្ហី, ឯវមេតំ ធារយាមី"តិ។

មានត្តចារិកមូលាយបដិកស្សនា

១១៦. សោ មានត្តំ ចរន្តោ អន្តរា ឯកំ អាបត្តឹ អាបជ្ជិ សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិស្សដ្ឋឹ អប្បដិច្ឆន្នំ។ សោ ភិក្ខូនំ អារោចេសិ – “អហំ, អាវុសោ, ឯកំ អាបត្តឹ អាបជ្ជឹ សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិស្សដ្ឋឹ បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នំ…បេ… សោហំ មានត្តំ ចរន្តោ អន្តរា ឯកំ អាបត្តឹ អាបជ្ជឹ សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិស្សដ្ឋឹ អប្បដិច្ឆន្នំ។ កថំ នុ ខោ មយា បដិបជ្ជិតព្ព”ន្តិ? ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “តេន ហិ, ភិក្ខវេ, សង្ឃោ ឧទាយិ ភិក្ខុំ អន្តរា ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា អប្បដិច្ឆន្នាយ មូលាយ បដិកស្សិត្វា ឆារត្តំ មានត្តំ ទេតុ។ ឯវញ្ច បន, ភិក្ខវេ, មូលាយ បដិកស្សិតព្ពោ – តេន, ភិក្ខវេ, ឧទាយិនា ភិក្ខុនា សង្ឃំ ឧបសង្កមិត្វា…បេ… ឯវមស្ស វចនីយោ – ‘អហំ, ភន្តេ , ឯកំ អាបត្តឹ អាបជ្ជឹ សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិស្សដ្ឋឹ បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នំ…បេ… សោហំ មានត្តំ ចរន្តោ អន្តរា ឯកំ អាបត្តឹ អាបជ្ជឹ សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិស្សដ្ឋឹ អប្បដិច្ឆន្នំ។ សោហំ, ភន្តេ, សង្ឃំ អន្តរា ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា អប្បដិច្ឆន្នាយ មូលាយបដិកស្សនំ យាចាមី’តិ។ ទុតិយម្បិ យាចិតព្ពា។ តតិយម្បិ យាចិតព្ពា។ “ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្ពោ –

១១៧. “សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ អយំ ឧទាយី ភិក្ខុ…បេ… មូលាយបដិកស្សនំ យាចតិ ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, សង្ឃោ ឧទាយឹ ភិក្ខុំ អន្តរា ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា អប្បដិច្ឆន្នាយ មូលាយ បដិកស្សេយ្យ។ ឯសា ញត្តិ…បេ… បដិកស្សិតោ សង្ឃេន ឧទាយី ភិក្ខុ អន្តរា ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា អប្បដិច្ឆន្នាយ មូលាយបដិកស្សនា។ ខមតិ សង្ឃស្ស, តស្មា តុណ្ហី, ឯវមេតំ ធារយាមីតិ។

“ឯវញ្ច បន, ភិក្ខវេ, ឆារត្តំ មានត្តំ ទាតព្ពំ – តេន, ភិក្ខវេ, ឧទាយិនា ភិក្ខុនា…បេ… ឯវមស្ស វចនីយោ – ‘អហំ, ភន្តេ, ឯកំ អាបត្តឹ អាបជ្ជឹ សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិស្សដ្ឋឹ បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នំ…បេ… សោហំ មានត្តំ ចរន្តោ អន្តរា ឯកំ អាបត្តឹ អាបជ្ជឹ សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិស្សដ្ឋឹ អប្បដិច្ឆន្នំ។ សោហំ សង្ឃំ អន្តរា ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា អប្បដិច្ឆន្នាយ មូលាយបដិកស្សនំ យាចឹ។ តំ មំ សង្ឃោ អន្តរា ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា អប្បដិច្ឆន្នាយ មូលាយ បដិកស្សិ។ សោហំ, ភន្តេ, សង្ឃំ អន្តរា ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា អប្បដិច្ឆន្នាយ ឆារត្តំ មានត្តំ យាចាមី’តិ។ ទុតិយម្បិ យាចិតព្ពំ។ តតិយម្បិ យាចិតព្ពំ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្ពោ –

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ អយំ ឧទាយី ភិក្ខុ…បេ… ឆារត្តំ មានត្តំ យាចតិ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, សង្ឃោ ឧទាយិស្ស ភិក្ខុនោ អន្តរា ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា អប្បដិច្ឆន្នាយ ឆារត្តំ មានត្តំ ទទេយ្យ។ ឯសា ញត្តិ…បេ… ទិន្នំ សង្ឃេន ឧទាយិស្ស ភិក្ខុនោ អន្តរា ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា អប្បដិច្ឆន្នាយ ឆារត្តំ មានត្តំ។ ខមតិ សង្ឃស្ស, តស្មា តុណ្ហី, ឯវមេតំ ធារយាមី”តិ។

អព្ភានារហមូលាយបដិកស្សនា

១១៨. សោ ចិណ្ណមានត្តោ អព្ភានារហោ អន្តរា ឯកំ អាបត្តឹ អាបជ្ជិ សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិស្សដ្ឋឹ អប្បដិច្ឆន្នំ។ សោ ភិក្ខូនំ អារោចេសិ – “អហំ, អាវុសោ, ឯកំ អាបត្តឹ អាបជ្ជឹ សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិស្សដ្ឋឹ បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នំ…បេ… សោហំ ចិណ្ណមានត្តោ អព្ភានារហោ អន្តរា ឯកំ អាបត្តឹ អាបជ្ជឹ សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិស្សដ្ឋឹ អប្បដិច្ឆន្នំ។ កថំ នុ ខោ មយា បដិបជ្ជិតព្ព”ន្តិ? ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “តេន ហិ, ភិក្ខវេ, សង្ឃោ ឧទាយឹ ភិក្ខុំ អន្តរា ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា អប្បដិច្ឆន្នាយ មូលាយ បដិកស្សិត្វា ឆារត្តំ មានត្តំ ទេតុ។ ឯវញ្ច បន, ភិក្ខវេ, មូលាយ បដិកស្សិតព្ពោ…បេ…។

“ឯវញ្ច បន, ភិក្ខវេ, ឆារត្តំ មានត្តំ ទាតព្ពំ…បេ…។

“ទិន្នំ សង្ឃេន ឧទាយិស្ស ភិក្ខុនោ អន្តរា ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា អប្បដិច្ឆន្នាយ ឆារត្តំ មានត្តំ។ ខមតិ សង្ឃស្ស, តស្មា តុណ្ហី, ឯវមេតំ ធារយាមី”តិ។

មូលាយបដិកស្សិតអព្ភានំ

១១៩. សោ ចិណ្ណមានត្តោ ភិក្ខូនំ អារោចេសិ – “អហំ, អាវុសោ, ឯកំ អាបត្តឹ អាបជ្ជឹ សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិស្សដ្ឋឹ បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នំ…បេ… សោហំ ចិណ្ណមានត្តោ។ កថំ នុ ខោ មយា បដិបជ្ជិតព្ព”ន្តិ? ភគវតោ ឯតមត្ថំ

អារោចេសុំ។ តេន ហិ, ភិក្ខវេ, សង្ឃោ ឧទាយី ភិក្ខុំ អព្ភេតុ។ ឯវញ្ច បន, ភិក្ខវេ, អព្ភេតព្ពោ –

“តេន, ភិក្ខវេ, ឧទាយិនា ភិក្ខុនា សង្ឃំ ឧបសង្កមិត្វា...បេ.... ឯវមស្ស វចនីយោ – ‘អហំ, ភន្តេ, ឯកំ អាបត្តឹ អាបជ្ជឹ សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិស្សដ្ឋឹ បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នំ។ សោហំ សង្ឃំ ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នាយ បញ្ចាហបរិវាសំ យាចឹ។ តស្ស មេ សង្ឃោ ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នាយ បញ្ចាហបរិវាសំ អទាសិ។ សោហំ បរិវសន្តោ អន្តរា ឯកំ អាបត្តឹ អាបជ្ជឹ សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិស្សដ្ឋឹ អប្បដិច្ឆន្នំ។ សោហំ សង្ឃំ អន្តរា ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា អប្បដិច្ឆន្នាយ មូលាយបដិកស្សនំ យាចឹ។ តំ មំ សង្ឃោ អន្តរា ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា អប្បដិច្ឆន្នាយ មូលាយ បដិកស្សិ។ សោហំ បរិវុត្ថបរិវាសោ មានត្តារហោ អន្តរា ឯកំ អាបត្តឹ អាបជ្ជឹ សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិស្សដ្ឋឹ អប្បដិច្ឆន្នំ។ សោហំ សង្ឃំ អន្តរា ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា អប្បដិច្ឆន្នាយ មូលាយបដិកស្សនំ យាចឹ។ តំ មំ សង្ឃោ អន្តរា ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា អប្បដិច្ឆន្នាយ មូលាយ បដិកស្សិ។ សោហំ បរិវុត្ថបរិវាសោ សង្ឃំ តិស្សន្នំ អាបត្តីនំ ឆារត្តំ មានត្តំ យាចឹ។ តស្ស មេ សង្ឃោ តិស្សន្នំ អាបត្តីនំ ឆារត្តំ មានត្តំ អទាសិ។ សោហំ មានត្តំ ចរន្តោ អន្តរា ឯកំ អាបត្តឹ អាបជ្ជឹ សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិស្សដ្ឋឹ អប្បដិច្ឆន្នំ។ សោហំ សង្ឃំ អន្តរា ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា អប្បដិច្ឆន្នាយ មូលាយបដិកស្សនំ យាចឹ។ តំ មំ សង្ឃោ អន្តរា ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា អប្បដិច្ឆន្នាយ មូលាយ បដិកស្សិ។ សោហំ សង្ឃំ អន្តរា ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា អប្បដិច្ឆន្នាយ ឆារត្តំ មានត្តំ យាចឹ។ តស្ស មេ សង្ឃោ អន្តរា ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា អប្បដិច្ឆន្នាយ ឆារត្តំ មានត្តំ អទាសិ។ សោហំ ចិណ្ណមានត្តោ អព្ភានារហោ អន្តរា ឯកំ អាបត្តឹ អាបជ្ជឹ សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិស្សដ្ឋឹ អប្បដិច្ឆន្នំ។ សោហំ សង្ឃំ អន្តរា ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា អប្បដិច្ឆន្នាយ មូលាយបដិកស្សនំ យាចឹ។ តំ មំ សង្ឃោ អន្តរា ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា អប្បដិច្ឆន្នាយ មូលាយ បដិកស្សិ។ សោហំ សង្ឃំ អន្តរា ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា អប្បដិច្ឆន្នាយ ឆារត្តំ មានត្តំ យាចឹ។ តស្ស មេ សង្ឃោ អន្តរា ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា អប្បដិច្ឆន្នាយ ឆារត្តំ មានត្តំ អទាសិ។ សោហំ, ភន្តេ, ចិណ្ណមានត្តោ សង្ឃំ អព្ភានំ យាចាមី’”តិ។

“ទុតិយម្បិ យាចិតព្ពំ។ តតិយម្បិ យាចិតព្ពំ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្ពោ –

១២០. “សុណាតុ មេ , ភន្តេ, សង្ឃោ។ អយំ ឧទាយី ភិក្ខុ ឯកំ អាបត្តឹ អាបជ្ជិ សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិស្សដ្ឋឹ បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នំ។ សោ សង្ឃំ ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នាយ បញ្ចាហបរិវាសំ យាចិ។ សង្ឃោ ឧទាយិស្ស ភិក្ខុនោ ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នាយ បញ្ចាហបរិវាសំ អទាសិ។ សោ បរិវសន្តោ អន្តរា ឯកំ អាបត្តឹ អាបជ្ជិ សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិស្សដ្ឋឹ អប្បដិច្ឆន្នំ។ សោ សង្ឃំ អន្តរា ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា អប្បដិច្ឆន្នាយ មូលាយបដិកស្សនំ យាចិ។ សង្ឃោ ឧទាយី ភិក្ខុំ អន្តរា ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា អប្បដិច្ឆន្នាយ មូលាយ បដិកស្សិ។ សោ បរិវុត្ថបរិវាសោ មានត្តារហោ អន្តរា ឯកំ អាបត្តឹ អាបជ្ជិ សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិស្សដ្ឋឹ អប្បដិច្ឆន្នំ។ សោ សង្ឃំ អន្តរា ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា អប្បដិច្ឆន្នាយ មូលាយបដិកស្សនំ យាចិ។ សង្ឃោ ឧទាយី ភិក្ខុំ អន្តរា ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា អប្បដិច្ឆន្នាយ មូលាយ បដិកស្សិ។ សោ បរិវុត្ថបរិវាសោ សង្ឃំ តិស្សន្នំ អាបត្តីនំ ឆារត្តំ មានត្តំ យាចិ។ សង្ឃោ ឧទាយិស្ស ភិក្ខុនោ តិស្សន្នំ អាបត្តីនំ ឆារត្តំ មានត្តំ អទាសិ។ សោ មានត្តំ ចរន្តោ អន្តរា ឯកំ អាបត្តឹ អាបជ្ជិ សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិស្សដ្ឋឹ អប្បដិច្ឆន្នំ។ សោ សង្ឃំ អន្តរា ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា អប្បដិច្ឆន្នាយ មូលាយបដិកស្សនំ យាចិ។ សង្ឃោ ឧទាយី ភិក្ខុំ អន្តរា ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា អប្បដិច្ឆន្នាយ មូលាយ បដិកស្សិ។ សោ សង្ឃំ អន្តរា ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា អប្បដិច្ឆន្នាយ ឆារត្តំ មានត្តំ យាចិ។ សង្ឃោ ឧទាយិស្ស ភិក្ខុនោ អន្តរា ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា អប្បដិច្ឆន្នាយ ឆារត្តំ មានត្តំ អទាសិ។ សោ ចិណ្ណមានត្តោ អព្ភានារហោ អន្តរា ឯកំ អាបត្តឹ អាបជ្ជិ សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិស្សដ្ឋឹ អប្បដិច្ឆន្នំ។ សោ សង្ឃំ អន្តរា ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា អប្បដិច្ឆន្នាយ មូលាយបដិកស្សនំ យាចិ។ សង្ឃោ ឧទាយី ភិក្ខុំ អន្តរា ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា អប្បដិច្ឆន្នាយ មូលាយ បដិកស្សិ។ សោ សង្ឃំ អន្តរា ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា អប្បដិច្ឆន្នាយ ឆារត្តំ មានត្តំ យាចិ។ សង្ឃោ ឧទាយិស្ស ភិក្ខុនោ អន្តរា ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា អប្បដិច្ឆន្នាយ ឆារត្តំ មានត្តំ អទាសិ។ សោ ចិណ្ណមានត្តោ សង្ឃំ អព្ភានំ យាចតិ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, សង្ឃោ ឧទាយី ភិក្ខុំ អព្ភេយ្យ។ ឯសា ញត្តិ។

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ អយំ ឧទាយី ភិក្ខុ ឯកំ អាបត្តឹ អាបជ្ជិ សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិស្សដ្ឋឹ បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នំ…បេ… សោ ចិណ្ណមានត្តោ សង្ឃំ អព្ភានំ យាចតិ។ សង្ឃោ ឧទាយឹ ភិក្ខុំ អព្ភេតិ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឧទាយិស្ស ភិក្ខុនោ អព្ភានំ, សោ តុណ្ហស្ស; យស្ស នក្ខមតិ, សោ ភាសេយ្យ។

“ទុតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ…បេ… តតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ…បេ…។

“អព្ភិតោ សង្ឃេន ឧទាយី ភិក្ខុ។ ខមតិ សង្ឃស្ស, តស្មា តុណ្ហី, ឯវមេតំ ធារយាមី”តិ។

បក្ខប្បដិច្ឆន្នបរិវាសោ

១២១. តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា ឧទាយី ឯកំ អាបត្តឹ អាបន្នោ ហោតិ សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិស្សដ្ឋឹ បក្ខប្បដិច្ឆន្នំ។ សោ ភិក្ខូនំ អារោចេសិ – “អហំ, អាវុសោ, ឯកំ អាបត្តឹ អាបជ្ជឹ សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិស្សដ្ឋឹ បក្ខប្បដិច្ឆន្នំ។ កថំ នុ ខោ មយា បដិបជ្ជិតព្ព”ន្តិ? ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “តេន ហិ, ភិក្ខវេ, សង្ឃោ ឧទាយិស្ស ភិក្ខុនោ ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា បក្ខប្បដិច្ឆន្នាយ បក្ខបរិវាសំ ទេតុ។ ឯវញ្ច បន, ភិក្ខវេ, ទាតព្ពោ –

“តេន, ភិក្ខវេ, ឧទាយិនា ភិក្ខុនា សង្ឃំ ឧបសង្កមិត្វា…បេ… ឯវមស្ស វចនីយោ – ‘អហំ, ភន្តេ, ឯកំ អាបត្តឹ អាបជ្ជឹ សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិស្សដ្ឋឹ បក្ខប្បដិច្ឆន្នំ។ សោហំ, ភន្តេ, សង្ឃំ ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា បក្ខប្បដិច្ឆន្នាយ បក្ខបរិវាសំ យាចាមី’តិ។ ទុតិយម្បិ យាចិតព្ពោ។ តតិយម្បិ យាចិតព្ពោ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្ពោ –

១២២. “សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ អយំ ឧទាយី ភិក្ខុ ឯកំ អាបត្តឹ អាបជ្ជិ សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិស្សដ្ឋឹ បក្ខប្បដិច្ឆន្នំ។ សោ សង្ឃំ ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា បក្ខប្បដិច្ឆន្នាយ បក្ខបរិវាសំ យាចតិ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, សង្ឃោ ឧទាយិស្ស ភិក្ខុនោ ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា បក្ខប្បដិច្ឆន្នាយ បក្ខបរិវាសំ ទទេយ្យ។ ឯសា ញត្តិ។

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ អយំ ឧទាយី ភិក្ខុ ឯកំ អាបត្តឹ អាបជ្ជិ សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិស្សដ្ឋឹ បក្ខប្បដិច្ឆន្នំ។ សោ សង្ឃំ ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា បក្ខប្បដិច្ឆន្នាយ បក្ខបរិវាសំ យាចតិ។ សង្ឃោ ឧទាយិស្ស ភិក្ខុនោ ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា បក្ខប្បដិច្ឆន្នាយ បក្ខបរិវាសំ ទេតិ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឧទាយិស្ស ភិក្ខុនោ ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា បក្ខប្បដិច្ឆន្នាយ បក្ខបរិវាសស្ស ទានំ, សោ តុណ្ហស្ស; យស្ស នក្ខមតិ, សោ ភាសេយ្យ។

“ទុតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ…បេ… តតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ…បេ…។

“ទិន្នោ សង្ឃេន ឧទាយិស្ស ភិក្ខុនោ ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា បក្ខប្បដិច្ឆន្នាយ បក្ខបរិវាសោ។ ខមតិ សង្ឃស្ស, តស្មា តុណ្ហី, ឯវមេតំ ធារយាមី”តិ។

បក្ខបារិវាសិកមូលាយបដិកស្សនា

១២៣. សោ បរិវសន្តោ អន្តរា ឯកំ អាបត្តឹ អាបជ្ជិ សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិស្សដ្ឋឹ បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នំ។ សោ ភិក្ខូនំ អារោចេសិ – “អហំ, អាវុសោ, ឯកំ អាបត្តឹ អាបជ្ជឹ សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិស្សដ្ឋឹ បក្ខប្បដិច្ឆន្នំ។ សោហំ សង្ឃំ ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា បក្ខប្បដិច្ឆន្នាយ បក្ខបរិវាសំ យាចឹ។ តស្ស មេ សង្ឃោ ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា បក្ខប្បដិច្ឆន្នាយ បក្ខបរិវាសំ អទាសិ។ សោហំ បរិវសន្តោ អន្តរា ឯកំ អាបត្តឹ អាបជ្ជឹ សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិស្សដ្ឋឹ បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នំ។ កថំ នុ ខោ មយា បដិបជ្ជិតព្ព”ន្តិ! ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “តេន ហិ, ភិក្ខវេ, សង្ឃោ ឧទាយឹ ភិក្ខុំ អន្តរា ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នាយ មូលាយ បដិកស្សិត្វា បុរិមាយ អាបត្តិយា សមោធានបរិវាសំ ទេតុ។ ឯវញ្ច បន, ភិក្ខវេ, មូលាយ បដិកស្សិតព្ពោ –

“តេន, ភិក្ខវេ, ឧទាយិនា ភិក្ខុនា សង្ឃំ ឧបសង្កមិត្វា…បេ… ឯវមស្ស វចនីយោ – ‘អហំ, ភន្តេ, ឯកំ អាបត្តឹ អាបជ្ជឹ សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិស្សដ្ឋឹ បក្ខប្បដិច្ឆន្នំ។ សោហំ សង្ឃំ ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា បក្ខប្បដិច្ឆន្នាយ បក្ខបរិវាសំ យាចឹ។ តស្ស មេ សង្ឃោ ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្ក

វិសុទ្ធិយា បក្ខប្បដិច្ឆន្នាយ បក្ខបរិវាសំ អទាសិ។ សោហំ បរិវសន្តោ អន្តរា ឯកំ អាបត្តិំ អាបជ្ជឹ សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិស្សដ្ឋឹ បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នំ។ សោហំ, ភន្តេ, សង្ឃំ អន្តរា ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នាយ មូលាយបដិកស្សនំ យាចាមី'តិ។ ទុតិយម្បិ យាចិតព្ពា។ តតិយម្បិ យាចិតព្ពា។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្ពោ –

១២៤. "សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ អយំ ឧទាយី ភិក្ខុ ឯកំ អាបត្តិំ អាបជ្ជិ សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិស្សដ្ឋឹ បក្ខប្បដិច្ឆន្នំ។ សោ សង្ឃំ ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា បក្ខប្បដិច្ឆន្នាយ បក្ខបរិវាសំ យាចិ ។ សង្ឃោ ឧទាយិស្ស ភិក្ខុនោ ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា បក្ខប្បដិច្ឆន្នាយ បក្ខបរិវាសំ អទាសិ។ សោ បរិវសន្តោ អន្តរា ឯកំ អាបត្តិំ អាបជ្ជិ សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិស្សដ្ឋឹ បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នំ។ សោ សង្ឃំ អន្តរា ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នាយ មូលាយបដិកស្សនំ យាចតិ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, សង្ឃោ ឧទាយឹ ភិក្ខុំ អន្តរា ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នាយ មូលាយ បដិកស្សេយ្យ។ ឯសា ញត្តិ។

"សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ អយំ ឧទាយី ភិក្ខុ ឯកំ អាបត្តិំ អាបជ្ជិ សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិស្សដ្ឋឹ បក្ខប្បដិច្ឆន្នំ។ សោ សង្ឃំ ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា បក្ខប្បដិច្ឆន្នាយ បក្ខបរិវាសំ យាចិ។ សង្ឃោ ឧទាយិស្ស ភិក្ខុនោ ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា បក្ខប្បដិច្ឆន្នាយ បក្ខបរិវាសំ អទាសិ។ សោ បរិវសន្តោ អន្តរា ឯកំ អាបត្តិំ អាបជ្ជិ សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិស្សដ្ឋឹ បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នំ។ សោ សង្ឃំ អន្តរា ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នាយ មូលាយបដិកស្សនំ យាចតិ។ សង្ឃោ ឧទាយឹ ភិក្ខុំ អន្តរា ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នាយ មូលាយ បដិកស្សតិ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឧទាយិស្ស ភិក្ខុនោ អន្តរា ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នាយ មូលាយបដិកស្សនា, សោ តុណ្ហស្ស; យស្ស នក្ខមតិ, សោ ភាសេយ្យ។

"ទុតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ...បេ.... តតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ...បេ....។

"បដិកស្សិតោ សង្ឃេន ឧទាយី ភិក្ខុ អន្តរា ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នាយ មូលាយបដិកស្សនា។ ខមតិ សង្ឃស្ស, តស្មា តុណ្ហី, ឯវមេតំ ធារយាមី"តិ។

សមោធានបរិវាសោ

១២៥. "ឯវញ្ច បន, ភិក្ខវេ, បុរិមាយ អាបត្តិយា សមោធានបរិវាសោ ទាតព្ពោ – តេន, ភិក្ខវេ, ឧទាយិនា ភិក្ខុនា សង្ឃំ ឧបសង្កមិត្វា...បេ.... ឯវមស្ស វចនីយោ – 'អហំ, ភន្តេ, ឯកំ អាបត្តិំ អាបជ្ជឹ សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិស្សដ្ឋឹ បក្ខប្បដិច្ឆន្នំ។ សោហំ សង្ឃំ ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា បក្ខប្បដិច្ឆន្នាយ បក្ខបរិវាសំ យាចឹ។ តស្ស មេ សង្ឃោ ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា បក្ខប្បដិច្ឆន្នាយ បក្ខបរិវាសំ អទាសិ។ សោហំ បរិវសន្តោ អន្តរា ឯកំ អាបត្តិំ អាបជ្ជឹ សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិស្សដ្ឋឹ បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នំ។ សោហំ សង្ឃំ អន្តរា ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នាយ មូលាយបដិកស្សនំ យាចឹ។ តំ មំ សង្ឃោ អន្តរា ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នាយ មូលាយ បដិកស្សិ។ សោហំ, ភន្តេ, សង្ឃំ អន្តរា ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នាយ បុរិមាយ អាបត្តិយា សមោធានបរិវាសំ យាចាមី'"តិ។

"ទុតិយម្បិ យាចិតព្ពោ។ តតិយម្បិ យាចិតព្ពោ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្ពោ –

១២៦. "សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ អយំ ឧទាយី ភិក្ខុ ឯកំ អាបត្តិំ អាបជ្ជិ សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិស្សដ្ឋឹ បក្ខប្បដិច្ឆន្នំ។ សោ សង្ឃំ ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា បក្ខប្បដិច្ឆន្នាយ បក្ខបរិវាសំ យាចិ។ សង្ឃោ ឧទាយិស្ស ភិក្ខុនោ ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា បក្ខប្បដិច្ឆន្នាយ បក្ខបរិវាសំ អទាសិ។ សោ បរិវសន្តោ អន្តរា ឯកំ អាបត្តិំ អាបជ្ជិ សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិស្សដ្ឋឹ បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នំ។ សោ សង្ឃំ អន្តរា ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នាយ មូលាយបដិកស្សនំ យាចិ។ សង្ឃោ ឧទាយឹ ភិក្ខុំ អន្តរា ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នាយ មូលាយ បដិកស្សិ។ សោ សង្ឃំ អន្តរា ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នាយ បុរិមាយ អាបត្តិយា សមោធានបរិវាសំ យាចតិ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, សង្ឃោ ឧទាយិស្ស ភិក្ខុនោ អន្តរា ឯកិស្សា

អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នាយ បុរិមាយ អាបត្តិយា សមោធានបរិវាសំ ទទេយ្យ។ ឯសា ញត្តិ។

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ អយំ ឧទាយី ភិក្ខុ ឯកំ អាបត្តឹ អាបជ្ជិ សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិស្សដ្ឋឹ បក្ខប្បដិច្ឆន្នំ។ សោ សង្ឃំ ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា បក្ខប្បដិច្ឆន្នាយ បក្ខបរិវាសំ យាចិ។ សង្ឃោ ឧទាយិស្ស ភិក្ខុនោ ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា បក្ខប្បដិច្ឆន្នាយ បក្ខបរិវាសំ អទាសិ។ សោ បរិវសន្តោ អន្តរា ឯកំ អាបត្តឹ អាបជ្ជិ សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិស្សដ្ឋឹ បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នំ ។ សោ សង្ឃំ អន្តរា ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នាយ មូលាយបដិកស្សនំ យាចិ។ សង្ឃោ ឧទាយឹ ភិក្ខុំ អន្តរា ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នាយ មូលាយ បដិកស្សិ។ សោ សង្ឃំ អន្តរា ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នាយ បុរិមាយ អាបត្តិយា សមោធានបរិវាសំ យាចតិ។ សង្ឃោ ឧទាយិស្ស ភិក្ខុនោ អន្តរា ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នាយ បុរិមាយ អាបត្តិយា សមោធានបរិវាសំ ទេតិ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឧទាយិស្ស ភិក្ខុនោ អន្តរា ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នាយ បុរិមាយ អាបត្តិយា សមោធានបរិវាសស្ស ទានំ, សោ តុណ្ហស្ស; យស្ស នក្ខមតិ, សោ ភាសេយ្យ។

“ទុតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ…បេ…. តតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ…បេ….។

“ទិន្នោ សង្ឃេន ឧទាយិស្ស ភិក្ខុនោ អន្តរា ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នាយ បុរិមាយ អាបត្តិយា សមោធានបរិវាសោ។ ខមតិ សង្ឃស្ស, តស្មា តុណ្ហី, ឯវមេតំ ធារយាមី”តិ។

មានត្តារហមូលាយបដិកស្សនាទិ

១២៧. សោ បរិវុត្ថបរិវាសោ មានត្តារហោ អន្តរា ឯកំ អាបត្តឹ អាបជ្ជិ សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិស្សដ្ឋឹ បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នំ។ សោ ភិក្ខូនំ អារោចេសិ – “អហំ, អាវុសោ, ឯកំ អាបត្តឹ អាបជ្ជឹ សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិស្សដ្ឋឹ បក្ខប្បដិច្ឆន្នំ…បេ…. សោហំ បរិវុត្ថបរិវាសោ មានត្តារហោ អន្តរា ឯកំ អាបត្តឹ អាបជ្ជឹ សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិស្សដ្ឋឹ បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នំ។ កថំ នុ ខោ មយា បដិបជ្ជិតព្ព”ន្តិ? ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “តេន ហិ, ភិក្ខវេ, សង្ឃោ ឧទាយឹ ភិក្ខុំ អន្តរា ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នាយ មូលាយ បដិកស្សិត្វា បុរិមាយ អាបត្តិយា សមោធានបរិវាសំ ទេតុ។ ឯវញ្ច បន, ភិក្ខវេ, មូលាយ បដិកស្សិតព្ពោ…បេ.…។

“ឯវញ្ច បន, ភិក្ខវេ, បុរិមាយ អាបត្តិយា សមោធានបរិវាសោ ទាតព្ពោ…បេ…. ទេតិ…បេ….។

“ទិន្នោ សង្ឃេន ឧទាយិស្ស ភិក្ខុនោ អន្តរា ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នាយ បុរិមាយ អាបត្តិយា សមោធានបរិវាសោ។ ខមតិ សង្ឃស្ស, តស្មា តុណ្ហី, ឯវមេតំ ធារយាមី”តិ។

តិកាបត្តិមានត្តំ

១២៨. សោ បរិវុត្ថបរិវាសោ ភិក្ខូនំ អារោចេសិ – “អហំ, អាវុសោ, ឯកំ អាបត្តឹ អាបជ្ជឹ សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិស្សដ្ឋឹ បក្ខប្បដិច្ឆន្នំ…បេ…. សោហំ បរិវុត្ថបរិវាសោ។ កថំ នុ ខោ មយា បដិបជ្ជិតព្ព”ន្តិ? ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “តេន ហិ , ភិក្ខវេ, សង្ឃោ ឧទាយិស្ស ភិក្ខុនោ តិស្សន្នំ អាបត្តីនំ ឆារត្តំ មានត្តំ ទេតុ។ ឯវញ្ច បន, ភិក្ខវេ, ទាតព្ពំ –

“តេន, ភិក្ខវេ, ឧទាយិនា ភិក្ខុនា សង្ឃំ ឧបសង្កមិត្វា…បេ…. ឯវមស្ស វចនីយោ – ‘អហំ, ភន្តេ, ឯកំ អាបត្តឹ អាបជ្ជឹ សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិស្សដ្ឋឹ បក្ខប្បដិច្ឆន្នំ…បេ…. សោហំ, ភន្តេ, បរិវុត្ថបរិវាសោ សង្ឃំ តិស្សន្នំ អាបត្តីនំ ឆារត្តំ មានត្តំ យាចាមី’តិ។ ទុតិយម្បិ យាចិតព្ពំ។ តតិយម្បិ យាចិតព្ពំ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្ពោ –

១២៩. “សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ អយំ ឧទាយិ ភិក្ខុ ឯកំ អាបត្តិំ អាបជ្ជិ សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិស្សដ្ឋិំ បក្ខប្បដិច្ឆន្នំ…បេ… សោ បរិវុត្ថបរិវាសោ សង្ឃំ តិស្សន្នំ អាបត្តីនំ ឆារត្តំ មានត្តំ យាចតិ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, សង្ឃោ ឧទាយិស្ស ភិក្ខុនោ តិស្សន្នំ អាបត្តីនំ ឆារត្តំ មានត្តំ ទទេយ្យ។ ឯសា ញត្តិ។

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ អយំ ឧទាយិ ភិក្ខុ ឯកំ អាបត្តិំ អាបជ្ជិ សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិស្សដ្ឋិំ បក្ខប្បដិច្ឆន្នំ…បេ… សោ បរិវុត្ថបរិវាសោ សង្ឃំ តិស្សន្នំ អាបត្តីនំ ឆារត្តំ មានត្តំ យាចតិ។ សង្ឃោ ឧទាយិស្ស ភិក្ខុនោ តិស្សន្នំ អាបត្តីនំ ឆារត្តំ មានត្តំ ទេតិ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឧទាយិស្ស ភិក្ខុនោ តិស្សន្នំ អាបត្តីនំ ឆារត្តំ មានត្តស្ស ទានំ, សោ តុណ្ហស្ស; យស្ស នក្ខមតិ, សោ ភាសេយ្យ។

“ទុតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ…បេ… តតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ…បេ…។

“ទិន្នំ សង្ឃេន ឧទាយិស្ស ភិក្ខុនោ តិស្សន្នំ អាបត្តីនំ ឆារត្តំ មានត្តំ។ ខមតិ សង្ឃស្ស, តស្មា តុណ្ហី, ឯវមេតំ ធារយាមី”តិ។

មានត្តចារិកមូលាយបដិកស្សនាទិ

១៣០. សោ មានត្តំ ចរន្តោ អន្តរា ឯកំ អាបត្តិំ អាបជ្ជិ សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិស្សដ្ឋិំ បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នំ។ សោ ភិក្ខូនំ អារោចេសិ – “អហំ, អាវុសោ, ឯកំ អាបត្តិំ អាបជ្ជិំ សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិស្សដ្ឋិំ បក្ខប្បដិច្ឆន្នំ…បេ… សោហំ មានត្តំ ចរន្តោ អន្តរា ឯកំ អាបត្តិំ អាបជ្ជិំ សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិស្សដ្ឋិំ បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នំ។ កថំ នុ ខោ មយា បដិបជ្ជិតព្ព”ន្តិ? ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “តេន ហិ, ភិក្ខវេ, សង្ឃោ ឧទាយិំ ភិក្ខុំ អន្តរា ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នាយ មូលាយ បដិកស្សិត្វា បុរិមាយ អាបត្តិយា សមោធានបរិវាសំ ទត្វា ឆារត្តំ មានត្តំ ទេតុ។ ឯវញ្ច បន, ភិក្ខវេ, មូលាយ បដិកស្សិតព្ពោ…បេ…។

“ឯវញ្ច បន, ភិក្ខវេ, បុរិមាយ អាបត្តិយា សមោធានបរិវាសោ ទាតព្ពោ…បេ…។

“ឯវញ្ច បន, ភិក្ខវេ, ឆារត្តំ មានត្តំ ទាតព្ពំ…បេ… ទេតិ…បេ… ។

“ទិន្នំ សង្ឃេន ឧទាយិស្ស ភិក្ខុនោ អន្តរា ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នាយ ឆារត្តំ មានត្តំ។ ខមតិ សង្ឃស្ស, តស្មា តុណ្ហី, ឯវមេតំ ធារយាមី”តិ។

អព្ភានារហមូលាយបដិកស្សនាទិ

១៣១. សោ ចិណ្ណមានត្តោ អព្ភានារហោ អន្តរា ឯកំ អាបត្តិំ អាបជ្ជិ សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិស្សដ្ឋិំ បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នំ។ សោ ភិក្ខូនំ អារោចេសិ – “អហំ, អាវុសោ, ឯកំ អាបត្តិំ អាបជ្ជិំ សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិស្សដ្ឋិំ បក្ខប្បដិច្ឆន្នំ…បេ… សោហំ ចិណ្ណមានត្តោ អព្ភានារហោ អន្តរា ឯកំ អាបត្តិំ អាបជ្ជិំ សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិស្សដ្ឋិំ បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នំ។ កថំ នុ ខោ មយា បដិបជ្ជិតព្ព”ន្តិ? ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “តេន ហិ, ភិក្ខវេ, សង្ឃោ ឧទាយិំ ភិក្ខុំ អន្តរា ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នាយ មូលាយ បដិកស្សិត្វា បុរិមាយ អាបត្តិយា សមោធានបរិវាសំ ទត្វា ឆារត្តំ មានត្តំ ទេតុ។ ឯវញ្ច បន, ភិក្ខវេ, មូលាយ បដិកស្សិតព្ពោ…បេ…។

“ឯវញ្ច បន, ភិក្ខវេ, បុរិមាយ អាបត្តិយា សមោធានបរិវាសោ ទាតព្ពោ…បេ…។

“ឯវញ្ច បន, ភិក្ខវេ, ឆារត្តំ មានត្តំ ទាតព្ពំ…បេ… ទេតិ…បេ…។

“ទិន្នំ សង្ឃេន ឧទាយិស្ស ភិក្ខុនោ អន្តរា ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នាយ ឆារត្តំ មានត្តំ។ ខមតិ សង្ឃស្ស, តស្មា តុណ្ហី, ឯវមេតំ ធារយាមី”តិ។

បក្ខប្បដិច្ឆន្នអព្ភានំ

១៣២. សោ ចិណ្ណមានត្តោ ភិក្ខូនំ អារោចេសិ – “អហំ, អាវុសោ, ឯកំ អាបត្តិំ អាបជ្ជិំ សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិស្សដ្ឋិំ បក្ខប្បដិច្ឆន្នំ…បេ… សោហំ ចិណ្ណមានត្តោ។ កថំ នុ ខោ មយា បដិបជ្ជិតព្ព”ន្តិ? ភគវតោ ឯតមត្ថំ

អារោចេសុំ។ “តេន ហិ, ភិក្ខវេ, សង្ឃោ ឧទាយី ភិក្ខុំ អព្ភេតុ។ ឯវញ្ច បន, ភិក្ខវេ, អព្ភេតព្ពោ –

“តេន, ភិក្ខវេ, ឧទាយិនា ភិក្ខុនា សង្ឃំ ឧបសង្កមិត្វា, ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា, វុឌ្ឍានំ ភិក្ខូនំ បាទេ វន្ទិត្វា, ឧក្កុដិកំ និសីទិត្វា, អញ្ជលឹ បគ្គហេត្វា, ឯវមស្ស វចនីយោ – ‘អហំ, ភន្តេ, ឯកំ អាបត្តឹ អាបជ្ជឹ សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិស្សដ្ឋឹ បក្ខប្បដិច្ឆន្នំ។ សោហំ សង្ឃំ ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា បក្ខប្បដិច្ឆន្នាយ បក្ខបរិវាសំ យាចឹ។ តស្ស មេ សង្ឃោ ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា បក្ខប្បដិច្ឆន្នាយ បក្ខបរិវាសំ អទាសិ។ សោហំ បរិវសន្តោ អន្តរា ឯកំ អាបត្តឹ អាបជ្ជឹ សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិស្សដ្ឋឹ បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នំ។ សោហំ សង្ឃំ អន្តរា ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នាយ មូលាយបដិកស្សនំ យាចឹ។ តំ មំ សង្ឃោ អន្តរា ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នាយ មូលាយ បដិកស្សិ។ សោហំ សង្ឃំ អន្តរា ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នាយ បុរិមាយ អាបត្តិយា សមោធានបរិវាសំ យាចឹ។ តស្ស មេ សង្ឃោ អន្តរា ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នាយ បុរិមាយ អាបត្តិយា សមោធានបរិវាសំ អទាសិ។ សោហំ បរិវុត្ថបរិវាសោ មានត្តារហោ អន្តរា ឯកំ អាបត្តឹ អាបជ្ជឹ សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិស្សដ្ឋឹ បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នំ។ សោហំ សង្ឃំ អន្តរា ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នាយ មូលាយបដិកស្សនំ យាចឹ។ តំ មំ សង្ឃោ អន្តរា ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នាយ មូលាយ បដិកស្សិ។ សោហំ សង្ឃំ អន្តរា ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នាយ បុរិមាយ អាបត្តិយា សមោធានបរិវាសំ យាចឹ។ តស្ស មេ សង្ឃោ អន្តរា ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នាយ បុរិមាយ អាបត្តិយា សមោធានបរិវាសំ អទាសិ។ សោហំ បរិវុត្ថបរិវាសោ សង្ឃំ តិស្សន្នំ អាបត្តីនំ ឆារត្តំ មានត្តំ យាចឹ។ តស្ស មេ សង្ឃោ តិស្សន្នំ អាបត្តីនំ ឆារត្តំ មានត្តំ អទាសិ។ សោហំ មានត្តំ ចរន្តោ អន្តរា ឯកំ អាបត្តឹ អាបជ្ជឹ សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិស្សដ្ឋឹ បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នំ។ សោហំ សង្ឃំ អន្តរា ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នាយ មូលាយបដិកស្សនំ យាចឹ។ តំ មំ សង្ឃោ អន្តរា ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នាយ មូលាយ បដិកស្សិ។ សោហំ សង្ឃំ អន្តរា ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នាយ បុរិមាយ អាបត្តិយា សមោធានបរិវាសំ យាចឹ។ តស្ស មេ សង្ឃោ អន្តរា ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នាយ បុរិមាយ អាបត្តិយា សមោធានបរិវាសំ អទាសិ។ សោហំ បរិវុត្ថបរិវាសោ សង្ឃំ អន្តរា ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នាយ ឆារត្តំ មានត្តំ យាចឹ។ តស្ស មេ សង្ឃោ អន្តរា ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នាយ ឆារត្តំ មានត្តំ អទាសិ។ សោហំ ចិណ្ណមានត្តោ អព្ភានារហោ អន្តរា ឯកំ អាបត្តឹ អាបជ្ជឹ សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិស្សដ្ឋឹ បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នំ។ សោហំ សង្ឃំ អន្តរា ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នាយ មូលាយបដិកស្សនំ យាចឹ។ តំ មំ សង្ឃោ អន្តរា ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នាយ មូលាយ បដិកស្សិ។ សោហំ សង្ឃំ អន្តរា ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នាយ បុរិមាយ អាបត្តិយា សមោធានបរិវាសំ យាចឹ។ តស្ស មេ សង្ឃោ អន្តរា ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នាយ បុរិមាយ អាបត្តិយា សមោធានបរិវាសំ អទាសិ។ សោហំ បរិវុត្ថបរិវាសោ សង្ឃំ អន្តរា ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នាយ ឆារត្តំ មានត្តំ យាចឹ។ តស្ស មេ សង្ឃោ អន្តរា ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នាយ ឆារត្តំ មានត្តំ អទាសិ។ សោហំ, ភន្តេ, ចិណ្ណមានត្តោ សង្ឃំ អព្ភានំ យាចាមី’”តិ។

“ទុតិយម្បិ យាចិតព្ពោ។ តតិយម្បិ យាចិតព្ពោ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្ពោ –

១៣៣. “សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ អយំ ឧទាយី ភិក្ខុ ឯកំ អាបត្តឹ អាបជ្ជិ សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិស្សដ្ឋឹ បក្ខប្បដិច្ឆន្នំ។ សោ សង្ឃំ ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា បក្ខប្បដិច្ឆន្នាយ បក្ខបរិវាសំ យាចិ។ សង្ឃោ ឧទាយិស្ស ភិក្ខុនោ ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា បក្ខប្បដិច្ឆន្នាយ បក្ខបរិវាសំ អទាសិ។ សោ បរិវសន្តោ អន្តរា ឯកំ អាបត្តឹ អាបជ្ជិ សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិស្សដ្ឋឹ បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នំ។ សោ សង្ឃំ អន្តរា ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នាយ មូលាយបដិកស្សនំ យាចិ។ សង្ឃោ ឧទាយី ភិក្ខុំ អន្តរា ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នាយ មូលាយ បដិកស្សិ។ សោ សង្ឃំ អន្តរា ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នាយ បុរិមាយ អាបត្តិយា សមោធានបរិវាសំ យាចិ។ សង្ឃោ ឧទាយិស្ស ភិក្ខុនោ អន្តរា ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នាយ បុរិមាយ អាបត្តិយា សមោធានបរិវាសំ អទាសិ។ សោ បរិវុត្ថបរិវាសោ មានត្តារហោ អន្តរា ឯកំ អាបត្តឹ អាបជ្ជិ សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិស្សដ្ឋឹ បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នំ។ សោ សង្ឃំ អន្តរា ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នាយ មូលាយបដិកស្សនំ យាចិ។ សង្ឃោ ឧទាយី ភិក្ខុំ អន្តរា ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នាយ មូលាយ បដិកស្សិ។ សោ សង្ឃំ

អន្តរា ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នាយ បុរិមាយ អាបត្តិយា សមោធានបរិវាសំ យាចិ។ សង្ឃោ ឧទាយិស្ស ភិក្ខុនោ អន្តរា ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នាយ បុរិមាយ អាបត្តិយា សមោធានបរិវាសំ អទាសិ។ សោ បរិវុត្ថបរិវាសោ សង្ឃំ តិស្សន្នំ អាបត្តីនំ ឆារត្តំ មានត្តំ យាចិ។ សង្ឃោ ឧទាយិស្ស ភិក្ខុនោ តិស្សន្នំ អាបត្តីនំ ឆារត្តំ មានត្តំ អទាសិ។ សោ មានត្តំ ចរន្តោ អន្តរា ឯកំ អាបត្តឹ អាបជ្ជិ សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិស្សដ្ឋឹ បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នំ។ សោ សង្ឃំ អន្តរា ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នាយ មូលាយបដិកស្សនំ យាចិ។ សង្ឃោ ឧទាយឹ ភិក្ខុំ អន្តរា ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នាយ មូលាយ បដិកស្សិ។ សោ សង្ឃំ អន្តរា ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នាយ បុរិមាយ អាបត្តិយា សមោធានបរិវាសំ យាចិ។ សង្ឃោ ឧទាយិស្ស ភិក្ខុនោ អន្តរា ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នាយ បុរិមាយ អាបត្តិយា សមោធានបរិវាសំ អទាសិ។ សោ បរិវុត្ថបរិវាសោ សង្ឃំ [សោ សំឃំ (ក.)] អន្តរា ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នាយ ឆារត្តំ មានត្តំ យាចិ។ សង្ឃោ ឧទាយិស្ស ភិក្ខុនោ អន្តរា ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នាយ ឆារត្តំ មានត្តំ អទាសិ។ សោ ចិណ្ណមានត្តោ អព្ភានារហោ អន្តរា ឯកំ អាបត្តឹ អាបជ្ជិ សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិស្សដ្ឋឹ បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នំ។ សោ សង្ឃំ អន្តរា ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នាយ មូលាយបដិកស្សនំ យាចិ។ សង្ឃោ ឧទាយឹ ភិក្ខុំ អន្តរា ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នាយ មូលាយ បដិកស្សិ។ សោ សង្ឃំ អន្តរា ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នាយ បុរិមាយ អាបត្តិយា សមោធានបរិវាសំ យាចិ។ សង្ឃោ ឧទាយិស្ស ភិក្ខុនោ អន្តរា ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នាយ បុរិមាយ អាបត្តិយា សមោធានបរិវាសំ អទាសិ។ សោ បរិវុត្ថបរិវាសោ សង្ឃំ អន្តរា ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នាយ ឆារត្តំ មានត្តំ យាចិ។ សង្ឃោ ឧទាយិស្ស ភិក្ខុនោ អន្តរា ឯកិស្សា អាបត្តិយា សញ្ចេតនិកាយ សុក្កវិស្សដ្ឋិយា បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នាយ ឆារត្តំ មានត្តំ អទាសិ។ សោ ចិណ្ណមានត្តោ សង្ឃំ អព្ភានំ យាចតិ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, សង្ឃោ ឧទាយឹ ភិក្ខុំ អព្ភេយ្យ។ ឯសា ញត្តិ។

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ អយំ ឧទាយី ភិក្ខុ ឯកំ អាបត្តឹ អាបជ្ជិ សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិស្សដ្ឋឹ បក្ខប្បដិច្ឆន្នំ...បេ.... សោ ចិណ្ណមានត្តោ សង្ឃំ អព្ភានំ យាចតិ។ សង្ឃោ ឧទាយឹ ភិក្ខុំ អព្ភេតិ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឧទាយិស្ស ភិក្ខុនោ អព្ភានំ, សោ តុណ្ហស្ស; យស្ស នក្ខមតិ, សោ ភាសេយ្យ។

“ទុតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ...បេ.... តតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ...បេ....។

“អព្ភិតោ សង្ឃេន ឧទាយី ភិក្ខុ។ ខមតិ សង្ឃស្ស, តស្មា តុណ្ហី, ឯវមេតំ ធារយាមី”តិ។

សុក្កវិស្សដ្ឋិ សមត្តា។

២. បរិវាសោ

អគ្ឃសមោធានបរិវាសោ

១៣៤. តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ សម្ពហុលា សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបន្នោ ហោតិ – ឯកា អាបត្តិ ឯកាហប្បដិច្ឆន្នា, ឯកា អាបត្តិ ទ្វីហប្បដិច្ឆន្នា, ឯកា អាបត្តិ តីហប្បដិច្ឆន្នា, ឯកា អាបត្តិ ចតូហប្បដិច្ឆន្នា, ឯកា អាបត្តិ បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នា, ឯកា អាបត្តិ ឆាហប្បដិច្ឆន្នា, ឯកា អាបត្តិ សត្តាហប្បដិច្ឆន្នា, ឯកា អាបត្តិ អដ្ឋាហប្បដិច្ឆន្នា, ឯកា អាបត្តិ នវាហប្បដិច្ឆន្នា, ឯកា អាបត្តិ ទសាហប្បដិច្ឆន្នា។ សោ ភិក្ខូនំ អារោចេសិ – “អហំ, អាវុសោ, សម្ពហុលា សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជឹ – ឯកា អាបត្តិ ឯកាហប្បដិច្ឆន្នា...បេ.... ឯកា អាបត្តិ ទសាហប្បដិច្ឆន្នា។ កថំ នុ ខោ មយា បដិបជ្ជិតព្ព”ន្តិ? ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “តេន ហិ, ភិក្ខវេ, សង្ឃោ តស្ស ភិក្ខុនោ តាសំ អាបត្តីនំ យា អាបត្តិ ទសាហប្បដិច្ឆន្នា តស្សា អគ្ឃេន សមោធានបរិវាសំ ទេតុ។ ឯវញ្ច បន, ភិក្ខវេ, ទាតព្វោ –

“តេន , ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនា សង្ឃំ ឧបសង្កមិត្វា...បេ.... ឯវមស្ស វចនីយោ – ‘អហំ, ភន្តេ, សម្ពហុលា សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជឹ – ឯកា អាបត្តិ ឯកាហប្បដិច្ឆន្នា...បេ.... ឯកា អាបត្តិ ទសាហប្បដិច្ឆន្នា។ សោហំ, ភន្តេ, សង្ឃំ តាសំ អាបត្តីនំ យា អាបត្តិ ទសាហប្បដិច្ឆន្នា តស្សា អគ្ឃេន សមោធានបរិវាសំ យាចាមី’តិ។ ទុតិយម្បិ យាចិតព្វោ។ តតិយម្បិ យាចិតព្វោ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្វោ –

១៣៥. "សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ អយំ ឥត្ថន្នាមោ ភិក្ខុ សម្ពហុលា សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជិ – ឯកា អាបត្តិ ឯកាហប្បដិច្ឆន្នា...បេ.... ឯកា អាបត្តិ ទសាហប្បដិច្ឆន្នា។ សោ សង្ឃំ តាសំ អាបត្តីនំ យា អាបត្តិ ទសាហប្បដិច្ឆន្នា តស្សា អគ្ឃេន សមោធានបរិវាសំ យាចតិ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ តាសំ អាបត្តីនំ យា អាបត្តិ ទសាហប្បដិច្ឆន្នា តស្សា អគ្ឃេន សមោធានបរិវាសំ ទទេយ្យ។ ឯសា ញត្តិ។

"សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ អយំ ឥត្ថន្នាមោ ភិក្ខុ សម្ពហុលា សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជិ – ឯកា អាបត្តិ ឯកាហប្បដិច្ឆន្នា...បេ.... ឯកា អាបត្តិ ទសាហប្បដិច្ឆន្នា។ សោ សង្ឃំ តាសំ អាបត្តីនំ យា អាបត្តិ ទសាហប្បដិច្ឆន្នា តស្សា អគ្ឃេន សមោធានបរិវាសំ យាចតិ។ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ តាសំ អាបត្តីនំ យា អាបត្តិ ទសាហប្បដិច្ឆន្នា តស្សា អគ្ឃេន សមោធានបរិវាសំ ទេតិ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ តាសំ អាបត្តីនំ យា អាបត្តិ ទសាហប្បដិច្ឆន្នា; តស្សា អគ្ឃេន សមោធានបរិវាសស្ស ទានំ, សោ តុណ្ហស្ស; យស្ស នក្ខមតិ, សោ ភាសេយ្យ។

"ទុតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ...បេ.... តតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ...បេ....។

"ទិន្នោ សង្ឃេន ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ តាសំ អាបត្តីនំ យា អាបត្តិ ទសាហប្បដិច្ឆន្នា តស្សា អគ្ឃេន សមោធានបរិវាសោ។ ខមតិ សង្ឃស្ស, តស្មា តុណ្ហី, ឯវមេតំ ធារយាមី"តិ។

សព្ពចិរប្បដិច្ឆន្នអគ្ឃសមោធានំ

១៣៦. តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ សម្ពហុលា សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបន្នោ ហោតិ – ឯកា អាបត្តិ ឯកាហប្បដិច្ឆន្នា , ទ្វេ អាបត្តិយោ ទ្វីហប្បដិច្ឆន្នាយោ [ទ្វីហប្បដិច្ឆន្នា (ក. ឯវំ យាវទសាហប្បដិច្ឆន្នា)], តិស្សោ អាបត្តិយោ តីហប្បដិច្ឆន្នាយោ, ចតស្សោ អាបត្តិយោ ចតូហប្បដិច្ឆន្នាយោ, បញ្ច អាបត្តិយោ បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នាយោ, ឆ អាបត្តិយោ ឆាហប្បដិច្ឆន្នាយោ, សត្ត អាបត្តិយោ សត្តាហប្បដិច្ឆន្នាយោ, អដ្ឋ អាបត្តិយោ អដ្ឋាហប្បដិច្ឆន្នាយោ, នវ អាបត្តិយោ នវាហប្បដិច្ឆន្នាយោ, ទស អាបត្តិយោ ទសាហប្បដិច្ឆន្នាយោ។ សោ ភិក្ខូនំ អារោចេសិ – "អហំ, អាវុសោ, សម្ពហុលា សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជិំ, ឯកា អាបត្តិ ឯកាហប្បដិច្ឆន្នា...បេ.... ទស អាបត្តិយោ ទសាហប្បដិច្ឆន្នាយោ ។ កថំ នុ ខោ មយា បដិបជ្ជិតព្ព"ន្តិ? ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ "តេន ហិ, ភិក្ខវេ, សង្ឃោ តស្ស ភិក្ខុនោ តាសំ អាបត្តីនំ យា អាបត្តិយោ សព្ពចិរប្បដិច្ឆន្នាយោ តាសំ អគ្ឃេន សមោធានបរិវាសំ ទេតុ។ ឯវញ្ច បន, ភិក្ខវេ, ទាតព្ពោ –

"តេន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនា សង្ឃំ ឧបសង្កមិត្វា...បេ.... ឯវមស្ស វចនីយោ – 'អហំ, ភន្តេ, សម្ពហុលា សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជិំ, ឯកា អាបត្តិ ឯកាហប្បដិច្ឆន្នា...បេ.... ទស អាបត្តិយោ ទសាហប្បដិច្ឆន្នាយោ។ សោហំ, ភន្តេ, សង្ឃំ តាសំ អាបត្តីនំ យា អាបត្តិយោ សព្ពចិរប្បដិច្ឆន្នាយោ តាសំ អគ្ឃេន សមោធានបរិវាសំ យាចាមី'តិ។ ទុតិយម្បិ យាចិតព្ពោ។ តតិយម្បិ យាចិតព្ពោ។ "ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្ពោ –

១៣៧. សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ អយំ ឥត្ថន្នាមោ ភិក្ខុ សម្ពហុលា សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជិ, ឯកា អាបត្តិ ឯកាហប្បដិច្ឆន្នា...បេ.... ទស អាបត្តិយោ ទសាហប្បដិច្ឆន្នាយោ។ សោ សង្ឃំ តាសំ អាបត្តីនំ យា អាបត្តិយោ សព្ពចិរប្បដិច្ឆន្នាយោ តាសំ អគ្ឃេន សមោធានបរិវាសំ យាចតិ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ តាសំ អាបត្តីនំ យា អាបត្តិយោ សព្ពចិរប្បដិច្ឆន្នាយោ តាសំ អគ្ឃេន សមោធានបរិវាសំ ទទេយ្យ។ ឯសា ញត្តិ។

"សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ អយំ ឥត្ថន្នាមោ ភិក្ខុ សម្ពហុលា សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជិ – ឯកា អាបត្តិ ឯកាហប្បដិច្ឆន្នា...បេ.... ទស អាបត្តិយោ ទសាហប្បដិច្ឆន្នាយោ។ សោ សង្ឃំ តាសំ អាបត្តីនំ យា អាបត្តិយោ សព្ពចិរប្បដិច្ឆន្នាយោ តាសំ អគ្ឃេន សមោធានបរិវាសំ យាចតិ។ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ តាសំ អាបត្តីនំ យា អាបត្តិយោ សព្ពចិរប្បដិច្ឆន្នាយោ តាសំ អគ្ឃេន សមោធានបរិវាសំ ទេតិ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ តាសំ អាបត្តីនំ យា អាបត្តិយោ សព្ពចិរប្បដិច្ឆន្នាយោ តាសំ អគ្ឃេន សមោធានបរិវាសស្ស ទានំ, សោ តុណ្ហស្ស; យស្ស នក្ខមតិ, សោ ភាសេយ្យ។

“ទុតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ…បេ…. តតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ…បេ….។

“ទិន្នោ សង្ឃេន ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ តាសំ អាបត្តីនំ យា អាបត្តិយោ សព្ពចិរប្បដិច្ឆន្នាយោ តាសំ អគ្ឃេន សមោធានបរិវាសោ។ ខមតិ សង្ឃស្ស, តស្មា តុណ្ហី, ឯវមេតំ ធារយាមី”តិ។

ទ្វេមាសបរិវាសោ

១៣៨. តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ ទ្វេ សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបន្នោ ហោតិ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយោ។ តស្ស ឯតទហោសិ – “អហំ ខោ ទ្វេ សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជិំ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយោ។ យំនូនាហំ សង្ឃំ ឯកិស្សា អាបត្តិយា ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយ ទ្វេមាសបរិវាសំ យាចេយ្យ”ន្តិ។ សោ សង្ឃំ ឯកិស្សា អាបត្តិយា ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយ ទ្វេមាសបរិវាសំ យាចិ។ តស្ស សង្ឃោ ឯកិស្សា អាបត្តិយា ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយ ទ្វេមាសបរិវាសំ អទាសិ។ តស្ស បរិវសន្តស្ស លជ្ជិធម្មោ ឱក្កមិ – អហំ ខោ ទ្វេ សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជិំ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយោ។ តស្ស មេ ឯតទហោសិ – “អហំ ខោ ទ្វេ សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជិំ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយោ។ យំនូនាហំ សង្ឃំ ឯកិស្សា អាបត្តិយា ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយ ទ្វេមាសបរិវាសំ យាចេយ្យន្តិ។ សោហំ សង្ឃំ ឯកិស្សា អាបត្តិយា ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយ ទ្វេមាសបរិវាសំ យាចិំ។ តស្ស មេ សង្ឃោ ឯកិស្សា អាបត្តិយា ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយ ទ្វេមាសបរិវាសំ អទាសិ។ តស្ស មេ បរិវសន្តស្ស លជ្ជិធម្មោ ឱក្កមិ។ យំនូនាហំ សង្ឃំ ឥតរិស្សាបិ អាបត្តិយា ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយ ទ្វេមាសបរិវាសំ យាចេយ្យ”ន្តិ។

សោ ភិក្ខូនំ អារោចេសិ – “អហំ, អាវុសោ, ទ្វេ សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជិំ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយោ។ តស្ស មេ ឯតទហោសិ – ‘អហំ ខោ ទ្វេ សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជិំ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយោ។ យំនូនាហំ សង្ឃំ ឯកិស្សា អាបត្តិយា ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយ ទ្វេមាសបរិវាសំ យាចេយ្យ’ន្តិ។ សោហំ សង្ឃំ ឯកិស្សា អាបត្តិយា ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយ ទ្វេមាសបរិវាសំ យាចិំ។ តស្ស មេ សង្ឃោ ឯកិស្សា អាបត្តិយា ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយ ទ្វេមាសបរិវាសំ អទាសិ។ តស្ស មេ បរិវសន្តស្ស លជ្ជិធម្មោ ឱក្កមិ – អហំ ខោ ទ្វេ សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជិំ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយោ។ តស្ស មេ ឯតទហោសិ – ‘អហំ ខោ ទ្វេ សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជិំ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយោ។ យំនូនាហំ សង្ឃំ ឯកិស្សា អាបត្តិយា ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយ ទ្វេមាសបរិវាសំ យាចេយ្យ’ន្តិ។ សោហំ សង្ឃំ ឯកិស្សា អាបត្តិយា ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយ ទ្វេមាសបរិវាសំ យាចិំ។ តស្ស មេ សង្ឃោ ឯកិស្សា អាបត្តិយា ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយ ទ្វេមាសបរិវាសំ អទាសិ។ តស្ស មេ បរិវសន្តស្ស លជ្ជិធម្មោ ឱក្កមិ – យំនូនាហំ សង្ឃំ ឥតរិស្សាបិ អាបត្តិយា ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយ ទ្វេមាសបរិវាសំ យាចេយ្យន្តិ។ កថំ នុ ខោ មយា បដិបជ្ជិតព្ព”ន្តិ? ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “តេន ហិ, ភិក្ខវេ, សង្ឃោ តស្ស ភិក្ខុនោ ឥតរិស្សាបិ អាបត្តិយា ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយ ទ្វេមាសបរិវាសំ ទេតុ។ ឯវញ្ច បន, ភិក្ខវេ, ទាតព្ពោ –

“តេន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនា សង្ឃំ ឧបសង្កមិត្វា, ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា, វុឌ្ឍានំ ភិក្ខូនំ បាទេ វន្ទិត្វា, ឧក្កុដិកំ និសីទិត្វា, អញ្ជលិំ បគ្គហេត្វា, ឯវមស្ស វចនីយោ – ‘អហំ, ភន្តេ, ទ្វេ សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជិំ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយោ។ តស្ស មេ ឯតទហោសិ – អហំ ខោ ទ្វេ សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជិំ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយោ ។ យំនូនាហំ សង្ឃំ ឯកិស្សា អាបត្តិយា ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយ ទ្វេមាសបរិវាសំ យាចេយ្យ’ន្តិ។ សោហំ សង្ឃំ ឯកិស្សា អាបត្តិយា ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយ ទ្វេមាសបរិវាសំ យាចិំ។ តស្ស មេ សង្ឃោ ឯកិស្សា អាបត្តិយា ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយ ទ្វេមាសបរិវាសំ អទាសិ។ តស្ស មេ បរិវសន្តស្ស លជ្ជិធម្មោ ឱក្កមិ – អហំ ខោ ទ្វេ សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជិំ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយោ។ តស្ស មេ ឯតទហោសិ – ‘អហំ ខោ ទ្វេ សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជិំ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយោ។ យំនូនាហំ សង្ឃំ ឯកិស្សា អាបត្តិយា ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយ ទ្វេមាសបរិវាសំ យាចេយ្យ’ន្តិ។ សោហំ សង្ឃំ ឯកិស្សា អាបត្តិយា ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយ ទ្វេមាសបរិវាសំ យាចិំ។ តស្ស មេ សង្ឃោ ឯកិស្សា អាបត្តិយា ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយ ទ្វេមាសបរិវាសំ អទាសិ។ តស្ស មេ បរិវសន្តស្ស លជ្ជិធម្មោ ឱក្កមិ – យំនូនាហំ សង្ឃំ ឥតរិស្សាបិ អាបត្តិយា ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយ ទ្វេមាសបរិវាសំ យាចេយ្យន្តិ។ សោហំ, ភន្តេ, សង្ឃំ ឥតរិស្សាបិ អាបត្តិយា ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយ ទ្វេមាសបរិវាសំ យាចាមីតិ។

“ទុតិយម្បិ យាចិតព្ពោ។ តតិយម្បិ យាចិតព្ពោ។ “ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្ពោ –

១៣៩. “សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ អយំ ឥត្ថន្នាមោ ភិក្ខុ ទ្វេ សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជិ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយោ។ តស្ស ឯតទហោសិ – ‘អហំ ខោ ទ្វេ សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជិំ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយោ។ យំនូនាហំ សង្ឃំ ឯកិស្សា អាបត្តិយា ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយ ទ្វេមាសបរិវាសំ យាចេយ្យ’ន្តិ។ សោ សង្ឃំ ឯកិស្សា អាបត្តិយា ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយ ទ្វេមាសបរិវាសំ យាចិ។ តស្ស សង្ឃោ ឯកិស្សា អាបត្តិយា

ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយ ទ្វេមាសបរិវាសំ អទាសិ។ តស្ស បរិវសន្តស្ស លជ្ជីធម្មោ ឱក្កមិ – អហំ ខោ ទ្វេ សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជិំ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយោ។ តស្ស មេ ឯតទហោសិ – ‘អហំ ខោ ទ្វេ សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជិំ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយោ។ យំនូនាហំ សង្ឃំ ឯកិស្សា អាបត្តិយា ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយ ទ្វេមាសបរិវាសំ យាចេយ្យ’ន្តិ។ សោហំ សង្ឃំ ឯកិស្សា អាបត្តិយា ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយ ទ្វេមាសបរិវាសំ យាចិំ។ តស្ស មេ សង្ឃោ ឯកិស្សា អាបត្តិយា ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយ ទ្វេមាសបរិវាសំ អទាសិ។ តស្ស មេ បរិវសន្តស្ស លជ្ជីធម្មោ ឱក្កមិ។ យំនូនាហំ សង្ឃំ ឥតរិស្សាបិ អាបត្តិយា ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយ ទ្វេមាសបរិវាសំ យាចេយ្យន្តិ។ សោ សង្ឃំ ឥតរិស្សាបិ អាបត្តិយា ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយ ទ្វេមាសបរិវាសំ យាចតិ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ ឥតរិស្សាបិ អាបត្តិយា ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយ ទ្វេមាសបរិវាសំ ទទេយ្យ។ ឯសា ញត្តិ។

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ អយំ ឥត្ថន្នាមោ ភិក្ខុ ទ្វេ សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជិ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយោ។ តស្ស ឯតទហោសិ – ‘អហំ ខោ ទ្វេ សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជិំ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយោ។ យំនូនាហំ សង្ឃំ ឯកិស្សា អាបត្តិយា ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយ ទ្វេមាសបរិវាសំ យាចេយ្យ’ន្តិ។ សោ សង្ឃំ ឯកិស្សា អាបត្តិយា ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយ ទ្វេមាសបរិវាសំ យាចិ។ តស្ស សង្ឃោ ឯកិស្សា អាបត្តិយា ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយ ទ្វេមាសបរិវាសំ អទាសិ។ តស្ស បរិវសន្តស្ស លជ្ជីធម្មោ ឱក្កមិ – អហំ ខោ ទ្វេ សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជិំ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយោ។ តស្ស មេ ឯតទហោសិ – ‘អហំ ខោ ទ្វេ សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជិំ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយោ។ យំនូនាហំ សង្ឃំ ឯកិស្សា អាបត្តិយា ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយ ទ្វេមាសបរិវាសំ យាចេយ្យ’ន្តិ។ សោហំ សង្ឃំ ឯកិស្សា អាបត្តិយា ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយ ទ្វេមាសបរិវាសំ យាចិំ។ តស្ស មេ សង្ឃោ ឯកិស្សា អាបត្តិយា ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយ ទ្វេមាសបរិវាសំ អទាសិ។ តស្ស មេ បរិវសន្តស្ស លជ្ជីធម្មោ ឱក្កមិ។ យំនូនាហំ សង្ឃំ ឥតរិស្សាបិ អាបត្តិយា ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយ ទ្វេមាសបរិវាសំ យាចេយ្យន្តិ។ សោ សង្ឃំ ឥតរិស្សាបិ អាបត្តិយា ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយ ទ្វេមាសបរិវាសំ យាចតិ។ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ ឥតរិស្សាបិ អាបត្តិយា ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយ ទ្វេមាសបរិវាសំ ទេតិ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ ឥតរិស្សាបិ អាបត្តិយា ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយ ទ្វេមាសបរិវាសស្ស ទានំ, សោ តុណ្ហស្ស; យស្ស នក្ខមតិ, សោ ភាសេយ្យ។

“ទុតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ...បេ.... តតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ...បេ....។

“ទិន្នោ សង្ឃេន ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ ឥតរិស្សាបិ អាបត្តិយា ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយ ទ្វេមាសបរិវាសោ។ ខមតិ សង្ឃស្ស, តស្មា តុណ្ហី, ឯវមេតំ ធារយាមី”តិ។ តេន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនា តទុបាទាយ ទ្វេ មាសា បរិវសិតព្ពា។

ទ្វេ មាសា បរិវសិតព្ពវិធិ

១៤០. “ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ទ្វេ សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយោ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ – ‘អហំ ខោ ទ្វេ សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជិំ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយោ។ យំនូនាហំ សង្ឃំ ឯកិស្សា អាបត្តិយា ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយ ទ្វេមាសបរិវាសំ យាចេយ្យ’ន្តិ ។ សោ សង្ឃំ ឯកិស្សា អាបត្តិយា ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយ ទ្វេមាសបរិវាសំ យាចតិ។ តស្ស សង្ឃោ ឯកិស្សា អាបត្តិយា ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយ ទ្វេមាសបរិវាសំ ទេតិ។ តស្ស បរិវសន្តស្ស លជ្ជីធម្មោ ឱក្កមិ – ‘អហំ ខោ ទ្វេ សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជិំ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយោ។ តស្ស មេ ឯតទហោសិ – អហំ ខោ ទ្វេ សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជិំ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយោ។ យំនូនាហំ សង្ឃំ ឯកិស្សា អាបត្តិយា ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយ ទ្វេមាសបរិវាសំ យាចេយ្យ’ន្តិ។ សោហំ សង្ឃំ ឯកិស្សា អាបត្តិយា ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយ ទ្វេមាសបរិវាសំ យាចិំ។ តស្ស មេ សង្ឃោ ឯកិស្សា អាបត្តិយា ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយ ទ្វេមាសបរិវាសំ អទាសិ។ តស្ស មេ បរិវសន្តស្ស លជ្ជីធម្មោ ឱក្កមិ។ យំនូនាហំ សង្ឃំ ឥតរិស្សាបិ អាបត្តិយា ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយ ទ្វេមាសបរិវាសំ យាចេយ្យន្តិ។ សោ សង្ឃំ ឥតរិស្សាបិ អាបត្តិយា ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយ ទ្វេមាសបរិវាសំ យាចតិ។ តស្ស សង្ឃោ ឥតរិស្សាបិ អាបត្តិយា ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយ ទ្វេមាសបរិវាសំ ទេតិ។ តេន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនា តទុបាទាយ ទ្វេ មាសា បរិវសិតព្ពា។

១៤១. “ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ទ្វេ សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយោ ; ឯកំ អាបត្តិំ ជានាតិ, ឯកំ អាបត្តិំ ន ជានាតិ។ សោ សង្ឃំ យំ អាបត្តិំ ជានាតិ តស្សា អាបត្តិយា ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយ ទ្វេមាសបរិវាសំ យាចតិ។ តស្ស សង្ឃោ តស្សា អាបត្តិយា ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយ ទ្វេមាសបរិវាសំ ទេតិ។ សោ បរិវសន្តោ ឥតរម្បិ អាបត្តិំ ជានាតិ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ – ‘អហំ ខោ ទ្វេ សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជិំ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយោ; ឯកំ អាបត្តិំ ជានិំ, ឯកំ អាបត្តិំ ន ជានិំ។ សោហំ សង្ឃំ យំ អាបត្តិំ ជានិំ តស្សា អាបត្តិយា ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយ ទ្វេមាសបរិវាសំ យាចិំ។ តស្ស មេ សង្ឃោ តស្សា អាបត្តិយា ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយ ទ្វេមាសបរិវាសំ អទាសិ។ សោហំ បរិវសន្តោ ឥតរម្បិ អាបត្តិំ ជានាមិ។ យំនូនាហំ សង្ឃំ ឥតរ

វិស្សាបិ អាបត្តិយា ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយ ទ្វេមាសបរិវាសំ យាចេយ្យ’ន្តិ។ សោ សង្ឃំ តតវិស្សាបិ អាបត្តិយា ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយ ទ្វេមាសបរិវាសំ យាចតិ។ តស្ស សង្ឃោ តតវិស្សាបិ អាបត្តិយា ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយ ទ្វេមាសបរិវាសំ ទេតិ។ តេន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនា តទុបាទាយ ទ្វេ មាសា បរិវសិតព្ពា។

១៤២. “ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ទ្វេ សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយោ; ឯកំ អាបត្តិំ សរតិ, ឯកំ អាបត្តិំ នស្សរតិ។ សោ សង្ឃំ យំ អាបត្តិំ សរតិ តស្សា អាបត្តិយា ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយ ទ្វេមាសបរិវាសំ យាចតិ។ តស្ស សង្ឃោ តស្សា អាបត្តិយា ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយ ទ្វេមាសបរិវាសំ ទេតិ។ សោ បរិវសន្តោ តតរម្បិ អាបត្តិំ សរតិ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ – ‘អហំ ខោ ទ្វេ សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជិំ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយោ; ឯកំ អាបត្តិំ សរិំ, ឯកំ អាបត្តិំ នស្សរិំ។ សោហំ សង្ឃំ យំ អាបត្តិំ សរិំ, តស្សា អាបត្តិយា ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយ ទ្វេមាសបរិវាសំ យាចិំ។ តស្ស មេ សង្ឃោ តស្សា អាបត្តិយា ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយ ទ្វេមាសបរិវាសំ អទាសិ។ សោហំ បរិវសន្តោ តតរម្បិ អាបត្តិំ សរាមិ។ យំនូនាហំ សង្ឃំ តតវិស្សាបិ អាបត្តិយា ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយ ទ្វេមាសបរិវាសំ យាចេយ្យ’ន្តិ។ សោ សង្ឃំ តតវិស្សាបិ អាបត្តិយា ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយ ទ្វេមាសបរិវាសំ យាចតិ។ តស្ស សង្ឃោ តតវិស្សាបិ អាបត្តិយា ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយ ទ្វេមាសបរិវាសំ ទេតិ។ តេន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនា តទុបាទាយ ទ្វេ មាសា បរិវសិតព្ពា។

១៤៣. “ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ទ្វេ សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយោ; ឯកាយ អាបត្តិយា និព្ពេមតិកោ, ឯកាយ អាបត្តិយា វេមតិកោ។ សោ សង្ឃំ យាយ អាបត្តិយា និព្ពេមតិកោ តស្សា អាបត្តិយា ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយ ទ្វេមាសបរិវាសំ យាចតិ។ តស្ស សង្ឃោ តស្សា អាបត្តិយា ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយ ទ្វេមាសបរិវាសំ ទេតិ។ សោ បរិវសន្តោ តតវិស្សាបិ អាបត្តិយា និព្ពេមតិកោ ហោតិ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ – ‘អហំ ខោ ទ្វេ សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជិំ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយោ; ឯកាយ អាបត្តិយា និព្ពេមតិកោ, ឯកាយ អាបត្តិយា វេមតិកោ។ សោហំ សង្ឃំ យាយ អាបត្តិយា និព្ពេមតិកោ តស្សា អាបត្តិយា ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយ ទ្វេមាសបរិវាសំ យាចិំ។ តស្ស មេ សង្ឃោ តស្សា អាបត្តិយា ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយ ទ្វេមាសបរិវាសំ អទាសិ។ សោហំ បរិវសន្តោ តតវិស្សាបិ អាបត្តិយា និព្ពេមតិកោ។ យំនូនាហំ សង្ឃំ តតវិស្សាបិ អាបត្តិយា ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយ ទ្វេមាសបរិវាសំ យាចេយ្យ’ន្តិ។ សោ សង្ឃំ តតវិស្សាបិ អាបត្តិយា ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយ ទ្វេមាសបរិវាសំ យាចតិ។ តស្ស សង្ឃោ តតវិស្សាបិ អាបត្តិយា ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយ ទ្វេមាសបរិវាសំ ទេតិ។ តេន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនា តទុបាទាយ ទ្វេ មាសា បរិវសិតព្ពា។

១៤៤. “ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ទ្វេ សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយោ; ឯកា អាបត្តិ ជានប្បដិច្ឆន្នា, ឯកា អាបត្តិ អជានប្បដិច្ឆន្នា។ សោ សង្ឃំ តាសំ អាបត្តីនំ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នានំ ទ្វេមាសបរិវាសំ យាចតិ។ តស្ស សង្ឃោ តាសំ អាបត្តីនំ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នានំ ទ្វេមាសបរិវាសំ ទេតិ។ តស្ស បរិវសន្តស្ស អញ្ញោ ភិក្ខុ អាគច្ឆតិ ពហុស្សុតោ អាគតាគមោ ធម្មធរោ វិនយធរោ មាតិកាធរោ បណ្ឌិតោ វិយត្តោ មេធាវី លជ្ជី កុក្កុច្ចកោ សិក្ខាកាមោ។ សោ ឯវំ វទេតិ – ‘កឹ អយំ, អាវុសោ, ភិក្ខុ អាបន្នោ? កិស្សាយំ ភិក្ខុ បរិវសតី’តិ? តេ ឯវំ វទេន្តិ – ‘អយំ, អាវុសោ, ភិក្ខុ ទ្វេ សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជិ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយោ; ឯកា អាបត្តិ ជានប្បដិច្ឆន្នា, ឯកា អាបត្តិ អជានប្បដិច្ឆន្នា។ សោ សង្ឃំ តាសំ អាបត្តីនំ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នានំ ទ្វេមាសបរិវាសំ យាចតិ។ តស្ស សង្ឃោ តាសំ អាបត្តីនំ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នានំ ទ្វេមាសបរិវាសំ អទាសិ។ តាយោ អយំ, អាវុសោ, ភិក្ខុ អាបន្នោ, តាសាយំ ភិក្ខុ បរិវសតី’តិ។ សោ ឯវំ វទេតិ – ‘យាយំ, អាវុសោ , អាបត្តិ ជានប្បដិច្ឆន្នា, ធម្មិកំ តស្សា អាបត្តិយា បរិវាសទានំ; ធម្មត្តា រុហតិ។ យា ច ខ្វាយំ, អាវុសោ, អាបត្តិ អជានប្បដិច្ឆន្នា, អធម្មិកំ តស្សា អាបត្តិយា បរិវាសទានំ; អធម្មត្តា ន រុហតិ។ ឯកិស្សា, អាវុសោ, អាបត្តិយា ភិក្ខុ មានត្តារហោ’”តិ។

១៤៥. “ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ទ្វេ សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយោ; ឯកា អាបត្តិ សរមានប្បដិច្ឆន្នា, ឯកា អាបត្តិ អស្សរមានប្បដិច្ឆន្នា។ សោ សង្ឃំ តាសំ អាបត្តីនំ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នានំ ទ្វេមាសបរិវាសំ យាចតិ។ តស្ស សង្ឃោ តាសំ អាបត្តីនំ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នានំ ទ្វេមាសបរិវាសំ ទេតិ។ តស្ស បរិវសន្តស្ស អញ្ញោ ភិក្ខុ អាគច្ឆតិ ពហុស្សុតោ អាគតាគមោ ធម្មធរោ វិនយធរោ មាតិកាធរោ បណ្ឌិតោ វិយត្តោ មេធាវី លជ្ជី កុក្កុច្ចកោ សិក្ខាកាមោ។ សោ ឯវំ វទេតិ – ‘កិ អយំ, អាវុសោ, ភិក្ខុ អាបន្នោ? កិស្សាយំ ភិក្ខុ បរិវសតី’តិ? តេ ឯវំ វទេន្តិ – ‘អយំ, អាវុសោ, ភិក្ខុ ទ្វេ សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជិ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយោ; ឯកា អាបត្តិ សរមានប្បដិច្ឆន្នា, ឯកា អាបត្តិ អស្សរមានប្បដិច្ឆន្នា។ សោ សង្ឃំ តាសំ អាបត្តីនំ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នានំ ទ្វេមាសបរិវាសំ យាចិ។ តស្ស សង្ឃោ តាសំ អាបត្តីនំ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នានំ ទ្វេមាសបរិវាសំ អទាសិ។ តាយោ អយំ, អាវុសោ, ភិក្ខុ អាបន្នោ; តាសាយំ ភិក្ខុ បរិវសតី’តិ។ សោ ឯវំ វទេតិ – ‘យាយំ, អាវុសោ , អាបត្តិ សរមានប្បដិច្ឆន្នា ធម្មិកំ តស្សា អាបត្តិយា បរិវាសទានំ; ធម្មត្តា រុហតិ។ យា ច

ខ្វាយំ, អាវុសោ, អាបត្តិ អស្សរមានប្បដិច្ឆន្នា, អធម្មិកំ តស្សា អាបត្តិយា បរិវាសទានំ; អធម្មត្តា ន រុហតិ។ ឯកិស្សា, អាវុសោ, អាបត្តិយា ភិក្ខុ មានត្តារហោ’’’តិ។

១៤៦. ‘‘ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ទ្វេ សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយោ; ឯកា អាបត្តិ និព្ពេមតិកប្បដិច្ឆន្នា, ឯកា អាបត្តិ វេមតិកប្បដិច្ឆន្នា។ សោ សង្ឃំ តាសំ អាបត្តីនំ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នានំ ទ្វេមាសបរិវាសំ យាចតិ។ តស្ស សង្ឃោ តាសំ អាបត្តីនំ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នានំ ទ្វេមាសបរិវាសំ ទេតិ។ តស្ស បរិវសន្តស្ស អញ្ញោ ភិក្ខុ អាគច្ឆតិ ពហុស្សុតោ អាគតាគមោ ធម្មធរោ វិនយធរោ មាតិកាធរោ បណ្ឌិតោ វិយត្តោ មេធាវី លជ្ជី កុក្កុច្ចកោ សិក្ខាកាមោ។ សោ ឯវំ វទេតិ – ‘កិំ អយំ, អាវុសោ, ភិក្ខុ អាបន្នោ? កិស្សាយំ ភិក្ខុ បរិវសតី’តិ? តេ ឯវំ វទេន្តិ – ‘អយំ, អាវុសោ, ភិក្ខុ ទ្វេ សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជិ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយោ; ឯកា អាបត្តិ និព្ពេមតិកប្បដិច្ឆន្នា, ឯកា អាបត្តិ វេមតិកប្បដិច្ឆន្នា។ សោ សង្ឃំ តាសំ អាបត្តីនំ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នានំ ទ្វេមាសបរិវាសំ យាចិ។ តស្ស សង្ឃោ តាសំ អាបត្តីនំ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នានំ ទ្វេមាសបរិវាសំ អទាសិ។ តាយោ អយំ, អាវុសោ, ភិក្ខុ អាបន្នោ; តាសាយំ ភិក្ខុ បរិវសតី’តិ។ សោ ឯវំ វទេតិ – ‘យាយំ , អាវុសោ, អាបត្តិ និព្ពេមតិកប្បដិច្ឆន្នា, ធម្មិកំ តស្សា អាបត្តិយា បរិវាសទានំ; ធម្មត្តា រុហតិ។ យា ច ខ្វាយំ, អាវុសោ, អាបត្តិ វេមតិកប្បដិច្ឆន្នា អធម្មិកំ តស្សា អាបត្តិយា បរិវាសទានំ; អធម្មត្តា ន រុហតិ។ ឯកិស្សា, អាវុសោ, អាបត្តិយា ភិក្ខុ មានត្តារហោ’’តិ។

១៤៧. តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ ទ្វេ សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបន្នោ ហោតិ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយោ។ តស្ស ឯតទហោសិ – ‘‘អហំ ខោ ទ្វេ សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជិំ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយោ។ យំនូនាហំ សង្ឃំ ទ្វិន្នំ អាបត្តីនំ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នានំ ឯកមាសបរិវាសំ យាចេយ្យ’’ន្តិ។ សោ សង្ឃំ ទ្វិន្នំ អាបត្តីនំ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នានំ ឯកមាសបរិវាសំ យាចិ។ តស្ស សង្ឃោ ទ្វិន្នំ អាបត្តីនំ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នានំ ឯកមាសបរិវាសំ អទាសិ។ តស្ស បរិវសន្តស្ស លជ្ជីធម្មោ ឱក្កមិ – ‘‘អហំ ខោ ទ្វេ សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជិំ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយោ។ តស្ស មេ ឯតទហោសិ – ‘អហំ ខោ ទ្វេ សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជិំ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយោ។ យំនូនាហំ សង្ឃំ ទ្វិន្នំ អាបត្តីនំ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នានំ ឯកមាសបរិវាសំ យាចេយ្យ’ន្តិ។ សោហំ សង្ឃំ ទ្វិន្នំ អាបត្តីនំ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នានំ ឯកមាសបរិវាសំ យាចិំ។ តស្ស មេ សង្ឃោ ទ្វិន្នំ អាបត្តីនំ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នានំ ឯកមាសបរិវាសំ អទាសិ។ តស្ស មេ បរិវសន្តស្ស លជ្ជីធម្មោ ឱក្កមិ។ យំនូនាហំ សង្ឃំ ទ្វិន្នំ អាបត្តីនំ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នានំ ឥតរម្បិ មាសំ បរិវាសំ [ឥតរម្បិ មាសបរិវាសំ (ស្យា. ក. ឯវមុបរិបិ)] យាចេយ្យ’’ន្តិ។

សោ ភិក្ខូនំ អារោចេសិ – ‘‘អហំ ខោ, អាវុសោ, ទ្វេ សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជិំ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយោ។ តស្ស មេ ឯតទហោសិ – ‘អហំ ខោ ទ្វេ សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជិំ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយោ។ យំនូនាហំ សង្ឃំ ទ្វិន្នំ អាបត្តីនំ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នានំ ឯកមាសបរិវាសំ យាចេយ្យ’ន្តិ។ សោហំ សង្ឃំ ទ្វិន្នំ អាបត្តីនំ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នានំ ឯកមាសបរិវាសំ យាចិំ។ តស្ស មេ សង្ឃោ ទ្វិន្នំ អាបត្តីនំ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នានំ ឯកមាសបរិវាសំ អទាសិ។ តស្ស មេ បរិវសន្តស្ស លជ្ជីធម្មោ ឱក្កមិ – អហំ ខោ ទ្វេ សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជិំ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយោ។ តស្ស មេ ឯតទហោសិ – ‘អហំ ខោ ទ្វេ សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជិំ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយោ។ យំនូនាហំ សង្ឃំ ទ្វិន្នំ អាបត្តីនំ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នានំ ឯកមាសបរិវាសំ យាចេយ្យ’ន្តិ។ សោហំ សង្ឃំ ទ្វិន្នំ អាបត្តីនំ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នានំ ឯកមាសបរិវាសំ យាចិំ។ តស្ស មេ សង្ឃោ ទ្វិន្នំ អាបត្តីនំ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នានំ ឯកមាសបរិវាសំ អទាសិ។ តស្ស មេ បរិវសន្តស្ស លជ្ជីធម្មោ ឱក្កមិ។ យំនូនាហំ សង្ឃំ ទ្វិន្នំ អាបត្តីនំ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នានំ ឥតរម្បិ មាសំ បរិវាសំ យាចេយ្យ’ន្តិ។ កថំ នុ ខោ មយា បដិបជ្ជិតព្ព’’ន្តិ? ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ‘‘តេន ហិ, ភិក្ខវេ, សង្ឃោ តស្ស ភិក្ខុនោ ទ្វិន្នំ អាបត្តីនំ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នានំ ឥតរម្បិ មាសំ បរិវាសំ ទេតុ។ ឯវញ្ច បន, ភិក្ខវេ, ទាតព្ពោ –

‘‘តេន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនា សង្ឃំ ឧបសង្កមិត្វា…បេ…. ឯវមស្ស វចនីយោ – អហំ, ភន្តេ, ទ្វេ សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជិំ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយោ ។ តស្ស មេ ឯតទហោសិ – ‘អហំ ខោ ទ្វេ សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជិំ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយោ។ យំនូនាហំ សង្ឃំ ទ្វិន្នំ អាបត្តីនំ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នានំ ឯកមាសបរិវាសំ យាចេយ្យ’ន្តិ។ សោហំ សង្ឃំ ទ្វិន្នំ អាបត្តីនំ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នានំ ឯកមាសបរិវាសំ យាចិំ។ តស្ស មេ សង្ឃោ ទ្វិន្នំ អាបត្តីនំ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នានំ ឯកមាសបរិវាសំ អទាសិ។ តស្ស មេ បរិវសន្តស្ស លជ្ជីធម្មោ ឱក្កមិ – អហំ ខោ ទ្វេ សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជិំ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយោ។ តស្ស មេ ឯតទហោសិ – ‘អហំ ខោ ទ្វេ សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជិំ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយោ។ យំនូនាហំ សង្ឃំ ទ្វិន្នំ អាបត្តីនំ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នានំ ឯកមាសបរិវាសំ យាចេយ្យ’ន្តិ។ សោហំ សង្ឃំ ទ្វិន្នំ អាបត្តីនំ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នានំ ឯកមាសបរិវាសំ យាចិំ។ តស្ស មេ សង្ឃោ ទ្វិន្នំ អាបត្តីនំ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នានំ ឯកមាសបរិវាសំ អទាសិ។ តស្ស មេ បរិវសន្តស្ស លជ្ជីធម្មោ

ឱក្កមិ។ យំនូនាហំ សង្ឃំ ទ្វិន្នំ អាបត្តីនំ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នានំ ឥតរម្បិ មាសំ បរិវាសំ យាចេយ្យន្តិ។ សោហំ, ភន្តេ, សង្ឃំ ទ្វិន្នំ អាបត្តីនំ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នានំ ឥតរម្បិ មាសំ បរិវាសំ យាចាមីតិ។ ទុតិយម្បិ យាចិតព្ពោ។ តតិយម្បិ យាចិតព្ពោ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្ពោ –

១៤៨. "សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ អយំ ឥត្ថន្នាមោ ភិក្ខុ ទ្វេ សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជិ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយោ។ តស្ស ឯតទហោសិ – 'អហំ ខោ ទ្វេ សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជឹ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយោ។ យំនូនាហំ សង្ឃំ ទ្វិន្នំ អាបត្តីនំ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នានំ ឯកមាសបរិវាសំ យាចេយ្យ'ន្តិ។ សោ សង្ឃំ ទ្វិន្នំ អាបត្តីនំ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នានំ ឯកមាសបរិវាសំ យាចិ។ តស្ស សង្ឃោ ទ្វិន្នំ អាបត្តីនំ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នានំ ឯកមាសបរិវាសំ អទាសិ។ តស្ស បរិវសន្តស្ស លជ្ជីធម្មោ ឱក្កមិ – អហំ ខោ ទ្វេ សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជឹ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយោ។ តស្ស មេ ឯតទហោសិ – 'អហំ ខោ ទ្វេ សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជឹ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយោ។ យំនូនាហំ សង្ឃំ ទ្វិន្នំ អាបត្តីនំ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នានំ ឯកមាសបរិវាសំ យាចេយ្យ'ន្តិ។ សោហំ សង្ឃំ ទ្វិន្នំ អាបត្តីនំ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នានំ ឯកមាសបរិវាសំ យាចឹ។ តស្ស មេ សង្ឃោ ទ្វិន្នំ អាបត្តីនំ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នានំ ឯកមាសបរិវាសំ អទាសិ។ តស្ស មេ បរិវសន្តស្ស លជ្ជីធម្មោ ឱក្កមិ។ យំនូនាហំ សង្ឃំ ទ្វិន្នំ អាបត្តីនំ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នានំ ឥតរម្បិ មាសំ បរិវាសំ យាចេយ្យន្តិ។ សោ សង្ឃំ ទ្វិន្នំ អាបត្តីនំ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នានំ ឥតរម្បិ មាសំ បរិវាសំ យាចតិ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ ទ្វិន្នំ អាបត្តីនំ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នានំ ឥតរម្បិ មាសំ បរិវាសំ ទទេយ្យ។ ឯសា ញត្តិ។

"សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ អយំ ឥត្ថន្នាមោ ភិក្ខុ ទ្វេ សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជិ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយោ។ តស្ស ឯតទហោសិ – 'អហំ ខោ ទ្វេ សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជឹ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយោ។ យំនូនាហំ សង្ឃំ ទ្វិន្នំ អាបត្តីនំ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នានំ ឯកមាសបរិវាសំ យាចេយ្យ'ន្តិ។ សោ សង្ឃំ ទ្វិន្នំ អាបត្តីនំ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នានំ ឯកមាសបរិវាសំ យាចិ។ តស្ស សង្ឃោ ទ្វិន្នំ អាបត្តីនំ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នានំ ឯកមាសបរិវាសំ អទាសិ។ តស្ស បរិវសន្តស្ស លជ្ជីធម្មោ ឱក្កមិ – អហំ ខោ ទ្វេ សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជឹ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយោ។ តស្ស មេ ឯតទហោសិ – 'អហំ ខោ ទ្វេ សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជឹ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយោ។ យំនូនាហំ សង្ឃំ ទ្វិន្នំ អាបត្តីនំ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នានំ ឯកមាសបរិវាសំ យាចេយ្យ'ន្តិ។ សោហំ សង្ឃំ ទ្វិន្នំ អាបត្តីនំ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នានំ ឯកមាសបរិវាសំ យាចឹ។ តស្ស មេ សង្ឃោ ទ្វិន្នំ អាបត្តីនំ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នានំ ឯកមាសបរិវាសំ អទាសិ។ តស្ស មេ បរិវសន្តស្ស លជ្ជីធម្មោ ឱក្កមិ។ យំនូនាហំ សង្ឃំ ទ្វិន្នំ អាបត្តីនំ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នានំ ឥតរម្បិ មាសំ បរិវាសំ យាចេយ្យ'ន្តិ។ សោ សង្ឃំ ទ្វិន្នំ អាបត្តីនំ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នានំ ឥតរម្បិ មាសំ បរិវាសំ យាចតិ។ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ ទ្វិន្នំ អាបត្តីនំ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នានំ ឥតរម្បិ មាសំ បរិវាសំ ទេតិ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ ទ្វិន្នំ អាបត្តីនំ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នានំ ឥតរម្បិ មាសំ បរិវាសស្ស [ឥតរម្បិ មាសបរិវាសស្ស (ក.), ឥតរស្សបិ មាសបរិវាសស្ស (ស្យា.)] ទានំ, សោ តុណ្ហស្ស; យស្ស នក្ខមតិ, សោ ភាសេយ្យ។

"ទុតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ...បេ.... តតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ...បេ....។

"ទិន្នោ សង្ឃេន ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ ទ្វិន្នំ អាបត្តីនំ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នានំ ឥតរម្បិ មាសំ បរិវាសោ [ឥតរម្បិ មាសបរិវាសោ (ក.), ឥតរោបិ មាសបរិវាសោ (ស្យា.)]។ ខមតិ សង្ឃស្ស, តស្មា តុណ្ហី, ឯវមេតំ ធារយាមី"តិ។

"តេន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនា បុរិមំ ឧបាទាយ ទ្វេ មាសា បរិវសិតព្ពា។

១៤៩. "ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ទ្វេ សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយោ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ – 'អហំ ខោ ទ្វេ សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជឹ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយោ។ យំនូនាហំ សង្ឃំ ទ្វិន្នំ អាបត្តីនំ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នានំ ឯកមាសបរិវាសំ យាចេយ្យ'ន្តិ។ សោ សង្ឃំ ទ្វិន្នំ អាបត្តីនំ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នានំ ឯកមាសបរិវាសំ យាចតិ។ តស្ស សង្ឃោ ទ្វិន្នំ អាបត្តីនំ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នានំ ឯកមាសបរិវាសំ ទេតិ។ តស្ស បរិវសន្តស្ស លជ្ជីធម្មោ ឱក្កមិ – អហំ ខោ ទ្វេ សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជឹ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយោ។ តស្ស មេ ឯតទហោសិ – 'អហំ ខោ ទ្វេ សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជឹ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយោ។ យំនូនាហំ សង្ឃំ ទ្វិន្នំ អាបត្តីនំ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នានំ ឯកមាសបរិវាសំ យាចេយ្យ'ន្តិ។ សោហំ សង្ឃំ ទ្វិន្នំ អាបត្តីនំ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នានំ ឯកមាសបរិវាសំ យាចឹ។ តស្ស មេ សង្ឃោ ទ្វិន្នំ អាបត្តីនំ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នានំ ឯកមាសបរិវាសំ អទាសិ។ តស្ស មេ បរិវសន្តស្ស លជ្ជីធម្មោ ឱក្កមិ។ យំនូនាហំ សង្ឃំ ទ្វិន្នំ អាបត្តីនំ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នានំ ឥតរម្បិ មាសំ បរិវាសំ យាចេយ្យ'ន្តិ។ សោ សង្ឃំ ទ្វិន្នំ អាបត្តីនំ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នានំ ឥតរម្បិ មាសំ បរិវាសំ យាចតិ។ តស្ស សង្ឃោ ទ្វិន្នំ

អាបត្តីនំ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នានំ ឥតរម្បិ មាសំ បរិវាសំ ទេតិ។ តេន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនា បុរិមំ ឧបាទាយ ទ្វេ មាសា បរិវសិតព្ពា។

១៥០. “ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ទ្វេ សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយោ; ឯកំ មាសំ ជានាតិ, ឯកំ មាសំ ន ជានាតិ។ សោ សង្ឃំ ទ្វិន្នំ អាបត្តីនំ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នានំ យំ មាសំ ជានាតិ តំ មាសំ បរិវាសំ យាចតិ។ តស្ស សង្ឃោ ទ្វិន្នំ អាបត្តីនំ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នានំ យំ មាសំ ជានាតិ តំ មាសំ បរិវាសំ ទេតិ។ សោ បរិវសន្តោ ឥតរម្បិ មាសំ ជានាតិ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ – ‘អហំ ខោ ទ្វេ សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជិំ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយោ; ឯកំ មាសំ ជានិំ, ឯកំ មាសំ ន ជានិំ។ សោហំ សង្ឃំ ទ្វិន្នំ អាបត្តីនំ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នានំ យំ មាសំ ជានិំ តំ មាសំ បរិវាសំ យាចិំ។ តស្ស មេ សង្ឃោ ទ្វិន្នំ អាបត្តីនំ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នានំ យំ មាសំ ជានិំ តំ មាសំ បរិវាសំ អទាសិ។ សោហំ បរិវសន្តោ ឥតរម្បិ មាសំ ជានាមិ។ យំនូនាហំ សង្ឃំ ទ្វិន្នំ អាបត្តីនំ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នានំ ឥតរម្បិ មាសំ បរិវាសំ យាចេយ្យ’ន្តិ។ សោ សង្ឃំ ទ្វិន្នំ អាបត្តីនំ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នានំ ឥតរម្បិ មាសំ បរិវាសំ យាចតិ ។ តស្ស សង្ឃោ ទ្វិន្នំ អាបត្តីនំ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នានំ ឥតរម្បិ មាសំ បរិវាសំ ទេតិ។ តេន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនា បុរិមំ ឧបាទាយ ទ្វេ មាសា បរិវសិតព្ពា។

១៥១. “ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ទ្វេ សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយោ; ឯកំ មាសំ សរតិ, ឯកំ មាសំ នស្សរតិ។ សោ សង្ឃំ ទ្វិន្នំ អាបត្តីនំ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នានំ យំ មាសំ សរតិ តំ មាសំ បរិវាសំ យាចតិ។ តស្ស សង្ឃោ ទ្វិន្នំ អាបត្តីនំ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នានំ យំ មាសំ សរតិ តំ មាសំ បរិវាសំ ទេតិ។ សោ បរិវសន្តោ ឥតរម្បិ មាសំ សរតិ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ – ‘អហំ ខោ ទ្វេ សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជិំ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយោ; ឯកំ មាសំ សរិំ, ឯកំ មាសំ នស្សរិំ។ សោហំ សង្ឃំ ទ្វិន្នំ អាបត្តីនំ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នានំ យំ មាសំ សរិំ តំ មាសំ បរិវាសំ យាចិំ។ តស្ស មេ សង្ឃោ ទ្វិន្នំ អាបត្តីនំ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នានំ យំ មាសំ សរិំ តំ មាសំ បរិវាសំ អទាសិ។ សោហំ បរិវសន្តោ ឥតរម្បិ មាសំ សរាមិ។ យំនូនាហំ សង្ឃំ ទ្វិន្នំ អាបត្តីនំ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នានំ ឥតរម្បិ មាសំ បរិវាសំ យាចេយ្យ’ន្តិ។ សោ សង្ឃំ ទ្វិន្នំ អាបត្តីនំ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នានំ ឥតរម្បិ មាសំ បរិវាសំ យាចតិ។ តស្ស សង្ឃោ ទ្វិន្នំ អាបត្តីនំ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នានំ ឥតរម្បិ មាសំ បរិវាសំ ទេតិ។ តេន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនា បុរិមំ ឧបាទាយ ទ្វេ មាសា បរិវសិតព្ពា។

១៥២. “ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ទ្វេ សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយោ; ឯកំ មាសំ និព្ពេមតិកោ, ឯកំ មាសំ វេមតិកោ។ សោ សង្ឃំ ទ្វិន្នំ អាបត្តីនំ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នានំ យំ មាសំ និព្ពេមតិកោ តំ មាសំ បរិវាសំ យាចតិ។ តស្ស សង្ឃោ ទ្វិន្នំ អាបត្តីនំ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នានំ យំ មាសំ និព្ពេមតិកោ តំ មាសំ បរិវាសំ ទេតិ។ សោ បរិវសន្តោ ឥតរម្បិ មាសំ និព្ពេមតិកោ ហោតិ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ – ‘អហំ ខោ ទ្វេ សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជិំ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយោ; ឯកំ មាសំ និព្ពេមតិកោ, ឯកំ មាសំ វេមតិកោ ។ សោហំ សង្ឃំ ទ្វិន្នំ អាបត្តីនំ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នានំ យំ មាសំ និព្ពេមតិកោ តំ មាសំ បរិវាសំ យាចិំ។ តស្ស មេ សង្ឃោ ទ្វិន្នំ អាបត្តីនំ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆាន្នានំ យំ មាសំ និព្ពេមតិកោ តំ មាសំ បរិវាសំ អទាសិ។ សោហំ បរិវសន្តោ ឥតរម្បិ មាសំ និព្ពេមតិកោ។ យំនូនាហំ សង្ឃំ ទ្វិន្នំ អាបត្តីនំ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នានំ ឥតរម្បិ មាសំ បរិវាសំ យាចេយ្យ’ន្តិ។ សោ សង្ឃំ ទ្វិន្នំ អាបត្តីនំ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នានំ ឥតរម្បិ មាសំ បរិវាសំ យាចតិ។ តស្ស សង្ឃោ ទ្វិន្នំ អាបត្តីនំ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នានំ ឥតរម្បិ មាសំ បរិវាសំ ទេតិ។ តេន, ភិក្ខវេ , ភិក្ខុនា បុរិមំ ឧបាទាយ ទ្វេ មាសា បរិវសិតព្ពា។

១៥៣. “ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ទ្វេ សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយោ; ឯកោ មាសោ ជានប្បដិច្ឆន្នោ, ឯកោ មាសោ អជានប្បដិច្ឆន្នោ។ សោ សង្ឃំ ទ្វិន្នំ អាបត្តីនំ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នានំ ទ្វេមាសបរិវាសំ យាចតិ។ តស្ស សង្ឃោ ទ្វិន្នំ អាបត្តីនំ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នានំ ទ្វេមាសបរិវាសំ ទេតិ។ តស្ស បរិវសន្តស្ស អញ្ញោ ភិក្ខុ អាគច្ឆតិ ពហុស្សុតោ អាគតាគមោ ធម្មធរោ វិនយធរោ មាតិកាធរោ បណ្ឌិតោ វិយត្តោ មេធាវី លជ្ជី កុក្កុច្ចកោ សិក្ខាកាមោ។ សោ ឯវំ វទេតិ – ‘កិំ អយំ, អាវុសោ, ភិក្ខុ អាបន្នោ? កិស្សាយំ ភិក្ខុ បរិវសតី’តិ? តេ ឯវំ វទេន្តិ – ‘អយំ, អាវុសោ, ភិក្ខុ ទ្វេ សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជិ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយោ។ ឯកោ មាសោ ជានប្បដិច្ឆន្នោ, ឯកោ មាសោ អជានប្បដិច្ឆន្នោ។ សោ សង្ឃំ ទ្វិន្នំ អាបត្តីនំ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នានំ ទ្វេមាសបរិវាសំ យាចិ។ តស្ស សង្ឃោ ទ្វិន្នំ អាបត្តីនំ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នានំ ទ្វេមាសបរិវាសំ អទាសិ។ តាយោ អយំ, អាវុសោ, ភិក្ខុ អាបន្នោ តាសាយំ ភិក្ខុ បរិវសតី’តិ។ សោ ឯវំ វទេតិ – ‘យ្វាយំ, អាវុសោ, មាសោ ជានប្បដិច្ឆន្នោ ធម្មិកំ តស្ស មាសស្ស បរិវាសទានំ; ធម្មត្តា រុហតិ។ យោ ច ខ្វាយំ, អាវុសោ, មាសោ អជានប្បដិច្ឆន្នោ អធម្មិកំ តស្ស មាសស្ស បរិវាសទានំ; អធម្មត្តា ន រុហតិ។ ឯកស្ស, អាវុសោ , មាសស្ស ភិក្ខុ មានត្តារហោ’តិ។

១៥៤. “ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ទ្វេ សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយោ; ឯកោ មាសោ សរមានប្បដិច្ឆន្នោ, ឯកោ មាសោ អស្សរមានប្បដិច្ឆន្នោ។ សោ សង្ឃំ ទ្វិន្នំ អាបត្តីនំ ទ្វេ មាសប្បដិច្ឆន្នានំ ទ្វេមាសបរិវាសំ យាចតិ។ តស្ស សង្ឃោ ទ្វិន្នំ អាបត្តីនំ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នានំ ទ្វេមាសបរិវាសំ ទេតិ។ តស្ស បរិវសន្តស្ស អញ្ញោ ភិក្ខុ អាគច្ឆតិ ពហុស្សុតោ អាគតាគមោ ធម្មធរោ វិនយធរោ មាតិកាធរោ បណ្ឌិតោ វិយត្តោ មេធាវី លជ្ជី កុក្កុច្ចកោ សិក្ខាកាមោ ។ សោ ឯវំ វទេតិ – ‘កឹ អយំ, អាវុសោ, ភិក្ខុ អាបន្នោ? កិស្សាយំ ភិក្ខុ បរិវសតី’តិ? តេ ឯវំ វទេន្តិ – ‘អយំ, អាវុសោ, ភិក្ខុ ទ្វេ សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជិ ទ្វេ មាសប្បដិច្ឆន្នាយោ; ឯកោ មាសោ សរមានប្បដិច្ឆន្នោ, ឯកោ មាសោ អស្សរមានប្បដិច្ឆន្នោ។ សោ សង្ឃំ ទ្វិន្នំ អាបត្តីនំ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នានំ ទ្វេមាសបរិវាសំ យាចិ។ តស្ស សង្ឃោ ទ្វិន្នំ អាបត្តីនំ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នានំ ទ្វេ មាសបរិវាសំ អទាសិ។ តាយោ អយំ, អាវុសោ, ភិក្ខុ អាបន្នោ តាសាយំ ភិក្ខុ បរិវសតី’តិ។ សោ ឯវំ វទេតិ – ‘យ្វាយំ, អាវុសោ, មាសោ សរមានប្បដិច្ឆន្នោ ធម្មិកំ តស្ស មាសស្ស បរិវាសទានំ; ធម្មត្តា រុហតិ។ យោ ច ខ្វាយំ, អាវុសោ, មាសោ អស្សរមានប្បដិច្ឆន្នោ អធម្មិកំ តស្ស មាសស្ស បរិវាសទានំ; អធម្មត្តា ន រុហតិ។ ឯកស្ស, អាវុសោ, មាសស្ស ភិក្ខុ មានត្តារហោ’តិ។

១៥៥. “ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ទ្វេ សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នាយោ; ឯកោ មាសោ និព្ពេមតិកប្បដិច្ឆន្នោ, ឯកោ មាសោ វេមតិកប្បដិច្ឆន្នោ។ សោ សង្ឃំ ទ្វិន្នំ អាបត្តីនំ ទ្វេ មាសប្បដិច្ឆន្នានំ ទ្វេមាសបរិវាសំ យាចតិ។ តស្ស សង្ឃោ ទ្វិន្នំ អាបត្តីនំ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នានំ ទ្វេមាសបរិវាសំ ទេតិ។ តស្ស បរិវសន្តស្ស អញ្ញោ ភិក្ខុ អាគច្ឆតិ ពហុស្សុតោ អាគតាគមោ ធម្មធរោ វិនយធរោ មាតិកាធរោ បណ្ឌិតោ វិយត្តោ មេធាវី លជ្ជី កុក្កុច្ចកោ សិក្ខាកាមោ។ សោ ឯវំ វទេតិ – ‘កឹ អយំ, អាវុសោ, ភិក្ខុ អាបន្នោ? កិស្សាយំ ភិក្ខុ បរិវសតី’តិ? តេ ឯវំ វទេន្តិ – ‘អយំ, អាវុសោ, ភិក្ខុ ទ្វេ សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជិ ទ្វេ មាសប្បដិច្ឆន្នាយោ; ឯកោ មាសោ និព្ពេមតិកប្បដិច្ឆន្នោ, ឯកោ មាសោ វេមតិកប្បដិច្ឆន្នោ។ សោ សង្ឃំ ទ្វិន្នំ អាបត្តីនំ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នានំ ទ្វេមាសបរិវាសំ យាចិ។ តស្ស សង្ឃោ ទ្វិន្នំ អាបត្តីនំ ទ្វេមាសប្បដិច្ឆន្នានំ ទ្វេ មាសបរិវាសំ អទាសិ។ តាយោ អយំ, អាវុសោ, ភិក្ខុ អាបន្នោ តាសាយំ ភិក្ខុ បរិវសតី’តិ ។ សោ ឯវំ វទេតិ – ‘យ្វាយំ, អាវុសោ, មាសោ និព្ពេមតិកប្បដិច្ឆន្នោ ធម្មិកំ តស្ស មាសស្ស បរិវាសទានំ; ធម្មត្តា រុហតិ។ យោ ច ខ្វាយំ, អាវុសោ, មាសោ វេមតិកប្បដិច្ឆន្នោ អធម្មិកំ តស្ស មាសស្ស បរិវាសទានំ; អធម្មត្តា ន រុហតិ។ ឯកស្ស, អាវុសោ, មាសស្ស ភិក្ខុ មានត្តារហោ”តិ។

សុទ្ធន្តបរិវាសោ

១៥៦. តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ សម្ពហុលា សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបន្នោ ហោតិ។ សោ អាបត្តិបរិយន្តំ ន ជានាតិ; រត្តិបរិយន្តំ ន ជានាតិ; អាបត្តិបរិយន្តំ នស្សរតិ, រត្តិបរិយន្តំ នស្សរតិ; អាបត្តិ បរិយន្តេ វេមតិកោ, រត្តិបរិយន្តេ វេមតិកោ។ សោ ភិក្ខូនំ អារោចេសិ – “អហំ, អាវុសោ, សម្ពហុលា សង្ឃាទិ សេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជឹ; អាបត្តិបរិយន្តំ ន ជានាមិ, រត្តិបរិយន្តំ ន ជានាមិ; អាបត្តិបរិយន្តំ នស្សរាមិ, រត្តិ បរិយន្តំ នស្សរាមិ; អាបត្តិបរិយន្តេ វេមតិកោ, រត្តិបរិយន្តេ វេមតិកោ។ កថំ នុ ខោ មយា បដិបជ្ជិតព្ព”ន្តិ? ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “តេន ហិ, ភិក្ខវេ, សង្ឃោ តស្ស ភិក្ខុនោ តាសំ អាបត្តីនំ សុទ្ធន្តបរិវាសំ ទេតុ។ ឯវញ្ច បន, ភិក្ខវេ, ទាតព្ពោ –

“តេន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនា សង្ឃំ ឧបសង្កមិត្វា…បេ…. ឯវមស្ស វចនីយោ – ‘អហំ, ភន្តេ, សម្ពហុលា សង្ឃាទិ សេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជឹ។ អាបត្តិបរិយន្តំ ន ជានាមិ, រត្តិបរិយន្តំ ន ជានាមិ; អាបត្តិបរិយន្តំ នស្សរាមិ, រត្តិ បរិយន្តំ នស្សរាមិ; អាបត្តិបរិយន្តេ វេមតិកោ, រត្តិបរិយន្តេ វេមតិកោ។ សោហំ, ភន្តេ, សង្ឃំ តាសំ អាបត្តីនំ សុទ្ធន្តបរិវាសំ យាចាមី’តិ។ ទុតិយម្បិ យាចិតព្ពោ។ តតិយម្បិ យាចិតព្ពោ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្ពោ –

១៥៧. “សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ អយំ ឥត្ថន្នាមោ ភិក្ខុ សម្ពហុលា សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជិ។ អាបត្តិបរិយន្តំ ន ជានាតិ, រត្តិបរិយន្តំ ន ជានាតិ; អាបត្តិបរិយន្តំ នស្សរតិ, រត្តិបរិយន្តំ នស្សរតិ; អាបត្តិបរិ យន្តេ វេមតិកោ, រត្តិបរិយន្តេ វេមតិកោ។ សោ សង្ឃំ តាសំ អាបត្តីនំ សុទ្ធន្តបរិវាសំ យាចតិ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ តាសំ អាបត្តីនំ សុទ្ធន្តបរិវាសំ ទទេយ្យ។ ឯសា ញត្តិ។

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ អយំ ឥត្ថន្នាមោ ភិក្ខុ សម្ពហុលា សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជិ។ អាបត្តិ បរិយន្តំ ន ជានាតិ, រត្តិបរិយន្តំ ន ជានាតិ; អាបត្តិបរិយន្តំ នស្សរតិ , រត្តិបរិយន្តំ នស្សរតិ; អាបត្តិបរិយន្តេ វេមតិកោ, រត្តិបរិយន្តេ វេមតិកោ។ សោ សង្ឃំ តាសំ អាបត្តីនំ សុទ្ធន្តបរិវាសំ យាចតិ។ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមស្ស

ភិក្ខុនោ តាសំ អាបត្តីនំ សុទ្ធន្តបរិវាសំ ទេតិ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ តាសំ អាបត្តីនំ សុទ្ធន្តបរិវាសស្ស ទានំ, សោ តុណ្ហស្ស; យស្ស នក្ខមតិ, សោ ភាសេយ្យ។

“ទុតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ...បេ.... តតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ...បេ....។

“ទិន្នោ សង្ឃេន ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ តាសំ អាបត្តីនំ សុទ្ធន្តបរិវាសោ។ ខមតិ សង្ឃស្ស, តស្មា តុណ្ហី, ឯវមេតំ ធារយាមី”តិ។

១៥៨. “ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, សុទ្ធន្តបរិវាសោ ទាតព្ពោ; ឯវំ បរិវាសោ ទាតព្ពោ។ កថញ្ច, ភិក្ខវេ, សុទ្ធន្តបរិវាសោ ទាតព្ពោ? អាបត្តិបរិយន្តំ ន ជានាតិ, រត្តិបរិយន្តំ ន ជានាតិ; អាបត្តិបរិយន្តំ នស្សរតិ, រត្តិបរិយន្តំ នស្សរតិ; អាបត្តិបរិយន្តេ វេមតិកោ, រត្តិបរិយន្តេ វេមតិកោ – សុទ្ធន្តបរិវាសោ ទាតព្ពោ។

“អាបត្តិបរិយន្តំ ជានាតិ, រត្តិបរិយន្តំ ន ជានាតិ; អាបត្តិបរិយន្តំ សរតិ, រត្តិបរិយន្តំ នស្សរតិ; អាបត្តិបរិយន្តេ និព្ពេមតិកោ, រត្តិបរិយន្តេ វេមតិកោ – សុទ្ធន្តបរិវាសោ ទាតព្ពោ។

“អាបត្តិបរិយន្តំ ឯកច្ចំ ជានាតិ, ឯកច្ចំ ន ជានាតិ, រត្តិបរិយន្តំ ន ជានាតិ; អាបត្តិបរិយន្តំ ឯកច្ចំ សរតិ, ឯកច្ចំ នស្សរតិ, រត្តិបរិយន្តំ នស្សរតិ; អាបត្តិបរិយន្តេ ឯកច្ចេ វេមតិកោ, ឯកច្ចេ និព្ពេមតិកោ, រត្តិបរិយន្តេ វេមតិកោ – សុទ្ធន្តបរិវាសោ ទាតព្ពោ។

“អាបត្តិបរិយន្តំ ន ជានាតិ, រត្តិបរិយន្តំ ឯកច្ចំ ជានាតិ, ឯកច្ចំ ន ជានាតិ; អាបត្តិបរិយន្តំ នស្សរតិ, រត្តិបរិយន្តំ ឯកច្ចំ សរតិ, ឯកច្ចំ នស្សរតិ; អាបត្តិបរិយន្តេ វេមតិកោ, រត្តិបរិយន្តេ ឯកច្ចេ វេមតិកោ, ឯកច្ចេ និព្ពេមតិកោ – សុទ្ធន្តបរិវាសោ ទាតព្ពោ។

“អាបត្តិបរិយន្តំ ជានាតិ, រត្តិបរិយន្តំ ឯកច្ចំ ជានាតិ, ឯកច្ចំ ន ជានាតិ; អាបត្តិបរិយន្តំ សរតិ, រត្តិបរិយន្តំ ឯកច្ចំ សរតិ, ឯកច្ចំ នស្សរតិ; អាបត្តិបរិយន្តេ និព្ពេមតិកោ, រត្តិបរិយន្តេ ឯកច្ចេ វេមតិកោ, ឯកច្ចេ និព្ពេមតិកោ – សុទ្ធន្តបរិវាសោ ទាតព្ពោ។

“អាបត្តិបរិយន្តំ ឯកច្ចំ ជានាតិ, ឯកច្ចំ ន ជានាតិ; រត្តិបរិយន្តំ ឯកច្ចំ ជានាតិ, ឯកច្ចំ ន ជានាតិ; អាបត្តិបរិយន្តំ ឯកច្ចំ សរតិ, ឯកច្ចំ នស្សរតិ ; រត្តិបរិយន្តំ ឯកច្ចំ សរតិ, ឯកច្ចំ នស្សរតិ; អាបត្តិបរិយន្តេ ឯកច្ចេ វេមតិកោ, ឯកច្ចេ និព្ពេមតិកោ; រត្តិបរិយន្តេ ឯកច្ចេ វេមតិកោ, ឯកច្ចេ និព្ពេមតិកោ – សុទ្ធន្តបរិវាសោ ទាតព្ពោ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, សុទ្ធន្តបរិវាសោ ទាតព្ពោ។

១៥៩. “កថញ្ច, ភិក្ខវេ, បរិវាសោ ទាតព្ពោ? អាបត្តិបរិយន្តំ ជានាតិ, រត្តិបរិយន្តំ ជានាតិ; អាបត្តិបរិយន្តំ សរតិ, រត្តិបរិយន្តំ សរតិ; អាបត្តិបរិយន្តេ និព្ពេមតិកោ, រត្តិបរិយន្តេ និព្ពេមតិកោ – បរិវាសោ ទាតព្ពោ។

“អាបត្តិបរិយន្តំ ន ជានាតិ, រត្តិបរិយន្តំ ជានាតិ; អាបត្តិបរិយន្តំ នស្សរតិ, រត្តិបរិយន្តំ សរតិ, អាបត្តិបរិយន្តេ វេមតិកោ, រត្តិបរិយន្តេ និព្ពេមតិកោ – បរិវាសោ ទាតព្ពោ។

“អាបត្តិបរិយន្តំ ឯកច្ចំ ជានាតិ, ឯកច្ចំ ន ជានាតិ, រត្តិបរិយន្តំ ជានាតិ; អាបត្តិបរិយន្តំ ឯកច្ចំ សរតិ, ឯកច្ចំ នស្សរតិ, រត្តិបរិយន្តំ សរតិ; អាបត្តិបរិយន្តេ ឯកច្ចេ វេមតិកោ, ឯកច្ចេ និព្ពេមតិកោ, រត្តិបរិយន្តេ និព្ពេមតិកោ – បរិវាសោ ទាតព្ពោ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, បរិវាសោ ទាតព្ពោ។

បរិវាសោ និដ្ឋិតោ។

៣. ចត្តាលីសកំ

១៦០. តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ បរិវសន្តោ វិព្ភមិ។ សោ បុន បច្ចាគន្ត្វា ភិក្ខូ ឧបសម្បទំ យាចិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។

“ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ បរិវសន្តោ វិព្ភមតិ។ វិព្ភន្តកស្ស, ភិក្ខវេ, បរិវាសោ ន រុហតិ។ សោ ចេ បុន ឧបសម្បជ្ជតិ, តស្ស តទេវ បុរិមំ បរិវាសទានំ។ យោ បរិវាសោ ទិន្នោ សុទិន្នោ, យោ បរិវុត្ថោ សុបរិវុត្ថោ,

អវសេសោ បរិវសិតព្ពោ។

“ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ បរិវសន្តោ សាមណេរោ ហោតិ។ សាមណេរស្ស, ភិក្ខវេ, បរិវាសោ ន រុហតិ។ សោ ចេ បុន ឧបសម្បជ្ជតិ, តស្ស តទេវ បុរិមំ បរិវាសទានំ។ យោ បរិវាសោ ទិន្នោ សុទិន្នោ, យោ បរិវុត្ថោ សុបរិវុត្ថោ, អវសេសោ បរិវសិតព្ពោ។

“ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ បរិវសន្តោ ឧម្មត្តកោ ហោតិ។ ឧម្មត្តកស្ស, ភិក្ខវេ, បរិវាសោ ន រុហតិ។ សោ ចេ បុន អនុម្មត្តកោ ហោតិ, តស្ស តទេវ បុរិមំ បរិវាសទានំ។ យោ បរិវាសោ ទិន្នោ សុទិន្នោ, យោ បរិវុត្ថោ សុបរិវុត្ថោ, អវសេសោ បរិវសិតព្ពោ។

“ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ បរិវសន្តោ ខិត្តចិត្តោ ហោតិ។ ខិត្តចិត្តស្ស, ភិក្ខវេ, បរិវាសោ ន រុហតិ។ សោ ចេ បុន អខិត្តចិត្តោ ហោតិ, តស្ស តទេវ បុរិមំ បរិវាសទានំ។ យោ បរិវាសោ ទិន្នោ សុទិន្នោ, យោ បុរិវុត្ថោ សុបរិវុត្ថោ, អវសេសោ បរិវសិតព្ពោ។

“ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ បរិវសន្តោ វេទនាដ្ដោ ហោតិ។ វេទនាដ្ដស្ស , ភិក្ខវេ, បរិវាសោ ន រុហតិ។ សោ ចេ បុន អវេទនាដ្ដោ ហោតិ, តស្ស តទេវ បុរិមំ បរិវាសទានំ។ យោ បរិវាសោ ទិន្នោ សុទិន្នោ, យោ បរិវុត្ថោ សុបរិវុត្ថោ, អវសេសោ បរិវសិតព្ពោ។

“ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ បរិវសន្តោ, អាបត្តិយា អទស្សនេ, ឧក្ខិបិយ្យតិ [ឧក្ខិបិយតិ (ស្យា.), ឧក្ខិបីយតិ (ក.)]។ ឧក្ខិត្តកស្ស, ភិក្ខវេ, បរិវាសោ ន រុហតិ។ សោ ចេ បុន ឱសារិយ្យតិ [ឱសារិយតិ (ស្យា.), ឱសារីយតិ (ក.)], តស្ស តទេវ បុរិមំ បរិវាសទានំ។ យោ បរិវាសោ ទិន្នោ សុទិន្នោ, យោ បរិវុត្ថោ សុបរិវុត្ថោ, អវសេសោ បរិវសិតព្ពោ។

“ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ បរិវសន្តោ, អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ, ឧក្ខិបិយ្យតិ។ ឧក្ខិត្តកស្ស, ភិក្ខវេ, បរិវាសោ ន រុហតិ។ សោ ចេ បុន ឱសារិយ្យតិ, តស្ស តទេវ បុរិមំ បរិវាសទានំ។ យោ បរិវាសោ ទិន្នោ សុទិន្នោ, យោ បរិវុត្ថោ សុបរិវុត្ថោ, អវសេសោ បរិវសិតព្ពោ។

“ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ បរិវសន្តោ, បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា, អប្បដិនិស្សគ្គេ, ឧក្ខិបិយ្យតិ។ ឧក្ខិត្តកស្ស, ភិក្ខវេ, បរិវាសោ ន រុហតិ។ សោ ចេ បុន ឱសារិយ្យតិ, តស្ស តទេវ បុរិមំ បរិវាសទានំ។ យោ បរិវាសោ ទិន្នោ សុទិន្នោ, យោ បរិវុត្ថោ សុបរិវុត្ថោ, អវសេសោ បរិវសិតព្ពោ។

១៦១. “ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ មូលាយបដិកស្សនារហោ វិព្ភមតិ។ វិព្ភន្តកស្ស, ភិក្ខវេ, មូលាយបដិកស្សនា ន រុហតិ។ សោ ចេ បុន ឧបសម្បជ្ជតិ, តស្ស តទេវ បុរិមំ បរិវាសទានំ។ យោ បរិវាសោ ទិន្នោ សុទិន្នោ, យោ បរិវុត្ថោ សុបរិវុត្ថោ។ សោ ភិក្ខុ មូលាយ បដិកស្សិតព្ពោ។

“ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ មូលាយបដិកស្សនារហោ សាមណេរោ ហោតិ...បេ.... ឧម្មត្តកោ ហោតិ...បេ.... ខិត្តចិត្តោ ហោតិ...បេ.... វេទនាដ្ដោ ហោតិ...បេ.... អាបត្តិយា អទស្សនេ ឧក្ខិបិយ្យតិ...បេ.... អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ ឧក្ខិបិយ្យតិ...បេ.... បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា, អប្បដិនិស្សគ្គេ, ឧក្ខិបិយ្យតិ។ ឧក្ខិត្តកស្ស, ភិក្ខវេ, មូលាយបដិកស្សនា ន រុហតិ។ សោ ចេ បុន ឱសារិយ្យតិ, តស្ស តទេវ បុរិមំ បរិវាសទានំ។ យោ បរិវាសោ ទិន្នោ សុទិន្នោ, យោ បរិវុត្ថោ សុបរិវុត្ថោ។ សោ ភិក្ខុ មូលាយ បដិកស្សិតព្ពោ។

១៦២. “ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ មានត្តារហោ វិព្ភមតិ។ វិព្ភន្តកស្ស, ភិក្ខវេ, មានត្តទានំ ន រុហតិ។ សោ ចេ បុន ឧបសម្បជ្ជតិ, តស្ស តទេវ បុរិមំ បរិវាសទានំ។ យោ បរិវាសោ ទិន្នោ សុទិន្នោ, យោ បរិវុត្ថោ សុបរិវុត្ថោ។ តស្ស ភិក្ខុនោ មានត្តំ ទាតព្ពំ។

“ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ មានត្តារហោ សាមណេរោ ហោតិ...បេ.... ឧម្មត្តកោ ហោតិ...បេ.... ខិត្តចិត្តោ ហោតិ...បេ.... វេទនាដ្ដោ ហោតិ...បេ.... អាបត្តិយា អទស្សនេ, ឧក្ខិបិយ្យតិ...បេ.... អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ, ឧក្ខិបិយ្យតិ...បេ.... បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា, អប្បដិនិស្សគ្គេ , ឧក្ខិបិយ្យតិ។ ឧក្ខិត្តកស្ស, ភិក្ខវេ, មានត្តទានំ ន រុហតិ។ សោ ចេ បុន ឱសារិយ្យតិ, តស្ស តទេវ បុរិមំ បរិវាសទានំ។ យោ បរិវាសោ ទិន្នោ សុទិន្នោ, យោ បរិវុត្ថោ សុបរិវុត្ថោ។ តស្ស ភិក្ខុនោ មានត្តំ ទាតព្ពំ។

១៦៣. “តេធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ មានត្តំ ចរន្តោ វិព្ភមតិ។ វិព្ភន្តកស្ស, ភិក្ខវេ , មានត្តចរិយា ន រុហតិ។ សោ ចេ បុន ឧបសម្បជ្ជតិ តស្ស តទេវ បុរិមំ បរិវាសទានំ។ យោ បរិវាសោ ទិន្នោ សុទិន្នោ, យោ បរិវុត្ថោ សុបរិវុត្ថោ; យំ មានត្តំ ទិន្នំ សុទិន្នំ, យំ មានត្តំ ចិណ្ណំ សុចិណ្ណំ, អវសេសំ ចរិតព្ពំ។

“តេធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ មានត្តំ ចរន្តោ សាមណេរោ ហោតិ...បេ.... ឧម្មត្តកោ ហោតិ...បេ.... ខិត្តចិត្តោ ហោតិ...បេ.... វេទនាដ្ដោ ហោតិ...បេ.... អាបត្តិយា អទស្សនេ, ឧក្ខិបិយ្យតិ...បេ.... អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ, ឧក្ខិបិយ្យតិ...បេ.... បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា, អប្បដិនិស្សគ្គេ, ឧក្ខិបិយ្យតិ។ ឧក្ខិត្តកស្ស, ភិក្ខវេ, មានត្តចរិយា ន រុហតិ។ សោ ចេ បុន ឱសារិយ្យតិ, តស្ស តទេវ បុរិមំ បរិវាសទានំ។ យោ បរិវាសោ ទិន្នោ សុទិន្នោ, យោ បុរិវុត្ថោ សុបរិវុត្ថោ; យំ មានត្តំ ទិន្នំ សុទិន្នំ, យំ មានត្តំ ចិណ្ណំ សុចិណ្ណំ, អវសេសំ ចរិតព្ពំ។

១៦៤. “តេធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អព្ភានារហោ វិព្ភមតិ។ វិព្ភន្តកស្ស, ភិក្ខវេ, អព្ភានំ ន រុហតិ។ សោ ចេ បុន ឧបសម្បជ្ជតិ , តស្ស តទេវ បុរិមំ បរិវាសទានំ។ យោ បរិវាសោ ទិន្នោ សុទិន្នោ, យោ បរិវុត្ថោ សុបរិវុត្ថោ; យំ មានត្តំ ទិន្នំ សុទិន្នំ, យំ មានត្តំ ចិណ្ណំ សុចិណ្ណំ។ សោ ភិក្ខុ អព្ភេតព្ពោ។

“តេធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អព្ភានារហោ សាមណេរោ ហោតិ...បេ.... ឧម្មត្តកោ ហោតិ...បេ....

ខិត្តចិត្តោ ហោតិ...បេ.... វេទនាដ្ដោ ហោតិ...បេ.... អាបត្តិយា អទស្សនេ, ឧក្ខិបិយ្យតិ...បេ.... អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ, ឧក្ខិបិយ្យតិ...បេ.... បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា, អប្បដិនិស្សគ្គេ, ឧក្ខិបិយ្យតិ។ ឧក្ខិត្តកស្ស, ភិក្ខវេ, អព្ភានំ ន រុហតិ។ សោ ចេ បុន ឱសារិយ្យតិ, តស្ស តទេវ បុរិមំ បរិវាសទានំ។ យោ បរិវាសោ ទិន្នោ សុទិន្នោ, យោ បរិវុត្ថោ សុបរិវុត្ថោ; យំ មានត្តំ ទិន្នំ សុទិន្នំ, យំ មានត្តំ ចិណ្ណំ សុចិណ្ណំ។ សោ ភិក្ខុ អព្ភេតព្ពោ។

ចត្តាលីសកំ សមត្តំ។

៤. ឆត្តឹសកំ

១៦៥. “តេធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ បរិវសន្តោ អន្តរា សម្ពហុលា សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ បរិមាណា [បរិមាណាយោ (សី. ស្យា.)] អប្បដិច្ឆន្នាយោ។ សោ ភិក្ខុ មូលាយ បដិកស្សិតព្ពោ។

“តេធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ បរិវសន្តោ អន្តរា សម្ពហុលា សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ បរិមាណា បដិច្ឆន្នាយោ។ សោ ភិក្ខុ មូលាយ បដិកស្សិតព្ពោ។ យថាបដិច្ឆន្នានញ្ចស្ស អាបត្តីនំ បុរិមាយ អាបត្តិយា សមោធានបរិវាសោ ទាតព្ពោ។

“តេធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ បរិវសន្តោ អន្តរា សម្ពហុលា សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ បរិមាណា បដិច្ឆន្នាយោបិ អប្បដិច្ឆន្នាយោបិ។ សោ ភិក្ខុ មូលាយ បដិកស្សិតព្ពោ។ យថាបដិច្ឆន្នានញ្ចស្ស អាបត្តីនំ បុរិមាយ អាបត្តិយា សមោធានបរិវាសោ ទាតព្ពោ។

“តេធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ បរិវសន្តោ អន្តរា សម្ពហុលា សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ អបរិមាណា [អបរិមាណាយោ (សី. ស្យា.)] អប្បដិច្ឆន្នាយោ...បេ.... អបរិមាណា បដិច្ឆន្នាយោ...បេ.... អបរិមាណា បដិច្ឆន្នាយោបិ អប្បដិច្ឆន្នាយោបិ...បេ.... បរិមាណាយោបិ អបរិមាណាយោបិ អប្បដិច្ឆន្នាយោ...បេ.... បរិមាណាយោបិ អបរិមាណាយោបិ បដិច្ឆន្នាយោ...បេ.... បរិមាណាយោបិ អបរិមាណាយោបិ បដិច្ឆន្នាយោបិ អប្បដិច្ឆន្នាយោបិ។ សោ ភិក្ខុ មូលាយ បដិកស្សិតព្ពោ។ យថាបដិច្ឆន្នានញ្ចស្ស អាបត្តីនំ បុរិមាយ អាបត្តិយា សមោធានបរិវាសោ ទាតព្ពោ។

“តេធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ មានត្តារហោ...បេ.... មានត្តំ ចរន្តោ...បេ.... (យថាបរិវាសំ តថា វិត្ថារេតព្ពំ) អព្ភានារហោ អន្តរា សម្ពហុលា សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ បរិមាណា អប្បដិច្ឆន្នាយោ...បេ.... បរិមាណា បដិច្ឆន្នាយោ...បេ.... បរិមាណា បដិច្ឆន្នាយោបិ អប្បដិច្ឆន្នាយោបិ...បេ.... អបរិមាណា អប្បដិច្ឆន្នាយោ...បេ.... អបរិមាណា បដិច្ឆន្នាយោ...បេ.... អបរិមាណា បដិច្ឆន្នាយោបិ អប្បដិច្ឆន្នាយោបិ...បេ.... បរិមាណាយោបិ អបរិមាណាយោបិ អប្បដិច្ឆន្នាយោ...បេ.... បរិមាណាយោបិ អបរិមាណាយោបិ បដិច្ឆន្នាយោ...បេ.... បរិមាណាយោបិ អបរិមាណាយោបិ បដិច្ឆន្នាយោបិ

អប្បដិច្ឆន្នាយោបិ។ សោ ភិក្ខុ មូលាយ បដិកស្សិតព្ពោ។ យថាបដិច្ឆន្នានញ្ចស្ស អាបត្តីនំ បុរិមាយ អាបត្តិយា សមោធានបរិវាសោ ទាតព្ពោ។

ឆត្តឹសកំ សមត្តំ។

៥. មានត្តសតកំ

១៦៦. “ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សម្ពហុលា សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជិត្វា អប្បដិច្ឆាទេត្វា វិព្ភមតិ។ សោ បុន [សោ ចេ បុន (ក.)] ឧបសម្បន្នោ តា អាបត្តិយោ នច្ឆាទេតិ។ តស្ស, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ មានត្តំ ទាតព្ពំ។

“ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សម្ពហុលា សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជិត្វា អប្បដិច្ឆាទេត្វា វិព្ភមតិ។ សោ បុន ឧបសម្បន្នោ តា អាបត្តិយោ ឆាទេតិ។ តស្ស, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ បច្ឆិមស្មិំ អាបត្តិក្ខន្ធេ យថាបដិច្ឆន្នេ បរិវាសំ ទត្វា មានត្តំ ទាតព្ពំ។

“ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សម្ពហុលា សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជិត្វា បដិច្ឆាទេត្វា វិព្ភមតិ។ សោ បុន ឧបសម្បន្នោ តា អាបត្តិយោ នច្ឆាទេតិ។ តស្ស, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ បុរិមស្មិំ អាបត្តិក្ខន្ធេ យថាបដិច្ឆន្នេ បរិវាសំ ទត្វា មានត្តំ ទាតព្ពំ។

“ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សម្ពហុលា សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជិត្វា បដិច្ឆាទេត្វា វិព្ភមតិ។ សោ បុន ឧបសម្បន្នោ តា អាបត្តិយោ ឆាទេតិ។ តស្ស, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ បុរិមស្មិញ្ច បច្ឆិមស្មិញ្ច អាបត្តិក្ខន្ធេ យថាបដិច្ឆន្នេ បរិវាសំ ទត្វា មានត្តំ ទាតព្ពំ។

១៦៧. “ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សម្ពហុលា សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ។ តស្ស ហោន្តិ អាបត្តិយោ បដិច្ឆន្នាយោបិ អប្បដិច្ឆន្នាយោបិ។ សោ វិព្ភមិត្វា បុន ឧបសម្បន្នោ យា អាបត្តិយោ បុព្ពេ ឆាទេសិ តា អាបត្តិយោ បច្ឆា នច្ឆាទេតិ; យា អាបត្តិយោ បុព្ពេ នច្ឆាទេសិ តា អាបត្តិយោ បច្ឆា នច្ឆាទេតិ។ តស្ស, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ បុរិមស្មិំ អាបត្តិក្ខន្ធេ យថាបដិច្ឆន្នេ បរិវាសំ ទត្វា មានត្តំ ទាតព្ពំ។

“ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សម្ពហុលា សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ។ តស្ស ហោន្តិ អាបត្តិយោ បដិច្ឆន្នាយោបិ អប្បដិច្ឆន្នាយោបិ។ សោ វិព្ភមិត្វា បុន ឧបសម្បន្នោ យា អាបត្តិយោ បុព្ពេ ឆាទេសិ តា អាបត្តិយោ បច្ឆា នច្ឆាទេតិ; យា អាបត្តិយោ បុព្ពេ នច្ឆាទេសិ តា អាបត្តិយោ បច្ឆា ឆាទេតិ។ តស្ស, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ បុរិមស្មិញ្ច បច្ឆិមស្មិញ្ច អាបត្តិក្ខន្ធេ យថាបដិច្ឆន្នេ បរិវាសំ ទត្វា មានត្តំ ទាតព្ពំ។

“ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សម្ពហុលា សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ។ តស្ស ហោន្តិ អាបត្តិយោ បដិច្ឆន្នាយោបិ អប្បដិច្ឆន្នាយោបិ។ សោ វិព្ភមិត្វា បុន ឧបសម្បន្នោ យា អាបត្តិយោ បុព្ពេ ឆាទេសិ តា អាបត្តិយោ បច្ឆា ឆាទេតិ; យា អាបត្តិយោ បុព្ពេ នច្ឆាទេសិ តា អាបត្តិយោ បច្ឆា នច្ឆាទេតិ។ តស្ស, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ បុរិមស្មិញ្ច បច្ឆិមស្មិញ្ច អាបត្តិក្ខន្ធេ យថាបដិច្ឆន្នេ បរិវាសំ ទត្វា មានត្តំ ទាតព្ពំ។

“ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សម្ពហុលា សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ។ តស្ស ហោន្តិ អាបត្តិយោ បដិច្ឆន្នាយោបិ អប្បដិច្ឆន្នាយោបិ។ សោ វិព្ភមិត្វា បុន ឧបសម្បន្នោ យា អាបត្តិយោ បុព្ពេ ឆាទេសិ តា អាបត្តិយោ បច្ឆា ឆាទេតិ; យា អាបត្តិយោ បុព្ពេ នច្ឆាទេសិ តា អាបត្តិយោ បច្ឆា ឆាទេតិ។ តស្ស, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ បុរិមស្មិញ្ច បច្ឆិមស្មិញ្ច អាបត្តិក្ខន្ធេ យថាបដិច្ឆន្នេ បរិវាសំ ទត្វា មានត្តំ ទាតព្ពំ។

១៦៨. “ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សម្ពហុលា សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ។ ឯកច្ចា អាបត្តិយោ ជានាតិ, ឯកច្ចា អាបត្តិយោ ន ជានាតិ។ យា អាបត្តិយោ ជានាតិ តា អាបត្តិយោ ឆាទេតិ។ យា អាបត្តិយោ ន ជានាតិ តា អាបត្តិយោ នច្ឆាទេតិ។ សោ វិព្ភមិត្វា បុន ឧបសម្បន្នោ យា អាបត្តិយោ បុព្ពេ ជានិត្វា ឆាទេសិ តា អាបត្តិយោ បច្ឆា ជានិត្វា នច្ឆាទេតិ; យា អាបត្តិយោ បុព្ពេ អជានិត្វា នច្ឆាទេសិ តា អាបត្តិយោ បច្ឆា ជានិត្វា នច្ឆាទេតិ។ តស្ស, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ បុរិមស្មិំ អាបត្តិក្ខន្ធេ យថាបដិច្ឆន្នេ បរិវាសំ ទត្វា មានត្តំ ទាតព្ពំ។

“ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សម្ពហុលា សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ។ ឯកច្ចា អាបត្តិយោ ជានាតិ, ឯកច្ចា អាបត្តិយោ ន ជានាតិ។ យា អាបត្តិយោ ជានាតិ តា អាបត្តិយោ ឆាទេតិ។ យា អាបត្តិយោ ន ជានាតិ តា អាបត្តិយោ នច្ឆាទេតិ។ សោ វិព្ភមិត្វា បុន ឧបសម្បន្នោ យា អាបត្តិយោ បុព្ពេ ជានិត្វា ឆាទេសិ តា

អាបត្តិយោ បច្ឆា ជានិត្វា នច្ឆាទេតិ; យា អាបត្តិយោ បុព្ពេ អជានិត្វា នច្ឆាទេសិ តា អាបត្តិយោ បច្ឆា ជានិត្វា ឆាទេតិ។ តស្ស , ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ បុរិមស្មិញ្ច បច្ឆិមស្មិញ្ច អាបត្តិក្ខន្ធេ យថាបដិច្ឆន្នេ បរិវាសំ ទត្វា មានត្តំ ទាតព្ពំ។

“ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សម្ពហុលា សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ។ ឯកច្ចា អាបត្តិយោ ជានាតិ, ឯកច្ចា អាបត្តិយោ ន ជានាតិ។ យា អាបត្តិយោ ជានាតិ តា អាបត្តិយោ ឆាទេតិ។ យា អាបត្តិយោ ន ជានាតិ តា អាបត្តិយោ នច្ឆាទេតិ។ សោ វិព្ភមិត្វា បុន ឧបសម្បន្នោ យា អាបត្តិយោ បុព្ពេ ជានិត្វា ឆាទេសិ តា អាបត្តិយោ បច្ឆា ជានិត្វា ឆាទេតិ; យា អាបត្តិយោ បុព្ពេ អជានិត្វា នច្ឆាទេសិ តា អាបត្តិយោ បច្ឆា ជានិត្វា នច្ឆាទេតិ។ តស្ស, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ បុរិមស្មិញ្ច បច្ឆិមស្មិញ្ច អាបត្តិក្ខន្ធេ យថាបដិច្ឆន្នេ បរិវាសំ ទត្វា មានត្តំ ទាតព្ពំ។

“ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សម្ពហុលា សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ។ ឯកច្ចា អាបត្តិយោ ជានាតិ, ឯកច្ចា អាបត្តិយោ ន ជានាតិ។ យា អាបត្តិយោ ជានាតិ តា អាបត្តិយោ ឆាទេតិ; យា អាបត្តិយោ ន ជានាតិ តា អាបត្តិយោ នច្ឆាទេតិ។ សោ វិព្ភមិត្វា បុន ឧបសម្បន្នោ យា អាបត្តិយោ បុព្ពេ ជានិត្វា ឆាទេសិ តា អាបត្តិយោ បច្ឆា ជានិត្វា ឆាទេតិ; យា អាបត្តិយោ បុព្ពេ អជានិត្វា នច្ឆាទេសិ តា អាបត្តិយោ បច្ឆា ជានិត្វា ឆាទេតិ។ តស្ស, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ បុរិមស្មិញ្ច បច្ឆិមស្មិញ្ច អាបត្តិក្ខន្ធេ យថាបដិច្ឆន្នេ បរិវាសំ ទត្វា មានត្តំ ទាតព្ពំ។

១៦៩. “ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សម្ពហុលា សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ។ ឯកច្ចា អាបត្តិយោ សរតិ, ឯកច្ចា អាបត្តិយោ នស្សរតិ។ យា អាបត្តិយោ សរតិ តា អាបត្តិយោ ឆាទេតិ; យា អាបត្តិយោ នស្សរតិ តា អាបត្តិយោ នច្ឆាទេតិ។ សោ វិព្ភមិត្វា បុន ឧបសម្បន្នោ យា អាបត្តិយោ បុព្ពេ សរិត្វា ឆាទេសិ តា អាបត្តិយោ បច្ឆា សរិត្វា នច្ឆាទេតិ; យា អាបត្តិយោ បុព្ពេ អស្សរិត្វា នច្ឆាទេសិ តា អាបត្តិយោ បច្ឆា សរិត្វា នច្ឆាទេតិ។ តស្ស, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ បុរិមស្មិំ អាបត្តិក្ខន្ធេ យថាបដិច្ឆន្នេ បរិវាសំ ទត្វា មានត្តំ ទាតព្ពំ។

“ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សម្ពហុលា សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ។ ឯកច្ចា អាបត្តិយោ សរតិ, ឯកច្ចា អាបត្តិយោ នស្សរតិ។ យា អាបត្តិយោ សរតិ តា អាបត្តិយោ ឆាទេតិ; យា អាបត្តិយោ នស្សរតិ តា អាបត្តិយោ នច្ឆាទេតិ។ សោ វិព្ភមិត្វា បុន ឧបសម្បន្នោ យា អាបត្តិយោ បុព្ពេ សរិត្វា ឆាទេសិ តា អាបត្តិយោ បច្ឆា សរិត្វា នច្ឆាទេតិ; យា អាបត្តិយោ បុព្ពេ អស្សរិត្វា នច្ឆាទេសិ តា អាបត្តិយោ បច្ឆា សរិត្វា ឆាទេតិ។ តស្ស, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ បុរិមស្មិញ្ច បច្ឆិមស្មិញ្ច អាបត្តិក្ខន្ធេ យថាបដិច្ឆន្នេ បរិវាសំ ទត្វា មានត្តំ ទាតព្ពំ។

“ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សម្ពហុលា សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ។ ឯកច្ចា អាបត្តិយោ សរតិ, ឯកច្ចា អាបត្តិយោ នស្សរតិ។ យា អាបត្តិយោ សរតិ តា អាបត្តិយោ ឆាទេតិ; យា អាបត្តិយោ នស្សរតិ តា អាបត្តិយោ នច្ឆាទេតិ។ សោ វិព្ភមិត្វា បុន ឧបសម្បន្នោ យា អាបត្តិយោ បុព្ពេ សរិត្វា ឆាទេសិ តា អាបត្តិយោ បច្ឆា សរិត្វា ឆាទេតិ; យា អាបត្តិយោ បុព្ពេ អស្សរិត្វា នច្ឆាទេសិ តា អាបត្តិយោ បច្ឆា សរិត្វា នច្ឆាទេតិ។ តស្ស, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ បុរិមស្មិញ្ច បច្ឆិមស្មិញ្ច អាបត្តិក្ខន្ធេ យថាបដិច្ឆន្នេ បរិវាសំ ទត្វា មានត្តំ ទាតព្ពំ។

“ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សម្ពហុលា សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ។ ឯកច្ចា អាបត្តិយោ សរតិ, ឯកច្ចា អាបត្តិយោ នស្សរតិ។ យា អាបត្តិយោ សរតិ តា អាបត្តិយោ ឆាទេតិ; យា អាបត្តិយោ នស្សរតិ តា អាបត្តិយោ នច្ឆាទេតិ។ សោ វិព្ភមិត្វា បុន ឧបសម្បន្នោ យា អាបត្តិយោ បុព្ពេ សរិត្វា ឆាទេសិ តា អាបត្តិយោ បច្ឆា សរិត្វា ឆាទេតិ; យា អាបត្តិយោ បុព្ពេ អស្សរិត្វា នច្ឆាទេសិ តា អាបត្តិយោ បច្ឆា សរិត្វា ឆាទេតិ។ តស្ស, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ បុរិមស្មិញ្ច បច្ឆិមស្មិញ្ច អាបត្តិក្ខន្ធេ យថាបដិច្ឆន្នេ បរិវាសំ ទត្វា មានត្តំ ទាតព្ពំ។

១៧០. “ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សម្ពហុលា សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ។ ឯកច្ចាសុ អាបត្តីសុ និព្ពេមតិកោ, ឯកច្ចាសុ អាបត្តីសុ វេមតិកោ។ យាសុ អាបត្តីសុ និព្ពេមតិកោ តា អាបត្តិយោ ឆាទេតិ; យាសុ អាបត្តីសុ វេមតិកោ តា អាបត្តិយោ នច្ឆាទេតិ។ សោ វិព្ភមិត្វា បុន ឧបសម្បន្នោ យា អាបត្តិយោ បុព្ពេ និព្ពេមតិកោ ឆាទេសិ តា អាបត្តិយោ បច្ឆា និព្ពេមតិកោ នច្ឆាទេតិ; យា អាបត្តិយោ បុព្ពេ វេមតិកោ នច្ឆាទេសិ តា អាបត្តិយោ បច្ឆា និព្ពេមតិកោ នច្ឆាទេតិ។ តស្ស, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ បុរិមស្មិំ អាបត្តិក្ខន្ធេ យថាបដិច្ឆន្នេ បរិវាសំ ទត្វា មានត្តំ ទាតព្ពំ។

“ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សម្ពហុលា សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ។ ឯកច្ចាសុ អាបត្តីសុ និព្ពេមតិកោ, ឯកច្ចាសុ អាបត្តីសុ វេមតិកោ។ យាសុ អាបត្តីសុ និព្ពេមតិកោ តា អាបត្តិយោ ឆាទេតិ; យាសុ អាបត្តីសុ វេមតិកោ តា អាបត្តិយោ នច្ឆាទេតិ។ សោ វិព្ភមិត្វា បុន ឧបសម្បន្នោ យា អាបត្តិយោ បុព្ពេ និព្ពេមតិកោ ឆាទេសិ តា អាបត្តិយោ បច្ឆា និព្ពេមតិកោ នច្ឆាទេតិ; យា អាបត្តិយោ បុព្ពេ វេមតិកោ នច្ឆាទេសិ តា អាបត្តិយោ បច្ឆា និព្ពេមតិកោ ឆាទេតិ។ តស្ស, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ បុរិមស្មិញ្ច បច្ឆិមស្មិញ្ច អាបត្តិក្ខន្ធេ យថាបដិច្ឆន្នេ បរិវាសំ ទត្វា មានត្តំ ទាតព្ពំ។

“ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សម្ពហុលា សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ។ ឯកច្ចាសុ អាបត្តីសុ និព្ពេមតិកោ, ឯកច្ចាសុ អាបត្តីសុ វេមតិកោ។ យាសុ អាបត្តីសុ និព្ពេមតិកោ តា អាបត្តិយោ ឆាទេតិ; យាសុ អាបត្តីសុ វេមតិកោ តា អាបត្តិយោ នច្ឆាទេតិ។ សោ វិព្ភមិត្វា បុន ឧបសម្បន្នោ យា អាបត្តិយោ បុព្ពេ និព្ពេមតិកោ ឆាទេសិ តា អាបត្តិយោ បច្ឆា និព្ពេមតិកោ ឆាទេតិ; យា អាបត្តិយោ បុព្ពេ វេមតិកោ នច្ឆាទេសិ តា អាបត្តិយោ បច្ឆា និព្ពេមតិកោ នច្ឆាទេតិ។ តស្ស, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ បុរិមស្មិញ្ច បច្ឆិមស្មិញ្ច អាបត្តិក្ខន្ធេ យថាបដិច្ឆន្នេ បរិវាសំ ទត្វា មានត្តំ ទាតព្ពំ។

“ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សម្ពហុលា សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ។ ឯកច្ចាសុ អាបត្តីសុ និព្ពេមតិកោ, ឯកច្ចាសុ អាបត្តីសុ វេមតិកោ។ យាសុ អាបត្តីសុ និព្ពេមតិកោ តា អាបត្តិយោ ឆាទេតិ; យាសុ អាបត្តីសុ វេមតិកោ តា អាបត្តិយោ នច្ឆាទេតិ។ សោ វិព្ភមិត្វា បុន ឧបសម្បន្នោ យា អាបត្តិយោ បុព្ពេ និព្ពេមតិកោ ឆាទេសិ តា អាបត្តិយោ បច្ឆា និព្ពេមតិកោ ឆាទេតិ; យា អាបត្តិយោ បុព្ពេ វេមតិកោ នច្ឆាទេសិ តា អាបត្តិយោ បច្ឆា និព្ពេមតិកោ ឆាទេតិ។ តស្ស, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ បុរិមស្មិញ្ច បច្ឆិមស្មិញ្ច អាបត្តិក្ខន្ធេ យថាបដិច្ឆន្នេ បរិវាសំ ទត្វា មានត្តំ ទាតព្ពំ។

១៧១. “ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សម្ពហុលា សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជិត្វា អប្បដិច្ឆាទេត្វា សាមណេរោ ហោតិ…បេ… ឧម្មត្តកោ ហោតិ…បេ… ខិត្តចិត្តោ ហោតិ…បេ… (យថា ហេដ្ឋា តថា វិត្ថារេតព្ពំ) វេទនាដ្ដោ ហោតិ…បេ… តស្ស ហោន្តិ អាបត្តិយោ បដិច្ឆន្នាយោបិ អប្បដិច្ឆន្នាយោបិ…បេ… ឯកច្ចា អាបត្តិយោ ជានាតិ, ឯកច្ចា អាបត្តិយោ ន ជានាតិ…បេ… ឯកច្ចា អាបត្តិយោ សរតិ, ឯកច្ចា អាបត្តិយោ នស្សរតិ…បេ… ឯកច្ចាសុ អាបត្តីសុ និព្ពេមតិកោ, ឯកច្ចាសុ អាបត្តីសុ វេមតិកោ។ យាសុ អាបត្តីសុ និព្ពេមតិកោ តា អាបត្តិយោ ឆាទេតិ; យាសុ អាបត្តីសុ វេមតិកោ តា អាបត្តិយោ នច្ឆាទេតិ។ សោ វេទនាដ្ដោ ហោតិ។ សោ បុន អវេទនាដ្ដោ ហុត្វា យា អាបត្តិយោ បុព្ពេ និព្ពេមតិកោ ឆាទេសិ តា អាបត្តិយោ បច្ឆា និព្ពេមតិកោ នច្ឆាទេតិ; យា អាបត្តិយោ បុព្ពេ វេមតិកោ នច្ឆាទេសិ តា អាបត្តិយោ បច្ឆា និព្ពេមតិកោ នច្ឆាទេតិ…បេ… យា អាបត្តិយោ បុព្ពេ និព្ពេមតិកោ ឆាទេសិ តា អាបត្តិយោ បច្ឆា និព្ពេមតិកោ នច្ឆាទេតិ; យា អាបត្តិយោ បុព្ពេ វេមតិកោ នច្ឆាទេសិ តា អាបត្តិយោ បច្ឆា និព្ពេមតិកោ ឆាទេតិ…បេ… យា អាបត្តិយោ បុព្ពេ និព្ពេមតិកោ ឆាទេសិ តា អាបត្តិយោ បច្ឆា និព្ពេមតិកោ ឆាទេតិ; យា អាបត្តិយោ បុព្ពេ វេមតិកោ នច្ឆាទេសិ តា អាបត្តិយោ បច្ឆា និព្ពេមតិកោ នច្ឆាទេតិ…បេ… យា អាបត្តិយោ បុព្ពេ និព្ពេមតិកោ ឆាទេសិ តា អាបត្តិយោ បច្ឆា និព្ពេមតិកោ ឆាទេតិ; យា អាបត្តិយោ បុព្ពេ វេមតិកោ នច្ឆាទេសិ តា អាបត្តិយោ បច្ឆា និព្ពេមតិកោ ឆាទេតិ។ តស្ស, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ បុរិមស្មិញ្ច បច្ឆិមស្មិញ្ច អាបត្តិក្ខន្ធេ យថាបដិច្ឆន្នេ បរិវាសំ ទត្វា មានត្តំ ទាតព្ពំ។

មានត្តសតំ និដ្ឋិតំ។

៦. សមូលាយសមោធានបរិវាសចតុស្សតំ

១៧២. “ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ បរិវសន្តោ អន្តរា សម្ពហុលា សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជិត្វា អប្បដិច្ឆាទេត្វា វិព្ភមតិ។ សោ បុន ឧបសម្បន្នោ តា អាបត្តិយោ នច្ឆាទេតិ។ សោ ភិក្ខុ មូលាយ បដិកស្សិតព្ពោ។

“ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ បរិវសន្តោ អន្តរា សម្ពហុលា សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជិត្វា អប្បដិច្ឆាទេត្វា វិព្ភមតិ។ សោ បុន ឧបសម្បន្នោ តា អាបត្តិយោ ឆាទេតិ។ សោ ភិក្ខុ មូលាយ បដិកស្សិតព្ពោ។ យថាបដិច្ឆន្នានញ្ចស្ស អាបត្តីនំ បុរិមាយ អាបត្តិយា សមោធានបរិវាសោ ទាតព្ពោ។

“ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ បរិវសន្តោ អន្តរា សម្ពហុលា សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជិត្វា បដិច្ឆាទេត្វា វិព្ភមតិ។ សោ បុន ឧបសម្បន្នោ តា អាបត្តិយោ នច្ឆាទេតិ។ សោ ភិក្ខុ មូលាយ បដិកស្សិតព្ពោ។ យថាបដិច្ឆន្នានញ្ចស្ស អាបត្តីនំ បុរិមាយ អាបត្តិយា សមោធានបរិវាសោ ទាតព្ពោ។

“ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ បរិវសន្តោ អន្តរា សម្ពហុលា សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជិត្វា បដិច្ឆាទេត្វា វិព្ភមតិ។ សោ បុន ឧបសម្បន្នោ តា អាបត្តិយោ ឆាទេតិ។ សោ ភិក្ខុ មូលាយ បដិកស្សិតព្ពោ។ យថាបដិច្ឆន្នានញ្ចស្ស អាបត្តីនំ បុរិមាយ អាបត្តិយា សមោធានបរិវាសោ ទាតព្ពោ។

១៧៣. “ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ បរិវសន្តោ អន្តរា សម្ពហុលា សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ។ តស្ស ហោន្តិ អាបត្តិយោ បដិច្ឆន្នាយោបិ អប្បដិច្ឆន្នាយោបិ។ សោ វិព្ភមិត្វា បុន ឧបសម្បន្នោ យា អាបត្តិយោ បុព្ពេ ឆាទេសិ តា អាបត្តិយោ បច្ឆា នច្ឆាទេតិ; យា អាបត្តិយោ បុព្ពេ នច្ឆាទេសិ តា អាបត្តិយោ បច្ឆា នច្ឆាទេតិ។ សោ ភិក្ខុ មូលាយ បដិកស្សិតព្ពោ។ យថាបដិច្ឆន្នានញ្ចស្ស អាបត្តីនំ បុរិមាយ អាបត្តិយា សមោធានបរិវាសោ ទាតព្ពោ។

“ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ បរិវសន្តោ អន្តរា សម្ពហុលា សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ។ តស្ស ហោន្តិ អាបត្តិយោ បដិច្ឆន្នាយោបិ អប្បដិច្ឆន្នាយោបិ។ សោ វិព្ភមិត្វា បុន ឧបសម្បន្នោ យា អាបត្តិយោ បុព្ពេ ឆាទេសិ តា អាបត្តិយោ បច្ឆា នច្ឆាទេតិ; យា អាបត្តិយោ បុព្ពេ នច្ឆាទេសិ តា អាបត្តិយោ បច្ឆា ឆាទេតិ។ សោ ភិក្ខុ មូលាយ បដិកស្សិតព្ពោ។ យថាបដិច្ឆន្នានញ្ចស្ស អាបត្តីនំ បុរិមាយ អាបត្តិយា សមោធានបរិវាសោ ទាតព្ពោ។

“ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ បរិវសន្តោ អន្តរា សម្ពហុលា សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ។ តស្ស ហោន្តិ អាបត្តិយោ បដិច្ឆន្នាយោបិ អប្បដិច្ឆន្នាយោបិ។ សោ វិព្ភមិត្វា បុន ឧបសម្បន្នោ យា អាបត្តិយោ បុព្ពេ ឆាទេសិ តា អាបត្តិយោ បច្ឆា ឆាទេតិ; យា អាបត្តិយោ បុព្ពេ នច្ឆាទេសិ តា អាបត្តិយោ បច្ឆា នច្ឆាទេតិ។ សោ ភិក្ខុ មូលាយ បដិកស្សិតព្ពោ។ យថាបដិច្ឆន្នានញ្ចស្ស អាបត្តីនំ បុរិមាយ អាបត្តិយា សមោធានបរិវាសោ ទាតព្ពោ។

“ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ បរិវសន្តោ អន្តរា សម្ពហុលា សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ។ តស្ស ហោន្តិ អាបត្តិយោ បដិច្ឆន្នាយោបិ អប្បដិច្ឆន្នាយោបិ។ សោ វិព្ភមិត្វា បុន ឧបសម្បន្នោ យា អាបត្តិយោ បុព្ពេ ឆាទេសិ តា អាបត្តិយោ បច្ឆា ឆាទេតិ; យា អាបត្តិយោ បុព្ពេ នច្ឆាទេសិ តា អាបត្តិយោ បច្ឆា ឆាទេតិ។ សោ ភិក្ខុ មូលាយ បដិកស្សិតព្ពោ។ យថាបដិច្ឆន្នានញ្ចស្ស អាបត្តីនំ បុរិមាយ អាបត្តិយា សមោធានបរិវាសោ ទាតព្ពោ។

១៧៤. “ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ បរិវសន្តោ អន្តរា សម្ពហុលា សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ។ ឯកច្ចា អាបត្តិយោ ជានាតិ, ឯកច្ចា អាបត្តិយោ ន ជានាតិ។ យា អាបត្តិយោ ជានាតិ តា អាបត្តិយោ ឆាទេតិ; យា អាបត្តិយោ ន ជានាតិ តា អាបត្តិយោ នច្ឆាទេតិ។ សោ វិព្ភមិត្វា បុន ឧបសម្បន្នោ យា អាបត្តិយោ បុព្ពេ ជានិត្វា ឆាទេសិ តា អាបត្តិយោ បច្ឆា ជានិត្វា នច្ឆាទេតិ; យា អាបត្តិយោ បុព្ពេ អជានិត្វា នច្ឆាទេសិ តា អាបត្តិយោ បច្ឆា ជានិត្វា នច្ឆាទេតិ។ សោ ភិក្ខុ មូលាយ បដិកស្សិតព្ពោ។ យថាបដិច្ឆន្នានញ្ចស្ស អាបត្តីនំ បុរិមាយ អាបត្តិយា សមោធានបរិវាសោ ទាតព្ពោ។

“ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ បរិវសន្តោ អន្តរា សម្ពហុលា សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ។ ឯកច្ចា អាបត្តិយោ ជានាតិ, ឯកច្ចា អាបត្តិយោ ន ជានាតិ។ យា អាបត្តិយោ ជានាតិ តា អាបត្តិយោ ឆាទេតិ; យា អាបត្តិយោ ន ជានាតិ តា អាបត្តិយោ នច្ឆាទេតិ។ សោ វិព្ភមិត្វា បុន ឧបសម្បន្នោ យា អាបត្តិយោ បុព្ពេ ជានិត្វា ឆាទេសិ តា អាបត្តិយោ បច្ឆា ជានិត្វា នច្ឆាទេតិ; យា អាបត្តិយោ បុព្ពេ អជានិត្វា នច្ឆាទេសិ តា អាបត្តិយោ បច្ឆា ជានិត្វា ឆាទេតិ។ សោ ភិក្ខុ មូលាយ បដិកស្សិតព្ពោ។ យថាបដិច្ឆន្នានញ្ចស្ស អាបត្តីនំ បុរិមាយ អាបត្តិយា សមោធានបរិវាសោ ទាតព្ពោ។

“ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ បរិវសន្តោ អន្តរា សម្ពហុលា សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ។ ឯកច្ចា អាបត្តិយោ ជានាតិ, ឯកច្ចា អាបត្តិយោ ន ជានាតិ។ យា អាបត្តិយោ ជានាតិ តា អាបត្តិយោ ឆាទេតិ; យា អាបត្តិយោ ន ជានាតិ តា អាបត្តិយោ នច្ឆាទេតិ។ សោ វិព្ភមិត្វា បុន ឧបសម្បន្នោ យា អាបត្តិយោ បុព្ពេ ជានិត្វា ឆាទេសិ តា អាបត្តិយោ បច្ឆា ជានិត្វា ឆាទេតិ; យា អាបត្តិយោ បុព្ពេ អជានិត្វា នច្ឆាទេសិ តា អាបត្តិយោ

បច្ឆា ជានិត្វា នច្ឆាទេតិ។ សោ ភិក្ខុ មូលាយ បដិកស្សិតព្ពោ។ យថាបដិច្ឆន្នានញ្ចស្ស អាបត្តីនំ បុរិមាយ អាបត្តិយា សមោធានបរិវាសោ ទាតព្ពោ។

“ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ បរិវសន្តោ អន្តរា សម្ពហុលា សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ។ ឯកច្ចា អាបត្តិយោ ជានាតិ, ឯកច្ចា អាបត្តិយោ ន ជានាតិ។ យា អាបត្តិយោ ជានាតិ តា អាបត្តិយោ ឆាទេតិ, យា អាបត្តិយោ ន ជានាតិ តា អាបត្តិយោ នច្ឆាទេតិ។ សោ វិព្ភមិត្វា បុន ឧបសម្បន្នោ យា អាបត្តិយោ បុព្ពេ ជានិត្វា ឆាទេសិ តា អាបត្តិយោ បច្ឆា ជានិត្វា ឆាទេតិ; យា អាបត្តិយោ បុព្ពេ អជានិត្វា នច្ឆាទេសិ តា អាបត្តិយោ បច្ឆា ជានិត្វា ឆាទេតិ។ សោ ភិក្ខុ មូលាយ បដិកស្សិតព្ពោ។ យថាបដិច្ឆន្នានញ្ចស្ស អាបត្តីនំ បុរិមាយ អាបត្តិយា សមោធានបរិវាសោ ទាតព្ពោ។

១៧៥. “ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ បរិវសន្តោ អន្តរា សម្ពហុលា សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ។ ឯកច្ចា អាបត្តិយោ សរតិ, ឯកច្ចា អាបត្តិយោ នស្សរតិ។ យា អាបត្តិយោ សរតិ តា អាបត្តិយោ ឆាទេតិ; យា អាបត្តិយោ នស្សរតិ តា អាបត្តិយោ នច្ឆាទេតិ។ សោ វិព្ភមិត្វា បុន ឧបសម្បន្នោ យា អាបត្តិយោ បុព្ពេ សរិត្វា ឆាទេសិ តា អាបត្តិយោ បច្ឆា សរិត្វា នច្ឆាទេតិ; យា អាបត្តិយោ បុព្ពេ អស្សរិត្វា នច្ឆាទេសិ តា អាបត្តិយោ បច្ឆា សរិត្វា នច្ឆាទេតិ។ សោ ភិក្ខុ មូលាយ បដិកស្សិតព្ពោ។ យថាបដិច្ឆន្នានញ្ចស្ស អាបត្តីនំ បុរិមាយ អាបត្តិយា សមោធានបរិវាសោ ទាតព្ពោ។

“ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ បរិវសន្តោ អន្តរា សម្ពហុលា សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ។ ឯកច្ចា អាបត្តិយោ សរតិ, ឯកច្ចា អាបត្តិយោ នស្សរតិ។ យា អាបត្តិយោ សរតិ តា អាបត្តិយោ ឆាទេតិ; យា អាបត្តិយោ នស្សរតិ តា អាបត្តិយោ នច្ឆាទេតិ។ សោ វិព្ភមិត្វា បុន ឧបសម្បន្នោ យា អាបត្តិយោ បុព្ពេ សរិត្វា ឆាទេសិ តា អាបត្តិយោ បច្ឆា សរិត្វា នច្ឆាទេតិ; យា អាបត្តិយោ បុព្ពេ អស្សរិត្វា នច្ឆាទេសិ តា អាបត្តិយោ បច្ឆា សរិត្វា ឆាទេតិ។ សោ ភិក្ខុ មូលាយ បដិកស្សិតព្ពោ ។ យថាបដិច្ឆន្នានញ្ចស្ស អាបត្តីនំ បុរិមាយ អាបត្តិយា សមោធានបរិវាសោ ទាតព្ពោ។

“ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ បរិវសន្តោ អន្តរា សម្ពហុលា សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ។ ឯកច្ចា អាបត្តិយោ សរតិ, ឯកច្ចា អាបត្តិយោ នស្សរតិ។ យា អាបត្តិយោ សរតិ តា អាបត្តិយោ ឆាទេតិ; យា អាបត្តិយោ នស្សរតិ តា អាបត្តិយោ នច្ឆាទេតិ។ សោ វិព្ភមិត្វា បុន ឧបសម្បន្នោ យា អាបត្តិយោ បុព្ពេ សរិត្វា ឆាទេសិ តា អាបត្តិយោ បច្ឆា សរិត្វា ឆាទេតិ; យា អាបត្តិយោ បុព្ពេ អស្សរិត្វា នច្ឆាទេសិ តា អាបត្តិយោ បច្ឆា សរិត្វា នច្ឆាទេតិ។ សោ ភិក្ខុ មូលាយ បដិកស្សិតព្ពោ។ យថាបដិច្ឆន្នានញ្ចស្ស អាបត្តីនំ បុរិមាយ អាបត្តិយា សមោធានបរិវាសោ ទាតព្ពោ។

“ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ បរិវសន្តោ អន្តរា សម្ពហុលា សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ។ ឯកច្ចា អាបត្តិយោ សរតិ, ឯកច្ចា អាបត្តិយោ នស្សរតិ។ យា អាបត្តិយោ សរតិ តា អាបត្តិយោ ឆាទេតិ; យា អាបត្តិយោ នស្សរតិ តា អាបត្តិយោ នច្ឆាទេតិ។ សោ វិព្ភមិត្វា បុន ឧបសម្បន្នោ យា អាបត្តិយោ បុព្ពេ សរិត្វា ឆាទេសិ តា អាបត្តិយោ បច្ឆា សរិត្វា ឆាទេតិ; យា អាបត្តិយោ បុព្ពេ អស្សរិត្វា នច្ឆាទេសិ តា អាបត្តិយោ បច្ឆា សរិត្វា ឆាទេតិ។ សោ ភិក្ខុ មូលាយ បដិកស្សិតព្ពោ។ យថាបដិច្ឆន្នានញ្ចស្ស អាបត្តីនំ បុរិមាយ អាបត្តិយា សមោធានបរិវាសោ ទាតព្ពោ។

១៧៦. “ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ បរិវសន្តោ អន្តរា សម្ពហុលា សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ។ ឯកច្ចាសុ អាបត្តីសុ និព្ពេមតិកោ, ឯកច្ចាសុ អាបត្តីសុ វេមតិកោ។ យាសុ អាបត្តីសុ និព្ពេមតិកោ តា អាបត្តិយោ ឆាទេតិ; យាសុ អាបត្តីសុ វេមតិកោ តា អាបត្តិយោ នច្ឆាទេតិ។ សោ វិព្ភមិត្វា បុន ឧបសម្បន្នោ យា អាបត្តិយោ បុព្ពេ និព្ពេមតិកោ ឆាទេសិ តា អាបត្តិយោ បច្ឆា និព្ពេមតិកោ នច្ឆាទេតិ; យា អាបត្តិយោ បុព្ពេ វេមតិកោ នច្ឆាទេសិ តា អាបត្តិយោ បច្ឆា និព្ពេមតិកោ នច្ឆាទេតិ។ សោ ភិក្ខុ មូលាយ បដិកស្សិតព្ពោ។ យថាបដិច្ឆន្នានញ្ចស្ស អាបត្តីនំ បុរិមាយ អាបត្តិយា សមោធានបរិវាសោ ទាតព្ពោ។

“ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ បរិវសន្តោ អន្តរា សម្ពហុលា សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ។ ឯកច្ចាសុ អាបត្តីសុ និព្ពេមតិកោ, ឯកច្ចាសុ អាបត្តីសុ វេមតិកោ។ យាសុ អាបត្តីសុ និព្ពេមតិកោ តា អាបត្តិយោ ឆាទេតិ; យាសុ អាបត្តីសុ វេមតិកោ តា អាបត្តិយោ នច្ឆាទេតិ។ សោ វិព្ភមិត្វា បុន ឧបសម្បន្នោ យា អាបត្តិយោ បុព្ពេ និព្ពេមតិកោ ឆាទេសិ តា អាបត្តិយោ បច្ឆា និព្ពេមតិកោ នច្ឆាទេតិ; យា អាបត្តិយោ បុព្ពេ វេមតិកោ

នច្ឆាទេសិ តា អាបត្តិយោ បច្ឆា និព្ពេមតិកោ ឆាទេតិ។ សោ ភិក្ខុ មូលាយ បដិកស្សិតព្ពោ ។ យថាបដិច្ឆន្នានញ្ចស្ស អាបត្តីនំ បុរិមាយ អាបត្តិយា សមោធានបរិវាសោ ទាតព្ពោ។

“ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ បរិវសន្តោ អន្តរា សម្ពហុលា សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ។ ឯកច្ចាសុ អាបត្តីសុ និព្ពេមតិកោ, ឯកច្ចាសុ អាបត្តីសុ វេមតិកោ។ យាសុ អាបត្តីសុ និព្ពេមតិកោ តា អាបត្តិយោ ឆាទេតិ; យាសុ អាបត្តីសុ វេមតិកោ តា អាបត្តិយោ នច្ឆាទេតិ។ សោ វិព្ភមិត្វា បុន ឧបសម្បន្នោ យា អាបត្តិយោ បុព្ពេ និព្ពេមតិកោ ឆាទេសិ តា អាបត្តិយោ បច្ឆា និព្ពេមតិកោ ឆាទេតិ; យា អាបត្តិយោ បុព្ពេ វេមតិកោ នច្ឆាទេសិ តា អាបត្តិយោ បច្ឆា និព្ពេមតិកោ នច្ឆាទេតិ។ សោ ភិក្ខុ មូលាយ បដិកស្សិតព្ពោ។ យថាបដិច្ឆន្នានញ្ចស្ស អាបត្តីនំ បុរិមាយ អាបត្តិយា សមោធានបរិវាសោ ទាតព្ពោ។

“ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ បរិវសន្តោ អន្តរា សម្ពហុលា សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ។ ឯកច្ចាសុ អាបត្តីសុ និព្ពេមតិកោ, ឯកច្ចាសុ អាបត្តីសុ វេមតិកោ។ យាសុ អាបត្តីសុ និព្ពេមតិកោ តា អាបត្តិយោ ឆាទេតិ; យាសុ អាបត្តីសុ វេមតិកោ តា អាបត្តិយោ នច្ឆាទេតិ។ សោ វិព្ភមិត្វា [សោ ភិក្ខុ វិព្ភមិត្វា (ក.)] បុន ឧបសម្បន្នោ យា អាបត្តិយោ បុព្ពេ និព្ពេមតិកោ ឆាទេសិ តា អាបត្តិយោ បច្ឆា និព្ពេមតិកោ ឆាទេតិ; យា អាបត្តិយោ បុព្ពេ វេមតិកោ នច្ឆាទេសិ តា អាបត្តិយោ បច្ឆា និព្ពេមតិកោ ឆាទេតិ។ សោ ភិក្ខុ មូលាយ បដិកស្សិតព្ពោ ។ យថាបដិច្ឆន្នានញ្ចស្ស អាបត្តីនំ បុរិមាយ អាបត្តិយា សមោធានបរិវាសោ ទាតព្ពោ។

១៧៧. “ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ បរិវសន្តោ អន្តរា សម្ពហុលា សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជិត្វា អប្បដិច្ឆាទេត្វា សាមណេរោ ហោតិ...បេ.... ឧម្មត្តកោ ហោតិ...បេ.... ខិត្តចិត្តោ ហោតិ...បេ.... វេទនាដ្ដោ ហោតិ...បេ.... តស្ស ហោន្តិ អាបត្តិយោ បដិច្ឆន្នាយោបិ អប្បដិច្ឆន្នាយោបិ (យថា ហេដ្ឋា វិត្ថារិតំ តថា វិត្ថារេតព្ពំ)...បេ.... ឯកច្ចា អាបត្តិយោ ជានាតិ, ឯកច្ចា អាបត្តិយោ ន ជានាតិ...បេ.... ឯកច្ចា អាបត្តិយោ សរតិ, ឯកច្ចា អាបត្តិយោ នស្សរតិ...បេ.... ឯកច្ចាសុ អាបត្តីសុ និព្ពេមតិកោ, ឯកច្ចាសុ អាបត្តីសុ វេមតិកោ។ យាសុ អាបត្តីសុ និព្ពេមតិកោ តា អាបត្តិយោ ឆាទេតិ; យាសុ អាបត្តីសុ វេមតិកោ តា អាបត្តិយោ នច្ឆាទេតិ។ សោ វេទនាដ្ដោ ហោតិ។ សោ បុន អវេទនាដ្ដោ ហុត្វា យា អាបត្តិយោ បុព្ពេ និព្ពេមតិកោ ឆាទេសិ តា អាបត្តិយោ បច្ឆា និព្ពេមតិកោ នច្ឆាទេតិ; យា អាបត្តិយោ បុព្ពេ វេមតិកោ នច្ឆាទេសិ តា អាបត្តិយោ បច្ឆា និព្ពេមតិកោ នច្ឆាទេតិ...បេ.... យា អាបត្តិយោ បុព្ពេ និព្ពេមតិកោ ឆាទេសិ តា អាបត្តិយោ បច្ឆា និព្ពេមតិកោ នច្ឆាទេតិ ; យា អាបត្តិយោ បុព្ពេ វេមតិកោ នច្ឆាទេសិ តា អាបត្តិយោ បច្ឆា និព្ពេមតិកោ ឆាទេតិ...បេ.... យា អាបត្តិយោ បុព្ពេ និព្ពេមតិកោ ឆាទេសិ តា អាបត្តិយោ បច្ឆា និព្ពេមតិកោ ឆាទេតិ ; យា អាបត្តិយោ បុព្ពេ វេមតិកោ នច្ឆាទេសិ តា អាបត្តិយោ បច្ឆា និព្ពេមតិកោ នច្ឆាទេតិ...បេ.... យា អាបត្តិយោ បុព្ពេ និព្ពេមតិកោ ឆាទេសិ តា អាបត្តិយោ បច្ឆា និព្ពេមតិកោ ឆាទេតិ; យា អាបត្តិយោ បុព្ពេ វេមតិកោ នច្ឆាទេសិ តា អាបត្តិយោ បច្ឆា និព្ពេមតិកោ ឆាទេតិ។ សោ ភិក្ខុ មូលាយ បដិកស្សិតព្ពោ។ យថាបដិច្ឆន្នានញ្ចស្ស អាបត្តីនំ បុរិមាយ អាបត្តិយា សមោធានបរិវាសោ ទាតព្ពោ។

១៧៨. “ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ មានត្តារហោ...បេ.... មានត្តំ ចរន្តោ...បេ.... អព្ភានារហោ អន្តរា សម្ពហុលា សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជិត្វា អប្បដិច្ឆាទេត្វា វិព្ភមតិ...បេ.... (មានត្តារហោ ច មានត្តចារី ច អព្ភានារហោ ច យថា បរិវាសោ វិត្ថារិតោ តថា វិត្ថារេតព្ពោ)។

១៧៩. “ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អព្ភានារហោ អន្តរា សម្ពហុលា សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជិត្វា អប្បដិច្ឆាទេត្វា សាមណេរោ ហោតិ...បេ.... ឧម្មត្តកោ ហោតិ...បេ.... ខិត្តចិត្តោ ហោតិ...បេ.... វេទនាដ្ដោ ហោតិ...បេ.... តស្ស ហោន្តិ អាបត្តិយោ បដិច្ឆន្នាយោបិ អប្បដិច្ឆន្នាយោបិ ...បេ.... ឯកច្ចា អាបត្តិយោ ជានាតិ, ឯកច្ចា អាបត្តិយោ ន ជានាតិ...បេ.... ឯកច្ចា អាបត្តិយោ សរតិ, ឯកច្ចា អាបត្តិយោ នស្សរតិ...បេ.... ឯកច្ចាសុ អាបត្តីសុ និព្ពេមតិកោ, ឯកច្ចាសុ អាបត្តីសុ វេមតិកោ។ យាសុ អាបត្តីសុ និព្ពេមតិកោ តា អាបត្តិយោ ឆាទេតិ; យាសុ អាបត្តីសុ វេមតិកោ តា អាបត្តិយោ នច្ឆាទេតិ។ សោ វេទនាដ្ដោ ហោតិ។ សោ បុន អវេទនាដ្ដោ ហុត្វា យា អាបត្តិយោ បុព្ពេ និព្ពេមតិកោ ឆាទេសិ តា អាបត្តិយោ បច្ឆា និព្ពេមតិកោ នច្ឆាទេតិ; យា អាបត្តិយោ បុព្ពេ វេមតិកោ នច្ឆាទេសិ តា អាបត្តិយោ បច្ឆា និព្ពេមតិកោ នច្ឆាទេតិ...បេ.... យា អាបត្តិយោ បុព្ពេ និព្ពេមតិកោ ឆាទេសិ តា អាបត្តិយោ បច្ឆា និព្ពេមតិកោ នច្ឆាទេតិ; យា អាបត្តិយោ បុព្ពេ វេមតិកោ នច្ឆាទេសិ តា អាបត្តិយោ បច្ឆា និព្ពេមតិកោ ឆាទេតិ...បេ.... យា អាបត្តិយោ បុព្ពេ និព្ពេមតិកោ ឆាទេសិ តា អាបត្តិយោ បច្ឆា និព្ពេមតិកោ ឆាទេតិ; យា អាបត្តិយោ បុព្ពេ វេមតិកោ នច្ឆាទេសិ តា អាបត្តិយោ បច្ឆា និព្ពេមតិកោ នច្ឆាទេតិ...បេ.... យា អាបត្តិយោ បុព្ពេ និព្ពេមតិកោ ឆាទេសិ តា អាបត្តិយោ បច្ឆា និព្ពេមតិកោ ឆាទេតិ; យា អាបត្តិយោ បុព្ពេ វេមតិកោ នច្ឆាទេសិ តា អាបត្តិយោ បច្ឆា

និព្ពេមតិកោ ឆាទេតិ។ សោ ភិក្ខុ មូលាយ បដិកស្សិតព្ពោ។ យថាបដិច្ឆន្នានញ្ចស្ស អាបត្តីនំ បុរិមាយ អាបត្តិយា សមោធានបរិវាសោ ទាតព្ពោ។

សមូលាយសមោធានបរិវាសចតុស្សតំ និដ្ឋិតំ។

៧. បរិមាណាទិវារអដ្ឋកំ

១៨០. “ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សម្ពហុលា សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជិត្វា បរិមាណា អប្បដិច្ឆាទេត្វា…បេ… អបរិមាណា អប្បដិច្ឆាទេត្វា…បេ… ឯកនាមា អប្បដិច្ឆាទេត្វា…បេ… នានានាមា អប្បដិច្ឆាទេត្វា…បេ… សភាគា អប្បដិច្ឆាទេត្វា…បេ… វិសភាគា អប្បដិច្ឆាទេត្វា…បេ… វវត្ថិតា អប្បដិច្ឆាទេត្វា…បេ… សម្ភិន្នា អប្បដិច្ឆាទេត្វា វិព្ភមតិ…បេ… (យថា ហេដ្ឋា តថា វិត្ថារេតព្ពំ)។

បរិមាណាទិវារអដ្ឋកំ និដ្ឋិតំ។

៨. ទ្វេភិក្ខុវារឯកាទសកំ

១៨១. “ទ្វេ ភិក្ខូ សង្ឃាទិសេសំ អាបន្នា ហោន្តិ។ តេ សង្ឃាទិសេសេ សង្ឃាទិសេសទិដ្ឋិនោ ហោន្តិ។ ឯកោ ឆាទេតិ, ឯកោ នច្ឆាទេតិ។ យោ ឆាទេតិ សោ ទុក្កដំ ទេសាបេតព្ពោ។ យថាបដិច្ឆន្នេ [យថាបដិច្ឆន្នានំ (សី.)] ចស្ស បរិវាសំ ទត្វា ឧភិន្នម្បិ មានត្តំ ទាតព្ពំ។

“ទ្វេ ភិក្ខូ សង្ឃាទិសេសំ អាបន្នា ហោន្តិ។ តេ សង្ឃាទិសេសេ វេមតិកា ហោន្តិ។ ឯកោ ឆាទេតិ, ឯកោ នច្ឆាទេតិ។ យោ ឆាទេតិ សោ ទុក្កដំ ទេសាបេតព្ពោ។ យថាបដិច្ឆន្នេ ចស្ស បរិវាសំ ទត្វា ឧភិន្នម្បិ មានត្តំ ទាតព្ពំ។

“ទ្វេ ភិក្ខូ សង្ឃាទិសេសំ អាបន្នា ហោន្តិ។ តេ សង្ឃាទិសេសេ មិស្សកទិដ្ឋិនោ ហោន្តិ។ ឯកោ ឆាទេតិ, ឯកោ នច្ឆាទេតិ។ យោ ឆាទេតិ សោ ទុក្កដំ ទេសាបេតព្ពោ។ យថាបដិច្ឆន្នេ ចស្ស បរិវាសំ ទត្វា ឧភិន្នម្បិ មានត្តំ ទាតព្ពំ។

“ទ្វេ ភិក្ខូ មិស្សកំ អាបន្នា ហោន្តិ។ តេ មិស្សកេ សង្ឃាទិសេសទិដ្ឋិនោ ហោន្តិ។ ឯកោ ឆាទេតិ, ឯកោ នច្ឆាទេតិ។ យោ ឆាទេតិ សោ ទុក្កដំ ទេសាបេតព្ពោ។ យថាបដិច្ឆន្នេ ចស្ស បរិវាសំ ទត្វា ឧភិន្នម្បិ មានត្តំ ទាតព្ពំ។

“ទ្វេ ភិក្ខូ មិស្សកំ អាបន្នា ហោន្តិ។ តេ មិស្សកេ មិស្សកទិដ្ឋិនោ ហោន្តិ។ ឯកោ ឆាទេតិ, ឯកោ នច្ឆាទេតិ។ យោ ឆាទេតិ សោ ទុក្កដំ ទេសាបេតព្ពោ។ យថាបដិច្ឆន្នេ ចស្ស បរិវាសំ ទត្វា ឧភិន្នម្បិ មានត្តំ ទាតព្ពំ។

“ទ្វេ ភិក្ខូ សុទ្ធកំ អាបន្នា ហោន្តិ។ តេ សុទ្ធកេ សង្ឃាទិសេសទិដ្ឋិនោ ហោន្តិ។ ឯកោ ឆាទេតិ, ឯកោ នច្ឆាទេតិ។ យោ ឆាទេតិ សោ ទុក្កដំ ទេសាបេតព្ពោ។ ឧភោបិ យថាធម្មំ ការាបេតព្ពា។

“ទ្វេ ភិក្ខូ សុទ្ធកំ អាបន្នា ហោន្តិ។ តេ សុទ្ធកេ សុទ្ធកទិដ្ឋិនោ ហោន្តិ។ ឯកោ ឆាទេតិ, ឯកោ នច្ឆាទេតិ។ យោ ឆាទេតិ សោ ទុក្កដំ ទេសាបេតព្ពោ។ ឧភោបិ យថាធម្មំ ការាបេតព្ពា។

“ទ្វេ ភិក្ខូ សង្ឃាទិសេសំ អាបន្នា ហោន្តិ។ តេ សង្ឃាទិសេសេ សង្ឃាទិសេសទិដ្ឋិនោ ហោន្តិ។ ឯកស្ស ហោតិ អារោចេស្សាមីតិ, ឯកស្ស ហោតិ ន អារោចេស្សាមីតិ។ សោ បឋមម្បិ យាមំ ឆាទេតិ, ទុតិយម្បិ យាមំ ឆាទេតិ, តតិយម្បិ យាមំ ឆាទេតិ – ឧដ្ឋិតេ អរុណេ ឆន្នា ហោតិ អាបត្តិ។ យោ ឆាទេតិ សោ ទុក្កដំ ទេសាបេតព្ពោ។ យថាបដិច្ឆន្នេ ចស្ស បរិវាសំ ទត្វា ឧភិន្នម្បិ មានត្តំ ទាតព្ពំ។

“ទ្វេ ភិក្ខូ សង្ឃាទិសេសំ អាបន្នា ហោន្តិ។ តេ សង្ឃាទិសេសេ សង្ឃាទិសេសទិដ្ឋិនោ ហោន្តិ។ តេ គច្ឆន្តិ អារោចេស្សាមាតិ។ ឯកស្ស អន្តរាមគ្គេ មក្ខធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ន អារោចេស្សាមីតិ។ សោ បឋមម្បិ យាមំ ឆាទេតិ, ទុតិយម្បិ យាមំ ឆាទេតិ, តតិយម្បិ យាមំ ឆាទេតិ – ឧដ្ឋិតេ អរុណេ ឆន្នា ហោតិ អាបត្តិ។ យោ ឆាទេតិ សោ ទុក្កដំ ទេសាបេតព្ពោ។ យថាបដិច្ឆន្នេ ចស្ស បរិវាសំ ទត្វា ឧភិន្នម្បិ មានត្តំ ទាតព្ពំ។

“ទ្វេ ភិក្ខូ សង្ឃាទិសេសំ អាបន្នា ហោន្តិ។ តេ សង្ឃាទិសេសេ សង្ឃាទិសេសទិដ្ឋិនោ ហោន្តិ។ តេ ឧម្មត្តកា ហោន្តិ។ តេ បច្ឆា អនុម្មត្តកា ហុត្វា ឯកោ ឆាទេតិ, ឯកោ នច្ឆាទេតិ។ យោ ឆាទេតិ សោ ទុក្កដំ

ទេសាបេតព្ពោ។ យថាបដិច្ឆន្នេ ចស្ស បរិវាសំ ទត្វា ឧភិន្នម្បិ មានត្តំ ទាតព្ពំ។

“ទ្វេ ភិក្ខូ សង្ឃាទិសេសំ អាបន្នា ហោន្តិ។ តេ ជាតិមោក្ខេ ឧទ្ទិស្សមានេ ឯវំ វទន្តិ – ‘ឥទានេវ ខោ មយំ ជានាម – អយម្បិ កិរ ធម្មោ សុត្តាគតោ សុត្តបរិយាបន្នោ អន្វទ្ធមាសំ ឧទ្ទេសំ អាគច្ឆតី’តិ។ តេ សង្ឃាទិសេសេ សង្ឃាទិសេសទិដ្ឋិនោ ហោន្តិ។ ឯកោ ឆាទេតិ, ឯកោ នច្ឆាទេតិ។ យោ ឆាទេតិ សោ ទុក្កដំ ទេសាបេតព្ពោ។ យថាបដិច្ឆន្នេ ចស្ស បរិវាសំ ទត្វា ឧភិន្នម្បិ មានត្តំ ទាតព្ពំ។

ទ្វេភិក្ខុវារឯកាទសកំ និដ្ឋិតំ។

៩. មូលាយអវិសុទ្ធិនវកំ

១៨២. “ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សម្ពហុលា សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ បរិមាណម្បិ អបរិមាណម្បិ, ឯកនាមម្បិ នានានាមម្បិ, សភាគម្បិ វិសភាគម្បិ, វវត្ថិតម្បិ សម្ភិន្នម្បិ។ សោ សង្ឃំ តាសំ អាបត្តីនំ សមោធានបរិវាសំ យាចតិ។ តស្ស សង្ឃោ តាសំ អាបត្តីនំ សមោធានបរិវាសំ ទេតិ។ សោ បរិវសន្តោ អន្តរា សម្ពហុលា សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ បរិមាណាយោ អប្បដិច្ឆន្នាយោ។ សោ សង្ឃំ អន្តរា អាបត្តីនំ មូលាយបដិកស្សនំ យាចតិ។ តំ សង្ឃោ អន្តរាអាបត្តីនំ មូលាយ បដិកស្សតិ ធម្មិកេន កម្មេន អកុប្បេន ឋានារហេន, ធម្មេន សមោធានបរិវាសំ ទេតិ; អធម្មេន មានត្តំ ទេតិ, អធម្មេន អព្ភេតិ។ សោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អវិសុទ្ធោ តាហិ អាបត្តីហិ។

“ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សម្ពហុលា សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ បរិមាណម្បិ អបរិមាណម្បិ, ឯកនាមម្បិ នានានាមម្បិ, សភាគម្បិ វិសភាគម្បិ, វវត្ថិតម្បិ សម្ភិន្នម្បិ។ សោ សង្ឃំ តាសំ អាបត្តីនំ សមោធានបរិវាសំ យាចតិ។ តស្ស សង្ឃោ តាសំ អាបត្តីនំ សមោធានបរិវាសំ ទេតិ។ សោ បរិវសន្តោ អន្តរា សម្ពហុលា សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ បរិមាណាយោ បដិច្ឆន្នាយោ។ សោ សង្ឃំ អន្តរាអាបត្តីនំ មូលាយបដិកស្សនំ យាចតិ។ តំ សង្ឃោ អន្តរាអាបត្តីនំ មូលាយ បដិកស្សតិ ធម្មិកេន កម្មេន អកុប្បេន ឋានារហេន, ធម្មេន សមោធានបរិវាសំ ទេតិ; អធម្មេន មានត្តំ ទេតិ, អធម្មេន អព្ភេតិ។ សោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អវិសុទ្ធោ តាហិ អាបត្តីហិ។

“ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សម្ពហុលា សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ បរិមាណម្បិ អបរិមាណម្បិ, ឯកនាមម្បិ នានានាមម្បិ, សភាគម្បិ វិសភាគម្បិ, វវត្ថិតម្បិ សម្ភិន្នម្បិ។ សោ សង្ឃំ តាសំ អាបត្តីនំ សមោធានបរិវាសំ យាចតិ។ តស្ស សង្ឃោ តាសំ អាបត្តីនំ សមោធានបរិវាសំ ទេតិ។ សោ បរិវសន្តោ អន្តរា សម្ពហុលា សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ បរិមាណាយោ បដិច្ឆន្នាយោបិ អប្បដិច្ឆន្នាយោបិ។ សោ សង្ឃំ អន្តរាអាបត្តីនំ មូលាយបដិកស្សនំ យាចតិ។ តំ សង្ឃោ អន្តរាអាបត្តីនំ មូលាយ បដិកស្សតិ ធម្មិកេន កម្មេន អកុប្បេន ឋានារហេន, ធម្មេន សមោធានបរិវាសំ ទេតិ, អធម្មេន មានត្តំ ទេតិ, អធម្មេន អព្ភេតិ។ សោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អវិសុទ្ធោ តាហិ អាបត្តីហិ។

“ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សម្ពហុលា សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ បរិមាណម្បិ អបរិមាណម្បិ, ឯកនាមម្បិ នានានាមម្បិ, សភាគម្បិ វិសភាគម្បិ, វវត្ថិតម្បិ សម្ភិន្នម្បិ។ សោ សង្ឃំ តាសំ អាបត្តីនំ សមោធានបរិវាសំ យាចតិ។ តស្ស សង្ឃោ តាសំ អាបត្តីនំ សមោធានបរិវាសំ ទេតិ។ សោ បរិវសន្តោ អន្តរា សម្ពហុលា សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ អបរិមាណាយោ អប្បដិច្ឆន្នាយោ…បេ…. អបរិមាណាយោ បដិច្ឆន្នាយោ…បេ…. អបរិមាណាយោ បដិច្ឆន្នាយោបិ អប្បដិច្ឆន្នាយោបិ …បេ…. បរិមាណាយោបិ អបរិមាណាយោបិ អប្បដិច្ឆន្នាយោ ។ សោ សង្ឃំ អន្តរាអាបត្តីនំ មូលាយបដិកស្សនំ យាចតិ ។ តំ សង្ឃោ អន្តរាអាបត្តីនំ មូលាយ បដិកស្សតិ ធម្មិកេន កម្មេន អកុប្បេន ឋានារហេន, ធម្មេន សមោធានបរិវាសំ ទេតិ; អធម្មេន មានត្តំ ទេតិ, អធម្មេន អព្ភេតិ។ សោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អវិសុទ្ធោ តាហិ អាបត្តីហិ។

“ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សម្ពហុលា សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ បរិមាណម្បិ អបរិមាណម្បិ, ឯកនាមម្បិ នានានាមម្បិ, សភាគម្បិ វិសភាគម្បិ, វវត្ថិតម្បិ សម្ភិន្នម្បិ។ សោ សង្ឃំ តាសំ អាបត្តីនំ សមោធានបរិវាសំ យាចតិ។ តស្ស សង្ឃោ តាសំ អាបត្តីនំ សមោធានបរិវាសំ ទេតិ។ សោ បរិវសន្តោ អន្តរា សម្ពហុលា សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ បរិមាណាយោបិ អបរិមាណាយោបិ បដិច្ឆន្នាយោ។ សោ សង្ឃំ អន្តរា អាបត្តីនំ មូលាយបដិកស្សនំ យាចតិ។ តំ សង្ឃោ អន្តរាអាបត្តីនំ មូលាយ បដិកស្សតិ ធម្មិកេន កម្មេន

អកុប្បេន ឋានារហេន, ធម្មេន សមោធានបរិវាសំ ទេតិ; អធម្មេន មានត្តំ ទេតិ, អធម្មេន អព្ភេតិ។ សោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អវិសុទ្ធោ តាហិ អាបត្តីហិ។

“ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សម្ពហុលា សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ បរិមាណម្បិ អបរិមាណម្បិ, ឯកនាមម្បិ នានានាមម្បិ, សភាគម្បិ វិសភាគម្បិ, វវត្ថិតម្បិ សម្ភិន្នម្បិ។ សោ សង្ឃំ តាសំ អាបត្តីនំ សមោធានបរិវាសំ យាចតិ។ តស្ស សង្ឃោ តាសំ អាបត្តីនំ សមោធានបរិវាសំ ទេតិ។ សោ បរិវសន្តោ អន្តរា សម្ពហុលា សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ បរិមាណាយោបិ អបរិមាណាយោបិ បដិច្ឆន្នាយោបិ អប្បដិច្ឆន្នាយោបិ។ សោ សង្ឃំ អន្តរាអាបត្តីនំ មូលាយបដិកស្សនំ យាចតិ។ តំ សង្ឃោ អន្តរាអាបត្តីនំ មូលាយ បដិកស្សតិ ធម្មិកេន កម្មេន អកុប្បេន ឋានារហេន; ធម្មេន សមោធានបរិវាសំ ទេតិ; អធម្មេន មានត្តំ ទេតិ; អធម្មេន អព្ភេតិ។ សោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អវិសុទ្ធោ តាហិ អាបត្តីហិ។

មូលាយអវិសុទ្ធិនវកំ [សមូលាវិសុទ្ធិនវកំ (ក.)] និដ្ឋិតំ។

១០. ទុតិយនវកំ [ឥទំ នវកំ បោរាណបោត្ថកេសុ អវិសុទ្ធិវសេនេវ អាគតំ, វុច្ចមានតតិយនវកេន ច សំសដ្ឋំ។ តំ បដិវិសោធកេហិ អសំសដ្ឋំ កត្វា វិសុំ បតិដ្ឋាបិតំ។ សីហឡស្យាមបោត្ថកេសុ បន តំ វិសុទ្ធិវសេនេវ អាគតំ។ តំ បនេវំ វេទិតព្ពំ –§១០- មូលាយវិសុទ្ធិនវក (សី. ស្យា.)§១៨៣. ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សម្ពហុលា សំឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ បរិមាណម្បិ អបរិមាណម្បិ…បេ…. វវត្ថិតម្បិ សម្ភិន្នម្បិ។ សោ សំឃំ តាសំ អាបត្តីនំ សមោធានបរិវាសំ យាចតិ, តស្ស តស្ស សំឃោ តាសំ អាបត្តីនំ សមោធានបរិវាសំ ទេតិ, សោ បរិវសន្តោ អន្តរា សម្ពហុលា សំឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ បរិមាណាយោ អប្បដិច្ឆន្នាយោ…បេ…. បរិមាណាយោ បដិច្ឆន្នាយោ…បេ…. បរិមាណាយោ បដិច្ឆន្នាយោបិ អប្បដិច្ឆន្នាយោបិ។ សោ សំឃំ អន្តរាអាបត្តីនំ មូលាយបដិកស្សនំ យាចតិ, តំ សំឃោ អន្តរាអាបត្តីនំ មូលាយ បដិកស្សតិ ធម្មិកេន កម្មេន អកុប្បេន ឋានារហេន, ធម្មេន សមោធានបរិវាសំ ទេតិ, ធម្មេន មានត្តំ ទេតិ, ធម្មេន អព្ភេតិ។ សោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ វិសុទ្ធោ តាហិ អាបត្តីហិ។ (១-៣)§ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សម្ពហុលា សំឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ បរិមាណម្បិ អបរិមាណម្បិ…បេ…. វវត្ថិតម្បិ សម្ភិន្នម្បិ។ សោ សំឃំ តាសំ អាបត្តីនំ សមោធានបរិវាសំ យាចតិ, តស្ស សំឃោ តាសំ អាបត្តីនំ សមោធានបរិវាសំ ទេតិ, សោ បរិវសន្តោ អន្តរា សម្ពហុលា សំឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ អបរិមាណាយោ អប្បដិច្ឆន្នាយោ…បេ…. អបរិមាណាយោ បដិច្ឆន្នាយោ…បេ…. អបរិមាណាយោ បដិច្ឆន្នាយោបិ អប្បដិច្ឆន្នាយោបិ។ សោ សំឃំ អន្តរាអាបត្តីនំ មូលាយបដិកស្សនំ យាចតិ, តំ សំឃោ អន្តរាអាបត្តីនំ មូលាយ បដិកស្សតិ ធម្មិកេន កម្មេន អកុប្បេន ឋានារហេន, ធម្មេន សមោធានបរិវាសំ ទេតិ, ធម្មេន មានត្តំ ទេតិ, ធម្មេន អព្ភេតិ។ សោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ វិសុទ្ធោ តាហិ អាបត្តីតិ។ (៤-៦)§ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សម្ពហុលា សំឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជតី បរិមាណម្បិ អបរិមាណម្បិ…បេ…. វវត្ថិតម្បិ សម្ភិន្នម្បិ។ សោ សំឃំ តាសំ អាបត្តីនំ សមោធានបរិវាសំ យាចតិ, តស្ស សំឃោ តាសំ អាបត្តីនំ សមោធានបរិវាសំ ទេតិ, សោ បរិវសន្តោ អន្តរា សម្ពហុលា សំឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ បរិមាណាយោបិ អបរិមាណាយោបិ អប្បដិច្ឆន្នាយោ…បេ…. បរិមាណាយោបិ អបរិមាណាយោបិ បដិច្ឆន្នាយោ…បេ…. បរិមាណាយោបិ អបរិមាណាយោបិ បដិច្ឆន្នាយោបិ អប្បដិច្ឆន្នាយោបិ។ សោ សំឃំ អន្តរាអាបត្តីនំ មូលាយបដិកស្សនំ យាចតិ, តំ សំឃោ អន្តរាអាបត្តីនំ មូលាយ បដិកស្សតិ ធម្មិកេន កម្មេន អកុប្បេន ឋានារហេន, ធម្មេន សមោធានបរិវាសំ ទេតិ, ធម្មេន មានត្តំ ទេតិ, ធម្មេន អព្ភេតិ។ សោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ វិសុទ្ធោ តាហិ អាបត្តីហិ។ (៧-៩)§មូលាយ វិសុទ្ធិនវកំ និដ្ឋិតំ។]

១៨៣. “ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សម្ពហុលា សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ បរិមាណម្បិ អបរិមាណម្បិ…បេ…. វវត្ថិតម្បិ សម្ភិន្នម្បិ។ សោ សង្ឃំ តាសំ អាបត្តីនំ សមោធានបរិវាសំ យាចតិ។ តស្ស សង្ឃោ តាសំ អាបត្តីនំ សមោធានបរិវាសំ ទេតិ។ សោ បរិវសន្តោ អន្តរា សម្ពហុលា សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ បរិមាណា អប្បដិច្ឆន្នាយោ។ សោ សង្ឃំ អន្តរាអាបត្តីនំ មូលាយបដិកស្សនំ យាចតិ។ តំ សង្ឃោ អន្តរាអាបត្តីនំ មូលាយ បដិកស្សតិ អធម្មិកេន កម្មេន កុប្បេន អដ្ឋានារហេន, អធម្មេន សមោធានបរិវាសំ ទេតិ; ធម្មេន មានត្តំ ទេតិ, ធម្មេន អព្ភេតិ។ សោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អវិសុទ្ធោ តាហិ អាបត្តីហិ។ (១)

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សម្ពហុលា សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ បរិមាណម្បិ អបរិមាណម្បិ…បេ…. វវត្ថិតម្បិ សម្ភិន្នម្បិ។ សោ សង្ឃំ តាសំ អាបត្តីនំ សមោធានបរិវាសំ យាចតិ។ តស្ស សង្ឃោ តាសំ អាបត្តីនំ សមោធានបរិវាសំ ទេតិ។ សោ បរិវសន្តោ អន្តរា សម្ពហុលា សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ បរិមាណា បដិច្ឆន្នាយោ។ សោ សង្ឃំ អន្តរាអាបត្តីនំ មូលាយបដិកស្សនំ យាចតិ។ តំ សង្ឃោ អន្តរាអាបត្តីនំ មូលាយ

បដិកស្សតិ អធម្មិកេន កម្មេន កុប្បេន អដ្ឋានារហេន , អធម្មេន សមោធានបរិវាសំ ទេតិ; ធម្មេន មានត្តំ ទេតិ, ធម្មេន អព្ភេតិ។ សោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អវិសុទ្ធោ តាហិ អាបត្តីហិ។ (២)

“ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សម្ពហុលា សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ បរិមាណម្បិ អបរិមាណម្បិ…បេ.… វវត្ថិតម្បិ សម្ភិន្នម្បិ។ សោ សង្ឃំ តាសំ អាបត្តីនំ សមោធានបរិវាសំ យាចតិ។ តស្ស សង្ឃោ តាសំ អាបត្តីនំ សមោធានបរិវាសំ ទេតិ។ សោ បរិវសន្តោ អន្តរា សម្ពហុលា សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ បរិមាណា បដិច្ឆន្នាយោបិ អប្បដិច្ឆន្នាយោបិ។ សោ សង្ឃំ អន្តរាអាបត្តីនំ មូលាយបដិកស្សនំ យាចតិ។ តំ សង្ឃោ អន្តរាអាបត្តីនំ មូលាយ បដិកស្សតិ អធម្មិកេន កម្មេន កុប្បេន អដ្ឋានារហេន, អធម្មេន សមោធានបរិវាសំ ទេតិ; ធម្មេន មានត្តំ ទេតិ, ធម្មេន អព្ភេតិ។ សោ ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អវិសុទ្ធោ តាហិ អាបត្តីហិ។ (៣)

“ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សម្ពហុលា សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ បរិមាណម្បិ អបរិមាណម្បិ, ឯកនាមម្បិ នានានាមម្បិ, សភាគម្បិ វិសភាគម្បិ, វវត្ថិតម្បិ សម្ភិន្នម្បិ។ សោ សង្ឃំ តាសំ អាបត្តីនំ សមោធានបរិវាសំ យាចតិ។ តស្ស សង្ឃោ តាសំ អាបត្តីនំ សមោធានបរិវាសំ ទេតិ ។ សោ បរិវសន្តោ អន្តរា សម្ពហុលា សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ អបរិមាណា អប្បដិច្ឆន្នាយោ…បេ.… អបរិមាណា បដិច្ឆន្នាយោ…បេ.… អបរិមាណា បដិច្ឆន្នាយោបិ អប្បដិច្ឆន្នាយោបិ…បេ.… បរិមាណាយោបិ អបរិមាណាយោបិ អប្បដិច្ឆន្នាយោ។ សោ សង្ឃំ អន្តរាអាបត្តីនំ មូលាយបដិកស្សនំ យាចតិ។ តំ សង្ឃោ អន្តរាអាបត្តីនំ មូលាយ បដិកស្សតិ អធម្មិកេន កម្មេន កុប្បេន អដ្ឋានារហេន, អធម្មេន សមោធានបរិវាសំ ទេតិ; ធម្មេន មានត្តំ ទេតិ, ធម្មេន អព្ភេតិ។ សោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អវិសុទ្ធោ តាហិ អាបត្តីហិ។ (៤-៧)

“ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សម្ពហុលា សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ បរិមាណម្បិ អបរិមាណម្បិ…បេ.… វវត្ថិតម្បិ សម្ភិន្នម្បិ។ សោ សង្ឃំ តាសំ អាបត្តីនំ សមោធានបរិវាសំ យាចតិ។ តស្ស សង្ឃោ តាសំ អាបត្តីនំ សមោធានបរិវាសំ ទេតិ។ សោ បរិវសន្តោ អន្តរា សម្ពហុលា សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ បរិមាណាយោបិ អបរិមាណាយោបិ បដិច្ឆន្នាយោ។ សោ សង្ឃំ អន្តរាអាបត្តីនំ មូលាយបដិកស្សនំ យាចតិ។ តំ សង្ឃោ អន្តរាអាបត្តីនំ មូលាយ បដិកស្សតិ អធម្មិកេន កម្មេន កុប្បេន អដ្ឋានារហេន, អធម្មេន សមោធានបរិវាសំ ទេតិ, ធម្មេន មានត្តំ ទេតិ, ធម្មេន អព្ភេតិ។ សោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អវិសុទ្ធោ តាហិ អាបត្តីហិ។ (៨)

“ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សម្ពហុលា សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ បរិមាណម្បិ អបរិមាណម្បិ…បេ.… វវត្ថិតម្បិ សម្ភិន្នម្បិ។ សោ សង្ឃំ តាសំ អាបត្តីនំ សមោធានបរិវាសំ យាចតិ។ តស្ស សង្ឃោ តាសំ អាបត្តីនំ សមោធានបរិវាសំ ទេតិ។ សោ បរិវសន្តោ អន្តរា សម្ពហុលា សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ បរិមាណាយោបិ អបរិមាណាយោបិ បដិច្ឆន្នាយោបិ អប្បដិច្ឆន្នាយោបិ។ សោ សង្ឃំ អន្តរាអាបត្តីនំ មូលាយបដិកស្សនំ យាចតិ។ តំ សង្ឃោ អន្តរាអាបត្តីនំ មូលាយ បដិកស្សតិ អធម្មិកេន កម្មេន កុប្បេន អដ្ឋានារហេន, អធម្មេន សមោធានបរិវាសំ ទេតិ; ធម្មេន មានត្តំ ទេតិ, ធម្មេន អព្ភេតិ។ សោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អវិសុទ្ធោ តាហិ អាបត្តីហិ។ (៩)

ទុតិយនវកំ និដ្ឋិតំ។

១១. តតិយនវកំ

១៨៤. “ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សម្ពហុលា សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ បរិមាណម្បិ អបរិមាណម្បិ…បេ.… វវត្ថិតម្បិ សម្ភិន្នម្បិ។ សោ សង្ឃំ តាសំ អាបត្តីនំ សមោធានបរិវាសំ យាចតិ។ តស្ស សង្ឃោ តាសំ អាបត្តីនំ សមោធានបរិវាសំ ទេតិ។ សោ បរិវសន្តោ អន្តរា សម្ពហុលា សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ បរិមាណាយោ អប្បដិច្ឆន្នាយោ។ សោ សង្ឃំ អន្តរាអាបត្តីនំ មូលាយបដិកស្សនំ យាចតិ។ តំ សង្ឃោ អន្តរាអាបត្តីនំ មូលាយ បដិកស្សតិ អធម្មិកេន កម្មេន កុប្បេន អដ្ឋានារហេន, អធម្មេន សមោធានបរិវាសំ ទេតិ ។ សោ បរិវសាមីតិ មញ្ញមានោ អន្តរា សម្ពហុលា សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ បរិមាណាយោ អប្បដិច្ឆន្នាយោ។ សោ តស្មិំ ភូមិយំ ឋិតោ បុរិមាអាបត្តីនំ អន្តរាអាបត្តិយោ សរតិ, អបរាអាបត្តីនំ អន្តរាអាបត្តិយោ សរតិ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ – ‘អហំ ខោ សម្ពហុលា សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជិំ បរិមាណម្បិ អបរិមាណម្បិ…បេ.… វវត្ថិតម្បិ សម្ភិន្នម្បិ។ សោហំ សង្ឃំ តាសំ អាបត្តីនំ សមោធានបរិវាសំ យាចិំ។ តស្ស មេ សង្ឃោ តាសំ អាបត្តីនំ សមោធានបរិវាសំ អទាសិ។ សោហំ បរិវសន្តោ អន្តរា សម្ពហុលា សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជិំ បរិមាណាយោ អប្បដិច្ឆន្នាយោ។ សោហំ សង្ឃំ អន្តរាអាបត្តីនំ មូលាយបដិកស្សនំ យាចិំ។ តំ មំ សង្ឃោ អន្តរាអាបត្តីនំ មូលាយ បដិកស្សិ អធម្មិកេន កម្មេន កុប្បេន អដ្ឋានារហេន, អធម្មេន

សមោធានបរិវាសំ អទាសិ។ សោហំ បរិវសាមីតិ មញ្ញមានោ អន្តរា សម្ពហុលា សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជឹ បរិមាណាយោ អប្បដិច្ឆន្នាយោ ។ សោហំ តស្មឹ ភូមិយំ ឋិតោ បុរិមាអាបត្តីនំ អន្តរាអាបត្តិយោ សរាមិ, អបរាអាបត្តីនំ អន្តរាអាបត្តិយោ សរាមិ។ យំនូនាហំ សង្ឃំ បុរិមាអាបត្តីនំ អន្តរាអាបត្តីនញ្ច អបរាអាបត្តីនំ អន្តរាអាបត្តីនញ្ច មូលាយបដិកស្សនំ យាចេយ្យំ ធម្មិកេន កម្មេន អកុប្បេន ឋានារហេន, ធម្មេន សមោធាន បរិវាសំ; ធម្មេន មានត្តំ, ធម្មេន អព្ភាន’ន្តិ។ សោ សង្ឃំ បុរិមាអាបត្តីនំ អន្តរាអាបត្តីនញ្ច, អបរាអាបត្តីនំ អន្តរាអាបត្តីនញ្ច, មូលាយបដិកស្សនំ យាចតិ ធម្មិកេន កម្មេន អកុប្បេន ឋានារហេន, ធម្មេន សមោធាន បរិវាសំ; ធម្មេន មានត្តំ, ធម្មេន អព្ភានំ។ តំ សង្ឃោ បុរិមាអាបត្តីនំ អន្តរាអាបត្តីនញ្ច, អបរាអាបត្តីនំ អន្តរា អាបត្តីនញ្ច, មូលាយ បដិកស្សតិ ធម្មិកេន កម្មេន អកុប្បេន ឋានារហេន, ធម្មេន សមោធានបរិវាសំ ទេតិ; ធម្មេន មានត្តំ ទេតិ, ធម្មេន អព្ភេតិ។ សោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ វិសុទ្ធោ តាហិ អាបត្តីហិ [អយំ បឋមវារោ សី ស្យា. បោត្ថកេសុ បរិបុណ្ណោ ទិស្សតិ]។

“ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សម្ពហុលា សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ បរិមាណម្បិ អបរិមាណម្បិ…បេ.… វវត្ថិតម្បិ សម្ភិន្នម្បិ។ សោ សង្ឃំ តាសំ អាបត្តីនំ សមោធានបរិវាសំ យាចតិ។ តស្ស សង្ឃោ តាសំ អាបត្តីនំ សមោធានបរិវាសំ ទេតិ។ សោ បរិវសន្តោ អន្តរា សម្ពហុលា សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ បរិមាណា បដិច្ឆន្នាយោ។ សោ សង្ឃំ អន្តរាអាបត្តីនំ មូលាយបដិកស្សនំ យាចតិ ។ តំ សង្ឃោ អន្តរាអាបត្តីនំ មូលាយ បដិកស្សតិ, អធម្មិកេន កម្មេន កុប្បេន អដ្ឋានារហេន, អធម្មេន សមោធានបរិវាសំ ទេតិ។ សោ បរិវសាមីតិ មញ្ញមានោ អន្តរា សម្ពហុលា សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ បរិមាណា បដិច្ឆន្នាយោ។ សោ តស្មឹ ភូមិយំ ឋិតោ បុរិមាអាបត្តីនំ [បុរិមានំ អាបត្តីនំ (ក.)] អន្តរាអាបត្តិយោ សរតិ, អបរាអាបត្តីនំ អន្តរាអាបត្តិយោ សរតិ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ – ‘អហំ ខោ សម្ពហុលា សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជឹ បរិមាណម្បិ អបរិមាណម្បិ…បេ.… វវត្ថិតម្បិ សម្ភិន្នម្បិ។ សោហំ សង្ឃំ តាសំ អាបត្តីនំ សមោធានបរិវាសំ យាចឹ។ តស្ស មេ សង្ឃោ តាសំ អាបត្តីនំ សមោធានបរិវាសំ អទាសិ។ សោហំ បរិវសន្តោ អន្តរា សម្ពហុលា សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជឹ បរិមាណា បដិច្ឆន្នាយោ។ សោហំ សង្ឃំ អន្តរាអាបត្តីនំ មូលាយបដិកស្សនំ យាចឹ។ តំ មំ សង្ឃោ អន្តរាអាបត្តីនំ មូលាយបដិកស្សិ, អធម្មិកេន កម្មេន កុប្បេន អដ្ឋានារហេន, អធម្មេន សមោធានបរិវាសំ អទាសិ។ សោហំ បរិវសាមីតិ មញ្ញមានោ អន្តរា សម្ពហុលា សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជឹ បរិមាណា បដិច្ឆន្នាយោ។ សោហំ តស្មឹ ភូមិយំ ឋិតោ បុរិមាបត្តីនំ អន្តរាអាបត្តិយោ សរាមិ, អបរាអាបត្តីនំ អន្តរាអាបត្តិយោ សរាមិ។ យំនូនាហំ សង្ឃំ បុរិមាបត្តីនំ អន្តរាអាបត្តីនញ្ច, អបរា អាបត្តីនំ អន្តរាអាបត្តីនញ្ច, មូលាយបដិកស្សនំ យាចេយ្យំ ធម្មិកេន កម្មេន អកុប្បេន ឋានារហេន, ធម្មេន សមោធានបរិវាសំ, ធម្មេន មានត្តំ, ធម្មេន អព្ភាន’ន្តិ។ សោ សង្ឃំ បុរិមាបត្តីនំ អន្តរាអាបត្តីនញ្ច, អបរាអាបត្តីនំ អន្តរាអាបត្តីនញ្ច មូលាយបដិកស្សនំ យាចតិ ធម្មិកេន កម្មេន អកុប្បេន ឋានារហេន, ធម្មេន សមោធានបរិវាសំ, ធម្មេន មានត្តំ, ធម្មេន អព្ភានំ។ តំ សង្ឃោ បុរិមាបត្តីនំ អន្តរាអាបត្តីនញ្ច, អបរាអាបត្តីនំ អន្តរាអាបត្តីនញ្ច, មូលាយ បដិកស្សតិ ធម្មិកេន កម្មេន អកុប្បេន ឋានារហេន, ធម្មេន សមោធានបរិវាសំ ទេតិ, ធម្មេន មានត្តំ ទេតិ, ធម្មេន អព្ភេតិ។ សោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ វិសុទ្ធោ តាហិ អាបត្តីហិ។

“ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សម្ពហុលា សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ បរិមាណម្បិ អបរិមាណម្បិ…បេ.… វវត្ថិតម្បិ សម្ភិន្នម្បិ។ សោ សង្ឃំ តាសំ អាបត្តីនំ សមោធានបរិវាសំ យាចតិ។ តស្ស សង្ឃោ តាសំ អាបត្តីនំ សមោធានបរិវាសំ ទេតិ។ សោ បរិវសន្តោ អន្តរា សម្ពហុលា សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ បរិមាណា បដិច្ឆន្នាយោបិ អប្បដិច្ឆន្នាយោបិ។ សោ សង្ឃំ អន្តរាអាបត្តីនំ មូលាយបដិកស្សនំ យាចតិ។ តំ សង្ឃោ អន្តរា អាបត្តីនំ មូលាយ បដិកស្សតិ អធម្មិកេន កម្មេន កុប្បេន អដ្ឋានារហេន, អធម្មេន សមោធានបរិវាសំ ទេតិ។ សោ បរិវសាមីតិ មញ្ញមានោ អន្តរា សម្ពហុលា សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ បរិមាណា បដិច្ឆន្នាយោបិ អប្បដិច្ឆន្នាយោបិ។ សោ តស្មឹ ភូមិយំ ឋិតោ បុរិមាបត្តីនំ អន្តរាអាបត្តិយោ សរតិ, អបរាអាបត្តីនំ អន្តរា អាបត្តិយោ សរតិ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ – ‘អហំ ខោ សម្ពហុលា សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជឹ បរិមាណម្បិ អបរិមាណម្បិ…បេ.… វវត្ថិតម្បិ សម្ភិន្នម្បិ។ សោហំ សង្ឃំ តាសំ អាបត្តីនំ សមោធានបរិវាសំ យាចឹ។ តស្ស មេ សង្ឃោ តាសំ អាបត្តីនំ សមោធានបរិវាសំ អទាសិ។ សោហំ បរិវសន្តោ អន្តរា សម្ពហុលា សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជឹ បរិមាណា បដិច្ឆន្នាយោបិ អប្បដិច្ឆន្នាយោបិ។ សោហំ សង្ឃំ អន្តរាអាបត្តីនំ មូលាយបដិកស្សនំ យាចឹ។ តំ មំ សង្ឃោ អន្តរាអាបត្តីនំ មូលាយ បដិកស្សិ អធម្មិកេន កម្មេន កុប្បេន អដ្ឋានារហេន, អធម្មេន សមោធានបរិវាសំ អទាសិ។ សោហំ បរិវសាមីតិ មញ្ញមានោ អន្តរា សម្ពហុលា សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជឹ បរិមាណា បដិច្ឆន្នាយោបិ អប្បដិច្ឆន្នាយោបិ។ សោហំ តស្មឹ ភូមិយំ ឋិតោ បុរិមាបត្តីនំ អន្តរាអាបត្តិយោ សរាមិ, អបរាអាបត្តីនំ អន្តរាអាបត្តិយោ សរាមិ។ យំនូនាហំ សង្ឃំ បុរិមាបត្តីនំ អន្តរាអាបត្តីនញ្ច, អបរាអាបត្តីនំ អន្តរាអាបត្តីនញ្ច, មូលាយបដិកស្សនំ យាចេយ្យំ ធម្មិកេន កម្មេន អកុប្បេន ឋានារហេន, ធម្មេន សមោធានបរិវាសំ, ធម្មេន មានត្តំ, ធម្មេន អព្ភាន’ន្តិ។ សោ សង្ឃំ

បុរិមាបត្តីនំ អន្តរា អាបត្តីនញ្ច, អបរា អាបត្តីនំ អន្តរា អាបត្តីនញ្ច, មូលាយបដិកស្សនំ យាចតិ ធម្មិកេន កម្មេន អកុប្បេន ឋានារហេន, ធម្មេន សមោធានបរិវាសំ, ធម្មេន មានត្តំ, ធម្មេន អព្ភានំ។ តំ សង្ឃោ បុរិមាបត្តីនំ អន្តរា អាបត្តីនញ្ច, អបរា អាបត្តីនំ អន្តរា អាបត្តីនញ្ច, មូលាយ បដិកស្សតិ ធម្មិកេន កម្មេន អកុប្បេន ឋានារហេន, ធម្មេន សមោធានបរិវាសំ ទេតិ, ធម្មេន មានត្តំ ទេតិ, ធម្មេន អព្ភេតិ។ សោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ វិសុទ្ធោ តាហិ អាបត្តីហិ។

“ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សម្ពហុលា សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ បរិមាណម្បិ អបរិមាណម្បិ…បេ.… វវត្ថិតម្បិ សម្ភិន្នម្បិ។ សោ សង្ឃំ តាសំ អាបត្តីនំ សមោធានបរិវាសំ យាចតិ។ តស្ស សង្ឃោ តាសំ អាបត្តីនំ សមោធានបរិវាសំ ទេតិ។ សោ បរិវសន្តោ អន្តរា សម្ពហុលា សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ អបរិមាណាយោ អប្បដិច្ឆន្នាយោ…បេ.… អបរិមាណាយោ បដិច្ឆន្នាយោ…បេ.… អបរិមាណាយោ បដិច្ឆន្នាយោបិ អប្បដិច្ឆន្នាយោបិ…បេ.… បរិមាណាយោបិ អបរិមាណាយោបិ អប្បដិច្ឆន្នាយោ។ សោ សង្ឃំ អន្តរាអាបត្តីនំ មូលាយបដិកស្សនំ យាចតិ។ តំ សង្ឃោ អន្តរាអាបត្តីនំ មូលាយ បដិកស្សិ អធម្មិកេន កម្មេន កុប្បេន អដ្ឋានារហេន, អធម្មេន សមោធានបរិវាសំ ទេតិ។ សោ បរិវសាមីតិ មញ្ញមានោ…បេ.… តំ សង្ឃោ បុរិមា អាបត្តីនំ អន្តរាអាបត្តីនញ្ច, អបរាអាបត្តីនំ អន្តរាអាបត្តីនញ្ច, មូលាយ បដិកស្សតិ ធម្មិកេន កម្មេន អកុប្បេន ឋានារហេន, ធម្មេន សមោធានបរិវាសំ ទេតិ, ធម្មេន មានត្តំ ទេតិ, ធម្មេន អព្ភេតិ។ សោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ វិសុទ្ធោ តាហិ អាបត្តីហិ [ឥមេបិ ចត្តារោ វារា សី. ស្យា. បោត្ថកេសុ បរិបុណ្ណា ទិស្សន្តិ]។

“ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សម្ពហុលា សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ បរិមាណម្បិ អបរិមាណម្បិ…បេ.… វវត្ថិតម្បិ សម្ភិន្នម្បិ។ សោ សង្ឃំ តាសំ អាបត្តីនំ សមោធានបរិវាសំ យាចតិ។ តស្ស សង្ឃោ តាសំ អាបត្តីនំ សមោធានបរិវាសំ ទេតិ។ សោ បរិវសន្តោ អន្តរា សម្ពហុលា សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ បរិមាណាយោបិ អបរិមាណាយោបិ បដិច្ឆន្នាយោ។ សោ សង្ឃំ អន្តរាអាបត្តីនំ មូលាយបដិកស្សនំ យាចតិ។ តំ សង្ឃោ អន្តរាអាបត្តីនំ មូលាយ បដិកស្សតិ អធម្មិកេន កម្មេន កុប្បេន អដ្ឋានារហេន, អធម្មេន សមោធាន បរិវាសំ ទេតិ។ សោ បរិវសាមីតិ មញ្ញមានោ អន្តរា សម្ពហុលា សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ បរិមាណាយោបិ អបរិមាណាយោបិ បដិច្ឆន្នាយោ។ សោ តស្មឹ ភូមិយំ ឋិតោ បុរិមា អាបត្តីនំ អន្តរាអាបត្តិយោ សរតិ, អបរាអាបត្តីនំ អន្តរាអាបត្តិយោ សរតិ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ – ‘អហំ ខោ សម្ពហុលា សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជឹ បរិមាណម្បិ អបរិមាណម្បិ…បេ.… វវត្ថិតម្បិ សម្ភិន្នម្បិ។ សោហំ សង្ឃំ តាសំ អាបត្តីនំ សមោធានបរិវាសំ យាចឹ។ តស្ស មេ សង្ឃោ តាសំ អាបត្តីនំ សមោធានបរិវាសំ អទាសិ។ សោហំ បរិវសន្តោ អន្តរា សម្ពហុលា សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជឹ បរិមាណាយោបិ អបរិមាណាយោបិ បដិច្ឆន្នាយោ។ សោហំ សង្ឃំ អន្តរាអាបត្តីនំ មូលាយបដិកស្សនំ យាចឹ។ តំ មំ សង្ឃោ អន្តរាអាបត្តីនំ មូលាយបដិកស្សិ អធម្មិកេន កម្មេន កុប្បេន អដ្ឋានារហេន, អធម្មេន សមោធានបរិវាសំ អទាសិ។ សោហំ បរិវសាមីតិ មញ្ញមានោ អន្តរា សម្ពហុលា សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជឹ បរិមាណាយោបិ អបរិមាណាយោបិ បដិច្ឆន្នាយោ។ សោហំ តស្មឹ ភូមិយំ ឋិតោ បុរិមា អាបត្តីនំ អន្តរាអាបត្តិយោ សរាមិ, អបរាអាបត្តីនំ អន្តរាអាបត្តិយោ សរាមិ។ យំនូនាហំ សង្ឃំ បុរិមា អាបត្តីនំ អន្តរា បត្តីនញ្ច, អបរាអាបត្តីន អន្តរាអាបត្តីនញ្ច, មូលាយបដិកស្សនំ យាចេយ្យំ ធម្មិកេន កម្មេន អកុប្បេន ឋានារហេន, ធម្មេន សមោធានបរិវាសំ, ធម្មេន មានត្តំ, ធម្មេន អព្ភាន’ន្តិ។ សោ សង្ឃំ បុរិមា អាបត្តីនំ អន្តរាអាបត្តីនញ្ច, អបរាអាបត្តីនំ អន្តរាអាបត្តីនញ្ច, មូលាយបដិកស្សនំ យាចតិ ធម្មិកេន កម្មេន អកុប្បេន ឋានារហេន, ធម្មេន សមោធានបរិវាសំ, ធម្មេន មានត្តំ, ធម្មេន អព្ភានំ។ តំ សង្ឃោ បុរិមា អាបត្តីនំ អន្តរាអាបត្តីនញ្ច, អបរាអាបត្តីនំ អន្តរាអាបត្តីនញ្ច, មូលាយ បដិកស្សតិ ធម្មិកេន កម្មេន អកុប្បេន ឋានារហេន, ធម្មេន សមោធានបរិវាសំ ទេតិ, ធម្មេន មានត្តំ ទេតិ, ធម្មេន អព្ភេតិ។ សោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ វិសុទ្ធោ តាហិ អាបត្តីហិ។

“ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សម្ពហុលា សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ បរិមាណម្បិ អបរិមាណម្បិ…បេ.… វវត្ថិតម្បិ សម្ភិន្នម្បិ។ សោ សង្ឃំ តាសំ អាបត្តីនំ សមោធានបរិវាសំ យាចតិ។ តស្ស សង្ឃោ តាសំ អាបត្តីនំ សមោធានបរិវាសំ ទេតិ។ សោ បរិវសន្តោ អន្តរា សម្ពហុលា សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ បរិមាណាយោបិ អបរិមាណាយោបិ បដិច្ឆន្នាយោបិ អប្បដិច្ឆន្នាយោបិ។ សោ សង្ឃំ អន្តរាអាបត្តីនំ មូលាយបដិកស្សនំ យាចតិ។ តំ សង្ឃោ អន្តរាអាបត្តីនំ មូលាយ បដិកស្សតិ អធម្មិកេន កម្មេន កុប្បេន អដ្ឋានារហេន, អធម្មេន សមោធានបរិវាសំ ទេតិ។ សោ បរិវសាមីតិ មញ្ញមានោ អន្តរា សម្ពហុលា សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ បរិមាណាយោបិ អបរិមាណាយោបិ បដិច្ឆន្នាយោបិ អប្បដិច្ឆន្នាយោបិ។ សោ តស្មឹ ភូមិយំ ឋិតោ បុរិមា អាបត្តីនំ អន្តរាអាបត្តិយោ សរតិ, អបរាអាបត្តីនំ អន្តរាអាបត្តិយោ សរតិ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ – ‘អហំ ខោ សម្ពហុលា សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជឹ បរិមាណម្បិ អបរិមាណម្បិ…បេ.… វវត្ថិតម្បិ សម្ភិន្នម្បិ។ សោហំ សង្ឃំ តាសំ អាបត្តីនំ សមោធានបរិវាសំ យាចឹ។ តស្ស មេ សង្ឃោ តាសំ អាបត្តីនំ

សមោធានបរិវាសំ អទាសិ។ សោហំ បរិវសន្តោ អន្តរា សម្ពហុលា សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជឹ បរិមាណាយោបិ អបរិមាណាយោបិ បដិច្ឆន្នាយោបិ អប្បដិច្ឆន្នាយោបិ។ សោហំ សង្ឃំ អន្តរាអាបត្តីនំ មូលាយបដិកស្សនំ យាចឹ។ តំ មំ សង្ឃោ អន្តរាអាបត្តីនំ មូលាយ បដិកស្សិ អធម្មិកេន កម្មេន កុប្បេន អដ្ឋានារហេន, អធម្មេន សមោធានបរិវាសំ អទាសិ។ សោហំ បរិវសាមីតិ មញ្ញមានោ អន្តរា សម្ពហុលា សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជឹ បរិមាណាយោបិ អបរិមាណាយោបិ បដិច្ឆន្នាយោបិ អប្បដិច្ឆន្នាយោបិ។ សោហំ តស្មឹ ភូមិយំ ឋិតោ បុរិមា អាបត្តីនំ អន្តរាអាបត្តិយោ សរាមិ, អបរាអាបត្តីនំ អន្តរាអាបត្តិយោ សរាមិ។ យំនូនាហំ សង្ឃំ បុរិមាបត្តីនំ អន្តរាអាបត្តីនញ្ច, អបរាអាបត្តីនំ អន្តរាអាបត្តីនញ្ច, មូលាយបដិកស្សនំ យាចេយ្យំ ធម្មិកេន កម្មេន អកុប្បេន ឋានារហេន, ធម្មេន សមោធានបរិវាសំ, ធម្មេន មានត្តំ, ធម្មេន អព្ភាន’ន្តិ។ សោ សង្ឃំ បុរិមា អាបត្តីនំ អន្តរាអាបត្តីនញ្ច, អបរាអាបត្តីនំ អន្តរាអាបត្តីនញ្ច, មូលាយ បដិកស្សនំ យាចតិ ធម្មិកេន កម្មេន អកុប្បេន ឋានារហេន, ធម្មេន សមោធានបរិវាសំ, ធម្មេន មានត្តំ, ធម្មេន អព្ភានំ។ តំ សង្ឃោ បុរិមា អាបត្តីនំ អន្តរា អាបត្តីនញ្ច, អបរា អាបត្តីនំ អន្តរា អាបត្តីនញ្ច, មូលាយ បដិកស្សតិ ធម្មិកេន កម្មេន អកុប្បេន ឋានារហេន, ធម្មេន សមោធានបរិវាសំ ទេតិ, ធម្មេន មានត្តំ ទេតិ, ធម្មេន អព្ភេតិ។ សោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ វិសុទ្ធោ តាហិ អាបត្តីហិ”។

តតិយនវកំ និដ្ឋិតំ។

សមុច្ចយក្ខន្ធកោ តតិយោ។

តស្សុទ្ទានំ –

អប្បដិច្ឆន្នា ឯកាហ-ទ្វីហ-តីហ-ចតូហ ច;
បញ្ចាហបក្ខទសន្នំ, អាបត្តិមាហ មហាមុនិ។

សុទ្ធន្តោ ច វិព្ភមន្តោ, បរិមាណមុខំ ទ្វេ ភិក្ខូ;
តត្ថ សញ្ញិនោ ទ្វេ យថា, វេមតិកា តថេវ ច។

មិស្សកទិដ្ឋិនោ ទ្វេ ច, អសុទ្ធកេកទិដ្ឋិនោ;
ទ្វេ ចេវ សុទ្ធទិដ្ឋិនោ។

តថេវ ច ឯកោ ឆាទេតិ, អថ មក្ខមតេន ច;
ឧម្មត្តកទេសនញ្ច, មូលា អដ្ឋារស [បន្នរស (ក.)] វិសុទ្ធតោ។

អាចរិយានំ វិភជ្ជបទានំ [វិភជ្ជវាទីនំ (សី.)], តម្ពបណ្ណិទីបបសាទកានំ;
មហាវិហារវាសីនំ, វាចនា សទ្ធម្មដ្ឋិតិយាតិ។

សមុច្ចយក្ខន្ធកំ និដ្ឋិតំ។

៤. សមថក្ខន្ធកំ

១. សម្មុខាវិនយោ

១៨៥. តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ អសម្មុខីភូតានំ ភិក្ខូនំ កម្មានិ ករោន្តិ – តជ្ជនីយម្បិ, និយស្សម្បិ, បព្ពាជនីយម្បិ, បដិសារណីយម្បិ, ឧក្ខេបនីយម្បិ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា…បេ… តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – “កថញ្ហិ នាម ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ អសម្មុខីភូតានំ ភិក្ខូនំ កម្មានិ ករិស្សន្តិ – តជ្ជនីយម្បិ, និយស្សម្បិ, បព្ពាជនីយម្បិ, បដិសារណីយម្បិ, ឧក្ខេបនីយម្បី”តិ! អថ ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ…បេ… “សច្ចំ កិរ, ភិក្ខវេ, ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ អសម្មុខីភូតានំ ភិក្ខូនំ កម្មានិ ករោន្តិ – តជ្ជនីយម្បិ, និយស្សម្បិ, បព្ពាជនីយម្បិ, បដិសារណីយម្បិ, ឧក្ខេបនីយម្បី”តិ? “សច្ចំ ភគវា”តិ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា – “អននុច្ឆវិកំ, ភិក្ខវេ, តេសំ មោឃបុរិសានំ អននុលោមិកំ អប្បតិរូបំ អស្សាមណកំ អកប្បិយំ អករណីយំ។ កថញ្ហិ នាម តេ, ភិក្ខវេ, មោឃបុរិសា អសម្មុខីភូតានំ ភិក្ខូនំ កម្មានិ ករិស្សន្តិ – តជ្ជនីយម្បិ, និយស្សម្បិ, បព្ពាជនីយម្បិ, បដិសារណីយម្បិ, ឧក្ខេបនីយម្បិ! នេតំ, ភិក្ខវេ, អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ…បេ… វិគរហិត្វា…បេ… ធម្មិំ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – ន, ភិក្ខវេ, អសម្មុខីភូតានំ ភិក្ខូនំ កម្មំ កាតព្ពំ – តជ្ជនីយំ វា, និយស្សំ វា, បព្ពាជនីយំ វា, បដិសារណីយំ វា, ឧក្ខេបនីយំ វា។ យោ ករេយ្យ , អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។

១៨៦. “អធម្មវាទី បុគ្គលោ អធម្មវាទី សម្ពហុលា អធម្មវាទី សង្ឃោ។ ធម្មវាទី បុគ្គលោ ធម្មវាទី សម្ពហុលា ធម្មវាទី សង្ឃោ។

កណ្ហបក្ខនវកំ

១៨៧. “អធម្មវាទី បុគ្គលោ ធម្មវាទី បុគ្គលំ សញ្ញាបេតិ និជ្ឈាបេតិ បេក្ខេតិ អនុបេក្ខេតិ ទស្សេតិ អនុទស្សេតិ – អយំ ធម្មោ, អយំ វិនយោ, ឥទំ សត្ថុសាសនំ, ឥមំ គណ្ហាហិ, ឥមំ រោចេហីតិ។ ឯវញ្ចេតំ អធិករណំ វូបសម្មតិ, អធម្មេន វូបសម្មតិ សម្មុខាវិនយបតិរូបកេន។

“អធម្មវាទី បុគ្គលោ ធម្មវាទី សម្ពហុលេ សញ្ញាបេតិ និជ្ឈាបេតិ បេក្ខេតិ អនុបេក្ខេតិ ទស្សេតិ អនុទស្សេតិ – អយំ ធម្មោ, អយំ វិនយោ , ឥទំ សត្ថុសាសនំ, ឥមំ គណ្ហថ, ឥមំ រោចេថាតិ។ ឯវញ្ចេតំ អធិករណំ វូបសម្មតិ, អធម្មេន វូបសម្មតិ សម្មុខាវិនយបតិរូបកេន។

“អធម្មវាទី បុគ្គលោ ធម្មវាទី សង្ឃំ សញ្ញាបេតិ និជ្ឈាបេតិ បេក្ខេតិ អនុបេក្ខេតិ ទស្សេតិ អនុទស្សេតិ – អយំ ធម្មោ, អយំ វិនយោ, ឥទំ សត្ថុសាសនំ, ឥមំ គណ្ហាហិ, ឥមំ រោចេហីតិ [ឥមំ គណ្ហថ, ឥមំ រោចេថាតិ (ក.)]។ ឯវញ្ចេតំ អធិករណំ វូបសម្មតិ, អធម្មេន វូបសម្មតិ សម្មុខាវិនយបតិរូបកេន។

“អធម្មវាទី សម្ពហុលា ធម្មវាទី បុគ្គលំ សញ្ញាបេន្តិ និជ្ឈាបេន្តិ បេក្ខេន្តិ អនុបេក្ខេន្តិ ទស្សេន្តិ អនុទស្សេន្តិ – អយំ ធម្មោ, អយំ វិនយោ, ឥទំ សត្ថុសាសនំ, ឥមំ គណ្ហាហិ, ឥមំ រោចេហីតិ។ ឯវញ្ចេតំ អធិករណំ វូបសម្មតិ, អធម្មេន វូបសម្មតិ សម្មុខាវិនយបតិរូបកេន។

“អធម្មវាទី សម្ពហុលា ធម្មវាទី សម្ពហុលេ សញ្ញាបេន្តិ និជ្ឈាបេន្តិ បេក្ខេន្តិ អនុបេក្ខេន្តិ ទស្សេន្តិ អនុទស្សេន្តិ – អយំ ធម្មោ, អយំ វិនយោ, ឥទំ សត្ថុសាសនំ, ឥមំ គណ្ហថ, ឥមំ រោចេថាតិ។ ឯវញ្ចេតំ អធិករណំ វូបសម្មតិ, អធម្មេន វូបសម្មតិ សម្មុខាវិនយបតិរូបកេន។

“អធម្មវាទី សម្ពហុលា ធម្មវាទី សង្ឃំ សញ្ញាបេន្តិ និជ្ឈាបេន្តិ បេក្ខេន្តិ អនុបេក្ខេន្តិ ទស្សេន្តិ អនុទស្សេន្តិ – អយំ ធម្មោ, អយំ វិនយោ, ឥទំ សត្ថុសាសនំ, ឥមំ គណ្ហាហិ, ឥមំ រោចេហីតិ។ ឯវញ្ចេតំ អធិករណំ វូបសម្មតិ, អធម្មេន វូបសម្មតិ សម្មុខាវិនយបតិរូបកេន។

“អធម្មវាទី សង្ឃោ ធម្មវាទី បុគ្គលំ សញ្ញាបេតិ និជ្ឈាបេតិ បេក្ខេតិ អនុបេក្ខេតិ ទស្សេតិ អនុទស្សេតិ – អយំ ធម្មោ, អយំ វិនយោ, ឥទំ សត្ថុសាសនំ, ឥមំ គណ្ហាហិ, ឥមំ រោចេហីតិ។ ឯវញ្ចេតំ អធិករណំ វូបសម្មតិ, អធម្មេន វូបសម្មតិ សម្មុខាវិនយបតិរូបកេន។

“អធម្មវាទី សង្ឃោ ធម្មវាទី សម្ពហុលេ សញ្ញាបេតិ និជ្ឈាបេតិ បេក្ខេតិ អនុបេក្ខេតិ ទស្សេតិ អនុទស្សេតិ – អយំ ធម្មោ, អយំ វិនយោ, ឥទំ សត្ថុសាសនំ, ឥមំ គណ្ហថ, ឥមំ រោចេថាតិ។ ឯវញ្ចេតំ អធិករណំ វូបសម្មតិ, អធម្មេន វូបសម្មតិ សម្មុខាវិនយបតិរូបកេន។

“អធម្មវាទី សង្ឃោ ធម្មវាទី សង្ឃំ សញ្ញាបេតិ និជ្ឈាបេតិ បេក្ខេតិ អនុបេក្ខេតិ ទស្សេតិ អនុទស្សេតិ – អយំ ធម្មោ, អយំ វិនយោ, ឥទំ សត្ថុសាសនំ, ឥមំ គណ្ហាហិ, ឥមំ រោចេហីតិ។ ឯវញ្ចេតំ អធិករណំ វូបសម្មតិ, អធម្មេន វូបសម្មតិ សម្មុខាវិនយបតិរូបកេន។

កណ្ហបក្ខនវកំ និដ្ឋិតំ។

សុក្កបក្ខនវកំ

១៨៨. “ធម្មវាទី បុគ្គលោ អធម្មវាទី បុគ្គលំ សញ្ញាបេតិ និជ្ឈាបេតិ បេក្ខេតិ អនុបេក្ខេតិ ទស្សេតិ អនុទស្សេតិ – អយំ ធម្មោ, អយំ វិនយោ, ឥទំ សត្ថុសាសនំ, ឥមំ គណ្ហាហិ, ឥមំ រោចេហីតិ។ ឯវញ្ចេតំ អធិករណំ វូបសម្មតិ, ធម្មេន វូបសម្មតិ សម្មុខាវិនយេន។

“ធម្មវាទី បុគ្គលោ អធម្មវាទី សម្ពហុលេ សញ្ញាបេតិ និជ្ឈាបេតិ បេក្ខេតិ អនុបេក្ខេតិ ទស្សេតិ អនុទស្សេតិ – អយំ ធម្មោ, អយំ វិនយោ, ឥទំ សត្ថុសាសនំ, ឥមំ គណ្ហថ, ឥមំ រោចេថាតិ។ ឯវញ្ចេតំ អធិករណំ វូបសម្មតិ, ធម្មេន វូបសម្មតិ សម្មុខាវិនយេន។

“ធម្មវាទី បុគ្គលោ អធម្មវាទី សង្ឃំ សញ្ញាបេតិ និជ្ឈាបេតិ បេក្ខេតិ អនុបេក្ខេតិ ទស្សេតិ អនុទស្សេតិ – អយំ ធម្មោ, អយំ វិនយោ, ឥទំ សត្ថុសាសនំ, ឥមំ គណ្ហាហិ, ឥមំ រោចេហីតិ។ ឯវញ្ចេតំ អធិករណំ វូបសម្មតិ, ធម្មេន វូបសម្មតិ សម្មុខាវិនយេន។

“ធម្មវាទី សម្ពហុលា អធម្មវាទី បុគ្គលំ សញ្ញាបេន្តិ និជ្ឈាបេន្តិ បេក្ខេន្តិ អនុបេក្ខេន្តិ ទស្សេន្តិ អនុទស្សេន្តិ – អយំ ធម្មោ, អយំ វិនយោ, ឥទំ សត្ថុសាសនំ, ឥមំ គណ្ហាហិ , ឥមំ រោចេហីតិ។ ឯវញ្ចេតំ អធិករណំ វូបសម្មតិ, ធម្មេន វូបសម្មតិ សម្មុខាវិនយេន។

“ធម្មវាទី សម្ពហុលា អធម្មវាទី សម្ពហុលេ សញ្ញាបេន្តិ និជ្ឈាបេន្តិ បេក្ខេន្តិ អនុបេក្ខេន្តិ ទស្សេន្តិ អនុទស្សេន្តិ – អយំ ធម្មោ, អយំ វិនយោ, ឥទំ សត្ថុសាសនំ, ឥមំ គណ្ហថ, ឥមំ រោចេថាតិ។ ឯវញ្ចេតំ អធិករណំ វូបសម្មតិ, ធម្មេន វូបសម្មតិ សម្មុខាវិនយេន។

“ធម្មវាទី សម្ពហុលា អធម្មវាទី សង្ឃំ សញ្ញាបេន្តិ និជ្ឈាបេន្តិ បេក្ខេន្តិ អនុបេក្ខេន្តិ ទស្សេន្តិ អនុទស្សេន្តិ – អយំ ធម្មោ, អយំ វិនយោ, ឥទំ សត្ថុសាសនំ , ឥមំ គណ្ហាហិ, ឥមំ រោចេហីតិ។ ឯវញ្ចេតំ អធិករណំ វូបសម្មតិ, ធម្មេន វូបសម្មតិ សម្មុខាវិនយេន។

“ធម្មវាទី សង្ឃោ អធម្មវាទី បុគ្គលំ សញ្ញាបេតិ និជ្ឈាបេតិ បេក្ខេតិ អនុបេក្ខេតិ ទស្សេតិ អនុទស្សេតិ – អយំ ធម្មោ, អយំ វិនយោ, ឥទំ សត្ថុសាសនំ, ឥមំ គណ្ហាហិ, ឥមំ រោចេហីតិ។ ឯវញ្ចេតំ អធិករណំ វូបសម្មតិ, ធម្មេន វូបសម្មតិ សម្មុខាវិនយេន។

“ធម្មវាទី សង្ឃោ អធម្មវាទី សម្ពហុលេ សញ្ញាបេតិ និជ្ឈាបេតិ បេក្ខេតិ អនុបេក្ខេតិ ទស្សេតិ អនុទស្សេតិ – អយំ ធម្មោ, អយំ វិនយោ, ឥទំ សត្ថុសាសនំ, ឥមំ គណ្ហថ, ឥមំ រោចេថាតិ។ ឯវញ្ចេតំ អធិករណំ វូបសម្មតិ, ធម្មេន វូបសម្មតិ សម្មុខាវិនយេន។

“ធម្មវាទី សង្ឃោ អធម្មវាទី សង្ឃំ សញ្ញាបេតិ និជ្ឈាបេតិ បេក្ខេតិ អនុបេក្ខេតិ ទស្សេតិ អនុទស្សេតិ – អយំ ធម្មោ, អយំ វិនយោ, ឥទំ សត្ថុសាសនំ, ឥមំ គណ្ហាហិ, ឥមំ រោចេហីតិ។ ឯវញ្ចេតំ អធិករណំ វូបសម្មតិ, ធម្មេន វូបសម្មតិ សម្មុខាវិនយេនា”តិ។

សុក្កបក្ខនវកំ និដ្ឋិតំ។

២. សតិវិនយោ

១៨៩. [ឥទំ វត្ថុ បារា. ៣៨០ អាទយោ] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា រាជគហេ វិហរតិ វេឡុវនេ កលន្ទកនិវាបេ។ តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មតា ទព្ពេន មល្លបុត្តេន ជាតិយា សត្តវស្សេន អរហត្តំ សច្ឆិកតំ ហោតិ ។ យំ កិញ្ចិ សាវកេន បត្តព្ពំ សព្ពំ តេន អនុប្បត្តំ ហោតិ។ នត្ថិ ចស្ស កិញ្ចិ ឧត្តរិ [ឧត្តរឹ (សី.)] ករណីយំ, កតស្ស វា បតិចយោ។ អថ ខោ អាយស្មតោ ទព្ពស្ស មល្លបុត្តស្ស រហោគតស្ស បដិសល្លីនស្ស ឯវំ ចេតសោ បរិវិតក្កោ ឧទបាទិ – “មយា ខោ ជាតិយា សត្តវស្សេន អរហត្តំ សច្ឆិកតំ។ យំ កិញ្ចិ សាវកេន បត្តព្ពំ សព្ពំ មយា អនុប្បត្តំ។ នត្ថិ ច មេ កិញ្ចិ ឧត្តរិករណីយំ, កតស្ស វា បតិចយោ។ កឹ នុ ខោ អហំ សង្ឃស្ស វេយ្យាវច្ចំ ករេយ្យ”ន្តិ?

អថ ខោ អាយស្មតោ ទព្ពស្ស មល្លបុត្តស្ស ឯតទហោសិ – “យំនូនាហំ សង្ឃស្ស សេនាសនញ្ច បញ្ញបេយ្យំ ភត្តានិ ច ឧទ្ទិសេយ្យ”ន្តិ។ អថ ខោ អាយស្មា ទព្ពោ មល្លបុត្តោ សាយន្ហសមយំ បដិសល្លានា វុដ្ឋិតោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា ទព្ពោ មល្លបុត្តោ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “ឥធ មយ្ហំ, ភន្តេ, រហោគតស្ស បដិសល្លីនស្ស ឯវំ ចេតសោ បរិវិតក្កោ ឧទបាទិ – ‘មយា ខោ ជាតិយា សត្តវស្សេន អរហត្តំ សច្ឆិកតំ។ យំ កិញ្ចិ សាវកេន បត្តព្ពំ, សព្ពំ មយា អនុប្បត្តំ។ នត្ថិ ច មេ កិញ្ចិ ឧត្តរិករណីយំ, កតស្ស វា បតិចយោ។ កឹ នុ ខោ អហំ សង្ឃស្ស វេយ្យាវច្ចំ ករេយ្យ’ន្តិ ? តស្ស មយ្ហំ, ភន្តេ, ឯតទហោសិ – ‘យំនូនាហំ សង្ឃស្ស សេនាសនញ្ច បញ្ញបេយ្យំ ភត្តានិ ច ឧទ្ទិសេយ្យ’ន្តិ។ ឥច្ឆាមហំ, ភន្តេ, សង្ឃស្ស សេនាសនញ្ច បញ្ញាបេតុំ ភត្តានិ ច ឧទ្ទិសិតុ”ន្តិ។ “សាធុ សាធុ, ទព្ព។ តេន ហិ ត្វំ, ទព្ព, សង្ឃស្ស សេនាសនញ្ច បញ្ញបេហិ ភត្តានិ ច ឧទ្ទិសាហី”តិ [ឧទ្ទិសាតិ (បារា. ៣៨០)]។ “ឯវំ, ភន្តេ”តិ ខោ អាយស្មា ទព្ពោ មល្លបុត្តោ ភគវតោ បច្ចស្សោសិ។ អថ ខោ ភគវា ឯតស្មិំ និទានេ ឯតស្មិំ បករណេ ធម្មិំ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “តេន ហិ, ភិក្ខវេ, សង្ឃោ ទព្ពំ មល្លបុត្តំ សេនាសនបញ្ញាបកញ្ច ភត្តុទ្ទេសកញ្ច សម្មន្នតុ។ ឯវញ្ច បន, ភិក្ខវេ, សម្មន្និតព្ពោ។ បឋមំ ទព្ពោ មល្លបុត្តោ យាចិតព្ពោ [ទព្ពោ យាចិតព្ពោ (ស្យា. ក.)]។ យាចិត្វា ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្ពោ –

១៩០. “សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, សង្ឃោ អាយស្មន្តំ ទព្ពំ មល្លបុត្តំ សេនាសន បញ្ញាបកញ្ច ភត្តុទ្ទេសកញ្ច សម្មន្នេយ្យ។ ឯសា ញត្តិ។

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ សង្ឃោ អាយស្មន្តំ ទព្ពំ មល្លបុត្តំ សេនាសនបញ្ញាបកញ្ច ភត្តុទ្ទេសកញ្ច សម្មន្នតិ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ អាយស្មតោ ទព្ពស្ស មល្លបុត្តស្ស សេនាសនបញ្ញាបកស្ស ច ភត្តុទ្ទេសកស្ស ច សម្មុតិ, សោ តុណ្ហស្ស; យស្ស នក្ខមតិ, សោ ភាសេយ្យ។

“សម្មតោ សង្ឃេន អាយស្មា ទព្ពោ មល្លបុត្តោ សេនាសនបញ្ញាបកោ ច ភត្តុទ្ទេសកោ ច។ ខមតិ សង្ឃស្ស, តស្មា តុណ្ហី, ឯវមេតំ ធារយាមី”តិ ។

១៩១. សម្មតោ ច បនាយស្មា ទព្ពោ មល្លបុត្តោ សភាគានំ ភិក្ខូនំ ឯកជ្ឈំ សេនាសនំ បញ្ញបេតិ។ យេ តេ ភិក្ខូ សុត្តន្តិកា តេសំ ឯកជ្ឈំ សេនាសនំ បញ្ញបេតិ – តេ អញ្ញមញ្ញំ សុត្តន្តំ សង្គាយិស្សន្តីតិ។ យេ តេ ភិក្ខូ វិនយធរា តេសំ ឯកជ្ឈំ សេនាសនំ បញ្ញបេតិ – តេ អញ្ញមញ្ញំ វិនយំ វិនិច្ឆិនិស្សន្តីតិ។ យេ តេ ភិក្ខូ ធម្មកថិកា តេសំ ឯកជ្ឈំ សេនាសនំ បញ្ញបេតិ – តេ អញ្ញមញ្ញំ ធម្មំ សាកច្ឆិស្សន្តីតិ។ យេ តេ ភិក្ខូ ឈាយិនោ តេសំ ឯកជ្ឈំ សេនាសនំ បញ្ញបេតិ – តេ អញ្ញមញ្ញំ ន ព្យាពាធិស្សន្តីតិ ។ យេ តេ ភិក្ខូ តិរច្ឆានកថិកា កាយទឡ្ហិពហុលា [កាយទឡ្ហិពហុលា (សី.)] វិហរន្តិ តេសម្បិ ឯកជ្ឈំ សេនាសនំ បញ្ញបេតិ – ឥមាយបិមេ អាយស្មន្តោ រតិយា អច្ឆិស្សន្តីតិ។ យេបិ តេ ភិក្ខូ វិកាលេ អាគច្ឆន្តិ តេសម្បិ តេជោធាតុំ សមាបជ្ជិត្វា តេនេវ អាលោកេន សេនាសនំ បញ្ញបេតិ; អបិសុ ភិក្ខូ សញ្ចិច្ច វិកាលេ អាគច្ឆន្តិ – មយំ អាយស្មតោ ទព្ពស្ស មល្លបុត្តស្ស ឥទ្ធិបាដិហារិយំ បស្សិស្សាមាតិ។

តេ អាយស្មន្តំ ទព្ពំ មល្លបុត្តំ ឧបសង្កមិត្វា ឯវំ វទន្តិ – “អម្ហាកំ, អាវុសោ ទព្ព, សេនាសនំ បញ្ញបេហី”តិ។ តេ អាយស្មា ទព្ពោ មល្លបុត្តោ ឯវំ វទេតិ – “កត្ថ អាយស្មន្តា ឥច្ឆន្តិ កត្ថ បញ្ញបេមី”តិ? តេ សញ្ចិច្ច ទូរេ អបទិសន្តិ – “អម្ហាកំ, អាវុសោ ទព្ព, គិជ្ឈកូដេ បព្ពតេ សេនាសនំ បញ្ញបេហិ។ អម្ហាកំ, អាវុសោ, ចោរបបាតេ សេនាសនំ បញ្ញបេហិ។ អម្ហាកំ, អាវុសោ, ឥសិគិលិបស្សេ កាឡសិលាយំ សេនាសនំ បញ្ញបេហិ។ អម្ហាកំ, អាវុសោ, វេភារបស្សេ សត្តបណ្ណិគុហាយំ សេនាសនំ បញ្ញបេហិ។ អម្ហាកំ, អាវុសោ, សីតវនេ សប្បសោណ្ឌិកបព្ភារេ សេនាសនំ បញ្ញបេហិ។ អម្ហាកំ, អាវុសោ, គោតមកកន្ទរាយំ [គោមដកន្ទរាយំ (ស្យា. កំ.)] សេនាសនំ បញ្ញបេហិ។ អម្ហាកំ, អាវុសោ, តិន្ទុកកន្ទរាយំ សេនាសនំ បញ្ញបេហិ។ អម្ហាកំ, អាវុសោ, តបោទកន្ទរាយំ

[កបោតកន្ទរាយំ (ក.)] សេនាសនំ បញ្ញបេហិ។ អម្ហាកំ, អាវុសោ, តបោទារាមេ សេនាសនំ បញ្ញបេហិ។ អម្ហាកំ, អាវុសោ, ជីវកម្ពវនេ សេនាសនំ បញ្ញបេហិ។ អម្ហាកំ, អាវុសោ, មទ្ទកុច្ឆិម្ហិ មិគទាយេ សេនាសនំ បញ្ញបេហី''តិ។

តេសំ អាយស្មា ទព្ពោ មល្លបុត្តោ តេជោធាតុំ សមាបជ្ជិត្វា អង្គុលិយា ជលមានាយ បុរតោ បុរតោ គច្ឆតិ។ តេបិ តេនេវ អាលោកេន អាយស្មតោ ទព្ពស្ស មល្លបុត្តស្ស បិដ្ឋិតោ បិដ្ឋិតោ គច្ឆន្តិ។ តេសំ អាយស្មា ទព្ពោ មល្លបុត្តោ ឯវំ សេនាសនំ បញ្ញបេតិ – អយំ មញ្ចោ, ឥទំ បីឋំ , អយំ ភិសិ, ឥទំ ពិព្ពោហនំ [ពិម្ពោហនំ (សី. ស្យា. កំ.)], ឥទំ វច្ចដ្ឋានំ, ឥទំ បស្សាវដ្ឋានំ, ឥទំ បានីយំ, ឥទំ បរិភោជនីយំ, អយំ កត្តរទណ្ឌោ, ឥទំ សង្ឃស្ស កតិកសណ្ឋានំ, ឥមំ កាលំ បវិសិតព្ពំ , ឥមំ កាលំ និក្ខមិតព្ពន្តិ។ តេសំ អាយស្មា ទព្ពោ មល្លបុត្តោ ឯវំ សេនាសនំ បញ្ញបេត្វា បុនទេវ វេឡុវនំ បច្ចាគច្ឆតិ។

១៨២. តេន ខោ បន សមយេន មេត្តិយភូមជកា [មេត្តិយភុម្មជកា (សី. ស្យា. កំ.)] ភិក្ខូ នវកា ចេវ ហោន្តិ អប្បបុញ្ញា ច។ យានិ សង្ឃស្ស លាមកានិ សេនាសនានិ តានិ តេសំ បាបុណន្តិ លាមកានិ ច ភត្តានិ។ តេន ខោ បន សមយេន រាជគហេ មនុស្សា ឥច្ឆន្តិ ថេរានំ ភិក្ខូនំ អភិសង្ខារិកំ បិណ្ឌបាតំ ទាតុំ – សប្បិម្បិ, តេលម្បិ, ឧត្តរិភង្គម្បិ។ មេត្តិយភូមជកានំ បន ភិក្ខូនំ បាកតិកំ ទេន្តិ – យថារន្ធំ [យថារទ្ធំ (ស្យា.)] កណាជកំ ពិលង្គទុតិយំ។ តេ បច្ឆាភត្តំ បិណ្ឌបាតប្បដិក្កន្តា ថេរេ ភិក្ខូ បុច្ឆន្តិ – ''តុម្ហាកំ, អាវុសោ, ភត្តគ្គេ កឹ អហោសិ, តុម្ហាកំ កឹ អហោសី''តិ [កឹ នាហោសិ (ស្យា. កំ.)]? ឯកច្ចេ ថេរា ឯវំ វទន្តិ – ''អម្ហាកំ, អាវុសោ, សប្បិ អហោសិ, តេលំ អហោសិ, ឧត្តរិភង្គំ អហោសី''តិ។ មេត្តិយភូមជកា បន ភិក្ខូ ឯវំ វទន្តិ – ''អម្ហាកំ, អាវុសោ, ន កិញ្ចិ អហោសិ – បាកតិកំ យថារន្ធំ កណាជកំ ពិលង្គទុតិយ''ន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន កល្យាណភត្តិកោ គហបតិ សង្ឃស្ស ចតុក្កភត្តំ ទេតិ និច្ចភត្តំ។ សោ ភត្តគ្គេ សបុត្តទារោ ឧបតិដ្ឋិត្វា បរិវិសតិ – អញ្ញេ ឱទនេន បុច្ឆន្តិ, អញ្ញេ សូបេន បុច្ឆន្តិ, អញ្ញេ តេលេន បុច្ឆន្តិ, អញ្ញេ ឧត្តរិភង្គេន បុច្ឆន្តិ។ តេន ខោ បន សមយេន កល្យាណភត្តិកស្ស គហបតិនោ ភត្តំ ស្វាតនាយ មេត្តិយភូមជកានំ ភិក្ខូនំ ឧទ្ទិដ្ឋំ ហោតិ។ អថ ខោ កល្យាណភត្តិកោ គហបតិ អារាមំ អគមាសិ កេនចិទេវ ករណីយេន។ សោ យេនាយស្មា ទព្ពោ មល្លបុត្តោ តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ ទព្ពំ មល្លបុត្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នំ ខោ កល្យាណភត្តិកំ គហបតឹ អាយស្មា ទព្ពោ មល្លបុត្តោ ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សេសិ សមាទបេសិ សមុត្តេជេសិ សម្បហំសេសិ។ អថ ខោ កល្យាណភត្តិកោ គហបតិ អាយស្មតា ទព្ពេន មល្លបុត្តេន ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សិតោ សមាទបិតោ សមុត្តេជិតោ សម្បហំសិតោ អាយស្មន្តំ ទព្ពំ មល្លបុត្តំ ឯតទវោច – ''កស្ស, ភន្តេ, អម្ហាកំ ឃរេ ស្វាតនាយ ភត្តំ ឧទ្ទិដ្ឋ''ន្តិ? ''មេត្តិយភូមជកានំ ខោ, គហបតិ, ភិក្ខូនំ តុម្ហាកំ ឃរេ ស្វាតនាយ ភត្តំ ឧទ្ទិដ្ឋ''ន្តិ។ អថ ខោ កល្យាណភត្តិកោ គហបតិ អនត្តមនោ អហោសិ។ កថញ្ហិ នាម បាបភិក្ខូ អម្ហាកំ ឃរេ ភុញ្ជិស្សន្តីតិ ឃរំ គន្ត្វា ទាសឹ អាណាបេសិ – ''យេ, ជេ, ស្វេ ភត្តិកា អាគច្ឆន្តិ តេ កោដ្ឋកេ អាសនំ បញ្ញបេត្វា កណាជកេន ពិលង្គទុតិយេន បរិវិសា''តិ។ ''ឯវំ អយ្យា''តិ ខោ សា ទាសី កល្យាណភត្តិកស្ស គហបតិនោ បច្ចស្សោសិ។

អថ ខោ មេត្តិយភូមជកា ភិក្ខូ – ហិយ្យោ ខោ, អាវុសោ, អម្ហាកំ កល្យាណភត្តិកស្ស គហបតិនោ ភត្តំ ឧទ្ទិដ្ឋំ; ស្វេ អម្ហេ កល្យាណភត្តិកោ គហបតិ សបុត្តទារោ ឧបតិដ្ឋិត្វា បរិវិសិស្សតិ; អញ្ញេ ឱទនេន បុច្ឆិស្សន្តិ, អញ្ញេ សូបេន បុច្ឆិស្សន្តិ, អញ្ញេ តេលេន បុច្ឆិស្សន្តិ, អញ្ញេ ឧត្តរិភង្គេន បុច្ឆិស្សន្តីតិ។ តេ តេនេវ សោមនស្សេន ន ចិត្តរូបំ រត្តិយា សុបឹសុ។ អថ ខោ មេត្តិយភូមជកា ភិក្ខូ បុព្ពណ្ហសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ យេន កល្យាណភត្តិកស្ស គហបតិនោ និវេសនំ តេនុបសង្កមឹសុ។ អទ្ទសា ខោ សា ទាសី មេត្តិយភូមជកេ ភិក្ខូ ទូរតោវ អាគច្ឆន្តេ; ទិស្វាន កោដ្ឋកេ អាសនំ បញ្ញាបេត្វា មេត្តិយភូមជកេ ភិក្ខូ ឯតទវោច – ''និសីទថ, ភន្តេ''តិ។ អថ ខោ មេត្តិយភូមជកានំ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ – ''និស្សំសយំ ខោ ន តាវ ភត្តំ សិទ្ធំ ភវិស្សតិ យថា មយំ កោដ្ឋកេ និសីទាបិយាមា''តិ [និសីទាបេយ្យាមាតិ (ក.)]។ អថ ខោ សា ទាសី កណាជកេន [កាណាជកេន (ស្យា. កំ.)] ពិលង្គទុតិយេន ឧបគញ្ឆិ – ភុញ្ជថ, ភន្តេតិ។ ''មយំ ខោ, ភគិនិ, និច្ចភត្តិកា''តិ។ ''ជានាមិ អយ្យា និច្ចភត្តិកាតិ។ អបិ ចាហំ ហិយ្យោវ គហបតិនា អាណត្តា – 'យេ, ជេ, ស្វេ ភត្តិកា អាគច្ឆន្តិ, តេ កោដ្ឋកេ អាសនំ បញ្ញាបេត្វា កណាជកេន ពិលង្គទុតិយេន បរិវិសា'តិ។ ភុញ្ជថ, ភន្តេ''តិ។ អថ ខោ មេត្តិយភូមជកា ភិក្ខូ – ហិយ្យោ ខោ, អាវុសោ, កល្យាណភត្តិកោ គហបតិ អារាមំ អគមាសិ ទព្ពស្ស មល្លបុត្តស្ស សន្តិកេ។ និស្សំសយំ ខោ មយំ ទព្ពេន មល្លបុត្តេន គហបតិនោ អន្តរេ បរិភិន្នាតិ [សន្តិកេ បរិភិន្នាតិ (ស្យា. កំ.)]។ តេ តេនេវ ទោមនស្សេន ន ចិត្តរូបំ ភុញ្ជឹសុ។ អថ ខោ មេត្តិយភូមជកា ភិក្ខូ បច្ឆាភត្តំ បិណ្ឌបាតប្បដិក្កន្តា អារាមំ គន្ត្វា បត្តចីវរំ បដិសាមេត្វា ពហារាមកោដ្ឋកេ សង្ឃាដិបល្លត្ថិកាយ និសីទឹសុ តុណ្ហីភូតា មង្កុភូតា បត្តក្ខន្ធា អធោមុខា បជ្ឈាយន្តា អប្បដិភានា។

អថ ខោ មេត្តិយា ភិក្ខុនី យេន មេត្តិយភូមជកា ភិក្ខូ តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា មេត្តិយភូមជកេ ភិក្ខូ ឯតទវោច – ‘‘វន្ទាមិ អយ្យា’’តិ។ ឯវំ វុត្តេ មេត្តិយភូមជកា ភិក្ខូ នាលបឹសុ។ ទុតិយម្បិ ខោ…បេ…. តតិយម្បិ ខោ មេត្តិយា ភិក្ខុនី មេត្តិយភូមជកេ ភិក្ខូ ឯតទវោច – ‘‘វន្ទាមិ អយ្យា’’តិ។ តតិយម្បិ ខោ មេត្តិយភូមជកា ភិក្ខូ នាលបឹសុ។ ‘‘ក្យាហំ អយ្យានំ អបរជ្ឈាមិ? កិស្ស មំ អយ្យា នាលបន្តី’’តិ? ‘‘តថា ហិ បន ត្វំ, ភគិនិ, អម្ហេ ទព្ពេន មល្លបុត្តេន វិហេឋិយមានេ អជ្ឈុបេក្ខសី’’តិ? ‘‘ក្យាហំ, អយ្យា, ករោមី’’តិ? ‘‘សចេ ខោ ត្វំ, ភគិនិ, ឥច្ឆេយ្យាសិ, អជ្ជេវ ភគវា អាយស្មន្តំ ទព្ពំ មល្លបុត្តំ នាសាបេយ្យា’’តិ។ ‘‘ក្យាហំ, អយ្យា, ករោមិ? កឹ មយា សក្កា កាតុ’’ន្តិ? ‘‘ឯហិ ត្វំ, ភគិនិ, យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ ឯវំ វទេហិ – ‘ឥទំ , ភន្តេ, នច្ឆន្នំ នប្បតិរូបំ, យាយំ, ភន្តេ, ទិសា អភយា អនីតិកា អនុបទ្ទវា សាយំ ទិសា សភយា សឦតិកា ស ឧបទ្ទវា; យតោ និវាតំ តតោ សវាតំ [តតោ បវាតំ (សី. ស្យា. កំ.)]; ឧទកំ មញ្ញេ អាទិត្តំ; អយ្យេនម្ហិ ទព្ពេន មល្ល បុត្តេន ទូសិតា’’’តិ។ ‘‘ឯវំ អយ្យា’’តិ ខោ មេត្តិយា ភិក្ខុនី មេត្តិយភូមជកានំ ភិក្ខូនំ បដិស្សុត្វា [បដិស្សុណិត្វា (ស្យា. កំ.)] យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋាសិ។ ឯកមន្តំ ឋិតា ខោ មេត្តិយា [សា មេត្តិយា (ស្យា. ក.)] ភិក្ខុនី ភគវន្តំ ឯតទវោច – ‘‘ឥទំ, ភន្តេ, នច្ឆន្នំ នប្បតិរូបំ, យាយំ, ភន្តេ, ទិសា អភយា អនីតិកា អនុបទ្ទវា សាយំ ទិសា សភយា សឦតិកា សឧបទ្ទវា; យតោ និវាតំ តតោ សវាតំ; ឧទកំ មញ្ញេ អាទិត្តំ; អយ្យេនម្ហិ ទព្ពេន មល្លបុត្តេន ទូសិតា’’តិ។

១៩៣. អថ ខោ ភគវា ឯតស្មិំ និទានេ ឯតស្មិំ បករណេ ភិក្ខុសង្ឃំ សន្និបាតាបេត្វា អាយស្មន្តំ ទព្ពំ មល្ល បុត្តំ បដិបុច្ឆិ – ‘‘សរសិ ត្វំ, ទព្ព, ឯវរូបំ កត្តា យថាយំ ភិក្ខុនី អាហា’’តិ? ‘‘យថា មំ, ភន្តេ, ភគវា ជានាតី’’តិ។ ទុតិយម្បិ ខោ ភគវា អាយស្មន្តំ ទព្ពំ មល្លបុត្តំ ឯតទវោច – ‘‘សរសិ ត្វំ, ទព្ព, ឯវរូបំ កត្តា យថាយំ ភិក្ខុនី អាហា’’តិ? ‘‘យថា មំ, ភន្តេ, ភគវា ជានាតី’’តិ។ តតិយម្បិ ខោ ភគវា អាយស្មន្តំ ទព្ពំ មល្លបុត្តំ ឯតទវោច – ‘‘សរសិ ត្វំ, ទព្ព, ឯវរូបំ កត្តា យថាយំ ភិក្ខុនី អាហា’’តិ? ‘‘យថា មំ, ភន្តេ, ភគវា ជានាតី’’តិ។ ‘‘ន ខោ, ទព្ព, ទព្ពា ឯវំ និព្ពេឋេន្តិ។ សចេ តយា កតំ កតន្តិ វទេហិ។ សចេ អកតំ អកតន្តិ វទេហី’’តិ។ ‘‘យតោហំ, ភន្តេ, ជាតោ នាភិជានាមិ សុបិនន្តេនបិ មេថុនំ ធម្មំ បដិសេវិតា, បគេវ ជាគរោ’’តិ។ អថ ខោ ភគវា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – ‘‘តេន ហិ, ភិក្ខវេ, មេត្តិយំ ភិក្ខុនិំ នាសេថ។ ឥមេ ច ភិក្ខូ អនុយុញ្ជថា’’តិ។ ឥទំ វត្វា ភគវា ឧដ្ឋាយាសនា វិហារំ បាវិសិ។

អថ ខោ តេ ភិក្ខូ មេត្តិយំ ភិក្ខុនិំ នាសេសុំ។ អថ ខោ មេត្តិយភូមជកា ភិក្ខូ តេ ភិក្ខូ ឯតទវោចុំ – ‘‘មាវុសោ, មេត្តិយំ ភិក្ខុនិំ នាសេថ, ន សា កិញ្ចិ អបរជ្ឈតិ; អម្ហេហិ សា ឧស្សាហិតា កុបិតេហិ អនត្តមនេហិ ចាវនាធិប្បាយេហី’’តិ។ ‘‘កិំ បន តុម្ហេ, អាវុសោ, អាយស្មន្តំ ទព្ពំ មល្លបុត្តំ អមូលិកាយ សីលវិបត្តិយា អនុទ្ធំសេថា’’តិ? ‘‘ឯវមាវុសោ’’តិ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា…បេ…. តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – ‘‘កថញ្ហិ នាម មេត្តិយភូមជកា ភិក្ខូ អាយស្មន្តំ ទព្ពំ មល្លបុត្តំ អមូលិកាយ សីលវិបត្តិយា អនុទ្ធំសេស្សន្តី’’តិ! អថ ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ …បេ…. ‘‘សច្ចំ កិរ, ភិក្ខវេ, មេត្តិយភូមជកា ភិក្ខូ ទព្ពំ មល្លបុត្តំ អមូលិកាយ សីលវិបត្តិយា អនុទ្ធំសេន្តី’’តិ? ‘‘សច្ចំ ភគវា’’តិ…បេ…. វិគរហិត្វា…បេ…. ធម្មិំ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ –

‘‘តេន ហិ, ភិក្ខវេ, សង្ឃោ ទព្ពស្ស មល្លបុត្តស្ស សតិវេបុល្លប្បត្តស្ស សតិវិនយំ ទេតុ។ ឯវញ្ច បន, ភិក្ខវេ, ទាតព្ពោ – ‘‘តេន, ភិក្ខវេ, ទព្ពេន មល្លបុត្តេន សង្ឃំ ឧបសង្កមិត្វា, ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា, វុឌ្ឍានំ ភិក្ខូនំ បាទេ វន្ទិត្វា, ឧក្កុដិកំ និសីទិត្វា, អញ្ជលិំ បគ្គហេត្វា, ឯវមស្ស វចនីយោ – ‘ឥមេ មំ, ភន្តេ, មេត្តិយភូមជកា ភិក្ខូ អមូលិកាយ សីលវិបត្តិយា អនុទ្ធំសេន្តិ។ សោហំ, ភន្តេ, សតិវេបុល្លប្បត្តោ សង្ឃំ សតិវិនយំ យាចាមី’តិ។ ទុតិយម្បិ យាចិតព្ពោ។ តតិយម្បិ យាចិតព្ពោ – ‘ឥមេ មំ, ភន្តេ មេត្តិយភូមជកា ភិក្ខូ អមូលិកាយ សីលវិបត្តិយា អនុទ្ធំសេន្តិ។ សោហំ [សោហំ ភន្តេ (ក.)] សតិវេបុល្លប្បត្តោ តតិយម្បិ, ភន្តេ, សង្ឃំ សតិវិនយំ យាចាមី’តិ។ ‘‘ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្ពោ –

១៩៤. សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ ឥមេ មេត្តិយភូមជកា ភិក្ខូ អាយស្មន្តំ ទព្ពំ មល្លបុត្តំ អមូលិកាយ សីលវិបត្តិយា អនុទ្ធំសេន្តិ។ អាយស្មា ទព្ពោ មល្លបុត្តោ សតិវេបុល្លប្បត្តោ សង្ឃំ សតិវិនយំ យាចតិ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, សង្ឃោ អាយស្មតោ ទព្ពស្ស មល្លបុត្តស្ស សតិវេបុល្លប្បត្តស្ស សតិវិនយំ ទទេយ្យ។ ឯសា ញត្តិ។

‘‘សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ ឥមេ មេត្តិយភូមជកា ភិក្ខូ អាយស្មន្តំ ទព្ពំ មល្លបុត្តំ អមូលិកាយ សីលវិបត្តិយា អនុទ្ធំសេន្តិ។ អាយស្មា ទព្ពោ មល្លបុត្តោ សតិវេបុល្លប្បត្តោ សង្ឃំ សតិវិនយំ យាចតិ។ សង្ឃោ អាយស្មតោ ទព្ពស្ស មល្លបុត្តស្ស សតិវេបុល្លប្បត្តស្ស សតិវិនយំ ទេតិ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ អាយស្មតោ ទព្ពស្ស មល្លបុត្តស្ស សតិវេបុល្លប្បត្តស្ស សតិវិនយស្ស ទានំ, សោ តុណ្ហស្ស; យស្ស នក្ខមតិ, សោ ភាសេយ្យ។

“ទុតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ…បេ… តតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ – សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ ឥមេ មេត្តិយភូមជកា ភិក្ខូ អាយស្មន្តំ ទព្ពំ មល្លបុត្តំ អមូលិកាយ សីលវិបត្តិយា អនុទ្ធំសេន្តិ។ អាយស្មា ទព្ពោ មល្លបុត្តោ សតិវេបុល្លប្បត្តោ សង្ឃំ សតិវិនយំ យាចតិ។ សង្ឃោ អាយស្មតោ ទព្ពស្ស មល្លបុត្តស្ស សតិវេបុល្លប្បត្តស្ស សតិវិនយំ ទេតិ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ អាយស្មតោ ទព្ពស្ស មល្លបុត្តស្ស សតិវេបុល្លប្បត្តស្ស សតិវិនយស្ស ទានំ, សោ តុណ្ហស្ស; យស្ស នក្ខមតិ, សោ ភាសេយ្យ។

“ទិន្នោ សង្ឃេន អាយស្មតោ ទព្ពស្ស មល្លបុត្តស្ស សតិវេបុល្លប្បត្តស្ស សតិវិនយោ។ ខមតិ សង្ឃស្ស, តស្មា តុណ្ហី, ឯវមេតំ ធារយាមី”តិ។

១៩៥. “បញ្ចិមានិ, ភិក្ខវេ, ធម្មិកានិ សតិវិនយស្ស ទានានិ។ សុទ្ធោ ហោតិ ភិក្ខុ អនាបត្តិកោ, អនុវទន្តិ ច នំ, យាចតិ ច, តស្ស សង្ឃោ សតិវិនយំ ទេតិ ធម្មេន សមគ្គេន – ឥមានិ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ច ធម្មិកានិ សតិវិនយស្ស ទានានី”តិ។

៣. អមូឡ្ហវិនយោ

១៩៦. តេន ខោ បន សមយេន គគ្គោ ភិក្ខុ ឧម្មត្តកោ ហោតិ, ចិត្តវិបរិយាសកតោ។ តេន ឧម្មត្តកេន ចិត្តវិបរិយាសកតេន ពហុំ អស្សាមណកំ អជ្ឈាចិណ្ណំ ហោតិ ភាសិតបរិក្កន្តំ។ ភិក្ខូ គគ្គំ ភិក្ខុំ ឧម្មត្តកេន ចិត្តវិបរិយាសកតេន អជ្ឈាចិណ្ណេន អាបត្តិយា ចោទេន្តិ – “សរតាយស្មា ឯវរូបិំ អាបត្តិំ អាបជ្ជិតា”តិ? សោ ឯវំ វទេតិ – “អហំ ខោ, អាវុសោ , ឧម្មត្តកោ អហោសិំ ចិត្តវិបរិយាសកតោ។ តេន មេ ឧម្មត្តកេន ចិត្តវិបរិយាសកតេន ពហុំ អស្សាមណកំ អជ្ឈាចិណ្ណំ ភាសិតបរិក្កន្តំ។ នាហំ តំ សរាមិ។ មូឡ្ហេន មេ ឯតំ កត”ន្តិ។ ឯវម្បិ នំ វុច្ចមានា ចោទេន្តេវ – “សរតាយស្មា ឯវរូបិំ អាបត្តិំ អាបជ្ជិតា”តិ? យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា..បេ… តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – “កថញ្ហិ នាម ភិក្ខូ គគ្គំ ភិក្ខុំ ឧម្មត្តកេន ចិត្តវិបរិយាសកតេន អជ្ឈាចិណ្ណេន អាបត្តិយា ចោទេស្សន្តិ – “សរតាយស្មា ឯវរូបិំ អាបត្តិំ អាបជ្ជិតា’តិ! សោ ឯវំ វទេតិ – ‘អហំ ខោ, អាវុសោ, ឧម្មត្តកោ អហោសិំ ចិត្តវិបរិយាសកតោ។ តេន មេ ឧម្មត្តកេន ចិត្តវិបរិយាសកតេន ពហុំ អស្សាមណកំ អជ្ឈាចិណ្ណំ ភាសិតបរិក្កន្តំ។ នាហំ តំ សរាមិ។ មូឡ្ហេន មេ ឯតំ កត’ន្តិ។ ឯវម្បិ នំ វុច្ចមានា ចោទេន្តេវ – “សរតាយស្មា ឯវរូបិំ អាបត្តិំ អាបជ្ជិតា”តិ? អថ ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ…បេ… “សច្ចំ កិរ, ភិក្ខវេ…បេ… សច្ចំ ភគវា”តិ…បេ… វិគរហិត្វា…បេ… ធម្មិំ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ –

“តេន ហិ, ភិក្ខវេ, សង្ឃោ គគ្គស្ស ភិក្ខុនោ អមូឡ្ហស្ស អមូឡ្ហវិនយំ ទេតុ។ ឯវញ្ច បន, ភិក្ខវេ, ទាតព្ពោ – “តេន, ភិក្ខវេ, គគ្គេន ភិក្ខុនា សង្ឃំ ឧបសង្កមិត្វា, ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា, វុឌ្ឍានំ ភិក្ខូនំ បាទេ វន្ទិត្វា, ឧក្កុដិកំ និសីទិត្វា, អញ្ជលិំ បគ្គហេត្វា, ឯវមស្ស វចនីយោ – ‘អហំ, ភន្តេ, ឧម្មត្តកោ អហោសិំ ចិត្តវិបរិយាសកតោ។ តេន មេ ឧម្មត្តកេន ចិត្តវិបរិយាសកតេន ពហុំ អស្សាមណកំ អជ្ឈាចិណ្ណំ ភាសិតបរិក្កន្តំ។ មំ ភិក្ខូ ឧម្មត្តកេន ចិត្តវិបរិយាសកតេន អជ្ឈាចិណ្ណេន អាបត្តិយា ចោទេន្តិ – ‘សរតាយស្មា ឯវរូបិំ អាបត្តិំ អាបជ្ជិតា’តិ? ត្យាហំ ឯវំ វទាមិ – ‘អហំ ខោ, អាវុសោ, ឧម្មត្តកោ អហោសិំ ចិត្តវិបរិយាសកតោ។ តេន មេ ឧម្មត្តកេន ចិត្តវិបរិយាសកតេន ពហុំ អស្សាមណកំ អជ្ឈាចិណ្ណំ ភាសិតបរិក្កន្តំ។ នាហំ តំ សរាមិ។ មូឡ្ហេន មេ ឯតំ កត’ន្តិ។ ឯវម្បិ មំ វុច្ចមានា ចោទេន្តេវ – ‘សរតាយស្មា ឯវរូបិំ អាបត្តិំ អាបជ្ជិតា’តិ? សោហំ , ភន្តេ, អមូឡ្ហោ សង្ឃំ អមូឡ្ហវិនយំ យាចាមី’តិ។ ទុតិយម្បិ យាចិតព្ពោ។ តតិយម្បិ យាចិតព្ពោ – ‘អហំ, ភន្តេ, ឧម្មត្តកោ អហោសិំ ចិត្តវិបរិយាសកតោ។ តេន មេ ឧម្មត្តកេន ចិត្តវិបរិយាសកតេន ពហុំ អស្សាមណកំ អជ្ឈាចិណ្ណំ ភាសិតបរិក្កន្តំ។ មំ ភិក្ខូ ឧម្មត្តកេន ចិត្តវិបរិយាសកតេន អជ្ឈាចិណ្ណេន អាបត្តិយា ចោទេន្តិ – ‘សរតាយស្មា ឯវរូបិំ អាបត្តិំ អាបជ្ជិតា’តិ? ត្យាហំ ឯវំ វទាមិ – ‘អហំ ខោ, អាវុសោ, ឧម្មត្តកោ អហោសិំ ចិត្តវិបរិយាសកតោ។ តេន មេ ឧម្មត្តកេន ចិត្តវិបរិយាសកតេន ពហុំ អស្សាមណកំ អជ្ឈាចិណ្ណំ ភាសិតបរិក្កន្តំ។ នាហំ តំ សរាមិ មូឡ្ហេន មេ ឯតំ កត’ន្តិ។ ឯវម្បិ មំ វុច្ចមានា ចោទេន្តេវ – ‘សរតាយស្មា ឯវរូបិំ អាបត្តិំ អាបជ្ជិតា’តិ? សោហំ អមូឡ្ហោ [សោហំ ភន្តេ អមូឡ្ហោ (ក.)] តតិយម្បិ, ភន្តេ, សង្ឃំ អមូឡ្ហវិនយំ យាចាមី’តិ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្ពោ –

១៩៧. “សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ អយំ គគ្គោ ភិក្ខុ ឧម្មត្តកោ អហោសិ ចិត្តវិបរិយាសកតោ។ តេន ឧម្មត្តកេន ចិត្តវិបរិយាសកតេន ពហុំ អស្សាមណកំ អជ្ឈាចិណ្ណំ ភាសិតបរិក្កន្តំ។ ភិក្ខូ គគ្គំ ភិក្ខុំ ឧម្មត្តកេន ចិត្តវិបរិយាសកតេន អជ្ឈាចិណ្ណេន អាបត្តិយា ចោទេន្តិ – ‘សរតាយស្មា ឯវរូបិំ អាបត្តិំ អាបជ្ជិតា’តិ? សោ ឯវំ វទេតិ – ‘អហំ ខោ, អាវុសោ, ឧម្មត្តកោ អហោសិំ ចិត្តវិបរិយាសកតោ។ តេន មេ ឧម្មត្តកេន ចិត្តវិបរិយាសកតេន ពហុំ អស្សាមណកំ អជ្ឈាចិណ្ណំ ភាសិតបរិក្កន្តំ។ នាហំ តំ សរាមិ, មូឡ្ហេន មេ ឯតំ កត’ន្តិ។

ឯវម្បិ នំ វុច្ចមានា ចោទេន្តេវ – ‘សរតាយស្មា ឯវរូបឹ អាបត្តឹ អាបជ្ជិតា’តិ? សោ អមូឡ្ហោ សង្ឃំ អមូឡ្ហវិនយំ យាចតិ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, សង្ឃោ គគ្គស្ស ភិក្ខុនោ អមូឡ្ហស្ស អមូឡ្ហវិនយំ ទទេយ្យ។ ឯសា ញត្តិ។

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ អយំ គគ្គោ ភិក្ខុ ឧម្មត្តកោ អហោសិ ចិត្តវិបរិយាសកតោ។ តេន ឧម្មត្តកេន ចិត្តវិបរិយាសកតេន ពហុំ អស្សាមណកំ អជ្ឈាចិណ្ណំ ភាសិតបរិក្កន្តំ។ ភិក្ខូ គគ្គំ ភិក្ខុំ ឧម្មត្តកេន ចិត្តវិបរិយាសកតេន អជ្ឈាចិណ្ណេន អាបត្តិយា ចោទេន្តិ – ‘សរតាយស្មា ឯវរូបឹ អាបត្តឹ អាបជ្ជិតា’តិ? សោ ឯវំ វទេតិ – ‘អហំ ខោ, អាវុសោ, ឧម្មត្តកោ អហោសឹ ចិត្តវិបរិយាសកតោ។ តេន មេ ឧម្មត្តកេន ចិត្តវិបរិយាសកតេន ពហុំ អស្សាមណកំ អជ្ឈាចិណ្ណំ ភាសិតបរិក្កន្តំ។ នាហំ តំ សរាមិ មូឡ្ហេន មេ ឯតំ កត’ន្តិ។ ឯវម្បិ នំ វុច្ចមានា ចោទេន្តេវ – ‘សរតាយស្មា ឯវរូបឹ អាបត្តឹ អាបជ្ជិតា’តិ? សោ អមូឡ្ហោ សង្ឃំ អមូឡ្ហវិនយំ យាចតិ។ សង្ឃោ គគ្គស្ស ភិក្ខុនោ អមូឡ្ហស្ស អមូឡ្ហវិនយំ ទេតិ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ គគ្គស្ស ភិក្ខុនោ អមូឡ្ហស្ស អមូឡ្ហវិនយស្ស ទានំ, សោ តុណ្ហស្ស; យស្ស នក្ខមតិ, សោ ភាសេយ្យ។

“ទុតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ…បេ…. តតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ…បេ….។

“ទិន្នោ សង្ឃេន គគ្គស្ស ភិក្ខុនោ អមូឡ្ហស្ស អមូឡ្ហវិនយោ។ ខមតិ សង្ឃស្ស, តស្មា តុណ្ហី , ឯវមេតំ ធារយាមី”តិ។

១៩៨. “តីណិមានិ, ភិក្ខវេ, អធម្មិកានិ អមូឡ្ហវិនយស្ស ទានានិ, តីណិ ធម្មិកានិ។ កតមានិ តីណិ អធម្មិកានិ អមូឡ្ហវិនយស្ស ទានានិ?

“ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អាបត្តឹ អាបន្នោ ហោតិ។ តមេនំ ចោទេតិ សង្ឃោ វា, សម្ពហុលា វា, ឯកបុគ្គលោ វា – ‘សរតាយស្មា ឯវរូបឹ អាបត្តឹ អាបជ្ជិតា’តិ? សោ សរមានោវ ឯវំ វទេតិ – ‘ន ខោ អហំ, អាវុសោ, សរាមិ ឯវរូបឹ អាបត្តឹ អាបជ្ជិតា’តិ។ តស្ស សង្ឃោ អមូឡ្ហវិនយំ ទេតិ។ អធម្មិកំ អមូឡ្ហវិនយស្ស ទានំ។

“ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អាបត្តឹ អាបន្នោ ហោតិ។ តមេនំ ចោទេតិ សង្ឃោ វា, សម្ពហុលា វា, ឯកបុគ្គលោ វា – ‘សរតាយស្មា ឯវរូបឹ អាបត្តឹ អាបជ្ជិតា’តិ? សោ សរមានោវ ឯវំ វទេតិ – ‘សរាមិ ខោ អហំ, អាវុសោ, យថា សុបិនន្តេនា’តិ។ តស្ស សង្ឃោ អមូឡ្ហវិនយំ ទេតិ។ អធម្មិកំ អមូឡ្ហវិនយស្ស ទានំ។

“ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អាបត្តឹ អាបន្នោ ហោតិ។ តមេនំ ចោទេតិ សង្ឃោ វា, សម្ពហុលា វា, ឯកបុគ្គលោ វា – ‘សរតាយស្មា ឯវរូបឹ អាបត្តឹ អាបជ្ជិតា’តិ? សោ អនុម្មត្តកោ ឧម្មត្តកាលយំ ករោតិ – ‘អហម្បិ ខោ ឯវំ ករោមិ។ តុម្ហេបិ ឯវំ ករោថ។ មយ្ហម្បិ ឯតំ កប្បតិ។ តុម្ហាកម្បេតំ កប្បតី’តិ។ តស្ស សង្ឃោ អមូឡ្ហវិនយំ ទេតិ។ អធម្មិកំ អមូឡ្ហវិនយស្ស ទានំ។ ឥមានិ តីណិ អធម្មិកានិ អមូឡ្ហវិនយស្ស ទានានិ។

១៩៩. “កតមានិ តីណិ ធម្មិកានិ អមូឡ្ហវិនយស្ស ទានានិ?

“ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ឧម្មត្តកោ ហោតិ ចិត្តវិបរិយាសកតោ។ តេន ឧម្មត្តកេន ចិត្តវិបរិយាសកតេន ពហុំ អស្សាមណកំ អជ្ឈាចិណ្ណំ ហោតិ ភាសិតបរិក្កន្តំ។ តមេនំ ចោទេតិ សង្ឃោ វា, សម្ពហុលា វា, ឯកបុគ្គលោ វា – ‘សរតាយស្មា ឯវរូបឹ អាបត្តឹ អាបជ្ជិតា’តិ? សោ អស្សរមានោវ ឯវំ វទេតិ – ‘ន ខោ អហំ, អាវុសោ, សរាមិ ឯវរូបឹ អាបត្តឹ អាបជ្ជិតា’តិ។ តស្ស សង្ឃោ អមូឡ្ហវិនយំ ទេតិ។ ធម្មិកំ អមូឡ្ហវិនយស្ស ទានំ។

“ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ឧម្មត្តកោ ហោតិ ចិត្តវិបរិយាសកតោ។ តេន ឧម្មត្តកេន ចិត្តវិបរិយាសកតេន ពហុំ អស្សាមណកំ អជ្ឈាចិណ្ណំ ហោតិ ភាសិតបរិក្កន្តំ។ តមេនំ ចោទេតិ សង្ឃោ វា, សម្ពហុលា វា, ឯកបុគ្គលោ វា – ‘សរតាយស្មា ឯវរូបឹ អាបត្តឹ អាបជ្ជិតា’តិ ? សោ អស្សរមានោវ ឯវំ វទេតិ – ‘សរាមិ ខោ អហំ, អាវុសោ, យថា សុបិនន្តេនា’តិ។ តស្ស សង្ឃោ អមូឡ្ហវិនយំ ទេតិ។ ធម្មិកំ អមូឡ្ហវិនយស្ស ទានំ។

“ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ឧម្មត្តកោ ហោតិ ចិត្តវិបរិយាសកតោ។ តេន ឧម្មត្តកេន ចិត្តវិបរិយាសកតេន ពហុំ អស្សាមណកំ អជ្ឈាចិណ្ណំ ហោតិ ភាសិតបរិក្កន្តំ។ តមេនំ ចោទេតិ សង្ឃោ វា, សម្ពហុលា វា, ឯកបុគ្គលោ វា – ‘សរតាយស្មា ឯវរូបឹ អាបត្តឹ អាបជ្ជិតា’តិ? សោ ឧម្មត្តកោ ឧម្មត្តកាលយំ ករោតិ – ‘អហម្បិ ឯវំ ករោមិ។ តុម្ហេបិ ឯវំ ករោថ។ មយ្ហម្បិ ឯតំ កប្បតិ។ តុម្ហាកម្បេតំ កប្បតី’តិ។ តស្ស សង្ឃោ អមូឡ្ហវិនយំ ទេតិ។ ធម្មិកំ អមូឡ្ហវិនយស្ស ទានំ។ “ឥមានិ តីណិ ធម្មិកានិ អមូឡ្ហវិនយស្ស ទានានី”តិ។

៤. បដិញ្ញាតករណំ

២០០. តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ អប្បដិញ្ញាយ ភិក្ខូនំ កម្មានិ ករោន្តិ – តជ្ជនីយម្បិ, និយស្សម្បិ, បព្ពាជនីយម្បិ, បដិសារណីយម្បិ, ឧក្ខេបនីយម្បិ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា…បេ…. តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – “កថញ្ហិ នាម ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ អប្បដិញ្ញាយ ភិក្ខូនំ កម្មានិ ករិស្សន្តិ – តជ្ជនីយម្បិ, និយស្សម្បិ, បព្ពាជនីយម្បិ, បដិសារណីយម្បិ, ឧក្ខេបនីយម្បី”តិ! អថ ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ…បេ…. “សច្ចំ កិរ, ភិក្ខវេ…បេ…. “សច្ចំ ភគវា”តិ…បេ…. វិគរហិត្វា…បេ…. ធម្មិំ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “ន, ភិក្ខវេ, អប្បដិញ្ញាយ ភិក្ខូនំ កម្មំ កាតព្ពំ – តជ្ជនីយំ វា, និយស្សំ វា, បព្ពាជនីយំ វា, បដិសារណីយំ វា, ឧក្ខេបនីយំ វា។ យោ ករេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។

២០១. “ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, អធម្មិកំ ហោតិ បដិញ្ញាតករណំ, ឯវំ ធម្មិកំ។ កថញ្ច, ភិក្ខវេ, អធម្មិកំ ហោតិ បដិញ្ញាតករណំ?

“ភិក្ខុ បារាជិកំ អជ្ឈាបន្នោ ហោតិ។ តមេនំ ចោទេតិ សង្ឃោ វា, សម្ពហុលា វា, ឯកបុគ្គលោ វា – ‘បារាជិកំ អាយស្មា អជ្ឈាបន្នោ’តិ? សោ ឯវំ វទេតិ – ‘ន ខោ អហំ, អាវុសោ, បារាជិកំ អជ្ឈាបន្នោ , សង្ឃាទិសេសំ អជ្ឈាបន្នោ’តិ។ តំ សង្ឃោ សង្ឃាទិសេសេន ការេតិ។ អធម្មិកំ បដិញ្ញាតករណំ។

“ភិក្ខុ បារាជិកំ អជ្ឈាបន្នោ ហោតិ។ តមេនំ ចោទេតិ សង្ឃោ វា, សម្ពហុលា វា, ឯកបុគ្គលោ វា – ‘បារាជិកំ អាយស្មា អជ្ឈាបន្នោ’តិ? សោ ឯវំ វទេតិ – ‘ន ខោ អហំ, អាវុសោ, បារាជិកំ អជ្ឈាបន្នោ, ថុល្លច្ចយំ…បេ…. បាចិត្តិយំ…បេ…. បាដិទេសនីយំ…បេ…. ទុក្កដំ…បេ…. ទុព្ភាសិតំ អជ្ឈាបន្នោ’តិ។ តំ សង្ឃោ ទុព្ភាសិតេន ការេតិ។ អធម្មិកំ បដិញ្ញាតករណំ។

“ភិក្ខុ សង្ឃាទិសេសំ…បេ…. ថុល្លច្ចយំ…បេ…. បាចិត្តិយំ…បេ…. បាដិទេសនីយំ…បេ…. ទុក្កដំ…បេ…. ទុព្ភាសិតំ អជ្ឈាបន្នោ ហោតិ។ តមេនំ ចោទេតិ សង្ឃោ វា, សម្ពហុលា វា, ឯកបុគ្គលោ វា – ‘ទុព្ភាសិតំ អាយស្មា អជ្ឈាបន្នោ’តិ ? សោ ឯវំ វទេតិ – ‘ន ខោ អហំ, អាវុសោ, ទុព្ភាសិតំ អជ្ឈាបន្នោ, បារាជិកំ អជ្ឈាបន្នោ’តិ។ តំ សង្ឃោ បារាជិកេន ការេតិ។ អធម្មិកំ បដិញ្ញាតករណំ។

“ភិក្ខុ ទុព្ភាសិតំ អជ្ឈាបន្នោ ហោតិ។ តមេនំ ចោទេតិ សង្ឃោ វា, សម្ពហុលា វា, ឯកបុគ្គលោ វា – ‘ទុព្ភាសិតំ អាយស្មា អជ្ឈាបន្នោ’តិ? សោ ឯវំ វទេតិ – ‘ន ខោ អហំ, អាវុសោ, ទុព្ភាសិតំ អជ្ឈាបន្នោ, សង្ឃាទិសេសំ…បេ…. ថុល្លច្ចយំ…បេ…. បាចិត្តិយំ…បេ…. បាដិទេសនីយំ…បេ…. ទុក្កដំ អជ្ឈាបន្នោ’តិ។ តំ សង្ឃោ ទុក្កដេន ការេតិ។ អធម្មិកំ បដិញ្ញាតករណំ។ “ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, អធម្មិកំ ហោតិ បដិញ្ញាតករណំ។

“កថញ្ច , ភិក្ខវេ, ធម្មិកំ ហោតិ បដិញ្ញាតករណំ? ភិក្ខុ បារាជិកំ អជ្ឈាបន្នោ ហោតិ។ តមេនំ ចោទេតិ សង្ឃោ វា, សម្ពហុលា វា, ឯកបុគ្គលោ វា – ‘បារាជិកំ អាយស្មា អជ្ឈាបន្នោ’តិ? សោ ឯវំ វទេតិ – ‘អាម, អាវុសោ, បារាជិកំ អជ្ឈាបន្នោ’តិ។ តំ សង្ឃោ បារាជិកេន ការេតិ។ ធម្មិកំ បដិញ្ញាតករណំ។

“ភិក្ខុ សង្ឃាទិសេសំ…បេ…. ថុល្លច្ចយំ…បេ…. បាចិត្តិយំ…បេ…. បាដិទេសនីយំ…បេ…. ទុក្កដំ…បេ…. ទុព្ភាសិតំ អជ្ឈាបន្នោ ហោតិ។ តមេនំ ចោទេតិ សង្ឃោ វា, សម្ពហុលា វា, ឯកបុគ្គលោ វា – ‘ទុព្ភាសិតំ អាយស្មា អជ្ឈាបន្នោ’តិ? សោ ឯវំ វទេតិ – ‘អាម, អាវុសោ, ទុព្ភាសិតំ អជ្ឈាបន្នោ’តិ។ តំ សង្ឃោ ទុព្ភាសិតេន ការេតិ។ ធម្មិកំ បដិញ្ញាតករណំ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, ធម្មិកំ ហោតិ បដិញ្ញាតករណ”ន្តិ។

៥. យេភុយ្យសិកា

២០២. តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ សង្ឃមជ្ឈេ ភណ្ឌនជាតា កលហជាតា វិវាទាបន្នា អញ្ញមញ្ញំ មុខសត្តីហិ វិតុទន្តា វិហរន្តិ, ន សក្កោន្តិ តំ អធិករណំ វូបសមេតុំ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ឯវរូបំ អធិករណំ យេភុយ្យសិកាយ វូបសមេតុំ។ បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតោ ភិក្ខុ សលាកគ្គាហាបកោ សម្មន្និតព្ពោ – យោ ន ឆន្ទាគតឹ គច្ឆេយ្យ, ន ទោសាគតឹ គច្ឆេយ្យ, ន មោហាគតឹ គច្ឆេយ្យ, ន ភយាគតឹ គច្ឆេយ្យ, គហិតាគហិតញ្ច ជានេយ្យ។ ឯវញ្ច បន, ភិក្ខវេ, សម្មន្និតព្ពោ។ បឋមំ ភិក្ខុ យាចិតព្ពោ, យាចិត្វា ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្ពោ –

២០៣. “សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ ភិក្ខុំ សលាកគ្គាហាបកំ សម្មន្នេយ្យ។ ឯសា ញត្តិ។

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ ភិក្ខុំ សលាកគ្គាហាបកំ សម្មន្នតិ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ សលាកគ្គាហាបកស្ស សម្មុតិ, សោ តុណ្ហស្ស; យស្ស នក្ខមតិ, សោ ភាសេយ្យ។

“សម្មតោ សង្ឃេន ឥត្ថន្នាមោ ភិក្ខុ សលាកគ្គាហាបកោ។ ខមតិ សង្ឃស្ស, តស្មា តុណ្ហី, ឯវមេតំ ធារយាមី”តិ។

២០៤. “ទសយិមេ , ភិក្ខវេ, អធម្មិកា សលាកគ្គាហា, ទស ធម្មិកា [ទស ធម្មិកា សលាកគ្គាហា (ក.)]។ កតមេ ទស អធម្មិកា សលាកគ្គាហា? ឱរមត្តកញ្ច អធិករណំ ហោតិ, ន ច គតិគតំ ហោតិ, ន ច សរិតសារិតំ ហោតិ, ជានាតិ អធម្មវាទី ពហុតរាតិ, អប្បេវ នាម អធម្មវាទី ពហុតរា អស្សុតិ, ជានាតិ សង្ឃោ ភិជ្ជិស្សតីតិ, អប្បេវ នាម សង្ឃោ ភិជ្ជេយ្យាតិ, អធម្មេន គណ្ហន្តិ, វគ្គា គណ្ហន្តិ, ន ច យថាទិដ្ឋិយា គណ្ហន្តិ – ឥមេ ទស អធម្មិកា សលាកគ្គាហា។

“កតមេ ទស ធម្មិកា សលាកគ្គាហា? ន ច ឱរមត្តកំ អធិករណំ ហោតិ, គតិគតញ្ច ហោតិ, សរិតសារិតញ្ច ហោតិ, ជានាតិ ធម្មវាទី ពហុតរាតិ, អប្បេវ នាម ធម្មវាទី ពហុតរា អស្សុតិ, ជានាតិ សង្ឃោ ន ភិជ្ជិស្សតីតិ, អប្បេវ នាម សង្ឃោ ន ភិជ្ជេយ្យាតិ, ធម្មេន គណ្ហន្តិ, សមគ្គា គណ្ហន្តិ, យថាទិដ្ឋិយា ច គណ្ហន្តិ – ឥមេ ទស ធម្មិកា សលាកគ្គាហា”តិ។

៦. តស្សបាបិយសិកា

២០៥. តេន ខោ បន សមយេន ឧបវាឡោ ភិក្ខុ សង្ឃមជ្ឈេ អាបត្តិយា អនុយុញ្ជិយមានោ អវជានិត្វា បដិជានាតិ, បដិជានិត្វា អវជានាតិ, អញ្ញេនញ្ញំ បដិចរតិ, សម្បជានមុសា ភាសតិ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា…បេ… តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – “កថញ្ហិ នាម ឧបវាឡោ ភិក្ខុ សង្ឃមជ្ឈេ អាបត្តិយា អនុយុញ្ជិយមានោ អវជានិត្វា បដិជានិស្សតិ, បដិជានិត្វា អវជានិស្សតិ, អញ្ញេនញ្ញំ បដិចរិស្សតិ, សម្បជានមុសា ភាសិស្សតី”តិ! អថ ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ…បេ… “សច្ចំ កិរ, ភិក្ខវេ…បេ… “សច្ចំ ភគវា”តិ…បេ… វិគរហិត្វា…បេ… ធម្មិំ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – តេន ហិ, ភិក្ខវេ, សង្ឃោ ឧបវាឡស្ស ភិក្ខុនោ តស្សបាបិយសិកាកម្មំ ករោតុ។ ឯវញ្ច បន, ភិក្ខវេ, កាតព្ពំ។ បឋមំ ឧបវាឡោ ភិក្ខុ ចោទេតព្ពោ, ចោទេត្វា សារេតព្ពោ, សារេត្វា អាបត្តិំ អារោបេតព្ពោ, អាបត្តិំ អារោបេត្វា ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្ពោ –

២០៦. “សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ អយំ ឧបវាឡោ ភិក្ខុ សង្ឃមជ្ឈេ អាបត្តិយា អនុយុញ្ជិយមានោ អវជានិត្វា បដិជានាតិ, បដិជានិត្វា អវជានាតិ, អញ្ញេនញ្ញំ បដិចរតិ, សម្បជានមុសា ‘ភាសតិ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, សង្ឃោ ឧបវាឡស្ស ភិក្ខុនោ តស្សបាបិយសិកាកម្មំ ករេយ្យ។ ឯសា ញត្តិ។

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ អយំ ឧបវាឡោ ភិក្ខុ សង្ឃមជ្ឈេ អាបត្តិយា អនុយុញ្ជិយមានោ អវជានិត្វា បដិជានាតិ, បដិជានិត្វា អវជានាតិ, អញ្ញេនញ្ញំ បដិចរតិ, សម្បជានមុសា ភាសតិ។ សង្ឃោ ឧបវាឡស្ស ភិក្ខុនោ តស្សបាបិយសិកាកម្មំ ករោតិ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឧបវាឡស្ស ភិក្ខុនោ តស្សបាបិយសិកាកម្មស្ស ករណំ, សោ តុណ្ហស្ស; យស្ស នក្ខមតិ, សោ ភាសេយ្យ។

“ទុតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ…បេ… តតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ…បេ…។

“កតំ សង្ឃេន ឧបវាឡស្ស ភិក្ខុនោ តស្សបាបិយសិកាកម្មំ។ ខមតិ សង្ឃស្ស, តស្មា តុណ្ហី, ឯវមេតំ ធារយាមី”តិ។

២០៧. “បញ្ចិមានិ , ភិក្ខវេ, ធម្មិកានិ តស្សបាបិយសិកាកម្មស្ស ករណានិ។ អសុចិ ច ហោតិ, អលជ្ជី ច, សានុវាទោ ច, តស្ស សង្ឃោ តស្សបាបិយសិកាកម្មំ ករោតិ ធម្មេន, សមគ្គេន – ឥមានិ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ច ធម្មិកានិ តស្សបាបិយសិកាកម្មស្ស ករណានិ។

អធម្មកម្មទ្វាទសកំ

២០៨. “តីហិ, ភិក្ខវេ, អង្គេហិ សមន្នាគតំ តស្សបាបិយសិកាកម្មំ អធម្មកម្មញ្ច ហោតិ, អវិនយកម្មញ្ច, ទុរូបសន្តញ្ច។ អសម្មុខា កតំ ហោតិ, អប្បដិបុច្ឆាកតំ ហោតិ, អប្បដិញ្ញាយ កតំ ហោតិ…បេ…. អធម្មេន កតំ ហោតិ, វគ្គេន កតំ ហោតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, តីហង្គេហិ សមន្នាគតំ តស្សបាបិយសិកាកម្មំ អធម្មកម្មញ្ច ហោតិ, អវិនយកម្មញ្ច, ទុរូបសន្តញ្ច។

ធម្មកម្មទ្វាទសកំ

២០៩. “តីហិ , ភិក្ខវេ, អង្គេហិ សមន្នាគតំ តស្សបាបិយសិកាកម្មំ ធម្មកម្មញ្ច ហោតិ, វិនយកម្មញ្ច, សុរូបសន្តញ្ច។ សម្មុខា កតំ ហោតិ, បដិបុច្ឆាកតំ ហោតិ, បដិញ្ញាយ កតំ ហោតិ…បេ…. ធម្មេន កតំ ហោតិ, សមគ្គេន កតំ ហោតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, តីហង្គេហិ សមន្នាគតំ តស្សបាបិយសិកាកម្មំ ធម្មកម្មញ្ច ហោតិ, វិនយកម្មញ្ច, សុរូបសន្តញ្ច។

អាកង្ខមានឆក្កំ

២១០. “តីហិ , ភិក្ខវេ, អង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ អាកង្ខមានោ សង្ឃោ តស្សបាបិយសិកាកម្មំ ករេយ្យ។ ភណ្ឌនការកោ ហោតិ កលហការកោ វិវាទការកោ ភស្សការកោ សង្ឃេ អធិករណការកោ; ពាលោ ហោតិ អព្យត្តោ អាបត្តិពហុលោ អនបទានោ; គិហិសំសដ្ឋោ វិហរតិ អននុលោមិកេហិ គិហិសំសគ្គេហិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, តីហង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ អាកង្ខមានោ សង្ឃោ តស្សបាបិយសិកាកម្មំ ករេយ្យ។

“អបរេហិបិ, ភិក្ខវេ, តីហង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ អាកង្ខមានោ សង្ឃោ តស្សបាបិយសិកាកម្មំ ករេយ្យ។ អធិសីលេ សីលវិបន្នោ ហោតិ, អជ្ឈាចារេ អាចារវិបន្នោ ហោតិ, អតិទិដ្ឋិយា ទិដ្ឋិវិបន្នោ ហោតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ…បេ….។

“អបរេហិបិ, ភិក្ខវេ…បេ…. ពុទ្ធស្ស អវណ្ណំ ភាសតិ, ធម្មស្ស អវណ្ណំ ភាសតិ, សង្ឃស្ស អវណ្ណំ ភាសតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, តីហង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ អាកង្ខមានោ សង្ឃោ តស្សបាបិយសិកាកម្មំ ករេយ្យ។

“តិណ្ណំ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូនំ អាកង្ខមានោ សង្ឃោ តស្សបាបិយសិកាកម្មំ ករេយ្យ។ ឯកោ ភណ្ឌនការកោ ហោតិ…បេ…. សង្ឃេ អធិករណការកោ; ឯកោ ពាលោ ហោតិ អព្យត្តោ អាបត្តិពហុលោ អនបទានោ; ឯកោ គិហិសំសដ្ឋោ វិហរតិ អននុលោមិកេហិ គិហិសំសគ្គេហិ – ឥមេសំ ខោ, ភិក្ខវេ, តិណ្ណំ ភិក្ខូនំ អាកង្ខមានោ សង្ឃោ តស្សបាបិយសិកាកម្មំ ករេយ្យ។

“អបរេសម្បិ, ភិក្ខវេ, តិណ្ណំ ភិក្ខូនំ អាកង្ខមានោ សង្ឃោ តស្សបាបិយសិកាកម្មំ ករេយ្យ។ ឯកោ អធិសីលេ សីលវិបន្នោ ហោតិ, ឯកោ អជ្ឈាចារេ អាចារវិបន្នោ ហោតិ, ឯកោ អតិទិដ្ឋិយា ទិដ្ឋិវិបន្នោ ហោតិ – ឥមេសំ ខោ, ភិក្ខវេ…បេ….។

“អបរេសម្បិ , ភិក្ខវេ…បេ…. ឯកោ ពុទ្ធស្ស អវណ្ណំ ភាសតិ, ឯកោ ធម្មស្ស អវណ្ណំ ភាសតិ, ឯកោ សង្ឃស្ស អវណ្ណំ ភាសតិ – ឥមេសំ ខោ, ភិក្ខវេ, តិណ្ណំ ភិក្ខូនំ អាកង្ខមានោ សង្ឃោ តស្សបាបិយសិកាកម្មំ ករេយ្យ។

អដ្ឋារសវត្តំ

២១១. “តស្សបាបិយសិកាកម្មកតេន , ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនា សម្មា វត្តិតព្ពំ។ តត្រាយំ សម្មាវត្តនា –

ន ឧបសម្បាទេតព្ពំ, ន និស្សយោ ទាតព្ពោ, ន សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្ពោ, ន ភិក្ខុនោវាទកសម្មុតិ សាទិតព្ពា, សម្មតេនបិ ភិក្ខុនិយោ ន ឱវទិតព្ពា…បេ…. ន ភិក្ខូហិ សម្បយោជេតព្ព”ន្តិ។ អថ ខោ សង្ឃោ ឧបវាឡស្ស ភិក្ខុនោ តស្សបាបិយសិកាកម្មំ អកាសិ។

៧. តិណវត្ថារកំ

២១២. តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូនំ ភណ្ឌនជាតានំ កលហជាតានំ វិវាទាបន្នានំ វិហរតំ ពហុំ អស្សាមណកំ អជ្ឈាចិណ្ណំ ហោតិ ភាសិតបរិក្កន្តំ។ អថ ខោ តេសំ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ – “អម្ហាកំ ខោ ភណ្ឌនជាតានំ កលហជាតានំ វិវាទាបន្នានំ វិហរតំ ពហុំ អស្សាមណកំ អជ្ឈាចិណ្ណំ ភាសិតបរិក្កន្តំ។ សចេ មយំ ឥមាហិ

អាបត្តីហិ អញ្ញមញ្ញំ ការេស្សាម, សិយាបិ តំ អធិករណំ កក្ខឡត្តាយ វាឡត្តាយ [កក្ខឡតាយ វាឡតាយ (ស្យា. កំ.)] ភេទាយ សំវត្តេយ្យ។ កថំ នុ ខោ អម្ហេហិ បដិបជ្ជិតព្ព’’ន្តិ? ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។

‘‘ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូនំ ភណ្ឌនជាតានំ កលហជាតានំ វិវាទាបន្នានំ វិហរតំ ពហុំ អស្សាមណកំ អជ្ឈាចិណ្ណំ ហោតិ ភាសិតបរិក្កន្តំ ។ តត្រ ចេ ភិក្ខូនំ [តត្រ ចេ ភិក្ខវេ ភិក្ខូនំ (ស្យា.)] ឯវំ ហោតិ – ‘អម្ហាកំ ខោ ភណ្ឌនជាតានំ កលហជាតានំ វិវាទាបន្នានំ វិហរតំ ពហុំ អស្សាមណកំ អជ្ឈាចិណ្ណំ ភាសិតបរិក្កន្តំ; សចេ មយំ ឥមាហិ អាបត្តីហិ អញ្ញមញ្ញំ ការេស្សាម, សិយាបិ តំ អធិករណំ កក្ខឡត្តាយ វាឡត្តាយ ភេទាយ សំវត្តេយ្យា’តិ, អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ឯវរូបំ អធិករណំ តិណវត្ថារកេន វូបសមេតុំ។ ឯវញ្ច បន, ភិក្ខវេ, វូបសមេតព្ពំ។ សព្ពេហេវ ឯកជ្ឈំ សន្និបតិតព្ពំ, សន្និបតិត្វា ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្ពោ –

‘‘សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ អម្ហាកំ ភណ្ឌនជាតានំ កលហជាតានំ វិវាទាបន្នានំ វិហរតំ ពហុំ អស្សាមណកំ អជ្ឈាចិណ្ណំ ភាសិតបរិក្កន្តំ។ សចេ មយំ ឥមាហិ អាបត្តីហិ អញ្ញមញ្ញំ ការេស្សាម, សិយាបិ តំ អធិករណំ កក្ខឡត្តាយ វាឡត្តាយ ភេទាយ សំវត្តេយ្យ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, សង្ឃោ ឥមំ អធិករណំ តិណវត្ថារកេន វូបសមេយ្យ, ឋបេត្វា ថុល្លវជ្ជំ, ឋបេត្វា គិហិប្បដិសំយុត្ត’’ន្តិ។ ‘‘ឯកតោបក្ខិកានំ ភិក្ខូនំ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សកោ បក្ខោ ញាបេតព្ពោ –

‘‘សុណន្តុ មេ អាយស្មន្តា។ អម្ហាកំ ភណ្ឌនជាតានំ កលហជាតានំ វិវាទាបន្នានំ វិហរតំ ពហុំ អស្សាមណកំ អជ្ឈាចិណ្ណំ ភាសិតបរិក្កន្តំ។ សចេ មយំ ឥមាហិ អាបត្តីហិ អញ្ញមញ្ញំ ការេស្សាម, សិយាបិ តំ អធិករណំ កក្ខឡត្តាយ វាឡត្តាយ ភេទាយ សំវត្តេយ្យ។ យទាយស្មន្តានំ បត្តកល្លំ, អហំ យា ចេវ អាយស្មន្តានំ អាបត្តិ, យា ច អត្តនោ អាបត្តិ, អាយស្មន្តានញ្ចេវ អត្ថាយ, អត្តនោ ច អត្ថាយ, សង្ឃមជ្ឈេ តិណវត្ថារកេន ទេសេយ្យំ, ឋបេត្វា ថុល្លវជ្ជំ, ឋបេត្វា គិហិប្បដិសំយុត្ត’’ន្តិ។

‘‘អថាបរេសំ ឯកតោបក្ខិកានំ ភិក្ខូនំ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សកោ បក្ខោ ញាបេតព្ពោ –

‘‘សុណន្តុ មេ អាយស្មន្តា។ អម្ហាកំ ភណ្ឌនជាតានំ កលហជាតានំ វិវាទាបន្នានំ វិហរតំ ពហុំ អស្សាមណកំ អជ្ឈាចិណ្ណំ ភាសិតបរិក្កន្តំ។ សចេ មយំ ឥមាហិ អាបត្តីហិ អញ្ញមញ្ញំ ការេស្សាម, សិយាបិ តំ អធិករណំ កក្ខឡត្តាយ វាឡត្តាយ ភេទាយ សំវត្តេយ្យ។ យទាយស្មន្តានំ បត្តកល្លំ, អហំ យា ចេវ អាយស្មន្តានំ អាបត្តិ, យា ច អត្តនោ អាបត្តិ, អាយស្មន្តានញ្ចេវ អត្ថាយ, អត្តនោ ច អត្ថាយ, សង្ឃមជ្ឈេ តិណវត្ថារកេន ទេសេយ្យំ, ឋបេត្វា ថុល្លវជ្ជំ, ឋបេត្វា គិហិប្បដិសំយុត្ត’’ន្តិ។

២១៣. ‘‘អថាបរេសំ ឯកតោបក្ខិកានំ ភិក្ខូនំ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្ពោ –

‘‘សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ អម្ហាកំ ភណ្ឌនជាតានំ កលហជាតានំ វិវាទាបន្នានំ វិហរតំ ពហុំ អស្សាមណកំ អជ្ឈាចិណ្ណំ ភាសិតបរិក្កន្តំ។ សចេ មយំ ឥមាហិ អាបត្តីហិ អញ្ញមញ្ញំ ការេស្សាម, សិយាបិ តំ អធិករណំ កក្ខឡត្តាយ វាឡត្តាយ ភេទាយ សំវត្តេយ្យ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, អហំ យា ចេវ ឥមេសំ អាយស្មន្តានំ អាបត្តិ, យា ច អត្តនោ អាបត្តិ, ឥមេសញ្ចេវ អាយស្មន្តានំ អត្ថាយ, អត្តនោ ច អត្ថាយ, សង្ឃមជ្ឈេ តិណវត្ថារកេន ទេសេយ្យំ, ឋបេត្វា ថុល្លវជ្ជំ, ឋបេត្វា គិហិប្បដិសំយុត្តំ។ ឯសា ញត្តិ។

‘‘សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ អម្ហាកំ ភណ្ឌនជាតានំ កលហជាតានំ វិវាទាបន្នានំ វិហរតំ ពហុំ អស្សាមណកំ អជ្ឈាចិណ្ណំ ភាសិតបរិក្កន្តំ។ សចេ មយំ ឥមាហិ អាបត្តីហិ អញ្ញមញ្ញំ ការេស្សាម, សិយាបិ តំ អធិករណំ កក្ខឡត្តាយ វាឡត្តាយ ភេទាយ សំវត្តេយ្យ។ អហំ យា ចេវ ឥមេសំ អាយស្មន្តានំ អាបត្តិ, យា ច អត្តនោ អាបត្តិ, ឥមេសញ្ចេវ អាយស្មន្តានំ អត្ថាយ, អត្តនោ ច អត្ថាយ, សង្ឃមជ្ឈេ តិណវត្ថារកេន ទេសេមិ, ឋបេត្វា ថុល្លវជ្ជំ, ឋបេត្វា គិហិប្បដិសំយុត្តំ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ អម្ហាកំ ឥមាសំ អាបត្តីនំ សង្ឃមជ្ឈេ តិណវត្ថារកេន ទេសនា, ឋបេត្វា ថុល្លវជ្ជំ, ឋបេត្វា គិហិប្បដិសំយុត្តំ, សោ តុណ្ហស្ស; យស្ស នក្ខមតិ, សោ ភាសេយ្យ។

‘‘ទេសិតា អម្ហាកំ ឥមា អាបត្តិយោ សង្ឃមជ្ឈេ តិណវត្ថារកេន, ឋបេត្វា ថុល្លវជ្ជំ, ឋបេត្វា គិហិប្បដិសំយុត្តំ។ ខមតិ សង្ឃស្ស, តស្មា តុណ្ហី, ឯវមេតំ ធារយាមី’’តិ។

២១៤. ‘‘អថាបរេសំ ឯកតោបក្ខិកានំ ភិក្ខូនំ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្ពោ –

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ អម្ហាកំ ភណ្ឌនជាតានំ កលហជាតានំ វិវាទាបន្នានំ វិហរតំ ពហុំ អស្សាមណកំ អជ្ឈាចិណ្ណំ ភាសិតបរិក្កន្តំ។ សចេ មយំ ឥមាហិ អាបត្តីហិ អញ្ញមញ្ញំ ការេស្សាម, សិយាបិ តំ អធិករណំ កក្ខឡត្តាយ វាឡត្តាយ ភេទាយ សំវត្តេយ្យ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, អហំ យា ចេវ ឥមេសំ អាយស្មន្តានំ អាបត្តិ, យា ច អត្តនោ អាបត្តិ, ឥមេសញ្ចេវ អាយស្មន្តានំ អត្ថាយ, អត្តនោ ច អត្ថាយ, សង្ឃមជ្ឈេ តិណវត្ថារកេន ទេសេយ្យំ, ឋបេត្វា ថុល្លវជ្ជំ, ឋបេត្វា គិហិប្បដិសំយុត្តំ។ ឯសា ញត្តិ។

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ អម្ហាកំ ភណ្ឌនជាតានំ កលហជាតានំ វិវាទាបន្នានំ វិហរតំ ពហុំ អស្សាមណកំ អជ្ឈាចិណ្ណំ ភាសិតបរិក្កន្តំ។ សចេ មយំ ឥមាហិ អាបត្តីហិ អញ្ញមញ្ញំ ការេស្សាម, សិយាបិ តំ អធិករណំ កក្ខឡត្តាយ វាឡត្តាយ ភេទាយ សំវត្តេយ្យ។ អហំ យា ចេវ ឥមេសំ អាយស្មន្តានំ អាបត្តិ, យា ច អត្តនោ អាបត្តិ, ឥមេសញ្ចេវ អាយស្មន្តានំ អត្ថាយ, អត្តនោ ច អត្ថាយ, សង្ឃមជ្ឈេ តិណវត្ថារកេន ទេសេមិ, ឋបេត្វា ថុល្លវជ្ជំ, ឋបេត្វា គិហិប្បដិសំយុត្តំ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ អម្ហាកំ ឥមាសំ អាបត្តីនំ សង្ឃមជ្ឈេ តិណវត្ថារកេន ទេសនា, ឋបេត្វា ថុល្លវជ្ជំ, ឋបេត្វា គិហិប្បដិសំយុត្តំ, សោ តុណ្ហស្ស; យស្ស នក្ខមតិ, សោ ភាសេយ្យ។

“ទេសិតា អម្ហាកំ ឥមា អាបត្តិយោ សង្ឃមជ្ឈេ តិណវត្ថារកេន, ឋបេត្វា ថុល្លវជ្ជំ, ឋបេត្វា គិហិប្បដិសំយុត្តំ។ ខមតិ សង្ឃស្ស, តស្មា តុណ្ហី, ឯវមេតំ ធារយាមី”តិ។

“ឯវញ្ច បន, ភិក្ខវេ, តេ ភិក្ខូ តាហិ អាបត្តីហិ វុដ្ឋិតា ហោន្តិ, ឋបេត្វា ថុល្លវជ្ជំ, ឋបេត្វា គិហិប្បដិសំយុត្តំ, ឋបេត្វា ទិដ្ឋាវិកម្មំ , ឋបេត្វា យេ ន តត្ថ ហោន្តី”តិ។

៨. អធិករណំ

២១៥. តេន ខោ បន សមយេន (ភិក្ខូបិ ភិក្ខូហិ វិវទន្តិ,) [( ) នត្ថិ (សី. ស្យា. កំ.)] ភិក្ខូបិ ភិក្ខុនីហិ វិវទន្តិ, ភិក្ខុនិយោបិ ភិក្ខូហិ វិវទន្តិ, ឆន្នោបិ ភិក្ខុ ភិក្ខុនីនំ អនុបខជ្ជ ភិក្ខូហិ សទ្ធឹ វិវទតិ, ភិក្ខុនីនំ បក្ខំ គាហេតិ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា...បេ.... តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – “កថញ្ហិ នាម ឆន្នោ ភិក្ខុ ភិក្ខុនីនំ អនុបខជ្ជ ភិក្ខូហិ សទ្ធឹ វិវទិស្សតិ, ភិក្ខុនីនំ បក្ខំ គាហេស្សតី”តិ! អថ ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ...បេ.... សច្ចំ កិរ, ភិក្ខវេ...បេ.... សច្ចំ ភគវា”តិ...បេ.... វិគរហិត្វា...បេ.... ធម្មិំ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ –

[បរិ. ២៧៥] “ចត្តារិមានិ, ភិក្ខវេ, អធិករណានិ – វិវាទាធិករណំ, អនុវាទាធិករណំ, អាបត្តាធិករណំ, កិច្ចាធិករណំ [កិច្ចាធិករណញ្ច (ក.)]។

“តត្ថ កតមំ វិវាទាធិករណំ [បរិ. ៣១៤]? ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូ [ភិក្ខូ ភិក្ខុំ (ក.)] វិវទន្តិ – ធម្មោតិ វា អធម្មោតិ វា, វិនយោតិ វា អវិនយោតិ វា, ភាសិតំ លបិតំ តថាគតេនាតិ វា អភាសិតំ អលបិតំ តថាគតេនាតិ វា, អាចិណ្ណំ តថាគតេនាតិ វា អនាចិណ្ណំ តថាគតេនាតិ វា, បញ្ញត្តំ តថាគតេនាតិ វា អប្បញ្ញត្តំ តថាគតេនាតិ វា, អាបត្តីតិ វា អនាបត្តីតិ វា , លហុកា អាបត្តីតិ វា គរុកា អាបត្តីតិ វា, សាវសេសា អាបត្តីតិ វា អនវសេសា អាបត្តីតិ វា, ទុដ្ឋុល្លា អាបត្តីតិ វា អទុដ្ឋុល្លា អាបត្តីតិ វា? យំ តត្ថ ភណ្ឌនំ កលហោ វិគ្គហោ វិវាទោ នានាវាទោ អញ្ញថាវាទោ វិបច្ចតាយ វោហារោ មេធគំ – ឥទំ វុច្ចតិ វិវាទាធិករណំ។

“តត្ថ កតមំ អនុវាទាធិករណំ? [បរិ. ៣១៥] ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូ ភិក្ខុំ អនុវទន្តិ សីលវិបត្តិយា វា អាចារវិបត្តិយា វា ទិដ្ឋិវិបត្តិយា វា អាជីវវិបត្តិយា វា។ យោ តត្ថ អនុវាទោ អនុវទនា អនុល្លបនា អនុភណនា អនុសម្បវង្កតា អព្ភុស្សហនតា អនុពលប្បទានំ – ឥទំ វុច្ចតិ អនុវាទាធិករណំ។

“តត្ថ កតមំ អាបត្តាធិករណំ? បញ្ចបិ អាបត្តិក្ខន្ធា អាបត្តាធិករណំ, សត្តបិ អាបត្តិក្ខន្ធា អាបត្តាធិករណំ – ឥទំ វុច្ចតិ អាបត្តាធិករណំ ។

“តត្ថ កតមំ កិច្ចាធិករណំ? [បរិ. ៣១៧] យា សង្ឃស្ស កិច្ចយតា, ករណីយតា, អបលោកនកម្មំ, ញត្តិកម្មំ, ញត្តិទុតិយកម្មំ, ញត្តិចតុត្ថកម្មំ – ឥទំ វុច្ចតិ កិច្ចាធិករណំ។

២១៦. “វិវាទាធិករណស្ស កិំ មូលំ? ឆ វិវាទមូលានិ វិវាទាធិករណស្ស មូលំ។ តីណិបិ អកុសលមូលានិ វិវាទាធិករណស្ស មូលំ, តីណិបិ កុសលមូលានិ វិវាទាធិករណស្ស មូលំ។ [បរិ. ២៧២; អ. និ. ២.៣៥-៣៦; ម. និ. ៣.៤៤] កតមានិ ឆ វិវាទមូលានិ វិវាទាធិករណស្ស មូលំ? ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ កោធនោ ហោតិ ឧបនាហី។

យោ សោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ កោធនោ ហោតិ ឧបនាហី, សោ សត្ថរិបិ អគារវោ វិហរតិ អប្បតិស្សោ, ធម្មេបិ អគារវោ វិហរតិ អប្បតិស្សោ , សង្ឃេបិ អគារវោ វិហរតិ អប្បតិស្សោ, សិក្ខាយបិ ន បរិបូរការី ហោតិ។ យោ សោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សត្ថរិបិ អគារវោ វិហរតិ អប្បតិស្សោ, ធម្មេបិ...បេ.... សង្ឃេបិ...បេ.... សិក្ខាយបិ ន បរិបូរការី, សោ សង្ឃេ វិវាទំ ជនេតិ។ យោ ហោតិ វិវាទោ ពហុជនាហិតាយ ពហុជនាសុខាយ ពហុនោ ជនស្ស អនត្ថាយ អហិតាយ ទុក្ខាយ ទេវមនុស្សានំ។ ឯវរូបញ្ចេ តុម្ហេ, ភិក្ខវេ, វិវាទមូលំ អជ្ឈត្តំ វា ពហិទ្ធា វា សមនុបស្សេយ្យាថ, តត្រ តុម្ហេ, ភិក្ខវេ, តស្សេវ បាបកស្ស វិវាទមូលស្ស បហានាយ វាយមេយ្យាថ។ ឯវរូបញ្ចេ តុម្ហេ, ភិក្ខវេ, វិវាទមូលំ អជ្ឈត្តំ វា ពហិទ្ធា វា ន សមនុបស្សេយ្យាថ, តត្រ តុម្ហេ, ភិក្ខវេ, តស្សេវ បាបកស្ស វិវាទមូលស្ស អាយតឹ អនវស្សវាយ បដិបជ្ជេយ្យាថ។ ឯវមេតស្ស បាបកស្ស វិវាទមូលស្ស បហានំ ហោតិ។ ឯវមេតស្ស បាបកស្ស វិវាទមូលស្ស អាយតឹ អនវស្សវោ ហោតិ។

[បរិ.២៧២] “បុន ចបរំ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ មក្ខី ហោតិ បឡាសី...បេ.... ឥស្សុកី ហោតិ មច្ឆរី , សឋោ ហោតិ មាយាវី, បាបិច្ឆោ ហោតិ មិច្ឆាទិដ្ឋី, សន្ទិដ្ឋិបរាមាសី ហោតិ អាធានគ្គាហី ទុប្បដិនិស្សគ្គី។ យោ សោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សន្ទិដ្ឋិបរាមាសី ហោតិ អាធានគ្គាហី ទុប្បដិនិស្សគ្គី, សោ សត្ថរិបិ អគារវោ វិហរតិ អប្បតិស្សោ, ធម្មេបិ អគារវោ វិហរតិ អប្បតិស្សោ, សង្ឃេបិ អគារវោ វិហរតិ អប្បតិស្សោ, សិក្ខាយបិ ន បរិបូរការី ហោតិ។ យោ សោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សត្ថរិបិ អគារវោ វិហរតិ អប្បតិស្សោ, ធម្មេបិ...បេ.... សង្ឃេបិ...បេ.... សិក្ខាយបិ ន បរិបូរការី, សោ សង្ឃេ វិវាទំ ជនេតិ។ យោ ហោតិ វិវាទោ ពហុជនាហិតាយ ពហុជនាសុខាយ ពហុនោ ជនស្ស អនត្ថាយ អហិតាយ ទុក្ខាយ ទេវមនុស្សានំ។ ឯវរូបញ្ចេ តុម្ហេ, ភិក្ខវេ, វិវាទមូលំ អជ្ឈត្តំ វា ពហិទ្ធា វា សមនុបស្សេយ្យាថ, តត្រ តុម្ហេ, ភិក្ខវេ, តស្សេវ បាបកស្ស វិវាទមូលស្ស បហានាយ វាយមេយ្យាថ។ ឯវរូបញ្ចេ តុម្ហេ, ភិក្ខវេ, វិវាទមូលំ អជ្ឈត្តំ វា ពហិទ្ធា វា ន សមនុបស្សេយ្យាថ, តត្រ តុម្ហេ, ភិក្ខវេ, តស្សេវ បាបកស្ស វិវាទមូលស្ស អាយតឹ អនវស្សវាយ បដិបជ្ជេយ្យាថ។ ឯវមេតស្ស បាបកស្ស វិវាទមូលស្ស បហានំ ហោតិ។ ឯវមេតស្ស បាបកស្ស វិវាទមូលស្ស អាយតឹ អនវស្សវោ ហោតិ។ ឥមានិ ឆ វិវាទមូលានិ វិវាទាធិករណស្ស មូលំ។

“កតមានិ តីណិ អកុសលមូលានិ វិវាទាធិករណស្ស មូលំ? ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូ លុទ្ធចិត្តា វិវទន្តិ, ទុដ្ឋចិត្តា វិវទន្តិ, មូឡ្ហចិត្តា វិវទន្តិ – ធម្មោតិ វា អធម្មោតិ វា, វិនយោតិ វា អវិនយោតិ វា, ភាសិតំ លបិតំ តថាគតេនាតិ វា អភាសិតំ អលបិតំ តថាគតេនាតិ វា, អាចិណ្ណំ តថាគតេនាតិ វា អនាចិណ្ណំ តថាគតេនាតិ វា, បញ្ញត្តំ តថាគតេនាតិ វា អប្បញ្ញត្តំ តថាគតេនាតិ វា, អាបត្តីតិ វា អនាបត្តីតិ វា, លហុកា អាបត្តីតិ វា គរុកា អាបត្តីតិ វា, សាវសេសា អាបត្តីតិ វា អនវសេសា អាបត្តីតិ វា, ទុដ្ឋុល្លា អាបត្តីតិ វា អទុដ្ឋុល្លា អាបត្តីតិ វា។ ឥមានិ តីណិ អកុសលមូលានិ វិវាទាធិករណស្ស មូលំ។

“កតមានិ តីណិ កុសលមូលានិ វិវាទាធិករណស្ស មូលំ? ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូ អលុទ្ធចិត្តា វិវទន្តិ, អទុដ្ឋចិត្តា វិវទន្តិ, អមូឡ្ហចិត្តា វិវទន្តិ – ធម្មោតិ វា អធម្មោតិ វា...បេ.... ទុដ្ឋុល្លា អាបត្តីតិ វា អទុដ្ឋុល្លា អាបត្តីតិ វា។ ឥមានិ តីណិ កុសលមូលានិ វិវាទាធិករណស្ស មូលំ។

២១៧. [បរិ. ២៧២] “អនុវាទាធិករណស្ស កឹ មូលំ? ឆ អនុវាទមូលានិ អនុវាទាធិករណស្ស មូលំ។ តីណិបិ អកុសលមូលានិ អនុវាទាធិករណស្ស មូលំ, តីណិបិ កុសលមូលានិ អនុវាទាធិករណស្ស មូលំ, កាយោបិ អនុវាទាធិករណស្ស មូលំ, វាចាបិ អនុវាទាធិករណស្ស មូលំ។ “កតមានិ ឆ អនុវាទមូលានិ អនុវាទាធិករណស្ស មូលំ? ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ កោធនោ ហោតិ ឧបនាហី។ យោ សោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ កោធនោ ហោតិ ឧបនាហី, សោ សត្ថរិបិ អគារវោ វិហរតិ អប្បតិស្សោ, ធម្មេបិ អគារវោ វិហរតិ អប្បតិស្សោ, សង្ឃេបិ អគារវោ វិហរតិ អប្បតិស្សោ, សិក្ខាយបិ ន បរិបូរការី ហោតិ។ យោ សោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សត្ថរិបិ អគារវោ វិហរតិ អប្បតិស្សោ, ធម្មេបិ...បេ.... សង្ឃេបិ...បេ.... សិក្ខាយបិ ន បរិបូរការី, សោ សង្ឃេ អនុវាទំ ជនេតិ។ យោ ហោតិ អនុវាទោ ពហុជនាហិតាយ ពហុជនាសុខាយ ពហុនោ ជនស្ស អនត្ថាយ អហិតាយ ទុក្ខាយ ទេវមនុស្សានំ។ ឯវរូបញ្ចេ តុម្ហេ, ភិក្ខវេ, អនុវាទមូលំ អជ្ឈត្តំ វា ពហិទ្ធា វា សមនុបស្សេយ្យាថ, តត្រ តុម្ហេ, ភិក្ខវេ, តស្សេវ បាបកស្ស អនុវាទមូលស្ស បហានាយ វាយមេយ្យាថ។ ឯវរូបញ្ចេ តុម្ហេ, ភិក្ខវេ, អនុវាទមូលំ អជ្ឈត្តំ វា ពហិទ្ធា វា ន សមនុបស្សេយ្យាថ, តត្រ តុម្ហេ, ភិក្ខវេ, តស្សេវ បាបកស្ស អនុវាទមូលស្ស អាយតឹ អនវស្សវាយ បដិបជ្ជេយ្យាថ។ ឯវមេតស្ស បាបកស្ស អនុវាទមូលស្ស បហានំ ហោតិ។ ឯវមេតស្ស បាបកស្ស អនុវាទមូលស្ស អាយតឹ អនវស្សវោ ហោតិ។

“បុន ចបរំ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ មក្ខី ហោតិ បឡាសី...បេ.... ឥស្សុកី ហោតិ មច្ឆរី, សឋោ ហោតិ មាយាវី, បាបិច្ឆោ ហោតិ មិច្ឆាទិដ្ឋី, សន្ទិដ្ឋិបរាមាសី ហោតិ អាធានគ្គាហី ទុប្បដិនិស្សគ្គី។ យោ សោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សន្ទិដ្ឋិបរាមាសី ហោតិ អាធានគ្គាហី ទុប្បដិនិស្សគ្គី, សោ សត្ថរិបិ អគារវោ វិហរតិ អប្បតិស្សោ, ធម្មេបិ

អគារវោ វិហរតិ អប្បតិស្សោ, សង្ឃេបិ អគារវោ វិហរតិ អប្បតិស្សោ, សិក្ខាយបិ ន បរិបូរការី ហោតិ។ យោ សោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សត្ថរិបិ អគារវោ វិហរតិ អប្បតិស្សោ , ធម្មេបិ…បេ…. សង្ឃេបិ…បេ…. សិក្ខាយបិ ន បរិបូរការី, សោ សង្ឃេ អនុវាទំ ជនេតិ។ យោ ហោតិ អនុវាទោ ពហុជនាហិតាយ ពហុជនាសុខាយ ពហុនោ ជនស្ស អនត្ថាយ អហិតាយ ទុក្ខាយ ទេវមនុស្សានំ។ ឯវរូបញ្ចេ តុម្ហេ, ភិក្ខវេ, អនុវាទមូលំ អជ្ឈត្តំ វា ពហិទ្ធា វា សមនុបស្សេយ្យាថ, តត្រ តុម្ហេ, ភិក្ខវេ, តស្សេវ បាបកស្ស អនុវាទមូលស្ស បហានាយ វាយមេយ្យាថ។ ឯវរូបញ្ចេ តុម្ហេ, ភិក្ខវេ, អនុវាទមូលំ អជ្ឈត្តំ វា ពហិទ្ធា វា ន សមនុបស្សេយ្យាថ, តត្រ តុម្ហេ, ភិក្ខវេ, តស្សេវ បាបកស្ស អនុវាទមូលស្ស អាយតិំ អនវស្សវាយ បដិបជ្ជេយ្យាថ។ ឯវមេតស្ស បាបកស្ស អនុវាទមូលស្ស បហានំ ហោតិ។ ឯវមេតស្ស បាបកស្ស អនុវាទមូលស្ស អាយតិំ អនវស្សវោ ហោតិ។ ឥមានិ ឆ អនុវាទមូលានិ អនុវាទាធិករណស្ស មូលំ។

“កតមានិ តីណិ អកុសលមូលានិ អនុវាទាធិករណស្ស មូលំ? ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូ ភិក្ខុំ លុទ្ធចិត្តា អនុវទន្តិ, ទុដ្ឋចិត្តា អនុវទន្តិ, មូឡ្ហចិត្តា អនុវទន្តិ – សីលវិបត្តិយា វា, អាចារវិបត្តិយា វា, ទិដ្ឋិវិបត្តិយា វា, អាជីវវិបត្តិយា វា។ ឥមានិ តីណិ អកុសលមូលានិ អនុវាទាធិករណស្ស មូលំ។

“កតមានិ តីណិ កុសលមូលានិ អនុវាទាធិករណស្ស មូលំ? ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូ ភិក្ខុំ អលុទ្ធចិត្តា អនុវទន្តិ, អទុដ្ឋចិត្តា អនុវទន្តិ, អមូឡ្ហចិត្តា អនុវទន្តិ – សីលវិបត្តិយា វា, អាចរវិបត្តិយា វា, ទិដ្ឋិវិបត្តិយា វា, អាជីវវិបត្តិយា វា។ ឥមានិ តីណិ កុសលមូលានិ អនុវាទាធិករណស្ស មូលំ។

“កតមោ កាយោ [កតមោ ច កាយោ (ស្យា. កំ.)] អនុវាទាធិករណស្ស មូលំ? ឥធេកច្ចោ ទុព្ពណ្ណោ ហោតិ, ទុទ្ទស្សិកោ, ឱកោដិមកោ, ពហ្វាពាធោ, កាណោ វា, កុណី វា, ខញ្ជោ វា, បក្ខហតោ វា, យេន នំ អនុវទន្តិ។ អយំ កាយោ អនុវាទាធិករណស្ស មូលំ។

“កតមា វាចា អនុវាទាធិករណស្ស មូលំ? ឥធេកច្ចោ ទុព្ពចោ ហោតិ, មម្មនោ, ឯឡគលវាចោ, យាយ នំ អនុវទន្តិ។ អយំ វាចា អនុវាទាធិករណស្ស មូលំ។

២១៨. “អាបត្តាធិករណស្ស កឹ មូលំ? ឆ អាបត្តិសមុដ្ឋានា អាបត្តាធិករណស្ស មូលំ។ អត្ថាបត្តិ កាយតោ សមុដ្ឋាតិ, ន វាចតោ, ន ចិត្តតោ។ អត្ថាបត្តិ វាចតោ សមុដ្ឋាតិ, ន កាយតោ, ន ចិត្តតោ។ អត្ថាបត្តិ កាយតោ ច វាចតោ ច សមុដ្ឋាតិ, ន ចិត្តតោ។ អត្ថាបត្តិ កាយតោ ច ចិត្តតោ ច សមុដ្ឋាតិ, ន វាចតោ។ អត្ថាបត្តិ វាចតោ ច ចិត្តតោ ច សមុដ្ឋាតិ, ន កាយតោ។ អត្ថាបត្តិ កាយតោ ច វាចតោ ច ចិត្តតោ ច សមុដ្ឋាតិ។ ឥមេ ឆ អាបត្តិសមុដ្ឋានា អាបត្តាធិករណស្ស មូលំ។

២១៩. “កិច្ចាធិករណស្ស កឹ មូលំ? កិច្ចាធិករណស្ស ឯកំ មូលំ – សង្ឃោ។

២២០. “វិវាទាធិករណំ កុសលំ, អកុសលំ, អព្យាកតំ។ វិវាទាធិករណំ សិយា កុសលំ, សិយា អកុសលំ, សិយា អព្យាកតំ។ តត្ថ កតមំ វិវាទាធិករណំ កុសលំ? ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូ កុសលចិត្តា វិវទន្តិ – ធម្មោតិ វា អធម្មោតិ វា…បេ…. ទុដ្ឋុល្លា អាបត្តីតិ វា អទុដ្ឋុល្លា អាបត្តីតិ វា។ យំ តត្ថ ភណ្ឌនំ កលហោ វិគ្គហោ វិវាទោ នានាវាទោ អញ្ញថាវាទោ វិបច្ចតាយ វោហារោ មេធគំ – ឥទំ វុច្ចតិ វិវាទាធិករណំ កុសលំ។

“តត្ថ កតមំ វិវាទាធិករណំ អកុសលំ? ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូ អកុសលចិត្តា វិវទន្តិ – ធម្មោតិ វា អធម្មោតិ វា…បេ…. ទុដ្ឋុល្លា អាបត្តីតិ វា អទុដ្ឋុល្លា អាបត្តីតិ វា។ យំ តត្ថ ភណ្ឌនំ កលហោ វិគ្គហោ វិវាទោ នានាវាទោ អញ្ញថាវាទោ វិបច្ចតាយ វោហារោ មេធគំ – ឥទំ វុច្ចតិ វិវាទាធិករណំ អកុសលំ។

“តត្ថ កតមំ វិវាទាធិករណំ អព្យាកតំ? ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូ អព្យាកតចិត្តា វិវទន្តិ – ធម្មោតិ វា អធម្មោតិ វា…បេ…. ទុដ្ឋុល្លា អាបត្តីតិ វា អទុដ្ឋុល្លា អាបត្តីតិ វា។ យំ តត្ថ ភណ្ឌនំ កលហោ វិគ្គហោ វិវាទោ នានាវាទោ អញ្ញថាវាទោ វិបច្ចតាយ វោហារោ មេធគំ – ឥទំ វុច្ចតិ វិវាទាធិករណំ អព្យាកតំ។

២២១. “អនុវាទាធិករណំ កុសលំ, អកុសលំ, អព្យាកតំ។ អនុវាទាធិករណំ សិយា កុសលំ, សិយា អកុសលំ, សិយា អព្យាកតំ។ តត្ថ កតមំ អនុវាទាធិករណំ កុសលំ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូ ភិក្ខុំ កុសលចិត្តា អនុវទន្តិ – សីលវិបត្តិយា វា, អាចារវិបត្តិយា វា, ទិដ្ឋិវិបត្តិយា វា, អាជីវវិបត្តិយា វា។ យោ តត្ថ អនុវាទោ អនុវទនា

អនុល្លបនា អនុភណនា អនុសម្បវង្កតា អព្ភុស្សហនតា អនុពលប្បទានំ – ឥទំ វុច្ចតិ អនុវាទាធិករណំ កុសលំ។

“តត្ថ កតមំ អនុវាទាធិករណំ អកុសលំ? ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូ ភិក្ខុំ អកុសលចិត្តា អនុវទន្តិ – សីលវិបត្តិយា វា, អាចារវិបត្តិយា វា, ទិដ្ឋិវិបត្តិយា វា, អាជីវវិបត្តិយា វា។ យោ តត្ថ អនុវាទោ អនុវទនា អនុល្លបនា អនុភណនា អនុសម្បវង្កតា អព្ភុស្សហនតា អនុពលប្បទានំ – ឥទំ វុច្ចតិ អនុវាទាធិករណំ អកុសលំ។

“តត្ថ កតមំ អនុវាទាធិករណំ អព្យាកតំ? ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូ ភិក្ខុំ អព្យាកតចិត្តា អនុវទន្តិ – សីលវិបត្តិយា វា, អាចារវិបត្តិយា វា, ទិដ្ឋិវិបត្តិយា វា, អាជីវវិបត្តិយា វា។ យោ តត្ថ អនុវាទោ អនុវទនា អនុល្លបនា អនុភណនា អនុសម្បវង្កតា អព្ភុស្សហនតា អនុពលប្បទានំ – ឥទំ វុច្ចតិ អនុវាទាធិករណំ អព្យាកតំ។

២២២. “អាបត្តាធិករណំ កុសលំ [ឥទំ បទំ កេសុចិ នត្ថិ], អកុសលំ, អព្យាកតំ? អាបត្តាធិករណំ សិយា អកុសលំ, សិយា អព្យាកតំ; នត្ថិ អាបត្តាធិករណំ កុសលំ។ តត្ថ កតមំ អាបត្តាធិករណំ អកុសលំ? យំ ជានន្តោ សញ្ជានន្តោ ចេច្ច អភិវិតរិត្វា វីតិក្កមោ – ឥទំ វុច្ចតិ អាបត្តាធិករណំ អកុសលំ។

“តត្ថ កតមំ អាបត្តាធិករណំ អព្យាកតំ? យំ អជានន្តោ អសញ្ជានន្តោ អចេច្ច អនភិវិតរិត្វា វីតិក្កមោ – ឥទំ វុច្ចតិ អាបត្តាធិករណំ អព្យាកតំ។

២២៣. “កិច្ចាធិករណំ កុសលំ, អកុសលំ, អព្យាកតំ? កិច្ចាធិករណំ សិយា កុសលំ, សិយា អកុសលំ, សិយា អព្យាកតំ។ តត្ថ កតមំ កិច្ចាធិករណំ កុសលំ? យំ សង្ឃោ កុសលចិត្តោ កម្មំ ករោតិ – អបលោកនកម្មំ, ញត្តិកម្មំ, ញត្តិទុតិយកម្មំ, ញត្តិចតុត្ថកម្មំ – ឥទំ វុច្ចតិ កិច្ចាធិករណំ កុសលំ។

“តត្ថ កតមំ កិច្ចាធិករណំ អកុសលំ? យំ សង្ឃោ អកុសលចិត្តោ កម្មំ ករោតិ – អបលោកនកម្មំ, ញត្តិកម្មំ, ញត្តិទុតិយកម្មំ, ញត្តិចតុត្ថកម្មំ – ឥទំ វុច្ចតិ កិច្ចាធិករណំ អកុសលំ។

“តត្ថ កតមំ កិច្ចាធិករណំ អព្យាកតំ? យំ សង្ឃោ អព្យាកតចិត្តោ កម្មំ ករោតិ – អបលោកនកម្មំ, ញត្តិកម្មំ, ញត្តិទុតិយកម្មំ, ញត្តិចតុត្ថកម្មំ – ឥទំ វុច្ចតិ កិច្ចាធិករណំ អព្យាកតំ។

២២៤. [បរិ. ៣៥៥] “វិវាទោ វិវាទាធិករណំ, វិវាទោ នោ អធិករណំ, អធិករណំ នោ វិវាទោ, អធិករណញ្ចេវ វិវាទោ ច។ សិយា វិវាទោ វិវាទាធិករណំ, សិយា វិវាទោ នោ អធិករណំ, សិយា អធិករណំ នោ វិវាទោ, សិយា អធិករណញ្ចេវ វិវាទោ ច។

“តត្ថ កតមោ វិវាទោ វិវាទាធិករណំ? ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូ វិវទន្តិ – ធម្មោតិ វា អធម្មោតិ វា…បេ.… ទុដ្ឋុល្លា អាបត្តីតិ វា អទុដ្ឋុល្លា អាបត្តីតិ វា។ យំ តត្ថ ភណ្ឌនំ កលហោ វិគ្គហោ វិវាទោ នានាវាទោ អញ្ញថាវាទោ វិបច្ចតាយ វោហារោ មេធគំ – អយំ វិវាទោ វិវាទាធិករណំ។

“តត្ថ កតមោ វិវាទោ នោ អធិករណំ? មាតាបិ បុត្តេន វិវទតិ, បុត្តោបិ មាតរា វិវទតិ, បិតាបិ បុត្តេន វិវទតិ, បុត្តោបិ បិតរា វិវទតិ, ភាតាបិ ភាតរា វិវទតិ, ភាតាបិ ភគិនិយា វិវទតិ, ភគិនីបិ ភាតរា វិវទតិ, សហាយោបិ សហាយេន វិវទតិ – អយំ វិវាទោ នោ អធិករណំ។

“តត្ថ កតមំ អធិករណំ នោ វិវាទោ? អនុវាទាធិករណំ, អាបត្តាធិករណំ, កិច្ចាធិករណំ – ឥទំ អធិករណំ នោ វិវាទោ។

“តត្ថ កតមំ អធិករណញ្ចេវ វិវាទោ ច? វិវាទាធិករណំ អធិករណញ្ចេវ វិវាទោ ច។

២២៥. [បរិ. ៣៥៦] “អនុវាទោ អនុវាទាធិករណំ, អនុវាទោ នោ អធិករណំ, អធិករណំ នោ អនុវាទោ, អធិករណញ្ចេវ អនុវាទោ ច។ សិយា អនុវាទោ អនុវាទាធិករណំ, សិយា អនុវាទោ នោ អធិករណំ, សិយា អធិករណំ នោ អនុវាទោ, សិយា អធិករណញ្ចេវ អនុវាទោ ច។

“តត្ថ កតមោ អនុវាទោ អនុវាទាធិករណំ? ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូ ភិក្ខុំ អនុវទន្តិ – សីលវិបត្តិយា វា, អាចារវិបត្តិយា វា , ទិដ្ឋិវិបត្តិយា វា, អាជីវវិបត្តិយា វា។ យោ តត្ថ អនុវាទោ អនុវទនា អនុល្លបនា អនុភណនា អនុសម្បវង្កតា អព្ភុស្សហនតា អនុពលប្បទានំ – អយំ អនុវាទោ អនុវាទាធិករណំ។

“តត្ថ កតមោ អនុវាទោ នោ អធិករណំ? មាតាបិ បុត្តំ អនុវទតិ, បុត្តោបិ មាតរំ អនុវទតិ, បិតាបិ បុត្តំ អនុវទតិ, បុត្តោបិ បិតរំ អនុវទតិ, ភាតាបិ ភាតរំ អនុវទតិ, ភាតាបិ ភគិនិំ អនុវទតិ, ភគិនីបិ ភាតរំ អនុវទតិ, សហាយោបិ សហាយំ អនុវទតិ – អយំ អនុវាទោ នោ អធិករណំ។

“តត្ថ កតមំ អធិករណំ នោ អនុវាទោ? អាបត្តាធិករណំ, កិច្ចាធិករណំ, វិវាទាធិករណំ – ឥទំ អធិករណំ នោ អនុវាទោ។

“តត្ថ កតមំ អធិករណញ្ចេវ អនុវាទោ ច? អនុវាទាធិករណំ អធិករណញ្ចេវ អនុវាទោ ច។

២២៦. [បរិ. ៣៥៧] “អាបត្តិ អាបត្តាធិករណំ, អាបត្តិ នោ អធិករណំ, អធិករណំ នោ អាបត្តិ, អធិករណញ្ចេវ អាបត្តិ ច។ សិយា អាបត្តិ អាបត្តាធិករណំ, សិយា អាបត្តិ នោ អធិករណំ, សិយា អធិករណំ នោ អាបត្តិ, សិយា អធិករណញ្ចេវ អាបត្តិ ច។ “តត្ថ កតមំ អាបត្តិ អាបត្តាធិករណំ? បញ្ចបិ អាបត្តិក្ខន្ធា អាបត្តាធិករណំ, សត្តបិ អាបត្តិក្ខន្ធា អាបត្តាធិករណំ – អយំ អាបត្តិ អាបត្តាធិករណំ។

“តត្ថ កតមំ អាបត្តិ នោ អធិករណំ? សោតាបត្តិ សមាបត្តិ – អយំ អាបត្តិ នោ អធិករណំ ។

“តត្ថ កតមំ អធិករណំ នោ អាបត្តិ? កិច្ចាធិករណំ, វិវាទាធិករណំ, អនុវាទាធិករណំ – ឥទំ អធិករណំ នោ អាបត្តិ។

“តត្ថ កតមំ អធិករណញ្ចេវ អាបត្តិ ច? អាបត្តាធិករណំ អធិករណញ្ចេវ អាបត្តិ ច។

២២៧. [បរិ. ៣៥៨] “កិច្ចំ កិច្ចាធិករណំ, កិច្ចំ នោ អធិករណំ, អធិករណំ នោ កិច្ចំ, អធិករណញ្ចេវ កិច្ចញ្ច។ សិយា កិច្ចំ កិច្ចាធិករណំ, សិយា កិច្ចំ នោ អធិករណំ, សិយា អធិករណំ នោ កិច្ចំ, សិយា អធិករណញ្ចេវ កិច្ចញ្ច។

“តត្ថ កតមំ កិច្ចំ កិច្ចាធិករណំ? យា សង្ឃស្ស កិច្ចយតា, ករណីយតា, អបលោកនកម្មំ, ញត្តិកម្មំ, ញត្តិទុតិយកម្មំ, ញត្តិចតុត្ថកម្មំ – ឥទំ កិច្ចំ កិច្ចាធិករណំ។

“តត្ថ កតមំ កិច្ចំ នោ អធិករណំ? អាចរិយកិច្ចំ, ឧបជ្ឈាយកិច្ចំ, សមានុបជ្ឈាយកិច្ចំ, សមានាចរិយកិច្ចំ – ឥទំ កិច្ចំ នោ អធិករណំ។

“តត្ថ កតមំ អធិករណំ នោ កិច្ចំ? វិវាទាធិករណំ, អនុវាទាធិករណំ, អាបត្តាធិករណំ – ឥទំ អធិករណំ នោ កិច្ចំ។

“តត្ថ កតមំ អធិករណញ្ចេវ កិច្ចញ្ច? កិច្ចាធិករណំ អធិករណញ្ចេវ កិច្ចញ្ច។

៩. អធិករណវូបសមនសមថោ

សម្មុខាវិនយោ

២២៨. [បរិ. ២៩២-២៩៣, ៣០៧ អាទយោ] “វិវាទាធិករណំ កតិហិ សមថេហិ សម្មតិ? វិវាទាធិករណំ ទ្វីហិ សមថេហិ សម្មតិ – សម្មុខាវិនយេន ច, យេភុយ្យសិកាយ ច។ សិយា វិវាទាធិករណំ ឯកំ សមថំ អនាគម្ម យេភុយ្យសិកំ, ឯកេន សមថេន សមេយ្យ – សម្មុខាវិនយេនាតិ? សិយាតិស្ស វចនីយំ។ យថា កថំ វិយ? ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូ វិវទន្តិ – ធម្មោតិ វា អធម្មោតិ វា, វិនយោតិ វា អវិនយោតិ វា, ភាសិតំ លបិតំ តថាគតេនាតិ វា អភាសិតំ អលបិតំ តថាគតេនាតិ វា, អាចិណ្ណំ តថាគតេនាតិ វា អនាចិណ្ណំ តថាគតេនាតិ វា, បញ្ញត្តំ តថាគតេនាតិ វា អបញ្ញត្តំ តថាគតេនាតិ វា, អាបត្តីតិ វា អនាបត្តីតិ វា, លហុកា អាបត្តីតិ វា គរុកា អាបត្តីតិ វា, សាវសេសា អាបត្តីតិ វា អនវសេសា អាបត្តីតិ វា, ទុដ្ឋុល្លា អាបត្តីតិ វា អទុដ្ឋុល្លា អាបត្តីតិ វា។

“តេ ចេ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូ សក្កោន្តិ តំ អធិករណំ វូបសមេតុំ, ឥទំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, អធិករណំ វូបសន្តំ។ កេន វូបសន្តំ? សម្មុខាវិនយេន។ កិញ្ច តត្ថ សម្មុខាវិនយស្មិំ? សង្ឃសម្មុខតា, ធម្មសម្មុខតា, វិនយសម្មុខតា, បុគ្គលសម្មុខតា។ កា ច តត្ថ សង្ឃសម្មុខតា? យាវតិកា ភិក្ខូ កម្មប្បត្តា តេ អាគតា ហោន្តិ, ឆន្ទារហានំ ឆន្ទោ អាហដោ ហោតិ, សម្មុខីភូតា ន បដិក្កោសន្តិ – អយំ តត្ថ សង្ឃសម្មុខតា។ កា ច តត្ថ ធម្មសម្មុខតា, វិនយសម្មុខតា ? យេន ធម្មេន យេន វិនយេន យេន សត្ថុសាសនេន តំ អធិករណំ វូបសម្មតិ – អយំ តត្ថ ធម្មសម្មុខតា, វិនយសម្មុខតា។ កា ច តត្ថ បុគ្គលសម្មុខតា? យោ ច វិវទតិ, យេន ច វិវទតិ, ឧភោ អត្ថបច្ចត្ថិកា សម្មុខីភូតា ហោន្តិ – អយំ តត្ថ បុគ្គលសម្មុខតា។ ឯវំ វូបសន្តំ ចេ, ភិក្ខវេ, អធិករណំការកោ ឧក្កោដេតិ, ឧក្កោដនកំ បាចិត្តិយំ; ឆន្ទទាយកោ ខីយតិ, ខីយនកំ បាចិត្តិយំ។

២២៩. “តេ ចេ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូ ន សក្កោន្តិ តំ អធិករណំ តស្មិំ អាវាសេ វូបសមេតុំ, តេហិ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូហិ, យស្មិំ អាវាសេ សម្ពហុលា [ពហុតរា (សី. ស្យា.)] ភិក្ខូ, សោ អាវាសោ គន្តព្ពោ។ តេ ចេ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូ តំ អាវាសំ គច្ឆន្តា អន្តរាមគ្គេ សក្កោន្តិ តំ អធិករណំ វូបសមេតុំ, ឥទំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, អធិករណំ វូបសន្តំ។ កេន វូបសន្តំ? សម្មុខាវិនយេន ។ កិញ្ច តត្ថ សម្មុខាវិនយស្មិំ? សង្ឃសម្មុខតា, ធម្មសម្មុខតា, វិនយសម្មុខតា, បុគ្គលសម្មុខតា។ កា ច តត្ថ សង្ឃសម្មុខតា? យាវតិកា ភិក្ខូ កម្មប្បត្តា តេ អាគតា ហោន្តិ, ឆន្ទារហានំ ឆន្ទោ អាហដោ ហោតិ, សម្មុខីភូតា ន បដិក្កោសន្តិ – អយំ តត្ថ សង្ឃសម្មុខតា។ កា ច តត្ថ ធម្មសម្មុខតា, វិនយសម្មុខតា? យេន ធម្មេន យេន វិនយេន យេន សត្ថុសាសនេន តំ អធិករណំ វូបសម្មតិ – អយំ តត្ថ ធម្មសម្មុខតា, វិនយសម្មុខតា។ កា ច តត្ថ បុគ្គលសម្មុខតា? យោ ច វិវទតិ, យេន ច វិវទតិ, ឧភោ អត្ថបច្ចត្ថិកា សម្មុខីភូតា ហោន្តិ – អយំ តត្ថ បុគ្គលសម្មុខតា។ ឯវំ វូបសន្តំ ចេ, ភិក្ខវេ, អធិករណំ ការកោ ឧក្កោដេតិ, ឧក្កោដនកំ បាចិត្តិយំ; ឆន្ទទាយកោ ខីយតិ, ខីយនកំ បាចិត្តិយំ។

២៣០. “តេ ចេ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូ តំ អាវាសំ អាគច្ឆន្តា អន្តរាមគ្គេ ន សក្កោន្តិ តំ អធិករណំ វូបសមេតុំ, តេហិ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូហិ, តំ អាវាសំ គន្ត្វា អាវាសិកា ភិក្ខូ ឯវមស្សុ វចនីយា – ‘ឥទំ ខោ, អាវុសោ, អធិករណំ ឯវំ ជាតំ, ឯវំ សមុប្បន្នំ; សាធាយស្មន្តា ឥមំ អធិករណំ វូបសមេន្តុ ធម្មេន វិនយេន សត្ថុសាសនេន, យថយិទំ អធិករណំ សុវូបសន្តំ អស្សា’តិ។

“សចេ , ភិក្ខវេ, អាវាសិកា ភិក្ខូ វុឌ្ឍតរា ហោន្តិ, អាគន្តុកា ភិក្ខូ នវកតរា, តេហិ, ភិក្ខវេ, អាវាសិកេហិ ភិក្ខូហិ អាគន្តុកា ភិក្ខូ ឯវមស្សុ វចនីយា – ‘ឥង្ឃ តុម្ហេ, អាយស្មន្តោ, មុហុត្តំ ឯកមន្តំ ហោថ, យាវ មយំ មន្តេមា’តិ។ សចេ បន, ភិក្ខវេ, អាវាសិកា ភិក្ខូ នវកតរា ហោន្តិ, អាគន្តុកា ភិក្ខូ វុឌ្ឍតរា, តេហិ, ភិក្ខវេ, អាវាសិកេហិ ភិក្ខូហិ អាគន្តុកា ភិក្ខូ ឯវមស្សុ វចនីយា – ‘តេន ហិ តុម្ហេ, អាយស្មន្តោ, មុហុត្តំ ឥធេវ តាវ ហោថ, យាវ មយំ មន្តេមា’តិ។

“សចេ បន, ភិក្ខវេ, អាវាសិកានំ ភិក្ខូនំ មន្តយមានានំ ឯវំ ហោតិ – ‘ន មយំ សក្កោម ឥមំ អធិករណំ វូបសមេតុំ ធម្មេន វិនយេន សត្ថុសាសនេនា’តិ, ន តំ អធិករណំ អាវាសិកេហិ ភិក្ខូហិ សម្បដិច្ឆិតព្ពំ។ សចេ បន, ភិក្ខវេ, អាវាសិកានំ ភិក្ខូនំ មន្តយមានានំ ឯវំ ហោតិ – ‘សក្កោម មយំ ឥមំ អធិករណំ វូបសមេតុំ ធម្មេន វិនយេន សត្ថុសាសនេនា’តិ, តេហិ, ភិក្ខវេ, អាវាសិកេហិ ភិក្ខូហិ អាគន្តុកា ភិក្ខូ ឯវមស្សុ វចនីយា – ‘សចេ តុម្ហេ, អាយស្មន្តោ, អម្ហាកំ ឥមំ អធិករណំ យថាជាតំ យថាសមុប្បន្នំ អារោចេស្សថ, យថា ច មយំ ឥមំ អធិករណំ វូបសមេស្សាម ធម្មេន វិនយេន សត្ថុសាសនេន តថា សុវូបសន្តំ ភវិស្សតិ។ ឯវំ មយំ ឥមំ អធិករណំ សម្បដិច្ឆិស្សាម។ នោ ចេ តុម្ហេ, អាយស្មន្តោ, អម្ហាកំ ឥមំ អធិករណំ យថាជាតំ យថាសមុប្បន្នំ អារោចេស្សថ, យថា ច មយំ ឥមំ អធិករណំ វូបសមេស្សាម ធម្មេន វិនយេន សត្ថុសាសនេន តថា ន សុវូបសន្តំ ភវិស្សតិ, ន មយំ ឥមំ អធិករណំ សម្បដិច្ឆិស្សាមា’តិ។ ឯវំ សុបរិគ្គហិតំ ខោ, ភិក្ខវេ, កត្វា អាវាសិកេហិ ភិក្ខូហិ តំ អធិករណំ សម្បដិច្ឆិតព្ពំ។

“តេហិ, ភិក្ខវេ, អាគន្តុកេហិ ភិក្ខូហិ អាវាសិកា ភិក្ខូ ឯវមស្សុ វចនីយា – ‘យថាជាតំ យថាសមុប្បន្នំ មយំ ឥមំ អធិករណំ អាយស្មន្តានំ អារោចេស្សាម។ សចេ អាយស្មន្តា សក្កោន្តិ ឯត្តកេន វា ឯត្តកេន វា អន្តរេន ឥមំ អធិករណំ វូបសមេតុំ ធម្មេន វិនយេន សត្ថុសាសនេន តថា សុវូបសន្តំ ភវិស្សតិ។ ឯវំ មយំ ឥមំ អធិករណំ អាយស្មន្តានំ និយ្យាទេស្សាម។ នោ ចេ អាយស្មន្តា សក្កោន្តិ ឯត្តកេន វា ឯត្តកេន វា អន្តរេន ឥមំ អធិករណំ វូបសមេតុំ ធម្មេន វិនយេន សត្ថុសាសនេន តថា ន សុវូបសន្តំ ភវិស្សតិ, ន មយំ ឥមំ អធិករណំ អាយស្មន្តានំ និយ្យាទេស្សាម ។ មយមេវ ឥមស្ស អធិករណស្ស សាមិនោ ភវិស្សាមា’តិ។ ឯវំ សុបរិគ្គហិតំ ខោ, ភិក្ខវេ, កត្វា អាគន្តុកេហិ ភិក្ខូហិ តំ អធិករណំ អាវាសិកានំ ភិក្ខូនំ និយ្យាទេតព្ពំ។

“តេ ចេ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូ សក្កោន្តិ តំ អធិករណំ វូបសមេតុំ, ឥទំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, អធិករណំ វូបសន្តំ។ កេន វូបសន្តំ? សម្មុខាវិនយេន។ កិញ្ច តត្ថ សម្មុខាវិនយស្មិំ? សង្ឃសម្មុខតា, ធម្មសម្មុខតា, វិនយសម្មុខតា, បុគ្គលសម្មុខតា...បេ.... ឯវំ វូបសន្តំ ចេ, ភិក្ខវេ, អធិករណំ ការកោ ឧក្កោដេតិ, ឧក្កោដនកំ បាចិត្តិយំ; ឆន្ទទាយកោ ខីយតិ, ខីយនកំ បាចិត្តិយំ។

ឧព្ពាហិកាយវូបសមនំ

២៣១. “តេហិ ចេ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូហិ តស្មិំ អធិករណេ វិនិច្ឆិយមានេ អនន្តានិ [អនគ្គានិ (សី.)] ចេវ ភស្សានិ ជាយន្តិ, ន ចេកស្ស [ន ចេតស្ស (ក.)] ភាសិតស្ស អត្ថោ វិញ្ញាយតិ, អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ឯវរូបំ អធិករណំ ឧព្ពាហិកាយ វូបសមេតុំ។ “ទសហង្គេហិ សមន្នាគតោ ភិក្ខុ ឧព្ពាហិកាយ សម្មន្និតព្ពោ – សីលវា ហោតិ, បាតិមោក្ខសំវរសំវុតោ វិហរតិ អាចារគោចរសម្បន្នោ អណុមត្តេសុ វជ្ជេសុ ភយទស្សាវី, សមាទាយ សិក្ខតិ សិក្ខាបទេសុ; ពហុស្សុតោ ហោតិ សុតធរោ សុតសន្និចយោ, យេ តេ ធម្មា អាទិកល្យាណា មជ្ឈេកល្យាណា បរិយោសានកល្យាណា សាត្ថំ សព្យញ្ជនំ កេវលបរិបុណ្ណំ បរិសុទ្ធំ ព្រហ្មចរិយំ អភិវទន្តិ, តថារូបស្ស ធម្មា ពហុស្សុតា ហោន្តិ, ធាតា [ធតា (សី. ស្យា.)] វចសា បរិចិតា មនសានុបេក្ខិតា ទិដ្ឋិយា សុប្បដិវិទ្ធា; ឧភយានិ ខោ បនស្ស បាតិមោក្ខានិ វិត្ថារេន ស្វាគតានិ ហោន្តិ សុវិភត្តានិ សុប្បវត្តីនិ សុវិនិច្ឆិតានិ សុត្តសោ អនុព្យញ្ជនសោ ; វិនយេ ខោ បន ឋិតោ [ឆេកោ (ក.)] ហោតិ អសំហីរោ; បដិពលោ ហោតិ ឧភោ អត្ថបច្ចត្ថិកេ អស្សាសេតុំ សញ្ញាបេតុំ និជ្ឈាបេតុំ បេក្ខេតុំ បសាទេតុំ; អធិករណសមុប្បាទវូបសមនកុសលោ ហោតិ; អធិករណំ ជានាតិ; អធិករណសមុទយំ ជានាតិ; អធិករណនិរោធំ ជានាតិ; អធិករណនិរោធគាមិនិបដិបទំ ជានាតិ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ឥមេហិ ទសហង្គេហិ សមន្នាគតំ ភិក្ខុំ ឧព្ពាហិកាយ សម្មន្និតុំ។ ឯវញ្ច បន, ភិក្ខវេ, សម្មន្និតព្ពោ។ បឋមំ ភិក្ខុ យាចិតព្ពោ, យាចិត្វា ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្ពោ –

២៣២. “សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ អម្ហាកំ ឥមស្មិំ អធិករណេ វិនិច្ឆិយមានេ អនន្តានិ ចេវ ភស្សានិ ជាយន្តិ, ន ចេកស្ស ភាសិតស្ស អត្ថោ វិញ្ញាយតិ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមញ្ច ឥត្ថន្នាមញ្ច ភិក្ខុំ សម្មន្នេយ្យ ឧព្ពាហិកាយ ឥមំ អធិករណំ វូបសមេតុំ។ ឯសា ញត្តិ។

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ អម្ហាកំ ឥមស្មិំ អធិករណេ វិនិច្ឆិយមានេ អនន្តានិ ចេវ ភស្សានិ ជាយន្តិ, ន ចេកស្ស ភាសិតស្ស អត្ថោ វិញ្ញាយតិ។ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមញ្ច ឥត្ថន្នាមញ្ច ភិក្ខុំ សម្មន្នតិ ឧព្ពាហិកាយ ឥមំ អធិករណំ វូបសមេតុំ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឥត្ថន្នាមស្ស ច ឥត្ថន្នាមស្ស ច ភិក្ខូនោ សម្មុតិ ឧព្ពាហិកាយ ឥមំ អធិករណំ វូបសមេតុំ, សោ តុណ្ហស្ស; យស្ស នក្ខមតិ, សោ ភាសេយ្យ។

“សម្មតោ សង្ឃេន ឥត្ថន្នាមោ ច ឥត្ថន្នាមោ ច ភិក្ខុ ឧព្ពាហិកាយ ឥមំ អធិករណំ វូបសមេតុំ។ ខមតិ សង្ឃស្ស, តស្មា តុណ្ហី, ឯវមេតំ ធារយាមី”តិ។

“តេ ចេ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូ សក្កោន្តិ តំ អធិករណំ ឧព្ពាហិកាយ វូបសមេតុំ, ឥទំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, អធិករណំ វូបសន្តំ។ កេន វូបសន្តំ? សម្មុខាវិនយេន។ កិញ្ច តត្ថ សម្មុខាវិនយស្មិំ? ធម្មសម្មុខតា, វិនយសម្មុខតា, បុគ្គលសម្មុខតា...បេ.... ឯវំ វូបសន្តំ ចេ, ភិក្ខវេ, អធិករណំ ការកោ ឧក្កោដេតិ, ឧក្កោដនកំ បាចិត្តិយំ។

២៣៣. “តេហិ ចេ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូហិ តស្មិំ អធិករណេ វិនិច្ឆិយមានេ តត្រាស្ស ភិក្ខុ ធម្មកថិកោ, តស្ស នេវ សុត្តំ អាគតំ ហោតិ, នោ សុត្តវិភង្គោ, សោ អត្ថំ អសល្លក្ខេន្តោ ព្យញ្ជនច្ឆាយាយ អត្ថំ បដិពាហតិ, ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន តេ ភិក្ខូ ញាបេតព្ពា –

“សុណន្តុ មេ អាយស្មន្តា។ អយំ ឥត្ថន្នាមោ ភិក្ខុ ធម្មកថិកោ។ ឥមស្ស នេវ សុត្តំ អាគតំ ហោតិ, នោ សុត្តវិភង្គោ។ សោ អត្ថំ អសល្លក្ខេន្តោ ព្យញ្ជនច្ឆាយាយ អត្ថំ បដិពាហតិ។ យទាយស្មន្តានំ បត្តកល្លំ , ឥត្ថន្នាមំ ភិក្ខុំ វុដ្ឋាបេត្វា អវសេសា ឥមំ អធិករណំ វូបសមេយ្យាមាតិ។

“តេ ចេ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូ តំ ភិក្ខុំ វុដ្ឋាបេត្វា សក្កោន្តិ តំ អធិករណំ វូបសមេតុំ, ឥទំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, អធិករណំ វូបសន្តំ។ កេន វូបសន្តំ? សម្មុខាវិនយេន។ កិញ្ច តត្ថ សម្មុខាវិនយស្មិំ? ធម្មសម្មុខតា, វិនយសម្មុខតា, បុគ្គលសម្មុខតា...បេ.... ឯវំ វូបសន្តំ ចេ, ភិក្ខវេ, អធិករណំ ការកោ ឧក្កោដេតិ, ឧក្កោដនកំ បាចិត្តិយំ។

“តេហិ ចេ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូហិ តស្មិំ អធិករណេ វិនិច្ឆិយមានេ តត្រាស្ស ភិក្ខុ ធម្មកថិកោ, តស្ស សុត្តញ្ហិ ខោ អាគតំ ហោតិ, នោ សុត្តវិភង្គោ, សោ អត្ថំ អសល្លក្ខេន្តោ ព្យញ្ជនច្ឆាយាយ អត្ថំ បដិពាហតិ, ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន តេ ភិក្ខូ ញាបេតព្ពា –

“សុណន្តុ មេ អាយស្មន្តា។ អយំ ឥត្ថន្នាមោ ភិក្ខុ ធម្មកថិកោ។ ឥមស្ស សុត្តញ្ហិ ខោ អាគតំ ហោតិ, នោ សុត្តវិភង្គោ។ សោ អត្ថំ អសល្លក្ខេន្តោ ព្យញ្ជនច្ឆាយាយ អត្ថំ បដិពាហតិ។ យទាយស្មន្តានំ បត្តកល្លំ, ឥត្ថន្នាមំ ភិក្ខុំ វុដ្ឋាបេត្វា អវសេសា ឥមំ អធិករណំ វូបសមេយ្យាមាតិ។

“តេ ចេ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូ តំ ភិក្ខុំ វុដ្ឋាបេត្វា សក្កោន្តិ តំ អធិករណំ វូបសមេតុំ, ឥទំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, អធិករណំ វូបសន្តំ។ កេន វូបសន្តំ? សម្មុខាវិនយេន។ កិញ្ច តត្ថ សម្មុខាវិនយស្មិំ? ធម្មសម្មុខតា, វិនយសម្មុខតា, បុគ្គលសម្មុខតា...បេ.... ឯវំ វូបសន្តំ ចេ, ភិក្ខវេ, អធិករណំ ការកោ ឧក្កោដេតិ, ឧក្កោដនកំ បាចិត្តិយំ។

យេភុយ្យសិកាវិនយោ

២៣៤. “តេ ចេ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូ ន សក្កោន្តិ តំ អធិករណំ ឧព្ពាហិកាយ វូបសមេតុំ, តេហិ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូហិ តំ អធិករណំ សង្ឃស្ស និយ្យាទេតព្ពំ – ‘ន មយំ [ន ច មយំ (ក.)], ភន្តេ, សក្កោម ឥមំ អធិករណំ ឧព្ពាហិកាយ វូបសមេតុំ, សង្ឃោវ ឥមំ អធិករណំ វូបសមេតូ’តិ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ឯវរូបំ អធិករណំ យេភុយ្យសិកាយ វូបសមេតុំ។ បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតោ ភិក្ខុ សលាកគ្គាហាបកោ សម្មន្និតព្ពោ – យោ ន ឆន្ទាគតិំ គច្ឆេយ្យ, ន ទោសាគតិំ គច្ឆេយ្យ, ន មោហាគតិំ គច្ឆេយ្យ, ន ភយាគតិំ គច្ឆេយ្យ, គហិតាគហិតញ្ច ជានេយ្យ...បេ.... ឯវញ្ច បន, ភិក្ខវេ, សម្មន្និតព្ពោ។ បឋមំ ភិក្ខុ យាចិតព្ពោ, យាចិត្វា ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្ពោ –

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ ភិក្ខុំ សលាកគ្គាហាបកំ សម្មន្នេយ្យ។ ឯសា ញត្តិ។

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ ភិក្ខុំ សលាកគ្គាហាបកំ សម្មន្នតិ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ សលាកគ្គាហាបកស្ស សម្មុតិ, សោ តុណ្ហស្ស; យស្ស នក្ខមតិ, សោ ភាសេយ្យ។

“សម្មតោ សង្ឃេន ឥត្ថន្នាមោ ភិក្ខុ សលាកគ្គាហាបកោ។ ខមតិ សង្ឃស្ស, តស្មា តុណ្ហី, ឯវមេតំ ធារយាមី”តិ។

“តេន សលាកគ្គាហាបកេន ភិក្ខុនា សលាកា គាហេតព្ពា។ យថា ពហុតរា ភិក្ខូ ធម្មវាទិនោ វទន្តិ តថា តំ អធិករណំ វូបសមេតព្ពំ។ ឥទំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, អធិករណំ វូបសន្តំ។ កេន វូបសន្តំ? សម្មុខាវិនយេន ច, យេភុយ្យសិកាយ ច។ កិញ្ច តត្ថ សម្មុខាវិនយស្មិំ? សង្ឃសម្មុខតា, ធម្មសម្មុខតា, វិនយសម្មុខតា, បុគ្គលសម្មុខតា។ កា ច តត្ថ សង្ឃសម្មុខតា? យាវតិកា ភិក្ខូ កម្មប្បត្តា តេ អាគតា ហោន្តិ, ឆន្ទារហានំ ឆន្ទោ អាហដោ ហោតិ, សម្មុខីភូតា ន បដិក្កោសន្តិ – អយំ តត្ថ សង្ឃសម្មុខតា។ កា ច តត្ថ ធម្មសម្មុខតា, វិនយសម្មុខតា? យេន ធម្មេន យេន វិនយេន យេន សត្ថុសាសនេន តំ អធិករណំ វូបសម្មតិ – អយំ តត្ថ ធម្មសម្មុខតា, វិនយសម្មុខតា ។ កា ច តត្ថ បុគ្គលសម្មុខតា? យោ ច វិវទតិ, យេន ច វិវទតិ, ឧភោ អត្ថបច្ចត្ថិកា សម្មុខីភូតា ហោន្តិ – អយំ តត្ថ បុគ្គលសម្មុខតា។ កា ច តត្ថ យេភុយ្យសិកាយ? យា យេភុយ្យសិកាកម្មស្ស កិរិយា ករណំ ឧបគមនំ អជ្ឈុបគមនំ អធិវាសនា អប្បដិក្កោសនា – អយំ តត្ថ យេភុយ្យសិកាយ។ ឯវំ វូបសន្តំ ចេ, ភិក្ខវេ, អធិករណំ ការកោ ឧក្កោដេតិ, ឧក្កោដនកំ បាចិត្តិយំ; ឆន្ទទាយកោ ខីយតិ, ខីយនកំ បាចិត្តិយ”ន្តិ។

តិវិធសលាកគ្គាហោ

២៣៥. តេន ខោ បន សមយេន សាវត្ថិយា ឯវំ ជាតំ ឯវំ សមុប្បន្នំ អធិករណំ ហោតិ។ អថ ខោ តេ ភិក្ខូ – អសន្តុដ្ឋា សាវត្ថិយា សង្ឃស្ស អធិករណវូបសមនេន – អស្សោសុំ ខោ អមុកស្មិំ កិរ អាវាសេ សម្ពហុលា ថេរា វិហរន្តិ ពហុស្សុតា អាគតាគមា ធម្មធរា វិនយធរា មាតិកាធរា បណ្ឌិតា វិយត្តា មេធាវិនោ លជ្ជិនោ កុក្កុច្ចកា សិក្ខាកាមា។ តេ ចេ ថេរា ឥមំ អធិករណំ វូបសមេយ្យុំ ធម្មេន វិនយេន សត្ថុសាសនេន, ឯវមិទំ អធិករណំ សុវូបសន្តំ អស្សាតិ។ អថ ខោ តេ ភិក្ខូ តំ អាវាសំ គន្ត្វា តេ ថេរេ ឯតទវោចុំ – “ឥទំ, ភន្តេ, អធិករណំ ឯវំ ជាតំ, ឯវំ សមុប្បន្នំ។ សាធុ, ភន្តេ, ថេរា ឥមំ អធិករណំ វូបសមេន្តុ ធម្មេន វិនយេន សត្ថុសាសនេន, យថយិទំ

អធិករណំ សុវូបសន្តំ អស្សា”តិ។ អថ ខោ តេ ថេរា – យថា សាវត្ថិយា សង្ឃេន អធិករណំ វូបសមិតំ តថា សុវូបសន្តន្តិ [យថា សុវូបសន្តំ (សី. ស្យា.)] – តថា តំ អធិករណំ វូបសមេសុំ ។

អថ ខោ តេ ភិក្ខូ – អសន្តុដ្ឋា សាវត្ថិយា សង្ឃស្ស អធិករណវូបសមនេន, អសន្តុដ្ឋា សម្ពហុលានំ ថេរានំ អធិករណវូបសមនេន – អស្សោសុំ ខោ អមុកស្មិំ កិរ អាវាសេ តយោ ថេរា វិហរន្តិ...បេ.... ទ្វេ ថេរា វិហរន្តិ...បេ.... ឯកោ ថេរោ វិហរតិ ពហុស្សុតោ អាគតាគមោ ធម្មធរោ វិនយធរោ មាតិកាធរោ បណ្ឌិតោ វិយត្តោ មេធាវី លជ្ជី កុក្កុច្ចកោ សិក្ខាកាមោ។ សោ ចេ ថេរោ ឥមំ អធិករណំ វូបសមេយ្យ ធម្មេន វិនយេន សត្ថុសាសនេន, ឯវមិទំ អធិករណំ សុវូបសន្តំ អស្សាតិ។ អថ ខោ តេ ភិក្ខូ តំ អាវាសំ គន្ត្វា តំ ថេរំ ឯតទវោចុំ – “ឥទំ, ភន្តេ, អធិករណំ ឯវំ ជាតំ, ឯវំ សមុប្បន្នំ។ សាធុ, ភន្តេ, ថេរោ ឥមំ អធិករណំ វូបសមេតុ ធម្មេន វិនយេន សត្ថុសាសនេន, យថយិទំ អធិករណំ សុវូបសន្តំ អស្សា”តិ។ អថ ខោ សោ ថេរោ – យថា សាវត្ថិយា សង្ឃេន អធិករណំ វូបសមិតំ, យថា សម្ពហុលេហិ ថេរេហិ អធិករណំ វូបសមិតំ, យថា តីហិ ថេរេហិ អធិករណំ វូបសមិតំ, យថា ទ្វីហិ ថេរេហិ អធិករណំ វូបសមិតំ, តថា សុវូបសន្តន្តិ – តថា តំ អធិករណំ វូបសមេសិ។

អថ ខោ តេ ភិក្ខូ អសន្តុដ្ឋា សាវត្ថិយា សង្ឃស្ស អធិករណវូបសមនេន, អសន្តុដ្ឋា សម្ពហុលានំ ថេរានំ អធិករណវូបសមនេន, អសន្តុដ្ឋា តិណ្ណំ ថេរានំ អធិករណវូបសមនេន, អសន្តុដ្ឋា ទ្វិន្នំ ថេរានំ អធិករណវូបសមនេន, អសន្តុដ្ឋា ឯកស្ស ថេរស្ស អធិករណវូបសមនេន, យេន ភគវា តេនុបសង្កមឹសុ, ឧបសង្កមិត្វា ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ...បេ.... “និហតមេតំ, ភិក្ខវេ, អធិករណំ សន្តំ វូបសន្តំ សុវូបសន្តំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, តេសំ ភិក្ខូនំ សញ្ញត្តិយា តយោ សលាកគ្គាហេ – គូឡ្ហកំ, សកណ្ណជប្បកំ, វិវដកំ។

“កថញ្ច , ភិក្ខវេ, គូឡ្ហកោ សលាកគ្គាហោ ហោតិ? តេន សលាកគ្គាហាបកេន ភិក្ខុនា សលាកាយោ វណ្ណាវណ្ណាយោ កត្វា ឯកមេកោ ភិក្ខុ ឧបសង្កមិត្វា ឯវមស្ស វចនីយោ – ‘អយំ ឯវំវាទិស្ស សលាកា, អយំ ឯវំវាទិស្ស សលាកា។ យំ ឥច្ឆសិ តំ គណ្ហាហី’តិ។ គហិតេ វត្តព្ពោ – ‘មា ច កស្សចិ ទស្សេហី’តិ។ សចេ ជានាតិ – អធម្មវាទី ពហុតរាតិ, ទុគ្គហោតិ, បច្ចុក្កឌ្ឍិតព្ពំ។ សចេ ជានាតិ – ធម្មវាទី ពហុតរាតិ, សុគ្គហោតិ, សាវេតព្ពំ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, គូឡ្ហកោ សលាកគ្គាហោ ហោតិ។

“កថញ្ច, ភិក្ខវេ, សកណ្ណជប្បកោ សលាកគ្គាហោ ហោតិ? តេន សលាកគ្គាហាបកេន ភិក្ខុនា ឯកមេកស្ស ភិក្ខុនោ ឧបកណ្ណកេ អារោចេតព្ពំ – ‘អយំ ឯវំវាទិស្ស សលាកា, អយំ ឯវំវាទិស្ស សលាកា។ យំ ឥច្ឆសិ តំ គណ្ហាហី’តិ។ គហិតេ វត្តព្ពោ – ‘មា ច កស្សចិ អារោចេហី’តិ។ សចេ ជានាតិ – អធម្មវាទី ពហុតរាតិ, ទុគ្គហោតិ, បច្ចុក្កឌ្ឍិតព្ពំ។ សចេ ជានាតិ – ធម្មវាទី ពហុតរាតិ, សុគ្គហោតិ, សាវេតព្ពំ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, សកណ្ណជប្បកោ សលាកគ្គាហោ ហោតិ។

“កថញ្ច, ភិក្ខវេ, វិវដកោ សលាកគ្គាហោ ហោតិ? សចេ ជានាតិ – ធម្មវាទី ពហុតរាតិ, វិស្សដ្ឋេនេវ វិវដេន គាហេតព្ពោ ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, វិវដកោ សលាកគ្គាហោ ហោតិ។ ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, តយោ សលាកគ្គាហា”តិ។

សតិវិនយោ

២៣៦. [បរិ. ២៩២-២៩៣, ៣០៧ អាទយោ] “អនុវាទាធិករណំ កតិហិ សមថេហិ សម្មតិ? អនុវាទាធិករណំ ចតូហិ សមថេហិ សម្មតិ – សម្មុខាវិនយេន ច, សតិវិនយេន ច, អមូឡ្ហវិនយេន ច, តស្សបាបិយសិកាយ ច។ សិយា អនុវាទាធិករណំ ទ្វេ សមថេ អនាគម្ម – អមូឡ្ហវិនយញ្ច, តស្សបាបិយសិកញ្ច; ទ្វីហិ សមថេហិ សម្មេយ្យ – សម្មុខាវិនយេន ច, សតិវិនយេន ចាតិ? សិយាតិស្ស វចនីយំ។ យថា កថំ វិយ? ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូ ភិក្ខុំ អមូលិកាយ សីលវិបត្តិយា អនុទ្ធំសេន្តិ។ តស្ស ខោ, ភិក្ខវេ [តស្ស ខោ តំ ភិក្ខវេ (ស្យា. ក.)], ភិក្ខុនោ សតិវេបុល្លប្បត្តស្ស សតិវិនយោ ទាតព្ពោ។ ឯវញ្ច បន, ភិក្ខវេ, ទាតព្ពោ –

“តេន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនា សង្ឃំ ឧបសង្កមិត្វា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា...បេ.... ឯវមស្ស វចនីយោ – ‘មំ, ភន្តេ, ភិក្ខូ អមូលិកាយ សីលវិបត្តិយា អនុទ្ធំសេន្តិ។ សោហំ, ភន្តេ , សតិវេបុល្លប្បត្តោ សង្ឃំ សតិវិនយំ យាចាមី’តិ។ ទុតិយម្បិ យាចិតព្ពោ។ តតិយម្បិ យាចិតព្ពោ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្ពោ –

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ ភិក្ខូ ឥត្ថន្នាមំ ភិក្ខុំ អមូលិកាយ សីលវិបត្តិយា អនុទ្ធំសេន្តិ។ សោ សតិវេបុល្លប្បត្តោ សង្ឃំ សតិវិនយំ យាចតិ ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ សតិវេបុល្លប្បត្តស្ស សតិវិនយំ ទទេយ្យ។ ឯសា ញត្តិ។

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ ភិក្ខូ ឥត្ថន្នាមំ ភិក្ខុំ អមូលិកាយ សីលវិបត្តិយា អនុទ្ធំសេន្តិ។ សោ សតិវេបុល្លប្បត្តោ សង្ឃំ សតិវិនយំ យាចតិ។ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ សតិវេបុល្លប្បត្តស្ស សតិវិនយំ ទេតិ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ សតិវេបុល្លប្បត្តស្ស សតិវិនយស្ស ទានំ, សោ តុណ្ហស្ស; យស្ស នក្ខមតិ, សោ ភាសេយ្យ។

“ទុតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ...បេ.... តតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ...បេ....។

“ទិន្នោ សង្ឃេន ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ សតិវេបុល្លប្បត្តស្ស សតិវិនយោ។ ខមតិ សង្ឃស្ស, តស្មា តុណ្ហី, ឯវមេតំ ធារយាមី”តិ។

“ឥទំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, អធិករណំ វូបសន្តំ។ កេន វូបសន្តំ? សម្មុខាវិនយេន ច សតិវិនយេន ច។ កិញ្ច តត្ថ សម្មុខាវិនយស្មិំ? សង្ឃសម្មុខតា, ធម្មសម្មុខតា , វិនយសម្មុខតា, បុគ្គលសម្មុខតា...បេ.... កា ច តត្ថ បុគ្គលសម្មុខតា? យោ ច អនុវទតិ, យញ្ច អនុវទតិ, ឧភោ សម្មុខីភូតា ហោន្តិ – អយំ តត្ថ បុគ្គលសម្មុខតា។ កិញ្ច តត្ថ សតិវិនយស្មិំ? យា សតិវិនយស្ស កម្មស្ស កិរិយា ករណំ ឧបគមនំ អជ្ឈុបគមនំ អធិវាសនា អប្បដិក្កោសនា – ឥទំ តត្ថ សតិវិនយស្មិំ។ ឯវំ វូបសន្តំ ចេ, ភិក្ខវេ, អធិករណំ ការកោ ឧក្កោដេតិ, ឧក្កោដនកំ បាចិត្តិយំ; ឆន្ទទាយកោ ខីយតិ, ខីយនកំ បាចិត្តិយំ។

អមូឡ្ហវិនយោ

២៣៧. “សិយា អនុវាទាធិករណំ ទ្វេ សមថេ អនាគម្ម – សតិវិនយញ្ច, តស្សបាបិយសិកញ្ច; ទ្វីហិ សមថេហិ សម្មេយ្យ – សម្មុខាវិនយេន ច, អមូឡ្ហវិនយេន ចាតិ? សិយាតិស្ស វចនីយំ។ យថា កថំ វិយ? ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ឧម្មត្តកោ ហោតិ ចិត្តវិបរិយាសកតោ ។ តេន ឧម្មត្តកេន ចិត្តវិបរិយាសកតេន ពហុំ អស្សាមណកំ អជ្ឈាចិណ្ណំ ហោតិ ភាសិតបរិក្កន្តំ។ តំ ភិក្ខូ ឧម្មត្តកេន ចិត្តវិបរិយាសកតេន អជ្ឈាចិណ្ណេន អាបត្តិយា ចោទេន្តិ – ‘សរតាយស្មា ឯវរូបិំ អាបត្តិំ អាបជ្ជិតា’តិ។ សោ ឯវំ វទេតិ – ‘អហំ ខោ, អាវុសោ, ឧម្មត្តកោ អហោសិំ ចិត្តវិបរិយាសកតោ។ តេន មេ ឧម្មត្តកេន ចិត្តវិបរិយាសកតេន ពហុំ អស្សាមណកំ អជ្ឈាចិណ្ណំ ភាសិតបរិក្កន្តំ។ នាហំ តំ សរាមិ។ មូឡ្ហេន មេ ឯតំ កត’ន្តិ។ ឯវម្បិ នំ វុច្ចមានា ចោទេន្តេវ – ‘សរតាយស្មា ឯវរូបិំ អាបត្តិំ អាបជ្ជិតា’តិ។ “តស្ស ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ អមូឡ្ហស្ស អមូឡ្ហវិនយោ ទាតព្ពោ។ ឯវញ្ច បន, ភិក្ខវេ, ទាតព្ពោ –

“តេន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនា សង្ឃំ ឧបសង្កមិត្វា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា...បេ.... ឯវមស្ស វចនីយោ – ‘អហំ, ភន្តេ, ឧម្មត្តកោ អហោសិំ ចិត្តវិបរិយាសកតោ។ តេន មេ ឧម្មត្តកេន ចិត្តវិបរិយាសកតេន ពហុំ អស្សាមណកំ អជ្ឈាចិណ្ណំ ភាសិតបរិក្កន្តំ។ មំ ភិក្ខូ ឧម្មត្តកេន ចិត្តវិបរិយាសកតេន អជ្ឈាចិណ្ណេន អាបត្តិយា ចោទេន្តិ – ‘សរតាយស្មា ឯវរូបិំ អាបត្តិំ អាបជ្ជិតា’តិ។ ត្យាហំ ឯវំ វទាមិ – ‘អហំ ខោ, អាវុសោ, ឧម្មត្តកោ អហោសិំ ចិត្តវិបរិយាសកតោ។ តេន មេ ឧម្មត្តកេន ចិត្តវិបរិយាសកតេន ពហុំ អស្សាមណកំ អជ្ឈាចិណ្ណំ ភាសិតបរិក្កន្តំ។ នាហំ តំ សរាមិ។ មូឡ្ហេន មេ ឯតំ កត’ន្តិ ។ ឯវម្បិ មំ វុច្ចមានា ចោទេន្តេវ – ‘សរតាយស្មា ឯវរូបិំ អាបត្តិំ អាបជ្ជិតា’តិ។ ‘សោហំ, ភន្តេ, អមូឡ្ហោ សង្ឃំ អមូឡ្ហវិនយំ យាចាមី’តិ។ ទុតិយម្បិ យាចិតព្ពោ។ តតិយម្បិ យាចិតព្ពោ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្ពោ –

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ អយំ ឥត្ថន្នាមោ ភិក្ខុ ឧម្មត្តកោ អហោសិ ចិត្តវិបរិយាសកតោ។ តេន ឧម្មត្តកេន ចិត្តវិបរិយាសកតេន ពហុំ អស្សាមណកំ អជ្ឈាចិណ្ណំ ភាសិតបរិក្កន្តំ។ តំ ភិក្ខូ ឧម្មត្តកេន ចិត្តវិបរិយាសកតេន អជ្ឈាចិណ្ណេន អាបត្តិយា ចោទេន្តិ – ‘សរតាយស្មា ឯវរូបិំ អាបត្តិំ អាបជ្ជិតា’តិ។ សោ ឯវំ វទេតិ – ‘អហំ ខោ, អាវុសោ, ឧម្មត្តកោ អហោសិំ ចិត្តវិបរិយាសកតោ។ តេន មេ ឧម្មត្តកេន ចិត្តវិបរិយាសកតេន ពហុំ អស្សាមណកំ អជ្ឈាចិណ្ណំ ភាសិតបរិក្កន្តំ។ នាហំ តំ សរាមិ។ មូឡ្ហេន មេ ឯតំ កត’ន្តិ។ ឯវម្បិ នំ វុច្ចមានា ចោទេន្តេវ – ‘សរតាយស្មា ឯវរូបិំ អាបត្តិំ អាបជ្ជិតា’តិ។ សោ អមូឡ្ហោ សង្ឃំ អមូឡ្ហវិនយំ យាចតិ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ អមូឡ្ហស្ស អមូឡ្ហវិនយំ ទទេយ្យ។ ឯសា ញត្តិ។

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ អយំ ឥត្ថន្នាមោ ភិក្ខុ ឧម្មត្តកោ អហោសិ ចិត្តវិបរិយាសកតោ។ តេន ឧម្មត្តកេន ចិត្តវិបរិយាសកតេន ពហុំ អស្សាមណកំ អជ្ឈាចិណ្ណំ ភាសិតបរិក្កន្តំ។ តំ ភិក្ខូ ឧម្មត្តកេន ចិត្តវិបរិយាសកតេន អជ្ឈាចិណ្ណេន អាបត្តិយា ចោទេន្តិ – ‘សរតាយស្មា ឯវរូបិំ អាបត្តិំ អាបជ្ជិតា’តិ ។ សោ ឯវំ វទេតិ – ‘អហំ ខោ, អាវុសោ, ឧម្មត្តកោ អហោសិំ ចិត្តវិបរិយាសកតោ។ តេន មេ ឧម្មត្តកេន ចិត្ត

វិបរិយាសកតេន ពហុំ អស្សាមណកំ អជ្ឈាចិណ្ណំ ភាសិតបរិក្កន្តំ។ នាហំ តំ សរាមិ។ មូឡ្ហេន មេ ឯតំ កត’ន្តិ។ ឯវម្បិ នំ វុច្ចមានា ចោទេន្តេវ – ‘សរតាយស្មា ឯវរូបឹ អាបត្តឹ អាបជ្ជិតា’តិ។ សោ អមូឡ្ហោ សង្ឃំ អមូឡ្ហវិនយំ យាចតិ។ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ អមូឡ្ហស្ស អមូឡ្ហវិនយំ ទេតិ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ អមូឡ្ហស្ស អមូឡ្ហវិនយស្ស ទានំ, សោ តុណ្ហស្ស; យស្ស នក្ខមតិ, សោ ភាសេយ្យ។

“ទុតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ...បេ.... តតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ...បេ....។

“ទិន្នោ សង្ឃេន ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ អមូឡ្ហស្ស អមូឡ្ហវិនយោ។ ខមតិ សង្ឃស្ស, តស្មា តុណ្ហី, ឯវមេតំ ធារយាមី”តិ។

“ឥទំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, អធិករណំ វូបសន្តំ។ កេន វូបសន្តំ? សម្មុខាវិនយេន ច, អមូឡ្ហវិនយេន ច។ កិញ្ច តត្ថ សម្មុខាវិនយស្មឹ? សង្ឃសម្មុខតា, ធម្មសម្មុខតា, វិនយសម្មុខតា, បុគ្គលសម្មុខតា...បេ.... កិញ្ច តត្ថ អមូឡ្ហវិនយស្មឹ ? យា អមូឡ្ហវិនយស្ស កម្មស្ស កិរិយា ករណំ ឧបគមនំ អជ្ឈុបគមនំ អធិវាសនា អប្បដិក្កោសនា – ឥទំ តត្ថ អមូឡ្ហវិនយស្មឹ។ ឯវំ វូបសន្តំ ចេ, ភិក្ខវេ, អធិករណំ ការកោ ឧក្កោដេតិ, ឧក្កោដនកំ បាចិត្តិយំ; ឆន្ទទាយកោ ខីយតិ, ខីយនកំ បាចិត្តិយំ។

តស្សបាបិយសិកាវិនយោ

២៣៨. “សិយា អនុវាទាធិករណំ ទ្វេ សមថេ អនាគម្ម – សតិវិនយញ្ច, អមូឡ្ហវិនយញ្ច ; ទ្វីហិ សមថេហិ សម្មេយ្យ – សម្មុខាវិនយេន ច, តស្សបាបិយសិកាយ ចាតិ? សិយាតិស្ស វចនីយំ។ យថា កថំ វិយ? ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ភិក្ខុំ សង្ឃមជ្ឈេ គរុកាយ អាបត្តិយា ចោទេតិ – ‘សរតាយស្មា ឯវរូបឹ គរុកំ អាបត្តឹ អាបជ្ជិតា, បារាជិកំ វា បារាជិកសាមន្តំ វា’តិ។ សោ ឯវំ វទេតិ – ‘ន ខោ អហំ, អាវុសោ, សរាមិ ឯវរូបឹ គរុកំ អាបត្តឹ អាបជ្ជិតា, បារាជិកំ វា បារាជិកសាមន្តំ វា’តិ។ តមេនំ សោ និព្ពេឋេន្តំ អតិវេឋេតិ – ‘ឥង្ឃាយស្មា សាធុកមេវ ជានាហិ, យទិ សរសិ ឯវរូបឹ គរុកំ អាបត្តឹ អាបជ្ជិតា, បារាជិកំ វា បារាជិកសាមន្តំ វា’តិ។ សោ ឯវំ វទេតិ – ‘ន ខោ អហំ, អាវុសោ, សរាមិ ឯវរូបឹ គរុកំ អាបត្តឹ អាបជ្ជិតា, បារាជិកំ វា បារាជិកសាមន្តំ វា។ សរាមិ ច ខោ អហំ, អាវុសោ, ឯវរូបឹ អប្បមត្តិកំ អាបត្តឹ អាបជ្ជិតា’តិ។ តមេនំ សោ និព្ពេឋេន្តំ អតិវេឋេតិ – ‘ឥង្ឃាយស្មា សាធុកមេវ ជានាហិ, យទិ សរសិ ឯវរូបឹ គរុកំ អាបត្តឹ អាបជ្ជិតា, បារាជិកំ វា បារាជិកសាមន្តំ វា’តិ។ សោ ឯវំ វទេតិ – ‘ឥមញ្ហិ នាមាហំ, អាវុសោ, អប្បមត្តិកំ អាបត្តឹ អាបជ្ជិត្វា អបុដ្ឋោ បដិជានិស្សាមិ។ កឹ បនាហំ ឯវរូបឹ គរុកំ អាបត្តឹ អាបជ្ជិត្វា, បារាជិកំ វា បារាជិកសាមន្តំ វា, បុដ្ឋោ ន បដិជានិស្សាមី’តិ? សោ ឯវំ វទេតិ – ‘ឥមញ្ហិ នាម ត្វំ, អាវុសោ, អប្បមត្តិកំ អាបត្តឹ អាបជ្ជិត្វា អបុដ្ឋោ ន បដិជានិស្សសិ។ កឹ បន ត្វំ ឯវរូបឹ គរុកំ អាបត្តឹ អាបជ្ជិត្វា, បារាជិកំ វា បារាជិកសាមន្តំ វា, អបុដ្ឋោ បដិជានិស្សសិ? ឥង្ឃាយស្មា សាធុកមេវ ជានាហិ, យទិ សរសិ ឯវរូបឹ គរុកំ អាបត្តឹ អាបជ្ជិតា, បារាជិកំ វា បារាជិកសាមន្តំ វា’តិ។ សោ ឯវំ វទេសិ – ‘សរាមិ ខោ អហំ, អាវុសោ, ឯវរូបឹ គរុកំ អាបត្តឹ អាបជ្ជិតា, បារាជិកំ វា បារាជិកសាមន្តំ វា។ ទវា មេ ឯតំ វុត្តំ, រវា មេ ឯតំ វុត្តំ – នាហំ តំ សរាមិ ឯវរូបឹ គរុកំ អាបត្តឹ អាបជ្ជិតា, បារាជិកំ វា បារាជិកសាមន្តំ វា’តិ។ តស្ស ខោ, ភិក្ខវេ [តស្ស ខោ តំ ភិក្ខវេ (ក.) តស្ស ខ្វតំ ភិក្ខវេ (ស្យា.)], ភិក្ខុនោ តស្សបាបិយសិកាកម្មំ កាតព្ពំ។ ឯវញ្ច បន, ភិក្ខវេ, កាតព្ពំ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្ពោ –

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ សង្ឃោ។ អយំ ឥត្ថន្នាមោ ភិក្ខុ សង្ឃមជ្ឈេ គរុកាយ អាបត្តិយា អនុយុញ្ជិយមានោ អវជានិត្វា បដិជានាតិ, បដិជានិត្វា អវជានាតិ, អញ្ញេនាញ្ញំ បដិចរតិ, សម្បជានមុសា ភាសតិ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ តស្សបាបិយសិកាកម្មំ ករេយ្យ។ ឯសា ញត្តិ។

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ អយំ ឥត្ថន្នាមោ ភិក្ខុ សង្ឃមជ្ឈេ គរុកាយ អាបត្តិយា អនុយុញ្ជិយមានោ អវជានិត្វា បដិជានាតិ, បដិជានិត្វា អវជានាតិ, អញ្ញេនាញ្ញំ បដិចរតិ, សម្បជានមុសា ភាសតិ។ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ តស្សបាបិយសិកាកម្មំ ករោតិ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ តស្សបាបិយសិកាកម្មស្ស ករណំ, សោ តុណ្ហស្ស; យស្ស នក្ខមតិ, សោ ភាសេយ្យ។

“ទុតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ...បេ.... តតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ...បេ....។

“កតំ សង្ឃេន ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ តស្សបាបិយសិកាកម្មំ។ ខមតិ សង្ឃស្ស, តស្មា តុណ្ហី, ឯវមេតំ ធារយាមី”តិ។

“ឥទំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, អធិករណំ វូបសន្តំ។ កេន វូបសន្តំ? សម្មុខាវិនយេន ច, តស្សបាបិយសិកាយ ច។ កិញ្ច តត្ថ សម្មុខាវិនយស្មិំ? សង្ឃសម្មុខតា, ធម្មសម្មុខតា, វិនយសម្មុខតា…បេ… កា ច តត្ថ តស្សបាបិយសិកាយ? យា តស្សបាបិយសិកាកម្មស្ស កិរិយា ករណំ ឧបគមនំ អជ្ឈុបគមនំ អធិវាសនា អប្បដិក្កោសនា – អយំ តត្ថ តស្សបាបិយសិកាយ។ ឯវំ វូបសន្តំ ចេ, ភិក្ខវេ, អធិករណំ ការកោ ឧក្កោដេតិ, ឧក្កោដនកំ បាចិត្តិយំ; ឆន្ទទាយកោ ខីយតិ, ខីយនកំ បាចិត្តិយំ។

បដិញ្ញាតករណំ

២៣៩. [បរិ. ២៩៥, ៣០៦, ៣០៨ អាទយោ] “អាបត្តាធិករណំ កតិហិ សមថេហិ សម្មតិ? អាបត្តាធិករណំ តីហិ សមថេហិ សម្មតិ – សម្មុខាវិនយេន ច, បដិញ្ញាតករណេន ច, តិណវត្ថារកេន ច។ សិយា អាបត្តាធិករណំ ឯកំ សមថំ អនាគម្ម – តិណវត្ថារកំ, ទ្វីហិ សមថេហិ សម្មេយ្យ – សម្មុខាវិនយេន ច, បដិញ្ញាតករណេន ចាតិ? សិយាតិស្ស វចនីយំ។ យថា កថំ វិយ? ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ លហុកំ អាបត្តិំ អាបន្នោ ហោតិ។ តេន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនា ឯកំ ភិក្ខុំ ឧបសង្កមិត្វា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា ឧក្កុដិកំ និសីទិត្វា អញ្ជលិំ បគ្គហេត្វា ឯវមស្ស វចនីយោ – ‘អហំ, អាវុសោ, ឥត្ថន្នាមំ អាបត្តិំ អាបន្នោ; តំ បដិទេសេមី’តិ។ តេន វត្តព្ពោ – ‘បស្សសី’តិ? ‘អាម បស្សាមី’តិ។ ‘អាយតិំ សំវរេយ្យាសី’តិ។

“ឥទំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, អធិករណំ វូបសន្តំ។ កេន វូបសន្តំ? សម្មុខាវិនយេន ច, បដិញ្ញាតករណេន ច។ កិញ្ច តត្ថ សម្មុខាវិនយស្មិំ? ធម្មសម្មុខតា, វិនយសម្មុខតា, បុគ្គលសម្មុខតា…បេ… កា ច តត្ថ បុគ្គលសម្មុខតា? យោ ច ទេសេតិ, យស្ស ច ទេសេតិ, ឧភោ សម្មុខីភូតា ហោន្តិ – អយំ តត្ថ បុគ្គលសម្មុខតា។ កិញ្ច តត្ថ បដិញ្ញាតករណស្មិំ? យា បដិញ្ញាតករណស្ស កម្មស្ស កិរិយា ករណំ ឧបគមនំ អជ្ឈុបគមនំ អធិវាសនា អប្បដិក្កោសនា – ឥទំ តត្ថ បដិញ្ញាតករណស្មិំ។ ឯវំ វូបសន្តំ ចេ, ភិក្ខវេ, អធិករណំ បដិគ្គាហកោ ឧក្កោដេតិ, ឧក្កោដនកំ បាចិត្តិយំ។ ឯវញ្ចេតំ លភេថ, ឥច្ចេតំ កុសលំ។ នោ ចេ លភេថ, តេន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនា សម្ពហុលេ ភិក្ខូ ឧបសង្កមិត្វា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា វុឌ្ឍានំ ភិក្ខូនំ បាទេ វន្ទិត្វា ឧក្កុដិកំ និសីទិត្វា អញ្ជលិំ បគ្គហេត្វា ឯវមស្សុ វចនីយា – ‘អហំ, ភន្តេ, ឥត្ថន្នាមំ អាបត្តិំ អាបន្នោ; តំ បដិទេសេមី’តិ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន តេ ភិក្ខូ ញាបេតព្ពា –

“សុណន្តុ មេ អាយស្មន្តា។ អយំ ឥត្ថន្នាមោ ភិក្ខុ អាបត្តិំ សរតិ, វិវរតិ, ឧត្តានីំ ករោតិ ទេសេតិ។ យទាយស្មន្តានំ បត្តកល្លំ, អហំ ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ អាបត្តិំ បដិគ្គណ្ហេយ្យន្តិ។ តេន វត្តព្ពោ – ‘បស្សសី’តិ? ‘អាម បស្សាមី’តិ។ ‘អាយតិំ សំវរេយ្យាសី’តិ។

“ឥទំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, អធិករណំ វូបសន្តំ។ កេន វូបសន្តំ? សម្មុខាវិនយេន ច, បដិញ្ញាតករណេន ច។ កិញ្ច តត្ថ សម្មុខាវិនយស្មិំ? ធម្មសម្មុខតា, វិនយសម្មុខតា, បុគ្គលសម្មុខតា…បេ… កា ច តត្ថ បុគ្គលសម្មុខតា? យោ ច ទេសេតិ, យស្ស ច ទេសេតិ, ឧភោ សម្មុខីភូតា ហោន្តិ – អយំ តត្ថ បុគ្គលសម្មុខតា។ កិញ្ច តត្ថ បដិញ្ញាតករណស្មិំ? យា បដិញ្ញាតករណស្ស កម្មស្ស កិរិយា ករណំ ឧបគមនំ អជ្ឈុបគមនំ អធិវាសនា អប្បដិក្កោសនា – ឥទំ តត្ថ បដិញ្ញាតករណស្មិំ។ ឯវំ វូបសន្តំ ចេ, ភិក្ខវេ, អធិករណំ បដិគ្គាហកោ ឧក្កោដេតិ, ឧក្កោដនកំ បាចិត្តិយំ។ ឯវញ្ចេតំ លភេថ, ឥច្ចេតំ កុសលំ។ នោ ចេ លភេថ, តេន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនា សង្ឃំ ឧបសង្កមិត្វា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា វុឌ្ឍានំ ភិក្ខូនំ បាទេ វន្ទិត្វា ឧក្កុដិកំ និសីទិត្វា អញ្ជលិំ បគ្គហេត្វា ឯវមស្ស វចនីយោ – ‘អហំ, ភន្តេ, ឥត្ថន្នាមំ អាបត្តិំ អាបន្នោ; តំ បដិទេសេមី’តិ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្ពោ –

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ អយំ ឥត្ថន្នាមោ ភិក្ខុ អាបត្តិំ សរតិ, វិវរតិ, ឧត្តានីំ ករោតិ, ទេសេតិ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, អហំ ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ អាបត្តិំ បដិគ្គណ្ហេយ្យន្តិ។ តេន វត្តព្ពោ – ‘បស្សសី’តិ? ‘អាម បស្សាមី’តិ។ ‘អាយតិំ សំវរេយ្យាសី’តិ។

“ឥទំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, អធិករណំ វូបសន្តំ។ កេន វូបសន្តំ? សម្មុខាវិនយេន ច, បដិញ្ញាតករណេន ច ។ កិញ្ច តត្ថ សម្មុខាវិនយស្មិំ? សង្ឃសម្មុខតា, ធម្មសម្មុខតា, វិនយសម្មុខតា, បុគ្គលសម្មុខតា…បេ… ឯវំ វូបសន្តំ ចេ, ភិក្ខវេ, អធិករណំ បដិគ្គាហកោ ឧក្កោដេតិ, ឧក្កោដនកំ បាចិត្តិយំ; ឆន្ទទាយកោ ខីយតិ, ខីយនកំ បាចិត្តិយំ។

តិណវត្ថារកំ

២៤០. “សិយា អាបត្តាធិករណំ ឯកំ សមថំ អនាគម្ម – បដិញ្ញាតករណំ, ទ្វីហិ សមថេហិ សម្មេយ្យ – សម្មុខាវិនយេន ច, តិណវត្ថារកេន ចាតិ? សិយាតិស្ស វចនីយំ។ យថា កថំ វិយ? ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូនំ ភណ្ឌនជាតានំ កលហជាតានំ វិវាទាបន្នានំ វិហរតំ ពហុំ អស្សាមណកំ អជ្ឈាចិណ្ណំ ហោតិ ភាសិតបរិក្កន្តំ។ តត្រចេ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ – ‘អម្ហាកំ ខោ ភណ្ឌនជាតានំ កលហជាតានំ វិវាទាបន្នានំ វិហរតំ ពហុំ អស្សាមណកំ អជ្ឈាចិណ្ណំ ភាសិតបរិក្កន្តំ។ សចេ មយំ ឥមាហិ អាបត្តីហិ អញ្ញមញ្ញំ ការេស្សាម, សិយាបិ តំ អធិករណំ កក្ខឡត្តាយ វាឡត្តាយ ភេទាយ សំវត្តេយ្យា’តិ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ឯវរូបំ អធិករណំ តិណវត្ថារកេន វូបសមេតុំ។ ឯវញ្ច បន, ភិក្ខវេ, វូបសមេតព្ពំ។ សព្ពេហេវ ឯកជ្ឈំ សន្និបតិតព្ពំ, សន្និបតិត្វា ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្ពោ –

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ អម្ហាកំ ភណ្ឌនជាតានំ កលហជាតានំ វិវាទាបន្នានំ វិហរតំ ពហុំ អស្សាមណកំ អជ្ឈាចិណ្ណំ ភាសិតបរិក្កន្តំ។ សចេ មយំ ឥមាហិ អាបត្តីហិ អញ្ញមញ្ញំ ការេស្សាម, សិយាបិ តំ អធិករណំ កក្ខឡត្តាយ វាឡត្តាយ ភេទាយ សំវត្តេយ្យ ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, សង្ឃោ ឥមំ អធិករណំ តិណវត្ថារកេន វូបសមេយ្យ, ឋបេត្វា ថុល្លវជ្ជំ, ឋបេត្វា គិហិប្បដិសំយុត្តន្តិ។ “ឯកតោបក្ខិកានំ ភិក្ខូនំ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សកោ បក្ខោ ញាបេតព្ពោ –

“សុណន្តុ មេ អាយស្មន្តា។ អម្ហាកំ ភណ្ឌនជាតានំ កលហជាតានំ វិវាទាបន្នានំ វិហរតំ ពហុំ អស្សាមណកំ អជ្ឈាចិណ្ណំ ភាសិតបរិក្កន្តំ។ សចេ មយំ ឥមាហិ អាបត្តីហិ អញ្ញមញ្ញំ ការេស្សាម, សិយាបិ តំ អធិករណំ កក្ខឡត្តាយ វាឡត្តាយ ភេទាយ សំវត្តេយ្យ។ យទាយស្មន្តានំ បត្តកល្លំ, អហំ យា ចេវ អាយស្មន្តានំ អាបត្តិ, យា ច អត្តនោ អាបត្តិ, អាយស្មន្តានញ្ចេវ អត្ថាយ, អត្តនោ ច អត្ថាយ, សង្ឃមជ្ឈេ តិណវត្ថារកេន ទេសេយ្យំ, ឋបេត្វា ថុល្លវជ្ជំ, ឋបេត្វា គិហិប្បដិសំយុត្តន្តិ។

២៤១. “អថាបរេសំ ឯកតោបក្ខិកានំ ភិក្ខូនំ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សកោ បក្ខោ ញាបេតព្ពោ –

“សុណន្តុ មេ អាយស្មន្តា។ អម្ហាកំ ភណ្ឌនជាតានំ កលហជាតានំ វិវាទាបន្នានំ វិហរតំ ពហុំ អស្សាមណកំ អជ្ឈាចិណ្ណំ ភាសិតបរិក្កន្តំ។ សចេ មយំ ឥមាហិ អាបត្តីហិ អញ្ញមញ្ញំ ការេស្សាម, សិយាបិ តំ អធិករណំ កក្ខឡត្តាយ វាឡត្តាយ ភេទាយ សំវត្តេយ្យ។ យទាយស្មន្តានំ បត្តកល្លំ, អហំ យា ចេវ អាយស្មន្តានំ អាបត្តិ, យា ច អត្តនោ អាបត្តិ, អាយស្មន្តានញ្ចេវ អត្ថាយ, អត្តនោ ច អត្ថាយ, សង្ឃមជ្ឈេ តិណវត្ថារកេន ទេសេយ្យំ, ឋបេត្វា ថុល្លវជ្ជំ, ឋបេត្វា គិហិប្បដិសំយុត្តន្តិ។

២៤២. “អថាបរេសំ ឯកតោបក្ខិកានំ ភិក្ខូនំ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្ពោ –

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ អម្ហាកំ ភណ្ឌនជាតានំ កលហជាតានំ វិវាទាបន្នានំ វិហរតំ ពហុំ អស្សាមណកំ អជ្ឈាចិណ្ណំ ភាសិតបរិក្កន្តំ។ សចេ មយំ ឥមាហិ អាបត្តីហិ អញ្ញមញ្ញំ ការេស្សាម, សិយាបិ តំ អធិករណំ កក្ខឡត្តាយ វាឡត្តាយ ភេទាយ សំវត្តេយ្យ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, អហំ យា ចេវ ឥមេសំ អាយស្មន្តានំ អាបត្តិ, យា ច អត្តនោ អាបត្តិ, ឥមេសញ្ចេវ អាយស្មន្តានំ អត្ថាយ, អត្តនោ ច អត្ថាយ, សង្ឃមជ្ឈេ តិណវត្ថារកេន ទេសេយ្យំ, ឋបេត្វា ថុល្លវជ្ជំ, ឋបេត្វា គិហិប្បដិសំយុត្តំ។ ឯសា ញត្តិ។

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ អម្ហាកំ ភណ្ឌនជាតានំ កលហជាតានំ វិវាទាបន្នានំ វិហរតំ ពហុំ អស្សាមណកំ អជ្ឈាចិណ្ណំ ភាសិតបរិក្កន្តំ។ សចេ មយំ ឥមាហិ អាបត្តីហិ អញ្ញមញ្ញំ ការេស្សាម, សិយាបិ តំ អធិករណំ កក្ខឡត្តាយ វាឡត្តាយ ភេទាយ សំវត្តេយ្យ។ អហំ យា ចេវ ឥមេសំ អាយស្មន្តានំ អាបត្តិ, យា ច អត្តនោ អាបត្តិ, ឥមេសញ្ចេវ អាយស្មន្តានំ អត្ថាយ, អត្តនោ ច អត្ថាយ, សង្ឃមជ្ឈេ តិណវត្ថារកេន ទេសេមិ, ឋបេត្វា ថុល្លវជ្ជំ, ឋបេត្វា គិហិប្បដិសំយុត្តំ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ អម្ហាកំ ឥមាសំ អាបត្តីនំ សង្ឃមជ្ឈេ តិណវត្ថារកេន ទេសនា, ឋបេត្វា ថុល្លវជ្ជំ, ឋបេត្វា គិហិប្បដិសំយុត្តំ, សោ តុណ្ហស្ស; យស្ស នក្ខមតិ, សោ ភាសេយ្យ។

“ទេសិតា អម្ហាកំ ឥមា អាបត្តិយោ សង្ឃមជ្ឈេ តិណវត្ថារកេន , ឋបេត្វា ថុល្លវជ្ជំ, ឋបេត្វា គិហិប្បដិសំយុត្តំ។ ខមតិ សង្ឃស្ស, តស្មា តុណ្ហី, ឯវមេតំ ធារយាមី”តិ។

“អថាបរេសំ...បេ.... ឯវមេតំ ធារយាមី”តិ។

“ឥទំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, អធិករណំ វូបសន្តំ។ កេន វូបសន្តំ? សម្មុខាវិនយេន ច, តិណវត្ថារកេន ច។ កិញ្ច តត្ថ សម្មុខាវិនយស្មិំ? សង្ឃសម្មុខតា, ធម្មសម្មុខតា, វិនយសម្មុខតា, បុគ្គលសម្មុខតា។

“កា ច តត្ថ សង្ឃសម្មុខតា? យាវតិកា ភិក្ខូ កម្មប្បត្តា, តេ អាគតា ហោន្តិ, ឆន្ទារហានំ ឆន្ទោ អាហដោ ហោតិ, សម្មុខីភូតា ន បដិក្កោសន្តិ – អយំ តត្ថ សង្ឃសម្មុខតា។

“កា ច តត្ថ ធម្មសម្មុខតា, វិនយសម្មុខតា? យេន ធម្មេន យេន វិនយេន យេន សត្ថុសាសនេន តំ អធិករណំ វូបសម្មតិ – អយំ តត្ថ ធម្មសម្មុខតា , វិនយសម្មុខតា។

“កា ច តត្ថ បុគ្គលសម្មុខតា? យោ ច ទេសេតិ, យស្ស ច ទេសេតិ, ឧភោ សម្មុខីភូតា ហោន្តិ – អយំ តត្ថ បុគ្គលសម្មុខតា។

“កិញ្ច តត្ថ តិណវត្ថារកស្មិំ? យា តិណវត្ថារកស្ស កម្មស្ស កិរិយា ករណំ ឧបគមនំ អជ្ឈុបគមនំ អធិវាសនា អប្បដិក្កោសនា – ឥទំ តត្ថ តិណវត្ថារកស្មិំ។ ឯវំ វូបសន្តំ ចេ, ភិក្ខវេ, អធិករណំ បដិគ្គាហកោ ឧក្កោដេតិ, ឧក្កោដនកំ បាចិត្តិយំ; ឆន្ទទាយកោ ខីយតិ, ខីយនកំ បាចិត្តិយំ។

[បរិ. ២៩៥, ៣០៧, ៣០៨] “កិច្ចាធិករណំ កតិហិ សមថេហិ សម្មតិ? កិច្ចាធិករណំ ឯកេន សមថេន សម្មតិ – សម្មុខាវិនយេនា”តិ។

សមថក្ខន្ធកំ និដ្ឋិតំ ចតុត្ថំ។

៥. ខុទ្ទកវត្ថុក្ខន្ធកំ

ខុទ្ទកវត្ថូនិ

២៤៣. តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា រាជគហេ វិហរតិ វេឡុវនេ កលន្ទកនិវាបេ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ នហាយមានា រុក្ខេ កាយំ ឧគ្ឃំសេន្តិ, ឩរុម្បិ ពាហុម្បិ ឧរម្បិ បិដ្ឋិម្បិ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – “កថញ្ហិ នាម សមណា សក្យបុត្តិយា នហាយមានា រុក្ខេ កាយំ ឧគ្ឃំសេស្សន្តិ, ឩរុម្បិ ពាហុម្បិ ឧរម្បិ បិដ្ឋិម្បិ, សេយ្យថាបិ មល្លមុដ្ឋិកា គាមមោទ្ទវា”តិ [គាមបោទ្ទវា (សី.), គាមបូតវា (ស្យា.)]! អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខូ តេសំ មនុស្សានំ ឧជ្ឈាយន្តានំ ខិយ្យន្តានំ វិបាចេន្តានំ។ អថ ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អថ ខោ ភគវា ឯតស្មិំ និទានេ ឯតស្មិំ បករណេ ភិក្ខុសង្ឃំ សន្និបាតាបេត្វា ភិក្ខូ បដិបុច្ឆិ – “សច្ចំ កិរ, ភិក្ខវេ, ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ នហាយមានា រុក្ខេ កាយំ ឧគ្ឃំសេន្តិ, ឩរុម្បិ ពាហុម្បិ ឧរម្បិ បិដ្ឋិម្បី”តិ? “សច្ចំ ភគវា”តិ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា – “អននុច្ឆវិកំ, ភិក្ខវេ , តេសំ មោឃបុរិសានំ អននុលោមិកំ អប្បតិរូបំ អស្សាមណកំ អកប្បិយំ អករណីយំ។ កថញ្ហិ នាម តេ, ភិក្ខវេ, មោឃបុរិសា នហាយមានា រុក្ខេ កាយំ ឧគ្ឃំសេស្សន្តិ, ឩរុម្បិ ពាហុម្បិ ឧរម្បិ បិដ្ឋិម្បិ? នេតំ, ភិក្ខវេ, អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ…បេ…. វិគរហិត្វា…បេ…. ធម្មិំ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “ន, ភិក្ខវេ, នហាយមានេន ភិក្ខុនា រុក្ខេ កាយោ ឧគ្ឃំសេតព្ពោ។ យោ ឧគ្ឃំសេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ នហាយមានា ថម្ភេ កាយំ ឧគ្ឃំសេន្តិ, ឩរុម្បិ ពាហុម្បិ ឧរម្បិ បិដ្ឋិម្បិ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – “កថញ្ហិ នាម សមណា សក្យបុត្តិយា នហាយមានា ថម្ភេ កាយំ ឧគ្ឃំសេស្សន្តិ, ឩរុម្បិ ពាហុម្បិ ឧរម្បិ បិដ្ឋិម្បិ, សេយ្យថាបិ មល្លមុដ្ឋិកា គាមមោទ្ទវា”តិ! អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខូ តេសំ មនុស្សានំ ឧជ្ឈាយន្តានំ ខិយ្យន្តានំ វិបាចេន្តានំ។ អថ ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ…បេ…. “សច្ចំ ភគវា”តិ…បេ…. វិគរហិត្វា…បេ…. ធម្មិំ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “ន, ភិក្ខវេ, នហាយមានេន ភិក្ខុនា ថម្ភេ កាយោ ឧគ្ឃំសេតព្ពោ។ យោ ឧគ្ឃំសេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ នហាយមានា កុដ្ដេ [កុឌ្ឌេ (សី. ស្យា.)] កាយំ ឧគ្ឃំសេន្តិ, ឩរុម្បិ ពាហុម្បិ ឧរម្បិ បិដ្ឋិម្បិ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – “កថញ្ហិ នាម សមណា សក្យបុត្តិយា នហាយមានា កុដ្ដេ កាយំ ឧគ្ឃំសេស្សន្តិ, ឩរុម្បិ ពាហុម្បិ ឧរម្បិ បិដ្ឋិម្បិ, សេយ្យថាបិ មល្លមុដ្ឋិកា គាមមោទ្ទវា”តិ…បេ.… “ន, ភិក្ខវេ, នហាយមានេន ភិក្ខុនា កុដ្ដេ កាយោ ឧគ្ឃំសេតព្ពោ។ យោ ឧគ្ឃំសេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ អដ្ដានេ [អដ្ឋានេ (សី. ស្យា.)] នហាយន្តិ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ…បេ…. សេយ្យថាបិ គិហី កាមភោគិនោតិ ! អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខូ តេសំ មនុស្សានំ ឧជ្ឈាយន្តានំ ខិយន្តានំ វិបាចេន្តានំ។ អថ ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ…បេ…. “សច្ចំ ភគវា”តិ…បេ…. វិគរហិត្វា…បេ…. ធម្មិំ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “ន, ភិក្ខវេ, អដ្ដានេ នហាយិតព្ពំ។ យោ នហាយេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ គន្ធព្ពហត្ថកេន នហាយន្តិ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ…បេ…. សេយ្យថាបិ គិហី កាមភោគិនោតិ! អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខូ តេសំ មនុស្សានំ ឧជ្ឈាយន្តានំ ខិយ្យន្តានំ វិបាចេន្តានំ។ អថ ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ…បេ…. “ន, ភិក្ខវេ, គន្ធព្ពហត្ថកេន នហាយិតព្ពំ។ យោ នហាយេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ កុរុវិន្ទកសុត្តិយា នហាយន្តិ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ…បេ…. សេយ្យថាបិ គិហី កាមភោគិនោតិ! ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “ន, ភិក្ខវេ, កុរុវិន្ទកសុត្តិយា នហាយិតព្ពំ។ យោ នហាយេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ វិគ្គយ្ហ បរិកម្មំ ការាបេន្តិ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ…បេ…. សេយ្យថាបិ គិហី កាមភោគិនោតិ! ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “ន, ភិក្ខវេ, វិគ្គយ្ហ បរិកម្មំ ការាបេតព្ពំ។ យោ ការាបេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ មល្លកេន នហាយន្តិ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ…បេ…. សេយ្យថាបិ គិហី កាមភោគិនោតិ! ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “ន, ភិក្ខវេ, មល្លកេន នហាយិតព្ពំ។

យោ នហាយេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា’’តិ។

២៤៤. តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្ស ភិក្ខុនោ កច្ឆុរោគាពាធោ ហោតិ។ ន តស្ស វិនា មល្លកេន ផាសុ ហោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ‘‘អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, គិលានស្ស អកតមល្លក’’ន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ ជរាទុព្ពលោ នហាយមានោ ន សក្កោតិ អត្តនោ កាយំ ឧគ្ឃំសេតុំ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ‘‘អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ឧក្កាសិក’’ន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ បិដ្ឋិបរិកម្មំ កាតុំ កុក្កុច្ចាយន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ‘‘អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, បុថុបាណិក’’ន្តិ។

២៤៥. តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ វល្លិកំ ធារេន្តិ…បេ… បាមង្គំ ធារេន្តិ…បេ… កណ្ឋសុត្តកំ ធារេន្តិ…បេ… កដិសុត្តកំ ធារេន្តិ…បេ… ឱវដ្ដិកំ ធារេន្តិ…បេ… កាយុរំ ធារេន្តិ…បេ… ហត្ថាភរណំ ធារេន្តិ…បេ… អង្គុលិមុទ្ទិកំ ធារេន្តិ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ…បេ… សេយ្យថាបិ គិហី កាមភោគិនោតិ! អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខូ តេសំ មនុស្សានំ ឧជ្ឈាយន្តានំ ខិយ្យន្តានំ វិបាចេន្តានំ។ អថ ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ‘‘សច្ចំ កិរ, ភិក្ខវេ, ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ វល្លិកំ ធារេន្តិ…បេ… បាមង្គំ ធារេន្តិ, កណ្ឋសុត្តកំ ធារេន្តិ, កដិសុត្តកំ ធារេន្តិ, ឱវដ្ដិកំ ធារេន្តិ, កាយុរំ ធារេន្តិ, ហត្ថាភរណំ ធារេន្តិ, អង្គុលិមុទ្ទិកំ ធារេន្តី’’តិ? ‘‘សច្ចំ ភគវា’’តិ…បេ… វិគរហិត្វា…បេ… ធម្មិំ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – ‘‘ន, ភិក្ខវេ, វល្លិកា ធារេតព្ពា…បេ… ន បាមង្គោ ធារេតព្ពោ… ន កណ្ឋសុត្តកំ ធារេតព្ពំ… ន កដិសុត្តកំ ធារេតព្ពំ… ន ឱវដ្ដិកំ ធារេតព្ពំ… ន កាយុរំ ធារេតព្ពំ… ន ហត្ថាភរណំ ធារេតព្ពំ… ន អង្គុលិមុទ្ទិកា ធារេតព្ពា។ យោ ធារេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា’’តិ។

២៤៦. តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ ទីឃេ កេសេ ធារេន្តិ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – សេយ្យថាបិ គិហី កាមភោគិនោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ‘‘ន, ភិក្ខវេ, ទីឃា កេសា ធារេតព្ពា។ យោ ធារេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ទុមាសិកំ វា ទុវង្គុលំ វា’’តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ កោច្ឆេន កេសេ ឱសណ្ឋេន្តិ [ឱសណ្ហេន្តិ (សី. ស្យា.)] …បេ… ផណកេន កេសេ ឱសណ្ឋេន្តិ, ហត្ថផណកេន កេសេ ឱសណ្ឋេន្តិ, សិត្ថតេលកេន កេសេ ឱសណ្ឋេន្តិ, ឧទកតេលកេន កេសេ ឱសណ្ឋេន្តិ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – សេយ្យថាបិ គិហី កាមភោគិនោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ‘‘ន, ភិក្ខវេ, កោច្ឆេន កេសា ឱសណ្ឋេតព្ពា…បេ… ន សិត្ថតេលកេន កេសា ឱសណ្ឋេតព្ពា… ន ឧទកតេលកេន កេសា ឱសណ្ឋេតព្ពា។ យោ ឱសណ្ឋេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា’’តិ។

២៤៧. តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ អាទាសេបិ ឧទកបត្តេបិ មុខនិមិត្តំ ឱលោកេន្តិ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – សេយ្យថាបិ គិហី កាមភោគិនោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ‘‘ន, ភិក្ខវេ, អាទាសេ វា ឧទកបត្តេ វា មុខនិមិត្តំ ឱលោកេតព្ពំ។ យោ ឱលោកេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា’’តិ។

តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្ស ភិក្ខុនោ មុខេ វណោ ហោតិ។ សោ ភិក្ខូ បុច្ឆិ – ‘‘កីទិសោ មេ, អាវុសោ, វណោ’’តិ? ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ – ‘‘ឯទិសោ តេ, អាវុសោ វណោ’’តិ។ សោ ន សទ្ទហតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ‘‘អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, អាពាធប្បច្ចយា អាទាសេ វា ឧទកបត្តេ វា មុខនិមិត្តំ ឱលោកេតុ’’ន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ មុខំ អាលិម្បន្តិ…បេ… មុខំ ឧម្មទ្ទេន្តិ, មុខំ ចុណ្ណេន្តិ, មនោសិលិកាយ មុខំ លញ្ឆេន្តិ, អង្គរាគំ ករោន្តិ, មុខរាគំ ករោន្តិ, អង្គរាគមុខរាគំ ករោន្តិ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – សេយ្យថាបិ គិហី កាមភោគិនោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ‘‘ន, ភិក្ខវេ, មុខំ អាលិម្បិតព្ពំ…បេ… ន មុខំ ឧម្មទ្ទិតព្ពំ, ន មុខំ ចុណ្ណេតព្ពំ, ន មនោសិលិកាយ មុខំ លញ្ឆេតព្ពំ, ន អង្គរាគោ កាតព្ពោ, ន មុខរាគោ កាតព្ពោ , ន អង្គរាគមុខរាគោ កាតព្ពោ។ យោ ករេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា’’តិ។

តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្ស ភិក្ខុនោ ចក្ខុរោគាពាធោ ហោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ‘‘អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, អាពាធប្បច្ចយា មុខំ អាលិម្បិតុ’’ន្តិ។

២៤៨. តេន ខោ បន សមយេន រាជគហេ គិរគ្គសមជ្ជោ [សមជ្ជា (អភិធានគន្ថេសុ)] ហោតិ។ ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ គិរគ្គសមជ្ជំ ទស្សនាយ អគមំសុ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – “កថញ្ហិ នាម សមណា សក្យបុត្តិយា នច្ចម្បិ គីតម្បិ វាទិតម្បិ ទស្សនាយ គច្ឆិស្សន្តិ, សេយ្យថាបិ គិហី កាមភោគិនោ”តិ! ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “ន, ភិក្ខវេ, នច្ចំ វា គីតំ វា វាទិតំ វា ទស្សនាយ គន្តព្ពំ។ យោ គច្ឆេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ។

២៤៩. តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ អាយតកេន គីតស្សរេន ធម្មំ គាយន្តិ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – “យថេវ [យថា ច (ក.)] មយំ គាយាម, ឯវមេវិមេ សមណា សក្យបុត្តិយា អាយតកេន គីតស្សរេន ធម្មំ គាយន្តី”តិ! អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខូ តេសំ មនុស្សានំ ឧជ្ឈាយន្តានំ ខិយ្យន្តានំ វិបាចេន្តានំ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា…បេ…. តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – “កថញ្ហិ នាម ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ អាយតកេន គីតស្សរេន ធម្មំ គាយិស្សន្តី”តិ! អថ ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “សច្ចំ កិរ, ភិក្ខវេ…បេ…. “សច្ចំ ភគវា”តិ…បេ…. ធម្មិំ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “បញ្ចិមេ, ភិក្ខវេ, អាទីនវា អាយតកេន គីតស្សរេន ធម្មំ គាយន្តស្ស។ អត្តនាបិ តស្មិំ សរេ សារជ្ជតិ, បរេបិ តស្មិំ សរេ សារជ្ជន្តិ, គហបតិកាបិ ឧជ្ឈាយន្តិ, សរកុត្តិម្បិ និកាមយមានស្ស សមាធិស្ស ភង្គោ ហោតិ, បច្ឆិមា ជនតា ទិដ្ឋានុគតិំ អាបជ្ជតិ – ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ច អាទីនវា អាយតកេន គីតស្សរេន ធម្មំ គាយន្តស្ស។ ន, ភិក្ខវេ, អាយតកេន គីតស្សរេន ធម្មោ គាយិតព្ពោ។ យោ គាយេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ សរភញ្ញេ កុក្កុច្ចាយន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, សរភញ្ញ”ន្តិ។

“តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ ពាហិរលោមិំ [ពាហិយលោមិំ (ក.)] ឧណ្ណិំ ធារេន្តិ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – សេយ្យថាបិ គិហី កាមភោគិនោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “ន, ភិក្ខវេ, ពាហិរលោមិ ឧណ្ណិ ធារេតព្ពា។ យោ ធារេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ។

២៥០. តេន ខោ បន សមយេន រញ្ញោ មាគធស្ស សេនិយស្ស ពិម្ពិសារស្ស អារាមេ អម្ពា ផលិនោ ហោន្តិ។ រញ្ញា មាគធេន សេនិយេន ពិម្ពិសារេន អនុញ្ញាតំ ហោតិ – “យថាសុខំ អយ្យា អម្ពំ បរិភុញ្ជន្តូ”តិ។ ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ តរុណញ្ញេវ អម្ពំ បាតាបេត្វា បរិភុញ្ជិំសុ។ រញ្ញោ ច មាគធស្ស សេនិយស្ស ពិម្ពិសារស្ស អម្ពេន អត្ថោ ហោតិ។ អថ ខោ រាជា មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ មនុស្សេ អាណាបេសិ – “គច្ឆថ, ភណេ, អារាមំ គន្ត្វា អម្ពំ អាហរថា”តិ ។ “ឯវំ ទេវា”តិ ខោ តេ មនុស្សា រញ្ញោ មាគធស្ស សេនិយស្ស ពិម្ពិសារស្ស បដិស្សុត្វា អារាមំ គន្ត្វា អារាមបាលំ ឯតទវោចុំ – “ទេវស្ស, ភណេ, អម្ពេន អត្ថោ, អម្ពំ ទេថា”តិ។ “នត្ថាយ្យា អម្ពំ។ តរុណញ្ញេវ អម្ពំ បាតាបេត្វា ភិក្ខូ បរិភុញ្ជិំសូ”តិ។ អថ ខោ តេ មនុស្សា រញ្ញោ មាគធស្ស សេនិយស្ស ពិម្ពិសារស្ស ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “សុបរិភុត្តំ, ភណេ, អយ្យេហិ អម្ពំ, អបិ ច ភគវតា មត្តា វណ្ណិតា”តិ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – “កថញ្ហិ នាម សមណា សក្យបុត្តិយា ន មត្តំ ជានិត្វា រញ្ញោ អម្ពំ បរិភុញ្ជិស្សន្តី”តិ! អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខូ តេសំ មនុស្សានំ ឧជ្ឈាយន្តានំ ខិយ្យន្តានំ វិបាចេន្តានំ។ អថ ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “ន, ភិក្ខវេ, អម្ពំ បរិភុញ្ជិតព្ពំ។ យោ បរិភុញ្ជេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ។

តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្ស បូគស្ស សង្ឃភត្តំ ហោតិ។ សូបេ អម្ពបេសិកាយោ បក្ខិត្តា ហោន្តិ។ ភិក្ខូ កុក្កុច្ចាយន្តា នប្បដិគ្គណ្ហន្តិ។ “បដិគ្គណ្ហថ, ភិក្ខវេ, បរិភុញ្ជថ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, អម្ពបេសិក”ន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្ស បូគស្ស សង្ឃភត្តំ ហោតិ។ តេ ន បរិយាបុណិំសុ អម្ពបេសិកំ កាតុំ, ភត្តគ្គេ សកលេហេវ អម្ពេហិ ទេន្តិ។ ភិក្ខូ កុក្កុច្ចាយន្តា នប្បដិគ្គណ្ហន្តិ។ “បដិគ្គណ្ហថ , ភិក្ខវេ, បរិភុញ្ជថ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, បញ្ចហិ សមណកប្បេហិ ផលំ បរិភុញ្ជិតុំ – អគ្គិបរិចិតំ , សត្ថបរិចិតំ, នខបរិចិតំ, អពីជំ, និព្ពត្តពីជញ្ញេវ [និព្ពដ្ដពីជំ (សី. ស្យា.)] បញ្ចមំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ឥមេហិ បញ្ចហិ សមណកប្បេហិ ផលំ បរិភុញ្ជិតុ”ន្តិ។

២៥១. តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ អហិនា ទដ្ឋោ កាលង្កតោ ហោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “ន ហិ នូន សោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ឥមានិ ចត្តារិ អហិរាជកុលានិ មេត្តេន ចិត្តេន ផរិ។ សចេ ហិ សោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ឥមានិ ចត្តារិ អហិរាជកុលានិ មេត្តេន ចិត្តេន ផរេយ្យ, ន ហិ សោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អហិនា ទដ្ឋោ កាលង្ករេយ្យ។ កតមានិ ចត្តារិ អហិរាជកុលានិ? វិរូបក្ខំ អហិរាជកុលំ, ឯរាបថំ អហិរាជកុលំ, ឆព្យាបុត្តំ អហិរាជកុលំ, កណ្ហាគោតមំ អហិរាជកុលំ ។ ន ហិ នូន សោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ឥមានិ ចត្តារិ អហិរាជកុលានិ មេត្តេន ចិត្តេន ផរិ។ សចេ ហិ សោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ឥមានិ ចត្តារិ អហិរាជកុលានិ មេត្តេន ចិត្តេន ផរេយ្យ, ន ហិ សោ,

ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អហិនា ទដ្ឋោ កាលង្ករេយ្យ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ឥមានិ ចត្តារិ អហិរាជកុលានិ មេត្តេន ចិត្តេន ផរិតុំ, អត្តគុត្តិយា អត្តរក្ខាយ អត្តបរិត្តំ កាតុំ។ ឯវញ្ច បន, ភិក្ខវេ, កាតព្ពំ –

[ជា. ១.២.១០៥-១០៦; អ. និ. ៤.៦៧ ឥទំ វត្ថុ អាគតំ] “វិរូបក្ខេហិ មេ មេត្តំ, មេត្តំ ឯរាបថេហិ មេ;
ឆព្យាបុត្តេហិ មេ មេត្តំ, មេត្តំ កណ្ហាគោតមកេហិ ច។

“អបាទកេហិ មេ មេត្តំ, មេត្តំ ទ្វិបាទកេហិ មេ;
ចតុប្បទេហិ មេ មេត្តំ, មេត្តំ ពហុប្បទេហិ មេ។

“មា មំ អបាទកោ ហឹសិ, មា មំ ហឹសិ ទ្វិបាទកោ;
មា មំ ចតុប្បទោ ហឹសិ, មា មំ ហឹសិ ពហុប្បទោ។

“សព្ពេ សត្តា សព្ពេ បាណា, សព្ពេ ភូតា ច កេវលា;
សព្ពេ ភទ្រានិ បស្សន្តុ, មា កិញ្ចិ បាបមាគមា។

“អប្បមាណោ ពុទ្ធោ, អប្បមាណោ ធម្មោ,
អប្បមាណោ សង្ឃោ, បមាណវន្តានិ សរីសបានិ [សិរឹសបានិ (សី. ស្យា.)]។

“អហិ វិច្ឆិកា សតបទី, ឧណ្ណនាភិ សរពូ មូសិកា;
កតា មេ រក្ខា កតំ មេ បរិត្តំ, បដិក្កមន្តុ ភូតានិ។

“សោហំ នមោ ភគវតោ, នមោ សត្តន្នំ សម្មាសម្ពុទ្ធាន”ន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ អនភិរតិយា បីឡិតោ អត្តនោ អង្គជាតំ ឆិន្ទិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អញ្ញម្ហិ សោ, ភិក្ខវេ, មោឃបុរិសោ ឆេតព្ពម្ហិ, អញ្ញំ ឆិន្ទិ។ ន, ភិក្ខវេ, អត្តនោ អង្គជាតំ ឆេតព្ពំ។ យោ ឆិន្ទេយ្យ, អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្សា”តិ។

២៥២. តេន ខោ បន សមយេន រាជគហកស្ស សេដ្ឋិស្ស មហគ្ឃស្ស ចន្ទនស្ស [ចន្ទនសារស្ស (សី. ស្យា.)] ចន្ទនគណ្ឋិ ឧប្បន្នា ហោតិ។ អថ ខោ រាជគហកស្ស សេដ្ឋិស្ស ឯតទហោសិ – “យំនូនាហំ ឥមាយ ចន្ទនគណ្ឋិយា បត្តំ លេខាបេយ្យំ។ លេខញ្ច មេ បរិភោគំ ភវិស្សតិ, បត្តញ្ច ទានំ ទស្សាមី”តិ។ អថ ខោ រាជគហកោ សេដ្ឋិ តាយ ចន្ទនគណ្ឋិយា បត្តំ លេខាបេត្វា សិក្កាយ ឧឌ្ឌិត្វា [វាហិត្វា (សី.)] វេឡគ្គេ អាលគ្គេត្វា វេឡុបរម្បរាយ ពន្ធិត្វា [វាហិត្វា (ស្យា.)] ឯវមាហ – “យោ សមណោ វា ព្រាហ្មណោ វា អរហា ចេវ ឥទ្ធិមា ច ទិន្នំយេវ បត្តំ ឱហរតូ”តិ។ អថ ខោ បូរណោ កស្សបោ យេន រាជគហកោ សេដ្ឋិ តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា រាជគហកំ សេដ្ឋឹ ឯតទវោច – “អហញ្ហិ, គហបតិ, អរហា ចេវ ឥទ្ធិមា ច, ទេហិ មេ បត្ត”ន្តិ។ “សចេ, ភន្តេ, អាយស្មា អរហា ចេវ ឥទ្ធិមា ច ទិន្នំយេវ បត្តំ ឱហរតូ”តិ។ អថ ខោ មក្ខលិ គោសាលោ... អជិតោ កេសកម្ពលោ... បកុធោ កច្ចាយនោ... សញ្ចយោ ពេលដ្ឋបុត្តោ [សញ្ជយោ ពេលដ្ឋិបុត្តោ (សី.)] ... និគណ្ឋោ នាដបុត្តោ [នាថបុត្តោ (សី.)] យេន រាជគហកោ សេដ្ឋិ តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា រាជគហកំ សេដ្ឋឹ ឯតទវោច – “អហញ្ហិ, គហបតិ, អរហា ចេវ ឥទ្ធិមា ច, ទេហិ មេ បត្ត”ន្តិ។ “សចេ, ភន្តេ, អាយស្មា អរហា ចេវ ឥទ្ធិមា ច, ទិន្នំយេវ បត្តំ ឱហរតូ”តិ។

តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា ច មហាមោគ្គល្លានោ អាយស្មា ច បិណ្ឌោលភារទ្វាជោ បុព្ពណ្ហសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ រាជគហំ បិណ្ឌាយ បវិសិំសុ។ អថ ខោ អាយស្មា បិណ្ឌោលភារទ្វាជោ អាយស្មន្តំ មហាមោគ្គល្លានំ ឯតទវោច – “អាយស្មា ខោ មហាមោគ្គល្លានោ អរហា ចេវ ឥទ្ធិមា ច។ គច្ឆាវុសោ, មោគ្គល្លាន, ឯតំ បត្តំ ឱហរ។ តុយ្ហេសោ បត្តោ”តិ។ “អាយស្មា ខោ ភារទ្វាជោ អរហា ចេវ ឥទ្ធិមា ច។ គច្ឆាវុសោ, ភារទ្វាជ, ឯតំ បត្តំ ឱហរ។ តុយ្ហេសោ បត្តោ”តិ។ អថ ខោ អាយស្មា បិណ្ឌោលភារទ្វាជោ វេហាសំ អព្ភុគ្គន្ត្វា តំ បត្តំ គហេត្វា តិក្ខត្តុំ រាជគហំ អនុបរិយាយិ។

តេន ខោ បន សមយេន រាជគហកោ សេដ្ឋិ សបុត្តទារោ សកេ និវេសនេ ឋិតោ ហោតិ បញ្ជលិកោ នមស្សមានោ – ឥធេវ, ភន្តេ, អយ្យោ ភារទ្វាជោ អម្ហាកំ និវេសនេ បតិដ្ឋាតូតិ។ អថ ខោ អាយស្មា បិណ្ឌោលភារទ្វាជោ រាជគហកស្ស សេដ្ឋិស្ស និវេសនេ បតិដ្ឋាសិ។ អថ ខោ រាជគហកោ សេដ្ឋិ អាយស្មតោ បិណ្ឌោលភារទ្វាជស្ស ហត្ថតោ បត្តំ គហេត្វា មហគ្ឃស្ស ខាទនីយស្ស បូរេត្វា អាយស្មតោ បិណ្ឌោលភារទ្វាជស្ស អទាសិ។ អថ

ខោ អាយស្មា បិណ្ឌោលភារទ្វាជោ តំ បត្តំ គហេត្វា អារាមំ អគមាសិ។ អស្សោសុំ ខោ មនុស្សា – អយ្យេន កិរ បិណ្ឌោលភារទ្វាជេន រាជគហកស្ស សេដ្ឋិស្ស បត្តោ ឱហារិតោតិ។ តេ ច មនុស្សា ឧច្ចាសទ្ទា មហាសទ្ទា អាយស្មន្តំ បិណ្ឌោលភារទ្វាជំ បិដ្ឋិតោ បិដ្ឋិតោ អនុពន្ធិំសុ។

អស្សោសិ ខោ ភគវា ឧច្ចាសទ្ទំ មហាសទ្ទំ; សុត្វាន អាយស្មន្តំ អានន្ទំ អាមន្តេសិ – “កឹ នុ ខោ សោ, អានន្ទ, ឧច្ចាសទ្ទោ មហាសទ្ទោ”តិ? “អាយស្មតា, ភន្តេ, បិណ្ឌោលភារទ្វាជេន រាជគហកស្ស សេដ្ឋិស្ស បត្តោ ឱហារិតោ។ អស្សោសុំ ខោ, ភន្តេ, មនុស្សា – អយ្យេន កិរ បិណ្ឌោលភារទ្វាជេន រាជគហកស្ស សេដ្ឋិស្ស បត្តោ ឱហារិតោតិ។ តេ ច, ភន្តេ, មនុស្សា ឧច្ចាសទ្ទា មហាសទ្ទា អាយស្មន្តំ បិណ្ឌោលភារទ្វាជំ បិដ្ឋិតោ បិដ្ឋិតោ អនុពន្ធា។ សោ ឯសោ, ភន្តេ, ភគវា ឧច្ចាសទ្ទោ មហាសទ្ទោ”តិ។ អថ ខោ ភគវា ឯតស្មិំ និទានេ ឯតស្មិំ បករណេ ភិក្ខុសង្ឃំ សន្និបាតាបេត្វា អាយស្មន្តំ បិណ្ឌោលភារទ្វាជំ បដិបុច្ឆិ – “សច្ចំ កិរ តយា, ភារទ្វាជ, រាជគហកស្ស សេដ្ឋិស្ស បត្តោ ឱហារិតោ”តិ? “សច្ចំ ភគវា”តិ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា – “អននុច្ឆវិកំ, ភារទ្វាជ, អននុលោមិកំ អប្បតិរូបំ អស្សាមណកំ អកប្បិយំ អករណីយំ។ កថញ្ហិ នាម ត្វំ, ភារទ្វាជ, ឆវស្ស ទារុបត្តស្ស ការណា គិហីនំ ឧត្តរិមនុស្សធម្មំ ឥទ្ធិបាដិហារិយំ ទស្សេស្សសិ! សេយ្យថាបិ, ភារទ្វាជ, មាតុគាមោ ឆវស្ស មាសករូបស្ស ការណា កោបិនំ ទស្សេតិ, ឯវមេវ ខោ តយា, ភារទ្វាជ, ឆវស្ស ទារុបត្តស្ស ការណា គិហីនំ ឧត្តរិមនុស្សធម្មំ ឥទ្ធិបាដិហារិយំ ទស្សិតំ។ នេតំ, ភារទ្វាជ, អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ…បេ…. វិគរហិត្វា…បេ…. ធម្មិំ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “ន, ភិក្ខវេ, គិហីនំ ឧត្តរិមនុស្សធម្មំ ឥទ្ធិបាដិហារិយំ ទស្សេតព្ពំ។ យោ ទស្សេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ ភិន្ទថេតំ, ភិក្ខវេ, ទារុបត្តំ សកលិកំ សកលិកំ កត្វា , ភិក្ខូនំ អញ្ជនុបបិសនំ ទេថ។ ន ច, ភិក្ខវេ, ទារុបត្តោ ធារេតព្ពោ។ យោ ធារេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ ឧច្ចាវចេ បត្តេ ធារេន្តិ សោវណ្ណមយំ រូបិយមយំ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – សេយ្យថាបិ គិហី កាមភោគិនោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “ន, ភិក្ខវេ, សោវណ្ណមយោ បត្តោ ធារេតព្ពោ…បេ…. ន រូបិយមយោ បត្តោ ធារេតព្ពោ… ន មណិមយោ បត្តោ ធារេតព្ពោ… ន វេឡុរិយមយោ បត្តោ ធារេតព្ពោ… ន ផលិកមយោ បត្តោ ធារេតព្ពោ… ន កំសមយោ បត្តោ ធារេតព្ពោ… ន កាចមយោ បត្តោ ធារេតព្ពោ… ន តិបុមយោ បត្តោ ធារេតព្ពោ… ន សីសមយោ បត្តោ ធារេតព្ពោ… ន តម្ពលោហមយោ បត្តោ ធារេតព្ពោ។ យោ ធារេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ទ្វេ បត្តេ – អយោបត្តំ, មត្តិកាបត្ត”ន្តិ។

២៥៣. តេន ខោ បន សមយេន បត្តមូលំ ឃំសិយតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, បត្តមណ្ឌល”ន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ ឧច្ចាវចានិ បត្តមណ្ឌលានិ ធារេន្តិ សោវណ្ណមយំ រូបិយមយំ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – សេយ្យថាបិ គិហី កាមភោគិនោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “ន, ភិក្ខវេ, ឧច្ចាវចានិ បត្តមណ្ឌលានិ ធារេតព្ពានិ។ យោ ធារេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ទ្វេ បត្តមណ្ឌលានិ – តិបុមយំ, សីសមយ”ន្តិ។ ពហលានិ មណ្ឌលានិ ន អច្ឆុបិយន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, លិខិតុ”ន្តិ។ វលី [ចលី (ក.)] ហោន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, មករទន្តកំ ឆិន្ទិតុ”ន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ ចិត្រានិ បត្តមណ្ឌលានិ ធារេន្តិ រូបកាកិណ្ណានិ ភិត្តិកម្មកតានិ។ តានិ រថិកាយបិ ទស្សេន្តា អាហិណ្ឌន្តិ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – សេយ្យថាបិ គិហី កាមភោគិនោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “ន, ភិក្ខវេ, ចិត្រានិ បត្តមណ្ឌលានិ ធារេតព្ពានិ រូបកាកិណ្ណានិ ភិត្តិកម្មកតានិ។ យោ ធារេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, បកតិមណ្ឌល”ន្តិ។

២៥៤. តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ សោទកំ បត្តំ បដិសាមេន្តិ។ បត្តោ ទុស្សតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “ន, ភិក្ខវេ, សោទកោ បត្តោ បដិសាមេតព្ពោ។ យោ បដិសាមេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ឱតាបេត្វា បត្តំ បដិសាមេតុ”ន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ សោទកំ [សឧទកំ (ក.)] បត្តំ ឱតាបេន្តិ។ បត្តោ ទុគ្គន្ធោ ហោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “ន, ភិក្ខវេ, សោទកោ បត្តោ ឱតាបេតព្ពោ។ យោ ឱតាបេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, វោទកំ កត្វា ឱតាបេត្វា បត្តំ បដិសាមេតុ”ន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ឧណ្ហេ បត្តំ និទហន្តិ។ បត្តស្ស វណ្ណោ ទុស្សតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “ន, ភិក្ខវេ, ឧណ្ហេ បត្តោ និទហិតព្ពោ។ យោ និទហេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, មុហុត្តំ ឧណ្ហេ ឱតាបេត្វា បត្តំ បដិសាមេតុ”ន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន សម្ពហុលា បត្តា អជ្ឈោកាសេ អនាធារា និក្ខិត្តា ហោន្តិ។ វាតមណ្ឌលិកាយ អាវដ្ដេត្វា បត្តា ភិជ្ជឹសុ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, បត្តាធារក”ន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ មិឌ្ឍន្តេ បត្តំ និក្ខិបន្តិ។ បរិបតិត្វា [បរិវដ្ដិត្វា (ស្យា.)] បត្តោ ភិជ្ជតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “ន, ភិក្ខវេ, មិឌ្ឍន្តេ បត្តោ និក្ខិបិតព្ពោ។ យោ និក្ខិបេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ បរិភណ្ឌន្តេ បត្តំ និក្ខិបន្តិ។ បរិបតិត្វា បត្តោ ភិជ្ជតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “ន, ភិក្ខវេ, បរិភណ្ឌន្តេ បត្តោ និក្ខិបិតព្ពោ។ យោ និក្ខិបេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ឆមាយ បត្តំ និក្កុជ្ជន្តិ។ ឱដ្ឋោ ឃំសិយតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, តិណសន្ថារក”ន្តិ។ តិណសន្ថារកោ ឧបចិកាហិ ខជ្ជតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ចោឡក”ន្តិ។ ចោឡកំ ឧបចិកាហិ ខជ្ជតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, បត្តមាឡក”ន្តិ។ បត្តមាឡកោ បរិបតិត្វា បត្តោ ភិជ្ជតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, បត្តកុណ្ឌោលិក”ន្តិ។ បត្តកុណ្ឌោលិកាយ បត្តោ ឃំសិយតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, បត្តថវិក”ន្តិ ។ អំសពទ្ធកោ ន ហោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, អំសពទ្ធកំ ពន្ធនសុត្តក”ន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ភិត្តិខិលេបិ នាគទន្តកេបិ បត្តំ លគ្គេន្តិ។ បរិបតិត្វា បត្តោ ភិជ្ជតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “ន, ភិក្ខវេ, បត្តោ លគ្គេតព្ពោ។ យោ លគ្គេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ មញ្ចេ បត្តំ និក្ខិបន្តិ, សតិសម្មោសា និសីទន្តា ឱត្ថរិត្វា បត្តំ ភិន្ទេន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “ន, ភិក្ខវេ, មញ្ចេ បត្តោ និក្ខិបិតព្ពោ។ យោ និក្ខិបេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ បីឋេ បត្តំ និក្ខិបន្តិ, សតិសម្មោសា និសីទន្តា ឱត្ថរិត្វា បត្តំ ភិន្ទេន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “ន, ភិក្ខវេ, បីឋេ បត្តោ និក្ខិបិតព្ពោ។ យោ និក្ខិបេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ អង្កេ បត្តំ និក្ខិបន្តិ, សតិសម្មោសា ឧដ្ឋហន្តិ។ បរិបតិត្វា បត្តោ ភិជ្ជតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “ន, ភិក្ខវេ, អង្កេ បត្តោ និក្ខិបិតព្ពោ។ យោ និក្ខិបេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ឆត្តេ បត្តំ និក្ខិបន្តិ។ វាតមណ្ឌលិកាយ ឆត្តំ ឧក្ខិបិយតិ បរិបតិត្វា បត្តោ ភិជ្ជតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “ន, ភិក្ខវេ, ឆត្តេ បត្តោ និក្ខិបិតព្ពោ។ យោ និក្ខិបេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ។

២៥៥. តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ បត្តហត្ថា កវាដំ បណាមេន្តិ។ កវាដោ អាវដ្ដិត្វា បត្តោ ភិជ្ជតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “ន, ភិក្ខវេ, បត្តហត្ថេន កវាដំ បណាមេតព្ពំ [កវាដោ បណាមេតព្ពោ (ក.)]។ យោ បណាមេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ តុម្ពកដាហេ បិណ្ឌាយ ចរន្តិ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – សេយ្យថាបិ តិត្ថិយាតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “ន, ភិក្ខវេ, តុម្ពកដាហេ បិណ្ឌាយ ចរិតព្ពំ។ យោ ចរេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ឃដិកដាហេ [ឃដិកដាហេន (ស្យា.)] បិណ្ឌាយ ចរន្តិ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – សេយ្យថាបិ តិត្ថិយាតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “ន, ភិក្ខវេ, ឃដិកដាហេ បិណ្ឌាយ ចរិតព្ពំ។ យោ ចរេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ។

តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ សព្ពបំសុកូលិកោ ហោតិ។ សោ ឆវសីសស្ស បត្តំ ធារេតិ។ អញ្ញតរា ឥត្ថី បស្សិត្វា ភីតា វិស្សរមកាសិ – “អភុំ មេ បិសាចោ វតាយ”ន្តិ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – “កថញ្ហិ នាម សមណា សក្យបុត្តិយា ឆវសីសស្ស បត្តំ ធារេស្សន្តិ, សេយ្យថាបិ បិសាចិល្លិកា”តិ! ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “ន, ភិក្ខវេ, ឆវសីសស្ស បត្តោ ធារេតព្ពោ។ យោ ធារេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ ន ច, ភិក្ខវេ, សព្ពបំសុកូលិកេន ភវិតព្ពំ។ យោ ភវេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ចលកានិបិ អដ្ឋិកានិបិ ឧច្ឆិដ្ឋោទកម្បិ បត្តេន នីហរន្តិ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – “យស្មិំ យេវិមេ សមណា សក្យបុត្តិយា ភុញ្ជន្តិ សោវ នេសំ បដិគ្គហោ”តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “ន ភិក្ខវេ, ចលកានិ វា អដ្ឋិកានិ វា ឧច្ឆិដ្ឋោទកំ វា បត្តេន នីហរិតព្ពំ។ យោ នីហរេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, បដិគ្គហ”ន្តិ។

២៥៦. តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ហត្ថេន វិប្ផាឡេត្វា ចីវរំ សិព្ពេន្តិ។ ចីវរំ វិលោមិកំ ហោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, សត្ថកំ នមតក”ន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន សង្ឃស្ស ទណ្ឌសត្ថកំ ឧប្បន្នំ ហោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ទណ្ឌសត្ថក”ន្តិ ។

តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ ឧច្ចាវចេ សត្ថកទណ្ឌេ ធារេន្តិ សោវណ្ណមយំ រូបិយមយំ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – សេយ្យថាបិ គិហី កាមភោគិនោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “ន, ភិក្ខវេ, ឧច្ចាវចា សត្ថកទណ្ឌា ធារេតព្ពា។ យោ ធារេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, អដ្ឋិមយំ ទន្តមយំ វិសាណមយំ នឡមយំ វេឡុមយំ កដ្ឋមយំ ជតុមយំ ផលមយំ លោហមយំ សង្ខនាភិមយ”ន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ កុក្កុដបត្តេនបិ វេឡុបេសិកាយបិ ចីវរំ សិព្ពេន្តិ។ ចីវរំ ទុស្សិព្ពិតំ ហោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, សូចិ”ន្តិ។ សូចិយោ កណ្ណកិតាយោ ហោន្តិ…បេ…. “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ , សូចិនាឡិក”ន្តិ។ សូចិនាឡិកាយបិ កណ្ណកិតាយោ ហោន្តិ…បេ…. “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, កិណ្ណេន បូរេតុ”ន្តិ។ កិណ្ណេបិ កណ្ណកិតាយោ ហោន្តិ…បេ…. “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, សត្តុយា បូរេតុ”ន្តិ។ សត្តុយាបិ កណ្ណកិតាយោ ហោន្តិ…បេ…. “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, សរិតក”ន្តិ។ សរិតកេបិ កណ្ណកិតាយោ ហោន្តិ…បេ…. “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, មធុសិត្ថកេន សារេតុ”ន្តិ។ សរិតកំ បរិភិជ្ជតិ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, សរិតកសិបាដិក”ន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ តត្ថ តត្ថ ខិលំ និក្ខណិត្វា សម្ពន្ធិត្វា ចីវរំ សិព្ពេន្តិ។ ចីវរំ វិកណ្ណំ ហោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, កថិនំ កថិនរជ្ជុំ [កឋិនំ កឋិនរជ្ជុំ (សី. ស្យា.)] តត្ថ តត្ថ ឱពន្ធិត្វា ចីវរំ សិព្ពេតុ”ន្តិ។ វិសមេ កថិនំ បត្ថរន្តិ។ កថិនំ បរិភិជ្ជតិ…បេ…. “ន, ភិក្ខវេ, វិសមេ កថិនំ បត្ថរិតព្ពំ។ យោ បត្ថរេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ។

ឆមាយ កថិនំ បត្ថរន្តិ។ កថិនំ បំសុកិតំ ហោតិ…បេ…. “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, តិណសន្ថារក”ន្តិ។ កថិនស្ស អន្តោ ជីរតិ…បេ…. “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, អនុវាតំ បរិភណ្ឌំ អារោបេតុ”ន្តិ។ កថិនំ នប្បហោតិ…បេ…. “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ទណ្ឌកថិនំ ពិទលកំ សលាកំ វិនន្ធនរជ្ជុំ វិនន្ធនសុត្តំ វិនន្ធិត្វា ចីវរំ សិព្ពេតុ”ន្តិ។ សុត្តន្តរិកាយោ វិសមា ហោន្តិ…បេ…. “អនុជានាមិ , ភិក្ខវេ, កឡិម្ពក”ន្តិ។ សុត្តា វង្កា ហោន្តិ…បេ…. “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, មោឃសុត្តក”ន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ អធោតេហិ បាទេហិ កថិនំ អក្កមន្តិ។ កថិនំ ទុស្សតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “ន, ភិក្ខវេ, អធោតេហិ បាទេហិ កថិនំ អក្កមិតព្ពំ។ យោ អក្កមេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ អល្លេហិ បាទេហិ កថិនំ អក្កមន្តិ។ កថិនំ ទុស្សតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “ន , ភិក្ខវេ, អល្លេហិ បាទេហិ កថិនំ អក្កមិតព្ពំ។ យោ អក្កមេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ សឧបាហនា កថិនំ អក្កមន្តិ។ កថិនំ ទុស្សតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “ន, ភិក្ខវេ, សឧបាហនេន កថិនំ អក្កមិតព្ពំ។ យោ អក្កមេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ចីវរំ សិព្ពន្តា អង្គុលិយា បដិគ្គណ្ហន្តិ។ អង្គុលិយោ ទុក្ខា ហោន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, បដិគ្គហ”ន្តិ។

២៥៧. តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ ឧច្ចាវចេ បដិគ្គហេ ធារេន្តិ សោវណ្ណមយំ រូបិយមយំ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – សេយ្យថាបិ គិហី កាមភោគិនោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “ន, ភិក្ខវេ, ឧច្ចាវចា បដិគ្គហា ធារេតព្ពា។ យោ ធារេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, អដ្ឋិមយំ...បេ.... សង្ខនាភិមយ”ន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន សូចិយោបិ សត្ថកាបិ បដិគ្គហាបិ នស្សន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, អាវេសនវិត្ថក”ន្តិ។ អាវេសនវិត្ថកេ សមាកុលា ហោន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, បដិគ្គហថវិក”ន្តិ។ អំសពទ្ធកោ ន ហោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, អំសពទ្ធកំ ពន្ធនសុត្តក”ន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ អព្ភោកាសេ ចីវរំ សិព្ពន្តា សីតេនបិ ឧណ្ហេនបិ កិលមន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, កឋិនសាលំ កឋិនមណ្ឌប”ន្តិ។ កឋិនសាលា នីចវត្ថុកា ហោតិ, ឧទកេន ឱត្ថរិយ្យតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ ឧច្ចវត្ថុកំ កាតុ”ន្តិ។ ចយោ បរិបតតិ...បេ.... “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ចិនិតុំ តយោ ចយេ – ឥដ្ឋកាចយំ, សិលាចយំ, ទារុចយ”ន្តិ។ អារោហន្តា វិហញ្ញន្តិ...បេ.... “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, តយោ សោបានេ – ឥដ្ឋកាសោបានំ, សិលាសោបានំ, ទារុសោបាន”ន្តិ។ អារោហន្តា បរិបតន្តិ...បេ.... “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, អាលម្ពនពាហ”ន្តិ។ កឋិនសាលាយ តិណចុណ្ណំ បរិបតតិ...បេ.... “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ឱគុម្ពេត្វា [ឱកុម្ពេត្វា (សី. ស្យា.)] ឧល្លិត្តាវលិត្តំ កាតុំ – សេតវណ្ណំ កាឡវណ្ណំ គេរុកបរិកម្មំ មាលាកម្មំ លតាកម្មំ មករទន្តកំ បញ្ចបដិកំ ចីវរវំសំ ចីវររជ្ជុក”ន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ចីវរំ សិព្ពេត្វា តត្ថេវ កឋិនំ ឧជ្ឈិត្វា បក្កមន្តិ, ឧន្ទូរេហិបិ ឧបចិកាហិបិ ខជ្ជតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, កឋិនំ សង្ឃរិតុ”ន្តិ។ កឋិនំ បរិភិជ្ជតិ...បេ.... “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, គោឃំសិកាយ កឋិនំ សង្ឃរិតុ”ន្តិ។ កឋិនំ វិនិវេឋិយតិ...បេ.... “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ពន្ធនរជ្ជុ”ន្តិ ។

តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ កុដ្ដេបិ ថម្ភេបិ កឋិនំ ឧស្សាបេត្វា បក្កមន្តិ។ បរិបតិត្វា កឋិនំ ភិជ្ជតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ភិត្តិខិលេ វា នាគទន្តេ វា លគ្គេតុ”ន្តិ។

២៥៨. អថ ខោ ភគវា រាជគហេ យថាភិរន្តំ វិហរិត្វា យេន វេសាលី តេន ចារិកំ បក្កាមិ។ តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ សូចិកម្បិ សត្ថកម្បិ ភេសជ្ជម្បិ បត្តេន អាទាយ គច្ឆន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ភេសជ្ជត្ថវិក”ន្តិ។ អំសពទ្ធកោ ន ហោតិ...បេ.... “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, អំសពទ្ធកំ ពន្ធនសុត្តក”ន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ ឧបាហនាយោ កាយពន្ធនេន ពន្ធិត្វា គាមំ បិណ្ឌាយ បាវិសិ។ អញ្ញតរោ ឧបាសកោ តំ ភិក្ខុំ អភិវាទេន្តោ ឧបាហនាយោ សីសេន ឃដ្ដេតិ។ សោ ភិក្ខុ មង្កុ អហោសិ។ អថ ខោ សោ ភិក្ខុ អារាមំ គន្ត្វា ភិក្ខូនំ ឯតមត្ថំ អារោចេសិ។ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ឧបាហនត្ថវិក”ន្តិ។ អំសពទ្ធកោ ន ហោតិ...បេ.... “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, អំសពទ្ធកំ ពន្ធនសុត្តក”ន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន អន្តរាមគ្គេ ឧទកំ អកប្បិយំ ហោតិ។ បរិស្សាវនំ ន ហោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ , ភិក្ខវេ, បរិស្សាវន”ន្តិ។ ចោឡកំ នប្បហោតិ...បេ.... “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, កដច្ឆុបរិស្សាវន”ន្តិ។ ចោឡកំ នប្បហោតិ...បេ.... “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ធម្មករណ”ន្តិ [ធម្មករណំ (សី. ស្យា.), ធមករណំ (ក.)]។

២៥៩. តេន ខោ បន សមយេន ទ្វេ ភិក្ខូ កោសលេសុ ជនបទេ អទ្ធានមគ្គប្បដិបន្នា ហោន្តិ។ ឯកោ ភិក្ខុ អនាចារំ អាចរតិ។ ទុតិយោ ភិក្ខុ តំ ភិក្ខុំ ឯតទវោច – “មា, អាវុសោ, ឯវរូបំ អកាសិ។ នេតំ កប្បតី”តិ។ សោ តស្មិំ ឧបនន្ធិ។ អថ ខោ សោ ភិក្ខុ បិបាសាយ បីឡិតោ ឧបនទ្ធំ ភិក្ខុំ ឯតទវោច – “ទេហិ មេ, អាវុសោ, បរិស្សាវនំ, បានីយំ បិវិស្សាមី”តិ។ ឧបនទ្ធោ ភិក្ខុ ន អទាសិ។ សោ ភិក្ខុ បិបាសាយ បីឡិតោ កាលមកាសិ។ អថ ខោ សោ ភិក្ខុ អារាមំ គន្ត្វា ភិក្ខូនំ ឯតមត្ថំ អារោចេសិ។ “កិំ បន ត្វំ, អាវុសោ, បរិស្សាវនំ យាចិយមានោ ន អ

ទាសី”តិ? “ឯវមាវុសោ”តិ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា...បេ.... តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – “កថញ្ហិ នាម ភិក្ខុ បរិស្សាវនំ យាចិយមានោ ន ទស្សតី”តិ! អថ ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អថ ខោ ភគវា ឯតស្មិំ និទានេ ឯតស្មិំ បករណេ ភិក្ខុសង្ឃំ សន្និបាតាបេត្វា តំ ភិក្ខុំ បដិបុច្ឆិ – “សច្ចំ កិរ ត្វំ, ភិក្ខុ, បរិស្សាវនំ យាចិយមានោ ន អទាសី”តិ? “សច្ចំ ភគវា”តិ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា – “អននុច្ឆវិកំ, មោឃបុរិស, អននុលោមិកំ អប្បតិរូបំ អស្សាមណកំ អកប្បិយំ អករណីយំ។ កថញ្ហិ នាម ត្វំ, មោឃបុរិស, បរិស្សាវនំ យាចិយមានោ ន ទស្សសិ។ នេតំ, មោឃបុរិស , អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ...បេ.... វិគរហិត្វា...បេ.... ធម្មិំ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “ន ភិក្ខវេ, អទ្ធានមគ្គប្បដិបន្នេន ភិក្ខុនា បរិស្សាវនំ យាចិយមានេន ន ទាតព្ពំ។ យោ ន ទទេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ ន ច, ភិក្ខវេ, អបរិស្សាវនកេន អទ្ធានោ បដិបជ្ជិតព្ពោ។ យោ បដិបជ្ជេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ សចេ ន ហោតិ បរិស្សាវនំ វា ធម្មករណោ វា, សង្ឃាដិកណ្ណោបិ អធិដ្ឋាតព្ពោ – ឥមិនា បរិស្សាវេត្វា បិវិស្សាមី”តិ។ អថ ខោ ភគវា អនុបុព្ពេន ចារិកំ ចរមានោ យេន វេសាលី តទវសរិ។ តត្រ សុទំ ភគវា វេសាលិយំ វិហរតិ មហាវនេ កូដាគារសាលាយំ ។ តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ នវកម្មំ ករោន្តិ។ បរិស្សាវនំ ន សម្មតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ទណ្ឌបរិស្សាវន”ន្តិ។ ទណ្ឌបរិស្សាវនំ ន សម្មតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ឱត្ថរក”ន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ មកសេហិ ឧព្ពាឡ្ហា ហោន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, មកសកុដិក”ន្តិ។

២៦០. តេន ខោ បន សមយេន វេសាលិយំ បណីតានំ ភត្តានំ ភត្តបដិបាដិ អដ្ឋិតា ហោតិ។ ភិក្ខូ បណីតានិ ភោជនានិ ភុញ្ជិត្វា អភិសន្នកាយា ហោន្តិ ពហ្វាពាធា [ពវ្ហាពាធា (សី.)]។ អថ ខោ ជីវកោ កោមារភច្ចោ វេសាលិំ អគមាសិ កេនចិទេវ ករណីយេន។ អទ្ទសា ខោ ជីវកោ កោមារភច្ចោ ភិក្ខូ អភិសន្នកាយេ ពហ្វាពាធេ។ ទិស្វាន យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ ជីវកោ កោមារភច្ចោ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “ឯតរហិ, ភន្តេ, ភិក្ខូ អភិសន្នកាយា ពហ្វាពាធា។ សាធុ, ភន្តេ, ភគវា ភិក្ខូនំ ចង្កមញ្ច ជន្តាឃរញ្ច អនុជានាតុ។ ឯវំ ភិក្ខូ អប្បាពាធា ភវិស្សន្តី”តិ។ អថ ខោ ភគវា ជីវកំ កោមារភច្ចំ ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សេសិ សមាទបេសិ សមុត្តេជេសិ សម្បហំសេសិ។ អថ ខោ ជីវកោ កោមារភច្ចោ ភគវតា ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សិតោ សមាទបិតោ សមុត្តេជិតោ សម្បហំសិតោ ឧដ្ឋាយាសនា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា បក្កាមិ។ អថ ខោ ភគវា ឯតស្មិំ និទានេ ឯតស្មិំ បករណេ ធម្មិំ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ចង្កមញ្ច ជន្តាឃរញ្ចា”តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ វិសមេ ចង្កមេ ចង្កមន្តិ។ បាទា ទុក្ខា ហោន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, សមំ កាតុ”ន្តិ។ ចង្កមោ នីចវត្ថុកោ ហោតិ។ ឧទកេន ឱត្ថរិយ្យតិ...បេ.... “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ឧច្ចវត្ថុកំ កាតុ”ន្តិ។ ចយោ បរិបតតិ...បេ.... “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ចិនិតុំ តយោ ចយេ – ឥដ្ឋកាចយំ, សិលាចយំ, ទារុចយ”ន្តិ។ អារោហន្តា វិហញ្ញន្តិ...បេ.... “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, តយោ សោបានេ – ឥដ្ឋកាសោបានំ, សិលាសោបានំ, ទារុសោបាន”ន្តិ។ អារោហន្តា បរិបតន្តិ...បេ.... “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, អាលម្ពនពាហ”ន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ចង្កមេ ចង្កមន្តា បរិបតន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ចង្កមនវេទិក”ន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ អជ្ឈោកាសេ ចង្កមន្តា សីតេនបិ ឧណ្ហេនបិ កិលមន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ចង្កមនសាល”ន្តិ។ ចង្កមនសាលាយំ តិណចុណ្ណំ បរិបតតិ...បេ.... “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ឱគុម្ផេត្វា ឧល្លិត្តាវលិត្តំ កាតុំ – សេតវណ្ណំ កាឡវណ្ណំ គេរុកបរិកម្មំ មាលាកម្មំ លតាកម្មំ មករទន្តកំ បញ្ចបដិកំ ចីវរវំសំ ចីវររជ្ជុ”ន្តិ។ ជន្តាឃរំ នីចវត្ថុកំ ហោតិ, ឧទកេន ឱត្ថរិយ្យតិ...បេ.... “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ឧច្ចវត្ថុកំ កាតុ”ន្តិ។ ចយោ បរិបតតិ...បេ.... “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ចិនិតុំ តយោ ចយេ – ឥដ្ឋកាចយំ, សិលាចយំ, ទារុចយ”ន្តិ។ អារោហន្តា វិហញ្ញន្តិ...បេ.... “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, តយោ សោបានេ – ឥដ្ឋកាសោបានំ, សិលាសោបានំ, ទារុសោបាន”ន្តិ។ អារោហន្តា បរិបតន្តិ...បេ.... “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, អាលម្ពនពាហ”ន្តិ ។ ជន្តាឃរស្ស កវាដំ ន ហោតិ...បេ.... “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, កវាដំ បិដ្ឋសង្ឃាដំ [បីឋសំឃាដំ (ក.)] ឧទុក្ខលិកំ ឧត្តរបាសកំ អគ្គឡវដ្ដិកំ កបិសីសកំ សូចិកំ ឃដិកំ តាឡច្ឆិទ្ទំ អាវិញ្ឆនឆិទ្ទំ អាវិញ្ឆនរជ្ជុ”ន្តិ ។ ជន្តាឃរស្ស កុដ្ដបាទោ ជីរតិ...បេ.... “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, មណ្ឌលិកំ កាតុ”ន្តិ។ ជន្តាឃរស្ស ធូមនេត្តំ ន ហោតិ...បេ.... “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ធូមនេត្ត”ន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ឧទុក្កេ ជន្តាឃរេ មជ្ឈេ អគ្គិដ្ឋានំ ករោន្តិ។ ឧបចារោ ន ហោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ខុទ្ទកេ ជន្តាឃរេ ឯកមន្តំ អគ្គិដ្ឋានំ កាតុំ, មហល្លកេ មជ្ឈេ”តិ។ ជន្តាឃរេ អគ្គិ មុខំ ឌហតិ…បេ… “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, មុខមត្តិក”ន្តិ។ ហត្ថេ មត្តិកំ តេមេន្តិ…បេ… “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, មត្តិកាទោណិក”ន្តិ។ មត្តិកា ទុគ្គន្ធា ហោតិ…បេ… “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, វាសេតុ”ន្តិ។ ជន្តាឃរេ អគ្គិ កាយំ ឌហតិ…បេ… “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ឧទកំ អតិហរិតុ”ន្តិ។ បាតិយាបិ បត្តេនបិ ឧទកំ អតិហរន្តិ…បេ… “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ឧទកដ្ឋានំ, ឧទកសរាវក”ន្តិ។ ជន្តាឃរំ តិណច្ឆទនំ ន សេទេតិ [តិណច្ឆាទនេន ឆាទេតិ (ក.)] …បេ… “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ឱគុម្ពេត្វា ឧល្លិត្តាវលិត្តំ កាតុ”ន្តិ។ ជន្តាឃរំ ចិក្ខល្លំ ហោតិ…បេ… “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, សន្ថរិតុំ តយោ សន្ថរេ – ឥដ្ឋកាសន្ថរំ, សិលាសន្ថរំ , ទារុសន្ថរ”ន្តិ។ ចិក្ខល្លំយេវ ហោតិ…បេ… “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ធោវិតុ”ន្តិ។ ឧទកំ សន្តិដ្ឋតិ…បេ… “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ឧទកនិទ្ធមន”ន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ជន្តាឃរេ ឆមាយ និសីទន្តិ, គត្តានិ កណ្ឌូវន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ជន្តាឃរបីឋ”ន្តិ។ តេន ខោ បន សមយេន ជន្តាឃរំ អបរិក្ខិត្តំ ហោតិ…បេ… “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, បរិក្ខិបិតុំ តយោ បាការេ – ឥដ្ឋកាបាការំ, សិលាបាការំ, ទារុបាការ”ន្តិ។ កោដ្ឋកោ ន ហោតិ…បេ… “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, កោដ្ឋក”ន្តិ។ កោដ្ឋកោ នីចវត្ថុកោ ហោតិ, ឧទកេន ឱត្ថរិយ្យតិ…បេ… “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ឧច្ចវត្ថុកំ កាតុ”ន្តិ។ ចយោ បរិបតតិ…បេ… “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ចិនិតុំ តយោ ចយេ – ឥដ្ឋកាចយំ, សិលាចយំ, ទារុចយ”ន្តិ។ អារោហន្តា វិហញ្ញន្តិ…បេ… “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, តយោ សោបានេ – ឥដ្ឋកាសោបានំ, សិលាសោបានំ, ទារុសោបាន”ន្តិ។ អារោហន្តា បរិបតន្តិ…បេ… “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, អាលម្ពនពាហ”ន្តិ។ កោដ្ឋកស្ស កវាដំ ន ហោតិ…បេ… “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, កវាដំ បិដ្ឋសង្ឃាដំ ឧទុក្ខលិកំ ឧត្តរបាសកំ អគ្គឡវដ្ដិំ កបិសីសកំ សូចិកំ ឃដិកំ តាឡច្ឆិទ្ទំ អាវិញ្ឆនច្ឆិទ្ទំ អាវិញ្ឆនរជ្ជុ”ន្តិ។ កោដ្ឋកេ តិណចុណ្ណំ បរិបតតិ…បេ… “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ឱគុម្ពេត្វា ឧល្លិត្តាវលិត្តំ កាតុំ – សេតវណ្ណំ កាឡវណ្ណំ គេរុកបរិកម្មំ មាលាកម្មំ លតាកម្មំ មករទន្តកំ បញ្ចបដិកន្តិ។ បរិវេណំ ចិក្ខល្លំ ហោតិ…បេ… “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, មរុម្ពំ ឧបកិរិតុ”ន្តិ។ ន បរិយាបុណន្តិ…បេ… “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, បទរសិលំ និក្ខិបិតុ”ន្តិ។ ឧទកំ សន្តិដ្ឋតិ…បេ… “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ឧទកនិទ្ធមន”ន្តិ។

២៦១. តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ នគ្គា នគ្គំ អភិវាទេន្តិ…បេ… នគ្គា នគ្គំ អភិវាទាបេន្តិ, នគ្គា នគ្គស្ស បរិកម្មំ ករោន្តិ, នគ្គា នគ្គស្ស បរិកម្មំ ការាបេន្តិ, នគ្គា នគ្គស្ស ទេន្តិ, នគ្គា បដិគ្គណ្ហន្តិ, នគ្គា ខាទន្តិ, នគ្គា ភុញ្ជន្តិ, នគ្គា សាយន្តិ, នគ្គា បិវន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “ន, ភិក្ខវេ, នគ្គេន [ឥទំ បទំ កត្ថចិ នត្ថិ] នគ្គោ អភិវាទេតព្ពោ…បេ… ន នគ្គេន អភិវាទេតព្ពំ… ន នគ្គេន [ឥទំ បទំ កត្ថចិ នត្ថិ] នគ្គោ អភិវាទាបេតព្ពោ… ន នគ្គេន អភិវាទាបេតព្ពំ… ន នគ្គេន នគ្គស្ស បរិកម្មំ កាតព្ពំ… ន នគ្គេន នគ្គស្ស បរិកម្មំ ការាបេតព្ពំ… ន នគ្គេន នគ្គស្ស ទាតព្ពំ… ន នគ្គេន បដិគ្គហេតព្ពំ… ន នគ្គេន ខាទិតព្ពំ… ន នគ្គេន ភុញ្ជិតព្ពំ… ន នគ្គេន សាយិតព្ពំ… ន នគ្គេន បាតព្ពំ។ យោ បិវេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ជន្តាឃរេ ឆមាយ ចីវរំ និក្ខិបន្តិ។ ចីវរំ បំសុកិតំ ហោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ចីវរវំសំ ចីវររជ្ជុ”ន្តិ។ ទេវេ វស្សន្តេ ចីវរំ ឱវស្សតិ…បេ… “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ , ជន្តាឃរសាល”ន្តិ។ ជន្តាឃរសាលា នីចវត្ថុកា ហោតិ, ឧទកេន ឱត្ថរិយ្យតិ…បេ… “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ឧច្ចវត្ថុកំ កាតុ”ន្តិ។ ចយោ បរិបតតិ…បេ… “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ចិនិតុំ…បេ… អារោហន្តា វិហញ្ញន្តិ…បេ… អារោហន្តា បរិបតន្តិ…បេ… “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, អាលម្ពនពាហ”ន្តិ។ ជន្តាឃរសាលាយ តិណចុណ្ណំ បរិបតតិ…បេ… “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ឱគុម្ពេត្វា ឧល្លិត្តាវលិត្តំ កាតុំ…បេ… ចីវរវំសំ ចីវររជ្ជុ”ន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ជន្តាឃរេបិ ឧទកេបិ បរិកម្មំ កាតុំ កុក្កុច្ចាយន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, តិស្សោ បដិច្ឆាទិយោ – ជន្តាឃរបដិច្ឆាទឹ, ឧទកបដិច្ឆាទឹ, វត្ថបដិច្ឆាទិ”ន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ជន្តាឃរេ ឧទកំ ន ហោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ , ភិក្ខវេ, ឧទបាន”ន្តិ។ ឧទបានស្ស កូលំ លុជ្ជតិ…បេ… “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ចិនិតុំ តយោ ចយេ – ឥដ្ឋកាចយំ, សិលាចយំ, ទារុចយ”ន្តិ។ ឧទបានោ នីចវត្ថុកោ ហោតិ, ឧទកេន ឱត្ថរិយ្យតិ…បេ… “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ឧច្ចវត្ថុកំ កាតុ”ន្តិ។ ចយោ បរិបតតិ…បេ… អារោហន្តា វិហញ្ញន្តិ…បេ… អារោហន្តា បរិបតន្តិ…បេ… “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, អាលម្ពនពាហ”ន្តិ។

២៦២. តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ វល្លិកាយបិ កាយពន្ធនេនបិ ឧទកំ វាហេន្តិ [វាហន្តិ (ក.)]។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ឧទកវាហនរជ្ជុ”ន្តិ។ ហត្ថា ទុក្ខា ហោន្តិ…បេ… “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, តុលំ ករកដកំ ចក្កវដ្ដក”ន្តិ។ ភាជនា ពហូ ភិជ្ជន្តិ…បេ… “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, តយោ វារកេ – លោហវារកំ, ទារុវារកំ, ចម្មក្ខណ្ឌ”ន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ អជ្ឈោកាសេ ឧទកំ វាហេន្តា សីតេនបិ ឧណ្ហេនបិ កិលមន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ឧទបានសាល”ន្តិ។ ឧទបានសាលាយ តិណចុណ្ណំ បរិបតតិ…បេ… “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ឱគុម្ពេត្វា ឧល្លិត្តាវលិត្តំ កាតុំ – សេតវណ្ណំ កាឡវណ្ណំ គេរុកបរិកម្មំ មាលាកម្មំ លតាកម្មំ មករទន្តកំ បញ្ចបដិកំ ចីវររជ្ជុំ ចីវររជ្ជុ”ន្តិ។ ឧទបានោ អបារុតោ ហោតិ, តិណចុណ្ណេហិបិ បំសុកេហិបិ ឱកិរិយ្យតិ…បេ… “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, អបិធាន”ន្តិ។ ឧទកភាជនំ ន សំវិជ្ជតិ…បេ… “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ឧទកទោណឹ ឧទកកដាហ”ន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ អារាមេ តហំ តហំ នហាយន្តិ។ អារាមោ ចិក្ខល្លោ ហោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ចន្ទនិក”ន្តិ។ ចន្ទនិកា បាកដា ហោតិ។ ភិក្ខូ ហិរិយន្តិ នហាយិតុំ…បេ… “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, បរិក្ខិបិតុំ តយោ បាការេ – ឥដ្ឋកាបាការំ, សិលាបាការំ, ទារុបាការ”ន្តិ។ ចន្ទនិកា ចិក្ខល្លា ហោតិ…បេ… “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, សន្ថរិតុំ តយោ សន្ថរេ – ឥដ្ឋកាសន្ថរំ, សិលាសន្ថរំ, ទារុសន្ថរ”ន្តិ។ ឧទកំ សន្តិដ្ឋតិ…បេ… “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ឧទកនិទ្ធមន”ន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូនំ គត្តានិ សីតិគតានិ ហោន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ…បេ… “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ឧទកបុញ្ឆនី ចោឡកេនបិ បច្ចុទ្ធរិតុ”ន្តិ។

២៦៣. តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ឧបាសកោ សង្ឃស្ស អត្ថាយ បោក្ខរណឹ ការេតុកាមោ ហោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ…បេ… “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, បោក្ខរណិ”ន្តិ។ បោក្ខរណិយា កូលំ លុជ្ជតិ…បេ… “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ចិនិតុំ តយោ ចយេ – ឥដ្ឋកាចយំ, សិលាចយំ, ទារុចយ”ន្តិ។ អារោហន្តា វិហញ្ញន្តិ…បេ… “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, តយោ សោបានេ – ឥដ្ឋកាសោបានំ, សិលាសោបានំ, ទារុសោបាន”ន្តិ។ អារោហន្តា បរិបតន្តិ…បេ… “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, អាលម្ពនពាហ”ន្តិ។ បោក្ខរណិយា ឧទកំ បុរាណំ ហោតិ…បេ… “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ឧទកមាតិកំ ឧទកនិទ្ធមន”ន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ សង្ឃស្ស អត្ថាយ និល្លេខំ ជន្តាឃរំ កត្តុកាមោ ហោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ…បេ… “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, និល្លេខំ ជន្តាឃរ”ន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ ចាតុមាសំ និសីទនេន វិប្បវសន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ…បេ… “ន, ភិក្ខវេ, ចាតុមាសំ និសីទនេន វិប្បវសិតព្ពំ។ យោ វិប្បវសេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ។

២៦៤. តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ បុប្ផាភិកិណ្ណេសុ សយនេសុ សយន្តិ។ មនុស្សា វិហារចារិកំ អាហិណ្ឌន្តា បស្សិត្វា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – សេយ្យថាបិ គិហី កាមភោគិនោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “ន, ភិក្ខវេ, បុប្ផាភិកិណ្ណេសុ សយនេសុ សយិតព្ពំ។ យោ សយេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ ។

តេន ខោ បន សមយេន មនុស្សា គន្ធម្បិ មាលម្បិ អាទាយ អារាមំ អាគច្ឆន្តិ។ ភិក្ខូ កុក្កុច្ចាយន្តា ន បដិគ្គណ្ហន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, គន្ធំ គហេត្វា កវាដេ បញ្ចង្គុលិកំ ទាតុំ, បុប្ផំ គហេត្វា វិហារេ ឯកមន្តំ និក្ខិបិតុ”ន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន សង្ឃស្ស នមតកំ ឧប្បន្នំ ហោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, នមតក”ន្តិ។ អថ ខោ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ – “នមតកំ អធិដ្ឋាតព្ពំ នុ ខោ ឧទាហុ វិកប្បេតព្ព”ន្តិ…បេ… “ន, ភិក្ខវេ, នមតកំ អធិដ្ឋាតព្ពំ, ន វិកប្បេតព្ព”ន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ អាសិត្តកូបធានេ ភុញ្ជន្តិ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – សេយ្យថាបិ គិហី កាមភោគិនោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ…បេ… “ន, ភិក្ខវេ, អាសិត្តកូបធានេ ភុញ្ជិតព្ពំ។ យោ ភុញ្ជេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ ។

តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ គិលានោ ហោតិ។ សោ ភុញ្ជមានោ ន សក្កោតិ ហត្ថេន បត្តំ សន្ធារេតុំ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, មឡោរិក”ន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ ឯកភាជនេបិ ភុញ្ជន្តិ...បេ.... ឯកថាលកេបិ បិវន្តិ, ឯកមញ្ចេបិ តុវដ្ដេន្តិ, ឯកត្ថរណាបិ តុវដ្ដេន្តិ, ឯកបាវុរណាបិ តុវដ្ដេន្តិ, ឯកត្ថរណបាវុរណាបិ តុវដ្ដេន្តិ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – សេយ្យថាបិ គិហី កាមភោគិនោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “ន, ភិក្ខវេ, ឯកភាជនេ ភុញ្ជិតព្ពំ...បេ.... ន ឯកថាលកេ បាតព្ពំ... ន ឯកមញ្ចេ តុវដ្ដិតព្ពំ... ន ឯកត្ថរណា [ន ឯកត្ថរណេ] តុវដ្ដិតព្ពំ... ន ឯកបាវុរណា [ន ឯកបាវុរណេ] តុវដ្ដិតព្ពំ... ន ឯកត្ថរណបាវុរណា [ន ឯកត្ថរណបាវុរណេ (ស្យា.)] តុវដ្ដិតព្ពំ។ យោ តុវដ្ដេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ។

២៦៥. តេន ខោ បន សមយេន វឌ្ឍោ លិច្ឆវី មេត្តិយភូមជកានំ ភិក្ខូនំ សហាយោ ហោតិ។ អថ ខោ វឌ្ឍោ លិច្ឆវី យេន មេត្តិយភូមជកា ភិក្ខូ តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា មេត្តិយភូមជកេ ភិក្ខូ ឯតទវោច – “វន្ទាមិ អយ្យា”តិ។ ឯវំ វុត្តេ មេត្តិយភូមជកា ភិក្ខូ នាលបឹសុ។ ទុតិយម្បិ ខោ វឌ្ឍោ លិច្ឆវី មេត្តិយភូមជកេ ភិក្ខូ ឯតទវោច – “វន្ទាមិ អយ្យា”តិ។ ទុតិយម្បិ ខោ មេត្តិយភូមជកា ភិក្ខូ នាលបឹសុ។ តតិយម្បិ ខោ វឌ្ឍោ លិច្ឆវី មេត្តិយភូមជកេ ភិក្ខូ ឯតទវោច – “វន្ទាមិ អយ្យា”តិ។ តតិយម្បិ ខោ មេត្តិយភូមជកា ភិក្ខូ នាលបឹសុ។ “ក្យាហំ អយ្យានំ អបរជ្ឈាមិ, កិស្ស មំ អយ្យា នាលបន្តី”តិ? “តថា ហិ បន ត្វំ, អាវុសោ វឌ្ឍ, អម្ហេ ទព្ពេន មល្លបុត្តេន វិហេឋិយមានេ អជ្ឈុបេក្ខសី”តិ។ “ក្យាហំ អយ្យា ករោមី”តិ? “សចេ ខោ ត្វំ, អាវុសោ វឌ្ឍ, ឥច្ឆេយ្យាសិ, អជ្ជេវ ភគវា អាយស្មន្តំ ទព្ពំ មល្លបុត្តំ នាសាបេយ្យា”តិ។ “ក្យាហំ អយ្យា ករោមិ, កិំ មយា សក្កា កាតុ”ន្តិ? “ឯហិ ត្វំ, អាវុសោ វឌ្ឍ, យេន ភគវា តេនុបសង្កម, ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ ឯវំ វទេហិ – ‘ឥទំ, ភន្តេ, នច្ឆន្នំ នប្បតិរូបំ។ យាយំ, ភន្តេ, ទិសា អភយា អនីតិកា អនុបទ្ទវា សាយំ ទិសា សភយា សឦតិកា សឧបទ្ទវា; យតោ និវាតំ តតោ សវាតំ ; ឧទកំ មញ្ញេ អាទិត្តំ; អយ្យេន មេ ទព្ពេន មល្លបុត្តេន បជាបតិ ទូសិតា’”តិ។ “ឯវំ អយ្យា”តិ ខោ វឌ្ឍោ លិច្ឆវី មេត្តិយភូមជកានំ ភិក្ខូនំ បដិស្សុត្វា យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ វឌ្ឍោ លិច្ឆវី ភគវន្តំ ឯតទវោច – “ឥទំ, ភន្តេ, នច្ឆន្នំ នប្បតិរូបំ។ យាយំ, ភន្តេ, ទិសា អភយា អនីតិកា អនុបទ្ទវា សាយំ ទិសា សភយា សឦតិកា សឧបទ្ទវា; យតោ និវាតំ តតោ សវាតំ; ឧទកំ មញ្ញេ អាទិត្តំ; អយ្យេន មេ ទព្ពេន មល្លបុត្តេន បជាបតិ ទូសិតា”តិ។

អថ ខោ ភគវា ឯតស្មិំ និទានេ ឯតស្មិំ បករណេ ភិក្ខុសង្ឃំ សន្និបាតាបេត្វា អាយស្មន្តំ ទព្ពំ មល្លបុត្តំ បដិបុច្ឆិ – “សរសិ ត្វំ, ទព្ព, ឯវរូបំ កត្តា យថាយំ វឌ្ឍោ អាហា”តិ? “យថា មំ, ភន្តេ, ភគវា ជានាតី”តិ។ ទុតិយម្បិ ខោ ភគវា...បេ.... តតិយម្បិ ខោ ភគវា អាយស្មន្តំ ទព្ពំ មល្លបុត្តំ ឯតទវោច – “សរសិ ត្វំ, ទព្ព, ឯវរូបំ កត្តា យថាយំ វឌ្ឍោ អាហា”តិ? “យថា មំ, ភន្តេ, ភគវា ជានាតី”តិ។ “ន ខោ, ទព្ព, ទព្ពា ឯវំ និព្ពេឋេន្តិ។ សចេ តយា កតំ, កតន្តិ វទេហិ; សចេ អកតំ, អកតន្តិ វទេហី”តិ។ “យតោ អហំ, ភន្តេ, ជាតោ នាភិជានាមិ សុបិនន្តេនបិ មេថុនំ ធម្មំ បដិសេវិតា, បគេវ ជាគរោ”តិ។ អថ ខោ ភគវា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “តេន ហិ, ភិក្ខវេ, សង្ឃោ វឌ្ឍស្ស លិច្ឆវិស្ស បត្តំ និក្កុជ្ជតុ, អសម្ភោគំ សង្ឃេន ករោតុ។

“អដ្ឋហិ, ភិក្ខវេ, អង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ឧបាសកស្ស បត្តោ និក្កុជ្ជិតព្ពោ – ភិក្ខូនំ អលាភាយ បរិសក្កតិ, ភិក្ខូនំ អនត្ថាយ បរិសក្កតិ, ភិក្ខូនំ អវាសាយ [អនាវាសាយ (ស្យា.)] បរិសក្កតិ, ភិក្ខូ អក្កោសតិ បរិភាសតិ, ភិក្ខូ ភិក្ខូហិ ភេទេតិ, ពុទ្ធស្ស អវណ្ណំ ភាសតិ, ធម្មស្ស អវណ្ណំ ភាសតិ, សង្ឃស្ស អវណ្ណំ ភាសតិ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ឥមេហិ អដ្ឋហង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ឧបាសកស្ស បត្តំ និក្កុជ្ជិតុំ។ ឯវញ្ច បន, ភិក្ខវេ, និក្កុជ្ជិតព្ពោ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្ពោ –

២៦៦. “សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ វឌ្ឍោ លិច្ឆវី អាយស្មន្តំ ទព្ពំ មល្លបុត្តំ អមូលិកាយ សីលវិបត្តិយា អនុទ្ធំសេតិ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, សង្ឃោ វឌ្ឍស្ស លិច្ឆវិស្ស បត្តំ និក្កុជ្ជេយ្យ, អសម្ភោគំ សង្ឃេន ករេយ្យ។ ឯសា ញត្តិ។

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ វឌ្ឍោ លិច្ឆវី អាយស្មន្តំ ទព្ពំ មល្លបុត្តំ អមូលិកាយ សីលវិបត្តិយា អនុទ្ធំសេតិ។ សង្ឃោ វឌ្ឍស្ស លិច្ឆវិស្ស បត្តំ និក្កុជ្ជតិ, អសម្ភោគំ សង្ឃេន ករោតិ ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ វឌ្ឍស្ស លិច្ឆវិស្ស បត្តស្ស និក្កុជ្ជនា, អសម្ភោគំ សង្ឃេន ករណំ, សោ តុណ្ហស្ស; យស្ស នក្ខមតិ, សោ ភាសេយ្យ។

“និក្កុជ្ជិតោ សង្ឃេន វឌ្ឍស្ស លិច្ឆវិស្ស បត្តោ, អសម្ភោគោ សង្ឃេន។ ខមតិ សង្ឃស្ស, តស្មា តុណ្ហី, ឯវមេតំ ធារយាមី”តិ។

អថ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ បុព្ពណ្ហសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ យេន វឌ្ឍស្ស លិច្ឆវិស្ស និវេសនំ តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា វឌ្ឍំ លិច្ឆវិំ ឯតទវោច – “សង្ឃេន តេ, អាវុសោ វឌ្ឍ, បត្តោ និក្កុជ្ជិតោ។ អសម្ភោគោសិ សង្ឃេនា”តិ។ អថ ខោ វឌ្ឍោ លិច្ឆវី – សង្ឃេន កិរ មេ បត្តោ និក្កុជ្ជិតោ, អសម្ភោគោម្ហិ កិរ សង្ឃេនាតិ – តត្ថេវ មុច្ឆិតោ បបតោ។ អថ ខោ វឌ្ឍស្ស លិច្ឆវិស្ស មិត្តាមច្ចា ញាតិសាលោហិតា វឌ្ឍំ លិច្ឆវិំ ឯតទវោចុំ – “អលំ, អាវុសោ វឌ្ឍ, មា សោចិ, មា បរិទេវិ។ មយំ ភគវន្តំ បសាទេស្សាម ភិក្ខុសង្ឃញ្ចា”តិ។

អថ ខោ វឌ្ឍោ លិច្ឆវី សបុត្តទារោ សមិត្តាមច្ចោ សញាតិសាលោហិតោ អល្លវត្ថោ អល្លកេសោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា ភគវតោ បាទេសុ សិរសា និបតិត្វា ភគវន្តំ ឯតទវោច – “អច្ចយោ មំ, ភន្តេ, អច្ចគមា យថាពាលំ យថាមូឡ្ហំ យថាអកុសលំ, យោហំ អយ្យំ ទព្ពំ មល្លបុត្តំ អមូលិកាយ សីលវិបត្តិយា អនុទ្ធំសេសឹ។ តស្ស មេ, ភន្តេ, ភគវា អច្ចយំ អច្ចយតោ បដិគ្គណ្ហាតុ អាយតឹ សំវរាយា”តិ។ “តគ្ឃ ត្វំ, អាវុសោ វឌ្ឍ, អច្ចយោ អច្ចគមា យថាពាលំ យថាមូឡ្ហំ យថាអកុសលំ, យំ ត្វំ ទព្ពំ មល្លបុត្តំ អមូលិកាយ សីលវិបត្តិយា អនុទ្ធំសេសិ។ យតោ ច ខោ ត្វំ, អាវុសោ វឌ្ឍ, អច្ចយំ អច្ចយតោ ទិស្វា យថាធម្មំ បដិករោសិ, តំ តេ មយំ បដិគ្គណ្ហាម។ វុឌ្ឍិហេសា, អាវុសោ វឌ្ឍ, អរិយស្ស វិនយេ យោ អច្ចយំ អច្ចយតោ ទិស្វា យថាធម្មំ បដិករោតិ, អាយតឹ សំវរំ អាបជ្ជតី”តិ។ អថ ខោ ភគវា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “តេន ហិ, ភិក្ខវេ, សង្ឃោ វឌ្ឍស្ស លិច្ឆវិស្ស បត្តំ ឧក្កុជ្ជតុ, សម្ភោគំ សង្ឃេន ករោតុ។

“អដ្ឋហិ, ភិក្ខវេ, អង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ឧបាសកស្ស បត្តោ ឧក្កុជ្ជិតព្ពោ – ន ភិក្ខូនំ អលាភាយ បរិសក្កតិ, ន ភិក្ខូនំ អនត្ថាយ បរិសក្កតិ, ន ភិក្ខូនំ អវាសាយ បរិសក្កតិ, ន ភិក្ខូ អក្កោសតិ បរិភាសតិ, ន ភិក្ខូ ភិក្ខូហិ ភេទេតិ, ន ពុទ្ធស្ស អវណ្ណំ ភាសតិ, ន ធម្មស្ស អវណ្ណំ ភាសតិ, ន សង្ឃស្ស អវណ្ណំ ភាសតិ។ អនុជានាមិ , ភិក្ខវេ, ឥមេហិ អដ្ឋហង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ឧបាសកស្ស បត្តំ ឧក្កុជ្ជិតុំ។ ឯវញ្ច បន, ភិក្ខវេ, ឧក្កុជ្ជិតព្ពោ។ តេន, ភិក្ខវេ, វឌ្ឍេន លិច្ឆវិនា សង្ឃំ ឧបសង្កមិត្វា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា ភិក្ខូនំ បាទេ វន្ទិត្វា ឧក្កុដិកំ និសីទិត្វា អញ្ជលិំ បគ្គហេត្វា ឯវមស្ស វចនីយោ – ‘សង្ឃេន មេ, ភន្តេ, បត្តោ និក្កុជ្ជិតោ, អសម្ភោគោម្ហិ សង្ឃេន។ សោហំ, ភន្តេ, សម្មា វត្តាមិ, លោមំ បាតេមិ, នេត្ថារំ វត្តាមិ, សង្ឃំ បត្តុក្កុជ្ជនំ យាចាមី’តិ។ ទុតិយម្បិ យាចិតព្ពោ។ តតិយម្បិ យាចិតព្ពោ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្ពោ –

២៦៧. “សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ សង្ឃេន វឌ្ឍស្ស លិច្ឆវិស្ស បត្តោ និក្កុជ្ជិតោ, អសម្ភោគោ សង្ឃេន។ សោ សម្មា វត្តតិ, លោមំ បាតេតិ, នេត្ថារំ វត្តតិ, សង្ឃំ បត្តុក្កុជ្ជនំ យាចតិ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, សង្ឃោ វឌ្ឍស្ស លិច្ឆវិស្ស បត្តំ ឧក្កុជ្ជេយ្យ, សម្ភោគំ សង្ឃេន ករេយ្យ។ ឯសា ញត្តិ។

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ សង្ឃេន វឌ្ឍស្ស លិច្ឆវិស្ស បត្តោ និក្កុជ្ជិតោ, អសម្ភោគោ សង្ឃេន។ សោ សម្មា វត្តតិ, លោមំ បាតេតិ, នេត្ថារំ វត្តតិ , សង្ឃំ បត្តុក្កុជ្ជនំ យាចតិ។ សង្ឃោ វឌ្ឍស្ស លិច្ឆវិស្ស បត្តំ ឧក្កុជ្ជតិ, សម្ភោគំ សង្ឃេន ករោតិ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ វឌ្ឍស្ស លិច្ឆវិស្ស បត្តស្ស ឧក្កុជ្ជនា, សម្ភោគំ សង្ឃេន ករណំ, សោ តុណ្ហស្ស; យស្ស នក្ខមតិ, សោ ភាសេយ្យ។

“ឧក្កុជ្ជិតោ សង្ឃេន វឌ្ឍស្ស លិច្ឆវិស្ស បត្តោ, សម្ភោគោ សង្ឃេន។ ខមតិ សង្ឃស្ស, តស្មា តុណ្ហី, ឯវមេតំ ធារយាមី”តិ។

២៦៨. អថ ខោ ភគវា វេសាលិយំ យថាភិរន្តំ វិហរិត្វា យេន ភគ្គា តេន ចារិកំ បក្កាមិ។ អនុបុព្ពេន ចារិកំ ចរមានោ យេន ភគ្គា តទវសរិ។ តត្រ សុទំ ភគវា ភគ្គេសុ វិហរតិ សុសុមារគិរេ [សុំសុមារគិរេ (សី. ស្យា.), សំសុមារគិរេ (ក.)] ភេសកឡាវនេ មិគទាយេ។ តេន ខោ បន សមយេន ពោធិស្ស រាជកុមារស្ស កោកនទោ [កោកនុទោ (ក.)] នាម បាសាទោ អចិរការិតោ ហោតិ, អនជ្ឈាវុត្ថោ សមណេន វា ព្រាហ្មណេន វា កេនចិ វា មនុស្សភូតេន។ អថ ខោ ពោធិ រាជកុមារោ សញ្ជិកាបុត្តំ មាណវំ អាមន្តេសិ – “ឯហិ ត្វំ, សម្ម សញ្ជិកាបុត្ត, យេន ភគវា តេនុបសង្កម, ឧបសង្កមិត្វា មម វចនេន ភគវតោ បាទេ សិរសា វន្ទ; អប្បាពាធំ អប្បាតង្កំ លហុដ្ឋានំ ពលំ ផាសុវិហារំ បុច្ឆ – ‘ពោធិ, ភន្តេ, រាជកុមារោ ភគវតោ បាទេ សិរសា វន្ទតិ, អប្បាពាធំ អប្បាតង្កំ លហុដ្ឋានំ ពលំ ផាសុវិហារំ បុច្ឆតី’តិ។ ឯវញ្ច វទេហិ – ‘អធិវាសេតុ កិរ, ភន្តេ , ភគវា ពោធិស្ស រាជកុមារស្ស ស្វាតនាយ ភត្តំ សទ្ធឹ ភិក្ខុសង្ឃេនា’”តិ។ “ឯវំ ភោ”តិ ខោ សញ្ជិកាបុត្តោ មាណវោ ពោធិស្ស រាជកុមារស្ស បដិស្សុត្វា យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា ភគវតា សទ្ធឹ សម្មោទិ, សម្មោទនីយំ កថំ សារណីយំ វីតិសារេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ សញ្ជិកាបុត្តោ មាណវោ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “ពោធិ ខោ រាជកុមារោ ភោតោ គោតមស្ស បាទេ សិរសា វន្ទតិ, អប្បាពាធំ អប្បាតង្កំ លហុដ្ឋានំ ពលំ ផាសុវិហារំ បុច្ឆតិ។ ឯវញ្ច វទេតិ – ‘អធិវាសេតុ កិរ ភវំ គោតមោ ពោធិស្ស រាជកុមារស្ស ស្វាតនាយ ភត្តំ សទ្ធឹ ភិក្ខុសង្ឃេនា’”តិ។ អធិវាសេសិ

ភគវា តុណ្ហីភាវេន។ អថ ខោ សញ្ជិកាបុត្តោ មាណវោ ភគវតោ អធិវាសនំ វិទិត្វា ឧដ្ឋាយាសនា យេន ពោធិ រាជកុមារោ តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា ពោធឹ រាជកុមារំ ឯតទវោច – “អវោចុម្ហ ខោ មយំ ភោតោ វចនេន តំ ភវន្តំ គោតមំ – ‘ពោធិ ខោ រាជកុមារោ ភោតោ គោតមស្ស បាទេ សិរសា វន្ទតិ, អប្បាពាធំ អប្បាតង្កំ លហុដ្ឋានំ ពលំ ផាសុវិហារំ បុច្ឆតិ។ ឯវញ្ច វទេតិ – អធិវាសេតុ កិរ ភវំ គោតមោ ពោធិស្ស រាជកុមារស្ស ស្វាតនាយ ភត្តំ សទ្ធឹ ភិក្ខុសង្ឃេនា’តិ។ អធិវុត្ថញ្ច បន សមណេន គោតមេនា”តិ។

អថ ខោ ពោធិ រាជកុមារោ តស្សា រត្តិយា អច្ចយេន បណីតំ ខាទនីយំ ភោជនីយំ បដិយាទាបេត្វា, កោកនទញ្ច បាសាទំ ឱទាតេហិ ទុស្សេហិ សន្ថរាបេត្វា យាវ បច្ឆិមសោបានកឡេវរា, សញ្ជិកាបុត្តំ មាណវំ អាមន្តេសិ – “ឯហិ ត្វំ, សម្ម សញ្ជិកាបុត្ត, យេន ភគវា តេនុបសង្កម, ឧបសង្កមិត្វា ភគវតោ កាលំ អារោចេហិ – ‘កាលោ, ភន្តេ និដ្ឋិតំ ភត្ត’”ន្តិ។ “ឯវំ ភោ”តិ ខោ សញ្ជិកាបុត្តោ មាណវោ ពោធិស្ស រាជកុមារស្ស បដិស្សុត្វា យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា ភគវតោ កាលំ អារោចេសិ – “កាលោ, ភោ គោតម, និដ្ឋិតំ ភត្ត”ន្តិ។

អថ ខោ ភគវា បុព្ពណ្ហសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ យេន ពោធិស្ស រាជកុមារស្ស និវេសនំ តេនុបសង្កមិ។ តេន ខោ បន សមយេន ពោធិ រាជកុមារោ ពហិទ្វារកោដ្ឋកេ ឋិតោ ហោតិ, ភគវន្តំ អាគមយមានោ។ អទ្ទសា ខោ ពោធិ រាជកុមារោ ភគវន្តំ ទូរតោវ អាគច្ឆន្តំ។ ទិស្វាន តតោ បច្ចុគ្គន្ត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា បុរក្ខត្វា យេន កោកនទោ បាសាទោ តេនុបសង្កមិ។ អថ ខោ ភគវា បច្ឆិមសោបានកឡេវរំ និស្សាយ អដ្ឋាសិ។ អថ ខោ ពោធិ រាជកុមារោ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “អក្កមតុ, ភន្តេ, ភគវា ទុស្សានិ, អក្កមតុ សុគតោ ទុស្សានិ, យំ មម អស្ស ទីឃរត្តំ ហិតាយ សុខាយា”តិ។ ឯវំ វុត្តេ ភគវា តុណ្ហី អហោសិ។ ទុតិយម្បិ ខោ...បេ.... តតិយម្បិ ខោ ពោធិ រាជកុមារោ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “អក្កមតុ, ភន្តេ, ភគវា ទុស្សានិ, អក្កមតុ សុគតោ ទុស្សានិ, យំ មម អស្ស ទីឃរត្តំ ហិតាយ សុខាយា”តិ។ អថ ខោ ភគវា អាយស្មន្តំ អានន្ទំ អបលោកេសិ។ អថ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ ពោធឹ រាជកុមារំ ឯតទវោច – “សំហរន្តុ, រាជកុមារ, ទុស្សានិ។ ន ភគវា ចេលបដិកំ [ចេលបត្តិកំ (សី.)] អក្កមិស្សតិ បច្ឆិមំ ជនតំ តថាគតោ អនុកម្បតី”តិ។

អថ ខោ ពោធិ រាជកុមារោ ទុស្សានិ សំហរាបេត្វា ឧបរិកោកនទេ បាសាទេ អាសនំ បញ្ញបេសិ។ អថ ខោ ភគវា កោកនទំ បាសាទំ អភិរុហិត្វា បញ្ញត្តេ អាសនេ និសីទិ សទ្ធឹ ភិក្ខុសង្ឃេន។ អថ ខោ ពោធិ រាជកុមារោ ពុទ្ធប្បមុខំ ភិក្ខុសង្ឃំ បណីតេន ខាទនីយេន ភោជនីយេន សហត្ថា សន្តប្បេត្វា សម្បវារេត្វា, ភគវន្តំ ភុត្តាវិំ ឱនីតបត្តបាណឹ, ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នំ ខោ ពោធឹ រាជកុមារំ ភគវា ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សេត្វា សមាទបេត្វា សមុត្តេជេត្វា សម្បហំសេត្វា ឧដ្ឋាយាសនា បក្កាមិ។ អថ ខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “ន, ភិក្ខវេ, ចេលបដិកា អក្កមិតព្ពា។ យោ អក្កមេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ។

តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរា ឥត្ថី អបគតគព្ភា ភិក្ខូ និមន្តេត្វា ទុស្សំ បញ្ញបេត្វា ឯតទវោច – “អក្កមថ, ភន្តេ , ទុស្ស”ន្តិ។ ភិក្ខូ កុក្កុច្ចាយន្តា ន អក្កមន្តិ។ “អក្កមថ, ភន្តេ, ទុស្សំ មង្គលត្ថាយា”តិ។ ភិក្ខូ កុក្កុច្ចាយន្តា ន អក្កមឹសុ។ អថ ខោ សា ឥត្ថី ឧជ្ឈាយតិ ខិយ្យតិ វិបាចេតិ – “កថញ្ហិ នាម អយ្យា មង្គលត្ថាយ យាចិយមានា ចេលប្បដិកំ ន អក្កមិស្សន្តី”តិ! អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខូ តស្សា ឥត្ថិយា ឧជ្ឈាយន្តិយា ខិយ្យន្តិយា វិបាចេន្តិយា។ អថ ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “គិហី, ភិក្ខវេ, មង្គលិកា។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, គិហីនំ មង្គលត្ថាយ យាចិយមានេន ចេលប្បដិកំ អក្កមិតុ”ន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ធោតបាទកំ អក្កមិតុំ កុក្កុច្ចាយន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ធោតបាទកំ អក្កមិតុ”ន្តិ។

ទុតិយភាណវារោ និដ្ឋិតោ។

២៦៨. អថ ខោ ភគវា ភគ្គេសុ យថាភិរន្តំ វិហរិត្វា យេន សាវត្ថិ តេន ចារិកំ បក្កាមិ។ អនុបុព្ពេន ចារិកំ ចរមានោ យេន សាវត្ថិ តទវសរិ។ តត្រ សុទំ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ។ អថ ខោ វិសាខា មិគារមាតា ឃដកញ្ច កតកញ្ច សម្មជ្ជនិញ្ច អាទាយ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នា ខោ វិសាខា មិគារមាតា ភគវន្តំ ឯតទវោច – “បដិគ្គណ្ហាតុ មេ, ភន្តេ, ភគវា ឃដកញ្ច កតកញ្ច សម្មជ្ជនិញ្ច, យំ មម អស្ស ទីឃរត្តំ ហិតាយ សុខាយា”តិ។ បដិគ្គហេសិ ភគវា ឃដកញ្ច សម្មជ្ជនិញ្ច។ ន ភគវា កតកំ បដិគ្គហេសិ។ អថ ខោ ភគវា វិសាខំ មិគារមាតរំ

ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សេសិ សមាទបេសិ សមុត្តេជេសិ សម្បហំសេសិ។ អថ ខោ វិសាខា មិគារមាតា ភគវតា ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សិតា សមាទបិតា សមុត្តេជិតា សម្បហំសិតា ឧដ្ឋាយាសនា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា បក្កាមិ។

អថ ខោ ភគវា ឯតស្មិំ និទានេ ឯតស្មិំ បករណេ ធម្មិំ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ឃដកញ្ច សម្មជ្ជនិញ្ច។ ន, ភិក្ខវេ, កតកំ បរិភុញ្ជិតព្ពំ។ យោ បរិភុញ្ជេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, តិស្សោ បាទឃំសនិយោ – សក្ខរំ, កថលំ, សមុទ្ទផេណក”ន្តិ។

អថ ខោ វិសាខា មិគារមាតា វិធូបនញ្ច តាលវណ្ដញ្ច [តាលវណ្ណញ្ច (ក.)] អាទាយ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នា ខោ វិសាខា មិគារមាតា ភគវន្តំ ឯតទវោច – “បដិគ្គណ្ហាតុ មេ, ភន្តេ, ភគវា វិធូបនញ្ច តាលវណ្ដញ្ច, យំ មមស្ស ទីឃរត្តំ ហិតាយ សុខាយា”តិ។ បដិគ្គហេសិ ភគវា វិធូបនញ្ច តាលវណ្ដញ្ច។

អថ ខោ ភគវា វិសាខំ មិគារមាតរំ ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សេសិ សមាទបេសិ សមុត្តេជេសិ សម្បហំសេសិ... បេ.... បទក្ខិណំ កត្វា បក្កាមិ។ អថ ខោ ភគវា ឯតស្មិំ និទានេ ឯតស្មិំ បករណេ ធម្មិំ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, វិធូបនញ្ច តាលវណ្ដញ្ចា”តិ។

តេន ខោ បន សមយេន សង្ឃស្ស មកសពីជនី ឧប្បន្នា ហោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, មកសពីជនិ”ន្តិ។ ចាមរិពីជនី ឧប្បន្នា ហោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “ន, ភិក្ខវេ, ចាមរិពីជនី ធារេតព្ពា។ យោ ធារេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, តិស្សោ ពីជនិយោ – វាកមយំ, ឧសីរមយំ, មោរបិញ្ឆមយ”ន្តិ។

២៧០. តេន ខោ បន សមយេន សង្ឃស្ស ឆត្តំ ឧប្បន្នំ ហោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ឆត្ត”ន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ ឆត្តប្បគ្គហិតា [ឆត្តំ បគ្គហេត្វា (ក.)] អាហិណ្ឌន្តិ។ តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ឧបាសកោ សម្ពហុលេហិ អាជីវកសាវកេហិ សទ្ធិំ ឧយ្យានំ អគមាសិ។ អទ្ទសាសុំ ខោ តេ អាជីវកសាវកា ឆព្ពគ្គិយេ ភិក្ខូ ទូរតោវ ឆត្តប្បគ្គហិតេ អាគច្ឆន្តេ។ ទិស្វាន តំ ឧបាសកំ ឯតទវោចុំ – “ឯតេ ខោ, អយ្យា [អយ្យោ (ក.)], តុម្ហាកំ ភទន្តា ឆត្តប្បគ្គហិតា អាគច្ឆន្តិ, សេយ្យថាបិ គណកមហាមត្តា”តិ។ “នាយ្យា ឯតេ ភិក្ខូ, បរិព្ពាជកា”តិ។ ‘ភិក្ខូ ន ភិក្ខូ’តិ អព្ភុតំ អកំសុ។ អថ ខោ សោ ឧបាសកោ ឧបគតេ សញ្ជានិត្វា ឧជ្ឈាយតិ ខិយ្យតិ វិបាចេតិ – “កថញ្ហិ នាម ភទន្តា ឆត្តប្បគ្គហិតា អាហិណ្ឌិស្សន្តី”តិ! អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខូ តស្ស ឧបាសកស្ស ឧជ្ឈាយន្តស្ស ខិយ្យន្តស្ស វិបាចេន្តស្ស។ អថ ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “សច្ចំ កិរ, ភិក្ខវេ...បេ.... “សច្ចំ ភគវា”តិ...បេ.... វិគរហិត្វា...បេ.... ធម្មិំ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “ន, ភិក្ខវេ, ឆត្តំ ធារេតព្ពំ។ យោ ធារេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ។

តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ គិលានោ ហោតិ។ តស្ស ភិក្ខុនោ វិនា ឆត្តំ ន ផាសុ ហោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, គិលានស្ស ឆត្តំ ធារេតុ”ន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ – គិលានស្សេវ ភគវតា ឆត្តំ អនុញ្ញាតំ នោ អគិលានស្សាតិ – អារាមេ អារាមូបចារេ ឆត្តំ ធារេតុំ កុក្កុច្ចាយន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, អគិលានេនបិ អារាមេ អារាមូបចារេ ឆត្តំ ធារេតុ”ន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ សិក្កាយ បត្តំ ឧឌ្ឌិត្វា ទណ្ឌេ អាលគ្គិត្វា វិកាលេ អញ្ញតរេន គាមទ្វារេន អតិក្កមតិ។ មនុស្សា – ‘ឯសយ្យោ ចោរោ គច្ឆតិ, អសិស្ស វិជ្ជោតលតី’តិ អនុបតិត្វា គហេត្វា សញ្ជានិត្វា មុញ្ចិំសុ។ អថ ខោ សោ ភិក្ខុ អារាមំ គន្ត្វា ភិក្ខូនំ ឯតមត្ថំ អារោចេសិ។ “កិំ បន ត្វំ, អាវុសោ, ទណ្ឌសិក្កំ ធារេសី”តិ? “ឯវមាវុសោ”តិ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា...បេ.... តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – “កថញ្ហិ នាម ភិក្ខុ ទណ្ឌសិក្កំ ធារេស្សតី”តិ! អថ ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ...បេ.... “សច្ចំ ភគវា”តិ...បេ.... វិគរហិត្វា...បេ.... ធម្មិំ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “ន, ភិក្ខវេ, ទណ្ឌសិក្កា ធារេតព្ពា។ យោ ធារេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ។

តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ គិលានោ ហោតិ, ន សក្កោតិ វិនា ទណ្ឌេន អាហិណ្ឌិតុំ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, គិលានស្ស ភិក្ខុនោ ទណ្ឌសម្មុតឹ ទាតុំ។ ឯវញ្ច បន, ភិក្ខវេ, ទាតព្ពា។ តេន គិលានេន ភិក្ខុនា សង្ឃំ ឧបសង្កមិត្វា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា វុឌ្ឍានំ ភិក្ខូនំ បាទេ វន្ទិត្វា ឧក្កុដិកំ និសីទិត្វា អញ្ជលឹ បគ្គហេត្វា ឯវមស្ស វចនីយោ – ‘អហំ, ភន្តេ, គិលានោ; ន សក្កោមិ វិនា ទណ្ឌេន អាហិណ្ឌិតុំ។ សោហំ, ភន្តេ, សង្ឃំ ទណ្ឌសម្មុតឹ យាចាមី’តិ។ ទុតិយម្បិ យាចិតព្ពា។ តតិយម្បិ យាចិតព្ពា។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្ពោ –

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ អយំ ឥត្ថន្នាមោ ភិក្ខុ គិលានោ, ន សក្កោតិ វិនា ទណ្ឌេន អាហិណ្ឌិតុំ។ សោ សង្ឃំ ទណ្ឌសម្មុតឹ យាចតិ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ ទណ្ឌសម្មុតឹ ទទេយ្យ។ ឯសា ញត្តិ។

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ អយំ ឥត្ថន្នាមោ ភិក្ខុ គិលានោ, ន សក្កោតិ វិនា ទណ្ឌេន អាហិណ្ឌិតុំ។ សោ សង្ឃំ ទណ្ឌសម្មុតឹ យាចតិ។ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ ទណ្ឌសម្មុតឹ ទេតិ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ ទណ្ឌសម្មុតិយា ទានំ, សោ តុណ្ហស្ស; យស្ស នក្ខមតិ, សោ ភាសេយ្យ។

“ទិន្នា សង្ឃេន ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ ទណ្ឌសម្មុតិ។ ខមតិ សង្ឃស្ស, តស្មា តុណ្ហី, ឯវមេតំ ធារយាមី”តិ។

២៧១. តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ គិលានោ ហោតិ, ន សក្កោតិ វិនា សិក្កាយ បត្តំ បរិហរិតុំ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, គិលានស្ស ភិក្ខុនោ សិក្កាសម្មុតឹ ទាតុំ។ ឯវញ្ច បន, ភិក្ខវេ, ទាតព្ពា។ តេន គិលានេន ភិក្ខុនា សង្ឃំ ឧបសង្កមិត្វា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា វុឌ្ឍានំ ភិក្ខូនំ បាទេ វន្ទិត្វា ឧក្កុដិកំ និសីទិត្វា អញ្ជលឹ បគ្គហេត្វា ឯវមស្ស វចនីយោ – ‘អហំ, ភន្តេ, គិលានោ; ន សក្កោមិ វិនា សិក្កាយ បត្តំ បរិហរិតុំ។ សោហំ, ភន្តេ, សង្ឃំ សិក្កាសម្មុតឹ យាចាមី’តិ។ ទុតិយម្បិ យាចិតព្ពា។ តតិយម្បិ យាចិតព្ពា។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្ពោ –

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ អយំ ឥត្ថន្នាមោ ភិក្ខុ គិលានោ, ន សក្កោតិ វិនា សិក្កាយ បត្តំ បរិហរិតុំ។ សោ សង្ឃំ សិក្កាសម្មុតឹ យាចតិ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ សិក្កាសម្មុតឹ ទទេយ្យ។ ឯសា ញត្តិ។

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ អយំ ឥត្ថន្នាមោ ភិក្ខុ គិលានោ, ន សក្កោតិ វិនា សិក្កាយ បត្តំ បរិហរិតុំ។ សោ សង្ឃំ សិក្កាសម្មុតឹ យាចតិ។ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ សិក្កាសម្មុតឹ ទេតិ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ សិក្កាសម្មុតិយា ទានំ, សោ តុណ្ហស្ស; យស្ស នក្ខមតិ, សោ ភាសេយ្យ។

“ទិន្នា សង្ឃេន ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ សិក្កាសម្មុតិ។ ខមតិ សង្ឃស្ស, តស្មា តុណ្ហី, ឯវមេតំ ធារយាមី”តិ។

២៧២. តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ គិលានោ ហោតិ, ន សក្កោតិ វិនា ទណ្ឌេន អាហិណ្ឌិតុំ, ន សក្កោតិ វិនា សិក្កាយ បត្តំ បរិហរិតុំ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, គិលានស្ស ភិក្ខុនោ ទណ្ឌសិក្កាសម្មុតឹ ទាតុំ។ ឯវញ្ច បន, ភិក្ខវេ, ទាតព្ពា ។ តេន គិលានេន ភិក្ខុនា សង្ឃំ ឧបសង្កមិត្វា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា វុឌ្ឍានំ ភិក្ខូនំ បាទេ វន្ទិត្វា ឧក្កុដិកំ និសីទិត្វា អញ្ជលឹ បគ្គហេត្វា ឯវមស្ស វចនីយោ – ‘អហំ, ភន្តេ, គិលានោ; ន សក្កោមិ វិនា ទណ្ឌេន អាហិណ្ឌិតុំ; ន សក្កោមិ វិនា សិក្កាយ បត្តំ បរិហរិតុំ។ សោហំ, ភន្តេ, សង្ឃំ ទណ្ឌសិក្កាសម្មុតឹ យាចាមី’តិ។ ទុតិយម្បិ យាចិតព្ពា។ តតិយម្បិ យាចិតព្ពា។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្ពោ –

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ អយំ ឥត្ថន្នាមោ ភិក្ខុ គិលានោ, ន សក្កោតិ វិនា ទណ្ឌេន អាហិណ្ឌិតុំ, ន សក្កោតិ វិនា សិក្កាយ បត្តំ បរិហរិតុំ។ សោ សង្ឃំ ទណ្ឌសិក្កាសម្មុតឹ យាចតិ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ ទណ្ឌសិក្កាសម្មុតឹ ទទេយ្យ។ ឯសា ញត្តិ។

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ អយំ ឥត្ថន្នាមោ ភិក្ខុ គិលានោ ន សក្កោតិ វិនា ទណ្ឌេន អាហិណ្ឌិតុំ, ន សក្កោតិ វិនា សិក្កាយ បត្តំ បរិហរិតុំ។ សោ សង្ឃំ ទណ្ឌសិក្កាសម្មុតឹ យាចតិ។ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ ទណ្ឌសិក្កាសម្មុតឹ ទេតិ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ ទណ្ឌសិក្កាសម្មុតិយា ទានំ, សោ តុណ្ហស្ស; យស្ស នក្ខមតិ, សោ ភាសេយ្យ។

“ទិន្នា សង្ឃេន ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ ទណ្ឌសិក្កាសម្មុតិ។ ខមតិ សង្ឃស្ស, តស្មា តុណ្ហី, ឯវមេតំ ធារយាមី”តិ។

២៧៣. តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ រោមន្ថកោ [រោមដ្ឋកោ (ក.)] ហោតិ។ សោ រោមន្ថិត្វា រោមន្ថិត្វា អជ្ឈោហរតិ។ ភិក្ខូ ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – “វិកាលាយំ [កថំ ហិ នាម វិកាលាយំ(ក.)] ភិក្ខុ ភោជនំ ភុញ្ជតី”តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “ឯសោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អចិរំគោយោនិយា ចុតោ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, រោមន្ថកស្ស រោមន្ថនំ។ ន ច, ភិក្ខវេ, ពហិមុខទ្វារំ នីហរិត្វា អជ្ឈោហរិតព្ពំ។ យោ អជ្ឈោហរេយ្យ, យថាធម្មោ ការេតព្ពោ”តិ។

តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្ស បូគស្ស សង្ឃភត្តំ ហោតិ។ ភត្តគ្គេ ពហុសិត្ថានិ បកិរិយិំសុ [វិប្បកិរីយិំសុ (សី.), បរិកិរិំសុ (ស្យា.)]។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – “កថញ្ហិ នាម សមណា សក្យបុត្តិយា ឱទនេ ទិយ្យមានេ ន សក្កច្ចំ បដិគ្គហេស្សន្តិ, ឯកមេកំ សិត្ថំ កម្មសតេន និដ្ឋាយតី”តិ! អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខូ តេសំ មនុស្សានំ ឧជ្ឈាយន្តានំ ខិយ្យន្តានំ វិបាចេន្តានំ។ អថ ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, យំ ទិយ្យមានំ បតតិ, តំ សាមំ គហេត្វា បរិភុញ្ជិតុំ។ បរិច្ចត្តំ តំ, ភិក្ខវេ, ទាយកេហី”តិ។

២៧៤. តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ ទីឃេហិ នខេហិ បិណ្ឌាយ ចរតិ។ អញ្ញតរា ឥត្ថី បស្សិត្វា តំ ភិក្ខុំ ឯតទវោច – “ឯហិ, ភន្តេ, មេថុនំ ធម្មំ បដិសេវា”តិ។ “អលំ, ភគិនិ, នេតំ កប្បតី”តិ។ “សចេ ខោ ត្វំ, ភន្តេ, នប្បដិសេវិស្សសិ, ឥទានាហំ អត្តនោ នខេហិ គត្តានិ វិលិខិត្វា កុប្បំ ករិស្សាមិ – អយំ មំ ភិក្ខុ វិប្បករោតី”តិ។ “បជានាហិ ត្វំ, ភគិនី”តិ។ អថ ខោ សា ឥត្ថី អត្តនោ នខេហិ គត្តានិ វិលិខិត្វា កុប្បំ អកាសិ – អយំ មំ ភិក្ខុ វិប្បករោតីតិ។ មនុស្សា ឧបធាវិត្វា តំ ភិក្ខុំ អគ្គហេសុំ។ អទ្ទសាសុំ ខោ តេ មនុស្សា តស្សា ឥត្ថិយា នខេ ឆវិម្បិ លោហិតម្បិ។ ទិស្វាន – ឥមិស្សាយេវ ឥត្ថិយា ឥទំ កម្មំ, អការកោ ភិក្ខូតិ – តំ ភិក្ខុំ មុញ្ចិំសុ។ អថ ខោ សោ ភិក្ខុ អារាមំ គន្ត្វា ភិក្ខូនំ ឯតមត្ថំ អារោចេសិ។ “កឹ បន ត្វំ, អាវុសោ, ទីឃេ នខេ ធារេសី”តិ? “ឯវមាវុសោ”តិ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា…បេ.… តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – “កថញ្ហិ នាម ភិក្ខុ ទីឃេ នខេ ធារេស្សតី”តិ! អថ ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “ន, ភិក្ខវេ, ទីឃា នខា ធារេតព្ពា។ យោ ធារេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ នខេនបិ នខំ ឆិន្ទន្តិ, មុខេនបិ នខំ ឆិន្ទន្តិ, កុដ្ដេបិ ឃំសន្តិ។ អង្គុលិយោ ទុក្ខា ហោន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, នខច្ឆេទន”ន្តិ។ សលោហិតំ នខំ ឆិន្ទន្តិ។ អង្គុលិយោ ទុក្ខា ហោន្តិ…បេ.… “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, មំសប្បមាណេន នខំ ឆិន្ទិតុ”ន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ វីសតិមដ្ឋំ [វីសតិមដ្ដំ (សី.)] ការាបេន្តិ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – សេយ្យថាបិ គិហី កាមភោគិនោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “ន , ភិក្ខវេ, វីសតិមដ្ឋំ ការាបេតព្ពំ។ យោ ការាបេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, មលមត្តំ អបកឌ្ឍិតុ”ន្តិ។

២៧៥. តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូនំ កេសា ទីឃា ហោន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “ឧស្សហន្តិ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូ អញ្ញមញ្ញំ កេសេ ឱរោបេតុ”ន្តិ? “ឧស្សហន្តិ ភគវា”តិ ។ អថ ខោ ភគវា ឯតស្មិំ និទានេ ឯតស្មិំ បករណេ ភិក្ខុសង្ឃំ សន្និបាតាបេត្វា…បេ.… ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ខុរំ ខុរសិលំ ខុរសិបាដិកំ នមតកំ សព្ពំ ខុរភណ្ឌ”ន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ មស្សុំ កប្បាបេន្តិ…បេ.… មស្សុំ វឌ្ឍាបេន្តិ… គោលោមិកំ ការាបេន្តិ… ចតុរស្សកំ ការាបេន្តិ… បរិមុខំ ការាបេន្តិ… អឌ្ឍទុកំ [អឌ្ឍរកំ (សី.), អឌ្ឍុរកំ (ស្យា.)] ការាបេន្តិ… ទាឋិកំ ឋបេន្តិ… សម្ពាធេ លោមំ សំហរាបេន្តិ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – សេយ្យថាបិ គិហី កាមភោគិនោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “ន, ភិក្ខវេ , មស្សុ កប្បាបេតព្ពំ…បេ.… ន មស្សុ វឌ្ឍាបេតព្ពំ… ន គោលោមិកំ ការាបេតព្ពំ… ន ចតុរស្សកំ ការាបេតព្ពំ… ន បរិមុខំ ការាបេតព្ពំ… ន អឌ្ឍទុកំ ការាបេតព្ពំ… ន ទាឋិកា ឋបេតព្ពា… ន សម្ពាធេ លោមំ សំហរាបេតព្ពំ។ យោ សំហរាបេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ។

តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្ស ភិក្ខុនោ សម្ពាធេ វណោ ហោតិ។ ភេសជ្ជំ ន សន្តិដ្ឋតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, អាពាធប្បច្ចយា សម្ពាធេ លោមំ សំហរាបេតុ”ន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ កត្តរិកាយ កេសេ ឆេទាបេន្តិ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – សេយ្យថាបិ គិហី កាមភោគិនោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “ន, ភិក្ខវេ, កត្តរិកាយ កេសា ឆេទាបេតព្ពា។ យោ ឆេទាបេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ។

តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្ស ភិក្ខុនោ សីសេ វណោ ហោតិ, ន សក្កោតិ ខុរេន កេសេ ឱរោបេតុំ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, អាពាធប្បច្ចយា កត្តរិកាយ កេសេ ឆេទាបេតុ”ន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ទីឃានិ នាសិកាលោមានិ ធារេន្តិ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – សេយ្យថាបិ បិសាចិល្លិកាតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “ន, ភិក្ខវេ, ទីឃំ នាសិកាលោមំ ធារេតព្ពំ។ យោ ធារេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ សក្ខរិកាយបិ មធុសិត្ថកេនបិ នាសិកាលោមំ គាហាបេន្តិ។ នាសិកា ទុក្ខា ហោន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, សណ្ឌាស”ន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ បលិតំ គាហាបេន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – សេយ្យថាបិ គិហី កាមភោគិនោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “ន, ភិក្ខវេ, បលិតំ គាហាបេតព្ពំ។ យោ គាហាបេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ។

២៧៦. តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្ស ភិក្ខុនោ កណ្ណគូថកេហិ កណ្ណា ថកិតា ហោន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, កណ្ណមលហរណិ”ន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ ឧច្ចាវចា កណ្ណមលហរណិយោ ធារេន្តិ សោវណ្ណមយំ រូបិយមយំ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – សេយ្យថាបិ គិហី កាមភោគិនោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “ន, ភិក្ខវេ, ឧច្ចាវចា កណ្ណមលហរណិយោ ធារេតព្ពា។ យោ ធារេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, អដ្ឋិមយំ ទន្តមយំ វិសាណមយំ នឡមយំ វេឡុមយំ កដ្ឋមយំ ជតុមយំ ផលមយំ លោហមយំ សង្ខនាភិមយ”ន្តិ។

២៧៧. តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ ពហុំ លោហភណ្ឌំ កំសភណ្ឌំ សន្និចយំ ករោន្តិ។ មនុស្សា វិហារចារិកំ អាហិណ្ឌន្តា បស្សិត្វា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – “កថញ្ហិ នាម សមណា សក្យបុត្តិយា ពហុំ លោហភណ្ឌំ កំសភណ្ឌំ សន្និចយំ ករិស្សន្តិ , សេយ្យថាបិ កំសបត្ថរិកា”តិ! ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “ន, ភិក្ខវេ, ពហុំ លោហភណ្ឌំ កំសភណ្ឌំ សន្និចយោ កាតព្ពោ។ យោ ករេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ អញ្ជនិម្បិ អញ្ជនិសលាកម្បិ កណ្ណមលហរណិម្បិ ពន្ធនមត្តម្បិ កុក្កុច្ចាយន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, អញ្ជនី អញ្ជនិសលាកំ កណ្ណមលហរណី ពន្ធនមត្ត”ន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ សង្ឃាដិបល្លត្ថិកាយ និសីទន្តិ។ សង្ឃាដិយា បត្តា លុជ្ជន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “ន, ភិក្ខវេ, សង្ឃាដិបល្លត្ថិកាយ និសីទិតព្ពំ។ យោ និសីទេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ។

តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ គិលានោ ហោតិ។ តស្ស វិនា អាយោគេន [អាយោគា (សី. ស្យា.)] ន ផាសុ ហោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, អាយោគ”ន្តិ។ អថ ខោ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ – “កថំ នុ ខោ អាយោគោ កាតព្ពោ”តិ? ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, តន្តកំ វេមំ កវដំ [វេមកំ វដ្ដំ (សី.), វេមកំ វដំ (ស្យា.)] សលាកំ សព្ពំ តន្តភណ្ឌក”ន្តិ។

២៧៨. តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ អកាយពន្ធនោ គាមំ បិណ្ឌាយ បាវិសិ។ តស្ស រថិកាយ អន្តរវាសកោ បភស្សិត្ថ។ មនុស្សា ឧក្កុដ្ឋិមកំសុ ។ សោ ភិក្ខុ មង្កុ អហោសិ ។ អថ ខោ សោ ភិក្ខុ អារាមំ គន្ត្វា ភិក្ខូនំ ឯតមត្ថំ អារោចេសិ។ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “ន, ភិក្ខវេ, អកាយពន្ធនេន គាមោ បវិសិតព្ពោ។ យោ បវិសេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, កាយពន្ធន”ន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ ឧច្ចាវចានិ កាយពន្ធនានិ ធារេន្តិ – កលាពុកំ, ទេឌ្ឌុភកំ, មុរជំ, មទ្ទវីណំ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – សេយ្យថាបិ គិហី កាមភោគិនោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “ន, ភិក្ខវេ, ឧច្ចាវចានិ កាយពន្ធនានិ ធារេតព្ពានិ – កលាពុកំ, ទេឌ្ឌុភកំ, មុរជំ, មទ្ទវីណំ។ យោ

ធារេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ទ្វេ កាយពន្ធនានិ – បដ្ដិកំ, សូករន្តក’’ន្តិ។ កាយពន្ធនស្ស ទសា ជីរន្តិ…បេ…. ‘‘អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, មុរជំ មទ្ទវីណ’’ន្តិ។ កាយពន្ធនស្ស អន្តោ ជីរតិ…បេ…. ‘‘អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, សោភណំ គុណក’’ន្តិ។ កាយពន្ធនស្ស បវនន្តោ ជីរតិ…បេ…. ‘‘អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, វិធ’’ន្តិ [វីថន្តិ (សី. ស្យា.)]។

តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ ឧច្ចាវចេ វិធេ ធារេន្តិ សោវណ្ណមយំ រូបិយមយំ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – សេយ្យថាបិ គិហី កាមភោគិនោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ‘‘ន, ភិក្ខវេ, ឧច្ចាវចា វិធា ធារេតព្ពា។ យោ ធារេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, អដ្ឋិមយំ…បេ…. សង្ខនាភិមយំ សុត្តមយ’’ន្តិ។

២៧៩. តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា អានន្ទោ លហុកា សង្ឃាដិយោ បារុបិត្វា គាមំ បិណ្ឌាយ បាវិសិ។ វាតមណ្ឌលិកាយ សង្ឃាដិយោ ឧក្ខិបិយិំសុ។ អថ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ អារាមំ គន្ត្វា ភិក្ខូនំ ឯតមត្ថំ អារោចេសិ។ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ‘‘អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, គណ្ឋិកំ បាសក’’ន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ ឧច្ចាវចា គណ្ឋិកាយោ ធារេន្តិ សោវណ្ណមយំ រូបិយមយំ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – សេយ្យថាបិ គិហី កាមភោគិនោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ‘‘ន, ភិក្ខវេ, ឧច្ចាវចា គណ្ឋិកា ធារេតព្ពា។ យោ ធារេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, អដ្ឋិមយំ ទន្តមយំ វិសាណមយំ នឡមយំ វេឡុមយំ កដ្ឋមយំ ជតុមយំ ផលមយំ លោហមយំ សង្ខនាភិមយំ សុត្តមយ’’ន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ គណ្ឋិកម្បិ បាសកម្បិ ចីវរេ អប្បេន្តិ។ ចីវរំ ជីរតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ‘‘អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, គណ្ឋិកផលកំ បាសកផលក’’ន្តិ។ គណ្ឋិកផលកម្បិ បាសកផលកម្បិ អន្តេ អប្បេន្តិ។ កោណ្ឌោ [កោណោ (សី. ស្យា.)] វិវរិយតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ‘‘អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, គណ្ឋិកផលកំ អន្តេ អប្បេតុំ; បាសកផលកំ សត្តង្គុលំ វា អដ្ឋង្គុលំ វា ឱគាហេត្វា អប្បេតុ’’ន្តិ។

២៨០. តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ គិហិនិវត្ថំ និវាសេន្តិ – ហត្ថិសោណ្ឌកំ, មច្ឆវាឡកំ, ចតុកណ្ណកំ, តាលវណ្ដកំ, សតវលិកំ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – សេយ្យថាបិ គិហី កាមភោគិនោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ‘‘ន, ភិក្ខវេ, គិហិនិវត្ថំ និវាសេតព្ពំ – ហត្ថិសោណ្ឌកំ, មច្ឆវាឡកំ, ចតុកណ្ណកំ, តាលវណ្ដកំ, សតវលិកំ។ យោ និវាសេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា’’តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ គិហិបារុតំ បារុបន្តិ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – សេយ្យថាបិ គិហី កាមភោគិនោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ‘‘ន, ភិក្ខវេ, គិហិបារុតំ បារុបិតព្ពំ។ យោ បារុបេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា’’តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ សំវេល្លិយំ និវាសេន្តិ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – សេយ្យថាបិ រញ្ញោ មុណ្ឌវដ្ដីតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ‘‘ន, ភិក្ខវេ, សំវេល្លិយំ និវាសេតព្ពំ។ យោ និវាសេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា’’តិ។

២៨១. តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ ឧភតោកាជំ ហរន្តិ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – សេយ្យថាបិ រញ្ញោ មុណ្ឌវដ្ដីតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ‘‘ន, ភិក្ខវេ, ឧភតោកាជំ ហរិតព្ពំ។ យោ ហរេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ឯកតោកាជំ អន្តរាកាជំ សីសភារំ ខន្ធភារំ កដិភារំ ឱលម្ពក’’ន្តិ។

២៨២. តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ទន្តកដ្ឋំ ន ខាទន្តិ។ មុខំ ទុគ្គន្ធំ ហោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។

‘‘បញ្ចិមេ , ភិក្ខវេ, អាទីនវា ទន្តកដ្ឋស្ស អខាទនេ។ អចក្ខុស្សំ, មុខំ ទុគ្គន្ធំ ហោតិ, រសហរណិយោ ន វិសុជ្ឈន្តិ, បិត្តំ សេម្ហំ ភត្តំ បរិយោនន្ធតិ, ភត្តមស្ស នច្ឆាទេតិ – ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ច អាទីនវា ទន្តកដ្ឋស្ស អខាទនេ។

“បញ្ចិមេ, ភិក្ខវេ, អានិសំសា ទន្តកដ្ឋស្ស ខាទនេ។ ចក្ខុស្សំ, មុខំ ន ទុគ្គន្ធំ ហោតិ, រសហរណិយោ វិសុជ្ឈន្តិ, បិត្តំ សេម្ហំ ភត្តំ ន បរិយោនន្ធតិ, ភត្តមស្ស ឆាទេតិ – ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ច អានិសំសា ទន្តកដ្ឋស្ស ខាទនេ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ទន្តកដ្ឋ”ន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ ទីឃានិ ទន្តកដ្ឋានិ ខាទន្តិ, តេហេវ សាមណេរេ អាកោដេន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “ន , ភិក្ខវេ, ទីឃំ ទន្តកដ្ឋំ ខាទិតព្ពំ។ យោ ខាទេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, អដ្ឋង្គុលបរមំ ទន្តកដ្ឋំ, ន ច តេន សាមណេរោ អាកោដេតព្ពោ។ យោ អាកោដេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ។

តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្ស ភិក្ខុនោ អតិមដាហកំ ទន្តកដ្ឋំ ខាទន្តស្ស កណ្ឋេ វិលគ្គំ ហោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “ន, ភិក្ខវេ, អតិមដាហកំ ទន្តកដ្ឋំ ខាទិតព្ពំ។ យោ ខាទេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ចតុរង្គុលបច្ឆិមំ [ចតុរង្គុលំ បច្ឆិមំ (ក.)] ទន្តកដ្ឋ”ន្តិ។

២៨៣. តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ ទាយំ អាលិម្បេន្តិ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – សេយ្យថាបិ ទវឌាហកាតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “ន, ភិក្ខវេ, ទាយោ អាលិម្បិតព្ពោ។ យោ អាលិម្បេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ។

តេន ខោ បន សមយេន វិហារា តិណគហនា ហោន្តិ, ទវឌាហេ ឌយ្ហមានេ វិហារា ឌយ្ហន្តិ។ ភិក្ខូ កុក្កុច្ចាយន្តិ បដគ្គិំ ទាតុំ, បរិត្តំ កាតុំ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ទវឌាហេ ឌយ្ហមានេ បដគ្គិំ ទាតុំ, បរិត្តំ កាតុ”ន្តិ។

២៨៤. តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ រុក្ខំ អភិរុហន្តិ, រុក្ខា រុក្ខំ សង្កមន្តិ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – សេយ្យថាបិ មក្កដាតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “ន, ភិក្ខវេ, រុក្ខោ អភិរុហិតព្ពោ។ យោ អភិរុហេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ។

តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្ស ភិក្ខុនោ កោសលេសុ ជនបទេ សាវត្ថិំ គច្ឆន្តស្ស អន្តរាមគ្គេ ហត្ថី បរិយុដ្ឋាតិ។ អថ ខោ សោ ភិក្ខុ រុក្ខមូលំ ឧបធាវិត្វា កុក្កុច្ចាយន្តោ រុក្ខំ ន អភិរុហិ។ សោ ហត្ថី អញ្ញេន អគមាសិ។ អថ ខោ សោ ភិក្ខុ សាវត្ថិំ គន្ត្វា ភិក្ខូនំ ឯតមត្ថំ អារោចេសិ។ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, សតិ ករណីយេ បោរិសំ រុក្ខំ អភិរុហិតុំ អាបទាសុ យាវទត្ថ”ន្តិ។

២៨៥. តេន ខោ បន សមយេន យមេឡកេកុដា នាម [យមេឡតេកុលា នាម (សី.), មេដ្ឋកោកុដ្ឋា នាម (ស្យា.)] ភិក្ខូ ទ្វេ ភាតិកា ហោន្តិ ព្រាហ្មណជាតិកា កល្យាណវាចា កល្យាណវាក្ករណា។ តេ យេន ភគវា តេនុបសង្កមឹសុ, ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទឹសុ។ ឯកមន្តំ និសិន្នា ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវន្តំ ឯតទវោចុំ – “ឯតរហិ, ភន្តេ, ភិក្ខូ នានានាមា នានាគោត្តា នានាជច្ចា នានាកុលា បព្ពជិតា។ តេ សកាយ និរុត្តិយា ពុទ្ធវចនំ ទូសេន្តិ។ ហន្ទ មយំ, ភន្តេ, ពុទ្ធវចនំ ឆន្ទសោ អារោបេមា”តិ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា…បេ…. “កថញ្ហិ នាម តុម្ហេ, មោឃបុរិសា, ឯវំ វក្ខថ – ‘ហន្ទ មយំ, ភន្តេ, ពុទ្ធវចនំ ឆន្ទសោ អារោបេមា’តិ។ នេតំ, មោឃបុរិសា, អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ…បេ…. វិគរហិត្វា…បេ…. ធម្មិំ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “ន, ភិក្ខវេ, ពុទ្ធវចនំ ឆន្ទសោ អារោបេតព្ពំ។ យោ អារោបេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, សកាយ និរុត្តិយា ពុទ្ធវចនំ បរិយាបុណិតុ”ន្តិ។

២៨៦. តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ លោកាយតំ បរិយាបុណន្តិ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – សេយ្យថាបិ គិហី កាមភោគិនោតិ។ អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខូ តេសំ មនុស្សានំ ឧជ្ឈាយន្តានំ ខិយ្យន្តានំ វិបាចេន្តានំ។ អថ ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អបិ នុ ខោ, ភិក្ខវេ, លោកាយតេ សារទស្សាវី ឥមស្មិំ ធម្មវិនយេ វុទ្ធិំ វិរុឡ្ហិំ វេបុល្លំ អាបជ្ជេយ្យា”តិ? “នោហេតំ ភន្តេ”។ “ឥមស្មិំ វា បន ធម្មវិនយេ សារទស្សាវី លោកាយតំ បរិយាបុណេយ្យា”តិ? “នោហេតំ ភន្តេ”។ “ន, ភិក្ខវេ, លោកាយតំ បរិយាបុណិតព្ពំ។ យោ បរិយាបុណេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ លោកាយតំ វាចេន្តិ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – សេយ្យថាបិ គិហី កាមភោគិនោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “ន, ភិក្ខវេ, លោកាយតំ វាចេតព្ពំ។ យោ វាចេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ។

២៨៧. តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ តិរច្ឆានវិជ្ជំ បរិយាបុណន្តិ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – សេយ្យថាបិ គិហី កាមភោគិនោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “ន, ភិក្ខវេ, តិរច្ឆានវិជ្ជា បរិយាបុណិតព្ពា។ យោ បរិយាបុណេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ តិរច្ឆានវិជ្ជំ វាចេន្តិ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – សេយ្យថាបិ គិហី កាមភោគិនោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “ន, ភិក្ខវេ, តិរច្ឆានវិជ្ជា វាចេតព្ពា។ យោ វាចេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ។

២៨៨. តេន ខោ បន សមយេន ភគវា មហតិយា បរិសាយ បរិវុតោ ធម្មំ ទេសេន្តោ ខិបិ។ ភិក្ខូ – ‘ជីវតុ, ភន្តេ, ភគវា; ជីវតុ សុគតោ’តិ – ឧច្ចាសទ្ទំ មហាសទ្ទំ អកំសុ។ តេន សទ្ទេន ធម្មកថា អន្តរា អហោសិ។ អថ ខោ ភគវា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “អបិ នុ ខោ, ភិក្ខវេ, ខិបិតេ ‘ជីវា’តិ វុត្តោ [វុត្តេ (ក.)] តប្បច្ចយា ជីវេយ្យ វា មរេយ្យ វា”តិ? “នោហេតំ ភន្តេ”។ “ន, ភិក្ខវេ, ខិបិតេ ‘ជីវា’តិ វត្តព្ពោ។ យោ វទេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ។

តេន ខោ បន សមយេន មនុស្សា ភិក្ខូនំ ខិបិតេ ‘ជីវថ ភន្តេ’តិ វទន្តិ។ ភិក្ខូ កុក្កុច្ចាយន្តា នាលបន្តិ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – “កថញ្ហិ នាម សមណា សក្យបុត្តិយា ‘ជីវថ ភន្តេ’តិ វុច្ចមានា នាលបិស្សន្តី”តិ! ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “គិហី, ភិក្ខវេ, មង្គលិកា។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, គិហីនំ ‘ជីវថ ភន្តេ’តិ វុច្ចមានេន ‘ចិរំ ជីវា’តិ វត្តុ”ន្តិ។

២៨៩. តេន ខោ បន សមយេន ភគវា មហតិយា បរិសាយ បរិវុតោ ធម្មំ ទេសេន្តោ និសិន្នោ ហោតិ។ អញ្ញតរេន ភិក្ខុនា លសុណំ ខាយិតំ ហោតិ។ សោ – មា ភិក្ខូ ព្យាពាធីសូតិ – ឯកមន្តំ និសីទិ។ អទ្ទសា ខោ ភគវា តំ ភិក្ខុំ ឯកមន្តំ និសិន្នំ។ ទិស្វាន ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “កឹ នុ ខោ សោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ឯកមន្តំ និសិន្នោ”តិ ? “ឯតេន, ភន្តេ, ភិក្ខុនា លសុណំ ខាយិតំ។ សោ – មា ភិក្ខូ ព្យាពាធីសូតិ – ឯកមន្តំ និសិន្នោ”តិ។ “អបិ នុ ខោ, ភិក្ខវេ [ភិក្ខវេ ភិក្ខុនា (ស្យា.)], តំ ខាទិតព្ពំ, យំ ខាទិត្វា ឯវរូបាយ ធម្មកថាយ បរិពាហិរោ អស្សា”តិ? “នោហេតំ ភន្តេ”។ “ន, ភិក្ខវេ, លសុណំ ខាទិតព្ពំ។ យោ ខាទេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ។

តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មតោ សារិបុត្តស្ស ឧទរវាតាពាធោ ហោតិ។ អថ ខោ អាយស្មា មហាមោគ្គល្លានោ យេនាយស្មា សារិបុត្តោ តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ សារិបុត្តំ ឯតទវោច – “បុព្ពេ តេ, អាវុសោ សារិបុត្ត, ឧទរវាតាពាធោ កេន ផាសុ ហោតី”តិ? “លសុណេន មេ, អាវុសោ”តិ [អថ ខោ អាយស្មា សារិបុត្តោ អាយស្មន្តំ មហាមោគ្គល្លានំ ឯតទវោច “បុព្ពេ ខោ មេ អាវុសោ មោគ្គល្លាន ឧទរវាតាពាធោ លសុណេន ផាសុ ហោតី”តិ (ក.)]។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, អាពាធប្បច្ចយា លសុណំ ខាទិតុ”ន្តិ។

២៩០. តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ អារាមេ តហំ តហំ បស្សាវំ ករោន្តិ។ អារាមោ ទុស្សតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ឯកមន្តំ បស្សាវំ កាតុ”ន្តិ ។ អារាមោ ទុគ្គន្ធោ ហោតិ…បេ…. “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, បស្សាវកុម្ភិ”ន្តិ។ ទុក្ខំ និសិន្នា បស្សាវំ ករោន្តិ…បេ…. “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, បស្សាវបាទុក”ន្តិ។ បស្សាវបាទុកា បាកដា ហោន្តិ។ ភិក្ខូ ហិរិយន្តិ បស្សាវំ កាតុំ…បេ…. “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, បរិក្ខិបិតុំ តយោ បាការេ – ឥដ្ឋកាបាការំ, សិលាបាការំ, ទារុបាការ”ន្តិ។ បស្សាវកុម្ភី អបារុតា ទុគ្គន្ធា ហោតិ…បេ…. “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, អបិធាន”ន្តិ។

២៩១. តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ អារាមេ តហំ តហំ វច្ចំ ករោន្តិ។ អារាមោ ទុស្សតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ , ភិក្ខវេ, ឯកមន្តំ វច្ចំ កាតុ”ន្តិ។ អារាមោ ទុគ្គន្ធោ ហោតិ…បេ…. “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, វច្ចកូប”ន្តិ។ វច្ចកូបស្ស កូលំ លុជ្ជតិ…បេ…. “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ចិនិតុំ តយោ ចយេ – ឥដ្ឋកាចយំ, សិលាចយំ, ទារុចយ”ន្តិ។ វច្ចកូបោ នីចវត្ថុកោ ហោតិ, ឧទកេន ឱត្ថរិយ្យតិ…បេ…. “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ឧច្ចវត្ថុកំ កាតុ”ន្តិ។ ចយោ បរិបតតិ…បេ…. “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ចិនិតុំ តយោ ចយេ – ឥដ្ឋកាចយំ, សិលាចយំ, ទារុចយ”ន្តិ។ អារោហន្តា វិហញ្ញន្តិ…បេ…. “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, តយោ សោបានេ – ឥដ្ឋកាសោបានំ, សិលាសោបានំ, ទារុសោបាន”ន្តិ។ អារោហន្តា បរិបតន្តិ…បេ…. “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, អាលម្ពនពាហ”ន្តិ។ អន្តេ និសិន្នា វច្ចំ ករោន្តា បរិបតន្តិ…បេ…. “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, សន្ថរិត្វា មជ្ឈេ ឆិទ្ទំ កត្វា វច្ចំ កាតុ”ន្តិ ។ ទុក្ខំ និសិន្នា វច្ចំ ករោន្តិ…បេ…. “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, វច្ចបាទុក”ន្តិ។ ពហិទ្ធា បស្សាវំ ករោន្តិ…បេ…. “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, បស្សាវទោណិក”ន្តិ។ អវលេខនកដ្ឋំ ន ហោតិ…បេ…. “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, អវលេខនកដ្ឋ”ន្តិ។ អវលេខនបិឋរោ ន ហោតិ…បេ…. “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, អវលេខនបិឋរ”ន្តិ។

វច្ចកូបោ អបារុតោ ទុគ្គន្ធោ ហោតិ...បេ.... “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, អបិធាន”ន្តិ។ អជ្ឈោកាសេ វច្ចំ ករោន្តា សីតេនបិ ឧណ្ហេនបិ កិលមន្តិ...បេ.... “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, វច្ចកុដិ”ន្តិ។ វច្ចកុដិយា កវាដំ ន ហោតិ...បេ.... “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, កវាដំ បិដ្ឋសង្ឃាដំ ឧទុក្ខលិកំ ឧត្តរបាសកំ អគ្គឡវដ្ដិំ កបិសីសកំ សូចិកំ ឃដិកំ តាឡច្ឆិទ្ទំ អាវិញ្ឆនច្ឆិទ្ទំ អាវិញ្ឆនរជ្ជុ”ន្តិ។ វច្ចកុដិយា តិណចុណ្ណំ បរិបតតិ...បេ.... “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ឱគុម្ផេត្វា ឧល្លិត្តាវលិត្តំ កាតុំ – សេតវណ្ណំ កាឡវណ្ណំ គេរុកបរិកម្មំ មាលាកម្មំ លតាកម្មំ មករទន្តកំ បញ្ចបដិកំ ចីវរវំសំ ចីវររជ្ជុ”ន្តិ។

២៨២. តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ ជរាទុព្ពលោ វច្ចំ កត្វា វុដ្ឋហន្តោ បរិបតតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ឱលម្ពក”ន្តិ។ វច្ចកុដិ អបរិក្ខិត្តា ហោតិ...បេ.... “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, បរិក្ខិបិតុំ តយោ បាការេ – ឥដ្ឋកាបាការំ, សិលាបាការំ, ទារុបាការ”ន្តិ។ កោដ្ឋកោ ន ហោតិ...បេ.... (“អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, កោដ្ឋក”ន្តិ។ កោដ្ឋកស្ស កវាដំ ន ហោតិ) [(អនុជានាមិ ភិក្ខវេ កោដ្ឋកន្តិ។ កោដ្ឋកោ នីចវត្ថុកោ ហោតិ...បេ.... អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឧច្ចវត្ថុកំ កាតុន្តិ។ ចយោ បរិបតតិ...បេ.... អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ចិនិតុំ តយោ ចយេ ឥដ្ឋកាចយំ សិលាចយំ ទារុចយន្តិ។ អារោហន្តា វិហញ្ញន្តិ...បេ.... អនុជានាមិ ភិក្ខវេ តយោ សោបានេ ឥដ្ឋកាសោបានំ សិលាសោបានំ ទារុសោបានន្តិ។ អារោហន្តា បរិបតន្តិ...បេ.... អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អាលម្ពនពាហន្តិ។ កោដ្ឋកស្ស កវាដំ ន ហោតិ។) (ស្យា. កំ.)] ...បេ.... “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, កវាដំ បិដ្ឋសង្ឃាដំ ឧទុក្ខលិកំ ឧត្តរបាសកំ អគ្គឡវដ្ដិំ កបិសីសកំ សូចិកំ ឃដិកំ តាឡច្ឆិទ្ទំ អាវិញ្ឆនច្ឆិទ្ទំ អាវិញ្ឆនរជ្ជុ”ន្តិ។ កោដ្ឋកេ តិណចុណ្ណំ បរិបតតិ...បេ.... “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ឱគុម្ផេត្វា ឧល្លិត្តាវលិត្តំ កាតុំ – សេតវណ្ណំ កាឡវណ្ណំ គេរុកបរិកម្មំ មាលាកម្មំ លតាកម្មំ មករទន្តកំ បញ្ចបដិក”ន្តិ។ បរិវេណំ ចិក្ខល្លំ ហោតិ...បេ.... “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, មរុម្ពំ បកិរិតុ”ន្តិ។ ន បរិយាបុណន្តិ...បេ.... “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, បទរសិលំ [បទ្ធសិលំ (ក.)] និក្ខិបិតុ”ន្តិ។ ឧទកំ សន្តិដ្ឋតិ...បេ.... “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ឧទកនិទ្ធមន”ន្តិ។ អាចមនកុម្ភី ន ហោតិ...បេ.... “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, អាចមនកុម្ភិ”ន្តិ។ អាចមនសរាវកោ ន ហោតិ...បេ.... “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, អាចមនសរាវក”ន្តិ។ ទុក្ខំ និសិន្នា អាចមេន្តិ...បេ.... “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, អាចមនបាទុក”ន្តិ។ អាចមនបាទុកា បាកដា ហោន្តិ, ភិក្ខូ ហិរិយន្តិ អាចមេតុំ...បេ.... “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, បរិក្ខិបិតុំ តយោ បាការេ – ឥដ្ឋកាបាការំ, សិលាបាការំ, ទារុបាការ”ន្តិ។ អាចមនកុម្ភី អបារុតា ហោតិ, តិណចុណ្ណេហិបិ បំសុកេហិបិ ឱកិរិយ្យតិ...បេ.... “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, អបិធាន”ន្តិ។

២៨៣. តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ ឯវរូបំ អនាចារំ អាចរន្តិ – មាលាវច្ឆំ រោបេន្តិបិ រោបាបេន្តិបិ, សិញ្ចន្តិបិ សិញ្ចាបេន្តិបិ, ឱចិនន្តិបិ ឱចិនាបេន្តិបិ, គន្ថេន្តិបិ គន្ថាបេន្តិបិ, ឯកតោវណ្ដិកមាលំ ករោន្តិបិ ការាបេន្តិបិ, ឧភតោវណ្ដិកមាលំ ករោន្តិបិ ការាបេន្តិបិ, មញ្ជរិកំ ករោន្តិបិ ការាបេន្តិបិ, វិធូតិកំ ករោន្តិបិ ការាបេន្តិបិ, វដំសកំ ករោន្តិបិ ការាបេន្តិបិ, អាវេឡំ ករោន្តិបិ ការាបេន្តិបិ, ឧរច្ឆទំ ករោន្តិបិ ការាបេន្តិបិ។ តេ កុលិត្ថីនំ កុលធីតានំ កុលកុមារីនំ កុលសុណ្ហានំ កុលទាសីនំ ឯកតោវណ្ដិកមាលំ ហរន្តិបិ ហរាបេន្តិបិ, ឧភតោវណ្ដិកមាលំ ហរន្តិបិ ហរាបេន្តិបិ, មញ្ជរិកំ ហរន្តិបិ ហរាបេន្តិបិ, វិធូតិកំ ហរន្តិបិ ហរាបេន្តិបិ, វដំសកំ ហរន្តិបិ ហរាបេន្តិបិ, អាវេឡំ ហរន្តិបិ ហរាបេន្តិបិ, ឧរច្ឆទំ ហរន្តិបិ ហរាបេន្តិបិ។ តេ កុលិត្ថីហិ កុលធីតាហិ កុលកុមារីហិ កុលសុណ្ហាហិ កុលទាសីហិ សទ្ធិំ ឯកភាជនេបិ ភុញ្ជន្តិ, ឯកថាលកេបិ បិវន្តិ, ឯកាសនេបិ និសីទន្តិ, ឯកមញ្ចេបិ តុវដ្ដេន្តិ, ឯកត្ថរណាបិ តុវដ្ដេន្តិ, ឯកបាវុរណាបិ តុវដ្ដេន្តិ, ឯកត្ថរណបាវុរណាបិ តុវដ្ដេន្តិ, វិកាលេបិ ភុញ្ជន្តិ, មជ្ជម្បិ បិវន្តិ, មាលាគន្ធវិលេបនម្បិ ធារេន្តិ, នច្ចន្តិបិ, គាយន្តិបិ, វាទេន្តិបិ, លាសេន្តិបិ; នច្ចន្តិយាបិ នច្ចន្តិ, នច្ចន្តិយាបិ គាយន្តិ, នច្ចន្តិយាបិ វាទេន្តិ, នច្ចន្តិយាបិ លាសេន្តិ...បេ.... លាសេន្តិយាបិ នច្ចន្តិ, លាសេន្តិយាបិ គាយន្តិ, លាសេន្តិយាបិ វាទេន្តិ, លាសេន្តិយាបិ លាសេន្តិ; អដ្ឋបទេបិ កីឡន្តិ, ទសបទេបិ កីឡន្តិ, អាកាសេបិ កីឡន្តិ, បរិហារបថេបិ កីឡន្តិ, សន្តិកាយបិ កីឡន្តិ, ខលិកាយបិ កីឡន្តិ, ឃដិកាយបិ កីឡន្តិ, សលាកហត្ថេនបិ កីឡន្តិ, អក្ខេនបិ កីឡន្តិ, បង្គចីរេនបិ កីឡន្តិ, វង្កកេនបិ កីឡន្តិ, មោក្ខចិកាយបិ កីឡន្តិ, ចិង្គុលកេនបិ កីឡន្តិ, បត្តាឡ្ហកេនបិ កីឡន្តិ, រថកេនបិ កីឡន្តិ, ធនុកេនបិ កីឡន្តិ , អក្ខរិកាយបិ កីឡន្តិ, មនេសិកាយបិ កីឡន្តិ, យថាវជ្ជេនបិ កីឡន្តិ; ហត្ថិស្មិម្បិ សិក្ខន្តិ, អស្សស្មិម្បិ សិក្ខន្តិ, រថស្មិម្បិ សិក្ខន្តិ, ធនុស្មិម្បិ សិក្ខន្តិ; ថរុស្មិម្បិ សិក្ខន្តិ; ហត្ថិស្សបិ បុរតោ ធាវន្តិ, អស្សស្សបិ បុរតោ ធាវន្តិ, រថស្សបិ បុរតោ ធាវន្តិបិ អាធាវន្តិបិ; ឧស្សេឡេន្តិបិ, អប្ផោដេន្តិបិ, និព្ពុជ្ឈន្តិបិ, មុដ្ឋីហិបិ យុជ្ឈន្តិ; រង្គមជ្ឈេបិ សង្ឃាដិំ បត្ថរិត្វា នច្ចកិំ ឯវំ វទន្តិ – “ឥធ, ភគិនិ, នច្ចស្សូ”តិ; នលាដិកម្បិ ទេន្តិ; វិវិធម្បិ អនាចារំ អាចរន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ...បេ.... “ន, ភិក្ខវេ, វិវិធំ អនាចារំ អាចរិតព្ពំ។ យោ អាចរេយ្យ, យថាធម្មោ ការេតព្ពោ”តិ។

តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មន្តេ ឧរុវេលកស្សបេ បព្ពជិតេ សង្ឃស្ស ពហុំ លោហភណ្ឌំ ទារុភណ្ឌំ មត្តិកាភណ្ឌំ ឧប្បន្នំ ហោតិ។ អថ ខោ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ – “កិំ នុ ខោ ភគវតា លោហភណ្ឌំ អនុញ្ញាតំ, កិំ

អននុញ្ញាតំ; កឹ ទារុភណ្ឌំ អនុញ្ញាតំ, កឹ អននុញ្ញាតំ; កឹ មត្តិកាភណ្ឌំ អនុញ្ញាតំ, កឹ អននុញ្ញាត”ន្តិ? ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អថ ខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ឋបេត្វា បហរណឹ សព្ពំ លោហភណ្ឌំ, ឋបេត្វា អាសន្ទឹ បល្លង្កំ ទារុបត្តំ ទារុបាទុកំ សព្ពំ ទារុភណ្ឌំ, ឋបេត្វា កតកញ្ច កុម្ភការិកញ្ច សព្ពំ មត្តិកាភណ្ឌ”ន្តិ។

ខុទ្ទកវត្ថុក្ខន្ធកោ បញ្ចមោ។

តស្សុទ្ទានំ –

រុក្ខេ ថម្ភេ ច កុឌ្ឌេ ច, អដ្ដានេ គន្ធសុត្តិយា;
វិគយ្ហ មល្លកោ កច្ឆុ, ជរា ច បុថុបាណិកា។

វល្លិកាបិ ច បាមង្គោ, កណ្ឋសុត្តំ ន ធារយេ;
កដិ ឱវដ្ដិ កាយុរំ, ហត្ថាភរណមុទ្ទិកា។

ទីឃេ កោច្ឆេ ផណេ ហត្ថេ, សិត្ថា ឧទកតេលកេ;
អាទាសុទបត្តវណា, អាលេបោម្មទ្ទចុណ្ណនា។

លញ្ឆេន្តិ អង្គរាគញ្ច, មុខរាគំ តទូភយំ;
ចក្ខុរោគំ គិរគ្គញ្ច, អាយតំ សរពាហិរំ។

អម្ពបេសិសកលេហិ, អហិច្ឆិន្ទិ ច ចន្ទនំ;
ឧច្ចាវចា បត្តមូលា, សុវណ្ណោ ពហលា វលី។

ចិត្រា ទុស្សតិ ទុគ្គន្ធោ, ឧណ្ហេ ភិជ្ជឹសុ មិឌ្ឍិយា;
បរិភណ្ឌំ តិណំ ចោឡំ, មាលំ កុណ្ឌលិកាយ ច។

ថវិកា អំសពទ្ធញ្ច, តថា ពន្ធនសុត្តកា;
ខិលេ មញ្ចេ ច បីឋេ ច, អង្កេ ឆត្តេ បណាមនា។

តុម្ពឃដិឆវសីសំ, ចលកានិ បដិគ្គហោ;
វិប្ផាលិទណ្ឌសោវណ្ណំ, បត្តេ បេសិ ច នាឡិកា។

កិណ្ណសត្តុ សរិតញ្ច, មធុសិត្ថំ សិបាដិកំ;
វិកណ្ណំ ពន្ធិវិសមំ, ឆមាជិរបហោតិ ច។

កឡិម្ភំ មោឃសុត្តញ្ច, អធោតល្លំ ឧបាហនា;
អង្គុលេ បដិគ្គហញ្ច, វិត្ថកំ ថវិកពទ្ធកា។

អជ្ឈោកាសេ នីចវត្ថុ, ចយោ ចាបិ វិហញ្ញរេ;
បរិបតិ តិណចុណ្ណំ, ឧល្លិត្តអវលិត្តកំ។

សេតំ កាឡកវណ្ណញ្ច, បរិកម្មញ្ច គេរុកំ;
មាលាកម្មំ លតាកម្មំ, មករទន្តកបាដិកំ។

ចីវរវំសំ រជ្ជុញ្ច, អនុញ្ញាសិ វិនាយកោ;
ឧជ្ឈិត្វា បក្កមន្តិ ច, កឋិនំ បរិភិជ្ជតិ។

វិនិវេឋិយតិ កុឌ្ឌេបិ, បត្តេនាទាយ គច្ឆរេ;
ថវិកា ពន្ធសុត្តញ្ច, ពន្ធិត្វា ច ឧបាហនា។

ឧបាហនត្ថវិកញ្ច, អំសពទ្ធញ្ច សុត្តកំ;
ឧទកាកប្បិយំ មគ្គេ, បរិស្សាវនចោឡកំ។

ធម្មករណំ ទ្វេ ភិក្ខូ, វេសាលឹ អគមា មុនិ;
ទណ្ឌំ ឱត្ថរកំ តត្ថ, អនុញ្ញាសិ បរិស្សាវនំ។

មកសេហិ បណីតេន, ពហ្វាពាធា ច ជីវកោ;
ចង្កមនជន្តាឃរំ , វិសមេ នីចវត្ថុកោ។

តយោ ចយេ វិហញ្ញន្តិ, សោបានាលម្ពវេទិកំ;
អជ្ឈោកាសេ តិណចុណ្ណំ, ឧល្លិត្តអវលិត្តកំ។

សេតកំ កាឡវណ្ណញ្ច, បរិកម្មញ្ច គេរុកំ;
មាលាកម្មំ លតាកម្មំ, មករទន្តកបាដិកំ។

វំសំ ចីវររជ្ជុញ្ច, ឧច្ចញ្ច វត្ថុកំ ករេ;
ចយោ សោបានពាហញ្ច, កវាដំ បិដ្ឋសង្ឃាដំ។

ឧទុក្ខលុត្តរបាសកំ, វដ្ដិញ្ច កបិសីសកំ;
សូចិឃដិតាឡច្ឆិទ្ទំ, អាវិញ្ឆនញ្ច រជ្ជុកំ។

មណ្ឌលំ ធូមនេត្តញ្ច, មជ្ឈេ ច មុខមត្តិកា;
ទោណិ ទុគ្គន្ធា ទហតិ, ឧទកដ្ឋានំ សរាវកំ។

ន សេទេតិ ច ចិក្ខល្លំ, ធោវិ និទ្ធមនំ ករេ;
បីឋញ្ច កោដ្ឋកេ កម្មំ, មរុម្ពា សិលា និទ្ធមនំ។

នគ្គា ឆមាយ វស្សន្តេ, បដិច្ឆាទី តយោ តហឹ;
ឧទបានំ លុជ្ជតិ នីចំ, វល្លិយា កាយពន្ធនេ។

តុលំ កដកដំ ចក្កំ, ពហូ ភិជ្ជន្តិ ភាជនា;
លោហទារុចម្មខណ្ឌំ, សាលាតិណាបិធានិ ច។

ទោណិចន្ទនិ បាការំ, ចិក្ខល្លំ និទ្ធមនេន ច;
សីតិគតំ បោក្ខរណី, បុរាណញ្ច និល្លេខណំ។

ចាតុមាសំ សយន្តិ ច, នមតកញ្ច [គន្ទបុប្ពំ (ស្យា.)] នធិដ្ឋហេ;
អាសិត្តកំ មឡោរិកំ, ភុញ្ជន្តេកំ តុវដ្ដេយ្យុំ។

វឌ្ឍោ ពោធិ ន អក្កមិ, ឃដំ កតកសម្មជ្ជនិ;
សក្ខរំ កថលញ្ចេវ, ផេណកំ បាទឃំសនី។

វិធូបនំ តាលវណ្ដំ, មកសញ្ចាបិ ចាមរី;
ឆត្តំ វិនា ច អារាមេ, តយោ សិក្កាយ សម្មុតិ។

រោមសិត្ថា នខា ទីឃា, ឆិន្ទន្តង្គុលិកា ទុក្ខា;
សលោហិតំ បមាណញ្ច, វីសតិ ទីឃកេសតា។

ខុរំ សិលំ សិបាដិកំ, នមតកំ ខុរភណ្ឌកំ;
មស្សុំ កប្បេន្តិ វឌ្ឍេន្តិ, គោលោមិចតុរស្សកំ។

បរិមុខំ អឌ្ឍុទុកញ្ច, ទាបិសម្ពាធសំហរេ;
អាពាធា កត្ថរិណោ, ទីឃំ សក្ខរិកាយ ច។

បលិតំ ថកិតំ ឧច្ចា, លោហភណ្ឌញ្ចនី សហ;
បល្លត្ថិកញ្ច អាយោគោ, វដំ សលាកពន្ធនំ។

កលាពុកំ ទេឌ្ឌុភកំ, មុរជំ មទ្ទវីណកំ;
បដ្ដិកា សូករន្តញ្ច, ទសា មុរជវេណិកា;
អន្តោ សោភំ គុណកញ្ច, បវនន្តោបិ ជីរតិ។

គណ្ឋិកា ឧច្ចាវចញ្ច, ផលកន្តេបិ ឱគាហេ;
គិហិវត្ថំ ហត្ថិសោណ្ឌំ, មច្ឆកំ ចតុកណ្ណកំ។

តាលវណ្ដំ សតវលិ, គិហិបារុតបារុបំ;
សំវេល្លិ ឧភតោកាជំ, ទន្តកដ្ឋំ អាកោដនេ។

កណ្ឋេ វិលគ្គំ ទាយញ្ច, បដគ្គិ រុក្ខហត្ថិនា;
យមេឡេ លោកាយតកំ, បរិយាបុណិសុ វាចយុំ។

តិរច្ឆានកថា វិជ្ជា, ខិបិ មង្គលំ ខាទិ ច;
វាតាពាធោ ទុស្សតិ ច, ទុក្កន្ទោ ទុក្ខបាទុកា។

ហិរិយន្តិ បារុទុក្កន្ទោ, តហំ តហំ ករោន្តិ ច;
ទុក្កន្ទោ កូបំ លុជ្ជន្តិ, ឧច្ចវត្ថុ ចយេន ច។

សោបានាលម្ពនពាហា អន្តេ, ទុក្ខញ្ច បាទុកា;
ពហិទ្ធា ទោណិ កដ្ឋញ្ច, បិឋរោ ច អបារុតោ។

វច្ចកុដី ករាដញ្ច, បិដ្ឋសង្ឃាដមេវ ច;
ឧទុក្ខលុត្តរបាសោ, វដ្ដិញ្ច កបិសីសកំ។

សូចិយដិតាឡច្ឆិទ្ទំ, អាវិញ្ឆនច្ឆិទ្ទមេវ ច;
រជ្ជុ ឧល្លិត្តាវលិត្តំ, សេតវណ្ណញ្ច កាឡកំ។

មាលាកម្មំ លតាកម្មំ, មករំ បញ្ចបដិកំ;
ចីវរវំសំ រជ្ជុញ្ច, ជរាទុព្ពលបាការំ។

កោដ្ឋកេ ចាបិ តថេវ, មរុម្ពំ បទរសិលា;
សន្តិដ្ឋតិ និទ្ធមនំ, កុម្ភិញ្ចាបិ សរាវកំ។

ទុក្ខំ ហិរិ អបិធានំ, អនាចារញ្ច អាចរុំ;
លោហភណ្ឌំ អនុញ្ញាសិ, ឋបយិត្វា បហរណឹ។

ឋបយិត្វា សន្ទិបល្លង្កំ, ទារុបត្តញ្ច បាទុកំ;
សព្វំ ទារុមយំ ភណ្ឌំ, អនុញ្ញាសិ មហាមុនិ។

កតកំ កុម្ភការញ្ច, ឋបយិត្វា តថាគតោ;
សព្វម្បិ មត្តិកាភណ្ឌំ, អនុញ្ញាសិ អនុកម្បកោ។

យស្ស វត្ថុស្ស និទ្ទេសោ, បុរិមេន យទិ សមំ;
តម្បិ សំខិត្តំ ឧទ្ទានេ, នយតោ តំ វិជានិយា។

ឯវំ ទសសតា វុត្តា, វិនយេ ខុទ្ទកវត្ថុកេ;
សទ្ធម្មដ្ឋិតិកោ ចេវ, បេសលានញ្ចនុគ្គហោ។

សុសិក្ខិតោ វិនយធរោ, ហិតចិត្តោ សុបេសលោ;
បទីបករណោ ធីរោ, បូជារហោ ពហុស្សុតោតិ។

ខុទ្ទកវត្ថុក្ខន្ធកំ និដ្ឋិតំ។

៦. សេនាសនក្ខន្ធកំ

១. បឋមភាណវារោ

វិហារានុជាននំ

២៩៤. តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា រាជគហេ វិហរតិ វេឡុវនេ កលន្ទកនិវាបេ។ តេន ខោ បន សមយេន ភគវតា ភិក្ខូនំ សេនាសនំ អបញ្ញត្តំ ហោតិ។ តេ ច ភិក្ខូ តហំ តហំ វិហរន្តិ – អរញ្ញេ, រុក្ខមូលេ, បព្ពតេ, កន្ទរាយំ, គិរិគុហាយំ, សុសានេ, វនបត្ថេ, អជ្ឈោកាសេ, បលាលបុញ្ជេ។ តេ កាលស្សេវ តតោ តតោ ឧបនិក្ខមន្តិ – អរញ្ញា រុក្ខមូលា បព្ពតា កន្ទរា គិរិគុហា សុសានា វនបត្ថា អជ្ឈោកាសា បលាលបុញ្ជា, បាសាទិកេន អភិក្កន្តេន បដិក្កន្តេន, អាលោកិតេន វិលោកិតេន, សមិញ្ជិតេន បសារិតេន, ឱក្ខិត្តចក្ខូ, ឥរិយាបថសម្បន្នា។ តេន ខោ បន សមយេន រាជគហកោ សេដ្ឋី [សេដ្ឋិ (ក.)] កាលស្សេវ ឧយ្យានំ អគមាសិ។ អទ្ទសា ខោ រាជគហកោ សេដ្ឋី តេ ភិក្ខូ កាលស្សេវ តតោ តតោ ឧបនិក្ខមន្តេ – អរញ្ញា រុក្ខមូលា បព្ពតា កន្ទរា គិរិគុហា សុសានា វនបត្ថា អជ្ឈោកាសា បលាលបុញ្ជា, បាសាទិកេន អភិក្កន្តេន បដិក្កន្តេន, អាលោកិតេន វិលោកិតេន, សមិញ្ជិតេន បសារិតេន, ឱក្ខិត្តចក្ខូ, ឥរិយាបថសម្បន្នេ។ ទិស្វានស្ស ចិត្តំ បសីទិ។ អថ ខោ រាជគហកោ សេដ្ឋី យេន តេ ភិក្ខូ តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា តេ ភិក្ខូ ឯតទវោច – “សចាហំ, ភន្តេ, វិហារេ ការាបេយ្យំ, វសេយ្យាថ មេ វិហារេសូ”តិ? “ន ខោ, គហបតិ, ភគវតា វិហារា អនុញ្ញាតា”តិ។ “តេន ហិ, ភន្តេ, ភគវន្តំ បដិបុច្ឆិត្វា មម អារោចេយ្យាថា”តិ។ “ឯវំ គហបតី”តិ ខោ តេ ភិក្ខូ រាជគហកស្ស សេដ្ឋិស្ស បដិស្សុត្វា យេន ភគវា តេនុបសង្កមឹសុ, ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទឹសុ។ ឯកមន្តំ និសិន្នា ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវន្តំ ឯតទវោចុំ – “រាជគហកោ, ភន្តេ, សេដ្ឋី វិហារេ ការាបេតុកាមោ។ កថំ នុ ខោ, ភន្តេ, អម្ហេហិ [ភន្តេ (សី. ក.)] បដិបជ្ជិតព្ព”ន្តិ? អថ ខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, បញ្ច លេណានិ [បញ្ច សេនាសនានិ (ស្យា.)] – វិហារំ, អឌ្ឍយោគំ, បាសាទំ, ហម្មិយំ, គុហ”ន្តិ។

អថ ខោ តេ ភិក្ខូ យេន រាជគហកោ សេដ្ឋី តេនុបសង្កមឹសុ, ឧបសង្កមិត្វា រាជគហកំ សេដ្ឋឹ ឯតទវោចុំ – “អនុញ្ញាតា ខោ, គហបតិ, ភគវតា វិហារា; យស្សទានិ កាលំ មញ្ញសី”តិ។ អថ ខោ រាជគហកោ សេដ្ឋី ឯកាហេនេវ សដ្ឋិវិហារេ បតិដ្ឋាបេសិ។ អថ ខោ រាជគហកោ សេដ្ឋី តេ សដ្ឋិវិហារេ បរិយោសាបេត្វា យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ រាជគហកោ សេដ្ឋី ភគវន្តំ ឯតទវោច – “អធិវាសេតុ មេ, ភន្តេ, ភគវា ស្វាតនាយ ភត្តំ សទ្ធិំ ភិក្ខុសង្ឃេនា”តិ។ អធិវាសេសិ ភគវា តុណ្ហីភាវេន។ អថ ខោ រាជគហកោ សេដ្ឋី ភគវតោ អធិវាសនំ វិទិត្វា ឧដ្ឋាយាសនា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា បក្កាមិ។

អថ ខោ រាជគហកោ សេដ្ឋី តស្សា រត្តិយា អច្ចយេន បណីតំ ខាទនីយំ ភោជនីយំ បដិយាទាបេត្វា ភគវតោ កាលំ អារោចាបេសិ – “កាលោ, ភន្តេ, និដ្ឋិតំ ភត្ត”ន្តិ។ អថ ខោ ភគវា បុព្ពណ្ហសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ យេន រាជគហកស្ស សេដ្ឋិស្ស និវេសនំ តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា បញ្ញត្តេ អាសនេ និសីទិ សទ្ធិំ ភិក្ខុសង្ឃេន។ អថ ខោ រាជគហកោ សេដ្ឋី ពុទ្ធប្បមុខំ ភិក្ខុសង្ឃំ បណីតេន ខាទនីយេន ភោជនីយេន សហត្ថា សន្តប្បេត្វា សម្បវារេត្វា, ភគវន្តំ ភុត្តាវិំ ឱនីតបត្តបាណិំ, ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ រាជគហកោ សេដ្ឋី ភគវន្តំ ឯតទវោច – “ឯតេ មេ, ភន្តេ, សដ្ឋិវិហារា បុញ្ញត្ថិកេន សគ្គត្ថិកេន ការាបិតា។ កថាហំ, ភន្តេ, តេសុ វិហារេសុ បដិបជ្ជាមី”តិ? “តេន ហិ ត្វំ, គហបតិ, តេ សដ្ឋិវិហារេ អាគតានាគតស្ស ចាតុទ្ទិសស្ស សង្ឃស្ស បតិដ្ឋាបេហី”តិ។ “ឯវំ ភន្តេ”តិ ខោ រាជគហកោ សេដ្ឋី ភគវតោ បដិស្សុត្វា តេ សដ្ឋិវិហារេ អាគតានាគតស្ស ចាតុទ្ទិសស្ស សង្ឃស្ស បតិដ្ឋាបេសិ។

២៩៥. អថ ខោ ភគវា រាជគហកំ សេដ្ឋឹ ឥមាហិ គាថាហិ អនុមោទិ –

“សីតំ ឧណ្ហំ បដិហន្តិ [បដិហនតិ (ក.)], តតោ វាឡមិគានិ ច;
សរីសបេ ច មកសេ, សិសិរេ ចាបិ វុដ្ឋិយោ។

“តតោ វាតាតបោ ឃោរោ, សញ្ជាតោ [វាតាតបេ ឃោរេ, សញ្ជាតេ (ក. សទ្ទនីតិ)] បដិហញ្ញតិ;
លេណត្ថញ្ច សុខត្ថញ្ច, ឈាយិតុញ្ច វិបស្សិតុំ។

“វិហារទានំ សង្ឃស្ស, អគ្គំ ពុទ្ធេន [ពុទ្ធេហិ (ស្យា.)] វណ្ណិតំ;
តស្មា ហិ បណ្ឌិតោ, បោសោ សម្បស្សំ អត្ថមត្តនោ។

“វិហារេ ការយេ រម្មេ, វាសយេត្ថ ពហុស្សុតេ;
តេសំ អន្នញ្ច បានញ្ច, វត្ថសេនាសនានិ ច;
ទទេយ្យ ឧជុភូតេសុ, វិប្បសន្នេន ចេតសា។

“តេ តស្ស ធម្មំ ទេសេន្តិ, សព្ពទុក្ខាបនូទនំ;
យំ សោ ធម្មំ ឥធញ្ញាយ, បរិនិព្ពាតិ អនាសវោ”តិ។

អថ ខោ ភគវា រាជគហកំ សេដ្ឋិំ ឥមាហិ គាថាហិ អនុមោទិត្វា ឧដ្ឋាយាសនា បក្កាមិ។

២៩៦. អស្សោសុំ ខោ មនុស្សា – “ភគវតា កិរ វិហារា អនុញ្ញាតា”តិ សក្កច្ចំ [តេ សក្កច្ចំ (ស្យា. កំ.)] វិហារេ ការាបេន្តិ។ តេ វិហារា អកវាដកា ហោន្តិ; អហីបិ វិច្ឆិកាបិ សតបទិយោបិ បវិសន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, កវាដ”ន្តិ។ ភិត្តិឆិទ្ទំ ករិត្វា វល្លិយាបិ រជ្ជុយាបិ កវាដំ ពន្ធន្តិ។ ឧន្ទូរេហិបិ ឧបចិកាហិបិ ខជ្ជន្តិ។ ខយិតពន្ធនានិ កវាដានិ បតន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, បិដ្ឋសង្ឃាដំ ឧទុក្ខលិកំ ឧត្តរបាសក”ន្តិ ។ កវាដា ន ផុសីយន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, អាវិញ្ឆនច្ឆិទ្ទំ អាវិញ្ឆនរជ្ជុ”ន្តិ។ កវាដា ន ថកិយន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, អគ្គឡវដ្ដិំ កបិសីសកំ សូចិកំ ឃដិក”ន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ន សក្កោន្តិ កវាដំ អបាបុរិតុំ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, តាឡច្ឆិទ្ទំ។ តីណិ តាឡានិ – លោហតាឡំ, កដ្ឋតាឡំ, វិសាណតាឡ”ន្តិ។ យេហិ [យេបិ (សី. ស្យា.)] តេ ឧគ្ឃាដេត្វា បវិសន្តិ [វិសាណតាឡំ, យេហិ តេ ឧគ្ឃាដេត្វា បវិសន្តីតិ (ក.)], វិហារា អគុត្តា ហោន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, យន្តកំ សូចិក”ន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន វិហារា តិណច្ឆទនា ហោន្តិ; សីតកាលេ សីតា, ឧណ្ហកាលេ ឧណ្ហា។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ឱគុម្ពេត្វា ឧល្លិត្តាវលិត្តំ កាតុ”ន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន វិហារា អវាតបានកា ហោន្តិ អចក្ខុស្សា ទុគ្គន្ធា។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, តីណិ វាតបានានិ – វេទិកាវាតបានំ, ជាលវាតបានំ, សលាកវាតបាន”ន្តិ។ វាតបានន្តរិកាយ កាឡកាបិ វគ្គុលិយោបិ បវិសន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, វាតបានចក្កលិក”ន្តិ។ ចក្កលិកន្តរិកាយបិ កាឡកាបិ វគ្គុលិយោបិ បវិសន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, វាតបានកវាដកំ វាតបានភិសិក”ន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ឆមាយំ សយន្តិ។ គត្តានិបិ ចីវរានិបិ បំសុកិតានិ ហោន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, តិណសន្ថារក”ន្តិ។ តិណសន្ថារកោ ឧន្ទូរេហិបិ ឧបចិកាហិបិ ខជ្ជតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, មិឌ្ឍិ”ន្តិ [មីឍន្តិ (សី.), មិឍិន្តិ (ស្យា.)]។ មិឌ្ឍិយា គត្តានិ ទុក្ខា ហោន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ពិទលមញ្ចក”ន្តិ។

មញ្ចបីឋាទិអនុជាននំ

២៩៧. តេន ខោ បន សមយេន សង្ឃស្ស សោសានិកោ មសារកោ មញ្ចោ ឧប្បន្នោ ហោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, មសារកំ មញ្ច”ន្តិ។ មសារកំ បីឋំ ឧប្បន្នំ ហោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, មសារកំ បីឋ”ន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន សង្ឃស្ស សោសានិកោ ពុន្ទិកាពទ្ធោ មញ្ចោ ឧប្បន្នោ ហោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ពុន្ទិកាពទ្ធំ មញ្ច”ន្តិ។ ពុន្ទិកាពទ្ធំ បីឋំ ឧប្បន្នំ ហោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ពុន្ទិកាពទ្ធំ បីឋ”ន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន សង្ឃស្ស សោសានិកោ កុឡីរបាទកោ មញ្ចោ ឧប្បន្នោ ហោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ , កុឡីរបាទកំ មញ្ច”ន្តិ។ កុឡីរបាទកំ បីឋំ ឧប្បន្នំ ហោតិ។ ភគវតោ ឯ

តមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ , កុឡីរបាទកំ បីឋ”ន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន សង្ឃស្ស សោសានិកោ អាហច្ចបាទកោ មញ្ចោ ឧប្បន្នោ ហោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ ឱរោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, អាហច្ចបាទកំ មញ្ច”ន្តិ។ អាហច្ចបាទកំ បីឋំ ឧប្បន្នំ ហោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, អាហច្ចបាទកំ បីឋ”ន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន សង្ឃស្ស អាសន្ទិកោ ឧប្បន្នោ ហោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, អាសន្ទិក”ន្តិ។ ឧច្ចកោ អាសន្ទិកោ ឧប្បន្នោ ហោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ឧច្ចកម្បិ អាសន្ទិក”ន្តិ។ សត្តង្គោ ឧប្បន្នោ ហោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, សត្តង្គ”ន្តិ។ ឧច្ចកោ សត្តង្គោ ឧប្បន្នោ ហោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ឧច្ចកម្បិ សត្តង្គ”ន្តិ។ ភទ្ទបីឋំ ឧប្បន្នំ ហោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ភទ្ទបីឋ”ន្តិ។ បីឋិកា ឧប្បន្នា ហោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, បីឋិក”ន្តិ។ ឯឡកបាទកំ បីឋំ ឧប្បន្នំ ហោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ឯឡកបាទកំ បីឋ”ន្តិ។ អាមលកវដ្ដិកំ [អាមលកវណ្ដិកំ (ស្យា.)] បីឋំ ឧប្បន្នំ ហោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, អាមលកវដ្ដិកំ បីឋ”ន្តិ។ ផលកំ ឧប្បន្នំ ហោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ផលក”ន្តិ។ កោច្ឆំ ឧប្បន្នំ ហោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, កោច្ឆ”ន្តិ។ បលាលបីឋំ ឧប្បន្នំ ហោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, បលាលបីឋ”ន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ ឧច្ចេ មញ្ចេ សយន្តិ។ មនុស្សា វិហារចារិកំ អាហិណ្ឌន្តា បស្សិត្វា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – សេយ្យថាបិ គិហី កាមភោគិនោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “ន, ភិក្ខវេ, ឧច្ចេ មញ្ចេ សយិតព្ពំ។ យោ សយេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ។

តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ នីចេ មញ្ចេ សយន្តោ អហិនា ទដ្ឋោ ហោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, មញ្ចបដិបាទក”ន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ ឧច្ចេ មញ្ចបដិបាទកេ ធារេន្តិ, សហ មញ្ចបដិបាទកេហិ បវេធេន្តិ។ មនុស្សា វិហារចារិកំ អាហិណ្ឌន្តា បស្សិត្វា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – សេយ្យថាបិ គិហី កាមភោគិនោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “ន, ភិក្ខវេ, ឧច្ចា មញ្ចបដិបាទកា ធារេតព្ពា។ យោ ធារេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, អដ្ឋង្គុលបរមំ មញ្ចបដិបាទក”ន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន សង្ឃស្ស សុត្តំ ឧប្បន្នំ ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, សុត្តំ មញ្ចំ វេបេតុ”ន្តិ [វេតុន្តិ (សី.)]។ អង្គានិ ពហុសុត្តំ បរិយាទិយន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, អង្គេ វិជ្ឈិត្វា អដ្ឋបទកំ វេបេតុ”ន្តិ។ ចោឡកំ ឧប្បន្នំ ហោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ចិមិលិកំ កាតុ”ន្តិ។ តូលិកា ឧប្បន្នា ហោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, វិជដេត្វា ពិព្ពោហនំ [ពិម្ពោហនំ (សី. ស្យា. ពិម្ព + ឱហនំ)] កាតុំ។ តីណិ តូលានិ – រុក្ខតូលំ, លតាតូលំ, បោដកិតូល”ន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ អឌ្ឍកាយិកានិ [អឌ្ឍកាយិកានិ (ក.)] ពិព្ពោហនានិ ធារេន្តិ។ មនុស្សា វិហារចារិកំ អាហិណ្ឌន្តា បស្សិត្វា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – សេយ្យថាបិ គិហី កាមភោគិនោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “ន, ភិក្ខវេ, អឌ្ឍកាយិកានិ ពិព្ពោហនានិ ធារេតព្ពានិ។ យោ ធារេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, សីសប្បមាណំ ពិព្ពោហនំ កាតុ”ន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន រាជគហេ គិរគ្គសមជ្ជោ ហោតិ។ មនុស្សា មហាមត្តានំ អត្ថាយ ភិសិយោ បដិយាទេន្តិ – ឧណ្ណភិសិំ, ចោឡភិសិំ, វាកភិសិំ, តិណភិសិំ, បណ្ណភិសិំ។ តេ វីតិវត្តេ សមជ្ជេ ឆវិំ ឧប្បាដេត្វា ហរន្តិ។ អទ្ទសាសុំ ខោ ភិក្ខូ សមជ្ជដ្ឋានេ ពហុំ ឧណ្ណម្បិ ចោឡកម្បិ វាកម្បិ តិណម្បិ បណ្ណម្បិ ឆឌ្ឌិតំ។ ទិស្វាន ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, បញ្ច ភិសិយោ – ឧណ្ណភិសិំ, ចោឡភិសិំ, វាកភិសិំ, តិណភិសិំ, បណ្ណភិសិ”ន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន សង្ឃស្ស សេនាសនបរិក្ខារិកំ ទុស្សំ ឧប្បន្នំ ហោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ភិសិំ ឱនទ្ធិតុ”ន្តិ [ឱនទ្ធិតុំ (ស្យា.)]។

តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ មញ្ចភិសី បីឋេ សន្ថរន្តិ, បីឋភិសី មញ្ចេ សន្ថរន្តិ។ ភិសិយោ បរិភិជ្ជន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ឱនទ្ធមញ្ចំ [ឱនទ្ធមញ្ចំ (ក.) ឯវមុបរិបិ] ឱនទ្ធបីឋ”ន្តិ។ ឧល្លោកំ អករិត្វា សន្ថរន្តិ, ហេដ្ឋតោ និបតន្តិ [និបដន្តិ (ក.), និប្ផដន្តិ (សី.), និប្បាដេន្តិ (ស្យា.)] …បេ…. “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ឧល្លោកំ ករិត្វា សន្ថរិត្វា ភិសី ឱនទ្ធិតុ”ន្តិ។ ឆវិំ ឧប្បាដេត្វា ហរន្តិ…បេ…. “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ផោសិតុ”ន្តិ។ ហរន្តិយេវ…បេ…. “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ភត្តិកម្ម”ន្តិ។ ហរន្តិយេវ…បេ…. “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ហត្ថភត្តិកម្ម”ន្តិ។ ហរន្តិយេវ…បេ…. “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ហត្ថភត្តិ”ន្តិ។

សេតវណ្ណាទិអនុជាននំ

២៩៨. តេន ខោ បន សមយេន តិត្ថិយានំ សេយ្យាយោ សេតវណ្ណា ហោន្តិ, កាឡវណ្ណកតា ភូមិ, គេរុក បរិកម្មកតា ភិត្តិ។ ពហូ មនុស្សា សេយ្យាបេក្ខកា គច្ឆន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, វិហារេ សេតវណ្ណំ កាឡវណ្ណំ គេរុកបរិកម្ម”ន្តិ ។

តេន ខោ បន សមយេន ផរុសាយ ភិត្តិយា សេតវណ្ណោ ន និបតតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ថុសបិណ្ឌំ ទត្វា បាណិកាយ បដិពាហេត្វា សេតវណ្ណំ និបាតេតុ”ន្តិ។ សេតវណ្ណោ អនិពន្ធនីយោ ហោតិ…បេ…. “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, សណ្ហមត្តិកំ ទត្វា បាណិកាយ បដិពាហេត្វា សេតវណ្ណំ និបាតេតុ”ន្តិ។ សេតវណ្ណោ អនិពន្ធនីយោ ហោតិ…បេ…. “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ឥក្កាសំ បិដ្ឋមទ្ទ”ន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ផរុសាយ ភិត្តិយា គេរុកា ន និបតតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ថុសបិណ្ឌំ ទត្វា បាណិកាយ បដិពាហេត្វា គេរុកំ និបាតេតុ”ន្តិ។ គេរុកា អនិពន្ធនីយា ហោតិ …បេ…. “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, កុណ្ឌកមត្តិកំ ទត្វា បាណិកាយ បដិពាហេត្វា គេរុកំ និបាតេតុ”ន្តិ។ គេរុកា អនិពន្ធនីយា ហោតិ…បេ…. “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, សាសបកុដ្ដំ សិត្ថតេលក”ន្តិ។ អច្ចុស្សន្នំ ហោតិ…បេ…. “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ចោឡកេន បច្ចុទ្ធរិតុ”ន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ផរុសាយ ភូមិយា កាឡវណ្ណោ ន និបតតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ថុសបិណ្ឌំ ទត្វា បាណិកាយ បដិពាហេត្វា កាឡវណ្ណំ និបាតេតុ”ន្តិ។ កាឡវណ្ណោ អនិពន្ធនីយោ ហោតិ…បេ…. “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, គណ្ឌុមត្តិកំ ទត្វា បាណិកាយ បដិពាហេត្វា កាឡវណ្ណំ និបាតេតុ”ន្តិ។ កាឡវណ្ណោ អនិពន្ធនីយោ ហោតិ…បេ…. “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ឥក្កាសំ កសាវ”ន្តិ។

បដិភានចិត្តបដិក្ខេបំ

២៩៩. តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ វិហារេ បដិភានចិត្តំ ការាបេន្តិ – ឥត្ថិរូបកំ បុរិសរូបកំ។ មនុស្សា វិហារចារិកំ អាហិណ្ឌន្តា បស្សិត្វា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – សេយ្យថាបិ គិហី កាមភោគិនោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “ន, ភិក្ខវេ, បដិភានចិត្តំ ការាបេតព្ពំ – ឥត្ថិរូបកំ បុរិសរូបកំ។ យោ ការាបេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, មាលាកម្មំ លតាកម្មំ មករទន្តកំ បញ្ចបដិក”ន្តិ។

ឥដ្ឋកាចយាទិអនុជាននំ

៣០០. តេន ខោ បន សមយេន វិហារា នីចវត្ថុកា ហោន្តិ, ឧទកេន ឱត្ថរិយ្យន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ឧច្ចវត្ថុកំ កាតុ”ន្តិ។ ចយោ បរិបតតិ…បេ…. “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ចិនិតុំ តយោ ចយេ – ឥដ្ឋកាចយំ, សិលាចយំ, ទារុចយ”ន្តិ។ អារោហន្តា វិហញ្ញន្តិ…បេ…. “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, តយោ សោបានេ – ឥដ្ឋកាសោបានំ, សិលាសោបានំ, ទារុសោបាន”ន្តិ។ អារោហន្តា បរិបតន្តិ…បេ…. “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, អាលម្ពនពាហ”ន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន វិហារា អាឡកមន្ទា ហោន្តិ ។ ភិក្ខូ ហិរិយន្តិ និបជ្ជិតុំ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, តិរោករណិ”ន្តិ។ តិរោករណី ឧក្ខិបិត្វា ឱលោកេន្តិ…បេ…. “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ , អឌ្ឍកុដ្ដក”ន្តិ។ អឌ្ឍកុដ្ដកា ឧបរិតោ ឱលោកេន្តិ…បេ…. “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, តយោ គព្ភេ – សិវិកាគព្ភំ, នាឡិកាគព្ភំ, ហម្មិយគព្ភ”ន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ឧទ្ទកេ វិហារេ មជ្ឈេ គព្ភំ ករោន្តិ។ ឧបចារោ ន ហោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ឧទ្ទកេ វិហារេ ឯកមន្តំ គព្ភំ កាតុំ, មហល្លកេ មជ្ឈេ”តិ។

តេន ខោ បន សមយេន វិហារស្ស កុដ្ដបាទោ ជីរតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ , ភិក្ខវេ, កុលង្កបាទក”ន្តិ [កុឡុង្កបាទកន្តិ (សី.)]។ វិហារស្ស កុដ្ដោ ឱវស្សតិ…បេ….“អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, បរិត្តាណកិដិកំ ឧទ្ទសុធ”ន្តិ [ឧទ្ទាសុធន្តិ (ស្យា.)]។

តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្ស ភិក្ខុនោ តិណច្ឆទនា អហិ ខន្ធេ បតតិ។ សោ ភីតោ វិស្សរមកាសិ។ ភិក្ខូ ឧបធាវិត្វា តំ ភិក្ខុំ ឯតទវោចុំ – “កិស្ស ត្វំ, អាវុសោ, វិស្សរមកាសី”តិ? អថ ខោ សោ ភិក្ខូនំ ឯតមត្ថំ អារោចេសិ។ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, វិតាន”ន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ មញ្ចបាទេបិ បីឋបាទេបិ ថវិកាយោ លគ្គេន្តិ។ ឧន្ទូរេហិបិ ឧបចិកាហិបិ ខជ្ជន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ភិត្តិខិលំ នាគទន្តក”ន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ មញ្ចេបិ បីឋេបិ ចីវរំ និក្ខិបន្តិ។ ចីវរំ បរិភិជ្ជតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, វិហារេ ចីវរវំសំ ចីវររជ្ជុ”ន្តិ ។

តេន ខោ បន សមយេន វិហារា អនាឡិន្ទកា ហោន្តិ អប្បដិស្សរណា។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, អាឡិន្ទំ បឃនំ បកុដ្ដំ [បកុឌ្ឌំ (សី.)] ឱសារក”ន្តិ។ អាឡិន្ទា បាកដា ហោន្តិ។ ភិក្ខូ ហិរិយន្តិ និបជ្ជិតុំ…បេ…. “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, សំសរណកិដិកំ ឧគ្ឃាដនកិដិក”ន្តិ។

ឧបដ្ឋានសាលាអនុជាននំ

៣០១. តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ អជ្ឈោកាសេ ភត្តវិស្សគ្គំ ករោន្តា សីតេនបិ ឧណ្ហេនបិ កិលមន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ឧបដ្ឋានសាល”ន្តិ។ ឧបដ្ឋានសាលា នីចវត្ថុកា ហោតិ , ឧទកេន ឱត្ថរិយ្យតិ…បេ…. “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ឧច្ចវត្ថុកំ កាតុ”ន្តិ។ ចយោ បរិបតតិ…បេ…. “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ចិនិតុំ តយោ ចយេ – ឥដ្ឋកាចយំ, សិលាចយំ, ទារុចយ”ន្តិ។ អារោហន្តា វិហញ្ញន្តិ…បេ…. “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, តយោ សោបានេ – ឥដ្ឋកាសោបានំ, សិលាសោបានំ, ទារុសោបាន”ន្តិ។ អារោហន្តា បរិបតន្តិ…បេ…. “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, អាលម្ពនពាហ”ន្តិ។ ឧបដ្ឋានសាលាយ តិណចុណ្ណំ បរិបតតិ…បេ…. “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ឱគុម្ផេត្វា ឧល្លិត្តាវលិត្តំ កាតុំ – សេតវណ្ណំ កាឡវណ្ណំ គេរុកបរិកម្មំ មាលាកម្មំ លតាកម្មំ មករទន្តកំ បញ្ចបដិកំ ចីវរវំសំ ចីវររជ្ជុ”ន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ អជ្ឈោកាសេ ឆមាយ ចីវរំ បត្ថរន្តិ។ ចីវរំ បំសុកិតំ ហោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, អជ្ឈោកាសេ ចីវរវំសំ ចីវររជ្ជុ”ន្តិ។ បានីយំ ឱតប្បតិ…បេ…. “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, បានីយសាលំ បានីយមណ្ឌប”ន្តិ។ បានីយសាលា នីចវត្ថុកា ហោតិ, ឧទកេន ឱត្ថរិយ្យតិ…បេ…. “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ឧច្ចវត្ថុកំ កាតុ”ន្តិ។ ចយោ បរិបតតិ…បេ…. “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ចិនិតុំ តយោ ចយេ – ឥដ្ឋកាចយំ, សិលាចយំ, ទារុចយ”ន្តិ។ អារោហន្តា វិហញ្ញន្តិ…បេ…. “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, តយោ សោបានេ – ឥដ្ឋកាសោបានំ, សិលាសោបានំ, ទារុសោបាន”ន្តិ។ អារោហន្តា បរិបតន្តិ…បេ…. “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, អាលម្ពនពាហ”ន្តិ។ បានីយសាលាយ តិណចុណ្ណំ បរិបតតិ…បេ…. “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ឱគុម្ផេត្វា ឧល្លិត្តាវលិត្តំ កាតុំ – សេតវណ្ណំ កាឡវណ្ណំ គេរុកបរិកម្មំ មាលាកម្មំ លតាកម្មំ មករទន្តកំ បញ្ចបដិកំ ចីវរវំសំ ចីវររជ្ជុ”ន្តិ។ បានីយភាជនំ ន សំវិជ្ជតិ…បេ…. “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, បានីយសង្ខំ បានីយសារក”ន្តិ។

បាការាទិអនុជាននំ

៣០២. តេន ខោ បន សមយេន វិហារា អបរិក្ខិត្តា ហោន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, បរិក្ខិបិតុំ តយោ បាការេ – ឥដ្ឋកាបាការំ, សិលាបាការំ, ទារុបាការ”ន្តិ។ កោដ្ឋកោ ន ហោតិ…បេ…. “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, កោដ្ឋក”ន្តិ។ កោដ្ឋកោ នីចវត្ថុកោ ហោតិ, ឧទកេន ឱត្ថរិយ្យតិ…បេ…. “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ឧច្ចវត្ថុកំ កាតុ”ន្តិ។ កោដ្ឋកស្ស កវាដំ ន ហោតិ…បេ…. “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, កវាដំ បិដ្ឋសង្ឃាដំ ឧទុក្ខលិកំ ឧត្តរបាសកំ អគ្គឡវដ្ដិំ កបិសីសកំ សូចិកំ ឃដិកំ តាឡច្ឆិទ្ទំ អាវិញ្ឆនច្ឆិទ្ទំ អាវិញ្ឆនរជ្ជុ”ន្តិ។ កោដ្ឋកេ

តិណចុណ្ណំ បរិបតតិ…បេ.… “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ឱគុម្ពេត្វា ឧល្លិត្តាវលិត្តំ កាតុំ – សេតវណ្ណំ កាឡវណ្ណំ គេរុកបរិកម្មំ មាលាកម្មំ លតាកម្មំ មករទន្តកំ បញ្ចបដិក”ន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន បរិវេណំ ចិក្ខល្លំ ហោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, មរុម្ពំ ឧបកិរិតុ”ន្តិ។ ន បរិយាបុណន្តិ…បេ.… “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ , បទរសិលំ និក្ខិបិតុ”ន្តិ។ ឧទកំ សន្តិដ្ឋតិ…បេ.… “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ឧទកនិទ្ធមន”ន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ បរិវេណេ តហំ តហំ អគ្គិដ្ឋានំ ករោន្តិ។ បរិវេណំ ឧក្លាបំ ហោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ឯកមន្តំ អគ្គិសាលំ កាតុ”ន្តិ ។ អគ្គិសាលា នីចវត្ថុកា ហោតិ, ឧទកេន ឱត្ថរិយ្យតិ…បេ.… “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ឧច្ចវត្ថុកំ កាតុ”ន្តិ។ ចយោ បរិបតតិ…បេ.… “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ចិនិតុំ តយោ ចយេ – ឥដ្ឋកាចយំ, សិលាចយំ, ទារុចយ”ន្តិ។ អារោហន្តា វិហញ្ញន្តិ…បេ.… “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, តយោ សោបានេ – ឥដ្ឋកាសោបានំ, សិលាសោបានំ, ទារុសោបាន”ន្តិ។ អារោហន្តា បរិបតន្តិ…បេ.… “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, អាលម្ពនពាហ”ន្តិ។ អគ្គិសាលាយ កវាដំ ន ហោតិ…បេ.… “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, កវាដំ បិដ្ឋសង្ឃាដំ ឧទុក្ខលិកំ ឧត្តរបាសកំ អគ្គឡវដ្ដិ កបិសីសកំ សូចិកំ ឃដិកំ តាឡច្ឆិទ្ទំ អាវិញ្ឆនច្ឆិទ្ទំ អាវិញ្ឆនរជ្ជុ”ន្តិ។ អគ្គិសាលាយ តិណចុណ្ណំ បរិបតតិ…បេ.… “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ឱគុម្ពេត្វា ឧល្លិត្តាវលិត្តំ កាតុំ – សេតវណ្ណំ កាឡវណ្ណំ គេរុកបរិកម្មំ មាលាកម្មំ លតាកម្មំ មករទន្តកំ បញ្ចបដិកំ ចីវរវំសំ ចីវររជ្ជុ”ន្តិ។

អារាមបរិក្ខេបអនុជាននំ

៣០៣. តេន ខោ បន សមយេន អារាមោ អបរិក្ខិត្តោ ហោតិ។ អជកាបិ បសុកាបិ ឧបរោបេ វិហេឋេន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, បរិក្ខិបិតុំ តយោ វាដេ – វេឡុវាដំ, កណ្ដកវាដំ [វដេ វេឡុវដំ កណ្ដកវដំ (ស្យា.)], បរិខ”ន្តិ។ កោដ្ឋកោ ន ហោតិ។ តថេវ អជកាបិ បសុកាបិ ឧបរោបេ វិហេឋេន្តិ…បេ.… “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, កោដ្ឋកំ អបេសឹ យមកកវាដំ តោរណំ បលិឃ”ន្តិ។ កោដ្ឋកេ តិណចុណ្ណំ បរិបតតិ…បេ.… “អនុជានាមិ , ភិក្ខវេ, ឱគុម្ពេត្វា ឧល្លិត្តាវលិត្តំ កាតុំ – សេតវណ្ណំ កាឡវណ្ណំ គេរុកបរិកម្មំ មាលាកម្មំ លតាកម្មំ មករទន្តកំ បញ្ចបដិក”ន្តិ។ អារាមោ ចិក្ខល្លោ ហោតិ…បេ.… “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, មរុម្ពំ ឧបកិរិតុ”ន្តិ។ ន បរិយាបុណន្តិ…បេ.… “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, បទរសិលំ និក្ខិបិតុ”ន្តិ។ ឧទកំ សន្តិដ្ឋតិ…បេ.… “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ឧទកនិទ្ធមន”ន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន រាជា មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ សង្ឃស្ស អត្ថាយ សុធាមត្តិកាលេបនំ បាសាទំ ការេតុកាមោ ហោតិ។ អថ ខោ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ – “កឹ នុ ខោ ភគវតា ឆទនំ អនុញ្ញាតំ, កឹ អននុញ្ញាត”ន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, បញ្ច ឆទនានិ – ឥដ្ឋកាឆទនំ, សិលាឆទនំ, សុធាឆទនំ, តិណច្ឆទនំ, បណ្ណច្ឆទន”ន្តិ។

បឋមភាណវារោ និដ្ឋិតោ។

២. ទុតិយភាណវារោ

អនាថបិណ្ឌិកវត្ថុ

៣០៤. តេន ខោ បន សមយេន អនាថបិណ្ឌិកោ គហបតិ រាជគហកស្ស សេដ្ឋិស្ស ភគិនិបតិកោ ហោតិ។ អថ ខោ អនាថបិណ្ឌិកោ គហបតិ រាជគហំ អគមាសិ កេនចិទេវ ករណីយេន។ តេន ខោ បន សមយេន រាជគហកេន សេដ្ឋិនា ស្វាតនាយ ពុទ្ធប្បមុខោ សង្ឃោ និមន្តិតោ ហោតិ។ អថ ខោ រាជគហកោ សេដ្ឋី ទាសេ ច កម្មការេ [កម្មករេ (សី. ស្យា.)] ច អាណាបេសិ – “តេន ហិ, ភណេ, កាលស្សេវ ឧដ្ឋាយ យាគុយោ បចថ, ភត្តានិ បចថ, សូបានិ សម្បាទេថ, ឧត្តរិភង្គានិ សម្បាទេថា”តិ។ អថ ខោ អនាថបិណ្ឌិកស្ស គហបតិស្ស ឯតទហោសិ – “បុព្ពេ ខ្វាយំ គហបតិ មយិ អាគតេ សព្ពកិច្ចានិ និក្ខិបិត្វា មមញ្ញេវ សទ្ធឹ បដិសម្មោទតិ។ សោ ទានាយំ វិក្ខិត្តរូបោ ទាសេ ច កម្មការេ ច អាណាបេសិ – ‘តេន ហិ, ភណេ, កាលស្សេវ ឧដ្ឋាយ យាគុយោ បចថ, ភត្តានិ បចថ, សូបានិ សម្បាទេថ, ឧត្តរិភង្គានិ សម្បាទេថា’តិ។ កឹ នុ ខោ ឥមស្ស គហបតិស្ស អាវាហោ វា ភវិស្សតិ, វិវាហោ វា ភវិស្សតិ, មហាយញ្ញោ វា បច្ចុបដ្ឋិតោ , រាជា វា មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ និមន្តិតោ ស្វាតនាយ សទ្ធឹ ពលកាយេនា”តិ?

អថ ខោ រាជគហកោ សេដ្ឋី ទាសេ ច កម្មករេ ច អាណាបេត្វា យេន អនាថបិណ្ឌិកោ គហបតិ តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា អនាថបិណ្ឌិកេន គហបតិនា សទ្ធិំ បដិសម្មោទិត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នំ ខោ រាជគហកំ សេដ្ឋិំ អនាថបិណ្ឌិកោ គហបតិ ឯតទវោច – “បុព្ពេ ខោ ត្វំ, គហបតិ, មយិ អាគតេ សព្ពកិច្ចានិ និក្ខិបិត្វា មមញ្ញេវ សទ្ធិំ បដិសម្មោទសិ។ សោទានិ ត្វំ វិក្ខិត្តរូបោ ទាសេ ច កម្មករេ ច អាណាបេសិ – ‘តេន ហិ, ភណេ, កាលស្សេវ ឧដ្ឋាយ យាគុយោ បចថ, ភត្តានិ បចថ, សូបានិ សម្បាទេថ, ឧត្តរិភង្គានិ សម្បាទេថា’តិ។ កឹ នុ ខោ តេ, គហបតិ, អាវាហោ វា ភវិស្សតិ, វិវាហោ វា ភវិស្សតិ, មហាយញ្ញោ វា បច្ចុបដ្ឋិតោ, រាជា វា មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ និមន្តិតោ ស្វាតនាយ សទ្ធិំ ពលកាយេនា”តិ? “ន មេ, គហបតិ, អាវាហោ វា ភវិស្សតិ, នាបិ វិវាហោ វា ភវិស្សតិ, នាបិ រាជា វា មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ និមន្តិតោ ស្វាតនាយ សទ្ធិំ ពលកាយេន; អបិ ច មេ មហាយញ្ញោ បច្ចុបដ្ឋិតោ; ស្វាតនាយ ពុទ្ធប្បមុខោ សង្ឃោ និមន្តិតោ”តិ។ “ពុទ្ធោតិ ត្វំ, គហបតិ, វទេសី”តិ? “ពុទ្ធោ ត្យាហំ, គហបតិ, វទាមី”តិ។ “ពុទ្ធោតិ ត្វំ, គហបតិ, វទេសី”តិ? “ពុទ្ធោ ត្យាហំ, គហបតិ, វទាមី”តិ។ “ពុទ្ធោតិ ត្វំ, គហបតិ, វទេសី”តិ? “ពុទ្ធោ ត្យាហំ, គហបតិ, វទាមី”តិ។ “ឃោសោបិ ខោ ឯសោ, គហបតិ, ទុល្លភោ លោកស្មិំ យទិទំ – ពុទ្ធោ ពុទ្ធោតិ។ សក្កា នុ ខោ, គហបតិ, ឥមំ កាលំ តំ ភគវន្តំ ទស្សនាយ ឧបសង្កមិតុំ អរហន្តំ សម្មាសម្ពុទ្ធ”ន្តិ? “អកាលោ ខោ, គហបតិ, ឥមំ កាលំ តំ ភគវន្តំ ទស្សនាយ ឧបសង្កមិតុំ អរហន្តំ សម្មាសម្ពុទ្ធំ។ ស្វេទានិ ត្វំ កាលេន តំ ភគវន្តំ ទស្សនាយ ឧបសង្កមិស្សសិ អរហន្តំ សម្មាសម្ពុទ្ធ”ន្តិ។ អថ ខោ អនាថបិណ្ឌិកោ គហបតិ – ស្វេទានាហំ កាលេន តំ ភគវន្តំ ទស្សនាយ ឧបសង្កមិស្សាមិ អរហន្តំ សម្មាសម្ពុទ្ធន្តិ – ពុទ្ធគតាយ សតិយា និបជ្ជិត្វា រត្តិយា សុទំ តិក្ខត្តុំ វុដ្ឋាសិ បភាតំ មញ្ញមានោ។

៣០៥. [សំ. និ. ១.២៤២] អថ ខោ អនាថបិណ្ឌិកោ គហបតិ យេន សិវកទ្វារំ [សីវទ្វារំ (សី.), សីតវនទ្វារំ (ស្យា.)] តេនុបសង្កមិ។ អមនុស្សា ទ្វារំ វិវរិំសុ។ អថ ខោ អនាថបិណ្ឌិកស្ស គហបតិស្ស នគរម្ហា និក្ខន្តស្ស អាលោកោ អន្តរធាយិ, អន្ធការោ បាតុរហោសិ, ភយំ ឆម្ភិតត្តំ លោមហំសោ ឧទបាទិ; តតោវ បុន និវត្តិតុកាមោ អហោសិ។ អថ ខោ សិវកោ [សីវកោ (សី. ស្យា.)] យក្ខោ អន្តរហិតោ សទ្ទមនុស្សាវេសិ –

“សតំ ហត្ថី សតំ អស្សា, សតំ អស្សតរីរថា;
សតំ កញ្ញាសហស្សានិ, អាមុក្កមណិកុណ្ឌលា;
ឯកស្ស បទវីតិហារស្ស, កលំ នាគ្ឃន្តិ សោឡសឹ [សោឡសិន្តិ (សី. ក.)]។

“អភិក្កម គហបតិ អភិក្កម គហបតិ;
អភិក្កន្តំ តេ សេយ្យោ នោ បដិក្កន្ត”ន្តិ។

អថ ខោ អនាថបិណ្ឌិកស្ស គហបតិស្ស អន្ធការោ អន្តរធាយិ, អាលោកោ បាតុរហោសិ។ យំ អហោសិ ភយំ ឆម្ភិតត្តំ លោមហំសោ សោ បដិប្បស្សម្ភិ។ ទុតិយម្បិ ខោ...បេ.... តតិយម្បិ ខោ...បេ.... អនាថបិណ្ឌិកស្ស គហបតិស្ស អាលោកោ អន្តរធាយិ, អន្ធការោ បាតុរហោសិ, ភយំ ឆម្ភិតត្តំ លោមហំសោ ឧទបាទិ, តតោវ បុន និវត្តិតុកាមោ អហោសិ។ តតិយម្បិ ខោ សិវកោ យក្ខោ អន្តរហិតោ សទ្ទមនុស្សាវេសិ –

“សតំ ហត្ថី សតំ អស្សា, សតំ អស្សតរីរថា;
សតំ កញ្ញាសហស្សានិ, អាមុក្កមណិកុណ្ឌលា;
ឯកស្ស បទវីតិហារស្ស, កលំ នាគ្ឃន្តិ សោឡសឹ។

“អភិក្កម គហបតិ អភិក្កម គហបតិ,
អភិក្កន្តំ តេ សេយ្យោ នោ បដិក្កន្ត”ន្តិ។

តតិយម្បិ ខោ អនាថបិណ្ឌិកស្ស គហបតិស្ស អន្ធការោ អន្តរធាយិ , អាលោកោ បាតុរហោសិ, យំ អហោសិ ភយំ ឆម្ភិតត្តំ លោមហំសោ, សោ បដិប្បស្សម្ភិ។ អថ ខោ អនាថបិណ្ឌិកោ គហបតិ យេន សីតវនំ តេនុបសង្កមិ។ តេន ខោ បន សមយេន ភគវា រត្តិយា បច្ចូសសមយំ បច្ចុដ្ឋាយ អជ្ឈោកាសេ ចង្កមតិ។ អទ្ទសា ខោ ភគវា អនាថបិណ្ឌិកំ គហបតឹ ទូរតោវ អាគច្ឆន្តំ។ ទិស្វាន ចង្កមា ឱរោហិត្វា បញ្ញត្តេ អាសនេ និសីទិ។ និសជ្ជ ខោ ភគវា អនាថបិណ្ឌិកំ គហបតឹ ឯតទវោច – “ឯហិ សុទត្តា”តិ។ អថ ខោ អនាថបិណ្ឌិកោ គហបតិ – នាមេន មំ ភគវា អាលបតីតិ – ហដ្ឋោ ឧទគ្គោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា ភគវតោ បាទេសុ សិរសា និបតិត្វា ភគវន្តំ ឯតទវោច – “កច្ចិ, ភន្តេ, ភគវា សុខំ សយិត្ថា”តិ?

[សំ. និ. ១.២៤២] “សព្ពទា វេ សុខំ សេតិ, ព្រាហ្មណោ បរិនិព្ពុតោ;

យោ ន លិម្បតិ កាមេសុ, សីតិភូតោ និរូបធិ។

“សព្ពា អាសត្តិយោ ឆេត្វា, វិនេយ្យ ហទយេ ទរំ;
ឧបសន្តោ សុខំ សេតិ, សន្តិំ បប្បុយ្យ ចេតសា”តិ [ចេតសោតិ (សី. ស្យា.)]។

អថ ខោ ភគវា អនាថបិណ្ឌិកស្ស គហបតិស្ស អនុបុព្ពិំ កថំ [អានុបុព្ពិកថំ (សី.)] កថេសិ, សេយ្យថិទំ – ទានកថំ សីលកថំ សគ្គកថំ, កាមានំ អាទីនវំ ឱការំ សំកិលេសំ, នេក្ខម្មេ អានិសំសំ បកាសេសិ។ យទា ភគវា អញ្ញាសិ អនាថបិណ្ឌិកំ គហបតិំ កល្លចិត្តំ មុទុចិត្តំ វិនីវរណចិត្តំ ឧទគ្គចិត្តំ បសន្នចិត្តំ, អថ យា ពុទ្ធានំ សាមុក្កំសិកា ធម្មទេសនា តំ បកាសេសិ – ទុក្ខំ, សមុទយំ, និរោធំ, មគ្គំ។ សេយ្យថាបិ នាម សុទ្ធំ វត្ថំ អបគតកាឡកំ សម្មទេវ រជនំ បដិគ្គណ្ហេយ្យ, ឯវមេវ អនាថបិណ្ឌិកស្ស គហបតិស្ស តស្មិំយេវ អាសនេ វិរជំ វីតមលំ ធម្មចក្ខុំ ឧទបាទិ – យំ កិញ្ចិ សមុទយធម្មំ, សព្ពំ តំ និរោធធម្មន្តិ។ អថ ខោ អនាថបិណ្ឌិកោ គហបតិ ទិដ្ឋធម្មោ បត្តធម្មោ វិទិតធម្មោ បរិយោគាឡ្ហធម្មោ តិណ្ណវិចិកិច្ឆោ វិគតកថំកថោ វេសារជ្ជប្បត្តោ អបរប្បច្ចយោ សត្ថុសាសនេ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “អភិក្កន្តំ ភន្តេ, អភិក្កន្តំ ភន្តេ! សេយ្យថាបិ, ភន្តេ, និក្កុជ្ជិតំ វា ឧក្កុជ្ជេយ្យ, បដិច្ឆន្នំ វា វិវរេយ្យ, មូឡ្ហស្ស វា មគ្គំ អាចិក្ខេយ្យ, អន្ធការេ វា តេលបជ្ជោតំ ធារេយ្យ – ចក្ខុមន្តោ រូបានិ ទក្ខន្តីតិ – ឯវមេវំ ភគវតា អនេកបរិយាយេន ធម្មោ បកាសិតោ។ ឯសាហំ, ភន្តេ, ភគវន្តំ សរណំ គច្ឆាមិ, ធម្មញ្ច, ភិក្ខុសង្ឃញ្ច។ ឧបាសកំ មំ ភគវា ធារេតុ អជ្ជតគ្គេ បាណុបេតំ សរណំ គតំ។ អធិវាសេតុ ច មេ, ភន្តេ, ភគវា ស្វាតនាយ ភត្តំ សទ្ធិំ ភិក្ខុសង្ឃេនា”តិ។ អធិវាសេសិ ភគវា តុណ្ហីភាវេន។

អថ ខោ អនាថបិណ្ឌិកោ គហបតិ ភគវតោ អធិវាសនំ វិទិត្វា ឧដ្ឋាយាសនា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា បក្កាមិ។ អស្សោសិ ខោ រាជគហកោ សេដ្ឋី – “អនាថបិណ្ឌិកេន កិរ គហបតិនា ស្វាតនាយ ពុទ្ធប្បមុខោ សង្ឃោ និមន្តិតោ”តិ។

៣០៦. អថ ខោ រាជគហកោ សេដ្ឋី អនាថបិណ្ឌិកំ គហបតិំ ឯតទវោច – “តយា កិរ, គហបតិ, ស្វាតនាយ ពុទ្ធប្បមុខោ សង្ឃោ និមន្តិតោ។ ត្វញ្ចាសិ អាគន្តុកោ។ ទេមិ តេ, គហបតិ, វេយ្យាយិកំ យេន ត្វំ ពុទ្ធប្បមុខស្ស សង្ឃស្ស ភត្តំ ករេយ្យាសី”តិ។ “អលំ, គហបតិ អត្ថិ មេ វេយ្យាយិកំ យេនាហំ ពុទ្ធប្បមុខស្ស សង្ឃស្ស ភត្តំ ករិស្សាមី”តិ។

អស្សោសិ ខោ រាជគហកោ នេគមោ – “អនាថបិណ្ឌិកេន កិរ គហបតិនា ស្វាតនាយ ពុទ្ធប្បមុខោ សង្ឃោ និមន្តិតោ”តិ។ អថ ខោ រាជគហកោ នេគមោ អនាថបិណ្ឌិកំ គហបតិំ ឯតទវោច – “តយា កិរ, គហបតិ, ស្វាតនាយ ពុទ្ធប្បមុខោ សង្ឃោ និមន្តិតោ។ ត្វញ្ចាសិ អាគន្តុកោ។ ទេមិ តេ, គហបតិ, វេយ្យាយិកំ យេន ត្វំ ពុទ្ធប្បមុខស្ស សង្ឃស្ស ភត្តំ ករេយ្យាសី”តិ។ “អលំ អយ្យ; អត្ថិ មេ វេយ្យាយិកំ យេនាហំ ពុទ្ធប្បមុខស្ស សង្ឃស្ស ភត្តំ ករិស្សាមី”តិ។

អស្សោសិ ខោ រាជា មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ – “អនាថបិណ្ឌិកេន កិរ គហបតិនា ស្វាតនាយ ពុទ្ធប្បមុខោ សង្ឃោ និមន្តិតោ”តិ។ អថ ខោ រាជា មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ អនាថបិណ្ឌិកំ គហបតិំ ឯតទវោច – “តយា កិរ, គហបតិ, ស្វាតនាយ ពុទ្ធប្បមុខោ សង្ឃោ និមន្តិតោ។ ត្វញ្ចាសិ អាគន្តុកោ។ ទេមិ តេ, គហបតិ, វេយ្យាយិកំ យេន ត្វំ ពុទ្ធប្បមុខស្ស សង្ឃស្ស ភត្តំ ករេយ្យាសី”តិ។ “អលំ ទេវ; អត្ថិ មេ វេយ្យាយិកំ យេនាហំ ពុទ្ធប្បមុខស្ស សង្ឃស្ស ភត្តំ ករិស្សាមី”តិ។

អថ ខោ អនាថបិណ្ឌិកោ គហបតិ តស្សា រត្តិយា អច្ចយេន រាជគហកស្ស សេដ្ឋិស្ស និវេសនេ បណីតំ ខាទនីយំ ភោជនីយំ បដិយាទាបេត្វា ភគវតោ កាលំ អារោចាបេសិ – “កាលោ, ភន្តេ, និដ្ឋិតំ ភត្ត”ន្តិ។ អថ ខោ ភគវា បុព្ពណ្ហសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ យេន រាជគហកស្ស សេដ្ឋិស្ស និវេសនំ តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា បញ្ញត្តេ អាសនេ និសីទិ សទ្ធិំ ភិក្ខុសង្ឃេន។ អថ ខោ អនាថបិណ្ឌិកោ គហបតិ ពុទ្ធប្បមុខំ ភិក្ខុសង្ឃំ បណីតេន ខាទនីយេន ភោជនីយេន សហត្ថា សន្តប្បេត្វា សម្បវារេត្វា, ភគវន្តំ ភុត្តាវិំ ឱនីតបត្តបាណិំ, ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អនាថបិណ្ឌិកោ គហបតិ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “អធិវាសេតុ មេ, ភន្តេ, ភគវា សាវត្ថិយំ វស្សាវាសំ សទ្ធិំ ភិក្ខុសង្ឃេនា”តិ។ “សុញ្ញាគារេ ខោ, គហបតិ, តថាគតា អភិរមន្តី”តិ។ “អញ្ញាតំ ភគវា, អញ្ញាតំ សុគតា”តិ។ អថ ខោ ភគវា អនាថបិណ្ឌិកំ គហបតិំ ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សេត្វា សមាទបេត្វា សមុត្តេជេត្វា សម្បហំសេត្វា ឧដ្ឋាយាសនា បក្កាមិ។

៣០៧. តេន ខោ បន សមយេន អនាថបិណ្ឌិកោ គហបតិ ពហុមិត្តោ ហោតិ ពហុសហាយោ អាទេយ្យវាចោ។ អថ ខោ អនាថបិណ្ឌិកោ គហបតិ រាជគហេ តំ ករណីយំ តីរេត្វា យេន សាវត្ថិ តេន បក្កាមិ។ អថ ខោ អនាថបិណ្ឌិកោ គហបតិ អន្តរាមគ្គេ មនុស្សេ អាណាបេសិ – “អារាមេ , អយ្យា, ករោថ, វិហារេ បតិដ្ឋាបេថ, ទានានិ បដ្ឋបេថ។ ពុទ្ធោ លោកេ ឧប្បន្នោ។ សោ ច មយា ភគវា និមន្តិតោ ឥមិនា មគ្គេន អាគច្ឆិស្សតី”តិ។ អថ ខោ តេ មនុស្សា អនាថបិណ្ឌិកេន គហបតិនា ឧយ្យោជិតា អារាមេ អកំសុ, វិហារេ បតិដ្ឋាបេសុំ, ទានានិ បដ្ឋបេសុំ។

អថ ខោ អនាថបិណ្ឌិកោ គហបតិ សាវត្ថិំ គន្ត្វា សមន្តា សាវត្ថិំ អនុវិលោកេសិ – “កត្ថ នុ ខោ ភគវា វិហរេយ្យ? យំ អស្ស គាមតោ នេវ អតិទូរេ ន អច្ចាសន្នេ, គមនាគមនសម្បន្នំ, អត្ថិកានំ អត្ថិកានំ មនុស្សានំ អភិក្កមនីយំ, ទិវា អប្បាកិណ្ណំ, រត្តិំ អប្បសទ្ទំ, អប្បនិគ្ឃោសំ, វិជនវាតំ, មនុស្សរាហស្សេយ្យកំ, បដិសល្លានសារុប្ប”ន្តិ។

អទ្ទសា ខោ អនាថបិណ្ឌិកោ គហបតិ ជេតស្ស កុមារស្ស [រាជកុមារស្ស (សី. ស្យា. កំ.)] ឧយ្យានំ – គាមតោ នេវ អតិទូរេ ន អច្ចាសន្នេ, គមនាគមនសម្បន្នំ, អត្ថិកានំ អត្ថិកានំ មនុស្សានំ អភិក្កមនីយំ, ទិវា អប្បាកិណ្ណំ, រត្តិំ អប្បសទ្ទំ, អប្បនិគ្ឃោសំ, វិជនវាតំ, មនុស្សរាហស្សេយ្យកំ, បដិសល្លានសារុប្បំ។ ទិស្វាន យេន ជេតោ កុមារោ តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា ជេតំ កុមារំ ឯតទវោច – “ទេហិ មេ, អយ្យបុត្ត, ឧយ្យានំ អារាមំ កាតុ”ន្តិ [កេតុំ (វជិរពុទ្ធិដីកាយំ)]។ “អទេយ្យោ, គហបតិ, អារាមោ អបិ កោដិសន្ថរេនា”តិ។ “គហិតោ, អយ្យបុត្ត, អារាមោ”តិ។ “ន, គហបតិ, គហិតោ អារាមោ”តិ។ គហិតោ ន គហិតោតិ វោហារិកេ មហាមត្តេ បុច្ឆិំសុ។ មហាមត្តា ឯវមាហំសុ – “យតោ តយា , អយ្យបុត្ត, អគ្ឃោ កតោ, គហិតោ អារាមោ”តិ។ អថ ខោ អនាថបិណ្ឌិកោ គហបតិ សកដេហិ ហិរញ្ញំ និព្ពាហាបេត្វា ជេតវនំ កោដិសន្ថរំ សន្ថរាបេសិ។ សកិំ នីហដំ ហិរញ្ញំ ថោកស្ស ឱកាសស្ស កោដ្ឋកសាមន្តា នប្បហោតិ។ អថ ខោ អនាថបិណ្ឌិកោ គហបតិ មនុស្សេ អាណាបេសិ – “គច្ឆថ, ភណេ, ហិរញ្ញំ អាហរថ; ឥមំ ឱកាសំ សន្ថរិស្សាមា”តិ។

អថ ខោ ជេតស្ស កុមារស្ស ឯតទហោសិ – “ន ខោ ឥទំ ឱរកំ ភវិស្សតិ, យថាយំ គហបតិ តាវ ពហុំ ហិរញ្ញំ បរិច្ចជតី”តិ។ អនាថបិណ្ឌិកំ គហបតិំ ឯតទវោច – “អលំ, គហបតិ; មា តំ ឱកាសំ សន្ថរាបេសិ។ ទេហិ មេ ឯតំ ឱកាសំ។ មមេតំ ទានំ ភវិស្សតី”តិ។ អថ ខោ អនាថបិណ្ឌិកោ គហបតិ – អយំ ខោ ជេតោ កុមារោ អភិញ្ញាតោ ញាតមនុស្សោ; មហត្ថិកោ ខោ បន ឯវរូបានំ ញាតមនុស្សានំ ឥមស្មិំ ធម្មវិនយេ បសាទោតិ – តំ ឱកាសំ ជេតស្ស កុមារស្ស បាទាសិ [អទាសិ (ស្យា.)]។ អថ ខោ ជេតោ កុមារោ តស្មិំ ឱកាសេ កោដ្ឋកំ មាបេសិ។

អថ ខោ អនាថបិណ្ឌិកោ គហបតិ ជេតវនេ វិហារេ ការាបេសិ, បរិវេណានិ ការាបេសិ, កោដ្ឋកេ ការាបេសិ, ឧបដ្ឋានសាលាយោ ការាបេសិ, អគ្គិសាលាយោ ការាបេសិ, កប្បិយកុដិយោ ការាបេសិ, វច្ចកុដិយោ ការាបេសិ, ចង្កមេ ការាបេសិ, ចង្កមនសាលាយោ ការាបេសិ, ឧទបានេ ការាបេសិ, ឧទបានសាលាយោ ការាបេសិ, ជន្តាឃរេ ការាបេសិ, ជន្តាឃរសាលាយោ ការាបេសិ, បោក្ខរណិយោ ការាបេសិ, មណ្ឌបេ ការាបេសិ។

នវកម្មទានំ

៣០៨. អថ ខោ ភគវា រាជគហេ យថាភិរន្តំ វិហរិត្វា យេន វេសាលី តេន ចារិកំ បក្កាមិ។ អនុបុព្ពេន ចារិកំ ចរមានោ យេន វេសាលី តទវសរិ។ តត្រ សុទំ ភគវា វេសាលិយំ វិហរតិ មហាវនេ កូដាគារសាលាយំ។ តេន ខោ បន សមយេន មនុស្សា សក្កច្ចំ នវកម្មំ ករោន្តិ។ យេបិ ភិក្ខូ នវកម្មំ អធិដ្ឋេន្តិ តេបិ សក្កច្ចំ ឧបដ្ឋេន្តិ ចីវរបិណ្ឌបាតសេនាសនគិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារេន ។ អថ ខោ អញ្ញតរស្ស ទលិទ្ទស្ស តុន្នវាយស្ស ឯតទហោសិ – “ន ខោ ឥទំ ឱរកំ ភវិស្សតិ, យថយិមេ មនុស្សា សក្កច្ចំ នវកម្មំ ករោន្តិ; យំនូនាហម្បិ នវកម្មំ ករេយ្យ”ន្តិ។ អថ ខោ សោ ទលិទ្ទោ តុន្នវាយោ សាមំ ចិក្ខល្លំ មទ្ទិត្វា ឥដ្ឋកាយោ ចិនិត្វា កុដ្ដំ ឧដ្ឋាបេសិ។ តេន អកុសលកេន ចិតា វង្កា ភិត្តិ បរិបតិ។ ទុតិយម្បិ ខោ...បេ.... តតិយម្បិ ខោ សោ ទលិទ្ទោ តុន្នវាយោ សាមំ ចិក្ខល្លំ មទ្ទិត្វា ឥដ្ឋកាយោ ចិនិត្វា កុដ្ដំ ឧដ្ឋាបេសិ។ តេន អកុសលកេន ចិតា វង្កា ភិត្តិ បរិបតិ។ អថ ខោ សោ ទលិទ្ទោ តុន្នវាយោ ឧជ្ឈាយតិ ខិយ្យតិ វិបាចេតិ – “យេ ឥមេសំ សមណានំ សក្យបុត្តិយានំ ទេន្តិ ចីវរបិណ្ឌបាតសេនាសនគិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារំ, តេ ឥមេ ឱវទន្តិ អនុសាសន្តិ, តេសញ្ច នវកម្មំ អធិដ្ឋេន្តិ។ អហំ បនម្ហិ ទលិទ្ទោ។ ន មំ កោចិ ឱវទតិ វា អនុសាសតិ វា នវកម្មំ វា អធិដ្ឋេតី”តិ។ អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខូ តស្ស ទលិទ្ទស្ស តុន្នវាយស្ស ឧជ្ឈាយន្តស្ស ខិយ្យន្តស្ស វិបាចេន្តស្ស។ អថ ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អថ ខោ ភគវា ឯតស្មិំ និទានេ ឯតស្មិំ បករណេ ធម្មិំ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, នវកម្មំ ទាតុំ។ នវកម្មិកោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ឧស្សុក្កំ អាបជ្ជិស្សតិ – ‘កិន្តិ នុ ខោ វិហារោ ខិប្បំ បរិយោសានំ គច្ឆេយ្យា’តិ; ខណ្ឌំ ផុល្លំ

បដិសង្ខរិស្សតិ។ ឯវញ្ច បន, ភិក្ខវេ, ទាតព្ពំ។ បឋមំ ភិក្ខុ យាចិតព្ពោ, យាចិត្វា ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្ពោ –

៣០៩. “សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមស្ស គហបតិនោ វិហារំ ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ នវកម្មំ ទទេយ្យ។ ឯសា ញត្តិ។

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមស្ស គហបតិនោ វិហារំ ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ នវកម្មំ ទេតិ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឥត្ថន្នាមស្ស គហបតិនោ វិហារំ ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ នវកម្មស្ស ទានំ, សោ តុណ្ហស្ស; យស្ស នក្ខមតិ, សោ ភាសេយ្យ។

“ទិន្នោ សង្ឃេន ឥត្ថន្នាមស្ស គហបតិនោ វិហារោ ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ នវកម្មំ។ ខមតិ សង្ឃស្ស, តស្មា តុណ្ហី, ឯវមេតំ ធារយាមី”តិ។

អគ្គាសនាទិអនុជាននំ

៣១០. អថ ខោ ភគវា វេសាលិយំ យថាភិរន្តំ វិហរិត្វា យេន សាវត្ថិ តេន ចារិកំ បក្កាមិ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយានំ ភិក្ខូនំ អន្តេវាសិកា ភិក្ខូ ពុទ្ធប្បមុខស្ស សង្ឃស្ស បុរតោ បុរតោ គន្ត្វា វិហារេ បរិគ្គណ្ហន្តិ, សេយ្យាយោ បរិគ្គណ្ហន្តិ – ឥទំ អម្ហាកំ ឧបជ្ឈាយានំ ភវិស្សតិ, ឥទំ អម្ហាកំ អាចរិយានំ ភវិស្សតិ, ឥទំ អម្ហាកំ ភវិស្សតី”តិ។

អថ ខោ អាយស្មា សារិបុត្តោ ពុទ្ធប្បមុខស្ស សង្ឃស្ស បិដ្ឋិតោ បិដ្ឋិតោ គន្ត្វា វិហារេសុ បរិគ្គហិតេសុ, សេយ្យាសុ បរិគ្គហិតាសុ, សេយ្យំ អលភមានោ អញ្ញតរស្មឹ រុក្ខមូលេ និសីទិ។ អថ ខោ ភគវា រត្តិយា បច្ចូសសមយំ បច្ចុដ្ឋាយ ឧក្កាសិ។ អាយស្មាបិ សារិបុត្តោ ឧក្កាសិ។ “កោ ឯត្ថា”តិ? “អហំ, ភគវា, សារិបុត្តោ”តិ។ “កិស្ស ត្វំ, សារិបុត្ត, ឥធ និសិន្នោ”តិ? អថ ខោ អាយស្មា សារិបុត្តោ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសិ។ អថ ខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ភិក្ខុសង្ឃំ សន្និបាតាបេត្វា ភិក្ខូ បដិបុច្ឆិ – “សច្ចំ កិរ, ភិក្ខវេ, ឆព្ពគ្គិយានំ ភិក្ខូនំ អន្តេវាសិកា ភិក្ខូ ពុទ្ធប្បមុខស្ស សង្ឃស្ស បុរតោ បុរតោ គន្ត្វា វិហារេ បរិគ្គណ្ហន្តិ, សេយ្យាយោ បរិគ្គណ្ហន្តិ – ឥទំ អម្ហាកំ ឧបជ្ឈាយានំ ភវិស្សតិ, ឥទំ អម្ហាកំ អាចរិយានំ ភវិស្សតិ, ឥទំ អម្ហាកំ ភវិស្សតី”តិ? “សច្ចំ ភគវា”តិ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា…បេ…. “កថញ្ហិ នាម តេ, ភិក្ខវេ, មោឃបុរិសា ពុទ្ធប្បមុខស្ស សង្ឃស្ស បុរតោ បុរតោ គន្ត្វា វិហារេ បរិគ្គហេស្សន្តិ, សេយ្យាយោ បរិគ្គហេស្សន្តិ – ឥទំ អម្ហាកំ ឧបជ្ឈាយានំ ភវិស្សតិ, ឥទំ អម្ហាកំ អាចរិយានំ ភវិស្សតិ, ឥទំ អម្ហាកំ ភវិស្សតីតិ! នេតំ, ភិក្ខវេ, អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ…បេ…. វិគរហិត្វា…បេ…. ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “កោ, ភិក្ខវេ, អរហតិ អគ្គាសនំ អគ្គោទកំ អគ្គបិណ្ឌ”ន្តិ?

ឯកច្ចេ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ – “យោ, ភគវា, ខត្តិយកុលា បព្ពជិតោ សោ អរហតិ អគ្គាសនំ អគ្គោទកំ អគ្គបិណ្ឌ”ន្តិ។ ឯកច្ចេ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ – “យោ, ភគវា, ព្រាហ្មណកុលា បព្ពជិតោ សោ អរហតិ អគ្គាសនំ អគ្គោទកំ អគ្គបិណ្ឌ”ន្តិ។ ឯកច្ចេ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ – “យោ, ភគវា, គហបតិកុលា បព្ពជិតោ សោ អរហតិ អគ្គាសនំ អគ្គោទកំ អគ្គបិណ្ឌ”ន្តិ។ ឯកច្ចេ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ – “យោ, ភគវា, សុត្តន្តិកោ សោ អរហតិ អគ្គាសនំ អគ្គោទកំ អគ្គបិណ្ឌ”ន្តិ។ ឯកច្ចេ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ – “យោ, ភគវា, វិនយធរោ សោ អរហតិ អគ្គាសនំ អគ្គោទកំ អគ្គបិណ្ឌ”ន្តិ។ ឯកច្ចេ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ – “យោ, ភគវា, ធម្មកថិកោ សោ អរហតិ អគ្គាសនំ អគ្គោទកំ អគ្គបិណ្ឌ”ន្តិ។ ឯកច្ចេ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ – “យោ, ភគវា, បឋមស្ស ឈានស្ស លាភី សោ អរហតិ អគ្គាសនំ អគ្គោទកំ អគ្គបិណ្ឌ”ន្តិ។ ឯកច្ចេ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ – “យោ, ភគវា, ទុតិយស្ស ឈានស្ស លាភី សោ អរហតិ អគ្គាសនំ អគ្គោទកំ អគ្គបិណ្ឌ”ន្តិ។ ឯកច្ចេ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ – “យោ, ភគវា, តតិយស្ស ឈានស្ស លាភី សោ អរហតិ អគ្គាសនំ អគ្គោទកំ អគ្គបិណ្ឌ”ន្តិ។ ឯកច្ចេ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ – “យោ, ភគវា, ចតុត្ថស្ស ឈានស្ស លាភី សោ អរហតិ អគ្គាសនំ អគ្គោទកំ អគ្គបិណ្ឌ”ន្តិ។ ឯកច្ចេ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ – “យោ, ភគវា, សោតាបន្នោ សោ អរហតិ អគ្គាសនំ អគ្គោទកំ អគ្គបិណ្ឌ”ន្តិ។ ឯកច្ចេ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ – “យោ, ភគវា, សកទាគាមី…បេ…. យោ, ភគវា, អនាគាមី…បេ…. យោ, ភគវា , អរហា សោ អរហតិ អគ្គាសនំ អគ្គោទកំ អគ្គបិណ្ឌ”ន្តិ។ ឯកច្ចេ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ – “យោ, ភគវា, តេវិជ្ជោ សោ អរហតិ អគ្គាសនំ អគ្គោទកំ អគ្គបិណ្ឌ”ន្តិ។ ឯកច្ចេ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ – “យោ, ភគវា, ឆឡភិញ្ញោ សោ អរហតិ អគ្គាសនំ អគ្គោទកំ អគ្គបិណ្ឌ”ន្តិ។

៣១១. អថ ខោ ភគវា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “ភូតបុព្ពំ, ភិក្ខវេ, ហិមវន្តបទេសេ [ហិមវន្តបស្សេ (សី. ស្យា.)] មហានិគ្រោធោ អហោសិ។ តំ តយោ សហាយា ឧបនិស្សាយ វិហរឹសុ – តិត្តិរោ ច, មក្កដោ ច, ហត្ថិនាគោ ច។

តេ អញ្ញមញ្ញំ អគារវា អប្បតិស្សា អសភាគវុត្តិកា វិហរន្តិ។ អថ ខោ, ភិក្ខវេ, តេសំ សហាយានំ ឯតទហោសិ – ‘អហោ នូន មយំ ជានេយ្យាម យំ អម្ហាកំ ជាតិយា មហន្តតរំ តំ មយំ សក្ករេយ្យាម គរុំ ករេយ្យាម មានេយ្យាម បូជេយ្យាម, តស្ស ច មយំ ឱវាទេ តិដ្ឋេយ្យាមា’តិ។

“អថ ខោ, ភិក្ខវេ, តិត្តិរោ ច មក្កដោ ច ហត្ថិនាគំ បុច្ឆឹសុ – ‘ត្វំ, សម្ម, កឹ បោរាណំ សរសី’តិ? ‘យទាហំ, សម្មា, បោតោ ហោមិ, ឥមំ និគ្រោធំ អន្តរា សត្ថីនំ [អន្តរាសត្ថិកំ (សី.)] ករិត្វា អតិក្កមាមិ, អគ្គង្កុរកំ មេ ឧទរំ ឆុបតិ។ ឥមាហំ, សម្មា, បោរាណំ សរាមី’តិ។

“អថ ខោ, ភិក្ខវេ, តិត្តិរោ ច ហត្ថិនាគោ ច មក្កដំ បុច្ឆឹសុ – ‘ត្វំ, សម្ម, កឹ បោរាណំ សរសី’តិ? ‘យទាហំ, សម្មា, ឆាបោ ហោមិ, ឆមាយំ និសីទិត្វា ឥមស្ស និគ្រោធស្ស អគ្គង្កុរកំ ខាទាមិ។ ឥមាហំ, សម្មា, បោរាណំ សរាមី’តិ។

“អថ ខោ, ភិក្ខវេ, មក្កដោ ច ហត្ថិនាគោ ច តិត្តិរំ បុច្ឆឹសុ – ‘ត្វំ, សម្ម, កឹ បោរាណំ សរសី’តិ? ‘អមុកស្មិំ, សម្មា, ឱកាសេ មហានិគ្រោធោ អហោសិ។ តតោ អហំ ផលំ ភក្ខិត្វា ឥមស្មិំ ឱកាសេ វច្ចំ អកាសឹ; តស្សាយំ និគ្រោធោ ជាតោ។ តទាហំ, សម្មា, ជាតិយា មហន្តតរោ’តិ ។

“អថ ខោ, ភិក្ខវេ, មក្កដោ ច ហត្ថិនាគោ ច តិត្តិរំ ឯតទវោចុំ – ‘ត្វំ, សម្ម, អម្ហាកំ ជាតិយា មហន្តតរោ។ តំ មយំ សក្ករិស្សាម គរុំ ករិស្សាម មានេស្សាម បូជេស្សាម, តុយ្ហញ្ច មយំ ឱវាទេ បតិដ្ឋិស្សាមា’តិ។ អថ ខោ, ភិក្ខវេ, តិត្តិរោ មក្កដញ្ច ហត្ថិនាគញ្ច បញ្ចសុ សីលេសុ សមាទបេសិ, អត្តនា ច បញ្ចសុ សីលេសុ សមាទាយ វត្តតិ។ តេ អញ្ញមញ្ញំ សគារវា សប្បតិស្សា សភាគវុត្តិកា វិហរិត្វា កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា សុគតឹ សគ្គំ លោកំ ឧបបជ្ជឹសុ។ ឯវំ ខោ តំ, ភិក្ខវេ, តិត្តិរិយំ នាម ព្រហ្មចរិយំ អហោសិ។

> [ជា. ១.១.៣៧] “យេ វុឌ្ឍមបចាយន្តិ, នរា ធម្មស្ស កោវិទា;
> ទិដ្ឋេ ធម្មេ ច បាសំសា, សម្បរាយេ ច សុគ្គតី”តិ។

“តេ ហិ នាម, ភិក្ខវេ, តិរច្ឆានគតា បាណា អញ្ញមញ្ញំ សគារវា សប្បតិស្សា សភាគវុត្តិកា វិហរិស្សន្តិ។ ឥធ ខោ តំ, ភិក្ខវេ, សោភេថ យំ តុម្ហេ ឯវំ ស្វាក្ខាតេ ធម្មវិនយេ បព្ពជិតា សមានា អញ្ញមញ្ញំ អគារវា អប្បតិស្សា អសភាគវុត្តិកា វិហរេយ្យាថ? នេតំ, ភិក្ខវេ , អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ…បេ.… វិគរហិត្វា…បេ.… ធម្មិំ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, យថាវុឌ្ឍំ អភិវាទនំ, បច្ចុដ្ឋានំ, អញ្ជលិកម្មំ, សាមីចិកម្មំ, អគ្គាសនំ, អគ្គោទកំ, អគ្គបិណ្ឌំ។ ន ច, ភិក្ខវេ, សង្ឃិកំ យថាវុឌ្ឍំ បដិពាហិតព្ពំ។ យោ បដិពាហេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ។

អវន្ទិយាទិបុគ្គលា

៣១២. “ទសយិមេ , ភិក្ខវេ, អវន្ទិយា – បុរេ ឧបសម្បន្នេន បច្ឆា ឧបសម្បន្នោ អវន្ទិយោ, អនុបសម្បន្នោ អវន្ទិយោ, នានាសំវាសកោ វុឌ្ឍតរោ អធម្មវាទី អវន្ទិយោ, មាតុគាមោ អវន្ទិយោ, បណ្ឌកោ អវន្ទិយោ, បារិវាសិកោ អវន្ទិយោ, មូលាយបដិកស្សនារហោ អវន្ទិយោ, មានត្តារហោ អវន្ទិយោ, មានត្តចារិកោ អវន្ទិយោ, អព្ភានារហោ អវន្ទិយោ។ ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, ទស អវន្ទិយា។

“តយោមេ, ភិក្ខវេ, វន្ទិយា – បច្ឆា ឧបសម្បន្នេន បុរេ ឧបសម្បន្នោ វន្ទិយោ, នានាសំវាសកោ វុឌ្ឍតរោ ធម្មវាទី វន្ទិយោ, សទេវកេ ភិក្ខវេ លោកេ សមារកេ សព្រហ្មកេ សស្សមណព្រាហ្មណិយា បជាយ សទេវមនុស្សាយ តថាគតោ អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ វន្ទិយោ។ ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, តយោ វន្ទិយា”តិ។

អាសនប្បដិពាហនបដិក្ខេបំ

៣១៣. តេន ខោ បន សមយេន មនុស្សា សង្ឃំ ឧទ្ទិស្ស មណ្ឌបេ បដិយាទេន្តិ, សន្ថរេ បដិយាទេន្តិ, ឱកាសេ បដិយាទេន្តិ។ ឆព្ពគ្គិយានំ ភិក្ខូនំ អន្តេវាសិកា ភិក្ខូ – ‘សង្ឃិកញ្ញេវ ភគវតា យថាវុឌ្ឍំ អនុញ្ញាតំ , នោ ឧទ្ទិស្សកត’ន្តិ ពុទ្ធប្បមុខស្ស សង្ឃស្ស បុរតោ បុរតោ គន្ត្វា មណ្ឌបេបិ បរិគ្គណ្ហន្តិ, សន្ថរេបិ បរិគ្គណ្ហន្តិ, ឱកាសេបិ បរិគ្គណ្ហន្តិ – ឥទំ អម្ហាកំ ឧបជ្ឈាយានំ ភវិស្សតិ, ឥទំ អម្ហាកំ អាចរិយានំ ភវិស្សតិ, ឥទំ អម្ហាកំ ភវិស្សតីតិ។ អថ ខោ អាយស្មា សារិបុត្តោ ពុទ្ធប្បមុខស្ស សង្ឃស្ស បិដ្ឋិតោ បិដ្ឋិតោ គន្ត្វា មណ្ឌបេសុ

បរិក្កមិតេសុ, សន្ថរេសុ បរិក្កមិតេសុ, ឱកាសេសុ បរិក្កមិតេសុ, ឱកាសំ អលភមានោ អញ្ញតរស្មិំ រុក្ខមូលេ និសីទិ។ អថ ខោ ភគវា រត្តិយា បច្ចូសសមយំ បច្ចុដ្ឋាយ ឧក្កាសិ។ អាយស្មាបិ សារិបុត្តោ ឧក្កាសិ។ “កោ ឯត្ថា”តិ? “អហំ, ភគវា, សារិបុត្តោ”តិ។ “កិស្ស ត្វំ, សារិបុត្ត, ឥធ និសិន្នោ”តិ? អថ ខោ អាយស្មា សារិបុត្តោ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសិ។ អថ ខោ ភគវា ឯតស្មិំ និទានេ ឯតស្មិំ បករណេ ភិក្ខុសង្ឃំ សន្និបាតាបេត្វា ភិក្ខូ បដិបុច្ឆិ – “សច្ចំ កិរ, ភិក្ខវេ, ឆព្ពគ្គិយានំ ភិក្ខូនំ អន្តេវាសិកា ភិក្ខូ – ‘សង្ឃិកញ្ហេវ ភគវតា យថាវុឌ្ឍំ អនុញ្ញាតំ, នោ ឧទ្ទិស្សកត’ន្តិ ពុទ្ធប្បមុខស្ស សង្ឃស្ស បុរតោ បុរតោ គន្ត្វា មណ្ឌបេ បរិក្កណ្ហន្តិ, សន្ថរេ បរិក្កណ្ហន្តិ, ឱកាសេ បរិក្កណ្ហន្តិ – ឥទំ អម្ហាកំ ឧបជ្ឈាយានំ ភវិស្សតិ, ឥទំ អម្ហាកំ អាចរិយានំ ភវិស្សតិ, ឥទំ អម្ហាកំ ភវិស្សតី”តិ? “សច្ចំ ភគវា”តិ…បេ… វិគរហិត្វា…បេ… ធម្មិំ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “ន, ភិក្ខវេ, ឧទ្ទិស្សកតម្បិ យថាវុឌ្ឍំ បដិពាហេតព្ពំ។ យោ បដិពាហេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ។

គិហិវិកតអនុជាននំ

៣១៤. តេន ខោ បន សមយេន មនុស្សា ភត្តគ្គេ អន្តរឃរេ ឧច្ចាសយនមហាសយនានិ បញ្ញបេន្តិ, សេយ្យថិទំ – អាសន្ទិំ, បល្លង្កំ, គោនកំ, ចិត្តកំ, បដិកំ, បដលិកំ, តូលិកំ, វិកតិកំ, ឧទ្ទលោមិំ, ឯកន្តលោមិំ, កដ្ដិស្សំ, កោសេយ្យំ [កោសេយ្យំ កម្ពលំ (សី. ស្យា.)], កុត្តកំ, ហត្ថត្ថរំ, អស្សត្ថរំ, រថត្ថរំ, អជិនបវេណិំ, កទលិមិគបវរបច្ចត្ថរណំ, សឧត្តរច្ឆទំ, ឧភតោលោហិតកូបធានំ។ ភិក្ខូ កុក្កុច្ចាយន្តា នាភិនិសីទន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ឋបេត្វា តីណិ – អាសន្ទិំ, បល្លង្កំ, តូលិកំ – គិហិវិកតំ [គិហិវិកដំ (សី. ក.), អវសេសំ គិហិវិកដំ (ស្យា.)] អភិនិសីទិតុំ, នត្វេវ អភិនិបជ្ជិតុ”ន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន មនុស្សា ភត្តគ្គេ អន្តរឃរេ តូលោនទ្ធំ មញ្ចម្បិ បីឋម្បិ បញ្ញបេន្តិ ។ ភិក្ខូ កុក្កុច្ចាយន្តា នាភិនិសីទន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, គិហិវិកតំ អភិនិសីទិតុំ, នត្វេវ អភិនិបជ្ជិតុ”ន្តិ។

ជេតវនវិហារានុមោទនា

៣១៥. អថ ខោ ភគវា អនុបុព្ពេន ចារិកំ ចរមានោ យេន សាវត្ថិ តទវសរិ។ តត្រ សុទំ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ។ អថ ខោ អនាថបិណ្ឌិកោ គហបតិ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អនាថបិណ្ឌិកោ គហបតិ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “អធិវាសេតុ មេ, ភន្តេ, ភគវា ស្វាតនាយ ភត្តំ សទ្ធិំ ភិក្ខុសង្ឃេនា”តិ។ អធិវាសេសិ ភគវា តុណ្ហីភាវេន។ អថ ខោ អនាថបិណ្ឌិកោ គហបតិ ភគវតោ អធិវាសនំ វិទិត្វា ឧដ្ឋាយាសនា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា បក្កាមិ។ អថ ខោ អនាថបិណ្ឌិកោ គហបតិ តស្សា រត្តិយា អច្ចយេន បណីតំ ខាទនីយំ ភោជនីយំ បដិយាទាបេត្វា ភគវតោ កាលំ អារោចាបេសិ – “កាលោ, ភន្តេ, និដ្ឋិតំ ភត្ត”ន្តិ។ អថ ខោ ភគវា បុព្ពណ្ហសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ យេន អនាថបិណ្ឌិកស្ស គហបតិស្ស និវេសនំ តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា បញ្ញត្តេ អាសនេ និសីទិ សទ្ធិំ ភិក្ខុសង្ឃេន។ អថ ខោ អនាថបិណ្ឌិកោ គហបតិ ពុទ្ធប្បមុខំ ភិក្ខុសង្ឃំ បណីតេន ខាទនីយេន ភោជនីយេន សហត្ថា សន្តប្បេត្វា សម្បវារេត្វា, ភគវន្តំ ភុត្តាវិំ ឱនីតបត្តបាណិំ, ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អនាថបិណ្ឌិកោ គហបតិ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “កថាហំ, ភន្តេ, ជេតវនេ បដិបជ្ជាមី”តិ? “តេន ហិ ត្វំ, គហបតិ, ជេតវនំ អាគតានាគតស្ស ចាតុទ្ទិសស្ស សង្ឃស្ស បតិដ្ឋបេហី”តិ។ “ឯវំ ភន្តេ”តិ ខោ អនាថបិណ្ឌិកោ គហបតិ ភគវតោ បដិស្សុត្វា ជេតវនំ អាគតានាគតស្ស ចាតុទ្ទិសស្ស សង្ឃស្ស បតិដ្ឋាបេសិ។

អថ ខោ ភគវា អនាថបិណ្ឌិកំ គហបតិំ ឥមាហិ គាថាហិ អនុមោទិ –

“សីតំ ឧណ្ហំ បដិហន្តិ, តតោ វាឡមិគានិ ច;
សរីសបេ ច មកសេ, សិសិរេ ចាបិ វុដ្ឋិយោ។

“តតោ វាតាតបោ ឃោរោ, សញ្ជាតោ បដិហញ្ញតិ;
លេណត្ថញ្ច សុខត្ថញ្ច, ឈាយិតុញ្ច វិបស្សិតុំ។

“វិហារទានំ សង្ឃស្ស, អគ្គំ ពុទ្ធេន វណ្ណិតំ;
តស្មា ហិ បណ្ឌិតោ បោសោ, សម្បស្សំ អត្ថមត្តនោ។

“វិហារេ ការយេ រម្មេ, វាសយេត្ថ ពហុស្សុតេ;
តេសំ អន្នញ្ច បានញ្ច, វត្ថសេនាសនានិ ច;
ទទេយ្យ ឧជុភូតេសុ, វិប្បសន្នេន ចេតសា។

“តេ តស្ស ធម្មំ ទេសេន្តិ, សព្ពទុក្ខាបនូទនំ;
យំ សោ ធម្មំ ឥធញ្ញាយ, បរិនិព្ពាតិ អនាសវោ”តិ។

អថ ខោ ភគវា អនាថបិណ្ឌិកំ គហបតឹ ឥមាហិ គាថាហិ អនុមោទិត្វា ឧដ្ឋាយាសនា បក្កាមិ។

អាសនប្បដិពាហនាទិ

៣១៦. តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្ស អាជីវកសាវកស្ស មហាមត្តស្ស សង្ឃភត្តំ ហោតិ។ អាយស្មា ឧបនន្ទោ សក្យបុត្តោ បច្ឆា អាគន្ត្វា វិប្បកតភោជនំ អានន្តរិកំ ភិក្ខុំ វុដ្ឋាបេសិ។ ភត្តគ្គំ កោលាហលំ អហោសិ។ អថ ខោ សោ មហាមត្តោ ឧជ្ឈាយតិ ខិយ្យតិ វិបាចេតិ – “កថញ្ហិ នាម សមណា សក្យបុត្តិយា បច្ឆា អាគន្ត្វា វិប្បកតភោជនំ អានន្តរិកំ ភិក្ខុំ វុដ្ឋាបេស្សន្តិ! ភត្តគ្គំ កោលាហលំ អហោសិ។ ននុ នាម លព្ភា អញ្ញត្រាបិ និសិន្នេន យាវទត្ថំ ភុញ្ជិតុ”ន្តិ? អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខូ តស្ស មហាមត្តស្ស ឧជ្ឈាយន្តស្ស ខិយ្យន្តស្ស វិបាចេន្តស្ស។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា…បេ… តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – “កថញ្ហិ នាម អាយស្មា ឧបនន្ទោ សក្យបុត្តោ បច្ឆា អាគន្ត្វា វិប្បកតភោជនំ អានន្តរិកំ ភិក្ខុំ វុដ្ឋាបេស្សតិ! ភត្តគ្គំ កោលាហលំ អហោសី”តិ។ អថ ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “សច្ចំ កិរ ត្វំ, ឧបនន្ទ, បច្ឆា អាគន្ត្វា វិប្បកតភោជនំ អានន្តរិកំ ភិក្ខុំ វុដ្ឋាបេសិ, ភត្តគ្គំ កោលាហលំ អហោសី”តិ? “សច្ចំ ភគវា”តិ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា…បេ… “កថញ្ហិ នាម ត្វំ, មោឃបុរិស, បច្ឆា អាគន្ត្វា វិប្បកតភោជនំ អានន្តរិកំ ភិក្ខុំ វុដ្ឋាបេស្សសិ? ភត្តគ្គំ កោលាហលំ អហោសិ។ នេតំ, មោឃបុរិស, អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ…បេ… វិគរហិត្វា…បេ… ធម្មិំ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “ន, ភិក្ខវេ, វិប្បកតភោជនោ [ភោជនោ អានន្តរិកោ (ស្យា.)] ភិក្ខុ វុដ្ឋាបេតព្ពោ។ យោ វុដ្ឋាបេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ សចេ វុដ្ឋាបេតិ, បវារិតោ ច ហោតិ, ‘គច្ឆ ឧទកំ អាហរា’តិ វត្តព្ពោ។ ឯវញ្ចេតំ លភេថ, ឥច្ចេតំ កុសលំ។ នោ ចេ លភេថ, សាធុកំ សិត្ថានិ គិលិត្វា វុឌ្ឍតរស្ស ភិក្ខុនោ អាសនំ ទាតព្ពំ។ ន ត្វេវាហំ, ភិក្ខវេ, កេនចិ បរិយាយេន វុឌ្ឍតរស្ស ភិក្ខុនោ អាសនំ បដិពាហិតព្ពន្តិ វទាមិ។ យោ បដិពាហេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ”។

តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ គិលានេ ភិក្ខូ វុដ្ឋាបេន្តិ។ គិលានា ឯវំ វទេន្តិ – “ន មយំ, អាវុសោ, សក្កោម វុដ្ឋាតុំ, គិលានាម្ហា”តិ។ “មយំ អាយស្មន្តេ វុដ្ឋាបេស្សាមា”តិ បរិគ្គហេត្វា វុដ្ឋាបេត្វា ឋិតកេ មុញ្ចន្តិ។ គិលានា មុច្ឆិតា បបតន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ “ន, ភិក្ខវេ, គិលានោ វុដ្ឋាបេតព្ពោ។ យោ វុដ្ឋាបេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ ‘គិលានា មយម្ហា អវុដ្ឋាបនីយា’តិ វរសេយ្យាយោ បលិពុទ្ធេន្តិ [បលិពុន្ធន្តិ (ក.)]។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, គិលានស្ស បតិរូបំ សេយ្យំ ទាតុ”ន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ លេសកប្បេន សេនាសនំ បដិពាហន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “ន, ភិក្ខវេ, លេសកប្បេន សេនាសនំ បដិពាហិតព្ពំ។ យោ បដិពាហេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ។

[បាចិ. ១២២] តេន ខោ បន សមយេន សត្តរសវគ្គិយា ភិក្ខូ អញ្ញតរំ បច្ចន្តិមំ មហាវិហារំ បដិសង្ខរោន្តិ – ‘ឥធ មយំ វស្សំ វសិស្សាមា’តិ។ អទ្ទសំសុ [អទ្ទសាសុំ (ក.)] ខោ ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ សត្តរសវគ្គិយេ ភិក្ខូ វិហារំ [អញ្ញតរំ វិហារំ (ក.)] បដិសង្ខរោន្តេ។ ទិស្វាន ឯវមាហំសុ – “ឥមេ, អាវុសោ, សត្តរសវគ្គិយា ភិក្ខូ វិហារំ បដិសង្ខរោន្តិ។ ហន្ទ នេ វុដ្ឋាបេស្សាមា”តិ។ ឯកច្ចេ ឯវមាហំសុ – “អាគមេថាវុសោ, យាវ បដិសង្ខរោន្តិ, បដិសង្ខតេ វុដ្ឋាបេស្សាមា”តិ។ អថ ខោ ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ សត្តរសវគ្គិយេ ភិក្ខូ ឯតទវោចុំ – “ឧដ្ឋេថាវុសោ, អម្ហាកំ វិហារោ បាបុណាតី”តិ។ “ននុ, អាវុសោ, បដិកច្ចេវ អាចិក្ខិតព្ពំ? មយញ្ចញ្ញំ បដិសង្ខរេយ្យាមា”តិ។ “ននុ, អាវុសោ, សង្ឃិកោ វិហារោ”តិ? “អាមាវុសោ, សង្ឃិកោ វិហារោ”តិ។ “ឧដ្ឋេថាវុសោ, អម្ហាកំ វិហារោ បាបុណាតី”តិ។ “មហល្លកោ, អាវុសោ, វិហារោ; តុម្ហេបិ វសថ, មយម្បិ វសិស្សាមា”តិ។ “ឧដ្ឋេថាវុសោ, អម្ហាកំ វិហារោ បាបុណាតី”តិ កុបិតា អនត្តមនា គីវាយំ គហេត្វា និក្កឌ្ឍន្តិ។ តេ និក្កឌ្ឍិយមានា រោទន្តិ។ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ – “កិស្ស តុម្ហេ, អាវុសោ, រោទថា”តិ? “ឥមេ, អាវុសោ, ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ កុបិតា អនត្តមនា អម្ហេ សង្ឃិកា វិហារា និក្កឌ្ឍន្តី”តិ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា…បេ… តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – “កថញ្ហិ នាម ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ កុ

បិតា អនត្តមនា ភិក្ខូ សង្ឃិកា វិហារា និក្កឌ្ឍិស្សន្តី’’តិ! អថ ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ…បេ. … ‘‘សច្ចំ កិរ, តុម្ហេ ភិក្ខវេ, កុបិតា អនត្តមនា សង្ឃិកា វិហារា ភិក្ខូ និក្កឌ្ឍថា’’តិ? ‘‘សច្ចំ ភគវា’’តិ…បេ…. វិគរហិត្វា…បេ…. ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – ‘‘ន, ភិក្ខវេ, កុបិតេន អនត្តមនេន ភិក្ខុ សង្ឃិកា វិហារា និក្កឌ្ឍិតព្ពោ។ យោ និក្កឌ្ឍេយ្យ, យថាធម្មោ ការេតព្ពោ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, សេនាសនំ គាហេតុ’’ន្តិ។

សេនាសនគ្គាហាបកសម្មុតិ

៣១៧. អថ ខោ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ – ‘កេន នុ ខោ សេនាសនំ គាហេតព្ព’’ន្តិ? ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ …បេ…. ‘‘អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតំ ភិក្ខុំ សេនាសនគ្គាហាបកំ សម្មន្និតុំ – យោ ន ឆន្ទាគតឹ គច្ឆេយ្យ, ន ទោសាគតឹ គច្ឆេយ្យ, ន មោហាគតឹ គច្ឆេយ្យ, ន ភយាគតឹ គច្ឆេយ្យ, គហិតាគហិតញ្ច ជានេយ្យ។ ឯវញ្ច បន, ភិក្ខវេ, សម្មន្និតព្ពោ –

‘‘បឋមំ ភិក្ខុ យាចិតព្ពោ, យាចិត្វា ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្ពោ –

‘‘សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ ភិក្ខុំ សេនាសនគ្គាហាបកំ សម្មន្នេយ្យ។ ឯសា ញត្តិ។

‘‘សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ ភិក្ខុំ សេនាសនគ្គាហាបកំ សម្មន្នតិ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ សេនាសនគ្គាហាបកស្ស សម្មុតិ, សោ តុណ្ហស្ស; យស្ស នក្ខមតិ, សោ ភាសេយ្យ។

‘‘សម្មតោ សង្ឃេន ឥត្ថន្នាមោ ភិក្ខុ សេនាសនគ្គាហាបកោ។ ខមតិ សង្ឃស្ស, តស្មា តុណ្ហី, ឯវមេតំ ធារយាមី’’តិ ។

៣១៨. អថ ខោ សេនាសនគ្គាហាបកានំ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ – ‘‘កថំ នុ ខោ សេនាសនំ គាហេតព្ព’’ន្តិ? ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ‘‘អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, បឋមំ ភិក្ខូ គណេតុំ , ភិក្ខូ គណេត្វា សេយ្យា គណេតុំ, សេយ្យា គណេត្វា សេយ្យគ្គេន គាហេតុ’’ន្តិ។ សេយ្យគ្គេន គាហេន្តា សេយ្យា ឧស្សារយឹសុ…បេ…. ‘‘អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, វិហារគ្គេន គាហេតុ’’ន្តិ។ វិហារគ្គេន គាហេន្តា វិហារា ឧស្សារយឹសុ…បេ…. ‘‘អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, បរិវេណគ្គេន គាហេតុ’’ន្តិ។ បរិវេណគ្គេន គាហេន្តា បរិវេណា ឧស្សារយឹសុ…បេ…. ‘‘អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, អនុភាគម្បិ ទាតុំ។ គហិតេ អនុភាគេ អញ្ញោ ភិក្ខុ អាគច្ឆតិ, ន អកាមា ទាតព្ពោ’’តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ និស្សីមេ ឋិតស្ស សេនាសនំ គាហេន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ‘‘ន, ភិក្ខវេ, និស្សីមេ ឋិតស្ស សេនាសនំ គាហេតព្ពំ។ យោ គាហេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា’’តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ សេនាសនំ គហេត្វា សព្ពកាលំ បដិពាហន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ‘‘ន, ភិក្ខវេ, សេនាសនំ គហេត្វា សព្ពកាលំ បដិពាហេតព្ពំ។ យោ បដិពាហេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, វស្សានំ តេមាសំ បដិពាហិតុំ, ឧតុកាលំ បន ន បដិពាហិតុ’’ន្តិ។

អថ ខោ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ – ‘‘កតិ នុ ខោ សេនាសនគ្គាហា’’តិ? ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ‘‘តយោ មេ, ភិក្ខវេ, សេនាសនគ្គាហា – បុរិមកោ, បច្ឆិមកោ, អន្តរាមុត្តកោ។ អបរជ្ជុគតាយ អាសាឡ្ហិយា បុរិមកោ គាហេតព្ពោ។ មាសគតាយ អាសាឡ្ហិយា បច្ឆិមកោ គាហេតព្ពោ។ អបរជ្ជុគតាយ បវារណាយ អាយតឹ វស្សាវាសត្ថាយ អន្តរាមុត្តកោ គាហេតព្ពោ។ ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, តយោ សេនាសនគ្គាហា’’តិ។

ទុតិយភាណវារោ និដ្ឋិតោ។

៣. តតិយភាណវារោ

៣១៩. តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា ឧបនន្ទោ សក្យបុត្តោ សាវត្ថិយំ សេនាសនំ គហេត្វា អញ្ញតរំ គាមកាវាសំ អគមាសិ។ តត្ថបិ សេនាសនំ អគ្គហេសិ។ អថ ខោ តេសំ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ – ‘‘អយំ, អាវុសោ, អាយស្មា ឧបនន្ទោ សក្យបុត្តោ ភណ្ឌនការកោ កលហការកោ វិវាទការកោ ភស្សការកោ សង្ឃេ អធិករណការកោ។ សចាយំ ឥធ វស្សំ វសិស្សតិ, សព្ពេវ មយំ ន ផាសុ ភវិស្សាម។ ហន្ទ នំ បុច្ឆាមា’’តិ។ អថ ខោ តេ ភិក្ខូ អាយស្មន្តំ ឧបនន្ទំ សក្យបុត្តំ ឯតទវោចុំ – ‘‘ននុ តយា, អាវុសោ ឧបនន្ទ, សាវត្ថិយំ សេនាសនំ

គហិត”ន្តិ? “ឯវមាវុសោ”តិ។ “កី បន ត្វំ, អាវុសោ ឧបនន្ទ, ឯកោ ទ្វេ បដិពាហសី”តិ? “តថទានាហំ អាវុសោ, មុញ្ចាមិ; តត្ថ គណ្ហាមី”តិ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា…បេ… តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – “កថញ្ហិ នាម អាយស្មា ឧបនន្ទោ សក្យបុត្តោ ឯកោ ទ្វេ បដិពាហេស្សតី”តិ! ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ…បេ… “សច្ចំ កិរ ត្វំ, ឧបនន្ទ, ឯកោ ទ្វេ បដិពាហសី”តិ? “សច្ចំ ភគវា”តិ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា…បេ… “កថញ្ហិ នាម ត្វំ, មោឃបុរិស, ឯកោ ទ្វេ បដិពាហិស្សសិ? តត្ថ តយា, មោឃបុរិស, គហិតំ តត្ថ មុត្តំ, តត្ថ តយា គហិតំ តត្រ មុត្តំ។ ឯវំ ខោ ត្វំ, មោឃបុរិស, ឧភយត្ថ បរិពាហិរោ។ នេតំ, មោឃបុរិស, អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ…បេ… វិគរហិត្វា…បេ… ធម្មិំ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “ន, ភិក្ខវេ, ឯកេន ទ្វេ បដិពាហេតព្ពា។ យោ បដិពាហេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ។

៣២០. [បាចិ. ៤៣៨] តេន ខោ បន សមយេន ភគវា ភិក្ខូនំ អនេកបរិយាយេន វិនយកថំ កថេតិ, វិនយស្ស វណ្ណំ ភាសតិ, វិនយបរិយត្តិយា វណ្ណំ ភាសតិ, អាទិស្ស អាទិស្ស អាយស្មតោ ឧបាលិស្ស វណ្ណំ ភាសតិ។ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ – “ភគវា ខោ អនេកបរិយាយេន វិនយកថំ កថេតិ, វិនយស្ស វណ្ណំ ភាសតិ, វិនយបរិយត្តិយា វណ្ណំ ភាសតិ, អាទិស្ស អាទិស្ស អាយស្មតោ ឧបាលិស្ស វណ្ណំ ភាសតិ។ ហន្ទ មយំ, អាវុសោ, អាយស្មតោ ឧបាលិស្ស សន្តិកេ វិនយំ បរិយាបុណាមា”តិ។ តេធ [តេ ច (ស្យា. ក.)] ពហូ ភិក្ខូ ថេរា ច នវា ច មជ្ឈិមា ច អាយស្មតោ ឧបាលិស្ស សន្តិកេ វិនយំ បរិយាបុណន្តិ។ អាយស្មា ឧបាលិ ឋិតកោវ ឧទ្ទិសតិ ថេរានំ ភិក្ខូនំ គារវេន។ ថេរាបិ ភិក្ខូ ឋិតកាវ ឧទ្ទិសាបេន្តិ ធម្មគារវេន។ តត្ថ ថេរា ចេវ ភិក្ខូ កិលមន្តិ, អាយស្មា ច ឧបាលិ កិលមតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, នវកេន ភិក្ខុនា ឧទ្ទិសន្តេន សមកេ វា អាសនេ និសីទិតុំ, ឧច្ចតរេ វា ធម្មគារវេន; ថេរេន ភិក្ខុនា ឧទ្ទិសាបេន្តេន សមកេ វា អាសនេ និសីទិតុំ, នីចតរេ វា ធម្មគារវេនា”តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ពហូ ភិក្ខូ អាយស្មតោ ឧបាលិស្ស សន្តិកេ ឋិតកា ឧទ្ទេសំ បដិមានេន្តា កិលមន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, សមានាសនិកេហិ សហ និសីទិតុ”ន្តិ។ អថ ខោ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ – “កិត្តាវតា នុ ខោ សមានាសនិកោ ហោតី”តិ? ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ – “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, តិវស្សន្តរេន សហ និសីទិតុ”ន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន សម្ពហុលា ភិក្ខូ សមានាសនិកា មញ្ចេ [ឯកមញ្ចេ (ស្យា.)] និសីទិត្វា មញ្ចំ ភិន្ទឹសុ, បីឋេ [ឯកបីឋេ (ស្យា.)] និសីទិត្វា បីឋំ ភិន្ទឹសុ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, តិវគ្គស្ស មញ្ចំ, តិវគ្គស្ស បីឋ”ន្តិ។ តិវគ្គោបិ មញ្ចេ និសីទិត្វា មញ្ចំ ភិន្ទិ, បីឋេ និសីទិត្វា បីឋំ ភិន្ទិ…បេ… “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ទុវគ្គស្ស មញ្ចំ, ទុវគ្គស្ស បីឋ”ន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ អសមានាសនិកេហិ សហ ទីឃាសនេ និសីទិតុំ កុក្កុច្ចាយន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ឋបេត្វា បណ្ឌកំ, មាតុគាមំ, ឧភតោព្យញ្ជនកំ, អសមានាសនិកេហិ សហ ទីឃាសនេ និសីទិតុ”ន្តិ។ អថ ខោ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ – “កិត្តកំ បច្ឆិមំ នុ ខោ ទីឃាសនំ ហោតី”តិ? ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, យំ តិណ្ណំ បហោតិ, ឯត្តកំ បច្ឆិមំ ទីឃាសន”ន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន វិសាខា មិគារមាតា សង្ឃស្ស អត្ថាយ សាឡិន្ទំ បាសាទំ ការាបេតុកាមា ហោតិ ហត្ថិនខកំ។ អថ ខោ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ – “កី នុ ខោ ភគវតា បាសាទបរិភោគោ អនុញ្ញាតោ កី អននុញ្ញាតោ”តិ? ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, សព្ពំ បាសាទបរិភោគ”ន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន រញ្ញោ បសេនទិស្ស កោសលស្ស អយ្យិកា កាលង្កតា ហោតិ។ តស្សា កាលង្កិរិយាយ សង្ឃស្ស ពហុំ អកប្បិយភណ្ឌំ ឧប្បន្នំ ហោតិ, សេយ្យថិទំ – អាសន្ទិ, បល្លង្កោ, គោនកោ , ចិត្តកោ, បដិកា, បដលិកា, តូលិកា, វិកតិកា, ឧទ្ទលោមី, ឯកន្តលោមី, កដ្ដិស្សំ, កោសេយ្យំ, កុត្តកំ, ហត្ថត្ថរំ, អស្សត្ថរំ, រថត្ថរំ, អជិនប្បវេណិ, កទលិមិគប្បវរបច្ចត្ថរណំ, សឧត្តរច្ឆទំ, ឧភតោលោហិតកូបធានំ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, អាសន្ទិយា បាទេ ឆិន្ទិត្វា បរិភុញ្ជិតុំ, បល្លង្កស្ស វាឡេ ភិន្ទិត្វា បរិភុញ្ជិតុំ, តូលិកំ វិជដេត្វា ពិព្ពោហនំ កាតុំ, អវសេសំ ភូមត្ថរណំ [សុម្ភត្ថរណំ (សី. ស្យា.)] កាតុ”ន្តិ។

អវិស្សជ្ជិយវត្ថុ

៣២១. តេន ខោ បន សមយេន សាវត្ថិយា អវិទូរេ អញ្ញតរស្មិំ គាមកាវាសេ អាវាសិកា ភិក្ខូ ឧបទ្ទុតា ហោន្តិ អាគន្តុកគមិកានំ ភិក្ខូនំ សេនាសនំ បញ្ញាបេន្តា។ អថ ខោ តេសំ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ – “ឯតរហិ ខោ

មយំ, អាវុសោ, ឧបទ្ទុតា អាគន្តុកគមិកានំ ភិក្ខូនំ សេនាសនំ បញ្ញាបេន្តា។ ហន្ទ មយំ, អាវុសោ, សព្ពំ សង្ឃិកំ សេនាសនំ ឯកស្ស ទេម។ តស្ស សន្តកំ បរិភុញ្ជិស្សាមា”តិ។ តេ សព្ពំ សង្ឃិកំ សេនាសនំ ឯកស្ស អទំសុ។ អាគន្តុកា ភិក្ខូ តេ ភិក្ខូ ឯតទវោចុំ – “អម្ហាកំ, អាវុសោ, សេនាសនំ បញ្ញាបេថា”តិ។ “នត្ថាវុសោ, សង្ឃិកំ សេនាសនំ; សព្ពំ អម្ហេហិ ឯកស្ស ទិន្ន”ន្តិ។ “កឹ បន តុម្ហេ, អាវុសោ, សង្ឃិកំ សេនាសនំ វិស្សជ្ជេថា”តិ? “ឯវមាវុសោ”តិ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា…បេ… តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – “កថញ្ហិ នាម ភិក្ខូ សង្ឃិកំ សេនាសនំ វិស្សជ្ជេស្សន្តី”តិ [វិស្សជ្ជិស្សន្តីតិ (ក.)]! អថ ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ…បេ… “សច្ចំ កិរ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូ សង្ឃិកំ សេនាសនំ វិស្សជ្ជេន្តី”តិ? “សច្ចំ ភគវា”តិ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា…បេ… “កថញ្ហិ នាម តេ, ភិក្ខវេ, មោឃបុរិសា សង្ឃិកំ សេនាសនំ វិស្សជ្ជេស្សន្តិ? នេតំ, ភិក្ខវេ, អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ…បេ… វិគរហិត្វា…បេ… ធម្មិំ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ –

“បញ្ចិមានិ, ភិក្ខវេ, អវិស្សជ្ជិយានិ, ន វិស្សជ្ជេតព្ពានិ [ន វិស្សជ្ជិតព្ពានិ (ក.)], សង្ឃេន វា គណេន វា បុគ្គលេន វា។ វិស្សជ្ជិតានិបិ អវិស្សជ្ជិតានិ ហោន្តិ។ យោ វិស្សជ្ជេយ្យ, អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្ស។ កតមានិ បញ្ច? អារាមោ, អារាមវត្ថុ – ឥទំ បឋមំ អវិស្សជ្ជិយំ, ន វិស្សជ្ជេតព្ពំ, សង្ឃេន វា គណេន វា បុគ្គលេន វា។ វិស្សជ្ជិតម្បិ អវិស្សជ្ជិតំ ហោតិ។ យោ វិស្សជ្ជេយ្យ, អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្ស។

“វិហារោ, វិហារវត្ថុ – ឥទំ ទុតិយំ អវិស្សជ្ជិយំ, ន វិស្សជ្ជេតព្ពំ, សង្ឃេន វា គណេន វា បុគ្គលេន វា។ វិស្សជ្ជិតម្បិ អវិស្សជ្ជិតំ ហោតិ។ យោ វិស្សជ្ជេយ្យ, អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្ស។

“មញ្ចោ, បីឋំ, ភិសិ, ពិម្ពោហនំ – ឥទំ តតិយំ អវិស្សជ្ជិយំ, ន វិស្សជ្ជេតព្ពំ, សង្ឃេន វា គណេន វា បុគ្គលេន វា។ វិស្សជ្ជិតម្បិ អវិស្សជ្ជិតំ ហោតិ។ យោ វិស្សជ្ជេយ្យ, អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្ស។

“លោហកុម្ភី , លោហភាណកំ, លោហវារកោ, លោហកដាហំ, វាសិ, បរសុ [ផរសុ (សី. ស្យា. ក.)], កុឋារី [កុធារី (ក.)], កុទាលោ, និខាទនំ – ឥទំ ចតុត្ថំ អវិស្សជ្ជិយំ, ន វិស្សជ្ជេតព្ពំ, សង្ឃេន វា គណេន វា បុគ្គលេន វា។ វិស្សជ្ជិតម្បិ អវិស្សជ្ជិតំ ហោតិ។ យោ វិស្សជ្ជេយ្យ, អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្ស។

“វល្លិ, វេឡុ, មុញ្ជំ, បព្ពជំ [ពព្ពជំ (សី.)], តិណំ, មត្តិកា, ទារុភណ្ឌំ, មត្តិកាភណ្ឌំ – ឥទំ បញ្ចមំ អវិស្សជ្ជិយំ, ន វិស្សជ្ជេតព្ពំ, សង្ឃេន វា គណេន វា បុគ្គលេន វា។ វិស្សជ្ជិតម្បិ អវិស្សជ្ជិតំ ហោតិ។ យោ វិស្សជ្ជេយ្យ, អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្ស។ ឥមានិ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ច អវិស្សជ្ជិយានិ, ន វិស្សជ្ជេតព្ពានិ, សង្ឃេន វា គណេន វា បុគ្គលេន វា។ វិស្សជ្ជិតានិបិ អវិស្សជ្ជិតានិ ហោន្តិ។ យោ វិស្សជ្ជេយ្យ, អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្សា”តិ។

អវេភង្គិយវត្ថុ

៣២២. អថ ខោ ភគវា សាវត្ថិយំ យថាភិរន្តំ វិហរិត្វា យេន កីដាគិរិ តេន ចារិកំ បក្កាមិ មហតា ភិក្ខុសង្ឃេន សទ្ធិំ បញ្ចមត្តេហិ ភិក្ខុសតេហិ សារិបុត្តមោគ្គល្លានេហិ ច។ អស្សោសុំ ខោ អស្សជិបុនព្ពសុកា ភិក្ខូ – “ភគវា កិរ កីដាគិរិំ អាគច្ឆតិ មហតា ភិក្ខុសង្ឃេន សទ្ធិំ បញ្ចមត្តេហិ ភិក្ខុសតេហិ សារិបុត្តមោគ្គល្លានេហិ ច”។ “ហន្ទ មយំ, អាវុសោ, សព្ពំ សង្ឃិកំ សេនាសនំ ភាជេម។ បាបិច្ឆា សារិបុត្តមោគ្គល្លានា, បាបិកានំ ឥច្ឆានំ វសំ គតា; ន មយំ តេសំ សេនាសនំ បញ្ញាបេស្សាមា”តិ, តេ សព្ពំ សង្ឃិកំ សេនាសនំ ភាជេសុំ។ អថ ខោ ភគវា អនុបុព្ពេន ចារិកំ ចរមានោ យេន កីដាគិរិ តទវសរិ។ អថ ខោ ភគវា សម្ពហុលេ ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “គច្ឆថ តុម្ហេ, ភិក្ខវេ; អស្សជិបុនព្ពសុកេ ភិក្ខូ ឧបសង្កមិត្វា ឯវំ វទេថ – ‘ភគវា, អាវុសោ, អាគច្ឆតិ មហតា ភិក្ខុសង្ឃេន សទ្ធិំ បញ្ចមត្តេហិ ភិក្ខុសតេហិ សារិបុត្តមោគ្គល្លានេហិ ច។ ភគវតោ ច, អាវុសោ, សេនាសនំ បញ្ញាបេថ, ភិក្ខុសង្ឃស្ស ច, សារិបុត្តមោគ្គល្លានានញ្ច’”តិ។ “ឯវំ ភន្តេ”តិ ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ បដិស្សុត្វា យេន អស្សជិបុនព្ពសុកា ភិក្ខូ តេនុបសង្កមឹសុ, ឧបសង្កមិត្វា អស្សជិបុនព្ពសុកេ ភិក្ខូ ឯតទវោចុំ – “ភគវា, អាវុសោ, អាគច្ឆតិ មហតា ភិក្ខុសង្ឃេន សទ្ធិំ បញ្ចមត្តេហិ ភិក្ខុសតេហិ សារិបុត្តមោគ្គល្លានេហិ ច ។ ភគវតោ ច, អាវុសោ, សេនាសនំ បញ្ញាបេថ, ភិក្ខុសង្ឃស្ស ច, សារិបុត្តមោគ្គល្លានានញ្ច”តិ។ “នត្ថាវុសោ, សង្ឃិកំ សេនាសនំ។ សព្ពំ អម្ហេហិ ភាជិតំ។ ស្វាគតំ, អាវុសោ, ភគវតោ។ យស្មិំ វិហារេ ភគវា ឥច្ឆិស្សតិ តស្មិំ វិហារេ វសិស្សតិ។ បាបិច្ឆា សារិបុត្តមោគ្គល្លានា, បាបិកានំ ឥច្ឆានំ វសំ គតា។ ន មយំ តេសំ សេនាសនំ បញ្ញាបេស្សាមា”តិ។ “កឹ បន តុម្ហេ, អាវុសោ, សង្ឃិកំ សេនាសនំ ភាជិត្ថា”តិ? “ឯវមាវុសោ”តិ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា…បេ… តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – “កថញ្ហិ នាម អស្សជិបុនព្ពសុកា ភិក្ខូ សង្ឃិកំ សេនាសនំ ភាជេស្សន្តី”តិ! អថ ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ…បេ… សច្ចំ កិរ, ភិក្ខវេ…បេ… “សច្ចំ

ភគវា’’តិ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា…បេ… ‘‘កថញ្ហិ នាម តេ, ភិក្ខវេ, មោឃបុរិសា សង្ឃិកំ សេនាសនំ ភាជេស្សន្តិ? នេតំ, ភិក្ខវេ, អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ…បេ… វិគរហិត្វា…បេ… ធម្មិំ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ –

‘‘បញ្ចិមានិ, ភិក្ខវេ, អវេភង្គិយានិ [អវេភង្គិកានិ (ក.)], ន វិភជិតព្ពានិ, សង្ឃេន វា គណេន វា បុគ្គលេន វា។ វិភត្តានិបិ អវិភត្តានិ ហោន្តិ។ យោ វិភជេយ្យ, អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្ស។ កតមានិ បញ្ច? អារាមោ, អារាមវត្ថុ – ឥទំ បឋមំ អវេភង្គិយំ, ន វិភជិតព្ពំ, សង្ឃេន វា គណេន វា បុគ្គលេន វា។ វិភត្តម្បិ អវិភត្តំ ហោតិ។ យោ វិភជេយ្យ, អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្ស។

‘‘វិហារោ, វិហារវត្ថុ – ឥទំ ទុតិយំ អវេភង្គិយំ, ន វិភជិតព្ពំ, សង្ឃេន វា គណេន វា បុគ្គលេន វា។ វិភត្តម្បិ អវិភត្តំ ហោតិ។ យោ វិភជេយ្យ, អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្ស។

‘‘មញ្ចោ, បីឋំ, ភិសិ, ពិម្ពោហនំ – ឥទំ តតិយំ អវេភង្គិយំ, ន វិភជិតព្ពំ, សង្ឃេន វា គណេន វា បុគ្គលេន វា។ វិភត្តម្បិ អវិភត្តំ ហោតិ។ យោ វិភជេយ្យ, អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្ស។

‘‘លោហកុម្ភី, លោហភាណកំ, លោហវារកោ, លោហកដាហំ, វាសី, បរសុ, កុឋារី, កុទាលោ, និខាទនំ – ឥទំ ចតុត្ថំ អវេភង្គិយំ, ន វិភជិតព្ពំ, សង្ឃេន វា គណេន វា បុគ្គលេន វា។ វិភត្តម្បិ អវិភត្តំ ហោតិ។ យោ វិភជេយ្យ, អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្ស។

‘‘វល្លិ, វេឡុ, មុញ្ជំ, បព្ពជំ, តិណំ, មត្តិកា, ទារុភណ្ឌំ, មត្តិកាភណ្ឌំ – ឥទំ បញ្ចមំ អវេភង្គិយំ, ន វិភជិតព្ពំ, សង្ឃេន វា គណេន វា បុគ្គលេន វា។ វិភត្តម្បិ អវិភត្តំ ហោតិ។ យោ វិភជេយ្យ, អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្ស។ ឥមានិ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ច អវេភង្គិយានិ, ន វិភជិតព្ពានិ, សង្ឃេន វា គណេន វា បុគ្គលេន វា។ វិភត្តានិបិ អវិភត្តានិ ហោន្តិ។ យោ វិភជេយ្យ, អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្សា’’តិ។

នវកម្មទានកថា

៣២៣. អថ ខោ ភគវា កីដាគិរិស្មិំ យថាភិរន្តំ វិហរិត្វា យេន អាឡវី តេន ចារិកំ បក្កាមិ។ អនុបុព្ពេន ចារិកំ ចរមានោ យេន អាឡវី តទវសរិ។ តត្រ សុទំ ភគវា អាឡវិយំ វិហរតិ អគ្គាឡវេ ចេតិយេ។ តេន ខោ បន សមយេន អាឡវកា [អាឡវិកា (ស្យា. ក.)] ភិក្ខូ ឯវរូបានិ នវកម្មានិ ទេន្តិ – បិណ្ឌនិក្ខេបនមត្តេនបិ នវកម្មំ ទេន្តិ; កុដ្ឌលេបនមត្តេនបិ នវកម្មំ ទេន្តិ; ទ្វារដ្ឋបនមត្តេនបិ នវកម្មំ ទេន្តិ; អគ្គឡវដ្ដិករណមត្តេនបិ នវកម្មំ ទេន្តិ; អាលោកសន្ធិករណមត្តេនបិ នវកម្មំ ទេន្តិ; សេតវណ្ណករណមត្តេនបិ នវកម្មំ ទេន្តិ; កាឡវណ្ណករណមត្តេនបិ នវកម្មំ ទេន្តិ; គេរុកបរិកម្មករណមត្តេនបិ នវកម្មំ ទេន្តិ; ឆាទនមត្តេនបិ នវកម្មំ ទេន្តិ; ពន្ធនមត្តេនបិ នវកម្មំ ទេន្តិ; ភណ្ឌិកាដ្ឋបនមត្តេនបិ នវកម្មំ ទេន្តិ; ខណ្ឌផុល្លបដិសង្ខរណមត្តេនបិ នវកម្មំ ទេន្តិ; បរិភណ្ឌករណមត្តេនបិ នវកម្មំ ទេន្តិ; វីសតិវស្សិកម្បិ នវកម្មំ ទេន្តិ; តឹសវស្សិកម្បិ នវកម្មំ ទេន្តិ; យាវជីវិកម្បិ នវកម្មំ ទេន្តិ; ធូមកាលិកម្បិ បរិយោសិតំ វិហារំ នវកម្មំ ទេន្តិ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា…បេ… តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – ‘‘កថញ្ហិ នាម អាឡវកា ភិក្ខូ ឯវរូបានិ នវកម្មានិ ទស្សន្តិ – បិណ្ឌនិក្ខេបនមត្តេនបិ នវកម្មំ ទស្សន្តិ; កុដ្ឌលេបនមត្តេនបិ… ទ្វារដ្ឋបនមត្តេនបិ … អគ្គឡវដ្ដិករណមត្តេនបិ… អាលោកសន្ធិករណមត្តេនបិ… សេតវណ្ណករណមត្តេនបិ… កាឡវណ្ណករណមត្តេនបិ… គេរុកបរិកម្មករណមត្តេនបិ… ឆាទនមត្តេនបិ… ពន្ធនមត្តេនបិ… ភណ្ឌិកាឡបនមត្តេនបិ… ខណ្ឌផុល្លបដិសង្ខរណមត្តេនបិ… បរិភណ្ឌករណមត្តេនបិ… វីសតិវស្សិកម្បិ… តឹសវស្សិកម្បិ… យាវជីវិកម្បិ… ធូមកាលិកម្បិ បរិយោសិតំ វិហារំ នវកម្មំ ទស្សន្តី’’តិ! ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ…បេ… សច្ចំ កិរ, ភិក្ខវេ…បេ… ‘‘សច្ចំ ភគវា’’តិ…បេ… វិគរហិត្វា…បេ… ធម្មិំ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – ‘‘ន, ភិក្ខវេ, បិណ្ឌនិក្ខេបនមត្តេន នវកម្មំ ទាតព្ពំ; ន កុដ្ឌលេបនមត្តេន នវកម្មំ ទាតព្ពំ។ ន ទ្វារដ្ឋបនមត្តេន នវកម្មំ ទាតព្ពំ។ ន អគ្គឡវដ្ដិករណមត្តេន នវកម្មំ ទាតព្ពំ។ ន អាលោកសន្ធិករណមត្តេន នវកម្មំ ទាតព្ពំ។ ន សេតវណ្ណករណមត្តេន នវកម្មំ ទាតព្ពំ។ ន កាឡវណ្ណករណមត្តេន នវកម្មំ ទាតព្ពំ។ ន គេរុកបរិកម្មករណមត្តេន នវកម្មំ ទាតព្ពំ។ ន ឆាទនមត្តេន នវកម្មំ ទាតព្ពំ។ ន ពន្ធនមត្តេន នវកម្មំ ទាតព្ពំ។ ន ភណ្ឌិកាឡបនមត្តេន នវកម្មំ ទាតព្ពំ។ ន ខណ្ឌផុល្លបដិសង្ខរណមត្តេន នវកម្មំ ទាតព្ពំ។ ន បរិភណ្ឌករណមត្តេន នវកម្មំ ទាតព្ពំ។ ន វីសតិវស្សិកំ នវកម្មំ ទាតព្ពំ។ ន តឹសវស្សិកំ នវកម្មំ ទាតព្ពំ។ ន យាវជីវិកំ នវកម្មំ ទាតព្ពំ។ ន ធូមកាលិកម្បិ បរិយោសិតំ វិហារំ នវកម្មំ ទាតព្ពំ។ យោ ទទេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, អកតំ វា វិប្បកតំ វា នវកម្មំ ទាតុំ, ខុទ្ទកេ វិហារេ កម្មំ ឱលោកេត្វា ឆប្បញ្ចវស្សិកំ នវកម្មំ ទាតុំ, អឌ្ឍយោគេ កម្មំ ឱលោកេត្វា សត្តដ្ឋវស្សិកំ នវកម្មំ ទាតុំ, មហល្លកេ វិហារេ បាសាទេ វា កម្មំ ឱលោកេត្វា ទសទ្វាទសវស្សិកំ នវកម្មំ ទាតុ’’ន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ សព្ពេ វិហារេ នវកម្មំ ទេន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “ន, ភិក្ខវេ, សព្ពេ វិហារេ នវកម្មំ ទាតព្ពំ។ យោ ទទេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ឯកស្ស ទ្វេ ទេន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “ន, ភិក្ខវេ, ឯកស្ស ទ្វេ ទាតព្ពា។ យោ ទទេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ នវកម្មំ គហេត្វា អញ្ញំ វាសេន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “ន, ភិក្ខវេ, នវកម្មំ គហេត្វា អញ្ញោ វាសេតព្ពោ។ យោ វាសេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ នវកម្មំ គហេត្វា សង្ឃិកំ បដិពាហេន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “ន, ភិក្ខវេ, នវកម្មំ គហេត្វា សង្ឃិកំ បដិពាហិតព្ពំ។ យោ បដិពាហេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ឯកំ វរសេយ្យំ គហេតុ”ន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ និស្សីមេ ឋិតស្ស នវកម្មំ ទេន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “ន, ភិក្ខវេ, និស្សីមេ ឋិតស្ស នវកម្មំ ទាតព្ពំ។ យោ ទទេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ នវកម្មំ គហេត្វា សព្ពកាលំ បដិពាហន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “ន, ភិក្ខវេ, នវកម្មំ គហេត្វា សព្ពកាលំ បដិពាហិតព្ពំ។ យោ បដិពាហេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, វស្សានំ តេមាសំ បដិពាហិតុំ, ឧតុកាលំ បន ន បដិពាហិតុ”ន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ នវកម្មំ គហេត្វា បក្កមន្តិបិ, វិព្ភមន្តិបិ, កាលម្បិ ករោន្តិ; សាមណេរាបិ បដិជានន្តិ; សិក្ខំ បច្ចក្ខាតកាបិ បដិជានន្តិ; អន្តិមវត្ថុំ អជ្ឈាបន្នកាបិ បដិជានន្តិ; ឧម្មត្តកាបិ បដិជានន្តិ; ខិត្តចិត្តាបិ បដិជានន្តិ; វេទនាដ្ដាបិ បដិជានន្តិ; អាបត្តិយា អទស្សនេ ឧក្ខិត្តកាបិ បដិជានន្តិ; អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ ឧក្ខិត្តកាបិ បដិជានន្តិ; បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ ឧក្ខិត្តកាបិ បដិជានន្តិ; បណ្ឌកាបិ បដិជានន្តិ; ថេយ្យសំវាសកាបិ បដិជានន្តិ; តិត្ថិយបក្កន្តកាបិ

បដិជានន្តិ; តិរច្ឆានគតាបិ បដិជានន្តិ; មាតុឃាតកាបិ បដិជានន្តិ; បិតុឃាតកាបិ បដិជានន្តិ ; អរហន្តឃាតកាបិ បដិជានន្តិ; ភិក្ខុនិទូសកាបិ បដិជានន្តិ; សង្ឃភេទកាបិ បដិជានន្តិ; លោហិតុប្បាទកាបិ បដិជានន្តិ; ឧភតោព្យញ្ជនកាបិ បដិជានន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។

“ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ នវកម្មំ គហេត្វា បក្កមតិ – មា សង្ឃស្ស ហាយីតិ អញ្ញស្ស ទាតព្ពំ។

“ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ នវកម្មំ គហេត្វា វិព្ភមតិ…បេ… កាលង្ករោតិ, សាមណេរោ បដិជានាតិ, សិក្ខំ បច្ចក្ខាតកោ បដិជានាតិ, អន្តិមវត្ថុំ អជ្ឈាបន្នកោ បដិជានាតិ, ឧម្មត្តកោ បដិជានាតិ, ខិត្តចិត្តោ បដិជានាតិ, វេទនាដ្ដោ បដិជានាតិ, អាបត្តិយា អទស្សនេ ឧក្ខិត្តកោ បដិជានាតិ, អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ ឧក្ខិត្តកោ បដិជានាតិ, បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ ឧក្ខិត្តកោ បដិជានាតិ, បណ្ឌកោ បដិជានាតិ, ថេយ្យសំវាសកោ បដិជានាតិ, តិត្ថិយបក្កន្តកោ បដិជានាតិ, តិរច្ឆានគតោ បដិជានាតិ, មាតុឃាតកោ បដិជានាតិ, បិតុឃាតកោ បដិជានាតិ, អរហន្តឃាតកោ បដិជានាតិ, ភិក្ខុនីទូសកោ បដិជានាតិ, សង្ឃភេទកោ បដិជានាតិ, លោហិតុប្បាទកោ បដិជានាតិ, ឧភតោព្យញ្ជនកោ បដិជានាតិ – មា សង្ឃស្ស ហាយីតិ អញ្ញស្ស ទាតព្ពំ។

“ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ នវកម្មំ គហេត្វា វិប្បកតេ បក្កមតិ – មា សង្ឃស្ស ហាយីតិ អញ្ញស្ស ទាតព្ពំ។

“ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ នវកម្មំ គហេត្វា វិប្បកតេ វិព្ភមតិ…បេ… ឧភតោព្យញ្ជនកោ បដិជានាតិ – មា សង្ឃស្ស ហាយីតិ អញ្ញស្ស ទាតព្ពំ។

“ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ នវកម្មំ គហេត្វា បរិយោសិតេ បក្កមតិ – តស្សេវេតំ។

“ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ នវកម្មំ គហេត្វា បរិយោសិតេ វិព្ភមតិ…បេ… កាលង្ករោតិ, សាមណេរោ បដិជានាតិ, សិក្ខំ បច្ចក្ខាតកោ បដិជានាតិ, អន្តិមវត្ថុំ អជ្ឈាបន្នកោ បដិជានាតិ – សង្ឃោ សាមី។

“ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ នវកម្មំ គហេត្វា បរិយោសិតេ ឧម្មត្តកោ បដិជានាតិ, ខិត្តចិត្តោ បដិជានាតិ, វេទនាដ្ដោ បដិជានាតិ, អាបត្តិយា អទស្សនេ ឧក្ខិត្តកោ បដិជានាតិ, អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ ឧក្ខិត្តកោ បដិជានាតិ, បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ ឧក្ខិត្តកោ បដិជានាតិ – តស្សេវេតំ។

“ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ នវកម្មំ គហេត្វា បរិយោសិតេ បណ្ឌកោ បដិជានាតិ, ថេយ្យសំវាសកោ បដិជានាតិ, តិត្ថិយបក្កន្តកោ បដិជានាតិ, តិរច្ឆានគតោ បដិជានាតិ, មាតុឃាតកោ បដិជានាតិ, បិតុឃាតកោ បដិជានាតិ, អរហន្តឃាតកោ បដិជានាតិ, ភិក្ខុនិទូសកោ បដិជានាតិ, សង្ឃភេទកោ បដិជានាតិ, លោហិតុប្បាទកោ បដិជានាតិ, ឧភតោព្យញ្ជនកោ បដិជានាតិ – សង្ឃោ សាមី”តិ។

អញ្ញត្របរិភោគបដិក្ខេបាទិ

៣២៤. [បារា. ១៥៧] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ អញ្ញតរស្ស ឧបាសកស្ស វិហារបរិភោគំ សេនាសនំ អញ្ញត្រ បរិភុញ្ជន្តិ។ អថ ខោ សោ ឧបាសកោ ឧជ្ឈាយតិ ខិយ្យតិ វិបាចេតិ – “កថញ្ហិ នាម ភទន្តា អញ្ញត្រ បរិភោគំ អញ្ញត្រ បរិភុញ្ជិស្សន្តី”តិ! ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “ន, ភិក្ខវេ, អញ្ញត្រ បរិភោគោ អញ្ញត្រ បរិភុញ្ជិតព្ពោ។ យោ បរិភុញ្ជេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ។

[បារា. ១៥៧] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ឧបោសថគ្គម្បិ សន្និសជ្ជម្បិ ហរិតុំ កុក្កុច្ចាយន្តា ឆមាយ និសីទន្តិ។ គត្តានិបិ ចីវរានិបិ បំសុកិតានិ ហោន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, តាវកាលិកំ ហរិតុ”ន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន សង្ឃស្ស មហាវិហារោ ឧន្ទ្រិយតិ។ ភិក្ខូ កុក្កុច្ចាយន្តា សេនាសនំ នាតិហរន្តិ [នាភិហរន្តិ (ក.)]។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, គុត្តត្ថាយ ហរិតុ”ន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន សង្ឃស្ស សេនាសនបរិក្ខារិកោ មហគ្ឃោ កម្ពលោ ឧប្បន្នោ ហោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ផាតិកម្មត្ថាយ បរិវត្តេតុ”ន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន សង្ឃស្ស សេនាសនបរិក្ខារិកំ មហគ្ឃំ ទុស្សំ ឧប្បន្នំ ហោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ផាតិកម្មត្ថាយ បរិវត្តេតុ”ន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន សង្ឃស្ស អច្ឆចម្មំ ឧប្បន្នំ ហោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, បាទបុញ្ឆនឹ កាតុ”ន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន សង្ឃស្ស ចក្កលិកំ ឧប្បន្នំ ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, បាទបុញ្ឆនឹ កាតុ”ន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន សង្ឃស្ស ចោឡកំ ឧប្បន្នំ ហោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, បាទបុញ្ឆនឹ កាតុ”ន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ អធោតេហិ បាទេហិ សេនាសនំ អក្កមន្តិ។ សេនាសនំ ទុស្សតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “ន, ភិក្ខវេ, អធោតេហិ បាទេហិ សេនាសនំ អក្កមិតព្ពំ។ យោ អក្កមេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ អល្លេហិ បាទេហិ សេនាសនំ អក្កមន្តិ។ សេនាសនំ ទុស្សតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ “ន, ភិក្ខវេ, អល្លេហិ បាទេហិ សេនាសនំ អក្កមិតព្ពំ។ យោ អក្កមេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ សឧបាហនា សេនាសនំ អក្កមន្តិ។ សេនាសនំ ទុស្សតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “ន, ភិក្ខវេ, សឧបាហនេន សេនាសនំ អក្កមិតព្ពំ។ យោ អក្កមេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ បរិកម្មកតាយ ភូមិយា និដ្ឋុភន្តិ។ វណ្ណោ ទុស្សតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “ន , ភិក្ខវេ, បរិកម្មកតាយ ភូមិយា និដ្ឋុភិតព្ពំ។ យោ និដ្ឋុភេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ អនុជានាមិ,

ភិក្ខវេ, ខេឡមល្លក”ន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន មញ្ចបាទាបិ បីឋបាទាបិ បរិកម្មកតំ ភូមឹ វិលិខន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ចោឡកេន បលិវេឋេតុ”ន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ បរិកម្មកតំ ភិត្តឹ អបស្សេន្តិ។ វណ្ណោ ទុស្សតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “ន, ភិក្ខវេ, បរិកម្មកតា ភិត្តិ អបស្សេតព្ពា។ យោ អបស្សេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, អបស្សេនផលក”ន្តិ។ អបស្សេនផលកំ ហេដ្ឋតោ ភូមឹ វិលិខតិ, ឧបរិតោ ភិត្តិញ្ច។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ហេដ្ឋតោ ច ឧបរិតោ ច ចោឡកេន បលិវេឋេតុ”ន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ធោតបាទកា និបជ្ជិតុំ កុក្កុច្ចាយន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, បច្ចត្ថរិត្វា និបជ្ជិតុ”ន្តិ។

សង្ឃភត្តាទិអនុជាននំ

៣២៥. អថ ខោ ភគវា អាឡវិយំ យថាភិរន្តំ វិហរិត្វា យេន រាជគហំ តេន ចារិកំ បក្កាមិ។ អនុបុព្ពេន ចារិកំ ចរមានោ យេន រាជគហំ តទវសរិ។ តត្រ សុទំ ភគវា រាជគហេ វិហរតិ វេឡុវនេ កលន្ទកនិវាបេ។ តេន ខោ បន សមយេន រាជគហំ ទុព្ភិក្ខំ ហោតិ។ មនុស្សា ន សក្កោន្តិ សង្ឃភត្តំ កាតុំ; ឥច្ឆន្តិ ឧទ្ទេសភត្តំ និមន្តនំ សលាកភត្តំ បក្ខិកំ ឧបោសថិកំ បាដិបទិកំ កាតុំ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, សង្ឃភត្តំ ឧទ្ទេសភត្តំ និមន្តនំ សលាកភត្តំ បក្ខិកំ ឧបោសថិកំ បាដិបទិក”ន្តិ។

ភត្តុទ្ទេសកសម្មុតិ

៣២៦. តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ អត្តនោ វរភត្តានិ គហេត្វា លាមកានិ ភត្តានិ ភិក្ខូនំ ទេន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតំ ភិក្ខុំ ភត្តុទ្ទេសកំ សម្មន្និតុំ – យោ ន ឆន្ទាគតឹ គច្ឆេយ្យ, ន ទោសាគតឹ គច្ឆេយ្យ, ន មោហាគតឹ គច្ឆេយ្យ, ន ភយាគតឹ គច្ឆេយ្យ, ឧទ្ទិដ្ឋានុទ្ទិដ្ឋញ្ច ជានេយ្យ។ ឯវញ្ច បន, ភិក្ខវេ, សម្មន្និតព្ពោ។ បឋមំ ភិក្ខុ យាចិតព្ពោ, យាចិត្វា ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្ពោ –

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ ភិក្ខុំ ភត្តុទ្ទេសកំ សម្មន្នេយ្យ។ ឯសា ញត្តិ។

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ ភិក្ខុំ ភត្តុទ្ទេសកំ សម្មន្នតិ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ ភត្តុទ្ទេសកស្ស សម្មុតិ, សោ តុណ្ហស្ស; យស្ស នក្ខមតិ, សោ ភាសេយ្យ។

“សម្មតោ សង្ឃេន ឥត្ថន្នាមោ ភិក្ខុ ភត្តុទ្ទេសកោ។ ខមតិ សង្ឃស្ស, តស្មា តុណ្ហី, ឯវមេតំ ធារយាមី”តិ។

អថ ខោ ភត្តុទ្ទេសកានំ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ – “កថំ នុ ខោ ភត្តំ ឧទ្ទិសិតព្ព”ន្តិ? ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, សលាកាយ វា បដ្ដិកាយ វា [បដិកាយ វា (ស្យា.)] ឧបនិពន្ធិត្វា ឱបុញ្ជិត្វា ភត្តំ ឧទ្ទិសិតុ”ន្តិ។

សេនាសនបញ្ញាបកាទិសម្មុតិ

៣២៧. តេន ខោ បន សមយេន សង្ឃស្ស សេនាសនបញ្ញាបកោ ន ហោតិ…បេ… ភណ្ឌាគារិកោ ន ហោតិ…បេ… ចីវរប្បដិគ្គាហកោ ន ហោតិ…បេ… ចីវរភាជកោ ន ហោតិ…បេ… យាគុភាជកោ ន ហោតិ…បេ… ផលភាជកោ ន ហោតិ…បេ… ខជ្ជកភាជកោ ន ហោតិ។ ខជ្ជកំ អភាជិយមានំ នស្សតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតំ ភិក្ខុំ ខជ្ជកភាជកំ សម្មន្និតុំ – យោ ន ឆន្ទាគតឹ គច្ឆេយ្យ, ន ទោសាគតឹ គច្ឆេយ្យ, ន មោហាគតឹ គច្ឆេយ្យ, ន ភយាគតឹ គច្ឆេយ្យ , ភាជិតាភាជិតញ្ច ជានេយ្យ។ ឯវញ្ច បន, ភិក្ខវេ, សម្មន្និតព្ពោ។ បឋមំ ភិក្ខុ យាចិតព្ពោ, យាចិត្វា ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្ពោ –

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ ភិក្ខុំ ខជ្ជកភាជកំ សម្មន្នេយ្យ។ ឯសា ញត្តិ។

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ ភិក្ខុំ ខជ្ជកភាជកំ សម្មន្នតិ ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ ខជ្ជកភាជកស្ស សម្មុតិ, សោ តុណ្ហស្ស; យស្ស នក្ខមតិ, សោ ភាសេយ្យ។

“សម្មតោ សង្ឃេន ឥត្ថន្នាមោ ភិក្ខុ ខជ្ជកភាជកោ។ ខមតិ សង្ឃស្ស, តស្មា តុណ្ហី, ឯវមេតំ ធារយាមី”តិ។

អប្បមត្តកវិស្សជ្ជកសម្មុតិ

៣២៨. តេន ខោ បន សមយេន សង្ឃស្ស ភណ្ឌាគារេ អប្បមត្តកោ បរិក្ខារោ ឧប្បន្នោ [ឧស្សន្នោ (ស្យា.)] ហោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតំ ភិក្ខុំ អប្បមត្តកវិស្សជ្ជកំ សម្មន្និតុំ – យោ ន ឆន្ទាគតឹ គច្ឆេយ្យ, ន ទោសាគតឹ គច្ឆេយ្យ, ន មោហាគតឹ គច្ឆេយ្យ, ន ភយាគតឹ គច្ឆេយ្យ, វិស្សជ្ជិតាវិស្សជ្ជិតញ្ច ជានេយ្យ។ ឯវញ្ច បន, ភិក្ខវេ, សម្មន្និតព្ពោ។ បឋមំ ភិក្ខុ យាចិតព្ពោ, យាចិត្វា ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្ពោ –

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ ភិក្ខុំ អប្បមត្តកវិស្សជ្ជកំ សម្មន្នេយ្យ។ ឯសា ញត្តិ។

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ ភិក្ខុំ អប្បមត្តកវិស្សជ្ជកំ សម្មន្នតិ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ អប្បមត្តកវិស្សជ្ជកស្ស សម្មុតិ, សោ តុណ្ហស្ស; យស្ស នក្ខមតិ, សោ ភាសេយ្យ។

“សម្មតោ សង្ឃេន ឥត្ថន្នាមោ ភិក្ខុ អប្បមត្តកវិស្សជ្ជកោ។ ខមតិ សង្ឃស្ស, តស្មា តុណ្ហី , ឯវមេតំ ធារយាមី”តិ។

តេន អប្បមត្តកវិស្សជ្ជកេន ភិក្ខុនា ឯកា [ឯកេកា (សី.)] សូចិ ទាតព្ពា, សត្ថកំ ទាតព្ពំ, ឧបាហនា ទាតព្ពា, កាយពន្ធនំ ទាតព្ពំ, អំសពន្ធកោ ទាតព្ពោ, បរិស្សាវនំ ទាតព្ពំ, ធម្មករណោ ទាតព្ពោ, កុសិ ទាតព្ពា, អឌ្ឍកុសិ ទាតព្ពា, មណ្ឌលំ ទាតព្ពំ, អឌ្ឍមណ្ឌលំ ទាតព្ពំ, អនុវាតោ ទាតព្ពោ, បរិភណ្ឌំ ទាតព្ពំ។ សចេ ហោតិ សង្ឃស្ស សប្បិ វា តេលំ វា មធុ វា ផាណិតំ វា, សកឹ បដិសាយិតុំ ទាតព្ពំ។ សចេ បុនបិ អត្ថោ ហោតិ, បុនបិ ទាតព្ពំ។

សាដិយគ្គាហាបកាទិសម្មុតិ

៣២៩. តេន ខោ បន សមយេន សង្ឃស្ស សាដិយគ្គាហាបកោ ន ហោតិ…បេ… បត្តគ្គាហាបកោ ន ហោតិ…បេ… អារាមិកបេសកោ ន ហោតិ…បេ… សាមណេរបេសកោ ន ហោតិ។ សាមណេរា អបេសិយមានា កម្មំ ន ករោន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតំ ភិក្ខុំ សាមណេរបេសកំ សម្មន្និតុំ – យោ ន ឆន្ទាគតឹ គច្ឆេយ្យ, ន ទោសាគតឹ គច្ឆេយ្យ, ន មោហាគតឹ គច្ឆេយ្យ, ន ភយាគតឹ គច្ឆេយ្យ, បេសិតាបេសិតញ្ច ជានេយ្យ។ ឯវញ្ច បន, ភិក្ខវេ, សម្មន្និតព្ពោ។ បឋមំ ភិក្ខុ យាចិតព្ពោ, យាចិត្វា ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្ពោ –

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ ភិក្ខុំ សាមណេរបេសកំ សម្មន្នេយ្យ។ ឯសា ញត្តិ។

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ ភិក្ខុំ សាមណេរបេសកំ សម្មន្នតិ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ សាមណេរបេសកស្ស សម្មុតិ, សោ តុណ្ហស្ស; យស្ស នក្ខមតិ, សោ ភាសេយ្យ។

“សម្មតោ សង្ឃេន ឥត្ថន្នាមោ ភិក្ខុ សាមណេរបេសកោ។ ខមតិ សង្ឃស្ស, តស្មា តុណ្ហី, ឯវមេតំ ធារយាមី”តិ។

តតិយភាណវារោ និដ្ឋិតោ។

សេនាសនក្ខន្ធកោ ឆដ្ឋោ។

តស្សុទ្ទានំ –

វិហារំ ពុទ្ធសេដ្ឋេន, អបញ្ញត្តំ តទា អហុ;
តហំ តហំ និក្ខមន្តិ, វាសា តេ ជិនសាវកា។

សេដ្ឋី គហបតិ ទិស្វា, ភិក្ខូនំ ឥទមព្រវិ;
ការាបេយ្យំ វសេយ្យាថ, បដិបុច្ឆឹសុ នាយកំ។

វិហារំ អឌ្ឍយោគញ្ច, បាសាទំ ហម្មិយំ គុហំ;
បញ្ចលេណំ អនុញ្ញាសិ, វិហារេ សេដ្ឋិ ការយិ។

ជនោ វិហារំ ការេតិ, អកវាដំ អសំវុតំ;
កវាដំ បិដ្ឋសង្ឃាដំ, ឧទុក្ខលញ្ច ឧត្តរិ។

អាវិញ្ឆនច្ឆិទ្ទំ វដ្ដំ, វដ្ដិញ្ច កបិសីសកំ;
សូចិឃដិតាឡច្ឆិទ្ទំ , លោហកដ្ឋវិសាណកំ។

យន្តកំ សូចិកញ្ចេវ, ឆទនំ ឧល្លិត្តាវលិត្តំ;
វេទិជាលសលាកញ្ច, ចក្កលិ សន្ថរេន ច។

មិឌ្ឍិ ពិទលមញ្ចញ្ច, សោសានិកមសារកោ;
ពុន្ទិកុឡិរបាទញ្ច, អាហច្ចាសន្ទិ ឧច្ចកេ។

សត្តង្គោ ច ភទ្ទបីឋំ, បីឋកេឡកបាទកំ;
អាមលាផលកា កោច្ឆា, បលាលបីឋមេវ ច។

ឧច្ចាហិបដិបាទកា, អដ្ឋង្គុលិ ច បាទកា;
សុត្តំ អដ្ឋបទំ ចោឡំ, តូលិកំ អឌ្ឍកាយិកំ។

គិរគ្គោ ភិសិយោ ចាបិ, ទុស្សំ សេនាសនម្បិ ច;
ឱនទ្ធំ ហេដ្ឋា បតតិ, ឧប្បាដេត្វា ហរន្តិ ច។

ភត្តិញ្ច ហត្ថភត្តិញ្ច, អនុញ្ញាសិ តថាគតោ;
តិត្ថិយា វិហារេ ចាបិ, ថុសំ សណ្ហញ្ច មត្តិកា។

ឥក្កាសំ បាណិកំ កុណ្ឌំ, សាសបំ សិត្ថតេលកំ;
ឧស្សន្នេ បច្ចុទ្ធរិតុំ, ផរុសំ គណ្ឌុមត្តិកំ។

ឥក្កាសំ បដិភានញ្ច, នីចា ចយោ ច អារុហំ;
បរិបតន្តិ អាឡកា, អឌ្ឍកុដ្ដំ តយោ បុន។

ឧទ្ទកេ កុដ្ដបាទោ ច, ឱវស្សតិ សរំ ខិលំ;
ចីវរវំសំ រជ្ជុញ្ច, អាឡិន្ទំ កិដិកេន ច។

អាលម្ពនំ តិណចុណ្ណំ, ហេដ្ឋាមគ្គេ នយំ ករេ;
អជ្ឈោកាសេ ឱតប្បតិ, សាលំ ហេដ្ឋា ច ភាជនំ។

វិហារោ កោដ្ឋកោ ចេវ, បរិវេណគ្គិសាលកំ;
អារាមេ ច បុន កោដ្ឋេ, ហេដ្ឋញ្ញេវ នយំ ករេ។

សុធំ អនាថបិណ្ឌិ ច, សទ្ធោ សីតវនំ អគា;
ទិដ្ឋធម្មោ និមន្តេសិ, សហ សង្ឃេន នាយកំ។

អាណាបេសន្តរាមគ្គេ, អារាមំ ការយី គណោ;
វេសាលិយំ នវកម្មំ, បុរតោ ច បរិគ្គហិ។

កោ អរហតិ ភត្តគ្គេ, តិត្តិរញ្ច អវន្ទិយា;
បរិគ្គហិតន្តរយរា, តូលោ សាវត្ថិ ឱសរិ។

បតិដ្ឋាបេសិ អារាមំ, ភត្តគ្គេ ច កោលាហលំ;
គិលានា វរសេយ្យា ច, លេសា សត្តរសា តហឹ។

កេន នុ ខោ កថំ នុ ខោ, វិហារគ្គេន ភាជយិ;
បរិវេណំ អនុភាគញ្ច, អកាមា ភាគំ នោ ទទេ។

និស្សីមំ សព្ពកាលញ្ច, គាហា សេនាសនេ តយោ;
ឧបនន្ទោ ច វណ្ណេសិ, ឋិតកា សមកាសនា។

សមានាសនិកា ភិន្ទីសុ, តិវគ្គា ច ទុវគ្គិកំ;
អសមានាសនិកា ទីឃំ, សាឡិន្ទំ បរិភុញ្ជិតុំ។

អយ្យិកា ច អវិទូរេ, ភាជិតញ្ច កីដាគិរេ;
អាឡវី បិណ្ឌកកុដ្ដេហិ, ទ្វារអគ្គឡវដ្ដិកា។

អាលោកសេតកាឡញ្ច , គេរុឆាទនពន្ធនា;
ភណ្ឌិខណ្ឌបរិភណ្ឌំ, វិស តឹសា ច កាលិកា។

ឱសិតេ អកតំ វិប្បំ, ឧទ្ទេ ឆប្បញ្ចវស្សិកំ;
អឌ្ឍយោគេ ច សត្តដ្ឋ, មហល្លេ ទស ទ្វាទស។

សព្ពំ វិហារំ ឯកស្ស, អញ្ញំ វាសេន្តិ សង្ឃិកំ;
និស្សីមំ សព្ពកាលញ្ច, បក្កមិ វិព្ភមន្តិ ច។

កាលញ្ច សាមណេរញ្ច, សិក្ខាបច្ចក្ខអន្តិមំ;
ឧម្មត្តខិត្តចិត្តា ច, វេទនាបត្តិទស្សនា។

អប្បដិកម្មទិដ្ឋិយា, បណ្ឌកា ថេយ្យតិត្ថិយា;
តិរច្ឆានមាតុបិតុ, អរហន្តា ច ទូសកា។

ភេទកា លោហិតុប្បាទា, ឧភតោ ចាបិ ព្យញ្ជនកា;
មា សង្ឃស្ស បរិហាយិ, កម្មំ អញ្ញស្ស ទាតវេ។

វិប្បកតេ ច អញ្ញស្ស, កតេ តស្សេវ បក្កមេ;
វិព្ភមតិ កាលង្កតោ, សាមណេរោ ច ជាយតិ។

បច្ចក្ខាតោ ច សិក្ខាយ, អន្តិមជ្ឈាបន្នកោ យទិ;
សង្ឃោវ សាមិកោ ហោតិ, ឧម្មត្តខិត្តវេទនា។

អទស្សនាប្បដិកម្មេ, ទិដ្ឋិ តស្សេវ ហោតិ តំ;
បណ្ឌកោ ថេយ្យតិត្ថី ច, តិរច្ឆានមាតុបេត្តិកំ។

ឃាតកោ ទូសកោ ចាបិ, ភេទលោហិតព្យញ្ជនា;
បដិជានាតិ យទិ សោ, សង្ឃោវ ហោតិ សាមិកោ។

ហរន្តញ្ញត្រ កុក្កុច្ចំ, ឧន្ទ្រិយតិ ច កម្ពលំ;
ទុស្សញ្ច ចម្មចក្កលី, ចោឡកំ អក្កមន្តិ ច។

អល្លា ឧបាហនានិដ្ឋុ, លិខន្តិ អបស្សេន្តិ ច;
អបស្សេនំ លិខតេវ, ជោតបច្ចត្ថរេន ច។

រាជគហេ ន សក្កោន្តិ, លាមកំ ភត្តុទ្ទេសកំ;
កថំ នុ ខោ បញ្ញាបកំ, ភណ្ឌាគារិកសម្មុតិ។

បដិគ្គាហភាជកោ ចាបិ, យាគុ ច ផលភាជកោ;
ខជ្ជកភាជកោ ចេវ, អប្បមត្តកវិស្សជ្ជេ។

សាដិយគ្គាហាបកោ ចេវ, តថេវ បត្តគ្គាហកោ;
អារាមិកសាមណេរ, បេសកស្ស ច សម្មុតិ។

សព្ពាភិភូ លោកវិទូ, ហិតចិត្តោ វិនាយកោ;
លេណត្ថញ្ច សុខត្ថញ្ច, ឈាយិតុញ្ច វិបស្សិតុន្តិ។

សេនាសនក្ខន្ធកំ និដ្ឋិតំ។

៧. សង្ឃភេទកក្ខន្ធកំ

១. បឋមភាណវារោ

ឆសក្យបព្ពជ្ជាកថា

៣៣០. តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា អនុបិយាយំ វិហរតិ, អនុបិយំ នាម មល្លានំ និគមោ។ តេន ខោ បន សមយេន អភិញ្ញាតា អភិញ្ញាតា សក្យកុមារា ភគវន្តំ បព្ពជិតំ អនុបព្ពជន្តិ។ តេន ខោ បន សមយេន មហានាមោ ច សក្កោ អនុរុទ្ធោ ច សក្កោ ទ្វេភាតិកា ហោន្តិ។ អនុរុទ្ធោ សក្កោ សុខុមាលោ ហោតិ។ តស្ស តយោ បាសាទា ហោន្តិ – ឯកោ ហេមន្តិកោ, ឯកោ គិម្ហិកោ, ឯកោ វស្សិកោ។ សោ វស្សិកេ បាសាទេ ចត្តារោ មាសេ [វស្សិកេ បាសាទេ វស្សិកេ ចត្តារោ មាសេ (សី.)] និប្បុរិសេហិ តូរិយេហិ បរិចារយមានោ [បរិចារិយមានោ (ក.)] ន ហេដ្ឋាបាសាទំ ឱរោហតិ។ អថ ខោ មហានាមស្ស សក្កស្ស ឯតទហោសិ – “ឯតរហិ ខោ អភិញ្ញាតា អភិញ្ញាតា សក្យកុមារា ភគវន្តំ បព្ពជិតំ អនុបព្ពជន្តិ។ អម្ហាកញ្ច បន កុលា នត្ថិ កោចិ អគារស្មា អនគារិយំ បព្ពជិតោ។ យំនូនាហំ វា បព្ពជេយ្យំ, អនុរុទ្ធោ វា”តិ។ អថ ខោ មហានាមោ សក្កោ យេន អនុរុទ្ធោ សក្កោ តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា អនុរុទ្ធំ សក្កំ ឯតទវោច – “ឯតរហិ, តាត អនុរុទ្ធ, អភិញ្ញាតា អភិញ្ញាតា សក្យកុមារា ភគវន្តំ បព្ពជិតំ អនុបព្ពជន្តិ។ អម្ហាកញ្ច បន កុលា នត្ថិ កោចិ អគារស្មា អនគារិយំ បព្ពជិតោ។ តេន ហិ ត្វំ វា បព្ពជ, អហំ វា បព្ពជិស្សាមី”តិ។ “អហំ ខោ សុខុមាលោ, នាហំ សក្កោមិ អគារស្មា អនគារិយំ បព្ពជិតុំ។ ត្វំ បព្ពជាហី”តិ។ “ឯហិ ខោ តេ, តាត អនុរុទ្ធ, ឃរាវាសត្ថំ អនុសាសិស្សាមិ។ បឋមំ ខេត្តំ កសាបេតព្ពំ។ កសាបេត្វា វបាបេតព្ពំ។ វបាបេត្វា ឧទកំ អភិនេតព្ពំ។ ឧទកំ អភិនេត្វា ឧទកំ និន្នេតព្ពំ។ ឧទកំ និន្នេត្វា និទ្ទាបេតព្ពំ។ និទ្ទាបេត្វា [និខ្ខហេតព្ពំ, និខ្ខហេត្វា (សី.)] លវាបេតព្ពំ។ លវាបេត្វា ឧព្ពាហាបេតព្ពំ។ ឧព្ពាហាបេត្វា បុញ្ជំ ការាបេតព្ពំ។ បុញ្ជំ ការាបេត្វា មទ្ទាបេតព្ពំ។ មទ្ទាបេត្វា បលាលានិ ឧទ្ធរាបេតព្ពានិ។ បលាលានិ ឧទ្ធរាបេត្វា ភុសិកា ឧទ្ធរាបេតព្ពា។ ភុសិកំ ឧទ្ធរាបេត្វា ឱបុនាបេតព្ពំ [ឱផុនាបេតព្ពំ (ស្យា. ក.), ឱផុណាបេតព្ពំ (យោជនា)]។ ឱបុនាបេត្វា អតិហរាបេតព្ពំ។ អតិហរាបេត្វា អាយតិម្បិ វស្សំ ឯវមេវ កាតព្ពំ, អាយតិម្បិ វស្សំ ឯវមេវ កាតព្ព”ន្តិ។ “ន កម្មា ខីយន្តិ? ន កម្មានំ អន្តោ បញ្ញាយតិ? កទា កម្មា ខីយិស្សន្តិ? កទា កម្មានំ អន្តោ បញ្ញាយិស្សតិ? កទា មយំ អប្បោស្សុក្កា បញ្ចហិ កាមគុណេហិ សមប្បិតា សមង្គីភូតា បរិចារេស្សាមា”តិ? “ន ហិ, តាត អនុរុទ្ធ, កម្មា ខីយន្តិ។ ន កម្មានំ អន្តោ បញ្ញាយតិ។ អខីណេវ កម្មេ បិតរោ ច បិតាមហា ច កាលង្កតា”តិ។ “តេន ហិ ត្វញ្ញេវ ឃរាវាសត្ថេន ឧបជានាហិ។ អហំ អគារស្មា អនគារិយំ បព្ពជិស្សាមី”តិ។

អថ ខោ អនុរុទ្ធោ សក្កោ យេន មាតា តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា មាតរំ ឯតទវោច – “ឥច្ឆាមហំ, អម្ម, អគារស្មា អនគារិយំ បព្ពជិតុំ។ អនុជានាហិ មំ អគារស្មា អនគារិយំ បព្ពជ្ជាយា”តិ។ ឯវំ វុត្តេ អនុរុទ្ធស្ស សក្កស្ស មាតា អនុរុទ្ធំ សក្កំ ឯតទវោច – “តុម្ហេ ខោ មេ, តាត អនុរុទ្ធ, ទ្វេ បុត្តា បិយា មនាបា អប្បដិកូលា។ មរណេនបិ វោ អកាមកា វិនា ភវិស្សាមិ។ កឹ បនាហំ តុម្ហេ ជីវន្តេ អនុជានិស្សាមិ អគារស្មា អនគារិយំ បព្ពជ្ជាយា”តិ? ទុតិយម្បិ ខោ...បេ.... តតិយម្បិ ខោ អនុរុទ្ធោ សក្កោ មាតរំ ឯតទវោច – “ឥច្ឆាមហំ, អម្ម, អគារស្មា អនគារិយំ បព្ពជិតុំ។ អនុជានាហិ មំ អគារស្មា អនគារិយំ បព្ពជ្ជាយា”តិ [ឥមស្ស អនន្តរំ កេសុចិ បោត្ថកេសុ ឯវម្បិ បាឋោ ទិស្សតិ – “ឯវំ វុត្តេ អនុរុទ្ធស្ស សក្កស្ស មាតា ឯវមាហ ‘សចេ តាត អនុរុទ្ធ ភទ្ទិយោ សក្យរាជា សក្យានំ រជ្ជំ ការេតិ អគារស្មា អនគារិយំ បព្ពជតិ, ឯវំ ត្វម្បិ បព្ពជាហី’”តិ]។ តេន ខោ បន សមយេន ភទ្ទិយោ សក្យរាជា សក្យានំ រជ្ជំ ការេតិ។ សោ ច អនុរុទ្ធស្ស សក្កស្ស សហាយោ ហោតិ។ អថ ខោ អនុរុទ្ធស្ស សក្កស្ស មាតា – ‘អយំ ខោ ភទ្ទិយោ សក្យរាជា សក្យានំ រជ្ជំ ការេតិ; អនុរុទ្ធស្ស សក្កស្ស សហាយោ; សោ ន ឧស្សហតិ អគារស្មា អនគារិយំ បព្ពជិតុ’ន្តិ – អនុរុទ្ធំ សក្កំ ឯតទវោច – “សចេ, តាត អនុរុទ្ធ, ភទ្ទិយោ សក្យរាជា អគារស្មា អនគារិយំ បព្ពជតិ, ឯវំ ត្វម្បិ បព្ពជាហី”តិ។ អថ ខោ អនុរុទ្ធោ សក្កោ យេន ភទ្ទិយោ សក្យរាជា តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា ភទ្ទិយំ សក្យរាជានំ ឯតទវោច – “មម ខោ, សម្ម, បព្ពជ្ជា តវ បដិពទ្ធា”តិ។ “សចេ តេ, សម្ម, បព្ពជ្ជា មម បដិពទ្ធា វា អប្បដិពទ្ធា វា សា ហោតុ, អហំ តយា; យថា សុខំ បព្ពជាហី”តិ។ “ឯហិ, សម្ម, ឧភោ អគារស្មា អនគារិយំ បព្ពជិស្សាមា”តិ។ “នាហំ, សម្ម, សក្កោមិ អគារស្មា អនគារិយំ បព្ពជិតុន្តិ ។ យំ តេ សក្កា អញ្ញំ មយា កាតុំ, ក្យាហំ [ត្យាហំ (សី. ស្យា.)] ករិស្សាមិ។ ត្វំ បព្ពជាហី”តិ។ “មាតា ខោ មំ, សម្ម, ឯវមាហ – ‘សចេ, តាត អនុរុទ្ធ, ភទ្ទិយោ សក្យរាជា អគារស្មា អនគារិយំ បព្ពជតិ, ឯវំ ត្វម្បិ បព្ពជាហី’”តិ។ “ភាសិតា ខោ បន តេ, សម្ម, ឯសា វាចា។ សចេ តេ, សម្ម, បព្ពជ្ជា មម បដិពទ្ធា វា, អប្បដិពទ្ធា វា សា ហោតុ, អហំ តយា; យថា សុខំ បព្ពជាហី”តិ។ “ឯហិ, សម្ម, ឧភោ អគារស្មា អនគារិយំ បព្ពជិស្សាមា”តិ។

តេន ខោ បន សមយេន មនុស្សា សច្ចវាទិនោ ហោន្តិ, សច្ចបដិញ្ញា។ អថ ខោ ភទ្ទិយោ សក្យរាជា អនុរុទ្ធំ សក្កំ ឯតទវោច – “អាគមេហិ, សម្ម, សត្តវស្សានិ។ សត្តន្នំ វស្សានំ អច្චយេន ឧភោ អគារស្មា អនគារិយំ បព្ពជិស្សាមា”តិ។ “អតិចិរំ, សម្ម, សត្តវស្សានិ។ នាហំ សក្កោមិ សត្តវស្សានិ អាគមេតុ”ន្តិ។ “អាគមេហិ, សម្ម, ឆ វស្សានិ...បេ.... បញ្ចវស្សានិ... ចត្តារិ វស្សានិ... តីណិ វស្សានិ... ទ្វេ វស្សានិ... ឯកំ វស្សំ។ ឯកស្ស វស្សស្ស អច្ចយេន ឧភោ អគារស្មា អនគារិយំ បព្ពជិស្សាមា”តិ។ “អតិចិរំ, សម្ម, ឯកវស្សំ។ នាហំ សក្កោមិ ឯកំ វស្សំ អាគមេតុ”ន្តិ។ “អាគមេហិ, សម្ម, សត្តមាសេ។ សត្តន្នំ មាសានំ អច្ចយេន ឧភោបិ អគារស្មា អនគារិយំ បព្ពជិស្សាមា”តិ។ “អតិចិរំ, សម្ម, សត្តមាសា។ នាហំ សក្កោមិ សត្តមាសេ អាគមេតុ”ន្តិ។ “អាគមេហិ, សម្ម, ឆ មាសេ...បេ.... បញ្ច មាសេ... ចត្តារោ មាសេ... តយោ មាសេ... ទ្វេ មាសេ... ឯកំ មាសំ... អឌ្ឍមាសំ។ អឌ្ឍមាសស្ស អច្ចយេន ឧភោបិ អគារស្មា អនគារិយំ បព្ពជិស្សាមា”តិ។ “អតិចិរំ, សម្ម, អឌ្ឍមាសោ។ នាហំ សក្កោមិ អឌ្ឍមាសំ អាគមេតុ”ន្តិ។ “អាគមេហិ, សម្ម, សត្តាហំ យាវាហំ បុត្តេ ច ភាតរោ ច រជ្ជំ និយ្យាទេមី”តិ។ “ន ចិរំ, សម្ម, សត្តាហោ, អាគមេស្សាមី”តិ។

៣៣១. អថ ខោ ភទ្ទិយោ ច សក្យរាជា អនុរុទ្ធោ ច អានន្ទោ ច ភគុ ច កិមិលោ ច ទេវទត្តោ ច, ឧបាលិ កប្បកេន សត្តមា, យថា បុរេ ចតុរង្គិនិយា សេនាយ ឧយ្យានភូមឹ និយ្យន្តិ, ឯវមេវ ចតុរង្គិនិយា សេនាយ និយ្យឹសុ។ តេ ទូរំ គន្ត្វា សេនំ និវត្តាបេត្វា បរវិសយំ ឱក្កមិត្វា អាភរណំ ឱមុញ្ចិត្វា ឧត្តរាសង្គេន ភណ្ឌិកំ ពន្ធិត្វា ឧបាលឹ កប្បកំ ឯតទវោចុំ – “ហន្ទ, ភណេ ឧបាលិ, និវត្តស្សុ; អលំ តេ ឯត្តកំ ជីវិកាយា”តិ។ អថ ខោ ឧបាលិស្ស កប្បកស្ស និវត្តន្តស្ស ឯតទហោសិ – “ចណ្ឌា ខោ សាកិយា; ឥមិនា កុមារា និប្បាតិតាតិ ឃាតាបេយ្យុម្បិ មំ។ ឥមេ ហិ នាម សក្យកុមារា អគារស្មា អនគារិយំ បព្ពជិស្សន្តិ។ កិមង្គ [កិមង្គ (សី.)] បនាហ”ន្តិ។ ភណ្ឌិកំ មុញ្ចិត្វា តំ ភណ្ឌំ រុក្ខេ អាលគ្គេត្វា ‘យោ បស្សតិ, ទិន្នំយេវ ហរតូ’តិ វត្វា យេន តេ សក្យកុមារា តេនុបសង្កមិ។ អទ្ទសាសុំ ខោ តេ សក្យកុមារា ឧបាលឹ កប្បកំ ទូរតោវ អាគច្ឆន្តំ។ ទិស្វាន ឧបាលឹ កប្បកំ ឯតទវោចុំ – “កិស្ស, ភណេ ឧបាលិ, និវត្តេសី”តិ? “ឥធ មេ, អយ្យបុត្តា, និវត្តន្តស្ស ឯតទហោសិ – ‘ចណ្ឌា ខោ សាកិយា; ឥមិនា កុមារា និប្បាតិតាតិ ឃាតាបេយ្យុម្បិ មំ។ ឥមេ ហិ នាម សក្យកុមារា អគារស្មា អនគារិយំ បព្ពជិស្សន្តិ។ កិមង្គ បនាហ’ន្តិ។ សោ ខោ អហំ, អយ្យបុត្តា, ភណ្ឌិកំ មុញ្ចិត្វា តំ ភណ្ឌំ រុក្ខេ អាលគ្គេត្វា ‘យោ បស្សតិ, ទិន្នញ្ញេវ ហរតូ’តិ វត្វា តតោម្ហិ បដិនិវត្តោ”តិ។ “សុដ្ឋុ, ភណេ ឧបាលិ, អកាសិ យម្បិ ន និវត្តោ [យំ និវត្តោ (សី.), យំ បន និវត្តោ (ស្យា.)]។ ចណ្ឌា ខោ សាកិយា; ឥមិនា កុមារា និប្បាតិតាតិ ឃាតាបេយ្យុម្បិ ត”ន្តិ។

អថ ខោ សក្យកុមារា ឧបាលឹ កប្បកំ អាទាយ យេន ភគវា តេនុបសង្កមឹសុ, ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទឹសុ។ ឯកមន្តំ និសិន្នា ខោ តេ សក្យកុមារា ភគវន្តំ ឯតទវោចុំ – “មយំ, ភន្តេ, សាកិយា នាម មានស្សិនោ។ អយំ , ភន្តេ, ឧបាលិ កប្បកោ អម្ហាកំ ទីឃរត្តំ បរិចារកោ។ ឥមំ ភគវា បឋមំ បព្ពាជេតុ។ ឥមស្ស មយំ អភិវាទនបច្ចុដ្ឋានអញ្ជលិកម្មសាមីចិកម្មំ ករិស្សាម។ ឯវំ អម្ហាកំ សាកិយានំ សាកិយមានោ និម្មានាយិស្សតី”តិ [និម្មាទយិស្សតីតិ (សី.), និម្មានិយិស្សតីតិ (ស្យា.)]។

អថ ខោ ភគវា ឧបាលឹ កប្បកំ បឋមំ បព្ពាជេសិ, បច្ឆា តេ សក្យកុមារេ។ អថ ខោ អាយស្មា ភទ្ទិយោ តេនេវ អន្តរវស្សេន តិស្សោ វិជ្ជា សច្ឆាកាសិ។ អាយស្មា អនុរុទ្ធោ ទិព្ពចក្ខុំ ឧប្បាទេសិ។ អាយស្មា អានន្ទោ សោតាបត្តិផលំ សច្ឆាកាសិ។ ទេវទត្តោ បោថុជ្ជនិកំ ឥទ្ធឹ អភិនិប្ផាទេសិ។

៣៣២. តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា ភទ្ទិយោ អរញ្ញគតោបិ រុក្ខមូលគតោបិ សុញ្ញាគារគតោបិ អភិក្ខណំ ឧទានំ ឧទានេសិ – “អហោ សុខំ, អហោ សុខ”ន្តិ។ អថ ខោ សម្ពហុលា ភិក្ខូ យេន ភគវា តេនុបសង្កមឹសុ, ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទឹសុ។ ឯកមន្តំ និសិន្នា ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវន្តំ ឯតទវោចុំ – “អាយស្មា, ភន្តេ, ភទ្ទិយោ អរញ្ញគតោបិ រុក្ខមូលគតោបិ សុញ្ញាគារគតោបិ អភិក្ខណំ ឧទានំ ឧទានេសិ – ‘អហោ សុខំ, អហោ សុខ’ន្តិ។ និស្សំសយំ ខោ, ភន្តេ, អាយស្មា ភទ្ទិយោ អនភិរតោវ ព្រហ្មចរិយំ ចរតិ។ តំយេវ វា បុរិមំ រជ្ជសុខំ សមនុស្សរន្តោ អរញ្ញគតោបិ រុក្ខមូលគតោបិ សុញ្ញាគារគតោបិ អភិក្ខណំ ឧទានំ ឧទានេសិ – ‘អហោ សុខំ, អហោ សុខ’”ន្តិ។

អថ ខោ ភគវា អញ្ញតរំ ភិក្ខុំ អាមន្តេសិ – “ឯហិ ត្វំ, ភិក្ខុ, មម វចនេន ភទ្ទិយំ ភិក្ខុំ អាមន្តេហិ – ‘សត្ថា តំ, អាវុសោ ភទ្ទិយ, អាមន្តេតី’”តិ ។ “ឯវំ ភន្តេ”តិ ខោ សោ ភិក្ខុ ភគវតោ បដិស្សុត្វា យេនាយស្មា ភទ្ទិយោ តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ ភទ្ទិយំ ឯតទវោច – “សត្ថា តំ, អាវុសោ ភទ្ទិយ, អាមន្តេតី”តិ។ “ឯវមាវុសោ”តិ ខោ អាយស្មា ភទ្ទិយោ តស្ស ភិក្ខុនោ បដិស្សុត្វា យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នំ ខោ អាយស្មន្តំ ភទ្ទិយំ ភគវា ឯតទវោច – “សច្ចំ កិរ ត្វំ, ភទ្ទិយ, អរញ្ញគតោបិ រុក្ខមូលគតោបិ សុញ្ញាគារគតោបិ អភិក្ខណំ ឧទានំ ឧទានេសិ – ‘អហោ សុខំ, អហោ

សុខ’”ន្តិ? “ឯវំ ភន្តេ”តិ។ “កឹ បន ត្វំ, ភទ្ទិយ, អត្ថវសំ សម្បស្សមានោ អរញ្ញគតោបិ រុក្ខមូលគតោបិ សុញ្ញាគារគតោបិ អភិក្ខណំ ឧទានំ ឧទានេសិ – ‘អហោ សុខំ អហោ សុខ’”ន្តិ? “បុព្ពេ មេ, ភន្តេ, រញ្ញោ សតោបិ អន្តោបិ អន្តេបុរេ រក្ខា សុសំវិហិតា ហោតិ, ពហិបិ អន្តេបុរេ រក្ខា សុសំវិហិតា ហោតិ, អន្តោបិ នគរេ រក្ខា សុសំវិហិតា ហោតិ, ពហិបិ នគរេ រក្ខា សុសំវិហិតា ហោតិ, អន្តោបិ ជនបទេ រក្ខា សុសំវិហិតា ហោតិ, ពហិបិ ជនបទេ រក្ខា សុសំវិហិតា ហោតិ។ សោ ខោ អហំ, ភន្តេ, ឯវំ រក្ខិតោបិ គោបិតោបិ សន្តោ ភីតោ ឧព្ពិគ្គោ ឧស្សង្កី ឧត្រស្តោ វិហរាមិ។ ឯតរហិ ខោ បន អហំ ឯកោ, ភន្តេ, អរញ្ញគតោបិ រុក្ខមូលគតោបិ សុញ្ញាគារគតោបិ អភីតោ អនុព្ពិគ្គោ អនុស្សង្កី អនុត្រស្តោ អប្បោស្សុក្កោ បន្នលោមោ បរទត្តវុត្តោ មិគភូតេន ចេតសា វិហរាមីតិ។ ឥមំ ខោ អហំ, ភន្តេ, អត្ថវសំ សម្បស្សមានោ អរញ្ញគតោបិ រុក្ខមូលគតោបិ សុញ្ញាគារគតោបិ អភិក្ខណំ ឧទានំ ឧទានេមិ – ‘អហោ សុខំ, អហោ សុខ’”ន្តិ។ អថ ខោ ភគវា ឯតមត្ថំ វិទិត្វា តាយំ វេលាយំ ឥមំ ឧទានំ ឧទានេសិ –

[ឧទា. ២០] “យស្សន្តរតោ ន សន្តិ កោបា, ឥតិ ភវាភវតញ្ច វីតិវត្តោ;
តំ វិគតភយំ សុខឹ អសោកំ, ទេវា នានុភវន្តិ ទស្សនាយា”តិ។

ទេវទត្តវត្ថុ

៣៣៣. អថ ខោ ភគវា អនុបិយាយំ យថាភិរន្តំ វិហរិត្វា យេន កោសម្ពី តេន ចារិកំ បក្កាមិ។ អនុបុព្ពេន ចារិកំ ចរមានោ យេន កោសម្ពី តទវសរិ។ តត្រ សុទំ ភគវា កោសម្ពិយំ វិហរតិ ឃោសិតារាមេ។ អថ ខោ ទេវទត្តស្ស រហោគតស្ស បដិសល្លីនស្ស ឯវំ ចេតសោ បរិវិតក្កោ ឧទបាទិ – “កំ នុ ខោ អហំ បសាទេយ្យំ, យស្មឹ មេ បសន្នេ ពហុលាភសក្ការោ ឧប្បជ្ជេយ្យា”តិ? អថ ខោ ទេវទត្តស្ស ឯតទហោសិ – “អយំ ខោ អជាតសត្តុ កុមារោ តរុណោ ចេវ អាយតឹ ភទ្ទោ ច។ យំនូនាហំ អជាតសត្តុំ កុមារំ បសាទេយ្យំ។ តស្មឹ មេ បសន្នេ ពហុលាភសក្ការោ ឧប្បជ្ជិស្សតី”តិ។

អថ ខោ ទេវទត្តោ សេនាសនំ សំសាមេត្វា បត្តចីវរមាទាយ យេន រាជគហំ តេន បក្កាមិ។ អនុបុព្ពេន យេន រាជគហំ តទវសរិ។ អថ ខោ ទេវទត្តោ សកវណ្ណំ បដិសំហរិត្វា កុមារកវណ្ណំ អភិនិម្មិនិត្វា អហិមេខលិកាយ អជាតសត្តុស្ស កុមារស្ស ឧច្ឆង្គេ [ឧច្ចង្កេ (ស្យា.)] បាតុរហោសិ។ អថ ខោ អជាតសត្តុ កុមារោ ភីតោ អហោសិ, ឧព្ពិគ្គោ ឧស្សង្កី ឧត្រស្តោ។ អថ ខោ ទេវទត្តោ អជាតសត្តុំ កុមារំ ឯតទវោច – “ភាយសិ មំ ត្វំ កុមារា”តិ? “អាម, ភាយាមិ។ កោសិ ត្វ”ន្តិ? “អហំ ទេវទត្តោ”តិ។ “សចេ ខោ ត្វំ, ភន្តេ, អយ្យោ ទេវទត្តោ, ឥង្ឃ សកេនេវ វណ្ណេន បាតុភវស្សូ”តិ។ អថ ខោ ទេវទត្តោ កុមារកវណ្ណំ បដិសំហរិត្វា សង្ឃាដិបត្តចីវរធរោ អជាតសត្តុស្ស កុមារស្ស បុរតោ អដ្ឋាសិ។ អថ ខោ អជាតសត្តុ កុមារោ ទេវទត្តស្ស ឥមិនា ឥទ្ធិបាដិហារិយេន អភិប្បសន្នោ បញ្ចហិ រថសតេហិ សាយំ បាតំ ឧបដ្ឋានំ គច្ឆតិ, បញ្ច ច ថាលិបាកសតានិ ភត្តាភិហារោ អភិហរិយតិ។ អថ ខោ ទេវទត្តស្ស លាភសក្ការសិលោកេន អភិភូតស្ស បរិយាទិន្នចិត្តស្ស ឯវរូបំ ឥច្ឆាគតំ ឧប្បជ្ជិ – “អហំ ភិក្ខុសង្ឃំ បរិហរិស្សាមី”តិ ។ សហ ចិត្តុប្បាទាវ ទេវទត្តោ តស្សា ឥទ្ធិយា បរិហាយិ។

[អ. និ. ៥.១០០] តេន ខោ បន សមយេន កកុធោ នាម កោឡិយបុត្តោ, អាយស្មតោ មហាមោគ្គល្លានស្ស ឧបដ្ឋាកោ, អធុនា កាលង្កតោ អញ្ញតរំ មនោមយំ កាយំ ឧបបន្នោ។ តស្ស ឯវរូបោ អត្តភាវប្បដិលាភោ ហោតិ – សេយ្យថាបិ នាម ទ្វេ វា តីណិ វា មាគធកានិ [មាគធិកានិ (ស្យា.)] គាមក្ខេត្តានិ។ សោ តេន អត្តភាវប្បដិលាភេន នេវ អត្តានំ ន បរំ ព្យាពាធេតិ។ អថ ខោ កកុធោ ទេវបុត្តោ យេនាយស្មា មហាមោគ្គល្លានោ តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ មហាមោគ្គល្លានំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋាសិ។ ឯកមន្តំ ឋិតោ ខោ កកុធោ ទេវបុត្តោ អាយស្មន្តំ មហាមោគ្គល្លានំ ឯតទវោច – “ទេវទត្តស្ស, ភន្តេ, លាភសក្ការសិលោកេន អភិភូតស្ស បរិយាទិន្នចិត្តស្ស [បរិយាទិណ្ណចិត្តស្ស (ក.)] ឯវរូបំ ឥច្ឆាគតំ ឧប្បជ្ជិ – ‘អហំ ភិក្ខុសង្ឃំ បរិហរិស្សាមី’តិ។ សហ ចិត្តុប្បាទាវ ភន្តេ, ទេវទត្តោ តស្សា ឥទ្ធិយា បរិហីនោ”តិ។ ឥទមវោច កកុធោ ទេវបុត្តោ។ ឥទំ វត្វា អាយស្មន្តំ មហាមោគ្គល្លានំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា តត្ថេវ អន្តរធាយិ។

អថ ខោ អាយស្មា មហាមោគ្គល្លានោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ , ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា មហាមោគ្គល្លានោ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “កកុធោ នាម, ភន្តេ, កោឡិយបុត្តោ មម ឧបដ្ឋាកោ អធុនា កាលង្កតោ អញ្ញតរំ មនោមយំ កាយំ ឧបបន្នោ។ តស្ស ឯវរូបោ អត្តភាវប្បដិលាភោ – សេយ្យថាបិ នាម ទ្វេ វា តីណិ វា មាគធកានិ គាមក្ខេត្តានិ។ សោ តេន អត្តភាវប្បដិលាភេន នេវ អត្តានំ ន បរំ ព្យាពាធេតិ។ អថ ខោ, ភន្តេ, កកុធោ ទេវបុត្តោ យេនាហំ តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា មំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋាសិ។ ឯកមន្តំ ឋិតោ ខោ, ភន្តេ, កកុធោ ទេវបុត្តោ មំ ឯតទវោច – ‘ទេវទត្តស្ស,

ភន្តេ, លាភសក្ការសិលោកេន អភិភូតស្ស បរិយាទិន្នចិត្តស្ស ឯវរូបំ ឥច្ឆាគតំ ឧប្បជ្ជិ – អហំ ភិក្ខុសង្ឃំ បរិហរិស្សាមីតិ។ សហ ចិត្តុប្បាទាវ ភន្តេ, ទេវទត្តោ តស្សា ឥទ្ធិយា បរិហីនោ’តិ។ ឥទមវោច, ភន្តេ, កកុធោ ទេវបុត្តោ។ ឥទំ វត្វា មំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា តត្ថេវ អន្តរធាយី”តិ។

“កឹ បន តេ, មោគ្គល្លាន, កកុធោ ទេវបុត្តោ ចេតសា ចេតោ បរិច្ច វិទិតោ? យំ កិញ្ចិ កកុធោ ទេវបុត្តោ ភាសតិ សព្ពំ តំ តថេវ ហោតិ, នោ អញ្ញថា”តិ? “ចេតសា ចេតោ បរិច្ច វិទិតោ ច មេ, ភន្តេ, កកុធោ ទេវបុត្តោ។ យំ កិញ្ចិ កកុធោ ទេវបុត្តោ ភាសតិ សព្ពំ តំ តថេវ ហោតិ, នោ អញ្ញថា”តិ។ “រក្ខស្សេតំ, មោគ្គល្លាន, វាចំ។ រក្ខស្សេតំ, មោគ្គល្លាន, វាចំ។ ឥទានិ សោ មោឃបុរិសោ អត្តនាវ អត្តានំ បាតុករិស្សតិ។

បញ្ចសត្ថុកថា

៣៣៤. [អ. និ. ៥.១០០] “បញ្ចិមេ , មោគ្គល្លាន, សត្ថារោ សន្តោ សំវិជ្ជមានា លោកស្មឹ។ កតមេ បញ្ច? “ឥធ, មោគ្គល្លាន, ឯកច្ចោ សត្ថា អបរិសុទ្ធសីលោ សមានោ ‘បរិសុទ្ធសីលោម្ហី’តិ បដិជានាតិ ‘បរិសុទ្ធំ មេ សីលំ បរិយោទាតំ អសំកិលិដ្ឋ’ន្តិ។ តមេនំ សាវកា ឯវំ ជានន្តិ – ‘អយំ ខោ ភវំ សត្ថា អបរិសុទ្ធសីលោ សមានោ ‘បរិសុទ្ធសីលោម្ហី’តិ បដិជានាតិ ‘បរិសុទ្ធំ មេ សីលំ បរិយោទាតំ អសំកិលិដ្ឋ’ន្តិ ច។ មយញ្ចេវ ខោ បន គិហីនំ អារោចេយ្យាម, នាស្សស្ស មនាបំ។ យំ ខោ បនស្ស អមនាបំ, កថំ នំ មយំ តេន សមុទាចរេយ្យាម? សម្មន្នតិ ខោ បន ចីវរបិណ្ឌបាតសេនាសនគិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារេន – យំ តុមោ ករិស្សតិ, តុមោវ តេន បញ្ញាយិស្សតី’តិ។ ឯវរូបំ ខោ, មោគ្គល្លាន, សត្ថារំ សាវកា សីលតោ រក្ខន្តិ; ឯវរូបោ ច បន សត្ថា សាវកេហិ សីលតោ រក្ខំ បច្ចាសីសតិ [បច្ចាសីសតិ (សី. ស្យា.)]។

“បុន ចបរំ, មោគ្គល្លាន, ឥធេកច្ចោ សត្ថា អបរិសុទ្ធាជីវោ សមានោ ‘បរិសុទ្ធាជីវោម្ហី’តិ បដិជានាតិ ‘បរិសុទ្ធោ មេ អាជីវោ បរិយោទាតោ អសំកិលិដ្ឋោ’តិ ច។ តមេនំ សាវកា ឯវំ ជានន្តិ – ‘អយំ ខោ ភវំ សត្ថា អបរិសុទ្ធាជីវោ សមានោ ‘បរិសុទ្ធាជីវោម្ហី’តិ បដិជានាតិ ‘បរិសុទ្ធោ មេ អាជីវោ បរិយោទាតោ អសំកិលិដ្ឋោ’តិ ច។ មយញ្ចេវ ខោ បន គិហីនំ អារោចេយ្យាម, នាស្សស្ស មនាបំ។ យំ ខោ បនស្ស អមនាបំ, កថំ ន មយំ តេន សមុទាចរេយ្យាម? សម្មន្នតិ ខោ បន ចីវរបិណ្ឌបាតសេនាសនគិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារេន – យំ តុមោ ករិស្សតិ, តុមោវ តេន បញ្ញាយិស្សតី’តិ។ ឯវរូបំ ខោ, មោគ្គល្លាន, សត្ថារំ សាវកា អាជីវតោ រក្ខន្តិ; ឯវរូបោ ច បន សត្ថា សាវកេហិ អាជីវតោ រក្ខំ បច្ចាសីសតិ។

“បុន ចបរំ, មោគ្គល្លាន, ឥធេកច្ចោ សត្ថា អបរិសុទ្ធធម្មទេសនោ សមានោ ‘បរិសុទ្ធធម្មទេសនោម្ហី’តិ បដិជានាតិ ‘បរិសុទ្ធា មេ ធម្មទេសនា បរិយោទាតា អសំកិលិដ្ឋា’តិ ច ។ តមេនំ សាវកា ឯវំ ជានន្តិ – ‘អយំ ខោ ភវំ សត្ថា អបរិសុទ្ធធម្មទេសនោ សមានោ ‘បរិសុទ្ធធម្មទេសនោម្ហី’តិ បដិជានាតិ ‘បរិសុទ្ធា មេ ធម្មទេសនា បរិយោទាតា អសំកិលិដ្ឋា’តិ ច។ មយញ្ចេវ ខោ បន គិហីនំ អារោចេយ្យាម, នាស្សស្ស មនាបំ។ យំ ខោ បនស្ស អមនាបំ, កថំ នំ មយំ តេន សមុទាចរេយ្យាម? សម្មន្នតិ ខោ បន ចីវរបិណ្ឌបាតសេនាសនគិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារេន – យំ តុមោ ករិស្សតិ, តុមោវ តេន បញ្ញាយិស្សតី’តិ។ ឯវរូបំ ខោ, មោគ្គល្លាន, សត្ថារំ សាវកា ធម្មទេសនតោ រក្ខន្តិ; ឯវរូបោ ច បន សត្ថា សាវកេហិ ធម្មទេសនតោ រក្ខំ បច្ចាសីសតិ។

“បុន ចបរំ, មោគ្គល្លាន, ឥធេកច្ចោ សត្ថា អបរិសុទ្ធវេយ្យាករណោ សមានោ ‘បរិសុទ្ធវេយ្យាករណោម្ហី’តិ បដិជានាតិ ‘បរិសុទ្ធំ មេ វេយ្យាករណំ បរិយោទាតំ អសំកិលិដ្ឋ’ន្តិ ច។ តមេនំ សាវកា ឯវំ ជានន្តិ – ‘អយំ ខោ ភវំ សត្ថា អបរិសុទ្ធវេយ្យាករណោ សមានោ ‘បរិសុទ្ធវេយ្យាករណោម្ហី’តិ បដិជានាតិ ‘បរិសុទ្ធំ មេ វេយ្យាករណំ បរិយោទាតំ អសំកិលិដ្ឋ’ន្តិ ច។ មយញ្ចេវ ខោ បន គិហីនំ អារោចេយ្យាម, នាស្សស្ស មនាបំ។ យំ ខោ បនស្ស អមនាបំ, កថំ នំ មយំ តេន សមុទាចរេយ្យាម? សម្មន្នតិ ខោ បន ចីវរបិណ្ឌបាតសេនាសនគិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារេន – យំ តុមោ ករិស្សតិ, តុមោវ តេន បញ្ញាយិស្សតី’តិ។ ឯវរូបំ ខោ, មោគ្គល្លាន, សត្ថារំ សាវកា វេយ្យាករណតោ រក្ខន្តិ; ឯវរូបោ ច បន សត្ថា សាវកេហិ វេយ្យាករណតោ រក្ខំ បច្ចាសីសតិ។

“បុន ចបរំ, មោគ្គល្លាន, ឥធេកច្ចោ សត្ថា អបរិសុទ្ធញាណទស្សនោ សមានោ ‘បរិសុទ្ធញាណទស្សនោម្ហី’តិ បដិជានាតិ ‘បរិសុទ្ធំ មេ ញាណទស្សនំ បរិយោទាតំ អសំកិលិដ្ឋ’ន្តិ ច។ តមេនំ សាវកា ឯវំ ជានន្តិ – ‘អយំ ខោ ភវំ សត្ថា អបរិសុទ្ធញាណទស្សនោ សមានោ ‘បរិសុទ្ធញាណទស្សនោម្ហី’តិ បដិជានាតិ ‘បរិសុទ្ធំ មេ ញាណទស្សនំ បរិយោទាតំ អសំកិលិដ្ឋ’ន្តិ ច។ មយញ្ចេវ ខោ បន គិហីនំ អារោចេយ្យាម, នាស្សស្ស មនាបំ។ យំ ខោ បនស្ស អមនាបំ, កថំ នំ មយំ តេន សមុទាចរេយ្យាម? សម្មន្នតិ ខោ បន ចីវរបិណ្ឌបាតសេនាសនគិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារេន – យំ តុមោ ករិស្សតិ, តុមោវ តេន បញ្ញាយិស្សតី’តិ។ ឯវរូបំ ខោ, មោគ្គល្លាន,

សត្ថារំ សាវកា ញាណទស្សនតោ រក្ខន្តិ; ឯវរូបោ ច បន សត្ថា សាវកេហិ ញាណទស្សនតោ រក្ខំ បច្ចាសីសតីតិ។ ឥមេ ខោ, មោគ្គល្លាន, បញ្ច សត្ថារោ សន្តោ សំវិជ្ជមានា លោកស្មិំ។

“អហំ ខោ បន, មោគ្គល្លាន, បរិសុទ្ធសីលោ សមានោ ‘បរិសុទ្ធសីលោម្ហី’តិ បដិជានាមិ ‘បរិសុទ្ធំ មេ សីលំ បរិយោទាតំ អសំកិលិដ្ឋ’ន្តិ ច។ ន ច មំ សាវកា សីលតោ រក្ខន្តិ; ន ចាហំ សាវកេហិ សីលតោ រក្ខំ បច្ចាសីសាមិ។ បរិសុទ្ធាជីវោ សមានោ…បេ.… បរិសុទ្ធធម្មទេសនោ សមានោ…បេ.… បរិសុទ្ធវេយ្យាករណោ សមានោ…បេ.… បរិសុទ្ធញាណទស្សនោ សមានោ ‘បរិសុទ្ធញាណទស្សនោម្ហី’តិ បដិជានាមិ ‘បរិសុទ្ធំ មេ ញាណទស្សនំ បរិយោទាតំ អសំកិលិដ្ឋ’ន្តិ ច។ ន ច មំ សាវកា ញាណទស្សនតោ រក្ខន្តិ; ន ចាហំ សាវកេហិ ញាណទស្សនតោ រក្ខំ បច្ចាសីសាមី”តិ។

៣៣៥. អថ ខោ ភគវា កោសម្ពិយំ យថាភិរន្តំ វិហរិត្វា យេន រាជគហំ តេន ចារិកំ បក្កាមិ។ អនុបុព្ពេន ចារិកំ ចរមានោ យេន រាជគហំ តទវសរិ។ តត្រ សុទំ ភគវា រាជគហេ វិហរតិ វេឡុវនេ កលន្ទកនិវាបេ។ អថ ខោ សម្ពហុលា ភិក្ខូ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិំសុ, ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិំសុ។ ឯកមន្តំ និសិន្នា ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវន្តំ ឯតទវោចុំ – “ទេវទត្តស្ស, ភន្តេ, អជាតសត្តុ កុមារោ បញ្ចហិ រថសតេហិ សាយំ បាតំ ឧបដ្ឋានំ គច្ឆតិ; បញ្ច ច ថាលិបាកសតានិ ភត្តាភិហារោ អភិហរិយតី”តិ។ “មា, ភិក្ខវេ, ទេវទត្តស្ស លាភសក្ការសិលោកំ បិហយិត្ថ។ យាវកីវញ្ច, ភិក្ខវេ , ទេវទត្តស្ស អជាតសត្តុ កុមារោ បញ្ចហិ រថសតេហិ សាយំ បាតំ ឧបដ្ឋានំ គមិស្សតិ , បញ្ច ច ថាលិបាកសតានិ ភត្តាភិហារោ អភិហរីយិស្សតិ, ហានិយេវ, ភិក្ខវេ, ទេវទត្តស្ស បាដិកង្ខា កុសលេសុ ធម្មេសុ, នោ វុឌ្ឍិ។

“សេយ្យថាបិ , ភិក្ខវេ, ចណ្ឌស្ស កុក្កុរស្ស នាសាយ បិត្តំ ភិន្ទេយ្យុំ, ឯវញ្ហិ សោ, ភិក្ខវេ, កុក្កុរោ ភិយ្យោសោមត្តាយ ចណ្ឌតរោ អស្ស, ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, យាវកីវញ្ច ទេវទត្តស្ស អជាតសត្តុ កុមារោ បញ្ចហិ រថសតេហិ សាយំ បាតំ ឧបដ្ឋានំ គមិស្សតិ, បញ្ច ច ថាលិបាកសតានិ ភត្តាភិហារោ អភិហរីយិស្សតិ, ហានិយេវ, ភិក្ខវេ, ទេវទត្តស្ស បាដិកង្ខា កុសលេសុ ធម្មេសុ, នោ វុឌ្ឍិ។

[សំ. និ. ២.១៨៤; អ. និ. ៤.៦៨] “អត្តវធាយ, ភិក្ខវេ, ទេវទត្តស្ស លាភសក្ការសិលោកោ ឧទបាទិ, បរាភវាយ ទេវទត្តស្ស លាភសក្ការសិលោកោ ឧទបាទិ។

“សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, កទលី អត្តវធាយ ផលំ ទេតិ, បរាភវាយ ផលំ ទេតិ, ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, អត្តវធាយ ទេវទត្តស្ស លាភសក្ការសិលោកោ ឧទបាទិ, បរាភវាយ ទេវទត្តស្ស លាភសក្ការសិលោកោ ឧទបាទិ។

“សេយ្យថាបិ , ភិក្ខវេ, វេឡុ អត្តវធាយ ផលំ ទេតិ, បរាភវាយ ផលំ ទេតិ, ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, អត្តវធាយ ទេវទត្តស្ស លាភសក្ការសិលោកោ ឧទបាទិ, បរាភវាយ ទេវទត្តស្ស លាភសក្ការសិលោកោ ឧទបាទិ។

“សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, នឡោ អត្តវធាយ ផលំ ទេតិ, បរាភវាយ ផលំ ទេតិ, ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, អត្តវធាយ ទេវទត្តស្ស លាភសក្ការសិលោកោ ឧទបាទិ, បរាភវាយ ទេវទត្តស្ស លាភសក្ការសិលោកោ ឧទបាទិ ។

“សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, អស្សតរី អត្តវធាយ គព្ភំ គណ្ហាតិ, បរាភវាយ គព្ភំ គណ្ហាតិ, ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, អត្តវធាយ ទេវទត្តស្ស លាភសក្ការសិលោកោ ឧទបាទិ, បរាភវាយ ទេវទត្តស្ស លាភសក្ការសិលោកោ ឧទបាទី”តិ។

> [សំ. និ. ១.១៨៣, ១.២.១៨៤, នេត្តិ. ៩០] “ផលំ វេ កទលិំ ហន្តិ, ផលំ វេឡុំ ផលំ នឡំ;
> សក្ការោ កាបុរិសំ ហន្តិ, គព្ភោ អស្សតរិំ យថា”តិ។

បឋមភាណវារោ និដ្ឋិតោ។

២. ទុតិយភាណវារោ

បកាសនីយកម្មំ

៣៣៦. តេន ខោ បន សមយេន ភគវា មហតិយា បរិសាយ បរិវុតោ ធម្មំ ទេសេន្តោ និសិន្នោ ហោតិ សរាជិកាយ បរិសាយ។ អថ ខោ ទេវទត្តោ ឧដ្ឋាយាសនា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា យេន ភគវា តេនញ្ជលិំ បណា

មេត្វា ភគវន្តំ ឯតទវោច – “ជិណ្ណោ ទានិ, ភន្តេ, ភគវា វុឌ្ឍោ មហល្លកោ អទ្ធគតោ វយោអនុប្បត្តោ។ អប្បោស្សុក្កោ ទានិ, ភន្តេ, ភគវា ទិដ្ឋធម្មសុខវិហារំ អនុយុត្តោ វិហរតុ, មមំ ភិក្ខុសង្ឃំ និស្សជ្ជតុ។ អហំ ភិក្ខុសង្ឃំ បរិហរិស្សាមី”តិ។ “អលំ, ទេវទត្ត, មា តេ រុច្ចិ ភិក្ខុសង្ឃំ បរិហរិតុ”ន្តិ។ ទុតិយម្បិ ខោ ទេវទត្តោ…បេ…. តតិយម្បិ ខោ ទេវទត្តោ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “ជិណ្ណោ ទានិ, ភន្តេ, ភគវា វុឌ្ឍោ មហល្លកោ អទ្ធគតោ វយោអនុប្បត្តោ។ អប្បោស្សុក្កោ ទានិ, ភន្តេ, ភគវា ទិដ្ឋធម្មសុខវិហារំ អនុយុត្តោ វិហរតុ, មមំ ភិក្ខុសង្ឃំ និស្សជ្ជតុ។ អហំ ភិក្ខុសង្ឃំ បរិហរិស្សាមី”តិ។ “សារិបុត្តមោគ្គល្លានានម្បិ ខោ អហំ, ទេវទត្ត, ភិក្ខុសង្ឃំ ន និស្សជ្ជេយ្យំ , កឹ បន តុយ្ហំ ឆវស្ស ខេឡាសកស្សា”តិ! អថ ខោ ទេវទត្តោ – សរាជិកាយ មំ ភគវា បរិសាយ ខេឡាសកវាទេន អបសាទេតិ, សារិបុត្តមោគ្គល្លានេវ ឧក្កំសតីតិ – កុបិតោ អនត្តមនោ ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា បក្កាមិ។ អយញ្ចរហិ ទេវទត្តស្ស ភគវតិ បឋមោ អាឃាតោ អហោសិ។

អថ ខោ ភគវា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “តេន ហិ, ភិក្ខវេ, សង្ឃោ ទេវទត្តស្ស រាជគហេ បកាសនីយំ កម្មំ ករោតុ – ‘បុព្ពេ ទេវទត្តស្ស អញ្ញា បកតិ អហោសិ, ឥទានិ អញ្ញា បកតិ។ យំ ទេវទត្តោ ករេយ្យ កាយេន វាចាយ, ន តេន ពុទ្ធោ វា ធម្មោ វា សង្ឃោ វា ទដ្ឋព្ពោ, ទេវទត្តោវ តេន ទដ្ឋព្ពោ’តិ។ ឯវញ្ច បន, ភិក្ខវេ, កាតព្ពំ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្ពោ –

៣៣៧. “សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ សង្ឃោ ទេវទត្តស្ស រាជគហេ បកាសនីយំ កម្មំ ករេយ្យ – ‘បុព្ពេ ទេវទត្តស្ស អញ្ញា បកតិ អហោសិ, ឥទានិ អញ្ញា បកតិ។ យំ ទេវទត្តោ ករេយ្យ កាយេន វាចាយ, ន តេន ពុទ្ធោ វា ធម្មោ វា សង្ឃោ វា ទដ្ឋព្ពោ, ទេវទត្តោវ តេន ទដ្ឋព្ពោ’តិ។ ឯសា ញត្តិ។

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ សង្ឃោ ទេវទត្តស្ស រាជគហេ បកាសនីយំ កម្មំ ករោតិ – ‘បុព្ពេ ទេវទត្តស្ស អញ្ញា បកតិ អហោសិ, ឥទានិ អញ្ញា បកតិ។ យំ ទេវទត្តោ ករេយ្យ កាយេន វាចាយ, ន តេន ពុទ្ធោ វា ធម្មោ វា សង្ឃោ វា ទដ្ឋព្ពោ, ទេវទត្តោវ តេន ទដ្ឋព្ពោ’តិ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ទេវទត្តស្ស រាជគហេ បកាសនីយំ កម្មស្ស ករណំ – ‘បុព្ពេ ទេវទត្តស្ស អញ្ញា បកតិ អហោសិ, ឥទានិ អញ្ញា បកតិ, យំ ទេវទត្តោ ករេយ្យ កាយេន វាចាយ, ន តេន ពុទ្ធោ វា ធម្មោ វា សង្ឃោ វា ទដ្ឋព្ពោ, ទេវទត្តោវ តេន ទដ្ឋព្ពោ’តិ – សោ តុណ្ហស្ស; យស្ស នក្ខមតិ, សោ ភាសេយ្យ។

“កតំ សង្ឃេន ទេវទត្តស្ស រាជគហេ បកាសនីយំ កម្មំ – ‘បុព្ពេ ទេវទត្តស្ស អញ្ញា បកតិ អហោសិ, ឥទានិ អញ្ញា បកតិ។ យំ ទេវទត្តោ ករេយ្យ កាយេន វាចាយ, ន តេន ពុទ្ធោ វា ធម្មោ វា សង្ឃោ វា ទដ្ឋព្ពោ, ទេវទត្តោវ តេន ទដ្ឋព្ពោ’តិ។ ខមតិ សង្ឃស្ស, តស្មា តុណ្ហី, ឯវមេតំ ធារយាមី”តិ។

៣៣៨. អថ ខោ ភគវា អាយស្មន្តំ សារិបុត្តំ អាមន្តេសិ – “តេន ហិ ត្វំ, សារិបុត្ត, ទេវទត្តំ រាជគហេ បកាសេហី”តិ។ “បុព្ពេ មយា, ភន្តេ, ទេវទត្តស្ស រាជគហេ វណ្ណោ ភាសិតោ – ‘មហិទ្ធិកោ គោធិបុត្តោ, មហានុភាវោ គោធិបុត្តោ’តិ។ កថាហំ, ភន្តេ, ទេវទត្តំ រាជគហេ បកាសេមី”តិ? “ននុ តយា, សារិបុត្ត, ភូតោយេវ ទេវទត្តស្ស រាជគហេ វណ្ណោ ភាសិតោ – ‘មហិទ្ធិកោ គោធិបុត្តោ, មហានុភាវោ គោធិបុត្តោ’” តិ? “ឯវំ ភន្តេ”តិ។ “ឯវមេវ ខោ ត្វំ, សារិបុត្ត, ភូតំយេវ ទេវទត្តំ រាជគហេ បកាសេហី”តិ។ “ឯវំ ភន្តេ”តិ ខោ អាយស្មា សារិបុត្តោ ភគវតោ បច្ចស្សោសិ។

អថ ខោ ភគវា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “តេន ហិ, ភិក្ខវេ, សង្ឃោ សារិបុត្តំ សម្មន្នតុ ទេវទត្តំ រាជគហេ បកាសេតុំ – ‘បុព្ពេ ទេវទត្តស្ស អញ្ញា បកតិ អហោសិ, ឥទានិ អញ្ញា បកតិ។ យំ ទេវទត្តោ ករេយ្យ កាយេន វាចាយ, ន តេន ពុទ្ធោ វា ធម្មោ វា សង្ឃោ វា ទដ្ឋព្ពោ, ទេវទត្តោវ តេន ទដ្ឋព្ពោ’តិ។ ឯវញ្ច បន, ភិក្ខវេ, សម្មន្និតព្ពោ។ បឋមំ សារិបុត្តោ យាចិតព្ពោ។ យាចិត្វា ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្ពោ –

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, សង្ឃោ អាយស្មន្តំ សារិបុត្តំ សម្មន្នេយ្យ ទេវទត្តំ រាជគហេ បកាសេតុំ – ‘បុព្ពេ ទេវទត្តស្ស អញ្ញា បកតិ អហោសិ, ឥទានិ អញ្ញា បកតិ។ យំ ទេវទត្តោ ករេយ្យ កាយេន វាចាយ, ន តេន ពុទ្ធោ វា ធម្មោ វា សង្ឃោ វា ទដ្ឋព្ពោ, ទេវទត្តោវ តេន ទដ្ឋព្ពោ’តិ។ ឯសា ញត្តិ។

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ សង្ឃោ អាយស្មន្តំ សារិបុត្តំ សម្មន្នតិ ទេវទត្តំ រាជគហេ បកាសេតុំ – ‘បុព្ពេ ទេវទត្តស្ស អញ្ញា បកតិ អហោសិ, ឥទានិ អញ្ញា បកតិ, យំ ទេវទត្តោ ករេយ្យ កាយេន វាចាយ, ន តេន ពុទ្ធោ វា ធម្មោ វា សង្ឃោ វា ទដ្ឋព្ពោ, ទេវទត្តោវ តេន ទដ្ឋព្ពោ’តិ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ, អាយស្មតោ សារិបុត្តស្ស សម្មុតិ ទេវទត្តំ រាជគហេ បកាសេតុំ – ‘បុព្ពេ ទេវទត្តស្ស អញ្ញា បកតិ អហោសិ, ឥទានិ អញ្ញា បកតិ, យំ

ទេវទត្តោ ករេយ្យ កាយេន វាចាយ, ន តេន ពុទ្ធោ វា ធម្មោ វា សង្ឃោ វា ទដ្ឋព្ពោ, ទេវទត្តោវ តេន ទដ្ឋព្ពោ’តិ – សោ តុណ្ហស្ស; យស្ស នក្ខមតិ, សោ ភាសេយ្យ។

“សម្មតោ សង្ឃេន អាយស្មា សារិបុត្តោ ទេវទត្តំ រាជគហេ បកាសេតុំ – ‘បុព្ពេ ទេវទត្តស្ស អញ្ញា បកតិ អហោសិ, ឥទានិ អញ្ញា បកតិ។ យំ ទេវទត្តោ ករេយ្យ កាយេន វាចាយ, ន តេន ពុទ្ធោ វា ធម្មោ វា សង្ឃោ វា ទដ្ឋព្ពោ, ទេវទត្តោវ តេន ទដ្ឋព្ពោ’តិ។ ខមតិ សង្ឃស្ស, តស្មា តុណ្ហី, ឯវមេតំ ធារយាមី”តិ។

សម្មតោ ច អាយស្មា សារិបុត្តោ សម្ពហុលេហិ ភិក្ខូហិ សទ្ធិំ រាជគហំ បវិសិត្វា ទេវទត្តំ រាជគហេ បកាសេសិ – “បុព្ពេ ទេវទត្តស្ស អញ្ញា បកតិ អហោសិ, ឥទានិ អញ្ញា បកតិ។ យំ ទេវទត្តោ ករេយ្យ កាយេន វាចាយ, ន តេន ពុទ្ធោ វា ធម្មោ វា សង្ឃោ វា ទដ្ឋព្ពោ, ទេវទត្តោវ តេន ទដ្ឋព្ពោ”តិ។ តត្ថ យេ តេ មនុស្សា អស្សទ្ធា អប្បសន្នា ទុព្ពុទ្ធិនោ, តេ ឯវមាហំសុ – “ឧសូយកា ឥមេ សមណា សក្យបុត្តិយា ទេវទត្តស្ស លាភសក្ការំ ឧសូយន្តី”តិ។ យេ បន តេ មនុស្សា សទ្ធា បសន្នា បណ្ឌិតា ព្យត្តា ពុទ្ធិមន្តោ, តេ ឯវមាហំសុ – “ន ខោ ឥទំ ឱរកំ ភវិស្សតិ យថា ភគវា ទេវទត្តំ រាជគហេ បកាសាបេតី”តិ។

អជាតសត្តុកុមារវត្ថុ

៣៣៩. អថ ខោ ទេវទត្តោ យេន អជាតសត្តុ កុមារោ តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា អជាតសត្តុំ កុមារំ ឯតទវោច – “បុព្ពេ ខោ, កុមារ, មនុស្សា ទីឃាយុកា, ឯតរហិ អប្បាយុកា។ ឋានំ ខោ បនេតំ វិជ្ជតិ យំ ត្វំ កុមារោវ សមានោ កាលំ ករេយ្យាសិ។ តេន ហិ ត្វំ, កុមារ, បិតរំ ហន្ត្វា រាជា ហោហិ។ អហំ ភគវន្តំ ហន្ត្វា ពុទ្ធោ ភវិស្សាមី”តិ។

អថ ខោ អជាតសត្តុ កុមារោ – អយ្យោ ខោ ទេវទត្តោ មហិទ្ធិកោ មហានុភាវោ, ជានេយ្យាសិ អយ្យោ ទេវទត្តោតិ – ឩរុយា បោត្ថនិកំ ពន្ធិត្វា ទិវា ទិវស្ស [ទិវា ទិវសស្ស (ក.)] ភីតោ ឧព្ពិគ្គោ ឧស្សង្កី ឧត្រស្តោ សហសា អន្តេបុរំ បាវិសិ។ អទ្ទសាសុំ ខោ អន្តេបុរេ ឧបចារកា មហាមត្តា អជាតសត្តុំ កុមារំ ទិវា ទិវស្ស ភីតំ ឧព្ពិគ្គំ ឧស្សង្កិំ ឧត្រស្តំ សហសា អន្តេបុរំ បវិសន្តំ; ទិស្វាន អគ្គហេសុំ។ តេ វិចិនន្តា ឩរុយា បោត្ថនិកំ ពទ្ធំ [ពន្ធំ (ក.)] ទិស្វាន អជាតសត្តុំ កុមារំ ឯតទវោចុំ – “កិំ ត្វំ, កុមារ, កត្តុកាមោសី”តិ? “បិតរម្ហិ ហន្តុកាមោ”តិ។ “កេនាសិ ឧស្សាហិតោ”តិ? “អយ្យេន ទេវទត្តេនា”តិ។ ឯកច្ចេ មហាមត្តា ឯវំ មតិំ អកំសុ – “កុមារោ ច ហន្តព្ពោ, ទេវទត្តោ ច, សព្ពេ ច ភិក្ខូ ហន្តព្ពា”តិ។ ឯកច្ចេ មហាមត្តា ឯវំ មតិំ អកំសុ – “ន ភិក្ខូ ហន្តព្ពា។ ន ភិក្ខូ កិញ្ចិ អបរជ្ឈន្តិ។ កុមារោ ច ហន្តព្ពោ, ទេវទត្តោ ចា”តិ។ ឯកច្ចេ មហាមត្តា ឯវំ មតិំ អកំសុ – “ន កុមារោ ច ហន្តព្ពោ, ន ទេវទត្តោ។ ន ភិក្ខូ ហន្តព្ពា។ រញ្ញោ អារោចេតព្ពំ។ យថា រាជា វក្ខតិ តថា ករិស្សាមា”តិ។

អថ ខោ តេ មហាមត្តា អជាតសត្តុំ កុមារំ អាទាយ យេន រាជា មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ តេនុបសង្កមិំសុ , ឧបសង្កមិត្វា រញ្ញោ មាគធស្ស សេនិយស្ស ពិម្ពិសារស្ស ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ “កថំ, ភណេ, មហាមត្តេហិ មតិ កតា”តិ? “ឯកច្ចេ, ទេវ, មហាមត្តា ឯវំ មតិំ អកំសុ – ‘កុមារោ ច ហន្តព្ពោ, ទេវទត្តោ ច, សព្ពេ ច ភិក្ខូ ហន្តព្ពា’តិ។ ឯកច្ចេ មហាមត្តា ឯវំ មតិំ អកំសុ – ‘ន ភិក្ខូ ហន្តព្ពា។ ន ភិក្ខូ កិញ្ចិ អបរជ្ឈន្តិ។ កុមារោ ច ហន្តព្ពោ, ទេវទត្តោ ចា’តិ។ ឯកច្ចេ មហាមត្តា ឯវំ មតិំ អកំសុ – ‘ន កុមារោ ច ហន្តព្ពោ, ន ទេវទត្តោ។ ន ភិក្ខូ ហន្តព្ពា។ រញ្ញោ អារោចេតព្ពំ។ យថា រាជា វក្ខតិ តថា ករិស្សាមា’”តិ។ “កិំ, ភណេ, ករិស្សតិ ពុទ្ធោ វា ធម្មោ វា សង្ឃោ វា? ននុ ភគវតា បដិកច្ចេវ ទេវទត្តោ រាជគហេ បកាសាបិតោ – ‘បុព្ពេ ទេវទត្តស្ស អញ្ញា បកតិ អហោសិ, ឥទានិ អញ្ញា បកតិ។ យំ ទេវទត្តោ ករេយ្យ កាយេន វាចាយ, ន តេន ពុទ្ធោ វា ធម្មោ វា សង្ឃោ វា ទដ្ឋព្ពោ, ទេវទត្តោវ តេន ទដ្ឋព្ពោ’”តិ? តត្ថ យេ តេ មហាមត្តា ឯវំ មតិំ អកំសុ – ‘កុមារោ ច ហន្តព្ពោ ទេវទត្តោ ច; សព្ពេ ច ភិក្ខូ ហន្តព្ពា’តិ; តេ អដ្ឋានេ អកាសិ។ យេ តេ មហាមត្តា ឯវំ មតិំ អកំសុ – ‘ន ភិក្ខូ ហន្តព្ពា; ន ភិក្ខូ កិញ្ចិ អបរជ្ឈន្តិ; កុមារោ ច ហន្តព្ពោ ទេវទត្តោ ចា’តិ; តេ នីចេ ឋានេ ឋបេសិ។ យេ តេ មហាមត្តា ឯវំ មតិំ អកំសុ – ‘ន កុមារោ ច ហន្តព្ពោ, ន ទេវទត្តោ; ន ភិក្ខូ ហន្តព្ពា; រញ្ញោ អារោចេតព្ពំ; យថា រាជា វក្ខតិ តថា ករិស្សាមា’តិ; តេ ឧច្ចេ ឋានេ ឋបេសិ។ អថ ខោ រាជា មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ អជាតសត្តុំ កុមារំ ឯតទវោច – “កិស្ស មំ ត្វំ, កុមារ, ហន្តុកាមោសី”តិ? “រជ្ជេនាម្ហិ, ទេវ, អត្ថិកោ”តិ។ “សចេ ខោ ត្វំ, កុមារ, រជ្ជេន អត្ថិកោ, ឯតំ តេ រជ្ជ”ន្តិ អជាតសត្តុស្ស កុមារស្ស រជ្ជំ និយ្យាទេសិ។

អភិមារបេសនំ

៣៤០. អថ ខោ ទេវទត្តោ យេន អជាតសត្តុ កុមារោ តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា អជាតសត្តុំ កុមារំ ឯតទវោច – “បុរិសេ, មហារាជ, អាណាបេហិ, យេ សមណំ គោតមំ ជីវិតា វោរោបេស្សន្តី”តិ។ អថ ខោ អជាតសត្តុ កុមារោ មនុស្សេ អាណាបេសិ – “យថា, ភណេ, អយ្យោ ទេវទត្តោ អាហ តថា ករោថា”តិ។ អថ ខោ ទេវទត្តោ ឯកំ បុរិសំ អាណាបេសិ – “គច្ឆាវុសោ, អមុកស្មិំ ឱកាសេ សមណោ គោតមោ វិហរតិ។ តំ ជីវិតា វោរោបេត្វា ឥមិនា មគ្គេន អាគច្ឆា”តិ។ តស្មិំ មគ្គេ ទ្វេ បុរិសេ ឋបេសិ – “យោ ឥមិនា មគ្គេន ឯកោ បុរិសោ អាគច្ឆតិ, តំ ជីវិតា វោរោបេត្វា ឥមិនា មគ្គេន អាគច្ឆថា”តិ។ តស្មិំ មគ្គេ ចត្តារោ បុរិសេ ឋបេសិ – “យេ ឥមិនា មគ្គេន ទ្វេ បុរិសា អាគច្ឆន្តិ, តេ ជីវិតា វោរោបេត្វា ឥមិនា មគ្គេន អាគច្ឆថា”តិ។ តស្មិំ មគ្គេ អដ្ឋ បុរិសេ ឋបេសិ – “យេ ឥមិនា មគ្គេន ចត្តារោ បុរិសា អាគច្ឆន្តិ, តេ ជីវិតា វោរោបេត្វា ឥមិនា មគ្គេន អាគច្ឆថា”តិ។ តស្មិំ មគ្គេ សោឡស បុរិសេ ឋបេសិ – “យេ ឥមិនា មគ្គេន អដ្ឋ បុរិសា អាគច្ឆន្តិ, តេ ជីវិតា វោរោបេត្វា អាគច្ឆថា”តិ។

អថ ខោ សោ ឯកោ បុរិសោ អសិចម្មំ គហេត្វា ធនុកលាបំ សន្នយ្ហិត្វា យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា ភគវតោ អវិទូរេ ភីតោ ឧព្ពិគ្គោ ឧស្សង្កី ឧត្រស្តោ បត្ថទ្ធេន កាយេន អដ្ឋាសិ។ អទ្ទសា ខោ ភគវា តំ បុរិសំ ភីតំ ឧព្ពិគ្គំ ឧស្សង្កឹ ឧត្រស្តំ បត្ថទ្ធេន កាយេន ឋិតំ។ ទិស្វាន តំ បុរិសំ ឯតទវោច – “ឯហាវុសោ, មា ភាយី”តិ។ អថ ខោ សោ បុរិសោ អសិចម្មំ ឯកមន្តំ ករិត្វា ធនុកលាបំ និក្ខិបិត្វា យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា ភគវតោ បាទេសុ សិរសា និបតិត្វា ភគវន្តំ ឯតទវោច – “អច្ចយោ មំ, ភន្តេ, អច្ចគមា យថាពាលំ យថាមូឡ្ហំ យថាអកុសលំ, យោហំ ទុដ្ឋចិត្តោ វធកចិត្តោ ឥធូបសង្កន្តោ។ តស្ស មេ, ភន្តេ, ភគវា អច្ចយំ អច្ចយតោ បដិគ្គណ្ហាតុ អាយតិំ សំវរាយា”តិ។ “តគ្ឃ ត្វំ, អាវុសោ, អច្ចយោ អច្ចគមា យថាពាលំ យថាមូឡ្ហំ យថាអកុសលំ, យំ ត្វំ ទុដ្ឋចិត្តោ វធកចិត្តោ ឥធូបសង្កន្តោ។ យតោ ច ខោ ត្វំ, អាវុសោ , អច្ចយំ អច្ចយតោ ទិស្វា យថាធម្មំ បដិករោសិ, តំ តេ មយំ បដិគ្គណ្ហាម។ វុឌ្ឍិ ហេសា, អាវុសោ, អរិយស្ស វិនយេ – យោ អច្ចយំ អច្ចយតោ ទិស្វា យថាធម្មំ បដិករោតិ, អាយតិំ សំវរំ អាបជ្ជតី”តិ។

អថ ខោ ភគវា តស្ស បុរិសស្ស អនុបុព្ពិំ កថំ កថេសិ, សេយ្យថិទំ – ទានកថំ សីលកថំ សគ្គកថំ, កាមានំ អាទីនវំ ឱការំ សំកិលេសំ, នេក្ខម្មេ អានិសំសំ បកាសេសិ។ យទា តំ ភគវា អញ្ញាសិ កល្លចិត្តំ, មុទុចិត្តំ, វិនីវរណចិត្តំ, ឧទគ្គចិត្តំ, បសន្នចិត្តំ, អថ យា ពុទ្ធានំ សាមុក្កំសិកា ធម្មទេសនា តំ បកាសេសិ – ទុក្ខំ, សមុទយំ, និរោធំ, មគ្គំ។ សេយ្យថាបិ នាម សុទ្ធំ វត្ថំ អបគតកាឡកំ សម្មទេវ រជនំ បដិគ្គហេយ្យ, ឯវមេវ តស្ស បុរិសស្ស តស្មិំយេវ អាសនេ វិរជំ វីតមលំ ធម្មចក្ខុំ ឧទបាទិ – យំ កិញ្ចិ សមុទយធម្មំ, សព្ពំ តំ និរោធធម្មន្តិ។ អថ ខោ សោ បុរិសោ ទិដ្ឋធម្មោ បត្តធម្មោ វិទិតធម្មោ បរិយោគាឡ្ហធម្មោ តិណ្ណវិចិកិច្ឆោ វិគតកថំកថោ វេសារជ្ជប្បត្តោ អបរប្បច្ចយោ សត្ថុសាសនេ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “អភិក្កន្តំ, ភន្តេ, អភិក្កន្តំ, ភន្តេ។ សេយ្យថាបិ, ភន្តេ, និក្កុជ្ជិតំ វា ឧក្កុជ្ជេយ្យ, បដិច្ឆន្នំ វា វិវរេយ្យ, មូឡ្ហស្ស វា មគ្គំ អាចិក្ខេយ្យ, អន្ធការេ វា តេលបជ្ជោតំ ធារេយ្យ – ចក្ខុមន្តោ រូបានិ ទក្ខន្តីតិ – ឯវមេវំ ភគវតា អនេកបរិយាយេន ធម្មោ បកាសិតោ។ ឯសាហំ, ភន្តេ, ភគវន្តំ សរណំ គច្ឆាមិ, ធម្មញ្ច, ភិក្ខុសង្ឃញ្ច។ ឧបាសកំ មំ ភគវា ធារេតុ អជ្ជតគ្គេ បាណុបេតំ សរណំ គត”ន្តិ។ អថ ខោ ភគវា តំ បុរិសំ ឯតទវោច – “មា ខោ ត្វំ, អាវុសោ, ឥមិនា មគ្គេន គច្ឆ, ឥមិនា មគ្គេន គច្ឆាហី”តិ អញ្ញេន មគ្គេន ឧយ្យោជេសិ។

អថ ខោ តេ ទ្វេ បុរិសា – កឹ នុ ខោ សោ ឯកោ បុរិសោ ចិរេន អាគច្ឆតីតិ – បដិបថំ គច្ឆន្តា អទ្ទសំសុ ភគវន្តំ អញ្ញតរស្មិំ រុក្ខមូលេ និសិន្នំ។ ទិស្វាន យេន ភគវា តេនុបសង្កមឹសុ, ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទឹសុ។ តេសំ ភគវា អនុបុព្ពិំ កថំ កថេសិ…បេ… អបរប្បច្ចយា សត្ថុសាសនេ ភគវន្តំ ឯតទវោចុំ – “អភិក្កន្តំ, ភន្តេ…បេ… ឧបាសកេ នោ ភគវា ធារេតុ អជ្ជតគ្គេ បាណុបេតំ សរណំ គតេ”តិ។ អថ ខោ ភគវា តេ បុរិសេ ឯតទវោច – “មា ខោ តុម្ហេ, អាវុសោ, ឥមិនា មគ្គេន គច្ឆិត្ថ, ឥមិនា មគ្គេន គច្ឆថា”តិ អញ្ញេន មគ្គេន ឧយ្យោជេសិ។

អថ ខោ តេ ចត្តារោ បុរិសា…បេ… អថ ខោ តេ អដ្ឋ បុរិសា…បេ… អថ ខោ តេ សោឡស បុរិសា – កឹ នុ ខោ តេ អដ្ឋ បុរិសា ចិរេន អាគច្ឆន្តីតិ – បដិបថំ គច្ឆន្តា អទ្ទសាសុំ ភគវន្តំ អញ្ញតរស្មិំ រុក្ខមូលេ និសិន្នំ។ ទិស្វាន យេន ភគវា តេនុបសង្កមឹសុ, ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទឹសុ។ តេសំ ភគវា អនុបុព្ពិំ កថំ កថេសិ, សេយ្យថិទំ – ទានកថំ…បេ… អបរប្បច្ចយា សត្ថុសាសនេ ភគវន្តំ ឯតទវោចុំ – “អភិក្កន្តំ, ភន្តេ…បេ… ឧបាសកេ នោ ភគវា ធារេតុ អជ្ជតគ្គេ បាណុបេតំ សរណំ គតេ”តិ។ អថ ខោ ភគវា តេ បុរិសេ ឯតទវោច – “មា ខោ តុម្ហេ, អាវុសោ, ឥមិនា មគ្គេន គច្ឆិត្ថ, ឥមិនា មគ្គេន គច្ឆថា”តិ អញ្ញេន មគ្គេន ឧយ្យោជេសិ។

អថ ខោ សោ ឯកោ បុរិសោ យេន ទេវទត្តោ តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា ទេវទត្តំ ឯតទវោច – “នាហំ, ភន្តេ, សក្កោមិ តំ ភគវន្តំ ជីវិតា វោរោបេតុំ; មហិទ្ធិកោ សោ ភគវា, មហានុភាវោ”តិ។ “អលំ, អាវុសោ; មា ត្វំ សមណំ គោតមំ ជីវិតា វោរោបេសិ។ អហមេវ សមណំ គោតមំ ជីវិតា វោរោបេស្សាមី”តិ។

លោហិតុប្បាទកកម្មំ

៣៤១. តេន ខោ បន សមយេន ភគវា គិជ្ឈកូដស្ស បព្ពតស្ស ឆាយាយំ ចង្កមតិ។ អថ ខោ ទេវទត្តោ គិជ្ឈកូដំ បព្ពតំ អារុហិត្វា មហតី សិលំ បវិជ្ឈិ – ឥមាយ សមណំ គោតមំ ជីវិតា វោរោបេស្សាមីតិ។ ទ្វេ បព្ពតកូដា សមាគន្ត្វា តំ សិលំ សម្បដិច្ឆិំសុ។ តតោ បបតិកា ឧប្បតិត្វា ភគវតោ បាទេ រុហិរំ ឧប្បាទេសិ។ អថ ខោ ភគវា ឧទ្ធំ ឧល្លោកេត្វា ទេវទត្តំ ឯតទវោច – “ពហុំ តយា, មោឃបុរិស, អបុញ្ញំ បសុតំ, យំ ត្វំ ទុដ្ឋចិត្តោ វធកចិត្តោ តថាគតស្ស រុហិរំ ឧប្បាទេសី”តិ។ អថ ខោ ភគវា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “ឥទំ, ភិក្ខវេ, ទេវទត្តេន បឋមំ អានន្តរិយំ កម្មំ ឧបចិតំ, យំ ទុដ្ឋចិត្តេន វធកចិត្តេន តថាគតស្ស រុហិរំ ឧប្បាទិត”ន្តិ។

អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខូ – “ទេវទត្តេន កិរ ភគវតោ វធោ បយុត្តោ”តិ។ តេ ច ភិក្ខូ ភគវតោ វិហារស្ស បរិតោ បរិតោ ចង្កមន្តិ ឧច្ចាសទ្ទា មហាសទ្ទា សជ្ឈាយំ ករោន្តា, ភគវតោ រក្ខាវរណគុត្តិយា។ អស្សោសិ ខោ ភគវា ឧច្ចាសទ្ទំ មហាសទ្ទំ សជ្ឈាយសទ្ទំ។ សុត្វាន អាយស្មន្តំ អានន្ទំ អាមន្តេសិ – “កឹ នុ ខោ សោ, អានន្ទ, ឧច្ចាសទ្ទោ មហាសទ្ទោ សជ្ឈាយសទ្ទោ”តិ? “អស្សោសុំ ខោ, ភន្តេ, ភិក្ខូ – ‘ទេវទត្តេន កិរ ភគវតោ វធោ បយុត្តោ’តិ។ តេ ច [តេធ (សី.)], ភន្តេ, ភិក្ខូ ភគវតោ វិហារស្ស បរិតោ បរិតោ ចង្កមន្តិ ឧច្ចាសទ្ទា មហាសទ្ទា សជ្ឈាយំ ករោន្តា, ភគវតោ រក្ខាវរណគុត្តិយា។ សោ ឯសោ, ភគវា, ឧច្ចាសទ្ទោ មហាសទ្ទោ សជ្ឈាយសទ្ទោ”តិ។ “តេន ហានន្ទ, មម វចនេន តេ ភិក្ខូ អាមន្តេហិ – សត្ថា អាយស្មន្តេ អាមន្តេតី”តិ។ “ឯវំ ភន្តេ”តិ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ ភគវតោ បដិស្សុត្វា យេន តេ ភិក្ខូ តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា តេ ភិក្ខូ ឯតទវោច – “សត្ថា អាយស្មន្តេ អាមន្តេតី”តិ។ “ឯវមាវុសោ”តិ ខោ តេ ភិក្ខូ អាយស្មតោ អានន្ទស្ស បដិស្សុត្វា យេន ភគវា តេនុបសង្កមឹសុ, ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទឹសុ។ ឯកមន្តំ និសិន្នេ ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវា ឯតទវោច –

“អដ្ឋានមេតំ , ភិក្ខវេ, អនវកាសោ, យំ បរូបក្កមេន តថាគតំ ជីវិតា វោរោបេយ្យ។ អនុបក្កមេន, ភិក្ខវេ, តថាគតា បរិនិព្ពាយន្តិ។

[ចូឡវ. ៣៣៤; អ. និ. ៥.១០០] “បញ្ចិមេ, ភិក្ខវេ, សត្ថារោ សន្តោ សំវិជ្ជមានា លោកស្មឹ។ កតមេ បញ្ច? “ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ សត្ថា អបរិសុទ្ធសីលោ សមានោ ‘បរិសុទ្ធសីលោម្ហី’តិ បដិជានាតិ ‘បរិសុទ្ធំ មេ សីលំ បរិយោទាតំ អសំកិលិដ្ឋ’ន្តិ ច។ តមេនំ សាវកា ឯវំ ជានន្តិ – ‘អយំ ខោ ភវំ សត្ថា អបរិសុទ្ធសីលោ សមានោ ‘បរិសុទ្ធសីលោម្ហី’តិ បដិជានាតិ ‘បរិសុទ្ធំ មេ សីលំ បរិយោទាតំ អសំកិលិដ្ឋ’ន្តិ ច។ មយញ្ចេវ ខោ បន គិហីនំ អារោចេយ្យាម, នាស្សស្ស មនាបំ។ យំ ខោ បនស្ស អមនាបំ, កថំ នំ មយំ តេន សមុទាចរេយ្យាម? សម្មន្នតិ ខោ បន ចីវរបិណ្ឌបាតសេនាសនគិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារេន – យំ តុមោ ករិស្សតិ, តុមោវ តេន បញ្ញាយិស្សតី’តិ ។ ឯវរូបំ ខោ, ភិក្ខវេ, សត្ថារំ សាវកា សីលតោ រក្ខន្តិ; ឯវរូបោ ច បន សត្ថា សាវកេហិ សីលតោ រក្ខំ បច្ចាសីសតិ។

“បុន ចបរំ, ភិក្ខវេ, ឥធេកច្ចោ សត្ថា អបរិសុទ្ធអាជីវោ សមានោ…បេ.… អបរិសុទ្ធធម្មទេសនោ សមានោ…បេ.… អបរិសុទ្ធវេយ្យាករណោ សមានោ…បេ.… អបរិសុទ្ធញាណទស្សនោ សមានោ ‘បរិសុទ្ធញាណទស្សនោម្ហី’តិ បដិជានាតិ ‘បរិសុទ្ធំ មេ ញាណទស្សនំ បរិយោទាតំ អសំកិលិដ្ឋ’ន្តិ ច។ តមេនំ សាវកា ឯវំ ជានន្តិ – ‘អយំ ខោ ភវំ សត្ថា អបរិសុទ្ធញាណទស្សនោ សមានោ ‘បរិសុទ្ធញាណទស្សនោម្ហី’តិ បដិជានាតិ ‘បរិសុទ្ធំ មេ ញាណទស្សនំ បរិយោទាតំ អសំកិលិដ្ឋ’ន្តិ ច។ មយញ្ចេវ ខោ បន គិហីនំ អារោចេយ្យាម, នាស្សស្ស មនាបំ។ យំ ខោ បនស្ស អមនាបំ, កថំ ន មយំ តេន សមុទាចរេយ្យាម? សម្មន្នតិ ខោ បន ចីវរបិណ្ឌបាតសេនាសនគិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារេន – យំ តុមោ ករិស្សតិ, តុមោវ តេន បញ្ញាយិស្សតី’តិ។ ឯវរូបំ ខោ, ភិក្ខវេ, សត្ថារំ សាវកា ញាណទស្សនតោ រក្ខន្តិ; ឯវរូបោ ច បន សត្ថា សាវកេហិ ញាណទស្សនតោ រក្ខំ បច្ចាសីសតិ។ ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ច សត្ថារោ សន្តោ សំវិជ្ជមានា លោកស្មឹ។ “អហំ ខោ បន, ភិក្ខវេ, បរិសុទ្ធសីលោ សមានោ ‘បរិសុទ្ធសីលោម្ហី’តិ បដិជានាមិ ‘បរិសុទ្ធំ មេ សីលំ បរិយោទាតំ អសំកិលិដ្ឋ’ន្តិ ច។ ន ច មំ សាវកា សីលតោ រក្ខន្តិ; ន ចាហំ សាវកេហិ សីលតោ រក្ខំ បច្ចាសីសាមិ។ អហំ ខោ បន ភិក្ខវេ បរិសុទ្ធាជីវោ សមានោ…បេ.… បរិសុទ្ធធម្មទេសនោ សមានោ…បេ.… បរិសុទ្ធវេយ្យាករណោ សមានោ…បេ.… បរិសុទ្ធញាណទស្សនោ សមានោ “បរិសុទ្ធញាណទស្សនោម្ហី”តិ បដិជានាមិ “បរិសុទ្ធំ មេ ញាណទស្សនំ បរិយោទាតំ អសំកិលិដ្ឋ”ន្តិ ច, ន ច មំ សាវកា ញាណទស្សនតោ រក្ខន្តិ, ន ចាហំ សាវកេហិ ញាណទស្សនតោ រក្ខំ បច្ចាសីសាមិ។ “អដ្ឋានមេតំ,

ភិក្ខវេ, អនវកាសោ, យំ បរូបក្កមេន តថាគតំ ជីវិតា វោរោបេយ្យ។ អនុបក្កមេន, ភិក្ខវេ, តថាគតា បរិនិព្ពាយន្តិ។ គច្ឆថ តុម្ហេ, ភិក្ខវេ, យថាវិហារំ។ អរក្ខិយា, ភិក្ខវេ, តថាគតា’’តិ។

នាឡាគិរិបេសនំ

៣៤២. តេន ខោ បន សមយេន រាជគហេ នាឡាគិរិ នាម ហត្ថី ចណ្ឌោ ហោតិ, មនុស្សឃាតកោ។ អថ ខោ ទេវទត្តោ រាជគហំ បវិសិត្វា ហត្ថិសាលំ គន្ត្វា ហត្ថិភណ្ឌេ ឯតទវោច – ‘‘មយំ ខោ, ភណេ, រាជញាតកា នាម បដិពលា នីចដ្ឋានិយំ ឧច្ចដ្ឋានេ ឋបេតុំ, ភត្តម្បិ វេតនម្បិ វឌ្ឍាបេតុំ។ តេន ហិ, ភណេ, យទា សមណោ គោតមោ ឥមំ រច្ឆំ បដិបន្នោ ហោតិ, តទា ឥមំ នាឡាគិរិំ ហត្ថិំ មុញ្ចេត្វា ឥមំ រច្ឆំ បដិបាទេថា’’តិ។ ‘‘ឯវំ ភន្តេ’’តិ ខោ តេ ហត្ថិភណ្ឌា ទេវទត្តស្ស បច្ចស្សោសុំ។ អថ ខោ ភគវា បុព្ពណ្ហសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ សម្ពហុលេហិ ភិក្ខូហិ សទ្ធិំ រាជគហំ បិណ្ឌាយ បាវិសិ។ អថ ខោ ភគវា តំ រច្ឆំ បដិបជ្ជិ។ អទ្ទសាសុំ ខោ តេ ហត្ថិភណ្ឌា ភគវន្តំ តំ រច្ឆំ បដិបន្នំ។ ទិស្វាន នាឡាគិរិំ ហត្ថិំ មុញ្ចិត្វា តំ រច្ឆំ បដិបាទេសុំ។ អទ្ទសា ខោ នាឡាគិរិ ហត្ថី ភគវន្តំ ទូរតោវ អាគច្ឆន្តំ។ ទិស្វាន សោណ្ឌំ ឧស្សាបេត្វា បហដ្ឋកណ្ណវាលោ យេន ភគវា តេន អភិធាវិ។ អទ្ទសាសុំ ខោ តេ ភិក្ខូ នាឡាគិរិំ ហត្ថិំ ទូរតោវ អាគច្ឆន្តំ។ ទិស្វាន ភគវន្តំ ឯតទវោចុំ – ‘‘អយំ, ភន្តេ, នាឡាគិរិ ហត្ថី ចណ្ឌោ មនុស្សឃាតកោ ឥមំ រច្ឆំ បដិបន្នោ។ បដិក្កមតុ, ភន្តេ, ភគវា; បដិក្កមតុ សុគតោ’’តិ។ ‘‘អាគច្ឆថ, ភិក្ខវេ, មា ភាយិត្ថ។ អដ្ឋានមេតំ, ភិក្ខវេ, អនវកាសោ, យំ បរូបក្កមេន តថាគតំ ជីវិតា វោរោបេយ្យ។ អនុបក្កមេន, ភិក្ខវេ, តថាគតា បរិនិព្ពាយន្តី’’តិ។ ទុតិយម្បិ ខោ តេ ភិក្ខូ…បេ.… តតិយម្បិ ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវន្តំ ឯតទវោចុំ – ‘‘អយំ, ភន្តេ, នាឡាគិរិ ហត្ថី ចណ្ឌោ មនុស្សឃាតកោ ឥមំ រច្ឆំ បដិបន្នោ។ បដិក្កមតុ, ភន្តេ, ភគវា; បដិក្កមតុ សុគតោ’’តិ។ ‘‘អាគច្ឆថ, ភិក្ខវេ, មា ភាយិត្ថ។ អដ្ឋានមេតំ , ភិក្ខវេ, អនវកាសោ, យំ បរូបក្កមេន តថាគតំ ជីវិតា វោរោបេយ្យ។ អនុបក្កមេន, ភិក្ខវេ, តថាគតា បរិនិព្ពាយន្តី’’តិ។

តេន ខោ បន សមយេន មនុស្សា បាសាទេសុបិ ហម្មិយេសុបិ ឆទនេសុបិ អារូឡ្ហា អច្ឆន្តិ។ តត្ថ យេ តេ មនុស្សា អស្សទ្ធា អប្បសន្នា ទុព្ពុទ្ធិនោ, តេ ឯវមាហំសុ – ‘‘អភិរូបោ វត, ភោ [អភិរូបោ វត ភោ គោតមោ (ស្យា. កំ.)], មហាសមណោ នាគេន វិហេឋីយិស្សតី’’តិ។ យេ បន តេ មនុស្សា សទ្ធា បសន្នា បណ្ឌិតា ព្យត្តា ពុទ្ធិមន្តោ, តេ ឯវមាហំសុ – ‘‘នចិរស្សំ វត, ភោ, នាគោ នាគេន សង្គាមេស្សតី’’តិ។ អថ ខោ ភគវា នាឡាគិរិំ ហត្ថិំ មេត្តេន ចិត្តេន ផរិ។ អថ ខោ នាឡាគិរិ ហត្ថី ភគវតោ [ភគវតា (សី.)] មេត្តេន ចិត្តេន ផុដ្ឋោ [ផុដោ (ក.)] សោណ្ឌំ ឱរោបេត្វា យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា ភគវតោ បុរតោ អដ្ឋាសិ។ អថ ខោ ភគវា ទក្ខិណេន ហត្ថេន នាឡាគិរិស្ស ហត្ថិស្ស កុម្ភំ បរាមសន្តោ នាឡាគិរិំ ហត្ថិំ ឥមាហិ គាថាហិ អជ្ឈភាសិ –

> ‘‘មា កុញ្ជរ នាគមាសទោ, ទុក្ខញ្ហិ កុញ្ជរ នាគមាសទោ;
> ន ហិ នាគហតស្ស កុញ្ជរ សុគតិ, ហោតិ ឥតោ បរំ យតោ។
>
> ‘‘មា ច មទោ មា ច បមាទោ, ន ហិ បមត្តា សុគតិំ វជន្តិ តេ;
> ត្វញ្ញេវ តថា ករិស្សសិ, យេន ត្វំ សុគតិំ គមិស្សសី’’តិ។

អថ ខោ នាឡាគិរិ ហត្ថី សោណ្ឌាយ ភគវតោ បាទបំសូនិ គហេត្វា ឧបរិមុទ្ធនិ អាកិរិត្វា បដិកុដិយោវ [បដិកុដិតោ បដិសក្កិ (សី. ស្យា.)] ឱសក្កិ, យាវ ភគវន្តំ អទ្ទក្ខិ។ អថ ខោ នាឡាគិរិ ហត្ថី ហត្ថិសាលំ គន្ត្វា សកេ ឋានេ អដ្ឋាសិ។ តថា ទន្តោ ច បន នាឡាគិរិ ហត្ថី អហោសិ។ តេន ខោ បន សមយេន មនុស្សា ឥមំ គាថំ គាយន្តិ –

> [ម. និ. ២.៣៥២; ថេរគា. ៨៧៨] ‘‘ទណ្ឌេនេកេ ទមយន្តិ, អង្កុសេហិ កសាហិ ច;
> អទណ្ឌេន អសត្ថេន, នាគោ ទន្តោ មហេសិនា’’តិ។

មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – ‘‘យាវ បាបោ អយំ ទេវទត្តោ, អលក្ខិកោ, យត្រ ហិ នាម សមណស្ស គោតមស្ស ឯវំមហិទ្ធិកស្ស ឯវំ មហានុភាវស្ស វធាយ បរក្កមិស្សតី’’តិ។ ទេវទត្តស្ស លាភសក្ការោ បរិហាយិ។ ភគវតោ ច លាភសក្ការោ អភិវឌ្ឍិ។

បញ្ចវត្ថុយាចនកថា

៣៤៣. [បាចិ. ២០៩] តេន ខោ បន សមយេន ទេវទត្តោ បរិហីនលាភសក្ការោ សបរិសោ កុលេសុ វិញ្ញាបេត្វា វិញ្ញាបេត្វា ភុញ្ជតិ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – “កថញ្ហិ នាម សមណា សក្យបុត្តិយា កុលេសុ វិញ្ញាបេត្វា វិញ្ញាបេត្វា ភុញ្ជិស្សន្តិ! កស្ស សម្បន្នំ ន មនាបំ, កស្ស សាទុំ ន រុច្ចតី”តិ! អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខូ តេសំ មនុស្សានំ ឧជ្ឈាយន្តានំ ខិយ្យន្តានំ វិបាចេន្តានំ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា…បេ…. តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – កថញ្ហិ នាម ទេវទត្តោ សបរិសោ កុលេសុ វិញ្ញាបេត្វា វិញ្ញាបេត្វា ភុញ្ជិស្សតី”តិ! ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ…បេ…. “សច្ចំ កិរ ត្វំ, ទេវទត្ត, សបរិសោ កុលេសុ វិញ្ញាបេត្វា វិញ្ញាបេត្វា ភុញ្ជសី”តិ? “សច្ចំ ភគវា”តិ…បេ…. វិគរហិត្វា…បេ…. ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “តេន ហិ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូនំ កុលេសុ តិកភោជនំ បញ្ញបេស្សាមិ តយោ អត្ថវសេ បដិច្ច – ទុម្មង្កូនំ បុគ្គលានំ និគ្គហាយ ; បេសលានំ ភិក្ខូនំ ផាសុវិហារាយ, មា បាបិច្ឆា បក្ខំ និស្សាយ សង្ឃំ ភិន្ទេយ្យុន្តិ; កុលានុទ្ទយាយ [កុលានុទយតាយ (សី. ស្យា.)] ច។ គណភោជនេ យថាធម្មោ ការេតព្ពោ”តិ។

[បារា. ៤០៩] អថ ខោ ទេវទត្តោ យេន កោកាលិកោ កដមោទកតិស្សកោ [កដមោរកតិស្សកោ (សី. ស្យា.)] ខណ្ឌទេវិយា បុត្តោ សមុទ្ទទត្តោ តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា កោកាលិកំ កដមោទកតិស្សកំ ខណ្ឌទេវិយា បុត្តំ សមុទ្ទទត្តំ ឯតទវោច – “ឯថ, មយំ, អាវុសោ, សមណស្ស គោតមស្ស សង្ឃភេទំ ករិស្សាម ចក្កភេទ”ន្តិ។ ឯវំ វុត្តេ កោកាលិកោ ទេវទត្តំ ឯតទវោច – “សមណោ ខោ, អាវុសោ, គោតមោ មហិទ្ធិកោ មហានុភាវោ។ កថំ មយំ សមណស្ស គោតមស្ស សង្ឃភេទំ ករិស្សាម ចក្កភេទ”ន្តិ? “ឯថ, មយំ, អាវុសោ, សមណំ គោតមំ ឧបសង្កមិត្វា បញ្ច វត្ថូនិ យាចិស្សាម – ‘ភគវា, ភន្តេ, អនេកបរិយាយេន អប្បិច្ឆស្ស សន្តុដ្ឋស្ស សល្លេខស្ស ធុតស្ស បាសាទិកស្ស អបចយស្ស វីរិយារម្ភស្ស វណ្ណវាទី។ ឥមានិ, ភន្តេ, បញ្ច វត្ថូនិ អនេកបរិយាយេន អប្បិច្ឆតាយ សន្តុដ្ឋិយា សល្លេខាយ ធុតតាយ បាសាទិកតាយ អបចយាយ វីរិយារម្ភាយ សំវត្តន្តិ។ សាធុ, ភន្តេ, ភិក្ខូ យាវជីវំ អារញ្ញិកា អស្សុ; យោ គាមន្តំ ឱសរេយ្យ, វជ្ជំ នំ ផុសេយ្យ។ យាវជីវំ បិណ្ឌបាតិកា អស្សុ; យោ និមន្តនំ សាទិយេយ្យ, វជ្ជំ នំ ផុសេយ្យ។ យាវជីវំ បំសុកូលិកា អស្សុ; យោ គហបតិចីវរំ សាទិយេយ្យ, វជ្ជំ នំ ផុសេយ្យ។ យាវជីវំ រុក្ខមូលិកា អស្សុ; យោ ឆន្នំ ឧបគច្ឆេយ្យ, វជ្ជំ នំ ផុសេយ្យ។ យាវជីវំ មច្ឆមំសំ ន ខាទេយ្យុំ; យោ មច្ឆមំសំ ខាទេយ្យ, វជ្ជំ នំ ផុសេយ្យា’តិ។ ឥមានិ បញ្ច វត្ថូនិ សមណោ គោតមោ នានុជានិស្សតិ។ តេ មយំ ឥមេហិ បញ្ចហិ វត្ថូហិ ជនំ សញ្ញាបេស្សាមា”តិ។ “សក្កា ខោ, អាវុសោ, ឥមេហិ បញ្ចហិ វត្ថូហិ សមណស្ស គោតមស្ស សង្ឃភេទោ កាតុំ ចក្កភេទោ។ លូខប្បសន្នា ហិ, អាវុសោ, មនុស្សា”តិ។

អថ ខោ ទេវទត្តោ សបរិសោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ ទេវទត្តោ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “ភគវា, ភន្តេ, អនេកបរិយាយេន អប្បិច្ឆស្ស សន្តុដ្ឋស្ស សល្លេខស្ស ធុតស្ស បាសាទិកស្ស អបចយស្ស វីរិយារម្ភស្ស វណ្ណវាទី។ ឥមានិ, ភន្តេ, បញ្ច វត្ថូនិ អនេកបរិយាយេន អប្បិច្ឆតាយ សន្តុដ្ឋិយា សល្លេខាយ ធុតតាយ បាសាទិកតាយ អបចយាយ វីរិយារម្ភាយ សំវត្តន្តិ។ សាធុ, ភន្តេ, ភិក្ខូ យាវជីវំ អារញ្ញិកា អស្សុ; យោ គាមន្តំ ឱសរេយ្យ, វជ្ជំ នំ ផុសេយ្យ។ យាវជីវំ បិណ្ឌបាតិកា អស្សុ; យោ និមន្តនំ សាទិយេយ្យ, វជ្ជំ នំ ផុសេយ្យ។ យាវជីវំ បំសុកូលិកា អស្សុ; យោ គហបតិចីវរំ សាទិយេយ្យ, វជ្ជំ នំ ផុសេយ្យ។ យាវជីវំ រុក្ខមូលិកា អស្សុ; យោ ឆន្នំ ឧបគច្ឆេយ្យ, វជ្ជំ នំ ផុសេយ្យ។ យាវជីវំ មច្ឆមំសំ ន ខាទេយ្យុំ; យោ មច្ឆមំសំ ខាទេយ្យ, វជ្ជំ នំ ផុសេយ្យា”តិ។ “អលំ, ទេវទត្ត។ យោ ឥច្ឆតិ, អារញ្ញិកោ ហោតុ; យោ ឥច្ឆតិ, គាមន្តេ វិហរតុ។ យោ ឥច្ឆតិ, បិណ្ឌបាតិកោ ហោតុ; យោ ឥច្ឆតិ, និមន្តនំ សាទិយតុ។ យោ ឥច្ឆតិ, បំសុកូលិកោ ហោតុ; យោ ឥច្ឆតិ, គហបតិចីវរំ សាទិយតុ។ អដ្ឋមាសេ ខោ មយា, ទេវទត្ត, រុក្ខមូលសេនាសនំ អនុញ្ញាតំ; តិកោដិបរិសុទ្ធំ មច្ឆមំសំ – អទិដ្ឋំ, អស្សុតំ, អបរិសង្កិត”ន្តិ។ អថ ខោ ទេវទត្តោ – ន ភគវា ឥមានិ បញ្ច វត្ថូនិ អនុជានាតីតិ – ហដ្ឋោ ឧទគ្គោ សបរិសោ ឧដ្ឋាយាសនា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា បក្កាមិ។

អថ ខោ ទេវទត្តោ សបរិសោ រាជគហំ បវិសិត្វា បញ្ចហិ វត្ថូហិ ជនំ សញ្ញាបេសិ – “មយំ, អាវុសោ, សមណំ គោតមំ ឧបសង្កមិត្វា បញ្ច វត្ថូនិ យាចិម្ហា – ‘ភគវា, ភន្តេ, អនេកបរិយាយេន អប្បិច្ឆស្ស…បេ…. វីរិយារម្ភស្ស វណ្ណវាទី។ ឥមានិ, ភន្តេ, បញ្ច វត្ថូនិ អនេកបរិយាយេន អប្បិច្ឆតាយ…បេ…. វីរិយារម្ភាយ សំវត្តន្តិ។ សាធុ, ភន្តេ, ភិក្ខូ យាវជីវំ អារញ្ញិកា អស្សុ; យោ គាមន្តំ ឱសរេយ្យ, វជ្ជំ នំ ផុសេយ្យ…បេ…. យាវជីវំ មច្ឆមំសំ ន ខាទេយ្យុំ; យោ មច្ឆមំសំ ខាទេយ្យ, វជ្ជំ នំ ផុសេយ្យា’តិ។ ឥមានិ បញ្ច វត្ថូនិ សមណោ គោតមោ នានុជានាតិ។ តេ មយំ ឥមេហិ បញ្ចហិ វត្ថូហិ សមាទាយ វត្តាមា”តិ។

តត្ថ យេ តេ មនុស្សា អស្សទ្ធា អប្បសន្នា ទុព្ពុទ្ធិនោ, តេ ឯវមាហំសុ – “ឥមេ ខោ សមណា សក្យបុត្តិយា ធុតា សល្លេខវុត្តិនោ។ សមណោ បន គោតមោ ពាហុល្លិកោ ពាហុល្លាយ ចេតេតី”តិ។ យេ បន តេ មនុស្សា សទ្ធា បសន្នា បណ្ឌិតា ព្យត្តា ពុទ្ធិមន្តោ, តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – “កថញ្ហិ នាម ទេវទត្តោ ភគវតោ សង្ឃភេទាយ បរក្កមិស្សតិ ចក្កភេទាយា”តិ! អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខូ តេសំ មនុស្សានំ ឧជ្ឈាយន្តានំ ខិយ្យន្តានំ

វិបាចេន្តានំ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា…បេ… តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – “កថញ្ហិ នាម ទេវទត្តោ សង្ឃភេទាយ បរក្កមិស្សតិ ចក្កភេទាយា”តិ! អថ ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ…បេ… “សច្ចំ កិរ ត្វំ, ទេវទត្ត, សង្ឃភេទាយ បរក្កមសិ ចក្កភេទាយា”តិ? “សច្ចំ ភគវា”តិ។ “អលំ, ទេវទត្ត។ មា តេ រុច្ចិ សង្ឃភេទោ។ គរុកោ ខោ, ទេវទត្ត, សង្ឃភេទោ។ យោ ខោ, ទេវទត្ត, សមគ្គំ សង្ឃំ ភិន្ទតិ, កប្បដ្ឋិកំ [កប្បដ្ឋិតិកំ (ស្យា.)] កិព្ពិសំ បសវតិ, កប្បំ និរយម្ហិ បច្ចតិ។ យោ ច ខោ, ទេវទត្ត, ភិន្នំ សង្ឃំ សមគ្គំ ករោតិ, ព្រហ្មំ បុញ្ញំ បសវតិ, កប្បំ សគ្គម្ហិ មោទតិ។ អលំ, ទេវទត្ត។ មា តេ រុច្ចិ សង្ឃភេទោ។ គរុកោ ខោ, ទេវទត្ត, សង្ឃភេទោ”តិ។

[ឧទា. ៤៨] អថ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ បុព្ពណ្ហសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ រាជគហំ បិណ្ឌាយ បាវិសិ។ អទ្ទសា ខោ ទេវទត្តោ អាយស្មន្តំ អានន្ទំ រាជគហេ បិណ្ឌាយ ចរន្តំ។ ទិស្វាន យេនាយស្មា អានន្ទោ តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ អានន្ទំ ឯតទវោច – “អជ្ជតគ្គេទានាហំ , អាវុសោ អានន្ទ, អញ្ញត្រេវ ភគវតា, អញ្ញត្រេវ ភិក្ខុសង្ឃា, ឧបោសថំ ករិស្សាមិ សង្ឃកម្មំ ករិស្សាមី”តិ។

អថ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ រាជគហេ បិណ្ឌាយ ចរិត្វា បច្ឆាភត្តំ បិណ្ឌបាតប្បដិក្កន្តោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “ឥធាហំ, ភន្តេ, បុព្ពណ្ហសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ រាជគហំ បិណ្ឌាយ បាវិសឹ។ អទ្ទសា ខោ មំ, ភន្តេ, ទេវទត្តោ រាជគហេ បិណ្ឌាយ ចរន្តំ។ ទិស្វាន យេនាហំ តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា មំ ឯតទវោច – ‘អជ្ជតគ្គេទានាហំ, អាវុសោ អានន្ទ, អញ្ញត្រេវ ភគវតា, អញ្ញត្រេវ ភិក្ខុសង្ឃា, ឧបោសថំ ករិស្សាមិ សង្ឃកម្មំ ករិស្សាមី’តិ។ អជ្ជតគ្គេ, ភន្តេ, ទេវទត្តោ សង្ឃំ ភិន្ទិស្សតី”តិ។ អថ ខោ ភគវា ឯតមត្ថំ វិទិត្វា តាយំ វេលាយំ ឥមំ ឧទានំ ឧទានេសិ –

> [ឧទា. ៤៨] “សុករំ សាធុនា សាធុំ, សាធុំ បាបេន ទុក្ករំ;
> បាបំ បាបេន សុករំ, បាបមរិយេហិ ទុក្ករ”ន្តិ។

ទុតិយភាណវារោ និដ្ឋិតោ។

៣. តតិយភាណវារោ

សង្ឃភេទកថា

៣៤៤. អថ ខោ ទេវទត្តោ តទហុបោសថេ ឧដ្ឋាយាសនា សលាកំ គាហេសិ – “មយំ, អាវុសោ, សមណំ គោតមំ ឧបសង្កមិត្វា បញ្ច វត្ថូនិ យាចិម្ហា – ‘ភគវា, ភន្តេ, អនេកបរិយាយេន អប្បិច្ឆស្ស…បេ… វីរិយារម្ភស្ស វណ្ណវាទី។ ឥមានិ, ភន្តេ, បញ្ច វត្ថូនិ អនេកបរិយាយេន អប្បិច្ឆតាយ…បេ… វីរិយារម្ភាយ សំវត្តន្តិ។ សាធុ, ភន្តេ, ភិក្ខូ យាវជីវំ អារញ្ញិកា អស្សុ; យោ គាមន្តំ ឱសរេយ្យ, វជ្ជំ នំ ផុសេយ្យ…បេ… យាវជីវំ មច្ឆមំសំ ន ខាទេយ្យុំ; យោ មច្ឆមំសំ ខាទេយ្យ, វជ្ជំ នំ ផុសេយ្យា’តិ។ ឥមានិ បញ្ច វត្ថូនិ សមណោ គោតមោ នានុជានាតិ។ តេ មយំ ឥមេហិ បញ្ចហិ វត្ថូហិ សមាទាយ វត្តាម។ យស្សាយស្មតោ ឥមានិ បញ្ច វត្ថូនិ ខមន្តិ, សោ សលាកំ គណ្ហាតូ”តិ។

តេន ខោ បន សមយេន វេសាលិកា វជ្ជិបុត្តកា បញ្ចមត្តានិ ភិក្ខុសតានិ នវកា ចេវ ហោន្តិ អប្បកតញ្ញុនោ ច។ តេ – ‘អយំ ធម្មោ , អយំ វិនយោ, ឥទំ សត្ថុសាសន’ន្តិ – សលាកំ គណ្ហឹសុ។ អថ ខោ ទេវទត្តោ សង្ឃំ ភិន្ទិត្វា បញ្ចមត្តានិ ភិក្ខុសតានិ អាទាយ យេន គយាសីសំ តេន បក្កាមិ។ អថ ខោ សារិបុត្តមោគ្គល្លានា យេន ភគវា តេនុបសង្កមិំសុ, ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិំសុ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា សារិបុត្តោ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “ទេវទត្តោ, ភន្តេ, សង្ឃំ ភិន្ទិត្វា បញ្ចមត្តានិ ភិក្ខុសតានិ អាទាយ យេន គយាសីសំ តេន បក្កន្តោ”តិ។ “ន ហិ នាម តុម្ហាកំ, សារិបុត្តា, តេសុ នវកេសុ ភិក្ខូសុ ការុញ្ញម្បិ ភវិស្សតិ? គច្ឆថ តុម្ហេ, សារិបុត្តា, បុរា តេ ភិក្ខូ អនយព្យសនំ អាបជ្ជន្តី”តិ។ “ឯវំ ភន្តេ”តិ ខោ សារិបុត្តមោគ្គល្លានា ភគវតោ បដិស្សុត្វា ឧដ្ឋាយាសនា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា យេន គយាសីសំ តេនុបសង្កមិំសុ។

តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ ភគវតោ អវិទូរេ រោទមានោ ឋិតោ ហោតិ។ អថ ខោ ភគវា តំ ភិក្ខុំ ឯតទវោច – “កិស្ស ត្វំ, ភិក្ខុ, រោទសី”តិ? “យេបិ តេ, ភន្តេ, ភគវតោ អគ្គសាវកា សារិបុត្តមោគ្គល្លានា តេបិ ទេវទត្តស្ស សន្តិកេ គច្ឆន្តិ ទេវទត្តស្ស ធម្មំ រោចេន្តា”តិ។ “អដ្ឋានមេតំ, ភិក្ខុ, អនវកាសោ, យំ សារិបុត្ត

មោគ្គល្លានា ទេវទត្តស្ស ធម្មំ រោចេយ្យុំ, អបិ ច តេ គតា ភិក្ខូនំ សញ្ញត្តិយា’’តិ [ភិក្ខុសញ្ញត្តិយាតិ (សី. ស្យា.), ភិក្ខូ សញ្ញត្តិយា (ក.)]។

៣៤៥. តេន ខោ បន សមយេន ទេវទត្តោ មហតិយា បរិសាយ បរិវុតោ ធម្មំ ទេសេន្តោ និសិន្នោ ហោតិ។ អទ្ទសា ខោ ទេវទត្តោ សារិបុត្តមោគ្គល្លានេ ទូរតោវ អាគច្ឆន្តេ។ ទិស្វាន ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – ‘‘បស្សថ, ភិក្ខវេ, យាវ ស្វាក្ខាតោ មយា ធម្មោ, យេបិ តេ សមណស្ស គោតមស្ស អគ្គសាវកា សារិបុត្តមោគ្គល្លានា តេបិ មម សន្តិកេ អាគច្ឆន្តិ។ មម ធម្មំ រោចេន្តា’’តិ។ ឯវំ វុត្តេ កោកាលិកោ ទេវទត្តំ ឯតទវោច – ‘‘មា, អាវុសោ ទេវទត្ត, សារិបុត្តមោគ្គល្លានេ វិស្សសិ ។ បាបិច្ឆា សារិបុត្តមោគ្គល្លានា , បាបិកានំ ឥច្ឆានំ វសំ គតា’’តិ។ ‘‘អលំ, អាវុសោ។ ស្វាគតំ តេសំ យតោ មេ ធម្មំ រោចេន្តី’’តិ។

អថ ខោ ទេវទត្តោ អាយស្មន្តំ សារិបុត្តំ ឧបឌ្ឍាសនេន និមន្តេសិ – ‘‘ឯហាវុសោ សារិបុត្ត, ឥធ និសីទាហី’’តិ។ ‘‘អលំ អាវុសោ’’តិ ខោ អាយស្មា សារិបុត្តោ អញ្ញតរំ អាសនំ គហេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ អាយស្មាបិ ខោ មហាមោគ្គល្លានោ អញ្ញតរំ អាសនំ គហេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ អថ ខោ ទេវទត្តោ ពហុទេវ រត្តិំ ភិក្ខូ ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សេត្វា សមាទបេត្វា សមុត្តេជេត្វា សម្បហំសេត្វា អាយស្មន្តំ សារិបុត្តំ អជ្ឈេសិ – ‘‘វិគតថិនមិទ្ធោ ខោ, អាវុសោ សារិបុត្ត, ភិក្ខុសង្ឃោ។ បដិភាតុ តំ, អាវុសោ សារិបុត្ត, ភិក្ខូនំ ធម្មី កថា, បិដ្ឋិ មេ អាគិលាយតិ, តមហំ អាយមិស្សាមី’’តិ។ ‘‘ឯវមាវុសោ’’តិ ខោ អាយស្មា សារិបុត្តោ ទេវទត្តស្ស បច្ចស្សោសិ។ អថ ខោ ទេវទត្តោ ចតុគ្គុណំ សង្ឃាដិំ បញ្ញាបេត្វា ទក្ខិណេន បស្សេន សេយ្យំ កប្បេសិ។ តស្ស កិលមន្តស្ស មុដ្ឋស្សតិស្ស អសម្បជានស្ស មុហុត្តកេនេវ និទ្ទា ឱក្កមិ។

អថ ខោ អាយស្មា សារិបុត្តោ អាទេសនាបាដិហារិយានុសាសនិយា ភិក្ខូ ធម្មិយា កថាយ ឱវទិ អនុសាសិ។ អាយស្មា មហាមោគ្គល្លានោ ឥទ្ធិបាដិហារិយានុសាសនិយា ភិក្ខូ ធម្មិយា កថាយ ឱវទិ អនុសាសិ។ អថ ខោ តេសំ ភិក្ខូនំ អាយស្មតា សារិបុត្តេន អាទេសនាបាដិហារិយានុសាសនិយា អាយស្មតា ច មហាមោគ្គល្លានេន ឥទ្ធិបាដិហារិយានុសាសនិយា ឱវទិយមានានំ អនុសាសិយមានានំ វិរជំ វីតមលំ ធម្មចក្ខុំ ឧទបាទិ – យំ កិញ្ចិ សមុទយធម្មំ, សព្ពំ តំ និរោធធម្មន្តិ។

អថ ខោ អាយស្មា សារិបុត្តោ ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – ‘‘គច្ឆាម មយំ, អាវុសោ, ភគវតោ សន្តិកេ។ យោ តស្ស ភគវតោ ធម្មំ រោចេសិ សោ អាគច្ឆតូ’’តិ។ អថ ខោ សារិបុត្តមោគ្គល្លានា តានិ បញ្ចភិក្ខុសតានិ អាទាយ យេន វេឡុវនំ តេនុបសង្កមឹសុ។ អថ ខោ កោកាលិកោ ទេវទត្តំ ឧដ្ឋាបេសិ – ‘‘ឧដ្ឋេហិ, អាវុសោ ទេវទត្ត, នីតា តេ ភិក្ខូ សារិបុត្តមោគ្គល្លានេហិ។ ននុ ត្វំ, អាវុសោ ទេវទត្ត, មយា វុត្តោ – ‘មា, អាវុសោ ទេវទត្ត, សារិបុត្តមោគ្គល្លានេ វិស្សាសិ។ បាបិច្ឆា សារិបុត្តមោគ្គល្លានា, បាបិកានំ ឥច្ឆានំ វសំ គតា’’’តិ? អថ ខោ ទេវទត្តស្ស តត្ថេវ ឧណ្ហំ លោហិតំ មុខតោ ឧគ្គញ្ឆិ។

អថ ខោ សារិបុត្តមោគ្គល្លានា យេន ភគវា តេនុបសង្កមឹសុ, ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិំសុ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា សារិបុត្តោ ភគវន្តំ ឯតទវោច – ‘‘សាធុ, ភន្តេ , ភេទកានុវត្តកា ភិក្ខូ បុន ឧបសម្បជ្ជេយ្យុ’’ន្តិ។ ‘‘អលំ, សារិបុត្ត។ មា តេ រុច្ចិ ភេទកានុវត្តកានំ ភិក្ខូនំ បុន ឧបសម្បទា។ តេន ហិ ត្វំ, សារិបុត្ត, ភេទកានុវត្តកេ ភិក្ខូ ថុល្លច្ចយំ ទេសាបេហិ។ កថំ បន តេ, សារិបុត្ត, ទេវទត្តោ បដិបជ្ជី’’តិ? ‘‘យថេវ, ភន្តេ, ភគវា ពហុទេវ រត្តិំ ភិក្ខូ ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សេត្វា សមាទបេត្វា សមុត្តេជេត្វា សម្បហំសេត្វា មំ អជ្ឈេសតិ – ‘វិគតថិនមិទ្ធោ ខោ , សារិបុត្ត, ភិក្ខុសង្ឃោ; បដិភាតុ តំ, សារិបុត្ត, ភិក្ខូនំ ធម្មី កថា, បិដ្ឋិ មេ អាគិលាយតិ, តមហំ អាយមិស្សាមី’តិ, ឯវមេវ ខោ, ភន្តេ, ទេវទត្តោ បដិបជ្ជី’’តិ។

៣៤៦. អថ ខោ ភគវា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – ‘‘ភូតបុព្ពំ, ភិក្ខវេ, អរញ្ញាយតនេ មហាសរសី។ តំ នាគា ឧបនិស្សាយ វិហរឹសុ។ តេ តំ សរសីំ ឱគាហេត្វា, សោណ្ឌាយ ភិសមុឡាលំ អព្ពុហិត្វា, សុវិក្ខាលិតំ វិក្ខាលេត្វា, អកទ្ទមំ សង្ខាទិត្វា, អជ្ឈោហរន្តិ។ តេសំ តំ វណ្ណាយ ចេវ ហោតិ, ពលាយ ច។ ន ច តតោនិទានំ មរណំ វា និគច្ឆន្តិ, មរណមត្តំ វា ទុក្ខំ។ តេសំយេវ ខោ បន, ភិក្ខវេ, មហានាគានំ អនុសិក្ខមានា តរុណា ភិង្កច្ឆាបា។ តេ តំ សរសីំ ឱគាហេត្វា, សោណ្ឌាយ ភិសមុឡាលំ អព្ពុហិត្វា, ន សុវិក្ខាលិតំ វិក្ខាលេត្វា, សកទ្ទមំ សង្ខាទិត្វា, អជ្ឈោហរន្តិ។ តេសំ តំ នេវ វណ្ណាយ ហោតិ, ន ពលាយ។ តតោនិទានញ្ច មរណំ វា និគច្ឆន្តិ, មរណមត្តំ វា ទុក្ខំ។ ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, ទេវទត្តោ មមានុក្រុព្ពំ [មមានុកុព្ពំ (សី. ស្យា.)] កបណោ មរិស្សតីតិ។

‘‘មហាវរាហស្ស មហឹ វិក្រុព្ពតោ [វិកុព្ពតោ (សី. ស្យា.)], ភិសំ ឃសានស្ស [ឃសមានស្ស (ក.)] នទីសុ ជគ្គតោ;

ភិង្គារ បង្កំ អភិភក្ខយិត្វា, មមានុក្រុព្ពំ កបណោ មរិស្សតី”តិ។

៣៤៧. [អ. និ. ៨.១៦] “អដ្ឋហិ, ភិក្ខវេ, អង្គេហិ សមន្នាគតោ ភិក្ខុ ទូតេយ្យំ គន្តុមរហតិ។ កតមេហិ អដ្ឋហិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សោតា ច ហោតិ, សាវេតា ច, ឧគ្គហេតា ច, ធារេតា ច, វិញ្ញាតា ច, វិញ្ញាបេតា ច, កុសលោ ច សហិតាសហិតស្ស, នោ ច កលហការកោ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, អដ្ឋហង្គេហិ សមន្នាគតោ ភិក្ខុ ទូតេយ្យំ គន្តុមរហតិ។

[អ. និ. ៨.១៦] “អដ្ឋហិ , ភិក្ខវេ, អង្គេហិ សមន្នាគតោ សារិបុត្តោ ទូតេយ្យំ គន្តុមរហតិ។ កតមេហិ អដ្ឋហិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, សារិបុត្តោ សោតា ច ហោតិ, សាវេតា ច, ឧគ្គហេតា ច, ធារេតា ច, វិញ្ញាតា ច, វិញ្ញាបេតា ច, កុសលោ ច សហិតាសហិតស្ស, នោ ច កលហការកោ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, អដ្ឋហង្គេហិ សមន្នាគតោ សារិបុត្តោ ទូតេយ្យំ គន្តុមរហតីតិ។

[អ. និ. ៨.១៦] “យោ វេ ន ព្យថតិ [ព្យាធតិ (សី. ស្យា.)] បត្វា, បរិសំ ឧគ្គវាទិនឹ;
ន ច ហាបេតិ វចនំ, ន ច ឆាទេតិ សាសនំ។

“អសន្ទិទ្ធោ ច អក្ខាតិ [អក្ខាតា (ក.)], បុច្ឆិតោ ច ន កុប្បតិ;
ស វេ តាទិសកោ ភិក្ខុ, ទូតេយ្យំ គន្តុមរហតី”តិ។

៣៤៨. [អ. និ. ៨.៧] “អដ្ឋហិ, ភិក្ខវេ, អសទ្ធម្មេហិ អភិភូតោ បរិយាទិន្នចិត្តោ ទេវទត្តោ អាបាយិកោ នេរយិកោ កប្បដ្ឋោ អតេកិច្ឆោ។ កតមេហិ អដ្ឋហិ ? លាភេន, ភិក្ខវេ, អភិភូតោ បរិយាទិន្នចិត្តោ ទេវទត្តោ អាបាយិកោ នេរយិកោ កប្បដ្ឋោ អតេកិច្ឆោ; អលាភេន, ភិក្ខវេ...បេ.... យសេន, ភិក្ខវេ...បេ.... អយសេន, ភិក្ខវេ...បេ.... សក្ការេន, ភិក្ខវេ...បេ.... អសក្ការេន, ភិក្ខវេ...បេ.... បាបិច្ឆតាយ, ភិក្ខវេ...បេ.... បាបមិត្តតាយ ភិក្ខវេ, អភិភូតោ បរិយាទិន្នចិត្តោ ទេវទត្តោ អាបាយិកោ នេរយិកោ កប្បដ្ឋោ អតេកិច្ឆោ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, អដ្ឋហិ អសទ្ធម្មេហិ អភិភូតោ បរិយាទិន្នចិត្តោ ទេវទត្តោ អាបាយិកោ នេរយិកោ កប្បដ្ឋោ អតេកិច្ឆោ។

៣៤៩. “សាធុ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ឧប្បន្នំ លាភំ អភិភុយ្យ អភិភុយ្យ វិហរេយ្យ, ឧប្បន្នំ អលាភំ...បេ.... ឧប្បន្នំ យសំ... ឧប្បន្នំ អយសំ... ឧប្បន្នំ សក្ការំ... ឧប្បន្នំ អសក្ការំ... ឧប្បន្នំ បាបិច្ឆតំ... ឧប្បន្នំ បាបមិត្តតំ អភិភុយ្យ អភិភុយ្យ វិហរេយ្យ។ កថញ្ច, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អត្ថវសំ បដិច្ច ឧប្បន្នំ លាភំ អភិភុយ្យ អភិភុយ្យ វិហរេយ្យ, ឧប្បន្នំ អលាភំ...បេ.... ឧប្បន្នំ យសំ... ឧប្បន្នំ អយសំ... ឧប្បន្នំ សក្ការំ... ឧប្បន្នំ អសក្ការំ... ឧប្បន្នំ បាបិច្ឆតំ... ឧប្បន្នំ បាបមិត្តតំ អភិភុយ្យ អភិភុយ្យ វិហរេយ្យ? យំ ហិស្ស, ភិក្ខវេ, ឧប្បន្នំ លាភំ អនភិភុយ្យ វិហរតោ ឧប្បជ្ជេយ្យុំ អាសវា វិឃាតបរិឡាហា, ឧប្បន្នំ លាភំ អភិភុយ្យ អភិភុយ្យ វិហរតោ ឯវំសតេ អាសវា វិឃាតបរិឡាហា ន ហោន្តិ។ យំ ហិស្ស, ភិក្ខវេ, ឧប្បន្នំ អលាភំ...បេ.... ឧប្បន្នំ យសំ... ឧប្បន្នំ អយសំ... ឧប្បន្នំ សក្ការំ... ឧប្បន្នំ អសក្ការំ... ឧប្បន្នំ បាបិច្ឆតំ... ឧប្បន្នំ បាបមិត្តតំ អនភិភុយ្យ វិហរតោ ឧប្បជ្ជេយ្យុំ អាសវា វិឃាតបរិឡាហា, ឧប្បន្នំ បាបមិត្តតំ អភិភុយ្យ អភិភុយ្យ វិហរតោ ឯវំសតេ អាសវា វិឃាតបរិឡាហា ន ហោន្តិ។ ឥទំ ខោ, ភិក្ខវេ, អត្ថវសំ បដិច្ច ឧប្បន្នំ លាភំ អភិភុយ្យ អភិភុយ្យ វិហរេយ្យ, ឧប្បន្នំ អលាភំ...បេ.... ឧប្បន្នំ យសំ... ឧប្បន្នំ អយសំ... ឧប្បន្នំ សក្ការំ... ឧប្បន្នំ អសក្ការំ... ឧប្បន្នំ បាបិច្ឆតំ... ឧប្បន្នំ បាបមិត្តតំ អភិភុយ្យ អភិភុយ្យ វិហរេយ្យ។ តស្មាតិហ, ភិក្ខវេ, ឧប្បន្នំ លាភំ អភិភុយ្យ អភិភុយ្យ វិហរិស្សាម, ឧប្បន្នំ អលាភំ...បេ.... ឧប្បន្នំ យសំ... ឧប្បន្នំ អយសំ... ឧប្បន្នំ សក្ការំ... ឧប្បន្នំ អសក្ការំ... ឧប្បន្នំ បាបិច្ឆតំ... ឧប្បន្នំ បាបមិត្តតំ អភិភុយ្យ អភិភុយ្យ វិហរិស្សាមាតិ; ឯវញ្ហិ វោ, ភិក្ខវេ, សិក្ខិតព្ពន្តិ។

៣៥០. “តីហិ, ភិក្ខវេ, អសទ្ធម្មេហិ អភិភូតោ បរិយាទិន្នចិត្តោ ទេវទត្តោ អាបាយិកោ នេរយិកោ កប្បដ្ឋោ អតេកិច្ឆោ។ កតមេហិ តីហិ? បាបិច្ឆតា, បាបមិត្តតា, ឱរមត្តកេន វិសេសាធិគមេន អន្តរា វោសានំ អាបាទិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, តីហិ អសទ្ធម្មេហិ អភិភូតោ បរិយាទិន្នចិត្តោ ទេវទត្តោ អាបាយិកោ នេរយិកោ កប្បដ្ឋោ អតេកិច្ឆោតិ។

“មា ជាតុ កោចិ លោកស្មឹ, បាបិច្ឆោ ឧទបជ្ជថ;
តទមិនាបិ ជានាថ, បាបិច្ឆានំ យថាគតិ។

“បណ្ឌិតោតិ សមញ្ញាតោ, ភាវិតត្តោតិ សម្មតោ;

ជលំវ យសសា អង្គា, ទេវទត្តោតិ មេ សុតំ។

“សោ បមាទំ អនុចិណ្ណោ, អាសជ្ជ នំ តថាគតំ;
អវីចិនិរយំ បត្តោ, ចតុទ្វារំ ភយានកំ។

“អទុដ្ឋស្ស ហិ យោ ទុព្ភេ, បាបកម្មំ អកុព្ពតោ;
តមេវ បាបំ ផុសតិ, ទុដ្ឋចិត្តំ អនាទរំ។

“សមុទ្ទំ វិសកុម្ភេន, យោ មញ្ញេយ្យ បទូសិតុំ [បទុស្សិតុំ (ក.)];
ន សោ តេន បទូសេយ្យ, ភេស្មា ហិ ឧទធី មហា។

“ឯវមេវ តថាគតំ, យោ វាទេនុបហីសតិ;
សមគ្គតំ [សម្មាគតំ (សី.), សមគតំ (ស្យា.)] សន្តចិត្តំ, វាទោ តម្ហិ ន រូហតិ។

“តាទិសំ មិត្តំ កុព្ពេថ [កុព្ពេថ (សី. ស្យា.)], តញ្ច សេវេថ បណ្ឌិតោ;
យស្ស មគ្គានុគោ ភិក្ខុ, ខយំ ទុក្ខស្ស បាបុណេ”តិ។

ឧបាលិបញ្ហា

៣៥១. អថ ខោ អាយស្មា ឧបាលិ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា ឧបាលិ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “សង្ឃរាជិ សង្ឃរាជីតិ, ភន្តេ, វុច្ចតិ។ កិត្តាវតា នុ ខោ, ភន្តេ, សង្ឃរាជិ ហោតិ, នោ ច សង្ឃភេទោ? កិត្តាវតា ច បន សង្ឃរាជិ ចេវ ហោតិ សង្ឃភេទោ ចា”តិ?

“ឯកតោ , ឧបាលិ, ឯកោ ហោតិ, ឯកតោ ទ្វេ, ចតុត្ថោ អនុស្សាវេតិ, សលាកំ គាហេតិ – ‘អយំ ធម្មោ, អយំ វិនយោ, ឥទំ សត្ថុសាសនំ, ឥមំ គណ្ហថ, ឥមំ រោចេថា’តិ។ ឯវម្បិ ខោ, ឧបាលិ, សង្ឃរាជិ ហោតិ, នោ ច សង្ឃភេទោ។ ឯកតោ, ឧបាលិ, ទ្វេ ហោន្តិ, ឯកតោ ទ្វេ, បញ្ចមោ អនុស្សាវេតិ, សលាកំ គាហេតិ – ‘អយំ ធម្មោ, អយំ វិនយោ, ឥទំ សត្ថុសាសនំ, ឥមំ គណ្ហថ, ឥមំ រោចេថា’តិ។ ឯវម្បិ ខោ, ឧបាលិ, សង្ឃរាជិ ហោតិ, នោ ច សង្ឃភេទោ។ ឯកតោ, ឧបាលិ, ទ្វេ ហោន្តិ, ឯកតោ តយោ, ឆដ្ឋោ អនុស្សាវេតិ, សលាកំ គាហេតិ – ‘អយំ ធម្មោ, អយំ វិនយោ, ឥទំ សត្ថុសាសនំ, ឥមំ គណ្ហថ, ឥមំ រោចេថា’តិ។ ឯវម្បិ ខោ, ឧបាលិ, សង្ឃរាជិ ហោតិ, នោ ច សង្ឃភេទោ ។ ឯកតោ, ឧបាលិ, តយោ ហោន្តិ, ឯកតោ តយោ, សត្តមោ អនុស្សាវេតិ, សលាកំ គាហេតិ – ‘អយំ ធម្មោ, អយំ វិនយោ, ឥទំ សត្ថុសាសនំ, ឥមំ គណ្ហថ, ឥមំ រោចេថា’តិ។ ឯវម្បិ ខោ, ឧបាលិ, សង្ឃរាជិ ហោតិ, នោ ច សង្ឃភេទោ។ ឯកតោ, ឧបាលិ, តយោ ហោន្តិ, ឯកតោ ចត្តារោ, អដ្ឋមោ អនុស្សាវេតិ, សលាកំ គាហេតិ – ‘អយំ ធម្មោ, អយំ វិនយោ, ឥទំ សត្ថុសាសនំ, ឥមំ គណ្ហថ, ឥមំ រោចេថា’តិ។ ឯវម្បិ ខោ, ឧបាលិ, សង្ឃរាជិ ហោតិ, នោ ច សង្ឃភេទោ។ ឯកតោ, ឧបាលិ, ចត្តារោ ហោន្តិ, ឯកតោ ចត្តារោ, នវមោ អនុស្សាវេតិ, សលាកំ គាហេតិ – ‘អយំ ធម្មោ, អយំ វិនយោ, ឥទំ សត្ថុសាសនំ, ឥមំ គណ្ហថ, ឥមំ រោចេថា’តិ ។ ឯវំ ខោ, ឧបាលិ, សង្ឃរាជិ ចេវ ហោតិ សង្ឃភេទោ ច។ នវន្នំ វា, ឧបាលិ, អតិរេកនវន្នំ វា សង្ឃរាជិ ចេវ ហោតិ សង្ឃភេទោ ច។ ន ខោ, ឧបាលិ, ភិក្ខុនី សង្ឃំ ភិន្ទតិ, អបិ ច ភេទាយ បរក្កមតិ, ន សិក្ខមានា សង្ឃំ ភិន្ទតិ... បេ.... ន សាមណេរោ សង្ឃំ ភិន្ទតិ, ន សាមណេរី សង្ឃំ ភិន្ទតិ, ន ឧបាសកោ សង្ឃំ ភិន្ទតិ, ន ឧបាសិកា សង្ឃំ ភិន្ទតិ, អបិ ច ភេទាយ បរក្កមតិ។ ភិក្ខុ ខោ, ឧបាលិ, បកតត្តោ, សមានសំវាសកោ, សមានសីមាយំ ឋិតោ, សង្ឃំ ភិន្ទតី”តិ។

៣៥២. [អ. និ. ១០.៣៧] “សង្ឃភេទោ សង្ឃភេទោតិ, ភន្តេ, វុច្ចតិ។ កិត្តាវតា នុ ខោ, ភន្តេ, សង្ឃោ ភិន្នោ ហោតី”តិ?

“ឥធុបាលិ, ភិក្ខូ អធម្មំ ធម្មោតិ ទីបេន្តិ, ធម្មំ អធម្មោតិ ទីបេន្តិ, អវិនយំ វិនយោតិ ទីបេន្តិ, វិនយំ អវិនយោតិ ទីបេន្តិ, អភាសិតំ អលបិតំ តថាគតេន ភាសិតំ លបិតំ តថាគតេនាតិ ទីបេន្តិ, ភាសិតំ លបិតំ តថាគតេន អភាសិតំ អលបិតំ តថាគតេនាតិ ទីបេន្តិ, អនាចិណ្ណំ តថាគតេន អាចិណ្ណំ តថាគតេនាតិ ទីបេន្តិ, អាចិណ្ណំ តថាគតេន អនាចិណ្ណំ តថាគតេនាតិ ទីបេន្តិ, អបញ្ញត្តំ តថាគតេន បញ្ញត្តំ តថាគតេនាតិ ទីបេន្តិ, បញ្ញត្តំ តថាគតេន អបញ្ញត្តំ តថាគតេនាតិ ទីបេន្តិ, អនាបត្តិំ អាបត្តីតិ ទីបេន្តិ, អាបត្តិំ អនាបត្តីតិ

ទីបេន្តិ, លហុកំ អាបត្តិ គរុកា អាបត្តីតិ ទីបេន្តិ, គរុកំ អាបត្តិ លហុកា អាបត្តីតិ ទីបេន្តិ, សាវសេសំ អាបត្តិ អនវសេសា អាបត្តីតិ ទីបេន្តិ, អនវសេសំ អាបត្តិ សាវសេសា អាបត្តីតិ ទីបេន្តិ, ទុដ្ឋុល្លំ អាបត្តិ អទុដ្ឋុលា អាបត្តីតិ ទីបេន្តិ, អទុដ្ឋុល្លំ អាបត្តិ ទុដ្ឋុល្លា អាបត្តីតិ ទីបេន្តិ។ តេ ឥមេហិ អដ្ឋារសហិ វត្ថូហិ អបកស្សន្តិ, អវបកស្សន្តិ, អាវេនិ [អាវេណិ (សី.), អាវេណិកំ (ស្យា.)] ឧបោសថំ ករោន្តិ, អាវេនិ បវារណំ ករោន្តិ, អាវេនិ សង្ឃកម្មំ ករោន្តិ។ ឯត្តាវតា ខោ, ឧបាលិ, សង្ឃោ ភិន្នោ ហោតី”តិ។

៣៥៣. [អ. និ. ១០.៣៧] “សង្ឃសាមគ្គី សង្ឃសាមគ្គីតិ, ភន្តេ, វុច្ចតិ។ កិត្តាវតា នុ ខោ, ភន្តេ, សង្ឃោ សមគ្គោ ហោតី”តិ? “ឥធុបាលិ, ភិក្ខូ អធម្មំ អធម្មោតិ ទីបេន្តិ, ធម្មំ ធម្មោតិ ទីបេន្តិ, អវិនយំ អវិនយោតិ ទីបេន្តិ, វិនយំ វិនយោតិ ទីបេន្តិ, អភាសិតំ អលបិតំ តថាគតេន អភាសិតំ អលបិតំ តថាគតេនាតិ ទីបេន្តិ, ភាសិតំ លបិតំ តថាគតេន ភាសិតំ លបិតំ តថាគតេនាតិ ទីបេន្តិ, អនាចិណ្ណំ តថាគតេន អនាចិណ្ណំ តថាគតេនាតិ ទីបេន្តិ, អាចិណ្ណំ តថាគតេន អាចិណ្ណំ តថាគតេនាតិ ទីបេន្តិ, អបញ្ញត្តំ តថាគតេន អបញ្ញត្តំ តថាគតេនាតិ ទីបេន្តិ, បញ្ញត្តំ តថាគតេន បញ្ញត្តំ តថាគតេនាតិ ទីបេន្តិ, អនាបត្តិំ អនាបត្តីតិ ទីបេន្តិ, អាបត្តិំ អាបត្តីតិ ទីបេន្តិ, លហុកំ អាបត្តិំ លហុកា អាបត្តីតិ ទីបេន្តិ, គរុកំ អាបត្តិំ គរុកា អាបត្តីតិ ទីបេន្តិ, សាវសេសំ អាបត្តិំ សាវសេសា អាបត្តីតិ ទីបេន្តិ, អនវសេសំ អាបត្តិំ អនវសេសា អាបត្តីតិ ទីបេន្តិ , ទុដ្ឋុល្លំ អាបត្តិំ ទុដ្ឋុល្លា អាបត្តីតិ ទីបេន្តិ, អទុដ្ឋុល្លំ អាបត្តិំ អទុដ្ឋុល្លា អាបត្តីតិ ទីបេន្តិ។ តេ ឥមេហិ អដ្ឋារសហិ វត្ថូហិ ន អបកស្សន្តិ, ន អវបកស្សន្តិ, ន អាវេនិ ឧបោសថំ ករោន្តិ, ន អាវេនិ បវារណំ ករោន្តិ, ន អាវេនិ សង្ឃកម្មំ ករោន្តិ។ ឯត្តាវតា ខោ, ឧបាលិ, សង្ឃោ សមគ្គោ ហោតី”តិ។

៣៥៤. “សមគ្គំ បន, ភន្តេ, សង្ឃំ ភិន្ទិត្វា កិំ សោ បសវតី”តិ? “សមគ្គំ ខោ, ឧបាលិ, សង្ឃំ ភិន្ទិត្វា កប្បដ្ឋិកំ កិព្ពិសំ បសវតិ, កប្បំ និរយម្ហិ បច្ចតី”តិ។

[ឥតិវុ. ១៨; អ. និ. ១០.៣៩] “អាបាយិកោ នេរយិកោ, កប្បដ្ឋោ សង្ឃភេទកោ;
វគ្គរតោ អធម្មដ្ឋោ, យោគក្ខេមា បធំសតិ;
សង្ឃំ សមគ្គំ ភិន្ទិត្វា, កប្បំ និរយម្ហិ បច្ចតី”តិ។

“ភិន្ទំ បន, ភន្តេ, សង្ឃំ សមគ្គំ កត្វា កិំ សោ បសវតី”តិ? “ភិន្នំ ខោ, ឧបាលិ, សង្ឃំ សមគ្គំ កត្វា ព្រហ្មំ បុញ្ញំ បសវតិ, កប្បំ សគ្គម្ហិ មោទតី”តិ។

[ឥត្តិវុ. ១៨; អ. និ. ១០.៤០] “សុខា សង្ឃស្ស សាមគ្គី, សមគ្គានញ្ច អនុគ្គហោ;
សមគ្គរតោ ធម្មដ្ឋោ, យោគក្ខេមា ន ធំសតិ;
សង្ឃំ សមគ្គំ កត្វាន, កប្បំ សគ្គម្ហិ មោទតី”តិ។

៣៥៥. [បរិ. ៤៥៩] “សិយា នុ ខោ, ភន្តេ, សង្ឃភេទកោ អាបាយិកោ, នេរយិកោ, កប្បដ្ឋោ, អតេកិច្ឆោ”តិ? “សិយា, ឧបាលិ, សង្ឃភេទកោ អាបាយិកោ, នេរយិកោ, កប្បដ្ឋោ, អតេកិច្ឆោ”តិ។

[បរិ. ៤៥៩] “សិយា [សិយា នុ ខោ (ស្យា. កំ.)] បន, ភន្តេ, សង្ឃភេទកោ ន អាបាយិកោ, ន នេរយិកោ, ន កប្បដ្ឋោ, ន អតេកិច្ឆោ”តិ? “សិយា, ឧបាលិ, សង្ឃភេទកោ ន អាបាយិកោ, ន នេរយិកោ, ន កប្បដ្ឋោ, ន អតេកិច្ឆោ”តិ។

“កតមោ បន, ភន្តេ, សង្ឃភេទកោ អាបាយិកោ, នេរយិកោ, កប្បដ្ឋោ, អតេកិច្ឆោ”តិ? “ឥធុបាលិ, ភិក្ខុ អធម្មំ ធម្មោតិ ទីបេតិ។ តស្មិំ អធម្មទិដ្ឋិ, ភេទេ អធម្មទិដ្ឋិ, វិនិធាយ ទិដ្ឋិំ, វិនិធាយ ខន្តិំ, វិនិធាយ រុចិំ, វិនិធាយ ភាវំ, អនុស្សាវេតិ, សលាកំ គាហេតិ – ‘អយំ ធម្មោ, អយំ វិនយោ, ឥទំ សត្ថុសាសនំ, ឥមំ គណ្ហថ, ឥមំ រោចេថា’តិ។ អយម្បិ ខោ, ឧបាលិ, សង្ឃភេទកោ អាបាយិកោ, នេរយិកោ, កប្បដ្ឋោ, អតេកិច្ឆោ។

“បុន ចបរំ, ឧបាលិ, ភិក្ខុ អធម្មំ ធម្មោតិ ទីបេតិ។ តស្មិំ អធម្មទិដ្ឋិ, ភេទេ ធម្មទិដ្ឋិ, វិនិធាយ ទិដ្ឋិំ, វិនិធាយ ខន្តិំ, វិនិធាយ រុចិំ, វិនិធាយ ភាវំ, អនុស្សាវេតិ, សលាកំ គាហេតិ – ‘អយំ ធម្មោ, អយំ វិនយោ, ឥទំ សត្ថុសាសនំ, ឥមំ គណ្ហថ, ឥមំ រោចេថា’តិ។ អយម្បិ ខោ, ឧបាលិ, សង្ឃភេទកោ អាបាយិកោ, នេរយិកោ, កប្បដ្ឋោ, អតេកិច្ឆោ។

“បុន ចបរំ, ឧបាលិ, ភិក្ខុ អធម្មំ ធម្មោតិ ទីបេតិ។ តស្មឹ អធម្មទិដ្ឋិ, ភេទេ វេមតិកោ, វិនិធាយ ទិដ្ឋឹ, វិនិធាយ ខន្តឹ, វិនិធាយ រុចឹ, វិនិធាយ ភាវំ, អនុស្សាវេតិ, សលាកំ គាហេតិ – ‘អយំ ធម្មោ, អយំ វិនយោ, ឥទំ សត្ថុសាសនំ, ឥមំ គណ្ហថ, ឥមំ រោចេថា’តិ។ អយម្បិ ខោ, ឧបាលិ, សង្ឃភេទកោ អាបាយិកោ, នេរយិកោ, កប្បដ្ឋោ, អតេកិច្ឆោ។

“បុន ចបរំ, ឧបាលិ, ភិក្ខុ អធម្មំ ធម្មោតិ ទីបេតិ។ តស្មឹ ធម្មទិដ្ឋិ, ភេទេ អធម្មទិដ្ឋិ…បេ.… (តស្មឹ ធម្មទិដ្ឋិ ភេទេ ធម្មទិដ្ឋិ) [( ) ស្យាមបោត្ថកេ នត្ថិ, វិមតិវិនោទនីដីកាយ សមេតិ]។ តស្មឹ ធម្មទិដ្ឋិ ភេទេ វេមតិកោ។ តស្មឹ វេមតិកោ ភេទេ អធម្មទិដ្ឋិ។ តស្មឹ វេមតិកោ ភេទេ ធម្មទិដ្ឋិ។ តស្មឹ វេមតិកោ ភេទេ វេមតិកោ វិនិធាយ ទិដ្ឋឹ, វិនិធាយ ខន្តឹ, វិនិធាយ រុចឹ, វិនិធាយ ភាវំ, អនុស្សាវេតិ, សលាកំ គាហេតិ – ‘អយំ ធម្មោ, អយំ វិនយោ, ឥទំ សត្ថុសាសនំ, ឥមំ គណ្ហថ, ឥមំ រោចេថា’តិ។ អយម្បិ ខោ, ឧបាលិ, សង្ឃភេទកោ អាបាយិកោ, នេរយិកោ, កប្បដ្ឋោ, អតេកិច្ឆោ។

“បុន ចបរំ, ឧបាលិ, ភិក្ខុ ធម្មំ អធម្មោតិ ទីបេតិ…បេ.… អវិនយំ វិនយោតិ ទីបេតិ… វិនយំ អវិនយោតិ ទីបេតិ… អភាសិតំ អលបិតំ តថាគតេន ភាសិតំ លបិតំ តថាគតេនាតិ ទីបេតិ… ភាសិតំ លបិតំ តថាគតេន អភាសិតំ អលបិតំ តថាគតេនាតិ ទីបេតិ… អនាចិណ្ណំ តថាគតេន អាចិណ្ណំ តថាគតេនាតិ ទីបេតិ… អាចិណ្ណំ តថាគតេន អនាចិណ្ណំ តថាគតេនាតិ ទីបេតិ… អបញ្ញត្តំ តថាគតេន បញ្ញត្តំ តថាគតេនាតិ ទីបេតិ… បញ្ញត្តំ តថាគតេន អបញ្ញត្តំ តថាគតេនាតិ ទីបេតិ… អនាបត្តឹ អាបត្តីតិ ទីបេតិ… អាបត្តឹ អនាបត្តីតិ ទីបេតិ… លហុកំ អាបត្តឹ គរុកា អាបត្តីតិ ទីបេតិ… គរុកំ អាបត្តឹ លហុកា អាបត្តីតិ ទីបេតិ… សាវសេសំ អាបត្តឹ អនវសេសា អាបត្តីតិ ទីបេតិ… អនវសេសំ អាបត្តឹ សាវសេសា អាបត្តីតិ ទីបេតិ… ទុដ្ឋុល្លំ អាបត្តឹ អទុដ្ឋុល្លា អាបត្តីតិ ទីបេតិ… អទុដ្ឋុល្លំ អាបត្តឹ ទុដ្ឋុល្លា អាបត្តីតិ ទីបេតិ… តស្មឹ អធម្មទិដ្ឋិ, ភេទេ អធម្មទិដ្ឋិ…បេ.… តស្មឹ អធម្មទិដ្ឋិ, ភេទេ ធម្មទិដ្ឋិ … តស្មឹ អធម្មទិដ្ឋិ, ភេទេ វេមតិកោ… តស្មឹ ធម្មទិដ្ឋិ, ភេទេ អធម្មទិដ្ឋិ… (តស្មឹ ធម្មទិដ្ឋិ, ភេទេ ធម្មទិដ្ឋិ) [( ) ស្យាមបោត្ថកេ នត្ថិ] … តស្មឹ ធម្មទិដ្ឋិ, ភេទេ វេមតិកោ… តស្មឹ វេមតិកោ, ភេទេ អធម្មទិដ្ឋិ… តស្មឹ វេមតិកោ, ភេទេ ធម្មទិដ្ឋិ… តស្មឹ វេមតិកោ, ភេទេ វេមតិកោ, វិនិធាយ ទិដ្ឋឹ, វិនិធាយ ខន្តឹ, វិនិធាយ រុចឹ, វិនិធាយ ភាវំ, អនុស្សាវេតិ, សលាកំ គាហេតិ – ‘អយំ ធម្មោ, អយំ វិនយោ, ឥទំ សត្ថុសាសនំ, ឥមំ គណ្ហថ, ឥមំ រោចេថា’តិ។ អយម្បិ ខោ, ឧបាលិ, សង្ឃភេទកោ អាបាយិកោ, នេរយិកោ, កប្បដ្ឋោ, អតេកិច្ឆោ”តិ។

“កតមោ បន, ភន្តេ, សង្ឃភេទកោ ន អាបាយិកោ, ន នេរយិកោ, ន កប្បដ្ឋោ , ន អតេកិច្ឆោ”តិ? “ឥធុបាលិ, ភិក្ខុ អធម្មំ ធម្មោតិ ទីបេតិ។ តស្មឹ ធម្មទិដ្ឋិ, ភេទេ ធម្មទិដ្ឋិ , អវិនិធាយ ទិដ្ឋឹ, អវិនិធាយ ខន្តឹ, អវិនិធាយ រុចឹ, អវិនិធាយ ភាវំ, អនុស្សាវេតិ, សលាកំ គាហេតិ – ‘អយំ ធម្មោ, អយំ វិនយោ, ឥទំ សត្ថុសាសនំ, ឥមំ គណ្ហថ, ឥមំ រោចេថា’តិ។ អយម្បិ ខោ, ឧបាលិ, សង្ឃភេទកោ ន អាបាយិកោ, ន នេរយិកោ, ន កប្បដ្ឋោ, ន អតេកិច្ឆោ។

“បុន ចបរំ, ឧបាលិ, ភិក្ខុ ធម្មំ អធម្មោតិ ទីបេតិ…បេ.… ទុដ្ឋុល្លំ អាបត្តឹ អទុដ្ឋុល្លា អាបត្តីតិ ទីបេតិ។ តស្មឹ ធម្មទិដ្ឋិ, ភេទេ ធម្មទិដ្ឋិ, អវិនិធាយ ទិដ្ឋឹ, អវិនិធាយ ខន្តឹ, អវិនិធាយ រុចឹ, អវិនិធាយ ភាវំ, អនុស្សាវេតិ, សលាកំ គាហេតិ – ‘អយំ ធម្មោ, អយំ វិនយោ, ឥទំ សត្ថុសាសនំ, ឥមំ គណ្ហថ, ឥមំ រោចេថា’តិ។ អយម្បិ ខោ , ឧបាលិ, សង្ឃភេទកោ ន អាបាយិកោ, ន នេរយិកោ, ន កប្បដ្ឋោ, ន អតេកិច្ឆោ”តិ។

តតិយភាណវារោ និដ្ឋិតោ។

សង្ឃភេទកក្ខន្ធកោ សត្តមោ។

តស្សុទ្ទានំ –

អនុបិយេ អភិញ្ញាតា, សុខុមាលោ ន ឥច្ឆតិ;
កសា វបា អភិ និន្នេ, និទ្ធា លាវេ ច ឧព្ពហេ។

បុញ្ឆមទ្ទបលាលញ្ច, ភុសខិផុណនីហរេ;
អាយតិម្បិ ន ខីយន្តិ, បិតរោ ច បិតាមហា។

ភទ្ទិយោ អនុរុទ្ធោ ច, អានន្ទោ ភគុ កិមិលោ;
សក្យមានោ ច កោសម្ពី, បរិហាយិ កកុធេន ច។

បកាសេសិ បិតុនោ ច, បុរិសេ សិលំ នាឡាគិរឹ;
តិកបញ្ចគរុកោ ខោ, ភិន្ទិ ថុល្លច្ចយេន ច;
តយោ អដ្ឋ បុន តីណិ, រាជិ ភេទា សិយា នុ ខោតិ។

សង្ឃភេទកក្ខន្ធកំ និដ្ឋិតំ។

៨. វត្តក្ខន្ធកំ

១. អាគន្តុកវត្តកថា

៣៥៦. តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ។ តេន ខោ បន សមយេន អាគន្តុកា ភិក្ខូ សឧបាហនាបិ អារាមំ បវិសន្តិ, ឆត្តបគ្គហិតាបិ អារាមំ បវិសន្តិ, ឱគុណ្ឋិតាបិ អារាមំ បវិសន្តិ, សីសេបិ ចីវរំ ករិត្វា អារាមំ បវិសន្តិ, បានីយេនបិ បាទេ ធោវន្តិ, វុឌ្ឍតរេបិ អាវាសិកេ ភិក្ខូ ន អភិវាទេន្តិ, នបិ សេនាសនំ បុច្ឆន្តិ។ អញ្ញតរោបិ អាគន្តុកោ ភិក្ខុ អនជ្ឈាវុដ្ឋំ វិហារំ ឃដិកំ ឧគ្ឃាដេត្វា កវាដំ បណាមេត្វា សហសា បាវិសិ។ តស្ស ឧបរិបិដ្ឋិតោ [ឧបរិបិដ្ឋតោ (?)] អហិ ខន្ធេ បបតិ។ សោ ភីតោ វិស្សរមកាសិ។ ភិក្ខូ ឧបធាវិត្វា តំ ភិក្ខុំ ឯតទវោចុំ – "កិស្ស ត្វំ, អាវុសោ, វិស្សរមកាសី"តិ? អថ ខោ សោ ភិក្ខុ ភិក្ខូនំ ឯតមត្ថំ អារោចេសិ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា...បេ.... តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – "កថញ្ហិ នាម អាគន្តុកា ភិក្ខូ សឧបាហនាបិ អារាមំ បវិសិស្សន្តិ, ឆត្តបគ្គហិតាបិ អារាមំ បវិសិស្សន្តិ, ឱគុណ្ឋិតាបិ អារាមំ បវិសិស្សន្តិ, សីសេបិ ចីវរំ ករិត្វា អារាមំ បវិសិស្សន្តិ, បានីយេនបិ បាទេ ធោវិស្សន្តិ, វុឌ្ឍតរេបិ អាវាសិកេ ភិក្ខូ ន អភិវាទេស្សន្តិ, នបិ សេនាសនំ បុច្ឆិស្សន្តី"តិ! អថ ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ...បេ.... "សច្ចំ កិរ, ភិក្ខវេ, "អាគន្តុកា ភិក្ខូ សឧបាហនាបិ អារាមំ បវិសន្តិ, ឆត្តបគ្គហិតាបិ អារាមំ បវិសន្តិ, ឱគុណ្ឋិតាបិ អារាមំ បវិសន្តិ, សីសេបិ ចីវរំ ករិត្វា អារាមំ បវិសន្តិ, បានីយេនិបិ បាទេ ធោវន្តិ, វុឌ្ឍតរេបិ អាវាសិកេ ភិក្ខូ ន អភិវាទេន្តិ, នបិ សេនាសនំ បុច្ឆន្តី"តិ។ សច្ចំ ភគវាតិ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា...បេ.... កថញ្ហិ នាម ភិក្ខវេ អាគន្តុកា ភិក្ខូ សឧបាហនាបិ អារាមំ បវិសិស្សន្តិ, ឆត្តបគ្គហិតាបិ អារាមំ បវិសិស្សន្តិ, ឱគុណ្ឋិតាបិ អារាមំ បវិសិស្សន្តិ, សីសេបិ ចីវរំ ករិត្វា អារាមំ បវិសិស្សន្តិ, បានីយេនបិ បាទេ ធោវិស្សន្តិ, វុឌ្ឍតរេបិ អាវាសិកេ ភិក្ខូ ន អភិវាទេស្សន្តិ, នបិ សេនាសនំ បុច្ឆិស្សន្តិ, នេតំ ភិក្ខវេ អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ...បេ.... វិគរហិត្វា...បេ.... ធម្មិំ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ –

៣៥៧. "តេន ហិ, ភិក្ខវេ, អាគន្តុកានំ ភិក្ខូនំ វត្តំ បញ្ញបេស្សាមិ យថា អាគន្តុកេហិ ភិក្ខូហិ សម្មា វត្តិតព្ពំ។ អាគន្តុកេន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនា 'ឥទានិ អារាមំ បវិសិស្សាមី'តិ ឧបាហនា ឱមុញ្ចិត្វា នីចំ កត្វា បប្ផោដេត្វា គហេត្វា ឆត្តំ អបនាមេត្វា សីសំ វិវរិត្វា សីសេ ចីវរំ [វិវរិត្វា ចីវរំ (ក.)] ខន្ធេ កត្វា សាធុកំ អតរមានេន អារាមោ បវិសិតព្វោ។ អារាមំ បវិសន្តេន សល្លក្ខេតព្ពំ – 'កត្ថ អាវាសិកា ភិក្ខូ បដិក្កមន្តី'តិ? យត្ថ អាវាសិកា ភិក្ខូ បដិក្កមន្តិ – ឧបដ្ឋានសាលាយ វា មណ្ឌបេ វា រុក្ខមូលេ វា – តត្ថ គន្ត្វា ឯកមន្តំ បត្តោ និក្ខិបិតព្វោ; ឯកមន្តំ ចីវរំ និក្ខិបិតព្ពំ; បតិរូបំ អាសនំ គហេត្វា និសីទិតព្ពំ; បានីយំ បុច្ឆិតព្ពំ, បរិភោជនីយំ បុច្ឆិតព្ពំ – 'កតមំ បានីយំ, កតមំ បរិភោជនីយ'ន្តិ? សចេ បានីយេន អត្ថោ ហោតិ, បានីយំ គហេត្វា បាតព្ពំ។ សចេ បរិភោជនីយេន អត្ថោ ហោតិ, បរិភោជនីយំ គហេត្វា បាទា ធោវិតព្វា។ បាទេ ធោវន្តេន ឯកេន ហត្ថេន ឧទកំ អាសិញ្ចិតព្ពំ, ឯកេន ហត្ថេន បាទា ធោវិតព្វា។ តេនេវ ឧទកំ អាសិញ្ចិតព្ពំ [យេន ហត្ថេន ឧទកំ អាសិញ្ចិតព្ពំ (ស្យា.)] ន តេនេវ ហត្ថេន បាទា ធោវិតព្វា។ ឧបាហនបុញ្ឆនចោឡកំ បុច្ឆិត្វា ឧបាហនា បុញ្ឆិតព្វា។ ឧបាហនា បុញ្ឆន្តេន បឋមំ សុក្ខេន ចោឡកេន បុញ្ឆិតព្វា, បច្ឆា អល្លេន។ ឧបាហនាបុញ្ឆនចោឡកំ ធោវិត្វា [បីឡេត្វា (ស្យា.)] ឯកមន្តំ វិស្សជ្ជេតព្ពំ។

"សចេ អាវាសិកោ ភិក្ខុ វុឌ្ឍោ ហោតិ, អភិវាទេតព្វោ។ សចេ នវកោ ហោតិ, អភិវាទាបេតព្វោ។ សេនាសនំ បុច្ឆិតព្ពំ – 'កតមំ មេ សេនាសនំ បាបុណាតី'តិ? អជ្ឈាវុដ្ឋំ វា អនជ្ឈាវុដ្ឋំ វា បុច្ឆិតព្ពំ, គោចរោ បុច្ឆិតព្វោ, អគោចរោ បុច្ឆិតព្វោ, សេក្ខសម្មតានិ [សេខសម្មតានិ (ក.)] កុលានិ បុច្ឆិតព្វានិ , វច្ចដ្ឋានំ បុច្ឆិតព្ពំ, បស្សាវដ្ឋានំ បុច្ឆិតព្ពំ, បានីយំ បុច្ឆិតព្ពំ, បរិភោជនីយំ បុច្ឆិតព្ពំ, កត្តរទណ្ឌោ បុច្ឆិតព្វោ, សង្ឃស្ស កតិកសណ្ឋានំ បុច្ឆិតព្ពំ – 'កំ កាលំ បវិសិតព្ពំ, កំ កាលំ និក្ខមិតព្ព'ន្តិ? សចេ វិហារោ អនជ្ឈាវុដ្ឋោ ហោតិ, កវាដំ អាកោដេត្វា មុហុត្តំ អាគមេត្វា ឃដិកំ ឧគ្ឃាដេត្វា កវាដំ បណាមេត្វា ពហិ ឋិតេន និល្លោកេតព្វោ។

"សចេ វិហារោ ឧក្លាបោ ហោតិ, មញ្ចេ វា មញ្ចោ អារោបិតោ ហោតិ, បីឋេ វា បីឋំ អារោបិតំ ហោតិ, សេនាសនំ ឧបរិ បុញ្ជីកតំ [បុញ្ជកិតំ (ក.)] ហោតិ, សចេ ឧស្សហតិ, សោធេតព្វោ។ [មហាវ. ៦៦-៦៧ (ថោកំ វិសទិសំ)] វិហារំ សោធេន្តេន បឋមំ ភូមត្ថរណំ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្ពំ; មញ្ចបដិបាទកា នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វា; ភិសិពិព្វោហនំ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្ពំ; និសីទនបច្ចត្ថរណំ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្ពំ; មញ្ចោ នីចំ កត្វា សាធុកំ អប្បដិឃំសន្តេន, អសង្ឃដ្ដេន្តេន កវាដបិដ្ឋំ, នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វោ; បីឋំ នីចំ កត្វា សាធុកំ អប្បដិឃំសន្តេន, អសង្ឃដ្ដេន្តេន កវាដបិដ្ឋំ, នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្ពំ; ខេឡមល្លកោ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វោ; អបស្សេនផលកំ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្ពំ។ សចេ វិហារេ សន្តានកំ ហោតិ,

ឧល្លោកា បឋមំ ឱហារេតព្ពំ, អាលោកសន្ធិកណ្ណភាគា បមជ្ជិតព្ពា។ សចេ គេរុកបរិកម្មកតា ភិត្តិ កណ្ណកិតា ហោតិ, ចោឡកំ តេមេត្វា បីឡេត្វា បមជ្ជិតព្ពា។ សចេ កាឡវណ្ណកតា ភូមិ កណ្ណកិតា ហោតិ, ចោឡកំ តេមេត្វា បីឡេត្វា បមជ្ជិតព្ពា។ សចេ អកតា ហោតិ ភូមិ, ឧទកេន បរិប្ផោសិត្វា សម្មជ្ជិតព្ពា – មា វិហារោ រជេន ឧហញ្ញីតិ [ឧហញ្ញិតិ (សី. ស្យា.)]។ សង្ការំ វិចិនិត្វា ឯកមន្តំ ឆឌ្ឌេតព្ពំ។

“ភូមត្ថរណំ ឱតាបេត្វា សោធេត្វា បប្ផោដេត្វា អតិហរិត្វា យថាឋានេ [យថាបញ្ញត្តំ (សី. ស្យា.), យថាភាគំ (ក.)] បញ្ញបេតព្ពំ។ មញ្ចបដិបាទកា ឱតាបេត្វា បមជ្ជិត្វា អតិហរិត្វា យថាឋានេ [យថាភាគំ (ស្យា. ក.)] ឋបេតព្ពា។ មញ្ចោ ឱតាបេត្វា សោធេត្វា បប្ផោដេត្វា នីចំ កត្វា សាធុកំ អប្បដិឃំសន្តេន, អសង្ឃដ្តេន្តេន កវាដបិដ្ឋំ, អតិហរិត្វា យថាឋានេ [យថាភាគំ (ស្យា. ក.)] បញ្ញបេតព្ពោ។ បីឋំ ឱតាបេត្វា សោធេត្វា បប្ផោដេត្វា នីចំ កត្វា សាធុកំ អប្បដិឃំសន្តេន, អសង្ឃដ្តេន្តេន កវាដបិដ្ឋំ, អតិហរិត្វា យថាឋានេ [យថាភាគំ (ស្យា. ក.)] បញ្ញបេតព្ពំ។ ភិសិពិព្ពោហនំ ឱតាបេត្វា សោធេត្វា បប្ផោដេត្វា អតិហរិត្វា យថាភាគំ បញ្ញបេតព្ពំ។ និសីទនបច្ចត្ថរណំ ឱតាបេត្វា សោធេត្វា បប្ផោដេត្វា អតិហរិត្វា យថាភាគំ បញ្ញបេតព្ពំ។ ខេឡមល្លកោ ឱតាបេត្វា បមជ្ជិត្វា អតិហរិត្វា យថាភាគំ ឋបេតព្ពោ។ អបស្សេនផលកំ ឱតាបេត្វា បមជ្ជិត្វា អតិហរិត្វា យថាភាគំ ឋបេតព្ពំ។ បត្តចីវរំ និក្ខិបិតព្ពំ។ បត្តំ និក្ខិបន្តេន ឯកេន ហត្ថេន បត្តំ គហេត្វា ឯកេន ហត្ថេន ហេដ្ឋាមញ្ចំ វា ហេដ្ឋាបីឋំ វា បរាមសិត្វា បត្តោ និក្ខិបិតព្ពោ។ ន ច អនន្តរហិតាយ ភូមិយា បត្តោ និក្ខិបិតព្ពោ។ ចីវរំ និក្ខិបន្តេន ឯកេន ហត្ថេន ចីវរំ គហេត្វា ឯកេន ហត្ថេន ចីវរវំសំ វា ចីវររជ្ជុំ វា បមជ្ជិត្វា បារតោ អន្តំ ឱរតោ ភោគំ កត្វា ចីវរំ និក្ខិបិតព្ពំ។

“សចេ បុរត្ថិមា សរជា វាតា វាយន្តិ, បុរត្ថិមា វាតបានា ថកេតព្ពា។ សចេ បច្ឆិមា សរជា វាតា វាយន្តិ, បច្ឆិមា វាតបានា ថកេតព្ពា។ សចេ ឧត្តរា សរជា វាតា វាយន្តិ, ឧត្តរា វាតបានា ថកេតព្ពា។ សចេ ទក្ខិណា សរជា វាតា វាយន្តិ, ទក្ខិណា វាតបានា ថកេតព្ពា ។ សចេ សីតកាលោ ហោតិ, ទិវា វាតបានា វិវរិតព្ពា, រត្តិំ ថកេតព្ពា។ សចេ ឧណ្ហកាលោ ហោតិ, ទិវា វាតបានា ថកេតព្ពា, រត្តិំ វិវរិតព្ពា។

“សចេ បរិវេណំ ឧក្លាបំ ហោតិ, បរិវេណំ សម្មជ្ជិតព្ពំ។ សចេ កោដ្ឋកោ ឧក្លាបោ ហោតិ, កោដ្ឋកោ សម្មជ្ជិតព្ពោ។ សចេ ឧបដ្ឋានសាលា ឧក្លាបា ហោតិ, ឧបដ្ឋានសាលា សម្មជ្ជិតព្ពា។ សចេ អគ្គិសាលា ឧក្លាបា ហោតិ, អគ្គិសាលា សម្មជ្ជិតព្ពា។ សចេ វច្ចកុដិ ឧក្លាបា ហោតិ, វច្ចកុដិ សម្មជ្ជិតព្ពា។ សចេ បានីយំ ន ហោតិ, បានីយំ ឧបដ្ឋាបេតព្ពំ។ សចេ បរិភោជនីយំ ន ហោតិ, បរិភោជនីយំ ឧបដ្ឋាបេតព្ពំ។ សចេ អាចមនកុម្ភិយា ឧទកំ ន ហោតិ, អាចមនកុម្ភិយា ឧទកំ អាសិញ្ចិតព្ពំ។ ឥទំ ខោ, ភិក្ខវេ, អាគន្តុកានំ ភិក្ខូនំ វត្តំ យថា អាគន្តុកេហិ ភិក្ខូហិ សម្មា វត្តិតព្ព”ន្តិ។

២. អាវាសិកវត្តកថា

៣៥៨. តេន ខោ បន សមយេន អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគន្តុកេ ភិក្ខូ ទិស្វា នេវ អាសនំ បញ្ញបេន្តិ, ន បាទោទកំ បាទបីឋំ បាទកឋលិកំ ឧបនិក្ខិបន្តិ, ន បច្ចុគ្គន្ត្វា បត្តចីវរំ បដិគ្គណ្ហន្តិ, ន បានីយេន បុច្ឆន្តិ [ន បានីយេន បុច្ឆន្តិ, ន បរិភោជនីយេន បុច្ឆន្តិ (ស្យា. កំ.)], ន វុឌ្ឍតរេបិ អាគន្តុកេ ភិក្ខូ អភិវាទេន្តិ, ន សេនាសនំ បញ្ញបេន្តិ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា…បេ… តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – “កថញ្ហិ នាម អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគន្តុកេ ភិក្ខូ ទិស្វា នេវ អាសនំ បញ្ញបេស្សន្តិ, ន បាទោទកំ បាទបីឋំ បាទកឋលិកំ ឧបនិក្ខិបិស្សន្តិ, ន បច្ចុគ្គន្ត្វា បត្តចីវរំ បដិគ្គហិស្សន្តិ, ន បានីយេន បុច្ឆិស្សន្តិ, វុឌ្ឍតរេបិ អាគន្តុកេ ភិក្ខូ ន អភិវាទេស្សន្តិ, ន សេនាសនំ បញ្ញបេស្សន្តី”តិ! អថ ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ…បេ… សច្ចំ កិរ, ភិក្ខវេ…បេ… សច្ចំ ភគវាតិ…បេ… វិគរហិត្វា…បេ… ធម្មិំ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ –

៣៥៩. “តេន ហិ, ភិក្ខវេ, អាវាសិកានំ ភិក្ខូនំ វត្តំ បញ្ញបេស្សាមិ យថា អាវាសិកេហិ ភិក្ខូហិ សម្មា វត្តិតព្ពំ។ អាវាសិកេន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនា អាគន្តុកំ ភិក្ខុំ វុឌ្ឍតរំ ទិស្វា អាសនំ បញ្ញបេតព្ពំ, បាទោទកំ បាទបីឋំ បាទកឋលិកំ ឧបនិក្ខិបិតព្ពំ , បច្ចុគ្គន្ត្វា បត្តចីវរំ បដិគ្គហេតព្ពំ, បានីយេន បុច្ឆិតព្ពោ [បានីយេន បុច្ឆិតព្ពោ, បរិភោជនីយេន បុច្ឆិតព្ពោ (ស្យា.)]។ សចេ ឧស្សហតិ, ឧបាហនា បុញ្ឆិតព្ពា។ ឧបាហនា បុញ្ឆន្តេន បឋមំ សុក្ខេន ចោឡកេន បុញ្ឆិតព្ពា, បច្ឆា អល្លេន។ ឧបាហនាបុញ្ឆនចោឡកំ ធោវិត្វា [ធោវិត្វា បីឡេត្វា (ស្យា.)] ឯកមន្តំ វិស្សជ្ជេតព្ពំ។

“អាគន្តុកោ ភិក្ខុ វុឌ្ឍតរោ អភិវាទេតព្ពោ។ សេនាសនំ បញ្ញបេតព្ពំ – ‘ឯតំ តេ សេនាសនំ បាបុណាតី’តិ។ អជ្ឈាវុដ្ឋំ វា អនជ្ឈាវុដ្ឋំ វា អាចិក្ខិតព្ពំ។ គោចរោ អាចិក្ខិតព្ពោ។ អគោចរោ អាចិក្ខិតព្ពោ។ សេក្ខសម្មតានិ

កុលានិ អាចិក្ខិតព្ពានិ។ វច្ចដ្ឋានំ អាចិក្ខិតព្ពំ។ បស្សាវដ្ឋានំ អាចិក្ខិតព្ពំ។ បានីយំ អាចិក្ខិតព្ពំ។ បរិភោជនីយំ អាចិក្ខិតព្ពំ។ កត្តរទណ្ឌោ អាចិក្ខិតព្ពោ។ សង្ឃស្ស កតិកសណ្ឋានំ អាចិក្ខិតព្ពំ – 'ឥមំ កាលំ បវិសិតព្ពំ, ឥមំ កាលំ និក្ខមិតព្ព'ន្តិ ។

"សចេ នវកោ ហោតិ, និសិន្នកេនេវ អាចិក្ខិតព្ពំ – 'អត្រ បត្តំ និក្ខិបាហិ, អត្រ ចីវរំ និក្ខិបាហិ, ឥទំ អាសនំ និសីទាហី'តិ។ បានីយំ អាចិក្ខិតព្ពំ។ បរិភោជនីយំ អាចិក្ខិតព្ពំ។ ឧបាហនាបុញ្ឆនចោឡកំ អាចិក្ខិតព្ពំ។ អាគន្តុកោ ភិក្ខុ នវកោ អភិវាទាបេតព្ពោ។ សេនាសនំ អាចិក្ខិតព្ពំ – 'ឯតំ តេ សេនាសនំ បាបុណាតី'តិ។ អជ្ឈាវុដ្ឋំ វា អនជ្ឈាវុដ្ឋំ វា អាចិក្ខិតព្ពំ។ គោចរោ អាចិក្ខិតព្ពោ។ អគោចរោ អាចិក្ខិតព្ពោ។ សេក្ខសម្មតានិ កុលានិ អាចិក្ខិតព្ពានិ។ វច្ចដ្ឋានំ អាចិក្ខិតព្ពំ។ បស្សាវដ្ឋានំ អាចិក្ខិតព្ពំ។ បានីយំ អាចិក្ខិតព្ពំ។ បរិភោជនីយំ អាចិក្ខិតព្ពំ។ កត្តរទណ្ឌោ អាចិក្ខិតព្ពោ។ សង្ឃស្ស កតិកសណ្ឋានំ អាចិក្ខិតព្ពំ – 'ឥមំ កាលំ បវិសិតព្ពំ, ឥមំ កាលំ និក្ខមិតព្ព'ន្តិ។ ឥទំ ខោ, ភិក្ខវេ , អាវាសិកានំ ភិក្ខូនំ វត្តំ យថា អាវាសិកេហិ ភិក្ខូហិ សម្មា វត្តិតព្ព"ន្តិ។

៣. គមិកវត្តកថា

៣៦០. តេន ខោ បន សមយេន គមិកា ភិក្ខូ ទារុភណ្ឌំ មត្តិកាភណ្ឌំ អប្បដិសាមេត្វា ទ្វារវាតបានំ វិវរិត្វា សេនាសនំ អនាបុច្ឆា បក្កមន្តិ។ ទារុភណ្ឌំ មត្តិកាភណ្ឌំ នស្សតិ។ សេនាសនំ អគុត្តំ ហោតិ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា...បេ.... តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – "កថញ្ហិ នាម គមិកា ភិក្ខូ ទារុភណ្ឌំ មត្តិកាភណ្ឌំ អប្បដិសាមេត្វា ទ្វារវាតបានំ វិវរិត្វា សេនាសនំ អនាបុច្ឆា បក្កមិស្សន្តិ! ទារុភណ្ឌំ មត្តិកាភណ្ឌំ នស្សតិ។ សេនាសនំ អគុត្តំ ហោតី"តិ។ អថ ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ...បេ.... សច្ចំ កិរ, ភិក្ខវេ...បេ.... សច្ចំ ភគវាតិ... បេ.... វិគរហិត្វា...បេ.... ធម្មិំ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ –

៣៦១. "តេន ហិ, ភិក្ខវេ, គមិកានំ ភិក្ខូនំ វត្តំ បញ្ញបេស្សាមិ យថា គមិកេហិ ភិក្ខូហិ សម្មា វត្តិតព្ពំ។ គមិកេន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនា ទារុភណ្ឌំ មត្តិកាភណ្ឌំ បដិសាមេត្វា ទ្វារវាតបានំ ថកេត្វា សេនាសនំ អាបុច្ឆា បក្កមិតព្ពំ [អាបុច្ឆិតព្ពំ (ស្យា.)]។ សចេ ភិក្ខុ ន ហោតិ, សាមណេរោ អាបុច្ឆិតព្ពោ។ សចេ សាមណេរោ ន ហោតិ, អារាមិកោ អាបុច្ឆិតព្ពោ។ សចេ អារាមិកោ ន ហោតិ, ឧបាសកោ អាបុច្ឆិតព្ពោ។ សចេ ន ហោតិ ភិក្ខុ វា សាមណេរោ វា អារាមិកោ វា ឧបាសកោ វា, ចតូសុ បាសាណេសុ មញ្ចំ បញ្ញបេត្វា មញ្ចេ មញ្ចំ អារោបេត្វា បីឋេ បីឋំ អារោបេត្វា សេនាសនំ ឧបរិ បុញ្ជំ ករិត្វា ទារុភណ្ឌំ មត្តិកាភណ្ឌំ បដិសាមេត្វា ទ្វារវាតបានំ ថកេត្វា បក្កមិតព្ពំ។ សចេ វិហារោ ឱវស្សតិ, សចេ ឧស្សហតិ, ឆាទេតព្ពោ, ឧស្សុកំ វា កាតព្ពំ – 'កិន្តិ នុ ខោ វិហារោ ឆាទិយេថា'តិ។ ឯវញ្ចេតំ លភេថ, ឥច្ចេតំ កុសលំ។ នោ ចេ លភេថ, យោ ទេសោ អនោវស្សកោ ហោតិ, តត្ថ ចតូសុ បាសាណេសុ មញ្ចំ បញ្ញបេត្វា មញ្ចេ មញ្ចំ អារោបេត្វា បីឋេ បីឋំ អារោបេត្វា សេនាសនំ ឧបរិ បុញ្ជំ ករិត្វា ទារុភណ្ឌំ មត្តិកាភណ្ឌំ បដិសាមេត្វា ទ្វារវាតបានំ ថកេត្វា បក្កមិតព្ពំ។ សចេ សព្ពោ វិហារោ ឱវស្សតិ, សចេ ឧស្សហតិ, សេនាសនំ គាមំ អតិហរិតព្ពំ, ឧស្សុកំ វា កាតព្ពំ – 'កិន្តិ នុ ខោ សេនាសនំ គាមំ អតិហរិយេថា'តិ។ ឯវញ្ចេតំ លភេថ, ឥច្ចេតំ កុសលំ។ នោ ចេ លភេថ, អជ្ឈោកាសេ ចតូសុ បាសាណេសុ មញ្ចំ បញ្ញបេត្វា មញ្ចេ មញ្ចំ អារោបេត្វា បីឋេ បីឋំ អារោបេត្វា សេនាសនំ ឧបរិ បុញ្ជំ ករិត្វា ទារុភណ្ឌំ មត្តិកាភណ្ឌំ បដិសាមេត្វា តិណេន វា បណ្ណេន វា បដិច្ឆាទេត្វា បក្កមិតព្ពំ – អប្បេវ នាម អង្គានិបិ សេសេយ្យុន្តិ។ ឥទំ ខោ, ភិក្ខវេ, គមិកានំ ភិក្ខូនំ វត្តំ យថា គមិកេហិ ភិក្ខូហិ សម្មា វត្តិតព្ព"ន្តិ។

៤. អនុមោទនវត្តកថា

៣៦២. តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ភត្តគ្គេ ន អនុមោទន្តិ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – "កថញ្ហិ នាម សមណា សក្យបុត្តិយា ភត្តគ្គេ ន អនុមោទិស្សន្តី"តិ! អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខូ តេសំ មនុស្សានំ ឧជ្ឈាយន្តានំ ខិយ្យន្តានំ វិបាចេន្តានំ។ អថ ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អថ ខោ ភគវា ឯតស្មិំ និទានេ ឯតស្មិំ បករណេ ធម្មិំ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – "អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ភត្តគ្គេ អនុមោទិតុ"ន្តិ។ អថ ខោ តេសំ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ – "កេន នុ ខោ ភត្តគ្គេ អនុមោទិតព្ព"ន្តិ? ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អថ ខោ ភគវា ឯតស្មិំ និទានេ ឯតស្មិំ បករណេ ធម្មិំ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – "អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ថេរេន ភិក្ខុនា ភត្តគ្គេ អនុមោទិតុ"ន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្ស បូគស្ស សង្ឃភត្តំ ហោតិ ។ អាយស្មា សារិបុត្តោ សង្ឃត្ថេរោ ហោតិ។ ភិក្ខូ – 'ភគវតា អនុញ្ញាតំ ថេរេន ភិក្ខុនា ភត្តគ្គេ អនុមោទិតុ'ន្តិ – អាយស្មន្តំ សារិបុត្តំ ឯកកំ ឱហាយ បក្កមឹសុ។ អថ ខោ អាយស្មា សារិបុត្តោ តេ មនុស្សេ បដិសម្មោទិត្វា បច្ឆា ឯកកោ អគមាសិ។ អទ្ទសា ខោ

ភគវា អាយស្មន្តំ សារិបុត្តំ ទូរតោវ ឯកកំ អាគច្ឆន្តំ។ ទិស្វាន អាយស្មន្តំ សារិបុត្តំ ឯតទវោច – “កច្ចិ, សារិបុត្ត, ភត្តំ ឥទ្ធំ អហោសី”តិ? “ឥទ្ធំ ខោ, ភន្តេ, ភត្តំ អហោសិ; អបិច មំ ភិក្ខូ ឯកកំ ឱហាយ បក្កន្តា”តិ។ អថ ខោ ភគវា ឯតស្មិំ និទានេ ឯតស្មិំ បករណេ ធម្មិំ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ភត្តគ្គេ ចតូហិ បញ្ចហិ ថេរានុថេរេហិ ភិក្ខូហិ អាគមេតុ”ន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ថេរោ ភត្តគ្គេ វច្ចិតោ អាគមេសិ។ សោ វច្ចំ សន្ធារេតុំ អសក្កោន្តោ មុច្ឆិតោ បបតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, សតិ ករណីយេ អានន្តរិកំ ភិក្ខុំ អាបុច្ឆិត្វា គន្តុ”ន្តិ។

៥. ភត្តគ្គវត្តកថា

៣៦៣. តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ ទុន្និវត្ថា ទុប្បារុតា អនាកប្បសម្បន្នា ភត្តគ្គំ គច្ឆន្តិ, វោក្កម្មបិ ថេរានំ ភិក្ខូនំ បុរតោ បុរតោ គច្ឆន្តិ, ថេរេបិ ភិក្ខូ អនុបខជ្ជ និសីទន្តិ , នវេបិ ភិក្ខូ អាសនេន បដិពាហន្តិ, សង្ឃាដិម្បិ ឱត្ថរិត្វា អន្តរឃរេ និសីទន្តិ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា…បេ…. តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – “កថញ្ហិ នាម ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ ទុន្និវត្ថា ទុប្បារុតា អនាកប្បសម្បន្នា ភត្តគ្គំ គច្ឆិស្សន្តិ, វោក្កម្មបិ ថេរានំ ភិក្ខូនំ បុរតោ បុរតោ គច្ឆិស្សន្តិ, ថេរេបិ ភិក្ខូ អនុបខជ្ជ និសីទិស្សន្តិ, នវេបិ ភិក្ខូ អាសនេនបិ បដិពាហិស្សន្តិ, សង្ឃាដិម្បិ ឱត្ថរិត្វា អន្តរឃរេ និសីទិស្សន្តី”តិ! អថ ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ…បេ…. “សច្ចំ កិរ, ភិក្ខវេ, ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ ទុន្និវត្ថា ទុប្បារុតា អនាកប្បសម្បន្នា ភត្តគ្គំ គច្ឆន្តិ, វោក្កម្មបិ ថេរានំ ភិក្ខូនំ បុរតោ បុរតោ គច្ឆន្តិ, ថេរេបិ ភិក្ខូ អនុបខជ្ជ និសីទន្តិ, នវេបិ ភិក្ខូ អាសនេន បដិពាហន្តិ, សង្ឃាដិម្បិ ឱត្ថរិត្វា អន្តរឃរេ និសីទន្តី”តិ? “សច្ចំ ភគវា”តិ…បេ…. វិគរហិត្វា…បេ…. ធម្មិំ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ –

៣៦៤. “តេន ហិ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូនំ ភត្តគ្គវត្តំ បញ្ញបេស្សាមិ យថា ភិក្ខូហិ ភត្តគ្គេ សម្មា វត្តិតព្ពំ។ សចេ អារាមេ កាលោ អារោចិតោ ហោតិ, តិមណ្ឌលំ បដិច្ឆាទេន្តេន បរិមណ្ឌលំ និវាសេត្វា កាយពន្ធនំ ពន្ធិត្វា សគុណំ កត្វា សង្ឃាដិយោ បារុបិត្វា គណ្ឋិកំ បដិមុញ្ចិត្វា ធោវិត្វា បត្តំ គហេត្វា សាធុកំ អតរមានេន គាមោ បវិសិតព្ពោ។

“ន វោក្កម្ម ថេរានំ ភិក្ខូនំ បុរតោ បុរតោ គន្តព្ពំ។ សុប្បដិច្ឆន្នេន អន្តរឃរេ គន្តព្ពំ។ សុសំវុតេន អន្តរឃរេ គន្តព្ពំ។ ឱក្ខិត្តចក្ខុនា អន្តរឃរេ គន្តព្ពំ។ ន ឧក្ខិត្តកាយ អន្តរឃរេ គន្តព្ពំ។ ន ឧជ្ជគ្ឃិកាយ អន្តរឃរេ គន្តព្ពំ។ អប្បសទ្ទេន អន្តរឃរេ គន្តព្ពំ។ ន កាយប្បចាលកំ អន្តរឃរេ គន្តព្ពំ ។ ន ពាហុប្បចាលកំ អន្តរឃរេ គន្តព្ពំ។ ន សីសប្បចាលកំ អន្តរឃរេ គន្តព្ពំ។ ន ខម្ភកតេន អន្តរឃរេ គន្តព្ពំ។ ន ឱគុណ្ឋិតេន អន្តរឃរេ គន្តព្ពំ។ ន ឧក្កុដិកាយ អន្តរឃរេ គន្តព្ពំ។

“សុប្បដិច្ឆន្នេន អន្តរឃរេ និសីទិតព្ពំ។ សុសំវុតេន អន្តរឃរេ និសីទិតព្ពំ។ ឱក្ខិត្តចក្ខុនា អន្តរឃរេ និសីទិតព្ពំ។ ន ឧក្ខិត្តកាយ អន្តរឃរេ និសីទិតព្ពំ ន ឧជ្ជគ្ឃិកាយ អន្តរឃរេ និសីទិតព្ពំ, អប្បសទ្ទេន អន្តរឃរេ និសីទិតព្ពំ។ ន កាយប្បចាលកំ អន្តរឃរេ និសីទិតព្ពំ។ ន ពាហុប្បចាលកំ អន្តរឃរេ និសីទិតព្ពំ។ ន សីសប្បចាលកំ អន្តរឃរេ និសីទិតព្ពំ។ ន ខម្ភកតេន អន្តរឃរេ និសីទិតព្ពំ។ ន ឱគុណ្ឋិតេន អន្តរឃរេ និសីទិតព្ពំ។ ន បល្លត្ថិកាយ អន្តរឃរេ និសីទិតព្ពំ។ ន ថេរេ ភិក្ខូ អនុបខជ្ជ និសីទិតព្ពំ។ ន នវា ភិក្ខូ អាសនេន បដិពាហិតព្ពា។ ន សង្ឃាដី ឱត្ថរិត្វា អន្តរឃរេ និសីទិតព្ពំ។

“ឧទកេ ទិយ្យមានេ ឧភោហិ ហត្ថេហិ បត្តំ បដិគ្គហេត្វា ឧទកំ បដិគ្គហេតព្ពំ។ នីចំ កត្វា សាធុកំ អប្បដិឃំសន្តេន បត្តោ ធោវិតព្ពោ។ សចេ ឧទកប្បដិគ្គាហកោ ហោតិ, នីចំ កត្វា ឧទកប្បដិគ្គហេ ឧទកំ អាសិញ្ចិតព្ពំ – មា ឧទកប្បដិគ្គាហកោ ឧទកេន ឱសិញ្ចិ [ឱសិញ្ចិយ្យិ (ក.)], មា សាមន្តា ភិក្ខូ ឧទកេន ឱសិញ្ចីសុ [ឱសិញ្ចិយ្យីសុ (ក.)], មា សង្ឃាដិ ឧទកេន ឱសិញ្ចីតិ។ សចេ ឧទកប្បដិគ្គាហកោ ន ហោតិ, នីចំ កត្វា ឆមាយ ឧទកំ អាសិញ្ចិតព្ពំ – មា សាមន្តា ភិក្ខូ ឧទកេន ឱសិញ្ចីសុ, មា សង្ឃាដិ ឧទកេន ឱសិញ្ចីតិ។

“ឱទនេ ទិយ្យមានេ ឧភោហិ ហត្ថេហិ បត្តំ បដិគ្គហេត្វា ឱទនោ បដិគ្គហេតព្ពោ, សូបស្ស ឱកាសោ កាតព្ពោ។ សចេ ហោតិ សប្បិ វា តេលំ វា ឧត្តរិភង្គំ វា, ថេរេន វត្តព្ពោ – ‘សព្ពេសំ សមកំ សម្បាទេហី’តិ។ សក្កច្ចំ បិណ្ឌបាតោ បដិគ្គហេតព្ពោ។ បត្តសញ្ញិនា បិណ្ឌបាតោ បដិគ្គហេតព្ពោ។ សមសូបកោ បិណ្ឌបាតោ បដិគ្គហេតព្ពោ។ សមតិត្តិកោ បិណ្ឌបាតោ បដិគ្គហេតព្ពោ។

“ន តាវ ថេរេន ភុញ្ជិតព្ពំ យាវ ន សព្ពេសំ ឱទនោ សម្បត្តោ ហោតិ។ សក្កច្ចំ បិណ្ឌបាតោ ភុញ្ជិតព្ពោ។ បត្តសញ្ញិនា បិណ្ឌបាតោ ភុញ្ជិតព្ពោ។ សបទានំ បិណ្ឌបាតោ ភុញ្ជិតព្ពោ។ សមសូបកោ បិណ្ឌបាតោ ភុញ្ជិតព្ពោ ។ ន ថូបកតោ ឱមទ្ទិត្វា បិណ្ឌិបាតោ ភុញ្ជិតព្ពោ។ ន សូបំ វា ព្យញ្ជនំ វា ឱទនេន បដិច្ឆាទេតព្ពំ ភិយ្យោកម្យតំ ឧបាទាយ។ ន សូបំ វា ឱទនំ វា អគិលានេន អត្តនោ អត្ថាយ វិញ្ញាបេត្វា ភុញ្ជិតព្ពំ។ ន ឧជ្ឈានសញ្ញិនា បរេសំ បត្តោ ឱលោកេតព្ពោ។ នាតិមហន្តោ កពឡោ កាតព្ពោ។ បរិមណ្ឌលោ អាលោបោ កាតព្ពោ។ ន អនាហដេ កពឡេ មុខទ្វារំ វិវរិតព្ពំ។ ន ភុញ្ជមានេន សព្ពោ ហត្ថោ មុខេ បក្ខិបិតព្ពោ។ ន សកពឡេន មុខេន ព្យាហរិតព្ពំ។ ន បិណ្ឌុក្ខេបកំ ភុញ្ជិតព្ពំ។ ន កពឡាវច្ឆេទកំ ភុញ្ជិតព្ពំ។ ន អវគណ្ឌការកំ ភុញ្ជិតព្ពំ។ ន ហត្ថនិទ្ធុនកំ ភុញ្ជិតព្ពំ។ ន សិត្ថាវការកំ ភុញ្ជិតព្ពំ។ ន ជិវ្ហានិច្ឆារកំ ភុញ្ជិតព្ពំ។ ន ចបុចបុការកំ ភុញ្ជិតព្ពំ។ ន សុរុសុរុការកំ ភុញ្ជិតព្ពំ។ ន ហត្ថនិល្លេហកំ ភុញ្ជិតព្ពំ។ ន បត្តនិល្លេហកំ ភុញ្ជិតព្ពំ។ ន ឱដ្ឋនិល្លេហកំ ភុញ្ជិតព្ពំ។

“ន សាមិសេន ហត្ថេន បានីយថាលកោ បដិគ្គហេតព្ពោ។ ន តាវ ថេរេន ឧទកំ បដិគ្គហេតព្ពំ យាវ ន សព្ពេវ ភុត្តាវិនោ ហោន្តិ។ ឧទកេ ទិយ្យមានេ ឧភោហិ ហត្ថេហិ បត្តំ បដិគ្គហេត្វា ឧទកំ បដិគ្គហេតព្ពំ។ នីចំ កត្វា សាធុកំ អប្បដិឃំសន្តេន បត្តោ ធោវិតព្ពោ។ សចេ ឧទកប្បដិគ្គាហកោ ហោតិ, នីចំ កត្វា ឧទកប្បដិគ្គហេ ឧទកំ អាសិញ្ចិតព្ពំ – មា ឧទកប្បដិគ្គាហកោ ឧទកេន ឱសិញ្ចិ, មា សាមន្តា ភិក្ខូ ឧទកេន ឱសិញ្ចីសុ, មា សង្ឃាដិ ឧទកេន ឱសិញ្ចីតិ។ សចេ ឧទកប្បដិគ្គាហកោ ន ហោតិ, នីចំ កត្វា ឆមាយ ឧទកំ អាសិញ្ចិតព្ពំ – មា សាមន្តា ភិក្ខូ ឧទកេន ឱសិញ្ចីសុ, មា សង្ឃាដិ ឧទកេន ឱសិញ្ចីតិ។ ន សសិត្ថកំ បត្តធោវនំ អន្តរឃរេ ឆឌ្ឌេតព្ពំ។

“និវត្តន្តេន នវកេហិ ភិក្ខូហិ បឋមតរំ និវត្តិតព្ពំ។ បច្ឆា ថេរេហិ សុប្បដិច្ឆន្នេន អន្តរឃរេ គន្តព្ពំ។ សុសំវុតេន អន្តរឃរេ គន្តព្ពំ។ ឱក្ខិត្តចក្ខុនា អន្តរឃរេ គន្តព្ពំ។ ន ឧក្ខិត្តកាយ អន្តរឃរេ គន្តព្ពំ។ ន ឧជ្ជគ្ឃិកាយ អន្តរឃរេ គន្តព្ពំ។ អប្បសទ្ទេន អន្តរឃរេ គន្តព្ពំ។ ន កាយប្បចាលកំ អន្តរឃរេ គន្តព្ពំ។ ន ពាហុប្បចាលកំ អន្តរឃរេ គន្តព្ពំ ។ ន សីសប្បចាលកំ អន្តរឃរេ គន្តព្ពំ។ ន ខម្ភកតេន អន្តរឃរេ គន្តព្ពំ។ ន ឱគុណ្ឋិតេន អន្តរឃរេ គន្តព្ពំ។ ន ឧក្កុដិកាយ អន្តរឃរេ គន្តព្ពំ។ ឥទំ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូនំ ភត្តគ្គវត្តំ យថា ភិក្ខូហិ ភត្តគ្គេ សម្មា វត្តិតព្ព”ន្តិ។

បឋមភាណវារោ និដ្ឋិតោ។

៦. បិណ្ឌចារិកវត្តកថា

៣៦៥. តេន ខោ បន សមយេន បិណ្ឌចារិកា ភិក្ខូ ទុន្និវត្ថា ទុប្បារុតា អនាកប្បសម្បន្នា បិណ្ឌាយ ចរន្តិ, អសល្លក្ខេត្វាបិ និវេសនំ បវិសន្តិ, អសល្លក្ខេត្វាបិ និក្ខមន្តិ, អតិសហសាបិ បវិសន្តិ, អតិសហសាបិ និក្ខមន្តិ, អតិទូរេបិ តិដ្ឋន្តិ, អច្ចាសន្នេបិ តិដ្ឋន្តិ, អតិចិរម្បិ តិដ្ឋន្តិ, អតិលហុម្បិ និវត្តន្តិ។ អញ្ញតរោបិ បិណ្ឌចារិកោ ភិក្ខុ អសល្លក្ខេត្វា និវេសនំ បាវិសិ។ សោ ច ទ្វារំ មញ្ញមានោ អញ្ញតរំ ឱវរកំ បាវិសិ។ តស្មិម្បិ ឱវរកេ ឥត្ថី នគ្គា ឧត្តានា និបន្នា ហោតិ។ អទ្ទសា ខោ សោ ភិក្ខុ តំ ឥត្ថឹ នគ្គំ ឧត្តានំ និបន្នំ។ ទិស្វាន – “នយិទំ ទ្វារំ, ឱវរកំ ឥទ”ន្តិ តម្ហា ឱវរកា និក្ខមិ។ អទ្ទសា ខោ តស្សា ឥត្ថិយា សាមិកោ តំ ឥត្ថឹ នគ្គំ ឧត្តានំ និបន្នំ។ ទិស្វាន – “ឥមិនា មេ ភិក្ខុនា បជាបតី ទូសិតា”តិ តំ ភិក្ខុំ គហេត្វា អាកោដេសិ។ អថ ខោ សា ឥត្ថី តេន សទ្ទេន បដិពុជ្ឈិត្វា តំ បុរិសំ ឯតទវោច – “កិស្ស ត្វំ, អយ្យ, ឥមំ ភិក្ខុំ អាកោដេសី”តិ? “ឥមិនាសិ ត្វំ ភិក្ខុនា ទូសិតា”តិ? “នាហំ, អយ្យ, ឥមិនា ភិក្ខុនា ទូសិតា; អការកោ សោ ភិក្ខូ”តិ តំ ភិក្ខុំ មុញ្ចាបេសិ។ អថ ខោ សោ ភិក្ខុ អារាមំ គន្ត្វា ភិក្ខូនំ ឯតមត្ថំ អារោចេសិ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា…បេ… តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – “កថញ្ហិ នាម បិណ្ឌចារិកា ភិក្ខូ ទុន្និវត្ថា ទុប្បារុតា អនាកប្បសម្បន្នា បិណ្ឌាយ ចរិស្សន្តិ, អសល្លក្ខេត្វាបិ និវេសនំ បវិសិស្សន្តិ, អសល្លក្ខេត្វាបិ និក្ខមិស្សន្តិ, អតិសហសាបិ បវិសិស្សន្តិ, អតិសហសាបិ និក្ខមិស្សន្តិ, អតិទូរេបិ តិដ្ឋិស្សន្តិ, អច្ចាសន្នេបិ តិដ្ឋិស្សន្តិ, អតិចិរម្បិ តិដ្ឋិស្សន្តិ, អតិលហុម្បិ និវត្តិស្សន្តី”តិ! អថ ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ…បេ… សច្ចំ កិរ, ភិក្ខវេ…បេ… សច្ចំ ភគវាតិ…បេ… វិគរហិត្វា…បេ… ធម្មិំ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ –

៣៦៦. “តេន ហិ, ភិក្ខវេ, បិណ្ឌចារិកានំ ភិក្ខូនំ វត្តំ បញ្ញាបេស្សាមិ យថា បិណ្ឌចារិកេហិ ភិក្ខូហិ សម្មា វត្តិតព្ពំ។ បិណ្ឌចារិកេន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនា – ‘ឥទានិ គាមំ បវិសិស្សាមី’តិ តិមណ្ឌលំ បដិច្ឆាទេន្តេន បរិមណ្ឌលំ និវាសេត្វា កាយពន្ធនំ ពន្ធិត្វា សគុណំ កត្វា សង្ឃាដិយោ បារុបិត្វា គណ្ឋិកំ បដិមុញ្ចិត្វា ធោវិត្វា បត្តំ គហេត្វា សាធុកំ អតរមានេន គាមោ បវិសិតព្ពោ។

“សុប្បដិច្ឆន្នេន អន្តរឃរេ គន្តព្ពំ ។ សុសំវុតេន អន្តរឃរេ គន្តព្ពំ។ ឱក្ខិត្តចក្ខុនា អន្តរឃរេ គន្តព្ពំ។ ន ឧក្ខិត្តកាយ អន្តរឃរេ គន្តព្ពំ។ ន ឧជ្ជគ្ឃិកាយ អន្តរឃរេ គន្តព្ពំ។ អប្បសទ្ទេន អន្តរឃរេ គន្តព្ពំ។ ន កាយប្បចាលកំ អន្តរឃរេ គន្តព្ពំ។ ន ពាហុប្បចាលកំ អន្តរឃរេ គន្តព្ពំ។ ន សីសប្បចាលកំ អន្តរឃរេ គន្តព្ពំ។ ន ខម្ភកតេន អន្តរឃរេ គន្តព្ពំ។ ន ឱគុណ្ឋិតេន អន្តរឃរេ គន្តព្ពំ។ ន ឧក្កុដិកាយ អន្តរឃរេ គន្តព្ពំ។

“និវេសនំ បវិសន្តេន សល្លក្ខេតព្ពំ – ‘ឥមិនា បវិសិស្សាមិ, ឥមិនា និក្ខមិស្សាមី’តិ។ នាតិសហសា បវិសិតព្ពំ។ នាតិសហសា និក្ខមិតព្ពំ។ នាតិទូរេ ឋាតព្ពំ។ នាច្ចាសន្នេ ឋាតព្ពំ។ នាតិចិរំ ឋាតព្ពំ។ នាតិលហុំ និវត្តិតព្ពំ។ ឋិតកេន សល្លក្ខេតព្ពំ – ‘ភិក្ខំ ទាតុកាមា វា អទាតុកាមា វា’តិ។ សចេ កម្មំ វា និក្ខិបតិ, អាសនា វា វុដ្ឋាតិ, កដច្ឆុំ វា បរាមសតិ, ភាជនំ វា បរាមសតិ, ឋបេតិ [ឋាបេតិ (ក.)] វា – ទាតុកាមស្សាតិ [ទាតុកាមិយាតិ (ស្យា.), ទាតុកាមា វិយាតិ (សី.)] ឋាតព្ពំ។ ភិក្ខាយ ទិយ្យមានាយ វាមេន ហត្ថេន សង្ឃាដិំ ឧច្ចារេត្វា ទក្ខិណេន ហត្ថេន បត្តំ បណាមេត្វា ឧភោហិ ហត្ថេហិ បត្តំ បដិគ្គហេត្វា ភិក្ខា បដិគ្គហេតព្ពា។ ន ច ភិក្ខាទាយិកាយ មុខំ ឧល្លោកេតព្ពំ [ឱលោកេតព្ពំ (ស្យា.)]។ សល្លក្ខេតព្ពំ – ‘សូបំ ទាតុកាមា វា អទាតុកាមា វា’តិ។ សចេ កដច្ឆុំ វា បរាមសតិ, ភាជនំ វា បរាមសតិ, ឋបេតិ វា – ទាតុកាមស្សាតិ ឋាតព្ពំ។ ភិក្ខាយ ទិន្នាយ សង្ឃាដិយា បត្តំ បដិច្ឆាទេត្វា សាធុកំ អតរមានេន និវត្តិតព្ពំ។

“សុប្បដិច្ឆន្នេន អន្តរឃរេ គន្តព្ពំ។ សុសំវុតេន អន្តរឃរេ គន្តព្ពំ។ ឱក្ខិត្តចក្ខុនា អន្តរឃរេ គន្តព្ពំ។ ន ឧក្ខិត្តកាយ អន្តរឃរេ គន្តព្ពំ។ ន ឧជ្ជគ្ឃិកាយ អន្តរឃរេ គន្តព្ពំ។ អប្បសទ្ទេន អន្តរឃរេ គន្តព្ពំ។ ន កាយប្បចាលកំ អន្តរឃរេ គន្តព្ពំ។ ន ពាហុប្បចាលកំ អន្តរឃរេ គន្តព្ពំ។ ន សីសប្បចាលកំ អន្តរឃរេ គន្តព្ពំ។ ន ខម្ភកតេន អន្តរឃរេ គន្តព្ពំ។ ន ឱគុណ្ឋិតេន អន្តរឃរេ គន្តព្ពំ។ ន ឧក្កុដិកាយ អន្តរឃរេ គន្តព្ពំ។ យោ បឋមំ គាមតោ បិណ្ឌាយ បដិក្កមតិ, តេន អាសនំ បញ្ញបេតព្ពំ, បាទោទកំ បាទបីឋំ បាទកឋលិកំ ឧបនិក្ខិបិតព្ពំ, អវក្ការបាតិ ធោវិត្វា ឧបដ្ឋាបេតព្ពា, បានីយំ បរិភោជនីយំ ឧបដ្ឋាបេតព្ពំ។ យោ បច្ឆា គាមតោ បិណ្ឌាយ បដិក្កមតិ, សចេ ហោតិ ភុត្តាវសេសោ, សចេ អាកង្ខតិ, ភុញ្ជិតព្ពំ ។ នោ ចេ អាកង្ខតិ, អប្បហរិតេ វា ឆឌ្ឌេតព្ពំ, អប្បាណកេ វា ឧទកេ ឱបិលាបេតព្ពំ។ តេន អាសនំ ឧទ្ធរិតព្ពំ, បាទោទកំ បាទបីឋំ បាទកឋលិកំ បដិសាមេតព្ពំ, អវក្ការបាតិ ធោវិត្វា បដិសាមេតព្ពា, បានីយំ បរិភោជនីយំ បដិសាមេតព្ពំ , ភត្តគ្គំ សម្មជ្ជិតព្ពំ។ យោ បស្សតិ បានីយឃដំ វា បរិភោជនីយឃដំ វា វច្ចឃដំ វា រិត្តំ តុច្ឆំ តេន ឧបដ្ឋាបេតព្ពំ។ សចស្ស ហោតិ អវិសយ្ហំ, ហត្ថវិការេន ទុតិយំ អាមន្តេត្វា ហត្ថវិលង្ឃកេន ឧបដ្ឋាបេតព្ពំ, ន ច តប្បច្ចយា វាចា ភិន្ទិតព្ពា។ ឥទំ ខោ, ភិក្ខវេ, បិណ្ឌចារិកានំ ភិក្ខូនំ វត្តំ យថា បិណ្ឌចារិកេហិ ភិក្ខូហិ សម្មា វត្តិតព្ព”ន្តិ។

៧. អារញ្ញិកវត្តកថា

៣៦៧. តេន ខោ បន សមយេន សម្ពហុលា ភិក្ខូ អរញ្ញេ វិហរន្តិ។ តេ នេវ បានីយំ ឧបដ្ឋាបេន្តិ, ន បរិភោជនីយំ ឧបដ្ឋាបេន្តិ , ន អគ្គឹ ឧបដ្ឋាបេន្តិ, ន អរណិសហិតំ ឧបដ្ឋាបេន្តិ, ន នក្ខត្តបទានិ ជានន្តិ, ន ទិសាភាគំ ជានន្តិ។ ចោរា តត្ថ គន្ត្វា តេ ភិក្ខូ ឯតទវោចុំ – “អត្ថិ, ភន្តេ, បានីយ”ន្តិ? “នត្ថាវុសោ”តិ។ “អត្ថិ, ភន្តេ, បរិភោជនីយ”ន្តិ? “នត្ថាវុសោ”តិ។ “អត្ថិ, ភន្តេ, អគ្គី”តិ? “នត្ថាវុសោ”តិ។ “អត្ថិ, ភន្តេ, អរណិសហិត”ន្តិ? “នត្ថាវុសោ”តិ។ ( ) [(អត្ថិ ភន្តេ នក្ខត្តបទានីតិ, ន ជានាម អាវុសោតិ, អត្ថិ ភន្តេ ទិសាភាគន្តិ, ន ជានាម អាវុសោតិ។) សី. វិមតិដីកាយ បន សមេតិ] “កេនជ្ជ, ភន្តេ, យុត្ត”ន្តិ? “ន ខោ មយំ, អាវុសោ, ជានាមា”តិ។ “កតមាយំ, ភន្តេ, ទិសា”តិ? “ន ខោ មយំ, អាវុសោ, ជានាមា”តិ។ អថ ខោ តេ ចោរា – ‘នេវិមេសំ បានីយំ អត្ថិ, ន បរិភោជនីយំ អត្ថិ, ន អគ្គិ អត្ថិ, ន អរណិសហិតំ អត្ថិ, ន នក្ខត្តបទានិ ជានន្តិ, ន ទិសាភាគំ ជានន្តិ; ចោរា ឥមេ, នយិមេ ភិក្ខូ’តិ – អាកោដេត្វា បក្កមឹសុ។ អថ ខោ តេ ភិក្ខូ ភិក្ខូនំ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អថ ខោ ភគវា ឯតស្មិំ និទានេ ឯតស្មិំ បករណេ ធម្មិំ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ –

៣៦៨. “តេន ហិ, ភិក្ខវេ, អារញ្ញិកានំ ភិក្ខូនំ វត្តំ បញ្ញបេស្សាមិ យថា អារញ្ញិកេហិ ភិក្ខូហិ សម្មា វត្តិតព្ពំ។ អារញ្ញិកេន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនា កាលស្សេវ ឧដ្ឋាយ បត្តំ ថវិកាយ បក្ខិបិត្វា អំសេ អាលគ្គេត្វា ចីវរំ ខន្ធេ ករិត្វា ឧបាហនា អារោហិត្វា ទារុភណ្ឌំ មត្តិកាភណ្ឌំ បដិសាមេត្វា ទ្វារវាតបានំ ថកេត្វា សេនាសនា ឱតរិតព្ពំ – ឥទានិ គាមំ បវិសិស្សាមីតិ។ ឧបាហនា ឱមុញ្ចិត្វា នីចំ កត្វា បប្ផោដេត្វា ថវិកាយ បក្ខិបិត្វា អំសេ អាលគ្គេត្វា តិមណ្ឌលំ បដិច្ឆាទេន្តេន បរិមណ្ឌលំ និវាសេត្វា កាយពន្ធនំ ពន្ធិត្វា សគុណំ កត្វា សង្ឃាដិយោ បារុបិត្វា គណ្ឋិកំ បដិមុញ្ចិត្វា ធោវិត្វា បត្តំ គហេត្វា សាធុកំ អតរមានេន គាមោ បវិសិតព្ពោ។ សុប្បដិច្ឆន្នេន អន្តរឃរេ គន្តព្ពំ...បេ.... ន ខម្ភកតេន អន្តរឃរេ គន្តព្ពំ។ ន ឱគុណ្ឋិតេន អន្តរឃរេ គន្តព្ពំ។ ន ឧក្កុដិកាយ អន្តរឃរេ គន្តព្ពំ។

“និវេសនំ បវិសន្តេន សល្លក្ខេតព្ពំ – ‘ឥមិនា បវិសិស្សាមិ, ឥមិនា និក្ខមិស្សាមី’តិ។ នាតិសហសា បវិសិតព្ពំ។ នាតិសហសា និក្ខមិតព្ពំ។ នាតិទូរេ ឋាតព្ពំ។ នាច្ចាសន្នេ ឋាតព្ពំ។ នាតិចិរំ ឋាតព្ពំ។ នាតិលហុំ និវត្តិតព្ពំ។ ឋិតកេន សល្លក្ខេតព្ពំ – ‘ភិក្ខំ ទាតុកាមា វា អទាតុកាមា វា’តិ។ សចេ កម្មំ វា និក្ខិបតិ, អាសនា វា វុដ្ឋាតិ, កដច្ឆុំ វា បរាមសតិ, ភាជនំ វា បរាមសតិ, ឋបេតិ វា – ទាតុកាមស្សាតិ ឋាតព្ពំ។ ភិក្ខាយ ទិយ្យមានាយ វាមេន ហត្ថេន សង្ឃាដឹ ឧច្ចារេត្វា ទក្ខិណេន ហត្ថេន បត្តំ បណាមេត្វា ឧភោហិ ហត្ថេហិ បត្តំ បដិគ្គហេត្វា ភិក្ខា បដិគ្គហេតព្ពា។ ន ច ភិក្ខាទាយិកាយ មុខំ ឧល្លោកេតព្ពំ។ សល្លក្ខេតព្ពំ – ‘សូបំ ទាតុកាមា វា អទាតុកាមា វា’តិ។ សចេ កដច្ឆុំ វា បរាមសតិ, ភាជនំ វា បរាមសតិ, ឋបេតិ វា – ទាតុកាមស្សាតិ ឋាតព្ពំ។ ភិក្ខាយ ទិន្នាយ សង្ឃាដិយា បត្តំ បដិច្ឆាទេត្វា សាធុកំ អតរមានេន និវត្តិតព្ពំ។

“សុប្បដិច្ឆន្នេន អន្តរឃរេ គន្តព្ពំ…បេ.… ន ឧក្កុដិកាយ អន្តរឃរេ គន្តព្ពំ។ គាមតោ និក្ខមិត្វា បត្តំ ថវិកាយ បក្ខិបិត្វា អំសេ អាលគ្គេត្វា ចីវរំ សង្ឃរិត្វា សីសេ ករិត្វា ឧបាហនា អារោហិត្វា គន្តព្ពំ។

“អារញ្ញិកេន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនា បានីយំ ឧបដ្ឋាបេតព្ពំ, បរិភោជនីយំ ឧបដ្ឋាបេតព្ពំ, អគ្គិ ឧបដ្ឋាបេតព្ពោ, អរណិសហិតំ ឧបដ្ឋាបេតព្ពំ, កត្តរទណ្ឌោ ឧបដ្ឋាបេតព្ពោ, នក្ខត្តបទានិ ឧគ្គហេតព្ពានិ – សកលានិ វា ឯកទេសានិ វា, ទិសាកុសលេន ភវិតព្ពំ។ ឥទំ ខោ, ភិក្ខវេ, អារញ្ញិកានំ ភិក្ខូនំ វត្តំ យថា អារញ្ញិកេហិ ភិក្ខូហិ សម្មា វត្តិតព្ព”ន្តិ។

៨. សេនាសនវត្តកថា

៣៦៩. តេន ខោ បន សមយេន សម្ពហុលា ភិក្ខូ អជ្ឈោកាសេ ចីវរកម្មំ ករោន្តិ។ ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ បដិវាតេ អង្គណេ [បង្គណេ (សី. ស្យា.)] សេនាសនំ បប្ផោដេសុំ។ ភិក្ខូ រជេន ឱកិរិំសុ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា…បេ.… តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – “កថញ្ហិ នាម ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ បដិវាតេ អង្គណេ សេនាសនំ បប្ផោដេស្សន្តិ! ភិក្ខូ រជេន ឱកិរិំសូ”តិ។ អថ ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ…បេ.… “សច្ចំ កិរ, ភិក្ខវេ, ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ បដិវាតេ អង្គណេ សេនាសនំ បប្ផោដេន្តិ, ភិក្ខូ រជេន ឱកិរិំសូ”តិ? “សច្ចំ ភគវា”តិ…បេ.… វិគរហិត្វា…បេ.… ធម្មិំ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ –

៣៧០. “តេន ហិ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូនំ សេនាសនវត្តំ បញ្ញបេស្សាមិ យថា ភិក្ខូហិ សេនាសនេ សម្មា វត្តិតព្ពំ។ យស្មិំ វិហារេ វិហរតិ, សចេ សោ វិហារោ ឧក្លាបោ ហោតិ, សចេ ឧស្សហតិ, សោធេតព្ពោ។ [មហាវ. ៦៦, ៦៧; ចូឡវ. ៣៥៧] វិហារំ សោធេន្តេន បឋមំ បត្តចីវរំ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្ពំ; និសីទនបច្ចត្ថរណំ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្ពំ; ភិសិពិព្ពោហនំ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្ពំ; មញ្ចោ នីចំ កត្វា សាធុកំ អប្បដិឃំសន្តេន, អសង្ឃដ្ដេន្តេន កវាដបិដ្ឋំ, នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្ពោ; បីឋំ នីចំ កត្វា សាធុកំ អប្បដិឃំសន្តេន, អសង្ឃដ្ដេន្តេន កវាដបិដ្ឋំ, នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្ពំ; មញ្ចបដិបាទកា នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្ពា; ខេឡមល្លកោ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្ពោ; អបស្សេនផលកំ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្ពំ; ភុម្មត្ថរណំ យថាបញ្ញត្តំ សល្លក្ខេត្វា នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្ពំ។ សចេ វិហារេ សន្តានកំ ហោតិ, ឧល្លោកា បឋមំ ឱហារេតព្ពំ, អាលោកសន្ធិកណ្ណភាគា បមជ្ជិតព្ពា។ សចេ គេរុកបរិកម្មកតា ភិត្តិ កណ្ណកិតា ហោតិ, ចោឡកំ តេមេត្វា បីឡេត្វា បមជ្ជិតព្ពា។ សចេ កាឡវណ្ណកតា ភូមិ កណ្ណកិតា ហោតិ, ចោឡកំ តេមេត្វា បីឡេត្វា បមជ្ជិតព្ពា។ សចេ អកតា ហោតិ ភូមិ, ឧទកេន បរិប្ផោសិត្វា បរិឃំសិត្វា សម្មជ្ជិតព្ពា – មា វិហារោ រជេន ឧហញ្ញីតិ។ សង្ការំ វិចិនិត្វា ឯកមន្តំ ឆឌ្ឌេតព្ពំ។

“ន ភិក្ខុសាមន្តា សេនាសនំ បប្ផោដេតព្ពំ។ ន វិហារសាមន្តា សេនាសនំ បប្ផោដេតព្ពំ។ ន បានីយសាមន្តា សេនាសនំ បប្ផោដេតព្ពំ។ ន បរិភោជនីយសាមន្តា សេនាសនំ បប្ផោដេតព្ពំ។ ន បដិវាតេ អង្គណេ សេនាសនំ បប្ផោដេតព្ពំ។ អធោវាតេ សេនាសនំ បប្ផោដេតព្ពំ។

“ភុម្មត្ថរណំ ឯកមន្តំ ឱតាបេត្វា សោធេត្វា បប្ផោដេត្វា អតិហរិត្វា យថាបញ្ញត្តំ បញ្ញបេតព្ពំ។ មញ្ចបដិបាទកា ឯកមន្តំ ឱតាបេត្វា បមជ្ជិត្វា អតិហរិត្វា យថាឋានេ ឋបេតព្ពា។ មញ្ចោ ឯកមន្តំ ឱតាបេត្វា សោធេត្វា បប្ផោដេត្វា នីចំ កត្វា សាធុកំ អប្បដិឃំសន្តេន, អសង្ឃដ្ដេន្តេន កវាដបិដ្ឋំ, អតិហរិត្វា យថាបញ្ញត្តំ បញ្ញបេតព្ពោ។ បីឋំ ឯកមន្តំ ឱតាបេត្វា សោធេត្វា បប្ផោដេត្វា នីចំ កត្វា សាធុកំ អប្បដិឃំសន្តេន, អសង្ឃដ្ដេន្តេន កវាដបិដ្ឋំ, អតិហរិត្វា យថាបញ្ញត្តំ បញ្ញបេតព្ពំ។ ភិសិពិព្ពោហនំ ឯកមន្តំ ឱតាបេត្វា សោធេត្វា បប្ផោដេត្វា អតិហរិត្វា យថាបញ្ញត្តំ បញ្ញបេតព្ពំ។ និសីទនបច្ចត្ថរណំ ឯកមន្តំ ឱតាបេត្វា សោធេត្វា បប្ផោដេត្វា អតិហរិត្វា យថាបញ្ញត្តំ បញ្ញបេតព្ពំ។ ខេឡមល្លកោ ឯកមន្តំ ឱតាបេត្វា បមជ្ជិត្វា អតិហរិត្វា យថាឋានេ

បបេតព្ពោ។ អបស្សេនផលកំ ឯកមន្តំ ឱតាបេត្វា បមជ្ជិត្វា អតិហរិត្វា យថាឋានេ ឋបេតព្ពំ។ បត្តចីវរំ និក្ខិបិតព្ពំ។ បត្តំ និក្ខិបន្តេន ឯកេន ហត្ថេន បត្តំ គហេត្វា ឯកេន ហត្ថេន ហេដ្ឋាមញ្ចំ វា ហេដ្ឋាបីឋំ វា បរាមសិត្វា បត្តោ និក្ខិបិតព្ពោ។ ន ច អនន្តរហិតាយ ភូមិយា បត្តោ និក្ខិបិតព្ពោ។ ចីវរំ និក្ខិបន្តេន ឯកេន ហត្ថេន ចីវរំ គហេត្វា ឯកេន ហត្ថេន ចីវរវំសំ វា ចីវររជ្ជុំ វា បមជ្ជិត្វា បារតោ អន្តំ ឱរតោ ភោគំ កត្វា ចីវរំ និក្ខិបិតព្ពំ។

“សចេ បុរត្ថិមា សរជា វាតា វាយន្តិ, បុរត្ថិមា វាតបានា ថកេតព្ពា។ សចេ បច្ឆិមា សរជា វាតា វាយន្តិ, បច្ឆិមា វាតបានា ថកេតព្ពា។ សចេ ឧត្តរា សរជា វាតា វាយន្តិ ឧត្តរា វាតបានា ថកេតព្ពា។ សចេ ទក្ខិណា សរជា វាតា វាយន្តិ, ទក្ខិណា វាតបានា ថកេតព្ពា។ សចេ សីតកាលោ ហោតិ, ទិវា វាតបានា វិវរិតព្ពា, រត្តិំ ថកេតព្ពា។ សចេ ឧណ្ហកាលោ ហោតិ, ទិវា វាតបានា ថកេតព្ពា, រត្តិំ វិវរិតព្ពា។

“សចេ បរិវេណំ ឧក្លាបំ ហោតិ, បរិវេណំ សម្មជ្ជិតព្ពំ។ សចេ កោដ្ឋកោ ឧក្លាបោ ហោតិ, កោដ្ឋកោ សម្មជ្ជិតព្ពោ។ សចេ ឧបដ្ឋានសាលា ឧក្លាបា ហោតិ, ឧបដ្ឋានសាលា សម្មជ្ជិតព្ពា។ សចេ អគ្គិសាលា ឧក្លាបា ហោតិ, អគ្គិសាលា សម្មជ្ជិតព្ពា។ សចេ វច្ចកុដិ ឧក្លាបា ហោតិ, វច្ចកុដិ សម្មជ្ជិតព្ពា។ សចេ បានីយំ ន ហោតិ, បានីយំ ឧបដ្ឋាបេតព្ពំ។ សចេ បរិភោជនីយំ ន ហោតិ, បរិភោជនីយំ ឧបដ្ឋាបេតព្ពំ។ សចេ អាចមនកុម្ភិយា ឧទកំ ន ហោតិ, អាចមនកុម្ភិយា ឧទកំ អាសិញ្ចិតព្ពំ។

“សចេ វុឌ្ឍេន សទ្ធិំ ឯកវិហារេ វិហរតិ, ន វុឌ្ឍំ អនាបុច្ឆា ឧទ្ទេសោ ទាតព្ពោ, ន បរិបុច្ឆា ទាតព្ពា, ន សជ្ឈាយោ កាតព្ពោ, ន ធម្មោ ភាសិតព្ពោ, ន បទីបោ កាតព្ពោ, ន បទីបោ វិជ្ឈាបេតព្ពោ, ន វាតបានា វិវរិតព្ពា, ន វាតបានា ថកេតព្ពា។ សចេ វុឌ្ឍេន សទ្ធិំ ឯកចង្កមេ ចង្កមតិ, យេន វុឌ្ឍោ តេន បរិវត្តិតព្ពំ, ន ច វុឌ្ឍោ សង្ឃាដិកណ្ណេន ឃដ្ដេតព្ពោ។ ឥទំ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូនំ សេនាសនវត្តំ យថា ភិក្ខូហិ សេនាសនេ សម្មា វត្តិតព្ព”ន្តិ។

៩. ជន្តាឃរវត្តកថា

៣៧១. តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ ជន្តាឃរេ ថេរេហិ ភិក្ខូហិ និវារិយមានា អនាទរិយំ បដិច្ច បហូតំ កដ្ឋំ អារោបេត្វា អគ្គិំ ទត្វា ទ្វារំ ថកេត្វា ទ្វារេ និសីទន្តិ។ ភិក្ខូ [ថេរា ច ភិក្ខូ (ស្យា. កំ.)] ឧណ្ហាភិតត្តា ទ្វារំ អលភមានា មុច្ឆិតា បបតន្តិ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា…បេ… តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – “កថញ្ហិ នាម ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ ជន្តាឃរេ ថេរេហិ ភិក្ខូហិ និវារិយមានា អនាទរិយំ បដិច្ច បហូតំ កដ្ឋំ អារោបេត្វា អគ្គិំ ទត្វា ទ្វារំ ថកេត្វា ទ្វារេ និសីទិស្សន្តិ! ភិក្ខូ ឧណ្ហាភិតត្តា ទ្វារំ អលភមានា មុច្ឆិតា បបតន្តី”តិ។ អថ ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ…បេ… “សច្ចំ កិរ, ភិក្ខវេ, ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ ជន្តាឃរេ ថេរេហិ ភិក្ខូហិ និវារិយមានា អនាទរិយំ បដិច្ច បហូតំ កដ្ឋំ អារោបេត្វា អគ្គិំ ទត្វា ទ្វារំ ថកេត្វា ទ្វារេ និសីទន្តិ; ភិក្ខូ ឧណ្ហាភិតត្តា ទ្វារំ អលភមានា មុច្ឆិតា បបតន្តី”តិ? “សច្ចំ ភគវា”តិ…បេ… វិគរហិត្វា…បេ… ធម្មិំ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “ន , ភិក្ខវេ, ជន្តាឃរេ ថេរេន ភិក្ខុនា និវារិយមានេន អនាទរិយំ បដិច្ច បហូតំ កដ្ឋំ អារោបេត្វា អគ្គិ ទាតព្ពោ។ យោ ទទេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ ន, ភិក្ខវេ, ទ្វារំ ថកេត្វា ទ្វារេ និសីទិតព្ពំ។ យោ និសីទេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។

៣៧២. “តេន ហិ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូនំ ជន្តាឃរវត្តំ បញ្ញាបេស្សាមិ យថា ភិក្ខូហិ ជន្តាឃរេ សម្មា វត្តិតព្ពំ។ យោ បឋមំ ជន្តាឃរំ គច្ឆតិ, សចេ ឆារិកា ឧស្សន្នា ហោតិ, ឆារិកា ឆឌ្ឌេតព្ពា។ សចេ ជន្តាឃរំ ឧក្លាបំ ហោតិ, ជន្តាឃរំ សម្មជ្ជិតព្ពំ។ សចេ បរិភណ្ឌំ ឧក្លាបំ ហោតិ, បរិភណ្ឌំ សម្មជ្ជិតព្ពំ។ សចេ បរិវេណំ ឧក្លាបំ ហោតិ, បរិវេណំ សម្មជ្ជិតព្ពំ។ សចេ កោដ្ឋកោ ឧក្លាបោ ហោតិ, កោដ្ឋកោ សម្មជ្ជិតព្ពោ ។ សចេ ជន្តាឃរសាលា ឧក្លាបា ហោតិ, ជន្តាឃរសាលា សម្មជ្ជិតព្ពា។

“ចុណ្ណំ សន្នេតព្ពំ, មត្តិកា តេមេតព្ពា, ឧទកទោណិកាយ ឧទកំ អាសិញ្ចិតព្ពំ។ ជន្តាឃរំ បវិសន្តេន មត្តិកាយ មុខំ មក្ខេត្វា បុរតោ ច បច្ឆតោ ច បដិច្ឆាទេត្វា ជន្តាឃរំ បវិសិតព្ពំ។ ន ថេរេ ភិក្ខូ អនុបខជ្ជ និសីទិតព្ពំ។ ន នវា ភិក្ខូ អាសនេន បដិពាហិតព្ពា។ សចេ ឧស្សហតិ, ជន្តាឃរេ ថេរានំ ភិក្ខូនំ បរិកម្មំ កាតព្ពំ។ ជន្តាឃរា និក្ខមន្តេន ជន្តាឃរបីឋំ អាទាយ បុរតោ ច បច្ឆតោ ច បដិច្ឆាទេត្វា ជន្តាឃរា និក្ខមិតព្ពំ។ សចេ ឧស្សហតិ, ឧទកេបិ ថេរានំ ភិក្ខូនំ បរិកម្មំ កាតព្ពំ។ ន ថេរានំ ភិក្ខូនំ បុរតោបិ នហាយិតព្ពំ, ន ឧបរិតោបិ នហាយិតព្ពំ។ នហាតេន ឧត្តរន្តេន ឱតរន្តានំ មគ្គោ ទាតព្ពោ។ យោ បច្ឆា ជន្តាឃរា និក្ខមតិ, សចេ ជន្តាឃរំ ចិក្ខល្លំ ហោតិ, ធោវិតព្ពំ។ មត្តិកាទោណិកំ ធោវិត្វា ជន្តាឃរបីឋំ បដិសាមេត្វា អគ្គិំ វិជ្ឈាបេត្វា ទ្វារំ ថកេត្វា បក្កមិតព្ពំ។ ឥទំ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូនំ ជន្តាឃរវត្តំ យថា ភិក្ខូហិ ជន្តាឃរេ សម្មា វត្តិតព្ព”ន្តិ។

១០. វច្ចកុដិវត្តកថា

៣៧៣. តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ ព្រាហ្មណជាតិកោ វច្ចំ កត្វា ន ឥច្ឆតិ អាចមេតុំ – កោ ឥមំ វសលំ ទុគ្គន្ធំ អាមសិស្សតីតិ [អាចមិស្សតីតិ (ក.)]។ តស្ស វច្ចមគ្គេ កិមិ សណ្ឋាតិ។ អថ ខោ សោ ភិក្ខុ ភិក្ខូនំ ឯតមត្ថំ អារោចេសិ។ “កឹ បន ត្វំ, អាវុសោ, វច្ចំ កត្វា ន អាចមេសី”តិ? “ឯវមាវុសោ”តិ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា…បេ…. តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – “កថញ្ហិ នាម ភិក្ខុ វច្ចំ កត្វា ន អាចមេស្សតី”តិ! អថ ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ…បេ…. “សច្ចំ កិរ ត្វំ, ភិក្ខុ, វច្ចំ កត្វា ន អាចមេសី”តិ? “សច្ចំ ភគវា”តិ…បេ…. វិគរហិត្វា…បេ…. ធម្មិំ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “ន, ភិក្ខវេ, វច្ចំ កត្វា សតិ ឧទកេ នាចមេតព្ពំ។ យោ នាចមេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ វច្ចកុដិយា យថាវុឌ្ឍំ វច្ចំ ករោន្តិ។ នវកា ភិក្ខូ បឋមតរំ អាគន្ត្វា វច្ចិតា អាគមេន្តិ។ តេ វច្ចំ សន្ធារេន្តា មុច្ឆិតា បបតន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ…បេ…. សច្ចំ កិរ ភិក្ខវេ…បេ. … សច្ចំ ភគវាតិ…បេ…. “ន, ភិក្ខវេ, វច្ចកុដិយា យថាវុឌ្ឍំ វច្ចោ កាតព្ពោ។ យោ ករេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, អាគតបដិបាដិយា វច្ចំ កាតុ”ន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ អតិសហសាបិ វច្ចកុដិំ បវិសន្តិ, ឧព្ភជិត្វាបិ [ឧព្ភុជ្ជិត្វាបិ (សី.), ឧព្ភុជិត្វា (ស្យា.)] បវិសន្តិ, និត្ថុនន្តាបិ វច្ចំ ករោន្តិ , ទន្តកដ្ឋំ ខាទន្តាបិ វច្ចំ ករោន្តិ, ពហិទ្ធាបិ វច្ចទោណិកាយ វច្ចំ ករោន្តិ, ពហិទ្ធាបិ បស្សាវទោណិកាយ បស្សាវំ ករោន្តិ, បស្សាវទោណិកាយបិ ខេឡំ ករោន្តិ, ផរុសេនបិ កដ្ឋេន អវលេខន្តិ, អវលេខនកដ្ឋម្បិ វច្ចកូបម្ហិ បាតេន្តិ, អតិសហសាបិ និក្ខមន្តិ, ឧព្ភជិត្វាបិ និក្ខមន្តិ, ចបុចបុការកម្បិ អាចមេន្តិ, អាចមនសរាវកេបិ ឧទកំ សេសេន្តិ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា…បេ…. តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – “កថញ្ហិ នាម ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ អតិសហសាបិ វច្ចកុដិំ បវិសិស្សន្តិ, ឧព្ភជិត្វាបិ បវិសិស្សន្តិ, និត្ថុនន្តាបិ វច្ចំ ករិស្សន្តិ, ទន្តកដ្ឋំ ខាទន្តាបិ វច្ចំ ករិស្សន្តិ, ពហិទ្ធាបិ វច្ចទោណិកាយ វច្ចំ ករិស្សន្តិ, ពហិទ្ធាបិ បស្សាវទោណិកាយ បស្សាវំ ករិស្សន្តិ, បស្សាវទោណិកាយបិ ខេឡំ ករិស្សន្តិ, ផរុសេនបិ កដ្ឋេន អវលេខិស្សន្តិ, អវលេខនកដ្ឋម្បិ វច្ចកូបម្ហិ បាតេស្សន្តិ, អតិសហសាបិ និក្ខមិស្សន្តិ, ឧព្ភជិត្វាបិ និក្ខមិស្សន្តិ, ចបុចបុការកម្បិ អាចមេស្សន្តិ, អាចមនសរាវកេបិ ឧទកំ សេសេស្សន្តី”តិ! អថ ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ…បេ…. សច្ចំ កិរ, ភិក្ខវេ…បេ…. សច្ចំ ភគវាតិ…បេ…. វិគរហិត្វា…បេ…. ធម្មិំ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ –

៣៧៤. “តេន ហិ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូនំ វច្ចកុដិវត្តំ បញ្ញបេស្សាមិ យថា ភិក្ខូហិ វច្ចកុដិយា សម្មា វត្តិតព្ពំ។ យោ វច្ចកុដិំ គច្ឆតិ តេន ពហិ ឋិតេន [ពហិ ឋិតេន (សី. ក.)] ឧក្កាសិតព្ពំ។ អន្តោ និសិន្នេនបិ ឧក្កាសិតព្ពំ។ ចីវរវំសេ វា ចីវររជ្ជុយា វា ចីវរំ និក្ខិបិត្វា សាធុកំ អតរមានេន វច្ចកុដិំ បវិសិតព្ពា។ នាតិសហសា បវិសិតព្ពា។ ន ឧព្ភជិត្វា បវិសិតព្ពា។ វច្ចបាទុកាយ ឋិតេន ឧព្ភជិតព្ពំ។ ន និត្ថុនន្តេន វច្ចោ កាតព្ពោ។ ន ទន្តកដ្ឋំ ខាទន្តេន វច្ចោ កាតព្ពោ។ ន ពហិទ្ធា វច្ចទោណិកាយ វច្ចោ កាតព្ពោ។ ន ពហិទ្ធា បស្សាវទោណិកាយ បស្សាវោ កាតព្ពោ។ ន បស្សាវទោណិកាយ ខេឡោ កាតព្ពោ។ ន ផរុសេន កដ្ឋេន អវលេខិតព្ពំ។ ន អវលេខនកដ្ឋំ វច្ចកូបម្ហិ បាតេតព្ពំ។ វច្ចបាទុកាយ ឋិតេន បដិច្ឆាទេតព្ពំ។ នាតិសហសា និក្ខមិតព្ពំ។ ន ឧព្ភជិត្វា និក្ខមិតព្ពំ។ អាចមនបាទុកាយ ឋិតេន ឧព្ភជិតព្ពំ។ ន ចបុចបុការកំ អាចមេតព្ពំ។ ន អាចមនសរាវកេ ឧទកំ សេសេតព្ពំ។ អាចមនបាទុកាយ ឋិតេន បដិច្ឆាទេតព្ពំ។

“សចេ វច្ចកុដិ ឧហតា [ឩហតា (សី. ស្យា.)] ហោតិ, ធោវិតព្ពា។ សចេ អវលេខនបិធរោ បូរោ ហោតិ, អវលេខនកដ្ឋំ ឆឌ្ឌេតព្ពំ។ សចេ វច្ចកុដិ ឧក្លាបា ហោតិ, វច្ចកុដិ សម្មជ្ជិតព្ពា។ សចេ បរិភណ្ឌំ ឧក្លាបំ ហោតិ, បរិភណ្ឌំ សម្មជ្ជិតព្ពំ។ សចេ បរិវេណំ ឧក្លាបំ ហោតិ, បរិវេណំ សម្មជ្ជិតព្ពំ ។ សចេ កោដ្ឋកោ ឧក្លាបោ ហោតិ, កោដ្ឋកោ សម្មជ្ជិតព្ពោ។ សចេ អាចមនកុម្ភិយា ឧទកំ ន ហោតិ, អាចមនកុម្ភិយា ឧទកំ អាសិញ្ចិតព្ពំ ។ ឥទំ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូនំ វច្ចកុដិវត្តំ យថា ភិក្ខូហិ វច្ចកុដិយា សម្មា វត្តិតព្ព”ន្តិ។

១១. ឧបជ្ឈាយវត្តកថា

៣៧៥. តេន ខោ បន សមយេន សទ្ធិវិហារិកា ឧបជ្ឈាយេសុ ន សម្មា វត្តន្តិ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា…បេ. … តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – “កថញ្ហិ នាម សទ្ធិវិហារិកា ឧបជ្ឈាយេសុ ន សម្មា វត្តិស្សន្តី”តិ! អថ ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ…បេ…. “សច្ចំ កិរ, ភិក្ខវេ, សទ្ធិវិហារិកា ឧបជ្ឈាយេសុ ន សម្មា វត្តន្តី”តិ? “សច្ចំ ភគវា”តិ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា…បេ…. “កថញ្ហិ នាម, ភិក្ខវេ, សទ្ធិវិហារិកា ឧបជ្ឈាយេសុ ន

សម្មា វត្តិស្សន្តិ! នេតំ, ភិក្ខវេ, អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ…បេ.… វិគរហិត្វា…បេ.… ធម្មិំ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ –

៣៧៦. “តេន ហិ, ភិក្ខវេ, សទ្ធិវិហារិកានំ ឧបជ្ឈាយេសុ វត្តំ បញ្ញបេស្សាមិ យថា សទ្ធិវិហារិកេហិ ឧបជ្ឈាយេសុ សម្មា វត្តិតព្វំ។ [មហាវ. ៦៦] សទ្ធិវិហារិកេន, ភិក្ខវេ, ឧបជ្ឈាយម្ហិ សម្មា វត្តិតព្វំ។ តត្រាយំ សម្មាវត្តនា –

“កាលស្សេវ ឧដ្ឋាយ ឧបាហនា ឱមុញ្ចិត្វា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា ទន្តកដ្ឋំ ទាតព្ពំ, មុខោទកំ ទាតព្ពំ, អាសនំ បញ្ញបេតព្វំ។ សចេ យាគុ ហោតិ, ភាជនំ ធោវិត្វា យាគុ ឧបនាមេតព្ពា។ យាគុំ បីតស្ស ឧទកំ ទត្វា ភាជនំ បដិគ្គហេត្វា នីចំ កត្វា សាធុកំ អប្បដិឃំសន្តេន ធោវិត្វា បដិសាមេតព្វំ។ ឧបជ្ឈាយម្ហិ វុដ្ឋិតេ អាសនំ ឧទ្ធរិតព្វំ។ សចេ សោ ទេសោ ឧក្លាបោ ហោតិ , សោ ទេសោ សម្មជ្ជិតព្ពោ។

“សចេ ឧបជ្ឈាយោ គាមំ បវិសិតុកាមោ ហោតិ, និវាសនំ ទាតព្ពំ, បដិនិវាសនំ បដិគ្គហេតព្វំ, កាយពន្ធនំ ទាតព្ពំ, សគុណំ កត្វា សង្ឃាដិយោ ទាតព្ពា, ធោវិត្វា បត្តោ សោទកោ [សឧទកោ (ក.)] ទាតព្ពោ។ សចេ ឧបជ្ឈាយោ បច្ឆាសមណំ អាកង្ខតិ, តិមណ្ឌលំ បដិច្ឆាទេន្តេន បរិមណ្ឌលំ និវាសេត្វា កាយពន្ធនំ ពន្ធិត្វា សគុណំ កត្វា សង្ឃាដិយោ បារុបិត្វា គណ្ឋិកំ បដិមុញ្ចិត្វា ធោវិត្វា បត្តំ គហេត្វា ឧបជ្ឈាយស្ស បច្ឆាសមណេន ហោតព្វំ។ នាតិទូរេ គន្តព្វំ, នាច្ចាសន្នេ គន្តព្វំ , បត្តបរិយាបន្នំ បដិគ្គហេតព្វំ។ ន ឧបជ្ឈាយស្ស ភណមានស្ស អន្តរន្តរា កថា ឱបាតេតព្ពា។ ឧបជ្ឈាយោ អាបត្តិសាមន្តា ភណមានោ និវារេតព្ពោ។

“និវត្តន្តេន បឋមតរំ អាគន្ត្វា អាសនំ បញ្ញបេតព្វំ, បាទោទកំ បាទបីឋំ បាទកឋលិកំ ឧបនិក្ខិបិតព្វំ, បច្ចុគ្គន្ត្វា បត្តចីវរំ បដិគ្គហេតព្វំ, បដិនិវាសនំ ទាតព្ពំ, និវាសនំ បដិគ្គហេតព្វំ។ សចេ ចីវរំ សិន្នំ ហោតិ, មុហុត្តំ ឧណ្ហេ ឱតាបេតព្វំ, ន ច ឧណ្ហេ ចីវរំ និទហិតព្វំ។ ចីវរំ សង្ឃរិតព្វំ។ ចីវរំ សង្ឃរន្តេន ចតុរង្គុលំ កណ្ណំ ឧស្សារេត្វា ចីវរំ សង្ឃរិតព្វំ – មា មជ្ឈេ ភង្គោ អហោសីតិ។ ឱភោគេ កាយពន្ធនំ កាតព្វំ។

“សចេ បិណ្ឌបាតោ ហោតិ, ឧបជ្ឈាយោ ច ភុញ្ជិតុកាមោ ហោតិ, ឧទកំ ទត្វា បិណ្ឌបាតោ ឧបនាមេតព្ពោ។ ឧបជ្ឈាយោ បានីយេន បុច្ឆិតព្ពោ។ ភុត្តាវិស្ស ឧទកំ ទត្វា បត្តំ បដិគ្គហេត្វា នីចំ កត្វា សាធុកំ អប្បដិឃំសន្តេន ធោវិត្វា វោទកំ កត្វា មុហុត្តំ ឧណ្ហេ ឱតាបេតព្ពោ។ ន ច ឧណ្ហេ បត្តោ និទហិតព្ពោ។ បត្តចីវរំ និក្ខិបិតព្វំ។ បត្តំ និក្ខិបន្តេន ឯកេន ហត្ថេន បត្តំ គហេត្វា ឯកេន ហត្ថេន ហេដ្ឋាមញ្ចំ វា ហេដ្ឋាបីឋំ វា បរាមសិត្វា បត្តោ និក្ខិបិតព្ពោ។ ន ច អនន្តរហិតាយ ភូមិយា បត្តោ និក្ខិបិតព្ពោ។ ចីវរំ និក្ខិបន្តេន ឯកេន ហត្ថេន ចីវរំ គហេត្វា ឯកេន ហត្ថេន ចីវរវំសំ វា ចីវររជ្ជុំ វា បមជ្ជិត្វា បារតោ អន្តំ ឱរតោ ភោគំ កត្វា ចីវរំ និក្ខិបិតព្វំ។ ឧបជ្ឈាយម្ហិ វុដ្ឋិតេ អាសនំ ឧទ្ធរិតព្វំ, បាទោទកំ បាទបីឋំ បាទកឋលិកំ បដិសាមេតព្វំ។ សចេ សោ ទេសោ ឧក្លាបោ ហោតិ, សោ ទេសោ សម្មជ្ជិតព្ពោ។

“សចេ ឧបជ្ឈាយោ នហាយិតុកាមោ ហោតិ, នហានំ បដិយាទេតព្វំ។ សចេ សីតេន អត្ថោ ហោតិ, សីតំ បដិយាទេតព្វំ។ សចេ ឧណ្ហេន អត្ថោ ហោតិ, ឧណ្ហំ បដិយាទេតព្វំ។

“សចេ ឧបជ្ឈាយោ ជន្តាឃរំ បវិសិតុកាមោ ហោតិ, ចុណ្ណំ សន្នេតព្វំ, មត្តិកា តេមេតព្ពា, ជន្តាឃរបីឋំ អាទាយ ឧបជ្ឈាយស្ស បិដ្ឋិតោ បិដ្ឋិតោ គន្ត្វា ជន្តាឃរបីឋំ ទត្វា ចីវរំ បដិគ្គហេត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វំ, ចុណ្ណំ ទាតព្ពំ, មត្តិកា ទាតព្ពា។ សចេ ឧស្សហតិ, ជន្តាឃរំ បវិសិតព្វំ។ ជន្តាឃរំ បវិសន្តេន មត្តិកាយ មុខំ មក្ខេត្វា បុរតោ ច បច្ឆតោ ច បដិច្ឆាទេត្វា ជន្តាឃរំ បវិសិតព្វំ។ ន ថេរេ ភិក្ខូ អនុបខជ្ជ និសីទិតព្វំ។ ន នវា ភិក្ខូ អាសនេន បដិពាហិតព្ពា។ ជន្តាឃរេ ឧបជ្ឈាយស្ស បរិកម្មំ កាតព្វំ។ ជន្តាឃរា និក្ខមន្តេន ជន្តាឃរបីឋំ អាទាយ បុរតោ ច បច្ឆតោ ច បដិច្ឆាទេត្វា ជន្តាឃរា និក្ខមិតព្វំ។

“ឧទកេបិ ឧបជ្ឈាយស្ស បរិកម្មំ កាតព្វំ។ នហាតេន បឋមតរំ ឧត្តរិត្វា អត្តនោ គត្តំ វោទកំ កត្វា និវាសេត្វា ឧបជ្ឈាយស្ស គត្តតោ ឧទកំ បមជ្ជិតព្វំ, និវាសនំ ទាតព្ពំ, សង្ឃាដិ ទាតព្ពា, ជន្តាឃរបីឋំ អាទាយ បឋមតរំ អាគន្ត្វា អាសនំ បញ្ញបេតព្វំ, បាទោទកំ បាទបីឋំ បាទកឋលិកំ ឧបនិក្ខិបិតព្វំ។ ឧបជ្ឈាយោ បានីយេន បុច្ឆិតព្ពោ។ សចេ ឧទ្ទិសាបេតុកាមោ ហោតិ, ឧទ្ទិសិតព្ពោ។ សចេ បរិបុច្ឆិតុកាមោ ហោតិ, បរិបុច្ឆិតព្ពោ។

“យស្មិំ វិហារេ ឧបជ្ឈាយោ វិហរតិ, សចេ សោ វិហារោ ឧក្លាបោ ហោតិ, សចេ ឧស្សហតិ, សោធេតព្ពោ។ វិហារំ សោធេន្តេន បឋមំ បត្តចីវរំ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វំ; និសីទនបច្ចត្ថរណំ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វំ;

ភិសិពិព្ពោហនំ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្ពំ; មញ្ចោ នីចំ កត្វា សាធុកំ អប្បដិឃំសន្តេន , អសង្ឃដ្ដេន្តេន កវាដបិដ្ឋំ, នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្ពោ; បីឋំ នីចំ កត្វា សាធុកំ អប្បដិឃំសន្តេន, អសង្ឃដ្ដេន្តេន កវាដបិដ្ឋំ, នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្ពំ; មញ្ចបដិបាទកា នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្ពា; ខេឡមល្លកោ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្ពោ; អបស្សេនផលកំ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្ពំ; ភូមត្ថរណំ យថាបញ្ញត្តំ សល្លក្ខេត្វា នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្ពំ។ សចេ វិហារេ សន្តានកំ ហោតិ, ឧល្លោកា បឋមំ ឱហារេតព្ពំ, អាលោកសន្ធិកណ្ណភាគា បមជ្ជិតព្ពា។ សចេ គេរុកបរិកម្មកតា ភិត្តិ កណ្ណកិតា ហោតិ, ចោឡកំ តេមេត្វា បីឡេត្វា បមជ្ជិតព្ពា។ សចេ កាឡវណ្ណកតា ភូមិ កណ្ណកិតា ហោតិ, ចោឡកំ តេមេត្វា បីឡេត្វា បមជ្ជិតព្ពា។ សចេ អកតា ហោតិ ភូមិ, ឧទកេន បរិប្ផោសិត្វា បរិផោសិត្វា សម្មជ្ជិតព្ពា – មា វិហារោ រជេន ឧហញ្ញីតិ។ សង្ការំ វិចិនិត្វា ឯកមន្តំ ឆឌ្ឌេតព្ពំ។

“ភូមត្ថរណំ ឱតាបេត្វា សោធេត្វា បប្ផោដេត្វា អតិហរិត្វា យថាបញ្ញត្តំ បញ្ញបេតព្ពំ។ មញ្ចបដិបាទកា ឱតាបេត្វា បមជ្ជិត្វា អតិហរិត្វា យថាឋានេ ឋបេតព្ពា។ មញ្ចោ ឱតាបេត្វា សោធេត្វា បប្ផោដេត្វា នីចំ កត្វា សាធុកំ អប្បដិឃំសន្តេន, អសង្ឃដ្ដេន្តេន កវាដបិដ្ឋំ, អតិហរិត្វា យថាបញ្ញត្តំ បញ្ញបេតព្ពោ។ បីឋំ ឱតាបេត្វា សោធេត្វា បប្ផោដេត្វា នីចំ កត្វា សាធុកំ អប្បដិឃំសន្តេន, អសង្ឃដ្ដេន្តេន កវាដបិដ្ឋំ, អតិហរិត្វា យថាបញ្ញត្តំ បញ្ញបេតព្ពំ។ ភិសិពិព្ពោហនំ ឱតាបេត្វា សោធេត្វា បប្ផោដេត្វា អតិហរិត្វា យថាបញ្ញត្តំ បញ្ញបេតព្ពំ។ និសីទនបច្ចត្ថរណំ ឱតាបេត្វា សោធេត្វា បប្ផោដេត្វា អតិហរិត្វា យថាបញ្ញត្តំ បញ្ញបេតព្ពំ។ ខេឡមល្លកោ ឱតាបេត្វា បមជ្ជិត្វា អតិហរិត្វា យថាឋានេ ឋបេតព្ពោ។ អបស្សេនផលកំ ឱតាបេត្វា បមជ្ជិត្វា អតិហរិត្វា យថាឋានេ ឋបេតព្ពំ។ បត្តចីវរំ និក្ខិបិតព្ពំ។ បត្តំ និក្ខិបន្តេន ឯកេន ហត្ថេន បត្តំ គហេត្វា ឯកេន ហត្ថេន ហេដ្ឋាមញ្ចំ វា ហេដ្ឋាបីឋំ វា បរាមសិត្វា បត្តោ និក្ខិបិតព្ពោ។ ន ច អនន្តរហិតាយ ភូមិយា បត្តោ និក្ខិបិតព្ពោ។ ចីវរំ និក្ខិបន្តេន ឯកេន ហត្ថេន ចីវរំ គហេត្វា ឯកេន ហត្ថេន ចីវរវំសំ វា ចីវររជ្ជុំ វា បមជ្ជិត្វា បារតោ អន្តំ ឱរតោ ភោគំ កត្វា ចីវរំ និក្ខិបិតព្ពំ។

“សចេ បុរត្ថិមា សរជា វាតា វាយន្តិ, បុរត្ថិមា វាតបានា ថកេតព្ពា។ សចេ បច្ឆិមា សរជា វាតា វាយន្តិ, បច្ឆិមា វាតបានា ថកេតព្ពា។ សចេ ឧត្តរា សរជា វាតា វាយន្តិ, ឧត្តរា វាតបានា ថកេតព្ពា។ សចេ ទក្ខិណា សរជា វាតា វាយន្តិ, ទក្ខិណា វាតបានា ថកេតព្ពា។ សចេ សីតកាលោ ហោតិ, ទិវា វាតបានា វិវរិតព្ពា, រត្តិំ ថកេតព្ពា។ សចេ ឧណ្ហកាលោ ហោតិ, ទិវា វាតបានា ថកេតព្ពា, រត្តិំ វិវរិតព្ពា។

“សចេ បរិវេណំ ឧក្លាបំ ហោតិ, បរិវេណំ សម្មជ្ជិតព្ពំ។ សចេ កោដ្ឋកោ ឧក្លាបោ ហោតិ, កោដ្ឋកោ សម្មជ្ជិតព្ពោ។ សចេ ឧបដ្ឋានសាលា ឧក្លាបា ហោតិ, ឧបដ្ឋានសាលា សម្មជ្ជិតព្ពា។ សចេ អគ្គិសាលា ឧក្លាបា ហោតិ, អគ្គិសាលា សម្មជ្ជិតព្ពា។ សចេ វច្ចកុដិ ឧក្លាបា ហោតិ, វច្ចកុដិ សម្មជ្ជិតព្ពា។ សចេ បានីយំ ន ហោតិ, បានីយំ ឧបដ្ឋាបេតព្ពំ។ សចេ បរិភោជនីយំ ន ហោតិ, បរិភោជនីយំ ឧបដ្ឋាបេតព្ពំ។ សចេ អាចមនកុម្ភិយា ឧទកំ ន ហោតិ, អាចមនកុម្ភិយា ឧទកំ អាសិញ្ចិតព្ពំ។

“សចេ ឧបជ្ឈាយស្ស អនភិរតិ ឧប្បន្នា ហោតិ, សទ្ធិវិហារិកេន វូបកាសេតព្ពោ, វូបកាសាបេតព្ពោ, ធម្មកថា វាស្ស កាតព្ពា។ សចេ ឧបជ្ឈាយស្ស កុក្កុច្ចំ ឧប្បន្នំ ហោតិ, សទ្ធិវិហារិកេន វិនោទេតព្ពំ, វិនោទាបេតព្ពំ, ធម្មកថា វាស្ស កាតព្ពា។ សចេ ឧបជ្ឈាយស្ស ទិដ្ឋិគតំ ឧប្បន្នំ ហោតិ, សទ្ធិវិហារិកេន វិវេចេតព្ពំ, វិវេចាបេតព្ពំ, ធម្មកថា វាស្ស កាតព្ពា។ សចេ ឧបជ្ឈាយោ គរុធម្មំ អជ្ឈាបន្នោ ហោតិ បរិវាសារហោ, សទ្ធិវិហារិកេន ឧស្សុក្កំ កាតព្ពំ – កិន្តិ នុ ខោ សង្ឃោ ឧបជ្ឈាយស្ស បរិវាសំ ទទេយ្យាតិ។ សចេ ឧបជ្ឈាយោ មូលាយបដិកស្សនារហោ ហោតិ, សទ្ធិវិហារិកេន ឧស្សុក្កំ កាតព្ពំ – កិន្តិ នុ ខោ សង្ឃោ ឧបជ្ឈាយំ មូលាយ បដិកស្សេយ្យាតិ។ សចេ ឧបជ្ឈាយោ មានត្តារហោ ហោតិ, សទ្ធិវិហារិកេន ឧស្សុក្កំ កាតព្ពំ – កិន្តិ នុ ខោ សង្ឃោ ឧបជ្ឈាយស្ស មានត្តំ ទទេយ្យាតិ។ សចេ ឧបជ្ឈាយោ អព្ភានារហោ ហោតិ, សទ្ធិវិហារិកេន ឧស្សុក្កំ កាតព្ពំ – កិន្តិ នុ ខោ សង្ឃោ ឧបជ្ឈាយំ អព្ភេយ្យាតិ។ សចេ សង្ឃោ ឧបជ្ឈាយស្ស កម្មំ កត្តុកាមោ ហោតិ, តជ្ជនីយំ វា និយស្សំ វា បព្ពាជនីយំ វា បដិសារណីយំ វា ឧក្ខេបនីយំ វា, សទ្ធិវិហារិកេន ឧស្សុក្កំ កាតព្ពំ – កិន្តិ នុ ខោ សង្ឃោ ឧបជ្ឈាយស្ស កម្មំ ន ករេយ្យ, លហុកាយ វា បរិណាមេយ្យាតិ។ កតំ វា បនស្ស ហោតិ សង្ឃេន កម្មំ, តជ្ជនីយំ វា និយស្សំ វា បព្ពាជនីយំ វា បដិសារណីយំ វា ឧក្ខេបនីយំ វា, សទ្ធិវិហារិកេន ឧស្សុក្កំ កាតព្ពំ – កិន្តិ នុ ខោ ឧបជ្ឈាយោ សម្មា វត្តេយ្យ, លោមំ បាតេយ្យ, នេត្ថារំ វត្តេយ្យ, សង្ឃោ តំ កម្មំ បដិប្បស្សម្ភេយ្យាតិ។

“សចេ ឧបជ្ឈាយស្ស ចីវរំ ធោវិតព្ពំ ហោតិ , សទ្ធិវិហារិកេន ធោវិតព្ពំ, ឧស្សុក្កំ វា កាតព្ពំ – កិន្តិ នុ ខោ ឧបជ្ឈាយស្ស ចីវរំ ធោវិយេថាតិ។ សចេ ឧបជ្ឈាយស្ស ចីវរំ កាតព្ពំ ហោតិ, សទ្ធិវិហារិកេន កាតព្ពំ, ឧស្សុក្កំ វា កាតព្ពំ – កិន្តិ នុ ខោ ឧបជ្ឈាយស្ស ចីវរំ ករិយេថាតិ។ សចេ ឧបជ្ឈាយស្ស រជនំ បចិតព្ពំ ហោតិ, សទ្ធិ

វិហារិកេន បចិតព្ពា, ឧស្សុក្កំ វា កាតព្ពំ – កិន្តិ នុ ខោ ឧបជ្ឈាយស្ស រជនំ បចិយេថាតិ។ សចេ ឧបជ្ឈាយស្ស ចីវរំ រជិតព្ពំ [រជេតព្ពំ (ស្យា.)] ហោតិ, សទ្ធិវិហារិកេន រជិតព្ពំ, ឧស្សុក្កំ វា កាតព្ពំ – កិន្តិ នុ ខោ ឧបជ្ឈាយស្ស ចីវរំ រជិយេថាតិ។ ចីវរំ រជន្តេន [រជេន្តេន (ស្យា.)] សាធុកំ សម្បរិវត្តកំ សម្បរិវត្តកំ រជិតព្ពំ, ន ច អច្ឆិន្នេ ថេវេ បក្កមិតព្ពំ។

“ន ឧបជ្ឈាយំ អនាបុច្ឆា ឯកច្ចស្ស បត្តោ ទាតព្ពោ, ន ឯកច្ចស្ស បត្តោ បដិគ្គហេតព្ពោ; ន ឯកច្ចស្ស ចីវរំ ទាតព្ពំ, ន ឯកច្ចស្ស ចីវរំ បដិគ្គហេតព្ពំ; ន ឯកច្ចស្ស បរិក្ខារោ ទាតព្ពោ, ន ឯកច្ចស្ស បរិក្ខារោ បដិគ្គហេតព្ពោ; ន ឯកច្ចស្ស កេសា ឆេទេតព្ពា [ឆេត្តព្ពា (សី.), ឆេទិតព្ពា (ក.)], ន ឯកច្ចេន កេសា ឆេទាបេតព្ពា; ន ឯកច្ចស្ស បរិកម្មំ កាតព្ពំ, ន ឯកច្ចេន បរិកម្មំ ការាបេតព្ពំ; ន ឯកច្ចស្ស វេយ្យាវច្ចោ [វេយ្យាវច្ចំ (ក.)] កាតព្ពោ, ន ឯកច្ចេន វេយ្យាវច្ចោ ការាបេតព្ពោ; ន ឯកច្ចស្ស បច្ឆាសមណេន ហោតព្ពំ, ន ឯកច្ចោ បច្ឆាសមណោ អាទាតព្ពោ; ន ឯកច្ចស្ស បិណ្ឌបាតោ នីហរិតព្ពោ, ន ឯកច្ចេន បិណ្ឌបាតោ នីហរាបេតព្ពោ; ន ឧបជ្ឈាយំ អនាបុច្ឆា គាមោ បវិសិតព្ពោ; ន សុសានំ គន្តព្ពំ; ន ទិសា បក្កមិតព្ពា។ សចេ ឧបជ្ឈាយោ គិលានោ ហោតិ, យាវជីវំ ឧបដ្ឋាតព្ពោ , វុដ្ឋានមស្ស អាគមេតព្ពំ។ ឥទំ ខោ, ភិក្ខវេ, សទ្ធិវិហារិកានំ ឧបជ្ឈាយេសុ វត្តំ យថា សទ្ធិវិហារិកេហិ ឧបជ្ឈាយេសុ សម្មា វត្តិតព្ព”ន្តិ។

១២. សទ្ធិវិហារិកវត្តកថា

៣៧៧. តេន ខោ បន សមយេន ឧបជ្ឈាយា សទ្ធិវិហារិកេសុ ន សម្មា វត្តន្តិ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា…បេ. … តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – “កថញ្ហិ នាម ឧបជ្ឈាយា សទ្ធិវិហារិកេសុ ន សម្មា វត្តិស្សន្តី”តិ! អថ ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ…បេ…. “សច្ចំ កិរ, ភិក្ខវេ, ឧបជ្ឈាយា សទ្ធិវិហារិកេសុ ន សម្មា វត្តន្តី”តិ? “សច្ចំ ភគវា”តិ…បេ…. វិគរហិត្វា…បេ…. ធម្មិំ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ –

៣៧៨. “តេន ហិ, ភិក្ខវេ, ឧបជ្ឈាយានំ សទ្ធិវិហារិកេសុ វត្តំ បញ្ញបេស្សាមិ យថា ឧបជ្ឈាយេហិ សទ្ធិវិហារិកេសុ សម្មា វត្តិតព្ពំ។ [មហាវ. ៦៧] ឧបជ្ឈាយេន, ភិក្ខវេ, សទ្ធិវិហារិកម្ហិ សម្មា វត្តិតព្ពំ ។ តត្រាយំ សម្មា វត្តនា –

“ឧបជ្ឈាយេន, ភិក្ខវេ, សទ្ធិវិហារិកោ សង្គហេតព្ពោ អនុគ្គហេតព្ពោ ឧទ្ទេសេន បរិបុច្ឆាយ ឱវាទេន អនុសាសនិយា។ សចេ ឧបជ្ឈាយស្ស បត្តោ ហោតិ, សទ្ធិវិហារិកស្ស បត្តោ ន ហោតិ, ឧបជ្ឈាយេន សទ្ធិវិហារិកស្ស បត្តោ ទាតព្ពោ, ឧស្សុក្កំ វា កាតព្ពំ – កិន្តិ នុ ខោ សទ្ធិវិហារិកស្ស បត្តោ ឧប្បជ្ជិយេថាតិ។ សចេ ឧបជ្ឈាយស្ស ចីវរំ ហោតិ, សទ្ធិវិហារិកស្ស ចីវរំ ន ហោតិ, ឧបជ្ឈាយេន សទ្ធិវិហារិកស្ស ចីវរំ ទាតព្ពំ, ឧស្សុក្កំ វា កាតព្ពំ – កិន្តិ នុ ខោ សទ្ធិវិហារិកស្ស ចីវរំ ឧប្បជ្ជិយេថាតិ។ សចេ ឧបជ្ឈាយស្ស បរិក្ខារោ ហោតិ, សទ្ធិវិហារិកស្ស បរិក្ខារោ ន ហោតិ, ឧបជ្ឈាយេន សទ្ធិវិហារិកស្ស បរិក្ខារោ ទាតព្ពោ, ឧស្សុក្កំ វា កាតព្ពំ – កិន្តិ នុ ខោ សទ្ធិវិហារិកស្ស បរិក្ខារោ ឧប្បជ្ជិយេថាតិ។

“សចេ សទ្ធិវិហារិកោ គិលានោ ហោតិ, កាលស្សេវ ឧដ្ឋាយ ទន្តកដ្ឋំ ទាតព្ពំ, មុខោទកំ ទាតព្ពំ, អាសនំ បញ្ញបេតព្ពំ។ សចេ យាគុ ហោតិ, ភាជនំ ធោវិត្វា យាគុ ឧបនាមេតព្ពា។ យាគុំ បីតស្ស ឧទកំ ទត្វា ភាជនំ បដិគ្គហេត្វា នីចំ កត្វា សាធុកំ អប្បដិឃំសន្តេន ធោវិត្វា បដិសាមេតព្ពំ។ សទ្ធិវិហារិកម្ហិ វុដ្ឋិតេ អាសនំ ឧទ្ធរិតព្ពំ។ សចេ សោ ទេសោ ឧក្លាបោ ហោតិ, សោ ទេសោ សម្មជ្ជិតព្ពោ។

“សចេ សទ្ធិវិហារិកោ គាមំ បវិសិតុកាមោ ហោតិ, និវាសនំ ទាតព្ពំ, បដិនិវាសនំ បដិគ្គហេតព្ពំ , កាយពន្ធនំ ទាតព្ពំ, សគុណំ កត្វា សង្ឃាដិយោ ទាតព្ពា , ធោវិត្វា បត្តោ សោទកោ ទាតព្ពោ។

“ឯត្តាវតា និវត្តិស្សតីតិ អាសនំ បញ្ញបេតព្ពំ, បាទោទកំ បាទបីឋំ បាទកឋលិកំ ឧបនិក្ខិបិតព្ពំ, បច្ចុគ្គន្ត្វា បត្តចីវរំ បដិគ្គហេតព្ពំ, បដិនិវាសនំ ទាតព្ពំ, និវាសនំ បដិគ្គហេតព្ពំ។ សចេ ចីវរំ សិន្នំ ហោតិ, មុហុត្តំ ឧណ្ហេ ឱតាបេតព្ពំ, ន ច ឧណ្ហេ ចីវរំ និទហិតព្ពំ។ ចីវរំ សង្ឃរិតព្ពំ។ ចីវរំ សង្ឃរន្តេន ចតុរង្គុលំ កណ្ណំ ឧស្សារេត្វា ចីវរំ សង្ឃរិតព្ពំ – មា មជ្ឈេ ភង្គោ អហោសីតិ។ ឱភោគេ កាយពន្ធនំ កាតព្ពំ។

“សចេ បិណ្ឌបាតោ ហោតិ, សទ្ធិវិហារិកោ ច ភុញ្ជិតុកាមោ ហោតិ, ឧទកំ ទត្វា បិណ្ឌបាតោ ឧបនាមេតព្ពោ។ សទ្ធិវិហារិកោ បានីយេន បុច្ឆិតព្ពោ។ ភុត្តាវិស្ស ឧទកំ ទត្វា បត្តំ បដិគ្គហេត្វា នីចំ កត្វា សាធុកំ អប្បដិឃំសន្តេន ធោវិត្វា វោទកំ កត្វា មុហុត្តំ ឧណ្ហេ ឱតាបេតព្ពោ, ន ច ឧណ្ហេ បត្តោ និទហិតព្ពោ។ បត្តចីវរំ

និក្ខិបិតព្ពំ។ បត្តំ និក្ខិបន្តេន ឯកេន ហត្ថេន បត្តំ គហេត្វា ឯកេន ហត្ថេន ហេដ្ឋាមញ្ចំ វា ហេដ្ឋាបីឋំ វា បរាមសិត្វា បត្តោ និក្ខិបិតព្ពោ។ ន ច អនន្តរហិតាយ ភូមិយា បត្តោ និក្ខិបិតព្ពោ។ ចីវរំ និក្ខិបន្តេន ឯកេន ហត្ថេន ចីវរំ គហេត្វា ឯកេន ហត្ថេន ចីវរវំសំ វា ចីវររជ្ជុំ វា បមជ្ជិត្វា បារតោ អន្តំ ឱរតោ ភោគំ កត្វា ចីវរំ និក្ខិបិតព្ពំ។ សទ្ធិវិហារិកម្ហិ វុដ្ឋិតេ អាសនំ ឧទ្ធរិតព្ពំ, បាទោទកំ បាទបីឋំ បាទកថលិកំ បដិសាមេតព្ពំ។ សចេ សោ ទេសោ ឧក្លាបោ ហោតិ, សោ ទេសោ សម្មជ្ជិតព្ពោ ។

“សចេ សទ្ធិវិហារិកោ នហាយិតុកាមោ ហោតិ, នហានំ បដិយាទេតព្ពំ។ សចេ សីតេន អត្ថោ ហោតិ, សីតំ បដិយាទេតព្ពំ។ សចេ ឧណ្ហេន អត្ថោ ហោតិ, ឧណ្ហំ បដិយាទេតព្ពំ។

“សចេ សទ្ធិវិហារិកោ ជន្តាឃរំ បវិសិតុកាមោ ហោតិ, ចុណ្ណំ សន្នេតព្ពំ, មត្តិកា តេមេតព្ពា, ជន្តាឃរបីឋំ អាទាយ [អាទាយ សទ្ធិវិហារិកស្ស បិដ្ឋិតោ បិដ្ឋិតោ (ក.)] គន្ត្វា ជន្តាឃរបីឋំ ទត្វា ចីវរំ បដិគ្គហេត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្ពំ, ចុណ្ណំ ទាតព្ពំ, មត្តិកា ទាតព្ពា។ សចេ ឧស្សហតិ ជន្តាឃរំ បវិសិតព្ពំ។ ជន្តាឃរំ បវិសន្តេន មត្តិកាយ មុខំ មក្ខេត្វា បុរតោ ច បច្ឆតោ ច បដិច្ឆាទេត្វា ជន្តាឃរំ បវិសិតព្ពំ។ ន ថេរេ ភិក្ខូ អនុបខជ្ជ និសីទិតព្ពំ, ន នវា ភិក្ខូ អាសនេន បដិពាហិតព្ពា។ ជន្តាឃរេ សទ្ធិវិហារិកស្ស បរិកម្មំ កាតព្ពំ។ ជន្តាឃរា និក្ខមន្តេន ជន្តាឃរបីឋំ អាទាយ បុរតោ ច បច្ឆតោ ច បដិច្ឆាទេត្វា ជន្តាឃរា និក្ខមិតព្ពំ។

“ឧទកេបិ សទ្ធិវិហារិកស្ស បរិកម្មំ កាតព្ពំ។ នហាតេន បឋមតរំ ឧត្តរិត្វា អត្តនោ គត្តំ វោទកំ កត្វា និវាសេត្វា សទ្ធិវិហារិកស្ស គត្តតោ ឧទកំ បមជ្ជិតព្ពំ, និវាសនំ ទាតព្ពំ, សង្ឃាដិ ទាតព្ពា, ជន្តាឃរបីឋំ អាទាយ បឋមតរំ អាគន្ត្វា អាសនំ បញ្ញបេតព្ពំ, បាទោទកំ បាទបីឋំ បាទកថលិកំ ឧបនិក្ខិបិតព្ពំ។ សទ្ធិវិហារិកោ បានីយេន បុច្ឆិតព្ពោ។

“យស្មិំ វិហារេ សទ្ធិវិហារិកោ វិហរតិ, សចេ សោ វិហារោ ឧក្លាបោ ហោតិ, សចេ ឧស្សហតិ, សោធេតព្ពោ។ វិហារំ សោធេន្តេន បឋមំ បត្តចីវរំ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្ពំ...បេ.... សចេ អាចមនកុម្ភិយា ឧទកំ ន ហោតិ, អាចមនកុម្ភិយា ឧទកំ អាសិញ្ចិតព្ពំ។

“សចេ សទ្ធិវិហារិកស្ស អនភិរតិ ឧប្បន្នា ហោតិ, ឧបជ្ឈាយេន វូបកាសេតព្ពោ, វូបកាសាបេតព្ពោ, ធម្មកថា វាស្ស កាតព្ពា។ សចេ សទ្ធិវិហារិកស្ស កុក្កុច្ចំ ឧប្បន្នំ ហោតិ, ឧបជ្ឈាយេន វិនោទេតព្ពំ, វិនោទាបេតព្ពំ, ធម្មកថា វាស្ស កាតព្ពា។ សចេ សទ្ធិវិហារិកស្ស ទិដ្ឋិគតំ ឧប្បន្នំ ហោតិ, ឧបជ្ឈាយេន វិវេចេតព្ពំ, វិវេចាបេតព្ពំ, ធម្មកថា វាស្ស កាតព្ពា។ សចេ សទ្ធិវិហារិកោ គរុធម្មំ អជ្ឈាបន្នោ ហោតិ បរិវាសារហោ, ឧបជ្ឈាយេន ឧស្សុក្កំ កាតព្ពំ – កិន្តិ នុ ខោ សង្ឃោ សទ្ធិវិហារិកស្ស បរិវាសំ ទទេយ្យាតិ។ សចេ សទ្ធិវិហារិកោ មូលាយបដិកស្សនារហោ ហោតិ, ឧបជ្ឈាយេន ឧស្សុក្កំ កាតព្ពំ – កិន្តិ នុ ខោ សង្ឃោ សទ្ធិវិហារិកំ មូលាយ បដិកស្សេយ្យាតិ។ សចេ សទ្ធិវិហារិកោ មានត្តារហោ ហោតិ, ឧបជ្ឈាយេន ឧស្សុក្កំ កាតព្ពំ – កិន្តិ នុ ខោ សង្ឃោ សទ្ធិវិហារិកស្ស មានត្តំ ទទេយ្យាតិ។ សចេ សទ្ធិវិហារិកោ អព្ភានារហោ ហោតិ, ឧបជ្ឈាយេន ឧស្សុក្កំ កាតព្ពំ – កិន្តិ នុ ខោ សង្ឃោ សទ្ធិវិហារិកំ អព្ភេយ្យាតិ។ សចេ សង្ឃោ សទ្ធិវិហារិកស្ស កម្មំ កត្តុកាមោ ហោតិ, តជ្ជនីយំ វា និយស្សំ វា បព្ពាជនីយំ វា បដិសារណីយំ វា ឧក្ខេបនីយំ វា, ឧបជ្ឈាយេន ឧស្សុក្កំ កាតព្ពំ – កិន្តិ នុ ខោ សង្ឃោ សទ្ធិវិហារិកស្ស កម្មំ ន ករេយ្យ, លហុកាយ វា បរិណាមេយ្យាតិ។ កតំ វា បនស្ស ហោតិ សង្ឃេន កម្មំ, តជ្ជនីយំ វា និយស្សំ វា បព្ពាជនីយំ វា បដិសារណីយំ វា, ឧក្ខេបនីយំ វា, ឧបជ្ឈាយេន ឧស្សុក្កំ កាតព្ពំ – កិន្តិ នុ ខោ សទ្ធិវិហារិកោ សម្មា វត្តេយ្យ លោមំ បាតេយ្យ, នេត្ថារំ វត្តេយ្យ, សង្ឃោ តំ កម្មំ បដិប្បស្សម្ភេយ្យាតិ។

“សចេ សទ្ធិវិហារិកស្ស ចីវរំ ធោវិតព្ពំ ហោតិ, ឧបជ្ឈាយេន អាចិក្ខិតព្ពំ – ឯវំ ធោវេយ្យាសីតិ, ឧស្សុក្កំ វា កាតព្ពំ – កិន្តិ នុ ខោ សទ្ធិវិហារិកស្ស ចីវរំ ធោវិយេថាតិ។ សចេ សទ្ធិវិហារិកស្ស ចីវរំ កាតព្ពំ ហោតិ, ឧបជ្ឈាយេន អាចិក្ខិតព្ពំ – ឯវំ ករេយ្យាសីតិ, ឧស្សុក្កំ វា កាតព្ពំ – កិន្តិ នុ ខោ សទ្ធិវិហារិកស្ស ចីវរំ ករិយេថាតិ។ សចេ សទ្ធិវិហារិកស្ស រជនំ បចិតព្ពំ ហោតិ, ឧបជ្ឈាយេន អាចិក្ខិតព្ពំ – ឯវំ បចេយ្យាសីតិ, ឧស្សុក្កំ វា កាតព្ពំ – កិន្តិ នុ ខោ សទ្ធិវិហារិកស្ស រជនំ បចិយេថាតិ។ សចេ សទ្ធិវិហារិកស្ស ចីវរំ រជិតព្ពំ ហោតិ, ឧបជ្ឈាយេន អាចិក្ខិតព្ពំ – ឯវំ រជេយ្យាសីតិ, ឧស្សុក្កំ វា កាតព្ពំ – កិន្តិ នុ ខោ សទ្ធិវិហារិកស្ស ចីវរំ រជិយេថាតិ។ ចីវរំ រជន្តេន សាធុកំ សម្បរិវត្តកំ សម្បរិវត្តកំ រជិតព្ពំ, ន ច អច្ឆិន្នេ ថេវេ បក្កមិតព្ពំ។ សចេ សទ្ធិវិហារិកោ គិលានោ ហោតិ, យាវជីវំ ឧបដ្ឋាតព្ពោ, វុដ្ឋានមស្ស អាគមេតព្ពន្តិ។ ឥទំ ខោ, ភិក្ខវេ , ឧបជ្ឈាយានំ សទ្ធិវិហារិកេសុ វត្តំ យថា ឧបជ្ឈាយេហិ សទ្ធិវិហារិកេសុ សម្មា វត្តិតព្ព”ន្តិ។

ទុតិយភាណវារោ និដ្ឋិតោ។

១៣. អាចរិយវត្តកថា

៣៧៩. តេន ខោ បន សមយេន អន្តេវាសិកា អាចរិយេសុ ន សម្មា វត្តន្តិ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា…បេ… តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – “កថញ្ហិ នាម អន្តេវាសិកា អាចរិយេសុ ន សម្មា វត្តិស្សន្តី”តិ! អថ ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ…បេ… “សច្ចំ កិរ, ភិក្ខវេ, អន្តេវាសិកា អាចរិយេសុ ន សម្មា វត្តន្តី”តិ? “សច្ចំ ភគវា”តិ…បេ… វិគរហិត្វា…បេ… ធម្មិំ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ –

៣៨០. “តេន ហិ, ភិក្ខវេ, អន្តេវាសិកានំ អាចរិយេសុ វត្តំ បញ្ញបេស្សាមិ យថា អន្តេវាសិកេហិ អាចរិយេសុ សម្មា វត្តិតព្ពំ។ [មហាវ. ៧៨] អន្តេវាសិកេន, ភិក្ខវេ, អាចរិយម្ហិ សម្មា វត្តិតព្ពំ។ តត្រាយំ សម្មាវត្តនា –

“កាលស្សេវ ឧដ្ឋាយ ឧបាហនា ឱមុញ្ចិត្វា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា ទន្តកដ្ឋំ ទាតព្ពំ, មុខោទកំ ទាតព្ពំ, អាសនំ បញ្ញបេតព្ពំ។ សចេ យាគុ ហោតិ, ភាជនំ ធោវិត្វា យាគុ ឧបនាមេតព្ពា។ យាគុំ បីតស្ស ឧទកំ ទត្វា ភាជនំ បដិគ្គហេត្វា នីចំ កត្វា សាធុកំ អប្បដិឃំសន្តេន ធោវិត្វា បដិសាមេតព្ពំ។ អាចរិយម្ហិ វុដ្ឋិតេ អាសនំ ឧទ្ធរិតព្ពំ។ សចេ សោ ទេសោ ឧក្លាបោ ហោតិ, សោ ទេសោ សម្មជ្ជិតព្ពោ។

“សចេ អាចរិយោ គាមំ បវិសិតុកាមោ ហោតិ, និវាសនំ ទាតព្ពំ, បដិនិវាសនំ បដិគ្គហេតព្ពំ, កាយពន្ធនំ ទាតព្ពំ, សគុណំ កត្វា សង្ឃាដិយោ ទាតព្ពា, ធោវិត្វា បត្តោ សោទកោ ទាតព្ពោ។ សចេ អាចរិយោ បច្ឆាសមណំ អាកង្ខតិ, តិមណ្ឌលំ បដិច្ឆាទេន្តេន បរិមណ្ឌលំ និវាសេត្វា កាយពន្ធនំ ពន្ធិត្វា សគុណំ កត្វា សង្ឃាដិយោ បារុបិត្វា គណ្ឋិកំ បដិមុញ្ចិត្វា ធោវិត្វា បត្តំ គហេត្វា អាចរិយស្ស បច្ឆាសមណេន ហោតព្ពំ។ នាតិទូរេ គន្តព្ពំ, នាច្ចាសន្នេ គន្តព្ពំ, បត្តបរិយាបន្នំ បដិគ្គហេតព្ពំ។ ន អាចរិយស្ស ភណមានស្ស អន្តរន្តរា កថា ឱបាតេតព្ពា។ អាចរិយោ អាបត្តិសាមន្តា ភណមានោ និវារេតព្ពោ។

“និវត្តន្តេន បឋមតរំ អាគន្ត្វា អាសនំ បញ្ញបេតព្ពំ, បាទោទកំ បាទបីឋំ បាទកឋលិកំ ឧបនិក្ខិបិតព្ពំ, បច្ចុគ្គន្ត្វា បត្តចីវរំ បដិគ្គហេតព្ពំ, បដិនិវាសនំ ទាតព្ពំ, និវាសនំ បដិគ្គហេតព្ពំ។ សចេ ចីវរំ សិន្នំ ហោតិ, មុហុត្តំ ឧណ្ហេ ឱតាបេតព្ពំ, ន ច ឧណ្ហេ ចីវរំ និទហិតព្ពំ។ ចីវរំ សង្ឃរិតព្ពំ។ ចីវរំ សង្ឃរន្តេន ចតុរង្គុលំ កណ្ណំ ឧស្សារេត្វា ចីវរំ សង្ឃរិតព្ពំ – មា មជ្ឈេ ភង្គោ អហោសីតិ។ ឱភោគេ កាយពន្ធនំ កាតព្ពំ។

“សចេ បិណ្ឌបាតោ ហោតិ, អាចរិយោ ច ភុញ្ជិតុកាមោ ហោតិ, ឧទកំ ទត្វា បិណ្ឌបាតោ ឧបនាមេតព្ពោ។ អាចរិយោ បានីយេន បុច្ឆិតព្ពោ ។ ភុត្តាវិស្ស ឧទកំ ទត្វា បត្តំ បដិគ្គហេត្វា នីចំ កត្វា សាធុកំ អប្បដិឃំសន្តេន ធោវិត្វា វោទកំ កត្វា មុហុត្តំ ឧណ្ហេ ឱតាបេតព្ពោ, ន ច ឧណ្ហេ បត្តោ និទហិតព្ពោ។ បត្តចីវរំ និក្ខិបិតព្ពំ។ បត្តំ និក្ខិបន្តេន ឯកេន ហត្ថេន បត្តំ គហេត្វា ឯកេន ហត្ថេន ហេដ្ឋាមញ្ចំ វា ហេដ្ឋាបីឋំ វា បរាមសិត្វា បត្តោ និក្ខិបិតព្ពោ។ ន ច អនន្តរហិតាយ ភូមិយា បត្តោ និក្ខិបិតព្ពោ។ ចីវរំ និក្ខិបន្តេន ឯកេន ហត្ថេន ចីវរំ គហេត្វា ឯកេន ហត្ថេន ចីវរវំសំ វា ចីវររជ្ជុំ វា បមជ្ជិត្វា បារតោ អន្តំ ឱរតោ ភោគំ កត្វា ចីវរំ និក្ខិបិតព្ពំ។ អាចរិយម្ហិ វុដ្ឋិតេ អាសនំ ឧទ្ធរិតព្ពំ, បាទោទកំ បាទបីឋំ បាទកឋលិកំ បដិសាមេតព្ពំ។ សចេ សោ ទេសោ ឧក្លាបោ ហោតិ, សោ ទេសោ សម្មជ្ជិតព្ពោ។

“សចេ អាចរិយោ នហាយិតុកាមោ ហោតិ, នហានំ បដិយាទេតព្ពំ។ សចេ សីតេន អត្ថោ ហោតិ, សីតំ បដិយាទេតព្ពំ។ សចេ ឧណ្ហេន អត្ថោ ហោតិ, ឧណ្ហំ បដិយាទេតព្ពំ។

“សចេ អាចរិយោ ជន្តាឃរំ បវិសិតុកាមោ ហោតិ, ចុណ្ណំ សន្នេតព្ពំ, មត្តិកា តេមេតព្ពា, ជន្តាឃរបីឋំ អាទាយ អាចរិយស្ស បិដ្ឋិតោ បិដ្ឋិតោ គន្ត្វា ជន្តាឃរបីឋំ ទត្វា ចីវរំ បដិគ្គហេត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្ពំ, ចុណ្ណំ ទាតព្ពំ, មត្តិកា ទាតព្ពា។ សចេ ឧស្សហតិ, ជន្តាឃរំ បវិសិតព្ពំ។ ជន្តាឃរំ បវិសន្តេន មត្តិកាយ មុខំ មក្ខេត្វា បុរតោ ច បច្ឆតោ ច បដិច្ឆាទេត្វា ជន្តាឃរំ បវិសិតព្ពំ។ ន ថេរេ ភិក្ខូ អនុបខជ្ជ និសីទិតព្ពំ។ ន នវា ភិក្ខូ អាសនេន បដិពាហិតព្ពា។ ជន្តាឃរេ អាចរិយស្ស បរិកម្មំ កាតព្ពំ។ ជន្តាឃរា និក្ខមន្តេន ជន្តាឃរបីឋំ អាទាយ បុរតោ ច បច្ឆតោ ច បដិច្ឆាទេត្វា ជន្តាឃរា និក្ខមិតព្ពំ។

“ឧទកេបិ អាចរិយស្ស បរិកម្មំ កាតព្ពំ។ នហាតេន បឋមតរំ ឧត្តរិត្វា អត្តនោ គត្តំ វោទកំ កត្វា និវាសេត្វា អាចរិយស្ស គត្តតោ ឧទកំ បមជ្ជិតព្ពំ, និវាសនំ ទាតព្ពំ, សង្ឃាដិ ទាតព្ពា, ជន្តាឃរបីឋំ អាទាយ បឋមតរំ អាគន្ត្វា អាសនំ បញ្ញបេតព្ពំ, បាទោទកំ បាទបីឋំ បាទកឋលិកំ ឧបនិក្ខិបិតព្ពំ។ អាចរិយោ បានីយេន បុច្ឆិតព្ពោ។ សចេ ឧទ្ទិសាបេតុកាមោ ហោតិ, ឧទ្ទិសិតព្ពោ។ សចេ បរិបុច្ឆិតុកាមោ ហោតិ, បរិបុច្ឆិតព្ពោ។

“យស្មិំ វិហារេ អាចរិយោ វិហរតិ, សចេ សោ វិហារោ ឧក្លាបោ ហោតិ, សចេ ឧស្សហតិ, សោធេតព្ពោ។ វិហារំ សោធេន្តេន បឋមំ បត្តចីវរំ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្ពំ; និសីទនបច្ចត្ថរណំ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្ពំ; ភិសិពិព្ពោហនំ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្ពំ; មញ្ចោ នីចំ កត្វា សាធុកំ អប្បដិឃំសន្តេន អសង្ឃដ្ដេន្តេន កវាដបិដ្ឋំ, នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្ពោ; បីឋំ នីចំ កត្វា សាធុកំ អប្បដិឃំសន្តេន, អសង្ឃដ្ដេន្តេន កវាដបិដ្ឋំ, នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្ពំ; មញ្ចបដិបាទកា នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្ពា; ខេឡមល្លកោ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្ពោ; អបស្សេនផលកំ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្ពំ; ភូមត្ថរណំ យថាបញ្ញត្តំ សល្លក្ខេត្វា នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្ពំ។ សចេ វិហារេ សន្តានកំ ហោតិ, ឧល្លោកា បឋមំ ឱហារេតព្ពំ, អាលោកសន្ធិកណ្ណភាគា បមជ្ជិតព្ពា។ សចេ គេរុកបរិកម្មកតា ភិត្តិ កណ្ណកិតា ហោតិ, ចោឡកំ តេមេត្វា បីឡេត្វា បមជ្ជិតព្ពា។ សចេ កាឡវណ្ណកតា ភូមិ កណ្ណកិតា ហោតិ, ចោឡកំ តេមេត្វា បីឡេត្វា បមជ្ជិតព្ពា។ សចេ អកតា ហោតិ ភូមិ, ឧទកេន បរិប្ផោសិត្វា បរិផោសិត្វា សម្មជ្ជិតព្ពា – មា វិហារោ រជេន ឧហញ្ញីតិ។ សង្ការំ វិចិនិត្វា ឯកមន្តំ ឆឌ្ឌេតព្ពំ។

“ភូមត្ថរណំ ឱតាបេត្វា សោធេត្វា បប្ផោដេត្វា អតិហរិត្វា យថាបញ្ញត្តំ បញ្ញបេតព្ពំ។ មញ្ចបដិបាទកា ឱតាបេត្វា បមជ្ជិត្វា អតិហរិត្វា យថាឋានេ ឋបេតព្ពា។ មញ្ចោ ឱតាបេត្វា សោធេត្វា បប្ផោដេត្វា នីចំ កត្វា សាធុកំ អប្បដិឃំសន្តេន, អសង្ឃដ្ដេន្តេន កវាដបិដ្ឋំ, អតិហរិត្វា យថាបញ្ញត្តំ បញ្ញបេតព្ពោ។ បីឋំ ឱតាបេត្វា សោធេត្វា បប្ផោដេត្វា នីចំ កត្វា សាធុកំ អប្បដិឃំសន្តេន, អសង្ឃដ្ដេន្តេន កវាដបិដ្ឋំ, អតិហរិត្វា យថាបញ្ញត្តំ បញ្ញបេតព្ពំ។ ភិសិពិព្ពោហនំ ឱតាបេត្វា សោធេត្វា បប្ផោដេត្វា អតិហរិត្វា យថាបញ្ញត្តំ បញ្ញបេតព្ពំ។ និសីទនបច្ចត្ថរណំ ឱតាបេត្វា សោធេត្វា បប្ផោដេត្វា អតិហរិត្វា យថាបញ្ញត្តំ បញ្ញបេតព្ពំ។ ខេឡមល្លកោ ឱតាបេត្វា បមជ្ជិត្វា អតិហរិត្វា យថាឋានេ ឋបេតព្ពោ។ អបស្សេនផលកំ ឱតាបេត្វា បមជ្ជិត្វា អតិហរិត្វា យថាឋានេ ឋបេតព្ពំ។ បត្តចីវរំ និក្ខិបិតព្ពំ។ បត្តំ និក្ខិបន្តេន ឯកេន ហត្ថេន បត្តំ គហេត្វា ឯកេន ហត្ថេន ហេដ្ឋាមញ្ចំ វា ហេដ្ឋាបីឋំ វា បរាមសិត្វា បត្តោ និក្ខិបិតព្ពោ។ ន ច អនន្តរហិតាយ ភូមិយា បត្តោ និក្ខិបិតព្ពោ។ ចីវរំ និក្ខិបន្តេន ឯកេន ហត្ថេន ចីវរំ គហេត្វា ឯកេន ហត្ថេន ចីវរវំសំ វា ចីវររជ្ជុំ វា បមជ្ជិត្វា បារតោ អន្តំ ឱរតោ ភោគំ កត្វា ចីវរំ និក្ខិបិតព្ពំ។

“សចេ បុរត្ថិមា សរជា វាតា វាយន្តិ, បុរត្ថិមា វាតបានា ថកេតព្ពា។ សចេ បច្ឆិមា សរជា វាតា វាយន្តិ, បច្ឆិមា វាតបានា ថកេតព្ពា។ សចេ ឧត្តរា សរជា វាតា វាយន្តិ, ឧត្តរា វាតបានា ថកេតព្ពា។ សចេ ទក្ខិណា សរជា វាតា វាយន្តិ, ទក្ខិណា វាតបានា ថកេតព្ពា។ សចេ សីតកាលោ ហោតិ, ទិវា វាតបានា វិវរិតព្ពា, រត្តិំ ថកេតព្ពា។ សចេ ឧណ្ហកាលោ ហោតិ, ទិវា វាតបានា ថកេតព្ពា, រត្តិំ វិវរិតព្ពា។

“សចេ បរិវេណំ ឧក្លាបំ ហោតិ, បរិវេណំ សម្មជ្ជិតព្ពំ។ សចេ កោដ្ឋកោ ឧក្លាបោ ហោតិ, កោដ្ឋកោ សម្មជ្ជិតព្ពោ។ សចេ ឧបដ្ឋានសាលា ឧក្លាបា ហោតិ, ឧបដ្ឋានសាលា សម្មជ្ជិតព្ពា។ សចេ អគ្គិសាលា ឧក្លាបា ហោតិ, អគ្គិសាលា សម្មជ្ជិតព្ពា។ សចេ វច្ចកុដិ ឧក្លាបា ហោតិ, វច្ចកុដិ សម្មជ្ជិតព្ពា។ សចេ បានីយំ ន ហោតិ, បានីយំ ឧបដ្ឋាបេតព្ពំ។ សចេ បរិភោជនីយំ ន ហោតិ, បរិភោជនីយំ ឧបដ្ឋាបេតព្ពំ។ សចេ អាចមនកុម្ភិយា ឧទកំ ន ហោតិ, អាចមនកុម្ភិយា ឧទកំ អាសិញ្ចិតព្ពំ។

“សចេ អាចរិយស្ស អនភិរតិ ឧប្បន្នា ហោតិ, អន្តេវាសិកេន វូបកាសេតព្ពា, វូបកាសាបេតព្ពា, ធម្មកថា វាស្ស កាតព្ពា។ សចេ អាចរិយស្ស កុក្កុច្ចំ ឧប្បន្នំ ហោតិ, អន្តេវាសិកេន វិនោទេតព្ពំ, វិនោទាបេតព្ពំ, ធម្មកថា វាស្ស កាតព្ពា។ សចេ អាចរិយស្ស ទិដ្ឋិគតំ ឧប្បន្នំ ហោតិ , អន្តេវាសិកេន វិវេចេតព្ពំ, វិវេចាបេតព្ពំ, ធម្មកថា វាស្ស កាតព្ពា។ សចេ អាចរិយោ គរុធម្មំ អជ្ឈាបន្នោ ហោតិ, បរិវាសារហោ, អន្តេវាសិកេន ឧស្សុក្កំ កាតព្ពំ – កិន្តិ នុ ខោ សង្ឃោ អាចរិយស្ស បរិវាសំ ទទេយ្យាតិ។ សចេ អាចរិយោ មូលាយបដិកស្សនារហោ ហោតិ, អន្តេវាសិកេន ឧស្សុក្កំ កាតព្ពំ – កិន្តិ នុ ខោ សង្ឃោ អាចរិយំ មូលាយ បដិកស្សេយ្យាតិ។ សចេ អាចរិយោ មានត្តារហោ ហោតិ, អន្តេវាសិកេន ឧស្សុក្កំ កាតព្ពំ – កិន្តិ នុ ខោ សង្ឃោ អាចរិយស្ស មានត្តំ ទទេយ្យាតិ។ សចេ អាចរិយោ អព្ភានារហោ ហោតិ, អន្តេវាសិកេន ឧស្សុក្កំ កាតព្ពំ – កិន្តិ នុ ខោ សង្ឃោ អាចរិយំ អព្ភេយ្យាតិ។ សចេ សង្ឃោ អាចរិយស្ស កម្មំ កត្តុកាមោ ហោតិ, តជ្ជនីយំ វា និយស្សំ វា បព្ពាជនីយំ វា បដិសារណីយំ វា ឧក្ខេបនីយំ វា, អន្តេវាសិកេន ឧស្សុក្កំ កាតព្ពំ – កិន្តិ នុ ខោ សង្ឃោ អាចរិយស្ស កម្មំ ន ករេយ្យ, លហុកាយ វា បរិណាមេយ្យាតិ។ កតំ វា បនស្ស ហោតិ សង្ឃេន កម្មំ, តជ្ជនីយំ វា និយស្សំ វា បព្ពាជនីយំ វា បដិសារណីយំ វា ឧក្ខេបនីយំ វា, អន្តេវាសិកេន ឧស្សុក្កំ កាតព្ពំ – កិន្តិ នុ ខោ អាចរិយោ សម្មា វត្តេយ្យ, លោមំ បាតេយ្យ, នេត្ថារំ វត្តេយ្យ, សង្ឃោ តំ កម្មំ បដិប្បស្សម្ភេយ្យាតិ។

“សចេ អាចរិយស្ស ចីវរំ ធោវិតព្ពំ ហោតិ, អន្តេវាសិកេន ធោវិតព្ពំ, ឧស្សុក្កំ វា កាតព្ពំ – កិន្តិ នុ ខោ អាចរិយស្ស ចីវរំ ធោវិយេថាតិ។ សចេ អាចរិយស្ស ចីវរំ កាតព្ពំ ហោតិ, អន្តេវាសិកេន កាតព្ពំ, ឧស្សុក្កំ វា កាតព្ពំ – កិន្តិ នុ ខោ អាចរិយស្ស ចីវរំ ករិយេថាតិ។ សចេ អាចរិយស្ស រជនំ បចិតព្ពំ ហោតិ, អន្តេវាសិកេន បចិតព្ពំ, ឧស្សុក្កំ វា កាតព្ពំ – កិន្តិ នុ ខោ អាចរិយស្ស រជនំ បចិយេថាតិ។ សចេ អាចរិយស្ស ចីវរំ រជិតព្ពំ ហោតិ, អន្តេវាសិកេន រជិតព្ពំ, ឧស្សុក្កំ វា កាតព្ពំ – កិន្តិ នុ ខោ អាចរិយស្ស ចីវរំ រជិយេថាតិ។ ចីវរំ រជន្តេន សាធុកំ សម្បរិវត្តកំ សម្បរិវត្តកំ រជិតព្ពំ, ន ច អច្ឆិន្នេ ថេវេ បក្កមិតព្ពំ។

“ន អាចរិយំ អនាបុច្ឆា ឯកច្ចស្ស បត្តោ ទាតព្ពោ, ន ឯកច្ចស្ស បត្តោ បដិគ្គហេតព្ពោ; ន ឯកច្ចស្ស ចីវរំ ទាតព្ពំ, ន ឯកច្ចស្ស ចីវរំ បដិគ្គហេតព្ពំ; ន ឯកច្ចស្ស បរិក្ខារោ ទាតព្ពោ, ន ឯកច្ចស្ស បរិក្ខារោ បដិគ្គហេតព្ពោ; ន ឯកច្ចស្ស កេសា ឆេទិតព្ពា, ន ឯកច្ចេន កេសា ឆេទាបេតព្ពា; ន ឯកច្ចស្ស បរិកម្មំ កាតព្ពំ, ន ឯកច្ចេន បរិកម្មំ ការាបេតព្ពំ; ន ឯកច្ចស្ស វេយ្យាវច្ចោ កាតព្ពោ, ន ឯកច្ចេន វេយ្យាវច្ចោ ការាបេតព្ពោ; ន ឯកច្ចស្ស បច្ឆាសមណេន ហោតព្ពំ, ន ឯកច្ចោ បច្ឆាសមណោ អាទាតព្ពោ; ន ឯកច្ចស្ស បិណ្ឌបាតោ នីហរិតព្ពោ, ន ឯកច្ចេន បិណ្ឌបាតោ នីហរាបេតព្ពោ; ន អាចរិយំ អនាបុច្ឆា គាមោ បវិសិតព្ពោ; ន សុសានំ គន្តព្ពំ; ន ទិសា បក្កមិតព្ពា។ សចេ អាចរិយោ គិលានោ ហោតិ, យាវជីវំ ឧបដ្ឋាតព្ពោ , វុដ្ឋានមស្ស អាគមេតព្ពំ។ ឥទំ ខោ, ភិក្ខវេ, អន្តេវាសិកានំ អាចរិយេសុ វត្តំ យថា អន្តេវាសិកេហិ អាចរិយេសុ សម្មា វត្តិតព្ព”ន្តិ។

១៤. អន្តេវាសិកវត្តកថា

៣៨១. តេន ខោ បន សមយេន អាចរិយា អន្តេវាសិកេសុ ន សម្មា វត្តន្តិ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា…បេ…. តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – “កថញ្ហិ នាម អាចរិយា អន្តេវាសិកេសុ ន សម្មា វត្តិស្សន្តី”តិ! អថ ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អថ ខោ ភគវា ឯតស្មិំ និទានេ ឯតស្មិំ បករណេ ភិក្ខុសង្ឃំ សន្និបាតាបេត្វា ភិក្ខូ បដិបុច្ឆិ – “សច្ចំ កិរ, ភិក្ខវេ, អាចរិយា អន្តេវាសិកេសុ ន សម្មា វត្តន្តី”តិ? “សច្ចំ ភគវា”តិ…បេ…. វិគរហិត្វា…បេ…. ធម្មិំ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ –

៣៨២. “តេន ហិ, ភិក្ខវេ, អាចរិយានំ អន្តេវាសិកេសុ វត្តំ បញ្ញាបេស្សាមិ យថា អាចរិយេហិ អន្តេវាសិកេសុ សម្មា វត្តិតព្ពំ។ [មហាវ. ៧៩] អាចរិយេន, ភិក្ខវេ, អន្តេវាសិកម្ហិ សម្មា វត្តិតព្ពំ។ តត្រាយំ សម្មាវត្តនា –

“អាចរិយេន, ភិក្ខវេ, អន្តេវាសិកោ សង្គហេតព្ពោ អនុគ្គហេតព្ពោ ឧទ្ទេសេន បរិបុច្ឆាយ ឱវាទេន អនុសាសនិយា។ សចេ អាចរិយស្ស បត្តោ ហោតិ, អន្តេវាសិកស្ស បត្តោ ន ហោតិ, អាចរិយេន អន្តេវាសិកស្ស បត្តោ ទាតព្ពោ, ឧស្សុក្កំ វា កាតព្ពំ – កិន្តិ នុ ខោ អន្តេវាសិកស្ស បត្តោ ឧប្បជ្ជិយេថាតិ។ សចេ អាចរិយស្ស ចីវរំ ហោតិ, អន្តេវាសិកស្ស ចីវរំ ន ហោតិ, អាចរិយេន អន្តេវាសិកស្ស ចីវរំ ទាតព្ពំ, ឧស្សុក្កំ វា កាតព្ពំ – កិន្តិ នុ ខោ អន្តេវាសិកស្ស ចីវរំ ឧប្បជ្ជិយេថាតិ។ សចេ អាចរិយស្ស បរិក្ខារោ ហោតិ, អន្តេវាសិកស្ស បរិក្ខារោ ន ហោតិ, អាចរិយេន អន្តេវាសិកស្ស បរិក្ខារោ ទាតព្ពោ, ឧស្សុក្កំ វា កាតព្ពំ – កិន្តិ នុ ខោ អន្តេវាសិកស្ស បរិក្ខារោ ឧប្បជ្ជិយេថាតិ។

“សចេ អន្តេវាសិកោ គិលានោ ហោតិ, កាលស្សេវ ឧដ្ឋាយ ទន្តកដ្ឋំ ទាតព្ពំ, មុខោទកំ ទាតព្ពំ, អាសនំ បញ្ញាបេតព្ពំ។ សចេ យាគុ ហោតិ , ភាជនំ ធោវិត្វា យាគុ ឧបនាមេតព្ពា។ យាគុំ បីតស្ស ឧទកំ ទត្វា ភាជនំ បដិគ្គហេត្វា នីចំ កត្វា សាធុកំ អប្បដិឃំសន្តេន ធោវិត្វា បដិសាមេតព្ពំ ។ អន្តេវាសិកម្ហិ វុដ្ឋិតេ អាសនំ ឧទ្ធរិតព្ពំ។ សចេ សោ ទេសោ ឧក្លាបោ ហោតិ, សោ ទេសោ សម្មជ្ជិតព្ពោ។

“សចេ អន្តេវាសិកោ គាមំ បវិសិតុកាមោ ហោតិ, និវាសនំ ទាតព្ពំ, បដិនិវាសនំ បដិគ្គហេតព្ពំ, កាយពន្ធនំ ទាតព្ពំ, សគុណំ កត្វា សង្ឃាដិយោ ទាតព្ពា, ធោវិត្វា បត្តោ សោទកោ ទាតព្ពោ។

“ឯត្តាវតា និវត្តិស្សតីតិ អាសនំ បញ្ញាបេតព្ពំ, បាទោទកំ បាទបីឋំ បាទកឋលិកំ ឧបនិក្ខិបិតព្ពំ, បច្ចុគ្គន្ត្វា បត្តចីវរំ បដិគ្គហេតព្ពំ, បដិនិវាសនំ ទាតព្ពំ, និវាសនំ បដិគ្គហេតព្ពំ។ សចេ ចីវរំ សិន្នំ ហោតិ, មុហុត្តំ ឧណ្ហេ ឱតាបេតព្ពំ, ន ច ឧណ្ហេ ចីវរំ និទហិតព្ពំ។ ចីវរំ សង្ឃរិតព្ពំ។ ចីវរំ សង្ឃរន្តេន ចតុរង្គុលំ កណ្ណំ ឧស្សារេត្វា ចីវរំ សង្ឃរិតព្ពំ – មា មជ្ឈេ ភង្គោ អហោសីតិ។ ឱភោគេ កាយពន្ធនំ កាតព្ពំ។

“សចេ បិណ្ឌបាតោ ហោតិ, អន្តេវាសិកោ ច ភុញ្ជិតុកាមោ ហោតិ, ឧទកំ ទត្វា បិណ្ឌបាតោ ឧបនាមេតព្ពោ។ អន្តេវាសិកោ បានីយេន បុច្ឆិតព្ពោ។ ភុត្តាវិស្ស ឧទកំ ទត្វា បត្តំ បដិគ្គហេត្វា នីចំ កត្វា សាធុកំ អប្បដិឃំសន្តេន ធោវិត្វា វោទកំ កត្វា មុហុត្តំ ឧណ្ហេ ឱតាបេតព្ពោ, ន ច ឧណ្ហេ បត្តោ និទហិតព្ពោ។ បត្តចីវរំ និក្ខិបិតព្ពំ។ បត្តំ និក្ខិបន្តេន...បេ.... ចីវរំ និក្ខិបន្តេន...បេ.... បារតោ អន្តំ ឱរតោ ភោគំ កត្វា ចីវរំ និក្ខិបិតព្ពំ។ អន្តេវាសិកម្ហិ ឧដ្ឋិតេ អាសនំ ឧទ្ធរិតព្ពំ, បាទោទកំ បាទបីឋំ បាទកថលិកំ បដិសាមេតព្ពំ។ សចេ សោ ទេសោ ឧក្លាបោ ហោតិ, សោ ទេសោ សម្មជ្ជិតព្ពោ។

“សចេ អន្តេវាសិកោ នហាយិតុកាមោ ហោតិ, នហានំ បដិយាទេតព្ពំ។ សចេ សីតេន អត្ថោ ហោតិ, សីតំ បដិយាទេតព្ពំ។ សចេ ឧណ្ហេន អត្ថោ ហោតិ, ឧណ្ហំ បដិយាទេតព្ពំ។

“សចេ អន្តេវាសិកោ ជន្តាឃរំ បវិសិតុកាមោ ហោតិ, ចុណ្ណំ សន្នេតព្ពំ, មត្តិកា តេមេតព្ពា, ជន្តាឃរបីឋំ អាទាយ [អាទាយ អន្តេវាសិកស្ស បិដ្ឋិតោ បិដ្ឋិតោ (ក.)] គន្ត្វា ជន្តាឃរបីឋំ ទត្វា ចីវរំ បដិគ្គហេត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្ពំ, ចុណ្ណំ ទាតព្ពំ, មត្តិកា ទាតព្ពា។ សចេ ឧស្សហតិ ជន្តាឃរំ បវិសិតព្ពំ។ ជន្តាឃរំ បវិសន្តេន មត្តិកាយ មុខំ មក្ខេត្វា បុរតោ ច បច្ឆតោ ច បដិច្ឆាទេត្វា ជន្តាឃរំ បវិសិតព្ពំ។ ន ថេរេ ភិក្ខូ អនុបខជ្ជ និសីទិតព្ពំ។ ន នវា ភិក្ខូ អាសនេន បដិពាហិតព្ពា ។ ជន្តាឃរេ អន្តេវាសិកស្ស បរិកម្មំ កាតព្ពំ។ ជន្តាឃរា និក្ខមន្តេន ជន្តាឃរបីឋំ អាទាយ បុរតោ ច បច្ឆតោ ច បដិច្ឆាទេត្វា ជន្តាឃរា និក្ខមិតព្ពំ។

“ឧទកេបិ អន្តេវាសិកស្ស បរិកម្មំ កាតព្ពំ។ នហាតេន បឋមតរំ ឧត្តរិត្វា អត្តនោ គត្តំ វោទកំ កត្វា និវាសេត្វា អន្តេវាសិកស្ស គត្តតោ ឧទកំ បមជ្ជិតព្ពំ, និវាសនំ ទាតព្ពំ, សង្ឃាដិ ទាតព្ពា, ជន្តាឃរបីឋំ អាទាយ បឋមតរំ អាគន្ត្វា អាសនំ បញ្ញបេតព្ពំ, បាទោទកំ បាទបីឋំ បាទកថលិកំ ឧបនិក្ខិបិតព្ពំ, អន្តេវាសិកោ បានីយេន បុច្ឆិតព្ពោ។

“យស្មឹ វិហារេ អន្តេវាសិកោ វិហរតិ, សចេ សោ វិហារោ ឧក្លាបោ ហោតិ, សចេ ឧស្សហតិ, សោធេតព្ពោ។ វិហារំ សោធេន្តេន បឋមំ បត្តចីវរំ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្ពំ...បេ.... អាចមនកុម្ភិយា ឧទកំ ន ហោតិ, អាចមនកុម្ភិយា ឧទកំ អាសិញ្ចិតព្ពំ។

“សចេ អន្តេវាសិកស្ស អនភិរតិ ឧប្បន្នា ហោតិ, អាចរិយេន វូបកាសេតព្ពោ, វូបកាសាបេតព្ពោ, ធម្មកថា វាស្ស កាតព្ពា។ សចេ អន្តេវាសិកស្ស កុក្កុច្ចំ ឧប្បន្នំ ហោតិ, អាចរិយេន វិនោទេតព្ពំ, វិនោទាបេតព្ពំ, ធម្មកថា វាស្ស កាតព្ពា។ សចេ អន្តេវាសិកស្ស ទិដ្ឋិគតំ ឧប្បន្នំ ហោតិ, អាចរិយេន វិវេចេតព្ពំ, វិវេចាបេតព្ពំ, ធម្មកថា វាស្ស កាតព្ពា។ សចេ អន្តេវាសិកោ គរុធម្មំ អជ្ឈាបន្នោ ហោតិ, បរិវាសារហោ, អាចរិយេន ឧស្សុក្កំ កាតព្ពំ – កិន្តិ នុ ខោ សង្ឃោ អន្តេវាសិកស្ស បរិវាសំ ទទេយ្យាតិ។ សចេ អន្តេវាសិកោ មូលាយបដិកស្សនារហោ ហោតិ, អាចរិយេន ឧស្សុក្កំ កាតព្ពំ – កិន្តិ នុ ខោ សង្ឃោ អន្តេវាសិកំ មូលាយ បដិកស្សេយ្យាតិ។ សចេ អន្តេវាសិកោ មានត្តារហោ ហោតិ, អាចរិយេន ឧស្សុក្កំ កាតព្ពំ – កិន្តិ នុ ខោ សង្ឃោ អន្តេវាសិកស្ស មានត្តំ ទទេយ្យាតិ។ សចេ អន្តេវាសិកោ អព្ភានារហោ ហោតិ, អាចរិយេន ឧស្សុក្កំ កាតព្ពំ – កិន្តិ នុ ខោ សង្ឃោ អន្តេវាសិកំ អព្ភេយ្យាតិ។ សចេ សង្ឃោ អន្តេវាសិកស្ស កម្មំ កត្តុកាមោ ហោតិ, តជ្ជនីយំ វា និយស្សំ វា បព្ពាជនីយំ វា បដិសារណីយំ វា ឧក្ខេបនីយំ វា, អាចរិយេន ឧស្សុក្កំ កាតព្ពំ – កិន្តិ នុ ខោ សង្ឃោ អន្តេវាសិកស្ស កម្មំ ន ករេយ្យ , លហុកាយ វា បរិណាមេយ្យាតិ។ កតំ វា បនស្ស ហោតិ, សង្ឃេន កម្មំ, តជ្ជនីយំ វា និយស្សំ វា បព្ពាជនីយំ វា បដិសារណីយំ វា ឧក្ខេបនីយំ វា, អាចរិយេន ឧស្សុក្កំ កាតព្ពំ – កិន្តិ នុ ខោ អន្តេវាសិកោ សម្មា វត្តេយ្យ, លោមំ បាតេយ្យ, នេត្ថារំ វត្តេយ្យ, សង្ឃោ តំ កម្មំ បដិប្បស្សម្ភេយ្យាតិ។

“សចេ អន្តេវាសិកស្ស ចីវរំ ធោវិតព្ពំ ហោតិ, អាចរិយេន អាចិក្ខិតព្ពំ – ឯវំ ធោវេយ្យាសីតិ, ឧស្សុក្កំ វា កាតព្ពំ – កិន្តិ នុ ខោ អន្តេវាសិកស្ស ចីវរំ ធោវិយេថាតិ។ សចេ អន្តេវាសិកស្ស ចីវរំ កាតព្ពំ ហោតិ, អាចរិយេន អាចិក្ខិតព្ពំ – ឯវំ ករេយ្យាសីតិ, ឧស្សុក្កំ វា កាតព្ពំ – កិន្តិ នុ ខោ អន្តេវាសិកស្ស ចីវរំ ករិយេថាតិ។ សចេ អន្តេវាសិកស្ស រជនំ បចិតព្ពំ ហោតិ, អាចរិយេន អាចិក្ខិតព្ពំ – ឯវំ បចេយ្យាសីតិ, ឧស្សុក្កំ វា កាតព្ពំ – កិន្តិ នុ ខោ អន្តេវាសិកស្ស រជនំ បចិយេថាតិ។ សចេ អន្តេវាសិកស្ស ចីវរំ រជិតព្ពំ ហោតិ, អាចរិយេន អាចិក្ខិតព្ពំ – ឯវំ រជេយ្យាសីតិ, ឧស្សុក្កំ វា កាតព្ពំ – កិន្តិ នុ ខោ អន្តេវាសិកស្ស ចីវរំ រជិយេថាតិ។ ចីវរំ រជន្តេន សាធុកំ សម្បរិវត្តកំ សម្បរិវត្តកំ រជិតព្ពំ។ ន ច អច្ឆិន្នេ ថេវេ បក្កមិតព្ពំ។ សចេ អន្តេវាសិកោ គិលានោ ហោតិ, យាវជីវំ ឧបដ្ឋាតព្ពោ, វុដ្ឋានមស្ស អាគមេតព្ពំ។ ឥទំ ខោ, ភិក្ខវេ, អាចរិយានំ អន្តេវាសិកេសុ វត្តំ យថា អាចរិយេហិ អន្តេវាសិកេសុ សម្មា វត្តិតព្ព”ន្តិ។

វត្តក្ខន្ធកោ អដ្ឋមោ។

ឥមម្ហិ ខន្ធកេ វត្ថូ ឯកូនវីសតិ, វត្តា ចុទ្ទស។

តស្សុទ្ទានំ –

សឧបាហនា ឆត្តា ច, ឱគុណ្ឋិ សីសំ បានីយំ;
នាភិវាទេ ន បុច្ឆន្តិ, អហិ ឧជ្ឈន្តិ បេសលា។

ឱមុញ្ចិ ឆត្តំ ខន្ធេ ច, អតរញ្ច បដិក្កមំ;
បត្តចីវរំ និក្ខិបា, បតិរូបញ្ច បុច្ឆិតា។

អាសិញ្ចេយ្យ ធោវិតេន, សុក្ខេនល្លេនុបាហនា;
វុឌ្ឍោ នវកោ បុច្ឆេយ្យ, អជ្ឈាវុដ្ឋញ្ច គោចរា។

សេក្ខា វច្ចា បានី បរិ, កត្តរំ កតិកំ តតោ;
កាលំ មុហុត្តំ ឧក្លាបោ, ភូមត្ថរណំ នីហរេ។

បដិបាទោ ភិសិពិព្ពោ, មញ្ចបីឋញ្ច មល្លកំ;
អបស្សេនុល្លោកកណ្ណា, គេរុកា កាឡ អកតា។

សង្ការញ្ច ភូមត្ថរណំ, បដិបាទកំ មញ្ចបីឋំ;
ភិសិ និសីទនម្បិ, មល្លកំ អបស្សេន ច។

បត្តចីវរំ ភូមិ ច, បារន្តំ ឱរតោ ភោគំ;
បុរត្ថិមា បច្ឆិមា ច, ឧត្តរា អថ ទក្ខិណា។

សីតុណ្ហេ ច ទិវារត្តឹ, បរិវេណញ្ច កោដ្ឋកោ;
ឧបដ្ឋានគ្គិ សាលា ច, វត្តំ វច្ចកុដីសុ ច។

បានី បរិភោជនិយា, កុម្ភិ អាចមនេសុ ច;
អនោបមេន បញ្ញត្តំ, វត្តំ អាគន្តុកេហិមេ [វេ (ក. ឯវមុបរិបិ)]។

នេវាសនំ ន ឧទកំ, ន បច្ចុ ន ច បានិយំ;
នាភិវាទេ នបញ្ញបេ, ឧជ្ឈាយន្តិ ច បេសលា។

វុឌ្ឍាសនញ្ច ឧទកំ, បច្ចុគ្គន្ត្វា ច បានិយំ;
ឧបាហនេ ឯកមន្តំ, អភិវាទេ ច បញ្ញបេ។

វុត្ថំ គោចរសេក្ខោ ច, ឋានំ បានិយភោជនំ;
កត្តរំ កតិកំ កាលំ, នវកស្ស និសិន្នកេ។

អភិវាទយេ អាចិក្ខេ, យថា ហេដ្ឋា តថា នយេ;
និទ្ទិដ្ឋំ សត្ថវាហេន វត្តំ អាវាសិកេហិមេ។

គមិកា ទារុមត្តិ ច, វិវរិត្វា ន បុច្ឆិយ;
នស្សន្តិ ច អគុត្តញ្ច, ឧជ្ឈាយន្តិ ច បេសលា។

បដិសាមេត្វា ថកេត្វា, អាបុច្ឆិត្វាវ បក្កមេ;
ភិក្ខុ វា សាមណេរោ វា, អារាមិកោ ឧបាសកោ។

បាសាណកេសុ ច បុញ្ជំ, បដិសាមេ ថកេយ្យ ច;
សចេ ឧស្សហតិ ឧស្សុក្កំ, អនោវស្សេ តថេវ ច។

សព្ពោ ឱវស្សតិ គាមំ, អជ្ឈោកាសេ តថេវ ច;
អប្បោវង្គានិ សេសេយ្យុំ, វត្តុំ គមិកភិក្ខុនា។

នានុមោទន្តិ ថេរេន, ឱហាយ ចតុបញ្ចហិ;
វច្ចិតោ មុច្ចិតោ អាសិ, វត្តានុមោទនេសុមេ។

ឆព្ពគ្គិយា ទុន្និវត្ថា, អថោបិ ច ទុប្បារុតា;
អនាកប្បា ច វោក្កម្ម, ថេរេ អនុបខជ្ជនេ។

នវេ ភិក្ខូ ច សង្ឃាដិ, ឧជ្ឈាយន្តិ ច បេសលា;
តិមណ្ឌលំ និវាសេត្វា, កាយសគុណគណ្ឋិកា។

ន វោក្កម្ម បដិច្ឆន្នំ, សុសំវុតោក្ខិត្តចក្ខុ;
ឧក្ខិត្តោជ្ជគ្ឃិកាសទ្ទោ, តយោ ចេវ បចាលនា។

ខម្ភោគុណ្ឋិឧក្កុដិកា, បដិច្ឆន្នំ សុសំវុតោ;
ឱក្ខិត្តុក្ខិត្តឧជ្ជគ្ឃិ, អប្បសទ្ទោ តយោ ចលា។

ខម្ភោគុណ្ឋិបល្លត្ថិ ច, អនុបខជ្ជ នាសនេ;
ឱត្ថរិត្វាន ឧទកេ, នីចំ កត្វាន សិញ្ចិយា។

បដិ សាមន្តា សង្ឃាដិ, ឱទនេ ច បដិគ្គហេ;
សូបំ ឧត្តរិភង្គេន, សព្ពេសំ សមតិត្ថិ ច។

សក្កច្ចំ បត្តសញ្ញី ច, សបទានញ្ច សូបកំ;
ន ថូបតោ បដិច្ឆាទេ, វិញ្ញត្តុជ្ឈានសញ្ញិនា។

មហន្តមណ្ឌលទ្វារំ, សព្ពហត្ថោ ន ព្យាហរេ;
ឧក្ខេបោ ឆេទនាគណ្ឌ, ធុនំ សិត្ថាវការកំ។

ជិវ្ហានិច្ឆារកញ្ចេវ, ចបុចបុ សុរុសុរុ;
ហត្ថបត្តោដ្ឋនិល្លេហំ, សាមិសេន បដិគ្គហេ។

យាវ ន សព្ពេ ឧទកេ, នីចំ កត្វាន សិញ្ចិយំ;
បដិ សាមន្តា សង្ឃាដិ, នីចំ កត្វា ឆមាយ ច។

សសិត្ថកំ និវត្តន្តេ, សុប្បដិច្ឆន្នមុក្កុដិ;
ធម្មរាជេន បញ្ញត្តំ, ឥទំ ភត្តគ្គវត្តនំ។

ទុន្និវត្ថា អនាកប្បា, អសល្លេក្ខេត្វា ច សហសា;
ទូរេ អច្ចុ ចិរំ លហុំ, តថេវ បិណ្ឌចារិកោ។

បដិច្ឆន្នោវ គច្ឆេយ្យ, សុំសវុតោក្ខិត្តចក្ខុ;
ឧក្ខិត្តោជ្ជគ្ឃិកាសទ្ទោ, តយោ ចេវ បចាលនា។

ខម្ភោគុណ្ឋិឧក្កុដិកា, សល្លេក្ខេត្វា ច សហសា;
ទូរេ អច្ចុ ចិរំ លហុំ, អាសនកំ កដច្ឆុកា។

ភាជនំ វា បបេតិ ច, ឧច្ចារេត្វា បណាមេត្វា;
បដិគ្គហេ ន ឧល្លោកេ, សូបេសុបិ តថេវ តំ។

ភិក្ខុ សង្ឃាដិយា ឆាទេ, បដិច្ឆន្នេវ គច្ឆិយំ;
សំវុតោក្ខិត្តចក្ខុ ច, ឧក្ខិត្តោជ្ជគ្ឃិកាយ ច;
អប្បសទ្ទោ តយោ ចាលា, ខម្ភោគុណ្ឋិកឧក្កុដិ។

បឋមាសនវក្ការ , បានិយំ បរិភោជនី;
បច្ឆាកង្ខតិ ភុញ្ជេយ្យ, ឱបិលាបេយ្យ ឧទ្ទរេ។

បដិសាមេយ្យ សម្មជ្ជេ, រិត្តំ តុច្ឆំ ឧបដ្ឋបេ;
ហត្ថវិការេ ភិន្ទេយ្យ, វត្តិទំ បិណ្ឌចារិកេ។

បានី បរិ អគ្គិរណិ, នក្ខត្តទិសចោរា ច;
សព្ពំ នត្ថីតិ កោដ្ដេត្វា, បត្តំសេ ចីវរំ តតោ។

ឥទានិ អំសេ លគ្គេត្វា, តិមណ្ឌលំ បរិមណ្ឌលំ;
យថា បិណ្ឌចារិវត្តំ, នយេ អារញ្ញកេសុបិ។

បត្តំសេ ចីវរំ សីសេ, អារោហិត្វា ច បានិយំ;
បរិភោជនិយំ អគ្គិ, អរណី ចាបិ កត្តរំ។

នក្ខត្តំ សប្បទេសំ វា, ទិសាបិ កុសលោ ភវេ;
សត្តុត្តមេន បញ្ញត្តំ, វត្តំ អារញ្ញកេសុមេ។

អជ្ឈោកាសេ ឱកិរីសុ, ឧជ្ឈាយន្តិ ច បេសលា;
សចេ វិហារោ ឧក្លាបោ, បឋមំ បត្តចីវរំ។

ភិសិពិព្ពោហនំ មញ្ចំ, បីឋញ្ច ខេឡមល្លកំ;
អបស្សេនុល្លោកកណ្ណា, គេរុកា កាឡ អកតា។

សង្ការំ ភិក្ខុសាមន្តា, សេនាវិហារបានិយំ;
បរិភោជនសាមន្តា, បដិវាតេ ច អង្គណេ។

អធោវាតេ អត្ថរណំ, បដិបាទកមញ្ចោ ច;
បីឋំ ភិសិ និសីទនំ, មល្លកំ អបស្សេន ច។

បត្តចីវរំ ភូមិ ច, បារន្តំ ឱរតោ ភោគំ;
បុរត្ថិមា ច បច្ឆិមា, ឧត្តរា អថ ទក្ខិណា។

សីតុណ្ហេ ច ទិវា រត្តឹ, បរិវេណញ្ច កោដ្ឋកោ;
ឧបដ្ឋានគ្គិសាលា ច, វច្ចកុដី ច បានិយំ។

អាចមនកុម្ភិ វុឌ្ឍោ ច, ឧទ្ទេសបុច្ឆនា សជ្ឈា;
ធម្មោ បទីបំ វិជ្ឈាបេ, ន វិវរេ នបិ ថកេ។

យេន វុឌ្ឍោ បរិវត្តិ, កណ្ណេនបិ ន ឃដ្ដយេ;
បញ្ញបេសិ មហាវីរោ, វត្តំ សេនាសនេសុ តំ។

និវារិយមានា ទ្វារំ, មុច្ឆិតុជ្ឈន្តិ បេសលា;
ឆារិកំ ឆឌ្ឌយេ ជន្តា, បរិភណ្ឌំ តថេវ ច។

បរិវេណំ កោដ្ឋកោ សាលា, ចុណ្ណមត្តិកទោណិកា;
មុខំ បុរតោ ន ថេរេ, ន នវេ ឧស្សហតិ សចេ។

បុរតោ ឧបរិមគ្គោ, ចិក្ខល្លំ មត្តិ បីឋកំ;
វិជ្ឈាបេត្វា ថកេត្វា ច, វត្តំ ជន្តាឃរេសុមេ។

នាចមេតិ យថាវុឌ្ឍំ, បដិបាដិ ច សហសា;
ឧព្ដដិ និត្ថុនោ កដ្ឋំ, វច្ចំ បស្សាវ ខេឡកំ។

ផរុសា កូប សហសា, ឧព្ដដិ ចបុ សេសេន;
ពាហិ អន្តោ ច ឧក្កាសេ, រជ្ជុ អគារមានញ្ច។

សហសា ឧព្ដដិ បិតេ, និត្ថុនេ កដ្ឋ វច្ចញ្ច;
បស្សាវ ខេឡ ផរុសា, កូបញ្ច វច្ចបាទុកេ។

នាតិសហសា ឧព្ដដិ, បាទុកាយ ចបុចបុ;
ន សេសយេ បដិច្ឆាទេ, ឧហតបិធរេន ច។

វច្ចកុដី បរិភណ្ឌំ, បរិវេណញ្ច កោដ្ឋកោ;
អាចមនេ ច ឧទកំ, វត្តំ វច្ចកុដីសុមេ។

ឧបាហនា ទន្តកដ្ឋំ, មុខោទកញ្ច អាសនំ;
យាគុ ឧទកំ ធោវិត្វា, ឧទ្ធារុក្លាប គាម ច។

និវាសនា កាយពន្ធា, សគុណំ បត្តសោទកំ;
បច្ឆា តិមណ្ឌលោ ចេវ, បរិមណ្ឌល ពន្ធនំ។

សគុណំ ធោវិត្វា បច្ឆា, នាតិទូរេ បដិគ្គហេ;
ភណមានស្ស អាបត្តិ, បឋមាគន្ត្វាន អាសនំ។

ឧទកំ បីឋកថលិ, បច្ចុគ្គន្ត្វា និវាសនំ;
ឱតាបេ និទហិ ភង្គោ, ឱភោគេ ភុញ្ជិតុ នមេ។

បានីយំ ឧទកំ នីចំ, មុហុត្តំ ន ច និទហេ;
បត្តចីវរំ ភូមិ ច, បារន្តំ ឱរតោ ភោគំ។

ឧទ្ធរេ បដិសាមេ ច, ឧក្លាបោ ច នហាយិតុំ;
សីតំ ឧណ្ហំ ជន្តាឃរំ, ចុណ្ណំ មត្តិក បិដ្ឋិតោ។

បីឋញ្ច ចីវរំ ចុណ្ណំ, មត្តិកុស្សហតិ មុខំ;
បុរតោ ថេរេ នវេ ច, បរិកម្មញ្ច និក្ខមេ។

បុរតោ ឧទកេ ន្ហាតេ, និវាសេត្វា ឧបជ្ឈាយំ;
និវាសនញ្ច សង្ឃាដិ, បីឋកំ អាសនេន ច។

បាទោ បីឋំ កថលិញ្ច, បានីយុទ្ទេសបុច្ឆនា;
ឧក្លាបំ សុសោធេយ្យ, បឋមំ បត្តចីវរំ។

និសីទនបច្ចត្ថរណំ, ភិសិ ពិព្ពោហនានិ ច;
មញ្ចោ បីឋំ បដិបាទំ, មល្លកំ អបស្សេន ច។

ភូម សន្តាន អាលោក, គេរុកា កាឡ អកតា;
ភូមត្ថរបដិបាទា, មញ្ចោ បីឋំ ពិព្ពោហនំ។

និសីទត្ថរណំ ខេឡ, អបស្សេ បត្តចីវរំ;
បុរត្ថិមា បច្ឆិមា ច, ឧត្តរា អថ ទក្ខិណា។

សីតុណ្ហញ្ច ទិវា រត្តិំ, បរិវេណញ្ច កោដ្ឋកោ;
ឧបដ្ឋានគ្គិសាលា ច, វច្ចបានិយភោជនី។

អាចមំ អនភិរតិ, កុក្កុច្ចំ ទិដ្ឋិ ច គរុ;
មូលមានត្តអព្ភានំ, តជ្ជនីយំ និយស្សកំ។

បព្ពាជ បដិសារណី, ឧក្ខេបញ្ច កតំ យទិ;
ធោវេ កាតព្ពំ រជញ្ច, រជេ សម្បរិវត្តកំ។

បត្តញ្ច ចីវរញ្ចាបិ, បរិក្ខារញ្ច ឆេទនំ;
បរិកម្មំ វេយ្យាវច្ចំ, បច្ឆា បិណ្ឌំ បវិសនំ។

ន សុសានំ ទិសា ចេវ, យាវជីវំ ឧបដ្ឋហេ;
សទ្ធិវិហារិកេនេតំ, វត្តុបជ្ឈាយកេសុមេ។

ឱវាទសាសនុទ្ទេសា, បុច្ឆា បត្តញ្ច ចីវរំ;
បរិក្ខារោ គិលានោ ច, ន បច្ឆាសមណោ ភវេ។

ឧបជ្ឈាយេសុ យេ វត្តា, ឯវំ អាចរិយេសុបិ;
សទ្ធិវិហារិកេ វត្តា, តថេវ អន្តេវាសិកេ។

អាគន្តុកេសុ យេ វត្តា, បុន អាវាសិកេសុ ច;
គមិកានុមោទនិកា, ភត្តគ្គេ បិណ្ឌចារិកេ។

អារញ្ញកេសុ យំ វត្តំ, យញ្ច សេនាសនេសុបិ;
ជន្តាឃរេ វច្ចកុដិ, ឧបជ្ឈា សទ្ធិវិហារិកេ។

អាចរិយេសុ យំ វត្តំ, តថេវ អន្តេវាសិកេ;
ឯកូនវីសតិ វត្ថូ, វត្តា ចុទ្ទស ខន្ធកេ។

វត្តំ អបរិបូរេន្តោ, ន សីលំ បរិបូរតិ;
អសុទ្ធសីលោ ទុប្បញ្ញោ, ចិត្តេកគ្គំ ន វិន្ទតិ។

វិក្ខិត្តចិត្តោនេកគ្គោ, សម្មា ធម្មំ ន បស្សតិ;
អបស្សមានោ សទ្ធម្មំ, ទុក្ខា ន បរិមុច្ចតិ។

យំ វត្តំ បរិបូរេន្តោ, សីលម្បិ បរិបូរតិ;
វិសុទ្ធសីលោ សប្បញ្ញោ, ចិត្តេកគ្គម្បិ វិន្ទតិ។

អវិក្ខិត្តចិត្តោ ឯកគ្គោ, សម្មា ធម្មំ វិបស្សតិ;
សម្បស្សមានោ សទ្ធម្មំ, ទុក្ខា សោ បរិមុច្ចតិ។

តស្មា ហិ វត្តំ បូរេយ្យ, ជិនបុត្តោ វិចក្ខណោ;
ឱវាទំ ពុទ្ធសេដ្ឋស្ស, តតោ និព្ពានមេហិតីតិ។

វត្តក្ខន្ធកំ និដ្ឋិតំ។

៨. បាតិមោក្ខដ្ឋបនក្ខន្ធកំ

១. បាតិមោក្ខុទ្ទេសយាចនា

៣៨៣. [ឧទា. ៤៥; អ. និ. ៨.២០] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ បុព្ពារាមេ មិគារមាតុ បាសាទេ។ តេន ខោ បន សមយេន ភគវា តទហុបោសថេ ភិក្ខុសង្ឃបរិវុតោ និសិន្នោ ហោតិ។ អថ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ អភិក្កន្តាយ រត្តិយា និក្ខន្តេ បឋមេ យាមេ ឧដ្ឋាយាសនា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំករិត្វា យេន ភគវា តេនញ្ជលិំ បណាមេត្វា ភគវន្តំ ឯតទវោច – “អភិក្កន្តា, ភន្តេ, រត្តិ, និក្ខន្តោ បឋមោ យាមោ, ចិរនិសិន្នោ ភិក្ខុសង្ឃោ។ ឧទ្ទិសតុ, ភន្តេ, ភគវា ភិក្ខូនំ បាតិមោក្ខ”ន្តិ។ ឯវំ វុត្តេ ភគវា តុណ្ហី អហោសិ។ ទុតិយម្បិ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ អភិក្កន្តាយ រត្តិយា និក្ខន្តេ មជ្ឈិមេ យាមេ ឧដ្ឋាយាសនា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា យេន ភគវា តេនញ្ជលិំ បណាមេត្វា ភគវន្តំ ឯតទវោច – “អភិក្កន្តា, ភន្តេ, រត្តិ, និក្ខន្តោ មជ្ឈិមោ យាមោ, ចិរនិសិន្នោ ភិក្ខុសង្ឃោ។ ឧទ្ទិសតុ, ភន្តេ, ភគវា ភិក្ខូនំ បាតិមោក្ខ”ន្តិ។ ទុតិយម្បិ ខោ ភគវា តុណ្ហី អហោសិ។ តតិយម្បិ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ អភិក្កន្តាយ រត្តិយា និក្ខន្តេ បច្ឆិមេ យាមេ ឧទ្ធស្តេ អរុណេ នន្ទិមុខិយា រត្តិយា ឧដ្ឋាយាសនា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា យេន ភគវា តេនញ្ជលិំ បណាមេត្វា ភគវន្តំ ឯតទវោច – “អភិក្កន្តា , ភន្តេ, រត្តិ, និក្ខន្តោ បច្ឆិមោ យាមោ, ឧទ្ធស្តំ អរុណំ នន្ទិមុខិ រត្តិ, ចិរនិសិន្នោ ភិក្ខុសង្ឃោ។ ឧទ្ទិសតុ, ភន្តេ, ភគវា ភិក្ខូនំ បាតិមោក្ខ”ន្តិ។ “អបរិសុទ្ធា, អានន្ទ, បរិសា”តិ។

អថ ខោ អាយស្មតោ មហាមោគ្គល្លានស្ស ឯតទហោសិ – “កំ នុ ខោ ភគវា បុគ្គលំ សន្ធាយ ឯវមាហ – ‘អបរិសុទ្ធា, អានន្ទ, បរិសា’”តិ? អថ ខោ អាយស្មា មហាមោគ្គល្លានោ សព្ពាវន្តំ ភិក្ខុសង្ឃំ ចេតសា ចេតោ បរិច្ច មនសាកាសិ។ អទ្ទសា ខោ អាយស្មា មហាមោគ្គល្លានោ តំ បុគ្គលំ ទុស្សីលំ បាបធម្មំ អសុចិសង្កស្សរសមាចារំ បដិច្ឆន្នកម្មន្តំ អស្សមណំ សមណបដិញ្ញំ អព្រហ្មចារិំ ព្រហ្មចារិបដិញ្ញំ អន្តោបូតិំ អវស្សុតំ កសម្ពុជាតំ [កសម្ពុកជាតំ (ក.)] មជ្ឈេ ភិក្ខុសង្ឃស្ស និសិន្នំ។ ទិស្វាន យេន សោ បុគ្គលោ តេនុបសង្កមិ , ឧបសង្កមិត្វា តំ បុគ្គលំ ឯតទវោច – “ឧដ្ឋេហិ, អាវុសោ, ទិដ្ឋោសិ ភគវតា; នត្ថិ តេ ភិក្ខូហិ សទ្ធិំ សំវាសោ”តិ។ ឯវំ វុត្តេ សោ បុគ្គលោ តុណ្ហី អហោសិ។ ទុតិយម្បិ ខោ អាយស្មា មហាមោគ្គល្លានោ តំ បុគ្គលំ ឯតទវោច – “ឧដ្ឋេហិ, អាវុសោ, ទិដ្ឋោសិ ភគវតា; នត្ថិ តេ ភិក្ខូហិ សទ្ធិំ សំវាសោ”តិ។ ទុតិយម្បិ ខោ សោ បុគ្គលោ តុណ្ហី អហោសិ។ តតិយម្បិ ខោ អាយស្មា មហាមោគ្គល្លានោ តំ បុគ្គលំ ឯតទវោច – “ឧដ្ឋេហិ, អាវុសោ, ទិដ្ឋោសិ ភគវតា; នត្ថិ តេ ភិក្ខូហិ សទ្ធិំ សំវាសោ”តិ។ តតិយម្បិ ខោ សោ បុគ្គលោ តុណ្ហី អហោសិ។ អថ ខោ អាយស្មា មហាមោគ្គល្លានោ តំ បុគ្គលំ ពាហាយំ គហេត្វា ពហិទ្វារកោដ្ឋកា និក្ខាមេត្វា សូចិឃដិកំ ទត្វា យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ ឯតទវោច – “និក្ខាមិតោ សោ, ភន្តេ, បុគ្គលោ មយា; សុទ្ធា បរិសា; ឧទ្ទិសតុ, ភន្តេ, ភគវា ភិក្ខូនំ បាតិមោក្ខ”ន្តិ។

“អច្ឆរិយំ, មោគ្គល្លាន, អព្ភុតំ, មោគ្គល្លាន, យាវ ពាហាគហណាបិ នាម សោ មោឃបុរិសោ អាគមេស្សតី”តិ! អថ ខោ ភគវា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ –

២. មហាសមុទ្ទេអដ្ឋច្ឆរិយំ

៣៨៤. [ឧទា. ៤៥; អ. និ. ៨.១៩] “អដ្ឋិមេ, ភិក្ខវេ, មហាសមុទ្ទេ អច្ឆរិយា អព្ភុតា ធម្មា, យេ ទិស្វា ទិស្វា អសុរា មហាសមុទ្ទេ អភិរមន្តិ។ កតមេ អដ្ឋ?

“មហាសមុទ្ទោ, ភិក្ខវេ, អនុបុព្ពនិន្នោ អនុបុព្ពបោណោ អនុបុព្ពបព្ភារោ ន អាយតកេនេវ បបាតោ។ យម្បិ, ភិក្ខវេ, មហាសមុទ្ទោ អនុបុព្ពនិន្នោ អនុបុព្ពបោណោ អនុបុព្ពបព្ភារោ ន អាយតកេនេវ បបាតោ – អយំ, ភិក្ខវេ, មហាសមុទ្ទេ បឋមោ អច្ឆរិយោ អព្ភុតោ ធម្មោ, យំ ទិស្វា ទិស្វា អសុរា មហាសមុទ្ទេ អភិរមន្តិ។

“បុន ចបរំ, ភិក្ខវេ, មហាសមុទ្ទោ ឋិតធម្មោ វេលំ នាតិវត្តតិ។ យម្បិ, ភិក្ខវេ, មហាសមុទ្ទោ ឋិតធម្មោ វេលំ នាតិវត្តតិ – អយំ [អយម្បិ (ស្យា.)], ភិក្ខវេ, មហាសមុទ្ទេ ទុតិយោ អច្ឆរិយោ អព្ភុតោ ធម្មោ, យំ ទិស្វា ទិស្វា អសុរា មហាសមុទ្ទេ អភិរមន្តិ។

“បុន ចបរំ, ភិក្ខវេ, មហាសមុទ្ទោ ន មតេន កុណបេន សំវសតិ ។ យំ ហោតិ មហាសមុទ្ទេ មតំ កុណបំ, តំ ខិប្បញ្ញេវ តីរំ វាហេតិ, ថលំ ឧស្សារេតិ។ យម្បិ, ភិក្ខវេ, មហាសមុទ្ទោ ន មតេន កុណបេន សំវសតិ, យំ ហោតិ

មហាសមុទ្ទេ មតំ កុណបំ, តំ ខិប្បញ្ញេវ តីរំ វាហេតិ, ថលំ ឧស្សារេតិ – អយំ, ភិក្ខវេ, មហាសមុទ្ទេ តតិយោ អច្ឆរិយោ អព្ភុតោ ធម្មោ, យំ ទិស្វា ទិស្វា អសុរា មហាសមុទ្ទេ អភិរមន្តិ។

“បុន ចបរំ, ភិក្ខវេ, យា កាចិ មហានទិយោ, សេយ្យថិទំ – គង្គា, យមុនា, អចិរវតី, សរភូ, មហី, តា មហាសមុទ្ទំ បត្វា ជហន្តិ បុរិមានិ នាមគោត្តានិ, មហាសមុទ្ទោ ត្វេវ សង្ខំ គច្ឆន្តិ។ យម្បិ, ភិក្ខវេ, យាកាចិ មហានទិយោ, សេយ្យថិទំ – គង្គា, យមុនា, អចិរវតី, សរភូ, មហី, តា មហាសមុទ្ទំ បត្វា ជហន្តិ បុរិមានិ នាមគោត្តានិ, មហាសមុទ្ទោ ត្វេវ សង្ខំ គច្ឆន្តិ – អយំ, ភិក្ខវេ, មហាសមុទ្ទេ ចតុត្ថោ អច្ឆរិយោ អព្ភុតោ ធម្មោ, យំ ទិស្វា ទិស្វា អសុរា មហាសមុទ្ទេ អភិរមន្តិ។

“បុន ចបរំ, ភិក្ខវេ, យា ច [យាកាចិ (ស្យា.)] លោកេ សវន្តិយោ មហាសមុទ្ទំ អប្បេន្តិ, យា ច អន្តលិក្ខា ធារា បបតន្តិ, ន តេន មហាសមុទ្ទស្ស ឩនត្តំ វា បូរត្តំ វា បញ្ញាយតិ។ យម្បិ, ភិក្ខវេ, យា ច លោកេ សវន្តិយោ មហាសមុទ្ទំ អប្បេន្តិ, យា ច អន្តលិក្ខា ធារា បបតន្តិ, ន តេន មហាសមុទ្ទស្ស ឩនត្តំ វា បូរត្តំ វា បញ្ញាយតិ – អយំ, ភិក្ខវេ, មហាសមុទ្ទេ បញ្ចមោ អច្ឆរិយោ អព្ភុតោ ធម្មោ, យំ ទិស្វា ទិស្វា អសុរា មហាសមុទ្ទេ អភិរមន្តិ។

“បុន ចបរំ, ភិក្ខវេ, មហាសមុទ្ទោ ឯករសោ លោណរសោ។ យម្បិ, ភិក្ខវេ, មហាសមុទ្ទោ ឯករសោ លោណរសោ – អយំ, ភិក្ខវេ, មហាសមុទ្ទេ ឆដ្ឋោ អច្ឆរិយោ អព្ភុតោ ធម្មោ, យំ ទិស្វា ទិស្វា អសុរា មហាសមុទ្ទេ អភិរមន្តិ។

“បុន ចបរំ, ភិក្ខវេ, មហាសមុទ្ទោ ពហុរតនោ [ពហូតរតនោ (ក.)] អនេករតនោ។ តត្រិមានិ រតនានិ, សេយ្យថិទំ – មុត្តា, មណិ, វេឡុរិយោ, សង្ខោ, សិលា, បវាឡំ, រជតំ, ជាតរូបំ, លោហិតកោ, មសារគល្លំ។ យម្បិ, ភិក្ខវេ, មហាសមុទ្ទោ ពហុរតនោ អនេករតនោ, តត្រិមានិ រតនានិ, សេយ្យថិទំ – មុត្តា, មណិ, វេឡុរិយោ, សង្ខោ, សិលា, បវាឡំ, រជតំ, ជាតរូបំ, លោហិតកោ , មសារគល្លំ – អយំ, ភិក្ខវេ, មហាសមុទ្ទេ សត្តមោ អច្ឆរិយោ អព្ភុតោ ធម្មោ, យំ ទិស្វា ទិស្វា អសុរា មហាសមុទ្ទេ អភិរមន្តិ។

“បុន ចបរំ, ភិក្ខវេ, មហាសមុទ្ទោ មហតំ ភូតានំ អាវាសោ។ តត្រិមេ ភូតា – តិមិ, តិមិង្គលោ, តិមិតិមិង្គលោ [តិមិរបិង្គលោ (សី.), តិមិតិមិង្គលោ មហាតិមិង្គលោ (ស្យា. កំ.)], អសុរា, នាគា, គន្ធព្ពា។ សន្តិ មហាសមុទ្ទេ យោជនសតិកាបិ អត្តភាវា, ទ្វិយោជនសតិកាបិ អត្តភាវា, តិយោជនសតិកាបិ អត្តភាវា, ចតុយោជនសតិកាបិ អត្តភាវា, បញ្ចយោជនសតិកាបិ អត្តភាវា។ យម្បិ, ភិក្ខវេ, មហាសមុទ្ទោ មហតំ ភូតានំ អាវាសោ, តត្រិមេ ភូតា – តិមិ, តិមិង្គលោ, តិមិតិមិង្គលោ, អសុរា, នាគា, គន្ធព្ពា; សន្តិ មហាសមុទ្ទេ, យោជនសតិកាបិ អត្តភាវា...បេ.... បញ្ចយោជនសតិកាបិ អត្តភាវា – អយំ, ភិក្ខវេ, មហាសមុទ្ទេ អដ្ឋមោ អច្ឆរិយោ អព្ភុតោ ធម្មោ, យំ ទិស្វា ទិស្វា អសុរា មហាសមុទ្ទេ អភិរមន្តិ។ ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, មហាសមុទ្ទេ អដ្ឋ អច្ឆរិយា អព្ភុតា ធម្មា, យេ ទិស្វា ទិស្វា អសុរា មហាសមុទ្ទេ អភិរមេ”ន្តិ។

៣. ឥមស្មិធម្មវិនយេអដ្ឋច្ឆរិយំ

៣៨៥. “ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, ឥមស្មិំ ធម្មវិនយេ អដ្ឋ អច្ឆរិយា អព្ភុតា ធម្មា, យេ ទិស្វា ទិស្វា ភិក្ខូ ឥមស្មិំ ធម្មវិនយេ អភិរមន្តិ។ កតមេ អដ្ឋ?

“សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, មហាសមុទ្ទោ អនុបុព្ពនិន្នោ អនុបុព្ពបោណោ អនុបុព្ពបព្ភារោ ន អាយតកេនេវ បបាតោ; ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, ឥមស្មិំ ធម្មវិនយេ អនុបុព្ពសិក្ខា អនុបុព្ពកិរិយា អនុបុព្ពបដិបទា ន អាយតកេនេវ អញ្ញាបដិវេធោ។ យម្បិ, ភិក្ខវេ, ឥមស្មិំ ធម្មវិនយេ អនុបុព្ពសិក្ខា អនុបុព្ពកិរិយា អនុបុព្ពបដិបទា ន អាយតកេនេវ អញ្ញាបដិវេធោ – អយំ, ភិក្ខវេ, ឥមស្មិំ ធម្មវិនយេ បឋមោ អច្ឆរិយោ អព្ភុតោ ធម្មោ, យំ ទិស្វា ទិស្វា ភិក្ខូ ឥមស្មិំ ធម្មវិនយេ អភិរមន្តិ។

“សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, មហាសមុទ្ទោ ឋិតធម្មោ វេលំ នាតិវត្តតិ ; ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, យំ មយា សាវកានំ សិក្ខាបទំ បញ្ញត្តំ, តំ មម សាវកា ជីវិតហេតុបិ នាតិក្កមន្តិ។ យម្បិ, ភិក្ខវេ, មយា មម សាវកានំ សិក្ខាបទំ បញ្ញត្តំ, តំ មម សាវកា ជីវិតហេតុបិ នាតិក្កមន្តិ – អយំ, ភិក្ខវេ, ឥមស្មិំ ធម្មវិនយេ ទុតិយោ អច្ឆរិយោ អព្ភុតោ ធម្មោ, យំ ទិស្វា ទិស្វា ភិក្ខូ ឥមស្មិំ ធម្មវិនយេ អភិរមន្តិ។

“សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, មហាសមុទ្ទោ ន មតេន កុណបេន សំវសតិ, យំ ហោតិ មហាសមុទ្ទេ មតំ កុណបំ តំ ខិប្បមេវ តីរំ វាហេតិ, ថលំ ឧស្សារេតិ; ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, យោ សោ បុគ្គលោ ទុស្សីលោ បាបធម្មោ អសុចិសង្កស្សរសមាចារោ បដិច្ឆន្នកម្មន្តោ អស្សមណោ សមណបដិញ្ញោ អព្រហ្មចារី ព្រហ្មចារិបដិញ្ញោ អន្តោបូតិ អវស្សុតោ កសម្ពុជាតោ, ន តេន សង្ឃោ សំវសតិ, ខិប្បមេវ នំ សន្និបតិត្វា ឧក្ខិបតិ, កិញ្ចាបិ ខោ សោ ហោតិ មជ្ឈេ ភិក្ខុសង្ឃស្ស និសិន្នោ។ អថ ខោ សោ អារកាវ សង្ឃម្ហា, សង្ឃោ ច តេន។ យម្បិ, ភិក្ខវេ, យោ សោ បុគ្គលោ ទុស្សីលោ បាបធម្មោ អសុចិសង្កស្សរសមាចារោ បដិច្ឆន្នកម្មន្តោ អស្សមណោ សមណបដិញ្ញោ អព្រហ្មចារី ព្រហ្មចារិបដិញ្ញោ អន្តោបូតិ អវស្សុតោ កសម្ពុជាតោ, ន តេន សង្ឃោ សំវសតិ, ខិប្បមេវ នំ សន្និបតិត្វា ឧក្ខិបតិ, កិញ្ចាបិ ខោ សោ ហោតិ មជ្ឈេ ភិក្ខុសង្ឃស្ស និសិន្នោ, អថ ខោ សោ អារកាវ សង្ឃម្ហា, សង្ឃោ ច តេន – អយំ , ភិក្ខវេ, ឥមស្មិំ ធម្មវិនយេ តតិយោ អច្ឆរិយោ អព្ភុតោ ធម្មោ, យំ ទិស្វា ទិស្វា ភិក្ខូ ឥមស្មិំ ធម្មវិនយេ អភិរមន្តិ។

“សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, យា កាចិ មហានទិយោ, សេយ្យថិទំ – គង្គា, យមុនា, អចិរវតី, សរភូ, មហី, តា មហាសមុទ្ទំ បត្វា ជហន្តិ បុរិមានិ នាមគោត្តានិ, មហាសមុទ្ទោ ត្វេវ សង្ខំ គច្ឆន្តិ; ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, ចត្តារោមេ វណ្ណា – ខត្តិយា, ព្រាហ្មណា, វេស្សា, សុទ្ទា។ តេ តថាគតប្បវេទិតេ ធម្មវិនយេ អគារស្មា អនគារិយំ បព្ពជិត្វា [បព្ពជិតា (សី.)] ជហន្តិ បុរិមានិ នាមគោត្តានិ, សមណា សក្យបុត្តិយា ត្វេវ សង្ខំ គច្ឆន្តិ។ យម្បិ, ភិក្ខវេ, ចត្តារោមេ វណ្ណា ខត្តិយា ព្រាហ្មណា វេស្សា សុទ្ទា, តេ តថាគតប្បវេទិតេ ធម្មវិនយេ អគារស្មា អនគារិយំ បព្ពជិត្វា ជហន្តិ បុរិមានិ នាមគោត្តានិ, សមណា សក្យបុត្តិយា ត្វេវ សង្ខំ គច្ឆន្តិ – អយំ, ភិក្ខវេ, ឥមស្មិំ ធម្មវិនយេ ចតុត្ថោ អច្ឆរិយោ អព្ភុតោ ធម្មោ, យំ ទិស្វា ទិស្វា ភិក្ខូ ឥមស្មិំ ធម្មវិនយេ អភិរមន្តិ។

“សេយ្យថាបិ , ភិក្ខវេ, យា ច លោកេ សវន្តិយោ មហាសមុទ្ទំ អប្បេន្តិ, យា ច អន្តលិក្ខា ធារា បបតន្តិ, ន តេន មហាសមុទ្ទស្ស ឩនត្តំ វា បូរត្តំ វា បញ្ញាយតិ; ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, ពហូ ចេបិ ភិក្ខូ អនុបាទិសេសាយ និព្ពានធាតុយា បរិនិព្ពាយន្តិ, ន តេន និព្ពានធាតុយា ឩនត្តំ វា បូរត្តំ វា បញ្ញាយតិ។ យម្បិ, ភិក្ខវេ, ពហូ ចេបិ ភិក្ខូ អនុបាទិសេសាយ និព្ពានធាតុយា បរិនិព្ពាយន្តិ , ន តេន និព្ពានធាតុយា ឩនត្តំ វា បូរត្តំ វា បញ្ញាយតិ – អយំ, ភិក្ខវេ, ឥមស្មិំ ធម្មវិនយេ បញ្ចមោ អច្ឆរិយោ អព្ភុតោ ធម្មោ យំ ទិស្វា ទិស្វា ភិក្ខូ ឥមស្មិំ ធម្មវិនយេ អភិរមន្តិ។

“សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, មហាសមុទ្ទោ ឯករសោ លោណរសោ, ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, អយំ ធម្មវិនយោ ឯករសោ វិមុត្តិរសោ។ យម្បិ, ភិក្ខវេ, អយំ ធម្មវិនយោ ឯករសោ វិមុត្តិរសោ – អយំ, ភិក្ខវេ, ឥមស្មិំ ធម្មវិនយេ ឆដ្ឋោ អច្ឆរិយោ អព្ភុតោ ធម្មោ, យំ ទិស្វា ទិស្វា ភិក្ខូ ឥមស្មិំ ធម្មវិនយេ អភិរមន្តិ។

“សេយ្យថាបិ , ភិក្ខវេ, មហាសមុទ្ទោ ពហុរតនោ អនេករតនោ, តត្រិមានិ រតនានិ, សេយ្យថិទំ – មុត្តា, មណិ, វេឡុរិយោ, សង្ខោ, សិលា, បវាឡំ, រជតំ, ជាតរូបំ, លោហិតង្កោ, មសារគល្លំ; ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, អយំ ធម្មវិនយោ ពហុរតនោ អនេករតនោ។ តត្រិមានិ រតនានិ, សេយ្យថិទំ – ចត្តារោ សតិបដ្ឋានា, ចត្តារោ សម្មប្បធានា, ចត្តារោ ឥទ្ធិបាទា, បញ្ចិន្ទ្រិយានិ, បញ្ច ពលានិ, សត្ត ពោជ្ឈង្គា, អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ។ យម្បិ, ភិក្ខវេ, អយំ ធម្មវិនយោ ពហុរតនោ អនេករតនោ, តត្រិមានិ រតនានិ, សេយ្យថិទំ – ចត្តារោ សតិបដ្ឋានា... បេ.... អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ – អយំ, ភិក្ខវេ, ឥមស្មិំ ធម្មវិនយេ សត្តមោ អច្ឆរិយោ អព្ភុតោ ធម្មោ, យំ ទិស្វា ទិស្វា ភិក្ខូ ឥមស្មិំ ធម្មវិនយេ អភិរមន្តិ។

“សេយ្យថាបិ , ភិក្ខវេ, មហាសមុទ្ទោ មហតំ ភូតានំ អាវាសោ, តត្រិមេ ភូតា – តិមិ, តិមិង្គលោ, តិមិតិមិង្គលោ, អសុរា, នាគា, គន្ធព្ពា, សន្តិ មហាសមុទ្ទេ យោជនសតិកាបិ អត្តភាវា, ទ្វិយោជនសតិកាបិ អត្តភាវា, តិយោជនសតិកាបិ អត្តភាវា, ចតុយោជនសតិកាបិ អត្តភាវា, បញ្ចយោជនសតិកាបិ អត្តភាវា; ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, អយំ ធម្មវិនយោ មហតំ ភូតានំ អាវាសោ។ តត្រិមេ ភូតា – សោតាបន្នោ, សោតាបត្តិផលសច្ឆិកិរិយាយ បដិបន្នោ; សកទាគាមី, សកទាគាមិផលសច្ឆិកិរិយាយ បដិបន្នោ; អនាគាមី, អនាគាមិផលសច្ឆិកិរិយាយ បដិបន្នោ; អរហា, អរហត្តផលសច្ឆិកិរិយាយ បដិបន្នោ។ យម្បិ, ភិក្ខវេ, អយំ ធម្មវិនយោ មហតំ ភូតានំ អាវាសោ, តត្រិមេ ភូតា – សោតាបន្នោ, សោតាបត្តិផលសច្ឆិកិរិយាយ បដិបន្នោ...បេ.... អរហា, អរហតផលសច្ឆិកិរិយាយ បដិបន្នោ – អយំ, ភិក្ខវេ, ឥមស្មិំ ធម្មវិនយេ អដ្ឋមោ អច្ឆរិយោ អព្ភុតោ ធម្មោ, យំ ទិស្វា ទិស្វា ភិក្ខូ ឥមស្មិំ ធម្មវិនយេ អភិរមន្តិ។ “ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, ឥមស្មិំ ធម្មវិនយេ អដ្ឋ អច្ឆរិយា អព្ភុតា ធម្មា, យេ ទិស្វា ទិស្វា ភិក្ខូ ឥមស្មិំ ធម្មវិនយេ អភិរមន្តី”តិ។

អថ ខោ ភគវា ឯតមត្ថំ វិទិត្វា តាយំ វេលាយំ ឥមំ ឧទានំ ឧទានេសិ –

[ឧទា. ៨៥] “ឆន្នមតិវស្សតិ [សុឆន្នមតិវស្សតិ (ក.)], វិវដំ នាតិវស្សតិ;
តស្មា ឆន្នំ វិវរេថ, ឯវំ តំ នាតិវស្សតី”តិ។

៤. បាតិមោក្ខសវនារហោ

៣៨៦. អថ ខោ ភគវា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “នទានាហំ, ភិក្ខវេ, ឥតោ បរំ ឧបោសថំ ករិស្សាមិ, បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិស្សាមិ។ តុម្ហេវទានិ, ភិក្ខវេ, ឥតោ បរំ ឧបោសថំ ករេយ្យាថ, បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ។ អដ្ឋានមេតំ, ភិក្ខវេ, អនវកាសោ យំ តថាគតោ អបរិសុទ្ធាយ បរិសាយ ឧបោសថំ ករេយ្យ, បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសេយ្យ។ ន ច, ភិក្ខវេ [ន ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុនា (ស្យា. កំ.)], សាបត្តិកេន បាតិមោក្ខំ សោតព្ពំ។ យោ សុណេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, យោ សាបត្តិកោ បាតិមោក្ខំ សុណាតិ, តស្ស បាតិមោក្ខំ ឋបេតុំ។ ឯវញ្ច បន, ភិក្ខវេ, ឋបេតព្ពំ។ តទហុបោសថេ ចាតុទ្ទសេ វា បន្នរសេ វា តស្មិំ បុគ្គលេ សម្មុខីភូតេ សង្ឃមជ្ឈេ ឧទាហរិតព្ពំ –

‘សុណាតុ មេ ភន្តេ, សង្ឃោ។ ឥត្ថន្នាមោ បុគ្គលោ សាបត្តិកោ, តស្ស បាតិមោក្ខំ ឋបេមិ, ន តស្មិំ សម្មុខីភូតេ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្ព’ន្តិ ឋបិតំ ហោតិ បាតិមោក្ខ”ន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ ‘នាម្ហេ កោចិ ជានាតី’តិ សាបត្តិកាវ បាតិមោក្ខំ សុណន្តិ។ ថេរា ភិក្ខូ បរចិត្តវិទុនោ ភិក្ខូនំ អារោចេន្តិ – “ឥត្ថន្នាមោ ច ឥត្ថន្នាមោ ច, អាវុសោ, ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ ‘នាម្ហេ កោចិ ជានាតី’តិ សាបត្តិកាវ បាតិមោក្ខំ សុណន្តី”តិ។ អស្សោសុំ ខោ ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ – “ថេរា កិរ ភិក្ខូ បរចិត្តវិទុនោ អម្ហេ ភិក្ខូនំ អារោចេន្តិ – ឥត្ថន្នាមោ ច ឥត្ថន្នាមោ ច, អាវុសោ, ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ ‘នាម្ហេ កោចិ ជានាតី’តិ សាបត្តិកាវ បាតិមោក្ខំ សុណន្តី”តិ។

តេ – បុរម្ហាកំ បេសលា ភិក្ខូ បាតិមោក្ខំ ឋបេន្តីតិ – បដិកច្ចេវ សុទ្ធានំ ភិក្ខូនំ អនាបត្តិកានំ អវត្ថុស្មិំ អការណេ បាតិមោក្ខំ ឋបេន្តិ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា…បេ.… តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – “កថញ្ហិ នាម ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ សុទ្ធានំ ភិក្ខូនំ អនាបត្តិកានំ អវត្ថុស្មិំ អការណេ បាតិមោក្ខំ ឋបេស្សន្តី”តិ! អថ ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ…បេ.… “សច្ចំ កិរ, ភិក្ខវេ, ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ សុទ្ធានំ ភិក្ខូនំ អនាបត្តិកានំ អវត្ថុស្មិំ អការណេ បាតិមោក្ខំ ឋបេន្តី”តិ? “សច្ចំ ភគវា”តិ…បេ.… វិគរហិត្វា…បេ.… ធម្មិំ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “ន, ភិក្ខវេ, សុទ្ធានំ ភិក្ខូនំ អនាបត្តិកានំ អវត្ថុស្មិំ អការណេ បាតិមោក្ខំ ឋបេតព្ពំ។ យោ ឋបេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស”។

៥. ធម្មិកាធម្មិកបាតិមោក្ខដ្ឋបនំ

៣៨៧. “ឯកំ , ភិក្ខវេ, អធម្មិកំ បាតិមោក្ខដ្ឋបនំ, ឯកំ ធម្មិកំ; បាតិមោក្ខដ្ឋបនំ [ឯកំ ធម្មិកំ (សី. ស្យា.)], ទ្វេ អធម្មិកានិ; បាតិមោក្ខដ្ឋបនានិ, ទ្វេ ធម្មិកានិ; តីណិ អធម្មិកានិ បាតិមោក្ខដ្ឋបនានិ, តីណិ ធម្មិកានិ, ចត្តារិ អធម្មិកានិ បាតិមោក្ខដ្ឋបនានិ, ចត្តារិ ធម្មិកានិ; បញ្ច អធម្មិកានិ បាតិមោក្ខដ្ឋបនានិ, បញ្ច ធម្មិកានិ; ឆ អធម្មិកានិ បាតិមោក្ខដ្ឋបនានិ, ឆ ធម្មិកានិ; សត្ត អធម្មិកានិ បាតិមោក្ខដ្ឋបនានិ, សត្ត ធម្មិកានិ; អដ្ឋ អធម្មិកានិ បាតិមោក្ខដ្ឋបនានិ, អដ្ឋ ធម្មិកានិ; នវ អធម្មិកានិ បាតិមោក្ខដ្ឋបនានិ , នវ ធម្មិកានិ; ទស អធម្មិកានិ បាតិមោក្ខដ្ឋបនានិ, ទស ធម្មិកានិ។

“កតមំ ឯកំ អធម្មិកំ បាតិមោក្ខដ្ឋបនំ? អមូលិកាយ សីលវិបត្តិយា បាតិមោក្ខំ ឋបេតិ – ឥទំ ឯកំ អធម្មិកំ បាតិមោក្ខដ្ឋបនំ។ កតមំ ឯកំ ធម្មិកំ បាតិមោក្ខដ្ឋបនំ? សមូលិកាយ សីលវិបត្តិយា បាតិមោក្ខំ ឋបេតិ – ឥទំ ឯកំ ធម្មិកំ បាតិមោក្ខដ្ឋបនំ។

“កតមានិ ទ្វេ អធម្មិកានិ បាតិមោក្ខដ្ឋបនានិ? អមូលិកាយ សីលវិបត្តិយា បាតិមោក្ខំ ឋបេតិ, អមូលិកាយ អាចារវិបត្តិយា បាតិមោក្ខំ ឋបេតិ – ឥមានិ ទ្វេ អធម្មិកានិ បាតិមោក្ខដ្ឋបនានិ។ កតមានិ ទ្វេ ធម្មិកានិ បាតិមោក្ខដ្ឋបនានិ? សមូលិកាយ សីលវិបត្តិយា បាតិមោក្ខំ ឋបេតិ, សមូលិកាយ អាចារវិបត្តិយា បាតិមោក្ខំ ឋបេតិ – ឥមានិ ទ្វេ ធម្មិកានិ បាតិមោក្ខដ្ឋបនានិ។

“កតមានិ តីណិ អធម្មិកានិ បាតិមោក្ខដ្ឋបនានិ? អមូលិកាយ សីលវិបត្តិយា បាតិមោក្ខំ ឋបេតិ, អមូលិកាយ អាចារវិបត្តិយា បាតិមោក្ខំ ឋបេតិ, អមូលិកាយ ទិដ្ឋិវិបត្តិយា បាតិមោក្ខំ ឋបេតិ – ឥមានិ តីណិ អធម្មិកានិ បាតិមោក្ខដ្ឋបនានិ។ កតមានិ តីណិ ធម្មិកានិ បាតិមោក្ខដ្ឋបនានិ? សមូលិកាយ សីលវិបត្តិយា

បាតិមោក្ខំ បបេតិ, សមូលិកាយ អាចារវិបត្តិយា បាតិមោក្ខំ បបេតិ, សមូលិកាយ ទិដ្ឋិវិបត្តិយា បាតិមោក្ខំ បបេតិ – ឥមានិ តីណិ ធម្មិកានិ បាតិមោក្ខដ្ឋបនានិ។

“កតមានិ ចត្តារិ អធម្មិកានិ បាតិមោក្ខដ្ឋបនានិ? អមូលិកាយ សីលវិបត្តិយា បាតិមោក្ខំ បបេតិ, អមូលិកាយ អាចារវិបត្តិយា បាតិមោក្ខំ បបេតិ, អមូលិកាយ ទិដ្ឋិវិបត្តិយា បាតិមោក្ខំ បបេតិ, អមូលិកាយ អាជីវវិបត្តិយា បាតិមោក្ខំ បបេតិ – ឥមានិ ចត្តារិ អធម្មិកានិ បាតិមោក្ខដ្ឋបនានិ។ កតមានិ ចត្តារិ ធម្មិកានិ បាតិមោក្ខដ្ឋបនានិ? សមូលិកាយ សីលវិបត្តិយា បាតិមោក្ខំ បបេតិ, សមូលិកាយ អាចារវិបត្តិយា បាតិមោក្ខំ បបេតិ, សមូលិកាយ ទិដ្ឋិវិបត្តិយា បាតិមោក្ខំ បបេតិ, សមូលិកាយ អាជីវវិបត្តិយា បាតិមោក្ខំ បបេតិ – ឥមានិ ចត្តារិ ធម្មិកានិ បាតិមោក្ខដ្ឋបនានិ។

“កតមានិ បញ្ច អធម្មិកានិ បាតិមោក្ខដ្ឋបនានិ? អមូលកេន បារាជិកេន បាតិមោក្ខំ បបេតិ, អមូលកេន សង្ឃាទិសេសេន…បេ…. អមូលកេន បាចិត្តិយេន… អមូលកេន បាដិទេសនីយេន… អមូលកេន ទុក្កដេន បាតិមោក្ខំ បបេតិ – ឥមានិ បញ្ច អធម្មិកានិ បាតិមោក្ខដ្ឋបនានិ។ កតមានិ បញ្ច ធម្មិកានិ បាតិមោក្ខដ្ឋបនានិ? សមូលកេន បារាជិកេន បាតិមោក្ខំ បបេតិ, សមូលកេន សង្ឃាទិសេសេន…បេ…. បាចិត្តិយេន… បាដិទេសនីយេន… ទុក្កដេន បាតិមោក្ខំ បបេតិ – ឥមានិ បញ្ច ធម្មិកានិ បាតិមោក្ខដ្ឋបនានិ។

“កតមានិ ឆ អធម្មិកានិ បាតិមោក្ខដ្ឋបនានិ? អមូលិកាយ សីលវិបត្តិយា បាតិមោក្ខំ បបេតិ អកតាយ, អមូលិកាយ សីលវិបត្តិយា បាតិមោក្ខំ បបេតិ កតាយ; អមូលិកាយ អាចារវិបត្តិយា បាតិមោក្ខំ បបេតិ អកតាយ, អមូលិកាយ អាចារវិបត្តិយា បាតិមោក្ខំ បបេតិ កតាយ; អមូលិកាយ ទិដ្ឋិវិបត្តិយា បាតិមោក្ខំ បបេតិ អកតាយ, អមូលិកាយ ទិដ្ឋិវិបត្តិយា បាតិមោក្ខំ បបេតិ កតាយ – ឥមានិ ឆ អធម្មិកានិ បាតិមោក្ខដ្ឋបនានិ។ កតមានិ ឆ ធម្មិកានិ បាតិមោក្ខដ្ឋបនានិ? សមូលិកាយ សីលវិបត្តិយា បាតិមោក្ខំ បបេតិ អកតាយ, សមូលិកាយ សីលវិបត្តិយា បាតិមោក្ខំ បបេតិ កតាយ; សមូលិកាយ អាចារវិបត្តិយា…បេ…. ទិដ្ឋិវិបត្តិយា បាតិមោក្ខំ បបេតិ អកតាយ…បេ…. កតាយ – ឥមានិ ឆ ធម្មិកានិ បាតិមោក្ខដ្ឋបនានិ។

“កតមានិ សត្ត អធម្មិកានិ បាតិមោក្ខដ្ឋបនានិ? អមូលកេន បារាជិកេន បាតិមោក្ខំ បបេតិ, អមូលកេន សង្ឃាទិសេសេន…បេ…. ថុល្លច្ចយេន បាចិត្តិយេន បាដិទេសនីយេន ទុក្កដេន ទុព្ភាសិតេន បាតិមោក្ខំ បបេតិ – ឥមានិ សត្ត អធម្មិកានិ បាតិមោក្ខដ្ឋបនានិ។ កតមានិ សត្ត ធម្មិកានិ បាតិមោក្ខដ្ឋបនានិ? សមូលកេន បារាជិកេន បាតិមោក្ខំ បបេតិ, សមូលកេន សង្ឃាទិសេសេន…បេ…. ថុល្លច្ចយេន បាចិត្តិយេន បាដិទេសនីយេន ទុក្កដេន ទុព្ភាសិតេន បាតិមោក្ខំ បបេតិ – ឥមានិ សត្ត ធម្មិកានិ បាតិមោក្ខដ្ឋបនានិ។

“កតមានិ អដ្ឋ អធម្មិកានិ បាតិមោក្ខដ្ឋបនានិ? អមូលិកាយ សីលវិបត្តិយា បាតិមោក្ខំ បបេតិ អកតាយ, អមូលិកាយ សីលវិបត្តិយា បាតិមោក្ខំ បបេតិ កតាយ; អមូលិកាយ អាចារវិបត្តិយា …បេ…. ទិដ្ឋិវិបត្តិយា…បេ…. អាជីវវិបត្តិយា បាតិមោក្ខំ បបេតិ អកតាយ…បេ…. កតាយ – ឥមានិ អដ្ឋ អធម្មិកានិ បាតិមោក្ខដ្ឋបនានិ។ កតមានិ អដ្ឋ ធម្មិកានិ បាតិមោក្ខដ្ឋបនានិ? សមូលិកាយ សីលវិបត្តិយា បាតិមោក្ខំ បបេតិ អកតាយ, សមូលិកាយ សីលវិបត្តិយា បាតិមោក្ខំ បបេតិ កតាយ; សមូលិកាយ អាចារវិបត្តិយា…បេ. … ទិដ្ឋិវិបត្តិយា…បេ…. អាជីវវិបត្តិយា បាតិមោក្ខំ បបេតិ អកតាយ…បេ…. កតាយ។ ឥមានិ អដ្ឋ ធម្មិកានិ បាតិមោក្ខដ្ឋបនានិ។

“កតមានិ នវ អធម្មិកានិ បាតិមោក្ខដ្ឋបនានិ? អមូលិកាយ សីលវិបត្តិយា បាតិមោក្ខំ បបេតិ អកតាយ, អមូលិកាយ សីលវិបត្តិយា បាតិមោក្ខំ បបេតិ កតាយ, អមូលិកាយ សីលវិបត្តិយា បាតិមោក្ខំ បបេតិ កតាកតាយ; អមូលិកាយ អាចារវិបត្តិយា…បេ…. ទិដ្ឋិវិបត្តិយា បាតិមោក្ខំ បបេតិ អកតាយ…បេ…. កតាយ…បេ…. កតាកតាយ ឥមានិ នវ អធម្មិកានិ បាតិមោក្ខដ្ឋបនានិ។ កតមានិ នវ ធម្មិកានិ បាតិមោក្ខដ្ឋបនានិ? សមូលិកាយ សីលវិបត្តិយា បាតិមោក្ខំ បបេតិ អកតាយ, សមូលិកាយ សីលវិបត្តិយា បាតិមោក្ខំ បបេតិ កតាយ, សមូលិកាយ សីលវិបត្តិយា បាតិមោក្ខំ បបេតិ កតាកតាយ; សមូលិកាយ អាចារវិបត្តិយា…បេ…. ទិដ្ឋិវិបត្តិយា បាតិមោក្ខំ បបេតិ អកតាយ…បេ…. កតាយ – កតាកតាយ…បេ…. ឥមានិ នវ ធម្មិកានិ បាតិមោក្ខដ្ឋបនានិ។

“កតមានិ ទស អធម្មិកានិ បាតិមោក្ខដ្ឋបនានិ? ន បារាជិកោ តស្សំ បរិសាយំ និសិន្នោ ហោតិ, ន បារាជិកកថា វិប្បកតា ហោតិ; ន សិក្ខំ បច្ចក្ខាតកោ តស្សំ បរិសាយំ និសិន្នោ ហោតិ, ន សិក្ខំ បច្ចក្ខាតកថា វិប្បកតា ហោតិ; ធម្មិកំ សាមគ្គិំ ឧបេតិ, ន ធម្មិកំ សាមគ្គិំ បច្ចាទិយតិ, ន ធម្មិកាយ សាមគ្គិយា បច្ចាទានកថា វិប្បកតា ហោតិ; ន សីលវិបត្តិយា ទិដ្ឋសុតបរិសង្កិតោ ហោតិ, ន អាចារវិបត្តិយា ទិដ្ឋសុតបរិសង្កិតោ ហោតិ, ន ទិដ្ឋិវិបត្តិយា ទិដ្ឋសុតបរិសង្កិតោ ហោតិ – ឥមានិ ទស អធម្មិកានិ បាតិមោក្ខដ្ឋបនានិ។ កតមានិ ទស ធម្មិកានិ បាតិមោក្ខដ្ឋបនានិ? បារាជិកោ តស្សំ បរិសាយំ និសិន្នោ ហោតិ, បារាជិកកថា វិប្បកតា ហោតិ; សិក្ខំ បច្ចក្ខាតកោ តស្សំ បរិសាយំ និសិន្នោ ហោតិ, សិក្ខំ បច្ចក្ខាតកថា វិប្បកតា ហោតិ; ធម្មិកំ សាមគ្គិំ ន ឧបេតិ, ធម្មិកំ សាមគ្គិំ បច្ចាទិយតិ, ធម្មិកាយ សាមគ្គិយា បច្ចាទានកថា វិប្បកតា ហោតិ; សីលវិបត្តិយា ទិដ្ឋសុតបរិសង្កិតោ ហោតិ, អាចារវិបត្តិយា ទិដ្ឋសុតបរិសង្កិតោ ហោតិ, ទិដ្ឋិវិបត្តិយា ទិដ្ឋសុតបរិសង្កិតោ ហោតិ – ឥមានិ ទស ធម្មិកានិ បាតិមោក្ខដ្ឋបនានិ។

៦. ធម្មិកបាតិមោក្ខដ្ឋបនំ

៣៨៨. “កថំ បារាជិកោ តស្សំ បរិសាយំ និសិន្នោ ហោតិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, យេហិ អាការេហិ យេហិ លិង្គេហិ យេហិ និមិត្តេហិ បារាជិកស្ស ធម្មស្ស អជ្ឈាបត្តិ ហោតិ, តេហិ អាការេហិ តេហិ លិង្គេហិ តេហិ និមិត្តេហិ ភិក្ខុ ភិក្ខុំ បស្សតិ បារាជិកំ ធម្មំ អជ្ឈាបជ្ជន្តំ។ ន ហេវ ខោ ភិក្ខុ ភិក្ខុំ បស្សតិ បារាជិកំ ធម្មំ អជ្ឈាបជ្ជន្តំ, អបិ ច អញ្ញោ ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស អារោចេតិ – ‘ឥត្ថន្នាមោ, អាវុសោ, ភិក្ខុ បារាជិកំ ធម្មំ អជ្ឈាបន្នោ’តិ។ ន ហេវ ខោ ភិក្ខុ ភិក្ខុំ បស្សតិ បារាជិកំ ធម្មំ អជ្ឈាបជ្ជន្តំ, នាបិ [នាបិ ច (ក.)] អញ្ញោ ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស អារោចេតិ – ‘ឥត្ថន្នាមោ, អាវុសោ, ភិក្ខុ បារាជិកំ ធម្មំ អជ្ឈាបន្នោ’តិ, អបិច សោវ ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស អារោចេតិ – ‘អហំ, អាវុសោ, បារាជិកំ ធម្មំ អជ្ឈាបន្នោ’តិ។ អាកង្ខមានោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ តេន ទិដ្ឋេន តេន សុតេន តាយ បរិសង្កាយ តទហុបោសថេ ចាតុទ្ទសេ វា បន្នរសេ វា តស្មិំ បុគ្គលេ សម្មុខីភូតេ សង្ឃមជ្ឈេ ឧទាហរេយ្យ –

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ ឥត្ថន្នាមោ បុគ្គលោ បារាជិកំ ធម្មំ អជ្ឈាបន្នោ, តស្ស បាតិមោក្ខំ ឋបេមិ, ន តស្មិំ សម្មុខីភូតេ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្ពន្តិ – ធម្មិកំ បាតិមោក្ខដ្ឋបនំ។

៣៨៩. “ភិក្ខុស្ស បាតិមោក្ខេ ឋបិតេ បរិសា វុដ្ឋាតិ, ទសន្នំ អន្តរាយានំ អញ្ញតរេន [អញ្ញតរេន អន្តរាយេន (ស្យា. កំ.)] – រាជន្តរាយេន វា, ចោរន្តរាយេន វា, អគ្យន្តរាយេន វា, ឧទកន្តរាយេន វា, មនុស្សន្តរាយេន វា, អមនុស្សន្តរាយេន វា, វាឡន្តរាយេន វា, សរីសបន្តរាយេន វា, ជីវិតន្តរាយេន វា, ព្រហ្មចរិយន្តរាយេន វា។ អាកង្ខមានោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ តស្មិំ វា អាវាសេ, អញ្ញស្មិំ វា អាវាសេ, តស្មិំ បុគ្គលេ សម្មុខីភូតេ សង្ឃមជ្ឈេ ឧទាហរេយ្យ –

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ ឥត្ថន្នាមស្ស បុគ្គលស្ស បារាជិកកថា វិប្បកតា, តំ វត្ថុ អវិនិច្ឆិតំ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, សង្ឃោ តំ វត្ថុំ វិនិច្ឆិនេយ្យាតិ។

“ឯវញ្ចេតំ លភេថ, ឥច្ចេតំ កុសលំ។ នោ ចេ លភេថ, តទហុបោសថេ ចាតុទ្ទសេ វា បន្នរសេ វា តស្មិំ បុគ្គលេ សម្មុខីភូតេ សង្ឃមជ្ឈេ ឧទាហរិតព្ពំ –

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ ឥត្ថន្នាមស្ស បុគ្គលស្ស បារាជិកកថា វិប្បកតា, តំ វត្ថុ អវិនិច្ឆិតំ។ តស្ស បាតិមោក្ខំ ឋបេមិ, ន តស្មិំ សម្មុខីភូតេ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្ពន្តិ – ធម្មិកំ បាតិមោក្ខដ្ឋបនំ។

៣៩០. “កថំ សិក្ខំ បច្ចក្ខាតកោ តស្សំ បរិសាយំ និសិន្នោ ហោតិ? ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ យេហិ អាការេហិ យេហិ លិង្គេហិ យេហិ និមិត្តេហិ សិក្ខា បច្ចក្ខាតា ហោតិ, តេហិ អាការេហិ តេហិ លិង្គេហិ តេហិ និមិត្តេហិ ភិក្ខុ ភិក្ខុំ បស្សតិ សិក្ខំ បច្ចក្ខន្តំ។ ន ហេវ ខោ ភិក្ខុ ភិក្ខុំ បស្សតិ សិក្ខំ បច្ចក្ខន្តំ, អបិច អញ្ញោ ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស អារោចេតិ – ‘ឥត្ថន្នាមេន, អាវុសោ, ភិក្ខុនា សិក្ខា បច្ចក្ខាតា’តិ។ ន ហេវ ខោ ភិក្ខុ ភិក្ខុំ បស្សតិ សិក្ខំ បច្ចក្ខន្តំ, នាបិ អញ្ញោ ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស អារោចេតិ – ‘ឥត្ថន្នាមេន, អាវុសោ, ភិក្ខុនា សិក្ខា បច្ចក្ខាតា’តិ, អបិច សោវ ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស អារោចេតិ – ‘មយា, អាវុសោ, សិក្ខា បច្ចក្ខាតា’តិ។ អាកង្ខមានោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ តេន ទិដ្ឋេន តេន សុតេន តាយ បរិសង្កាយ តទហុបោសថេ ចាតុទ្ទសេ វា បន្នរសេ វា តស្មិំ បុគ្គលេ សម្មុខីភូតេ សង្ឃមជ្ឈេ ឧទាហរេយ្យ –

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ ឥត្ថន្នាមេន បុគ្គលេន សិក្ខា បច្ចក្ខាតា, តស្ស បាតិមោក្ខំ ឋបេមិ, ន តស្មិំ សម្មុខីភូតេ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្ពន្តិ – ធម្មិកំ បាតិមោក្ខដ្ឋបនំ។

៣៩១. “ភិក្ខុស្ស បាតិមោក្ខេ ឋបិតេ បរិសា វុដ្ឋាតិ, ទសន្នំ អន្តរាយានំ អញ្ញតរេន – រាជន្តរាយេន វា ...បេ. ... ព្រហ្មចរិយន្តរាយេន វា, អាកង្ខមានោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ តស្មិំ វា អាវាសេ, អញ្ញស្មិំ វា អាវាសេ, តស្មិំ បុគ្គលេ សម្មុខីភូតេ សង្ឃមជ្ឈេ ឧទាហរេយ្យ –

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ ឥត្ថន្នាមស្ស បុគ្គលស្ស សិក្ខំ បច្ចក្ខាតកថា [សិក្ខាបច្ចក្ខាតកថា (សី.)] វិប្បកតា, តំ វត្ថុ អវិនិច្ឆិតំ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, សង្ឃោ តំ វត្ថុំ វិនិច្ឆិនេយ្យាតិ។

“ឯវញ្ចេតំ លភេថ, ឥច្ចេតំ កុសលំ។ នោ ចេ លភេថ, តទហុបោសថេ ចាតុទ្ទសេ វា បន្នរសេ វា តស្មិំ បុគ្គលេ សម្មុខីភូតេ សង្ឃមជ្ឈេ ឧទាហរិតព្ពំ –

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ ឥត្ថន្នាមស្ស បុគ្គលស្ស សិក្ខំ បច្ចក្ខាតកថា វិប្បកតា, តំ វត្ថុ អវិនិច្ឆិតំ។ តស្ស បាតិមោក្ខំ ឋបេមិ, ន តស្មិំ សម្មុខីភូតេ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្ពន្តិ – ធម្មិកំ បាតិមោក្ខដ្ឋបនំ។

៣៩២. “កថំ ធម្មិកំ សាមគ្គិំ ន ឧបេតិ? ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ យេហិ អាការេហិ យេហិ លិង្គេហិ យេហិ និមិត្តេហិ ធម្មិកាយ សាមគ្គិយានុបគមនំ ហោតិ, តេហិ អាការេហិ តេហិ លិង្គេហិ តេហិ និមិត្តេហិ ភិក្ខុ ភិក្ខុំ បស្សតិ ធម្មិកំ សាមគ្គិំ ន ឧបេន្តំ។ ន ហេវ ខោ ភិក្ខុ ភិក្ខុំ បស្សតិ ធម្មិកំ សាមគ្គិំ ន ឧបេន្តំ, អបិ ច អញ្ញោ ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស អារោចេតិ – ‘ឥត្ថន្នាមោ, អាវុសោ, ភិក្ខុ ធម្មិកំ សាមគ្គិំ ន ឧបេតី’តិ។ ន ហេវ ខោ ភិក្ខុ ភិក្ខុំ បស្សតិ ធម្មិកំ សាមគ្គិំ ន ឧបេន្តំ, នាបិ អញ្ញោ ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស អារោចេតិ – ‘ឥត្ថន្នាមោ, អាវុសោ, ភិក្ខុ ធម្មិកំ សាមគ្គិំ ន ឧបេតី’តិ, អបិ ច សោវ ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស អារោចេតិ – ‘អហំ, អាវុសោ, ធម្មិកំ សាមគ្គិំ ន ឧបេមី’តិ។ អាកង្ខមានោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ តេន ទិដ្ឋេន តេន សុតេន តាយ បរិសង្កាយ តទហុបោសថេ ចាតុទ្ទសេ វា បន្នរសេ វា តស្មិំ បុគ្គលេ សម្មុខីភូតេ សង្ឃមជ្ឈេ ឧទាហរេយ្យ –

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ ឥត្ថន្នាមោ បុគ្គលោ ធម្មិកំ សាមគ្គិំ ន ឧបេតិ , តស្ស បាតិមោក្ខំ ឋបេមិ, ន តស្មិំ សម្មុខីភូតេ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្ពន្តិ – ធម្មិកំ បាតិមោក្ខដ្ឋបនំ។

៣៩៣. “កថំ ធម្មិកំ សាមគ្គិំ បច្ចាទិយតិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ យេហិ អាការេហិ យេហិ លិង្គេហិ យេហិ និមិត្តេហិ ធម្មិកាយ សាមគ្គិយា បច្ចាទានំ ហោតិ, តេហិ អាការេហិ តេហិ លិង្គេហិ តេហិ និមិត្តេហិ ភិក្ខុ ភិក្ខុំ បស្សតិ ធម្មិកំ សាមគ្គិំ បច្ចាទិយន្តំ ន ហេវ ខោ ភិក្ខុ ភិក្ខុំ បស្សតិ ធម្មិកំ សាមគ្គិំ បច្ចាទិយន្តំ, អបិ ច អញ្ញោ ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស អារោចេតិ – ‘ឥត្ថន្នាមោ, អាវុសោ, ភិក្ខុ ធម្មិកំ សាមគ្គិំ បច្ចាទិយតី’តិ។ ន ហេវ ខោ ភិក្ខុ ភិក្ខុំ បស្សតិ ធម្មិកំ សាមគ្គិំ បច្ចាទិយន្តំ, នាបិ អញ្ញោ ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស អារោចេតិ – ‘ឥត្ថន្នាមោ, អាវុសោ, ភិក្ខុ ធម្មិកំ សាមគ្គិំ បច្ចាទិយតី’តិ, អបិ ច សោវ ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស អារោចេតិ – ‘អហំ, អាវុសោ, ធម្មិកំ សាមគ្គិំ បច្ចាទិយាមី’តិ ។ អាកង្ខមានោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ តេន ទិដ្ឋេន តេន សុតេន តាយ បរិសង្កាយ តទហុបោសថេ ចាតុទ្ទសេ វា បន្នរសេ វា តស្មិំ បុគ្គលេ សម្មុខីភូតេ សង្ឃមជ្ឈេ ឧទាហរេយ្យ –

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ ឥត្ថន្នាមោ បុគ្គលោ ធម្មិកំ សាមគ្គិំ បច្ចាទិយតិ, តស្ស បាតិមោក្ខំ ឋបេមិ, ន តស្មិំ សម្មុខីភូតេ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្ពន្តិ – ធម្មិកំ បាតិមោក្ខដ្ឋបនំ។

៣៩៤. “ភិក្ខុស្ស បាតិមោក្ខេ ឋបិតេ បរិសា វុដ្ឋាតិ, ទសន្នំ អន្តរាយានំ អញ្ញតរេន – រាជន្តរាយេន វា...បេ. ... ព្រហ្មចរិយន្តរាយេន វា។ អាកង្ខមានោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ តស្មិំ វា អាវាសេ, អញ្ញស្មិំ វា អាវាសេ, តស្មិំ បុគ្គលេ សម្មុខីភូតេ សង្ឃមជ្ឈេ ឧទាហរេយ្យ –

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ ឥត្ថន្នាមស្ស បុគ្គលស្ស ធម្មិកាយ សាមគ្គិយា បច្ចាទានកថា វិប្បកតា, តំ វត្ថុ អវិនិច្ឆិតំ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, សង្ឃោ តំ វត្ថុំ វិនិច្ឆិនេយ្យាតិ។

“ឯវញ្ចេតំ លភេថ, ឥច្ចេតំ កុសលំ។ នោ ចេ លភេថ, តទហុបោសថេ ចាតុទ្ទសេ វា បន្នរសេ វា តស្មិំ បុគ្គលេ សម្មុខីភូតេ សង្ឃមជ្ឈេ ឧទាហរិតព្ពំ –

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ ឥត្ថន្នាមស្ស បុគ្គលស្ស ធម្មិកាយ សាមគ្គិយា បច្ចាទានកថា វិប្បកតា, តំ វត្ថុ អវិនិច្ឆិតំ។ តស្ស បាតិមោក្ខំ ឋបេមិ, ន តស្មិំ សម្មុខីភូតេ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្ពន្តិ – ធម្មិកំ បាតិមោក្ខដ្ឋបនំ។

៣៩៥. “កថំ សីលវិបត្តិយា ទិដ្ឋសុតបរិសង្កិតោ ហោតិ? ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ យេហិ អាការេហិ យេហិ លិង្គេហិ យេហិ និមិត្តេហិ សីលវិបត្តិយា ទិដ្ឋសុតបរិសង្កិតោ ហោតិ, តេហិ អាការេហិ តេហិ លិង្គេហិ តេហិ និមិត្តេហិ ភិក្ខុ ភិក្ខុំ បស្សតិ សីលវិបត្តិយា ទិដ្ឋសុតបរិសង្កិតំ។ ន ហេវ ខោ ភិក្ខុ ភិក្ខុំ បស្សតិ សីលវិបត្តិយា ទិដ្ឋសុតបរិសង្កិតំ, អបិ ច អញ្ញោ ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស អារោចេតិ – ‘ឥត្ថន្នាមោ, អាវុសោ, ភិក្ខុ សីលវិបត្តិយា ទិដ្ឋសុតបរិសង្កិតោ’តិ។ ន ហេវ ខោ ភិក្ខុ ភិក្ខុំ បស្សតិ សីលវិបត្តិយា ទិដ្ឋសុតបរិសង្កិតំ, នាបិ អញ្ញោ ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស អារោចេតិ – ‘ឥត្ថន្នាមោ, អាវុសោ, ភិក្ខុ សីលវិបត្តិយា ទិដ្ឋសុតបរិសង្កិតោ’តិ, អបិ ច សោវ ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស អារោចេតិ – ‘អហំ, អាវុសោ, សីលវិបត្តិយា ទិដ្ឋសុតបរិសង្កិតោម្ហី’តិ។ អាកង្ខមានោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ តេន ទិដ្ឋេន តេន សុតេន តាយ បរិសង្កាយ តទហុបោសថេ ចាតុទ្ទសេ វា បន្នរសេ វា តស្មិំ បុគ្គលេ សម្មុខីភូតេ សង្ឃមជ្ឈេ ឧទាហរេយ្យ –

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ ឥត្ថន្នាមោ បុគ្គលោ សីលវិបត្តិយា ទិដ្ឋសុតបរិសង្កិតោ, [ទិដ្ឋសុតបរិសង្កិតោ ហោតិ (ស្យា. កំ.)] តស្ស បាតិមោក្ខំ ឋបេមិ, ន តស្មិំ សម្មុខីភូតេ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្ពន្តិ – ធម្មិកំ បាតិមោក្ខដ្ឋបនំ។

៣៩៦. “កថំ អាចារវិបត្តិយា ទិដ្ឋសុតបរិសង្កិតោ ហោតិ? ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ យេហិ អាការេហិ យេហិ លិង្គេហិ យេហិ និមិត្តេហិ អាចារវិបត្តិយា ទិដ្ឋសុតបរិសង្កិតោ ហោតិ តេហិ អាការេហិ តេហិ លិង្គេហិ តេហិ និមិត្តេហិ ភិក្ខុ ភិក្ខុំ បស្សតិ អាចារវិបត្តិយា ទិដ្ឋសុតបរិសង្កិតំ។ ន ហេវ ខោ ភិក្ខុ ភិក្ខុំ បស្សតិ អាចារវិបត្តិយា ទិដ្ឋសុតបរិសង្កិតំ, អបិ ច អញ្ញោ ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស អារោចេតិ – ‘ឥត្ថន្នាមោ, អាវុសោ, ភិក្ខុ អាចារវិបត្តិយា ទិដ្ឋសុតបរិសង្កិតោ’តិ។ ន ហេវ ខោ ភិក្ខុ ភិក្ខុំ បស្សតិ អាចារវិបត្តិយា ទិដ្ឋសុតបរិសង្កិតំ, នាបិ អញ្ញោ ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស អារោចេតិ – ‘ឥត្ថន្នាមោ, អាវុសោ, ភិក្ខុ អាចារវិបត្តិយា ទិដ្ឋសុតបរិសង្កិតោ’តិ, អបិ ច សោវ ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស អារោចេតិ – ‘អហំ, អាវុសោ, អាចារវិបត្តិយា ទិដ្ឋសុតបរិសង្កិតោម្ហី’តិ។ អាកង្ខមានោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ តេន ទិដ្ឋេន តេន សុតេន តាយ បរិសង្កាយ តទហុបោសថេ ចាតុទ្ទសេ វា បន្នរសេ វា តស្មិំ បុគ្គលេ សម្មុខីភូតេ សង្ឃមជ្ឈេ ឧទាហរេយ្យ –

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ ឥត្ថន្នាមោ បុគ្គលោ អាចារវិបត្តិយា ទិដ្ឋសុតបរិសង្កិតោ, តស្ស បាតិមោក្ខំ ឋបេមិ, ន តស្មិំ សម្មុខីភូតេ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្ពន្តិ – ធម្មិកំ បាតិមោក្ខដ្ឋបនំ។

៣៩៧. “កថំ ទិដ្ឋិវិបត្តិយា ទិដ្ឋសុតបរិសង្កិតោ ហោតិ? ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ យេហិ អាការេហិ យេហិ លិង្គេហិ យេហិ និមិត្តេហិ ទិដ្ឋិវិបត្តិយា ទិដ្ឋសុតបរិសង្កិតោ ហោតិ, តេហិ អាការេហិ តេហិ លិង្គេហិ តេហិ និមិត្តេហិ ភិក្ខុ ភិក្ខុំ បស្សតិ ទិដ្ឋិវិបត្តិយា ទិដ្ឋសុតបរិសង្កិតំ។ ន ហេវ ខោ ភិក្ខុ ភិក្ខុំ បស្សតិ ទិដ្ឋិវិបត្តិយា ទិដ្ឋសុតបរិសង្កិតំ, អបិ ច អញ្ញោ ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស អារោចេតិ – ‘ឥត្ថន្នាមោ, អាវុសោ, ភិក្ខុ ទិដ្ឋិវិបត្តិយា ទិដ្ឋសុតបរិសង្កិតោ’តិ។ ន ហេវ ខោ ភិក្ខុ ភិក្ខុំ បស្សតិ ទិដ្ឋិវិបត្តិយា ទិដ្ឋសុតបរិសង្កិតំ, នាបិ អញ្ញោ ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស អារោចេតិ – ‘ឥត្ថន្នាមោ, អាវុសោ, ភិក្ខុ ទិដ្ឋិវិបត្តិយា ទិដ្ឋសុតបរិសង្កិតោ’តិ, អបិ ច សោវ ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស អារោចេតិ – ‘អហំ, អាវុសោ, ទិដ្ឋិវិបត្តិយា ទិដ្ឋសុតបរិសង្កិតោម្ហី’តិ។ អាកង្ខមានោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ តេន ទិដ្ឋេន តេន សុតេន តាយ បរិសង្កាយ តទហុបោសថេ ចាតុទ្ទសេ វា បន្នរសេ វា តស្មិំ បុគ្គលេ សម្មុខីភូតេ សង្ឃមជ្ឈេ ឧទាហរេយ្យ –

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ ឥត្ថន្នាមោ បុគ្គលោ ទិដ្ឋិវិបត្តិយា ទិដ្ឋសុតបរិសង្កិតោ, តស្ស បាតិមោក្ខំ ឋបេមិ, ន តស្មិំ សម្មុខីភូតេ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្ពន្តិ – ធម្មិកំ បាតិមោក្ខដ្ឋបនំ។

“ឥមានិ ទស ធម្មិកានិ បាតិមោក្ខដ្ឋបនានី”តិ។

បឋមភាណវារោ និដ្ឋិតោ។

៧. អត្តាទានអង្គំ

៣៩៨. អថ ខោ អាយស្មា ឧបាលិ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា ឧបាលិ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “អត្តាទានំ អាទាតុកាមេន, ភន្តេ, ភិក្ខុនា កតមង្គសមន្នាគតំ [កតង្គសមន្នាគតំ (ក.)] អត្តាទានំ អាទាតព្ព”ន្តិ?

[បរិ. ៤៤០] “អត្តាទានំ អាទាតុកាមេន, ឧបាលិ, ភិក្ខុនា បញ្ចង្គសមន្នាគតំ អត្តាទានំ អាទាតព្ពំ។ អត្តាទានំ អាទាតុកាមេន, ឧបាលិ, ភិក្ខុនា ឯវំ បច្ចវេក្ខិតព្ពំ – ‘យំ ខោ អហំ ឥមំ អត្តាទានំ អាទាតុកាមោ, កាលោ នុ ខោ ឥមំ អត្តាទានំ អាទាតុំ ឧទាហុ នោ’តិ? សចេ, ឧបាលិ, ភិក្ខុ បច្ចវេក្ខមានោ ឯវំ ជានាតិ – ‘អកាលោ ឥមំ អត្តាទានំ អាទាតុំ, នោ កាលោ’តិ, ន តំ, ឧបាលិ, អត្តាទានំ អាទាតព្ពំ។

“សចេ បនុបាលិ, ភិក្ខុ បច្ចវេក្ខមានោ ឯវំ ជានាតិ – ‘កាលោ ឥមំ អត្តាទានំ អាទាតុំ, នោ អកាលោ’តិ, តេនុបាលិ, ភិក្ខុនា ឧត្តរិ បច្ចវេក្ខិតព្ពំ – ‘យំ ខោ អហំ ឥមំ អត្តាទានំ អាទាតុកាមោ, ភូតំ នុ ខោ ឥទំ អត្តាទានំ ឧទាហុ នោ’តិ? សចេ, ឧបាលិ, ភិក្ខុ បច្ចវេក្ខមានោ ឯវំ ជានាតិ – ‘អភូតំ ឥទំ អត្តាទានំ, នោ ភូត’ន្តិ, ន តំ, ឧបាលិ, អត្តាទានំ អាទាតព្ពំ។

“សចេ បនុបាលិ, ភិក្ខុ បច្ចវេក្ខមានោ ឯវំ ជានាតិ – ‘ភូតំ ឥទំ អត្តាទានំ, នោ អភូត’ន្តិ, តេនុបាលិ, ភិក្ខុនា ឧត្តរិ បច្ចវេក្ខិតព្ពំ – ‘យំ ខោ អហំ ឥមំ អត្តាទានំ អាទាតុកាមោ, អត្ថសញ្ហិតំ នុ ខោ ឥទំ អត្តាទានំ ឧទាហុ នោ’តិ? សចេ, ឧបាលិ, ភិក្ខុ បច្ចវេក្ខមានោ ឯវំ ជានាតិ – ‘អនត្ថសញ្ហិតំ ឥទំ អត្តាទានំ, នោ អត្ថសញ្ហិត’ន្តិ, ន តំ, ឧបាលិ, អត្តាទានំ អាទាតព្ពំ។

“សចេ បនុបាលិ, ភិក្ខុ បច្ចវេក្ខមានោ ឯវំ ជានាតិ – ‘អត្ថសញ្ហិតំ ឥទំ អត្តាទានំ, នោ អនត្ថសញ្ហិត’ន្តិ, តេនុបាលិ, ភិក្ខុនា ឧត្តរិ បច្ចវេក្ខិតព្ពំ – ‘ឥមំ ខោ អហំ អត្តាទានំ អាទិយមានោ លភិស្សាមិ សន្ទិដ្ឋេ សម្ភត្តេ ភិក្ខូ ធម្មតោ វិនយតោ បក្ខេ ឧទាហុ នោ’តិ? សចេ, ឧបាលិ, ភិក្ខុ បច្ចវេក្ខមានោ ឯវំ ជានាតិ – ‘ឥមំ ខោ អហំ អត្តាទានំ អាទិយមានោ ន លភិស្សាមិ សន្ទិដ្ឋេ សម្ភត្តេ ភិក្ខូ ធម្មតោ វិនយតោ បក្ខេ’តិ, ន តំ, ឧបាលិ, អត្តាទានំ អាទាតព្ពំ។

“សចេ បនុបាលិ, ភិក្ខុ បច្ចវេក្ខមានោ ឯវំ ជានាតិ – ‘ឥមំ ខោ អហំ អត្តាទានំ អាទិយមានោ លភិស្សាមិ សន្ទិដ្ឋេ សម្ភត្តេ ភិក្ខូ ធម្មតោ វិនយតោ បក្ខេ’តិ, តេនុបាលិ, ភិក្ខុនា ឧត្តរិ បច្ចវេក្ខិតព្ពំ – ‘ឥមំ ខោ មេ អត្តាទានំ អាទិយតោ ភវិស្សតិ សង្ឃស្ស តតោនិទានំ ភណ្ឌនំ កលហោ វិគ្គហោ វិវាទោ សង្ឃភេទោ សង្ឃរាជិ សង្ឃវវត្ថានំ សង្ឃនានាករណំ ឧទាហុ នោ’តិ? សចេ ឧបាលិ, ភិក្ខុ បច្ចវេក្ខមានោ ឯវំ ជានាតិ – ‘ឥមំ ខោ មេ អត្តាទានំ អាទិយតោ ភវិស្សតិ សង្ឃស្ស តតោនិទានំ ភណ្ឌនំ កលហោ វិគ្គហោ វិវាទោ សង្ឃភេទោ សង្ឃរាជិ សង្ឃវវត្ថានំ សង្ឃនានាករណ’ន្តិ, ន តំ, ឧបាលិ, អត្តាទានំ អាទាតព្ពំ។ សចេ បនុបាលិ, ភិក្ខុ បច្ចវេក្ខមានោ ឯវំ ជានាតិ – ‘ឥមំ ខោ មេ អត្តាទានំ អាទិយតោ ន ភវិស្សតិ សង្ឃស្ស តតោនិទានំ ភណ្ឌនំ កលហោ វិគ្គហោ វិវាទោ សង្ឃភេទោ សង្ឃរាជិ សង្ឃវវត្ថានំ សង្ឃនានាករណ’ន្តិ, អាទាតព្ពំ តំ, ឧបាលិ, អត្តាទានំ។ ឯវំ បញ្ចង្គសមន្នាគតំ ខោ, ឧបាលិ, អត្តាទានំ អាទិន្នំ, បច្ឆាបិ អវិប្បដិសារករំ ភវិស្សតី’តិ។

៨. ចោទកេនបច្ចវេក្ខិតព្ពធម្មា

៣៩៩. [បរិ. ៤៣៦ (អ. និ. ១០.៤៤ ថៅកំ វិសទិសំ)] “ចោទកេន, ភន្តេ, ភិក្ខុនា បរំ ចោទេតុកាមេន កតិ ធម្មេ អជ្ឈត្តំ បច្ចវេក្ខិត្វា បរោ ចោទេតព្ពោ”តិ? “ចោទកេន, ឧបាលិ, ភិក្ខុនា បរំ ចោទេតុកាមេន បញ្ច ធម្មេ អជ្ឈត្តំ បច្ចវេក្ខិត្វា បរោ ចោទេតព្ពោ។

“ចោទកេន, ឧបាលិ, ភិក្ខុនា បរំ ចោទេតុកាមេន ឯវំ បច្ចវេក្ខិតព្ពំ – ‘បរិសុទ្ធកាយសមាចារោ នុ ខោម្ហិ, បរិសុទ្ធេនម្ហិ កាយសមាចារេន សមន្នាគតោ – អច្ឆិទ្ទេន អប្បដិមំសេន? សំវិជ្ជតិ នុ ខោ មេ ឯសោ ធម្មោ ឧទាហុ នោ’តិ? នោ ចេ, ឧបាលិ, ភិក្ខុ បរិសុទ្ធកាយសមាចារោ ហោតិ, បរិសុទ្ធេន កាយសមាចារេន សមន្នាគតោ – អច្ឆិទ្ទេន អប្បដិមំសេន, តស្ស ភវន្តិ វត្តារោ – ‘ឥង្ឃ តាវ អាយស្មា កាយិកំ សិក្ខស្សូ’តិ។ ឥតិស្ស ភវន្តិ វត្តារោ។

“បុន ចបរំ, ឧបាលិ, ចោទកេន ភិក្ខុនា បរំ ចោទេតុកាមេន ឯវំ បច្ចវេក្ខិតព្ពំ – ‘បរិសុទ្ធវចីសមាចារោ នុ ខោម្ហិ, បរិសុទ្ធេនម្ហិ វចីសមាចារេន សមន្នាគតោ – អច្ឆិទ្ទេន អប្បដិមំសេន? សំវិជ្ជតិ នុ ខោ មេ ឯសោ ធម្មោ ឧទាហុ នោ’តិ? នោ ចេ, ឧបាលិ, ភិក្ខុ បរិសុទ្ធវចីសមាចារោ ហោតិ, បរិសុទ្ធេន វចីសមាចារេន សមន្នាគតោ – អច្ឆិទ្ទេន អប្បដិមំសេន, តស្ស ភវន្តិ វត្តារោ – ‘ឥង្ឃ តាវ អាយស្មា វាចសិកំ សិក្ខស្សូ’តិ។ ឥតិស្ស ភវន្តិ វត្តារោ។

“បុន ចបរំ, ឧបាលិ, ចោទកេន ភិក្ខុនា បរំ ចោទេតុកាមេន ឯវំ បច្ចវេក្ខិតព្ពំ – ‘មេត្តំ នុ ខោ មេ ចិត្តំ បច្ចុបដ្ឋិតំ សព្រហ្មចារីសុ អនាឃាតំ , សំវិជ្ជតិ នុ ខោ មេ ឯសោ ធម្មោ ឧទាហុ នោ’តិ? នោ ចេ, ឧបាលិ, ភិក្ខុនោ មេត្តចិត្តំ បច្ចុបដ្ឋិតំ ហោតិ សព្រហ្មចារីសុ អនាឃាតំ , តស្ស ភវន្តិ វត្តារោ – ‘ឥង្ឃ តាវ អាយស្មា សព្រហ្មចារីសុ មេត្តចិត្តំ ឧបដ្ឋាបេហី’តិ។ ឥតិស្ស ភវន្តិ វត្តារោ។

“បុន ចបរំ, ឧបាលិ, ចោទកេន ភិក្ខុនា បរំ ចោទេតុកាមេន ឯវំ បច្ចវេក្ខិតព្ពំ – ‘ពហុស្សុតោ នុ ខោម្ហិ, សុតធរោ, សុតសន្និចយោ? យេ តេ ធម្មា អាទិកល្យាណា មជ្ឈេកល្យាណា បរិយោសានកល្យាណា, សាត្ថំ សព្យញ្ជនំ កេវលបរិបុណ្ណំ បរិសុទ្ធំ ព្រហ្មចរិយំ អភិវទន្តិ, តថារូបា មេ ធម្មា ពហុស្សុតា ហោន្តិ ធាតា វចសា បរិចិតា មនសានុបេក្ខិតា ទិដ្ឋិយា សុប្បដិវិទ្ធា? សំវិជ្ជតិ នុ ខោ មេ ឯសោ ធម្មោ ឧទាហុ នោ’តិ? នោ ចេ, ឧបាលិ, ភិក្ខុ ពហុស្សុតោ ហោតិ, សុតធរោ, សុតសន្និចយោ; យេ តេ ធម្មា អាទិកល្យាណា មជ្ឈេកល្យាណា បរិយោសានកល្យាណា, សាត្ថំ សព្យញ្ជនំ កេវលបរិបុណ្ណំ បរិសុទ្ធំ ព្រហ្មចរិយំ អភិវទន្តិ, តថារូបស្ស ធម្មា ន ពហុស្សុតា ហោន្តិ ធាតា វចសា បរិចិតា មនសានុបេក្ខិតា ទិដ្ឋិយា សុប្បដិវិទ្ធា, តស្ស ភវន្តិ វត្តារោ – ‘ឥង្ឃ តាវ អាយស្មា អាគមំ បរិយាបុណស្សូ’តិ។ ឥតិស្ស ភវន្តិ វត្តារោ។

“បុន ចបរំ, ឧបាលិ, ចោទកេន ភិក្ខុនា បរំ ចោទេតុកាមេន ឯវំ បច្ចវេក្ខិតព្ពំ – ‘ឧភយានិ ខោ មេ បាតិមោក្ខានិ វិត្ថារេន ស្វាគតានិ ហោន្តិ, សុវិភត្តានិ, សុប្បវត្តីនិ, សុវិនិច្ឆិតានិ – សុត្តសោ, អនុព្យញ្ជនសោ? សំវិជ្ជតិ នុ ខោ មេ ឯសោ ធម្មោ ឧទាហុ នោ’តិ? នោ ចេ, ឧបាលិ, ភិក្ខុនោ ឧភយានិ បាតិមោក្ខានិ វិត្ថារេន ស្វាគតានិ ហោន្តិ, សុវិភត្តានិ, សុប្បវត្តីនិ, សុវិនិច្ឆិតានិ – សុត្តសោ, អនុព្យញ្ជនសោ, ‘ឥទំ បនាវុសោ, កត្ថ វុត្តំ ភគវតា’តិ, ឥតិ បុដ្ឋោ ន សម្បាយតិ [ន សម្បាទយតិ (ក.)], តស្ស ភវន្តិ វត្តារោ – ‘ឥង្ឃ តាវ អាយស្មា, វិនយំ បរិយាបុណស្សូ’តិ។ ឥតិស្ស ភវន្តិ វត្តារោ។ ចោទកេនុបាលិ, ភិក្ខុនា បរំ ចោទេតុកាមេន ឥមេ បញ្ច ធម្មេ អជ្ឈត្តំ បច្ចវេក្ខិត្វា បរោ ចោទេតព្ពោ”តិ។

៩. ចោទកេនឧបដ្ឋាបេតព្ពធម្មា

៤០០. “ចោទកេន, ភន្តេ, ភិក្ខុនា បរំ ចោទេតុកាមេន កតិ ធម្មេ អជ្ឈត្តំ ឧបដ្ឋាបេត្វា បរោ ចោទេតព្ពោ”តិ? “ចោទកេនុបាលិ, ភិក្ខុនា បរំ ចោទេតុកាមេន បញ្ច ធម្មេ អជ្ឈត្តំ ឧបដ្ឋាបេត្វា បរោ ចោទេតព្ពោ – កាលេន វក្ខាមិ, នោ អកាលេន; ភូតេន វក្ខាមិ, នោ អភូតេន; សណ្ហេន វក្ខាមិ, នោ ផរុសេន; អត្ថសំហិតេន វក្ខាមិ, នោ អនត្ថសំហិតេន; មេត្តចិត្តោ វក្ខាមិ, នោ ទោសន្តរោតិ។ ចោទកេនុបាលិ, ភិក្ខុនា បរំ ចោទេតុកាមេន ឥមេ បញ្ច ធម្មេ អជ្ឈត្តំ ឧបដ្ឋាបេត្វា បរោ ចោទេតព្ពោ”តិ។

១០. ចោទកចុទិតកបដិសំយុត្តកថា

៤០១. “អធម្មចោទកស្ស, ភន្តេ, ភិក្ខុនោ កតីហាការេហិ វិប្បដិសារោ ឧបទហាតព្ពោ”តិ? “អធម្មចោទកស្ស, ឧបាលិ, ភិក្ខុនោ បញ្ចហាការេហិ វិប្បដិសារោ ឧបទហាតព្ពោ – អកាលេនាយស្មា ចោទេសិ, នោ កាលេន, អលំ តេ វិប្បដិសារាយ; អភូតេនាយស្មា ចោទេសិ, នោ ភូតេន, អលំ តេ វិប្បដិសារាយ; ផរុសេនាយស្មា ចោទេសិ, នោ សណ្ហេន, អលំ តេ វិប្បដិសារាយ; អនត្ថសំហិតេនាយស្មា ចោទេសិ, នោ អត្ថសំហិតេន, អលំ តេ វិប្បដិសារាយ; ទោសន្តរោ អាយស្មា ចោទេសិ, នោ មេត្តចិត្តោ, អលំ តេ វិប្បដិសារាយាតិ។ អធម្មចោទកស្ស, ឧបាលិ, ភិក្ខុនោ ឥមេហិ បញ្ចហាការេហិ វិប្បដិសារោ ឧបទហាតព្ពោ។ តំ កិស្ស ហេតុ? យថា ន អញ្ញោបិ ភិក្ខុ អភូតេន ចោទេតព្ពំ មញ្ញេយ្យា”តិ។

“អធម្មចុទិតស្ស បន, ភន្តេ, ភិក្ខុនោ កតិហាការេហិ អវិប្បដិសារោ ឧបទហាតព្ពោ”តិ? “អធម្មចុទិតស្ស, ឧបាលិ, ភិក្ខុនោ បញ្ចហាការេហិ អវិប្បដិសារោ ឧបទហាតព្ពោ – អកាលេនាយស្មា ចុទិតោ, នោ កាលេន, អលំ តេ អវិប្បដិសារាយ; អភូតេនាយស្មា ចុទិតោ, នោ ភូតេន, អលំ តេ អវិប្បដិសារាយ; ផរុសេនាយស្មា ចុទិតោ , នោ សណ្ហេន, អលំ តេ អវិប្បដិសារាយ; អនត្ថសំហិតេនាយស្មា ចុទិតោ, នោ អត្ថសំហិតេន, អលំ តេ អវិប្បដិសារាយ; ទោសន្តរេនាយស្មា ចុទិតោ, នោ មេត្តចិត្តេន, អលំ តេ អវិប្បដិសារាយាតិ។ អធម្មចុទិតស្ស, ឧបាលិ, ភិក្ខុនោ ឥមេហិ បញ្ចហាការេហិ អវិប្បដិសារោ ឧបទហាតព្ពោ”តិ។

“ធម្មចោទកស្ស, ភន្តេ, ភិក្ខុនោ កតិហាការេហិ អវិប្បដិសារោ ឧបទហាតព្ពោ”តិ? “ធម្មចោទកស្ស, ឧបាលិ, ភិក្ខុនោ បញ្ចហាការេហិ អវិប្បដិសារោ ឧបទហាតព្ពោ – កាលេនាយស្មា ចោទេសិ, នោ អកាលេន, អលំ តេ អវិប្បដិសារាយ; ភូតេនាយស្មា ចោទេសិ, នោ អភូតេន , អលំ តេ អវិប្បដិសារាយ; សណ្ហេនាយស្មា

ចោទេសិ, នោ ផរុសេន, អលំ តេ អវិប្បដិសារាយ; អត្ថសំហិតេនាយស្មា ចោទេសិ, នោ អនត្ថសំហិតេន, អលំ តេ អវិប្បដិសារាយ; មេត្តចិត្តោ អាយស្មា ចោទេសិ, នោ ទោសន្តរោ, អលំ តេ អវិប្បដិសារាយាតិ។ ធម្មចោទកស្ស, ឧបាលិ, ភិក្ខុនោ ឥមេហិ បញ្ចហាការេហិ អវិប្បដិសារោ ឧបទហាតព្ពោ។ តំ កិស្ស ហេតុ? យថា អញ្ញោបិ ភិក្ខុ ភូតេន ចោទេតព្ពំ មញ្ញេយ្យា”តិ។

“ធម្មចុទិតស្ស បន, ភន្តេ, ភិក្ខុនោ កតិហាការេហិ វិប្បដិសារោ ឧបទហាតព្ពោ”តិ? “ធម្មចុទិតស្ស, ឧបាលិ, ភិក្ខុនោ បញ្ចហាការេហិ វិប្បដិសារោ ឧបទហាតព្ពោ – កាលេនាយស្មា ចុទិតោ, នោ អកាលេន, អលំ តេ វិប្បដិសារាយ; ភូតេនាយស្មា ចុទិតោ, នោ អភូតេន , អលំ តេ វិប្បដិសារាយ; សណ្ហេនាយស្មា ចុទិតោ, នោ ផរុសេន, អលំ តេ វិប្បដិសារាយ; អត្ថសំហិតេនាយស្មា ចុទិតោ, នោ អនត្ថសំហិតេន, អលំ តេ វិប្បដិសារាយ; មេត្តចិត្តេនាយស្មា ចុទិតោ, នោ ទោសន្តរេន, អលំ តេ វិប្បដិសារាយាតិ។ ធម្មចុទិតស្ស, ឧបាលិ, ភិក្ខុនោ ឥមេហិ បញ្ចហាការេហិ វិប្បដិសារោ ឧបទហាតព្ពោ”តិ។

[បរិ. ៤៣៨] “ចោទកេន, ភន្តេ, ភិក្ខុនា បរំ ចោទេតុកាមេន កតិ ធម្មេ អជ្ឈត្តំ មនសិ ករិត្វា បរោ ចោទេតព្ពោ”តិ? “ចោទកេនុបាលិ, ភិក្ខុនា បរំ ចោទេតុកាមេន បញ្ច ធម្មេ អជ្ឈត្តំ មនសិ ករិត្វា បរោ ចោទេតព្ពោ – ការុញ្ញតា, ហិតេសិតា, អនុកម្បិតា, [អនុកម្បតា (ក.)] អាបត្តិវុដ្ឋានតា, វិនយបុរេក្ខារតាតិ។ ចោទកេនុបាលិ, ភិក្ខុនា បរំ ចោទេតុកាមេន ឥមេ បញ្ច ធម្មេ អជ្ឈត្តំ មនសិ ករិត្វា បរោ ចោទេតព្ពោ”តិ។

“ចុទិតេន បន, ភន្តេ, ភិក្ខុនា កតិសុ ធម្មេសុ បតិដ្ឋាតព្ព”ន្តិ? “ចុទិតេនុបាលិ, ភិក្ខុនា ទ្វីសុ ធម្មេសុ បតិដ្ឋាតព្ពំ – សច្ចេ ច អកុប្បេ ចា”តិ។

ទុតិយភាណវារោ និដ្ឋិតោ។

បាតិមោក្ខដ្ឋបនក្ខន្ធកោ នវមោ។

ឥមម្ហិ ខន្ធកេ វត្ថូ តីស។

តស្សុទ្ទានំ –

ឧបោសថេ យាវតិកំ, បាបភិក្ខុ ន និក្ខមិ;
មោគ្គល្លានេន និច្ឆុទ្ធោ, អច្ឆេរា ជិនសាសនេ។

និន្នានុបុព្ពសិក្ខា ច, ឋិតធម្មោ នាតិក្កមុ;
កុណបុក្ខិបតិ សង្ឃោ, សវន្តិយោ ជហន្តិ ច។

សវន្តិ បរិនិព្ពន្តិ, ឯករស វិមុត្តិ ច;
ពហុ ធម្មវិនយោបិ, ភូតដ្ឋារិយបុគ្គលា។

សមុទ្ទំ ឧបមំ កត្វា, វាចេសិ [ឋាបេសិ (ក.)] សាសនេ គុណំ;
ឧបោសថេ បាតិមោក្ខំ, ន អម្ហេ កោចិ ជានាតិ។

បដិកច្ចេវ ឧជ្ឈន្តិ, ឯកោ ទ្វេ តីណិ ចត្តារិ;
បញ្ច ឆ សត្ត អដ្ឋានិ, នវា ច ទសមានិ ច។

សីល-អាចារ-ទិដ្ឋិ ច, អាជីវំ ចតុភាគិកេ;
បារាជិកញ្ច សង្ឃាទិ, បាចិត្តិ បាដិទេសនិ។

ទុក្កដំ បញ្ចភាគេសុ, សីលាចារវិបត្តិ ច;
អកតាយ កតាយ ច, ឆភាគេសុ យថាវិធិ។

បារាជិកញ្ច សង្ឃាទិ, ថុល្លំ បាចិត្តិយេន ច;
បាដិទេសនិយញ្ចេវ , ទុក្កដញ្ច ទុព្ភាសិតំ។

សីលាចារវិបត្តិ ច, ទិដ្ឋិអាជីវវិបត្តិ;
យា ច អដ្ឋា កតាកតេ, តេនេតា សីលាចារទិដ្ឋិយា។

អកតាយ កតាយាបិ, កតាកតាយមេវ ច;
ឯវំ នវវិធា វុត្តា, យថាភូតេន ញាយតោ។

បារាជិកោ វិប្បកតា, បច្ចក្ខាតោ តថេវ ច;
ឧបេតិ បច្ចាទិយតិ, បច្ចាទានកថា ច យា។

សីលាចារវិបត្តិ ច, តថា ទិដ្ឋិវិបត្តិយា;
ទិដ្ឋសុតបរិសង្កិតំ, ទសធា តំ វិជានាថ។

ភិក្ខុ វិបស្សតិ ភិក្ខុំ, អញ្ញោ ចារោចយាតិ តំ;
សោ យេវ តស្ស អក្ខាតិ [វិបស្សញ្ញោ ចារោចតិ; តំ សុទ្ធេវ តស្ស អក្ខាតិ (ក.)], បាតិមោក្ខំ ឋបេតិ សោ។

វុដ្ឋាតិ អន្តរាយេន, រាជចោរគ្គុទកា ច;
មនុស្សអមនុស្សា ច, វាឡសរីសបា ជីវិព្រហ្មំ។

ទសន្នមញ្ញតរេន, តស្មិំ អញ្ញតរេសុ វា;
ធម្មិកាធម្មិកា ចេវ, យថា មគ្គេន ជានាថ។

កាលភូតត្ថសំហិតំ , លភិស្សាមិ ភវិស្សតិ;
កាយវាចសិកា មេត្តា, ពាហុសច្ចំ ឧភយានិ។

កាលភូតេន សណ្ហេន, អត្ថមេត្តេន ចោទយេ;
វិប្បដិសារធម្មេន, តថា វាចា [តថេវាបិ (ស្យា.)] វិនោទយេ។

ធម្មចោទចុទិតស្ស, វិនោទេតិ វិប្បដិសារោ;
ករុណា ហិតានុកម្បិ, វុដ្ឋានបុរេក្ខារតោ។

ចោទកស្ស បដិបត្តិ, សម្ពុទ្ធេន បកាសិតា;
សច្ចេ ចេវ អកុប្បេ ច, ចុទិតស្សេវ ធម្មតាតិ។

បាតិមោក្ខដ្ឋបនក្ខន្ធកំ និដ្ឋិតំ។

១០. ភិក្ខុនិក្ខន្ធកំ

១. បឋមភាណវារោ

មហាបជាបតិគោតមីវត្ថុ

៤០២. [អ. និ. ៨.៥១ ឥទំ វត្ថុ អាគតំ] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា សក្កេសុ វិហរតិ កបិលវត្ថុស្មិំ និគ្រោធារាមេ។ អថ ខោ មហាបជាបតិ [មហាបជាបតី (សី. ស្យា.)] គោតមី យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋាសិ។ ឯកមន្តំ ឋិតា ខោ មហាបជាបតិ គោតមី ភគវន្តំ ឯតទវោច – “សាធុ, ភន្តេ, លភេយ្យ មាតុគាមោ តថាគតប្បវេទិតេ ធម្មវិនយេ អគារស្មា អនគារិយំ បព្ពជ្ជ”ន្តិ។ “អលំ, គោតមិ, មា តេ រុច្ចិ មាតុគាមស្ស តថាគតប្បវេទិតេ ធម្មវិនយេ អគារស្មា អនគារិយំ បព្ពជ្ជា”តិ។ ទុតិយម្បិ ខោ…បេ…. តតិយម្បិ ខោ មហាបជាបតិ គោតមី ភគវន្តំ ឯតទវោច – “សាធុ, ភន្តេ, លភេយ្យ មាតុគាមោ តថាគតប្បវេទិតេ ធម្មវិនយេ អគារស្មា អនគារិយំ បព្ពជ្ជ”ន្តិ។ “អលំ, គោតមិ, មា តេ រុច្ចិ មាតុគាមស្ស តថាគតប្បវេទិតេ ធម្មវិនយេ អគារស្មា អនគារិយំ បព្ពជ្ជា”តិ។ អថ ខោ មហាបជាបតិ គោតមី – ន ភគវា អនុជានាតិ មាតុគាមស្ស តថាគតប្បវេទិតេ ធម្មវិនយេ អគារស្មា អនគារិយំ បព្ពជ្ជន្តិ – ទុក្ខី ទុម្មនា អស្សុមុខី រុទមានា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា បក្កាមិ។

អថ ខោ ភគវា កបិលវត្ថុស្មិំ យថាភិរន្តំ វិហរិត្វា យេន វេសាលី តេន ចារិកំ បក្កាមិ។ អនុបុព្ពេន ចារិកំ ចរមានោ យេន វេសាលី តទវសរិ។ តត្រ សុទំ ភគវា វេសាលិយំ វិហរតិ មហាវនេ កូដាគារសាលាយំ។ អថ ខោ មហាបជាបតិ គោតមី កេសេ ឆេទាបេត្វា កាសាយានិ វត្ថានិ អច្ឆាទេត្វា សម្ពហុលាហិ សាកិយានីហិ សទ្ធិំ យេន វេសាលី តេន បក្កាមិ។ អនុបុព្ពេន យេន វេសាលី មហាវនំ កូដាគារសាលា តេនុបសង្កមិ។ អថ ខោ មហាបជាបតិ គោតមី សូនេហិ បាទេហិ រជោកិណ្ណេន គត្តេន ទុក្ខី ទុម្មនា អស្សុមុខី រុទមានា ពហិទ្វារកោដ្ឋកេ អដ្ឋាសិ។ អទ្ទសា ខោ អាយស្មា អានន្ទោ មហាបជាបតិំ គោតមិំ សូនេហិ បាទេហិ រជោកិណ្ណេន គត្តេន ទុក្ខិំ ទុម្មនំ អស្សុមុខិំ រុទមានំ ពហិទ្វារកោដ្ឋកេ ឋិតំ។ ទិស្វាន មហាបជាបតិំ គោតមិំ ឯតទវោច – “កិស្ស ត្វំ, គោតមិ, សូនេហិ បាទេហិ រជោកិណ្ណេន គត្តេន ទុក្ខី ទុម្មនា អស្សុមុខី រុទមានា ពហិទ្វារកោដ្ឋកេ ឋិតា”តិ? “តថា ហិ បន, ភន្តេ អានន្ទ, ន ភគវា អនុជានាតិ មាតុគាមស្ស តថាគតប្បវេទិតេ ធម្មវិនយេ អគារស្មា អនគារិយំ បព្ពជ្ជ”ន្តិ។ “តេន ហិ ត្វំ, គោតមិ, មុហុត្តំ ឥធេវ តាវ ហោហិ, យាវាហំ ភគវន្តំ យាចាមិ មាតុគាមស្ស តថាគតប្បវេទិតេ ធម្មវិនយេ អគារស្មា អនគារិយំ បព្ពជ្ជ”ន្តិ។

អថ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “ឯសា, ភន្តេ, មហាបជាបតិ គោតមី សូនេហិ បាទេហិ រជោកិណ្ណេន គត្តេន ទុក្ខី ទុម្មនា អស្សុមុខី រុទមានា ពហិទ្វារកោដ្ឋកេ ឋិតា – ន ភគវា អនុជានាតិ មាតុគាមស្ស តថាគតប្បវេទិតេ ធម្មវិនយេ អគារស្មា អនគារិយំ បព្ពជ្ជន្តិ។ សាធុ, ភន្តេ, លភេយ្យ មាតុគាមោ តថាគតប្បវេទិតេ ធម្មវិនយេ អគារស្មា អនគារិយំ បព្ពជ្ជ”ន្តិ។ “អលំ, អានន្ទ, មា តេ រុច្ចិ មាតុគាមស្ស តថាគតប្បវេទិតេ ធម្មវិនយេ អគារស្មា អនគារិយំ បព្ពជ្ជា”តិ។ ទុតិយម្បិ ខោ…បេ…. តតិយម្បិ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “សាធុ, ភន្តេ, លភេយ្យ មាតុគាមោ តថាគតប្បវេទិតេ ធម្មវិនយេ អគារស្មា អនគារិយំ បព្ពជ្ជ”ន្តិ។ “អលំ, អានន្ទ, មា តេ រុច្ចិ មាតុគាមស្ស តថាគតប្បវេទិតេ ធម្មវិនយេ អគារស្មា អនគារិយំ បព្ពជ្ជា”តិ។

អថ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ [អ. និ. ៨.៥១ “អថ ខោ អាយស្មតោ អានន្ទស្ស ឯតទហោសី”តិ អាគតំ] – “ន ភគវា អនុជានាតិ មាតុគាមស្ស តថាគតប្បវេទិតេ ធម្មវិនយេ អគារស្មា អនគារិយំ បព្ពជ្ជំ; យំនូនាហំ អញ្ញេនបិ បរិយាយេន ភគវន្តំ យាចេយ្យំ មាតុគាមស្ស តថាគតប្បវេទិតេ ធម្មវិនយេ អគារស្មា អនគារិយំ បព្ពជ្ជ”ន្តិ។ អថ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “ភព្ពោ នុ ខោ, ភន្តេ, មាតុគាមោ តថាគតប្បវេទិតេ ធម្មវិនយេ អគារស្មា អនគារិយំ បព្ពជិត្វា សោតាបត្តិផលំ វា សកទាគាមិផលំ [សកិទាគាមិផលំ (ស្យា.)] វា អនាគាមិផលំ វា អរហត្តផលំ វា សច្ឆិកាតុ”ន្តិ? “ភព្ពោ, អានន្ទ, មាតុគាមោ តថាគតប្បវេទិតេ ធម្មវិនយេ អគារស្មា អនគារិយំ បព្ពជិត្វា សោតាបត្តិផលម្បិ សកទាគាមិផលម្បិ អនាគាមិផលម្បិ អរហត្តផលម្បិ សច្ឆិកាតុ”ន្តិ។ “សចេ, ភន្តេ, ភព្ពោ មាតុគាមោ តថាគតប្បវេទិតេ ធម្មវិនយេ អគារស្មា អនគារិយំ បព្ពជិត្វា សោតាបត្តិផលម្បិ សកទាគាមិផលម្បិ អនាគាមិផលម្បិ អរហត្តផលម្បិ សច្ឆិកាតុំ; ពហុបការា, ភន្តេ, មហាបជាបតិ គោតមី ភគវតោ មាតុច្ឆា អាបាទិកា , បោសិកា, ខីរស្ស

ទាយិកា, ភគវន្តំ ជនេត្តិយា កាលង្កតាយ ថញ្ញំ បាយេសិ; សាធុ, ភន្តេ, លភេយ្យ មាតុគាមោ តថាគតប្បវេទិតេ ធម្មវិនយេ អគារស្មា អនគារិយំ បព្ពជ្ជ”ន្តិ។

អដ្ឋគរុធម្មា

៤០៣. “សចេ, អានន្ទ, មហាបជាបតី គោតមី អដ្ឋ គរុធម្មេ បដិគ្គណ្ហាតិ, សាវស្សា។ ហោតុ ឧបសម្បទា។

[បាចិ. ១៤៩] “វស្សសតូបសម្បន្នាយ ភិក្ខុនិយា តទហុបសម្បន្នស្ស ភិក្ខុនោ អភិវាទនំ បច្ចុដ្ឋានំ អញ្ជលិកម្មំ សាមីចិកម្មំ កាតព្ពំ។ អយម្បិ ធម្មោ សក្កត្វា គរុកត្វា [គរុំកត្វា (ក.)] មានេត្វា បូជេត្វា យាវជីវំ អនតិក្កមនីយោ។

“ន ភិក្ខុនិយា អភិក្ខុកេ អាវាសេ វស្សំ វសិតព្ពំ។ អយម្បិ ធម្មោ សក្កត្វា គរុកត្វា មានេត្វា បូជេត្វា យាវជីវំ អនតិក្កមនីយោ។

“អន្វទ្ធមាសំ ភិក្ខុនិយា ភិក្ខុសង្ឃតោ ទ្វេ ធម្មា បច្ចាសីសិតព្ពា – ឧបោសថបុច្ឆកញ្ច, ឱវាទូបសង្កមនញ្ច។ អយម្បិ ធម្មោ សក្កត្វា គរុកត្វា មានេត្វា បូជេត្វា យាវជីវំ អនតិក្កមនីយោ។

“វស្សំវុដ្ឋាយ ភិក្ខុនិយា ឧភតោសង្ឃេ តីហិ ឋានេហិ បវារេតព្ពំ – ទិដ្ឋេន វា, សុតេន វា, បរិសង្កាយ វា។ អយម្បិ ធម្មោ សក្កត្វា គរុកត្វា មានេត្វា បូជេត្វា យាវជីវំ អនតិក្កមនីយោ។

“គរុធម្មំ អជ្ឈាបន្នាយ ភិក្ខុនិយា ឧភតោសង្ឃេ បក្ខមានត្តំ ចរិតព្ពំ។ អយម្បិ ធម្មោ សក្កត្វា គរុកត្វា មានេត្វា បូជេត្វា យាវជីវំ អនតិក្កមនីយោ។

“ទ្វេ វស្សានិ ឆសុ ធម្មេសុ សិក្ខិតសិក្ខាយ សិក្ខមានាយ ឧភតោសង្ឃេ ឧបសម្បទា បរិយេសិតព្ពា។ អយម្បិ ធម្មោ សក្កត្វា គរុកត្វា មានេត្វា បូជេត្វា យាវជីវំ អនតិក្កមនីយោ។

“ន ភិក្ខុនិយា កេនចិ បរិយាយេន ភិក្ខុ អក្កោសិតព្ពោ បរិភាសិតព្ពោ។ អយម្បិ ធម្មោ សក្កត្វា គរុកត្វា មានេត្វា បូជេត្វា យាវជីវំ អនតិក្កមនីយោ។

“អជ្ជតគ្គេ ឱវដោ ភិក្ខុនីនំ ភិក្ខូសុ វចនបថោ, អនោវដោ ភិក្ខូនំ ភិក្ខុនីសុ វចនបថោ។ អយម្បិ ធម្មោ សក្កត្វា គរុកត្វា មានេត្វា បូជេត្វា យាវជីវំ អនតិក្កមនីយោ។

“សចេ, អានន្ទ, មហាបជាបតិ គោតមី ឥមេ អដ្ឋ គរុធម្មេ បដិគ្គណ្ហាតិ, សាវស្សា ហោតុ ឧបសម្បទា”តិ។

អថ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ ភគវតោ សន្តិកេ អដ្ឋ គរុធម្មេ ឧគ្គហេត្វា យេន មហាបជាបតិ គោតមី តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា មហាបជាបតី គោតមី ឯតទវោច – “សចេ ខោ ត្វំ, គោតមិ, អដ្ឋ គរុធម្មេ បដិគ្គណ្ហេយ្យាសិ, សាវ តេ ភវិស្សតិ ឧបសម្បទា។

“វស្សសតូបសម្បន្នាយ ភិក្ខុនិយា តទហុបសម្បន្នស្ស ភិក្ខុនោ អភិវាទនំ បច្ចុដ្ឋានំ អញ្ជលិកម្មំ សាមីចិកម្មំ កាតព្ពំ។ អយម្បិ ធម្មោ សក្កត្វា គរុកត្វា មានេត្វា បូជេត្វា យាវជីវំ អនតិក្កមនីយោ។

“ន ភិក្ខុនិយា អភិក្ខុកេ អាវាសេ វស្សំ វសិតព្ពំ។ អយម្បិ ធម្មោ សក្កត្វា គរុកត្វា មានេត្វា បូជេត្វា យាវជីវំ អនតិក្កមនីយោ។

“អន្វទ្ធមាសំ ភិក្ខុនិយា ភិក្ខុសង្ឃតោ ទ្វេ ធម្មា បច្ចាសីសិតព្ពា – ឧបោសថបុច្ឆកញ្ច, ឱវាទូបសង្កមនញ្ច។ អយម្បិ ធម្មោ សក្កត្វា គរុកត្វា មានេត្វា បូជេត្វា យាវជីវំ អនតិក្កមនីយោ។

“វស្សំវុដ្ឋាយ ភិក្ខុនិយា ឧភតោសង្ឃេ តីហិ ឋានេហិ បវារេតព្ពំ – ទិដ្ឋេន វា, សុតេន វា, បរិសង្កាយ វា។ អយម្បិ ធម្មោ សក្កត្វា គរុកត្វា មានេត្វា បូជេត្វា យាវជីវំ អនតិក្កមនីយោ។

“គរុធម្មំ អជ្ឈាបន្នាយ ភិក្ខុនិយា ឧភតោសង្ឃេ បក្ខមានត្តំ ចរិតព្ពំ។ អយម្បិ ធម្មោ សក្កត្វា គរុកត្វា មានេត្វា បូជេត្វា យាវជីវំ អនតិក្កមនីយោ។

“ទ្វេ វស្សានិ ឆសុ ធម្មេសុ សិក្ខិតសិក្ខាយ សិក្ខមានាយ ឧភតោសង្ឃេ ឧបសម្បទា បរិយេសិតព្ពា។ អយម្បិ ធម្មោ សក្កត្វា គរុកត្វា មានេត្វា បូជេត្វា យាវជីវំ អនតិក្កមនីយោ។

“ន ភិក្ខុនិយា កេនចិ បរិយាយេន ភិក្ខុ អក្កោសិតព្ពោ បរិភាសិតព្ពោ។ អយម្បិ ធម្មោ សក្កត្វា គរុកត្វា មានេត្វា បូជេត្វា យាវជីវំ អនតិក្កមនីយោ។

“អជ្ជតគ្គេ ឱវដោ ភិក្ខុនីនំ ភិក្ខូសុ វចនបថោ, អនោវដោ ភិក្ខូនំ ភិក្ខុនីសុ វចនបថោ។ អយម្បិ ធម្មោ សក្កត្វា គរុកត្វា មានេត្វា បូជេត្វា យាវជីវំ អនតិក្កមនីយោ។

“សចេ ខោ ត្វំ, គោតមិ, ឥមេ អដ្ឋ គរុធម្មេ បដិគ្គណ្ហេយ្យាសិ, សាវ តេ ភវិស្សតិ ឧបសម្បទា”តិ។

“សេយ្យថាបិ, ភន្តេ អានន្ទ, ឥត្ថី វា បុរិសោ វា ទហរោ, យុវា, មណ្ឌនកជាតិកោ សីសំនហាតោ ឧប្បលមាលំ វា វស្សិកមាលំ វា អតិមុត្តកមាលំ [អធិមត្តកមាលំ (ស្យា.)] វា លភិត្វា ឧភោហិ ហត្ថេហិ បដិគ្គហេត្វា ឧត្តមង្គេ សិរស្មិំ បតិដ្ឋាបេយ្យ; ឯវមេវ ខោ អហំ, ភន្តេ, អានន្ទ ឥមេ អដ្ឋ គរុធម្មេ បដិគ្គណ្ហាមិ យាវជីវំ អនតិក្កមនីយេ”តិ។

អថ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “បដិគ្គហិតា, ភន្តេ, មហាបជាបតិយា គោតមិយា អដ្ឋ គរុធម្មា, ឧបសម្បន្នា ភគវតោ មាតុច្ឆា”តិ។

“សចេ, អានន្ទ, នាលភិស្ស មាតុគាមោ តថាគតប្បវេទិតេ ធម្មវិនយេ អគារស្មា អនគារិយំ បព្ពជ្ជំ, ចិរដ្ឋិតិកំ, អានន្ទ, ព្រហ្មចរិយំ អភវិស្ស, វស្សសហស្សំ សទ្ធម្មោ តិដ្ឋេយ្យ។ យតោ ច ខោ, អានន្ទ, មាតុគាមោ តថាគតប្បវេទិតេ ធម្មវិនយេ អគារស្មា អនគារិយំ បព្ពជិតោ, ន ទានិ, អានន្ទ, ព្រហ្មចរិយំ ចិរដ្ឋិតិកំ ភវិស្សតិ។ បញ្ចេវ ទានិ, អានន្ទ, វស្សសតានិ សទ្ធម្មោ ឋស្សតិ។

“សេយ្យថាបិ, អានន្ទ, យានិ កានិចិ កុលានិ ពហុត្ថិកានិ [ពហុឥត្ថិកានិ (សី. ស្យា.)] អប្បបុរិសកានិ, តានិ សុប្បធំសិយានិ ហោន្តិ ចោរេហិ កុម្ភថេនកេហិ; ឯវមេវ ខោ, អានន្ទ, យស្មិំ ធម្មវិនយេ លភតិ មាតុគាមោ អគារស្មា អនគារិយំ បព្ពជ្ជំ, ន តំ ព្រហ្មចរិយំ ចិរដ្ឋិតិកំ ហោតិ។

“សេយ្យថាបិ , អានន្ទ, សម្បន្នេ សាលិក្ខេត្តេ សេតដ្ឋិកា នាម រោគជាតិ និបតតិ, ឯវំ តំ សាលិក្ខេត្តំ ន ចិរដ្ឋិតិកំ ហោតិ; ឯវមេវ ខោ, អានន្ទ, យស្មិំ ធម្មវិនយេ លភតិ មាតុគាមោ អគារស្មា អនគារិយំ បព្ពជ្ជំ, ន តំ ព្រហ្មចរិយំ ចិរដ្ឋិតិកំ ហោតិ។

“សេយ្យថាបិ, អានន្ទ, សម្បន្នេ ឧច្ឆុក្ខេត្តេ មញ្ជិដ្ឋិកា [មញ្ជេដ្ឋិកា (សី. ស្យា.)] នាម រោគជាតិ និបតតិ, ឯវំ តំ ឧច្ឆុក្ខេត្តំ ន ចិរដ្ឋិតិកំ ហោតិ; ឯវមេវ ខោ, អានន្ទ, យស្មិំ ធម្មវិនយេ លភតិ មាតុគាមោ អគារស្មា អនគារិយំ បព្ពជ្ជំ, ន តំ ព្រហ្មចរិយំ ចិរដ្ឋិតិកំ ហោតិ។

“សេយ្យថាបិ, អានន្ទ, បុរិសោ មហតោ តឡាកស្ស បដិកច្ចេវ អាឡិំ ពន្ធេយ្យ យាវទេវ ឧទកស្ស អនតិក្កមនាយ; ឯវមេវ ខោ, អានន្ទ, មយា បដិកច្ចេវ ភិក្ខុនីនំ អដ្ឋ គរុធម្មា បញ្ញត្តា យាវជីវំ អនតិក្កមនីយា”តិ។

ភិក្ខុនីនំ អដ្ឋ គរុធម្មា និដ្ឋិតា។

ភិក្ខុនីឧបសម្បទានុជាននំ

៤០៤. អថ ខោ មហាបជាបតិ គោតមី យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋាសិ។ ឯកមន្តំ ឋិតា ខោ មហាបជាបតី គោតមី ភគវន្តំ ឯតទវោច – “កថាហំ, ភន្តេ, ឥមាសុ សាកិយានីសុ បដិបជ្ជាមី”តិ? អថ ខោ ភគវា មហាបជាបតី គោតមី ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សេសិ សមាទបេសិ សមុត្តេជេសិ សម្បហំសេសិ។ អថ ខោ មហាបជាបតិ គោតមី ភគវតា ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សិតា សមាទបិតា

សមុត្តេជិតា សម្បហំសិតា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា បក្កាមិ។ អថ ខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូហិ ភិក្ខុនិយោ ឧបសម្បាទេតុ”ន្តិ។

អថ ខោ តា ភិក្ខុនិយោ មហាបជាបតឹ គោតមឹ ឯតទវោចុំ – “អយ្យា អនុបសម្បន្នា, មយញ្ចម្ហា ឧបសម្បន្នា; ឯវញ្ហិ ភគវតា បញ្ញត្តំ ភិក្ខូហិ ភិក្ខុនិយោ ឧបសម្បាទេតព្ពា”តិ។ អថ ខោ មហាបជាបតិ គោតមី យេនាយស្មា អានន្ទោ តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ អានន្ទំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋាសិ។ ឯកមន្តំ ឋិតា ខោ មហាបជាបតិ គោតមី អាយស្មន្តំ អានន្ទំ ឯតទវោច – “ឥមា មំ, ភន្តេ អានន្ទ, ភិក្ខុនិយោ ឯវមាហំសុ – ‘អយ្យា អនុបសម្បន្នា, មយញ្ចម្ហា ឧបសម្បន្នា; ឯវញ្ហិ ភគវតា បញ្ញត្តំ ភិក្ខូហិ ភិក្ខុនិយោ ឧបសម្បាទេតព្ពា’”តិ។

អថ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “មហាបជាបតិ, ភន្តេ, គោតមី ឯវមាហ – ‘ឥមា មំ, ភន្តេ អានន្ទ, ភិក្ខុនិយោ ឯវមាហំសុ – អយ្យា អនុបសម្បន្នា, មយញ្ចម្ហា ឧបសម្បន្នា; ឯវញ្ហិ ភគវតា បញ្ញត្តំ ភិក្ខូហិ ភិក្ខុនិយោ ឧបសម្បាទេតព្ពា’”តិ។

“យទគ្គេន, អានន្ទ, មហាបជាបតិយា គោតមិយា អដ្ឋ គរុធម្មា បដិគ្គហិតា, តទេវ សា [តទេវស្សា (ក.)] ឧបសម្បន្នា”តិ។

៤០៥. អថ ខោ មហាបជាបតិ គោតមី យេនាយស្មា អានន្ទោ តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ អានន្ទំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋាសិ។ ឯកមន្តំ ឋិតា ខោ មហាបជាបតិ គោតមី អាយស្មន្តំ អានន្ទំ ឯតទវោច – “ឯកាហំ, ភន្តេ អានន្ទ, ភគវន្តំ វរំ យាចាមិ។ សាធុ, ភន្តេ, ភគវា អនុជានេយ្យ ភិក្ខូនញ្ច ភិក្ខុនីនញ្ច យថាវុឌ្ឍំ អភិវាទនំ បច្ចុដ្ឋានំ អញ្ជលិកម្មំ សាមីចិកម្ម”ន្តិ។

អថ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “មហាបជាបតិ, ភន្តេ, គោតមី ឯវមាហ – ‘ឯកាហំ, ភន្តេ អានន្ទ, ភគវន្តំ វរំ យាចាមិ។ សាធុ, ភន្តេ, ភគវា អនុជានេយ្យ ភិក្ខូនញ្ច ភិក្ខុនីនញ្ច យថាវុឌ្ឍំ អភិវាទនំ បច្ចុដ្ឋានំ អញ្ជលិកម្មំ សាមីចិកម្ម’”ន្តិ។

“អដ្ឋានមេតំ, អានន្ទ, អនវកាសោ , យំ តថាគតោ អនុជានេយ្យ មាតុគាមស្ស អភិវាទនំ បច្ចុដ្ឋានំ អញ្ជលិកម្មំ សាមីចិកម្មំ។ ឥមេហិ នាម, អានន្ទ, អញ្ញតិត្ថិយា ទុរក្ខាតធម្មា មាតុគាមស្ស អភិវាទនំ បច្ចុដ្ឋានំ អញ្ជលិកម្មំ សាមីចិកម្មំ ន ករិស្សន្តិ ; កិមង្គំ បន តថាគតោ អនុជានិស្សតិ មាតុគាមស្ស អភិវាទនំ បច្ចុដ្ឋានំ អញ្ជលិកម្មំ សាមីចិកម្ម”ន្តិ?

អថ ខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “ន, ភិក្ខវេ, មាតុគាមស្ស អភិវាទនំ បច្ចុដ្ឋានំ អញ្ជលិកម្មំ សាមីចិកម្មំ កាតព្ពំ។ យោ ករេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ។

អថ ខោ មហាបជាបតិ គោតមី យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋាសិ។ ឯកមន្តំ ឋិតា ខោ មហាបជាបតិ គោតមី ភគវន្តំ ឯតទវោច – “យានិ តានិ, ភន្តេ, ភិក្ខុនីនំ សិក្ខាបទានិ ភិក្ខូហិ សាធារណានិ, កថំ មយំ, ភន្តេ, តេសុ សិក្ខាបទេសុ បដិបជ្ជាមា”តិ? “យានិ តានិ, គោតមិ, ភិក្ខុនីនំ សិក្ខាបទានិ ភិក្ខូហិ សាធារណានិ, យថា ភិក្ខូ សិក្ខន្តិ តថា តេសុ សិក្ខាបទេសុ សិក្ខថា”តិ។ “យានិ បន តានិ, ភន្តេ, ភិក្ខុនីនំ សិក្ខាបទានិ ភិក្ខូហិ អសាធារណានិ, កថំ មយំ, ភន្តេ, តេសុ សិក្ខាបទេសុ បដិបជ្ជាមា”តិ? “យានិ តានិ, គោតមិ, ភិក្ខុនីនំ សិក្ខាបទានិ ភិក្ខូហិ អសាធារណានិ, យថាបញ្ញត្តេសុ សិក្ខាបទេសុ សិក្ខថា”តិ។

៤០៦. [អ. និ. ៨.៥៣] អថ ខោ មហាបជាបតិ គោតមី យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋាសិ។ ឯកមន្តំ ឋិតា ខោ មហាបជាបតិ គោតមី ភគវន្តំ ឯតទវោច – “សាធុ មេ, ភន្តេ, ភគវា សំខិត្តេន ធម្មំ ទេសេតុ, យមហំ ភគវតោ ធម្មំ សុត្វា ឯកា វូបកដ្ឋា អប្បមត្តា អាតាបិនី បហិតត្តា វិហរេយ្យ”ន្តិ។ “យេ ខោ ត្វំ, គោតមិ, ធម្មេ ជានេយ្យាសិ – ឥមេ ធម្មា សរាគាយ សំវត្តន្តិ នោ វិរាគាយ, សញ្ញោគាយ សំវត្តន្តិ នោ វិសញ្ញោគាយ, អាចយាយ សំវត្តន្តិ នោ អបចយាយ, មហិច្ឆតាយ សំវត្តន្តិ នោ អប្បិច្ឆតាយ, អសន្តុដ្ឋិយា សំវត្តន្តិ នោ សន្តុដ្ឋិយា, សង្គណិកាយ សំវត្តន្តិ នោ បវិវេកាយ, កោសជ្ជាយ សំវត្តន្តិ

នោ វីរិយារម្ភាយ, ទុព្ភរតាយ សំវត្តន្តិ នោ សុភរតាយ; ឯកំសេន, គោតមិ, ធារេយ្យាសិ – នេសោ ធម្មោ, នេសោ វិនយោ, នេតំ សត្ថុសាសនន្តិ។ យេ ច ខោ ត្វំ, គោតមិ, ធម្មេ ជានេយ្យាសិ – ឥមេ ធម្មា វិរាគាយ សំវត្តន្តិ នោ សរាគាយ, វិសញ្ញោគាយ សំវត្តន្តិ នោ សញ្ញោគាយ, អបចយាយ សំវត្តន្តិ នោ អាចយាយ, អប្បិច្ឆតាយ សំវត្តន្តិ នោ មហិច្ឆតាយ, សន្តុដ្ឋិយា សំវត្តន្តិ នោ អសន្តុដ្ឋិយា, បវិវេកាយ សំវត្តន្តិ នោ សង្គណិកាយ, វីរិយារម្ភាយ សំវត្តន្តិ នោ កោសជ្ជាយ, សុភរតាយ សំវត្តន្តិ នោ ទុព្ភរតាយ; ឯកំសេន, គោតមិ, ធារេយ្យាសិ – ឯសោ ធម្មោ, ឯសោ វិនយោ, ឯតំ សត្ថុសាសន”ន្តិ។

៤០៧. តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុនីនំ បាតិមោក្ខំ ន ឧទ្ទិសីយតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ... បេ... “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនីនំ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតុ”ន្តិ។ អថ ខោ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ – “កេន នុ ខោ ភិក្ខុនីនំ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្ព”ន្តិ? ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូហិ ភិក្ខុនីនំ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតុ”ន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ភិក្ខុនុបស្សយំ ឧបសង្កមិត្វា ភិក្ខុនីនំ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសន្តិ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – “ជាយាយោ ឥមា ឥមេសំ, ជារិយោ ឥមា ឥមេសំ, ឥទានិ ឥមេ ឥមាហិ សទ្ធឹ អភិរមិស្សន្តី”តិ! ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “ន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូហិ ភិក្ខុនីនំ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្ពំ។ យោ ឧទ្ទិសេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនីហិ ភិក្ខុនីនំ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតុ”ន្តិ។ ភិក្ខុនិយោ ន ជានន្តិ – “ឯវំ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្ព”ន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូហិ ភិក្ខុនីនំ អាចិក្ខិតុំ – ‘ឯវំ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសេយ្យាថា’”តិ។

៤០៨. តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុនិយោ អាបត្តឹ ន បដិករោន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “ន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនិយា អាបត្តិ ន បដិកាតព្ពា។ យា ន បដិករេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ។ ភិក្ខុនិយោ ន ជានន្តិ – “ឯវំ អាបត្តិ បដិកាតព្ពា”តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូហិ ភិក្ខុនីនំ អាចិក្ខិតុំ – ‘ឯវំ អាបត្តឹ បដិករេយ្យាថា’”តិ។ អថ ខោ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ – “កេន នុ ខោ ភិក្ខុនីនំ អាបត្តិ បដិគ្គហេតព្ពា”តិ? ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូហិ ភិក្ខុនីនំ អាបត្តឹ បដិគ្គហេតុ”ន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុនិយោ រថិកាយបិ ព្យូហេបិ សិង្ឃាដកេបិ ភិក្ខុំ បស្សិត្វា បត្តំ ភូមិយំ និក្ខិបិត្វា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា ឧក្កុដិកំ និសីទិត្វា អញ្ជលឹ បគ្គហេត្វា អាបត្តឹ បដិករោន្តិ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – “ជាយាយោ ឥមា ឥមេសំ, ជារិយោ ឥមា ឥមេសំ, រត្តឹ វិមានេត្វា ឥទានិ ខមាបេន្តី”តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ “ន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូហិ ភិក្ខុនីនំ អាបត្តិ បដិគ្គហេតព្ពា។ យោ បដិគ្គណ្ហេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនីហិ ភិក្ខុនីនំ អាបត្តឹ បដិគ្គហេតុ”ន្តិ។ ភិក្ខុនិយោ ន ជានន្តិ – “ឯវំ អាបត្តិ បដិគ្គហេតព្ពា”តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូហិ ភិក្ខុនីនំ អាចិក្ខិតុំ – ‘ឯវំ អាបត្តឹ បដិគ្គណ្ហេយ្យាថា’”តិ។

៤០៩. តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុនីនំ កម្មំ ន ករិយតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនីនំ កម្មំ កាតុ”ន្តិ។ អថ ខោ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ – “កេន នុ ខោ ភិក្ខុនីនំ កម្មំ កាតព្ព”ន្តិ? ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូហិ ភិក្ខុនីនំ កម្មំ កាតុ”ន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន កតកម្មា ភិក្ខុនិយោ រថិកាយបិ ព្យូហេបិ សិង្ឃាដកេបិ ភិក្ខុំ បស្សិត្វា បត្តំ ភូមិយំ និក្ខិបិត្វា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា ឧក្កុដិកំ និសីទិត្វា អញ្ជលឹ បគ្គហេត្វា ខមាបេន្តិ ‘ឯវំ នូន កាតព្ព’ន្តិ មញ្ញមានា។ មនុស្សា តថេវ ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – “ជាយាយោ ឥមា ឥមេសំ, ជារិយោ ឥមា ឥមេសំ, រត្តឹ វិមានេត្វា ឥទានិ ខមាបេន្តី”តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “ន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូហិ ភិក្ខុនីនំ កម្មំ កាតព្ពំ។ យោ ករេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនីហិ ភិក្ខុនីនំ កម្មំ កាតុ”ន្តិ។ ភិក្ខុនិយោ ន ជានន្តិ – “ឯវំ កម្មំ កាតព្ព”ន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូហិ ភិក្ខុនីនំ អាចិក្ខិតុំ – ‘ឯវំ កម្មំ ករេយ្យាថា’”តិ។

៤១០. តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុនិយោ សង្ឃមជ្ឈេ ភណ្ឌនជាតា កលហជាតា វិវាទាបន្នា អញ្ញមញ្ញំ មុខសត្តីហិ វិតុទន្តា វិហរន្តិ។ ន សក្កោន្តិ តំ អធិករណំ វូបសមេតុំ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូហិ ភិក្ខុនីនំ អធិករណំ វូបសមេតុ”ន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ភិក្ខុនីនំ អធិករណំ វូបសមេន្តិ។ តស្មិំ ខោ បន អធិករណេ វិនិច្ឆិយមានេ ទិស្សន្តិ ភិក្ខុនិយោ កម្មប្បត្តាយោបិ អាបត្តិគាមិនិយោបិ។ ភិក្ខុនិយោ ឯវមាហំសុ – "សាធុ, ភន្តេ, អយ្យាវ ភិក្ខុនីនំ កម្មំ ករោន្តុ, អយ្យាវ ភិក្ខុនីនំ អាបត្តិំ បដិគ្គណ្ហន្តុ; ឯវញ្ហិ ភគវតា បញ្ញត្តំ ភិក្ខូហិ ភិក្ខុនីនំ អធិករណំ វូបសមេតព្ពន្តិ"ន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ "អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូហិ ភិក្ខុនីនំ កម្មំ អារោបេត្វា ភិក្ខុនីនំ និយ្យាទេតុំ – ភិក្ខុនីហិ ភិក្ខុនីនំ កម្មំ កាតុំ, ភិក្ខូហិ ភិក្ខុនីនំ អាបត្តិំ អារោបេត្វា ភិក្ខុនីនំ និយ្យាទេតុំ, ភិក្ខុនីហិ ភិក្ខុនីនំ អាបត្តិំ បដិគ្គហេតុ"ន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ឧប្បលវណ្ណាយ ភិក្ខុនិយា អន្តេវាសិនី ភិក្ខុនី សត្ត វស្សានិ ភគវន្តំ អនុពទ្ធា ហោតិ វិនយំ បរិយាបុណន្តី។ តស្សា មុដ្ឋស្សតិនិយា គហិតោ គហិតោ មុស្សតិ។ អស្សោសិ ខោ សា ភិក្ខុនី – "ភគវា កិរ សាវត្ថិំ គន្តុកាមោ"តិ។ អថ ខោ តស្សា ភិក្ខុនិយា ឯតទហោសិ – "អហំ ខោ សត្ត វស្សានិ ភគវន្តំ អនុពទ្ធី វិនយំ បរិយាបុណន្តី។ តស្សា មេ មុដ្ឋស្សតិនិយា គហិតោ គហិតោ មុស្សតិ។ ទុក្ករំ ខោ បន មាតុគាមេន យាវជីវំ សត្ថារំ អនុពន្ធិតុំ។ កថំ នុ ខោ មយា បដិបជ្ជិតព្ព"ន្តិ? អថ ខោ សា ភិក្ខុនី ភិក្ខុនីនំ ឯតមត្ថំ អារោចេសិ។ ភិក្ខុនិយោ ភិក្ខូនំ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ "អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូហិ ភិក្ខុនីនំ វិនយំ វាចេតុ"ន្តិ។

បឋមភាណវារោ និដ្ឋិតោ។

២. ទុតិយភាណវារោ

៤១១. អថ ខោ ភគវា វេសាលិយំ យថាភិរន្តំ វិហរិត្វា យេន សាវត្ថិ តេន ចារិកំ បក្កាមិ។ អនុបុព្ពេន ចារិកំ ចរមានោ យេន សាវត្ថិ តទវសរិ។ តត្រ សុទំ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ ភិក្ខុនិយោ កទ្ទមោទកេន ឱសិញ្ចន្តិ – អប្បេវ នាម អម្ហេសុ សារជ្ជេយ្យុន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ "ន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនា ភិក្ខុនិយោ កទ្ទមោទកេន ឱសិញ្ចិតព្ពា។ យោ ឱសិញ្ចេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, តស្ស ភិក្ខុនោ ទណ្ឌកម្មំ កាតុ"ន្តិ។ អថ ខោ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ – "កឹ នុ ខោ ទណ្ឌកម្មំ កាតព្ព"ន្តិ? ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ "អវន្ទិយោ សោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ភិក្ខុនិសង្ឃេន កាតព្ពោ"តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ កាយំ វិវរិត្វា ភិក្ខុនីនំ ទស្សេន្តិ ...បេ.... ឩរុំ វិវរិត្វា ភិក្ខុនីនំ ទស្សេន្តិ, អង្គជាតំ វិវរិត្វា ភិក្ខុនីនំ ទស្សេន្តិ, ភិក្ខុនិយោ ឱភាសេន្តិ, ភិក្ខុនីហិ សទ្ធិំ សម្បយោជេន្តិ – អប្បេវ នាម អម្ហេសុ សារជ្ជេយ្យុន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ "ន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនា កាយោ វិវរិត្វា ភិក្ខុនីនំ ទស្សេតព្ពោ, ន ឩរុ វិវរិត្វា ភិក្ខុនីនំ ទស្សេតព្ពោ, ន អង្គជាតំ វិវរិត្វា ភិក្ខុនីនំ ទស្សេតព្ពំ, ន ភិក្ខុនិយោ ឱភាសិតព្ពា, ន ភិក្ខុនីហិ សទ្ធិំ សម្បយោជេតព្ពំ។ យោ សម្បយោជេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, តស្ស ភិក្ខុនោ ទណ្ឌកម្មំ កាតុ"ន្តិ។ អថ ខោ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ – "កឹ នុ ខោ ទណ្ឌកម្មំ កាតព្ព"ន្តិ? ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ "អវន្ទិយោ សោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ភិក្ខុនិសង្ឃេន កាតព្ពោ"តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខុនិយោ ភិក្ខុំ កទ្ទមោទកេន ឱសិញ្ចន្តិ – អប្បេវ នាម អម្ហេសុ សារជ្ជេយ្យុន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ "ន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនិយា ភិក្ខុ កទ្ទមោទកេន ឱសិញ្ចិតព្ពោ។ យា ឱសិញ្ចេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, តស្សា ភិក្ខុនិយា ទណ្ឌកម្មំ កាតុ"ន្តិ។ អថ ខោ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ – "កឹ នុ ខោ ទណ្ឌកម្មំ កាតព្ព"ន្តិ? ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ "អនុជានាមិ ភិក្ខវេ, អាវរណំ កាតុ"ន្តិ។ អាវរណេ កតេ ន អាទិយន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ "អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ឱវាទំ ឋបេតុ"ន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខុនិយោ កាយំ វិវរិត្វា ភិក្ខូនំ ទស្សេន្តិ, ថនំ វិវរិត្វា ភិក្ខូនំ ទស្សេន្តិ, ឩរុំ វិវរិត្វា ភិក្ខូនំ ទស្សេន្តិ, អង្គជាតំ វិវរិត្វា ភិក្ខូនំ ទស្សេន្តិ, ភិក្ខូ ឱភាសេន្តិ, ភិក្ខូហិ សទ្ធិំ សម្បយោជេន្តិ – អប្បេវ នាម អម្ហេសុ សារជ្ជេយ្យុន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ "ន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនិយា កាយោ វិវរិត្វា ភិក្ខូនំ ទស្សេតព្ពោ...បេ.... ន ថនោ វិវរិត្វា ភិក្ខូនំ ទស្សេតព្ពោ, ន ឩរុ វិវរិត្វា ភិក្ខូនំ ទស្សេតព្ពោ, ន អង្គជាតំ វិវរិត្វា ភិក្ខូនំ ទស្សេតព្ពំ, ន ភិក្ខូ ឱភាសិតព្ពា, ន ភិក្ខូហិ សទ្ធិំ សម្បយោជេតព្ពំ។ យា សម្បយោជេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, តស្សា ភិក្ខុនិយា ទណ្ឌកម្មំ កាតុ"ន្តិ។ អថ ខោ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ – "កឹ នុ ខោ ទណ្ឌកម្មំ កាតព្ព"ន្តិ? ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ "អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, អាវរណំ កាតុ"ន្តិ។ អាវរណេ កតេ ន អាទិយន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ "អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ឱវាទំ ឋបេតុ"ន្តិ។ អថ ខោ ភិក្ខូនំ

ឯតទវោចសិ – “កប្បតិ នុ ខោ ឱវាទដ្ឋបិតាយ [ឱវាទណ្ឋបិតាយ (ស្យា.), ឱវាទំបបិតាយ (ក.)] ភិក្ខុនិយា សទ្ធិំ ឧបោសថំ កាតុំ, ន នុ ខោ កប្បតី”តិ? ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “ន, ភិក្ខវេ, ឱវាទដ្ឋបិតាយ ភិក្ខុនិយា សទ្ធិំ ឧបោសថោ កាតព្ពោ, យាវ ន តំ អធិករណំ វូបសន្តំ ហោតី”តិ។

៤១២. តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា ឧទាយី ឱវាទំ ឋបេត្វា ចារិកំ បក្កាមិ។ ភិក្ខុនិយោ ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – “កថញ្ហិ នាម អយ្យោ ឧទាយី ឱវាទំ ឋបេត្វា ចារិកំ បក្កមិស្សតី”តិ! ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “ន, ភិក្ខវេ, ឱវាទំ ឋបេត្វា ចារិកា បក្កមិតព្ពា។ យោ បក្កមេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ។

តេន ខោ បន សមយេន [តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ (ស្យា. កំ.)] ពាលា អព្យត្តា ឱវាទំ ឋបេន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “ន, ភិក្ខវេ, ពាលេន អព្យត្តេន ឱវាទោ ឋបេតព្ពោ។ យោ ឋបេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ អវត្ថុស្មិំ អការណេ ឱវាទំ ឋបេន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “ន, ភិក្ខវេ, អវត្ថុស្មិំ អការណេ ឱវាទោ ឋបេតព្ពោ។ យោ ឋបេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ឱវាទំ ឋបេត្វា វិនិច្ឆយំ ន ទេន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “ន, ភិក្ខវេ, ឱវាទំ ឋបេត្វា វិនិច្ឆយោ ន ទាតព្ពោ។ យោ ន ទទេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ។

៤១៣. [បាចិ. ១០៥៤] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុនិយោ ឱវាទំ ន គច្ឆន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “ន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនិយា ឱវាទោ ន គន្តព្ពោ។ យា ន គច្ឆេយ្យ, យថាធម្មោ ការេតព្ពោ”តិ។

តេន ខោ បន សមយេន សព្ពោ ភិក្ខុនិសង្ឃោ ឱវាទំ គច្ឆតិ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – “ជាយាយោ ឥមា ឥមេសំ, ជារិយោ ឥមា ឥមេសំ, ឥទានិ ឥមេ ឥមាហិ សទ្ធិំ អភិរមិស្សន្តី”តិ! ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “ន, ភិក្ខវេ, សព្ពេន ភិក្ខុនិសង្ឃេន ឱវាទោ គន្តព្ពោ។ គច្ឆេយ្យ ចេ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ចតូហិ បញ្ចហិ ភិក្ខុនីហិ ឱវាទំ គន្តុ”ន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ចតស្សោ បញ្ច ភិក្ខុនិយោ ឱវាទំ គច្ឆន្តិ។ មនុស្សា តថេវ ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – “ជាយាយោ ឥមា ឥមេសំ, ជារិយោ ឥមា ឥមេសំ, ឥទានិ ឥមេ ឥមាហិ សទ្ធិំ អភិរមិស្សន្តី”តិ! ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “ន, ភិក្ខវេ, ចតូហិ បញ្ចហិ ភិក្ខុនីហិ ឱវាទោ គន្តព្ពោ។ គច្ឆេយ្យុំ ចេ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ទ្វេ តិស្សោ ភិក្ខុនិយោ [ភិក្ខុនីហិ (ក.)] ឱវាទំ គន្តុំ។ ឯកំ ភិក្ខុំ ឧបសង្កមិត្វា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា បាទេ វន្ទិត្វា ឧក្កុដិកំ និសីទិត្វា អញ្ជលិំ បគ្គហេត្វា ឯវមស្ស វចនីយោ – ‘ភិក្ខុនិសង្ឃោ, អយ្យ, ភិក្ខុសង្ឃស្ស បាទេ វន្ទតិ, ឱវាទូបសង្កមនញ្ច យាចតិ; លភតុ កិរ, អយ្យ, ភិក្ខុនិសង្ឃោ ឱវាទូបសង្កមន’ន្តិ។ តេន ភិក្ខុនា បាតិមោក្ខុទ្ទេសកោ ឧបសង្កមិត្វា ឯវមស្ស វចនីយោ – ‘ភិក្ខុនីសង្ឃោ, ភន្តេ, ភិក្ខុសង្ឃស្ស បាទេ វន្ទតិ, ឱវាទូបសង្កមនញ្ច យាចតិ; លភតុ កិរ, ភន្តេ, ភិក្ខុនិសង្ឃោ ឱវាទូបសង្កមន’ន្តិ។ បាតិមោក្ខុទ្ទេសកេន វត្តព្ពោ – ‘អត្ថិ កោចិ ភិក្ខុ ភិក្ខុនោវាទកោ សម្មតោ’តិ? សចេ ហោតិ កោចិ ភិក្ខុ ភិក្ខុនោវាទកោ សម្មតោ, បាតិមោក្ខុទ្ទេសកេន វត្តព្ពោ – ‘ឥត្ថន្នាមោ ភិក្ខុ ភិក្ខុនោវាទកោ សម្មតោ, តំ ភិក្ខុនិសង្ឃោ ឧបសង្កមតូ’តិ។ សចេ ន ហោតិ កោចិ ភិក្ខុ ភិក្ខុនោវាទកោ សម្មតោ, បាតិមោក្ខុទ្ទេសកេន វត្តព្ពោ – ‘កោ អាយស្មា ឧស្សហតិ ភិក្ខុនិយោ ឱវទិតុ’ន្តិ? សចេ កោចិ ឧស្សហតិ ភិក្ខុនិយោ ឱវទិតុំ, សោ ច ហោតិ អដ្ឋហង្គេហិ សមន្នាគតោ, សម្មន្និត្វា វត្តព្ពោ – ‘ឥត្ថន្នាមោ ភិក្ខុ ភិក្ខុនោវាទកោ សម្មតោ, តំ ភិក្ខុនិសង្ឃោ ឧបសង្កមតូ’តិ។ សចេ ន កោចិ ឧស្សហតិ ភិក្ខុនិយោ ឱវទិតុំ, បាតិមោក្ខុទ្ទេសកេន វត្តព្ពោ – ‘នត្ថិ កោចិ ភិក្ខុ ភិក្ខុនោវាទកោ សម្មតោ, បាសាទិកេន ភិក្ខុនិសង្ឃោ សម្បាទេតូ’”តិ។

៤១៤. តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ឱវាទំ ន គណ្ហន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “ន, ភិក្ខវេ, ឱវាទោ ន គហេតព្ពោ។ យោ ន គណ្ហេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ។

តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ ពាលោ ហោតិ។ តំ ភិក្ខុនិយោ ឧបសង្កមិត្វា ឯតទវោចុំ – “ឱវាទំ, អយ្យ, គណ្ហាហី”តិ ។ “អហញ្ហិ, ភគិនី, ពាលោ; កថាហំ ឱវាទំ គណ្ហាមី”តិ? “គណ្ហាហយ្យ , ឱវាទំ; ឯវញ្ហិ ភគវតា បញ្ញត្តំ – ភិក្ខូហិ ភិក្ខុនីនំ ឱវាទោ គហេតព្ពោ”តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ឋបេត្វា ពាលំ, អវសេសេហិ ឱវាទំ គហេតុ”ន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ គិលានោ ហោតិ។ តំ ភិក្ខុនិយោ ឧបសង្កមិត្វា ឯតទវោចុំ – “ឱវាទំ, អយ្យ គណ្ហាហី”តិ។ “អហញ្ហិ, ភគិនី, គិលានោ; កថាហំ ឱវាទំ គណ្ហាមី”តិ? “គណ្ហាហយ្យ, ឱវាទំ; ឯវញ្ហិ ភគវតា បញ្ញត្តំ – ឋបេត្វា ពាលំ, អវសេសេហិ ឱវាទោ គហេតព្ពោ”តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ឋបេត្វា ពាលំ, ឋបេត្វា គិលានំ, អវសេសេហិ ឱវាទំ គហេតុ”ន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ គមិកោ ហោតិ។ តំ ភិក្ខុនិយោ ឧបសង្កមិត្វា ឯតទវោចុំ – “ឱវាទំ, អយ្យ, គណ្ហាហី”តិ។ “អហញ្ហិ, ភគិនី, គមិកោ; កថាហំ ឱវាទំ គណ្ហាមី”តិ? “គណ្ហាហយ្យ, ឱវាទំ; ឯវញ្ហិ ភគវតា បញ្ញត្តំ – ឋបេត្វា ពាលំ, ឋបេត្វា គិលានំ, អវសេសេហិ ឱវាទោ គហេតព្ពោ”តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ឋបេត្វា ពាលំ, ឋបេត្វា គិលានំ, ឋបេត្វា គមិកំ, អវសេសេហិ ឱវាទំ គហេតុ”ន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ អរញ្ញេ វិហរតិ។ តំ ភិក្ខុនិយោ ឧបសង្កមិត្វា ឯតទវោចុំ – “ឱវាទំ, អយ្យ, គណ្ហាហី”តិ។ “អហញ្ហិ, ភគិនី, អរញ្ញេ វិហរាមិ; កថាហំ ឱវាទំ គណ្ហាមី”តិ? “គណ្ហាហយ្យ , ឱវាទំ; ឯវញ្ហិ ភគវតា បញ្ញត្តំ – ឋបេត្វា ពាលំ, ឋបេត្វា គិលានំ, ឋបេត្វា គមិកំ, អវសេសេហិ ឱវាទោ គហេតព្ពោ”តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, អារញ្ញិកេន ភិក្ខុនា ឱវាទំ គហេតុំ, សង្កេតញ្ច កាតុំ – អត្រ បតិហរិស្សាមី”តិ។

៤១៥. តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ឱវាទំ គហេត្វា ន អារោចេន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “ន, ភិក្ខវេ, ឱវាទោ ន អារោចេតព្ពោ។ យោ ន អារោចេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ឱវាទំ គហេត្វា ន បច្ចាហរន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “ន, ភិក្ខវេ, ឱវាទោ ន បច្ចាហរិតព្ពោ។ យោ ន បច្ចាហរេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុនិយោ សង្កេតំ ន គច្ឆន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “ន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនិយា សង្កេតំ ន គន្តព្ពំ។ យា ន គច្ឆេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ។

៤១៦. តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុនិយោ ទីឃានិ កាយពន្ធនានិ ធារេន្តិ, តេហេវ ផាសុកា នាមេន្តិ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ…បេ…. សេយ្យថាបិ គិហិនី កាមភោគិនិយោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “ន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនិយា ទីឃំ កាយពន្ធនំ ធារេតព្ពំ។ យា ធារេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនិយា ឯកបរិយាកតំ [ឯកបរិយាយកតំ (ស្យា.)] កាយពន្ធនំ, ន ច តេន ផាសុកា នាមេតព្ពា។ យា នាមេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុនិយោ វិលីវេន [វិលិវេន (ក.)] បដ្ដេន ផាសុកា នាមេន្តិ…បេ…. ចម្មបដ្ដេន ផាសុកា នាមេន្តិ។ ទុស្សបដ្ដេន ផាសុកា នាមេន្តិ។ ទុស្សវេណិយា ផាសុកា នាមេន្តិ។ ទុស្សវដ្ដិយា ផាសុកា នាមេន្តិ។ ចោឡបដ្ដេន ផាសុកា នាមេន្តិ។ ចោឡវេណិយា ផាសុកា នាមេន្តិ។ ចោឡវដ្ដិយា ផាសុកា នាមេន្តិ។ សុត្តវេណិយា ផាសុកា នាមេន្តិ។ សុត្តវដ្ដិយា ផាសុកា នាមេន្តិ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – សេយ្យថាបិ គិហិនី កាមភោគិនិយោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ “ន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនិយា វិលីវេន បដ្ដេន ផាសុកា នាមេតព្ពា…បេ…. ន សុត្តវដ្ដិយា ផាសុកា នាមេតព្ពា។ យា នាមេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុនិយោ អដ្ឋិល្លេន ជឃនំ ឃំសាបេន្តិ…បេ…. គោហនុកេន ជឃនំ កោដ្ដាបេន្តិ, ហត្ថំ កោដ្ដាបេន្តិ, ហត្ថកោច្ឆំ កោដ្ដាបេន្តិ, បាទំ កោដ្ដាបេន្តិ, បាទកោច្ឆំ កោដ្ដាបេន្តិ, ឩរុំ កោដ្ដាបេន្តិ, មុខំ កោដ្ដាបេន្តិ, ទន្តមំសំ កោដ្ដាបេន្តិ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ…បេ…. សេយ្យថាបិ គិហិនី កាមភោគិនិយោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “ន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនិយា អដ្ឋិល្លេន ជឃនំ ឃំសាបេតព្ពំ…បេ…. ន ទន្តមំសំ កោដ្ដាបេតព្ពំ។ យា កោដ្ដាបេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ។

៤១៧. តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខុនិយោ មុខំ អាលិម្បន្តិ…បេ…. មុខំ ឧម្មទ្ទេន្តិ, មុខំ ចុណ្ណេន្តិ, មនោសិលិកាយ មុខំ លញ្ឆេន្តិ, អង្គរាគំ ករោន្តិ, មុខរាគំ ករោន្តិ, អង្គរាគមុខរាគំ ករោន្តិ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ…បេ…. សេយ្យថាបិ គិហិនី កាមភោគិនិយោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “ន, ភិក្ខវេ , ភិក្ខុនិយា មុខំ អាលិម្បិតព្ពំ…បេ…. ន មុខំ ឧម្មទ្ទិតព្ពំ, ន មុខំ ចុណ្ណេតព្ពំ, ន មនោសិលិកាយ

មុខំ លញ្ឆិតព្ពំ, ន អង្គរាគោ កាតព្ពោ, ន មុខរាគោ កាតព្ពោ, ន អង្គរាគមុខរាគោ កាតព្ពោ។ យា ករេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខុនិយោ អវង្គំ [អបាង្គំ (?)] ករោន្តិ…បេ… វិសេសកំ ករោន្តិ, ឱលោកនកេន ឱលោកេន្តិ, សាលោកេ តិដ្ឋន្តិ; នច្ចំ [សនច្ចំ (សី. ស្យា.), សមជ្ជំ (ក.)] ការាបេន្តិ, វេសិំ វុដ្ឋាបេន្តិ, បានាគារំ ឋបេន្តិ, សូនំ ឋបេន្តិ, អាបណំ បសារេន្តិ, វឌ្ឍិំ បយោជេន្តិ, វណិជ្ជំ បយោជេន្តិ, ទាសំ ឧបដ្ឋាបេន្តិ, ទាសិំ ឧបដ្ឋាបេន្តិ, កម្មការំ ឧបដ្ឋាបេន្តិ, កម្មការិំ ឧបដ្ឋាបេន្តិ, តិរច្ឆានគតំ ឧបដ្ឋាបេន្តិ, ហរីតកបក្កិកំ [ហរីតកបណ្ណិកំ (ក.)] បកិណន្តិ, នមតកំ ធារេន្តិ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ…បេ… សេយ្យថាបិ គិហិនី កាមភោគិនិយោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “ន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនិយា អវង្គំ កាតព្ពំ…បេ… ន វិសេសកំ កាតព្ពំ, ន ឱលោកនកេន ឱលោកេតព្ពំ, ន សាលោកេ ឋាតព្ពំ, ន នច្ចំ ការាបេតព្ពំ, ន វេសី វុដ្ឋាបេតព្ពា, ន បានាគារំ ឋបេតព្ពំ, ន សូនា ឋបេតព្ពា, ន អាបណោ បសារេតព្ពោ, ន វឌ្ឍិ បយោជេតព្ពា, ន វណិជ្ជា បយោជេតព្ពា, ន ទាសោ ឧបដ្ឋាបេតព្ពោ, ន ទាសី ឧបដ្ឋាបេតព្ពា, ន កម្មការោ ឧបដ្ឋាបេតព្ពោ, ន កម្មការី ឧបដ្ឋាបេតព្ពា, ន តិរច្ឆានគតោ ឧបដ្ឋាបេតព្ពោ, ន ហរីតកបក្កិកំ បកិណិតព្ពំ, ន នមតកំ ធារេតព្ពំ។ យា ធារេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ។

៤១៨. តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខុនិយោ សព្ពនីលកានិ ចីវរានិ ធារេន្តិ…បេ… សព្ពបីតកានិ ចីវរានិ ធារេន្តិ, សព្ពលោហិតកានិ ចីវរានិ ធារេន្តិ, សព្ពមញ្ជិដ្ឋិកានិ ចីវរានិ ធារេន្តិ, សព្ពកណ្ហានិ ចីវរានិ ធារេន្តិ, សព្ពមហារង្គរត្តានិ ចីវរានិ ធារេន្តិ, សព្ពមហានាមរត្តានិ ចីវរានិ ធារេន្តិ, អច្ឆិន្នទសានិ ចីវរានិ ធារេន្តិ, ទីឃទសានិ ចីវរានិ ធារេន្តិ, បុប្ផទសានិ ចីវរានិ ធារេន្តិ, ផលទសានិ ចីវរានិ ធារេន្តិ, កញ្ចុកំ ធារេន្តិ, តិរីដកំ ធារេន្តិ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ…បេ… សេយ្យថាបិ គិហិនី កាមភោគិនិយោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “ន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនិយា សព្ពនីលកានិ ចីវរានិ ធារេតព្ពានិ…បេ… ន តិរីដកំ ធារេតព្ពំ។ យា ធារេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ។

៤១៩. តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរា ភិក្ខុនី កាលំ ករោន្តី ឯវមាហ – “មមច្ចយេន មយ្ហំ បរិក្ខារោ សង្ឃស្ស ហោតូ”តិ។ តត្ថ ភិក្ខូ ច ភិក្ខុនិយោ ច វិវទន្តិ – “អម្ហាកំ ហោតិ, អម្ហាកំ ហោតី”តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “ភិក្ខុនី ចេ, ភិក្ខវេ , កាលំ ករោន្តី ឯវំ វទេយ្យ – ‘មមច្ចយេន មយ្ហំ បរិក្ខារោ សង្ឃស្ស ហោតូ’តិ, អនិស្សរោ តត្ថ ភិក្ខុសង្ឃោ, ភិក្ខុនិសង្ឃស្សេវេតំ។ សិក្ខមានា ចេ, ភិក្ខវេ…បេ… សាមណេរី ចេ, ភិក្ខវេ, កាលំ ករោន្តី ឯវំ វទេយ្យ – ‘មមច្ចយេន មយ្ហំ បរិក្ខារោ សង្ឃស្ស ហោតូ’តិ, អនិស្សរោ តត្ថ ភិក្ខុសង្ឃោ, ភិក្ខុនិសង្ឃស្សេវេតំ។ ភិក្ខុ ចេ, ភិក្ខវេ, កាលំ ករោន្តោ ឯវំ វទេយ្យ – ‘មមច្ចយេន មយ្ហំ បរិក្ខារោ សង្ឃស្ស ហោតូ’តិ, អនិស្សរោ តត្ថ ភិក្ខុនិសង្ឃោ, ភិក្ខុសង្ឃស្សេវេតំ។ សាមណេរោ ចេ, ភិក្ខវេ…បេ… ឧបាសកោ ចេ, ភិក្ខវេ…បេ… ឧបាសិកា ចេ, ភិក្ខវេ…បេ… អញ្ញោ ចេ, ភិក្ខវេ, កោចិ កាលំ ករោន្តោ ឯវំ វទេយ្យ – ‘មមច្ចយេន មយ្ហំ បរិក្ខារោ សង្ឃស្ស ហោតូ’តិ, អនិស្សរោ តត្ថ ភិក្ខុនិសង្ឃោ, ភិក្ខុសង្ឃស្សេវេតេ”ន្តិ។

៤២០. តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរា ឥត្ថី បុរាណមល្លី ភិក្ខុនីសុ បព្ពជិតា ហោតិ។ សា រថិកាយ ទុព្ពលកំ ភិក្ខុំ បស្សិត្វា អំសកូដេន បហារំ ទត្វា បាតេសិ [បវត្តេសិ (សី.)]។ ភិក្ខូ ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – “កថញ្ហិ នាម, ភិក្ខុនី, ភិក្ខុស្ស បហារំ ទស្សតី”តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “ន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនិយា ភិក្ខុស្ស បហារោ ទាតព្ពោ។ យា ទទេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនិយា ភិក្ខុំ បស្សិត្វា ទូរតោវ ឱក្កមិត្វា មគ្គំ ទាតុ”ន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរា ឥត្ថី បវុត្ថបតិកា ជារេន គព្ភិនី ហោតិ។ សា គព្ភំ បាតេត្វា កុលូបិកំ ភិក្ខុនី ឯតទវោច – “ហន្ទយ្យេ, ឥមំ គព្ភំ បត្តេន នីហរា”តិ។ អថ ខោ សា ភិក្ខុនី តំ គព្ភំ បត្តេ បក្ខិបិត្វា សង្ឃាដិយា បដិច្ឆាទេត្វា អគមាសិ។ តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរេន បិណ្ឌចារិកេន ភិក្ខុនា សមាទានំ គតំ ហោតិ – ‘យាហំ បឋមំ ភិក្ខំ លភិស្សាមិ, ន តំ អទត្វា ភិក្ខុស្ស វា ភិក្ខុនិយា វា បរិភុញ្ជិស្សាមី’តិ។ អថ ខោ សោ ភិក្ខុ តំ ភិក្ខុនី បស្សិត្វា ឯតទវោច – “ហន្ទ, ភគិនិ, ភិក្ខំ បដិគ្គណ្ហា”តិ។ “អលំ អយ្យា”តិ។ ទុតិយម្បិ ខោ…បេ… តតិយម្បិ ខោ សោ ភិក្ខុ តំ ភិក្ខុនី ឯតទវោច – “ហន្ទ, ភគិនិ, ភិក្ខំ បដិគ្គណ្ហា”តិ។ “អលំ អយ្យា”តិ។ “មយា ខោ, ភគិនិ, សមាទានំ គតំ – ‘យាហំ បឋមំ ភិក្ខំ លភិស្សាមិ, ន តំ អទត្វា ភិក្ខុស្ស វា ភិក្ខុនិយា វា បរិភុញ្ជិស្សាមី’តិ។ ហន្ទ , ភគិនិ, ភិក្ខំ បដិគ្គណ្ហា”តិ។ អថ ខោ សា ភិក្ខុនី តេន ភិក្ខុនា និប្បីឡិយមានា នីហរិត្វា បត្តំ ទស្សេសិ – “បស្ស, អយ្យ, បត្តេ គព្ភំ; មា ច កស្សចិ អារោចេសី”តិ។ អថ ខោ សោ ភិក្ខុ ឧជ្ឈាយតិ ខិយ្យតិ វិបាចេតិ – “កថញ្ហិ នាម ភិក្ខុនី បត្តេន គព្ភំ នីហរិស្សតី”តិ! អថ ខោ សោ ភិក្ខុ ភិក្ខូនំ ឯតមត្ថំ អារោចេសិ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា…បេ… តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – “កថញ្ហិ នាម ភិក្ខុនី បត្តេន គព្ភំ

នីហរិស្សតី”តិ! ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “ន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនិយា បត្តេន គព្ភោ នីហរិតព្ពោ។ យា នីហរេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនិយា ភិក្ខុំ បស្សិត្វា នីហរិត្វា បត្តំ ទស្សេតុ”ន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខុនិយោ ភិក្ខុំ បស្សិត្វា បរិវត្តេត្វា បត្តមូលំ ទស្សេន្តិ។ ភិក្ខូ ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – “កថញ្ហិ នាម ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខុនិយោ ភិក្ខុំ បស្សិត្វា បរិវត្តេត្វា បត្តមូលំ ទស្សេស្សន្តី”តិ! អថ ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “ន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនិយា ភិក្ខុំ បស្សិត្វា បរិវត្តេត្វា បត្តមូលំ ទស្សេតព្ពំ។ យា ទស្សេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនិយា ភិក្ខុំ បស្សិត្វា ឧក្កុជ្ជិត្វា បត្តំ ទស្សេតុំ។ យញ្ច បត្តេ អាមិសំ ហោតិ, តេន ច ភិក្ខុ និមន្តេតព្ពោ”តិ។

តេន ខោ បន សមយេន សាវត្ថិយំ រថិកាយ បុរិសព្យញ្ជនំ ឆឌ្ឌិតំ ហោតិ។ តំ ភិក្ខុនិយោ សក្កច្ចំ ឧបនិជ្ឈាយិំសុ។ មនុស្សា ឧក្កុដ្ឋឹ អកំសុ។ តា ភិក្ខុនិយោ មង្កូ អហេសុំ។ អថ ខោ តា ភិក្ខុនិយោ ឧបស្សយំ គន្ត្វា ភិក្ខុនីនំ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ យា តា ភិក្ខុនិយោ អប្បិច្ឆា...បេ.... តា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – “កថញ្ហិ នាម ភិក្ខុនិយោ បុរិសព្យញ្ជនំ ឧបនិជ្ឈាយិស្សន្តី”តិ! អថ ខោ តា ភិក្ខុនិយោ ភិក្ខូនំ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “ន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនិយា បុរិសព្យញ្ជនំ ឧបនិជ្ឈាយិតព្ពំ។ យា ឧបនិជ្ឈាយេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ។

៤២១. តេន ខោ បន សមយេន មនុស្សា ភិក្ខូនំ អាមិសំ ទេន្តិ។ ភិក្ខូ ភិក្ខុនីនំ ទេន្តិ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – “កថញ្ហិ នាម ភទន្តា អត្តនោ បរិភោគត្ថាយ ទិន្នំ អញ្ញេសំ ទស្សន្តិ! មយម្បិ ន ជានាម ទានំ ទាតុ”ន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “ន, ភិក្ខវេ, អត្តនោ បរិភោគត្ថាយ ទិន្នំ អញ្ញេសំ ទាតព្ពំ។ យោ ទទេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូនំ អាមិសំ ឧស្សន្នំ ហោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, សង្ឃស្ស ទាតុ”ន្តិ។ ពាឡ្ហតរំ ឧស្សន្នំ ហោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលិកម្បិ ទាតុ”ន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូនំ សន្និធិកតំ អាមិសំ ឧស្សន្នំ ហោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូនំ សន្និធិំ ភិក្ខុនីហិ [ភិក្ខុនីហិ ភិក្ខូហិ (សី.)] បដិគ្គាហាបេត្វា [បដិគ្គហាបេត្វា (ក.)] បរិភុញ្ជិតុ”ន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន មនុស្សា ភិក្ខុនីនំ អាមិសំ ទេន្តិ។ ភិក្ខុនិយោ ភិក្ខូនំ ទេន្តិ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – “កថញ្ហិ នាម ភិក្ខុនិយោ អត្តនោ បរិភោគត្ថាយ ទិន្នំ អញ្ញេសំ ទស្សន្តិ! មយម្បិ ន ជានាម ទានំ ទាតុ”ន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “ន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនិយា អត្តនោ បរិភោគត្ថាយ ទិន្នំ អញ្ញេសំ ទាតព្ពំ។ យា ទទេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុនីនំ អាមិសំ ឧស្សន្នំ ហោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, សង្ឃស្ស ទាតុ”ន្តិ។ ពាឡ្ហតរំ ឧស្សន្នំ ហោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលិកម្បិ ទាតុ”ន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុនីនំ សន្និធិកតំ អាមិសំ ឧស្សន្នំ ហោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនីនំ សន្និធិំ ភិក្ខូហិ ភិក្ខុនីហិ [ភិក្ខូហិ ភិក្ខុនីហិ (សី.)] បដិគ្គាហាបេត្វា បរិភុញ្ជិតុ”ន្តិ។

៤២២. តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូនំ សេនាសនំ ឧស្សន្នំ ហោតិ, ភិក្ខុនីនំ [ភិក្ខុនីនំ សេនាសនំ (ស្យា. កំ.)] ន ហោតិ។ ភិក្ខុនិយោ ភិក្ខូនំ សន្តិកេ ទូតំ បាហេសុំ – ‘សាធុ, ភន្តេ, អយ្យា អម្ហាកំ សេនាសនំ ទេន្តុ តាវកាលិក’ន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនីនំ សេនាសនំ ទាតុំ តាវកាលិក”ន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ឧតុនិយោ ភិក្ខុនិយោ ឱនទ្ធមញ្ចំ ឱនទ្ធបីឋំ អភិនិសីទន្តិបិ អភិនិបជ្ជន្តិបិ។ សេនាសនំ លោហិតេន មក្ខិយ្យតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “ន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនិយា ឱនទ្ធមញ្ចំ ឱនទ្ធបីឋំ អភិនិសីទិតព្ពំ អភិនិបជ្ជិតព្ពំ។ យា អភិនិសីទេយ្យ វា អភិនិបជ្ជេយ្យ វា អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, អាវសថចីវរ”ន្តិ។ អាវសថចីវរំ លោហិតេន មក្ខិយ្យតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជា

នាមិ , ភិក្ខវេ, អាណិចោឡក’’ន្តិ។ ចោឡកំ និបតតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ‘‘អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, សុត្តកេន ពន្ធិត្វា ឩរុយា ពន្ធិតុ’’ន្តិ ។ សុត្តំ ឆិជ្ជតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ‘‘អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, សំវេល្លិយំ, កដិសុត្តក’’ន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខុនិយោ សព្ពកាលំ កដិសុត្តកំ ធារេន្តិ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – សេយ្យថាបិ គិហិនី កាមភោគិនិយោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ‘‘ន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនិយា សព្ពកាលំ កដិសុត្តកំ ធារេតព្ពំ។ យា ធារេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ឧតុនិយា កដិសុត្តក’’ន្តិ។

ទុតិយភាណវារោ និដ្ឋិតោ។

៣. តតិយភាណវារោ

៤២៣. តេន ខោ បន សមយេន ឧបសម្បន្នាយោ ទិស្សន្តិ – អនិមិត្តាបិ, និមិត្តមត្តាបិ, អលោហិតាបិ, ធុវលោហិតាបិ, ធុវចោឡាបិ, បគ្ឃរន្តីបិ, សិខរិណីបិ, ឥត្ថិបណ្ឌកាបិ, វេបុរិសិកាបិ, សម្ភិន្នាបិ, ឧភតោព្យញ្ជនាបិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ‘‘អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ឧបសម្បាទេន្តិយា ចតុវីសតិ អន្តរាយិកេ ធម្មេ បុច្ឆិតុំ។ ឯវញ្ច បន , ភិក្ខវេ, បុច្ឆិតព្ពា – ‘នសិ អនិមិត្តា, នសិ និមិត្តមត្តា, នសិ អលោហិតា, នសិ ធុវលោហិតា, នសិ ធុវចោឡា, នសិ បគ្ឃរន្តី, នសិ សិខរណី [សិខរិណី (សី. ស្យា.)], នសិ ឥត្ថិបណ្ឌកា, នសិ វេបុរិសិកា, នសិ សម្ភិន្នា, នសិ ឧភតោព្យញ្ជនា? សន្តិ តេ ឯវរូបា អាពាធា – កុដ្ឋំ, គណ្ឌោ, កិលាសោ, សោសោ, អបមារោ? មនុស្សាសិ, ឥត្ថីសិ, ភុជិស្សាសិ, អណណាសិ, នសិ រាជភដី? អនុញ្ញាតាសិ មាតាបិតូហិ, សាមិកេន? បរិបុណ្ណវីសតិវស្សាសិ, បរិបុណ្ណំ តេ បត្តចីវរំ, កិន្នាមាសិ, កានាមា តេ បវត្តិនី’’តិ?

តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ភិក្ខុនីនំ អន្តរាយិកេ ធម្មេ បុច្ឆន្តិ។ ឧបសម្បទាបេក្ខាយោ វិត្ថាយន្តិ, មង្កូ ហោន្តិ, ន សក្កោន្តិ វិស្សជ្ជេតុំ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ‘‘អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ឯកតោឧបសម្បន្នាយ ភិក្ខុនិសង្ឃេ វិសុទ្ធាយ ភិក្ខុសង្ឃេ ឧបសម្បាទេតុ’’ន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុនិយោ អននុសិដ្ឋា ឧបសម្បទាបេក្ខាយោ អន្តរាយិកេ ធម្មេ បុច្ឆន្តិ។ ឧបសម្បទាបេក្ខាយោ វិត្ថាយន្តិ, មង្កូ ហោន្តិ, ន សក្កោន្តិ វិស្សជ្ជេតុំ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ‘‘អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, បឋមំ អនុសាសិត្វា បច្ឆា អន្តរាយិកេ ធម្មេ បុច្ឆិតុ’’ន្តិ។

តត្ថេវ សង្ឃមជ្ឈេ អនុសាសន្តិ។ ឧបសម្បទាបេក្ខាយោ តថេវ វិត្ថាយន្តិ, មង្កូ ហោន្តិ , ន សក្កោន្តិ វិស្សជ្ជេតុំ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ‘‘អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ឯកមន្តំ អនុសាសិត្វា សង្ឃមជ្ឈេ អន្តរាយិកេ ធម្មេ បុច្ឆិតុំ។ ឯវញ្ច បន, ភិក្ខវេ, អនុសាសិតព្ពា។

៤២៤. ‘‘បឋមំ ឧបជ្ឈំ គាហាបេតព្ពា។ ឧបជ្ឈំ គាហាបេត្វា បត្តចីវរំ អាចិក្ខិតព្ពំ – ‘អយំ តេ បត្តោ, អយំ សង្ឃាដិ, អយំ ឧត្តរាសង្គោ, អយំ អន្តរវាសកោ, ឥទំ សំកច្ចិកំ [សង្កច្ចិកំ (ស្យា.)], អយំ ឧទកសាដិកា; គច្ឆ អមុម្ហិ ឱកាសេ តិដ្ឋាហី’’តិ។

ពាលា អព្យត្តា អនុសាសន្តិ។ ទុរនុសិដ្ឋា ឧបសម្បទាបេក្ខាយោ វិត្ថាយន្តិ, មង្កូ ហោន្តិ, ន សក្កោន្តិ វិស្សជ្ជេតុំ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ‘‘ន, ភិក្ខវេ, ពាលាយ អព្យត្តាយ អនុសាសិតព្ពា។ យា អនុសាសេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ព្យត្តាយ ភិក្ខុនិយា បដិពលាយ អនុសាសិតុ’’ន្តិ។

អសម្មតា អនុសាសន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ‘‘ន, ភិក្ខវេ, អសម្មតាយ អនុសាសិតព្ពា។ យា អនុសាសេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, សម្មតាយ អនុសាសិតុំ។ ឯវញ្ច បន, ភិក្ខវេ, សម្មន្និតព្ពា – អត្តនា វា អត្តានំ សម្មន្និតព្ពំ, បរាយ វា បរា សម្មន្និតព្ពា។

‘‘កថញ្ច អត្តនាវ [អត្តនា វា (ក.)] អត្តានំ សម្មន្និតព្ពំ? ព្យត្តាយ ភិក្ខុនិយា បដិពលាយ សង្ឃោ ញាបេតព្ពោ – ‘សុណាតុ មេ, អយ្យេ, សង្ឃោ។ ឥត្ថន្នាមា ឥត្ថន្នាមាយ អយ្យាយ ឧបសម្បទាបេក្ខា។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, អហំ ឥត្ថន្នាមា ឥត្ថន្នាមំ អនុសាសេយ្យ’ន្តិ។ ឯវំ អត្តនាវ អត្តានំ សម្មន្និតព្ពំ។

“កថញ្ច បរាយ [បរាយ វា (ក.)] បរា សម្មន្និតព្ពា? ព្យត្តាយ ភិក្ខុនិយា បដិពលាយ សង្ឃោ ញាបេតព្ពោ – ‘សុណាតុ មេ, អយ្យេ, សង្ឃោ។ ឥត្ថន្នាមា ឥត្ថន្នាមាយ អយ្យាយ ឧបសម្បទាបេក្ខា។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, ឥត្ថន្នាមា ឥត្ថន្នាមំ អនុសាសេយ្យា’តិ។ ឯវំ បរាយ បរា សម្មន្និតព្ពា។

“តាយ សម្មតាយ ភិក្ខុនិយា ឧបសម្បទាបេក្ខំ ឧបសង្កមិត្វា ឯវមស្ស វចនីយា – ‘សុណសិ ឥត្ថន្នាមេ។ អយំ តេ សច្ចកាលោ, ភូតកាលោ។ យំ ជាតំ តំ សង្ឃមជ្ឈេ បុច្ឆន្តេ សន្តំ អត្ថីតិ វត្តព្ពំ, អសន្តំ នត្ថីតិ វត្តព្ពំ។ មា ខោ វិត្ថាយិ [វិត្ថាសិ (ក.)], មា ខោ មង្កុ អហោសិ។ ឯវំ តំ បុច្ឆិស្សន្តិ – នសិ អនិមិត្តា, នសិ និមិត្តមត្តា, នសិ អលោហិតា, នសិ ធុវលោហិតា, នសិ ធុវចោឡា, នសិ បគ្ឃរន្តី, នសិ សិខរិណី, នសិ ឥត្ថិបណ្ឌកា, នសិ វេបុរិសិកា, នសិ សម្ភិន្នា, នសិ ឧភតោព្យញ្ជនា? សន្តិ តេ ឯវរូបា អាពាធា – កុដ្ឋំ, គណ្ឌោ, កិលាសោ, សោសោ, អបមារោ? មនុស្សាសិ, ឥត្ថីសិ, ភុជិស្សាសិ, អណណាសិ, នសិ រាជភដី? អនុញ្ញាតាសិ មាតាបិតូហិ, សាមិកេន? បរិបុណ្ណវីសតិវស្សាសិ, បរិបុណ្ណំ តេ បត្តចីវរំ, កិំនាមាសិ, កានាមា តេ បវត្តិនី’តិ ?

“ឯកតោ អាគច្ឆន្តិ។ ន ឯកតោ អាគន្តព្ពំ។ អនុសាសិកាយ បឋមតរំ អាគន្ត្វា សង្ឃោ ញាបេតព្ពោ – ‘សុណាតុ មេ, អយ្យេ, សង្ឃោ។ ឥត្ថន្នាមា ឥត្ថន្នាមាយ អយ្យាយ ឧបសម្បទាបេក្ខា។ អនុសិដ្ឋា សា មយា។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, ឥត្ថន្នាមា អាគច្ឆេយ្យា’តិ។ ‘អាគច្ឆាហី’តិ វត្តព្ពា។

“ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ការាបេត្វា ភិក្ខុនីនំ បាទេ វន្ទាបេត្វា ឧក្កុដិកំ និសីទាបេត្វា អញ្ជលិំ បគ្គណ្ហាបេត្វា ឧបសម្បទំ យាចាបេតព្ពា – ‘សង្ឃំ, អយ្យេ, ឧបសម្បទំ យាចាមិ។ ឧល្លុម្បតុ មំ, អយ្យេ, សង្ឃោ អនុកម្បំ ឧបាទាយ។ ទុតិយម្បិ, អយ្យេ, សង្ឃំ ឧបសម្បទំ យាចាមិ។ ឧល្លុម្បតុ មំ, អយ្យេ, សង្ឃោ អនុកម្បំ ឧបាទាយ។ តតិយម្បិ, អយ្យេ, សង្ឃំ ឧបសម្បទំ យាចាមិ។ ឧល្លុម្បតុ មំ, អយ្យេ, សង្ឃោ អនុកម្បំ ឧបាទាយា’តិ។ ព្យត្តាយ ភិក្ខុនិយា បដិពលាយ សង្ឃោ ញាបេតព្ពោ –

“សុណាតុ មេ, អយ្យេ, សង្ឃោ។ អយំ ឥត្ថន្នាមា ឥត្ថន្នាមាយ អយ្យាយ ឧបសម្បទាបេក្ខា។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, អហំ ឥត្ថន្នាមំ អន្តរាយិកេ ធម្មេ បុច្ឆេយ្យន្តិ។

“សុណសិ ឥត្ថន្នាមេ។ អយំ តេ សច្ចកាលោ, ភូតកាលោ។ យំ ជាតំ តំ បុច្ឆាមិ សន្តំ អត្ថីតិ វត្តព្ពំ, អសន្តំ នត្ថីតិ វត្តព្ពំ។ នសិ អនិមិត្តា…បេ…. កិំនាមាសិ, កានាមា តេ បវត្តិនីតិ។ ព្យត្តាយ ភិក្ខុនិយា បដិពលាយ សង្ឃោ ញាបេតព្ពោ –

៤២៥. “សុណាតុ មេ, អយ្យេ, សង្ឃោ។ អយំ ឥត្ថន្នាមា ឥត្ថន្នាមាយ អយ្យាយ ឧបសម្បទាបេក្ខា។ បរិសុទ្ធា អន្តរាយិកេហិ ធម្មេហិ, បរិបុណ្ណស្សា បត្តចីវរំ។ ឥត្ថន្នាមា សង្ឃំ ឧបសម្បទំ យាចតិ ឥត្ថន្នាមាយ អយ្យាយ បវត្តិនិយា។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ ឧបសម្បាទេយ្យ ឥត្ថន្នាមាយ អយ្យាយ បវត្តិនិយា។ ឯសា ញត្តិ។

“សុណាតុ មេ, អយ្យេ, សង្ឃោ។ អយំ ឥត្ថន្នាមា ឥត្ថន្នាមាយ អយ្យាយ ឧបសម្បទាបេក្ខា ។ បរិសុទ្ធា អន្តរាយិកេហិ ធម្មេហិ, បរិបុណ្ណស្សា បត្តចីវរំ។ ឥត្ថន្នាមា សង្ឃំ ឧបសម្បទំ យាចតិ ឥត្ថន្នាមាយ អយ្យាយ បវត្តិនិយា។ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ ឧបសម្បាទេតិ ឥត្ថន្នាមាយ អយ្យាយ បវត្តិនិយា។ យស្សា អយ្យាយ ខមតិ ឥត្ថន្នាមាយ ឧបសម្បទា ឥត្ថន្នាមាយ អយ្យាយ បវត្តិនិយា, សា តុណ្ហស្ស; យស្សា នក្ខមតិ, សា ភាសេយ្យ។

“ទុតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ…បេ…. តតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ – សុណាតុ មេ, អយ្យេ, សង្ឃោ។ អយំ ឥត្ថន្នាមា ឥត្ថន្នាមាយ អយ្យាយ ឧបសម្បទាបេក្ខា។ បរិសុទ្ធា អន្តរាយិកេហិ ធម្មេហិ, បរិបុណ្ណស្សា បត្តចីវរំ។ ឥត្ថន្នាមា សង្ឃំ ឧបសម្បទំ យាចតិ ឥត្ថន្នាមាយ អយ្យាយ បវត្តិនិយា។ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ ឧបសម្បាទេតិ ឥត្ថន្នាមាយ អយ្យាយ បវត្តិនិយា។ យស្សា អយ្យាយ ខមតិ ឥត្ថន្នាមាយ ឧបសម្បទា ឥត្ថន្នាមាយ អយ្យាយ បវត្តិនិយា, សា តុណ្ហស្ស; យស្សា នក្ខមតិ, សា ភាសេយ្យ។

“ឧបសម្បន្នា សង្ឃេន ឥត្ថន្នាមា ឥត្ថន្នាមាយ អយ្យាយ បវត្តិនិយា។ ខមតិ សង្ឃស្ស, តស្មា តុណ្ហី, ឯវមេតំ ធារយាមីតិ។

“តាវទេវ តំ អាទាយ ភិក្ខុសង្ឃំ ឧបសង្កមិត្វា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ការាបេត្វា ភិក្ខូនំ បាទេ វន្ទាបេត្វា ឧក្កុដិកំ និសីទាបេត្វា អញ្ជលិំ បគ្គណ្ហាបេត្វា ឧបសម្បទំ យាចាបេតព្ពា – ‘អហំ, អយ្យា, ឥត្ថន្នាមា

ឥត្ថន្នាមាយ អយ្យាយ ឧបសម្បទាបេក្ខា ។ ឯកតោឧបសម្បន្នា ភិក្ខុនិសង្ឃេ, វិសុទ្ធា; សង្ឃំ, អយ្យា, ឧបសម្បទំ យាចាមិ។ ឧល្លុម្បតុ មំ, អយ្យា, សង្ឃោ អនុកម្បំ ឧបាទាយ។ អហំ, អយ្យា, ឥត្ថន្នាមា ឥត្ថន្នាមាយ អយ្យាយ ឧបសម្បទាបេក្ខា។ ឯកតោឧបសម្បន្នា ភិក្ខុនិសង្ឃេ, វិសុទ្ធា។ ទុតិយម្បិ, អយ្យា, សង្ឃំ ឧបសម្បទំ យាចាមិ។ ឧល្លុម្បតុ មំ, អយ្យា, សង្ឃោ អនុកម្បំ ឧបាទាយ។ អហំ, អយ្យា, ឥត្ថន្នាមា ឥត្ថន្នាមាយ អយ្យាយ ឧបសម្បទាបេក្ខា។ ឯកតោឧបសម្បន្នា ភិក្ខុនិសង្ឃេ, វិសុទ្ធា។ តតិយម្បិ, អយ្យា, សង្ឃំ ឧបសម្បទំ យាចាមិ។ ឧល្លុម្បតុ មំ, អយ្យា, សង្ឃោ អនុកម្បំ ឧបាទាយា’តិ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្ពោ –

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ អយំ ឥត្ថន្នាមា ឥត្ថន្នាមាយ ឧបសម្បទាបេក្ខា។ ឯកតោឧបសម្បន្នា ភិក្ខុនិសង្ឃេ, វិសុទ្ធា។ ឥត្ថន្នាមា សង្ឃំ ឧបសម្បទំ យាចតិ ឥត្ថន្នាមាយ បវត្តិនិយា។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ ឧបសម្បាទេយ្យ, ឥត្ថន្នាមាយ បវត្តិនិយា។ ឯសា ញត្តិ។

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ អយំ ឥត្ថន្នាមា ឥត្ថន្នាមាយ ឧបសម្បទាបេក្ខា។ ឯកតោឧបសម្បន្នា ភិក្ខុនិសង្ឃេ, វិសុទ្ធា។ ឥត្ថន្នាមា សង្ឃំ ឧបសម្បទំ យាចតិ ឥត្ថន្នាមាយ បវត្តិនិយា។ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ ឧបសម្បាទេតិ ឥត្ថន្នាមាយ បវត្តិនិយា។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឥត្ថន្នាមាយ ឧបសម្បទា ឥត្ថន្នាមាយ បវត្តិនិយា, សោ តុណ្ហស្ស; យស្ស នក្ខមតិ, សោ ភាសេយ្យ។

“ទុតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ...បេ.... តតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ – សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ អយំ ឥត្ថន្នាមា ឥត្ថន្នាមាយ ឧបសម្បទាបេក្ខា។ ឯកតោឧបសម្បន្នា ភិក្ខុនិសង្ឃេ, វិសុទ្ធា។ ឥត្ថន្នាមា សង្ឃំ ឧបសម្បទំ យាចតិ ឥត្ថន្នាមាយ បវត្តិនិយា។ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ ឧបសម្បាទេតិ ឥត្ថន្នាមាយ បវត្តិនិយា។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឥត្ថន្នាមាយ ឧបសម្បទា ឥត្ថន្នាមាយ បវត្តិនិយា, សោ តុណ្ហស្ស; យស្ស នក្ខមតិ, សោ ភាសេយ្យ។

“ឧបសម្បន្នា សង្ឃេន ឥត្ថន្នាមា ឥត្ថន្នាមាយ បវត្តិនិយា។ ខមតិ សង្ឃស្ស, តស្មា តុណ្ហី, ឯវមេតំ ធារយាមីតិ។

“តាវទេវ ឆាយា មេតព្ពា, ឧតុប្បមាណំ អាចិក្ខិតព្ពំ, ទិវសភាគោ អាចិក្ខិតព្ពោ, សង្គីតិ អាចិក្ខិតព្ពា, ភិក្ខុនិយោ វត្តព្ពា – ឥមិស្សា តយោ ច និស្សយេ, អដ្ឋ ច អករណីយានិ អាចិក្ខេយ្យាថា”តិ។

៤២៦. តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុនិយោ ភត្តគ្គេ អាសនំ សំកសាយន្តិយោ កាលំ វីតិនាមេសុំ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, អដ្ឋន្នំ ភិក្ខុនីនំ យថាវុឌ្ឍំ, អវសេសានំ យថាគតិក”ន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុនិយោ – ភគវតា អនុញ្ញាតំ អដ្ឋន្នំ ភិក្ខុនីនំ យថាវុឌ្ឍំ, អវសេសានំ យថាគតិកន្តិ – សព្ពត្ថ អដ្ឋេវ ភិក្ខុនិយោ យថាវុឌ្ឍំ បដិពាហន្តិ, អវសេសាយោ យថាគតិកំ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ភត្តគ្គេ អដ្ឋន្នំ ភិក្ខុនីនំ យថាវុឌ្ឍំ, អវសេសានំ យថាគតិកំ; អញ្ញត្ថ សព្ពត្ថ យថាវុឌ្ឍំ [អញ្ញត្ថ យថាវុឌ្ឍំ (ស្យា.)] ន បដិពាហិតព្ពំ។ យា បដិពាហេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ។

៤២៧. [បាចិ. ១០៥០ អាទយោ] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុនិយោ ន បវារេន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “ន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនិយា ន បវារេតព្ពំ។ យា ន បវារេយ្យ, យថាធម្មោ ការេតព្ពោ”តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុនិយោ អត្តនា បវារេត្វា ភិក្ខុសង្ឃំ ន បវារេន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “ន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនិយា អត្តនា បវារេត្វា ភិក្ខុសង្ឃោ ន បវារេតព្ពោ។ យា ន បវារេយ្យ, យថាធម្មោ ការេតព្ពោ”តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុនិយោ ភិក្ខូហិ សទ្ធិំ ឯកតោ បវារេន្តិយោ កោលាហលំ អកំសុ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “ន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនិយា ភិក្ខូហិ សទ្ធិំ ឯកតោ បវារេតព្ពំ។ យា បវារេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុនិយោ បុរេភត្តំ បវារេន្តិយោ កាលំ វីតិនាមេសុំ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, បច្ឆាភត្តំ [ភិក្ខវេ ភិក្ខុនិយា បច្ឆាភត្តំ (ស្យា. កំ.)] បវារេតុ”ន្តិ។ បច្ឆាភត្តំ

បវារេន្តិយោ វិកាលេ [វិកាលំ (ក.)] អហេសុំ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, អជ្ជតនា ភិក្ខុនិសង្ឃំ [អជ្ជតនា (សី.), អជ្ជតនាយ (ក.)] បវារេត្វា អបរជ្ជុ ភិក្ខុសង្ឃំ បវារេតុ”ន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន សព្ពោ ភិក្ខុនិសង្ឃោ បវារេន្តោ កោលាហលំ អកាសិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ឯកំ ភិក្ខុនី ព្យត្តំ បដិពលំ សម្មន្និតុំ – ភិក្ខុនិសង្ឃស្ស អត្ថាយ ភិក្ខុសង្ឃំ បវារេតុំ។ ឯវញ្ច បន, ភិក្ខវេ, សម្មន្និតព្ពា។ បឋមំ ភិក្ខុនី យាចិតព្ពា, យាចិត្វា ព្យត្តាយ ភិក្ខុនិយា បដិពលាយ សង្ឃោ ញាបេតព្ពោ –

“សុណាតុ មេ, អយ្យេ, សង្ឃោ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ ភិក្ខុនី សម្មន្នេយ្យ ភិក្ខុនិសង្ឃស្ស អត្ថាយ ភិក្ខុសង្ឃំ បវារេតុំ។ ឯសា ញត្តិ។

“សុណាតុ មេ, អយ្យេ, សង្ឃោ។ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ ភិក្ខុនី សម្មន្នតិ ភិក្ខុនិសង្ឃស្ស អត្ថាយ ភិក្ខុសង្ឃំ បវារេតុំ។ យស្សា អយ្យាយ ខមតិ ឥត្ថន្នាមាយ ភិក្ខុនិយា សម្មុតិ ភិក្ខុនិសង្ឃស្ស អត្ថាយ ភិក្ខុសង្ឃំ បវារេតុំ, សា តុណ្ហស្ស; យស្សា នក្ខមតិ, សា ភាសេយ្យ។

“សម្មតា សង្ឃេន ឥត្ថន្នាមា ភិក្ខុនី ភិក្ខុនិសង្ឃស្ស អត្ថាយ ភិក្ខុសង្ឃំ បវារេតុំ។ ខមតិ សង្ឃស្ស, តស្មា តុណ្ហី, ឯវមេតំ ធារយាមីតិ។

“តាយ សម្មតាយ ភិក្ខុនិយា ភិក្ខុនិសង្ឃំ អាទាយ ភិក្ខុសង្ឃំ ឧបសង្កមិត្វា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា ភិក្ខូនំ បាទេ វន្ទិត្វា ឧក្កុដិកំ និសីទិត្វា អញ្ជលិំ បគ្គហេត្វា ឯវមស្ស វចនីយោ – ‘ភិក្ខុនីសង្ឃោ , អយ្យា, ភិក្ខុសង្ឃំ បវារេតិ – ទិដ្ឋេន វា, សុតេន វា បរិសង្កាយ វា។ វទតុ [វទតុ មំ (ក.)], អយ្យា, ភិក្ខុសង្ឃោ ភិក្ខុនិសង្ឃំ អនុកម្បំ ឧបាទាយ, បស្សន្តោ បដិករិស្សតិ។ ទុតិយម្បិ, អយ្យា…បេ…. តតិយម្បិ, អយ្យា, ភិក្ខុនិសង្ឃោ ភិក្ខុសង្ឃំ បវារេតិ – ទិដ្ឋេន វា, សុតេន វា, បរិសង្កាយ វា។ វទតុ, អយ្យា, ភិក្ខុសង្ឃោ ភិក្ខុនិសង្ឃំ អនុកម្បំ ឧបាទាយ, បស្សន្តោ បដិករិស្សតី”តិ។

៤២៨. តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុនិយោ ភិក្ខូនំ ឧបោសថំ ឋបេន្តិ, បវារណំ ឋបេន្តិ, សវចនីយំ ករោន្តិ, អនុវាទំ បដ្ឋបេន្តិ, ឱកាសំ ការេន្តិ, ចោទេន្តិ, សារេន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “ន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនិយា ភិក្ខុស្ស ឧបោសថោ ឋបេតព្ពោ; ឋបិតោបិ អដ្ឋបិតោ; ឋបេន្តិយា អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ ន បវារណា ឋបេតព្ពា; ឋបិតាបិ អដ្ឋបិតា; ឋបេន្តិយា អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ ន សវចនីយំ កាតព្ពំ; កតម្បិ អកតំ; ករោន្តិយា អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ ន អនុវាទោ បដ្ឋបេតព្ពោ; បដ្ឋបិតោបិ អប្បដ្ឋបិតោ; បដ្ឋបេន្តិយា អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ ន ឱកាសោ ការេតព្ពោ ; ការិតោបិ អការិតោ; ការេន្តិយា អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ ន ចោទេតព្ពោ; ចោទិតោបិ អចោទិតោ; ចោទេន្តិយា អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ ន សារេតព្ពោ; សារិតោបិ អសារិតោ; សារេន្តិយា អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ភិក្ខុនីនំ ឧបោសថំ ឋបេន្តិ, បវារណំ ឋបេន្តិ, សវចនីយំ ករោន្តិ, អនុវាទំ បដ្ឋបេន្តិ, ឱកាសំ ការេន្តិ, ចោទេន្តិ, សារេន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ ភិក្ខុនា ភិក្ខុនិយា ឧបោសថំ ឋបេតុំ; ឋបិតោបិ សុដ្ឋបិតោ; ឋបេន្តស្ស អនាបត្តិ។ បវារណំ ឋបេតុំ; ឋបិតាបិ សុដ្ឋបិតា; ឋបេន្តស្ស អនាបត្តិ។ សវចនីយំ កាតុំ; កតម្បិ សុកតំ; ករោន្តស្ស អនាបត្តិ។ អនុវាទំ បដ្ឋបេតុំ; បដ្ឋបិតោបិ សុប្បដ្ឋបិតោ; បដ្ឋបេន្តស្ស អនាបត្តិ។ ឱកាសំ ការេតុំ; ការិតោបិ សុការិតោ; ការេន្តស្ស អនាបត្តិ។ ចោទេតុំ; ចោទិតាបិ សុចោទិតា; ចោទេន្តស្ស អនាបត្តិ។ សារេតុំ; សារិតាបិ សុសារិតា; សារេន្តស្ស អនាបត្តី”តិ។

៤២៩. [បាចិ. ១១៨៤] តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខុនិយោ យានេន យាយន្តិ – ឥត្ថិយុត្តេនបិ បុរិសន្តរេន, បុរិសយុត្តេនបិ ឥត្ថន្តរេន។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ…បេ…. “សេយ្យថាបិ គង្គាមហិយាយា”តិ [គង្គាមហិយាតិ (សី.)]។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “ន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនិយា យានេន យាយិតព្ពំ។ យា យាយេយ្យ, យថាធម្មោ ការេតព្ពោ”តិ។

តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរា ភិក្ខុនី គិលានា ហោតិ, ន សក្កោតិ បទសា គន្តុំ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ , ភិក្ខវេ, គិលានាយ យាន”ន្តិ។ អថ ខោ ភិក្ខុនីនំ ឯតទហោសិ – “ឥត្ថិយុត្តំ នុ ខោ, បុរិសយុត្តំ នុ ខោ”តិ? ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ឥត្ថិយុត្តំ បុរិសយុត្តំ ហត្ថវដ្ដក”ន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរិស្សា ភិក្ខុនិយា យានុគ្ឃាតេន ពាឡ្ហតរំ អផាសុ អហោសិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, សិវិកំ បាដង្កិ”ន្តិ។

៤៣០. តេន ខោ បន សមយេន អឌ្ឍកាសិ គណិកា ភិក្ខុនីសុ បព្ពជិតា ហោតិ។ សា ច សាវត្ថឹ គន្តុកាមា ហោតិ – ‘ភគវតោ សន្តិកេ ឧបសម្បជ្ជិស្សាមី’តិ។ អស្សោសុំ ខោ ធុត្តា – ‘អឌ្ឍកាសី កិរ គណិកា សាវត្ថឹ គន្តុកាមា’តិ។ តេ មគ្គេ បរិយុដ្ឋឹសុ។ អស្សោសិ ខោ អឌ្ឍកាសី គណិកា – ‘ធុត្តា កិរ មគ្គេ បរិយុដ្ឋិតា’តិ។ ភគវតោ សន្តិកេ ទូតំ បាហេសិ – “អហញ្ហិ ឧបសម្បជ្ជិតុកាមា; កថំ នុ ខោ មយា បដិបជ្ជិតព្ព”ន្តិ? អថ ខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មិំ បករណេ ធម្មិំ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ទូតេនបិ ឧបសម្បាទេតុ”ន្តិ។

ភិក្ខុទូតេន ឧបសម្បាទេន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “ន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុទូតេន ឧបសម្បាទេតព្ពា។ យោ ឧបសម្បាទេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ។ សិក្ខមានទូតេន ឧបសម្បាទេន្តិ…បេ… សាមណេរទូតេន ឧបសម្បាទេន្តិ…បេ… សាមណេរិទូតេន ឧបសម្បាទេន្តិ…បេ… ពាលាយ អព្យត្តាយ ទូតេន ឧបសម្បាទេន្តិ។ “ន, ភិក្ខវេ, ពាលាយ អព្យត្តាយ ទូតេន ឧបសម្បាទេតព្ពា។ យោ ឧបសម្បាទេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ព្យត្តាយ ភិក្ខុនិយា បដិពលាយ ទូតេន ឧបសម្បាទេតុន្តិ។

“តាយ ទូតាយ ភិក្ខុនិយា សង្ឃំ ឧបសង្កមិត្វា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា ភិក្ខូនំ បាទេ វន្ទិត្វា ឧក្កុដិកំ និសីទិត្វា អញ្ជលឹ បគ្គហេត្វា ឯវមស្ស វចនីយោ – ‘ឥត្ថន្នាមា, អយ្យា, ឥត្ថន្នាមាយ អយ្យាយ ឧបសម្បទាបេក្ខា។ ឯកតោឧបសម្បន្នា ភិក្ខុនិសង្ឃេ, វិសុទ្ធា។ សា កេនចិទេវ អន្តរាយេន ន អាគច្ឆតិ។ ឥត្ថន្នាមា, អយ្យា, សង្ឃំ ឧបសម្បទំ យាចតិ។ ឧល្លុម្បតុ តំ, អយ្យា, សង្ឃោ អនុកម្បំ ឧបាទាយ។ ឥត្ថន្នាមា, អយ្យា, ឥត្ថន្នាមាយ អយ្យាយ ឧបសម្បទាបេក្ខា។ ឯកតោឧបសម្បន្នា ភិក្ខុនិសង្ឃេ, វិសុទ្ធា។ សា កេនចិទេវ អន្តរាយេន ន អាគច្ឆតិ។ ទុតិយម្បិ, អយ្យា, ឥត្ថន្នាមា សង្ឃំ ឧបសម្បទំ យាចតិ។ ឧល្លុម្បតុ តំ, អយ្យា, សង្ឃោ អនុកម្បំ ឧបាទាយ។ ឥត្ថន្នាមា, អយ្យា, ឥត្ថន្នាមាយ អយ្យាយ ឧបសម្បទាបេក្ខា។ ឯកតោឧបសម្បន្នា ភិក្ខុនិសង្ឃេ, វិសុទ្ធា។ សា កេនចិទេវ អន្តរាយេន ន អាគច្ឆតិ។ តតិយម្បិ, អយ្យា, ឥត្ថន្នាមា សង្ឃំ ឧបសម្បទំ យាចតិ។ ឧល្លុម្បតុ តំ, អយ្យា, សង្ឃោ អនុកម្បំ ឧបាទាយា’តិ ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្ពោ –

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ ឥត្ថន្នាមា ឥត្ថន្នាមាយ ឧបសម្បទាបេក្ខា។ ឯកតោឧបសម្បន្នា ភិក្ខុនិសង្ឃេ, វិសុទ្ធា។ សា កេនចិទេវ អន្តរាយេន ន អាគច្ឆតិ។ ឥត្ថន្នាមា សង្ឃំ ឧបសម្បទំ យាចតិ ឥត្ថន្នាមាយ បវត្តិនិយា។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ ឧបសម្បាទេយ្យ ឥត្ថន្នាមាយ បវត្តិនិយា។ ឯសា ញត្តិ។

“សុណាតុ មេ , ភន្តេ, សង្ឃោ។ ឥត្ថន្នាមា ឥត្ថន្នាមាយ ឧបសម្បទាបេក្ខា។ ឯកតោឧបសម្បន្នា ភិក្ខុនិសង្ឃេ, វិសុទ្ធា។ សា កេនចិទេវ អន្តរាយេន ន អាគច្ឆតិ។ ឥត្ថន្នាមា សង្ឃំ ឧបសម្បទំ យាចតិ ឥត្ថន្នាមាយ បវត្តិនិយា។ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ ឧបសម្បាទេតិ ឥត្ថន្នាមាយ បវត្តិនិយា។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឥត្ថន្នាមាយ ឧបសម្បទា ឥត្ថន្នាមាយ បវត្តិនិយា, សោ តុណ្ហស្ស; យស្ស នក្ខមតិ, សោ ភាសេយ្យ។

“ទុតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ…បេ… តតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ។ សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ ឥត្ថន្នាមា ឥត្ថន្នាមាយ ឧបសម្បទាបេក្ខា។ ឯកតោឧបសម្បន្នា ភិក្ខុនិសង្ឃេ, វិសុទ្ធា។ សា កេនចិទេវ អន្តរាយេន ន អាគច្ឆតិ។ ឥត្ថន្នាមា សង្ឃំ ឧបសម្បទំ យាចតិ ឥត្ថន្នាមាយ បវត្តិនិយា។ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ ឧបសម្បាទេតិ ឥត្ថន្នាមាយ បវត្តិនិយា។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឥត្ថន្នាមាយ ឧបសម្បទា ឥត្ថន្នាមាយ បវត្តិនិយា, សោ តុណ្ហស្ស; យស្ស នក្ខមតិ, សោ ភាសេយ្យ។

“ឧបសម្បន្នា សង្ឃេន ឥត្ថន្នាមា ឥត្ថន្នាមាយ បវត្តិនិយា។ ខមតិ សង្ឃស្ស, តស្មា តុណ្ហី, ឯវមេតំ ធារយាមីតិ។

“តាវទេវ ឆាយា មេតព្ពា, ឧតុប្បមាណំ អាចិក្ខិតព្ពំ, ទិវសភាគោ អាចិក្ខិតព្ពោ, សង្គីតិ អាចិក្ខិតព្ពា, ភិក្ខុនិយោ វត្តព្ពា – តស្សា តយោ ច និស្សយេ, អដ្ឋ ច អករណីយានិ អាចិក្ខេយ្យាថា”តិ។

៤៣១. តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុនិយោ អរញ្ញេ វិហរន្តិ។ ធុត្តា ទូសេន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ, អារោចេសុំ។ “ន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនិយា អរញ្ញេ វត្ថព្ពំ។ យា វសេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ។

តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរេន ឧបាសកេន ភិក្ខុនិសង្ឃស្ស ឧទ្ទោសិតោ ទិន្នោ ហោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ឧទ្ទោសិត”ន្តិ។ ឧទ្ទោសិតោ ន សម្មតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ឧបស្សយ”ន្តិ។ ឧបស្សយោ ន សម្មតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, នវកម្ម”ន្តិ។ នវកម្មំ ន សម្មតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលិកម្បិ កាតុ”ន្តិ។

៤៣២. តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរា ឥត្ថី សន្និសិន្នគព្ភា ភិក្ខុនីសុ បព្ពជិតា ហោតិ។ តស្សា បព្ពជិតាយ គព្ភោ វុដ្ឋាតិ។ អថ ខោ តស្សា ភិក្ខុនិយា ឯតទហោសិ – “កថំ នុ ខោ មយា ឥមស្មិំ ទារកេ បដិបជ្ជិតព្ព”ន្តិ? ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, បោសេតុំ, យាវ សោ ទារកោ វិញ្ញុតំ បាបុណាតី”តិ។

អថ ខោ តស្សា ភិក្ខុនិយា ឯតទហោសិ – “មយា ច ន លព្ភា ឯកិកាយ វត្ថុំ, អញ្ញាយ ច ភិក្ខុនិយា ន លព្ភា ទារកេន សហ វត្ថុំ, កថំ នុ ខោ មយា បដិបជ្ជិតព្ព”ន្តិ? ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ឯកំ ភិក្ខុនី សម្មន្និត្វា តស្សា ភិក្ខុនិយា ទុតិយំ ទាតុំ។ ឯវញ្ច បន, ភិក្ខវេ, សម្មន្និតព្ពា។ បឋមំ ភិក្ខុនី យាចិតព្ពា, យាចិត្វា ព្យត្តាយ ភិក្ខុនិយា បដិពលាយ សង្ឃោ ញាបេតព្ពោ –

“សុណាតុ មេ, អយ្យេ, សង្ឃោ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ ភិក្ខុនី សម្មន្នេយ្យ ឥត្ថន្នាមាយ ភិក្ខុនិយា ទុតិយំ។ ឯសា ញត្តិ។

“សុណាតុ មេ, អយ្យេ, សង្ឃោ។ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ ភិក្ខុនី សម្មន្នតិ ឥត្ថន្នាមាយ ភិក្ខុនិយា ទុតិយំ។ យស្សា អយ្យាយ ខមតិ ឥត្ថន្នាមាយ ភិក្ខុនិយា សម្មុតិ ឥត្ថន្នាមាយ ភិក្ខុនិយា ទុតិយាយ, សា តុណ្ហស្ស; យស្សា នក្ខមតិ, សា ភាសេយ្យ។

“សម្មតា សង្ឃេន ឥត្ថន្នាមា ភិក្ខុនី ឥត្ថន្នាមាយ ភិក្ខុនិយា ទុតិយា។ ខមតិ សង្ឃស្ស, តស្មា តុណ្ហី, ឯវមេតំ ធារយាមី”តិ។

អថ ខោ តស្សា ទុតិយិកាយ ភិក្ខុនិយា ឯតទហោសិ – “កថំ នុ ខោ មយា ឥមស្មិំ ទារកេ បដិបជ្ជិតព្ព”ន្តិ? ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ឋបេត្វា សាគារំ យថា អញ្ញស្មិំ បុរិសេ បដិបជ្ជន្តិ [បដិបជ្ជតិ (ស្យា.)] ឯវំ តស្មិំ ទារកេ បដិបជ្ជិតុ”ន្តិ។

៤៣៣. តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរា ភិក្ខុនី គរុធម្មំ អជ្ឈាបន្នា ហោតិ មានត្តចារិនី។ អថ ខោ តស្សា ភិក្ខុនិយា ឯតទហោសិ – “មយា ច ន លព្ភា ឯកិកាយ វត្ថុំ, អញ្ញាយ ច ភិក្ខុនិយា ន លព្ភា សហ មយា វត្ថុំ, កថំ នុ ខោ មយា បដិបជ្ជិតព្ព”ន្តិ? ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ឯកំ ភិក្ខុនី សម្មន្និត្វា តស្សា ភិក្ខុនិយា ទុតិយំ ទាតុំ។ ឯវញ្ច បន, ភិក្ខវេ, សម្មន្និតព្ពា។ បឋមំ ភិក្ខុនី យាចិតព្ពា, យាចិត្វា ព្យត្តាយ ភិក្ខុនិយា បដិពលាយ សង្ឃោ ញាបេតព្ពោ –

“សុណាតុ មេ, អយ្យេ, សង្ឃោ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ ភិក្ខុនី សម្មន្នេយ្យ ឥត្ថន្នាមាយ ភិក្ខុនិយា ទុតិយំ។ ឯសា ញត្តិ។

“សុណាតុ មេ, អយ្យេ, សង្ឃោ។ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ ភិក្ខុនី សម្មន្នតិ ឥត្ថន្នាមាយ ភិក្ខុនិយា ទុតិយំ។ យស្សា អយ្យាយ ខមតិ ឥត្ថន្នាមាយ ភិក្ខុនិយា សម្មុតិ ឥត្ថន្នាមាយ ភិក្ខុនិយា ទុតិយាយ, សា តុណ្ហស្ស; យស្សា នក្ខមតិ, សា ភាសេយ្យ។

“សម្មតា សង្ឃេន ឥត្ថន្នាមា ភិក្ខុនី ឥត្ថន្នាមាយ ភិក្ខុនិយា ទុតិយា។ ខមតិ សង្ឃស្ស, តស្មា តុណ្ហី, ឯវមេតំ ធារយាមី”តិ។

៤៣៤. តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរា ភិក្ខុនី សិក្ខំ បច្ចក្ខាយ វិព្ភមិ។ សា បុន បច្ចាគន្ត្វា ភិក្ខុនិយោ ឧបសម្បទំ យាចិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “ន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនិយា សិក្ខាបច្ចក្ខានំ; យទេវ សា វិព្ភន្តា តទេវ សា អភិក្ខុនី”តិ។

តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរា ភិក្ខុនី សកាវាសា តិត្ថាយតនំ សង្កមិ។ សា បុន បច្ចាគន្ត្វា ភិក្ខុនិយោ ឧបសម្បទំ យាចិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “យា សា, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនី សកាវាសា តិត្ថាយតនំ សង្កន្តា, សា អាគតា ន ឧបសម្បាទេតព្ពា”តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុនិយោ បុរិសេហិ អភិវាទនំ , កេសច្ឆេទនំ, នខច្ឆេទនំ, វណប្បដិកម្មំ, កុក្កុច្ចាយន្តា ន សាទិយន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, សាទិតុ”ន្តិ [សាទិយិតុំ (ក.)]។

៤៣៥. តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុនិយោ បល្លង្កេន និសីទន្តិ បណ្ហិសម្ផស្សំ សាទិយន្តី [សាទិយន្តា (ក.)]។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “ន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនិយា បល្លង្កេន និសីទិតព្ពំ។ យា និសីទេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ។

តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរា ភិក្ខុនី គិលានា ហោតិ។ តស្សា វិនា បល្លង្កេន ន ផាសុ ហោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនិយា អឌ្ឍបល្លង្ក”ន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុនិយោ វច្ចកុដិយា វច្ចំ ករោន្តិ ។ ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខុនិយោ តត្ថេវ គព្ភំ បាតេន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “ន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនិយា វច្ចកុដិយា វច្ចោ កាតព្ពោ។ យា ករេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ហេដ្ឋា វិវដេ ឧបរិបដិច្ឆន្នេ វច្ចំ កាតុ”ន្តិ។

៤៣៦. តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុនិយោ ចុណ្ណេន នហាយន្តិ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ...បេ.... សេយ្យថាបិ គិហិនី កាមភោគិនិយោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ “ន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនិយា ចុណ្ណេន នហាយិតព្ពំ។ យា នហាយេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, កុក្កុសំ មត្តិក”ន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុនិយោ វាសិតកាយ មត្តិកាយ នហាយន្តិ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ...បេ.... សេយ្យថាបិ គិហិនី កាមភោគិនិយោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “ន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនិយា វាសិតកាយ មត្តិកាយ នហាយិតព្ពំ។ យា នហាយេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, បកតិមត្តិក”ន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុនិយោ ជន្តាឃរេ នហាយន្តិយោ កោលាហលំ អកំសុ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “ន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនិយា ជន្តាឃរេ នហាយិតព្ពំ។ យា នហាយេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុនិយោ បដិសោតេ នហាយន្តិ ធារាសម្ផស្សំ សាទិយន្តី។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “ន, ភិក្ខវេ , ភិក្ខុនិយា បដិសោតេ នហាយិតព្ពំ។ យា នហាយេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុនិយោ អតិត្ថេ នហាយន្តិ។ ធុត្តា ទូសេន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “ន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនិយា អតិត្ថេ នហាយិតព្ពំ។ យា នហាយេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុនិយោ បុរិសតិត្ថេ នហាយន្តិ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ...បេ.... សេយ្យថាបិ គិហិនី កាមភោគិនិយោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “ន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនិយា បុរិសតិត្ថេ នហាយិតព្ពំ។ យា នហាយេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, មហិលាតិត្ថេ នហាយិតុ”ន្តិ។

តតិយភាណវារោ និដ្ឋិតោ។

ភិក្ខុនិក្ខន្ធកោ ទសមោ។

ឥមម្ហិ ខន្ធកេ វត្ថូ ឯកសតំ។

តស្សុទ្ទានំ –

បព្ពជ្ជំ គោតមី យាចិ, នានុញ្ញាសិ តថាគតោ;
កបិលវត្ថុ វេសាលី, អគមាសិ វិនាយកោ។

រជោកិណ្ណេន កោដ្ឋកេ, អានន្ទស្ស បវេទយិ;
ភព្ពោតិ នយតោ យាចិ, មាតាតិ បោសិកាតិ ច។

វស្សសតំ តទហុ ច, អភិក្ខុបច្ចាសីសនា;
បវារណា គរុធម្មា, ទ្វេ វស្សា អនក្កោសនា។

ឱវដោ ច អដ្ឋ ធម្មា, យាវជីវានុវត្តនា;
គរុធម្មបដិគ្គាហោ សាវស្សា ឧបសម្បទា។

វស្សសហស្សំ បញ្ចេវ, កុម្ភថេនកសេតដ្ឋិ;
មញ្ជិដ្ឋិកឧបមាហិ, ឯវំ សទ្ធម្មហឹសនា។

អាឡឹ ពន្ធេយ្យ បាឯវ, បុន សទ្ធម្មសណ្ឋិតិ;
ឧបសម្បាទេតុំ អយ្យា, យថាវុឌ្ឍាភិវាទនា។

ន ករិស្សន្តិ កិមេវ, សាធារណាសាធារណំ;
ឱវាទំ បាតិមោក្ខញ្ច, កេន នុ ខោ ឧបស្សយំ។

ន ជានន្តិ ច អាចិក្ខិ, ន ករោន្តិ ច ភិក្ខុហិ;
បដិគ្គហេតុំ ភិក្ខូហិ, ភិក្ខុនីហិ បដិគ្គហោ។

អាចិក្ខិ កម្មំ ភិក្ខូហិ, ឧជ្ឈាយន្តិ ភិក្ខុនីហិ វា;
អាចិក្ខិតុំ ភណ្ឌនញ្ច, រោបេត្វា ឧប្បលាយ ច។

សាវត្ថិយា កទ្ទមោទ, អវន្ទិ កាយ ឩរុ ច;
អង្គជាតញ្ច ឱភាសំ, សម្បយោជេន្តិ វគ្គិកា។

អវន្ទិយោ ទណ្ឌកម្មំ, ភិក្ខុនិយោ តថា បុន;
អាវរណញ្ច ឱវាទំ, កប្បតិ នុ ខោ បក្កមិ។

ពាលា វត្ថុវិនិច្ឆយា, ឱវាទំ សង្ឃោ បញ្ចហិ;
ទុវេ តិស្សោ ន គណ្ហន្តិ, ពាលា គិលានគមិកំ។

អារញ្ញិកោ នារោចេន្តិ, ន បច្ចាគច្ឆន្តិ ច;
ទីឃំ វិលីវចម្មញ្ច, ទុស្សា ច វេណិវដ្ដិ ច;
ចោឡវេណិ ច វដ្ដិ ច, សុត្តវេណិ ច វដ្ដិកា។

អដ្ឋិល្លំ គោហនុកេន, ហត្ថកោច្ឆំ បាទំ តថា;
ឩរុំ មុខំ ទន្តមំសំ, អាលិម្បោមទ្ទចុណ្ណនា។

លញ្ចេន្តិ អង្គរាគញ្ច, មុខរាគំ តថា ទុវេ;
អវង្គំ វិសេសោលោកោ, សាលោកេន នច្ចេន ច [សាលោកេ សនច្ចេន ច (សី.), សាលោកេន សនច្ចនំ (ស្យា.)]។

វេសី បានាគារំ សូនំ, អាបណំ វឌ្ឍិ វណិជ្ជា;
ទាសំ ទាសី កម្មករំ, កម្មការី ឧបដ្ឋយុំ។

តិរច្ឆានហរីតកំ, សន្ធារយន្តិ នមតកំ;
នីលំ បីតំ លោហិតកំ, មញ្ជិដ្ឋកណ្ហចីវរា។

មហារង្គមហានាមអច្ឆិន្នា ទីឃមេវ ច;

បុប្ផផលកញ្ចុកញ្ច, តិរីឯកញ្ច ធារយុំ។

ភិក្ខុនី សិក្ខមានាយ, សាមណេរាយ អច្ចយេ;
និយ្យាទិតេ បរិក្ខារេ, ភិក្ខុនិយោវ ឥស្សរា។

ភិក្ខុស្ស សាមណេរស្ស, ឧបាសកស្សុបាសិកា;
អញ្ញេសញ្ច បរិក្ខារេ, និយ្យាតេ ភិក្ខុឥស្សរា។

មល្លី គព្ភំ បត្តមូលំ, ព្យញ្ជនំ អាមិសេន ច;
ឧស្សន្នញ្ច ពាឡ្ហតរំ, សន្និធិកតមាមិសំ។

ភិក្ខូនំ យាទិសំ ភោជ្ជំ [ហេដ្ឋា (សី.), ហេដ្ឋំ (ស្យា.), ភុត្តិ (ក.)], ភិក្ខុនីនំ តថា ករេ;
សេនាសនំ ឧតុនិយោ, មក្ខីយតិ បដាណិ ច។

ឆិជ្ជន្តិ សព្ពកាលញ្ច, អនិមិត្តាបិ ទិស្សរេ;
និមិត្តា លោហិតា ចេវ, តថេវ ធុវលោហិតា។

ធុវចោឡបគ្ឃរន្តី, សិខរណិត្ថិបណ្ឌកា;
វេបុរិសី ច សម្ភិន្នា, ឧភតោព្យញ្ជនាបិ ច។

អនិមិត្តាទិតោ កត្វា, យាវ ឧភតោព្យញ្ជនា;
ឯតំ បេយ្យាលតោ ហេដ្ឋា, កុដ្ឋំ គណ្ឌោ កិលាសោ ច។

សោសាបមារោ មានុសិ, ឥត្ថីសិ ភុជិស្សាសិ ច;
អណណា ន រាជភដី, អនុញ្ញាតា ច វីសតិ។

បរិបុណ្ណា ច កិន្នាមា, កានាមា តេ បវត្តិនី;
ចតុវីសន្តរាយានំ, បុច្ឆិត្វា ឧបសម្បទា។

វិត្ថាយន្តិ អននុសិដ្ឋា, សង្ឃមជ្ឈេ តថេវ ច;
ឧបជ្ឈាគាហ សង្ឃាដិ, ឧត្តរន្តរវាសកោ។

សង្កច្ចុទកសាដិ ច, អាចិក្ខិត្វាន បេសយេ;
ពាលា អសម្មតេកតោ, យាចេ បុច្ឆន្តរាយិកា។

ឯកតោឧបសម្បន្នា, ភិក្ខុសង្ឃេ តថា បុន;
ឆាយា ឧតុ ទិវសា ច, សង្គីតិ តយោ និស្សយេ។

អដ្ឋ អករណីយានិ, កាលំ សព្ពត្ថ អដ្ឋេវ;
ន បវារេន្តិ ភិក្ខុនី, ភិក្ខុសង្ឃំ តថេវ ច។

កោលាហលំ បុរេភត្តំ, វិកាលេ ច កោលាហលំ;
ឧបោសថំ បវារណំ, សវចនីយានុវាទនំ។

ឱកាសំ ចោទេ សារេន្តិ, បដិក្ខិត្តំ មហេសិនា;
តថេវ ភិក្ខុ ភិក្ខុនី, អនុញ្ញាតំ មហេសិនា។

យានំ គិលានយុត្តញ្ច, យានុគ្ឃាតឌ្ឍកាសិកា;
ភិក្ខុ សិក្ខា សាមណេរ, សាមណេរី ច ពាលាយ។

អរញ្ញេ ឧបាសកេន, ឧទ្ទោសិតោ ឧបស្សយំ;

ន សម្មតិ នវកម្មំ, និសិន្នគព្ភឯកិកា។

សាគារញ្ច គរុធម្មំ, បច្ចក្ខាយ ច សង្កមិ;
អភិវាទនកេសា ច, នខា ច វណកម្មនា។

បល្លង្កេន គិលានា ច, វច្ចំ ចុណ្ណេន វាសិតំ;
ជន្តាឃរេ បដិសោតេ, អតិត្ថេ បុរិសេន ច។

មហាគោតមី អាយាចិ, អានន្ទោ ចាបិ យោនិសោ;
បរិសា ចតស្សោ ហោន្តិ, បព្ពជ្ជា ជិនសាសនេ។

សំវេគជននត្ថាយ , សទ្ធម្មស្ស ច វុទ្ធិយា;
អាតុរស្សាវ ភេសជ្ជំ, ឯវំ ពុទ្ធេន ទេសិតំ។

ឯវំ វិនីតា សទ្ធម្មេ, មាតុគាមាបិ ឥតរា;
យាយន្តិ [តាយន្តិ (សី. ស្យា.)] អច្ចុតំ ឋានំ, យត្ថ គន្ត្វា ន សោចរេតិ។

ភិក្ខុនិក្ខន្ធកំ និដ្ឋិតំ។

១១. បញ្ចសតិកក្ខន្ធកំ

១. សង្គីតិនិទានំ

៤៣៧. អថ ខោ អាយស្មា មហាកស្សបោ ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – ‘‘ឯកមិទាហំ, អាវុសោ, សមយំ បាវាយ កុសិនារំ អទ្ធានមគ្គប្បដិបន្នោ មហតា ភិក្ខុសង្ឃេន សទ្ធិំ បញ្ចមត្តេហិ ភិក្ខុសតេហិ។ អថ ខ្វាហំ, អាវុសោ, មគ្គា ឱក្កម្ម អញ្ញតរស្មិំ រុក្ខមូលេ និសីទិំ។

[ទី. និ. ២.២៣១] ‘‘តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ អាជីវកោ កុសិនារាយ មន្ទារវបុប្ផំ គហេត្វា បាវំ អទ្ធានមគ្គប្បដិបន្នោ ហោតិ។ អទ្ទសំ ខោ អហំ, អាវុសោ, តំ អាជីវកំ ទូរតោវ អាគច្ឆន្តំ។ ទិស្វាន តំ អាជីវកំ ឯតទវោចំ – ‘អបាវុសោ, អម្ហាកំ សត្ថារំ ជានាសី’តិ? ‘អាមាវុសោ, ជានាមិ។ អជ្ជ សត្តាហបរិនិព្ពុតោ សមណោ គោតមោ។ តតោ មេ ឥទំ មន្ទារវបុប្ផំ គហិត’ន្តិ។ តត្រាវុសោ, យេ តេ ភិក្ខូ អវីតរាគា អប្បេកច្ចេ ពាហា បគ្គយ្ហ កន្ទន្តិ, ឆិន្នបាតំ បបតន្តិ, អាវដ្ដន្តិ, វិវដ្ដន្តិ – អតិខិប្បំ ភគវា បរិនិព្ពុតោ, អតិខិប្បំ សុគតោ បរិនិព្ពុតោ, អតិខិប្បំ ចក្ខុំ លោកេ អន្តរហិតន្តិ។ យេ បន តេ ភិក្ខូ វីតរាគា តេ សតា សម្បជានា អធិវាសេន្តិ – អនិច្ចា សង្ខារា, តំ កុតេត្ថ លព្ភាតិ។

‘‘អថ ខ្វាហំ, អាវុសោ, តេ ភិក្ខូ ឯតទវោចំ – ‘អលំ, អាវុសោ, មា សោចិត្ថ; មា បរិទេវិត្ថ។ ននេ្វតំ, អាវុសោ, ភគវតា បដិកច្ចេវ អក្ខាតំ – សព្ពេហេវ បិយេហិ មនាបេហិ នានាភាវោ វិនាភាវោ អញ្ញថាភាវោ។ តំ កុតេត្ថ អាវុសោ លព្ភា, យំ តំ ជាតំ ភូតំ សង្ខតំ បលោកធម្មំ, តំ វត មា បលុជ្ជីតិ – នេតំ ឋានំ វិជ្ជតី’តិ។

‘‘តេន ខោ បនាវុសោ, សមយេន សុភទ្ទោ នាម វុឌ្ឍបព្ពជិតោ តស្សំ បរិសាយំ និសិន្នោ ហោតិ ។ អថ ខោ, អាវុសោ, សុភទ្ទោ វុឌ្ឍបព្ពជិតោ តេ ភិក្ខូ ឯតទវោច – ‘អលំ, អាវុសោ, មា សោចិត្ថ; មា បរិទេវិត្ថ។ សុមុត្តា មយំ តេន មហាសមណេន ; ឧបទ្ទុតា ច មយំ ហោម – ឥទំ វោ កប្បតិ, ឥទំ វោ ន កប្បតីតិ។ ឥទានិ បន មយំ យំ ឥច្ឆិស្សាម តំ ករិស្សាម, យំ ន ឥច្ឆិស្សាម ន តំ ករិស្សាមា’តិ។ ហន្ទ មយំ, អាវុសោ, ធម្មញ្ច វិនយញ្ច សង្គាយាម។ បុរេ អធម្មោ ទិប្បតិ [ទិព្បតិ (ក.)], ធម្មោ បដិពាហិយ្យតិ; បុរេ អវិនយោ ទិប្បតិ វិនយោ បដិពាហិយ្យតិ; បុរេ អធម្មវាទិនោ ពលវន្តោ ហោន្តិ, ធម្មវាទិនោ ទុព្ពលា ហោន្តិ; បុរេ អវិនយវាទិនោ ពលវន្តោ ហោន្តិ, វិនយវាទិនោ ទុព្ពលា ហោន្តី’’តិ។

‘‘តេន ហិ, ភន្តេ, ថេរោ ភិក្ខូ ឧច្ចិនតូ’’តិ។ អថ ខោ អាយស្មា មហាកស្សបោ ឯកេនូនបញ្ចអរហន្តសតានិ ឧច្ចិនិ។ ភិក្ខូ អាយស្មន្តំ មហាកស្សបំ ឯតទវោចុំ – ‘‘អយំ, ភន្តេ, អាយស្មា អានន្ទោ កិញ្ចាបិ សេក្ខោ, អភព្ពោ ឆន្ទា ទោសា មោហា ភយា អគតិំ គន្តុំ។ ពហុ ច អនេន ភគវតោ សន្តិកេ ធម្មោ ច វិនយោ ច បរិយត្តោ។ តេន ហិ, ភន្តេ, ថេរោ អាយស្មន្តម្បិ អានន្ទំ ឧច្ចិនតូ’’តិ ។ អថ ខោ អាយស្មា មហាកស្សបោ អាយស្មន្តម្បិ អានន្ទំ ឧច្ចិនិ។

អថ ខោ ថេរានំ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ – ‘‘កត្ថ នុ ខោ មយំ ធម្មញ្ច វិនយញ្ច សង្គាយេយ្យាមា’’តិ? អថ ខោ ថេរានំ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ – ‘‘រាជគហំ ខោ មហាគោចរំ បហូតសេនាសនំ, យំនូន មយំ រាជគហេ វស្សំ វសន្តា ធម្មញ្ច វិនយញ្ច សង្គាយេយ្យាម។ ន អញ្ញេ ភិក្ខូ រាជគហេ វស្សំ ឧបគច្ឆេយ្យុ’’ន្តិ។

អថ ខោ អាយស្មា មហាកស្សបោ សង្ឃំ ញាបេសិ –

៤៣៨. ‘‘សុណាតុ មេ, អាវុសោ, សង្ឃោ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, សង្ឃោ ឥមានិ បញ្ច ភិក្ខុសតានិ សម្មន្នេយ្យ – រាជគហេ វស្សំ វសន្តានិ ធម្មញ្ច វិនយញ្ច សង្គាយិតុំ, ន អញ្ញេហិ ភិក្ខូហិ រាជគហេ វស្សំ វសិតព្ពន្តិ។ ឯសា ញត្តិ។

‘‘សុណាតុ មេ, អាវុសោ, សង្ឃោ។ ឥមានិ បញ្ច ភិក្ខុសតានិ សម្មន្នតិ – រាជគហេ វស្សំ វសន្តានិ ធម្មញ្ច វិនយញ្ច សង្គាយិតុំ, ន អញ្ញេហិ ភិក្ខូហិ រាជគហេ វស្សំ វសិតព្ពន្តិ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឥមេសំ បញ្ចន្នំ ភិក្ខុសតានំ សម្មុតិ – រាជគហេ វស្សំ វសន្តានំ ធម្មញ្ច វិនយញ្ច សង្គាយិតុំ, ន អញ្ញេហិ ភិក្ខូហិ រាជគហេ វស្សំ វសិតព្ពន្តិ – សោ តុណ្ហស្ស; យស្ស នក្ខមតិ, សោ ភាសេយ្យ។

“សម្មតានិ សង្ឃេន ឥមានិ បញ្ច ភិក្ខុសតានិ រាជគហេ វស្សំ វសន្តានិ ធម្មញ្ច វិនយញ្ច សង្គាយិតុំ, ន អញ្ញេហិ ភិក្ខូហិ រាជគហេ វស្សំ វសិតព្ពន្តិ។ ខមតិ សង្ឃស្ស, តស្មា តុណ្ហី, ឯវមេតំ ធារយាមី”តិ។

អថ ខោ ថេរា ភិក្ខូ រាជគហំ អគមំសុ ធម្មញ្ច វិនយញ្ច សង្គាយិតុំ។ អថ ខោ ថេរានំ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ – “ភគវតា ខោ, អាវុសោ, ខណ្ឌផុល្លប្បដិសង្ខរណំ វណ្ណិតំ។ ហន្ទ មយំ, អាវុសោ, បឋមំ មាសំ ខណ្ឌផុល្លំ បដិសង្ខរោម; មជ្ឈិមំ មាសំ សន្និបតិត្វា ធម្មញ្ច វិនយញ្ច សង្គាយិស្សាមា”តិ។

អថ ខោ ថេរា ភិក្ខូ បឋមំ មាសំ ខណ្ឌផុល្លំ បដិសង្ខរិំសុ។ អថ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ – ស្វេ សន្និបាតោ [សន្និបាតោតិ (ក.)] ន ខោ មេតំ បតិរូបំ, យោហំ សេក្ខោ សមានោ សន្និបាតំ គច្ឆេយ្យន្តិ – ពហុទេវ រត្តិំ កាយគតាយ សតិយា វីតិនាមេត្វា រត្តិយា បច្ចូសសមយំ ‘និបជ្ជិស្សាមី’តិ កាយំ អាវដ្ជេសិ។ អប្បត្តញ្ច សីសំ ពិព្ពោហនំ, ភូមិតោ ច បាទា មុត្តា។ ឯតស្មិំ អន្តរេ អនុបាទាយ អាសវេហិ ចិត្តំ វិមុច្ចិ។

៤៣៩. អថ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ អរហា សមានោ សន្និបាតំ អគមាសិ។ អថ ខោ អាយស្មា មហាកស្សបោ សង្ឃំ ញាបេសិ –

“សុណាតុ មេ, អាវុសោ, សង្ឃោ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, អហំ ឧបាលិំ វិនយំ បុច្ឆេយ្យ”ន្តិ។

អាយស្មា ឧបាលិ សង្ឃំ ញាបេសិ –

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, អហំ អាយស្មតា មហាកស្សបេន វិនយំ បុដ្ឋោ វិស្សជ្ជេយ្យ”ន្តិ។

អថ ខោ អាយស្មា មហាកស្សបោ អាយស្មន្តំ ឧបាលិំ ឯតទវោច – “បឋមំ, អាវុសោ ឧបាលិ , បារាជិកំ កត្ថ បញ្ញត្ត”ន្តិ? “វេសាលិយំ ភន្តេ”តិ។ “កំ អារព្ភា”តិ? “សុទិន្នំ កលន្ទបុត្តំ អារព្ភា”តិ។ “កិស្មិំ វត្ថុស្មិ”ន្តិ? “មេថុនធម្មេ”តិ។ អថ ខោ អាយស្មា មហាកស្សបោ អាយស្មន្តំ ឧបាលិំ បឋមស្ស បារាជិកស្ស វត្ថុម្បិ បុច្ឆិ, និទានម្បិ បុច្ឆិ, បុគ្គលម្បិ បុច្ឆិ, បញ្ញត្តិម្បិ បុច្ឆិ, អនុបញ្ញត្តិម្បិ បុច្ឆិ, អាបត្តិម្បិ បុច្ឆិ, អនាបត្តិម្បិ បុច្ឆិ។ “ទុតិយំ បនាវុសោ ឧបាលិ, បារាជិកំ កត្ថ បញ្ញត្ត”ន្តិ? “រាជគហេ ភន្តេ”តិ។ “កំ អារព្ភា”តិ? “ធនិយំ កុម្ភការបុត្តំ អារព្ភា”តិ។ “កិស្មិំ វត្ថុស្មិ”ន្តិ? “អទិន្នាទានេ”តិ។ អថ ខោ អាយស្មា មហាកស្សបោ អាយស្មន្តំ ឧបាលិំ ទុតិយស្ស បារាជិកស្ស វត្ថុម្បិ បុច្ឆិ, និទានម្បិ បុច្ឆិ, បុគ្គលម្បិ បុច្ឆិ, បញ្ញត្តិម្បិ បុច្ឆិ, អនុបញ្ញត្តិម្បិ បុច្ឆិ, អាបត្តិម្បិ បុច្ឆិ, អនាបត្តិម្បិ បុច្ឆិ។ “តតិយំ បនាវុសោ ឧបាលិ, បារាជិកំ កត្ថ បញ្ញត្ត”ន្តិ? “វេសាលិយំ ភន្តេ”តិ។ “កំ អារព្ភា”តិ? “សម្ពហុលេ ភិក្ខូ អារព្ភា”តិ។ “កិស្មិំ វត្ថុស្មិ”ន្តិ? “មនុស្សវិគ្គហេ”តិ។ អថ ខោ អាយស្មា មហាកស្សបោ អាយស្មន្តំ ឧបាលិំ តតិយស្ស បារាជិកស្ស វត្ថុម្បិ បុច្ឆិ, និទានម្បិ បុច្ឆិ, បុគ្គលម្បិ បុច្ឆិ, បញ្ញត្តិម្បិ បុច្ឆិ, អនុបញ្ញត្តិម្បិ បុច្ឆិ, អាបត្តិម្បិ បុច្ឆិ, អនាបត្តិម្បិ បុច្ឆិ។ “ចតុត្ថំ បនាវុសោ ឧបាលិ, បារាជិកំ កត្ថ បញ្ញត្ត”ន្តិ? “វេសាលិយំ ភន្តេ”តិ។ “កំ អារព្ភា”តិ? “វគ្គុមុទាតីរិយេ ភិក្ខូ អារព្ភា”តិ។ “កិស្មិំ វត្ថុស្មិ”ន្តិ? “ឧត្តរិមនុស្សធម្មេ”តិ។ អថ ខោ អាយស្មា មហាកស្សបោ អាយស្មន្តំ ឧបាលិំ ចតុត្ថស្ស បារាជិកស្ស វត្ថុម្បិ បុច្ឆិ, និទានម្បិ បុច្ឆិ, បុគ្គលម្បិ បុច្ឆិ, បញ្ញត្តិម្បិ បុច្ឆិ, អនុបញ្ញត្តិម្បិ បុច្ឆិ, អាបត្តិម្បិ បុច្ឆិ, អនាបត្តិម្បិ បុច្ឆិ។ ឯតេនេវ ឧបាយេន ឧភតោវិភង្គេ បុច្ឆិ។ បុដ្ឋោ បុដ្ឋោ អាយស្មា ឧបាលិ វិស្សជ្ជេសិ។

៤៤០. អថ ខោ អាយស្មា មហាកស្សបោ សង្ឃំ ញាបេសិ –

“សុណាតុ មេ, អាវុសោ, សង្ឃោ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, អហំ អានន្ទំ ធម្មំ បុច្ឆេយ្យ”ន្តិ។

អាយស្មា អានន្ទោ សង្ឃំ ញាបេសិ –

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, អហំ អាយស្មតា មហាកស្សបេន ធម្មំ បុដ្ឋោ វិស្សជ្ជេយ្យ”ន្តិ។

អថ ខោ អាយស្មា មហាកស្សបោ អាយស្មន្តំ អានន្ទំ ឯតទវោច – “ព្រហ្មជាលំ, អាវុសោ អានន្ទ, កត្ថ ភាសិត”ន្តិ? “អន្តរា ច, ភន្តេ, រាជគហំ អន្តរា ច នាឡន្ទំ រាជាគារកេ អម្ពលដ្ឋិកាយា”តិ។ “កំ អារព្ភា”តិ? “សុប្បិយញ្ច បរិព្ពាជកំ ព្រហ្មទត្តញ្ច មាណវ”ន្តិ។ អថ ខោ អាយស្មា មហាកស្សបោ អាយស្មន្តំ អានន្ទំ ព្រហ្មជាលស្ស និទានម្បិ បុច្ឆិ, បុគ្គលម្បិ បុច្ឆិ។ “សាមញ្ញផលំ បនាវុសោ អានន្ទ, កត្ថ ភាសិត”ន្តិ? “រាជគហេ, ភន្តេ,

ជីវកម្ពវនេ”តិ។ “កេន សទ្ធិ”ន្តិ? “អជាតសត្តុនា វេទេហិបុត្តេន សទ្ធិ”ន្តិ។ អថ ខោ អាយស្មា មហាកស្សបោ អាយស្មន្តំ អានន្ទំ សាមញ្ញផលស្ស និទានម្បិ បុច្ឆិ, បុគ្គលម្បិ បុច្ឆិ។ ឯតេនេវ ឧបាយេន បញ្ចបិ និកាយេ បុច្ឆិ។ បុដ្ឋោ បុដ្ឋោ អាយស្មា អានន្ទោ វិស្សជ្ជេសិ។

២. ខុទ្ទានុខុទ្ទកសិក្ខាបទកថា

៤៤១. អថ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ ថេរេ ភិក្ខូ ឯតទវោច – “ភគវា មំ, ភន្តេ, បរិនិព្ពានកាលេ ឯវមាហ – ‘អាកង្ខមានោ, អានន្ទ, សង្ឃោ មមច្ចយេន ខុទ្ទានុខុទ្ទកានិ សិក្ខាបទានិ សមូហនេយ្យា’”តិ។ “បុច្ឆិ បន ត្វំ, អាវុសោ អានន្ទ, ភគវន្តំ – ‘កតមានិ បន, ភន្តេ, ខុទ្ទានុខុទ្ទកានិ សិក្ខាបទានី’”តិ? “ន ខោហំ, ភន្តេ, ភគវន្តំ បុច្ឆិំ – ‘កតមានិ បន, ភន្តេ, ខុទ្ទានុខុទ្ទកានិ សិក្ខាបទានី”តិ។ ឯកច្ចេ ថេរា ឯវមាហំសុ – “ចត្តារិ បារាជិកានិ ឋបេត្វា, អវសេសានិ ខុទ្ទានុខុទ្ទកានិ សិក្ខាបទានី”តិ។ ឯកច្ចេ ថេរា ឯវមាហំសុ – “ចត្តារិ បារាជិកានិ ឋបេត្វា , តេរស សង្ឃាទិសេសេ ឋបេត្វា, អវសេសានិ ខុទ្ទានុខុទ្ទកានិ សិក្ខាបទានី”តិ។ ឯកច្ចេ ថេរា ឯវមាហំសុ – “ចត្តារិ បារាជិកានិ ឋបេត្វា, តេរស សង្ឃាទិសេសេ ឋបេត្វា, ទ្វេ អនិយតេ ឋបេត្វា, អវសេសានិ ខុទ្ទានុខុទ្ទកានិ សិក្ខាបទានី”តិ។ ឯកច្ចេ ថេរា ឯវមាហំសុ – “ចត្តារិ បារាជិកានិ ឋបេត្វា, តេរស សង្ឃាទិសេសេ ឋបេត្វា, ទ្វេ អនិយតេ ឋបេត្វា, តឹស និស្សគ្គិយេ បាចិត្តិយេ ឋបេត្វា, អវសេសានិ ខុទ្ទានុខុទ្ទកានិ សិក្ខាបទានី”តិ។ ឯកច្ចេ ថេរា ឯវមាហំសុ – “ចត្តារិ បារាជិកានិ ឋបេត្វា, តេរស សង្ឃាទិសេសេ ឋបេត្វា, ទ្វេ អនិយតេ ឋបេត្វា, តឹស និស្សគ្គិយេ បាចិត្តិយេ ឋបេត្វា, ទ្វេនវុតិ បាចិត្តិយេ ឋបេត្វា, អវសេសានិ ខុទ្ទានុខុទ្ទកានិ សិក្ខាបទានី”តិ។ ឯកច្ចេ ថេរា ឯវមាហំសុ – “ចត្តារិ បារាជិកានិ ឋបេត្វា, តេរស សង្ឃាទិសេសេ ឋបេត្វា, ទ្វេ អនិយតេ ឋបេត្វា, តឹស និស្សគ្គិយេ បាចិត្តិយេ ឋបេត្វា, ទ្វេនវុតិ បាចិត្តិយេ ឋបេត្វា, ចត្តារោ បាដិទេសនីយេ ឋបេត្វា, អវសេសានិ ខុទ្ទានុខុទ្ទកានិ សិក្ខាបទានី”តិ។

៤៤២. អថ ខោ អាយស្មា មហាកស្សបោ សង្ឃំ ញាបេសិ –

“សុណាតុ មេ, អាវុសោ, សង្ឃោ។ សន្តម្ហាកំ សិក្ខាបទានិ គិហិគតានិ។ គិហិនោបិ ជានន្តិ – ‘ឥទំ វោ សមណានំ សក្យបុត្តិយានំ កប្បតិ, ឥទំ វោ ន កប្បតី’តិ។ សចេ មយំ ខុទ្ទានុខុទ្ទកានិ សិក្ខាបទានិ សមូហនិស្សាម, ភវិស្សន្តិ វត្តារោ – ‘ធូមកាលិកំ សមណេន គោតមេន សាវកានំ សិក្ខាបទំ បញ្ញត្តំ។ យាវិមេសំ សត្ថា អដ្ឋាសិ តាវិមេ សិក្ខាបទេសុ សិក្ខិំសុ។ យតោ ឥមេសំ សត្ថា បរិនិព្ពុតោ, ន ទានិមេ សិក្ខាបទេសុ សិក្ខន្តី’តិ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, សង្ឃោ អប្បញ្ញត្តំ នប្បញ្ញាបេយ្យ, បញ្ញត្តំ ន សមុច្ឆិន្ទេយ្យ, យថាបញ្ញត្តេសុ សិក្ខាបទេសុ សមាទាយ វត្តេយ្យ។ ឯសា ញត្តិ។

“សុណាតុ មេ, អាវុសោ, សង្ឃោ។ សន្តម្ហាកំ សិក្ខាបទានិ គិហិគតានិ។ គិហិនោបិ ជានន្តិ – ‘ឥទំ វោ សមណានំ សក្យបុត្តិយានំ កប្បតិ, ឥទំ វោ ន កប្បតី’តិ។ សចេ មយំ ខុទ្ទានុខុទ្ទកានិ សិក្ខាបទានិ សមូហនិស្សាម, ភវិស្សន្តិ វត្តារោ – ‘ធូមកាលិកំ សមណេន គោតមេន សាវកានំ សិក្ខាបទំ បញ្ញត្តំ ។ យាវិមេសំ សត្ថា អដ្ឋាសិ តាវិមេ សិក្ខាបទេសុ សិក្ខិំសុ។ យតោ ឥមេសំ សត្ថា បរិនិព្ពុតោ, ន ទានិមេ សិក្ខាបទេសុ សិក្ខន្តី’តិ។ សង្ឃោ អប្បញ្ញត្តំ នប្បញ្ញាបេតិ, បញ្ញត្តំ ន សមុច្ឆិន្ទតិ, យថាបញ្ញត្តេសុ សិក្ខាបទេសុ សមាទាយ វត្តតិ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ អប្បញ្ញត្តស្ស អប្បញ្ញាបនា, បញ្ញត្តស្ស អសមុច្ឆេទោ, យថាបញ្ញត្តេសុ សិក្ខាបទេសុ សមាទាយ វត្តនា, សោ តុណ្ហស្ស; យស្ស នក្ខមតិ, សោ ភាសេយ្យ។

“សង្ឃោ អប្បញ្ញត្តំ នប្បញ្ញាបេតិ, បញ្ញត្តំ ន សមុច្ឆិន្ទតិ, យថាបញ្ញត្តេសុ សិក្ខាបទេសុ សមាទាយ វត្តតិ។ ខមតិ សង្ឃស្ស, តស្មា តុណ្ហី, ឯវមេតំ ធារយាមី”តិ។

៤៤៣. អថ ខោ ថេរា ភិក្ខូ អាយស្មន្តំ អានន្ទំ ឯតទវោចុំ – “ឥទំ តេ, អាវុសោ អានន្ទ, ទុក្កដំ, យំ ត្វំ ភគវន្តំ ន បុច្ឆិ – ‘កតមានិ បន, ភន្តេ, ខុទ្ទានុខុទ្ទកានិ សិក្ខាបទានី’តិ។ ទេសេហិ តំ ទុក្កដ”ន្តិ។ “អហំ ខោ, ភន្តេ, អស្សតិយា ភគវន្តំ ន បុច្ឆិំ – ‘កតមានិ បន, ភន្តេ, ខុទ្ទានុខុទ្ទកានិ សិក្ខាបទានី’តិ។ នាហំ តំ ទុក្កដំ បស្សាមិ, អបិ ចាយស្មន្តានំ សទ្ធាយ ទេសេមិ តំ ទុក្កដ”ន្តិ។ “ឥទម្បិ តេ, អាវុសោ អានន្ទ, ទុក្កដំ, យំ ត្វំ ភគវតោ វស្សិកសាដិកំ អក្កមិត្វា សិព្ពេសិ។ ទេសេហិ តំ ទុក្កដ”ន្តិ។ “អហំ ខោ, ភន្តេ, ន អគារវេន ភគវតោ វស្សិកសាដិកំ អក្កមិត្វា សិព្ពេសិំ។ នាហំ តំ ទុក្កដំ បស្សាមិ, អបិ ចាយស្មន្តានំ សទ្ធាយ ទេសេមិ តំ ទុក្កដ”ន្តិ។ “ឥទម្បិ តេ, អាវុសោ អានន្ទ, ទុក្កដំ, យំ ត្វំ មាតុគាមេហិ ភគវតោ សរីរំ បឋមំ វន្ទាបេសិ, តាសំ រោទន្តីនំ ភគវតោ សរីរំ អស្សុកេន មក្ខិតំ។ ទេសេហិ តំ ទុក្កដ”ន្តិ។ អហំ ខោ, ភន្តេ – មាយិមាសំ [មាយិមា (សី. ស្យា.)] វិកាលេ អហេសុន្តិ – មាតុគាមេហិ ភគវតោ សរីរំ បឋមំ វន្ទាបេសិំ។ នាហំ តំ ទុក្កដំ បស្សាមិ, អបិ ចាយស្មន្តានំ សទ្ធាយ

ទេសេមិ តំ ទុក្កដ”ន្តិ។ “ឥទម្បិ តេ, អាវុសោ អានន្ទ, ទុក្កដំ, យំ ត្វំ ភគវតា ឱឡារិកេ និមិត្តេ កយិរមានេ, ឱឡារិកេ ឱភាសេ កយិរមានេ, ន ភគវន្តំ យាចិ – ‘តិដ្ឋតុ ភគវា កប្បំ, តិដ្ឋតុ សុគតោ កប្បំ, ពហុជនហិតាយ ពហុជនសុខាយ លោកានុកម្បាយ អត្ថាយ ហិតាយ សុខាយ ទេវមនុស្សាន’ន្តិ។ ទេសេហិ តំ ទុក្កដ”ន្តិ។ “អហំ ខោ, ភន្តេ, មារេន បរិយុដ្ឋិតចិត្តោ ន ភគវន្តំ យាចឹ – ‘តិដ្ឋតុ ភគវា កប្បំ, តិដ្ឋតុ សុគតោ កប្បំ, ពហុជនហិតាយ ពហុជនសុខាយ លោកានុកម្បាយ អត្ថាយ ហិតាយ សុខាយ ទេវមនុស្សាន’ន្តិ។ នាហំ តំ ទុក្កដំ បស្សាមិ, អបិ ចាយស្មន្តានំ សទ្ធាយ ទេសេមិ តំ ទុក្កដ”ន្តិ។ “ឥទម្បិ តេ, អាវុសោ អានន្ទ, ទុក្កដំ យំ ត្វំ មាតុគាមស្ស តថាគតប្បវេទិតេ ធម្មវិនយេ បព្ពជ្ជំ ឧស្សុក្កំ អកាសិ។ ទេសេហិ តំ ទុក្កដ”ន្តិ។ “អហំ ខោ, ភន្តេ, អយំ មហាបជាបតិ គោតមី ភគវតោ មាតុច្ឆា អាបាទិកា បោសិកា ខីរស្ស ទាយិកា ភគវន្តំ ជនេត្តិយា កាលង្កតាយ ថញ្ញំ បាយេសីតិ មាតុគាមស្ស តថាគតប្បវេទិតេ ធម្មវិនយេ បព្ពជ្ជំ ឧស្សុក្កំ អកាសឹ។ នាហំ តំ ទុក្កដំ បស្សាមិ, អបិ ចាយស្មន្តានំ សទ្ធាយ ទេសេមិ តំ ទុក្កដ”ន្តិ។

៤៤៤. តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា បុរាណោ ទក្ខិណាគិរិស្មឹ ចារិកំ ចរតិ មហតា ភិក្ខុសង្ឃេន សទ្ធឹ បញ្ចមត្តេហិ ភិក្ខុសតេហិ។ អថ ខោ អាយស្មា បុរាណោ ថេរេហិ ភិក្ខូហិ ធម្មេ ច វិនយេ ច សង្គីតេ ទក្ខិណាគិរិស្មឹ យថាភិរន្តំ វិហរិត្វា យេន រាជគហំ យេន វេឡុវនំ កលន្ទកនិវាបោ យេន ថេរា ភិក្ខូ តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា ថេរេហិ ភិក្ខូហិ សទ្ធឹ បដិសម្មោទិត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នំ ខោ អាយស្មន្តំ បុរាណំ ថេរា ភិក្ខូ ឯតទវោចុំ – “ថេរេហិ, អាវុសោ បុរាណ, ធម្មោ ច វិនយោ ច សង្គីតោ។ ឧបេហិ តំ សង្គីតិ”ន្តិ។ “សុសង្គីតាវុសោ, ថេរេហិ ធម្មោ ច វិនយោ ច។ អបិច យថេវ មយា ភគវតោ សម្មុខា សុតំ, សម្មុខា បដិគ្គហិតំ, តថេវាហំ ធារេស្សាមី”តិ។

៣. ព្រហ្មទណ្ឌកថា

៤៤៥. អថ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ ថេរេ ភិក្ខូ ឯតទវោច – “ភគវា មំ, ភន្តេ, បរិនិព្ពានកាលេ ឯវមាហ – ‘តេន ហានន្ទ, សង្ឃោ មមច្ចយេន ឆន្នស្ស ភិក្ខុនោ ព្រហ្មទណ្ឌំ អាណាបេតូ’”តិ ។ “បុច្ឆិ បន ត្វំ, អាវុសោ អានន្ទ, ភគវន្តំ – ‘កតមោ បន, ភន្តេ, ព្រហ្មទណ្ឌោ’”តិ? “បុច្ឆឹ ខោហំ, ភន្តេ, ភគវន្តំ – ‘កតមោ បន, ភន្តេ, ព្រហ្មទណ្ឌោ’”តិ? “ឆន្នោ, អានន្ទ, ភិក្ខុ យំ ឥច្ឆេយ្យ តំ វទេយ្យ។ ភិក្ខូហិ ឆន្នោ ភិក្ខុ នេវ វត្តព្ពោ, ន ឱវទិតព្ពោ, នានុសាសិតព្ពោ”តិ។ “តេន ហាវុសោ អានន្ទ, ត្វំយេវ ឆន្នស្ស ភិក្ខុនោ ព្រហ្មទណ្ឌំ អាណាបេហី”តិ។ “កថាហំ, ភន្តេ, ឆន្នស្ស ភិក្ខុនោ ព្រហ្មទណ្ឌំ អាណាបេមិ, ចណ្ឌោ សោ ភិក្ខុ ផរុសោ”តិ? ‘តេន ហាវុសោ អានន្ទ, ពហុកេហិ ភិក្ខូហិ សទ្ធឹ គច្ឆាហី”តិ។ “ឯវំ ភន្តេ”តិ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ ថេរានំ ភិក្ខូនំ បដិស្សុត្វា មហតា ភិក្ខុសង្ឃេន សទ្ធឹ បញ្ចមត្តេហិ ភិក្ខុសតេហិ នាវាយ ឧជ្ជវនិកាយ កោសម្ពឹ ឧជ្ជវិ, នាវាយ បច្ចោរោហិត្វា រញ្ញោ ឧទេនស្ស [ឧតេនស្ស (ក.)] ឧយ្យានស្ស អវិទូរេ អញ្ញតរស្មឹ រុក្ខមូលេ និសីទិ។ តេន ខោ បន សមយេន រាជា ឧទេនោ ឧយ្យានេ បរិចារេសិ សទ្ធឹ ឱរោធេន។ អស្សោសិ ខោ រញ្ញោ ឧទេនស្ស ឱរោធោ – “អម្ហាកំ កិរ អាចរិយោ អយ្យោ អានន្ទោ ឧយ្យានស្ស អវិទូរេ អញ្ញតរស្មឹ រុក្ខមូលេ និសិន្នោ”តិ។ អថ ខោ រញ្ញោ ឧទេនស្ស ឱរោធោ រាជានំ ឧទេនំ ឯតទវោច – “អម្ហាកំ កិរ, ទេវ, អាចរិយោ អយ្យោ អានន្ទោ ឧយ្យានស្ស អវិទូរេ អញ្ញតរស្មឹ រុក្ខមូលេ និសិន្នោ។ ឥច្ឆាម មយំ, ទេវ, អយ្យំ អានន្ទំ បស្សិតុ”ន្តិ។ “តេន ហិ តុម្ហេ សមណំ អានន្ទំ បស្សថា”តិ។

អថ ខោ រញ្ញោ ឧទេនស្ស ឱរោធោ យេនាយស្មា អានន្ទោ តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ អានន្ទំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នំ ខោ រញ្ញោ ឧទេនស្ស ឱរោធំ អាយស្មា អានន្ទោ ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សេសិ សមាទបេសិ សមុត្តេជេសិ សម្បហំសេសិ ។ អថ ខោ រញ្ញោ ឧទេនស្ស ឱរោធោ អាយស្មតា អានន្ទេន ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សិតោ សមាទបិតោ សមុត្តេជិតោ សម្បហំសិតោ អាយស្មតោ អានន្ទស្ស បញ្ច ឧត្តរាសង្គសតានិ បាទាសិ។ អថ ខោ រញ្ញោ ឧទេនស្ស ឱរោធោ អាយស្មតោ អានន្ទស្ស ភាសិតំ អភិនន្ទិត្វា អនុមោទិត្វា ឧដ្ឋាយាសនា អាយស្មន្តំ អានន្ទំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា យេន រាជា ឧទេនោ តេនុបសង្កមិ។ អទ្ទសា ខោ រាជា ឧទេនោ ឱរោធំ ទូរតោវ អាគច្ឆន្តំ។ ទិស្វាន ឱរោធំ ឯតទវោច – “អបិ នុ ខោ តុម្ហេ សមណំ អានន្ទំ បស្សិត្ថា”តិ? “អបស្សិម្ហា ខោ មយំ, ទេវ, អយ្យំ អានន្ទ”ន្តិ។ “អបិ នុ តុម្ហេ សមណស្ស អានន្ទស្ស កិញ្ចិ អទត្ថា”តិ? “អទម្ហា ខោ មយំ, ទេវ, អយ្យស្ស អានន្ទស្ស បញ្ច ឧត្តរាសង្គសតានី”តិ។ រាជា ឧទេនោ ឧជ្ឈាយតិ ខិយ្យតិ វិបាចេតិ – “កថញ្ហិ នាម សមណោ អានន្ទោ តាវ ពហុំ ចីវរំ បដិគ្គហេស្សតិ! ទុស្សវាណិជ្ជំ វា សមណោ អានន្ទោ ករិស្សតិ, បគ្គាហិកសាលំ វា បសារេស្សតី”តិ!

អថ ខោ រាជា ឧទេនោ យេនាយស្មា អានន្ទោ តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មតា អានន្ទេន សទ្ធឹ សម្មោទិ។ សម្មោទនីយំ កថំ សារណីយំ វីតិសារេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ រាជា ឧទេនោ អាយស្មន្តំ អានន្ទំ ឯតទវោច – “អាគមា នុ ខ្វិធ, ភោ អានន្ទ, អម្ហាកំ ឱរោធោ”តិ? “អាគមាសិ ខោ តេ

គជ, មហារាជ, ឱរោធោ”តិ។ “អបិ បន ភោតោ អានន្ទស្ស កិញ្ចិ អទាសី”តិ? “អទាសិ ខោ មេ, មហារាជ, បញ្ច ឧត្តរាសង្គសតានី”តិ។ “កឹ បន ភវំ អានន្ទោ តាវ ពហុំ ចីវរំ ករិស្សតី”តិ? “យេ [យេ បន (ក.)] តេ, មហារាជ, ភិក្ខូ ទុព្ពលចីវរា តេហិ សទ្ធិំ សំវិភជិស្សាមី”តិ។ “យានិ ខោ បន, ភោ អានន្ទ, បោរាណកានិ ទុព្ពលចីវរានិ តានិ កថំ ករិស្សថា”តិ? “តានិ, មហារាជ, ឧត្តរត្ថរណំ ករិស្សាមា”តិ។ “យានិ បន, ភោ អានន្ទ, បោរាណកានិ ឧត្តរត្ថរណានិ តានិ កថំ ករិស្សថា”តិ? “តានិ, មហារាជ, ភិសិច្ឆវិយោ ករិស្សាមា”តិ។ “យា បន, ភោ អានន្ទ, បោរាណកា ភិសិច្ឆវិយោ តា កថំ ករិស្សថា”តិ? “តា, មហារាជ, ភូមត្ថរណំ ករិស្សាមា”តិ។ “យានិ បន, ភោ អានន្ទ, បោរាណកានិ ភូមត្ថរណានិ តានិ កថំ ករិស្សថា”តិ? “តានិ, មហារាជ, បាទបុញ្ឆនិយោ ករិស្សាមា”តិ។ “យា បន, ភោ អានន្ទ, បោរាណកា បាទបុញ្ឆនិយោ តា កថំ ករិស្សថា”តិ?។ “តា, មហារាជ, រជោហរណំ ករិស្សាមា”តិ។ “យានិ បន, ភោ អានន្ទ, បោរាណកានិ រជោហរណានិ តានិ កថំ ករិស្សថា”តិ? “តានិ, មហារាជ, កោដ្ដេត្វា ចិក្ខល្លេន មទ្ទិត្វា បរិភណ្ឌំ លិម្បិស្សាមា”តិ។

អថ ខោ រាជា ឧទេនោ – សព្ពេវិមេ សមណា សក្យបុត្តិយា យោនិសោ ឧបនេន្តិ, ន កុលវំ គមេន្តីតិ – អាយស្មតោ អានន្ទស្ស អញ្ញានិបិ បញ្ច ទុស្សសតានិ បាទាសិ។ អយញ្ចរហិ អាយស្មតោ អានន្ទស្ស បឋមំ ចីវរភិក្ខា ឧប្បជ្ជិ ចីវរសហស្សំ។ អថ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ យេន ឃោសិតារាមោ តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា បញ្ញត្តេ អាសនេ និសីទិ។ អថ ខោ អាយស្មា ឆន្នោ យេនាយស្មា អានន្ទោ តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ អានន្ទំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នំ ខោ អាយស្មន្តំ ឆន្នំ អាយស្មា អានន្ទោ ឯតទវោច – “សង្ឃេន តេ, អាវុសោ ឆន្ន, ព្រហ្មទណ្ឌោ អាណាបិតោ”តិ។

“កតមោ បន, ភន្តេ អានន្ទ, ព្រហ្មទណ្ឌោ អាណាបិតោ”តិ? “ត្វំ, អាវុសោ ឆន្ន, ភិក្ខូ យំ ឥច្ឆេយ្យាសិ តំ វទេយ្យាសិ។ ភិក្ខូហិ ត្វំ នេវ វត្តព្ពោ, ន ឱវទិតព្ពោ, នានុសាសិតព្ពោ”តិ។ “នន្វាហំ, ភន្តេ អានន្ទ, ហតោ ឯត្តាវតា, យតោហំ ភិក្ខូហិ នេវ វត្តព្ពោ, ន ឱវទិតព្ពោ, នានុសាសិតព្ពោ”តិ តត្ថេវ មុច្ឆិតោ បបតោ។ អថ ខោ អាយស្មា ឆន្នោ ព្រហ្មទណ្ឌេន អដ្ដីយមានោ ហរាយមានោ ជិគុច្ឆមានោ ឯកោ វូបកដ្ឋោ អប្បមត្តោ អាតាបី បហិតត្តោ វិហរន្តោ នចិរស្សេវ យស្សត្ថាយ កុលបុត្តា សម្មទេវ អគារស្មា អនគារិយំ បព្ពជន្តិ, តទនុត្តរំ ព្រហ្មចរិយបរិយោសានំ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា ឧបសម្បជ្ជ វិហាសិ។ ‘ខីណា ជាតិ, វុសិតំ ព្រហ្មចរិយំ, កតំ ករណីយំ, នាបរំ ឥត្ថត្តាយា’តិ អព្ភញ្ញាសិ។ អញ្ញតរោ ច បនាយស្មា ឆន្នោ អរហតំ អហោសិ។ អថ ខោ អាយស្មា ឆន្នោ អរហត្តំ បត្តោ យេនាយស្មា អានន្ទោ តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ អានន្ទំ ឯតទវោច – “បដិប្បស្សម្ភេហិ ទានិ មេ, ភន្តេ អានន្ទ, ព្រហ្មទណ្ឌ”ន្តិ។ “យទគ្គេន តយា, អាវុសោ ឆន្ន, អរហត្តំ សច្ឆិកតំ តទគ្គេន តេ ព្រហ្មទណ្ឌោ បដិប្បស្សទ្ធោ”តិ។ ឥមាយ ខោ បន វិនយសង្គីតិយា បញ្ច ភិក្ខុសតានិ អនូនានិ អនធិកានិ អហេសុំ។ តស្មា អយំ វិនយសង្គីតិ “បញ្ចសតិកា”តិ វុច្ចតីតិ។

បញ្ចសតិកក្ខន្ធកោ ឯកាទសមោ។

ឥមម្ហិ ខន្ធកេ វត្ថូ តេវីសតិ។

តស្សុទ្ទានំ –

បរិនិព្ពុតេ សម្ពុទ្ធេ, ថេរោ កស្សបសវ្ហយោ;
អាមន្តយិ ភិក្ខុគណំ, សទ្ធម្មមនុបាលកោ;
បាវាយទ្ធានមគ្គម្ហិ, សុភទ្ទេន បវេទិតំ;
សង្គាយិស្សាម សទ្ធម្មំ, អធម្មោ បុរេ ទិប្បតិ។

ឯកេនូន បញ្ចសតំ, អានន្ទម្បិ ច ឧច្ចិនិ;
ធម្មវិនយសង្គីតី, វសន្តោ គុហមុត្តមេ។

ឧបាលី វិនយំ បុច្ឆិ, សុត្តន្តានន្ទបណ្ឌិតំ;
បិដកំ តីណិ សង្គីតី, អកំសុ ជិនសាវកា។

ន បុច្ឆិ អក្កមិត្វាន, វន្ទាបេសិ ន យាចិ ច។

បព្ពជ្ជំ មាតុគាមស្ស, សទ្ធាយ ទុក្កដានិ មេ;

បុរាណោ ព្រហ្មទណ្ឌញ្ច, ឱរោជោ ឧទេនេន សហ។

តាវ ពហុ ទុព្ពលញ្ច, ឧត្តរត្ថរណា ភិសិ;
ភូមត្ថរណា បុញ្ឆនិយោ, រជោ ចិក្ខល្លមទ្ទនា។

សហស្សចីវរំ ឧប្បជ្ជិ, បឋមានន្ទសវ្ហយោ;
តជ្ជិតោ ព្រហ្មទណ្ឌេន, ចតុស្សច្ចំ អបាបុណិ;
វសីភូតា បញ្ចសតា, តស្មា បញ្ចសតី ឥតិ។

បញ្ចសតិកក្ខន្ធកំ និដ្ឋិតំ។

១២. សត្តសតិកក្ខន្ធកំ

១. បឋមភាណវារោ

៤៤៦. តេន ខោ បន សមយេន វស្សសតបរិនិព្ពុតេ ភគវតិ វេសាលិកា វជ្ជិបុត្តកា ភិក្ខូ វេសាលិយំ ទស វត្ថូនិ ទីបេន្តិ – កប្បតិ សិង្គិលោណកប្បោ, កប្បតិ ទ្វង្គុលកប្បោ, កប្បតិ គាមន្តរកប្បោ, កប្បតិ អាវាសកប្បោ, កប្បតិ អនុមតិកប្បោ, កប្បតិ អាចិណ្ណកប្បោ, កប្បតិ អមថិតកប្បោ, កប្បតិ ជឡោគឹ បាតុំ, កប្បតិ អទសកំ និសីទនំ, កប្បតិ ជាតរូបរជតន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា យសោ កាកណ្ឌកបុត្តោ វជ្ជីសុ ចារិកំ ចរមានោ យេន វេសាលី តទវសរិ។ តត្រ សុទំ អាយស្មា យសោ កាកណ្ឌកបុត្តោ វេសាលិយំ វិហរតិ មហាវនេ កូដាគារសាលាយំ។ តេន ខោ បន សមយេន វេសាលិកា វជ្ជិបុត្តកា ភិក្ខូ តទហុបោសថេ កំសបាតឹ [កំសចាដឹ (ស្យា.)] ឧទកេន បូរេត្វា មជ្ឈេ ភិក្ខុសង្ឃស្ស ឋបេត្វា អាគតាគតេ វេសាលិកេ ឧបាសកេ ឯវំ វទន្តិ – “ទេថាវុសោ, សង្ឃស្ស កហាបណម្បិ អឌ្ឍម្បិ បាទម្បិ មាសករូបម្បិ។ ភវិស្សតិ សង្ឃស្ស បរិក្ខារេន ករណីយ”ន្តិ។ ឯវំ វុត្តេ អាយស្មា យសោ កាកណ្ឌកបុត្តោ វេសាលិកេ ឧបាសកេ ឯតទវោច – “មាវុសោ, អទត្ថ សង្ឃស្ស កហាបណម្បិ អឌ្ឍម្បិ បាទម្បិ មាសករូបម្បិ។ ន កប្បតិ សមណានំ សក្យបុត្តិយានំ ជាតរូបរជតំ; ន សាទិយន្តិ សមណា សក្យបុត្តិយា ជាតរូបរជតំ; ន បដិគ្គណ្ហន្តិ សមណា សក្យបុត្តិយា ជាតរូបរជតំ; និក្ខិត្តមណិសុវណ្ណា សមណា សក្យបុត្តិយា អបេតជាតរូបរជតា”តិ។ ឯវម្បិ ខោ វេសាលិកា ឧបាសកា អាយស្មតា យសេន កាកណ្ឌកបុត្តេន វុច្ចមានា អទំសុយេវ សង្ឃស្ស កហាបណម្បិ អឌ្ឍម្បិ បាទម្បិ មាសករូបម្បិ។

អថ ខោ វេសាលិកា វជ្ជិបុត្តកា ភិក្ខូ តស្សា រត្តិយា អច្ចយេន តំ ហិរញ្ញំ ភិក្ខគ្គេន [ភិក្ខុគ្គេន (ស្យា.)] បដិវីសំ [បដិវីសំ (សី.), បដិវិសំ (ស្យា.)] ឋបេត្វា ភាជេសុំ។ អថ ខោ វេសាលិកា វជ្ជិបុត្តកា ភិក្ខូ អាយស្មន្តំ យសំ កាកណ្ឌកបុត្តំ ឯតទវោចុំ – “ឯសោ តេ, អាវុសោ យស, ហិរញ្ញស្ស បដិវីសោ”តិ។ “នត្ថិ, មេ អាវុសោ, ហិរញ្ញស្ស បដិវីសោ, នាហំ ហិរញ្ញំ សាទិយាមី”តិ។ អថ ខោ វេសាលិកា វជ្ជិបុត្តកា ភិក្ខូ – “អយំ អាវុសោ យសោ កាកណ្ឌកបុត្តោ ឧបាសកេ សទ្ធេ បសន្នេ អក្កោសតិ, បរិភាសតិ, អប្បសាទំ ករោតិ; ហន្ទស្ស មយំ បដិសារណីយកម្មំ ករោមា”តិ តេ។ តស្ស បដិសារណីយកម្មំ អកំសុ។ អថ ខោ អាយស្មា យសោ កាកណ្ឌកបុត្តោ វេសាលិកេ វជ្ជិបុត្តកេ ភិក្ខូ ឯតទវោច – “ភគវតា, អាវុសោ, បញ្ញត្តំ – ‘បដិសារណីយកម្មកតស្ស ភិក្ខុនោ អនុទូតោ ទាតព្វោ’តិ។ ទេថ មេ, អាវុសោ, អនុទូតំ ភិក្ខុ”ន្តិ។

អថ ខោ វេសាលិកា វជ្ជិបុត្តកា ភិក្ខូ ឯកំ ភិក្ខុំ សម្មន្និត្វា អាយស្មតោ យសស្ស កាកណ្ឌកបុត្តស្ស អនុទូតំ អទំសុ។ អថ ខោ អាយស្មា យសោ កាកណ្ឌកបុត្តោ អនុទូតេន ភិក្ខុនា សទ្ធឹ វេសាលឹ បវិសិត្វា វេសាលិកេ ឧបាសកេ ឯតទវោច – “អហំ កិរាយស្មន្តេ ឧបាសកេ សទ្ធេ បសន្នេ អក្កោសាមិ, បរិភាសាមិ, អប្បសាទំ ករោមិ; យោហំ អធម្មំ អធម្មោតិ វទាមិ, ធម្មំ ធម្មោតិ វទាមិ, អវិនយំ អវិនយោតិ វទាមិ, វិនយំ វិនយោតិ វទាមិ។

៤៤៧. “ឯកមិទំ, អាវុសោ, សមយំ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ។ តត្រ ខោ, អាវុសោ, ភគវា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – [អ. និ. ៤.៥០] ‘ចត្តារោមេ, ភិក្ខវេ, ចន្ទិមសូរិយានំ ឧបក្កិលេសា, យេហិ ឧបក្កិលេសេហិ ឧបក្កិលិដ្ឋា ចន្ទិមសូរិយា ន តបន្តិ, ន ភាសន្តិ, ន វិរោចន្តិ។ កតមេ ចត្តារោ? អព្ភំ, ភិក្ខវេ, ចន្ទិមសូរិយានំ ឧបក្កិលេសោ, យេន ឧបក្កិលេសេន ឧបក្កិលិដ្ឋា ចន្ទិមសូរិយា ន តបន្តិ, ន ភាសន្តិ ន វិរោចន្តិ។ មហិកា, ភិក្ខវេ, ចន្ទិមសូរិយានំ ឧបក្កិលេសោ, យេន ឧបក្កិលេសេន ឧបក្កិលិដ្ឋា ចន្ទិមសូរិយា ន តបន្តិ, ន ភាសន្តិ, ន វិរោចន្តិ, ធូមរជោ, ភិក្ខវេ, ចន្ទិមសូរិយានំ ឧបក្កិលេសោ, យេន ឧបក្កិលេសេន ឧបក្កិលិដ្ឋា ចន្ទិមសូរិយា ន តបន្តិ, ន ភាសន្តិ, ន វិរោចន្តិ។ រាហុ, ភិក្ខវេ, អសុរិន្ទោ ចន្ទិមសូរិយានំ ឧបក្កិលេសោ, យេន ឧបក្កិលេសេន ឧបក្កិលិដ្ឋា ចន្ទិមសូរិយា ន តបន្តិ, ន ភាសន្តិ, ន វិរោចន្តិ។ ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, ចត្តារោ ចន្ទិមសូរិយានំ ឧបក្កិលេសា, យេហិ ឧបក្កិលេសេហិ ឧបក្កិលិដ្ឋា ចន្ទិមសូរិយា ន តបន្តិ, ន ភាសន្តិ, ន វិរោចន្តិ។ ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, ចត្តារោមេ សមណព្រាហ្មណានំ ឧបក្កិលេសា, យេហិ ឧបក្កិលេសេហិ ឧបក្កិលិដ្ឋា ឯកេ សមណព្រាហ្មណា ន តបន្តិ, ន ភាសន្តិ, ន វិរោចន្តិ។ កតមេ ចត្តារោ? សន្តិ, ភិក្ខវេ, ឯកេ សមណព្រាហ្មណា សុរំ បិវន្តិ, មេរយំ បិវន្តិ, សុរាមេរយបានា អប្បដិវិរតា – អយំ, ភិក្ខវេ, បឋមោ សមណព្រាហ្មណានំ ឧបក្កិលេសោ, យេន ឧបក្កិលេសេន ឧបក្កិលិដ្ឋា ឯកេ សមណព្រាហ្មណា ន តបន្តិ, ន ភាសន្តិ, ន វិរោចន្តិ។ បុន ចបរំ, ភិក្ខវេ, ឯកេ សមណព្រាហ្មណា មេថុនំ ធម្មំ បដិសេវន្តិ, មេថុនធម្មា អប្បដិវិរតា

– អយំ, ភិក្ខវេ, ទុតិយោ សមណព្រាហ្មណានំ ឧបក្កិលេសោ, យេន ឧបក្កិលេសេន ឧបក្កិលិដ្ឋា ឯកេ សមណព្រាហ្មណា ន តបន្តិ, ន ភាសន្តិ, ន វិរោចន្តិ។ បុន ចបរំ, ភិក្ខវេ, ឯកេ សមណព្រាហ្មណា ជាតរូបរជតំ សាទិយន្តិ, ជាតរូបរជតប្បដិគ្គហណា អប្បដិវិរតា – អយំ, ភិក្ខវេ, តតិយោ សមណព្រាហ្មណានំ ឧបក្កិលេសោ, យេន ឧបក្កិលេសេន ឧបក្កិលិដ្ឋា ឯកេ សមណព្រាហ្មណា ន តបន្តិ, ន ភាសន្តិ, ន វិរោចន្តិ។ បុន ចបរំ, ភិក្ខវេ, ឯកេ សមណព្រាហ្មណា មិច្ឆាជីវេន ជីវិតំ កប្បេន្តិ; មិច្ឆាជីវា អប្បដិវិរតា – អយំ, ភិក្ខវេ, ចតុត្ថោ សមណព្រាហ្មណានំ ឧបក្កិលេសោ, យេន ឧបក្កិលេសេន ឧបក្កិលិដ្ឋា ឯកេ សមណព្រាហ្មណា ន តបន្តិ, ន ភាសន្តិ, ន វិរោចន្តិ។ ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, ចត្តារោ សមណព្រាហ្មណានំ ឧបក្កិលេសា, យេហិ ឧបក្កិលេសេហិ ឧបក្កិលិដ្ឋា ឯកេ សមណព្រាហ្មណា ន តបន្តិ, ន ភាសន្តិ , ន វិរោចន្តី’’។ ‘‘ឥទមវោចាវុសោ, ភគវា។ ឥទំ វត្វាន សុគតោ អថាបរំ ឯតទវោច សត្ថា –

> ‘‘រាគទោសបរិក្លិដ្ឋា, ឯកេ សមណព្រាហ្មណា;
> អវិជ្ជានិវុដា [អវិជ្ជានីវុតា (ស្យា.)] បោសា, បិយរូបាភិនន្ទិនោ។
>
> ‘‘សុរំ បិវន្តិ មេរយំ, បដិសេវន្តិ មេថុនំ;
> រជតំ ជាតរូបញ្ច, សាទិយន្តិ អវិទ្ទសូ។
>
> ‘‘មិច្ឆាជីវេន ជីវន្តិ, ឯកេ សមណព្រាហ្មណា;
> ឯតេ ឧបក្កិលេសា វុត្តា, ពុទ្ធេនាទិច្ចពន្ធុនា។
>
> ‘‘យេហិ ឧបក្កិលេសេហិ ឧបក្កិលិដ្ឋា, ឯកេ សមណព្រាហ្មណា;
> ន តបន្តិ ន ភាសន្តិ, អសុទ្ធា សរជា មគា។
>
> ‘‘អន្ធការេន ឱនទ្ធា, តណ្ហាទាសា សនេត្តិកា;
> វឌ្ឍេន្តិ កដសី ឃោរំ, អាទិយន្តិ បុនព្ភវន្តិ។

‘‘ឯវំវាទី កិរាហំ អាយស្មន្តេ ឧបាសកេ សទ្ធេ បសន្នេ អក្កោសាមិ, បរិភាសាមិ, អប្បសាទំ ករោមិ; យោហំ អធម្មំ អធម្មោតិ វទាមិ, ធម្មំ ធម្មោតិ វទាមិ, អវិនយំ អវិនយោតិ វទាមិ, វិនយំ វិនយោតិ វទាមិ។

៤៤៨. [សំ. និ. ៤.៣៦២ ឥទំ វត្ថុ អាគតំ] ‘‘ឯកមិទំ, អាវុសោ, សមយំ ភគវា រាជគហេ វិហរតិ វេឡុវនេ កលន្ទកនិវាបេ។ តេន ខោ បន សមយេន រាជន្តេបុរេ រាជបរិសាយំ សន្និសិន្នានំ សន្និបតិតានំ អយមន្តរកថា ឧទបាទិ – ‘កប្បតិ សមណានំ សក្យបុត្តិយានំ ជាតរូបរជតំ; សាទិយន្តិ សមណា សក្យបុត្តិយា ជាតរូបរជតំ; បដិគ្គណ្ហន្តិ សមណា សក្យបុត្តិយា ជាតរូបរជត’ន្តិ។ តេន ខោ បនាវុសោ សមយេន, មណិចូឡកោ គាមណិ តស្សំ បរិសាយំ និសិន្នោ ហោតិ។ អថ ខោ, អាវុសោ, មណិចូឡកោ គាមណិ តំ បរិសំ ឯតទវោច – ‘មា អយ្យា ឯវំ អវចុត្ថ។ ន កប្បតិ សមណានំ សក្យបុត្តិយានំ ជាតរូបរជតំ; ន សាទិយន្តិ សមណា សក្យបុត្តិយា ជាតរូបរជតំ; ន បដិគ្គណ្ហន្តិ សមណា សក្យបុត្តិយា ជាតរូបរជតំ; និក្ខិត្តមណិសុវណ្ណា សមណា សក្យបុត្តិយា អបេតជាតរូបរជតា’តិ។ អសក្ខិ ខោ, អាវុសោ, មណិចូឡកោ គាមណិ តំ បរិសំ សញ្ញាបេតុំ។

‘‘អថ ខោ, អាវុសោ, មណិចូឡកោ គាមណិ តំ បរិសំ សញ្ញាបេត្វា យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ, អាវុសោ, មណិចូឡកោ គាមណិ ភគវន្តំ ឯតទវោច – ‘ឥធ, ភន្តេ, រាជន្តេបុរេ រាជបរិសាយំ សន្និសិន្នានំ សន្និបតិតានំ អយមន្តរកថា ឧទបាទិ – កប្បតិ សមណានំ សក្យបុត្តិយានំ ជាតរូបរជតំ; សាទិយន្តិ សមណា សក្យបុត្តិយា ជាតរូបរជតំ; បដិគ្គណ្ហន្តិ សមណា សក្យបុត្តិយា ជាតរូបរជតន្តិ។ ឯវំ វុត្តេ អហំ ភន្តេ, តំ បរិសំ ឯតទវោចំ – មា អយ្យា ឯវំ អវចុត្ថ។ ន កប្បតិ សមណានំ សក្យបុត្តិយានំ ជាតរូបរជតំ; ន សាទិយន្តិ សមណា សក្យបុត្តិយា ជាតរូបរជតំ ; ន បដិគ្គណ្ហន្តិ សមណា សក្យបុត្តិយា ជាតរូបរជតំ; និក្ខិត្តមណិសុវណ្ណា សមណា សក្យបុត្តិយា អបេតជាតរូបរជតាតិ។ អសក្ខិំ ខោ អហំ, ភន្តេ, តំ បរិសំ សញ្ញាបេតុំ។ កច្ចាហំ, ភន្តេ, ឯវំ ព្យាករមានោ វុត្តវាទី ចេវ ភគវតោ ហោមិ, ន ច ភគវន្តំ អភូតេន អព្ភាចិក្ខាមិ, ធម្មស្ស ចានុធម្មំ ព្យាករោមិ, ន ច កោចិ សហធម្មិកោ វាទានុវាទោ គារយ្ហំ ឋានំ អាគច្ឆតី’តិ? ‘តគ្ឃ ត្វំ, គាមណិ, ឯវំ ព្យាករមានោ វុត្តវាទី ចេវ មេ ហោសិ; ន ច មំ អភូតេន អព្ភាចិក្ខសិ [បារា. ៥៨២], ធម្មស្ស ចានុធម្មំ ព្យាករោសិ, ន ច កោចិ សហធម្មិកោ វាទានុវាទោ គារយ្ហំ ឋានំ អាគច្ឆតិ។ ន ហិ, គាមណិ, កប្បតិ សមណានំ សក្យបុត្តិយានំ ជាតរូបរជតំ; ន សាទិយន្តិ សមណា សក្យបុត្តិយា ជាតរូបរជតំ; ន បដិគ្គណ្ហន្តិ សមណា សក្យបុត្តិយា ជាតរូបរជតំ; និក្ខិត្តមណិសុវណ្ណា សមណា

សក្យបុត្តិយា អបេតជាតរូបរជតា។ យស្ស ខោ, គាមណិ, ជាតរូបរជតំ កប្បតិ, បញ្ចបិ តស្ស កាមគុណា កប្បន្តិ។ យស្ស បញ្ច កាមគុណា កប្បន្តិ ឯកំសេនេតំ, គាមណិ, ធារេយ្យាសិ – អស្សមណធម្មោ អសក្យបុត្តិយធម្មោតិ។ អបិ ចាហំ, គាមណិ, ឯវំ វទាមិ តិណំ តិណត្ថិកេន បរិយេសិតព្ពំ; ទារុ ទារុត្ថិកេន បរិយេសិតព្ពំ; សកដំ សកដត្ថិកេន បរិយេសិតព្ពំ; បុរិសោ បុរិសត្ថិកេន បរិយេសិតព្ពោ។ ន ត្វេវាហំ, គាមណិ, កេនចិ បរិយាយេន ជាតរូបរជតំ សាទិតព្ពំ បរិយេសិតព្ពន្តិ វទាមី’តិ។

“ឯវំវាទី កិរាហំ អាយស្មន្តេ ឧបាសកេ សទ្ធេ បសន្នេ អក្កោសាមិ, បរិភាសាមិ, អប្បសាទំ ករោមិ; យោហំ អធម្មំ អធម្មោតិ វទាមិ, ធម្មំ ធម្មោតិ វទាមិ, អវិនយំ អវិនយោតិ វទាមិ, វិនយំ វិនយោតិ វទាមិ។

៤៤៩. “ឯកមិទំ, អាវុសោ, សមយំ ភគវា រាជគហេ អាយស្មន្តំ ឧបនន្ទំ សក្យបុត្តំ អារព្ភ ជាតរូបរជតំ បដិក្ខិបិ, សិក្ខាបទញ្ច បញ្ញបេសិ។ ឯវំវាទី កិរាហំ អាយស្មន្តេ ឧបាសកេ សទ្ធេ បសន្នេ អក្កោសាមិ, បរិភាសាមិ, អប្បសាទំ ករោមិ; យោហំ អធម្មំ អធម្មោតិ វទាមិ, ធម្មំ ធម្មោតិ វទាមិ, អវិនយំ អវិនយោតិ វទាមិ, វិនយំ វិនយោតិ វទាមី”តិ។

ឯវំ វុត្តេ វេសាលិកា ឧបាសកា អាយស្មន្តំ យសំ កាកណ្ឌកបុត្តំ ឯតទវោចុំ – “ឯកោវ ភន្តេ, អយ្យោ យសោ កាកណ្ឌកបុត្តោ សមណោ សក្យបុត្តិយោ។ សព្ពេវិមេ អស្សមណា អសក្យបុត្តិយា។ វសតុ, ភន្តេ, អយ្យោ យសោ កាកណ្ឌកបុត្តោ វេសាលិយំ។ មយំ អយ្យស្ស យសស្ស កាកណ្ឌកបុត្តស្ស ឧស្សុក្កំ ករិស្សាម ចីវរបិណ្ឌបាតសេនាសនគិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារាន”ន្តិ។ អថ ខោ អាយស្មា យសោ កាកណ្ឌកបុត្តោ វេសាលិកេ ឧបាសកេ សញ្ញាបេត្វា អនុទូតេន ភិក្ខុនា សទ្ធិំ អារាមំ អគមាសិ។

អថ ខោ វេសាលិកា វជ្ជិបុត្តកា ភិក្ខូ អនុទូតំ ភិក្ខុំ បុច្ឆិំសុ – “ខមាបិតាវុសោ, យសេន កាកណ្ឌកបុត្តេន វេសាលិកា ឧបាសកា”តិ ? “ឧបាសកេហិ បាបិកំ នោ, អាវុសោ, កតំ។ ឯកោវ យសោ កាកណ្ឌកបុត្តោ សមណោ សក្យបុត្តិយោ កតោ។ សព្ពេវ មយំ អស្សមណា អសក្យបុត្តិយា កតា”តិ។ អថ ខោ វេសាលិកា វជ្ជិបុត្តកា ភិក្ខូ – “អយំ, អាវុសោ, យសោ កាកណ្ឌកបុត្តោ អម្ហេហិ អសម្មតោ គិហីនំ បកាសេសិ; ហន្ទស្ស មយំ ឧក្ខេបនីយកម្មំ ករោមា”តិ។ តេ តស្ស ឧក្ខេបនីយកម្មំ កត្តុកាមា សន្និបតិំសុ។ អថ ខោ អាយស្មា យសោ កាកណ្ឌកបុត្តោ វេហាសំ អព្ភុគ្គន្ត្វា កោសម្ពិយំ បច្ចុដ្ឋាសិ។

៤៥០. អថ ខោ អាយស្មា យសោ កាកណ្ឌកបុត្តោ បាវេយ្យកានញ្ច [បាឋេយ្យកានញ្ច (ស្យា.)] អវន្តិទក្ខិណាបថកានញ្ច ភិក្ខូនំ សន្តិកេ ទូតំ បាហេសិ – “អាគច្ឆន្តុ អាយស្មន្តា; ឥមំ អធិករណំ អាទិយិស្សាម។ បុរេ អធម្មោ ទិប្បតិ, ធម្មោ បដិពាហិយ្យតិ; អវិនយោ ទិប្បតិ, វិនយោ បដិពាហិយ្យតិ; បុរេ អធម្មវាទិនោ ពលវន្តោ ហោន្តិ, ធម្មវាទិនោ ទុព្ពលា ហោន្តិ; អវិនយវាទិនោ ពលវន្តោ ហោន្តិ, វិនយវាទិនោ ទុព្ពលា ហោន្តី”តិ។

តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា សម្ភូតោ សាណវាសី អហោគង្គេ បព្ពតេ បដិវសតិ។ អថ ខោ អាយស្មា យសោ កាកណ្ឌកបុត្តោ យេន អហោគង្គោ បព្ពតោ, យេនាយស្មា សម្ភូតោ សាណវាសី តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ សម្ភូតំ សាណវាសិំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា យសោ កាកណ្ឌកបុត្តោ អាយស្មន្តំ សម្ភូតំ សាណវាសិំ ឯតទវោច – “ឥមេ, ភន្តេ, វេសាលិកា វជ្ជិបុត្តកា ភិក្ខូ វេសាលិយំ ទស វត្ថូនិ ទីបេន្តិ – កប្បតិ សិង្គិលោណកប្បោ, កប្បតិ ទ្វង្គុលកប្បោ, កប្បតិ គាមន្តរកប្បោ, កប្បតិ អាវាសកប្បោ, កប្បតិ អនុមតិកប្បោ, កប្បតិ អាចិណ្ណកប្បោ, កប្បតិ អមថិតកប្បោ, កប្បតិ ជឡោគិំ បាតុំ, កប្បតិ អទសកំ និសីទនំ, កប្បតិ ជាតរូបរជតន្តិ។ ហន្ទ មយំ, ភន្តេ, ឥមំ អធិករណំ អាទិយិស្សាម។ បុរេ អធម្មោ ទិប្បតិ, ធម្មោ បដិពាហិយ្យតិ; អវិនយោ ទិប្បតិ, វិនយោ បដិពាហិយ្យតិ; បុរេ អធម្មវាទិនោ ពលវន្តោ ហោន្តិ, ធម្មវាទិនោ ទុព្ពលា ហោន្តិ; អវិនយវាទិនោ ពលវន្តោ ហោន្តិ, វិនយវាទិនោ ទុព្ពលា ហោន្តី”តិ។ “ឯវមាវុសោ”តិ ខោ អាយស្មា សម្ភូតោ សាណវាសី អាយស្មតោ យសស្ស កាកណ្ឌកបុត្តស្ស បច្ចស្សោសិ។ អថ ខោ សដ្ឋិមត្តា បាវេយ្យកា ភិក្ខូ – សព្ពេ អារញ្ញិកា, សព្ពេ បិណ្ឌបាតិកា, សព្ពេ បំសុកូលិកា, សព្ពេ តេចីវរិកា, សព្ពេវ អរហន្តោ – អហោគង្គេ បព្ពតេ សន្និបតិំសុ។ អដ្ឋាសីតិមត្តា អវន្តិទក្ខិណាបថកា ភិក្ខូ – អប្បេកច្ចេ អារញ្ញិកា, អប្បេកច្ចេ បិណ្ឌបាតិកា, អប្បេកច្ចេ បំសុកូលិកា, អប្បេកច្ចេ តេចីវរិកា, សព្ពេវ អរហន្តោ – អហោគង្គេ បព្ពតេ សន្និបតិំសុ។ អថ ខោ ថេរានំ ភិក្ខូនំ មន្តយមានានំ ឯតទហោសិ – “ឥទំ ខោ អធិករណំ កក្ខឡញ្ច, វាឡញ្ច; កំ នុ ខោ មយំ បក្ខំ លភេយ្យាម, យេន មយំ ឥមស្មិំ អធិករណេ ពលវន្តតរា អស្សាមា”តិ។

៤៥១. តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា រេវតោ សោរេយ្យេ បដិវសតិ – ពហុស្សុតោ អាគតាគមោ ធម្មធរោ វិនយធរោ មាតិកាធរោ បណ្ឌិតោ វិយត្តោ មេធាវី លជ្ជី កុក្កុច្ចកោ សិក្ខាកាមោ។ អថ ខោ ថេរានំ

ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ – “អយំ ខោ អាយស្មា រេវតោ សោរេយ្យេ បដិវសតិ – ពហុស្សុតោ អាគតាគមោ ធម្មធរោ វិនយធរោ មាតិកាធរោ បណ្ឌិតោ វិយត្តោ មេធាវី លជ្ជី កុក្កុច្ចកោ សិក្ខាកាមោ។ សចេ មយំ អាយស្មន្តំ រេវតំ បក្ខំ លភិស្សាម, ឯវំ មយំ ឥមស្មិំ អធិករណេ ពលវន្តតរា អស្សាមា”តិ។ អស្សោសិ ខោ អាយស្មា រេវតោ – ទិព្ពាយ សោតធាតុយា វិសុទ្ធាយ អតិក្កន្តមានុសិកាយ – ថេរានំ ភិក្ខូនំ មន្តយមានានំ។ សុត្វានស្ស ឯតទហោសិ – “ឥទំ ខោ អធិករណំ កក្ខឡញ្ច វាឡញ្ច។ ន ខោ មេតំ បតិរូបំ យោហំ ឯវរូបេ អធិករណេ ឱសក្កេយ្យំ។ ឥទានិ ច បន តេ ភិក្ខូ អាគច្ឆិស្សន្តិ។ សោហំ តេហិ អាកិណ្ណោ ន ផាសុ គមិស្សាមិ។ យំនូនាហំ បដិកច្ចេវ គច្ឆេយ្យ”ន្តិ។ អថ ខោ អាយស្មា រេវតោ សោរេយ្យា សង្កស្សំ អគមាសិ។

អថ ខោ ថេរា ភិក្ខូ សោរេយ្យំ គន្ត្វា បុច្ឆិំសុ – “កហំ អាយស្មា រេវតោ”តិ? តេ ឯវមាហំសុ – “ឯសាយស្មា រេវតោ សង្កស្សំ គតោ”តិ។ អថ ខោ អាយស្មា រេវតោ សង្កស្សា កណ្ណកុជ្ជំ [កន្នកុជ្ជំ (សី.)] អគមាសិ។ អថ ខោ ថេរា ភិក្ខូ សង្កស្សំ គន្ត្វា បុច្ឆិំសុ – “កហំ អាយស្មា រេវតោ”តិ? តេ ឯវមាហំសុ – “ឯសាយស្មា រេវតោ កណ្ណកុជ្ជំ គតោ”តិ។ អថ ខោ អាយស្មា រេវតោ កណ្ណកុជ្ជា ឧទុម្ពរំ អគមាសិ។ អថ ខោ ថេរា ភិក្ខូ កណ្ណកុជ្ជំ គន្ត្វា បុច្ឆិំសុ – “កហំ អាយស្មា រេវតោ”តិ? តេ ឯវមាហំសុ – “ឯសាយស្មា រេវតោ ឧទុម្ពរំ គតោ”តិ។ អថ ខោ អាយស្មា រេវតោ ឧទុម្ពរា អគ្គឡបុរំ អគមាសិ។ អថ ខោ ថេរា ភិក្ខូ ឧទុម្ពរំ គន្ត្វា បុច្ឆិំសុ – “កហំ អាយស្មា រេវតោ”តិ? តេ ឯវមាហំសុ – “ឯសាយស្មា រេវតោ អគ្គឡបុរំ គតោ”តិ។ អថ ខោ អាយស្មា រេវតោ អគ្គឡបុរា សហជាតិំ [សហំ ជាតិំ (ក.)] អគមាសិ។ អថ ខោ ថេរា ភិក្ខូ អគ្គឡបុរំ គន្ត្វា បុច្ឆិំសុ – “កហំ អាយស្មា រេវតោ”តិ? តេ ឯវមាហំសុ – “ឯសាយស្មា រេវតោ សហជាតិំ គតោ”តិ។ អថ ខោ ថេរា ភិក្ខូ អាយស្មន្តំ រេវតំ សហជាតិយំ សម្ភាវេសុំ។

៤៥២. អថ ខោ អាយស្មា សម្ភូតោ សាណវាសី អាយស្មន្តំ យសំ កាកណ្ឌកបុត្តំ ឯតទវោច – “អយំ, អាវុសោ, អាយស្មា រេវតោ ពហុស្សុតោ អាគតាគមោ ធម្មធរោ វិនយធរោ មាតិកាធរោ បណ្ឌិតោ វិយត្តោ មេធាវី លជ្ជី កុក្កុច្ចកោ សិក្ខាកាមោ។ សចេ មយំ អាយស្មន្តំ រេវតំ បញ្ហំ បុច្ឆិស្សាម, បដិពលោ អាយស្មា រេវតោ ឯកេនេវ បញ្ហេន សកលម្បិ រត្តិំ វីតិនាមេតុំ។ ឥទានិ ច បនាយស្មា រេវតោ អន្តេវាសិកំ [អន្តេវាសី (ស្យា.)] សរភាណកំ ភិក្ខុំ អជ្ឈេសិស្សតិ។ សោ ត្វំ តស្ស ភិក្ខុនោ សរភញ្ញបរិយោសានេ អាយស្មន្តំ រេវតំ ឧបសង្កមិត្វា ឥមានិ ទស វត្ថូនិ បុច្ឆេយ្យាសី”តិ។ “ឯវំ ភន្តេ”តិ ខោ អាយស្មា យសោ កាកណ្ឌកបុត្តោ អាយស្មតោ សម្ភូតស្ស សាណវាសិស្ស បច្ចស្សោសិ។ អថ ខោ អាយស្មា រេវតោ អន្តេវាសិកំ សរភាណកំ ភិក្ខុំ អជ្ឈេសិ។ អថ ខោ អាយស្មា យសោ កាកណ្ឌកបុត្តោ តស្ស ភិក្ខុនោ សរភញ្ញបរិយោសានេ យេនាយស្មា រេវតោ តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ រេវតំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា យសោ កាកណ្ឌកបុត្តោ អាយស្មន្តំ រេវតំ ឯតទវោច – “កប្បតិ, ភន្តេ, សិង្គិលោណកប្បោ”តិ? “កោ សោ, អាវុសោ, សិង្គិលោណកប្បោ”តិ? “កប្បតិ, ភន្តេ, សិង្គិនា លោណំ បរិហរិតុំ – យត្ថ អលោណកំ ភវិស្សតិ តត្ថ បរិភុញ្ជិស្សាមី”តិ? “នាវុសោ, កប្បតី”តិ។ “កប្បតិ, ភន្តេ, ទ្វង្គុលកប្បោ”តិ ? “កោ សោ, អាវុសោ, ទ្វង្គុលកប្បោ”តិ? “កប្បតិ, ភន្តេ, ទ្វង្គុលាយ ឆាយាយ វីតិវត្តាយ, វិកាលេ ភោជនំ ភុញ្ជិតុ”ន្តិ? “នាវុសោ, កប្បតី”តិ។ “កប្បតិ, ភន្តេ, គាមន្តរកប្បោ”តិ? “កោ សោ, អាវុសោ, គាមន្តរកប្បោ”តិ? “កប្បតិ, ភន្តេ – ឥទានិ គាមន្តរំ គមិស្សាមីតិ – ភុត្តាវិនា បវារិតេន អនតិរិត្តំ ភោជនំ ភុញ្ជិតុ”ន្តិ? “នាវុសោ, កប្បតី”តិ។ “កប្បតិ, ភន្តេ, អាវាសកប្បោ”តិ? “កោ សោ, អាវុសោ, អាវាសកប្បោ”តិ? “កប្បតិ, ភន្តេ, សម្ពហុលា អាវាសា សមានសីមា នានុបោសថំ កាតុ”ន្តិ? “នាវុសោ , កប្បតី”តិ។ “កប្បតិ , ភន្តេ, អនុមតិកប្បោ”តិ? “កោ សោ, អាវុសោ, អនុមតិកប្បោ”តិ? “កប្បតិ, ភន្តេ, វគ្គេន សង្ឃេន កម្មំ កាតុំ – អាគតេ ភិក្ខូ អនុមានេស្សាមា”តិ [អនុជានិស្សាមាតិ, អនុជានេស្សាមាតិ, អនុមតី អានេស្សាមាតិ (ក.)]? “នាវុសោ, កប្បតី”តិ។ “កប្បតិ, ភន្តេ, អាចិណ្ណកប្បោ”តិ? “កោ សោ, អាវុសោ, អាចិណ្ណកប្បោ”តិ? “កប្បតិ, ភន្តេ, ឥទំ មេ ឧបជ្ឈាយេន អជ្ឈាចិណ្ណំ, ឥទំ មេ អាចរិយេន អជ្ឈាចិណ្ណំ, តំ អជ្ឈាចរិតុ”ន្តិ? “អាចិណ្ណកប្បោ ខោ, អាវុសោ, ឯកច្ចោ កប្បតិ, ឯកច្ចោ ន កប្បតី”តិ។ “កប្បតិ, ភន្តេ, អមថិតកប្បោ”តិ? “កោ សោ, អាវុសោ, អមថិតកប្បោ”តិ? “កប្បតិ, ភន្តេ, យំ តំ ខីរំ ខីរភាវំ វិជហិតំ, អសម្បត្តំ ទធិភាវំ, តំ ភុត្តាវិនា បវារិតេន អនតិរិត្តំ បាតុ”ន្តិ? “នាវុសោ, កប្បតី”តិ? “កប្បតិ, ភន្តេ, ជឡោគិំ បាតុ”ន្តិ? “កា សា, អាវុសោ, ជឡោគី”តិ? “កប្បតិ, ភន្តេ, យា សា សុរា អាសុតា, អសម្បត្តា មជ្ជភាវំ, សា បាតុ”ន្តិ? “នាវុសោ, កប្បតី”តិ។ “កប្បតិ, ភន្តេ, អទសកំ និសីទន”ន្តិ? “នាវុសោ, កប្បតី”តិ។ “កប្បតិ, ភន្តេ, ជាតរូបរជត”ន្តិ? “នាវុសោ, កប្បតី”តិ។ “ឥមេ, ភន្តេ, វេសាលិកា វជ្ជិបុត្តកា ភិក្ខូ វេសាលិយំ ឥមានិ ទស វត្ថូនិ ទីបេន្តិ។ ហន្ទ មយំ, ភន្តេ, ឥមំ អធិករណំ អាទិយិស្សាម។ បុរេ អធម្មោ ទិប្បតិ, ធម្មោ បដិពាហិយ្យតិ; អវិនយោ ទិប្បតិ, វិនយោ បដិពាហិយ្យតិ; បុរេ អធម្មវាទិនោ ពលវន្តោ ហោន្តិ, ធម្មវាទិនោ ទុព្ពលា ហោន្តិ; អវិនយវាទិនោ ពលវន្តោ ហោន្តិ, វិនយវាទិនោ ទុព្ពលា ហោន្តី”តិ។ “ឯវមាវុសោ”តិ ខោ អាយស្មា រេវតោ អាយស្មតោ យសស្ស កាកណ្ឌកបុត្តស្ស បច្ចស្សោសិ។

បឋមភាណវារោ និដ្ឋិតោ។

២. ទុតិយភាណវារោ

៤៥៣. អស្សោសុំ ខោ វេសាលិកា វជ្ជិបុត្តកា ភិក្ខូ – “យសោ កិរ កាកណ្ឌកបុត្តោ ឥទំ អធិករណំ អាទិយិតុកាមោ បក្ខំ បរិយេសតិ, លភតិ ច កិរ បក្ខ”ន្តិ។ អថ ខោ វេសាលិកានំ វជ្ជិបុត្តកានំ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ – “ឥទំ ខោ អធិករណំ កក្ខឡញ្ច វាឡញ្ច។ កំ នុ ខោ មយំ បក្ខំ លភេយ្យាម, យេន មយំ ឥមស្មិំ អធិករណេ ពលវន្តតរា អស្សាមា”តិ។

អថ ខោ វេសាលិកានំ វជ្ជិបុត្តកានំ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ – “អយំ ខោ អាយស្មា រេវតោ ពហុស្សុតោ អាគតាគមោ ធម្មធរោ វិនយធរោ មាតិកាធរោ បណ្ឌិតោ វិយត្តោ មេធាវី លជ្ជី កុក្កុច្ចកោ សិក្ខាកាមោ។ សចេ មយំ អាយស្មន្តំ រេវតំ បក្ខំ លភេយ្យាម, ឯវំ មយំ ឥមស្មិំ អធិករណេ ពលវន្តតរា អស្សាមា”តិ។

អថ ខោ វេសាលិកា វជ្ជិបុត្តកា ភិក្ខូ បហូតំ សាមណកំ បរិក្ខារំ បដិយាទេសុំ – បត្តម្បិ, ចីវរម្បិ, និសីទនម្បិ, សូចិឃរម្បិ, កាយពន្ធនម្បិ, បរិស្សាវនម្បិ, ធម្មករណម្បិ។ អថ ខោ វេសាលិកា វជ្ជិបុត្តកា ភិក្ខូ តំ សាមណកំ បរិក្ខារំ អាទាយ នាវាយ សហជាតិំ ឧជ្ជវិំសុ; នាវាយ បច្ចោរោហិត្វា អញ្ញតរស្មិំ រុក្ខមូលេ ភត្តវិស្សគ្គំ ករោន្តិ។ អថ ខោ អាយស្មតោ សាឡ្ហស្ស រហោគតស្ស បដិសល្លីនស្ស ឯវំ ចេតសោ បរិវិតក្កោ ឧទបាទិ – “កេ នុ ខោ ធម្មវាទិនោ – បាចីនកា វា ភិក្ខូ, បាវេយ្យកា វា”តិ? អថ ខោ អាយស្មតោ សាឡ្ហស្ស, ធម្មញ្ច វិនយញ្ច ចេតសា បច្ចវេក្ខន្តស្ស, ឯតទហោសិ – “អធម្មវាទិនោ បាចីនកា ភិក្ខូ, ធម្មវាទិនោ បាវេយ្យកា [បាឋេយ្យកា (ស្យា.)] ភិក្ខូ”តិ។

អថ ខោ អញ្ញតរា សុទ្ធាវាសកាយិកា ទេវតា អាយស្មតោ សាឡ្ហស្ស ចេតសា ចេតោបរិវិតក្កមញ្ញាយ – សេយ្យថាបិ នាម ពលវា បុរិសោ សមិញ្ជិតំ វា ពាហំ បសារេយ្យ, បសារិតំ វា ពាហំ សមិញ្ជេយ្យ, ឯវមេវ សុទ្ធាវាសេសុ ទេវេសុ អន្តរហិតា – អាយស្មតោ សាឡ្ហស្ស សម្មុខេ បាតុរហោសិ។ អថ ខោ សា ទេវតា អាយស្មន្តំ សាឡ្ហំ ឯតទវោច – “សាធុ, ភន្តេ សាឡ្ហ, អធម្មវាទី បាចីនកា ភិក្ខូ, ធម្មវាទី បាវេយ្យកា ភិក្ខូ។ តេន ហិ, ភន្តេ សាឡ្ហ, យថាធម្មោ តថា តិដ្ឋាហី”តិ។ “បុព្ពេបិ ចាហំ, ទេវតេ, ឯតរហិ ច យថាធម្មោ តថា ឋិតោ ; អបិ ចាហំ ន តាវ ទិដ្ឋិំ អាវិ ករោមិ, អប្បេវ នាម មំ ឥមស្មិំ អធិករណេ សម្មន្នេយ្យា”តិ។

៤៥៤. អថ ខោ វេសាលិកា វជ្ជិបុត្តកា ភិក្ខូ តំ សាមណកំ បរិក្ខារំ អាទាយ យេនាយស្មា រេវតោ តេនុបសង្កមិំសុ, ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ រេវតំ ឯតទវោចុំ – “បដិគ្គណ្ហាតុ, ភន្តេ, ថេរោ សាមណកំ បរិក្ខារំ – បត្តម្បិ, ចីវរម្បិ, និសីទនម្បិ, សូចិឃរម្បិ, កាយពន្ធនម្បិ, បរិស្សាវនម្បិ, ធម្មករណម្បី”តិ។ “អលំ, អាវុសោ, បរិបុណ្ណំ មេ បត្តចីវរ”ន្តិ ន ឥច្ឆិ បដិគ្គហេតុំ។

តេន ខោ បន សមយេន ឧត្តរោ នាម ភិក្ខុ វីសតិវស្សោ អាយស្មតោ រេវតស្ស ឧបដ្ឋាកោ ហោតិ។ អថ ខោ វេសាលិកា វជ្ជិបុត្តកា ភិក្ខូ យេនាយស្មា ឧត្តរោ តេនុបសង្កមិំសុ, ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ ឧត្តរំ ឯតទវោចុំ – “បដិគ្គណ្ហាតុ អាយស្មា ឧត្តរោ សាមណកំ បរិក្ខារំ – បត្តម្បិ, ចីវរម្បិ, និសីទនម្បិ, សូចិឃរម្បិ, កាយពន្ធនម្បិ, បរិស្សាវនម្បិ, ធម្មករណម្បី”តិ។ “អលំ, អាវុសោ, បរិបុណ្ណំ មេ បត្តចីវរ”ន្តិ ន ឥច្ឆិ បដិគ្គហេតុំ។ “មនុស្សា ខោ, អាវុសោ ឧត្តរ, ភគវតោ សាមណកំ បរិក្ខារំ ឧបនាមេន្តិ។ សចេ ភគវា បដិគ្គណ្ហាតិ, តេនេវ តេ អត្តមនា ហោន្តិ។ នោ ចេ ភគវា បដិគ្គណ្ហាតិ, អាយស្មតោ [អាយស្មតោ ច (ស្យា.)] អានន្ទស្ស ឧបនាមេន្តិ – បដិគ្គណ្ហាតុ, ភន្តេ, ថេរោ សាមណកំ បរិក្ខារំ។ យថា ភគវតា បដិគ្គហិតោ, ឯវមេវ សោ ភវិស្សតីតិ។ បដិគ្គណ្ហាតុ អាយស្មា ឧត្តរោ សាមណកំ បរិក្ខារំ។ យថា ថេរេន បដិគ្គហិតោ, ឯវមេវ សោ ភវិស្សតី”តិ។ អថ ខោ អាយស្មា ឧត្តរោ វេសាលិកេហិ វជ្ជិបុត្តេហិ ភិក្ខូហិ និប្បីឡិយមានោ ឯកំ ចីវរំ អគ្គហេសិ។ “វទេយ្យាថ, អាវុសោ, យេន អត្ថោ”តិ។ “ឯត្តកំ អាយស្មា ឧត្តរោ ថេរំ វទេតុ; ឯត្តកញ្ច, ភន្តេ, ថេរោ សង្ឃមជ្ឈេ វទេតុ – ‘បុរត្ថិមេសុ ជនបទេសុ ពុទ្ធា ភគវន្តោ ឧប្បជ្ជន្តិ។ ធម្មវាទី បាចីនកា ភិក្ខូ, អធម្មវាទី បាវេយ្យកា ភិក្ខូ’”តិ។ “ឯវមាវុសោ”តិ ខោ អាយស្មា ឧត្តរោ វេសាលិកានំ វជ្ជិបុត្តកានំ ភិក្ខូនំ បដិស្សុត្វា យេនាយស្មា រេវតោ តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ រេវតំ ឯតទវោច – “ឯត្តកំ, ភន្តេ, ថេរោ សង្ឃមជ្ឈេ វទេតុ – ‘បុរត្ថិមេសុ ជនបទេសុ ពុទ្ធា ភគវន្តោ ឧប្បជ្ជន្តិ ។ ធម្មវាទី បាចីនកា ភិក្ខូ, អធម្មវាទី បាវេយ្យកា ភិក្ខូ’”តិ។ “អធម្មេ មំ ត្វំ, ភិក្ខុ, និយោជេសី”តិ ថេរោ អាយស្មន្តំ ឧត្តរំ បណាមេសិ។

អថ ខោ វេសាលិកា វជ្ជិបុត្តកា ភិក្ខូ អាយស្មន្តំ ឧត្តរំ ឯតទវោចុំ – “កិំ, អាវុសោ ឧត្តរ, ថេរោ អាហា”តិ? “បាបិកំ នោ, អាវុសោ, កតំ។ ‘អធម្មេ មំ ត្វំ, ភិក្ខុ, និយោជេសី’”តិ ថេរោ មំ បណាមេសីតិ។ “ននុ ត្វំ, អាវុសោ [អាវុសោ ឧត្តរ (ស្យា. កំ.)], វុឌ្ឍោ វីសតិវស្សោសី”តិ? “អាមាវុសោ, អបិ ច មយំ គរុនិស្សយំ គណ្ហាមា”តិ។

៤៥៥. អថ ខោ សង្ឃោ តំ អធិករណំ វិនិច្ឆិនិតុកាមោ សន្និបតិ។ អថ ខោ អាយស្មា រេវតោ សង្ឃំ ញាបេសិ –

“សុណាតុ មេ, អាវុសោ, សង្ឃោ។ សចេ មយំ ឥមំ អធិករណំ ឥធ វូបសមេស្សាម, សិយាបិ មូលាទាយកា [មូលទាយកា (សី.)] ភិក្ខូ បុនកម្មាយ ឧក្កោដេយ្យុំ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, យត្ថេវិមំ អធិករណំ សមុប្បន្នំ, សង្ឃោ តត្ថេវិមំ អធិករណំ វូបសមេយ្យា”តិ។

អថ ខោ ថេរា ភិក្ខូ វេសាលឹ អគមំសុ – តំ អធិករណំ វិនិច្ឆិនិតុកាមា។

តេន ខោ បន សមយេន សព្ពកាមី នាម បថព្យា សង្ឃត្ថេរោ វីសវស្សសតិកោ ឧបសម្បទាយ, អាយស្មតោ អានន្ទស្ស សទ្ធិវិហារិកោ, វេសាលិយំ បដិវសតិ។ អថ ខោ អាយស្មា រេវតោ អាយស្មន្តំ សម្ភូតំ សាណវាសឹ ឯតទវោច – “អហំ, អាវុសោ, យស្មឹ វិហារេ សព្ពកាមី ថេរោ វិហរតិ, តំ វិហារំ ឧបគច្ឆាមិ។ សោ ត្វំ កាលស្សេវ អាយស្មន្តំ សព្ពកាមឹ ឧបសង្កមិត្វា ឥមានិ ទស វត្ថូនិ បុច្ឆេយ្យាសី”តិ។

“ឯវំ ភន្តេ”តិ ខោ អាយស្មា សម្ភូតោ សាណវាសី អាយស្មតោ រេវតស្ស បច្ចស្សោសិ។ អថ ខោ អាយស្មា រេវតោ, យស្មឹ វិហារេ សព្ពកាមី ថេរោ វិហរតិ, តំ វិហារំ ឧបគច្ឆិ។ គព្ភេ អាយស្មតោ សព្ពកាមិស្ស សេនាសនំ បញ្ញត្តំ ហោតិ, គព្ភប្បមុខេ អាយស្មតោ រេវតស្ស។ អថ ខោ អាយស្មា រេវតោ – អយំ ថេរោ មហល្លកោ ន និបជ្ជតីតិ – ន សេយ្យំ កប្បេសិ។ អាយស្មា សព្ពកាមី – អយំ ភិក្ខុ អាគន្តុកោ កិលន្តោ ន និបជ្ជតីតិ – ន សេយ្យំ កប្បេសិ។ អថ ខោ អាយស្មា សព្ពកាមី រត្តិយា បច្ចូសសមយំ បច្ចុដ្ឋាយ អាយស្មន្តំ រេវតំ ឯតទវោច – “កតមេន ត្វំ ភូមិ វិហារេន ឯតរហិ ពហុលំ វិហរសី”តិ? “មេត្តាវិហារេន ខោ អហំ , ភន្តេ, ឯតរហិ ពហុលំ វិហរាមី”តិ។ “កុល្លកវិហារេន កិរ ត្វំ ភូមិ ឯតរហិ ពហុលំ វិហរសិ ។ កុល្លកវិហារោ ឯសោ [ហេសោ (ស្យា.)] ភូមិ យទិទំ មេត្តា”តិ។ “បុព្ពេបិ មេ, ភន្តេ, គិហិភូតស្ស អាចិណ្ណា មេត្តា។ តេនាហំ ឯតរហិបិ មេត្តាវិហារេន ពហុលំ វិហរាមិ, អបិ ច ខោ មយា ចិរប្បត្តំ អរហត្ត”ន្តិ។ “ថេរោ បន, ភន្តេ, កតមេន វិហារេន ឯតរហិ ពហុលំ វិហរតី”តិ? “សុញ្ញតាវិហារេន ខោ អហំ ភូមិ ឯតរហិ ពហុលំ វិហរាមី”តិ។ “មហាបុរិសវិហារេន កិរ, ភន្តេ, ថេរោ ឯតរហិ ពហុលំ វិហរតិ។ មហាបុរិសវិហារោ ឯសោ, ភន្តេ, យទិទំ សុញ្ញតា”តិ។ “បុព្ពេបិ មេ ភូមិ គិហិភូតស្ស អាចិណ្ណា សុញ្ញតា។ តេនាហំ ឯតរហិបិ សុញ្ញតាវិហារេន ពហុលំ វិហរាមិ, អបិ ច មយា ចិរប្បត្តំ អរហត្ត”ន្តិ។ អយញ្ហរហិ ថេរានំ ភិក្ខូនំ អន្តរាកថា វិប្បកតា, អថាយស្មា សម្ភូតោ សាណវាសី តស្មឹ អនុប្បត្តោ ហោតិ។ អថ ខោ អាយស្មា សម្ភូតោ សាណវាសី យេនាយស្មា សព្ពកាមី តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ សព្ពកាមឹ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា សម្ភូតោ សាណវាសី អាយស្មន្តំ សព្ពកាមឹ ឯតទវោច – “ឥមេ, ភន្តេ, វេសាលិកា វជ្ជិបុត្តកា ភិក្ខូ វេសាលិយំ ទស វត្ថូនិ ទីបេន្តិ – កប្បតិ សិង្គិលោណកប្បោ, កប្បតិ ទ្វង្គុលកប្បោ, កប្បតិ គាមន្តរកប្បោ, កប្បតិ អាវាសកប្បោ, កប្បតិ អនុមតិកប្បោ, កប្បតិ អាចិណ្ណកប្បោ, កប្បតិ អមថិតកប្បោ, កប្បតិ ជឡោគឹ , បាតុំ កប្បតិ អទសកំ និសីទនំ, កប្បតិ ជាតរូបរជត”ន្តិ។ ថេរេន, ភន្តេ, ឧបជ្ឈាយស្ស មូលេ ពហុធម្មោ ច វិនយោ ច បរិយត្តោ។ ថេរស្ស ភន្តេ, ធម្មញ្ច វិនយញ្ច បច្ចវេក្ខន្តស្ស កថំ ហោតិ? កេ នុ ខោ ធម្មវាទិនោ – បាចីនកា វា ភិក្ខូ, បាវេយ្យកា វា”តិ? “តយាបិ ខោ, អាវុសោ, ឧបជ្ឈាយស្ស មូលេ ពហុ ធម្មោ ច វិនយោ ច បរិយត្តោ។ តុយ្ហំ បន, អាវុសោ, ធម្មញ្ច វិនយញ្ច បច្ចវេក្ខន្តស្ស កថំ ហោតិ? កេ នុ ខោ ធម្មវាទិនោ – បាចីនកា វា ភិក្ខូ, បាវេយ្យកា វា”តិ? “មយ្ហំ ខោ, ភន្តេ, ធម្មញ្ច វិនយញ្ច បច្ចវេក្ខន្តស្ស ឯវំ ហោតិ – អធម្មវាទី បាចីនកា ភិក្ខូ, ធម្មវាទី បាវេយ្យកា ភិក្ខូតិ; អបិ ចាហំ ន តាវ ទិដ្ឋឹ អាវិ ករោមិ, អប្បេវ នាម មំ ឥមស្មឹ អធិករណេ សម្មន្នេយ្យា”តិ។ “មយ្ហម្បិ ខោ, អាវុសោ, ធម្មញ្ច វិនយញ្ច បច្ចវេក្ខន្តស្ស ឯវំ ហោតិ – អធម្មវាទី បាចីនកា ភិក្ខូ, ធម្មវាទី បាវេយ្យកា ភិក្ខូតិ; អបិ ចាហំ ន តាវ ទិដ្ឋឹ អាវិ ករោមិ, អប្បេវ នាម មំ ឥមស្មឹ អធិករណេ សម្មន្នេយ្យា”តិ។

៤៥៦. អថ ខោ សង្ឃោ តំ អធិករណំ វិនិច្ឆិនិតុកាមោ សន្និបតិ។ តស្មឹ ខោ បន អធិករណេ វិនិច្ឆិយមានេ អនគ្គានិ ចេវ ភស្សានិ ជាយន្តិ, ន ចេកស្ស ភាសិតស្ស អត្ថោ វិញ្ញាយតិ។ អថ ខោ អាយស្មា រេវតោ សង្ឃំ ញាបេសិ –

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ អម្ហាកំ ឥមស្មឹ អធិករណេ វិនិច្ឆិយមានេ អនគ្គានិ ចេវ ភស្សានិ ជាយន្តិ, ន ចេកស្ស ភាសិតស្ស អត្ថោ វិញ្ញាយតិ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, សង្ឃោ ឥមំ អធិករណំ ឧព្ពាហិកាយ វូបសមេយ្យា”តិ។ សង្ឃោ ចត្តារោ បាចីនកេ ភិក្ខូ, ចត្តារោ បាវេយ្យកេ ភិក្ខូ ឧច្ចិនិ។ បាចីនកានំ ភិក្ខូនំ – អាយស្មន្តញ្ច សព្ពកាមឹ, អាយស្មន្តញ្ច សាឡ្ហំ, អាយស្មន្តញ្ច ខុជ្ជសោភិតំ, អាយស្មន្តញ្ច វាសភគាមិកំ;

បាវេយ្យកានំ ភិក្ខូនំ – អាយស្មន្តញ្ច រេវតំ, អាយស្មន្តញ្ច សម្ភូតំ សាណវាសី, អាយស្មន្តញ្ច យសំ កាកណ្ឌកបុត្តំ, អាយស្មន្តញ្ច សុមនន្តិ។ អថ ខោ អាយស្មា រេវតោ សង្ឃំ ញាបេសិ –

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ អម្ហាកំ ឥមស្មឹ អធិករណេ វិនិច្ឆិយមានេ អនគ្គានិ ចេវ ភស្សានិ ជាយន្តិ, ន ចេកស្ស ភាសិតស្ស អត្ថោ វិញ្ញាយតិ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, សង្ឃោ ចត្តារោ បាចីនកេ ភិក្ខូ, ចត្តារោ បាវេយ្យកេ ភិក្ខូ សម្មន្នេយ្យ ឧព្ពាហិកាយ ឥមំ អធិករណំ វូបសមេតុំ។ ឯសា ញត្តិ។

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ អម្ហាកំ ឥមស្មឹ អធិករណេ វិនិច្ឆិយមានេ អនគ្គានិ ចេវ ភស្សានិ ជាយន្តិ, ន ចេកស្ស ភាសិតស្ស អត្ថោ វិញ្ញាយតិ។ សង្ឃោ ចត្តារោ បាចីនកេ ភិក្ខូ, ចត្តារោ បាវេយ្យកេ ភិក្ខូ សម្មន្នតិ ឧព្ពាហិកាយ ឥមំ អធិករណំ វូបសមេតុំ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ចតុន្នំ បាចីនកានំ ភិក្ខូនំ, ចតុន្នំ បាវេយ្យកានំ ភិក្ខូនំ សម្មុតិ, ឧព្ពាហិកាយ ឥមំ អធិករណំ វូបសមេតុំ , សោ តុណ្ហស្ស; យស្ស នក្ខមតិ, សោ ភាសេយ្យ។

“សម្មតា សង្ឃេន ចត្តារោ បាចីនកា ភិក្ខូ, ចត្តារោ បាវេយ្យកា ភិក្ខូ, ឧព្ពាហិកាយ ឥមំ អធិករណំ វូបសមេតុំ។ ខមតិ សង្ឃស្ស, តស្មា តុណ្ហី, ឯវមេតំ ធារយាមី”តិ។

តេន ខោ បន សមយេន អជិតោ នាម ភិក្ខុ ទសវស្សោ សង្ឃស្ស បាតិមោក្ខុទ្ទេសកោ ហោតិ។ អថ ខោ សង្ឃោ អាយស្មន្តម្បិ អជិតំ សម្មន្នតិ – ថេរានំ ភិក្ខូនំ អាសនបញ្ញាបកំ។ អថ ខោ ថេរានំ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ – “កត្ថ នុ ខោ មយំ ឥមំ អធិករណំ វូបសមេយ្យាមា”តិ? អថ ខោ ថេរានំ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ – “អយំ ខោ វាលិការាមោ រមណីយោ អប្បសទ្ទោ អប្បនិគ្ឃោសោ។ យំនូន មយំ វាលិការាមេ ឥមំ អធិករណំ វូបសមេយ្យាមា”តិ។

៤៥៧. អថ ខោ ថេរា ភិក្ខូ វាលិការាមំ អគមំសុ – តំ អធិករណំ វិនិច្ឆិនិតុកាមា។ អថ ខោ អាយស្មា រេវតោ សង្ឃំ ញាបេសិ –

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, អហំ អាយស្មន្តំ សព្ពកាមឹ វិនយំ បុច្ឆេយ្យ”ន្តិ។

អាយស្មា សព្ពកាមី សង្ឃំ ញាបេសិ –

“សុណាតុ មេ, អាវុសោ, សង្ឃោ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, អហំ រេវតេន វិនយំ បុដ្ឋោ វិស្សជ្ជេយ្យ”ន្តិ។

អថ ខោ អាយស្មា រេវតោ អាយស្មន្តំ សព្ពកាមឹ ឯតទវោច – “កប្បតិ, ភន្តេ, សិង្គិលោណកប្បោ”តិ? “កោ សោ, អាវុសោ, សិង្គិលោណកប្បោ”តិ? “កប្បតិ, ភន្តេ, សិង្គិនា លោណំ បរិហរិតុំ – យត្ថ អលោណកំ ភវិស្សតិ តត្ថ បរិភុញ្ជិស្សាមា”តិ? “នាវុសោ, កប្បតី”តិ។ [បាចិ. ២៥៤ អាទយោ] “កត្ថ បដិក្ខិត្ត”ន្តិ? “សាវត្ថិយំ, សុត្តវិភង្គេ”តិ។ “កឹ អាបជ្ជតី”តិ? “សន្និធិការកភោជនេ បាចិត្តិយ”ន្តិ។

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ ឥទំ បឋមំ វត្ថុ សង្ឃេន វិនិច្ឆិតំ។ ឥតិបិទំ វត្ថុ ឧទ្ធម្មំ, ឧព្ពិនយំ, អបគតសត្ថុសាសនំ។ ឥទំ បឋមំ សលាកំ និក្ខិបាមិ”។

“កប្បតិ, ភន្តេ, ទ្វង្គុលកប្បោ”តិ? “កោ សោ, អាវុសោ, ទ្វង្គុលកប្បោ”តិ? “កប្បតិ, ភន្តេ, ទ្វង្គុលាយ ឆាយាយ វីតិវត្តាយ វិកាលេ ភោជនំ ភុញ្ជិតុ”ន្តិ ? “នាវុសោ, កប្បតី”តិ [បាចិ. ២៤៥]។ “កត្ថ បដិក្ខិត្ត”ន្តិ? “រាជគហេ, សុត្តវិភង្គេ”តិ។ “កឹ អាបជ្ជតី”តិ? វិកាលភោជនេ បាចិត្តិយ”ន្តិ។

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ ឥទំ ទុតិយំ វត្ថុ សង្ឃេន វិនិច្ឆិតំ។ ឥតិបិទំ វត្ថុ ឧទ្ធម្មំ, ឧព្ពិនយំ, អបគតសត្ថុសាសនំ។ ឥទំ ទុតិយំ សលាកំ និក្ខិបាមិ”។

“កប្បតិ, ភន្តេ, គាមន្តរកប្បោ”តិ? “កោ សោ, អាវុសោ, គាមន្តរកប្បោ”តិ? “កប្បតិ, ភន្តេ – ឥទានិ គាមន្តរំ គមិស្សាមីតិ – ភុត្តាវិនា បវារិតេន អនតិរិត្តំ ភោជនំ ភុញ្ជិតុ”ន្តិ? “នាវុសោ, កប្បតី”តិ [បាចិ. ២៣៤]។ “កត្ថ បដិក្ខិត្ត”ន្តិ? “សាវត្ថិយំ, សុត្តវិភង្គេ”តិ។ “កឹ អាបជ្ជតី”តិ? “អនតិរិត្តភោជនេ បាចិត្តិយ”ន្តិ។

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ ឥទំ តតិយំ វត្ថុ សង្ឃេន វិនិច្ឆិតំ។ ឥតិបិទំ វត្ថុ ឧទ្ធម្មំ, ឧព្ពិនយំ, អបគតសត្ថុសាសនំ។ ឥទំ តតិយំ សលាកំ និក្ខិបាមិ”។

“កប្បតិ , ភន្តេ, អាវាសកប្បោ”តិ? “កោ សោ, អាវុសោ, អាវាសកប្បោ”តិ? “កប្បតិ ភន្តេ, សម្ពហុលា អាវាសា សមានសីមា នានុបោសថំ កាតុ”ន្តិ។ “នាវុសោ, កប្បតី”តិ [មហាវ. ១៨១ អាទយោ]។ “កត្ថ បដិក្ខិត្ត”ន្តិ? “រាជគហេ, ឧបោសថសំយុត្តេ”តិ។ “កិំ អាបជ្ជតី”តិ? “វិនយាតិសារេ ទុក្កដ”ន្តិ។

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ ឥទំ ចតុត្ថំ វត្ថុ សង្ឃេន វិនិច្ឆិតំ។ ឥតិបិទំ វត្ថុ ឧទ្ធម្មំ, ឧព្ពិនយំ, អបគតសត្ថុសាសនំ។ ឥទំ ចតុត្ថំ សលាកំ និក្ខិបាមិ”។

“កប្បតិ, ភន្តេ, អនុមតិកប្បោ”តិ? “កោ សោ, អាវុសោ, អនុមតិកប្បោ”តិ? “កប្បតិ, ភន្តេ, វគ្គេន សង្ឃេន កម្មំ កាតុំ – អាគតេ ភិក្ខូ អនុមានេស្សាមា”តិ? “នាវុសោ, កប្បតី”តិ [មហាវ. ៣៨៣ អាទយោ]។ “កត្ថ បដិក្ខិត្ត”ន្តិ? “ចម្បេយ្យកេ, វិនយវត្ថុស្មិ”ន្តិ។ “កិំ អាបជ្ជតី”តិ? “វិនយាតិសារេ ទុក្កដ”ន្តិ។

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ ឥទំ បញ្ចមំ វត្ថុ សង្ឃេន វិនិច្ឆិតំ។ ឥតិបិទំ វត្ថុ ឧទ្ធម្មំ, ឧព្ពិនយំ, អបគតសត្ថុសាសនំ។ ឥទំ បញ្ចមំ សលាកំ និក្ខិបាមិ”។

“កប្បតិ, ភន្តេ, អាចិណ្ណកប្បោ”តិ? “កោ សោ, អាវុសោ, អាចិណ្ណកប្បោ”តិ? “កប្បតិ, ភន្តេ – ឥទំ មេ ឧបជ្ឈាយេន អជ្ឈាចិណ្ណំ, ឥទំ មេ អាចរិយេន អជ្ឈាចិណ្ណំ – តំ អជ្ឈាចរិតុ”ន្តិ? “អាចិណ្ណកប្បោ ខោ, អាវុសោ, ឯកច្ចោ កប្បតិ, ឯកច្ចោ ន កប្បតី”តិ។

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ ឥទំ ឆដ្ឋំ វត្ថុ សង្ឃេន វិនិច្ឆិតំ ។ ឥតិបិទំ វត្ថុ ឧទ្ធម្មំ, ឧព្ពិនយំ, អបគតសត្ថុសាសនំ។ ឥទំ ឆដ្ឋំ សលាកំ និក្ខិបាមិ”។

“កប្បតិ , ភន្តេ, អមថិតកប្បោ”តិ? “កោ សោ, អាវុសោ, អមថិតកប្បោ”តិ? “កប្បតិ, ភន្តេ, យំ តំ ខីរំ ខីរភាវំ វិជហិតំ, អសម្បត្តំ ទធិភាវំ, តំ ភុត្តាវិនា បវារិតេន អនតិរិត្តំ បាតុ”ន្តិ? “នាវុសោ, កប្បតី”តិ [បាចិ. ២៣៤]។ “កត្ថ បដិក្ខិត្ត”ន្តិ? “សាវត្ថិយំ, សុត្តវិភង្គេ”តិ។ “កិំ អាបជ្ជតី”តិ? “អនតិរិត្តភោជនេ បាចិត្តិយ”ន្តិ។

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ ឥទំ សត្តមំ វត្ថុ សង្ឃេន វិនិច្ឆិតំ។ ឥតិបិទំ វត្ថុ ឧទ្ធម្មំ, ឧព្ពិនយំ, អបគតសត្ថុសាសនំ។ ឥទំ សត្តមំ សលាកំ និក្ខិបាមិ”។

“កប្បតិ, ភន្តេ, ជឡោគិំ បាតុ”ន្តិ? “កា សា, អាវុសោ, ជឡោគី”តិ? “កប្បតិ, ភន្តេ, យា សា សុរា អាសុតា អសម្បត្តា មជ្ជភាវំ, សា បាតុ”ន្តិ? “នាវុសោ, កប្បតី”តិ [បាចិ. ៣២៦]។ “កត្ថ បដិក្ខិត្ត”ន្តិ? “កោសម្ពិយំ, សុត្តវិភង្គេ”តិ។ “កិំ អាបជ្ជតី”តិ។ “សុរាមេរយបានេ បាចិត្តិយ”ន្តិ។

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ ឥទំ អដ្ឋមំ វត្ថុ សង្ឃេន វិនិច្ឆិតំ។ ឥតិបិទំ វត្ថុ ឧទ្ធម្មំ, ឧព្ពិនយំ, អបគតសត្ថុសាសនំ។ ឥទំ អដ្ឋមំ សលាកំ និក្ខិបាមិ”។

“កប្បតិ, ភន្តេ, អទសកំ និសីទន”ន្តិ? “នាវុសោ, កប្បតី”តិ [បាចិ. ៥៣១ អាទយោ]។ “កត្ថ បដិក្ខិត្ត”ន្តិ? “សាវត្ថិយំ, សុត្តវិភង្គេ”តិ។ “កិំ អាបជ្ជតី”តិ? “ឆេទនកេ បាចិត្តិយ”ន្តិ។

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ ឥទំ នវមំ វត្ថុ សង្ឃេន វិនិច្ឆិតំ។ ឥតិបិទំ វត្ថុ ឧទ្ធម្មំ, ឧព្ពិនយំ, អបគតសត្ថុសាសនំ។ ឥទំ នវមំ សលាកំ និក្ខិបាមិ”។

“កប្បតិ, ភន្តេ, ជាតរូបរជត”ន្តិ? “នាវុសោ, កប្បតី”តិ [បារា. ៥៨០ អាទយោ]។ “កត្ថ បដិក្ខិត្ត”ន្តិ។ “រាជគហេ, សុត្តវិភង្គេ”តិ។ “កិំ អាបជ្ជតី”តិ? “ជាតរូបរជតបដិគ្គហណេ បាចិត្តិយ”ន្តិ។

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ ឥទំ ទសមំ វត្ថុ សង្ឃេន វិនិច្ឆិតំ។ ឥតិបិទំ វត្ថុ ឧទ្ធម្មំ, ឧព្ពិនយំ, អបគតសត្ថុសាសនំ។ ឥទំ ទសមំ សលាកំ និក្ខិបាមិ។

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ ឥមានិ ទស វត្ថូនិ សង្ឃេន វិនិច្ឆិតានិ។ ឥតិបិមានិ ទសវត្ថូនិ ឧទ្ធម្មានិ, ឧព្ពិនយានិ, អបគតសត្ថុសាសនានី”តិ។

៤៥៨. “និហតមេតំ, អាវុសោ, អធិករណំ, សន្តំ វូបសន្តំ សុវូបសន្តំ។ អបិ ច មំ ត្វំ, អាវុសោ, សង្ឃមជ្ឈេបិ ឥមានិ ទស វត្ថូនិ បុច្ឆេយ្យាសិ – តេសំ ភិក្ខូនំ សញ្ញត្តិយា”តិ។ អថ ខោ អាយស្មា រេវតោ អាយស្មន្តំ សព្ពកាមឹ សង្ឃមជ្ឈេបិ ឥមានិ ទស វត្ថូនិ បុច្ឆិ។ បុដ្ឋោ បុដ្ឋោ អាយស្មា សព្ពកាមី វិស្សជ្ជេសិ។ ឥមាយ ខោ បន វិនយសង្គីតិយា សត្ត ភិក្ខុសតានិ អនូនានិ អនធិកានិ អហេសុំ, តស្មាយំ វិនយសង្គីតិ “សត្តសតិកា”តិ វុច្ចតីតិ។

ទុតិយភាណវារោ និដ្ឋិតោ។

សត្តសតិកក្ខន្ធកោ ទ្វាទសមោ។

ឥមម្ហិ ខន្ធកេ វត្ថូ បញ្ចវីសតិ។

តស្សុទ្ទានំ –

ទស វត្ថូនិ បូរេត្វា, កម្មំ ទូតេន បាវិសិ;
ចត្តារោ បុន រូបញ្ច, កោសម្ពិ ច បាវេយ្យកោ។

មគ្គោ សោរេយ្យំ សង្កស្សំ, កណ្ណកុជ្ជំ ឧទុម្ពរំ;
សហជាតិ ច មជ្ឈេសិ, អស្សោសិ កំ នុ ខោ មយំ។

បត្តនាវាយ ឧជ្ជវិ, រហោសិ ឧបនាមយំ [ទូរតោបិ ឧទបាទិ (ក.)];
គរុ [ទារុណំ (ស្យា.)] សង្ឃោ ច វេសាលី, មេត្តា សង្ឃោ ឧព្ពាហិកាតិ។

សត្តសតិកក្ខន្ធកោ និដ្ឋិតោ។

ចូឡវគ្គោ [ចុល្លវគ្គោ (សី.)] និដ្ឋិតោ។

ចូឡវគ្គបាឡិ និដ្ឋិតា។